БЕРЕЗЕНЬ: МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ!

— НАША ПЕРЕПИСКА —

Місяць Березень, це МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ. Кожний свідомий українець відчуває добре, що то є добра преса. Скільки потіхи, сили, радости вона принесла до його хати, родині і до власного його серця. Сотки прекрасних листів є свідком того. В цей час ми бачимо щораз зростаюче заінтересування добрим писаним словом. Малі винятки ми подаємо на сторінках нашого місіонаря.

В особливійший спосіб просимо наших дорогих читачів, передплатників і прихильників, щоб помогли нам в тім так труднім ділі. Цего місяця більше як котрого небудь іншого, зробім великий, сильний похід по цілій Канаді й Америці, щоб приєднати хоч тисячу нових передплатників. Так, тисячу нових передплатників, це не є богато, на цілу Канаду й Америку. Але колиби всі наші дорогі читачі взялись підчас того місяця до цего апостольського діла, то будьте певні, що перевищилиби квоту. Нашим кличем є: бути в в КОЖНІЙ хаті в КОЖНІЙ родині. Як колись в старім краю кожна родина посідала в себе Місіонар і радо читали, так само тепер, коли ми найбільше потребуємо надзвичайної сили душі, берім, розносім, роздаваймо його до кожної хати, а кожний знайде в нім ту силу, яка не дасть йому попасти в зневіру, але підкріпить його і задержить при тім, що нашому серці так дороге й святе.

Ми сильно віруємо, що в той МІСЯЦЬ ДОБРОЇ ПРЕСИ, кожний передплатник НЕ ЗАБУДЕ прислати НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА і тим способом в цілій Канаді й Америці не буде АНІ ОДНОЇ РОДИНИ, яка не малаби цего місіонаря— "Голос Спасителя."

Так само ми є свідомі й знаємо, що многі з передплатників мають своїх знакомих і приятелів у **старім краю,** або на чужині порозкиданих.. Вони опущені, відтяті від світа й людей, прагнуть свойого слова, якого не читали вже довгі літа. Обзиваються на щастя щораз більше й численнійше, пишуть до нас і ми посилаємо їм усякі книжечки, які лише маємо на складі. Однак ми є певні, що Ви незабудете за них і пришлете тим, що знаете їх адреси, цілорічну передплату на місіонар Голос Спасителя, який ми радо перешлемо на подані адреси. Як що хтось не знає адресу, то ми приймемо ласкаву жертву на імена осіб, які зголошуються і просять о газету, а однак не мають чим заплатити. Богато імен вже маємо, а ще більше приходять кожного дня до нас.

Так нехай цей місяць доброї преси буде записаний як найщирійшою ревністю в тій так важній для нас всіх і дорогій справі, і нехай кожний читач покаже свою апостольську ревність тим, що пришле нову передплату, і тим способом поможе добрій книжці дістатись до кожної хати і родини, і наш клич: "бути в кожній хаті" сповниться, на більшу славу Божественного Спасителя і добра нашого дорогого народу, розсіяного по цілому світві.

За Вашу ревність в тій справі щиро дякуємо вже заздалегідь.

Адміністрація Голосу Спасителя.

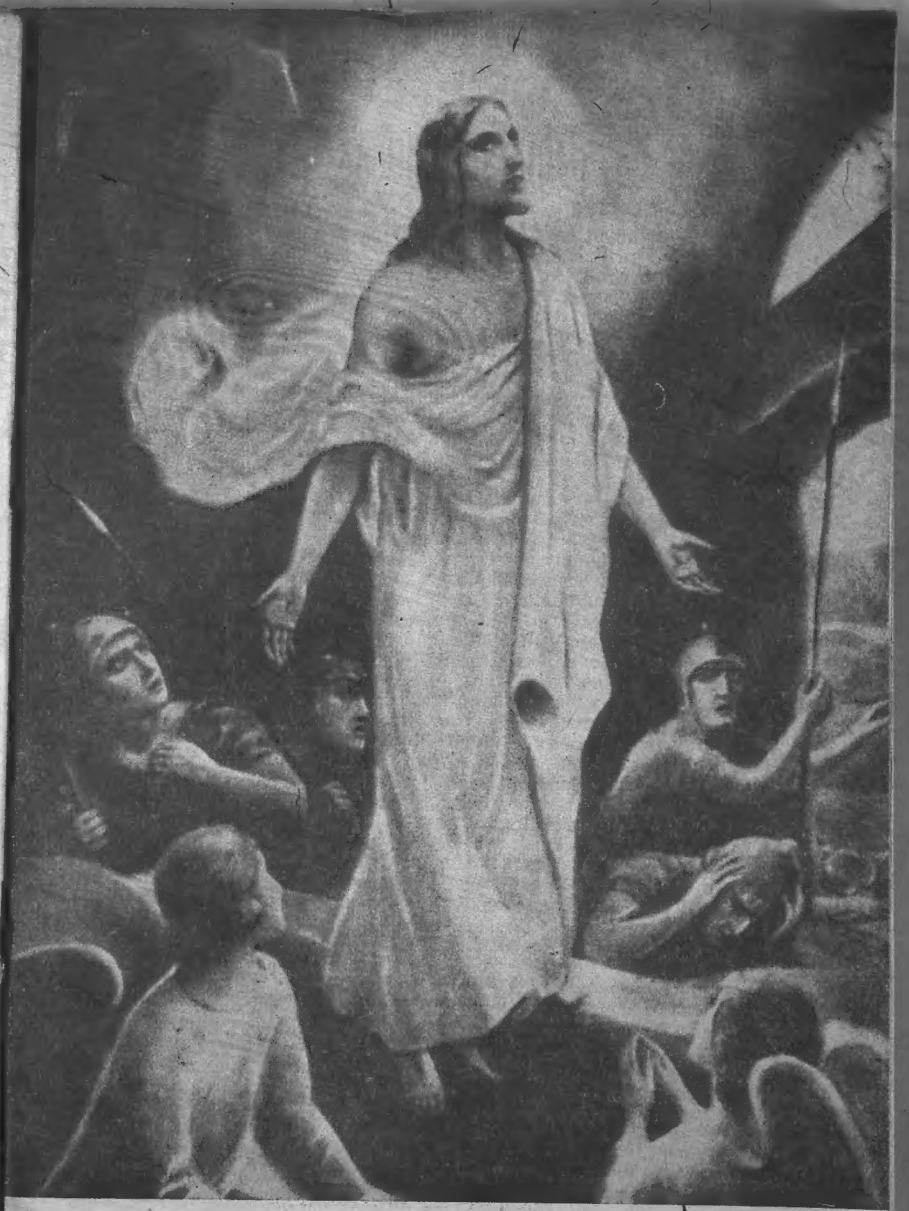

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 18. No. 4. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. APRIL, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Сиджу й читаю та й думку думаю. Перечитую ті численні гарні листи, які прийшли до Адміністрації Голосу Спасителя підчас цего останнього місяця. Жаль нам, що не можемо помістити їх в пресі, але всі вони чекають тої хвилі, коли то Голос Спасителя зайде до соток наших українських родин, і тоді ми побільшимо обем того місіонаря, і в нім помістимо прекрасні вислови горячої віри наших читачів, та щирої любови помагати добрій пресі у всіх її зусиллях. Так треба, щоб той місіонар зайшов ще до многих хат, щоб не обминув ані одної родини, в якій ще тліє хоч іскорка любови до своєї рідної преси, став для них сталим гостем, а вони для нього сталими передплатниками. Ми є певні, що є ще в Канаді й Америці многі щирі душі, які не маючи того місіонаря, приймуть його до своєї хати і стануть сталими його читачами.

А тим невтомним працівникам, апостолам доброї преси, тим ревним, свідомим патріотам, тим, що не жаліючи свого гроша, заплатили одній, або більше особа цілорічну передплату, ми складаємо особливійшу подяку і желаємо з нагоди свят найобильнійшого благословення від воскресшого Ісуса.

Подаємо тепер за порядком їх імена:

Пані Л. Стрільчук для Николая Стрільчука, Андрій Пазюк для Григорія Стецика, **А. М. Капалівський** для чотирох нових передплатників: І. Холевки, С. Швець, М. Садій, С. Гайда. Петро Коровський для Михайла Сідляра, М. Мальований для Николая Рудко, Марко Бойко для своєї доньки Марії Пальмер, Всеч. о. Я. Габро для Катерини Габро, Ілько Лялька для Семеона Ходак, Григорій Химишин для Г. Дропко, Я. Якимишин для пані Мервін Якимишин, С. Гнатюк для свого брата Михайла Гнатюка, **Семен Лукій** для Павла Федьків і Петра Лукія, І. Маркевич для Івана Рошка, Григорій Рурка для Івана Грабець, В. Філіпович для П. А. Дикун, П. Політило для Всиля Габа, Всеч. о. Е. Гайес для пані Я. Лобур, Дамян Пастернак для своєї доньки пані Іван Ваддінґтон, М. Малаздревич для Михайла Сарика, Николай Глушик для Василя Клича, Анна Юсак для Павла Стеблика.

Дмитро Шеремета для Андрія Хижого, Іван Мончук для Константина Захарчика, В. Сопчук для Мих. Сопчука, Пр. о. Д. Ханас ЧСВВ для Марії Зараска, **Анастазія Гаврилюк** для своїх доньок пані Вальтер Кулак й Йосифа Голюк, **Пр. о. Е. Пащак ЧСВВ** прислали три нові передплати: для Марії Зазуляк, Марії Склянка, Юрія Балаша; Ярослава Периканин для А. Барабаш, Всеч. о. С. Готра для Томи Олітського, Александра Романів для Марії Мецедон, пані Іван Яник для свойого сина Івана Яника, **Василь Яківчук** для Марти Лаба й пані Л. Дісік, Михайло Войтас для Василя Дверничука, Марія Гуцуляк для Павліни Брик.

Пані А. Роборецький для Марії Хвалібога, **Всеч. о. Іван Забава** для Михайла Гліньовського, Юлії Баволяк; **Йосиф Тимчишин** прислав передплату для чотирох нових передплатників: Стефана Ковальчука, Николи Ковальського, Анни Лобур, Катерини Бурак. Всеч. о. Ярослав Головатий для Івана Леочко, І. М. Лукій для пані

(Продовження на стороні IV окладинки)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. В Великий Четвер, увечері, по наших церквах правиться спеціяльне Богослуження, так зване **Страсти.** Ви, мабуть, уже нераз на тім Богослуженні були, й побожно слухали, як священик читав дванадцять Евангелій, де описані гіркі муки й страждання Господа Нашого Ісуса Христа, починаючи з Тайної Вечері, аж до лютої смерти на Голгофті... Так, ви, більш менш, пригадуєте собі, як **Страсти** виглядають. Але, як би вас так хто раптом запитав: "Що це властиво за Богослуження таке,— ті Страсти? Чи це **Вечірня?... Утреня?... Часи?... Литія?... Всеночне?... Повечеріе?... Полунощниця?"**... Чи вміли б ви відповісти на таке питання?

2. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Не треба лікаря тим, що здорові, а тим, що недужі"?

3. **На яку то пам'ятку** святкували жиди Великодні Свята або Пасху в Старім Завіті?

4. **Як називалася та індіянська дівчина,** що її Католицька Церква мабуть незадовго **проголосить Святою?**

5. З-поміж сімох Христових Тайн **Пресвята Евхаристія,** без ніякого сумніву— **найбільша. А зараз по Евхаристії?...** Ану,— подумайте, й скажіть, **котра то Тайна зараз по Евхаристії—найбільша? Чому?**

7. **Плащениця, що в неї було обвите Тіло Господа Нашого Ісуса Христа,** заховалась по сьогоднішній день. Ту надзвичайно святу й дорогоцінну пам'ятку зберігають у **катедрі одного міста в Европі.** Чи знаєте, як те місто називається?

8. Ніяка книжка в світі не була **друкована стільки разів,** і не **розійшлась у стількох примірниках,** що Святе Письмо, або Біблія. Це річ загально знана й цілковито певна. Але чи знаєте, **яка є друга книжка, що по Святім Письмі, або по Біблії** була **друкована найбільше разів і розійшлась у християнськім світі в найбільшому числі примірників?**

9. В Символі Віри кажемо, що Господь Бог—творець "видимих же всіх і невидимих." Так, ми віримо, що Господь Бог, усемогучим словом своїм, сотворив не тільки цей видимий світ, де живемо тепер, але ще й другий, таємний, невидимий світ, куди всі ми, за Божою поміччю, надіємось дістатися по смерти. У тому другому, невидимому світі сотворив Бог несчисленну армію безтілесних духів, що їх зовемо ангелами. Багато з тих ангелів, як знаємо, збунтувались проти Господа Бога, і разом зо своїм провідником, Люципером, попались на віки вічні в безодню пекла; одначе переважаюча більшість ангелів осталась у Божій ласці. Католицькі богослови, опираючись на свідоцтві Святого Письма, кажуть, що всі ті небесні духи діляться на дев'ять хорів. Кожний хор має свою особливу рангу та й свою назву. У першому, цебто найнижчому хорі стоять **Ангели;** у другому— **Архангели,** і так щораз далі, аж нарешті доходимо до двох найвищих хорів, цебто до **восьмого й дев'ятого.** Небесних духів, що належать до тих двох най-

вищих хорів, **називаємо**.. ну, ну скажіть, **—як? Цю назву чули ви вже не раз,** і не два, і не три рази, а багато, багато, дуже багато разів. Подумайте отже, й скажіть, **як називаються** ті небесні духи, що **належать** до хору **восьмого й дев'ятого.**

10. В Великий Четвер, відправляючи Службу Божу Святого Василія Великого, єпископ освячує **Миро та Антимінси.** Про це, може бути, чули ви вже нераз. А тепер відповіджте на питання: **"Чи разом із Миром та Антимінсами єпископ освячує також Єлей для хорих?"**

11. В Католицькій Церкві було вже багато вчених та славних теольогів або богословів. Але найбільший та **найславніший** із них усіх,— це безперечно... ну, ну, скажіть... **хто? Як називається** той преславний **Князь католицьких богословів?**

12. Михайло Керулярій, царгородський патріярх, збунтувавсь проти Апостольської Столиці року Божого 1054-го, і так започаткував смутну схизму східніх християн, що не признають над собою влади верховного Апостола Петра й називають себе православними. Рік 1054-ий, це отже в історії Христової Церкви дата надзвичайно важна та смутна. Не менш важна та смутна є також дата, коли Мартин Лютер підніс у Німеччині бунт проти Риму, і започаткував велику єресь **протестантизму.** Цю дату теж варто знати, щоб мати поняття коли народився **протестантизм.** Чи знаєте її?...

(НАША ПЕРЕПИСКА—продовження з сторони II. окладинки)

Василя Лукій, **Стефан Дідич** для О. Дідича й Т. Сидора. Пані **К. Перейма** для Василя Перейми і пана Черепущака.

К. Іваська прислала для пані Стельмах, **Всеч. о. М. Боберський** прислали передплату для себе і для двох нових передплатників: пані Алекс Дацишин й Николая Стричака. Григорій Гарах для Теодора Луцика, Марія Сенів для Григорія Смоляка, панна Марія Фірман, секретерка УКЮ в Саскатуні прислала передплату для панни Павліни Бузік, пані М. Гарріс для Кароля Радшевського, Василь Бродяк для Теклі Вовкотюк, Панько Дробот для Івана Граба, пані **Василь Санишин** для трох нових передплатників: Василя Чебіняка, Марії Кечер, Анни Ван Еттен, одна особа зі Саскатину для С. Породко, Пр. Сестри Служебниці Пр. Діви Марії зі Саскатуну прислали передплату для пані Е. Грицак, А. Басараба для Андрія Ковальчука, Григорій Дідик для Петра Кушпіта, **О. Кульчицький** для Григорія Кульчицького й П. Данилюка.

Стефанія Коровський прислала передплату для скитальців, що вислано Петрови Павлишиному в Англії, Пр. о. Гнесько ЧСВВ для Нансі Коваль, пані Гарасимчук для Пр. Сестер Служебниць в Римі, Італія, Одна **добра особа з Норвак,** Америка для О. Куйбіди і Е. Панагеда, пані Запотоцька для своєї доньки пані Анни Гопко, Олекса Саянчук для Вальтера Шевчука, Іван Гриців для Івана Спаска, Марія Гошовська для Д. Дуркло, пані К. Романів для С. Степків, Михаїл Пастузяк для Івана Д. Озибко, Николай Малиняк прислав свою передплату й ще для Александра Гриціва, Іван Падлеський для В. Д. Гриціва, пані М. І. Мисько для Алекси Дирбавки, Анна овбель для Марії Галявон, Антон Киба для Петра Стебніцького.

Пані Пруський для Маргарети Мареньчук, Анастазія Калявський для Івана Калявського, Анна Мерко для Дори Глинської, Василь Скарабан для Романа Косіковського, М. Михайлюк для М. Лозінського, Семен Яник для пані І. І. Десятник, М. Лазурко для Марії Теодор Лазурко, Григорій Козяк для Івана Козяка, пані М. Харабарук для Марії Нітух, Д. Ядловський для Стефана Паращука, пані С. Мельник для Н. Стельмаха, пні С. Пнтелюк для Др. Михайла Гуцуляка. М. Баранюк Молодший для Івана М. Е. Баранюк, пані Анна Юсак для Анни Лайбіда, В. Скляр для Марії Захарчук, С. Семенчук для пані І. Вонсель, Анна Пура для Василя Малечука, Впр. оо. Василіяне з Мондер для Александра Кільмана, Ева Дума для Петра Петляка, М. Риглюк для Йосифа Пачковського, Петро Пальцат для Антона Худика, пані Агафія Квасний для Ліни Кесснер, Василь Фос для Анни Лакуста. Андрій Вантух, друкар в друкарні Голосу Спасителя приєднав передплатника Івана Яремка.

Всім нашим дорогим читачам, які зробили такий красний похід для преси і приєднали тих усіх передплатників, складаємо щиру сердечну подяку. Нехай воскрещий Ісус поможе їм тим способом піднести релігійно наш нарід тут в Канаді й Америці і нехай цей Голос лунає так само по всіх акутинах світу, де лиш живуть наші люди. А ми щирими молитвами будемо помагати Вам у всіх Ваших шляхотних зусиллях.

Особливійшу подяку складаємо Преп. Сестрам Служебницям Пр. Н. Д. М. з Торонта, які при помочі своїх добрих школярів приєднали підчас цего місяця 20 нових передплатників. За їх старання і жертву та труд ми не забудемо.

Адміністрація Голосу Спасителя.

— ПОШУКУВАННЯ —

Пошукую вуйка Петра Бойка, село Орихівці, повіт Тернопіль. Має перебувати в Америці або Канаді.

Puszkar Dymitr, P.O. Box 260|12, London, E.G.1., England.

Брата Михайла, або тіточну сестру Марію Зальопану, з села Настосова, повіт Тернопіль. Мають перебувати в Канаді.

Michal Krupa, Polish Forces, M—E 242.

Односельчан: Василя й Івана Волошина, Василя Ковальчука, Івана Гриньківа, Дмитра Андрусишина, Михайла Коваля, з села Острина, повіт Станиславів. Прошу написати до:

Ivan Hrynkiw, 2713 Camp, 2713 D.P. Assembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Йосиф Войтович (новиця адреса) просить брата Дмитра у Вінніпегу написати до него.

Батька сестру та шваґра— Андрія Зарембу, Марію Зарембу і шваґра Філюк. Колись мешкали під ч. 253 Прічард Авеню, Вінніпег, Ман.

Leonid Zaremba, Worth Kasserne, (244 UNRRA), 283 Asembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Теодора Хміляра, село Білянці, повіт Броди. Мав би бути в Мирнам, Алта. Оліновича Дмитра й його брата Івана, з села Біла, повіт Чортків. Їх шукає Ольга Ципенда, дочка їх сестри, Варвари. Михайла Петрашика з села Полівці, повіт Чортків. Має перебувати в околиці Вінніпегу. Писати на адресу:

Rev. S. Nahajewsky, Pass. del Gianicolo 7, Rome, Italy.

Родину Держко, здається Микола, мешкав на Ланах, повіт Стрий.

Bohdan Uhryn Mnohorishny, Silkenborg— Junkers Institute, Denmark.

Братів і сестру—Дмитра Григорчук, який до 1939 жив в Торонто, Онт., брат Петро Григорчук жив в місті Монтевідею, Уругвай. Сестра Анна Ляцук жива в Гірард, Огайо, Зл. Держави Америки.

Michal Hryhorchuk, Worth Kaserne 283 UNRRA, 224 Assembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Василя Шевчишина з Говилова Великого, коло Гусятина, або когобудь з моєї родини чи знакомих в Канаді.

Roman Bobiak, 297 Camp D.P., Assembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Михайла Пюрка й Івана Сендецького та їх рідні, з села Теляче, повіт Підгайці.

Ozyp Boyko, Zellam See, Pasplatz 19 Land, Salsburg, Austria.

Нагірного Івана з Сушкова, Тарапан. Має бути в Канаді.

Jakiw Nahirny, 2713 A Camp, 2713 D.P. Assembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Вуйків Федора й Юрка Котек і Марію Котек, село Слобода Небелівська, повіт Калуш. Мають бути в Канаді.

Kotek Mykola, 2920 Camp 25A, 2920 D.P.A.C., 800 Control Unit. B.A.O.R., via Great Britain.

Братів Теодора й Петра Кондзіолка зі Збаража. Михайло Кондзіолка.

Mychaylo Kondziolka, 2713 A Camp, 2713 D.P.A.C., 800 Control Unit, B.A.O.R., vi aGreat Britain.

о. Василь Зварич, його сестра Анна і сестрінок Николя Томків з Тернопільщини пошукують своєї родини в Канаді. Писати на адресу:

Rev. W. Zwarics, St. Veit im Pongau, Salzburg, Austria.

Гелька Дмитро пошукую трох членів своєї родини й сестру паню Вепш. Послідна адреса була в Порт Кодборн, Онт.

Кузина Жмурка з Левкович, виїхав до Канади в 1928 р.

П-і Вероніка Гелька з дому Марькович, пошукує своїх вуйків Николу й Петра Маркович.

Пані Вероніка Жмурко, з дому Чеховська, пошукує брата Николу Чеховського. Послідна адреса була Монтреаль, Кребек.

Пані Марія Тоенчук, з дому Дмитрук, пошукує вуйків Юрія й Івана Легільник зі Сторожинця. Послідна адреса була Гамільтон. Онт. Адреса до всіх:

D.A. Hachler, UNRRA Team 517, D.P.A.C., 579, Wiesbaden-Kastel (Germany) A.P.O. 757, US Army.

Пошукує кревних, товаришів, знакомих і приятелів з Поточиськ, Городенки і городенського повіту (давня Галичина) і просить о поміч викинений воєнним лихоліттям на чужину враз з родиною (5 осіб) Матейко Теодор, бувший адвокат в Городенці, тепер в Тиролю в Австрії під слідуючою адресою:

Matejko Theodor, Innsbruk, Millerstr 21|1, Tirol, Austria.

Слідуючих рідних та знакомих в Канаді:

Дирда Роман, Дмитро й Кость Петраш, Кость і Мирослав Микуза, Дмитро Чабак, Лука Квасній, Ерис Антін і Микола Бейзик. Пошукують Омелян і Гнат Пашинські з села Залукв коло Галича.

Omelan Paschynsky, Goslar, Petersberg Camp No. 5, Germany.

Рідних з родини Ясінських та Лизаків з села Граб, повіт Ясло. Я дочка Теодора Ясінського, Розалія, замужна Сунак.

Sunak Rosalia, 13 Rue Viala, Paris 15, France.

Рідні або односельчан з села Новосілці, повіт Золочів.

Noguez Michal, Polish Forces P|15, Scotland.

Пошукую свою жінку Анну Дирів, з дому Кравцевих, з села Ясенівці, повіт Долина Повинна перебувати в Торонто.

Semen Stasiw, 2920 Camp 25, 2920 D.P., Assembly Centre, B.A.O.R., via Great Britain.

Василь Бевен, син Петра й Марії з села Томашівці, повіт Калуш, пошукує слідуючих Василя Сплавинського, Теодора Пристая, Василя Кузя, Івана Тимків Григорія Тимків, всі з того самого села.

Wasyl Behen, Jerusalem, Greek Orthodox Convent "Metoch," (Bazylik), Palestine.

Тітку Олеку з дому Микитюк з села Мигова, повіт Сторожинець, Буковина. До Канади виїхала перед першою війною й жила в Монтреалі або Торонто. Пошукує Михайло Григорів Боднарюк.

Mr. M. Gonta, 2 bis, Rue Cachin, Cherbourg (Manch), France.

Рідних і знакомих— Петра Древка, Івана Шевця, Ілька й Данила Шевця, Олексу Худа, Івана Лажовського, Катерину Заїло, Данила Колача. Всі з села Нінівчі повіт Ярослав.

Drewko Miron, Polish Forces, C.M.F., No. 724, Block 12.

Стефана Маркус з села Ракова, повіт Самбір. Пошукує Михайло Гаврик.

Michael Gawryk, 2713 A Camp, 2713 D.P. Assembly Centre, 800 Control Unit, B.A.O.R., via Great Britain.

Стрия Ілька Кіналь з села Урмань, повіт Бережани. Пошукує

Kinal Eliasz, G.P.O., Box 260|136, London, E.C.I., England.

Односельчан Галушку Параску й її доньки Анну й Юлію, село Чорнокінці Великі, повіт Копичинці. Пошукує Дуліба Теодозій.

Teodoziy Dulyba, P.O., Box 260|155, Polish Forces, G.P.O., London, England.

Вуйка Івана Папроцького, село Скнилів, повіт Золочів. Пошукує найстарший син його сестри Константин Захарчук.

Konstantyn Zacharchuk, P.O. Box 260|136, London, E.C.I., England.

Мають лист з Канцелярії КУК—Дмитро Матейко, Монтреал, від шваґра Стеф. Бойчука.

Односельчан Петра й Казимира Осицького з села Дрецева, повіт Бережани.

Wasyl Welgosz, Box 260|147, G.P.O., London, England.

Первого брата Петра Пшеничного, сина Юрка, з села Колиндяни, повіт Чортків. До недавна перебував в Судбурі, Онт.

M. Pszenyczny j, 1917 Labor Ser. Co., 114 Labor Sup., APO. 758, US Army.

Михайла Щомака, сина мого стрия й Анну Німець з села Турочки Вижні, повіт Львів. Мають перебувати в Америці.

Wasyl Szczomak, Box 260|11, G.P.O., London, ECI., England.

Цьотку на імя Феся Бучик з дому Дрозд, з села Онишків, повіт Любачів.

Ahafia Zanek, Rue Felix Marechal 21, Metz (Moselle), France.

Василя Ількв, з села Чистийгород, повіт Сянік. Колись перебував в Альберті, а тепер певно в канадійській армії. Текля Вайда, з дому Канделяш.

680 Richmond St., Toronto, Ont.

Сестру Фівку Варвару (родом Кузик), село Миса, сторожинецького району, чернівецькоі области, Буковина. Має бути в Канаді від 1926 р.

Lcg. Teodor Kalynchuk, 17. 120, 1 er R.E.C., 3 cm. Escadron, OUJDA, Morocco.

Мають листи в Канцелярії КУК— Сенчишак Павло в Судбурі, Онт., від Івана Бобер-ського.

Ukrainian Canadian Committee, 701 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

ЖЕРТВИ НА СКИТАЛЬЦІВ

Кармель, Саск.: Хвальна Редакціе Голосу Спасителя: Посилаю $7.90 на Голос Спасителя для наших скитальців в Европі. Гроші зібрані на хрестинах в панства Стефана й Павліни Шуль, які хрестили свою донечку Вероніку у церкві св. Духа в Бруно, Саск., в неділю 10 березня. По св. Тайні хрещення відбулась гостина в домі панства Шуль. З тої нагоди п. Іван Борисько пожелав родичам й маленькій Вероніці щастя й здоровля, а присутні всі разом відспівали многая літа. Незабуто за Голос Спасителя і зроблено збірку для скитальців. Жертвували по 1.00: Ів. Фай, Ів. Сірмачевський, Стефан Шуль, Вас. Жмуд. По 50ц.: Гр. Паланик, Іван Бунько, Т. Стадник, Т. Кушнір, Ст. Чухровський, Ів. Борисько, Павліна Шуль. Вас. Микитюк 25ц., Ів. Борисько, гість з Габбард 15ц. Всім жертводавцям щира подяка за память про наших найбіднійших.

Гість.

Арран, Саск.: Одна добра пані, не подаючи свойого імени, жертвує два доляри на висилку Голосу Спасителя для наших скитальців в Европі. Гроші переслав Всеч. о. Николай Сірий. Щира подяка Всеч. Отцеві за пересилку, а тій незнаній добродій душі красно дякуємо за ласкаву жертву.— Адміністрація Г. Спасителя.

Тепер подаємо виказ жертв на Голос Спасителя для скитальців:

Пані Пелагія Сташко 1.00; Марія Сенів 1.00; Семен Лукій 1.00; Анна Семчук 1.00; Одна добра особа зі Саскатуну 2.00 на передплати для скитальців; Дамян Недокус 1.25; пані Гелена Гринів 1.00; Олекса Черевик 1.00; Олекса Лівен 1.00; п. Гарасимчук з Торонта 3.00; пані П. Келліх 1.00; Стефанія Коровський 1.00; С. Голобовський 1.00; О. Миц 1.00; пані А. Бальсевич 2.00; Антін Киба 1.00; одна особа 1.00; В. Кінащук 1.00

Усім жертводавцям щиро дякуємо за ласкаві жертви. Нехай Ісус нагородить Вам стократно за поміч нашим скитаючимся бра-

ттям. Голос Спасителя і ріжні добрі книжечки висилаємо постійно тим людям. — Адміністрація Голосу Спасителя.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найсердечнійшу подяку Господу Богові-Всемогучому, Пресвятому Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі, св. Йосафатові, за всі одержані ласки, а особливо за щасливий поворот мойого сина, що чотирьох роках війни. Господь дав мені перебути всі терпіння. Залучаю одного доляра на Службу Божу в подяку за отримані ласки, а другого доляра на передплату для нового передплатника на Голос Спасителя.— Анна Мерко.

Россел, Ман.: Найсердечнійшу подяку складаю Матері Божій Неустанної Помочі, св. Йосифові за всі вислухані молитви.— пані Михаїл Куровський.

Йорктон, Саск.: Семен й Ірина Лукій складають прилюдну подяку Найсвятійшому Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі за щасливо перебуту велику операцію.

КОМУНІКАТ
УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАТСТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ

Отсим подається до відома всім Хвальним Зарядам Відділів, усім членам і прихильникам Брацтва, що в днях 2, 3 і 4 липня, 1946 відбудеться в Винипегу, Ман., Конгрес Українців Католиків Канади, котрий скликають пять українських католицьких організацій, а це: Українське Запомогове Брацтво св. Николая, Брацтво Українців Католиків, Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, Українське Католицьке Юнацтво і Місійне Товариство св. Йосафата.

З нашим Конгресом, ми, українці католики Канади, мусимо більше як коли небудь в нашій минувшині, викресати у нас самих як найбільше моральної сили, єдности і співпраці в напрямі діланя. Католицька єдність мусить бути втілена в одній організаційній думці, одна кров, одно минуле, одна наша будуччина, тож і одна мусить бути віра й одна воля, це значить, одно центральне тіло, оден провід, що має вести цілу нашу католицьку акцію до спільної мети, це те до чого прямує український католицький Конгрес.

Тому, ми з великою радістю, з піднесеним духом, витаємо цю для нас так довго-ожидану нагоду зійтися та обмінятися думками. Цей католицький Конгрес на порозі нової доби нашого життя, це є хвиля відродження й обнови всіх наших сил, хвиля нового, свіжого життя і надія на кращу будучність.

Просимо усіх членів приготовлятися вже від тепер на наш Конгрес. До Зарядів Відділів в короткім часі вишлемо листовні інформації.

За Верховну Управу Брацтва св. Николая,
Ів. Жаровський, голова В. Саган, секретар

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, Ч. 4. Квітень 1946

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ

За збереження віри в Полудневій Америці

"Ідіть і навчайте всі народи"— сказав Ісус Христос по Своєму Воскресенні до Своїх апостолів.

І повнили апостоли поручення свого Божественного Вчителя. Розійшлися в широкий світ та голосили Христову науку всім народам.

Та не було воно легко сповнити їм те велике та важне завдання. Їх переслідували, не позволяли їм проповідати Божі правди, замикали їх по тюрмах, та вкінці їх замучили. Умерли вони як мученики за Христа, за Божу справу.

Сповнилися слова Христові, що Він був сказав до них: "Як мене переслідували, так і вас будуть переслідувати."

Та мимо того віра Христова поширялася та зростали християнські громади.

По смерти апостолів сповняли далі поручення Христа їх наслідники, то є установлені ними єпископи. Ті єпископи святили нових єпископів, так воно є аж до тепер, і так буде до кінця світа. Церква Христова буде тривати до кінця віків, та буде заховувати та голосити науку Христову всім народам по цілому світі. Слова Христові є все правдиві: "Я з вами по всі дні до кінця віків."

Згадує нам історія про страшні переслідування християн у перших трьох століттях. Титячі й тисячі християн перетерпіли мученичу смерть та не відреклись Христа, не відреклися Його святої віри.

Та ті переслідування не скінчилися тоді.

Правдива Христова Церква була переслідувана по всі часи...

Недавно тяжкі переслідування витерпіла Христова Церква в Мексику, в Еспанії підчас горожанської віни, і в Україні вже більше як чверть століття бушує червоний цар та хоче знищити українську християнську душу; а в нашій галицькій Україні правдива руїна національного та релігійного життя. І історія записує кри-

вавими буквами імена героїв-мучеників за нарід рідний, за віру святу.

Та мимо переслідувань, мимо великих труднощів і перешкод, Христова Церква поширювалася та й поширюється далі. Бо Церква Христова це скарбниця Божих Правд, що мають нормувати життя кожної людини, кожного народу, всього людства.

І серед трудних часів, коли безбожники і противники накидаються на Христову Церкву, хотіли б її знищити, то вона саме набирає більшого значення.

Поганські володарі схиляють голови перед Намісником Христовим та заявляють, що у християнській релігії є направду основа —фундамент до правдивого мирного життя між народами на світі.

Недавно тому читали ми таку новинку: Японський цісар Гірогіто, що є поганином, приняв архієпископа Павльо Морелля, новоназначеного Апостольського Делеґата до Японії й використав цю нагоду, щоб зложити глибоку подяку Папі Пієві XII за працю милосердя для японців за границею й тих, що в краю потерпіли через війну. Цісар висловив подяку за всі заходи католицької Церкви для духовної відбудови й матеріяльної помочі його людям.— А знаємо, що до війни в Японії була дуже утруднена праця для католицьких місіонарів.

А яка велич, яка гідність виявилася при надаванні кардинальських капелюхів новим 32 іменованим кардиналам. Іменовані нові кардинали із всіх народів, неначе на вияв правди, що Церква Христова для всіх народів по цілому світі. На цім місці варт зазначити з притиском, що й ми українці були б мали свого українського кардинала. Чи направду? Поважний католицький тижневник "THE TABLET", що виходить у Льондоні в Англії, подає в числі з 16. лютого, 1946, що ми українці були б мали четвертого з ряду українського кардинала в теперішнім Зборі Кардиналів, колиб комуністи не увязнили та не замордували бл. п. Митрополита Львівського, Архієпископа Йосипа Сліпого. В дуже цікавім історичнім начеркові про Східній Обряд у Католицькій Церкві згадує автор статті про **Ізидора** Митрополита Київського, що був першим українським кардиналом; згадує про другого українського кардинала ,що ним був **Михайло Левицький,** Митрополит Львівський; та про третього, що ним був також Митрополит Львівський **Сильвестер Сембратович.** І далі так пише: "Останній наслідник тих двох кардиналів, як український Митрополит Львівський, Преосвященний **Сліпий,** умер місяць або два тому у совєтській тюрмі в Києві так, що Пій XII був у трагічнім положенні, бо не міг продовжати чергу, яку почав Лев XIII."

Так! Велич і значення католицької Церкви виявляється всюди,

—та все-таки небезпеки для правдивої християнської віри не устали. Всюди вони творять велику грозу.

На цей місяць квітень назначене для Апостольства Молитви наміреннЯ, щоб молитися, щоб небезпеки для правдивої віри були усунені в Полудневій Америці.

А небезпеки для віри правдивої є там такі:

Перше: Безбожний комунізм. Яке то зло цей безбожний комунізм, ми всі аж надто добре знаємо. Наші браття й сестри там за океаном на Рідних Землях досвідчають його та переплачують життям, тюрмою або засланням на Сибір у безлюдні тайги.—Вістей не маємо, а коли які дійдуть, то от які: "Нам дуже добре живеться... Червона армія нас висвободила... Не завидуємо тим, що на цвинтарі, але покласти на себе руки не хочемо."

Друге: Протестантизм. Протестантські місіонарі пруть в Полудневу Америку та хотіли б захитати правдиву віру тих народів. Хотілиб відвернути ті народи від почитання Пречистої Діви; хотіли б понизити авторитет Папи Рмського та відвернути ті народи від послуху Намісникові Христовому.

Трете: В минулих роках семинарії й католицькі інституції були знесені, церковні добра загарбані,— проте церкви зубожіли та й покликань священицьких менше. Менше священиків, менше місіонарів, та й менше провідників народу. Через те й небезпеки для правдивої віри великі.

Молімся: Господи, Ісусе Христе! Благослови вірних Твоїх ісповідників! Дай ласку серед небезпек заховати віру Твою святу!

Дай ласку витривати та пережити це тяжке лихоліття, що зависло над нашим українським народом.

Хто має віру в майбутнє воскресення мертвих, той не буде занадто сумувати й плакати по смерти своїх найдорожчих; адже не плачемо, ані не сумуємо, коли ясне сонце за гори та за ліси перед нами ховається, бо добре знаємо, що наступного дня вранці ми знову його побачимо. В кожному разі вважаймо, щоб по смерти когось і з наших найдорожчих не попадали ми в надмірний смуток, мов ті погани, що не мають правдивого світла віри, та й ніякого воскресення не сподіваються.

КОРІНЬ ЛИХА

Василь Дудинюк, багатий мешканець одного галицького містечка, мав неабиякий сприт видавати заміж свої дочки. Його доволі велике майно приманювало молодих людей. Неодин уважав це за дуже велике щастя стати зятем у того заможного міщанина. Але в дійсності Дудинюк їх обдурював; перед весіллям обіцював зятеві, як то кажуть, золоті гори, а по весіллі затирав із радости руки та хвалився, що— мовляв— "дочку видав, зять її сам і вбрав, і весілля справив, а хата й вся господарка моя."

Цю штуку повторяв він от уже третій раз. Сподівався, що все піде йому гладко та спритно, як і минулими разами.

Але нещастя хотіло, що колись, іще за молодих літ, він (не знати докладно, з якої причини) записав усю господарку на свою жінку Вероніку. Обоє Дудинюки жили собі мирно та згідливо. Вероніку мало це обходило, до кого майно властиво належить; Дудинюк опісля й сам цілковито забув, що властитель господарки не він, а його жінка.

Третій зять, довідавшись, як то Дудинюк хитро пошив у дурні двох перших, домагався конче, щоб йому перед шлюбом записати обіцяну пайку майна.

—Почекай,— відповів хитрий тесть,— ще маєш час, адже не горить, та й світ іще не кінчиться!— І навіть чути не хотів про якийсь запис перед шлюбом. Приходило вже до того, що намічене подружжя мало розбитися. Два дні перед вінчанням молодий рішуче заявив, що відступає від свого заміру. Бідна дочка та й мати в плач: просять старого, благають, переконують, щоб ізмилувавсь та й не доводив до публичного скандалу.

—Бійся Бога, старий! Що робиш?! Та ж запиши вже раз ту обіцяну пайку, нехай бідна дитина не плаче й не сохне з журби!...

Одначе на всі ті просьби-благання Дудинюк оставався глухий. Невідкличне його слово було: "Ні, не запишу,— ще маю час."

Безрадна мати й дочка пішли разом із зятем просити ради в адвоката. Розповіли всю справу геть чисто— і адвокат порадив.

Оставивши своїх клієнтів у канцелярії, він пішов поглянути в ґрунтові книги. Небавом вернувся звідтіля, і—на превелике здивування Вероніки, та на ще більшу втіху молодих —заявив, що правдива властителька господарства є сама Вероніка, і тому може робити зо своїм майном, що сама хоче. Вероніці того тільки треба було. Не довго думавши, вона хутко пішла до нотаря, й без відома свого чоловіка, записала все майно будучому зятеві.

Після того молоді небавом і повінчалися. Старий Дудинюк, думаючи, що все пішло так, як він собі плянував, затирав руки з утіхи, тріюмфував. Здавалося йому, що в цілім світі нема такого другого мудреця й Соломона, як він.

Але, десь так третього дня по весіллі, наче грім із ясного неба, поразила його зовсім певна відомість, що власником усього майна не є ніхто інший, а молодий його зять, та що він, старий Дудинюк, тепер тільки на ласкавім хлібі у свого зятя. Зовсім не тяжко уявити собі, що діялось тоді в гордій Дудинюковій душі. І гнів, і лють стинали кров у його жилах. Зранена гордість, болюче упокорення перед сусідами— домагались жорстокої пімсти. Так: пімста! За всяку ціну— невмолима, безсердечна пімста, нехай це буде навіть його рідна дитина...

І розпочались довгі процеси. Один за одним, без кінця, без міри. В суді розправа за розправою, а в хаті вічна сварня, гризня, проклони, аж земля стогнала. В тій самій родині, між дітьми тих самих родичів запанувала пекельна ворожнеча. З одного боку стояв Дудинюк із двома старшими дочками та їх чоловіками, з другого,— мати з наймолодшою дочкою та зятем. Всякі доноси, наклепи, очорнення та найогидніші підозріння,— все було добре для них, щоб собі якнайбільш докучити взаємно. Дійшло до того, що старші дочки свідчили на свою рідну маму в суді, оскаржуючи її в найбільш огидних взаєминах із зятем.

Дудинюки стратили честь та всяку пошану між знайомими. Думаючи вічно про свої процеси, вони щораз більш занедбували всяку корисну працю. Ввесь колишній дорібок пішов на адвокатів. Мало-помалу й нужда зачала скрадатись до хати Дудинюків. Та це вже не могло їх опамятати. Процес тягнувся вже два роки з однаковою зажерливістю.

І, хоч як не щастило старому Дудинюкові в процесі з

зятем, то проте жадоба пімсти не переставала в його серці рости.

Якийсь час носився він із рушницею, думаючи в догідний мент застрілити нелюбого зятя. Коли це йому не вдалося, загадав намовити служницю, щоб домішала до їди якої смертельної чемериці й подала зятеві. Коли ж сумлінна дівчина ніяк не хотіла пристати на таке душогубство, він рішився на ось який діявольський плян: обілляти всю хату бензиною та й пустити з димом. "Хай згорить і жінка, і діти, і внуки,— хай зотліє, і в попіл розсиплеться все! Не буде мені, але ж не буде й йому... нікому не буде!..." говорив, мов ошалілий, Дудинюк, зраджуючи свій божевільний плян наймолодшій своїй дочці, що була ще незамужня.

—Тату! Тату, схаменіться! Гріх на віки вічні будете мати за нас! Власною рукою хочете погубити нас усіх?! ...зверещала на все горло перелякана дівчина, і тільки з тяжкою бідою вдалося їй здержати несамовитого батька перед самим виконанням одчайдушного пляну.

** ** **

—Порадьте, Отче Духовний: що мені робити тепер? спитав раз Дудинюк знайомого священика, розповівши перед тим всю свою біду.

—Ану, щиро признайтеся, Дудинюку,— відповів священик,— чи ви молитесь часом?— І, не чекаючо, поки той відповість, поставив йому відразу друге питання:

—А ходите ви до Сповіди, до Святого Причастя?

—Отче, Отче, прикро мені признаватися: вже двадцять і три роки проминули, як я сповідався. Від шлюбної сповіди занедбався, і так от аж по сьогоднішній день.

—Ну, але скажіть, чи принаймні до церкви ходите, бодай десь-неколись?

—Спустивши очі додолу, Дудинюк, що в ту хвилю аж був увесь почервонів з превеликого стиду, відповів смутно:

—Ні, Отче Духовний, я й у церкві вже кілька років не був.

—Ну, то бачите,— сказав священик: ви вже самі відкрили корінь усього вашого лиха. Що ж тут більш говорити? Хіба ж ви самі не знаєте, де вам ліку на все те нещастя ваше шукати?

Дудинюк прекрасно зрозумів ту розмову з священиком.

Наступного дня, рано-пораненьку, наш Дудинюк кудись вийшов (ніхто навіть не міг догадатись, куди,) і вернувсь додому аж пізно ввечері. Прийшов до хати замкнувсь у своїй кімнаті, впав на коліна перед образом Розпятого, й молився... довго, надзвичайно довго молився.

Що властиво сталося з Дудинюком того загадкового дня, ніхто з домашніх про те нічого не знав. Тільки всім дивно було, що він вирікся своєї ворожнечі, щиро всім простив, покинув процесуватися, та з зятем поєднався. З тієї хвилі в родині настала згода.

Щасливий той, хто розуміє, що значить любити Ісуса, й себе самого ні за що не мати, з любови до Ісуса; любов до сотворінь зрадлива й скороминуща, за те ж вірна й тривала є любов до Ісуса. Хто прив'яжеться до сотворінь, той швидко впаде та й минеться, як і вони; хто ж до Ісуса серцем своїм приляже, той безпечний та закріплений буде навіки. Люби отже та зберігай щиру приязнь до Того, що тебе не покине ніколи. Хоч би всі від тебе відступили та відцуралися тебе, то Він один від тебе не відступить; і коли надійде твій кінець, Він не дасть тобі загинути й марно пропасти. Чи ти хочеш, чи ні,— все одно: колись конче мусиш розстатися з усім. Держися отже Христа, як у житті, так і при смерті. Цілковито здайсь на вірну Його любов: Він бо один може тобі помогти навіть тоді, коли все інше тебе бідного зрадить та опустить. Не вповай, і не покладайсь на немічну билину, що під подихом вітру вгинається: не забувай, що кожна смертна людина,— мов та трава, що слава її марно минається; вона— мов та квітка польова, що цвіте та й хутко відцвітає. (Наслідування Ісуса Христа, II. 7).

Хто постидається мене й моїх слів посеред роду цього грішного та віроломного, того й Син Чоловічий постидається, коли прийде в славі свого Отця з святими ангелами. (Марко, 8, 9).

ВИДІННЯ КЕСАРЯ

(Легенда)

Тоді як у Римі панував славний цісар Август, а Юдеєю правив жорстокий Ірод, зійшла раз на землю велика, свята ніч. Була це найтемніша з усіх ночей, що їх колинебудь бачили люди на цім світі: здавалось, наче б уся земна куля скотилась нагло в глибоку, темну яму. Годі було навіть відріжнити воду від землі, і майже неможливо було не заблудити на найпевнійшій дорозі. Інакше й не могло бути, бо з неба не доходив ніякий промінь світла. Всі ясні зорі, здавалось, позасипляли,— ні одна з них не виглянула в мале віконце, а місяць цілковито відвернув від землі своє бліде обличчя.

В додатку до глибокої темряви, настала також кругом надзвичайно глибока мовчанка й тиша. Бистрі річки раптом спинили свій біг, буйний вітер притих, навіть листя осики перестало боязко тремтіти. Якби хто під ту пору був пішов над море, то був би, на превелике диво, побачив, що морські хвилі лежали тихо, непорушно,— ні одна з них не кидалась із шумом до берега. А подорожній на пустині був би мабуть дуже здивувався, завваживши, що пісок під копитами верблюдів зовсім не шелестить.

Все кругом неначе скаменіло, щоб не нарушити святої ночі. Трава не сміла рости, роса боялася падати, квітки притаїли свій віддих, щоб не видавати запаху.

В ту тиху, темну ніч не виходив на лови ніякий хижий звір, гадюки нікого не кусали, навіть собаки ні на кого не гавкали.

Саме тоді в Римі вийшов невеличкий гурток людей із царського замку на Палятині, прямуючи через широку площу, так звану "Форум," на узгір'я Капітолю. Бо от, день перед тим ходила делеґація до цісаря Августа з просьбою, щоб позволив на святій Римській горі буувати величавий храм на його честь. Август не дав відразу рішальної відповіди, бо не знав, що на це скажуть римські боги: чи згодяться вони на те, щоб його храм стояв зараз таки коло їхніх святинь? Цісар сказав отже делеґатам, що насамперед мусить принести нічну жертву на честь свого духа-хоронителя, і від нього довідатись, яка є воля богів.

І от власне в ту дивну, темну ніч (що про неї ми вже читачам росказали) був цісар у дорозі, щоб на Капітолі принести обіцяну жертву.

Август казав себе нести в лєктиці, бо вже був доволі старий, і численні сходи Капітоля були на його ноги за прикрі. Сам, власною рукою держав він клітку з білими голубами, що їх мав принести в жертву. Не товаришили йому ані сенатори, ані дорадники, ані озброєні вояки,— тільки найближчі приятелі були з ним. Ті, що несли смолоскип, йшли наперед, наче б хотіли пробити дорогу серед густої пітьми, а за ними поступали невільники, несучи триніжний вівтар, жертовні одяги, гострі ножі, вогонь і всяке інше знаряддя, потрібне в таких випадках.

Цілу дорогу кесар весело розмовляв зо своїми повірниками, тимто нікому й на гадку не йшло застановлятися, чому та темна ніч якась така надзвичайно тиха. Аж коли вийшли на сам верх Капітоля, і стали на пустій площі, що була призначена на новий храм, всі вони завважили, що діється кругом них щось надзвичайне. Ні! Та ніч не була подібна до інших ночей! На це готові були всі хоч би й сто разів присягнути. Тим більш, що незабаром перед їх здивованими очима, розкрилось несамовите явище! Спершу могло декому здаватися, що то прастара кам'яна статуя, з храму найвищого божка Юпітера, вийшла туди серед темної ночі. Але розглянувшись краще, вони прийшли до переконання, що то не кам'яна статуя, а стара ворожка Сибілля.

Чогось такого старезного, майже спорохнявілого, а при тім велетенського, як вона, їм ще ніколи не доводилось бачити. І така невимовно страшна була ота старезна жінка, що, коли б при них цісаря не було, то вони всі напевно були б ізвідти повтікали.

—Так, це вона!— боязно шептали вони між собою,— вона, що має вже мабуть стільки років, скільки є зерен піску на побережжі морськім. Чому саме тієї тихої ночі вийшла вона з кам'яної своєї печери? Невже хоче вона звістити важну новину яку кесареві й усій його імперії? Бо ж вона пророцтва свої записує на листках дерева, і і знає, що вітер донесе її віщі слова тим, які їх найбільш потребують.

І такий великий жах обхопив їх усіх, що вони напевно були б попадали лицем до землі, якби Сибілля була лиш ворохнулась. Але вона сиділа тихо, наче б уже була без життя. Сиділа скулена на вершку скали і, заслонивши

очі долонею, дивилась у темну ніч. Сиділа, наче б вийшла на шпиль подивитись, що діється в далекій далечині.

Цісар Август і все його товариство завважили, яка глибока темрява панувала кругом. Ніхто з них не міг бачити на долоню перед очима. А яка дивна тиша! Яка таємна мовчанка! Не могли навіть чути глухого шуму річки Тибра. Повітря душило їх, холодний піт виступив їм на чоло, руки задубіли й стали безсильні. Всім здавалось, що мусить настати щось страшне, несамовите. Та ніхто з них не хотів показати, що боїться; навпаки,— всі говориди кесареві, що це добрий знак, бо вся природа заперла в собі дух, щоб віддати честь його духові.

Але в дійсності стара Сибілля так була захоплена одним явищем, що навіть і не завважила, як римський цісар прибув на Капітоль. Її дух полинув у далекі країни, й здавалось їй, що йшла крізь велику рівнину. Серед глибокої пітьми вона безперестанку попадала ногами на щось, наче маленькі горбки. Схилялась додолу й водила рукою кругом. Ні,— це не були горбки, а вівці. Отже йшла вона проміж череди сонних овець.

По якімось часі побачила як десь далеко, серед широкого поля горів вогонь, що його розпалили пастухи. Пішла вона отже до того вогню. Пастухи позасипляли міцним сном, а біля них лежали довгі, гострокінчасті палиці, що ними вони боронили овець від хижого звіра. А ті невеличкі звірі, з блискучими очима та буйними хвостами, — хіба ж це не шакалі?... І, дивна річ: пастухи на них своїми палицями. Собаки спали собі спокійно далі, а дикі звірі поклались коло людей на спочинок.

Це добре бачила Сибілля... Але про те, що діялось за її плечима на вершку гори, не знала нічого. Не знала, що там люди поставили вівтар, розпалили на ньому вогнище, насипали кадила, а цісар вийняв із клітки білого голуба, щоб його принести в жертву. Одначе руки його були такі немічні, що він не міг вдержати птаха. Одним рухом голуб вирвався йому з рук, і щез серед чорної пітьми.

Коли це сталося, всі з острахом та недовір'ям глянули на Сибіллю. Були переконані, що то вона спричинила їм таку невдачу.

Вони ж не знали, що Сибілля все ще була духом при вогнищі пастухів, і прислухувалась до легонького гомону, що зачав пронизувати мертву тишу ночі. Довго, довго прислухувалась, поки завважила, що гомін той не йде від землі, а з-поза хмар. Накінець підняла голову догори, й

побачила ясно променисті постаті. То були малі гуртки ангелів, що чудово співаючи літали понад землею, й неначе чогось шукали.

І коли так Сибілля прислухувалась до ангельського співу, кесар приготовляв до нової жертви. Обмив старанно руки, очистив вівтар, і велів подати собі другого голуба. Одначе й цим разом не вдалося: бо хоч і як напружив він свої сили, щоб голуба вдержати, то гладкий птах таки висмикнувсь йому з немічних рук, і полетів у непроглядну ніч. Кесар налякався. Упав перед порожнім вівтарем на коліна й молився до духа, хоронителя свого. Просив у нього помочі й сили, щоб міг відвернути від себе все те нещастя, що його очевидячки звіщала ця дивна ніч.

Але і цього не чула стара віщунка. Вона всіма силами душі та тіла прислугувалась до ангельської мельодії, що з кожним моментом росла й кріпилась. Накінець зробилась та мельодія така сильна, що розбудила сонних пастухів. Піднявши голови, вони побачили над собою світлі ряди срібнобілих ангелів, що високо в темряві маяли розкішними крилами, мов перелетні птахи. Одні з них грали на скрипках, інші на цитрах, ще інші на арфах, а при тім їхній спів бренів весело, мов сміх невинних дітей, і такий спокійний та безжурний був, мов щебетання жайворонка. Почувши це пастухи, повставали мерщій, і пішли до недалекого містечка сповістити добрих людей про чудодиво. Ішли з великим трудом вузькою та дуже стрімкою стежкою; стара Сибілля теж ішла слідом за ними. Раптом, серед непроглядної темряви, зробилось ясно, мов у полудне. Велика, злотосяйна зоря розгорілась над узгір'ям, і місто, що на тому узгір'ї було, мінилось, мов чудовий брилянт у променях сонця. Всі розсипані гуртки ангелів поспішали туди з радісним гомоном, а пастухи так прискорили свої кроки, що майже бігли. Прийшовши до міста, побачили, як ангели зібрались над низькою стайнею, що опущена, недалеко міської брами, стояла. Був це дуже нужденний будиночок, критий солом'яною стріхою. І саме над тим будинком стояла чудова, ясна зоря, та й ангелів зліталося туди щораз більш. Одні сідали на стрісі, або на стрімкій скалистій стіні, інші, розправивши крила, легенько літали над будинком. А від того променистого лету била ясність високо, високо.

В ту саму хвилю, коли над гірським містечком заблисла світла зоря, прокинулась із глибокого сну вся природа. Люди, що стояли на верхів'ях Капітоля, мусіли це завва-

жити. Вони зараз почули подих свіжого, вітру; довкола них розходивсь милий запах квіток, дерева весело шуміли, річка Тибр бадьоро котила свої бистрі хвилі до синього моря, ясні зірки знову цікавими очима споглядали з неба на землю, і місяць не відвертав уже свого повного обличчя від сонної землі. І коли вся ота велика ясність залляла землю кругом, із-під хмар прилетіли два білі голуби й сіли на раменах цісаря. Побачивши таке надвичайне диво, Август піднісся в своїх гордій радості, а його приятелі та невільники попадали на коліна.

—Радуйся, Кесарю!— закликали.— Твій хоронитель-дух подав тобі свою виразну відповідь. Отже ти справді бог, і твоєму божеству будуть люди віддавати належну честь на верхів'ях Капітоля!

Гурток захоплених дворян складав Августові такий голосний привіт, що й стара Сибілля почула їх нарешті. Це збудило її з духовного видіння. Вона покинула своє місце на краю скали, і зійшла між людей. Неначе чорна хмара виринула з глибокої пропасти, й пересунулась через гору. Ясновидюча віщунка була дійсно страшна в своїй старості. Розкудовчене волосся звисало їй тонкими пасмами з голови, а шкіра на грубих костях її вся була почорніла, й виглядала як порепана кора на сухій деревині.

А проте, могутня та поважна, йшла вона рішучим кроком до кесаря. Одною рукою взяла його за плече, а другою показала ген-далеко на схід.

—Дивись!— промовила до нього.

Широко розкривши очі, цісар побачив убогу стайню, що під стрімкою скелею стояла, а в відчинених її дверях виразно видно було кількох пастушків, як вони навколішках побожно молились. В середині стайні побачив цісар молоду матір, що теж на колінах була перед маленькою дитиною, покладеною в яслах на сіні.

Довгими кістлявими пальцями Сибілля виразно показувала цісареві ту маленьку дитину.

—Радуйся, Кесарю!— глузуючим тоном промовила вона до Августа.— Оця дитина, то правдивий Бог, що Йому будуть поклонятись і належну честь віддавати на вершку Капітоля!

Почувши це, цісар із острахом відступив від неї взад, наче від божевільної.

А на Сибіллю зійшло могутнє віще надхнення. Мутні очі її раптом заіскрились, кістляві руки простягнулись до неба, голос набрав якоїсь надлюдської поваги, а при тім

такий милозвучний був, такий сильний та голосний, що, здавалось, по всіх кінцях світу можна було легко чути його. Надхнена віщунка врочисто проказувала свої слова, вичитуючи їх, мабуть, аж десь під небесними зорями.

—На вершку римського Капітоля моліться Богові Небесному! Поклоняйтесь правдивому Богові, а не ідолам, творам немічних людських рук! Славу і честь віддавайте Христові, а не звичайній смертній людині!...

Так промовивши, Сибілля, мовчки пересунулась поміж ряди переляканих людей, і помалу зійшовши з гори, щезла їм з очей.

Не диво, що наступного дня Август казав оповістити людям, що він зрікається свого божого титулу і не хоче, щоб на його честь будували храм на Капітолі.

Замість того, він велів опісля побудувати величній храм на честь новонародженого Божого Дитятка, і назвав його по-латині Ара Челі, що по-українському означає Небесний Вівтар.

Щасливий той, хто постійно має перед очима годину своєї смерти, та й щодня приготовляється на смерть. Якщо ти бачив коли вмираючу людину, то згадай, що й тобі треба буде (може й небавом уже) йти тією самою дорогою. Коли ранок веселий настає, подумай собі, що може вечора не побачиш; а ввечері не смій обіцювати собі, що доживеш до ранку. Будь отже постійно готов, і так життя своє впорядкуй, щоб смерть тебе неприготованим не застала. (Наслідування Ісуса Христа, І. 23).

В святій Євангелії сказано, що Господь Бог прийде по нашу душу, як злодій. Він отже прийде небавом украсти мене! Ах, як дуже бажала б я допомогти Йому у тій крадежі! (Свята Тереза від Дитятка Ісуса).

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

ВІВТОРОК ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ, В ЄРУСАЛИМІ

Всохла Смоковниця

(Мат. 21. 20-22, Мар. 11. 19-26)

А вранці, йдучи коло смоківниці (що її попереднього дня Ісус прокляв), учні побачили, що вона всохла від кореня. Дивувалися вони, кажучи:

"Як хутко смоківниця усохла!"

А Петро, згадавши те, сказав до Ісуса:

"Учителю, глянь, усохла смоківниця, що Ти її прокляв."

І відповів Ісус і сказав до них:

"Майте віру в Бога. Бо направду кажу вам: Коли мати мете віру і не будете сумніватись, не тільки зробите те, що зо смоківницею, але хто скаже горі цій: "Двигнися і кинься в море," і не буде сумніватися у своїм серці, а віритиме, що те, що скаже, станеться, буде йому.

"Длятого кажу вам: Все, чого в молитві просите, вірте, що одержите, і станеться вам.

"А як станете на молитву, то прощайте, коли що на кого маєте, щоб і Отець ваш небесний простив ваші провини.

"Бо коли ви не прощаєте, то й Отець ваш небесний не простить вам ваших гріхів."

* * *

Податковий Гріш

(Мат. 22. 15-22, Мар. 12. 13-17, Лу. 20. 20-26)

Тоді Фарисеї відійшли та й раду радили, як би спіймати Ісуса на слові. І назираючи, післали до Нього кількох своїх учнів зпоміж Фарисеїв та й іродіян, як підглядачів-шпигунів, щоб вони, вдаючи праведників, зловили Його на слові та передали Його начальству і владі намісника. І запитали Його кажучи:

"Учителю, ми знаємо, що Ти праведний і справедливо говориш і навчаєш і не зважаєш на нікого. Бо не дивишся на лице людей— на особу, а по правді на путь Божу наставляєш. Скажи нам отже, що Тобі здається? Чи годиться нам давати цісареві податок, чи ні? Давати чи не давати?"

А Ісус пізнавши їх лукавство та знаючи їх лицемірство, сказав:

"Чого Мене спокушаєте, лицеміри? Покажіть Мені податкову монету, динарія, щоб Я побачив."

І принесли Йому динарія. І сказав їм:

"Чиє це обличчя й надпись?"

А вони відповіли Йому:

"Цісаря."

Тоді у відповідь сказав їм Ісус:

"Віддайте отже, що цісарське цісареві, а що Боже Богові."

А вони почувши це, дивувалися Його відповіді, а не могучи спіймати Його на слові перед народом, замовкли, і оставивши Його, відійшли.

* * *

Пояснення:

Коли фарисеї поставили Ісусови питання про плачення податку римському цісареві, то хотіли зловити Христа на слові. Бо коли б Христос був відповів, що треба, то розбудив би ненависть жидів, що знали закон Мойсея, що забороняв жидам мати чужоземного царя, а в слід за тим, платити податок чужому цареві, що заволодів би жидівським народом.

"Так поставиш над собою царем тільки, кого Господь, Бог твій, вибере зміж братів твоїх. Не можна тобі поставити царем мужа чужого народу, що не є з твоїх братів." (Второз. 17. 15).

Коли ж Христос відповів би, що не треба платити податку, то оскаржили б Ісуса перед римським намісником, що Він виступає проти податків.

Тому Христос показуючи на надпис на грошах, сказав:

"Чиє це обличчя й надпис?"

А вони відповіли Йому: "Цісаря."

Тоді Ісус сказав їм:

"Віддайте отже, що цісарське цісареві, а що Боже Богові."

Це значило б: Тому що від цісаря ви гроші приймаєте, то це знак, що його владу й панування над собою признаєте; проте платіть податок йому; але так платіть, щоб Боже Богові віддати, то значить, щоб сповняючи повинности супроти цісаря ви не нарушили Божих прав. Бо крім обовязків супроти пануючого й держави ще є обовязки супроти Бога.

То була надзвичайно мудра відповідь. І фарисеї не маючи що казати, відійшли. —Та по трьох днях вони сфалшували слова Христа й перед Пилатом Його оскаржували:

"Цього ми найшли, що ворохобить нарід і заборонює цісареві давати данину." (Лу. 23. 2.)

* * *

Воскресення Мертвих

(Мат. 22. 28-33, Мар. 12. 18-27, Лу. 20. 27-40)

Того дня приступили до Нього деякі з садукеїв, що кажуть, що нема воскресення, і запиталися Його, кажучи:

"Учителю, Мойсей сказав і написав нам: Коли у кого помре бездітний брат та й маючи жінку оставить її, а не зоставить дітей, щоб його брат оженився із його жінкою й привів нащадків своєму братові. Було ж у нас сімох братів. І перший оженився і помер, а не маючи потомства, лишив свою жінку братові своєму. І другий оженився з нею і помер, не лишивши нащадків. Так само й третій взяв її і всі аж до сьомого, та й не оставивши дітей повмирали. А по них всіх наостанку померла й жінка. Отже при воскресенню, як воскреснуть, кому з них сімох вона буде жінкою? Бо сімох мало її за жінку?"

А Ісус відповів і сказав до до них:

"Чи не тому помиляєтесь, що не знаєте Писання ні сили Божої? Діти цього світа женяться й віддаються. А ті, що будуть достойні доступити другого світа й воскресення з мертвих, не будуть женитися ні виходити заміж. Бо не можуть вже більш умерти, бо є ангелам рівні і є дітьми Божими, будучи дітьми воскресення.

"А про мертвих, що воскреснуть, чи не читали ви в книзі Мойсея, як при корчі промовив до нього Бог, кажучи: "Я Бог Авраама і Бог Ісаака і Бог Якова." Він є Бог не мертвих, але живих, бо всі живуть для Нього. Ви отже дуже помиляєтесь."

І люди почувши це, дивувались Його науці.

А деякі з книжників відповідаючи сказали Йому:

"Учителю, Ти добре сказав."

І більше (садукеї) не сміли Його питати про нічо.

* * *

Пояснення:

Садукеї то була жидівська секта, що не вірила в безсмертність душі і у воскресення мертвих.

Ісус Христос проте наводить їм слова св. Писання, щоб їх переконати, що буде вокресення мертвих.

"А про мертвих, що воскреснуть, чи не читали ви в книзі Мойсея, як при корчі промовив до нього Бог, кажучи: "Я Бог Авраама і Бог Ісаака і Бог Якова." Він є Бог не мертвих, але живих, бо всі живуть для Нього."

Отже існує в якийсь спосіб Авраам, Ісаак і Яків, хоч вони вже давно померли. Існують їх безсмертні душі, що колись в день воскресення получаться зо своїми тілами, як читаємо в 2. книзі

Макавеїв: "А цар світа нас умерлих, задля своїх законів воскресить до вокресення вічного життя." (7. 9).

"Бог є Бог не мертвих, але живих, бо всі живуть для Нього."

Живуть отже люди й по смерти для Бога." І чоловіка сотворив Бог таким, що не гине; на образ Своєї подоби сотворив його." (Прем. 2. 23).

* * *

Остання Відповідь Фарисеям

(Мат. 22. 34-46, Мар. 12. 28-37, Лу. 20. 41-44)

А як Фарисеї почули, що Ісус зневолив садукеїв замовчати, зібралися разом. А один з книжників, законоучитель, що чув, як вони сперечалися й бачив, що Ісус добре їм відповів, приступив до Нього і спокушуючи Його запитав:

"Учителю, котра заповідь в законі найбільша? Яка є перша зо всіх заповідей?"

Ісус же відповів йому:

"Перша з усіх заповідей є: **Слухай Ізраїлю! Господь Бог твій є один Бог. Будеш любити Господа Бога всім серцем твоїм і всією душею твоєю і всією думкою твоєю і всією силою твоєю. Це найбільша й перша заповідь.**

"**А друга подібна до неї: Будеш любити ближнього твого як себе самого.** Більшої від цих нема іншої заповіди. На цих двох заповідях держиться ввесь закон і пророки." (Втор. 6. 4-5, Лев. 15. 18).

А книжник відповів Йому:

"Добре, Учителю! Ти сказав по правді, що є один Бог і крім Нього іншого не має. І що Його любити з усього серця і всією думкою, з усієї душі й усієї сили; й любити ближнього як себе самого, це більше ніж усі цілопалення й жертви."

Ісус же бачучи, що розумно відповів, сказав йому:

"Ти не далеко єси від царства Божого."

І ніхто не важився більш Його питати.

** ** **

Коли ж зійшлися Фарисеї, то Ісус, що навчав у храмі, запитав їх кажучи:

Що ви думаєте про Христа? Чий Він Син?"

Кажуть Йому:

"Давидів."

Він відповів їм:

"Як можуть книжники говорити, що Христос є Син Давида? Як же тоді сам Давид, надхнений Святим Духом, у книзі Псалмів, називає Його Господом, кажучи:

Сказав Господь до мого Господа:
Сиди по Моїй правиці,
аж положу ворогів Твоїх за підніжок ніг Твоїх.
Коли ж сам Давид називає Його Господом, то як Він може бути його сином?"

А багато народу слухало Його радо.

І ніхто не міг відповісти Йому ні слова й від цього дня ніхто вже не відважився питати Його.

* * *

Горе вам, книжники й Фарисеї!

(Мат. 23. 1-39, Мар. 12. 38-40, Лу. 20. 45-47)

Коли ж всі люди слухали Його, то Ісус у Своїй науші промовив до людей і до Своїх учнів, кажучи:

"На Мойсеєвих сидженнях засіли книжники і Фарисеї. Тому всього, що вони вам скажуть, держіться й робіть. Та по їх ділах не робіть: бо вони говорять, а не роблять. Стережіться їх! Бо вони вяжуть важкі тягарі й трудні до несення, та й кладуть їм людям на плечі, а самі й пальцем своїм не хочуть їх рушити. А всі свої діла роблять, щоб бачили їх люди; бо розширюють свої хоронильниці й продовжують китиці своїх довгих одеж; і бажають ходити в двох одежах, та й люблять у гостинах сидіти на перших місцях і на перших сидженнях у божницях, люблять поздоровлення на торговиці та щоб їх люди звали: учителю!

"Ви ж не звіть себе вчителями, бо один є ваш Учитель, а ви всі брати. І вітцем вашим не звіть нікого не землі: бо один є ваш Отець, що є на небі. Ані не звіть себе наставниками, бо один є ваш Наставник: Христос.

"Хто є більший між вами, нехай буде вам слугою. А хто буде вивищати себе, буде упокорений, а хто упокорять буде себе, цей буде вивищений.

"Горе вам, книжники та Фарисеї, лицеміри, що зачиняєте царство небесне перед людьми; бо ви самі не входите та й не пускаєте тих, що хотіли б увійти.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, облудники: бо зїдаєте доми вдовиць, і про око довго молитесь. За це зазнаєте строгішого суду й більшого осудження.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, лицеміри: бо проходите море й землю, щоб приєднати хоч одного нововірця; а коли станеться, то робите його сином пекла вдвоє гіршим від вас.

"Горе вам, сліпі проводирі, що говорите: Хто б присягнув на храм, то це ніщо; а хто б присягнув на храмове золото, цей винуватий. Нерозумні і сліпі: бо що є більше, золото чи храм, що посвячує золото? І хто покленеться жертовником (вівтарем), то ніщо; а хто покленеться даром, що на ньому, цей винуватий. Сліпі, бо що більше: дар чи жертовник, що посвячує дар? Той отже що присягає на жертовник, присягає на храм, присягає на нього і на Того, що живе в ньому; а хто кленеться небом, кленеться престолом Божим і тим, що сидить на ньому.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, облудники, що даєте десятину з мяти і кропу і кмину, а залишили те, що важніше в законі: правду і милосердя і віру. Те повинні ви робити, та й цього не залишати.

"Проводирі сліпі, що переціджуєте комаря, а верблюда проковтуєте.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, лицеміри: що зверху чистите чашу й миску, а в середині ви є повні здирства й нечистоти. Фарисею сліпий, перше вичисти чашу й миску в середині, щоб і зверху були чисті.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, лицеміри: бо ви подібні до побілених гробів, що зверху видаються людям гарні, але в середині повні мертвих людських костей і всякої погані. Так і ви зверху являєтесь людям праведні, а в середині повні ви є облуди й беззаконня.

"Горе вам, книжники й Фарисеї, облудники: що будуєте гробниці пророкам та й украшаєте памятники праведників і кажете: Як би ми були жили за днів наших батьків, то не були б спільниками їх у крові пророків. Тим свідчите самі про себе, що ви сини тих, що повбивали пророків.

"Ви доповніть отже міру ваших батьків! (вбиваючи Сина Божого).

"Змії, роде гадючий, як утечете від пекельного суду?

"Це тому посилаю до вас пророків і мудрців та книжників; споміж них ви одних убєте й на хрест прибєте, а інших будете бити у ваших божницях і гонитимете від міста, щоб упала на вас вся праведна кров пролита на землі, від крови праведного Авеля аж до крови Захарії, сина Варахіїнового, що його ви вбили між храмом і жертовником. Направду кажу вам, все те прийде на оцей рід.

"Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і каменуєш посланих до тебе! Скільки разів хотів Я зібрати дітей твоїх, як квочка збирає курята свої під крила свої, та ти не хотів.

"Оце зостанеться вам дім ваш пустий.

"Бо кажу вам, що від тепер не побачите Мене, аж поки

не закличете: Благословен, що приходить в імя Господнє."

* * *

Пояснення:

Ісус Христос виявляє, що це такі Фарисеї та книжники. Вони учать захована Божого закону, та самі його не заховують. А лиш для людського ока це роблять. Робдять всі свої діла так, щоб люди їх бачили та хвадили.

Роззширюють свої хоронильниці.

Хоронильниці це скіряні сховки, в які жиди вкладали чотири пергамінові карточки, на яких були написані деякі тексти св. Писання. На одній карточці був текст про вихід з Єгпиту (Исход 13. 1-10). На другій про жертву Богу з усякого первенця (Исход 13. 11-16). На третій про любов до Бога (Второз. 6. 4-9). На четвертій про осторогу синам ізраілевим, щоб вони не служили чужим богам (Второз. 11. 13-21).

Ці хоронильниці привязували жиди пасочками до чола й руки, немов сповняючи приказ Мойсея й розуміючи його слова буквально:

"І це буде у тебе знамям на твоїй руці і спомином перед твоїми очима про те, щоб закон Господень був у твоїх устах," (Іс. 13, 9)

"І привязуватимеш їх на руку собі, і будуть вони начільником між очима у тебе," (Второз. 6. 8)

"Ці слова Мої вложіть у серце ваше і в душу вашу, і привязуйте їх як знаки на руку вашу, і нехай будуть вони начільниками між очима вашими," (Второз. 11. 18)

І тепер жиди так само роблять, коли моляться. Наші люди називають ті їх хоронильниці "приказання," бо воно справді так є, бо в них вложені є тексти св. Писання з приказами Божими.

Фарисеї, як виходить зо слів Христових, уживали ширших і більше замітних хоронильниць, чим інші, щоб їх набожність і заховання Божх законів були більше видні. Тому то Христос сказав: "Розширюють свої хоронильниці і продовжують китиці своїх одеж":

Після приказу Мойсея (Числа 15. 38-40) жиди підчас молитви мали завиватись по верху в одежу, немов у хустку, а на рогах тої одежі були китиці, кутаси, щоб вони споглядаючи на них згадували Божі заповіди. Ті кутаси тої їх верхньої одежі наші люди називають "цицили."

* * *

Вдовин Гріш

(Мар. 12, 41-44, Лу. 21. 1-4)

І сів Ісус напроти храмової скарбони й дивився, як люди кидали гроші в скарбону, та й бачив, що многі багаті кидали багато своїх дарів. Побачив також як прийшла одна убога вдова і вкинула дві лепті, це є кодрант (сотик). І прикликавши Своїх учнів сказав до них:

"Направду кажу вам, що ця вбога вдовиця вкинула більше від усіх, що вкидали у скарбону. Бо всі вони кидали в дар Богові з того, що їм лишалось. А вона зо свого недостатку все що мала вкинула, увесь свій прожиток."

ДОБРИЙ ПАСТИР

В житті Преосвященного Моллія, єпископа міста Дінь у Франції, записано одну доволі забавну пригоду. Ото одного разу, в неділю, відправивши вранці тиху Службу Божу, єпископ вибрався пішки ген аж за місто, щоб там на самоті, серед зелених нив та квітчастих левад зачерпнути в груди свіжого повітря, а при тім спокійно обдумати неодну важну справу. По дорозі стрінув він малого хлопчину, що пас вівці. Ставши з пастушком на розмову, єпископ хутко довідався, що хлопець на Службу Божу не піде, бо мусить пильнувати овець.

—Сину,— ласкаво промовив ревний Владика:— йди мерщій на Службу Божу,— ще не запізно, а я за тебе постою тут коло отець та припильную їх.

Хлопчина трохи вагався, не знаючи, що властиво має робити, але накінець пристав на ту незвичайну пропозицію. Передав отже свою пастирську палицю Владиці, та й побіг до церкви.

Коли ж властитель овець побачив, що його малий пастух у церкві, то аж за голову хватився. Прискочивши до хлопчини, він брутально зловив його за плече, та силоміць витягнув надвір.

—Ах, ти, Іродове насіння! Як ти смів оставити вівці серед поля без ніякої опіки?!— скрикнув він люто до хлопчини.

—Вівцям нічого злого не станеться,— відповів пастушок:—там коло них є один священик,— він казав що буде їх пильнувати.

—Що? Що? —що ти кажеш? Священик?!... став кричати подражнений господар: Священик!?... Господи! Та це ж зовсім певно злодюга якийсь удає з себе священика, щоб мої вівці покрасти!...

І, негайно взявши з собою кількох сусідів, він щосили побіг на поле ловити підступного злодія.

Яке ж одначе було їх здивування, коли в полі, замість злодія, застали вони коло овець свого власного єпископа! Ревний Архипастир використав ту добру нагоду, й сказав їм коротку, але дуже переконливу й практичну проповідь про недільний обов'язок слухати Служби Божої. Можемо бути певні, що тієї проповіди, висказаної до них серед таких дивних обставин, ті добрі люди вже до самої смерти не забули.

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

IV. Переслідування

Одного разу Петро з Іваном ішли до Єрусалимського храму молитися. Було десь коло години третьої пополудні. Недалеко церковних воріт, що звались "Гарні," сидів один бідний каліка. Вже від свого народження цілковито немічний, та й зовсім нездібний до ніякої праці. Нещасний той бідняк мусів жити з милостині. Вибравши собі відповідне місце коло "Гарних Воріт", де постійно панував великий рух, він благально простягав до прохожих свою жебрущу долоню і просив милостині. Аж от надійшли два Христові Апостоли: Петро й Іван. Жебрак напевно сподівався і від них якоїсь запомоги, але Святий Петро, глянувши йому просто в очі, сказав: "Брате, нема в мене ні срібла, ні золота; одначе те, що маю, тобі даю: в ім'я Ісуса з Назарету кажу тобі,— встань, й йди!" Так кажучи, святий Апостол одночасно вхопив його за руку та й підніс із землі. І,— дивне диво: в ту саму мить нещасний каліка почув у ногах таку силу, що не тільки міг сміло стояти без ніякої підпори, але ще й охоти набрав ходити, а навіть бігати. Зрозумівши, в чім річ, бідачисько той став скакати з радости, мов мала дитина, а потім побіг слідом за Апостолами, щоб у святім храмі подякувати Господу Богу за оздоровлення. Уявім собі, яке сильне враження мусіло зробити на людей те надзвичайне явище: немічний каліка, що ніколи ще в своєму житті на рівні ноги не пробував стати (так, що добрі люди мусіли на ношах двигати його щодня під "Гарні Ворота,") так,— той сам безпомічний та нещасний каліка,— тепер і бігав, і скакав, і співав з невимовної втіхи.

Не диво отже, що коли Петро й Іван помолившись у храмі, вийшли на вулицю разом із оздоровленим жебраком (він уже ні на крок від них не відступав) то нарід із усіх боків став до них збігатись та обступати їх. Апостол Петро скористав з тієї прекрасної нагоди, і зачав людям говорити проповідь про Господа Ісуса.

—Браття Ізраїльтяни,— казав він до них,— ви дивитесь на нас із великим подивом, наче б то ми своєю власною силою вчинили, що оцей каліка може тепер ходити. Отже знайте, добрі люди, що не наше це діло. То Сам Бог Авраама, Ісаака та Якова, Бог батьків наших, учинив це велике чудо, щоб прославити Господа Ісуса. Так, того самого Ісуса, що його ви недавно-от віддали в руки Пилатові, й за всяку ціну домагались його смерти, хоч Пилат не знайшов у нього ніякої провини, та й хотів його випустити. Так, ви вирекліся Святого; ви люту смерть завдали самому Творцеві Життя. Одначе знайте, що Бог воскресив його з мертвих,— це ми вам твердимо, як свідки-самовидці. Так, то жива віра в Ісусове ім'я оздоровила й скріпила ноги немічному чоловікові, що його ось тут бачите тепер перед собою, що його ви знаєте всі.

Почувши таку бесіду, нарід попав у страх, і виглядав, мов той розкаянний злочинець, що благальним поглядом хоче зворушити суддю та випросити собі в нього милосердя.

—Браття,— продовжав Петро свою проповідь, але вже ласкавішим тоном:— Браття, я знаю, що ви властиво й самі не були свідомі того, що робите, подібно, як і ваші князі-верховоди. Згідно з передсказанням Божих пророків Христос конче мусів мучитись-страждати, і Бог послужився вашим засліпленням, щоб виконати свій вічний плян. Покайтеся отже, браття, наверніться, то й гріхи ваші будуть вам прощені.

В дальшій бесіді Апостол ясно показав їм, що Ісус— це той великий Пророк, що його Мойсей колись був передсказав, той, що в ньому мали бути благословенні всі покоління ізраїльські, та й усі народи землі.

Ще не скінчив був говорити святий Петро, як надійшов гурт жидівських священиків, фарисеїв та садукеїв. Ті запеклі вороги Ісусові порішили були здушити Його святу Євангелію в самих уже початках, силоміць замикаючи уста Його учням. На їхній приказ, озброєні сторожі накинулись на обох Апостолів, і повели їх до в'язниці, тому що надходив вечір, і пора була занадто пізня, щоб їх відразу судити. Та, не зважаючи на те ув'язнення, п'ять тисяч людей, зворушені словом Князя Апостолів, навернулись щирим серцем до Ісуса Христа.

Наступного дня, за проводом Превосвященика Анни, зібралась уся найвища жидівська Рада, так звана Синедріон, на судове засідання. І вчені книжники, і народня старшина, і владики-архиреї,— всі палали запеклою ненавистю до імени Ісусового. Аж ось на судову площу впровадили оскаржених, Петра й Івана, та поставили їх перед суддями. Багато людей, що збіглися поглянути на

той суд, не боялись явно показувати свою щиру симпатію арештованим апостолам. В першому ряді стояв, розуміється, чудесно оздоровлений каліка, що, як найцікавіша особа, мимоволі притягав до себе пильну увагу всіх присутніх.

Розпочалося слідство:

.. —Скажіть, яким ім'ям,— запитав суддя,— і якою силою оздоровили ви цього чоловіка?

—Князю народу,— відповів йому Петро,— коли нас сьогодні тягнете на суд за те, що ми добро вчинили немічному каліці, і ще домагаєтесь, щоб ми вам сказали, чиїм ім'ям чоловік цей став оздоровлений, то я мушу вам щиро відкрити усю правду. Прийміть отже до відома, що цей чоловік став оздоровлений в ім'я Ісуса Христа з Назарету, —того самого Ісуса, що його ви розп'яли на хресті, але Бог воскресив його з-поміж мертвих. Так, чудо сталось в ім'я того Ісуса, що його ви з погордою від себе відкинули, а він став угольним каменем усієї будівлі. Знайте, що тільки він один має силу вас спасти, бо тільки його ім'я стало об'явлене людям на те, щоб за його поміччю вони могли спастися.

Рішучість та відвага, з якою промовляв Апостол, зробила помітне враження на суддів. Ця щира мова чоловіка простого, невченого, одного з тих убогих рибаків, що зблизька приставали з Ісусом,— ця мова, кажу, надзвичайно їх здивувала. З другого ж боку, оздоровлений каліка стояв сміло між людьми, як живий доказ Божої всемогучости. Щоб якось прикрити своє збентеження, судді казали сторожам відпровадити оскаржених назад до тюрми, і стали між собою радитись, що їм властиво чинити. Вони ясно бачили, що ніяк не зможуть заперечити те велике чудо, сталось прилюдно, на очах великої товпи народу. Одначе боячись, щоб правда Христова не стала ширитись між народом, вони порішили гостро заборонити Апостолам проповідувати людям про Ісуса Христа. Вепіли отже знову привести в'язнів перед свій трибунал, і сповістили їх про невідкличне рішення, що (мовляв) "якнайгостріш забороняємо вам проповідувати в ім'я Розп'ятого, і то не тільки голосно-прилюдно, але навіть приватно." Та, святий Петро був не з тих, що їх легко можна залякати погрозами: "Розважте самі щиро перед Богом,— промовив він до них,— і скажіть, чи справедлива це річ, щоб ми радніш послухали вас, аніж Бога. Нам неможливо мовчати про ті речі, що їх ми виразно бачили й чули."

Цими словами Петро врочисто підкреслював ненарушні права Христового Намісника на цім світі. Окаянні судді спалахнули пекельним гнівом, і стали виявляти свою лють погрозами та грубою лайкою; одначе, зо страху перед народньою масою, вони не відважились заподіяти Апостолам ніякого зла, й випустили їх на волю, без ніякої кари.

Оба Апостоли мерщій вернулись до своїх братів, що були сильно затривожені їхньою долею. Почувши від Петра про гостру заборону й погрозу Найвищого Суду, всі вони стали молитися й Господа благати, щоб дав їм силу та неустрашиму відвагу, якої кожному з них тепер так дуже треба було. "Господи!" закликали вони вголос: "Сотворителю неба та землі! Ти сам сказав колись устами пророка Давида: "Чого це так заворушились народи? І чого то земні князі верховоди стали раду радити проти Господа й проти Христа Його?... Всі вони змовились проти Господа Ісуса, і нам погрожують у лютім гніві своїм; дай же нам, Господи, силу, щоб ми з повним довір'ям могли проповідувати твоє слово, і помножуй знаки та чуда в ім'я Сина свого, Ісуса!"

Заледве ця щира молитва піднялась із їхнього серця перед Божий престіл, як уже ввесь дім стрепенувсь, і задрижав у своїх основах. То був видимий знак самого Духа Божого, що в той мент зливав на Апостолів струї своєї ласки. Тому всякий страх перед пдськими карами та муками щез із їхнього серця раз-назавжди.

Вони далі з подвоєним завзяттям проповідували славу воскреслого Спасителя, а Бог очевидячки ту проповідь їхню благословив, і давав їм силу чинити надзвичайні знаки та чуда на потвердження Христової Євангелії. Не диво отже, що день-у-день велика тьма людей збиралась у Соломонових передсінках храму, щоб уважно слухати їх науки. З кожним днем число вірних помітно зростало; святі Апостоли здобули собі таку велику пошану й таке безмежне довір'я у людей, що коли, наприклад, Петро мав переходити якою вулицею, то нарід уже заздалегідь приносив туди своїх хорих та немічних: люди були переконані, що коли бодай тінь Петрова впаде на тих недужих, то їм від того полегшає. Навіть із подальших сторін приводили люди хорих або біснуватих, і Апостоли їх усіх оздоровляли.

Всім отже стало ясно в Єрусалимі що, не зважаючи на всякі заборони з боку найвищого Суду, Апостоли навіть не

думають занехати проповідь про Ісуса Христа. Тим-то найвищий Архирей та єрусалимські Садукеї казали їх без милосердя арештувати й посадити в тюрму. Одначе в ночі Ангел Божий прийшов відчинити вязницю й випустити їх усіх. "Ідіть," сказав їм небеснйи післанець,— ідіть до святині й далі проповідуйте слова правдивого життя!" Вони розуміється, послухали; раннім ранком увійшли вони в передсінки храму, і, як звичайно, продовжали свою науку.

Тим чином жидівські владики-архиреї та народня старшина, зібравшись на раду, казали сторожам привести з в'язниці арештованих. Яке ж одначе було здивування всіх, коли сторожі небавом вернулись самі, приносячи наставникам своїм таку дивну новину: "Брами в'язниці," казали вони: "були добре замкнені, а вдодатку ще й варта стояла безперестанку на сторожі коло них. Одначе, відчинивши в'язницю, ми нікогісінько всередині не знайшли." Почувши таку дивну вістку, судді, розуміється, не знали, що властиво робити. І неспокій, і страх, і тривога стали вже добиратись до їхнього фальшивого сумління. Аж от раптом прийшов новий післанець і сказав, що арештанти, замість сидіти в тюрмі, ходять собі безпечно та відважно в передсінках святині та навчають нарід. Ця остання вістка, мов обухом важким, вдарила всіх суддів по голові. Але, згодом опам'ятавшись, вони вислали одного вояка, щоб Апостолів знову арештував і негайно привів на суд. Бідний вояк мусів виконати даний приказ, але старався зробити це дуже обережно та непомітно, бо обурений нарід готов був за те побити його камінням, стаючи в обороні Апостолів.

Так то Апостолам знову прийшлось стати перед окаянними суддями. Побачивши їх перед собою, найвищий архирей став їм гірко докоряти за те, що вони посміли знехтувати його виразний приказ. "Адже я вам виразно заборонив," промовив він: "проповідувати людям в ім'я того чоловіка (цебто Ісуса), а ви, не тільки, що далі проповідуєте його науку, але ще й смієте скидати на нас вину за його кров!"

—Треба радніш слухати Бога, ніж людей,— відповів сміло Петро.— Бог батьків наших воскресив із мертвих того Ісуса, що його ви були прибили до хреста; Бог прославив його, та вчинив його царем і спасителем народів. Так, Ісус хоче спасти Ізраїля, й хоче дати щире покаяння та й відпущення гріхів. А ми оце свідки того всього, про

що вам тепер говоримо; та й не лиш ми самі: з нами є Дух, якого Бог уділяє тим, що його слухають."

Слухаючи такої смілої мови, судді аж тряслись від лютого гніву. Вже от-от були б проголосили присуд смерти, якби не те, що один із фарисеїв зголосився до слова. Був це Гамалиїл, якого в Єрусалимі загально шанували за його велику вченість, а також і щиру побожність. Усі члени Найвищої Ради були цікаві отже послухати, що він їм у цім важнім ділі порадить. Гамалиїл насамперед казав усіх оскаржених випровадити з залі, а потім звернувся до Ради, кажучи: "Браття Ізраїльтяни, вважайте добре, що вам тепер робити. Не дуже так іще давно один авантурник, званий Теодат, наробив був багато руху та шуму, проголосивши себе царем народу нашого. Чотири сотні людей дали обдурити себе, й пристали до нього. Небавом одначе ворохобник той марно погиб, а прихильники його на всі боки порозбігались. Опісля появився інший ворохобник між народом, а саме Юда з Галилеї: йому теж удалося спочатку згуртувати кругом себе велике число народу. Але небавом пропав і він, так само, як Теодат, і про ворохобню його тепер уже мало хто й пам'ятає. Згадавши отже про те, я позволю собі дати вам добру раду: Не журіться дуже цими людьми (цебто Апостолами) і позвольте їм, нехай роблять, що хочуть. Якщо їхнє діло тільки людське, то воно за якийсь час пропаде, як пропадають за чергою всі людські діла; але якщо це діло Боже, то (хоч би й не знати, що робили) ви не зможете спинити його: всі ваші зусилля підуть на марне, ро то будуть зусилля проти самого Бога."

Повага вченого Гамалиїла була в Найвищій Раді така велика, що всі його товариші згодились послухати його мудрої ради. Щоб одначе хоч трохи заспокоїти свою жадобу пімсти, вони казали Апостолів насамперед сильно бичувати, а потім іще раз гостро заборонили їм проповідувати. Та, робітники Христові, ставши мучениками, раділи, що можуть страждати за свого Божественного Вчителя. Ні трохи не зважаючи на ті заборони Найвищої Ради, вони далі вперто збирались день-у-день і в святині, і в приватних домах, щоб проповідувати Євангелію Ісуса Христа.

Одна Служба Божа, набожно вислухана за життя, принесе нам далеко більш користи, ніж сто Служб Божих, що їх правитимуть за нас по нашій смерти.

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

ТРЕБА ВІРУ ВИЗНАВАТИ

Було то в часах, коли римський поганський цісар Діоклетіян жорстоко переслідував християн. Ранним ранком привели на суд молоденьку вдовицю, що походила зо знатного роду; навіть доспатис не дали їй кати й разом з нею забрали й трилітню її дитинку.

На суді її допитували, як її імя, чим вона займається, який її маєток. Але на всі ті допити Юлітта відповідала тільки одне: Я християнка. Та смілість страшно розлютила суддю-поганина, він вирвав з її рук дитинку, вхопив за ногу й вдарив дитиною об землю, що головка розбризнулась по землі. Бідна мати зібрала з землі розбите тіло маленького мученика, обіймила, сердечно поцілувала й сказала: "Прощай, будь з Богом, дороге моє диття! Згадай про мене в Царстві Ісуса Христа! Незадовго буду з тобою в небі." Потім звернулась до кровожадного судді: "Скінчи й зо мною, кате моєї дитини; ти чув, що я сказала й те саме й сторазів скажу: Я християнка!"

"Хай буде так, як ти хочеш," заревів несамовито кат, "іди за ним," й дав знак посіпакам, щоб їй стяли голову. Так скінчила життя свята мученица Юлітта.

От, як то сміло й безбоязко визнавали свою віру перші християни й оставили нам незабутній, наслідування гідний приклад. як ми маємо поступати в подібних випадках.

Ми жиємо тепер в часах не римських, поганських катів ... Це часи так званої Великої Трійки. Один з тієї Великої Трійки нічим не уступить поганським катам. На наших давних, рідних землях і тепер, в часах атлянтійського чартеру, лиється кров, згаряють села, в кровавих муках гинуть за віру святу Католицьку наші рідні браття й сестри. Дай Бог, щоб вони видержали, хоч би й ціною мук та життя, в вірності до правдивої Церкви, на вічну ганьбу модерних великих фарізеїв, що дивляться на те й мовчать, і нам на невмірущу пригадку, як заховуватись в обличчі всякого роду політичних і не-політичних катів, що для них Ісус і Його Правда й Церква не є нічим.

Тут, в Канаді й Америці, ми, Богу слава, принаймні покищо, не жиємо в такій небезпеці, щоб нам приходилось

аж муеничу смерть терпіти за визнання нашої святої віри, одначе це зовсім не значить, що ми неповинні сміло визнавати нашу святу віру. Бо ж, нажаль, є в наших часах християни, що замість обстоювати святу віру, як каже Святе Письмо, мовчать наче німі собаки, не мають відваги, щоб розуму навчити тих, що на сміх беруть нашу віру святу, щоб боронити проти їхніх напастей Церкву Святу Католицьку й її священство.

Царства небесного неможна дістати даром. Щоб його одержати, треба многих речей і між іншими також оце: треба визнавати віру святу словом і ділом. Як то робити? Ось, послухай, як:

Коли ми кажемо, що треба визнавати віру святу, то ми не хочемо казати, що то треба будь де по дорозі викрикувати: Я є католик!—Ні! На то є місце й час, тільки не треба їх занедбувати.

Наприклад, возмім подружжя в суді. Через деяких безбожників і на те, щоб жид міг подружитись з християнкою, завели так зване зивільне подружжя, без церкви й без священика. По науці Христової Церкви тільки те подружжя ми вважаємо подружжям, що його заключилось перед Католицьким священиком, якщо обидвоє молоді, або одне з них є Католик. Тому, коли який Католик взяв шлюб в суді, або денебудь без Католицького священика, бо йому так хотілось, то ми такого подружжя не приймаємо й таких подругів навіть у хвилі смерти священик сповідати не буде й по смерті ховати не буде, якщо того всього наперед не направиться. — Тому свідомий християнин католик не піде за дружбу при такім подружжі, ні католицька дівчина за дружку, бо як пішли б, то значило б, що вони таке подружжя вважають за щось рівне зо святою тайною подружжя. Це було б те саме, що зрадити свою віру святу. Коли хтось не тільки хрещений, але й жиє по своїй вірі святій, коли хто не вважає віри тільки за якусь звичку або поверховну прикмету, але за правило свого життя ,що йому приписує, що є дозволене, й що недозволене, тоді він християнин душею й по Серці Христовому й тоді він навіть на таке весілля не піде.

Там, де разом жиють люди різних вір, часом трапляється, що католицька сторона одружується з некатолицькою, тому що сліпа пристрасть опанувала її серце, або багацтво їй розум відобрало й навіть і чути не хоче про те, що Церква таке подружжя забороняє. Як то може бути, щоб батько-католик або мати-католичка дозволили, щоб їхня

кров, їхня дитина, їхні внуки приставали до якоїсь інакшої віри, ніж до тої, що вони вірують і заховують?!

Ми читаємо в святім Письмі, що Праотець Авраам післав у далекий світ свого старого слугу, щоб для його сина Ісаака вишукав молоду правдивої віри. Чому він це зробив? Тому, що там, де він жив, були тільки погани.

Воно аж сумно сказати, що бувають християни-католики, що Ісус їх відкупив ціною своєї предорогої Крови, а вони своєї святої віри й так не шанують, як шанував свою віру жид Авраам. Яка то тота їхня віра?!

Або наша віра є незносна й неправдива, й тоді киньмо її з себе й шукаймо легшої, або вона свята, одинока правдива— й вона таки є свята й одинока правдива-спасаюча, —а тоді в справах подружжя треба поступати так, як та віра приказує. То значить визнавати віру святу.

Бувають такі випадки, що християнин-католик приносить дитину до хресту й тоді клене й злоститься на священика, бо він не хотів позволити, щоб куми були йнакші, ніж католики.

Це приказ святої Церкви, що куми мусять бути тільки католики, а не йнакші й не поможе кричати й злоститись та клясти. Чи священик має слухати більш якогось половичного католика та його кумівської сваволі, чим гострого закона непомильної Церкви святої? Як би він так зробив, тоді він виперся б віри святої.

Кум і кума не тільки мають дитину держати до хресту, але вони мають тяжкий обовязок пильнувати й доглядати християнського виховання дитини, так, що як би тато й мама той обовязок занедбали, тоді куми обовязані ту дитину в католицькій вірі виховувати, навчати й вправляти! —нехай кожний тепер скаже: як може не-католицький кум те все зробити?

Зопитай сам себе: чи є в тебе віра? Коли є, то й роби так, як твоя віра приказує й тоді будеш справжнім, вірючим християнином-католиком, а не тільки по імені. Саме імя мати, це не є ще свою віру визнавати.

Є трусливі християни-католики: як мала дитина боїться гусака, що сичить і біжить за нею, так і вони через деяких невдалих одиниць не мають смілости визнати свою віру святу: стидаються помолитись, стидаються священика поздоровити, перед церквою не віддасть пошани, сідає до столу й не перехреститься навіть, в пятницю мясо їсть. Чого стидаєтись віри святої? Чи мало б бути ганьбою признаватись до того, до чого явно й славно сотки й тисячі мільйонів християн через девятьнадцять соток літ признавались? Чи ганьбою мало б бути служити Ісусу Христу, перед яким небесні анголи зо страхом клоняться?

Нехай такий підлий християнин-католик пригадає собі слова Ісуса Христа: "Коли хто повстидається мене в цім зопсутім поколінню, тоді і Син чоловічий повстидається його..."

"Я слуга Ісуса Христа й не стидаюсь Євангелія," каже св. Павло до Римлян.

** ** **

Як то каже святий Апостол Павло? Серцем віримо, а устами віру визнаємо. Отже визнаваймо свою віру святу, нехай вона проявляється в цілім нашім життю.

Нехай в кожній католицькій хаті буде свячена вода! Прикрашуймо свої хати гарними святими образами! Витаймось між собою словами: Слава Ісусу Христу! Слава на віки.— Це сумно, що між нами поширився глупий звичай думати, що то лішше казати: добридень, добрий вечір і ще сумніше, що навіть побожні люди так роблять, стидаються сказати імя Ісуса. Бувають виадки, що навіть священик є в хаті, й його стріне не християнське, а поганське поздоровлення. Ми знаємо англійців, що всією душею намагаються запровадити в себе наш гарний звичай, а ми мали б його занехати через хто зна яких цілковитих або половичних безбожників?!

Берім участь в процесіях! Уважаймо себе щасливими тому, що визнаємо правдиву католицьку віру, що Бог Отець її заложив, що в ній Спаситель Бог Син, що в ній Усвятитель Дух Святий! Тішмось, що визнаємо ту віру святу, що в ній Царицею Преблагословенна Діва Марія, хоронителями Ангели, проповідниками Апостоли, небесними посередниками святі в небі.

Хай наше серце стане повне святої гордости тому, що визнаємо ту віру, що в ній голово на землі є Намісник Ісуса Христа, Святіший Отець Папа Римський, пастирями правдиві Епископи, учителями правдиві священики, дітьми правовірні християни-католики.

Уважаймо собі славою, що нема такого люду, як люд католицький, бо в наших церквах сам Ісус Христос приявний і так буде аж до кінця світа.

Таких вірних ми хочемо виховати Христовій Церкві, щоб вони не тільки словом, але й ділом, і коли б треба, життям визнавали свою віру святу.

Хитрощі стали в пригоді

Один католицький Місіонар попався раз у руки кровожадних дикунів-людоїдів.

"Ну, і що ж будете тепер зо мною робити?" запитав він начальника того дикого племени: "Чи думаєте мене їсти?"

"Так," відповів начальинк.

"А я щиро вам раджу,— цього не робіть," сказав місіонар: "м'ясо з мене вам напевно не буде до смаку."

Це сказавши, місіонар вийняв з кишені гострого ножика, відрізав понижче коліна кусок своєї ноги, й подав дикунові:

—На,— попробуй трохи мого м'яса; побачимо, чи тобі буде смакувати.

Дикун жадібно відгриз частинку з того але негайно виплював, з надзвичайно великим обридженням.

Побачивши, що місіонар на м'ясо цілковито нездалий, дикуни оставили його в спокою. І так він прожив на їхньому острові ще довгі, довгі роки. А треба знати, що той місіонар мав одну ногу штучну, зроблену з коркового дерева. І власне м'ясо, відрізане з тієї ноги, врятувало йому життя в дуже прикрій хвилі.

Лекція Катехизму

Один індіянин прийшов раз до священика й сповістив його, що думає незабаром одружитися. Священик, як звичайно, став питати його, чи знає дещо з катехизму. І показалося, що індіянин мав про Бога якесь надзвичайно бідне та неясне поняття.

"Сину," сказав священик: "Я не зможу звінчати тебе, аж поки не навчишся трохи ліпше катехизму. Прийди взавтра знову до мене, то буду тебе далі питати."

Наступного дня приходить той молодий індіянин до священика та й каже: "Отче, я ніяк не годен зрозуміти, як то Господь Бог може бути всюди. Чи Він, наприклад є в церкві?" "Певно, що є," відповів священик. "А на полі є?" "Розуміється." "А в моїй хаті?" "Також." "А в хаті мого діда?" "Так, зовсім певно: Він усюди є, отже є також і в хаті твого діда," відповів місіонар.

Та, власне в ту хвилю, очі молодого індіянина заблисли великою радістю. І він тріюмфуюче закликав: "О! Аж тепер я Вас, Отче, маю в руках! Ви очевидячки сказали велику брехню! В хаті мого діда напевно Бога нема; мій дід уже хати не має, вона йому тому два місяці згоріла!"

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. **Страсти— це Утреня Великої П'ятниці.** Одначе, замість правити ту довгу Утреню в Велику П'ятницю вранці, правимо її в Великий Четвер увечері. Так багато краще та практичніш, бо в саму Велику П'ятницю вже й без тієї Утрені Богослуження виходить досить довге, а саме **Царські Часи,** а потім **Велика Вечірня** та й **Процесія з Плащеницею** довкола церкви.

2. Такими словами відповів Ісус фарисеям, коли вони, в часі бенкету в домі Матея, докоряли Йому за те, що Він не бриться грішниками, та й разом з ними засідає до спільного стола. "Не треба лікаря тим, що здорові, а тим, що недужі," сказав гордим фарисеям Ісус, і ще й додав: "Я не на те прийшов на світ, щоб до себе кликати праведників, а щоб нещасних грішників взивати до покути."

3. Великдень святкували старозавітні жиди на пам'ятку, **як то колись їхні батьки, за проводом Божого Пророка Мойсея, вирвались із египетської неволі,** та щасливо переправились через Червоне Море.

4. **Катерина Текаквіта.**

5. Коли з-поміж усіх Христових Тайн Пресвята Евхаристія, щодо гідности, стоїть на першоу місці, то **зараз по Евхаристії напевно йде Тайна Священства, тому, що вона до Евхаристії найближча.** Адже знаємо, що Священики є на услугах Евхаристії: вони, сказати б, тільки на те й існують, щоб **Пресвятій Евхаристії вірно служити,** а саме: Евхаристію на Службі Божій освячувати та в жертву Божій Тройці приносити, Евхаристію в Святім Причастю людям роздавати, до неї в Святій Сповіді людей приготовляти, та й про неї часто людям проповідувати, щоб вони добре знали й непохитно вірили, що в Пресвятій Евхаристії є дійсно присутній Ісус Христос, живий Бог і живий Чоловік, наш Спаситель, наш Цар, якому належиться найвища слава та найглибший поклін від усього сотворіння на віки вічні, амінь... І власне тому, що **Священство з Евхаристією так тісно, так нерозривно зв'язане,** одержує воно від Евхаристії свою надзвичайну гідність. Ясна отже річ, що **після Тайни Пресвятої Евхаристії, Тайна Священства, щодо гідности— найбільша.**

7. Та надзвичайно свята й дорогоцінна Плащениця знаходиться **в місті, що зветься Турин (Торіно) в північній Італії.**

8. Книжка ця зветься: "Наслідування Ісуса Христа." Вона була написана в Голяндії, майже шістсот років тому.

9. **До восьмого Хору належать Херувими, а до дев'ятого— Серафими.**

10. **Ні,— Єлей для хорих освячують собі священики самі.**

11. Найславніший та безперечно найбільший із усіх католицьких богословів **називається святий Тома з Аквіну.** Він жив у тринадцятьому столітті. Свята Церква, признаючи надзвичайно високу вартість його фільософічних та богословських творів, **надала йому почесний титул Вселенського Учителя, й назвала його Ангелом Школи.**

12. Мартин Лютер підняв свій бунт проти Апостольської столиці **Року Божого 1517-го.**

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Монтреаль: Всечесна Редакціе Голосу Спасителя,— Дістаючи перше число сего року, я переглядав сторінки Вашого місіонаря, і знаходжу в нім знамениті науки. Я дуже вдячна тим людям, що повідомили Вас і подали моє імя і адрес. Засилаю передплату на цілий рік і подаю Вам ще кілька імен, та остаюсь ці щирою подякою.—Анастазія Носатий.

Драйден, Онт.: Сердечну подяку складаю тій особі, котра подала Вам моє імя і адрес. Я вже давно бажав мати такий місіонар, бо через довгі роки не мали нагоди мати ткого місіонаря. Я був передплатником місіонаря з Жовкви. Тепер дуже радий, що буду мати назавсіди нагоду скріпляти свойого духа в такім закутку, де нема ні церкви, ні ніякої людської організації, де мігби щось цікавого почути і научитись. Прошу вислати ще попереднє число.—Михайло Михальчук.

Овкбурн, Ман.—Сердечну подяку складаю Вам за всі Ваші труди і за так гарний місіонар Голос Спасителя, який Ви висилали нам до тепер. Стільки потіхи й розради маємо в нашій хаті. Ми мешкаємо в околиці Овкбурн і маємо Богослуження кожного місяця. Залучаю свою передплату і для свойого сина, котрий працює в Альберті у Сіенара. —Іван С. Яник.

Кемпден, Онт.: Ми отримали від Вас місіонар і залучаємо за нього свою передплату, як також ще три нові передплати для трох осіб. Всі католики повинні так робити, повинні спомагати нашу католицьку пресу як найбільше. Залучую три адреси і передплату для них.—Василь й Марія Яківчук.

Гренвю, Ман.: Засилаю щиру подяку за Ваші труди і за місіонар Голос Спасителя, котрим ми дуже тішимось і любимо читати. Залучаємо $1.00 яко дарунок для Василя Лукія.—І. М. Лукій.

Клюстон, Саск.: Щиро дякую за оказове число Голосу Спасителя. Ми прочитали його щиро і воно для нас дуже дороге. Попередно ми не були його передплатниками, але ми брали від других і читали. Тепер ми рішились, що вже час бути передплатником так дорогої часописи Голосу Спасителя. Залучаємо свою передплату і для двох наших донечок. Нехай Ісус і Пречиста Діва Марія кріплять Ваші сили та поможуть Вам ширити так цінний для всіх українців Голос Спасителя. З довірям до Вас,— Анастазія Гаврилюк.

Ронневіл, Саск.: —Дорогі Отці,— Засилаю два доляри на передплату Голосу Спасителя, і тішусь коли прийде до мене цей дорогий гість. Нехай найсолодші серця Ісуса й Марії благословлять Вашу працю і тих, що читають Г. Спасителя.—Анна Муха.

Гленватер, Онт.: Щиру подяку складаємо за так гарний місіонар Голос Спасителя, який Ви вислали до нас. Стільки потіхи й розради ми маємо в хаті. Ми мешкаємо яких сорок пять миль від церкви.—Р. М. Воробець.

Кетлі, Саск.: Сердечну подяку складаємо Вам за Ваші труди й за прекрасний місіонар Голос Спасителя, який Ви висилали до

тепер і просимо надалі висилати, бо ми дуже любимо його читати. Там знаходимо богато поучаючих слів, а особливо під теперішний час горя й нещастя. Рівнож залучаю одного доляра на наших скитальців.—Стефан Гарах.

Торонто, Онт.: Повідомляю Вас, що я отримав оказове число Голосу Спасителя, яке є так дороге мойому серцю. Попередно я купував кожне число коло церкви, але тепер тішуся, що буде приходити впрост до моєї хати. Залучаю одного доляра на свою передплату, а одного на передплату для синка мого братанича, маленького Петруся тринацятьлітного. Щиро всіх здоровлю.—Н. Дідик.

Мекдовал, Саск.: Я читач Вашого так дорогого й цінного Місіонаря, котрого прочитую число за числом,— посилаю цілорічну передплату і засилаю рівнож від себе і цілої родини сердечні поздоровлення, та желаю доброї витревалости в так дорогоцінній праці. Нехай Всевишний Бог помагає Вам поширювати поміж наш український нарід, так, щоб в кожній хаті радо і охочо читали ту книжечку Голос Спасителя, не дорогу на гроші, але дорогу в тім поучаючім слові, котре знаходиться в нім. Отож при Божій помочі сійте надалі Боже слово поміж наш український нарід й дай Боже, щоб те зерно, котре Ви засіваєте в кожній українській родині закорінилось раз на завсіди в душах того народу. Остаюсь раз на все з християнським привітом.—Іван Белісовський.

Лонґ Айленд Сіті, Н.Й.: Повідомляю Вас, що я отримав перше число Голосу Спасителя, яке прочитав і дуже мені подобалося. Є там поміщені дуже цікаві річи. Залучаю передплату на два роки. Прошу прислати попередні числа і календар.—А. Климишин.

Роза, Ман.: Я читаю стало Голос Спасителя і жаль мені довідуватись, що наші скитальці на чужині так просять доброї книжки. Тому висилаю Вам жертву одного доляра на книжки для тих бідних людей. Нехай це буде від мене жертва для тих людей. —А. Максимчук.

Вінніпеґ, Ман.: Отримавши від Вас оказове число Голосу Спасителя я пригадав собі як колись приходив до мене довгими літами Місіонар зі старого краю, й я любив його читати. Але проминули ті часи, коли можна було щось доброго зі старого краю дістати. Однак Господь милосердний не забув за нас тут в Канаді, і на місце жовківського місіонаря виходить тепер тут в Канаді в Йорктоні такий самий Місіонар Голос Спасителя. Щиренько дякую за оказове число, яке отримав і від тепер остаюсь Вашим передплатником. Залучую свою передплату.— Михаїл Турко.

Себа Біч, Алта.: Щиро дякую за оказове число Голосу Спасителя. Тому, що Голос Спасителя постійно йде до моєї хати, то передав це число свойому братаничеві, який залучує свою передплату. При тій нагоді складаю щиру подяку Серцям Ісуса та Матери Божої за щасливе переведення операції моєї жени.—Григорій і Ева Вихопень.

Торонто, Онт.: На Ваш заклик, щоб ширити добру пресу я посилаю три доляри для двох нових передплатників скитальців в Европі. Там десь мають бути наші Сестри Служебниці в Бельґії або Голяндії. Я мала рідну сестру в Галичині в монастирі, а звалася вона Сестра Плякидія. Може й вона десь знаходиться поміж

тими Сестрами. Прошу післати для Сестер на скитальщині Голос Спасителя, як також церковні пісні. Зі щирою пошаною.— Д. Гарасимчук.

Монтреал, Квебек: Складаю щиро-сердечну подяку Вам, що Ви започаткували нам так гарну і поучаючу книжку Г. Спасителя. Це дійсно гарне для всего українського народа й особливо гарне для нас молодих дітей. **Я ще молодий. Маю вісім років,** ходжу до школи до третої кляси. Українського учать нас Пр. Сестри Служебниці. Ми дуже богато користаємо з тої науки і я заважив, що в книжечці Голос Спасителя є дуже гарні і поучаючі статті для усіх читачів. І чим більше будемо його читати тим більше скористаємо. Остаюсь з поважанням до Вас, дорога Адміністраціє, прийміть низенький поклін від малого Богдана Стефанюка.

Філіпсбург, Ню Джерзі, Америка: Посилаю відновлення своєї передплати на цінний місячник Голос Спасителя. Я вже читав ріжні релігійні видання, але Ваш місячник найліпше припав мені до серця, бо є дуже богатий в духовні поучення. Нехай Господь благословить Вашу духовну працю.—Андрій Допілка.

Торонто, Онт.: Засилаю одного доляра на передплату так цінного місячника. Читаю місіонар вже від довгих літ, від самої молодости. Колись читав я місіонар з Жовкви, тепер читаю Голос Спасителя і він для мене все новий.— Александер Подлужевич.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Пані Майтнер, що довгий час працювала в Берліні тепер учить в католицькім університеті у Ва[illegible] фізику. Каже, що нічого не знала про виріб атомічної бомби аж доки не [illegible] що її скинено на Японію.

Проголошено з Ватикану, що відтепер, щоб вибрати нового Папу треба буде дві треті голосів усіх кардиналів присутних в Консисторії і ще до того один голос. Передтим вистарчали дві треті голосів.

Пані Клара Бут Люс, жінка видавця американського часопису "Лайф", навернулася до Католицької Церкви. Вона приняла св. Хрищення у Катедрі св. Патрикія в Ню Йорку. Навернув її знаний проповідник і професор католицького Університету у Вашингтоні, о. др. Шін.

Шкільна Комісія заборонила о. Д. Ф. Мекдональдові, парохові церкви св. Андрея у Порт Артур учити релігію в публичних школах. Таке буває і в Канаді!

В 1946 р. буде в Англії 30 тисяч розводів. Попереднього року було лиш 25,431 розводів у Англії

Директором УНРРА є давний губернатор стейту Ню Йорк п. Леман, католик.

Вірменський кардинал Григорій Агаґіянін відспівав у катедрі св. Петра в Римі торжественну Службу Божу у вірменському обряді 12. III. Це найстарший віком кардинал. Вже давно що в базиліці св. Петра правилася Служба Божа в східному обряді. Тепер східна Церква має двох кардиналів: Патріярх Сирії кард. Таппуні і вірменського Патріярха Григорія Агаґіяніяна.

Большевики засудили німецького епископа в Ґданську на 8 років тюрми. Римська газета Оссерваторе Романо остро проти цего запротестувала. Вона каже, що Преосв. [illegible]

Епископ Ш[illegible] з Шікаго, обїздить тепер Німеччину, щоб приглянутися, як там [illegible] католицька молодь. Він відвідав кард. Фальгабера в Мінхен.

Новий канадійський кардинал Яків МекҐвиґен одержав в Римі церкву Санта Марія дель [illegible] за титул кардинала. Це такий звичай, що кожний новий кардинал [illegible] одну церкву в Римі, коли зістає іменований кардиналом

Ґубернатор Канади відїхав до Анґлії 14. III. а новий ґубернатор Александер приїхав з початком квітня.

Большевики засудили давного президента Фінляндії, Рісто Риті, на 10 років тюрми за це, що колись боронив свого краю проти червоних катів.

Кажуть, що Канада хоче вислати амбасадора до Ватикану. Ним мавби бути ґенерал Ваніє, що тепер є амбасадором у Франції.

Сім ґубернаторів провінцій в Австрії це католики. Один ґубернатор, а іменно в Карантії є соціяліст.

Професор Антоній Монтана, що підчас горожанської війни в Еспанії був кореспондентом французьких комуністичних ґазет в Парижі тепер навернувся і вступив до Єзуітів.

В Індіях націоналісти виступають проти католиків, а зате католицизм зростає в Японії.

В Італії католики сильно боронять конкордату, який зробила Італія з Апостольським Престолом. Кажуть, що нема причини його зривати, хоч настали в Італії нові часи.

Коли фашисти переслідували теперішнього премієра Італії п. Ґаспері, то Пій XI. зробив його бібліотекарем у Ватиканській Бібліотеці. Коли Мусоліні домагався, щоб Папа його прогнав, то Пій XI сказав: Я щасливий, що можу йому дати кусень хліба. Тепер Ґаспері сам це публично пригадав.

Перший раз від часів протестантизму, католицький епископ був принятий міськовою радою в Женеві.

В 1945 р. приїхало до Канади 22,722 іміґрантів. Найбільше було з Анґлії.

Італійський король запросив до своєї палати в гостину 35 кардиналів сейчас потім, коли відбулися величаві торжества в базиліці св. Петра в Римі. Був запрошений і кард. МекҐвиґен, архиепископ Торонта.

Комуністи засудили на смерть в Білгороді 16 патріотів словінських. Вони мали співпрацювати з німцями. Між ними є один священик, якого німці довго держали в таборі в Дахав. Тепер большевики його засудили, що ніби то він був приятелем німців! Сімнадцять інших патріотів засудили на тяжкі роботи.

Дочка Г. Берґсона навернулася до католицької Церкви. Сам Берґсон помер 1941 р. Коли мав умерти, просив, щоб на його гробі був католицький священик. До католицизму не навернувся, бо казав, що хоче терпіти разом з усіми іншими жидами на світі і їм помагати. Умер він отже жидом.

Около 5 тисяч вояків в анґлійській армії навернулися до католицької Церкви протягом цеї послідної війни.

Французька окупаційна влада заборонила друкувати одну австрійську ґазету на один місяць тому, що та ґазета хвалила австрійських вояків, що боронили Німеччини. Подібно Американці заборонили одну ґазету за це, що написала, що німецька культура має проводити в Европі!

Єгипетський уряд хоче, щоб Анґлія заплатила 445,000 дол. за це, що британський нерок розбив самохід, в якім згинув єгипевський міністер Ахмед Гассанейн.

В Шкотії є 600 тисяч католиків, яких обслугують 916 священиків.

Провінціяльний уряд Квебеку подякував Кард. Вільнев, а через нього Папі Пієві XII, який вже 3 рази призначував канадійського кардинала як заступника самого Папи у великих міжнародних торжествах. Уряд Квебеку подякував в імени самого Короля Юрія VI.

Кардинал МекҐвиґен став іменований Папою Пієм XII членом трох римських конґреґацій.

Недавно в Оттаві відправив Службу Божу Венедектин о. Павло Переіра. Він при тій нагоді сказав, що вже правив Службу Божу в усіх столицях на американському континенті.

Найбільше оплесків в Римі підчас недавних торжеств одержав найбільший противник Гітлера в Німеччині, єпископ Мінстеру, кардинал фон Ґаллен.

В Берліні зістали знищені 21 церква і 21 каплиця підчас бомбардовання. 25 церков і 9 каплиць були сильно ушкоджені, а 14 церков і 7 каплиць трохи ушкоджені. Лиш 12 церков і 18 каплиць є неушкоджені. Катедра св. Ядвиги зовсім згоріла 1 марта 1943 р. Зовсім знищена резиденція кард. фон Прайсінґа 23. XI., де пропали всі архіви дієцезії.

Міністром заграничних справ у Франції є Юрій Бідо, католик. Він сказав, що 13 европейських націй, що представляють разом 150 міліонів людей не є зовсім представлені в Орґанізації Обєднаних Націй.

Папа Пій XII вислав "Паллюм" (омофор) для архиепископа з Денвер, для архиепископа в Бостон і архиепископа в Кінґстон. Паллюм— омофор, це ознака власти Архиепископа.

Дня 9. III. помер в Дубліні в Ірляндії кардинал Іван Ґленнон, архиепископ Сент Люіс. Помер маючи 83 р. Так число кардиналів зменшилося до 67.

Один американський священик ,о. Кронін, сказав, що Росія одержує тайни атомічної бомби від 2,000 американських комуністів, що займають урядові становища в Америці.

НОВИЙ ЗДОБУТОК СЕСТЕР МІСІОНАРОК

Коли настане весна, сівач виходить на поле й з надією кидає зерно в ріллю. Паде зерно в чорну скибу і підо впливом сонця, вітру й вогкости кільчиться,, росте й розвивається...

Недавно тому Небесний Сівач також кинув цінне зерно на ниву нашого релігійно-церковного життя в Канаді. Тим Божим зерном є нове законне Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови.

З Божою ласкою й при жертвенній допомозі добрих людей розвій цього многонадійного Згромадження поступає постійно вперед, а доказом того є хоч би новий здобуток — гарнийш мурований дім у Ґримсбі, що його куплено для Згромадження в лютім за 16 тисяч долярів. У травні, в місяцю Марії, в цім домі буде отворений новіціят, де високоідейні дівчата, що почули в своїй душі Христовий поклик посвятитись Богові й своєму народові, зможуть виховуватись на Сестер Місіонарок, щоб опісля вийти на розлогу евангельську ниву й працювати з запалом над поширенням Христового царства любови.

Дім Сестер Місіонарок Християнської Любови в Ґримсбі, Онт.

Згромадження перебере дім у своє посідання від дотеперішнього власника П. А. Джеклина при кінці квітня. Купно довершено за посередництвом агенції "Фармерс Ріалті Ко"., якої представником у Ґримсбі є п. Ґенрі Прихітка. За його старання й щиру прислугу складаємо на цьому місці щиру подяку а також поручаємо його як совісного посередника всім, що задумують поселитись у околицях Ґримсбі. Рівнож дякуємо щиро п. адв. Т. Р. Бігорі з Ст. Кетеринс за безкорисну пораду та адвокатську поміч.

Подавши всім до відома цю милу вістку про розвій Згромадження, ми також сердечно дякуємо численним жертводавцям, що своїми жертвами уможливили набути такий вартісний здобуток для нашої св. Церкви в теперішних сумних часах, коли то лютий ворог у Старому Краю намагається скасувати й зовсім зни-

130 комуністів займають високі й важні позиції в урядах, так, що надзвичайно тяжко їх усунути.

Франція погано заатакувала Еспанію, домагаючись, щоб впустити до Еспанії комуністів. Помагає їй в тім Росія, Чехословаччина й Югославія. Домагаються, щоб уряд Франка уступив і зробив місце комуністам.

щити святу віру й нашу рідну греко-католицьку Церкву.

Кілька десяток літ тому, українські іміґранти в Канаді благали духовної помочі від своїх братів і сестер у Старому Краю, та тяжко приходилось її давати, бо сил не було. А тепер часи так дивно змінились, що дуже можливо, що в недалекій будуччині, як настануть дні визволення і відбудови релігійного й національного життя на прадідних землях, ті що там ще будуть жити звернуться до нас з благанням, щоб їм помогти не тільки матеріяльно але й духовно; будуть просити післати їм до праці багато Сестер Місіонарок. Щоб можна сповнити цю їхню просьбу, то тепер поможім на скільки нас стати новому Згромадженню добре розвинутись. На купленім домі ще тяжить поважний довг. Своєю масовою й щедрою жертвенністю поможім чимскоріш його сплатити, щоб новонабутий дім став справді власним домом Сестер Місіонарок. А ті ідейні дівчата, що мають охоту вступити до цього новітнього Згромадження і стати Сестрами Місіонарками, можуть уже зголошуватись і просити о приняття. Подрібні інформації отримають листовно.

Дуже гарна тепер нагода для всіх зробити щось великого й корисного для Бога, св. Церкви й Українського Народу. То ж усі живо заінтересуймось повищою справою й відповідно до нашої спроможности вложім свою частку в це історичне діло для кращої будучности нашого безталанного народу. У всіх справах належить звертатись на адресу:

Missionary Sisters of Christian Charity, Box 180, Grimsby, Ont., Canada

о. Марко Романович, ЧСВВ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ

Ми віримо, що як не Ви самі, то хтось з Ваших сусідів, чи знакомих має когось з рідних між окитальцями в західній Европі, і яких Ви або Ваші сусіди бажалиб спровадити до Канади.

Справа іміґрації до Канади ще не вирішена, однак думаємо, що вона буде вирішена підчас сесії парляменту в Оттаві, яка почалася 14 березня. Вирішення цеї справи буде залежати від послів. Для того, коли Ви маєте когось з рідних в Европі, котрим бажаєте помочи, то просимо Вас вдаватися з цею справою до домініяльного посла з Вашої округи й просити його, щоби він голосував за впущенням Ваших рідних до Канади, а Ви опісля заопікуєтеся ними й поможете їм осісти на фармі, або дастье їм працю. Отже пишіть лист до Вашого посла й скажіть йому, кого Ви маєте в Европі (брата, сестру, родичів, сина, дочку, чи кого іншого з близької рідні) та просіть його, щоби він поміг Вам ті особи спровадити, бо інакше, коли їх силою завернуть до Росії, то їм грозить або доживотна тюрма в таборах на Сибірі, або певна смерть. Ті люде бояться комунізму й Росії й тому вони ратували своє життя утечею. **Такі листи пишіть кожний, чим більше їх** буде, тим скорше вирішать справу. Ви знаєте імя й адресу Вашого посла, то пишіть до него сейчас і просіть за Вашими рідними.

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

КОМУНІКАТ ч. 3.

СКЛАД КОМІТЕТУ

о. І. Шпитковський—голова
п. Іван Жаровський,—заст. голови
Панове В. В. Валл і І. М. Козоріз,— писарі
Пані Анастазія Семотюк,—скарбник
Панна Марія Карпець— скарбова писарка
о. Мирон Кривуцький і Михайло Копяківський,—провірники.

КОШТА ПОДОРОЖІ

Кошта подорожі та усі розходи делеґатів звязані з Конґресом платять ті організації, що висилають делеґатів. Порадно отже буде, коли вже від тепер парохії чи відділи наших доміняльних організацій постараються про переведення збірки на покриття коштів делеґатів на Конґрес.

За Комітет УККонґресу,
о. І. Шпитковський, голова
В. В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

КОМУНІКАТ ч. 4.

ПРОФЕСОР МИКОЛА ЧУБАТИЙ ПРИБУДЕ НА КОНҐРЕС

Подаємо до ласкавого відома українському католицькому загалові Канади, що на Конґрес загостить та виголосить головний реферат під заголовком: "НЕЗАБУТНІ РОКОВИНИ" Берестейська Унія, наш славний професор зі Злучених Держав Микола Чубатий. Професор Микола Чубатий се бувший професор Історії Церкви на Богословській Академії у Львові, Західна Україна, з котрої, під покровительством незабутнього Митрополита Шептицького, вийшли сотки наших священиків. На американському суходолі професор Микола Чубатий— се незрівнаний публіцист, письменник і в теперішню пору один з найбільших знавців Історії Української Католицької Церкви.

За Комітет УККонґресу,
о. І. Шпитковський, голова
В. В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА
— КОМУНІКАТ —

Слава Ісусу Христу!—Заряд Місійного Товариства св. Йосафата отсим повідомляє Вп. Членів і Членкинь, що українсько-католицький Конґрес для звеличнння 350 ліття Берестійської Унії відбудеться в Вінніпеґу в днях 2, 3-і 4 липня, 1946. В тих страшних часах для нашого народу й Церкви в Европі цей Конґрес нехай стане релігійно народною маніфестацією. Члени Місійного Товариства св. Йосафата своєю численністю на Конґресі хай покажуть вою релігійно народну зрілість. Заздалегідь приготовляйтеся до участи в тім Торжестві! В єдности наша сила!

Заряд Місійного Товариства св. Йосафата.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 18. No. 5. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., MAY, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Христос Воскрес!

Свята минули—віримо, що були щасливі для наших шан. читачів і передплатників. Многі з них не жалували часу й труду, щоби нам пожелати Веселих Свят чи то посилаючи передплату чи то таки спеціяльним листом. Редакція і Адміністрація складає їм усім щиру подяку.

З нагоди свят дістали ми слідуючі жертви. **На пресовий фонд:** По 1.00: п. І. Басістий, п. А. Окопняк, п. Л. Погорецький, п. П. Бадзь, п. М. Явний, пані І. Ліский, пані М. Бенях, пані Е. Захарчук, пані А. Сорока, п. С. Павлусь, пані А. Фігурська; пані К. Питель (50ц.) пані М. Муха $2.57, п. І. Свергун 2.00, пані Скоропат (від Ал. Мол.) 2.50, о. Греськів 6.37, пані В. Слотюк 2.00. З Кровленд, Онт., прислано нам зі збірки 4.10. **На машину:** пані А. Озеранець 3.00, пані А. Щурко 1.25, пані К. Сугарик 1.00.

Щиро-сердечне спасибі вам усім— нехай Бог нагородить вас Своїм благословенством і обильними ласками.

Подаємо імена тих добрих людей, котрі приєнали одного або більше нових передплатників: **Петро Шавінський** для Варвари Хмир, й Катерини Мацелюх. Пр. оо. Василіяне з Глендон для Стефана Онишка; Яким Юрків для Івана Максимця; Олекса Яцишин для Евстахія Думанського, **Всеч. о. Забава** для Марії Тичанської, Марти Пласконос, Луки Федашко, Михайло Панька. Пр. Брат Альойзій ЧБХШ. для Василя Рога, Пр. о. М. Дацюк ЧСВВ. для Івана Варави, **Іван Біловус** для Василя Коваля й пані Ф. Пачковської, **М. Завальницький** для Ілії Нагорняка, Варвари Билиці, Мих. Лужний для Вас. Яцишина, Всеч. о. Левицький для Катерини Путас.

Дора Позелузний для Николая Позелузного, пані А. Возьний для Й. Запоточної, К. Рудик для М. Кобузяка, Всеч. о. М. Колодій для С. Беднарчука, Марія Янів для Марії Юревич, Теодозія Вавлентюк для Евфрозини Базик, Никола Біловус для Григорія Біловус, Іван Качмар для Михайла Мозеля, Пр. Сестри з Сифтону для Івана Федоровича, Григорій Козяк для Дмитра Мулика, пані Ф. Бандоля для пані П. Франклін, Ф. Котович для Івана Вікльо, Розалія Басістий для Катерини Копичак, Марія Сейко для Вас. Кісика, пані Ярміш, Теодора Коник для панства А. Коник, Михайло Кузьмяк для Анни Газда, Михайло Швець для Петра Шевця, пані Бельмас для пані Еванчук, пані Софія Точенюк для Софії Сірант, Теодор Гусяк для пані Н. Стасюк.

Усім нашим дорогим передплатникам щиро дякуємо за нові передплати, які були ласкаві прислати підчас цего останнього місяця і молитись будемо, щоб Пречиста Діва нагородила їх апостольську ревність стократно.

Як уже йде на цій долині сліз, чимало святкували Великдень в терпіннях і смутку. Може ласкавий Ісус вислухав наші молитви і зіслав їм троха духовної осолоди їх терпінь.— Годі не згадати за **наших нещасних братів на скитальщині. Вони мало зазнали** радости цього Великодня і це що ми годні для них зробити таке

(Продовження на стороні IV окладинки)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Якщо знаєте, то скажіть, а ні, — то принаймні старайтесь угадати, з якої мови пішло слово **Архирей: з латинської?**... з **грецької?**... чи може **з еврейської?**... Скажіть, **яке** є властиве **значення цього слова по-українському.**

2. **Коли** то в нашому церковному календарі є **призначений** день на честь **Усіх Святих?**

3. **Чим ріжниться** хліб, що його вживаємо в церкві до Служби Божої, від звичайного домашнього хліба?

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Віддайте кесареві те, що кесареве, а Богові те, що Боже?"

5. Прийшов раз кум до кума, та й каже: "Ой, та на що ж ви, **куме, дали окрестити свого малого Антоній?!**... Я так того імени нелюблю, що страх! Та же ж Антоній, то чисто викопане польське ім'я, а не наше!... Я й сам на власні вуха чув, як поляки раз у костелі молилися й казали: "Свенти Антоні, мудль сен за нами!"

Таку то "премудру" науку дійсно сказав раз кум кумові при одній гарній оказії...

А Ви, Дорогий Читачу, що скажете на те? Докажіть "премудрому" кумові, що він грубо помиляється, бо ім'я Антоній нам, українцям, ні трохи не чуже, а наше **рідне, стародавне, українське.**

6. **Що Пречиста Діва Марія ніколи не сповідалася, це зовсім ясне:** з чого ж бо могла сповідатися Та, що від першої хвилини свого існування була цілковито Непорочна й повна Божої благодати, та й ніколи в житті навіть тіни найменшого гріха не допустилася?... Сповідь для Пречистої Діви Марії була не лиш непотрібна, але навіть абсолютно неможлива.

Одначе, **щодо Святого Причастя,** то з цілковитою певністю можемо твердити, що **Пресвята Богородиця Його приймала.**

Уявім собі, якщо можемо, таку сцену: Святий Іван Апостол править Службу Божу, а перемінює хліб у Пречисте Тіло Христове, вино в Невинну Кров Христову, потім підносить Божі Дари вгору, приносячи жертву Пресвятій Тройці, й накінець кличе вірних до Святого Причастя. Побожні люди йдуть, приймають із вірою та любов'ю Спасителя, що заслонений видами хліба й вина, побожно причащаються, тільки одна Пресвята Богородиця чогось не йде, до Сина Свого не приступає, наче б Його цуралася. Господи! Та це ж неможливе!!! Пречиста Мати перша з усіх до Святого Причастя йшла, бо ж Вона Ісуса всім серцем своїм любила, всіми думками своїми про Нього думала, душею своєю за Ним безперестанку тужила. Та й зрештою Вона мала безмежно більше право причащатися, ніж хтонебудь інший. Адже Святе Причастя—для Святих. "Воньмім! Святая Святим!" А Пречиста Діва Марія з усіх Святих напевно **Найсвятіша. Коли отже святий Іван Апостол запрошував** побожних Християн до Святого Причастя (Со страхом божіїм і со

вірою приступіте!) то передовсім запрошував Пресвяту Богородицю; і Вона йшла, та з невимовною любов'ю з Пресвятим Сином Своїм лучилась, причащалася. Це ясне.

Одначе тепер спитаємо Вас: **Чи Пречиста Діва Марія прийняла також святу Тайну Оливопомазання?** Чи це так само ясне? Що думаєте про це?...

7. Господню молитву **"Отче Наш" записали тільки два Євангелисти.** Чи знаєте,— **котрі?** (Памятайте, що всіх Євангелистів є чотири: Матей, Марко, Лука й Іван).

8. Чи можна казати, що **Ісус Христос мав людську душу?** Як Вам здається?

9. Чи знаєте, **що означає слово ревність?** Що властиво хочемо сказати, коли про когось наприклад кажемо, що він **ревний католик?**

10. Між архирейськими ризами є одна, що означає **духовний меч. Чи знаєте, як та риза називається?**

(НАША ПЕРЕПИСКА—продовження з сторони 4 окладинки)

не вистарчаюче! Одно, що милосерний чує наші сердечні молитви за них і за весь наш народ. Справжньою потіхою для нас були листи повні співчуття і любови, що ми їх діставали при нагоді Великодніх Свят з офірами на висилку Голосу Спасителя нашим скитальцям. Подаємо імена цих щирих людей з сердечною подякою за їх жертви.

п. В. Войтович 1.50, пані Н. Фірман 1.00, пані М. Муха 2.50, пані Скоропат (від Ап. Мол.) 5.00; о. Н. Черемшинський 5.00, пані Ол. Яник 1.00, п. Д. Кривоніжка 1.00; пані П. Боднарук 1.00.— Ком. Укр. Кан. прислав 6.50 на регулярну висилку 10-и прим. Голосу Спасителя до Німеччини.

Кілько то гарних листів ми перечитали— годі їх усіх помістити. Лиш оден наведемо—коротенький, простенький, але такий великий своїм християнським духом:

"Дорогі наші Отці!— Посилаю одного доляра на передплату на Голос Спасителя до мая року 1947, одного доляра на Службу Божу за моє здоровля, бо перестудилася в зимі і тепер я слаба, а 5 долярів посилаю на наші священики в Европі, бо тепер вони бідні.—З пошаною для вас отців Редемптористів—Розалія Сінго.

Боже благослови Вам, пані Сінго, і поверни Вам здоровля— це наша щира молитва для Вас...

Памятаймо всі за наших скитальців, щирою молитвою на першому місці, але й щирими жертвами на які нас стати. На іншому місці містимо уривки з листа з Англії і перші знимки, що наспіли до нас від скитальців—перегляньте їх, перечитайте їх уважно і— зробіть, що Ваше щире серце каже зробити.

І— заки розстанемось— просимо перечитати важну оповістку на останній сторінці окладинки. Ми рішились на важний крок, здаємо собі справу з труднощів, котрі нам принесе, але тому, що це діло конечне, робимо його і числимо на щире, активне попертя наших Передплатників, Читачів і Прихильників.— Боже благослови всім!

— Адміністрація.

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ В БЕЛЬГІЇ

Коли чужинець подорожує по всіх краях цілого світу і всюди стрічається з українцями емігрантами, ставляє собі питання: "Чому українець емігрує?" Чому він іде по чужій землі працювати, щоби здобути, найчастіше в біді та нужді, цю крихітку добробуту, що кождий чоловік потребує для життя? Коли Україна така велика, почва урожайна як нігде на світі, підземні поклади без порівнання багаті, український робітник високоцінений працедавцем, та по університетах українські студенти здобувають перші місця, чому українець емігрує?"

—Читайте українську історію і побачите, як усі сусіди усіх часів, від татарів аж до німців, та не менше москалі як поляки, були жадібні українських богацтв. Як правдиві розбійники вони нападали на Україну, били, рабували та гонили з власного дому працьовитий і миролюбивий нарід. Багатьом українцям не лишилося нічого крім винестися, щоб знайти на чужій землі спокій і кусник хліба. Ото чому ми стрічаємо по всіх краях цілої земської кулі українців емігрантів.

В нашім 20 столітті можна числити три еміграційні черги.. З початком цего століття богато українців переїздили через Бельгію в дорозі до Канади, до Бразилії та інших країв Америки, але мало з них лишилися в краю. Перша черга почала припливати по першій світовій війні. В 1925 році знаходимо в Бельгії студентів, що не могли студювати на польських університетах, бо українців не допущено на вищі студії, скитальців бувших вояків української армії, робітників, що прибули з Франції де условія праці були менше добрі як в Бельгії. Вони формували перші українські громади в Брукселі, Ліежі та в інших місцевостях. Дуже тяжка була їх доля. Не знаючи ні французької ні фляманської мови, трудно знаходили відповідну працю. Я видів інжинерів, хеміків що мили бочки в бровару, що працювали як помічники в копальнях вугля, в каміноломах. Вони жили в найбільшій біді, бо не могли ждати помочі від нікого. Але українець працьовитий дає собі раду. Духовна поміч не дала довго ждати на себе. З самого українського католицького духовенства приїзджали декотрі до Лювену на студії. Між ними мусимо зазначити Всеч. о. Хомина. Він обіжджав цілу Бельгію та відправляв Службу Божу, сповідав, причащав, хрестив діти і говорив проповіди в українській мові робітникам й студентам. О. Боский ЧНІ., оснував в Брукселі першу українську церкву. По нім прийшов з поміччю о. Ришард та інші Отці Редемптористи.

В 1935 році Бельгія мала велику потребу робітників для своїх копалень вугля. Вона вернулася до всіх країв Европи, щоб дістати робітників. Приїздили італійці, німці, словінці, словаки, серби, хорвати, чехи, поляки та українці закарпатці. Польська держава не позволила, щоб українці з Західної України користали з добрих умовин праці, що бельгійська держава давала. Навпаки около 2,000 українців з карпатської України виемігрували з родинами до Бельгії. Це була друга українська еміграція.

ційна черга. Все було приготовлено для них й вони жили в Бельгії щасливо аж до 1939 р. Тоді богато з них були примушені вернутй до краю. Богато боялися лишатися в Бельгії підчас війни і вертали домів.

В 1945 р. прийшла третя еміграційна филя до Бельгії. Вона була подвійна. Перша часть складається з 2,358 українських дівчат та жінок з великої України. Вони мають від 18 до 22 літ. Німці злапали їх в улицях Київа, Харкова, Житомира та інших міст та по хатах рідних сел і взяли до примусової роботи в Німеччині. Вони мали ледви 15 літ. Працювали в найбільшій біді по німецьких фабриках де запізналися з бельгійськими примусовими робітникам і так з ними дісталися до Бельгії в намірі виходити замуж та зістати в краю назавсіди. Не всі дівчата натрафили на добру родину хлопця, що рада була прийняти їх до себе, бо вони не принесли нічого для основання нової родини. Богато мусіли вертати до таборів звідки москалі їх примусово взяли і висилали не знати куди.

Друга частина складається з українських скитальців всілякого роду: межи ними є старці, 67 літні, діти, мужчини і жінки замужні та молоді, жонаті, і вдівці, з усякого становища: знаходимо лікарів, директорів банків, інжинерів, гімназіяльних професорів, торгівців, робітників, господарів, учеників духовної семинарії, греко-католицьких священиків, і т.д. Вони мають це спільне що є в найбільшій нужді на чужині. Декотрі є вичерпані, хворі, без гроша, мають по однім убранню. Військо привезло їх до репатріяційних таборів, де мали перебувати аж доки не зможуть вертати до Краю. Бельгійський уряд позваляв їм опустити табори під услівям, що запрацюють або в копальнях вугля, або в каміноломах, або господарствах. Около 3,500 українців опустили табори і розсипалися по цілій Бельгії. Але їх біда неможлива, бо хоч могли знайти притулок, вони були без убрань, без ліжка, без знарядів до варення—а в Бельгії все страшно дороге. Справдилася пословиця "Бідному все вітер в очи віе." По копальнях можна видіти в найтящій роботі 50 літніх гімназіяльних професорів, лікарів, і т.д. В одній кімнаті, яка мусить служити до спання, до миття, до варення, можна стрінути цілу родну з 7 осіб без ліжка, без стола, без лавок або крісел. Я знаю навіть греко-католицьких священиків, що працюють в копальні, як о. І. Тетерко. Додайте до цієї нужди безнастанний страх, що Совіти можуть прийти та на силу їх взяти і вивезти Бог зна куди.

Богу дякувати, що в Бельгії перебувають вже від давна добрі й милосерні українці. За стараннем о. Германюка, редемпториста, п. Николи Граба, Карла Мулькевича, Николи Демчука та інших повстав український допомоговий комітет в Бельгії. Цей комітет змагається всіми силами, щоб улекшити хоч по троха нужду наших земляків. Але які величезні суми грошей потрібні! Канадійські та американські комітети вже помогли богато, але нужда ще лишається велика!

Духовні потреби наших українців також великі. Вони є порозкидані по копальнях і селах, тут 20, там 50, дальше 150 і т.д. Духовних книжок в українській мові нема. Часто мусимо сказати, що голодний живіт не має уха. В Бельгії є 10 отців грекокатолицького обряду та всі заняті нашими скитальцями.

Дай Боже, щоб усі українці могли вертати на вільну та свобідну Україну, до власної хати, де богато лишили своїх найближчих кревних.

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ВИНИПЕҐ, МАН., ДНЯ 2, 3 і 4 ЛИПНЯ, 1946

Комунікат ч. 5.

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ НІЛЬ ВИГОЛОСИТЬ РЕФЕРАТ.— У нашім Конґресі візьмуть участь два наші Преосвященні, а Епископ Помічник Преосв. Ніль Саварин ЧСВВ., виголосить на закінчення Конґресу дуже важний реферат під заголовком: "Центральний Інститут Католицької Акції." Докладний Статут ЦІКА вже випрацював Преосвященний Ніль.

БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ.—Під таким заголовком вийде незадовго з друку книжка пера о. С. Семчука. Се буде коротка історія сеї події, що мала так великі наслідки для розвою нашого народу не тільки в Европі але також в тих краях де живуть українці. Вийде вона заходом та коштом Конґресового Комітету. Ся книжка має знайтися в хаті кождого українця-католика. Ціна буде приступна, видання буде гарне. Коли вийде з друку, зараз наш загал отсею дорогою повідомимо.

За Комітет УККонґресу,
о. І. Шпитковський, голова,
В. В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

Комунікат ч. 6.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ І НАРОДНОҐО МИСТЕЦТВА

Підчас Конґресу буде відбуватися Вистава Української католицької преси та українського народного мистецтва, як вишивок, писанок і других українських виробів. Виставою преси занимаються 5 українських католицьких часописей в Канаді а виставою мистецтва занимається Домініяльний Заряд Ліги Українських Католицьких Жінок.

ПОВНОВЛАСТИ ДЛЯ ДЕЛЕҐАТІВ ТА ГОСТЕЙ

Подається до відома, що Комітет вже видрукував спеціяльні повновласти для делеґатів та гостей, що прибудуть на Конґрес. Без підписаних повновластей НІКОҐО на салю нарад не впуститься. Повновласти для делеґатів та гостей виповнить та роздасть кождий відділ 5 наших домініяльних організацій або місцевий о. Парох. Повновласти дістануть відділи від своїх Домініяльних Зарядів а оо. Пароxи впрост від Комітету.

СКЛАД КОМІСІЙ

1. Комісія верифікаційна—голова: о. Й. Пуляк, члени: Іван Кравчук, Михаїл Копяківський, Василь Бабій.
2. Комісія Ділова—голова: Марія Дима, члени: Анна Якиміщак, Ів. Жаровський, о. А. Цимбалістий, А. І. Яремович.
3. Комісія пресова—голова: Василь Дикий, члени о. С. Семчук, о. Андрій Трух, ЧСВВ., о. Гр. Шавель, ЧНІ., і Єлисавета Мизак.

4. Комісія бесідників, резолюцій і дискусії—голова: о. І. Шпитковський, члени: В. В. Валл, І. М. Козоріз, Марія Дима, о. С. Семчук, Марія Карпець і Яків Барилюк.
5. Комісія гостей і бенкету—голова: Анна Круцик, члени: пані Е. Джексон, Галя Бовчун, Марія Цар, Анастазія Семотюк, Катерина Божик, Анна Блек, Надя Сірент, о. Мих. Григорійчук, о. Володимир Божик, Никола Перегінець і Петро Хомин.
6. Комісія концертова—Заряд Українського Католицького Хору в Винипег, Ман., під проводом о. Б. Слободи, ЧСВВ.
7. Комісія фінансова—Славко Речук, бизнесовий голова; члени: Анастазія Семотюк і Марія Карпець.

За Комітет УККонгресу,
о. І. Шпитковський, голова,
В. В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

КОМУНІКАТ ЛІГИ УКР. КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК КАНАДИ

До всіх відділів ЛУКЖ.: Центральна Екзекутива ЛУКЖ отсим подає до ласкавого відома всім відділам Ліги, що в днях 2, 3 і 4 липня, 1946 в місті Винипегу відбудеться Конґрес Українців Католиків, в котрім беруть участь всі українські католицькі домініяльні організації, з котрих одною є Ліга Укр. Катол. Жінок.

Підчас Конґресу будуть окремі наради жіночі.

ЛУКЖ звертається отсим з зазивом до всіх зарядів і членів ЛУКЖ і просить вже від тепер робити старання, щоби кождий відділ вислав від себе відповідне число представниць на цей перший Конґрес.

Цілею Конґресу буде зібрати все наше католицьке життя в одно центральне тіло, яке буде очолювати цілу нашу акцію в Канаді. Отож не занедбуймо цеї золотої нагоди зійтися, обмінятися думками, та зачерпнути нової сили і охоти до дальшої праці.

Всі відділи і заінтересовані одиниці проситься по дальші інформації писати на адресу ЛУКЖ, 622 Stella Ave., Winnipeg, Man.

Домініяльний Заряд ЛУКЖ.
Марія Дима, голова.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА
До всіх відділів УКЮ

Вам вже відомо що відбудеться Конґрес Українців Католиків Канади в місті Вініпегу, в днях 2, 3 4 липня, 1946, та що в цім Конґресі беруть участь всі українські католицькі домініяльні організації. Одною з цих організацій є Українське Католицьке Юнацтво.

Підчас Конґресу відбудуться окремі наради на котрих вибереться Домініяльний Заряд УКЮ.

Звертаємось до Пров. і Місцевих Зарядів УКЮ, щоби робили старання вислати делеґатів на Конґрес.

Кошта делеґатів плачені відділами чи Зарядами, що делеґатів висилають.

Користаймо з нагоди спільно порадитись та уложити плян дальшої праці.

За Головний Заряд УКЮ,
П. Ю. Воробець, голова А. Жук, секр.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ
Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, Ч. 5. Травень 1946

РАДУЙСЯ, ХРАМЕ БОЖИЙ!

В Єрусалимі, на горі Морія, пишався ще в часах Ісуса Христа чудовий храм царя Соломона. Його велитенську будову можна було бачити здалеку й вона мов сама проголошувала, що той храм, це було діло муравленої пильности.

Звався той храм храмом Соломона, тому, що до його будови був взявся Соломон за плянами, що їх приготовив ще його батько, Цар Давид. Храмові мури спочивали на великанських ґранітних каменях і фундаменти були врубані в скалу. Той Божий Дім був поділений, як і то давне шатро, що жиди в пустині збудували по приказові й по плянам самого Бога, щоб Йому там покланятись. Найголовніша частина була так звана "Святая Святих," місце святе над святими, також там була друга часть, святиня й подвіря. Вунтрі той храм сіяв золотом, з надвору білілись ряди величавих мармурових стовпів.

Збоку головної будови був ряд гарних добудов для священиків, служачих і для потрібних речей. Стіни храма були виложені в середині будови кедровими плитами й прикрашені мистецькими різбами. В Святая Святих навіть долівка була покрита золотою бляхою й на стінах блистіли дорогі жемчуги. Обстанова храма була з чистого золота— столи для неквашених хлібів, ліхтарі, посуди на вино, престіл для кадила— все те чисте золото. Справді Золотий Храм. І до того золотого храму Отці Церкви порівнюють Пречисту Діву Марію.

Так! Пречиста Діва, це прегарний Храм Божий!

Що це таке, храм? Це місце, де перебуває Бог. Вся вселенна, ціла природа,— небо й земля— це все мов безмірний Храм, бо в ньому володіє Бог через свою всемогучість й перебуває через свою всюдиприявність. Певно, що всюда приявний, але на різний лад. В небі ангели й святі глядять на Нього, так, як Він є. Ми тут на світі бачимо Його тільки наче в зеркалі, у відбитці, то значить, не

бачимо Його самого, але бачимо Його творення. В храмі Соломона перебував Бог у виді біленької хмарки, що зійшла з неба в часі посвячення храму. В наших церквах перебуває Бог у виді біленького хліба, в душі праведника через ласку свою. В Пречистій Діві перебував у зовсім окремий спосіб, як Бог і як чоловік. Тому Пречиста Діва в особливший спосіб є Храмом Божим.

На світі люди побудували в честь правдивого Бога вже багато храмів. Храм Соломонів був чудовий, але кажуть, що цісар Юстиніян, побудувавши в Царгороді храм Божої Премудрости (св. Софії), й побачивши величаву куполю, що накривала ввесь храм, гордо закликав: "Соломоне, я поконав тебе!"

В Середніх віках побожна й жива уява християн створила казку про пишний храм святого Граля. Що вони називали св. Граль? Це мала бути зелена, з одинокого дорогого каменя-смарагду вирізблена посудина й християни розказували, що Ісус при останній Вечері з неї пив і що Йосиф з Ариматеї до неї назбирав Христової Крови, коли Ісус вмирав на хресті. Та посудина була на недоступному вершку височенної гори. Тому що не було для неї достойного храма, вона зносилась у повітрі й довкола неї літали ангели. Кожного року в Велику Пятницю прилітала туди голубка і складала в св. Граль біленькі Пресвяті Тайни. Та так було тільки до часу. Для св. Граля також побудували храм. Побудував його один побожний царевич на високій горі. Ось що розказують про той храм давні оповідання: Він був округлий і мав довкола вісімдесять восьмогранних каплиць; кожна з них спочивала на металевому стовпі. Престоли-вівтарі були з темно-блакитного дорогого каменя сафіру й в вікнах замість скла були ясні вигладжені дорогі камені.

На повалі були сонце й місяць зроблені з великих діямантів і жовтого хрупасу й ті жемчуги сіяли ясним світлом в день і вночі. Долівка була з ясного хрусталю. Над кожною парою каплиць зносилась висока вежа й на кожній з тридцять шість тих вежей пнувся в гору хрустальний хрест. Над серединою цілого храму була вища вежа з величезним вигнанням жемчуга, що з нього розходилось світло далеко широко довкола. Замість органів було там дерево з червоного золота з галузьками й з листками й на кожній галузці було повно пташків, що чудово співали. Всередині храма на долівці була мала церковця з білесенького мармуру й там переховувався св. Граль.

Яка то красота! Гарний був храм Соломона, але Юстиніян хвалився, що його перевисшив! Величний є храм святого Петра в Римі, казочний храм святого Граля!

Але ми знаємо храм, не казочний, а дійсний, що красою перевисшає храми й найбільш вимріяної красоти й той храм, це Пречиста Діва Марія!

Понад той храм зніся до Назарету ангел з неба й звістив Їй, що Вона Мати Бога. До Її Серця зійшла ясна Голубка— Дух Святий— і зложила там ясну Тайну Пресвяту: тіло й Кров Божого Сина... Справді, красота того Храма перемогла красоту казочного храма св. Граля.

"Радуйся, Маріє, Храме Бога Живого, Палато Вічного Царя, Святая Святих Духа Святого!" (Св. Ансельм).

Соломонового храма вже давно нема. Вороги його зруйнували й пророк Єремія ридав на його звалищах. Той храм пізніш побожні жиди простенько відбудували й Ірод, щоб добути ласку жидів, чудово його прикрасив, одначе в 70 років після Ісуса той храм спопелів у страш-

ному пожарі. Подібна доля стрінула й інші храми. Зуб часу зідає й Храм Премудрости в Царгороді та Церкву св. Петра в Римі. Казка про храм св. Граля минулась і сьогодні нагадує нам тільки багату, мистецьку уяву середніх віків.

Та й наше тіло є храмом Божим: "Чи не знаєте ви, що ви храм Божий, і що Дух Святий в вас перебуває?" кличе до нас св. Павло, Апостол народів. Так, наше тіло є храмом Творця енба й землі, бо в тому тілі є престіл-душа, з образом самого Бога: це розум, безсмертний дух, свобідна воля, голос совісти! Та не кожний храм однако гарний! Він надівсе гарний, коли сонішко Божої ласки його заливає, й чим більш ясних промінів того світла, тим більш хватає серце його краса.

Як невимовно гарним мусить бути храм- душа Пречистої Діви, бож він потапав у морю того світла, Вона повна ласки Божої!

Одначе, так як камянний храм наражений на знищення часу, на непогоду, навали й бурі, так і наше тіло, храм Божого образа—безсмертної душі, наражений на болі, недуги, прикрощі й злидні. В мурах того храма є більші або менші прірви,—це злі пожадливості й наклони до зла. Колись прийде хвиля, що той храм, тіло наше, завалиться, розпаде в порох.

За те ХРАМ МАТЕРИ БОЖОЇ, ЇЇ ТІЛО, не підлягало знищенню й не підляже ніколи. В мурах того храму ніколи не було ніякої щілини, навіть найменшої. В Пречистої Діви не було й тіні грішної пожадливости, ні найменшого наклону до зла. Тому той славний Храм ніколи не розпався. Ми разом з Церквою визнаємо, що Бог зараз після Її смерти взяв Пречисту з душею й тілом до неба.

Часто нагадуймо собі Пречисту Діву й памятаймо, що кожний, кожна з нас є храмом Божим. Наша душа посідає розум, свобідну волю, свідомість,— тож є образом Божим! Тому цінім нашу душу! Пильнуймо, щоб образ в нашій душі був завжди осяяний сонцем Божої ласки й любови, бережімся темноти смертельного гріха! Тоді Ангели Божі мов літатимуть довкола нашої душі й кланятись Тому, що там перебуває.

Чи хочеш, читачу любий, бути храмом Божим? Помирись з Богом через добру святу сповідь й прийми святе Причастя. Тоді й ти будеш храмом Божим, Домом Золотим, що своєю красою хвататиме серця людей і ангелів!

БОЖІ ЗНАКИ

Зимовий вечір. Доходить година дев'ята. Похилившись над столом, доктор Черський сидить у своєму кабінеті. Це доволі простора та висока кімната, з двома вікнами. Вся долівка застелена грубим килимом. Здовж одної стіни уставлені три шафі з книжками, а під другою стіною видно шафу з хірургічним приладдям. При одному вікні приміщене гарне, дубове бюрко, лівим боком звернене до світла, а при другому— невеличкий столик, а на ньому дорогоцінний анатомічний атляс. Посередині кабінету, під великою, завішеною лямпою, стоїть стіл, і при ньому звичайно працює доктор. Решта кімнати заставлена тяжкими фотелями й кріслами, оббитими шкірою.

Доктор— по фаху хірург. От, узавтра має оперувати одному пацієнтові великий наріст на шиї, тому, для вправи, перерисовує собі з атлясу ту делікатну частину тіла, що така небезпечна, як для лікарів, так і для хорих. Адже звісно, що шия містить у собі незвичайно замотану сітку нервів та жил.

Доктор Черський— мужчина середнього росту; відзначається надзвичайно холодною повагою. Знайомі, жартуючи, кажуть, що в нього обличчя кам'яне а очі з блискучої сталі. Нема найменшого сумніву, що він належить до найвдібніших хірургів у цілім краю. Коли гляне на хорого, то— здається— бачить його наскрізь, а в часі операції гострий ніж у його руках немов перемінювавсь у живе й розумне сотворіння, що само знає, куди звертатись і де різати. Завдяки тій своїй вправі, доктор Черський, здається, не зробив іще ніколи якоїсь грубої помилки в операції.

Головна признака його характеру— то неугнута сила волі. Він був син заможної колись родини; та, коли батько його, стративши все своє майно, умер, він, як молоденькей хлопець, почав уже від п'ятої кляси заробляти на хліб та й узагалі на прожиток не лиш для себе самого, але й для матері. Серед дуже тяжких обставин покінчив університетські студії, кілька років перебув за границею, а потім вернувшись додому, одружився, і хутко здобув собі між людьми розголос та добру лікарську практику.

Другою признакою славного доктора був його глибо-

ному пожарі. Подібна доля стрінула й інші храми. Зуб часу зїдає й Храм Премудрости в Царгороді та Церкву св. Петра в Римі. Казка про храм св. Граля минулась і сьогодні нагадує нам тільки багату, мистецьку уяву середніх віків.

Та й наше тіло є храмом Божим: "Чи не знаєте ви, що ви храм Божий, і що Дух Святий в вас перебуває?" кличе до нас св. Павло, Апостол народів. Так, наше тіло є храмом Творця енба й землі, бо в тому тілі є престіл-душа, з образом самого Бога: це розум, безсмертний дух, свобідна воля, голос совісти! Та не кожний храм однако гарний! Він надівсе гарний, коли сонішко Божої ласки його заливає, й чим більш ясних промінів того світла, тим більш хватає серце його краса.

Як невимовно гарним мусить бути храм- душа Пречистої Діви, бож він потапав у морю того світла, Вона повна ласки Божої!

Одначе, так як камянний храм наражений на знищення часу, на непогоду, навали й бурі, так і наше тіло, храм Божого образа—безсмертної душі, наражений на болі, недуги, прикрощі й злидні. В мурах того храма є більші або менші прірви,—це злі пожадливості й наклони до зла. Колись прийде хвиля, що той храм, тіло наше, завалиться, розпаде в порох.

За те ХРАМ МАТЕРИ БОЖОЇ, ЇЇ ТІЛО, не підлягало знищенню й не підляже ніколи. В мурах того храму ніколи не було ніякої щілини, навіть найменшої. В Пречистої Діви не було й тіні грішної пожадливости, ні найменшого наклону до зла. Тому той славний Храм ніколи не розпався. Ми разом з Церквою визнаємо, що Бог зараз після Її смерти взяв Пречисту з душею й тілом до неба.

Часто нагадуймо собі Пречисту Діву й памятаймо, що кожний, кожна з нас є храмом Божим. Наша душа посідає розум, свобідну волю, свідомість,— тож є образом Божим! Тому цінім нашу душу! Пильнуймо, щоб образ в нашій душі був завжди осяяний сонцем Божої ласки й любови, бережімся темноти смертельного гріха! Тоді Ангели Божі мов літатимуть довкола нашої душі й кланятись Тому, що там перебуває.

Чи хочеш, читачу любий, бути храмом Божим? Помирись з Богом через добру святу сповідь й прийми святе Причастя. Тоді й ти будеш храмом Божим, Домом Золотим, що своєю красою хвататиме серця людей і ангелів!

БОЖІ ЗНАКИ

Зимовий вечір. Доходить година дев'ята. Похилившись над столом, доктор Черський сидить у своєму кабінеті. Це доволі простора та висока кімната, з двома вікнами. Вся долівка застелена грубим килимом. Здовж одної стіни уставлені три шафі з книжками, а під другою стіною видно шафу з хірургічним приладдям. При одному вікні приміщене гарне, дубове бюрко, лівим боком звернене до світла, а при другому— невеличкий столик, а на ньому дорогоцінний анатомічний атляс. Посередині кабінету, під великою, завішеною лямпою, стоїть стіл, і при ньому звичайно працює доктор. Решта кімнати заставлена тяжкими фотелями й кріслами, оббитими шкірою.

Доктор— по фаху хірург. От, узавтра має оперувати одному пацієнтові великий наріст на шиї, тому, для вправи, перерисовує собі з атлясу ту делікатну частину тіла, що така небезпечна, як для лікарів, так і для хорих. Адже звісно, що шия містить у собі незвичайно замотану сітку нервів та жил.

Доктор Черський— мужчина середнього росту; відзначається надзвичайно холодною повагою. Знайомі, жартуючи, кажуть, що в нього обличчя кам'яне а очі з блискучої сталі. Нема найменшого сумніву, що він належить до найздібніших хірургів у цілім краю. Коли гляне на хорого, то— здається— бачить його наскрізь, а в часі операції гострий ніж у його руках немов перемінювавсь у живе й розумне сотворіння, що само знає, куди звертатись і де різати. Завдяки тій своїй вправі, доктор Черський, здається, не зробив іще ніколи якоїсь грубої помилки в операції.

Головна признака його характеру— то неугнута сила волі. Він був син заможної колись родини; та, коли батько його, стративши все своє майно, умер, він, як молоденькей хлопець, почав уже від п'ятої кляси заробляти на хліб та й узагалі на прожиток не лиш для себе самого, але й для матері. Серед дуже тяжких обставин покінчив університетські студії, кілька років перебув за границею, а потім вернувшись додому, одружився, і хутко здобув собі між людьми розголос та добру лікарську практику.

Другою признакою славного доктора був його глибо-

кий песимізм, або, як то кажуть, нахил дивитись на життя, на людей, та й узагалі на світ "через чорні окуляри." Джерела того його песимізму треба шукати ще в дитячих його літах. Нелюдський спільник без милосердя видер його батькові все майно, і самого загнав передчасно до гробу. Коли ж мати пішла до нелюда, щоб був ласкавий звернути хоч трохи грошей на виховання сина, то безсердечний грабіжник дав їй таку відповідь:

—Хто не має грошей, нехай не пхається до високої науки, а береться до якого ремесла. Суспільність не потребує легких панків-недоуків, що високо носа задирають.. їй треба добрих, сумлінних робітників.

Одержавши таку відповідь, бідна мати благала помочі то в ближчої, то в дальшої родини, а навіть у чужих, колись, здавалося, добрих та щирих приятелів., Усі вони однозгідно відповідали, що Кароль не повинен думати про науку, а братись за яку корисну, поплатну працю.

Такі погляди найближчих осіб, що колись були прихильні до родини, записались у душі лікаря кривавими слідами, й відбились у дальшому житті. Неприхильні люди розповідали собі тихцем, що з Черського спритний "різун," бо він зо свого словника цілковито викреслив слова "милосердя та співчуття." До певної міри доктор Черський сам неначе потверджував цей гострий осуд, кажучи нераз:

—Якби я зворушувався кожною сльозою, що її бачу, то я не міг би бути не тільки лікарем, але навіть сестрою милосердя...

Та при всій отій своїй твердості, доктор був людина чесна; він не тільки, що лікував убогих зовсім безплатно, але ще й позволяв на те, щоб його дім був прибіжищем, де знаходили щиру поміч численні одиниці, родини, інституції. Мотором усього того була його дружина.

Коли часом хто з ближчих знайомих дивувавсь, як можна погодити тверді та колючі докторові вислови з такою великою його добродійністю, він відповідав, жартуючи:

—Філянтропія (чоловіколюб'я)— це спеціяльність моєї дружини. Нехай отже бавиться жінка, коли їй це справляє таку приємність!...

—Ах, не обчорнюйте ж, докторе, самого себе!...

—Я зовсім себе не обчорнюю. Правду вам кажу, що в добродійних ділах моєї дружини, я не маю ніякої участи. Тільки всього, що стараюся не робити зла; не краду, не вбиваю, не обманюю. Така моя звичка...

Докторові дуже пасувало, або, як то кажуть, було йому дуже "до лиця" сидіти при столі серед понурого кабінету, де, здавалося ,кожний із пацієнтів залишав частину свого смутку та неспокою...

* * *

Раптом рипнули двері, й по грубому килимі понісся шелест шовкової сукні.

—То ти, Зосю?...— запитав доктор, відриваючи на хвилю зір від свого рисунку.

—Їду вже до мами,— говорила жінка притишеним голосом,—а з мамою поїдемо до стрийка. Я перешкодила тобі в роботі?... Перепрошую...

Пані докторова була жінка здорова, висока, з грубими, але гарними рисами обличчя, яке прикрашував вираз щирої доброти та лагідности. Її чоловік, якого дуже шанувала й любила, її малий син, за якого готова була кожної хвилі життя віддати, і вкінці товпа нещасних, безпомічних бідняків,— були тією нивою, де вона невпинно розвивала свою пильну діяльність.

—Коли приїдеш до мене?— запитала.—А може й зовсім не приїдеш, бо бачу, що в тебе роботи багато... Я чула, що до стрийка сьогодні вибирається багато осіб, і то спеціяльно на те, щоб із тобою познайомитись...

—Ха! ха! ха!... познайомитись... Чи думають, що по знайомості буду їм краще та дешевше робити операції?..

—Ах, не говори так, Карольцю, бо це негарно!... А може хочеш, щоб я осталась вдома, аж доки не покінчиш своєї роботи?

—Ні, дитинко,— відповів доктор,— їдь, і бався весело. Якщо не трапиться яка несподіванка, то приїду до тебе десь коло дванадцятої.

—Добре. Дуже добре. А тепер іди, поцілуй Славця, бо він чекає, і хоче тобі сказати "добраніч."

—Що ти кажеш! Така пізня година, а малий іще не спить?!— дивувався доктор.— Зараз піду до нього.

Докторова поцілувала чоловіка, кажучи:

—До скорого побачення!... Поручаю вас обох Богові.

—І то не зла протекція...— муркнув доктор.

Жінка заткала йому рукою уста.

—Схаменися, Карольцю! — скрикнула стривоженим голосом.— Коли хоч трохи любиш мене, то більш ніколи вже так не говори. Ти часом відзиваєшся так, наче б сумнівався, чи взагалі Господь Бог існує...

—Богові зовсім не трудно було б усунути всякі сумніви

на світі!...— усміхнувся доктор.— Вистарчило б дати один невеличкий знак, один-однісінький доказ існування. І що воно властиво могло б Йому зашкодити?...

—Ох, не говори!...—знов перервала жінка, ще більш затривожена.— Божі знаки страшні, тому не треба їх викликувати!...

Ну, ну, йди, моє серце, йди!— відповів безжурно доктор.— Іди, та бався добре, й забудь усяку біду!...

Поцілував її, відпровадив до дверей, і вернувсь до свого стола до роботи. Знову похилив голову над рисунком, але небавом підніс її, пробуджений легким шелестом.

На дворі йшов рясний сніг, і бив об вікна. Деколи здавалось, що то збиточні діти сиплють пісок на скло, то знов що хтось стукає в шибу, і ніби хоче викликати доктора на двір, або радніш проситься, щоб його впустити до хати.

Докторові здавалось, ніби поза тим шелестом снігу він бачить дрібні рожеві пальчики, що тарабанять об шиби. Пригадав собі свого маленького сина, усміхнувсь, і вийшов з кабінету.

В великій кімнаті, при світлі блідо-синявої лямпи, спав Славцьо на біленькій постелі під опікою учительки-гувернантки.

—Славцьо так очікував татка, так очікував... не хотів навіть роздягатись, і наказував мене, щоб його збудити, якби заснув...—шепотіла стара учителька.—Хотів таткові сказати "добраніч," і хотів похвалитись своїм новим паяциком, якого сьогодні прислала йому бабця. І ще казав, щоб, якби татко хотів, то він може таткові паяцика подарувати, бо то найкраща з усіх його забавок... У нього кожна нова забавка найкраща!...

По тих словах учителька вийшла, а доктор остався коло сонного хлоп'яти.

—Що за диво з тими дітьми!— думав доктор.— Коли цей мій "парубчак" прийшов на світ, то виглядав такий поганий, що я сумнівався, чи взагалі зможу коли полюбити його... Потім, мало-помалу, зробився кращий, аж нарешті зачав мене інтересувати. А сьогодні він гарний, мов сам небесний херувим, оцей мій скарб найдорожчий... І не диво: має темні мамині очі, та її любий усміх.

І враз прийшло докторові на думку, що та дитина, то одинока істота, що до нього прив'язана щиро-сердечно, без найменшої тіни еґоїзму-самолюбства. Ах, як то малий Славцьо гарно прощається, коли батько виходить із хати!... Як він каже висаджувати себе на вікно, щоб якнайхутчій побачити, як татко буде вертатись додому!... Як він страшно тужив, коли (тому два місяці) батько мусів виїхати з дому на кілька днів!...

—Я ніколи не думав, що дитина може батькові стільки щастя дати,— шепнув глибоко зворушений доктор.

І раптом очі його спинились на образці, що висів над Славцевим ліжком.

Був це дарунок від бабці. Чудова англійська картина, що представляла Христа. Спаситель сидів на скалі, порослій чудовими квітками; а там ген тягнулося пасмо високих гір, і видно було дорогу, якої початок прислонювала Ісусова одежа.

Обличчя Ісуса Христа було надзвичайно гарне; мало на собі смутний, а при тім якийсь рішуче приказовий вислів, що дуже гармонізував із підписом, уміщеним внизу рукою бабки:

"Любіть своїх ворогів... Робіть добро тим, що вас ненавидять, благословіть тих, що вас переслідують!"

—Дивні слова!...—промовив доктор сам до себе.— Такі слова міг висказати лиш той мудрець, що очима своїми бачив якийсь інший світ, цілковито відмінний від нашого. Бо цей наш дійсний світ напевно висміяв би такого дивака, що направду "любив би своїх ворогів." Дивак такий узавтра вже був би лиш ув одній сорочці, а до тижня виточили б із нього останню каплю крови...

—Ні, синочку!...— шепнув доктор, похилившись над сонним хлоп'ятком.— Не люби ворогів, і не роби нічого доброго тим, що тебе будуть ненавидіти... Не роби того, сину, ніколи!...

Раптом у почекальні почувся електричний дзвінок, і то так сильно, що здивований доктор хутко вийшов із дитячої спальні, і вернувсь до свого кабінету.

Доходила година десята...— Що там таке страшне могло статися комусь?...— питав себе самого.

* * *

До кабінету ввійшов якийсь старий чоловік із довгим волоссям і недбало запущеною бородою. Мав на собі дуже витертий плащ, обліплений пластинками снігу.

Побачивши його в своїм домі, доктор мимохіть іздрігнувсь, і промовив тоном, повним гніву та здивування:

—Що вас привело сюди... до моєї хати, і то ще в таку пізню пору?...

—Ангіна...— відказав шепотом старець,— мій унук має ангіну, душиться, гине!...

Доктор байдуже здвигнув плечима. Побачивши це, старий чоловік заламав руки, й став промовляти захриплим голосом:

—Пане, майте милосердя надо мною!... Правда,— я обдер вас, ограбив вас. Коли хочете, я готов це явно сказати перед судом. Але що ж мені з того всього осталося? Хіба неспокійне сумління та й нужда. Дочка моя осталась удовою, шиттям заробляє собі на прожиток, та й здоров'я її таке якесь бідне, нужденне... Я знаю,— в ваших очах я лиш підлий злочинець. Але скажіть,— що винна моя бідна дитина? Хлопчикові заледве на шостий рік пішло. Невже він має так страшно каратись і гинути за те, що його дід злочинець? Ах, пане докторе, прошу вас, —вибийте мене, віддайте під суд, у в'язницю посадіть, але змилуйтесь на невинним моїм унуком!... Адже розп'ятий Христос простив на хресті навіть своїм лютим розпинателям-катам...

—Послухайте мене, добродію,— промовив доктор:—як лікар, не маю права відмовити комунебудь своєї помочі. Але ж не забувайте, що я також людина...

На хвилину віддихнув, а потім говорив далі:

—Чи ви в цій хвилі могли б засилити нитку в ушко від голки?...

—Ах, де ж там, пане!...— шепнув старець, глянувши докторові просто в очі. В тім погляді нещасного чоловіка малювалась безмежна його тривога, наче тривога пса, що з нього ось-ось мають здирати шкіру без милосердя.

—Прошу вас, добродію, зрозумійте моє положення, — говорив доктор.— Кожній іншій дитині зробив би я операцію,— тільки не своїй власній, та й не вашій... Оперуючи вашого внука, я не був би певний своєї руки, бо здається мені, що замість одної домовини мого батька, сталаб між мною й вами ще друга домовина, а саме домовина вашого внука. Чи розумієте, в чім річ?...

—Так, — розумію, — промовив безнадійно старець. — Розумію, що Бог мене вже цілковито прокляв.

—Шукайте отже, добродію, іншого лікаря. Щодо коштів,— то я вже сам заплачу.

—Нема часу!— відповів смутно старець.— Я вже ходив до кількох лікарів, але надармо. А далі вже сили не стає ходити.

—Попробуйте зайти ще до одного,— порадив холодно доктор.

Старий чоловік став вимахувати руками в повітрі, і бити себе в голову, мов божевільний.

—Піду,— сказав по хвилі,— піду до бідного мого внука, і буду просити Бога, щоб за гріхи старих не карано малих, невинних дітей... Боже, Боже! Змилосердися надо мною старим нещасним!

Заточуючись, неначе п'яний, він вийшов із кімнати, а по хвилі вже чути було, як біг важким кроком по сходах униз.

—Бач, який мудрий!— промовив доктор сам до себе.— Кільканадцять років тому ограбив нас без милосердя, бідного батька мого загнав передчасно до гробу, а тепер іще хоче, щоб я стратив добру славу хірурґа... О, того його пацієнта не доторкнувби я ні за що в світі. Він певне приніс би мені нещастя, як і його "чесний" дідусь... О, ні, на таку лапку я не дам себе зловити!...

Це кажучи, знаменитий хірург був так сильно розгнівaний, що ввесь дрижав.

* * *

Минуло кілька хвилин, і доктор став ходити по кімнаті, промовляючи стиха сам до себе:— Анґіна!... Ах, яка неприємна історія!... Ну, і чого той старий злочинець прийшов аж сюди?! Я певний, що вся його брудна одіж наскрізь перейшла анґіною... Такий то лад на цім світі! ... Підлий лотр, як іще мав силу, замучив мені батька, зруйнував майно, а тепер, коли вже постарівся, набрав на себе повно мікробів анґіни, і прийшов заразити мій дім.

Дотор підійшов до умивальниці й обмив собі руки в слабім розчині сублімату. Потім узяв прискальце, налляв у нього повно якоїсь дуже запашної води, прикликав служачого, й казав себе скропити від стіп до голови.

Слово "анґіна" так сильно занепокоїло його, що хотів конче глянути на Славця, хоч при тім боявся, щоб часом зараза не перекинулась на дитину.

Отже доктор іще раз пильно обмив собі руки, перебрався в інший одяг і, сказавши сам до себе "дурниця," пішов до дитячої спальні. Самому собі дивувавсь, що хоч давніш як часто стрічався з хорими на різні заразливі недуги, то сьогодні перший раз прийшов на нього страх, що дитина його могла б заразитися.

Хлопчик спав здоровим, міцним сном. Одначе в розбурханій докторовій уяві стали роїтися усякі припущення, підозріння. Чи не віддихає Славцьо за скоро?... Чи не занадто почервоніли його маленькі уста? Чи нема на

обличчі його якої познаки, що заповідала б недугу?...

Ні. Дитина тихо, спокійно спить, і навіть здається, усміхається.

Якось, нехотячи, доктор підніс голову догори й поглянув на образ, що представляв Христа на скалі... Так, доктор глянув на той образ, і... затремтів усім своїм тілом... З великим трудом спромігся протерти очі, й читав напис:

"Любітх своїх ворогів; робіть добро тим, що вас ненавидять; благословіть тих, що переслідують вас!"

На образі, як завжди, видно скалу, зарослу квітками. В глибині тягнеться пасмо високих гір. І видно також дорогу, так— цілу дорогу. Навіть ту її частину, що досі була прислонена Христовим одягом. Навіть видно на скалі малий зелений кущик, якого доєі ніхто з людей не бачив і не міг бачити, бо кущик теж був заслонений руками Спасителя.

Але тепер видно все ясно та виразно: і цілу дорогу, і зелений кущик, бо їх тепер уже не заслонює ніщо, бо Христос... із образа зник!

Ствердивши це явище, доктор у першій хвилі навіть не здивувався. Йому здавалося, що це зовсім природне, що так повинно бути, та що Христос тут зовсім непотрібний. Але знов прочитав слова: "Любіть своїх ворогів," і подумав: —Ці слова зовсім не пасують до краєвиду, що намальований на образі.

Дивлячись щораз пильніш на загадкове явище , наш доктор попав у такий настрій, який досі навіть на думку йому ніколи не приходив. З кожною хвилиною він чув, як у його неспокійній душі зростає якесь незнане, а при тім страшне почування. Здійнявши образ із стіни, він пильно доторкавсь до його рам ,до скла. Потім переніс його до свого кабінету, і там, при світлі сильної лямпи, придовлявся до нього довго, довго з напруженою увагою.

Але все надармо,— Христа на образі не було!

І раптом впало докторові на думку, що він збожевопів. Хотів уже кинути образом об землю, покликати слуг, післати по лікарів, або просто вибігти на вулицю й наробити великого крику:

—Дивіться люди, що зо мною сталося! Адже я стратив розум!...

Одначе пригадав собі свою добру дружину, й схаменувся. Відзискавши втрачену рівновагу, він постановив собі здержуватись у своїх вибухах божевілля скільки лиш

можливо, щоб жінка не спостерегла всього відразу, і щоб поводі приготовилась до нещастя.

Бідна жінка... Ах, чи не докоряла вона йому от щойно недавно за недовірство? А коли він згадав про потребу якогось невеличкого знаку від Бога, чи не казала вона йому, що Божі знаки страшні, й тому не годиться їх викликувати?

—Божі знаки?... А хіба ж оце що, як не Божий знак? —промовив він голосно сам до себе.

Переляк доктора побільшився від цього значно, хоч уже не мав тієї низької звірячої прикмети, якою визначається страх перед мохливим божевіллям.

—Це отже мав би бути той знак? Божий знак? — шепотів блідими устами.— І що ж міг би означати цей знак? Що треба любити своїх ворогів? Що треба добро творити тим, що нас гірко скривдили? Що... треба конче йти до нещасного старця, й рятувати його малого внука?...

Доктор образ на столі прикрив ґазетою, й побігши до шафи, став скоро добувати звідтілля своє лікарське приладдя та перев'язки; при тім повторяв машинально: — Сублімат... вата... голки... рурка... тасьма... так, так— тасьма...

—Мушу конче рятувати ту бідну дитину, а може разом із нею врятую дакож свій нещасний розум!...

Вказівки на годиннику показували чверть по десятій, коли доктор Черський задзвонив до найближчого знайомого лікаря:

—Пане товаришу, чи можу просити вас асистувати мені при одній наглій операції?— запитав лікаря.

—Хоч би ви, пане докторе, хотіли кому голову відрізати, а потім знову пришити, то з великою приємністю буду асистувати вам!— відповів лікар, надзвичайно задоволений з тієї ролі, до якої покликав його знаменитий хірург.

* * *

Доктор Черський і його товариш легко віднайшли помешкання старця та його дочки. Одночасно довідались, що ті люди були надзвичайно бідні. Сторож дому, одержавши від доктора кілька корон, розбалакавсь, мов за добрих часів, і пояснив, що старий із дочкою задовжився у склепі за дрова, за муку, за хліб... А що вдодатку не платить нічого за помешкання, то господар дому викине їх за два тижні на вулицю.

—Скажи-но, ти, господареві та склепареві, що я сам поплачу всі рахунки тих людей,— відповів доктор.

—А чи знаєш ти бодай, хто це до тебе говорив?— запитав сторожа лікар-помічник.— Це найславніший доктор у цілім нашім краю. Такі як твій господар навіть не варті йому черевиків чистити!...

—Ах, не будьте-но, товаришу, такі бистрі...— сказав на те доктор, терпким тоном.— Взавтра,— звернувся до сторожа,— будуть усі рахунки тих бідних людей полагоджені, а покищо старайся також і ти бути для них услужний, і що тобі буде за те належатись, напевно одержиш.

Отак промовляючи, доктор уважно прислухувався до своїх власних слів, щоб докладно переконатись, чи вони в'яжуться розумно. Мусів признати, що хоч слова ті були зовсім нові (бо ще ніколи до нікого він так не говорив) то все таки не було в них ні найменшого сліду божевілля.

Старець і його дочка жили в одній невеличкій кімнатці аж на третьому поверсі. Увійшовши туди, доктор зараз завважив, що в хаті страшенно холодно, та що ані на кухонці, ані на столі не було видно навіть останків якоїнебудь поживи.

На одному ліжку лежав старий, закривши руками голову; на другому сиділа його дочка, колись елеґантна, а сьогодні бідна, нужденна жінка, з шестилітнім своїм хлопчиком на колінах. Обличчя дитини, здається, аж горіло, таке червоне було, груди важко віддихали, а кашель виходив такий якийсь прикрий та неприємний, що мимохіть нагадував гавкіт собаки. Деколи віддих майже цілковито завмирав, і тоді хлопчик судорожно простягав до матері руки, або розпучливо шарпав на собі стареньку одежину. Могло здаватися, що бідна дитина от-от уже й сконає.

Коли доктор, а з ним і його товариш, появились у кімнаті, бідна жінка голосно скрикнула з радости, а старий, зірвавшись із ліжка, сів, і остовпілим зором дивився на несподіваних гостей.

—Господи! Боже милосердний!— закликала жінка:— Петрусь буде врятований.

Але по хвилі огорнула її нова тривога:

—Прошу вас, пане докторе, скажіть, чи операція конче потрібна?... Бо...

—Але ж, Натальцю,— відізвався старий,— ти сама бажала операції... Адже бачиш, що з дитиною діється... іншого рятунку нема.

—В такім разі я мушу бути при операції. Так,— я сама буду тримати його!...— промовила рішуче.

— Зачекайте, пані! — перервав доктор, відзискавши свій звичайний спокій, що з такою непереможною силою удільовався хорим і взагалі всьому оточенню.— Чи операція буде потрібна, і яка вона мала б бути, про це довідаємося незабаром. А тимчасом будьте такі добрі приготовити нам... гарячого румянку.

—Ах, нема в нас ані гарячої води, ані румянку,— шепнула зажурена жінка.

—В такому разі потрудіться, пані, до сторожа, він вам напевно поможе в цій справі, а я тимчасом огляну хору дитину.

—Це страшний випадок!... Правда, пане докторе?...

—Для матері може виглядати страшний, для лікаря— ні. Не забудьте, пані, про гарячий румянок.

Жінка миттю вибігла з кімнати; лікар-помічник відчинив зараз невеличку скриньку, що її приніс із собою, та почав виймати звідти лікарські інструменти, перев'язки, а також бутельку чистої води.

—Добродію,— сказав доктор до старця.— Операція конче потрібна, й ми от негайно зробимо її.

—А може краще зачекати, поки вернеться дочка?...

—Ні,— не думаю, щоб її присутність нам тут у чімнебудь помогла.

Лікар-помічник засвітив лямпочку з рефлєктором, простелив на столику ковдру, зложивши її насамперед в кільокоро, на ковдру кинув подушку, а накінець, на подушці, поклав ледве живу дитину. Бачучи те, старий зачав плакати, опісля кинувсь на свою постіль і закрив голову плащем. Дочка його тимчасом збігла вниз до сторожа, й несміло попросила, чи не був би такий добрий позичити їй румянку. При тім стала запевняти його, що коли тільки синок виздоровіє, то вона негайно візьметься до роботи, та й поплатить усі довги, а найперше те, що винно йому, сторожеві. Яке ж одначе було її здивування, коли сторож здійняв перед нею шапку, попросив сісти на кріслі та заявив, що дуже радо поможе їй, бо пан доктор обіцяв узавтра заплатити всі її довги за товари в склепі і за помешкання. Розказуючи те все, сторож роздув у невеличкій кухонці вогонь і заварив воду; його жінка тимчасом принесла з аптеки румянку. Бідна мати хутко вхопила горнятко гарячого румянку й понесла його мерщій угору. Але серце в грудях завмирало їй на саму згадку, що тепер саме чекає її найтяжча проба. Була вже майже рішена на операцію, але в останній хвилі почула, що тра-

тить відвагу. Що зробить, коли доктор скаже, що операція конечна? Ах, страшно подумати! Будуть різати її рідну дитину, таки на її власних очах... Боже милостивий!...

Спинилась аж на самім порозі, і переляканим зором обігла всю кімнату. Лікар-помічник мив собі над кухонкою руки, доктор Черський щось пильно оглядав при дуже ясній лямпочці, а старий батько сидів на ліжку, й усміхався сам до себе. На другім ліжку лежав малий Петрусь. Замість червоного, мав тепер бліденьке личко й перев'язану шию, але вже не кидавсь розлучливо на всі боки, виглядав спокійний, а найголовніша річ— не віддихав так важко, як перед тим.

—Не треба вже ніякої операції,— промовив доктор. — Невеличкий розріз на шиї вже зроблений, і маю надію, що дитина буде здорова.

Жінка слухала, мов приголомшена, не довіряючи власним вухам.

—Мій помічник,— говорив далі доктор,— лишиться тут через ніч, і буде сам робити потрібні перев'язки,— але ви, пані, до цього зовсім не мішайтеся. Якби трапилося щось важне (хоч не думаю) то пан лікар сповістить мене. А взавтра, пані, перейдете разом із батьком та дитиною до лічниці. Вам потрібно трохи вигоди та відпочинку, а тут ані одного, ані другого в цій бідній кімнаті не можете мати.

—О, пане докторе, це не для нас: у нас нема грошей на лічницю, на вигоди та відпочинок,— шепнула жінка, тривожно підходячи до дитини.

—Не бійтесь, панство,— знайдуться гроші; будете мати й усе поплатите самі з власних своїх зарібків, як ви, пані так і ваш батько.

По цих словах, доктор загорнувсь у плащ, засунув шапку на вуха, й вийшов хутко з кімнати. Але на сходах задержав його хтось. То був наш знайомий старець. Він став перед доктором навколішки й, плачучи, поцілував його в руку.

* * *

Доктор Черський вертавсь додому бадьорий та веселий. Впродовж одної години трапилися йому, щоправда, надзвичайні випадки. Але, здається, з випадків тих вийшов, якщо не дуже світло-тріюмфально, то в усякому разі бездоганно.

Коли дивний випадок із образом був звичайним тільки

привидом, або, по-вченому сказати б, галюцинацією, то докторові напевно не грозило від цього ніяке божевілля. Адже він не тільки, що не втратив ані на хвилю своєї свідомости, але ще піднісся на вищий щабель моральности,— почув у собі нахил до милосердя й добродійности,— а це ніяк не може бути знаком божевілля. А коли Христос дійсно з образа щез, щоб дати виразний "знак," то й у такому разі доктор не мав чого дуже боятися. Адже він виповнив Христову заповідь: "Добро робіть тим, що вас тяжко скривдили"...

Та, не зважаючи на все оте потішаючи фільософування, доктор ставав щораз більш нервовий, у міру того, як наближавсь до свого помешкання. Бо коли постать Христова дійсно зникла з образа, зникла невідклично, раз-назавжди, то... що тоді?... Той несамовитий образ треба буде конче сховати перед жінкою, що вважала його за дуже дорогоцінну пам'ятку; треба буде сховати образ і перед Славцьом, що кожного дня, вранці та ввечері, побожно проказвуав перед ним свої короткі молитви... В такім разі Христос зник би не тільки для нього самого, але й для тих, що їх він найбільше любить!...

Доктор відчинив двері до свого передпокою, віддав плащ і шапку слузі, і зібравши докупи всю свою відвагу, рішучим кроком увійшов до свого кабінету. В ту хвилю здавалося йому, що йде напроти чогось дуже страшного, —страшнішого від самої смерти, та що має вибирати між вічним спасенням і прокляттям. Бо на що придадуться всякі вчені теорії та фільософічні крутійства? Адже кождому ясно, що дійсно проклятий той чоловік, що його хату очевидячки покинув Христос...

Доктор підійшов до стола, відкинув гарячковим рухом папери, що закривали образ, і глянув...

На скалі, покритій розкішними квітками, сидів Христос ,і споглядав на чесного доктора-недовірка безмежно мудрими, але й смутними очима.

Доктор свобідно відотхнув. Ах, що за радість: Христос ізнову в його хаті!... Видко, що не вирікається його хати ,й не перестане зливати щедре своє благословення на його рдужину, та на невинну голову дитини...

Память про праведника остається благословенна; ім'я ж безбожників розлазиться, мов гниль. (Із приказок Соломонових, 10. 7).

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

ВІВТОРОК ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ, В ЄРУСАЛИМІ

(Далі)

Пророцтво Ісуса про зруйнування храму.

(Мат. 24. 1-2, Мар. 13. 1-2, Лу. 21. 5-6)

І вийшовши Ісус з храму, ішов. І приступили до Нього Його учні, щоб показати Йому храмові будівлі. Один же з Його учнів сказав до Нього:

‘,Учителю, дивись, яке каміння і які будівлі!”

А деякі говорили про храм, що красується гарними каміннями і жертвенними дарунками. Ісус же відповідаючи сказав їм:

“Чи бачите ці всі величаві будівлі? Чи бачите те все? Направду кажу вам, прийдуть дні і з того, що тут бачите, не останеться камінь на камені, щоб його не зруйновано.”

* * *

Пояснення:

Пророцтво сповнилось. Храм був знищений після здобуття Єрусалиму цісарем Титом у 71-ім році. Храм згорів і зістав знищений проти волі цісаря. Цісар Тит старався зберегти цю пишну будівлю й намовляв до здачі тих жидів, що там були укріпилися. Але надармо. Тоді він підступив блище та підложив огонь під її брами, докладаючи всіх старань, щоб огонь не знищив середньої й найвеличавішої частини цеї величавої будівлі. Але воїн, немов надприродним рухом ведений, як говорить історик Йосип, взяв запалений смолоскип і піднесений на руках своїх товаришів, кинув його через вікно до середини святині.

* * *

Ісус предсказує будучі нещастя

(Мат. 24. 3-14, Мар. 13. 3-13, Лу. 21. 7-19)

А як Ісус сидів на Оливній Горі проти храму, то приступили до Нього учні Петро, Яків, Іван і Андрій, і на самоті запитался Його кажучи:

“Учителю, скажи нам, коли це станеться? І який буде знак, коли те все має скінчитися? І який буде знак Твого приходу й кінця світу?”

А Ісус відповідаючи почав їм говорити:

“Вважайте, щоб хто не звів вас; бо багато прийде в Моє імя, кажучи: “Я є Христос, і час наближився.” — І зведуть багатьох. Та ви не йдіть за ними.

“І почуєте про війни і воєнні вісті і розрухи. Глядіть,

щоб не тривожитись, ні не боятись. Бо це все мусить перше статись, та це ще не зараз кінець.”

Тоді сказав їм:

“Бо стане нарід на нарід, і царство на царство. І будуть місцями великі землетруси й помір, настане голод, і страхи з неба, і будуть великі ознаки. Та те все початок горя.

“Та перед тим усім наложать на вас руки й переслідувати вас будуть. Віддадуть вас на суд і в божницях битимуть вас і посадять у вязниці; поведуть вас перед царів та намісників за Мене й задля Мого імени. Видадуть вас на муки і вбивати будуть вас. І будете зненавиджені всіми народами задля Мого імени.

“І станеться це з вами на свідоцтво їм. Візьміть отже собі до серця: Як вас віддадуть і вестимуть, то не журіться наперед, що маєте казати; а що вам буде дане в ту годину, це говоріть, бо дам вам уста й мудрість, котрій не зможуть опертись або спротивитись усі ваші противники, бо не ви будете говорити, а Дух Святий.

“І тоді багато згіршиться, і один другого видасть, і зненавидить один другого. І видасть брат брата на смерть, і батько сина. І діти повстануть на родичів, і убють їх. І будете видані на муки родичами і братьми і ріднею і приятелями, і неодному з вас смерть заподіють. І будете зненавиджені всіми задля Мого імени. Та й волос з вашої голови не загине. У вашій терпеливості здобудете ваші душі.

“І багато фальшивих пророків повстане і зведуть многих. А через те, що розпаношиться беззаконня, любов у многих стане холодною. Та хто видержить до останку, той спасеться.

“І проповідуване буде це Євангеліє царства по всьому світу, на свідоцтво всім народам, і тоді прийде кінець.”

* * *

Пояснення:

Коли Христос предсказав зруйнування єрусалимського храму і коли сидів на Горі Оливній проти храму, спитали Його апостоли Петро, Яків і Іван:

“Учителю, скажи нам, коли те станеться? І який буде знак, коли те все має скінчитися? І який буде знак Твого приходу й кінця світу?”

Апостоли думали, що зо збуренням Єрусалиму настане й кінець світу. Тому поставили одне питання: “Коли те станеться?”, та й зараз друге питання поставили: “Який знак Твого приходу й кінця світу?”

Христос не відповідає їм впрост на їх питання, але остерігає їх, щоб не далися обманути, коли постануть лжепророки, і зведуть багатьох, тай будуть великі нещастя,—та це ще не кінець світу.

А коли буде кінець світу, ніхто не знає...

І були лжепророки. На приклад: У першому столітті Симон Маг і його учень Доситей, та Баркохба за цісаря Адріяна.

* * *

Пророцтва про знищення Єрусалиму

(Мат. 24. 15-22, Мар. 13. 14-20, Лу. 21. 20-24)

"А як побачите, що Єрусалим обложений військом, тоді знайте, що приближилось його запустіння. Коли ж побачите гидоту спустошення, про яку віщував пророк Даниїл, усадовилась де не повинна, на святім місці,— хто читає, нехай розуміє.—

"Тоді ті, що будуть у Юдеї, нехай біжать у гори; а ті, що в середині (міста), нехай виходять; а хто в селах, нехай не входить до нього. А хто на даху, нехай не сходить в хату і нехай не входить до неї, щоб з хати що взяти. А хто на полі, нехай не вертається назад, щоб взяти свою одежу. Бо це дні помсти, щоб сповнилось все написане. А горе вагітним і годуючим у ті дні. Моліться, щоб ваша утеча не була в зимі ані в суботу.

"А буде таке горе у ті дні, якого не було аж до тепер від початку світа, що його Бог сотворив, і не буде. Бо буде велика нужда на землі та й гнів над цим народом. І полягнуть одні від гострого меча, інші в полон підуть між всі народи. І Єрусалим буде подоптаний чужоземцями, аж сповняться часи народів. І коли б Господь не скоротив цих днів, не спаслося б ніяке тіло (жаден чоловік). Та задля вибранців, що їх вибрав, скорочені будуть ті дні (горя)."

* * *

Пояснення:

При знищенню Єрусалиму мало бути страшне спустошення, про що віщував пророк Даниїл (9. 26):

Місто і святиню збурить народ вождя, що прийде так, що кінець того буде наче від повені й до кінця війни буде спустошення."

Тому Христос остерігає, щоб всі, що будуть в Юдеї, нехай утікають в гори, в яких є багато печер, де могли б заховатися й захоронити своє життя. А хто в околиці, нехай не входить до міста.

Так поступили перші християни. Коли мала бути облога міста, вони вийшли з Єрусалиму і схоронились до Переї.

Страшні то були дні, бо це дні помсти, щоб сповнилось усе написане:

"А як не будеш слухати голосу Господа, Бога твого, і не будеш старатися сповняти всі Його заповіди, що їх заповідаю тобі сьогодні, так прийдуть на тебе всі ці прокляття й досягнуть тебе. Будеш проклятий у місті, будеш проклятий і в полі." (Второз. 28. 15-16).

* * *

Пророцтво про прихід Сина Чоловічого в останній день

(Мат. 24. 23-36, Мар. 13. 21-31, Лу. 21. 25-33, 17. 36-37)

"Коли ж вам тоді хто скаже: "Глянь, тут Христос, або он там," не вірте. Бо повстануть ложні Христи й ложні пророки. Й будуть творити великі ознаки й дива, щоб отуманити, як буде можна, й вибраних.

"Длятого вважайте: Ось Я вам усе наперед сказав.

"Коли тоді хто скаже вам: Ось Христос є в пустині, то не виходьте; ось Він у хатині, не вірте.

"Бо як блискавка виходить зо сходу та й на заході сяє, так буде й прихід Сина Чоловічого.

Учні сказали до Нього:

"Де, Господи?"

"Де буде труп, там зберуться й вірли.

"І зараз після горя тих днів будуть знаки на сонці й місяці й зорях: сонце померкне та й місяць не дасть свого світла і зорі падатимуть з неба, і небесні сили порушаться. І будуть знаки на сонці і місяці і звіздах, а на землі пригноблення народів у безрадности серед шуму моря й филь. І омертвіють люди зо страху й ожидання, що то прийде на цілу землю.

"І тоді зявиться на небі знак Сина Чоловічого. І тоді заголосять всі покоління землі, і побачать Сина Чоловічого як іти ме на облаках небесних із великою силою і славою.

"І тоді пішле Він Своїх ангелів із голосною трубою, й вони позбирають Його вибранців від чотирох вітрів, від краю неба аж до краю землі.

"Як жеж це почне діятись, то ви кріпіться й піднесіть ваші голови, бо наближається ваше спасення."

І сказав їм приповість:

"Дивіться на смоківницю і на всі дерева: від смоківниці навчіться приповісти: Коли вже галуззя її стане гнучке (мягке) і листя випускають, то ви бачучи це самі знаєте, що близько вже літо. Так і ви, коли побачите, що те все

діється, знайте, що царство Боже близько, немов під дверима.

"Направду кажу вам: не минеться цей рід, поки це все станеться. Небо й земля переминуть, слова ж Мої не переминуть."

* * *

Чування й безпереривна молитва в ожиданню Сина Чоловічого

(Мат. 24. 37-45, Лу. 12. 39-40, 17. 26-35, 21. 34-36, Мар. 13. 32-37)

"А про день і про годину ніхто не знає, навіть ангели в небі, ані Син, лише один Отець.

"Бо як було за днів Ноєвих, так буде й прихід Сина Чоловічого. Бо як у ці дні перед потопом їли й пили, женились і віддавались, аж до того дня, коли Ной увійшов у ковчег. І не помітили, як прийшла повінь (потоп) і всіх забрала. Так буде й прихід Сина Чоловічого.

"Так само як було за днів Лота: їли, пили, купували, продавали, садили, будували. І в день як Лот вийшов із Содоми, впав огонь і сірка з неба й вигубив усіх. Якраз так буде тоді, коли явиться Син Чоловічий.

"Тоді буде двоє у полі; одного возьмуть, а другого зоставлять. Дві молотимуть на жорнах; одну возьмуть, а другу зоставлять. Тої ночі двох буде на одній постелі; одного возьмуть, а другого зоставлять. Згадайте на жінку Лотову.

"Глядіть, сторожіть і моліться, бо не знаєте, коли прийде час. Уважайте ж самі на себе, щоб часом серця ваші не були обтяжені обжирством і піянством і журбами цього життя; щоб цей день не найшов на вас несподівано. Бо він як сіть прийде на всіх, що сидять на поверхні цілої землі. Будьте отже на сторожі готові та й по всяк час моліться, бо не знаєте, в котрій годині прийде ваш Господь, та й щоб ви удостоїлися втічи від того всього, що має статись (бути) і стати перед Сином Чоловічим.

"Як чоловік, що відїзджаючи, лишив свій дім і своїм слугам дозволив, щоб кождий розпоряджався своїм ділом, а воротареви звелів, щоб пильнував. Пильнуйте отже, бо не знаєте, коли господар дому прийде, чи під вечір, чи о півночі, чи як півні піють, чи вранці, щоб не застав вас сплячих, як несподівано прийде.

"Сторожіть отже, бо не знаєте, в котру годину прийде ваш Господь.

"Це ж знайте, що коли б знав господар, в яку годину прийде злодій, сторожив бе й не дав би підкопати свого дому.

"Длятого й ви будьте готові, бо в годину, котрої не знаєте, Син Чоловічий прийде.

"А що вам кажу, всім кажу: Будьте на сторожі!"

* * *

Пояснення:

З останніх двох притч про воротаря і про злодія, як також з двож наступних про десять дів і про таланти, докладно пізнаємо, що кождої хвилі повинні ми бути готові станути на Божий Суд.

Притча про десять дів

(Мат. 25. 1-13)

"Тоді небесне царство стане подібне до десяти дівчат, що взявши свої каганці вийшли назустріч женихові. Пять же з них було нерозумних, а пять мудрих. Бо нерозумні, взявши свої каганці, не взяли зо собою оливи. А мудрі взяли оливу в посудини разом зо своїми каганцями. А що жених забарився, то задрімали всі та поснули. А опівночі счинився крик:

"Ось жених іде, виходьте йому назустріч."

Тоді зірвалися зо сну всі ті дівчата й наготовили свої каганці. А нерозумні сказали до мудрих:

"Дайте нам вашої оливи, бо наші каганці гаснуть."

Мудрі відповіли кажучи:

"Щоб часом не стало нам і вам. Краще йдіть до продавців і купіть собі."

Коли ж вони пішли купувати, прийшов жених. І ті, що були готові, увійшли з ним на весільну гостину, і двері зачинено. Потім прийшла й решта дівчат та й кажуть:

"Пане, пане, відчини нам."

А він у відповідь сказав:

"Направду кажу вам, не знаю вас."

"Сторожіть отже, бо не знаєте ні дня ні години."

* * *

Пояснення:

У жидівських весільних обрядах жених, в оточенню приятелів, йшов у ночі до дому відданиці (нареченої), і звідти провадив її до свого власного дому. Дівчата, яких вибирала собі відданиця сама, виходили на стрічу женихові з лямпадами і смолоскипами, що несли у своїх руках. Коли припровадили його до дому відданиці, тоді всі вони брали участь у весільних торжествах в домі весільнім.

* * *

Тоді, то є в день страшного суду, прийде жених—Ісус Христос. Зірвуться зо сну всі—воскреснуть всі.

Каганці з оливою— це лямпи добрих діл і християнської любови, що їх треба приготовити перед приходом жениха.

Треба нам нагромадити багато добрих діл і діл хритіянської любови, щоб вони світили перед Христом та свідчили про нашу любов до Бога.

За те буде нагорода— весільна гостина— небо.

Притча про пять талантів
(Мат. 25. 14-30)

"Бо це так, як з тим чоловіком, що вибираючися в дорогу, прикликав своїх слуг і передав їм своє майно: одному дав пять талантів, другому два, а третьому один, кождому по його силі, і відіхав зараз.

Той, що взяв пять талантів, зараз пішов і орудував ними і придбав других пять. Так само й той, що взяв два, придбав других два. А той, що взяв один, пішов і закопав його в землю і сховав гроші свого пана.

По довгім часі вернувся пан тих слуг і зробив з ними обрахунок.

І приступив той, що взяв пять талантів і приніс других пять талантів, кажучи:

"Пане, пять талантів ти передав мені. Ось других пять талантів я придбав."

Сказав до нього пан його:

"Добре, слуго добрий і вірний, в малім ти був вірний, над многим тебе поставлю. Увійди в радість твойого пана."

І приступив також той, що взяв два таланти і сказав:

"Пане, два таланти передав ти мені. Ось другі два я придбав."

Сказав до нього пан його:

"Добре, слуго добрий і вірний, в малім ти був вірний, над многим тебе поставлю. Увійди в радість твойого пана."

Пиступив же і той, що взяв один талант і сказав:

"Пане, я знаю, що ти твердий (жорстокий) чоловік, жнеш, де не посіяв і збираєш, де не розсипав. І побоявшись, я пішов і сховав твій талант у землю: ось маєш своє."

А пан у відповідь сказав йому:

"Лихий слуго й ледачий! Ти знав, що я жну, де не сіяв, і збираю, де не розсипав. Тому треба було тобі віддати мої гроші торговцям і я, вернувшись, взяв би своє з відсотками.

"Возьміть же від нього талант і дайте тому, що має десять талантів. Бо кождому, хто має, дасться й він буде мати подостатком; а від того, хто не має, вібдереться й те, що ніби має.

"А непотрібного слугу викиньте геть у пітьму: там буде плач і скрегіт зубів."

Останній Суд
(Мат. 25. 31-46)

"А як прийде Син чоловічий у Своїй славі і всі ангели з Ним, тоді сяде на престолі Своєї слави. І зберуться перед Ним всі народи, а Він відлучить одних від других, як пастир відлучує вівці від козлів. І поставить вівці по Своїй правиці, а козлів по лівиці.

Тоді скаже Цар тим, що будуть по Його правиці:

"Прийдіть благословенні Мого Вітця, доступіть царства, що приготоване вам від оснування світа. Бо я був голодний, а ви дали Мені їсти; Я мав спрагу, а ви дали Мені пити; Я був подорожній, а ви Мене прийняли; Я був нагий, а ви зодягнули Мене; Я був недужий, а ви відвідали ене;Я був у вязниці, а ви прийшли до Мене."

Тоді відповідять праведники Йому, кажучи:

"Господи, коли бачили ми Тебе голодного й нагодували, спрагненого й напоїли? Коли ж ми бачили Тебе подорожнім і приняли Тебе, або нагим і зодягнули Тебе? Коли бачили ми Тебе недужим, або у вязниці і прийшли до Тебе?"

А Цар відповість і промовить до них:

"Направду кажу вам, коли ви вчинили це одному з цих братів Моїх найменших, Мені вчинили."

Тоді скаже й тим, що будуть по Його лівиці:

"Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, приготований дияволові й ангелам його. Бо Я був голодний, а ви не дали Мені їсти; Я був спрагнений, а ви не дали Мені пити; Я був подорожній, а ви не прийняли Мене; Я був нагий, а ви не зодягли Мене; Я був недужий і у вязниці, а ви не відвідали Мене."

Тоді озвуться до Нього й ті та скажуть:

"Господи, коли бачили ми Тебе голодним або спрагненим або подорожнім або нагим або недужим або у вязниці, і не послужили Тобі?"

Тоді відповість їм і промовить:

"Направду кажу вам: Коли ви цього не вчинили одному з цих найменших, то й Мені не вчинили."

І підуть ці на вічні муки, а праведні в життя вічне...

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

РОБІМ ЗНАК СВЯТОГО ХРЕСТА

"Слава Отцу і Сину і Святому Духу."

Прабатько родини Габсбургів, що так довго володіли в колишній Австрії, був Рудольф Габсбурґський. Коли німецькі пани вибрали його цісарем, всі вони в імени німецького народу прийшли зложити йому поклін. Той поклін приймали тодішні цісарі сидячи на троні й на знак своєї власти держали в руці дорогоцінну, золоту булаву. Рудольф також усів на троні й зажадав від услугуючого пана цісарської булави. Серед приявних счинилось замішання, бо прислуга, принесши цісарські строї, забула зовсім про булаву. Цісар через якийсь час спокійно ждав, але коли довідавсь, що сталось, без довгої надуми взяв стоячий на столі хрест, підніс його високо в гору й до здивованих вельможів сказав: "Дорогі мої, я вважаю це Божим Провидінням, що булава осталась вдома. Ось тут цей хрест святий, це буде моя цісарська булава. Я клянусь, що при його помочі збережу державу й мій люд!"

Як цісар Рудольф хрестом почав своє панування, так і ми від знаку святого хреста починаємо важну працю: пояснення Християнсько-Католицької віри. Ми будемо тут говорити про короткий збір всіх правд нашої віри святої в молитві "Вірую в Єдиного Бога...", але насамперед говоритимемо про знак свядого Хреста.

* * *

Тисячна товпа народу вештається сюди туди в пристані, де неустанно відпливають і припливають кораблі... Видно тисячі й тисячі людей різних народностей і кораблі також признаються до різних держав. Прапори на маштах пестрими колірами вказують, до якої то держави належить корабель: до Англії, до Італії, до Франції, до Німеччини, тощо. Кожний іде до свого корабля, прапор показує спільноту.

Так, як ті морські кораблі мають свої національні прапори, так і корабель Святого Петра, Церква Християнсько-Католицька має своє власне знамя, й по ньому можна пізнати, що ті, що пливуть в тім кораблі, пливуть під кермою святого Петра, під прапором святого Хреста.

Як вояка пізнати по одностроі, як священика пізнати по довгій, чорній ризі, так католика пізнати під прапором —знамям святого Хреста.

Знаком святого хреста ми різнимось від єретиків, жидів, турків і поган. Найпіше це пізнати з досвіду. Коли якийсь чужинець прийде до церкви нашої, коли стане навколішки й після того перехреститься, хоча б ми й не питались його, ми знаємо, що він належить до Церкви. — Або коли ми подорожуємо в чужій країні, де ми ще ніколи не були, й коли побачимо на церкві хрест, ми майже певні, що там мешкають католики.. Буває люди зійдуться на весіллю, до стола сідають всякі люди, й зпоміж них мож легко спізнати католиків по тім, що вони хрестяться.

А чому б ми мали стидатись перехреститись?! Чи стидався Ісус Христос в білий день нести на своїх плечах хрест єрусалимськими вулицями? Чи стидався датись прибити до нього поміж двома розбійниками?

Той сам Хрест колись заясніє на небі... И тоді хай дрожать ті, що стидались знаку святого Хреста, бо Ісус їх повстидається в день страшного суду.

Коли ми робимо на собі знак святого хреста, тоді ми прекрасно визнаємо віру свою святу,що є один Бог,але що є Три Божі Особи. Коли ми хрестимось, ми проказуємо прекрасну молитву; насамперед складаємо три пальці в одне й через те ми визнаємо, що є один Бог а Три Божі Особи. Коли доторкаємось чола, визнаємо, що так, як в тілі голова найвища, так початком і Творцем усього є Бог Отець. Коли доторкаємо грудей і кажемо "і Сина," тоді визнаємо, що Божий Син походить з Бога Отця й що Він взяв на себе тіло людське з Пречистої Крови Діви Марії. А коли доторкаємо насамперед одне рамя й потім друге та кажемо "і Святаго Духа," тоді покірно визнаємо, що Дух Святий своєю силою й ласкою переніс нас зо стану вічного осудження до стану спасення.

Котра ж інша молитва могла б виразити такий славний, великий поклін? Тільки треба пильнувати, щоб серцем відчувати те, що уста вимавляють. Коли говоримо "Во імя Отца," нагадаймо собі Батьківську доброту Господа Бога, що коли Він нам Отцем, то ми Його дітьми й сповняймо свої обовязки добрих дітей. Коли говоримо "і Сина", роздумуймо, як дуже любить нас то Серце Пресвяте й намагаймось бути вдячними за ту любов святу. Коли говоримо "і Духа Святаго," нехай нам прийде на ум, що наше тіло храмом Духа Святого, й що гріх зане-

чищує й поневажає той храм.

От яке то спасенне значення, яку то змістову молитву посідає знак святого Хреста! Нема гарнішого звичаю серед християн, як робити на собі знак святого хреста. Тому то віруючі католики уживають того знаку в усіх обставинах навіть щоденного життя. Рано, коли прокинулись зо сна, ввечері, коли кладуться на спочинок, коли засвічують світло, коли сідають або встають при столі в часі їди. Роблять знак святого хреста, коли блискає або коли їх обхоплює ляк і згроза, мати благословить знаком хреста ліжечко, де кладе до сну дитину.

Так, ми на те хрестимось, щоб свою віру визнавати, виразити свою надію й пожертвувати свою любов. Робимо на собі знак святого хреста, щоб через нього посвятити всі свої чини, щоб з його поміччю вборонитись від усяких видимих і невидимих ворогів. Сатана перед нічим не тремтить так сильно, як перед знаком хреста, бо через Хрест Наш Господь Ісус Христос його поконав та розвалив його царство.

Кажуть, що один римський цісар мав освоєну серну, й щоб ніхто не смів її торкнути, приказав закласти їй на шию стяжку з написом: "Я цісарева"; справді ніхто від тієї хвилі не важився її торкнути. Коли ми хрестимось, тоді знак хреста є нашим знаком і сатана вже здалеку нас обходить, бо хреститись, це те саме наче йому сказати: Ми Божі, не смій торкати нас!

Така то сила святого хреста, тому так ревно добрі християни хрестяться, тому й Католицька Церква вживає його на кожному кроці. Через знак святого хреста священик благословить і освячує, знаком святого хреста уділює всі Тайни й часто робить знак хреста при Службі Божій. Церква ставить на шпилях веж хрест, хрестом прекрашує ризи, хрест устромлює на могилах померших, бо ж з ласки Пресвятої Тройці з хреста Христового спливає на нас всяке Боже благословенство й всяка Божа ласка.

Розказують, що свята Едита, дочка анґлійського короля Едґара, в усіх своїх потребах кріпилась знаком святого хреста. В тринадцять років після її похоронів відчинили її трумну й знайшли ненарушеною руку, що вона так часто уживала до знаку хреста.

* * *

Нехай цей знак нас склонить до того, щоб і ми частіш робили знак святого хреста. Вчім наших дітей, щоб вони не брались до ніякої праці, аж як на собі зроблять знак святого хреста. Одначе ми повинні робити знак хреста не тільки рукою, але й серцем. Чому воно так, що за мало є тих, що відчувають на собі благословенну силу знаку хреста? Тому, що вони роблять знак хреста на собі, але в серцях своїх не носять Розпятого на хресті Спасителя. Знак хреста, це мов золота печать, тільки такі просьби Господь вислухає, що мають на собі печать хреста. Але що воно поможе, коли тим знаком хреста запечатаєш тільки гнилу солому, якщо твоя душа повна гнилі, бруду? Тож робім на собі знак хреста з розкаянним і повним довіря серцем, з душею побожною й сильною в вірі й тоді той знак святого хреста зноситимесь над шляхом нашого життя наче благословляча Божа рука.

ФОРМАЦІЯ ПРОВІДНИКІВ

Стаття Четверта.

ЗАПЛЮЩЕНІ ОЧІ

Ті, що хочуть навчити дітей, щоб добре молились, часто їм радять, щоб при молитві мали очі заплющені. Це дивно, але нам траплялось стрічати людей, що собі з того кпили. По більшій часті це люди, що ніколи не навчились панувати над своїми змислами, над собою самими. Тому вони ніби практичні, але в справах сильного духового життя вони ігноранти.

Це факт, що сильні душі витворюються тільки через могутнє самозосередження. Тільки воно дає можність пізнати себе докладно й поправивши недомагання, збудувати в нас сильну особистість (персоналити).

А що ж воно таке, це самозосередження? Це те саме, що напружити всі сили, щоб добре видіти себе самого, свою душу, свої успособлення. Зосередження є взагалі конечним, якщо бажаємо зділати як найбільш для будь-якої справи.

Вже само слово "зосередити" дає пізнати, що треба відтягнути свій зір, свої думки, свою увагу від усяких речей довколо нас, і зібрати їх тільки до одної, витиченої справи, іншими словами, треба ЗАПЛЮЩИТИ ОЧІ для всіх інших справ, щоб їх розкрити тільки для однієї ОСЕРЕДНЬОЇ, найважнішої справи.

Той, що хоче бути, або має бути лідером, мусить намагатись КОЖНОГО ДНЯ ВІДШУКАТИ СВОЄ ІСНОВАННЯ И ВІДКРИВАТИ ЙОГО ТАЙНУ. Тому він мусить вміти ВХОДИТИ В СЕБЕ САМОГО й ЗАПЛЮЩУВАТИ ОЧІ НА ВСЕ ІНШЕ.

Кожного дня нашим останнім рухом буде ЗАГАСИТИ НАШ ЗІР, або радше ЗАВЕРНУТИ ЙОГО В НАШЕ нутро... Це мов смерть для наших очей... Але в тій смерті наше життя, наша сила... Це те саме, що відвернути наші очі на кілька хвиль від усього того, ЩО МУСИМО КОЛИСЬ НАЗАВЖДИ ПОКИНУТИ, а звернути їх на кілька хвиль до того, ЩО БУДЕ НАШИМ ВІЧНИМ ЖИТТЯМ.

Після того всього мої кандидати на лідерів не здивуються, коли скажу, що ЗАПЛЮЩИТИ ОЧІ, ЦЕ ВСЕ ВИДІТИ! Коли наші очі розкриті, тоді вони бачуть дуже мало... Наше правдиве, могутнє життя є В НЕВИДИМОМУ СВІТІ... Навіть сам ВИДИМИЙ світ криє в собі тайни, що розкриваються перед нами тільки тоді, коли ГЛЯДИМО В НЕВИДИМИЙ СВІТ.

Чим більш наші очі розкриті, тим більш наша увага розтріпана. Ми розуміємо, наскрізь умом посідаємо тільки ті справи, що їх обіймаємо внутрі нашої душі. Коли ми заплющимо очі, тоді на небі нашого життя загасло сонце, але за те сходять ясні зорі.

Так, як світло сонця не дає нам бачити зорі на небі, так і наше буденне життя не дає нам бачити ПОВНОЇ ПРАВДИ! Різні коліри, що неустанно танцюють довкола нас, навіть те, що ми бачимо з себе, все те непокоїть ту святу ніч, де перед нами розкривається дійсність й де Бог сам нам дається пізнати. Наш перший висилок мусить звернутись до того, щоб вилічитись з засліплення буденним світлом-життям. Тільки той вміє опанувати свої думки, що вміє з ними зміритись поза власними заплющеними очима!

Тут не бесіда про ПУСТІ МРІЇ—УЯВИ— УРОЄННЯ! Мрії параліжують наші сили віддаючи нас на поталу уяві, що працює в нас БЕЗ НАС. Самозосередження вертає нам волю й ПРАВДУ! Коли ми троха усунимось від буденного життя, ТОДІ МИ ЙОГО БАЧИМО й АЖ ТОДІ МОЖЕМО його ОПАНУВАТИ, йнакши ми його невільниками!

Широкі маси людей навіть не думать про те й тому так мало таких, ЩО ЖИЮТЬ СПРАВДІ АКТИВНИМ

ЖИТТЯМ. Маси є по більшій часі РАБАМИ ПОРИВІВ, ПОТЯГНЕНЬ й ПОХОВЗНЕНЬ, що про них не дають собі справи. Це горіхові шкаралупи пірвані струями, над якими не мають ніякої сили. Такі люди й не думають про те, що джерелом їхнього життя повинна бути їхня власна особа. РОЗПОЧАТИ АКЦІЮ, ЦЕ ЗНАЧИТЬ НАСАМПЕРЕД ЗОРГАНІЗУВАТИ ЇЇ; щоб зорґанізувати її, ТРЕБА МАТИ ЯСНЕ РОЗУМІННЯ ЇЇ ЦІЛЕЙ, треба добре знати СЕБЕ САМИХ І НАШЕ МІСЦЕ В МАЛОМУ й ВЕЛИКОМУ ВСЕСВІТІ. Це все є речі, що їх немож побачити РОЗПЛЮЩЕНИМИ ОЧИМА.

Наш справжній зоряний ВСЕСВІТ **не є ПОЗА НАМИ!** ЩОБ ЯСНО БАЧИТИ ВЕЛИКІ ІДЕЇ, ЗОРІ НАШОГО ДУХОВОГО ВСЕСВІТУ, до того НЕ поможуть АСТРОНОМІЧНІ ТЕЛЕСКОПИ, хоч би й такі сильні, як вони в Каліфорнії... Щоб їх бачити, треба ВВІЙТИ В НАШУ СОВІСТЬ.

Тільки на хвилю спустити повіки й заглянути у власне нутро при помочі власного досвіду й досвіду мого Христа, що є свідком другого світу й все стає яснішим.

Та не треба представляти собі, що за один момент зосередження можна добути все знання, про яке тут мова. Змінливість, це закон життя й тому неустанно треба опамятуватись, збирати всі свої внутрішні сили, контролювати наші думки, щоб далі думати, треба знову рішатись хотіти, треба раз по раз знову в нашому нутрі стрічатись з тим, що ми любимо, щоб ми його далі любили.

А НАЙВАЖНІШ, це завжди ВИДІТИ, бо від того все починає, все міцніє або все пропадає...

Тому треба ЗАПЛЮЩУВАТИ ОЧІ.

* * *

Святий Антоній і Сатана

Ніякий свідомий християнин, зокрема католик, не сміє бути в своїй вірі неуком, що не знав б великих лідерів Божої Церкви. Їх ніколи не бракувало, навіть в найстрашніших часах переслідувань і масової зради. Між тими лідерами треба поставити на одному з найчільніших місць святого Атаназія, що розбив Аріянську єресь.

Святий Атаназій дуже добре й особисто знався з другим славним святцем тих часів, що його імя дуже добре звісне: Антоній, славнозвісний пустельник. Ми тут хочемо переказати про одну подію, що св. Атаназій чув з уст самого св. Антонія.

Одного разу до дверей Антонієвої пустильницької хати хтось сильно й нервово застукав. Св. Антоній вийшов та побачив перед собою великана лячного вигляду. "Хто ти?" запитав Антоній. "Той, що його звуть сатаною," відповів таємний чужинець. "Чого тобі треба?", знову спитав Антоній, що через довгий, святий побут на пустині вже давно позбувся всякого страху. "Я хотів б знати, чому твої монахи й так багато інших людей на світі мене обчернюють, проклинають і мені всякого нещастя бажають кожний раз, коли їм трапиться якесь нещастя."

"Це недивно," відповів св. Антоній, "бо вони знають, що ти є початком і орґанізатором всякого зла." "Це пож," обурився темний потвір, "я не можу бути причиною людського гріха, бо в мене нема ніякої сили проти тих, що не хочуть зла. Вони самі себе нищать, томущо слухають моїх підшептів, одні одних зводять, пхаються де тільки можуть в такі обставини, де напевно або легко будуть грішити, піддаються злим прикладам других, і тому не я, а вони самі винні, не мене, а себе самих вини повинні скаржити за свої гріхи!" Після тих слів злий дух зник з очей пустельника.

Одначе, хоча й багато правди в тім, що той батько всякої брехні сказав, він одне промовчав: що він дуже багато має до діла з усіми тими проступками, що їх собі розпуздана людська воля позволяє. Бо ж загалом кажучи, раз чоловік відвернеться від послуху проти Бога та віддається проступкам, тоді він тратить волю свою бідну й стає поталою сил темноти.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Нарешті завважила

Одна жінка просила раз свого чоловіка, щоб казав собі зробити гарну фотографію. Чоловік не показував навіть найменшої охоти фотографуватися. Але жінка так завзято повторяла йому свою просьбу, так довго докучала йому, що він нарешті згодився, і став одного соняшного дня до фотографії. Одначе, коли світлина вже готова була, жінка глянула на неї, та й аж скрикнула з досади: "Іване, бійся ж Бога! Якже ти виглядаєш тут?!... Адже на твоїм плащі лиш один однісінький ґудзик баламкається!

—Богу дякувати!— відповів Іван:— Тішуся, що ти нарешті це завважила.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповіді на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Слово **Архирей** пішло з мови **грецької.** По-українському воно означає стільки, що **зверхник священиків,** або **Первосвященик.**

2. В нашому Східньому Обряді святкуємо **Всіх Святих у першу неділю по Зелених Святах.** Неділя та називається **Неділя Всіх Святих.**

3. Хліб, що його вживаємо в церкві до Служби Божої, мусить бути:

а) з чистої пшеничної муки (ніякої іншої муки домішувати невільно)

б) розчинений тільки чистою водою

в) опріч дріжджів, у хлібі тому не сміє бути абсолютно ніяких інших додатків.

З цього відразу видно, чим той літурґічний хліб ріжниться від звичайного, домашнього. Бо ж у звичайному, домашньому хлібі може бути повно всяких добрих речей, як наприклад молоко, масло, сіль, цукор, родзинки, тощо.

4. Ті слова сказав Ісус у Єрусалимі, три дні перед своєю смертю, а саме в Великий Вівторок після Квітної Неділі. То була відповідь так званим "іродянам", цебто посіпакам галилейського короля Ірода Антипи, що прийшли були до Ісуса з хитрим та підступним питанням: "Учителю, скажи,— чи треба платити податок кесареві, чи ні?" А думка в них була така: "Чи Ісус відповість "так," чи "ні," то в усякому разі можна Його буде оскаржити перед судом. Бо коли скаже, що треба платити податок, то ввесь нарід жидівський на Нього обуриться й закличе: "Геть із ним, зрадником! Він хоче, щоб нарід наш вічно в неволі римській перебував, та щоб поганському кесареві данину платив! А якщо скаже Ісус, що не треба платити податку, то ще краще: вони просто оскаржать Його перед римською владою, а та вже собі з Ним легко раду дасть."

Одначе Ісус казав собі подати римську монету грошей, і запитав: "Чию подобу бачимо на грошах цих?" "Кесареву," відповіли Йому. **"Ну,— то віддайте ж кесареві те, що кесареве,"** відповів Ісус: **"а Богові те, що Боже."**

5. В наших Богослуженнях, особливо ж на Литії та Всеночнім священик урочисто згадує святих: **Антонія й Теодосія Печерських,** що жили в Україні за часів панування наших найславніших князів. Кожному, що хоч трошки з української історії знає, ясно, що ім'я **Антоній** не може бути для українця чуже..

6. **Пречиста Діва Марія не могла прийняти Тайни Оливопомазання, бо Тайна та встановлена тільки для людей грішних.** Малій **невинній** дитині, що вмирає, не вільно давати Тайни Оливопомазання. А Пречиста Діва Марія все своє життя непорочна та невинна була, отже для Неї Тайна Оливопомазання теж була непотрібна.

7. Господню Молитву "Отче Наш" записали ці два святі Євангелисти: **Матей** (VI, 9-13) і **Лука** (XI, 2-4).

8. Господь наш Ісусу Христос напевно **мав людську душу,** бо йнакше не був би Він правдивою людиною. Свята Віра нам каже, що відвічний Божий Син, ради нашого спасення, стався людиною, цебто прийняв на себе цілу людську природу, **зложену з душі та тіла.** В Особі отже Ісуса Христа треба отже добре розріжняти:

а) правдиве людське тіло
б) правдиву людську душу
в) правдиве Божество.

9) Коли про когось кажемо: **ревний католик,**— то це означає, що він не тільки сильно бажає, але також усіма силами намагається:

а) поширювати в світі Божу славу
б) освячувати свою власну душу
в) і також душі ближніх своїх навернати до Бога.

10. Риза та називається **Набедренник.** Це чотирокутній, гострокінчастий платок, із такої самої матерії, як і другі ризи; його припинаємо Архиреєві до пояса з правого боку.

ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА НОВИЙ ДІМ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ У САСКАТУНІ

Впр. о. Каноніх П. Каменецький, від парохії М.Б.Неуст. Помочі, Торонто $75.00
П. Лев Мізунь, Торонто 50.00
Вяеч. о. В. Чарний, від молоді парохії Альвіна (коляда) 25.00
Всеч. о. В. Чарний, від молоді парохії Сейнт Джуліян (коляда) 5.25
Місійне Товариство св. Йосафата 25.00
П. Ю. Мартинюк, Норквей 27.00
П. Т. Ленюк, Вайканъ 15.00
Всеч. о. Н. Сірий, від одної особи в Аран, Санк. 5.00
П. Н. Пустій, Ростерь 5.00
П. І. Музика, Садерленд 5.00
П. С. Годований, Торонто, ... 5.00

Сердечну подяку усім Високоповажаним Добродіям за їх щедрі жертви складає в імені Сестер і Панночок

Сестра Матея СНЗПДМ.
Настоятелька.

ВИГРАВКИ НА БАЗАРІ
на дохід Нового Дому Сестер Служебниць в Саскатуні:

1. Ручний годинник, п. Юнія Москалик, Судбурі, Онт., ч. 2156.
2. Пара коців, пан Мейнор, Саскатун, Саск. ч. 597.
3. Залізко, п. Й. Гнатів, Альвена, Саск., ч. 16.
4. Готівкою $5.00, п В Лукей в Йорктон, Саск., ч. 2412.
5. Букет цвітів, пані Ю. Гнатів з Ростерн, Саск., ч. 723.

Базар відбувся в парохіяльній салі св. Юра в Саскатуні за ласкавим проводом Всеч. о. Пароха В. Фірмана і при щирій співпраці хв. Заряду парохіяльного та Жіночого Товариства, котрим Сестри складають отсим найщирішу подяку за ласкаві труди як також усім, що зложили грошеві жертви і дарунки на бінго.

С. Матея СНЗПДМ.
Настоятелька.

НА НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ

Всеч. о. Николай Сірий жертвували одну передплату на наших скитальців в Европі, як рівнож передали до Адміністрації Голосу Спасителя $2.50 на дві передплати для біженців. Є це частина з тої збірки, яку колись зроблено у їх парохії на книжки для скитальців. За нову передплату і ласкаву жертву щиро дякуємо Всеч. о. Пароховї.

Пані М. Муха на Голос Спасителя для скитальців, $2.50. Щиро дякуємо.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Засилаю $1.00 на жертву щирої подяки Найсол. Серцю Ісуса і Преч. Діви Марії Неустаючої Помочі за вислухані молитви і за ласки, які я одержала. Я була дуже хора і щиро просила помочі і одержала то, о що просила, я виздоровіла. Сповняю то, що прирекла: оголосити в Голосі Спасителя. Най буде честь і слава нашому Доброму Ісусові й Преч. Діві на всі віки!

Евдокія Захарчук,
Ярослав, Ман.

ЧИ ВИ ЧИТАЄТЕ "СВІТЛО" Й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ"?

"СВІТЛО"—це наш український релігійний часопис, що його видають ОО. Василіяни в Мондері для українського народу в Канаді й Злучених Державах Америки.

"СВІТЛО"— це поважний, повчальний часопис, що приносить читачам добірний матеріял. В "Світлі" знайдете статті: РЕДАКЦІЙНІ, на біжучі теми,—З ХРИСТІЯНСЬКОЇ ФІЛЬОСОФІЇ ЖИТТЯ— МІСЯЧНІ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ — БОЖЕ СЛОВО, пояснення св. Письма— ЖИТТЯ СВ. ЙОСАФАТА —ВІРА й ЗНАННЯ, пояснення Служби Божої,— ІРИНА, гарне оповідання з перших віків християнства— НА ФРОНТІ, спомини о. А. Труха, ЧСВВ., зо стрілецького життя,— ЗДАЛЕКА й ЗБЛИЗЬКА, цікаві дописи— РЕЛІГІЙНІ ВІСТИ— НОВИНКИ з усього світу.

"КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ", це друга частина "Світла," що містить гарні знимки різних осіб, комітетів, новоженців, спортових дружин, і інших організацій із різних місцевин.

Крім цього в кожнім числі "Католицьких Картин" є важливі поучення: ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА— ДЛЯ ЗНАННЯ й ВИХОВАННЯ юнацтва в англійській мові— УКРАЇНСЬКА МОВА, виклад української граматики— ЖАРТИ.

"СВІТЛО" й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ" це дуже корисний часопис для старших і молоді, тому повинен бути в КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ на всім американськім континенті.

ХТО читає "СВІТЛО" й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ," цей матиме правдиву духовну користь і розвагу. ТОМУ— ЗАМОВЛЯЙТЕ СОБІ чимскоріше "СВІТЛО" з "Католицькими Картинами" й ЧИТАЙТЕ пильно кожне число.

ДУЖЕ ДОБРЕ ДІЛО зробить кожний читач, що замовить "СВІТЛО" також для своїх КРЕВНИХ і ЗНАЙОМИХ. Зробити це ЛЕГКО, бо "Світло" з "Католицькими Картинами" КОШТУЄ ТІЛЬКИ $1.00 річно.

Всі замовлення посилається на адресу:
"SWITLO", MUNDARE, ALBERTA, CANADA

ДУХОВНА ВЯЗАНКА— Гарна книжочка на Майські Набженства до Матери Божої та Черневі до Пресвятого Серця Христового. Містить: Молебні до Пречистої Діви і Серця Христового, Параклис до Матери Божої. Гарні молитви, св. Годину і т.д. Сторін 64. Ціна 10ц. Замовляйте через:
THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому просимо належитість можливо найскорше прислати. Не отягайтесь з відновою передплати!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Скитальці висипали могилу тим, що втратили всьо—і життя.

ЩО ІМ В ГОЛОВІ І НА СЕРЦІ

Дві знимки, котрі містимо, дістали ми від Дмитра Приліпи, скитальця в Італії, "за то, що Отці прислали мені книжки, то я маю троха розривки, бо маю що прочитати." Де знимки висвітлені, не пиши нам, але вони говорять самі за себе.

Бідні, позбавлені всього, обдерті, босі, старші, молодші, хлопці, дівчата, малі діти—вони думають про тих, що втратили ще більше чим вони, бо життя... Висипали їм красну могилу "на вічну память от рода в род", завершили хрестом і торжественно

посвятили. От що їм в голові, що на серці!

Ми живемо свобідні—вільні, в достатках. Думаймо про тяжку недолю скитальців, отворім для них широко щире українське серце. **Вони останні з мільонів, що погинули—чи нема в нас досить серця, щоби хоч їм не дати загибати?!**

Скитальці йдуть з процесією на посвячення могили.

"СПОВНЯЄТЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ"

Так пише до нас п. Г. Драбат з Лондону дякуючи за гуртову висилку Голосу Спасителя для скитальців на його руки. Уривки з його листа містимо нижче. Перечитайте їх уважно, щоби вглянути в душу наших бідних бездомних братів і сестер та відчути чого вони найбільше бажають.

Ось уривки з листа:

25. березня, 1946

З глубокою пошаною складаю Вам подяку за висилку Голосу Спасителя для нас українців в польській армії. Ци сповняєте велике завдання й робите велику прислугу для нас як українців, що силою обставин опинились в небажаному середовищі часто дуже нікому в релігійному почуванні. На жаль душпастирська опіка для українців в польській армії є дуже сумною...

...Голос Спасителя це одинокий "голос" в релігійному дусі що промовляє до українців в польській армії! Не тільки читають ті, що на волі, але находиться на терені Вел. Британії 130 наших українців в лагру. Вони прагнуть релігійної опіки... З великою вдячністю згадують вони о. Горошка і жалують що втратили в нім найкращого приятеля і опікуна. Для них теж висилаємо "Голос Спасителя."

В цьому листі висилаю Вам адреси осіб для яких "Голос Спасителя" буде дорогоцінним дарунком. Є це тільки маленька частина тих українських скитальців що їх сучасна ситуація змусила іти різними шляхами, але душа і серце в них чисте, вірні завсігди Богови і нації.

За труд і працю складаю від нас усіх найсердечнійшу подяку і бажаю успіхів в праці, що в імя правди при Божій помочі веде до певної перемоги.

"Вони прагнуть релігійної опіки," "Голос Спасителя буде для них дорогоцінним дарунком" от чого прагнуть відомали найбільше...

Скількість примірників Голосу Спасителя ,що їх висилаємо Скитальцям росте що місяця. Останнього числа ми вислали 137 примірників, числа за май вишлемо 200 примірників. Крім того висилаємо чимало книжок до читання. Як годен не подати їм того, чого найбільше прагнуть, чого їх душа найбільш голодна!

Наших читачів просимо сердечно, що-

би мали у памяті це велике діло, присилали жертви на пресу для Скитальців, робили на ту ціль збірки при нагоді хрестин, весіль та інших оказій того рода. Пригнагідно приходить до нас жертва на Скитальців, є люде, що натурально відчувають духовні потреби тих бідних, опущених. Однак той дух мусить огорнути ширші кола нашої суспільности і мусить виявитись у систематичній акції, щоби духовна поміч для них від нас була така як повинна бути і на яку нас певно стати.

З ЦЕРКВИ ТА СВІТУ

Коли кардинал МекҐвиґен вернув до Канади з Італії, де він брав участь у торжественному консисторі в Римі, провінціальний уряд Онтеріа витав його торжественно в Парляменті в Торонто.

Повернув рівнож до Канади й кардинал Вільнев, котрий рівнож був у Римі.

Папа Пій XII мав намір вробити кардиналом і львівського українського митрополита Йосифа Сліпого, та його большевики замучили в тюрмі в Росії.

В концентраційнім таборі в Дахав німці замучили 2 тисячі католицьких священиків.

Англійські католики дуже були тим згіршені, що підчас нарад Орґанізації Обєднаних Націй в Льондоні ніхто не відважився згадати про Бога, або про Христа. А преціпь і католики належать до тієї Орґанізації.

В Греції народня партія монархістів позискала 354 послів у послідних виборах, що відбулися 31.III. Це повна невдача для комуністів.

Любачівщина, Сяніччина, Бірчанщина як також частина Перемиського повіту зовсім знищені, бо ті повіти призначено полякам, які повиганяли людей а села попалили. Людей повбивали а решту большевики вивезли на Сибір.

Так в Галичині як і в других краях большевики розпинали на хрестах католицьких священиків. Недавно подали в Европи, що на Литві знайдено трьох католицьких священиків розпятих на хрестах дня 22. VI. 1941 р. в лісі Будавони, коло Ковна. Про такі річи довідаємося і з нашої Галичини.

Дня 1. IV. помер у Баварії, в Німеччині папський нунцій Преосв. Цезар Орсеніґо, що був у Німеччині нунціем від 1940 р.

Того самого дня помер Архиепископ міста Бірмінґгем у Анґлії Преосв. Тома Вільямс.

Недавно Папа Пій XII принявся на послухання давного президента Америки Гувера, що тепер займається поміччю голодним краям Европи. Папа заохочував його якнайліпше помагати голодуючій Европі.

Незадовго мають зробити фільм під наголовком Фабіоля. Цю історію з перших віків христіянства написав анґлійський кардинал Вайсмен. Фільму цю випродукують в Римі.

З трьох партій в Італії які тепер найбільше на овиді найсильнішою показуються христіянські демократи. Це така партія, що тримається і цінить вартости христіянські. Дві інші це комуністи й соціялісти.

Давний нунцій до Бразилії став іменований кардиналом тому папа назначив іншого нунція до Бразилії. Є ним Преосв. Карло Кіярло, титулярний архиепископ Аміди.

Католицька робітнича молодь в Бельґії орґанізується наново. З трьох давних провідників двох померло в концентраційнім таборі в Дахав. Полишився живим Яків Мерт. Ця орґанізація числить 96,700 дійсних членів.

Орґанізація молодих христіянських робітників в Голяндії числить 25 тисяч членів.

На острові Кубі навернувся до католицької Церкви Іван Люіс Мартин, професор у школі журналістів у столиці Кубі, Гавані, знавець міжнародних справ.

Померший кардинал Гленнон, архиепископ зо Сент Люіс, умираючи запичав усе своє майно для своєї дієцезії. для якої посвятив усі свої сили.

Большевики довший час держали в ютрмі Преосв. Йосафата Коциловського, українського Перемишського епископа, якого довго мучили, щоб покинув Перемишль і свою дієцезію, одначе Епископ не опустив і тому лишився на дальше в Перемишлі, що тепер належить до Польщі.

Україна дістане 189 міліонів долярів помочі від УНРРА. Ця поміч дуже маленька для знищеної України.

Папа написав власноручний лист до британського короля, який королеві передав кардинал Гриффин, архиепископ з Вестмінстер на авдієнції у короля. З кардиналом Гриффином були також у короля британський кардинал МекҐвиґен і кардинал Гізрой з Австралії. Це перший раз від багатьох уже років, що британський король гостив аж трох кардиналів у себе.

Кажуть, що від І. IX. ц.р. Америка замкне табори скитальців і вже більше їх годувати не буде

Московське радіїо подало, що 17. III. зіхалося у Львові 216 греко-католицьких делеґатів, які рішили зірвати з Римом, а прилучитися до "святої російської православної церкви." Одначе треба сказати, що в церкві можуть щось рішати лиш епископи, а всі наші епископи арештовані, а дальше в Росії нема жадної православної Церкви, тому й нема до чого прилучитися. Там уже давно знесли й знищили всяку Церкву.

Дня 24. III. Папа приняв на послуханню о. рд. Василя Кушніра, що виїхав до Европи в справі помочи для українських скитальців на чужині. При тій нагоді Папа передав своє благословення для всіх українців.

Папа промовив до всього світу дня 4. IV., заохочуючи головно великі держави до ратування людства від голодової смерти. Папа звернувся до Америки й Канади, а головно до Аргентини, яка може багато помогти. Положення у світі сьогодні страшне, бо одна четвертина людства загрожена голодом.

На засіданню Орґанізації Обєднаних Націй в Льондоні більшовики домагалися, щоб їм видати др-а Осипа Назарука, звісного католицького журналіста в Галичині, хоч він уже давно помер і др-а Дмитра Дорошенка, українського історика.

Лов Тсенґ, бувший китайський премієр, вступив до Чина Отців Бенедиктинів.

Дотепер Папа ще не назначив державного секретаря, так що Папа сам полагоджує справи ватиканської держави. Папа покищо вживає двох монсіньорів: Тардіні й Монтіні за своїх помічників.

Тепер виявили, що на ріці св. Лаврентія німці ушкодили 26 кораблів, а 22 затопили.

Ахіль Ван Акер створив І. IV. новий уряд в Бельгії. Новий уряд складається зо шести лібералів, 6 соціялістів, 4 комуністів і 3 незалежних.

З Канади виїхала осібна комісія, щоб перебрати з Женеви 7 міліонів долярів канадійського добра, які Канада мала в установі, що звалася Лігою Націй і передати їх Орґанізації Обєднаних Націй.

Монсіньор Фултон Шін, професор фільософії у католицькім університеті у Вашінґтоні сказав 24. III. перед публікою Католицького Інституту Преси в Ню Йорку, що в самому капітолю у Вашінґтоні зловлено російського шпіона.

Новим президентом УНРРА вибрано п. Лягвардію, давного мейора Ню Йорку. Попередний президент УНРРА Ламан уступив. Він був католиком.

Канада дала Китаєві 60 міліонів позички.

Комуністична партія в Америці числить 100,000. З того бачимо, як Америка сильно заражена комунізмом.

Дня 21. III. наші канадійські українські епископи, Преосв. Василій і Преосв. Ніль осудили большевиків за переслідування української католицької Церкви в Західній Україні. Вони спільно осудили переслідування епископів, священиків і всього українського народу в Галичині.

На Конґрес Українців Католиків Канади, що відбудеться 2-4 липня приїде наш визначний історик Церкви др. Микола Чубатий з Америки.

Католицьке Пресове Бюро у Вашінґтоні розіслало до всеї преси в Америці заяву наших епископів Кир Константина і Кир Амвросія з протестом проти насильного навертання українців католиків у Галичині на московське православя.

Давний редактор комуністичної газети в Америці Люіс Будена, що навернувся до католицької Церкви, сказав недавно, що комуністи в Америці це найліпші кандидати на шпіонів проти самоїх таки Америки. Напевно що Будена знав що говорив!

Два протестанські анґлійські університети а іменно університети в Оксфорді і Кембріджі рішили помагати гріщми у відбудові славного на ввесь світ монастиря в Монте Кассіно, тому що той монастир був осередком культури для усеї Европи протягом довгих віків.

В днях 5-8 IV відбувся в Торонті зїзд представників дванадцяти католицьких колеґій і університетів на якім обговорювано справу обєднання усіх католицьких студентів середньої Канади.

ПОШУКУЮТЬ:

Стефан Митник, скиталець у Бельгії, пошукує свого вуйка Василя Ворог, с. Маланки Нових Кінчак, пов. Станіславів. Проситься, щоби зголосився на понищу адресу, де для нього два листи від С. Митника:

MIKE LUZNY, ELFROS, SASK.

— З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ —

"Високопреподобні Отці Місіонарі. — Сердечну складаю Вам подяку за таку гарну і щиру науку, котру голосите в Голосі Спасителя... Най Господь Всевишній благословить ваші труди на Божу славу і на спасення людських душ"

П. Валентюк

— ВАЖНЕ —

ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЧИТАЧІВ ТА ПРИХИЛЬНИКІВ

ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

ПОЧАВШИ ІЗ СЛІДУЮЧИМ ЧИСЛОМ НА ЧЕРВЕНЬ, ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ БУДЕ МАТИ ДОДАТОК В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Від довшого часу відчувалася потреба такого додатку, особливо для молодшого покоління, та труднощі, передусім технічні й матеріяльні, не позваляли на здійснення цього пляну.

Хотя чималі труднощі ще перед нами, ми рішилися приступити до виконання цього пляну.

Англійський додаток до Голосу Спасителя буде дійсно ДОДАТОК. Головною частиною на далі буде частина українська, котрої обєм останеться такий самий як до тепер. Це означає, що обєм Голосу Спасителя **побільшиться о 16** сторінок.

Мим отого ми не маємо в намірі підносити ціни річної передплати, котра і на далі буде $1.00 в Канаді і $1.25 за границями Канади. Щоби однак покрити додаткові кошти, ми числимо на співпрацю наших теперішніх передплатників і просимо їх, щоби придбали нам нових передплатників серед тих своїх знакомих і приятелів, щирих католиків, для котрих читання в українській мові надто трудне, або котрі й не навчилися читати по-українськи. Їх є дуже багато між молодшими і много з них широ привязані до нашого чудового обряду. Добрим словом і приязною заохотою можна наклонити їх до пренумерования Голосу Спасителя із знатним англійським додатком. Це для многих буде дорогою до відновлення та скріплення української свідомости тай згодом розбудить бажання, щоби відсвіжити призабуте знання української мови.

Приготовляйтесь від тепер до цеї релігійно-народньої апостольської праці—говоріть про це своїм знакомим—посилайте нам імена й адреси тих, про котрих знаєте, що готові би запренумерувати собі Голос Спасителя в новій формі— і успіх цього підприняття буде запевнений без підвищення передплати і надто важкого тягару для Видавництва.

ПАМЯТАЙТЕ Й СКАЖІТЬ СВОЇМ ЗНАКОМИМ —

ЧЕРВНЕВЕ ЧИСЛО ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ ВИЙДЕ В ПОБІЛЬШЕНОМУ ОБЄМІ, ІЗ 16-СТОРІНКОВИМ ДОДАТКОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

VOL. 18. No. 6. THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK. JUNE, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Христос Воскрес!

Місяць Матінки Божої доходить до кінця. Переглядаємо численні листи з усіх сторін Канади і Америки повні такої дитинної любови до небесної Цариці, часто з жертвою на набоженство в Її честь. Нехай Пречиста Мати Божа благословить усіх наших дописувачів та всіх читачів і передплатників.

Читаючи лист за листом, як почта приносить їх, нам здається, що ми так близенько своїх дописувачів — гейби не листування, а приятельська розмова йде між нами. Лиш читайте ті щирі слова і будете розуміти як вони ділають на нас...

Часом приходить лист, що свідчить про глибоке думання дописувача та про щирого християнського духа, якого в теперішніх часах на жаль так мало. От, пише нам п. Федорів з Торонто, про недолю нашого народу, про тяжке горе скитальців, про брак християнської любови, про кривду заподіяну нам несправедливістю можних цього світу. "Сумно мені, що так нинішній світ існує несправедливо. Роблять конференції, але про Бога ані словечка —ніколи не зроблять доброї і тривалої роботи, бо не хотять мати Найдорощого Спасителя коло себе"— щоби навести один уступ з листа. Чи не всі то відчуваємо..., та що-ж зробимо?... От що можемо і повинні зробити: Признаватися виразно до Ісуса, славити Його Імя витаючися як наш прадідній звичай, дати Йому перше місце в нашому житті і так надолужити Йому за погорду, котрої дізнає від тих, що мають привести лад у світі та беруться до того так як колиб Бога й не було. Що-ж зробимо?... Багато, дуже багато, коли кожне з нас буде в той спосіб явно признаватись до Христа і обставати за Його правами. Сміло, отверто, на кожному поступку. Безбожність тільки тому сильна, що ми безхребетні, що угинаємось на всі боки, коли повинніби стати просто і сміло. Хіба-ж менше ми свобідні чим безбожники? Характеру нам брак, от що! Замикаємо Христа в церкві — навіть в домашньому житті не даємо Йогу належного місця...

Чи не добре булоби, щоби читачі і передплатники Голосу Спасителя поставили собі завданням, щоби провадити перід у тому ділі, дали так потрібний провід у тому напрямі? Лиш зачнім і наслідки не дадуть на себе чекати.

Але щоби вернути до нашої переписки... На чолі тих, що придбали для Голосу Спасителя нових передплатників ще раз стають **діти зі школи Сестер у Торонто, що приєднали сім нових передплатників.** Дуже красно, дорогі діти, будемо за вас памятати!—Пані Ришовська з Едмонтон прислала передплату для пані Боднар, п. Довбенко з Торонто для О. Лущака, пані Кухарська для свого сина С. Летавського, пані Сторошко для пані А. Деморит і О. Олеарчика. Через руки Впр. о. Хомяка, ігумена в Айтуні прийшло нам чимало передплат свіжих і відновлених. Сердечне спасибі усім нашим приятелям з проханням, щоби не уставати у своїх з'усиллях — памятайте, що свята амбіція

(Продовження на стор. IV.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Як називається** той знак, що по ньім пізнаємо, чи в якійсь церкві є Найсвятійші Тайни, чи ні? Скажіть також,— **звідки пішла** та його дивна назва?

2. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "На те родився Я та й прийшов на цей світ, щоб дати засвідчення правді. Всякий, хто любить правду, слухає мого голосу"?

3. **Яке є властиве значення слова "Амінь"?**

4. Припустім, що якийсь побожний чоловік у суботу ввечері гарно висповідався, та й думає наступного дня, в неділю, на співаній Службі Божій до Святого Причастя приступити. На жаль, пробудившись уранці, чує він, що голова його так страшно розболілась, що ажув очах темніє. "Що робити?" думає собі побожний чоловік: "Якби так можна було зажити порошку аспірини, то воно зараз полегшало б. Ну, добре,— але як опісля причащатися? Адже звісно, що перед Святим Причастям нічого їсти ні пити не вільно." Думає він так, думає якийсь час, аж раптом (наче б йому в голові надзвичайне світло заблисло) каже голосно сам до себе: "Розуміється, що ані їсти, ані пити перед Святим Причастям не вільно. Але, **зажити трохи порошку аспірини, — хіба ж це їдження?... Ні, це тільки лік на біль голови. Зовсім не думаю, щоб така дрібничка могла бути заборонена,** особливо в такім прикрім випадку, коли в голову наче б сто ковалів молотами гримали, а на очі, мов би темна, чорна заслона насувалась..." І так собі в душі своїй християнській роздумавши, побожний наш чоловік зажив порцію аспірини, та преспокійно до Святого Причастя приступив. А тепер запитаємо вас: **"Чи добре той чоловік поступив? Чи не допустився він при тім тяжкого гріха?..."**

5. **Що, думаєте, старше,— Християнство, чи Католицтво?**

6. Наша Служба Божа так уложена, що всі найголовніші події з життя Ісуса Христа є в ній представлені. Наприклад Проскомидія представляє нам Ісусове Різдво, Малий Вхід пригадує нам, як то Господь покинув своє укрите життя в Назареті та виступив публично між народ проповідати Божественну Євангелію.

Це все, мабуть, вам уже знане. А тепер питаємо вас: **"Котра церемонія** в нашій Службі Божій **представляє нам, як воскреслий Ісус явився своїм Апостолам після Воскресення?**

7. Як у матеріяльному світі маємо ясне сонце та місяць, що сяєвом своїм наші очі звеселяють, так і в духовному світі маємо Ісуса Христа й Пресвяту Його Матір. Що Ісус Христос—Сонце вічної Правди, Сонце духовного світу, Сонце наших душ,— це ясне. Але чому властиво порівнюємо Пречисту Діву Марію до місяця? **На чім опирається те порівнання?**

8. Не вчора, та й не позавчора,— але ж бо й не так то дуже давно, в одному місті (не скажемо—де), один панок (не скажемо —хто) "просвічував наших людей і торочив їм усякі небилиці про Христову Церкву. Між іншим сказав він таке: "Щодо мене, то я певний, що святий Петро ніколи до Риму не заходив."

Цікаво, що скажуть наші Дорогі Читачі на таке надзвичайне твердження нещасного того інтеліґента. Чи дійсно існує який сумнів, щодо побуту Петрового в Римі?

НАША ПЕРЕПИСКА— (продовження з сторони II. окладинки)

нас усіх є довести до того, щоби Голос Спасителя був читаний — і передплачуваний — в кожній українській хаті в Канаді і Америці!

На передплату Голосу Спасителя для наших Скитальців зложили: Д. Татарин 2.00, пані К. Сидяга 1.00, пані А. Будій 1.25, И. Кісілевич 1.00, пані Черевик 1.25. На Пресовий фонд: пані А. Василишин 2.00; Впр. о. кан. Каменецький 5.00, Ю. Воробець 1.00. Сердечно дякуємо усім жертводавцям за їх ласкаві жертви. Особлившу подяку складаємо **о. Канонікові Каменецькому,** що попри свій особистий дар прислали 15 дол. з ґуртової розпродажі та **шан. жертводавцям з Куликова,** що прислали на наш пресовий фонд 5.00 із збірки на срібному ювілею п-ва Пешків. Наші молитви, щоби ласкавий Ісус і Його Пресвята Мати Неустаючої Помочі нагородили всіх жертводавців благословенням і обильними ласками.

З нинішним числом починаємо печатати 16-сторінковий додаток в англійській мові — **без підвищення передплати.** Ми певні, що многі наші читачі радо повитають цей додаток, особливо з молодшого покоління, та стануть передплатникам. А від наших давніх, випробованих приятелів надіємось широї та інтензивної кооперації, щоби приєднати як найбільше передплатників між молодшими і між такими, для котрих читання українського письма надто трудне. Згодом побачуть вони, що та трудність не така страшна. А Адміністрації дасться можність повести додаткову працю без надто великої матеріяльної втрати.

Молитовників "З Нами Бог" просимо на разі не замовляти, бо наклад зовсім вичерпаний. Скоро тільки дістанемо потрібний наділ паперу, видрукуємо свіжий наклад і повідомимо про це на сторінках Голосу Спасителя.

Щира просьба до наших передплатників і прихильників у Злучених Державах: Дуже будемо вдячні за присилання нам передплати **($1.25 на рік в Америці)** і дрібних грошевих посилок почтовими переказами (моні ордерс), щоби заощадити Адміністрації видатків. В Канаді мусимо платити за зміну чека нище 100 дол. 18 центів— блес аур ҐаверНмент! — і через те поносимо поважні матеріяльні страти. Будемо дуже вдячні нашим приятелям на полудні за їх ласкаву кооперацію.

Вже мали давати "Переписку" до друку, коли прийшла почта: пані Сторошко присилає передплату для 2 нових передплатників, пані М. Нагірна передплату від своєї приятельки, пп. Желізко, Сопівник присилають передплату з сердечними словами признання. П. Є. Січкарик присилає свою передплату, адресу нового передплатника і кінчить "і зичу Вам пару тисяч нових передплатників." Дякуємо Вам сердечно, п. Січкарик— здалибся і маємо надію, що в короткому часі прибудуть.

Щасть Боже усім нашим Приятелям і Передплатникам і —хай росте і шириться наш Голос Спасителя!

УРОЧИСТЕ ОТВОРЕННЯ НОВІЦІЯТУ
Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови в Ґримсбі, Онтаріо

Емілія і Стефанія Яник з Овкбурн, Ман., перші кантидатки в Згромадженню Сестер Місіонарок Христіянської Любови

5 мая, 1946 року. Перша неділя в місяцю. На дворі тепло. Трошки захмарено, але вчорашні дощеві хмари вже позникали. Хоч сподівалися люди, що буде дощ, напричуд був гарний день. І не дивно, що Боже Провидіння дало таку гарну погоду. Сьогодні, по довгих трудах, приготованнях, містечко Ґримсбі мало бути наочним свідком події, що запишеться як одна, лишень з кількох подібних, через всі віки історії українського народу; а в історії українців Канади залишеться як одинока свого роду за цілих 55 літ поселення українців в Канаді. А ця подія — це основання Згромадження Місіонарок Христіянської Любови. Програма на цей день була багата. Почалась вона торжественною Службою Божою у прохіяльній церкві Успення Матери Божої у Ґримсбі.

Торжественна Служба Божа

В десятій годині рано, вийшла церковна служба відправляти співану Службу Божу. Солемнізував Впр. о. Марко Романович, ЧСВВ., професор св. Богословія й основник Сестер Місіонарок. Пристоящим був

Всеч. о. Михаїл Заяць з Торонта, а діяконували Впр. о. ігумен М. Когут, ЧСВВ., і піддіякон Брат Нікон Свірський, ЧСВВ. При престолі була теж вівтарна дружина, що складалась з молоденьких хлопчиків. Парохіяльний хор під батутою досвідченого дірігента п. Ф. Мартинюка гарно співав. Служба Божа правилась своїм ладом аж до "Святий Боже." Тут богослуження перервалось й почались облечини кандидаток Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської любови.

Облечини Кандидаток

Під гомін чарівної пісні до Святого Духа молоді дівчата приступили й вклякнули перед престолом у стіп Евхаристійного Христа. "Прийми ,слуго Господня, цю одежу й нехай вона буде Тобі охороною перед усяким злом, нехай заєдно пригадує Тобі велику ласку святого покликання до взнеслого евангельського життя в Згромадженню Сестер Місіонарок Христіянської Любови й допоможе в своїм часі стати святою Сестрою Місіонаркою, амінь," сказав о. Романович, подаючи кандидатці одіння сестри місіонарки-кандидатки. Обі кандидатки вийшли, щоб одягнутись в нову одежу, а тим часом хор співав: "Прийдіть всі до Мене, так Господь взиває, Я істочник щастя, Я потішу вас..." Кандидатки, Сестра Емілія й Сестра Стефанія, вбрані в чорних намітках, мантійках, в білих ковнірцях і нарукавках, з срібним хрестиком на грудях, вернули з захристії й знову клякнули перед престолом. Тепер ще раз отримали благословення й відійшли на своє місце. Опісля Служба Божа продовжалась своїм ладом.

(Далі буде).

ДЛЯ СИРІТ З КРАЮ

Слава Ісусу Христу!

Подаємо до загального відома, що в червні цього року спроваджуємо поважне число українських сиріток з Европи. Тепер на наших рідних землях руїна, села спалені, церкви, школи та інституції зруйновані, а український народ лишився без даху над головою та з голоду й холоду загибає. Так загибають України діти, протягаючи благально свої зівялі руки та просять нас о рятунок.

Коли на рідних землях ворог знищив всі наші дорогоцінності,— ми тут у свобідній країні не сміємо упадати на дусі, а противно всіми силами працювати над тим, щоб прийти в поміч нашому страдаючому народові, передовсім тому українському цвіту.

Хай наше свідоме українське громадянство в широкій Канаді окаже свою жертвенність у закупні тикетів в надходячім **Карнавалі,** котрий відбудеться в Торонті, 17го липня 1946. Весь дохід призначений лише для **УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬСЬКИХ СИРІТОК.**

За Вашу щиру жертву й труд вже наперед щиро дякуємо, та остаємося,

Вдячні Вам,
Сестри Служ. ПНДМ.

ВИСОКОДУШНИЙ МОЛОДЕЦЬ

Це діялося в однім американськім місті близько канадійської границі.

Під вечір одного дня хтось застукав до дверей катоилицького пароха згаданого міста. Це був якийсь молодець в однострою залізничників. На запит священика, чим він може послужити, молодець заявив, що він дуже бажавби запричащатися.

Священик здумів. "Добродію," каже отець духовний, "хто ж то бачив причащатися в вечір; чи ви забули, що до святого Причастя треба бути натщим?" "Я це знаю, і цього не забув,"— відповідає молодець, "але бачите, Отче Добродію, я нині ще нічого не їв і не пив."

"То чому ви нині рано не причащалися?" —питається знова священик.

На це молодець оповідає таке:

"Отче Добродію, я є залізничим почтовим урядником. Ми виїхали вчера вечером з полудневих Стейтів, їздили через цілу ніч, і якраз тепер ми заїхали до цего міста. Тому що нині є перша пятниця в місяці, то я навмисно остався натщим, щоби могти приняти святе Причастя, і я дуже просивби Отця Пароха, щоби мені не відмовили цеї ласки, якщо це є можливе.

Священик почувся зворушеним. Він не сподівався такої духовної ревности від світської людини, та ще й молодої. "А чи не мали ви покуси хочби води напитися?"— питається він молодця. "А вже ж що була, тим більше, що ми їхали через дуже горячі полоси. Однак, щоб не піддатися покусі, я виляв всю воду через вікно.

"А чому Вам так дуже ходить о то святе Причастя в першу пятницю?"

"Бачите, Отче, мене моя мати до того приучила, й я тої практики держуся вже від осьмого року мого життя. Однак я того не роблю з самої привички, але передовсім з внутрішньої потреби. Молодий чоловік не без покус, а без місячного Причастя я вже давно бувби уляг тим покусам. З рештою служба по тренах дуже небезпечна, що хвилі може статися якесь нещастя, і я не хотівби без приготування стати на суд Божий. Тож я ще раз прошу о св. Причастя, коли це не противиться законам церковним.

Десять мінут пізніше молодець вже клячав в церкві і робив благодарення по святім Причастю.

Що за великодушний молодець! Якого геройства він доказував, щоби приняти евхаристійного Ісуса!

Однак я знаю богато молодців, котрі щодо великодушности затемнюють згаданого молодця. Цей молодець, хоч праведний —чесний, всетаки жив на світі, бо видно, що був привязаний до світу. Зате є такі молодці, що так люблять Ісуса, що задля Него вирікаються цілого світу, щоб жити з Ісусом під одним дахом, в монастирі. Згаданий молодець був почтарем, робив людям добро дочасне, й то за добру платню. За те є такі молодці, що прагнуть робити людям добро духовне. Це є ті молодці, що вчаться на священиків-місіонарів, котрі трудяться для духовного добра людства, й то безплатно, бо монах-місіонар не може посідати нічого.

ВЕЛИЧАВИЙ ВІДПУСТ В ЙОРКТОНІ

Тяжко на світі бідній сиротині без рідної неньки. Бо ж ніхто дитини так не припильнує, ніхто за нею так ревно не заступиться, як рідна ненька. Дитина без рідної матери, це начеб рослинка без сонця, вона нидіє, марнується. Так марнуються всі ті християнські сектанти, що небесної Неньки не узнають, вирекшися Її. Вслід за тим, вони духовно вже так підупали, що їх ледво чи ще можна називати християнами.

Ми Християни католики маємо Небесну Неньку, ми до неї признаємось, ми Її любимо, до Неї прибігаємо в кождій потребі. Прибігаймо до неї особливо в нинішних часах, бо коли як коли, а тепер ми потребуємо заступництва Небесної Неньки. Хто ж не знає, як страшно терпить наш нарід в старім краю, а хто знає, що ждé нас, по цім боці моря. То ж спішім всі до Небесної Неньки, спішім всі до Її дому, до Йорктонської церкви,

НА ВІДПУСТ МАТЕРИ БОЖОЇ НЕУСТАЮЧОЇ ПОМОЧІ

Цей відпуст тривае через три дни: 6-го, 7-го і 8-го ЛИПНЯ

Головний день відпусту це день Різдва Йоана Хрестителя, семого липня. Цего року є та вигода, що празник Йоана Хрестителя припадає на неділю, тому кождий, що доброї волі, і має можність приїхати напевно приїде, щоби в стіп Чудотворного Образа Матери Божої Неустаючої Помочі випрохати для себе й для свого народу кращої долі.

Нарешті той молодець тільки раз пожертвувався троха для Ісуса — за те є молодці, що безплатно трудяться для слави Христової чи то як студенти семинаристи, чи як братчики.

От благородні молодці!

А чи Ти хлопче не хотівби належати до рядів тих благородних молодців?

Якщо Ти читаеш це, що тут написано, то Ти вже благородний, бо хлопець лукавий Голосу Спасителя і до рук не возьме.

Тож слухай, благородний хлопче — слухай і розваж то добре.

Якщо Ти маеш приняймні сім грейдів скінчених, то зголосися до директора Колегії Отців Найсвятішого Ізбавителя в Роблін, Ман. Його адреса:

Rev. Stephen Shawel,
Box 355, Roblin, Man.

Як не вмієш писати по українськи, то пиши по англійськи.

Коли Тебе там приймуть, Ти по скінченню гай скул підеш до Йорктону, Саск., щоби вчитися на священика місіонаря.

Коли Ти вже скінчив гай скул, і знаеш латину, то відразу підеш до Йорктону до новіціяту, а потім на вищу науку.

Коли же Ти вже старший, а не маеш науки, або й молодий, але не бажаеш бути священиком, то Ти будеш монахом-братчиком, що фізичною працею трудяться для Божої слави й для свого власного усвячення.

Скоро, хлопче, скоро,— не відкладай на завтра, але вже нині напиши куди треба, щоби бути опущеним до армії Христової, що здобуває світ для Бога а небо для себе.

о. Г. Шишкович, ЧНІ.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, Ч. 6. Червень 1946

КОЛИ БОГ КЛИЧЕ...

Панство Д., хоч і які релігійні та набожні були, то проте ніяк не хотіли погодитись, щоб їх син вступив до семінара заграничних місій. На їх думку, оте синове покликання розбивало на дрізки всі їхні золоті плани, нищило всі їх земні надії. І здавалося їм, що разом із улюбленим сином вони відразу й невідклично втратять на цім світі все, для чого направду варто жити. Коли він від них піде, (так думали вони) то хто ж їм старість осолодить, хто їм очі на смертній постелі колись ніжно-делікатно закриє, хто збереже традиції й ім'я їх чесного роду, й передасть їх своїм дітям, унукам і правнукам?... А вони все так про свого сина дбали, так ним тішились! Його життя було їм далеко дорожче, ніж їхнє власне, а він тепер, замість ужити свого життя на потіху тих, що його так сердечно любили, посвячує його на терпіння, невигоди й хрести, а може навіть на тортури та мучеництво десь там, у південних краях, далеко від рідної батьківщини!..

Роберт (так називався той юнак) всіма силами намагавсь родичів своїх переконати, щоб не противились його святому та дуже виразному покликанню; він їх просив, благав, і навіть плакав перед ними, та це нічого не помагало: згодитись на його просьбу вони не мали відваги.

Пан Д., що з великої журби передчасно постарівся й посивів, ходив звичайно мовчазний та похмурий, а бідна мати нераз цілими ночами плакала; тим часом у серці побожного юнака щораз сильніш розпалювалось бажання йти в широкий світ рятувати й спасати безсмертні людські душі.

"Чи можу ввійти?" почувся любий голос матері.

Роберт кинувся відчиняти двері своєї кімнати; пані Д., задержалась хвилину на порозі й глянула на ту вбогу синову кімнату, звідки будучий апостол-місіонар усунув

усякий комфорт,— бажаючи вже заздалегідь призвичаїтись до євангельського вбожества, що таким невимовним чаром його серце до себе манило.

"Пресвята Діво," сказав тихо в своєму серці юнак: "подай мені силу й відвагу до кінця опертися всяким намовам матері, якщо дійсно така Божа воля!"

Пані Д., по хвилі переступила поріг, увійшла в кімнату й, ледве здержуючи сльози, що силоміць до очей підступали, промовила:

"Чи не думаєш ти, сину, що ця твоя грішна впертість може накінець допровадити до великого нещастя? Твій батько з великої журби очевидячки сохне та нидіє, й здається, що то вже не він, а тільки тінь із нього осталась."

Ті слова матері завдали невимовного болю Робертові. Він кинувся перед матір'ю на коліна, й заломаним голосом насилу простогнав:

"Мамо, мамо! радніш бажав би я вмерти, ніж Вас або Тата засмутити! Але Господь Бог кличе мене до себе, о! так виразно кличе!... Якби це не було правдиве покликання від Бога, то звідки набралося б у мене стільки сили й відваги ставити опір Вам, моїм найдорожчим Родичам?"

"Роберте!" промовила крізь сльози мати: "Обіцяй мені, що від нас не підеш. Скажи що нас не покинеш. Хіба ж чужа рука закриє нам очі, як помремо?"

"**Хто любить батька й матір понад Мене, той недостойний мене.**" Мамо, ці слова Ісуса Христа напевно осудилиб мене, якби я вас послухав. О, не спокушуйте вже більш мого серця! Життя на цім світі так хутко проминає й кінчиться! Там, у Божій вічності віднайдемося, всі, там нас уже ніхто не розлучить!"

Пані Д. встала й відійшла, залишивши синові страшне слово, висказане тоном гіркої розпуки: "Невдячний!"

Роберт стояв далі навколішках; лютий біль йому серце в грудях роздирав. "Невдячний!" Отже рідна мама добачила в ньому невдячність. Але ж бо невдячність—огидна річ і перед Господом Богом, і перед людьми!...

І щось переконливо неначе шептало йому до вуха: "Роздумай, Роберте, чи не є в цім знак Божої волі, щоб ти від свого заміру відступив? Адже Господь Бог у четвертій заповіді ясно й виразно приказав батька-матір любити, шанувати та слухати. Невже ж той сам Небесний Отець від тебе домагається тепер, щоб ти своїм дорогим родичам затруїв усю решту їх життя, щоб їх до розпуки

довів? Хіба ж ти зовсім певний, що цього саме жадає від тебе Божа воля?!"

Спокуса була така сильна, така вперта й хитра, що Роберт от-от мало що не побіг сказати матері, що вона може бути вже зовсім спокійна, бо він уже нікуди від неї не піде. І хіба не велика це річ: з любови до батька-матері виректись своєї власної волі й своїх молодечих мрій?...

Роберт зачинив двері; його очі інстинктвино звернулись до образа Пречистої Діви. По хвилі він уже стояв навколішках у стіп найніжнішої Матері.

"Радуйся, Царице Апостолів і Мучеників!" Молився юнак голосно й сердечно: "Радуйся, Царице тих, що Тобі всім серцем на службу себе віддали; подай, благаю Тебе, більше світла й потіхи моїм дорогим родичам, щоб вони радісно погодились із волею Твого Сина; а мені, Пресвята Діво, випроси в Господа більше сили й відваги! Твій Син вибрав собі мене, що б Його святу Євангелію проповідав людям, що потопають іще в темряві та тіні смертній, —а я тимчасом, замість дякувати Господеві за ту його надзвичайно велику ласку, я... тремчу та вагаюсь... О, горе мені, нужденній та слабосилій билині, що під подихом найменшого вітру додолу хилиться! Підпори мені треба, помочі треба! Пречиста Діво, ніхто крім Бога не знає мого серця так добре, як Ти; Ти знаєш, як щиро-сердечно люблю я своїх дорогих родичів. І власне те мене найбільш болить, що вони не вірять уже в мою вдячність і любов до них. Пресвята Царице й Мати моя! Якщо ця гірка чаша не може обминути мене, то подай мені геройську силу, щоб я не заломився, не піддавсь."

Так молився побожний юнак, надіючись на могутню поміч небесної Неньки.

Тим часом під дверима кімнати почувся голосний плач: то плакали його родичі, батько та мати. Вони обоє чули ту його гарячу молитву, й серце їм у грудях ізворушилось. Вони вже довше синові не опиралися. "Коли Бог кличе," так казали вони: "то треба слухати й іти за Його покликом."

* * *

Роберт тепер уже далеко, дуже далеко від батьківського дому! Працює ревно на місіях. Його родичі освячують свою старість добрими християнськими вчинками, дожидаючи радісної стрічі зо своїм найдорожчим сином у Божім Царстві.

ЧИ ТИ Є ХРИСТІЯНИН?

Чи ти знаєш, любий читачу, що це по правді значить бути ХРИСТІЯНИНОМ?

Напевно це не значить не бути вбивником або грабіжником, хоч деякі мають про те такі неясні поняття, що представляють собі, що вони християни, бо вони ніколи нікого не замордували ні не ограбили. Коли ти нікого не замордував, то значить, що ти НЕ Є ЗЛОЧИНЕЦЬ, а ніщо більш!

Бути ХРИСТІЯНИНОМ, то не значить тільки бути добрим батьком, добрим мужем, добрим робітником, пильним і чесним чоловіком, добрим другом, тощо; це значить бути ЧЕСНИМ ЧОЛОВІКОМ; щоб бути християнином, до того треба більш, чим бути чесним чоловіком.

Бути ХРИСТІЯНИНОМ, це не значить тільки шанувати релігію, вважати її чимось добрим і пожиточним, признавати, що християнство доводить до добрих діл і до високої культури; хто так поступає, той правильно думає, має здоровий розум, є інтеліґентом. До того всього вистачить піднестись понад пересуди темних мас, та за ніщо мати глупі кпини плиткої мудрости.

Вкінці бути ХРИСТІЯНИНОМ це не значить заховувати певні зовнішні практики, як ходити на Службу Божу в неділі, не їсти мяса в пятницї, або й іти до сповіді. Всі ті практики дуже добрі, одначе це тільки ЗАСОБИ, СЕРЕДНИКИ, щоб стати й остатись справжнім християнином.

Тож що це Є християнське життя, що це БУТИ ПРАВДИВИМ ХРИСТІЯНИНОМ?

ХРИСТІЯНИН, це хрещений чоловік, що цілим серцем за правду вважає те, що в імені Ісуса Христа навчають ПАПА й ЕПИСКОПИ, котрим Спаситель поручив, щоб проповідали по цілому світі Християнську Релігію, що також скільки людська неміч позволяє, заховує всі закони Бога й Церкви, що всіми силами намагається бути подібним до Ісуса Христа, свого Бога, Спасителя й великого взору.

ХРИСТІЯНИН, це чоловік, що любить Бога перед усім іншим, що волів б не знать які муки перенести радше, ніж образити Його, чоловік, що ненавидить гріх у других, а ще більш в собі самім, чоловік, що любить і робить те, що справедливе, що неустанно й витривало бореться з усіми

своїми злими наклонами-пристрастями, й що не зважаючи на злі наклони, що нераз мов буря лютують в його нутрі ,таки остається чистим і покірним, терпеливим і милосерним, лагідним для провин ближніх, терпеливим і спокійним у нещастю.

Християнин, це чоловік, що витривалий в молитві, що йде слідами свого Пана й Учителя й таким чином завжди дивиться на Ісуса та вчиться від Нього кожного дня науки потрібних чеснот. Він пращає своїм ворогам, як і Ісус пращав йому. Як Ісус він жиє творячи добро. Він любить всіх людей,але зокрема убогих, опущених і забутих. Коли йому добре, тоді його серце не прилипає до землі, але зноситься до тієї небесної батьківщини, бо тільки там є справжнє добро. В убогості й нещастю він спокійний і повний надії, памятаючи, що по муках Голгофти наступає радість Воскресення, й що тільки через хрест можемо добути вінець слави.

Отже ХРИСТІЯНИН, це жива відбитка Ісуса Христа, це чоловік, що любить те, що любить Ісус, осуджує те, що Він осуджує, й думає про всі речі так, як Він думає. В такім чоловіці, свому вірному слузі, в певний спосіб далі жиє й з людьми пробуває сам Ісус Христос.

Ото правдивий Християнин, якими всі ми повинні бути, якими всі ми повинні стати або видержати.

Нема такого стану життя, де було б неможливим бути християнином. Чи в біді чи багацтві, в здоровлю й недузі, в молодості й у старості, це все одне й ми повинні кожний з нас, без ніякого виїмку укладати своє життя по тому досконалому взорі щойно описаному.

Тож чи ми є Християни? Чи є в нас та покора, та простота серця, та безінтересовність і та чистота життя, що творять християнський характер? Хай совість наша дасть нам кожному відповідь! Дорогий читачу, моє життя не таке, як воно повинно бути... А як там з твоїм життям?

Неупадаймо на дусі а звернімся до Господа Нашого Бога. Може ми до тепер були радше поганами, ніж християнами, поспішаймо стати Християнами! Може відчуваємо, що в нас нема сили до таких великих і важних обовязків! Тоді звернімся там, де Милосерний Бог зложив могутню поміч: до Його Церкви святої! Молімся, приймаймо часто Тайни, шукаймо ліку в сповіді наших минулих провин і в частім Причасті сили для майбутнього. Возмімся з напругою до діла й не лякаймось висилків, що Бог від нас вимагає,—чи ж Бог того неварт? Життя

минає хутко! Працюймо, доки день! Блаженний слуга, якого Господь застане чуйним. Кілька годин труду, кілька годин відважної й терпеливої боротьби й тоді після досвідчень земської проби наступить вічний спочинок, невимовна радість, що її прирік наш Спаситель!

ФОРМАЦІЯ ПРОВІДНИКІВ

Пята Стаття

ВЕЛИЧЕЗНА СИЛА ДУМКИ

Нехай читачі оцих статтей не дивуються, що в них так часто повтаряється слово "думка." Ми останніх разів виказали, що в чоловіка думка є те, що в нього найвище, найсильніше, найбільш гідне чести. Великі, чисті, ясні думки творять великих людей—лідерів, провідників громад, народів і держав. Горе народові, у якого провідники є людьми низьких, підленьких думок.

Найвища, найясніша, найчистіша й тому й наймогутніша думка, це думка—ідея Бога, першої причини, джерело всього буття.

Чому в думки така сила?

Кожна думка, або, як часто кажуть ідея— розуміння, кожний образ, що перебуває в нашому умі, **намагається опанувати** цілу нашу **істоту**, ціле наше життя, намагається дати нам свою форму. **Думка**—ідея, це чудне ділання духа, що **приготовляє переміну** цілого **чоловіка.**

Це можна бачити вже у звірят. Улій, мід, бурмотіти, літати, це мов ідеї, що по свому взору збудували цілу пчолу; від них вона мов зродилась і їх вона передає свому потомству.

Але не всі думки мають однаку вартість... Деякі з них не приносять ніякої користи. Іншими словами, **думки можуть бути пожиточні й непожиточні. Пожиточні думки** не родяться в нашому умі самі з себе. Їх **треба добувати з трудом**— треба дати їм можність, щоб нас опанували, наскрізь пронизили, треба їх упорядкувати, ставляючи на їхньому чолі, на першому місці думку про Найвищий Предмет.

Задумайся над тим і зрозумієш, що при помочі думок **ми самі є будівничими нашого буття-життя.**

Чи ти коли читав оці дивні слова св. Павла: "Жию вже не я, а живе в мені Христос"?— Що це значить? — В того великого мужа—апостола народів була **одна, наймогутніша думка-ідея: Бог—Чоловік,** Ісус Христос Він всіми силами намагався дійти до того, щоб живий образ Ісуса Христа в його умі опанував його цілу душу, його ціле життя. Нарешті дійшов до того, що всі його думки, його почуття, змагання, його слова й його поступки мали одиноке джерело: Ісуса Христа, що опанував його душу. Тому він міг сказати, що його життя властиво не його, але Ісусове.

Ти сам спробуй... Клякни у спокійній вечірній або ранішній тиші, коли зовнішний шум замовк, коли твої думки успокоїлись і старайся як найсильніш виробити в собі думку про Бога... Джерело всякого життя, буття... перед Ним вселенна, це мов зеренце порошку... Він безмежна Дорога, Непонятна Красота... Безконечна Любов без Самолюбства... З Нього немов з джерела, пливе кожний момент твого життя...

Вдумайся в те все... позволь, щоб та думка опанувала тебе так, що ти в ній потапаєш... усвідоми собі, що та думка є від Нього самого, через Сина Божого й Його Церкву зайшла до тебе... не бійся, нехай та думка так опанує тебе, що все проче зникає у сірій, невиразній праці... Й тоді твоя жива думка про Бога опанує тебе, наповнить спокоєм, радістю, силою... і стане джерелом нового життя.

Щось подібного відбувається й на виворіт... Я уявляю собі душу, що опанована нечистою думкою... В ній, наче у храмі, на престолі стоїть ідол, божище земської краси, низької розкоші... та думка, те божище так її опанували, що звірина у розгарі тілесної пожадливости стоїть вище від такої пониженої душі.

Не дивно, що один світової слави письменник сказав: "Я думаю, що як би ми неустанно гляділи в гору, то прикінці нам наросли б крила"— ми стали б мов ангели... Але чи не можна сказати також: "Коли ми задивимось занадто в землю, то при кінці нам наростуть чотири ноги?"— то значить, від наших думок залежить, чи ми подібні до ангелів, чи до звірят.

Правдиве наше життя, це неустанна навала думок і ідей, що з непоборною силою валяться в нашу душу... Якщо ми тієї навали не опануємо, якщо не зробимо з нею належного ладу, тоді ті думки-ідеї опанують нас, без нашої свідомости будуть формувати наше життя й все, що з того життя зродиться.

То значить, що ми мусимо стати немов муром перед тією навалою думок, що рвуться в нашу душу з книжок, часописів, розмов, викладів в школі, поза школою, ми мусимо, як то кажуть, реагувати. Як? Чи силою волі здержати ту струю думок-ідей? Ні, це неможливе... Наші думки мають свою енергію, й та енергія, це може навіть наша воля... Але от що наша воля може зробити: **Вибрати** з тієї навали відповідні думки, присвоїти собі їх, дозволити, щоб вони нас перетворили на свій лад... Правда, ми тоді станемо невільниками-рабами тих думок, але тільки тому **що самі ми хотіли стати** тими невільниками з нашої свобідної волі, то значить, ми невільники себе самих— **ми свобідні.**

Тож найважнішим є в тім усім, яким думкам ми позволяємо, щоб нас опанували... Чи позволити це думкам, що валяться до нашої душі з нашого оточення, де нема ладу, порядку, де тільки анархія? Де думки по більшій часті на услугах зла, намагаються опанувати нас в користь того, що зле?... Тій навалі внішних, анархічних думок мож опертись тільки противною, великою, панівною думкою, що не допустить, щоб ми потонули в повіні думок ворожих.

Така душа, де запанувала головна, велика, чиста свята думка, це мов світлом осіяна хата в чорному морі темряви... Не позволь, щоб те світло пригасло під темрявою ночі, що через самообман може тобі видатись ясним світлом.

* * *

Завваrа: У світлі тієї статті проаналізуй найвищі ідеали, що їх стрічаєм довкола себе: Україна понад усе, Канада понад усе, демократія понад усе, національна церква понад усе і т.д.... Тих "понад усе" є цілий легіон... Для тебе, що хочеш бути лідером нашої молоді, є тільки Бог-Чоловік Понад Усе, так, як Він сам подає тобі себе через свою Церкву... Намагайся щоб Він опанував в тобі й довкола тебе все від початку до кінця.

То не значить, що все інше треба забути... ні! Навпаки! Думай, люби, борись за все добро, але ві всім нехай твоє наднхнення походить з Ісуса Христа через Католицьку Церкву!

о. Н. Копиківський, ЧНІ.

ВІД ЗРАДИ ЮДИ ДО СПІЙМАННЯ ІСУСА

СЕРЕДА ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ

Сина Чоловічого видадуть на розпяття

(Мат. 26. 1-2, Мар. 14. 1, Лу. 21. 37-38, 22. 1)

Зближався празник опрісноків, званий пасха, по двох днях.

Навчав же днями в церкві, ночами ж виходячи, пробував на горі, званій Оливною.

Усі ж люди сходились рано до Нього в церкву слухати Його.

І сталось, як скінчив Ісус усі ті слова, то сказав до своїх учнів:

"Ви знаєте, що за два дні пасха, й Сина Чоловічого видадуть на розпяття."

* * *

Пояснення:

"Зближався празник опрісноків, званий пасха, по двох днях."

Опрісноки це прісний, некислий хліб, "маца". Такий хліб їли жиди в святкових днях пасхи, через сім днів. А їли цей хліб прісний на памятку, що їх предки такий некислий хліб їли перед своїм поспішним виходом з неволі єгипетської.

"Празник опрісноків, званий пасха."

Пасха це свято, що його святкували на памятку, що Бог пощадив їх первородних синів, а покарав смертю первородних синів єгипетських. Бо приказав Господь через Мойсея, щоб жиди в означену ніч закололи молоде ягня в кождій хаті, щоб не ломили костей а так спекли його та їли скоро стоячи, як би спішилися в дорогу. А кровю такого заколеного ягняти щоб помазали пороги й одвірки своїх домів. І в ту ніч ангел Божий переходив, минав жидівські доми назначені кровю, а в других домах убивав первородних синів єпигетських. Через ту кару-нещастя позволив накінець Фараон вийти жидам з Єгипту.

Свято пасхи тривало один день. Починали його жиди святкувати під вечер 14. дня місяця Нізану торжественною вечерою, на якій споживали пасхальне ягня.

Наступного вечора, то є 15. дня місяця Нізану, заходив уже празник "опрісноків," що тривав сім днів.

Та вже за часів Ісуса Христа обидва свята тривали разом вісім днів, і називали їх жиди або "пасхою" або "празником опрісноків."

Нізан це місяць у жидівському церковнім календарі, відповідає часові наших місяців: березень-квітень.

Коли Христос сказав до Своїх учнів: "Ви знаєте, що за два дні буде пасха," то сказав це в середу. Бо мине четвер і пятниця, і настане субота, "великий той день суботи," буде свято пасхи.

* * *

Остання Нарада Синедріону

(Мат. 26. 3-5, Мар. 14. 1-2, Лу. 22.2),

Тоді зібрались первосвященики і книжники та й старшина народу в дворі первосвященика, що звався Каяфа. І раду радили, як би Ісуса підступом схопити і вбити. Але боялись народу та казали:

"Коби лише не в день святочний, щоб не було припадком розруху між народом."

* * *

Пояснення:

Вже від давна первосвященники, книжники та старшина народу старалися знайти в Ісусі Христі щось каригідного, щоб Його на суд привести та засудити на смерть. А коли Христос воскресив умерлого Лазаря, тоді таки постановили вбити Христа. Бо те чудо було так велике, що багато людей повірило в Христа. Лазар чотири дні лежав у гробі і тіло його вже почало розкладатись, та на слова Христа Лазар вийшов з гробу живий.

"Зібрали отже первосвященики й фарисеї раду й говорили: Що зробимо, бо Цей Чоловік творить багато чудес. Коли Його так лишимо, всі в Нього увірять... Від того отже дня постановили, щоб Його стратити." (Ів. II. 48, 53).

Та Ісус покинув Витанію, де то Лазаря воскресив, і вернув туди шість днів перед пасхою. Витанія близько Єрусалиму. Звідти відбув торжественний візд до святого міста. То Квітня Неділя. Через три дні навчав людей у святині, а людей було багато нових, бо зїжджалися здалека до міста святого, щоб тут святкувати пасху. Через три дні: понеділок, вівторок і середу, навчав у святині, а на ніч покидав Єрусалим і йшов до Витанії, або на гору Оливну, про що не знала Найвища Рада.

"Навчав же днями в церкві, а ночами виходив і перебував на горі, що зветься Оливною."

І зійшлась в тих днях Найвища Рада на нараду, якби то Ісуса схопити та видати на Нього смертний присуд, про що вже були рішили перед якими двома місяцям, по воскресенню Лазаря.

"Зібрались... та казали: Коби лише не в день святочний, щоб не повстав припадком розрух між народом. Бо боялись народу."

Мабуть Рада порішила пождати, аж скінчаться свята "пасхи і опрісноків," й люди посторонні, що святкували свята в Єрусалимі та й були прихильні Ісусові, розійдуться до дому. Та сталося йнакше. Бо вже перед святом пасхи умер Христос на хресті.

* * *

Юда умовляється зрадити Христа

(Мат. 26. 14-16, Мар. 14. 10-11, Лу. 22. 3-6)

А ввійшов сатана в Юду, званого Іскаріотським, що був з числа дванадцятьох.

І він пішов та говорив з первосвящениками та воєводами, як може зрадити Його їм. І сказав:

"Що хочете дати мені, а я вам видам Його?"

А вони почувши це, зраділи, й обіцяли йому срібняків дати, і поставили йому тридцять срібняків. І він обіцяв. І з того часу шукав нагоди, щоб їм видати Його осторонь від народу.

ЧЕТВЕР ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ

* * *

Приготування до великодньої вечері

(Мат. 26. 17-19, Мар. 14. 12-16, Лу. 22. 7-13)

У перший день опрісноків, коли треба було колоти пасхове ягня, приступили учні до Ісуса, а Він вислав Петра й Івана, кажучи:

"Йдіть та приготовте нам, щоб ми могли їсти пасху."

А вони спитали Його:

"Де ти хочеш, щоб ми приладили Тобі їсти пасху?"

А Він відповів їм:

"Йдіть у місто. І ось, як увійдете в місто, стріне вас чоловік, що нестиме збанок води. Ідіть за ним до того дому, в який він увійде. І куди він увійде, скажіть господареві дому: "Учитель говорить: Час Мій зближається, у тебе зроблю пасху з учнями Моїми. Де світлиця, де Я міг би їсти пасху з Моїми учнями?" А він вам покаже просторну світлицю, прибрану й готову. Там приготовте нам."

Пішли Його учні і прийшли у місто, і знайшли-застали, як їм сказав. І зробили учні, як їм велів Ісус, і приготовили пасху.

* * *

Пояснення:

"І настав перший день опрісноків, коли треба було жертвувати пасху (великодне ягня)."

Першим днем опрісноків, коли треба було принести в жертву пасхальне (великодне) ягня, називали жиди також 13. день Нізану, тому, що вже того дня після полудня вони привозили до святині ягнята, призначені на пасхальну вечеру. Скількість жерт-

вованих ягнят виносила десятки тисяч, і священики не могли б скінчити своєї праці в одному дні, тому вбивали ягнята вже в четвер пополудні, 13. дня Нізану. Вбивали їх на подвірю святині серед співання псальмів (112-117), що починались від "Аллилуя"— Хваліть Бога.

Заколене ягня жиди зараз пекли, одначе споживали його аж ввечері 14. дня Нізану, то є в пятницю ввечері, коли починали святкувати свято пасхи, що припадала в суботу 15. дня Нізану.

Споживати заколене пасхльне ягня в пятницю ввечері, 14. дня Нізану, завели жиди на основі наказу Мойсеєвого записаного в другій книзі (Ісход 12. 61: "І будете його держати до чотирнадцятого дня того місяця й заколе його вся ізраільська громада надвечір."— Та деякі споживали заколене ягня вже ввечері в четвер, 13. дня Нізну, спираючись на слова Мойсея (Ісход 12. 10): "І не зоставите з нього нічого до ранку." Так поступив і Христос, і Останню Свою пасхальну вечеру їв в четвер ввечері, бо Він бажав перед Своїми стражданнями спожити з апостолами пасхальне ягня.

І коли настав перший день опрісноків, а був четвер, то учні питали Ісуса, де вони мають приготовити пасхальне ягня. А Ісус відповів їм: "Ідіть у місто." Можливо отже, що Ісус був або в Витанії у свого приятеля Лазаря або на горі Оливній, і звідси післав апостолів до міста, щоб там пасху приготовили.

Пішли Петро й Іван в місто й приготовили великодню-пасхальну вечеру в домі Марка (евангелиста)— (Дії 12. 12). Приладили ягня, підливу й гірке зілля та й купили вина й опрісноків.

Вечера така отже складалася з гіркого зілля й опрісноків, що їх мачали в підливі з овочів і пахучого коріння, і ягняти, та й з чотирох чаш вина, на що дозволяв пасхальний обряд.

* * *

Великодня Вечера

(Мат. 26. 20, Мар. 14. 17, Лу. 22. 14-16)

І як настав вечір, приходить з дванадцятьма учнями, і як надійшла година, сів Він і дванадцять апостолів з Ним. І Він сказав до них:

"Бажанням забажав Я цю пасху їсти з вами, перш ніж прийму муки. Бо говорю вам: Що від тепер вже не буду їсти її, аж сповниться в царстві Божім."

* * *

Ісус умиває учням ноги

(Ів. 13. 1-17)

І перед празником пасхи Ісус, знаючи, що надійшла Його година, щоб перейти з цього світу до Вітця, любивши Своїх, що були в світі, до кінця любив їх.

І по вечері, як діявол уже вкинув у серце Юди Іскаріотського, сина Симона, щоб Його зрадив, Ісус знаючи, що Отець дав Йому в руки все, і що Він від Бога вийшов і до Бога відходить, встає від вечері, скидає Свою верхню одежу, і взявши ручник опоясався ним. Потім налив води в умивальницю, та й почав обмивати ноги учням і обтирати ручником, яким був опоясаний.

І прийшов до Симона Петра, а той сказав до Нього:

"Господи, чи Тобі мої ноги вмивати?"

А Ісус відповів і сказав до нього:

"Що Я роблю, ти не знаєш тепер, та зрозумієш опісля."

Петро сказав Йому:

"Не будеш мити ніг моїх до віку."

Відповів йому Ісус:

"Якщо не обмию тебе, не будеш мати части зо Мною."

Сказав Йому Симон Петро:

"Господи, не лише мої ноги, а й руки й голову."

Відповів йому Ісус:

"Обмитому не треба, хіба тільки ноги свої вмити, бо є чистий увесь. І ви є чисті, та не всі."

Бо знав Ісус того, що мав Його зрадити. Тому то сказав: "Не всі ви чисті."

А як умив їх ноги й надягнув Свою верхню одежу, сів знову (за стіл) і сказав до них:

"Чи знаєте, що Я вчинив вам? Ви звете Мене Вчителем і Господом: і добре кажете, бо Я ним є. Коли ж Я, ваш Господь і Вчитель, умив ваші ноги, то й ви повинні один одному вмивати ноги. Бо Я дав вам приклад, щоб як Я зробив вам, і ви робіть так.

"Направду, направду кажу вам: Не є слуга більший від свого пана, ані посланець більший від того, що його послав. Коли це знаєте, то ви щасливі, коли так будете робити."

* * *

Ісус отверто виявляє зрадника

(Мат. 26. 21-25, 29, Мар. 14. 18-20, 25, Лу. 22. 17-18, Ів. 13. 18-22)

"Не про всіх вас говорю. Я знаю, кого Я вибирав. Та щоб сповнилося Писання: "Хто їсть зо Мною хліб, підняв на Мене свою пяту."

"Тепер вже вам говорю, перше ніж станеться: щоб, як станеться, ви повірили ,що це Я.

"Направду, направду кажу вам: Хто приймає того, кого Я пішлю, той Мене приймає. А хто Мене приймає, приймає Того, що Мене послав."

Коли Ісус це сказав, затривожився духом. І як сиділи вони за столом та їли, заявив Ісус кажучи:

"Направду, направду кажу вам, що один із вас, що їсть зо Мною, зрадить Мене."

Учні ж споглянули один на одного, не знаючи, про кого Він говорить. І вони тяжко засумовані та дуже затривожені почали говорити до Нього кожен з них:

"Чи то я, Господи?"

А Він відповів і сказав до них:

"Один з дванадцятьох, що мачає зо Мною руку в миску, той Мене зрадить. Вправді Син Чоловічий іде, як про Нього написано та постановлено наперед. Та горе чоловікові тому, що Сина Чоловічого зрадить! Ліпше було б йому, якби чоловік той не був народився."

Відізвався Юда, що Його зрадив, і запитав:

"Чи то я, Учителю?"

А Ісус відповів йому:

"Ти сказав єси."

І взявши чашу, віддав хвалу і сказав:

"Прийміть її та й поділіть між себе. Бо поправді кажу вам: що від тепер не буду вже більше пити від плоду виноградного цього аж до дня того, поки прийде царство Боже, коли питиму його з вами новим (у новім виді) в царстві Бога, Отця Мого."

* * *

Установлення Пресв. Евхаристії

(Мат. 26. 26-28, Мар. 14. 22-24, Лу. 22. 19-20, І. Кор. П. 23-25)

І коли вони їли, взяв Ісус хліб, віддав хвалу, поблагословив, ламав і подавав Своїм учням, кажучи:

"Прийміть, їжте: ЦЕ Є ТІЛО МОЄ, що за вас дається."

Так само й чашу після вечері взяв, хвалу віддав, подав їм кажучи:

"Пийте з неї всі, бо ЦЕ Є КРОВ МОЯ НОВОГО ЗАВІТУ, ЩО ЗА ВАС І ЗА МНОГИХ ПРОЛИВАЄТЬСЯ НА ОСТАВЛЕННЯ ГРІХІВ. ЦЕ ЧИНІТЬ НА МОЮ ПАМЯМКУ, СКІЛЬКИ РАЗІВ БУДЕТЕ ПИТИ."

* * *

Пояснення:

Сповнилася тепер обітниця, яку Ісус Христос дав був попереднього року навчаючи в божниці в Капернаумі. Довершилося чу-

до мудрости, сили й любови Бога для сотворінь Його! Дав Ісус Христос їсти Своє Тіло й пити Свою Кров Святу!

Рік передтим про це виразно говорив.

Та всетаки поки ту Свою обітницю виразно обявив, Він постепенно приготовляє Своїх слухачів до неї.

Насамперед проголошує, що Він дасть їм Хліб, що з неба сходить і дає життя вічне.

Відтак заявляє, що той Хліб це Він Самий.

Вкінці торжественно проголошує, що тою Божественною Поживою є Його Тіло і Його Кров.

Це все говорив день потім як чудесним способом наситив дуже велику громаду людей, що слухали Його науки. А було з пять тисяч мущин, не рахуючи жінок і дітей. І пятьма хлібами і двома рибами їх всіх накормив, та ще зібрали дванадцять кошів окрушин.

Це діялося коло Витсаїди-Юлії. Люди бачучи так велике чудо, говорили:

"Це справді пророк, що має прийти на світ." (Ів. 6. 14).

І Ісус знаючи, що вони хотіли прийти й Його забрати, щоб настановити Його царем, відійшов на гору помолитися Сам один. А учні всіли в човен і поплили до Капернаума.

* * *

На другий день люди шукали Ісуса й найшли в Капернаумі. Тоді сказав до них Ісус:

"Шукаете Мене не тому, що бачили чуда, але що їли хліб і наситились. Дбайте не про страву, що проминає, а про страву, що зостається на життя вічне, що її Син Чоловічий вам дасть, бо Його назначенував Бог Отець (що Він Син Божий)."

І сказали до Нього:

"Що нам робити, щоб чинити діла Божі?"

Ісус відповів і сказав їм:

"Це є діло Боже, щоб ви вірили в Того, Кого Він послав."

І сказали Йому:

"Що ж Ти за чудо зділасш, щоб ми побачили й повірили Тобі? Що Ти ділаєш?"

(Виглядає, що тих чудес, які Ісус до цього часу зділав, було їм ще за мало, тому говорили:)

"Батьки наші їли манну в пустині, як написано: Хліб з неба дав їм їсти." (Тому жиди повірили в посланництво Мойсея.)

А Ісус сказав до них:

Направду, направду говорю вам: Не Мойсей дав вам хліб з неба, а Отець Мій дає вам правдивий хліб з неба. **Бо хлібом Божим є Той, що сходить із неба й дає життя світові."**

Сказали отже до Нього:

"Господи, все давай нам цього хліба."

* * *

А Ісус відповів їм:

"Я хліб життя. Хто приходить до Мене, той не буде голодний, а хто вірує в Мене, не буде мати спраги ніколи. Та Я сказав вам, що ви й бачили Мене й не вірите Мені"...

Негодували тоді жиди на Нього за те, що сказав: "Я хліб, що зійшов з неба," і говорили:

"Чи це не Ісус, син Йосипів, що Його батька й матір ми знаємо? Як же Він каже, що з неба зійшов?"

(З тих слів видно, що вони дивляться на Ісуса як на звичайного чоловіка).

А Ісус відповів і сказав їм:

"Не відказуйте поміж собою. Ніхто не може прийти до Мене, коли Отець, що послав Мене, не притягне його і Я воскрешу його в послідній день... Направду, направду кажу вам: Хто вірує в Мене, цей має життя вічне. Я хліб життя (вічного)."

"Батьки ваші їли манну в пустині та й повмирали. Цей хліб, що з неба сходить, такий, що не вмирає той, хто його їсть.

"Я хліб живий, що зійшов з неба. Коли хто їсть цей хліб, буде жити по віки, **а хліб, що Я дам, є Моє Тіло за життя світа.**

* * *

І сперечались тоді між собою жиди, кажучи:

"Як може Він дати нам Своє Тіло їсти?"

А Ісус їм відповів:

"Направду, направду говорю вам: Коли ви не будете їсти Тіла Сина Чоловічого й не будете пити Його Крови, життя не будете мати в собі. Хто їсть Моє Тіло й пє Мою Кров, має життя вічне і Я воскрешу Його в послідній день.

"Моє Тіло це правдива пожива, а Кров Моя правдивий напиток.

"Хто їсть Моє Тіло й пє Мою Кров, у Мені пробуває, а Я в ньому.

"Як живий Отець послав Мене і Я живу через Вітця, так і той житиме через Мене, хто Мене споживає.

"Оце той хліб, що зійшов з неба. Не як ваші батьки їли манну та й повмирали; хто їсть цей хліб, житиме по віки."

Це говорив Ісус навчаючи в божниці, в Капернумі. (Ів. 6. 26-59)

* * *

Те, що обіцяв, сповнив на Останній Вечері. Перемінив хліб у Своє Пресвяте Тіло, а вино у Свою Пресвяту Кров. І брали апостоли благословенний хліб і вино з рук Христа, та й вірили, що це Тіло і Кров Ісуса Христа під видами хліба й вина. Брали й споживали.

Коли ж Христос сказав до них:

"Це чиніть на Мою памятку",— то апостоли сповнили поручення Христа. І в Христовій Церкві це поручення Христа дальше бувае виконуване. Підчас Служби Божої священик повторяе слова Христові над приготованим хлібом і говорить: **"Прийміте, ядіте, сіе есть Тіло Моє",** і зараз той хліб стає Тілом Христовим під видом хліба: то значить, що вид і смак хліба лишаються, але під тими видами хліба є правдиве Тіло Ісуса Христа... І подібно, коли священик проголосить слова Христові над чашею, в якій є вино приготоване: **"Пийте от нея всі, сія есть Кров Моя,"** зараз те вино стає Кровю Христовою, що затримуе вид і смак вина: то **значить, що під видом вина є правдива Кров Ісуса Христа.**

І як апостоли приймали Тіло Боже й Божу Кров під видами хліба й вина, з рук живого Христа, що з ними Останню вечеру споживав, так вірні християни приймають Боже Тіло й Божу Кров під видами хліба й вина, коли священик подає їм святе Причастя.

Як то се все діється, що під ті скромні види хліба й вина схо-

диться Сам Господь наш Ісус Христос, ми того не можемо розуміти. Але ми віримо, що так воно є,— віримо так, як вірили апостоли.

Так, тут треба великої і живої віри. Тому то священик пригадує людям перед святим Причастям: "Со страхом Божіїм і со вірою приступіте."

"Со страхом Божіїм,"— щоб достойно причащалися, щоб були без гріха,—"бо хто їсть і пе недостойно, присуд на себе їсть і пе, не розрізняючи Тіла Господнього," як говорить св. Павло. (І. Кор. 11. 29).

Юда виходить з вечері
(Лу. 22. 21-23, Ів. 13. 23-32)

(Тоді Ісус сказав:)

"Та ось рука Мого зрадника зо Мною на столі."

І апостоли (тяжко засумовані та дуже засмучені) розпитували між собою про те, хто б то із них мав це зробити.

Був же за столом біля грудей Ісусових один із учнів Його, якого любив Ісус. Симон Петро проте кивнув на нього і сказав йому:

"Хто б це був, про кого говорить Він?"

Так той нахилившись до грудей Ісусових, запитав Його:

"Господи, хто це?"

А Ісус відповів:

"Той, кому я, умочивши кусок, подам."

І вмочивши кусок хліба, подав його Юді Іскаріотському, синові Симона. І тоді за куском увійшов у нього сатана.

Сказав же йому Ісус:

"Що робиш, роби скоро!"

Та цього не розумів ніхто із тих, що були за столом: до чого це Він сказав йому. А дехто думав, бо Юда мав скарбону, що каже йому Ісус: "Купи, чого потрібно нам на празник," або, щоб дав що вбогим.

Він отже взявши кусок хліба, зараз вийшов. А була ніч.

Якже він вийшов, сказав Ісус:

"Тепер прославився Син Чоловічий, та й Бог прославився в Ньому. Коли ж Бог прославився в Ньому, то й Бог прославить Його в Собі. І скоро прославить Його."

* * *

Апостоли сперяться про першенство
(Лу. 22. 24-30)

Повстало ж і змагання між ними (апостолами) про те, хто з них має вважатись більшим. А Ісус сказав до них:

"Царі в поган панують над ними, й ті, що власть над ними мають, добродіями звуться. Ви ж не так: але хто між вами більший, нехай буде як менший; а хто старший як слуга.

Три "Богородице Діво"

Одного разу свята Мехтильда запитала Пречисту Діву, який є найлегший спосіб забезпечити собі ласку доброї смерти. На те Пречиста Діва відповіла їй ось як: "Доню моя, коли хочеш одержати ту велику ласку, то кожного вечора, перед спанням кажи побожно три "Богородице Діво," щоб Тройці Божій подякувати за всі добродійства, що їх в житті одержала, та й щоб, за моїм заступництвом, виблагати собі накінець добродійство найбільше з усіх добродійств, а саме: добру, щасливу смерть."

Бідніє той, що працює лінивою рукою; зате роботяща рука збирає багатства.

Хто літом косить і жне,— той людина второпна; хто ж у жнива довго висипляється,— той син великої нужди та пониження. (Із Приказ Соломонових, 10. 4-5).

* * *

Не є конче потрібно, щоб ми на цім світі мали багатства, достоїнства, славу; не є конче потрібно, щоб ми були здорові, сильні, та щоб довгі роки прожили на землі. Ні: навіть нема ніякої конечної потреби, щоб ми існували взагалі. Адже світ дуже легко міг би й без нас обійтись... Одначе коли ми вже раз на цім світі існуємо, то одна річ є нам конче потрібна, а саме: спасти свою душу. Мусимо отже вибрати одне з двох: або спасення, або прокляття. Третього вибору для нас нема.

Як сонячне світло прикре для хорого ока, так і слово Боже прикре для людини злої волі.

* * *

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

5. Архипастирська Візитація

Хоч яка гаряча та щира була любов між першими християнами в Єрусалимі, то все таки й між ними доходило деколи до суперечки й до непорозумінь. Зовсім нема чого дивуватись, бо ж по перше: природа людська всюди та завжди одна і та сама. А по друге: в християнській громаді в Єрусалимі були дві групі людей, що між собою помітно ріжнились і мовою, і вихованням, і поглядами, і звичаями. В першій, найчисленнійшій групі гуртувались так звані Євреї, цебто жиди, що завзято держались своїх предківських звичаїв; в другій, далеко меншій, були так звані Геленісти. Ці останні, хоч теж жиди з діда-прадіда, надихались були вже грецьким духом, та набрались багато чужосторонніх звичаїв та поглядів. Ясна річ, що між Євреями й Геленістами дуже легко могло прийти до підозрінь, антипатії, а навіть завзятої сварки. Геленісти між іншим жалувалися й гірко нарікали, що при розподілі милостині й запомоги їхні вдовиці бували покривджені, бо одержували далеко меншу пайку хліба, ніж удовиці єврейські. Щоб цю болючу справу полагодити, апостоли скликали всіх вірних християн на Загальні Збори, та й так до них промовили: "Тоді нам, браття, покинути проповідь Божого слова, щоб зайнятись розподілом милостині та харчів. Виберіть собі отже споміж себе сімох мужів, визначних чеснотою, повних Духа Святого та й мудрости,— нехай вони сповняють цей уряд. Щодо нас, то ми будем далі пильнувати тільки молитви й проповіди божого слова." Збори однозгідно прийняли ту пропозицію, й негайно вибрали сімох найкращих кандидатів, між іншими Степана й Пилипа; тоді апостоли поклали на них свої руки й висвятили їх на дияконів. Обов'язком тих перших дияконів було не лиш розділювати матеріяльний хліб між бідних людей, але також услугувати при престолі, роздавати Святе Причастя, й помагати апостолам у проповіді божого слова. Пізніш висвячено ще других помічників, так званих піддияконів.

Число вірних учнів Христових росло й помножувалось день-у-день. Навіть із-поміж жидівських священиків (хоч і як сильно були вони прив'язані до своїх старозавітніх церемоній) велике число наверталося, й ставало під Христовий прапор. Надзвичайні чуда, що їх чинив святий діякон Степан, ще збільшували загальний запал серед народу. Повний Божої ласки та сили, той святий муж розворушив увесь Єрусалим. Надармо жидівська старшина й архиреї пробували хитрими словами поборювати його: Святий Дух, що промовляв його устами, безпощадно упокорював їх перед народом. Тоді вони, за поміччю фальшивих свідків, оскаржили його, що він прилюдно зневажає Бога та Мойсея, і ніби за то поставили його перед найвищим судом. Святий Діякон боронився хоробро та відважно, але товпа роз'юшених противників не дала йому навіть докінчити свою надхнену промову. Брутально накинувшись на нього, вони силоміць потягнули його за мури міста, і там укаменували його. Те душогубство дало неначе знак до загального переслідування Христової Церкви в Єрусалимі. Рятуючись від неминучої смерти, християни стали тоді розбігатись по всій Юдеї та Самарії, а разом із собою несли вони по всіх усюдах науку про Ісуса Христа. Одні тільки апостоли остались у Єрусалимі разом із Петром, щоб ставити хоробрий опір Синагозі.

З усіх країв Самарія найбільш скористала з того гоніння Христових учнів. В головному самарійському місті діякон Пилип згуртував велику масу людей, що його слухали з увагою та захопленням. Великі чуда потверджували його проповідь: каліки й паралітики ставали на рівні ноги, а злі духи, покинувши нещасні тіла бісну́ватих, складали свідоцтво Божій Правді. Ціле місто, перейняте невимовною радістю, вітало той славний, довго очікуваний день Відкуплення.

Під ту пору жив у Самарії великий чародій, званий Симон, що своїми нечистими штуками отуманював велике число людей. Нарід дивився на нього, мов на якусь вищу, надлюдську істоту, й казав про нього: Велика Божа Сила. Таку назву, зрештою, давав собі й сам чародій, бажаючи переконати всіх, ніби то Бог дає йому свою власну силу. Одначе всі ті Симонові штуки показались майже нічим, коли появився святий Пилип, із надлюдською, направду Божою силою. Тоді нарід, поконаний ласкою Божою, став масово горнутись до святого діякона, бажаючи христитись ув ім'я Господа Ісуса. Навіть сам чародій Симон пристав до Христового стада, сподіваючись одержати від Святого Духа ту чудотворну силу, що нею був переповне-

ний Пилип.

Тим часом апостоли, одержавши в Єрусалимі вістку про те, що діялось у Самарії, просили Петра й Івана піти до тих новонавернених християн та й закріпити їх у святій вірі. Прийшовши туди, святий Петро з Іваном клали свої руки на голови навернених самар'ян і молилися за них. Негайно опісля Дух Святий об'явив свою присутність великими чудами та дивами, що стали діятись.

Чародій Симон усім серцем забажав дістати ту силу, що її бачив у руках апостолів. Він приступив до них і, даючи їм велику силу грошей, просив, щоб і йому вільно було руками уділяти людям Святого Духа.

"О, нехай же пропадуть гроші твої, і ти разом із ними! —закликав святий Петро в найвищому обуренні: то ти задумав купити божі дари ціною нікчемного металю?!.. Ніколи не одержиш ти сили, що про неї говориш, бо серце твоє не є праведне перед Господом. Покайся негайно та проси Бога, щоб тобі простив, коли можливо, ту жахливу та огидну твою думку, бо я ось бачу, що ти цілковито обмотаний вузлами беззаконня."

"Ах, моліться за мене," відповів нещиро чародій: "моліться, щоб не сповнилось на мені прокляття ваше." За цим словом він відійшов від них, повний ненависти та огірчення. Петро з Іваном вернулись у Єрусалим. А Пилип, за проводом Святого Духа, проповідував Євангелію здовж морського побережжя, починаючи від Азоту аж до Кесарії. І Лідда, і Яффа, і ще інші міста скористали з його приходу, щоб організуватись у нові громади християнські.

Загальне переслідування тривало цілих три роки, й увесь той час Христова Церква безперестанку росла й розвивалась у трьох краях: у Юдеї, Самарії та Галилеї. Коли ж настав мир, святий Петро, верховний пастир, вибрався знову в дорогу відвідувати свої духовні овечки. Всюди, куди тільки він поступав, святий апостол приносив із собою благословення Господнє, потішаючи смутних та нещасних, оздоровляючи хорих, благословлячи малих діточок, за прикладом свого Божественного Вчителя. В Лідді був у той час один безталанний каліка, що звався Еней. Вже от вісім років лежав він безпомічний на нужденному своєму ліжку. Побачивши його, святий Петро промовив: "Енее, встань!" І, дивне диво: паралітик негайно встав, цілковито здоровий. Свідки того чуда (а було їх багато не лиш із самої Лідди, але також із Долини

Саронської) стали чисельно навертатись.

Кілька днів опісля, в місті Лідді, одна побожна женщина звана Тавіта, що від хвилі свого хрищення давала цілій околиці добрий приклад своїми милостинями й побожними ділами, нагло занедужала й померла. Її тіло, старанно обмите й завинене в чисте простирало, було вже приготовлене до похорону. Аж тут раптом доходить до Яффи вістка, що Петро перебуває в недалекій Лідді. Побожні християни зараз вислали двох посланців до Петра, щоб такий добрий був негайно загостити до Яффи. Святий Апостол так і вчинив. Коли тільки прибув до міста, його зараз просто повели до дому покійної Тавіти. Там бідні вдовиці голосно плакали-ридали над тілом своєї великої добродійки. Щоб зворушити серце святого Петра, вони, плачучи, стали показувати йому всякі части одежі, що їх покійниця ,бувало, шила для бідних людей. Святий Апостол казав усім вийти з кімнати, і впав на коліна; опісля, гаряче помолившись до Господа, він звернувся до покійниці й закликав голосно: "Тавіто, встань!" Мертва женщина розкрила очі й, побачивши Петра, підвелась і сіла на смертній постелі. Петро подав їй руку, та поміг встати на ноги. Опісля, покликавши вдовиць та й інших людей до середини, він віддав їм їхню побожну добродійку, в повноті життя та здоров'я. Розуміється, що вістка про те велике чудо облетіла хутко всю околицю й неодну душу привернула до Ісуса Христа. Святий Апостол остався у Яффі ще досить довго опісля, живучи в домі Симона, кожем'яки. І власне в тім домі Господь післав Петрові дивне видіння, щоб йому показати, як то поганські народи будуть навертатися до Христової Церкви.

Бо треба знати, що в перших роках самі тільки жиди й прихильники Мойсеєвого Закону приймали святе хрищення й вступали в ряди християн. Тоді ще панувало загальне переконання, що дорога до християнства веде конче через жидівство, та що христитися може тільки той, хто заховує жидівські церемонії. І навіть після хрищення (так думали ті перші християни) треба було заховувати ріжні старозавітні практики разом із християнськими. Господь Бог іще не був до того часу виразно об'явив, що всі жидівські церемонії мусять безслідно щезнути, і зробити місце новим християнським богосуженням та церемоніям.

Саме під ту пору один римський офіцер, званий Корнелій, командант італійської сотні, відвернувсь із обриджен-

ням від поганських байок та видумок, і став разом із цілою своєю родиною служити одному, правдивому Богові. Не зважаючи на те, що мешкав він у місті Кесарії, столиці Прокуратора, серед моря всяких поганських вибриків та беззаконня, побожний той сотник постійно жив у Господньому страху, багато молився і давав щерді милостині бідним людям. І от одного дня, коли він так у щирій молитві до Господа промовляв, небесний Ангел явився йому, й тихо назвав його по імени. "Чого бажаєш від мене?" спитав його Корнелій. Ангел відповів: "Корнеліє, Господь Бог ізглянувсь на твої молитви та й милостині. Пішли негайно посланців до Яффи, нехай покличуть Симона, що зветься Петро; він мешкає недалеко моря в домі кожем'яки. Той чоловік тобі скаже, чого Бог від тебе домагається." Так промовивши, ангел став невидимий. Корнилій же покликав двох слуг і одного вояка (всі три вони поклонялись і служили вже правдивому Богові) розповів їм про своє двине видіння, і послав їх до Яффи.

Наступного дня, десь так коло полудня, саме тоді, коли три посланці наближались до міста, святий Петро вийшов на горішню терасу дому молитись. Нагло відчув він дуже сильний голод, і попросив, щоб йому дали їсти. Та, поки там у хаті приготовляли для нього обід, Господь Бог об'явив йому дивну річ: Ото, перед очима здивованого апостола Господнє небо, неначе розкрилось, і звідти на землю спустилось величезне простирало, чотирма кінцями своїми причіплене до небозводу. В простиралі тім було повно-повнісінько всяких сотворінь: були там і чотироногі звірята, і повзуни, і птахи. І коли так апостол дивився на ту дивну появу, почувся раптом голос, що казав, "Устань, ріж і їдж." "Нехай Бог боронить, щоб я це робив!" відповів Петро: "Я ніколи не їв нічого нечистого." (Як знаємо, жиди називали багато ріжних речей нечистими, або "некошерними," і не мали права їх їсти). Одначе таємний голос Петрови відповів: "Тих речей, що їх сам Бог очистив, ти нечистими не називай!" Ця сцена повторилась аж три рази, і тоді те велике полотно з ріжними звірятами було знову взяте до неба.

Святий Петро глибоко задумався, питаючи себе, що це все могло б означати, аж от хтось сильно постукав об двері. То були три посланці від сотника Корнилія. Петро, захоплений таємним своїм видінням, далі оставався на горішній терасі хати; одначе Дух Святий так йому сказав: "Там унизу стоять три чоловіки, що хочуть тебе бачити;

не бійся йти разом із ними, бо знай, що то я сам їх до тебе привів." Почувши в душі такий виразний Божий приказ, Петро негайно зліз із верховньої тераси, і спитав трьох подорожніх, чого від нього хочуть. Вони просто росказали йому, як то сотник Корнилій, чоловік праведний та богобоязний, одержав від ангела приказ покликати до себе Петра, щоб від нього довідатися, як жити, і що робити, щоб Богові Небесному подобатись.

І власне в ту хвилю, коли три посланці про те все говорили, святому Петрові стало зовсім ясно, що означала дивна поява величезного полотна з нечистими звірятами. Він зрозумів, що то сам Бог посилає його до дому римського сотника, Корнилія. Отже не треба вже більш робити ніякої ріжниці між жидами й так званими "нечистими" народами. Бо за всі народи землі Божий Син свою невинну Кров пролляв, щоб їх усіх очистити. І пригадались Петрові таємні слова, що їх він на горішній терасі хати чув: "Те, що Бог очистив, ти нечистим називати не смій!" Зрозумівши це, святий Апостол не вагавсь піти разом із трьома посланцями Корнилія, і взяв із собою ще інших шістьох християн.

Після двох днів подорожі прибули вони щасливо до Кесарії. Корнилій дожидав їх нетерпеливо, в товаристві своєї родини та приятелів. Скоро тільки Петро появився на порозі дому, сотник глибоко поклонився йому, доторкнувшись чолом аж до землі. "Встань!" промовив до нього апостол: "Я тільки звичайна, смертна людина." І, ласкаво розмовляючи з сотником, Петро ввійшов до середини дому, де було зібране численне товариство. Всі присутні, особливо ж браття-християни з Яффи дуже дивувались, бачучи, що він не вагається ввійти до "нечистого" дому римського поганина. Тоді апостол вияснив їм, у чому річ: "Звичайно," сказав він: "уважають це за велику провину, коли жид пристає з чужинцем, немов із приятелем, або входить до його дому; одначе Бог мені от недавно об'явив, що треба вже раз занехати робити таку велику ріжницю між людьми. І тому власне, коли ти, Корнеліє, мене до себе покликав, я прийшов, ні трохи не вагаючись. Скажи, будь ласка, чим я тобі міг би прислужитися."

Сотник Корнилій оповів тоді, як то чотири дні тому, божий ангел, одягнений у ясно-біду одіж, явився перед ним і дав йому виразний приказ покликати до себе Петра, та робити те все, що Петро скаже. "Дуже тобі дякую," так закінчив Корнилій свою бесіду: "Дуже тобі дякую, що

ти був ласкавий до мене прибути. Тепер ось ми всі покірно тебе просим: скажи нам, чого Бог від нас, рабів своїх, домагається."

Святий Петро чувся глибоко зворушений. "Тепер я ясно бачу," закликав він: "що Бог не дивиться на зверхній вигляд людей; без огляду на те, до якої народности люди належать, Господь Бог на них ласкаво споглядає, коли вони Його бояться й заховують Його святий закон." Тоді став Петро широко говорити їм про Ісуса Христа з Назарету, про Його дивні діла, про Його смерть на Голгофті. "Одначе знайте," казав далі Апостол: "що Бог воскресив Його з мертвих, і Він явився нам багато разів і казав нам іти в широкий світ та проповідувати євангелію. Всі, що в Нього вірують, одержать у Його ім'я відпущення гріхів, як це зрештою передсказали святі пророки."

І коли так Апостол Христовий промовляв, Дух Святий своєю ласкою зійшов на всіх побожний слухачів. Християни з Яффи, що товаришили Петрові, дуже здивувалися, почувши, як ті римляни, зібрані в домі Корнилія, зачали говорити ріжними мовами. І зрозуміли товариші Петрові, що Божа ласка готова кожної хвилі зійти на поган так само, як і на жидів. Тоді Петро голосно закликав: "Хібаж годиться відмовити хрищення, що одержали Святого Духа так само, як і ми?" І він їх усіх тоді охристив ув ім'я Господа Ісуса.

Корнилій просив його остатись у нього, ще пару днів. Петро ввічливо прийняв запросини, разом із римлянами їв та пив при їхньому столі, і своїм власним прикладом показав, що не треба вже більш робити старозавітньої ріжниці між чистими й нечистими" людьми. Одначе, коли вернувся знов у Юдею, він мусів вияснити другим апостолам і вірним, чому він властиво так поступав. Він оповів їм тоді і про своє власне видіння, і про те видіння, що його мав Корнилій, і про те, як Дух Святий зійшов на побожних римлян, коли вони слухали Петрової проповіди. Накінець святий Апостол додав: "Коли ж сам Бог дає поганам свою ласку подібно, як і нам, то хто ж я властиво такий, щоб я смів Йому противитись!" Всі зібрані, вислухавши промови Петрової, стали величати та прославляти Бога, що всіх людей, і жидів і поган, милосердно кличе до покути та до вічного життя.

СЛУЖБА БОЖА

Жертва Христова на Голгофті

Господь наш Ісус Христос, через своє розпяття на хресті, зложив Своїому Божественному Отцеві поклін покори та слухняности. Цим чином, Він, невинний— світлий Покутник, направив злочин, яким Адам (а за ним весь людський рід) смертельно обидив Його найвищий Маєстат і безмірну Його Доброту.

Сонуканий нескінченим милосердям, Бог Отець приняв це величаве надоложення, і в парі зі Своїм Божим життям (себто з освячуючою ласкою) Він привернув нам надію та право на найтісніше співжиття та на найвище щастя з Ним в небі.

Тим чином Хрест став знаряддям прощення та невичерпаним джерелом всієї святости.

Хрест і Служба Божа

Одначе ми лише остільки користаємо з цеї обильної Христової жертви, оскільки умом і волею є злучені та солідарні з Ісусом Христом.

—оскілько ми, свідомі своєї власної негідности, плекаємо в собі духа жертви, духа Ісуса Христа Розпятого;

—оскільки ми відрікаємося всякого гріха та всего, що противиться Божій Волі;

—Одним словом: оскілько наше єство гармонізується з Ісусом Христом так, що вже не МИ живемо, не МИ думаємо, не МИ трудимося, а ХРИСТОС у нас.

В той спосіб, ми самі себе цілком посвячуємо Богові в ЗЛУЦІ з Христом.

Найкращим середником злуки з Христовою Жертвою на Хресті є саме Служба Божа. Божественні дійства Служби Божої відновляють, хоч безкровним способом, цю саму жертву тогож Христа, який на Голгофті серед жахливих мук пролляв за нас Свою Кров і приніс Її в жертву за наші гріхи.

В Службі Божій ми маємо того самого жертвенного Агнця-Христа, що повис на хресті для нашого спасення та кликав до неба сотками кривавих ран о прощення для нас.

Це Він сам тут виступає за нас та складає Богові поклін, хоч тепер Він в небі сяє блеском Божества. Священики є лишень Його заступниками перед нашими очима.

Словом: Служба Божа відновляє вповні цю саму жерт-

ву, що її приніс на Голгофті Ісус Христос, та лише некровавим способом.

Наша участь в Службі Божій

Що це значить: брати участь в Службі Божій?

Це не тільки бути тілесно приявним, але теж умом і серцем. Це вглиблюватися в правдивий зміст укритий під зверхніми знаками й словами; це оживляти ці слова чувствами віри, надії й любови; це переживати їх в чувствах погорди дочасних дібр і вдячности, покори, жалю за гріхи, як рівнож святої туги за Царством Божим. Це також спільно зі священиком молитися, коли він нас до цего запрошує: "Молімся! в гору серця!" Таким чином Служба Божа стає **нашою жертвою.**

Читайте отже набожно ці чудові молитви святої Служби Божої, а рівночасно переносімся гадкою до неба, до цеї блескучої нерукотвореної святині, де, в океані ясности разом із Богом Отцем і з Богом Духом Святим, царює Ісус Христос, Син Божий, наш безсмертний Архієрей. Там Він заступає свою святу Церкву зрошену Його Кровю та ласкою, і Небесний Отець з незмірним уподобанням, приймає з Його пречистих Рук наші синівські чувства. Задля світлих Ран Ісуса Христа та безконечних заслуг Він готовий зсилати на нас такі богатства святости, яких око не бачило, вухо не чуло та найсильніша людська уява не може собі вимріяти.

ДУМКИ...

Деякі християни ухиляються від заховування Божого слова, кажучи: "навіть сам проповідник не заховує його." Вони подібні до тих, що стрінувши на роздоріжжі дороговказ, не хочуть далі йти, та чекають, поки дороговказ рушиться з місця й піде наперед. (Святий Августин).

* * *

Слова доброї людини,— це засвідчення чистого сумління її. Старайся постійно мати сумління чисте, то завжди будеш веселий та щасливий. Лихі люди ніколи не мають правдивої радости, й ніколи справжнього спокою в серці не відчувають, бо "нема спокою для безбожників," каже Господь. (Ісай, 57. 21).

* * *

"Нехай не тривожиться серце ваше: віруйте в Бога, та й у Мене віруйте. В домі Отця Мого помешкань багато. Коли б ні, то Я вам був би сказав, бо ж Я оце йду приготовити місце для вас. І коли відійду й приготовлю вам місце, то знову прийду й заберу вас до себе, щоб там, де Я перебуватиму, також і ви перебували. Дорогу ж до того місця, куди Я йду, ви знаєте." І сказав Йому Тома: "Господи, не знаємо, куди йдеш, то якже могли б ми знати дорогу туди?" Ісус же відповів йому: "Я сам— і дорога, і правда, і життя; ніхто не йде до Отця, як тільки через Мене." (Іван, 14. 1-6).

* * *

Одна Служба Божа, набожно вислухана за життя, принесе нам далеко більш користи, ніж сто Служб Божих, що їх правитимуть по нашій смерти.

Хто постидається Мене й Моїх слів посеред роду цього грішного та віроломного, того й Син Чоловічий постидається, коли прийде в славі свого Отця з святими ангелами. (Марко, 8. 39).

Мала, але добровільна покута за життя, має більшу вартість перед Господом Богом, ніж покута велика, але примусова по смерти. Подібно, як маленький кусок золота вартніший, ніж велика олов'яна штаба.

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

* * *

Помилка...

—Один єпископ, відбуваючи канонічну візитацію парафій своєї дієцезії, заходив у кожнім селі, де тільки був, і до школи, щоб переконатись, як там діти вміють катехизм. В однім селі, куди саме мав загостити Владика, були в школі деякі хлопці, такі страшні тумани, що всі зусилля отця катехита, щоб їх чогось навчити, ішли на марне: ніяка мудра гадка не могла влізти ті тупі та темні голови. Накінець священик узявсь у такий спосіб: Перед самою візитацією він прийшов до кляси, викликав трьох таких туманів насередину, та й каже:

—Слухай, Семку Гичка! Пам'ятай, що, як тебе запитаю: "Хто тебе сотворив?" то маєш відповісти: "Бог Отець!" Розумієш?

Ну,— як маєш мені відповісти?...

—Бог Отець,— крикнув Гичка.

—Добре! А ти, Гриню, як тебе запитаю: "Хти тебе відкупив?" маєш скаати: "Бог Син!" Повтори,— як маєш сказати?

—Бог Син,— каже Гриць.

—Пам'ятай отже, а не забудь! А ти, Дмитре Шишка, коли тебе спитаю: "Хто тебе освятив?" то скажеш: "Бог Дух Святий!" Ану, —повтори, як маєш сказати.

—Бог Дух Святий!

—Отже запам'ятайте собі добре, що хто з вас має відповісти, а коли запитаю, то відповідайте сміло і ясно.

Приїхав єпископ, увійшов до кляси, й казав священикові завдавати дітям питання з катехизму.

—Семку Гичка!— закликав священик,— скаже-но ти мені, сину, хто тебе сотворив.

—Бог Отець!— крикнув Гичка самопевно.

—О, дуже гарно!— каже епископ,— хоч цей хлопець сидить аж в останній, цебто в ослячій лавці, то все таки чогось доброго навчився.

—А тепер ти, Дмитре Шишка, скажи мені, хто тебе відкупив?— став питати далі священик.

Дмитруньо встав, почухав голову, подумав щось, та й каже:

—Прошу Отця, це помилка: то Гриня відкупив, а мене лиш освятив...

У старокраєвого адвоката

Міщанин: Пане Меценасе! Скажіть,— чи я мю право скаржити кого за те, що його пес забіг до моєї кухні, і виїв із горшка м'ясо?

Адвокат: Розуміється, що маєте право. І ви цю справу напевно виграєте! Властитель пса мусить вам заплатити за м'ясо.

Міщанин: У такому разі ви, пане меценасе, маєте мені звернути дві корони?

Адвокат: А це ніби чому? З якої рації?

Міщанин: Тому, що то власне ваш пес, пане меценасе, зробив мені цю шкоду.

Адвокат (холоднокровно): Добре,— я вам шкоду направлю, але знайте що за адвокатську пораду мені належиться чотири корони. Тож додайте мені ще дві корони, і рахунок наш буде в порядку.

* * *

В ресторані:—Служачий: Чи ще вам може що принести до цеї печені?

Гість: Так! Або пилу, або сокиру!

Колегія оо. Редемптористів
в Роблін, Манітоба

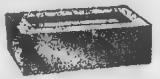

ПРОСИМО

ЛАСКАВО ПОМОЧИ

ЗБУДУВАТИ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛІН, МАН.

Щоб започаткувати фонд на будову цеї церкви уряджуємо дня 19. серпня (Преображення ГНІХ) тягнення значків (тікетів).

До наших знайомих, приятелів і добродіїв ми вислали книжечки значків (тікетів) з просьбою, щоб були ласкаві розписати значки та нам прислати їх відтинки на час тягнення.— Деякі Добродії вже нм прислали ті відтинки та й долучили ще свою жертву на згаданий фонд будови нової церкви в Робліні. Ми щиро їм дякуємо за ті жертви та одночасно просимо всіх наших добродіїв не забувати за нас а при нагоді заслати до нас якусь жертву від себе на фонд будови нового Божого Храму. — Нехай добрий Господь надгородить обильно всяку жертву наших Добродіїв!—

До тепер прислали або передали нам на фонд будови церкви в Роблін отсі Добродії:

Никола Капій $5.00; Мих. Бек $1.00; Яків Струтинський $25.00; Гелєна Прокопик $1.00; Марія Гуска $1.00; Катерина Малайна $5.00; Д. Г. Равлик $1.00; Ольга Грицай $1.00; Анна Вовк $1.00; Ф. Зипчин $1.00; Н. Рибрина $1.00; Марія Бадовська $1.00.

Щира подяка!

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ВИНИПЕҐ, МАН., ДНЯ 2, 3 і 4 ЛИПНЯ, 1946
Комунікат ч. 7.

ВСЕЧ. о. ДР. КУШНІР ВИГОЛОСИТЬ ДОКЛАД ПРО СКИТАЛЬЦІВ

Подаємо до відома українському католицькому загалові Канади, що на Конґресі виголосить дуже важний доклад Всеч. о. Др. Василь Кушнір, що недавно вернув з поїздки по Европі, де відвідав табори наших скитальців. Тема докладу о. Кушніра буде: **"Моя місія до українських скитальців в Европі."**

ЗАЛІЗНИЧІ ЗНИЖКИ

Усі наші делеґати та гості на Конґрес, що будуть їхати до Винипеґу, будуть мати знижки на переїзд залізницями. Комітет в слідуючих Комунікатах подасть до загального відома точні вказівки для усіх заінтересованих.

МІСЦЯ В ГОТЕЛЯХ ЧИ В ПРИВАТНИХ МЕШКАННЯХ

Комітет просить отсим наших делеґатів та гостей, що вибираються на Конґрес, щоби вже від тепер подавали з кождої околиці число делеґатів та гостей котрі числять на помешкання по приватних хатах чи бажають, щоби Комітет зарезервував їм місця по гостинницях-готелях в Винипеґу.

Ся справа є дуже важна тож до неї треба взятися вже ЗАРАЗ. Коли не подасьте свого зголошення ТЕПЕР тоді Комітет не буде відповідальний за знайдення Вам нічного приміщення підчас Конґресу.

ПОВНОВЛАСТИ

Усі делеґати чи гості мусять мати відповідні повновласти, що їх видав Комітет. Без тих повновластей НІКОГО не впуститься на салю. Коли ще Ви не маєте повновластей (осібних для гостей а осібних для делеґатів), тоді ЗАРАЗ пишіть до Комітету а Вам ті повновласти вишлеться.

КУДИ УДАВАТИСЯ ЗА ВСІМИ СПРАВАМИ КОНҐРЕСУ?

У всіх справах Конґресу проситься писати ТІЛЬКИ НА ТУ АДРЕСУ:

UKRAINIAN CATHOLIC CONGRESS COMMITTEE,
480 MONTROSE AVE., EAST KILDONAN, MAN.

ЗА КОМІТЕТ УККОНҐРЕСУ

о. І. Шпитковський, голова
В. В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подається до відома, що **Велика Розіґравка** в користь будови монастиря Пресвятого Серця Христового в Айтуні, Саск., що була назначена на 12 червня, відбудеться в неділю 16-го червня в парохіяльнім домі.

Просимо ласкаво всіх, що мають наші тикетні книжечки використати цей час на розпродаж тикетів і звернути нам на час відтинки на подану там адресу.

оо. Редемптористи,
Айтуна, Саск.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Це так звана **Вічна Лямпа.** Перед Кивотом, де зберігаються Найсвятіші Тайни, повинна завжди горіти оливна або принаймні електрична лямпа. І власне тому, що лямпа та постійно має світитися, як день, так ніч,—її називають **Вічною Лямпою.**

2. Так сказав Ісус у Велику П'ятницю вранці, стоячи перед Пилатом. На питання, чи Ісус дійсно цар, Господь відповів, що царство Його не з цього світу, а опісля додав: "Так,— я цар; і на те родився я та прийшов на цей світ, що б дати засвідчення правді. Всякий, хто любить правду, слухає мого голосу."

3. Слово **Амінь** має подвійне значення: **а) так воно дійсно є!** і **б) Так нехай буде!** Коли при кінці "Вірую," або після "Освячення" хор співає **Амінь,** то це означає: "так воно дійсно є"; інакше кажучи: "те все, що сказане в нашім **Вірую**— є правдиве, або що Христове Тіло та Кров є дійсно на Престолі присутні під видами хліба й вина."

Коли ж ми при кінці "Отченашу" кажемо **Амінь,** то воно означає: **Нехай так буде,** або **нехай так станеться!** Словом **Амінь** ми зазначуємо тоді своє бажання, щоб усі просьби нашого "Отченашу" сповнилися.

4. Ні,— зле поступив згаданий чоловік: закон евхаристійного посту забороняє причащатися навіть тоді, коли ми проковтнули, хоч би тільки дуже маленьку кількість якогось ліку. Одначе годі сказати, чи в тім випадку чоловік тяжко згрішив. Правдоподібно ні,— бо ж він щиро думав, що "зажити порошку аспірини —не є ніяке їдження." Чоловік, правда, в тім випадку помилився, але ж сама помилка не є гріх. Гріх, це свідоме й добровільне переступлення Божої або Церковної Заповіди.

5. Одне й друге однаково старе: і християнство і католицтво. Слово "католицький" значить загальний, всесвітній, призначений для всіх і для вся, і то раз-на-завжди, аж до кінця віків. Коли Христос свою святу релігію оснував, то призначив її для цілого людського роду, для всіх націй, для всіх рас, для всіх країв, для всіх часів. Христова релігія не сміє бути тільки для одного якогось народу, одної якоїсь раси,— вона існує **для всіх і для вся,** вона загальна, всесвітня, понаднаціональна, понадрасова,— або як ми з-грецька звикли казати: **католицька.** І такою вона була, і такою вона мусіла, так, абсолютно мусіла бути від самого початку. Ясно отже, що на питання: "Що старше,— християнство, чи католицтво"? відповідаємо з цілковитою певністю: "Ані одне, ані друге не є старше: обидва вони однаково старі."

6. Поява воскреслого Ісуса Апостолам представлена на Службі Божій тоді, як священик, узявши святу чашу в руки, звертається до людей і кличе: "Со трахом Божіім і со вірою приступіте!" а нарід відповідає: "Благословен грядий во ім'я Господне, Бог Господь і явися нам."

7. Порівнання Пречистої Діви Марії до місяця— надзвичайно гарне та влучне. Щоб це зрозуміти, подумаймо, що а) місяць— для нас, мешканців землі, це (після сонця) найбільший та най-

кращий світильник на небі. Так само й Пречиста Діва Марія (зараз після Ісуса Христа) найбільша та найкраща з-поміж усіх жителів неба. б) Місяць, як кажуть учені астрономи, свого власного світла не має; все його світло, ввесь його чарівний блиск походить від сонця. То ясне сонце промінням своїм місяць обсипує, а він тоді те проміння, неначе дзеркало, відбиває в наш бік, і темну нічку нам роз'яснює, і очі наші так любо чарує й веселить. Так само й Пречиста Діва нічого сама від себе не має. Вся її краса, вся її сила та велич походять від Ісуса Христа. То Ісус Христос, Сонце Вічної Правди, Свою пресвяту Матір промінням Своєї Ласки озолотив-опромінив, щоб Вона нам те проміння ясне передавала, щоб Вона нам серед ночі земного нашого життя, мов місяць ясний світила, щоб нашу душу християнську кріпила й звеселяла.

8. Якби в цій справі був якийсь поважний сумнів, то вороги Христової Церкви напевно його використали б. Одначе такого сумніву нема. Докази про побут Святого Петра в Римі такі сильні та ясні, що сьогодні між ученими ніхто вже не відважується їх атакувати. Навіть некатолицькі вчені мусять признати, і дійсно признають, що Святий Апостол Петро в Римі був і в Римі життя своє за Віру Христову віддав.

А що пан... (ім'я рек) відважився цю незбиту та непохитну правду публично заперечувати, то з цього ще ніщо не виходить. Адже в Святім Письмі написано, що дурень ще й не таке казав: "Сказав дурень у серці своїм: нема Бога!" Дурневі ніхто розумний не подивується, коли він крикне: "Нема сонця! Нема місяця! Нема звізд ясних на небі!" Дурному навіть можна вибачити, коли він скаже: "Святого Петра ніколи в Римі не було,— я про це знаю, я певний..."

Так,— але чи в згаданого панка (ім'я рек) була тільки дурнота? Якби так, то це ще було б лиш пів біди. Ми боїмося, що в цім випадку щось далеко гірше було: брехня була, підлота була, діявольська злоба була, аякже!...

ПОТІШАЮЧА ПОДІЯ

Цегорічна Квітна Неділя буде незабутньою для Отців Редемптористів в Йорктоні. Бо тої саме неділі Їх Ексцеленція Кир Василій зволили аж сім молодців рукополагати на діяконів, котрі пізніше як священики й місіонарі Чина Найсвятішого Ізбавителя будуть трудитися на ниві Христовій для Божої слави й добра безсмертних душ.

Тими новими левітами є Йосиф Денищук і Іван Сирота з Елфрос, Саск., Василь Глют з Райн, Саск., Димитрій Библів зі Спрінгсайд, Саск., Мирон Созанський зі Сейр, Па., Іван Лаптута, Бофало, Н.Й., і Григорій Новак з Вестбенд, Саск.,— братанок доктора Новака з Винипегу.

Сім їх є, тих нових діяконів, начеб сім дарів Святого Духа.

Ми нещасні українці привикли до того, щоб від нас вічно брали. Різні наїздники забирали нашим людям то національність, то культурні заведення— в нинішних часах забрали їм дах над головою, доробок, батьківщину, навіть віру й життя. Брали, брали, аж поки вже нічо не осталося — брали всі й всьо, а ніхто нічого не давав і не дає. Оден тільки не забув про нас, Господь милосердний. Бо осьто Він дав нашому народови аж сім апостолів, котрі в свою чергу дадуть українському народови своє знання, свою чесноту, свій час, свій труд, своє здоровля, своє життя, себе самих.

За це най буде слава й подяка Богу милосердному й Його заступникови Кир Василієви, а молодим левітам бажаємо ласки витривання в добрім, поступу в науці й чесноті, апостольської ревности, як найкращого успіху в праці на ниві Христовій, а на решті вічної слави вінець.

Тут мимоволі насувається одно питання: Хочби іменно тих сім нових діяконів працювало пізніше аж до загину для добра душ наших людий, чи той їх труд вистарчивби для успокоєння релігійних потреб тих наших людий тут т Канаді й де інде? Певно, що ні, й далеко-далеко ні. Для успокоєння релігійних потреб українців католиків треба десяток, що я кажу, треба соток ревних апостолів. Лихоліття порозсівало наших людей по цілім світі, люті вовки порозпуджували Христове стадо по всіх усюдах, тому треба пастирів, котрі вищукувалиб поодиноких затрівожених овечок і дбали про їх душевне й дочасне добро. Жниво отже велике, та на жаль робітників за мало. Тому я звертаюся до всіх ідейних і благородних молодців, звертаюся до них із закликом: "Під прапор, під прапор Христовий —на фронт, на фронт духовний —до борби, до борби духовної! Діявол, сатана має вже досить апостолів, най має також і Христос, а Христос передовсім. Вже досить на світі молодців, що своїм згіршаючим життям і злим прикладом псують других і пхають їх в вічну погубу— тож най будуть також і молодці, що святістю життя і апостольською ревністю будують других і показують дорогу до вічного блаженства.

Звертаюсь також до родичів, звертаюсь до них зі закликом: "Не бороніть своїм синам, щоб приходили до Ісуса! Ваші сини є в першу чергу власністю Ісуса, тож коли Ісус кличе їх до своєї служби, то Ви не можете їм бути на перешкоді без нарушення Божої волі.

Закінчую цих кілька скромних стрічок зі щирою молитвою: Боже великий, единий, Русь-України спаси! Спаси її від напасників видимих і невидимих, благослови її в дочасних і духовних справах і обдари дітий її своїм солодким миром тепер і в вічності.

СКИТАЛЬЦІ ПИШУТЬ...

До Редакції напливають чимраз численніші листи від наших Скитальців в Німеччині, Англії, Франції, Бельгії, Італії і прочих краях, куда загнала їх лиха доля. Приходять вони з причини невладнаних почтових відносин між поодинокими краями із значним опізненням, місяць і більше. Все-таки, річи, про котрі пишуть не перестають бути для нас актуальними та пекучими і тому будемо регулярно ділитися з нашими Читачами з принаймні набільш діймаючими уступами з їх листів, щоби краще зрозуміти їх положення та прийти їм з поміччю.

О. С. Нагаєвський пишуть з

табору полонених в Італії, дякують за прислані книжки з проханням, щоби й на далі памятати. Опісля пишуть деякі свої завваги та спомини із страшних воєнних переживань.

"Пишуть про нас деякі ваші часописи, що ми фашисти. Требаб їм комусь до нас приїхати та подивитись на тих "фашистів." Самі малограмотні а то й багато неграмотних селян, які вчаться щойно тепер грамоти з канадійських букварів. В них чорні, порепані, спрацьовані руки. Требаби послухати історії, 1). 18-літних дівчат, що німецькими волами возили колоди з ліса. Вам відомо як німці уряджували в білий день або серед ночі облави на робітників. Приміром серед поля в зимі задержали цілий поїзд і всіх здорових, без огляду на те чи здатний до праці чи ні, під конвоєм забирали до Райху. Вони в кожному молодому (без ріжниці полу) бачили партизана, що підриває їхнє постачання на фронт... Всі варварські методи боротьби на фронті й звіринну ненависть до всіх можливих противників їхнього режіму, а в слід за тим безприкладні масакри невинних людей, впровадили перші большевики. Я був кілька разів очевидцем ексгумації масових гробів, де в страшний спосіб помордовано невинні жертви. Були мущини без носів, без ух, з повириваними язиками, пробриваними половими органами, жінки з повідрізуваними грудьми, порозтинаними животами, в які повкладано каміння. Я бачив це у Львові, на Бригідках, Замарстинові, на Яховича), в Дубні, Луцьку, Чорткові. Німці зачали наслідувати це 42. року, мордуючи масово жидів, стріляючи до них у білий день як до заяців. А потім робили це само з українцями. В Станиславові на ринку розстріляли в білий день 40 студентів, між ними й дівчат ... В німців був замітний ще вплив, хоч малий, христіянської культури. Большевики, це звірі в людських тілах. Вони не мають жадних скрупулів, про якунебудь совість чекістів не може бути й мови. Наказ партії—це їх закон. Наш добрий нарід пізнав їх дуже добре, тому ніхто не хоче туди їхати. На жаль, є ще у вас в Канаді такі, що не вірять нам. Не знаю, чи сам адвокат Свистун знає, що його брата й батька замучили большевики. Є тут його стриєчна сестра, яка знає про їхню долю... Якщо вас цікавить, то я колись напишу про моє переслухання в НКВД і про мою утечу звідти."

Певно, що будемо вдячні о. Н. за прислання споминів. Читаєш ті річи і не знаєш, чи то дійсність така, чи який жахливий сон-марево. І не можеш зрозуміти як можуть бути люде, в котрих жилах пливе тепла кров, в котрих грудях бється людське серце, котрих родина переживала такі страхіття та й тепер допиває до дна чарку страждань, та мимо того свобідні, та в свобідній країні, клоняться перед потвором, що й далі купається в крові неповинного люду... Коли ж, Боже ласкавий, отворять очи і серце, коли? Все ж правду розкривати треба, щоби хоть люди доброї волі прозріли.

Дорогі мої Отці Духовні.— Дуже вам сердечно дякую, що Ви були такі добрі для бідного скитальця і післали для мене книжочку молитвенну і ще не пожалуєте посилати Голос Спасителя. Отож мене то дуже тішить, що маю що перечитати і з чого помолитися за себе, за свою жену і за свої діти, бо не знаю, що там большевики з ними зробили, чи вони живі чи може вже їх нема межи живими... Дорогі Отці, Ви знаєте, що серце з жалю мало не вискочить, що я теперка бідний сирота маю робити на світі... Дмитро Приліпа.

...Ось в сій хвилі одержую лист від моєї рідні— пишуть, що жиють в сльозах і терпінях. Мама мої померли, син мого брата забитий. Много з моєї рідні "померло" не знати яким способом. Ось, дорогі Отці-співбратя моя новина від дорогої рідні. Думайте саомі, що діється в мойому серцю. Нехай Г. Бог буде улюблений і благословений за все, що нам посилає. Прошу Вас ласкаво моліться троха за мою рідню і за мене. — Брат Павло-Марія ЧНІ.

...Буду вам дуже вдячний за поміщення мого оголошення та прошу дуже прислати мені хоч один примірник "Голосу Спасителя," бо уже більш 7 років не бачив я українського христіянського слова. —З христіянським привітом "Слава Ісусу Христу," Івавина Дмитро.

ДОПИСИ...

КРОВЛЕНД, ОНТ.
Вшанували Панство Теодора і Софію Митрук

Дня 3 марта 1946 в неділю припало 62. роковини уродин п. Теодора Митрука, нашого довго заслуженого Діяча і члена при греко-католицькій парохії св. Михаїла у Кровленд, Онт. Отже панство Митруки прибули з Манітоби до Кровленд 1925 року і від початку до сегодня вірно працюють для слави Божої і добра нашої парохії. І також п. Митрук від початку заснования нашої парохії по сегодня є старшим братом, бо се є людина глибокого знання і йому як слід належиться пошана від членів так і від присутних гостей, котрі так численно зійшлися на се приняття. Тож не диво, що наші старші сестриці занялися сею несподіванкою, а се пані: Софія Стельмах і Докія Лопавчук. Отже згаданого дня в неділю в 2. пополудні, гості, члени фамілії і сусіди зійшлися до панства Митруків до хати несподівано і побажали їм всего добра. Опісля гості засіли до гарно прибраних столів, котре устроїли згадані сестриці і найперше відспівано многолітствіє під проводом нашого дяка пана Михаїла Стельмаха. Тоді п. М. Стельмах забрав слово. В своїй довшій промові пояснив присутним ціль сего торжества та побажав панству Митрукам всего добра, щастя та здоровля від всіх присутних гостей і візвав панство Митруків надалі стояти твердо і непорушно при своїй вірі, та щиро працювати для слави Божої і добра парохії і всіх вірних членів. Опісля старші сестриці вручили їм гарний дарунок і китицю живих цвітів на знак пошани і любови до них. А відтак забрав слово наш Ювілят п. Теодор Митрук зі зворушення серця дякував присутним за щиру прихильність до них і прирікав, що від тепер буде більше старатися о добре слави Божої і нашої парохії. А відтак пані Софія Митрук, зі сльозами в очах, дякувала присутним за так гарний дарунок і прирікала, що по вік сего спомину не забудуть. А відтак гості забавлялися весело до пізної ночі. І не забуте також на укр. католицьку пресу. На заклик п. Михаїла Стельмаха зібрано $8.50, з чого призначено 4.25 на Голос Спасителя.

Збіркою занялися: п. Антін Гливка і пані Марія Мороз. Жертвували слідуючі: Панство Митрук 2.00. Кущак 1.00. По 50ц.: Стельмах, Гливка, П. Мороз, Лопавчук, Бойко, Базюк, Неколін. По 25ц. Мартинюк, П. Мороз, Мошенко, Дарси, Захожний, Лукіян, Митрук; Леськів; Т. Митрук.

Жертводавцям щира подяка а Панству Митрукам бажаю много літ прожити в щастю, здоровлю, та спільно працювати для слави Божої і добра нашої парохії.

Присутний.

Управа Голосу Спасителя щиро дякує за прислану жертву на пресовий фонд і долучує свої щирі желання довгих, щасливих літ для панства Митруків та обильного Божого благословення для парохії св. Михаїла в Кровленд.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ...

"В суботу я отримала Голос Спасителя, так я зараз в неділю прочитала сей місіонар і люблю його. Хочу, щоби він щомісяця знаходився у мене. Посилаю 2 дол. на передплату..."— А. Кохайда.

"Дякую, що ви прислали мені місіонар. Хоч я передплачую 4 часописі, то мені часом за мало. Від 30-го року, як мій муж умер, якби я не читала і не мала таку сильну віру в Бога, певно булабим не дописала 70 року. Посилаю передплату 2 дол., одну собі і одну своїм сусідам..." — М. Ярмош.

"Хочем зложити прилюдну подяку нашим дорогим кумам панству Хомин, що вони зробили таке гарне діло для нас, що пренумерували Голос Спасителя на цілий рік. Тож ми висилаєм вам од-

ного доляра і просим висилати Голос Спасителя для О. і М. Коник.
— Т. Коник.

"Залучаю 2 дол. в листі, один на відновлення передплати, а один для нового передплатника. Прошу отця Редактора, призначіть самі до сей Місіонар має іти, бо я не маю таких знакомих."
— Пар. Боднарчук.

"Посилаю Вам одного доляра передплату на Голос Спасителя. Я отримав три числі і мені дуже а дуже інтересне й цікаво його читати, то буду вашим передплатником. — Т. Садовник.

"Посилаю вам свою передплату на рік 1946 і для двох нових передплатників і ще 2 дол. для сиріт в Айтуні. Прошу їм доручити." — І. Качмар, Монтмартре.

"Засилаю Вам одного доляра яко передплату на слідуючий рік на Голос Спасителя, бо він для мене дуже дорогий, приносить мені спокій серця і помагає мені нести той тягар, який мені Господь дав".— С. Панчишин.

"Посилаю вам кілька адресів моїх сусідів ,бо мені Голос Спасителя дуже сподобався і хочу, щоби і вони його читали... Посилаю 1 дол. моєї доньки, котра мешкає в Комарно, прошу їй там послати Голос Спасителя."— А. Возьна.

"Залучаю 1 дол. річну передплату на Голос Спаивтеля, котрий прошу висилати як дарунок від мене для пані С."—
С. Таченюк.

"Ви мені прислали оказове число Г. Спасителя і я вам за се дуже вдячний ... отже я хочу пренумерувати Голос Спасителя, але не тільки для себе, хочу щоби ще й другий був щасливий, то і йому премурерую Г.С."— М. Кузмяк.

"Дуже красно дякую за ваш Місіонар, котрий уже рік посилаєте мені. Кожний раз я чекаю на нього як на дорогого гостя, який має прийти до нас. Він є великою потіхою й скарбом нашого дому і нашого життя та радість моєї душі... Нехай Господь благословить вашу працю, помагає вам своєю ласкою, щоби ваш місіонар находився в кожній хаті, в кожній християнській родині тут в Канаді і Америці... Засилаю свою передплату на 1946 р. і заразом дарунок писанку..."— П. Бадзь.

"Засилаю вам одного дол. для нового передплатника мойого сина, котрий мешкає в Вінсї і дякую отцям за вашу працю."—М. Швець.

"Дякую вам за число Місіонара, котре мені дуже подобалося... Дякую тій особі, що подала мою адресу і і вислала мені Г. С., котрого я так люблю. Здоровлю щиро всіх читачів і жичу, щоби всі українські жінки стали передплатниками сего дорогого часопису."—
М. Підкович.

"Посилаю передплату на місіонар за свою доньку і посилаю її адрес... добре, щоби і молоді користали з місіонара." — М. Ухач.

"Посилаю вам одного дол. річну передплату, за що прошу мені стало посилати Г. Спасителя, бо мені дуже ся книжечка сподобалася від першого разу."
— Н. Рольський.

Дорогі Отці.—Засилаю одного доляра на передплату Голосу Спасителя, бо щиро признаю, що Місіонар Голос Спасителя то велика розрада і потіха, бо в нім є дуже богато що кождий добрий католик повинен знати. Тому я раджу кожному пренумерувати Місіонар Голос Спасителя.—В. і К. Степухів.

З великою подякою посилаю одного доляра на передплату сеї книжки Голос Спасителя, яку дуже люблю читати. Ми мешкаєм 20 миль від церкви, то мало коли там доїздимо і як перечитаю Голос Спасителя, дуже лекше чуюся на душі.—Пар. Радюк.

Дорогі Отці, я відновляю свою передплату на сей рік на вашу цінну книжочку Голос Спасителя, котрий дуже люблю читати, і одного доляра за вислухані молитви. Остаюсь все вдячний.—Мих. Грицун.

Посилаю Вам два доляри, одного на передплату на 46. рік, а другого на Великодний дар і дуже перепрашаю, що на час не післала, але ліпше то як ніколи. Дорогий Отче, най Господь Бог Вам надгородить стократне за Ваші науки у Місіонарі і за всі труди. Христос Воскрес!— Ірина Щерба.

Посилаю передплату на Голос Спасителя і два доляри на Пресовий Фонд. Перепрошую, що свою передплату троха запізнила. Здоровлю щиро Високопреподобних Отців і желаю для Голосу Спасителя як найбільших успіхів. Прошу помолитись за мене і мою родину. Щиро жичлива— В. Василишин.

В залученій ковертї посилаю одного доляра на передплату на Голос Спасителя за рік 1946. Прошу Вас, дорогі Отці, посилайте мені і на далі Голос Спасителя, котрий неначе той місіонар приносить мені Боже Слово до моєї хати. Також же вкладаю два доляри екстра і прошу посилати Голос Спасителя до Скитальців.— А. Сороколіт.

Дорогі Отці, засилаю доляра передплату Голосу Спасителя і тішусь, коли прийде до мене цей дорогий гість. Нехай Найсолодші Серця Ісуса і М. Марії благословлять Вашу працю і тих, що читають Голос Спасителя.—Н. Сологуб.

Всечесніші Отці,—Минувшої неділі я мав нагоду читати Місіонар Голос Спасителя, що Ви видаєте. Дуже він мені сподобався і засилаю передплату, бо добра релігійна книжка то велике лікарство для чоловіка душі і тіла.—І. Кінал.

ПОШУКУЮТЬ...

Івана Оліярника, сина Марка, та Миколу Домашевича, сина Теодора, перебуваючих у Канаді від 25 років— шукає Іванина Дмитро з села Вількі Мазов., пов. Рава Руска. Теперішня адреса:
Strz. Iwanina Dymitr,
Polish Forces, Middle East 235.

Дмитро Ковальчук з Чортківського повіту пошукує свого брата і сестру, що минувшого року перебували в Монтреал. Просить, щоби написати до нього на адресу:
Dmytro Kowalczuk,
Aufkirch n. 20 ½, Kr. Kaufbeuren,
Bavaria, Germany.

Рідні і знакомі з села Трибуховець, пов. Копичинці! Ваш професор Дмитро Бучинський знаходиться в Німеччині і бажає з вами листуватися. Пишіть на адресу:
Buczynskyj Dmytro,
Memmingen Bay. Crusins St., 11|2,
U.S.A. Zone— Germany.

ПОДЯКИ Й ПРОСЬБИ...

Складаю прилюдну подяку Найсв. Серцю Христовому і Матери Божій Неуст. Помочі за щасливо перебуту операцію. Посилаю 3 дол. на 3 Служби Божі до Матінки Божої Неустанної Помочі і прошу їх відправити 1., 2. і 3. мая, що буде для мене велика ласка.—М. Ковбель з пар. св. Юрія, в Саскатуні.

Дорогі Отці Місіонарі, я Вас прошу в імени Бога, відправте за мене 5 тихих Служб Божих. Я цілу зиму слаба, маю ревматизм в всіх костях, не година ходити і нічого робити. Я не спію 37 років.. Маю надію і вірю, що Господь Ісус Христос і Матінка Божа Неустаючої Помочі мені поможе. Поздоровляю Вас, дорогі Отці, добрим здоровлям і жичу від Господа всьо що самі желаєте.—К. Нагорна.

Складаю найсердечнійшу подяку Найсолодшому Серцю Христовому, Матері Божій Неуст. Помочі та її Непорочному Серцю і св. Йосифови за вислухану молитву, за виздоровлення з тяжкої слабости. Залучаю два доляри на відправу Служби Божої.—Николай Федо.

Прошу помістити від мене в Вашій так дорогій часописи прилюдну подяку Пр. Дівї Марії Неуст. Помочі за ласки отримані через час мого життя, а особливо тепер в часі Вел. Посту. Я мав два рази операцію на однім оці, бо темніло і я вже не годен був читати. Тепер, за поміччю Матери Божої, виджу і читаю. Через два тижні боліли мене вуби в день і в ночи. Того часу відправлялося в нашій церкві Пресв. Евхаристії торжественне празничне Богослуження в коронацією статуї Пр. Дівї Марії. Від того часу як я був присутний на Службі Божій і Коронації, зуби мене не болять а боліли мене більше як сорок років, від 22. року життя. Честь і слава най буде нашій небесній Матери Неустаючої Помочи.—Мих. Подлужевич.

Найщирішу подяку складаю Пресвятому Серцю Христовому і Божій Матері Неустаючої Помочі, що мій син щасливо перебув війну та з-за моря вернувся здоров до Канади. З цеї нагоди жертвую 2 доляри, одного на Службу Божу і одного на передплату Голосу Спасителя.— Й. Вишневський.

Складаю найсердечнійшу подяку Всемогучому Господу Богу, Пресвятому Серцю Христовому, Матери Божій Неустаючої Помочі і Ангелам Хоронителям за одержані ласки, а особливо за щасливий поворот з-за моря до дому. Я вже не думав, що зобачу ще свою рідню, але Добрий Господь поміг мені, вислухав мої щирі молитви та дав пережити всі терпіння в минулому році. При тій нагоді висилаю 3 доляри на єпівану Службу Божу, бо так собі постановив, що коби Бог поміг мені повернути з війська до дому, то своїми здоровими руками дам на Службу Божу і се тепер сповняю.—С. Максимчук, Роза.

МЕДИЦИНА?

Я, нище підписаний Йосиф Ірза, 70-літний старець перележав в ліжку 13 літ і тепер став на ноги та учуся ходити.

З початком марта 1933 р. вийшов я на вулицю зовсім здоров. Коло 10. години

ДЕЩО ІЗ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА УНІВЕРСИТЕТІ В ЛЮВЕНІ (БЕЛЬГІЯ)

Дня 19 грудня, 1945 р. запрошено мене з відчитом "Про Україну" до флямандських студентів при кат. університеті в Лювені. Один з бельгійських організаторів запропонував мені запросити до ілюстрації конференції 3. наших студенток в народних строях, які б відспівали бельгійцям декілька наших пісень. На конференцію прийшло богато студентів. Славний ґеникольог в Бельгії Схокарт, та інші гості. Успіх виступу наших трьох студенток: панни С. Колібаби й сестер Ліди й Віри Дебайлівнів був надзвичайний. Бельгійці не могли налюбуватись красою наших народних строїв, та чаром нашої пісні. Проф. Схокарт зі зворушення дійсно аж плакав, та повторяв мені раз у раз до уха: Це чудове, це прекрасне... При кінці, серед невгаваючих оплесків, він нам щиро подякував, та запропонував бельгійським студентам зробити збірку на наш студентський фонд. Сам він перший дав тоді 1,000 франків, та став невідклично найгарячішим приятелем українців... Це був перший виступ наших нових студентських сил в Лювені. Потім п. Інжінір Симко з'організував студентський хор, який вже нераз зворушив чужинців аж до сліз, та з'єднав нам надзвичайну симпатію, та признання. Але про ці успіхи розкажемо пізніше, як наше громадянство так захопиться поширенням нашої пісні, цеї духової краси нашого народу як чужинці, та докаже це нашим студентам щедрими дарами, які є для них як і для нашої пісні в Бельгії услівям життя.

о. М. Германюк.

почув нараз великий біль у стопі ноги та. тримаючись мурів та фенців якось вернув домів. Закликав жену і вона з сином якось випровадила мене по сходах та покликала лікаря. До 9. години вечером біль дійшов до клуба. По пятьох неділях доктор сказав, що нема ради ні медицини, що так остану до смерти. Пробував ходити при помочі берлів, упав і як занесли мене на ліжко, так і лежав весь час.

В році 1945 о. В. Тремба принесли маґазин, в котрім була згадка про нову медицину на подібні хороби. Невістка, котра мною дуже опікується, написала до тих лікарів і від них діставала листи з порадами.

4. марта цего року мій лікар виписав рецепту на сю медицину і норса дала мені перше застрікнення 5. марта. 9. марта, в 13 літ від дня коли захорував, о власній силі вийшов до кухні, де посидів з 10 минут. і від тої пори щодня потроха ходжу. Тепер беру застрики два рази на тиждень і хоч не зовсім здоровий, маю надію, що видоровію.

Признаюся, що своє видоровлення приписую не так медицині як Матери Божій і св. Вероніці, до котрих мав велике набожество від дитинства і до котрих щиро емолився в моїй хоробі.

При тій нагоді складаю щиру подяку о. пароху Трембі як також місіонарам о. Марковому і о. Краєвському, котрі мене потішали і всім, що довідувалися до мене в слабости. Дорогих читачів осміляюсь просити о молитву на мою інтенцію. —Йосиф Ірза, Вунсакет.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО в АЙТУНІ, САСК., 28, 29 і 30 ЧЕРВНЯ

Прийдім усі до Наймилосерднішого Серця Ісусового, щоб випросити в Нього помилування, помочі й охорони для Рідного Народу під теперішню хвилю на рідних землях України та на скитальщині!

оо. Редемптористи, Айтуна, Саск.

Redeemer's Voice Digest

... A MONTHLY SURVEY.

HERE AT LAST!

The constant aim of the publishers of "The Redeemer's Voice" has been to reach as many readers as possible who are of Ukrainian origin. Their efforts have been, to a limited extent, successful. "The Redeemer's Voice" goes out to every part of Canada, to the United States, Brazil, Argentine, and across the Atlantic to such countries as Denmark, Belgium, France, Germany, Czechoslovakia, Austria, Switzerland, Italy, England, East Africa, and the Near East. It reaches to whereever Ukrainians have settled throughout the world.

With the aim to reach an even wider audience, and recognizing that many young Ukrainians have never had the opportunity to learn to read the language of their forefathers, the publishers of this magazine have decided to put out an English section. It will take the form of a monthly survey of the English Catholic press.

Besides supplying popular and important reading for young Ukrainian readers, such as business men, doctors, lawyers, dentists, school-teachers, farmers, miners, lumbermen and railroaders, it will be an inspiration to take up the reading of Ukrainian... curiosity will urge them to get inquisitive about what goes on in the first 48 pages of their magazine.. it should be no difficult task, especially for those who already speak Ukrainian, since Ukrainian is spelled phonetically, i.e., there are no unpronounced additions to the spelling of a Ukrainian word, as there is in English.

All who possibly can should read 'The Redeemer's Voice" since it is the outstanding Ukrainian journal on this continent, and for that matter, in the world. A Ukrainian unfamiliar with the best journal in the Ukrainian language should consider himself unfaithful to his glorious heritage.

These sixteen additional pages are given to its readers at no additional cost. This should be gratifying to those who wish

to continue or take up the good work of getting new subscriptions... and with the added attraction of an English section, many more new subscribers should be easily obtained. The "Catholic Digest" announces it has 275,000 subscribers, and complains that this is not enough... it points to the "Reader's Digest" with its 11,000,000. The "Redeemer's Voice Digest" will be content for the present, to aim at 10,000 subscribers, and with the cooperation of its readers, this is by no means impossible in the very near future. For the most part it merely means that you send to us the names and addresses of those whom you think would be likely subscribers. With such an increase in our circulation we can confidently promise many more improvements in our product.

Every mail brings complimentary letters of encouragement and approval. Suggestions have been made. All this has been appreciated by the editors. What you think of the English section, that is now added, and your suggestions in its regard, would likewise be appreciated.

What the Catholic Press is Saying—

"One of the remarkable features of the contemporary Catholic scene is the number of prominent people who have entered the Church. The names of Henry Ford II.; L. Budenz, editor of the Communist Daily Worker, New York; Clare Boothe Luce, author, playwright and member of the American House of Representatives; Senator Wagner; Evelyn Waugh, the British author; several "Red" professors and journalists of France and Spain; have recently claimed the spotlight in this movement, which appears as yet in its initial stage" — Northwest Review, Winnipeg, Man.

* * *

"The famous Dean Swift wrote in Gulliver's Travels that "whoever could make two ears of corn, or two blades of grass, to grow upon a spot of ground where only one grew before, would deserve better of mankind, and do more essential service to his country, than the whole race of politicians put together."

"One hates to think what would happen to Agriculture Minister Kennedy of Ontario if the Dean's gift of satire was broadsided upon him. For the considered opinion of the Minister of Agriculture is that Ontario has fifty thousand soo many farmers.

"Now we don't pretend to know very much about the science of agriculture. We can tell the difference between a cow and a horse, an apple and a pear, a potatoe and a turnip, ripening wheat and a meadow ready for the mower. Just the same, we side with the Dean rather than the Minister."—The Canadian Register, Toronto, Ont.

* * *

"Is the Catholic Press worth making a noise about? Well, the slogan on the masthead of one Catholic magazine represents fairly accurately the purpose of all Catholic publications. It says: "Devoted to the Unchangeable Principles of Truth, Justice, Democracy and Religion, and to all that Brings happiness to Human Beings." Item for item, you will not find a list of objects anywhere more worthy of study, application and interest, and at the same time more vital to the welfare of every individual. The very starting point of the Catholic Press is its most powerful appeal, viz., that it accepts *unchangeable principles* of truth, justice, democracy and religion. In a world that is going around in circles, because its leaders cannot agree on principles, in a world that is full of international disagreements, strikes, race quarrels, suicides, racketeers, dictators, liars, thieves, etc., most of them defending their conduct on the basis of the changeability of truth and the relativity of all standards, people who love peace should be fascinated by the very thought of unchangeable principles for the attainment of peace."— The Liguorian, Oconomowoc, Wisconsin.

Canadian Front—

Climaxing the five-day round of religious and civil rejoicing in the return home of His Eminence, James Cardinal McGuigan, Archbishop of Toronto, a mammoth gathering of the Catholic community in Maple Leaf Gardens took place Sunday, April 7, with massed choirs, organ concert, presentations to His Eminence and an inspiring address in reply. On Wednesday afternoon, the new Cardinal had paid his respects to the Toronto City Council and to the Ontario Provincial Legislature, and in the evening had solemnly entered the Cathedral. At luncheon Thursday, he gathered with fellow-members of the hierarchy and clergy to hear tributes from their Excellencies the Apostolic Delegate, the Archbishop of Montreal and the Archbishop of Kingston and a spokesman for the diosesan clergy. In his reply, he revealed a personal tribute of the Holy Father to himself as a tireless laborer for unity and peace in Canadian Catholicism.

The most vibrant address of the week, however, was His Eminence's appeal to the Catholic Laity at the Maple Leaf Gardens reception. After describing his voyage to Rome and back, His Emminence said:

"And now, my brethren, while we rejoice on this occasion at being together again, and on receiving this most exalted honor from the Holy Father, let us not forget that we live in stern and testing times. When a Cardinal receives his scarlet robes he is told by the Holy Father that they represent not only the majesty of office but the necessity of his readiness to shed his blood if need be for the cause of the Church of God and the people of God.

"In the Hall of Benedictions in the Vatican, when the Holy Father imposed on the new Cardinals their birettas, he delivered a grave speech on the present state of the world. Our world is not only still bleeding from the terrible wounds inflicted in the recent war, but the evil principle which produced that war is still operative, still powerful, still menacing. *That evil principle is the greed for totalitarian power.* It may now have a different name from what it had before 1939, it may wear a different color, but it has the same grasping ambitions, the same dark and ruthless method, and if it succeeded it would bring about the utter destruction of human values. It has already brought about that destruction in large parts of Europe.

Winston Churchill spoke the other

day of an iron curtain dropped over part of Europe cutting it off from the rest of civilized world. *My brethren, I spoke to Cardinals and priests and laymen who had come from behind that iron curtain, which is not wholly impenetrable, and I tell you that my blood froze at what I heard.*

DANGER FROM WITHIN

The Holy Father spoke to us, not so much about the external danger from an aggressive power, but an internal danger. By an internal danger I do not mean spies and plotters. They are part of the external danger. No, the danger against which the Holy Fahter was concerned to warn us all was the danger that we should adopt the evil principles and methods of our enemy in order to fight him, that we should call in Satan to cast out Satan. There is a danger of our sacrifiicing our liberties in order to save them. There is the danger of the whole world, of all our lives, being perpetually organized for war, of our burying our cililization underground because we are afraid of the dropping of an atomic bomb.

There is no easy escape from this danger. The statesmen of the world are faced with a real dilemma. There is, indeed, no solution on the basis of power politics, as long as we trust primarily to the material sword for the defence of our homes. What we need primarily is a spiritual defence, the Sword of the Spirit which is the Word of God.

NO MONOPOLY

The war between the forces of good and evil rages in the world today and it rages in every country. *No country has a monopoly of all the good or all the evil.* It is the Church of Christ, founded on the Rock of Peterr, that never fails to uphold the standard of the good and that gives to men the guidance and the inspiration that they need if they are to live as men, as children of God, as brothers in Christ and not as animals of the jungle.

LAITY IN FRONT

And in this unceasing struggle between the Church of Christ and the gates of hell the laity are in the front line. This is what the Holy Father impressed on us Cardinals on the day that he gave us our birettas. He was telling us that the Church cannot confine herself to the sanctuary, she must make her influence felt in every sphere of human life and human society. And then the Holy Father used these words which I will quote to you:

"Under this respect, Venerable Brethren, the faithful and more previsely the laity, are in the front line of the Church's life; for them the Church is the vital principle of human society. Accordingly they — especially they—must have an ever clearer sense not only of belonging to the Church but of being the Church, i.e., the community of the faithful on earth under the guidance of the common Head, the Pope, and of its Bishops in communion with him."

That is the end of the quotation. My dear brethren of the laity! You are the Church. You are in the front line of the Army of the Lord. Could a Cardinal have a higher dignity than to be a leader in his Army? Could any of us have a nobler part to play?

A NOBLE VOCATION

Brethren, with the Apostle I beseech you to walk worthy of the vocation to which you are called. Be faithful to your religious duties. Cooperate generously with your pastors and fellow-parishioners. Keep up your Catholic education by regular Catholic reading. Take part in social and co-operative movements for the good of the community. Let your private lives be shining examples of the purity and truth of the religion you profess. Above all, I would say in these days, cherish your family life. Let your main recreation and pleasures be in your own homes.

Family Allowances in Canada—

Babies are welcome in Canada. To families who already have children, monthly government cheques are going for each child. To couples who are childless now, similar cheques will go when they have a baby.

No time limit is fixed; no Canadian family is barred. Although the legalizing it, the Family Allowance act, became effective only last July, 1,334,575 families now are drawing $19,050,972 a month; they receive it as their allowances for 3,168,187 children the payment for each child averaging $5.94.

Canada wants to increase the birth rate and also make life a little better for children now growing up. But the government asks for no accounting of the bonus money. It isn't prying into family affairs. It takes a mild precaution when it sends the cheques only to mothers, on the theory perhaps that they are less likely than fathers to let the money slip through their fingers.

Sometimes, to fulfill the law's purpose, actual necessities are sent to babies, instead of money. Since even the Indians and Eskimos, Canada's oldest inhabitants, share in the grants, this form of payment is often made to them. One Eskimo father, in asking for goods in the place of money, mentioned that he had four small daughters, all named Sammy. The government understood. It sent to each Sammy a fine lot of canned fruits, meats, milk, marmalade, cereals, and corn syrup. When the father brought home the bounty, the little girls danced around him. They said it was just like Christmas, that wonderful institution the misionaries had told them about.

Indians regularly take their windfall from the government in such goods, with federal agents supervising distribution. Indian children who never before saw oranges are eating them now; they are being introduced to dried apricots, grapejuice, and pork luncheon meat.

To Indian women the agents take layettes, flannelette, woolen materials, gum footwear, yarn, thread, needles boots and moccasins, dress materials, caps shirts, mitts, and woolen underwear. To Indian braves they occasionally issue rifles or shotguns and ammunition, nets, camp stoves, axes, files, saws, traps, cooking utensils, and snare wire.

Are these things for the baby? Or for the growing children? "Certainly", the government replies. They're the kind of goods that make children secure in a harsh, cold country. If something is essential to family life up there, the government believes it is therefore essential to the young ones.

In hard cash, if the family wants it, as most of them do except the Eskimos and Indians, the new government plan provides monthly payments as follows: For children under six years, $5.00 monthly; from six to nine, $6.00; from 10 to 12, $7.00; and from 13 to 16, $8.00. When families have more than four children, allowances are reduced begining with the fifth child.

The government plan is no whim: in many a Canadian home there's proof of that. Some children are

now going to school who didn't go before because they lacked shoes or clothing. Others are growing stronger than they used to be, and their eyes are brighter; they are getting more good food. Once in a while a little girl who use to envy the others can have a bow in her hair, too; only little girls and mothers know this is important. Occasionally, a boy gets a pair of skates, to remember all his life. The law approves of this. Skates and hair ribbons, its administators say, sometimes are better than medecine.

As for the full cost, it won't break Canada. It is estimated the payments will be $250 million a year. That is what the Dominion not so very long ago was spending every two weeks on war.

—American Weekly.

Mary

by B. P. Lens.

AT THE LAST MINUTE

Mary, a girl about eight years old was ensconced in a deep chair quietly studying her catechism, when her mother intered the room. The mother walked up and down the room, weeping silently and moving her lips in prayer while her small daughter watched her with tears in her eyes.

"Mama," she finally asked, "why are you crying? Is daddy very sick?"

"O child, I did not know you were here. Yes, your daddy is so sick, he will not get well. I am crying because he won't see a priest. It seems that our prayers for his conversion are in vain."

The child arose and going to her mother asked: "Will it bother papa, if I sit beside his bed and study my catechism?"

"No, I don't think so. Just now he is not in pain, and he may be glad to have you with him."

"Don't worry, mama. I will go and sit with him."

The child tiptoed into the room where the patient sat, propped up in bed, because of his difficulty in breathing, listlessly reading the daily paper. He smiled at his daughter and welcomed her with an outstretched hand.

"Daddy," she said, "I have come to sit with you and study my catechism."

"Why, that's nice of my little girl —come and sit up on the bed."

When she had made herself comfortable, she asked: "Do you mind if I study out loud? You know I can learn so much better."

He kissed her fondly and said: "I won't mind." So Mary opened her catechism at the first page and began reading, "Who made me? God made me," and continued seriously through several chapters.

"Is this a review, Mary?" finally asked the sick man.

"Well, you know, daddy, every two weeks we go over all the chapters, to see if we forgot. Now, please daddy, ask me and see what I forgot."

To the surprise and pleasure of her father she answered without a single mistake.

Then the child asked: "Now will you hear the prayer that we just learned in school?"

She folded her hands and raised her eyes to heaven and began: "Remember, O most gracious Virgin Mary, that never was it known that anyone who fled to thy protection, implored thy help or sought thy intercession, was left unaided. Inspired with this confidence, I fly unto thee, O Virgin of virgins, my Mother; to thee do I come, before thee I stand, sinful and sorrowful; O Mother of the Word Incarnate, despise not my petitions, but in thy mercy hear and answer me. Amen." Isn't that a nice prayer? You know, daddy, I didn't know what all those big words meant, but the Sister told us and I think it is the nicest prayer of all. She told us to say it every day and the Blessed Virgin will keep us nice and good. I'll say it for you too, daddy. But you know that prayer, don't you?"

"No, Mary, I am afraid I forgot it," he responded with a sigh, which was not lost on Mary.

"O then I will say it again." As the pleading words of that beautiful prayer fell fervently and slowly from her innocent lips, the father's eyes closed and a tear trickled down his cheek. Mary finished with the prayer, looked up and saw her father with closed eyes. Thinking him asleep, she kissed him lightly and quietly retired.

But the sick man was not asleep. The words of the "Memorare" awakened memories of his childhood. He remembered how his pious mother had instilled a love of the Blessed Virgin into his soul. He remembered how he had learned to say the "Memorare." He was reminded of his happy childhood as a Catholic boy. The inmost recesses of his soul were pierced. As he lay there, he began to realize his indifference to religion and how his soul had lost sight of the one thing necessary— the salvation of his soul. He was moved to pray and silently tried to formulate the "Memorare."

After a long time spent in thought, he finally called to his wife. When she entered the room he simply said to her: "I would like to see a priest." Without further words she hurried to send for the priest. Meanwhile she knelt down to thank God and His blessed Mother that he had expressed a wish to have a priest.

The next morning mother and daughter knelt at his bedside while the sick man received Holy Communion for the first time after some twenty years. Extreme Unction was administered to him and he was ready to meet his God.

That evening Mary went to say her usual good-night to her father. "Daddy," she said, "you haven't got a rosary so I'll lend you mine and when those bad pains come on, say some Hail Marys and you'll feel better."

That night the man died quietly in his sleep with his young daughter's rosary clasped in his hands.

The Blessed Virgin Mary had once more proved her power as Mother of Perpetual Help.

Ukrainian "Apostasy"—

THE CASUAL ANNOUNCEMENT from behind the iron curtain that three million Ukrainian Catholics had abandoned the Catholic Church and submitted themselves to the Orthodox will surprise only those who have not been following events in the Ukraine; and will deceive only those who have managed to remain ignorant of the techniques of Soviet strategy. For this is merely a carrying-over into the religious sphere of a pattern with which we have long been too familiar. The Soviets move in; an "oppressed minority" appears; a "liberation committee" is formed; the liberated ask to be absorbed into the higher unity of Soviet freedom; their request is graciously acceded to; *finis*.

America, on January 5, 1946, carried an article by Father Charles Keenan pointing out the beginnings of this strategy. During 1945

the Ukrainian Hierarchy and many priests had been arrested. A "Preliminary Committee for the Reunion of the Greek Catholic Church with the Orthodox Church" had been formed and had issued its appeal to "the venerable clergy of the Western Ukraine." The appeal was decisevely rejected; and the Ukrainian Catholics asked that the rights guaranteed to them even under the Soviet Constitution should be granted. The only result, in the words of Bishop Senyshyn, Auxiliary Bishop of Ukrainian Catholics in the United States, was.. *confication of Catholic religious institutions, heavy pressure aimed at making Catholics join the Orthodox Church, killing and imprisoning clergy and outstanding people...*

That is the background against which the Moscow announcement must be read.

Since the Ukrainian Bishops are either dead or in prison, the "Synod of the Uniate Church" which issued the announcement of reunion with Orthodoxy speaks at the best without authority. It speaks, moreover, in a too well known idiom. The Uniates, said the "Synod," had been taken from Orthodoxy,

...with the help of proud and power-loving Rome, which had always dreamed of its own dictatorship in the Christian world.

Today, before our eyes, an act of historic justice has been done through the heroic deeds of the Red Army—truly an army of the people —and of the entire Soviet Union...

When we add a report from Rome that only forty-two priests (now excommunicated) out of some 2,700 voted for the schism, the true worth of the "Synod" becomes evident. It may be able to enforce its authority in the Soviet zone; but elsewhere its proceedings will have no effect whatever on the loyalty of Catholics.

Technocracy—

It has been noticed of late, especially in Saskatchewan and in Manitoba, that the promoters of a movement called Technocracy are making intensive efforts to recruit new members. Catholics are being invited to attend meetings and to join. The question of the Catholic attitude towards the movement has, in consequence, becoming pressing.

Of course, for the Catholic who knows anything about economics and sociology and history, there is no question of his attitude. Such a Catholic would consider Technocracy as so much hokus-pokus and sheer nonsense. About the only thing that rings true in all its talk, is some of its criticism of the present plight of the world. But Catholics are no more satisfied with the present world-set-up than Technocrats. Anybody can criticise. But it does not take much commonsense to see through the solution of the difficulty as it is presented by the Technocrats. However, the surprising thing about the adherents of Technocracy is the burning fervor that they develop for their ideas— they get as apostolic and evangelical about Technocracy as the Witnesses of Jehovah do about the rantings of the late Judge Rutherford. And they develop another attitude very flattering to themselves: Anybody who does not agree with Technocracy is a dumbell. Howard Scott, the High Priest of the Movement from New York, told a jammed City Hall audience in Yorkton, Sask., some years back, that they were just a bunch of fools; he had taken a quarter from each of them at the door and besides that he got a good hand-clapping thank-you from them for his insults to them. About the only good the present writer got out of his two-bits, was the satisfaction of walking out in the middle of his drivel. Reports in the local press on the second half of the lecture supported my guess that I didn't miss much.

In April, 1942, the Catholic Central Verein of America, with headquarters at St. Louis, Mo., issued a bulletin on Technocracy. One paragraph went as follows: "Well organized, adequately financed, and evidently led by very shrewd men, the movement known as Technocracy strives to gain a wide audience for its message after an indifferent existence of some 20 years.

"Supremely racialistic and completely socialistic, the technocratic program reads like a totalitarian pamphlet. Accordingly, the leaders would 'confiscate' or 'conscript' just about everything and everybody on the North American continent. Apparently Technocracy is taking advantage of a crisis to promote a program that would destroy both the individual and collective rights of most Americans. Ironically, it is to protect these very rights that our country is now at war."

One of the things that Howard Scott emphasized during his Yorkton visit, was that Technocracy was indifferent to religion. Religion did not matter, was his assurance, and so Technocracy was neither for or against Religion. That was seven or eight years ago. Time seems to have changed that— it seemed phoney to me at the time. As recent as July 2, 1945, issue of the *Denver Register*, has this to day: "If anybody has any doubt that Technocracy, Inc., is a violently anti-clerical and anti-democratic movement, we advise him to get the June, 1945 issue of the "Technocrat" and read an article, "The Vultures of the Peace," which contains no signature except "Continental Headquarters, Technocracy Inc." The "Technocrat" is published in Los Angeles.

"We have long been in the newspaper business, and have read many thousands of attacks on the Catholic Church, but we have never seen anything more diabolical than this article. Only men willing to stop at nothing to gain their ends could be guilty of it. The aim of Technocracy is to establish a complete economic tyranny over civilization, one that would have a stronger grip than either Fascism or Communism. The article is an attack on Fascism, and yet Technocracy itself is Fascism of a worse sort than existed in either Germany or Italy.

"The article, however, is none too subtle in its promotion of Communism. The reason is clear. Fascism is politically dead. Communism is still alive and powerful. So the Technocrat Fascists are playing the game of Stalin by attacking the Catholic Church. The current phase of this game is to call the Church Fascist! Communism, Fascism are merely different varieties of Marxism. Technocracy itself is Marxism carried to the nth degree. The officers of the movement know, as Stalin knows and as Hitler knew, that the spirit of Catholicity is incompatible with economic and political totalitarianism."

Apparently, Technocracy has come out in the open in its attitude towards Religion. The first religion to "get it" is the Catholic Religion. That's the usual course of events and an experience not new to the Catholic Religion.

However, Catholics are not as stupid as to be against Technocracy because Technocracy is against Catholics. Catholics are against Technocracy because it does not add up, it does not make sense. That's reason enough for anybody to be against it.

People Ask—

What do you say to this: I belong to the Greek Orthodox Church and regard my religion as identical with the Ukrainian Catholic religion except for the fact that it acknowledges the Pope as head whilst we acknowledge the Patriarch of Jerusalem?

Even were that true, you are confronted with a great problem. Christ declared definitely that His Church would be one fold under one shepherd. And your duty would be to inquire as to the relative merits of the Pope and of the Patriarch of Jerusalem in their claims to be head of the Church. Both cannot be. But, as a matter of fact, you cannot speak of one Greek Orthodox Church with the Patriarch of Jerusalem as its head. The Rev. C. J. MacGillivray, in his book, "Through the East to Rome," in 1931, says that, as an Anglican clergyman, he spent some years in the East amongst the Greeks and Syrians, working for the reunion of Greeks and Anglicans. He found it impossible, and in the end became a Catholic. On page 91 of his book he writes: "To begin with, there is no such thing as the 'Orthodox Church.' There is a group of some 15 or 16 independent Churches, recognizing no common authority, but loosely connected as being all 'Orthodox.' And again, if you leave out Russia, the whole number of the Orthodox is exceedingly small; and the Russian Church was only held together by the power of the State. Compared to the Catholic Church the so-called Orthodox Church is just a collection of fossilized and moribund fragments of what was once a great and living Church. Indeed, it seems to me to be a great object lesson in the disastrous consequences of abandoning the rock on which the Church of Christ was built. The Orthodox Church has ceased to be a living teacher. It is incapable of any sort of development or of that constant advance in thought and undying vitality which are characteristic of the Catholic Church. It is not, indeed, carried about with every wind of doctrine like the Protestant Churches. It has, in the main, kept the old Faith, but only at the cost of ceasing to think. On all the vital questions which have been discussed, and in many cases settled in the West, it neither has, nor can have anything to say." Such is the impression formed from first-hand knowledge by the Rev. C. J. MacGillivray during his sojourn amongst Eastern Christians as an Anglican clergyman. You cannot, therefore, speak of the Greek Church as one Church; and not all groups comprising it acknowledge the jurisdiction of the Patriarch of Jerusalem by any means. The Patriarch of Moscow is also in the running, as also the one in Istanbul (Constantinople).

Points of Importance—

I asked an old friend who served twenty months in the dreadful death house of Mauthausen, issuing from it half mummy and half man, "Who behaved best among the inmates? Businessmen? Intellectuals? What race? What political parties?"

He answered, after thinking a long time, "Priests."

I shall remember that answer forever, and translate it into a larger generalization: They remained men in conditions of lowest bestiality, who served an Image and an Ideal higher than the highest achievements of man; an Ideal in whom alone man attains significance and worth. They were those who knew that man, as man, is a soul.—Dorothy Thompson.

PRIESTS and POLITICS...

"In renouncing party politics, the Church does not withdraw from the political life of peoples. The sacred silence of the sanctuary is not the alternative to the profane privacy of the smoke-filled room. Pius XII strongly reiterated his assertion at the public Consistory of Feb. 19: "The Church must reject more emphatically than ever that false and narrow concept of her spirituality which would confine her, blind and mute, in the retirement of the sanctuary. She cannot cut herself off, inert the privacy of her churches, and thus desert her providential mission of forming the complete man, and thereby collaborating without rest in the construction of the solid foundations of society."

"BELLS OF ST. MARY'S"— A Good Movie.

R.K.O.'s new picture, "Bells of St. Mary's," which has been classified for family patronage by the Legion of Decency, definitely rates four stars as being outstanding from the enterainment angle.

While understandable, it is both unreasonable and unfair to compare Leo McCarey's entrancing new film with his earlier success, "Going My Way." There is but one connecting link: Bing Crosby is again seen as the original Father Charles O'Malley. He is the only character from "Going My Way" to make an appearance in "The Bells."

...It is a beautifully spiritual, uplifting and revealing story, as simple and compelling in its goodness as are the people it sets out to describe. It is a happy film about happy people: a screen entertainment to break the misery and monotony created by too many movies about the mundane.

SOVIET AND AMERICAN ORTHODOX...

New York.— Russian Orthodox Archbishop Alexei of Yaroslavl and Rostov, who was sent here by Patriarch Alexei of Moscow to reconcile differences between two factions of the Russian Orthodox Church in the United States, has returned to Moscow after faiulre of his mission.

First high official of the Russian Orthodox Church to visit this country in more than 18 years, the bearded prelate was greeted on his arrival in New Lork last September by a reception committee comprising leading Russian civil and Church dignitaries, but only a handful of close associates was on hand to see him off on his homeward trip. (NS) And when a Soviet plane had flown him to New York, the Archbishop went hime from Hoboken, N.J.—by freighter.—(News Week).

What's What in the USA

Stamford, Conn.—A monthly magazine, the *Ark*, devoted to the interests of the Ukrainian Catholic, is being published here by the Missionary Sisters of the Mother of God. Intended for circulation among Ukrainian Greek Rite Catholics in United States, Canada, Brazil, Argentina, and Europe, and those displaced by the war in various other countries the periodical is printed in English and Ukrainian editions and is devoted to Church and national matters. It enjoys the blessings of both Bishops of the Ukrainian Greek Catholics in the United States, the Most Rev. Constantine Bohachevsky and his Auxiliary, the

Most Rev. Ambrose Senyshyn.

* * *

STATEMENT

Washington, D.C. (N.C.W.C. News Service)—The communist persecution of religion is now in the open for the entire word to view, and the "neo-Nero assault on Catholic Christians in Poland and Ukraine rivals in savagery the brown-shirted and black-shirted reigns of terror," Louis F. Budenz, former editor of the Communist "Daily Worker" who returned to the Catholic Faith last year, declared in a statement here after he had testified at a closed hearing of the House of Representatives committee investigating un-American activities.

The full text of Mr. Budenz' statement follows: "In responding to the subpeona of the committee, there is no disposition on my part to pillory any individual Communist. Quite to the contrary, I pray for each and every one of them every day, that they may abandon their atheistic anti-American affiliation. It is to the Communist system that I am opposed, with its iron dictatorship over the liberties and souls of men.

"What I did state to the committee, as I had reluctantly found from my experience, is that the Communist Party in the United States is a direct arm of the Soviet foreign department It served a foreign power and never swerves from such service by a hair's bredth. What I further had to state was that the policy agreed upon and exemplified by the orders conveyed last year in the Jacques Duclos (French Communist leader) letter was one of continuous hostility to the United States and injury to the American nation. It was a Hitlerite policy of world domination, to be established step by step through fifth columns. The documents of the discussion on the letter, backed up by the documents in regard to the intent of the Communists over the years, expressed that aim in black and white.

"Whether that policy will be changed or not remains to be seen. There has been no indication of any such change; everything points to its continuance. That aim is the building up of Soviet power through the same domination of other countries that Hitler brought about, directed at the eventual destruction of the American nation.

"The Communist presecution of religion, to which I referred at the time of my return to the Catholic Church and which has been emphasized in Communist circles, is now out in the open for all the world to note. The neo-Nero assault on Catholic Christians in Poland and Ukraine rivals in savagery the brown-shirted and black-shirted reigns of terror.

"Any good relations with Soviet Russia will have to flow from bringing all these cold, hard realities to the attention of the Soviet State, in my opinion, and in some way reaching the people of that nation, shut in now behind walls of police censorship.

"Among Communists in this country, there are many who have become such out of an original sense of social injustice, but who are now most unhappy in their association. They are beginning to realize that each one of them is a potential spy against the United States. I told the committee of my hope that many of these people will realize the sedition against the United States of which they are in grave danger of being guilty.

"To confuse labor and the Communists would be a great mistake, I told the committee; but to neglect the education of the American people to the anti-American intent of the Communist organization would be a profoundly unpatriotic act."

* * *

Saintly Children of Our Times

SUSAN RITA JABLONSKI—(*May 17, 1933—†October 8, 1944)
—Manna, St. Nazianz, Wis.

On May 17, 1933, a little baby girl came to gladden the home of Antone and Stella Jablonski where already two boys anxiously awaited their first meeting with their baby sister. A few days later, in the church of St. Peter, Stevens Point, Wisconsin, she was baptized Susan Rita.

As a little child, Susan tried to be of assistance in the home; and when her little sister was born, Susan, not quite four years old, did all she could to help her mother and take care of the baby. No wonder Daddy called her, "Our little Mother." She was most happy when, in the fall of 1943, she could be a nursemaid for her little brother Anthony, but such joy was short-lived for Jesus' little reparatrix.

May, 1942, brought the day of Susan's first Holy Communion, a day for which she had been waiting many months. The family had but recently moved to Appleton so she and her brother, Victor, received Holy Communion together for the first time in St. Therese's Church.

From then on her attitude toward prayer and the Sacraments was marked. She frequently examined her brothers and sisters in regard to their recitation of prayers and urged them never to forget their daily prayers. Her last petition to her brother was, "Victor, put your mind on your books. Study hard and do your home-work. Keep your mind on your books! Don't forget your prayers."

She loved to attend Holy Mass and receive Holy Communion, which she frequently offered for her oldest brother Lawrence, who had died the year following her first Holly Communion.

Everything to honor Jesus in the blessed Sacrament had to be perfect for Susan. Her little sister strewed flowers before the Blessed Sacrament on Corpus Christi, 1944, and it was Susan's joy to see Kathleen dressed in her own first Communion dress. From her bed of pain she directed the arrangement of the flowers and petals in her sister's basket. The Sister in charge of the little flower girls marvelled at the artistic beauty of that basket.

In early September, 1944, when Susan must have realized her life was soon to end, she asked that Kathleen be dressed as she would be for her first Communion Day; for, as she said, "I want to see her and know that everything will be all right." How pleased she was when she saw her little sister dressed in the very clothes and veil she herself had worn some years earlier.

Susan had also a childlike devotion to the Mother of God, her favorite devotions being those in honor of Our Mother of Perpetual Help and the rosary. To decorate the altar of Mary with flowers gave Susan great pleasure. She was always pleased to bring flowers to Sister and if they were used for the altar she was doubly happy. She spoke to our Lady as she did to her earthly mother and was rewarded by a visit from Mary and by being called in death during Rosary month.

Thoughts of death must have been in her mind a long time! After viewing the corpse of a neighbor girl, an Army nurse, she remarked, "Jeanne was so young to die. But, then, who knows, it may be our turn next!"

One morning in June, 1943, Susan attended Holy Mass and received Jesus but did not return home

promptly. Shortly before noon the worried mother decided to search for the child, when Susan entered the house. Upon inquiry the child replied: "Mother, I knew you did'nt need me at home this morning, but Sister Alphonsetta did. I went over to the convent and said the rosary by her coffin. You know, I might die soon too, and when you're dead you like to have others say the rosary for you."

She was a thoughtful child. Whenever she received money as a gift it was handed over to Mother to be used for the home. Sometimes she even designated what ought to be purchased, as when before her death she asked that the money she had received during her illness be used for her parents' bed.

Home was always her big interest. Upon being brought home from the hospital in August she immediately noted that Mother had bought the very curtains she had suggested for the parlor.

In school, too, her charity was noticeable. If she knew that any child was being isolated either because of shyness or poverty, Susan found her and made that girl her chum. No new child felt as a stranger with Susan around.

It was a joy for Susan to be in school and she was always happy when she could help Sister. She never liked to be absent from class and confided to her mother that she always asked the Blessed Mother to help her with her lessons.

Ever since the first issue of the *Manna* and brought it to the Jablonski home from school it became a "family magazine" and "Saintly Children of Our Own Times" was the first thing Susan wanted to read. The children whose life stories were therin told became so close to her that their names became family names to the Jablonski children.

But the day came when Susan did not answer for the "Roll Call." It was March, 1944— she was sick. Mother and Daddy worried but they could do nothing more than they did for their "little Angel." No one realized it, but Jesus had enrolled her then in His School of Suffering from which she would be graduated within seven months.

When she became a patient in St. Elizabeth Hospital she endeared herself to the Sisters and nurses by her patient suffering. Even then her life was hanging by a thread and she lay in her hospital bed in a comatose condition for days. When her teacher and some of the other Sisters from St. Joseph's had occasion to go to the hospital they little expected her to live through the day. Children from school visited Susan and came away with more serious thoughts of life and suffering. The question continually arose, "Why should one as good as Susan suffer such intense pains as she did?" The anwer came shortly before her death when Mother asked the same question of the patient sufferer. "But. Mother, I'm not suffering because of *my* sins. I'm suffering for someone else." When asked who that might be she answered that it was for a sinner but she did not know his name. That was all that could be drawn from the darling. No wonder she lay there so quietly although her limbs had swollen to twice their size and for several weeks she never lay down in bed.

Susan grew steadily worse and all the cheer from her classmates, now in the sixth grade, and from the Sisters could not induce the hope for better health and school again. She told the girls who visited her that she was not afraid to die, she even wanted to die to be with Jesus. Her mother knew this too.

Toward the end of September she was quite ill and since the mother did not want to expose her darling to her own cold, Daddy sat with his Angel. About two o'clock she called

Mother and the following conversation ensued:

"Mother, I know how sick I am and I'm going to feel lonesome without you."

"But you'll have a Mother to care for you."

"Yes, but now, don't cry, Mother. . . . I want to say good-bye to you now. After this I'm going to get real sick and won't speak any more."

"And how do you know that, dear?"

"The Blessed Mother was just here and told me so. So, good-bye, Mother. Please,. . . don't cry. I'm not afraid to die. Good-bye."

And so it was. Susan spoke no more. When asked a question she merely nodded her head.

For three days she lay, or rather sat, in bed, as she had done in June —sleeping. Then ,at one o'clock, the morning of October 3, she peacefully slept away. There was no struggle—only the stopping of her pulse told those near her that her soul had led. It was the feast of the Little Flower, whose life of sanctity in little things our Susan had imitated.

She was laid to rest on October 6, the first Friday. This too, was most fitting for one whose life of suffering had been offered to the Sacred Heart in raparation for another's sins. The many Mass stipends and floral tributes attested to the love others bore this selfforgetting child. Her classmates were disappointed in not being able to attend her funeral, which took place in Steven's Point, but this was somewhat eased when they went in a group to pray beside her bier. It was hard for them to leave. They lingered near, going back several times to take a last look and breathe a prayer for her who had but recently been their playmate.

Hardly had her soul fled to its Maker when He hearkened to her prayer for her mother who, through those seven busy weeks while Susan lay ill at home, was unable to attend Holy Mass as frequently as she desired. Her hope was that Susan might be well enough that she might slip away and make the First Friday Communion in October. Susan and the Blessed Mother arranged that such could be done, on the morning of her funeral.

Twice during those long weeks the mother was sick with pleurisy but in all faith she told her story to the Blessed Mother saying, "Mary, you know I am alone to care for my child. If I must go to the hospital again see that she is well nursed." But Mrs. Jablonski did not have to go, for no sooner had she breathed this prayer than the pains ceased and she was well enough and strong enough to continue nursing her daughter.

To say that this child of grace is missed is putting it lightly; but with Christian faith we know that she is more powerful to assist her loved ones from the Eternal Home than she ever was while on earth. One who visited her often fittingly stated that, although we are urged to pray for the repose of her soul, we may also ask her to obtain things we need and we may feel certain she will assist us.

Solemn Triduum of Dedication of Our Lady of Perpetual Help Church in Yorkton, July 6-7-8

COME PRAY AT THE FOOT OF OUR HEAVENLY MOTHER

Going To Be... a Doctor, Lawyer, Priest?

Say, young fellow, did you ever think about this business of being a priest? No? Well, why not? And now is as good a time as any. Here we have June with us, and the great summer months of July and August coming up. All the studying for the past year is nearly over. You wonder if you have passed your exams. Well, you will be wondering too, all summer long, what you are going to do with yourself next year. Two long, glorious summer months to think it over. Are you going to keep on with your studies? Or are you going to work? Are you going in for law, or medecine, or agriculture, or engineering, or some of the hundreds of other professions? Each is well-worth considering. The church needs good Catholic professional men in the worst of ways. For professional men are the leaders of the community and of society and the Church needs good Catholic leaders. But there is one special kind of leader that the Church needs particularly... the priestly leader. And you will make no mistake if you give the thought of becoming a priest your fullest consideration.

If the Catholic Church in Canada needs priests in a bad way, the Ukrainian Catholic section of the Church needs them a hundred times as much. For years, Ukrainian Catholics have been suffering for a lack of priests. What is the matter? God always gives His grace in plentous abundance. Surely He had given the grace of a vocation to a sufficient number of Ukrainian Catholic boys to supply the wants of the Ukrainian Catholics in Canada. Then why is there not enough Ukrainian Catholic Priests in Canada? It must be because the boys who have received the call from God have left it unanswered. They wanteo to be priests, they were cut out to be priests, they had the opportunity to be priests... but... they put the whole business off. Perhaps they were a little afraid of not making a success of it, or were afraid it would be too hard... and they let the idea die in their hearts.

If you are one of such mind, do not let that happen in your case. Do something about it. It is worth a try. The man who never strives will never succeed. What if you are not found worthy... well, at least you are sure, after trying. If you never try, you will never know. And you may be depriving thousands of souls of the chance of salvation, because you did not heed the call of God to enter His ministry.

The Redemptorist Fathers have a Junior College at Roblin, Man., where boys who have the desire to become priests, may enter. It provides the ordinary high-school course of studies for the Province of Manitoba. At the same time, it trains one in the fundamentals of the Christian life, and prepares one for the future life of a priest. Expert vocational guidance is given. A young man may enter this college at the beginning of his high-school course, or after one, two, or three years of high-school. If a young man has finished his high-school and has taken Latin during that time, he will not be sent to this college, but directly to the Redemptorist Novitiate. If a young man has finished his high-school but is without a knowledge of Latin, a course of one or two years in that subject would be provided for him at the Roblin College.

If you are interested, write to:

THE DIRECTOR, REDEMPTORIST JUVENATE, ROBLIN, MAN

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 7. THE REDEEMER'S VOICE July, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

"Дорогі наші Отці! Посилаю Вам три доляри за Голос Спасителя, бо два Вам завинив, і оден посилю на рік наперед, бо я люблю его дуже і прошу дàлі мені его присилати."— От такий то лист ми дістали пару день тому з Манітоби— імени не подаємо, бо може нашому передплатникові не булоб то миле. Він буде це читати і нехай знає, що попри особистий лист подяки, котрий ми йому вислали, висказуємо йому своє признання ще цею дорогою.

Дàвби Бог, щоби усі наші чесні передплатники застановились на хвильку і зробили як цей чесний наш приятель. Передплата часопису то щось як кров у тілі: коли кров не кружляє правильно, ціле тіло терпить, стає "анемічне" — коли передплата часопису не напливає правильно, адміністрація на тім терпить, бо нема звідки оплачувати і робітника, і папір, і чорнило, і почту, і електрику і всі ті другі видатки, що видавання часопису потягає за собою.

Наш передплатник подумає собі: мій доляр їх там не спасе —і відложить висилку передплати на"другий місяць."Біда в тому, що так можуть подумати і другі передплатники і вже йде не о доляра, а о сто, о тисячу і більше. Власне тому, що той доляр або два для вас так мало значить, **пішліть нам його скоро лиш ваша передплата на укінченню,** бо для нас він має величезну вартість.

Із цим числом висилаємо кожному з наших приятелів, котрого передплата вийшла, пригадку та ще й друковану ковертку. Не відложіть її на бік, а вложіть свою передплату і пришліть нам без отягання. Будемо вам вдячні. Нехай лист нашого приятеля з Манітоби буде для всіх побудкою, щоби піти його слідами. А в слідуючому числі подамо до відома кілько наших передплатників послухало нашої просьби і кілько відложили ще "на пізніще." Якщо ви вислали в межичасі свою передплату, просимо не звертати уваги на пригадку і якщо може зайшла помилка, а просимо негніватися і напишіть нам коли передплату прислали, щоби ми могли провірити у своїй лісті і справити ошибку. Ждемо вашого щирого відгуку на нашу просьбу і наперід вам щиро дякуємо. Памятайте, що ми побільшили Голос Спсителя о 16 сторінок **без піднесення ціни передплати!**

П. С. Бігун з Етелберт стоїть ього місяця на чолі наших ревнителів— **придбав пять нових передплатників** і відказався приняти нагороду — каже "бо люблю Голос Спасителя і Спаситель Сам мені нагородить." Так, пане Бігун, нехай милосерний Ісус нагородить Вам за Ваші щирі труди, щоби приєднувати Йому почитателів, і від нас седречна Вам подяка. —Наші дрібні помічники, діти зі школи Сестер в Торонто придбали цього місяця знову **чотирох нових передплатників** — кожного місяця приходять за їх стараннем свіжі імена наших передплатників. Честь їм за це і добрим Сестрам, що заохочують їх до цего благородного діла. **П. Б. Стефанюк . .з Монтреалу,** теж оден з наших вірних приятелів приєднав і прислав передплату від **чотирох**

(Продовження на стороні V.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Якщо знаєте, то скажіть, а ні,— то принаймні попробуйте вгадати, звідки взялось у нас слово **Тетрапод.** Чи прийшло воно до нас із мови **грецької?... латинської?... єврейської?...** Скажіть, **яке є властиве значення** цього слова по-українському.

2. В Євангелії Святого Матея написано, що **хтось - десь колись...** стояв під **чиїмись** дверима, та й благально кликав: "Господи Господи (цебто: Пане, будь ласка,) відчини нам!" Але той не відчинив, і тільки з середини грізно відповів: "Щиру правду вам кажу,— не знаю вас!"

Скажіть,— **де, коли, при якій нагоді та й між ким така** прикра та неприємна розмова йшла.

3. Скільки в церковному році таких днів, коли на Службі Божій треба казати: "Кресту Твоєму покланяємся, Владико, і святое Воскресеніе Твое славим," замість звичайної молитви: "Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас"?

4. Воскресення Лазаря, це безперечно одне з найбільших та найкращих Христових чудес. Тож не диво, що в своїм календарі Свята Церква **назначила спеціяльний день,** щоб ту преславну подію рік-у-рік літургічно згадувати. Чи знаєте, **коли саме припадає той день, і як він називається?**

5. Дорогі наші Читачі, мабуть, уже всі добре знають, що **Христових Євангелистів не було ані більш, нані менш, як чотири, та що називаються вони: Матей, Марко, Лука й Іван.** Але (дуже можливо) декому цікаво буде довідатись, що **один із чотирьох Євангелистів був лікар... так, — справжній лікар, доктор медицини.** Він замітний також і тим, що не походив із жидівського народу (як інші три Євангелисти), а був правдивий **грек,** як то кажуть, із **діда-прадіда.** Навернувшись до Христової Церкви, він став **пильним учнем, ревним помічником та щирим другом Святого Павла,** а накінець, за надхненням Святого Духа, це й одним із преславних Євангелистів Ісуса Христа. Святий Апостол Павло, згадуючи про того Євангелиста в своєму Листі до Колоссян, каже про нього: "коханий наш доктор."

Скажіть отже, **про кого властиво тут бесіда.**

6. Чи знаєте, **коли в Христовій Церкві трапився перший випадок стигматизації?** Може бути, що декому потрібно пояснення, отже коротко скажемо: **стигматизація буває тоді, коли в когось на тілі появляються Христові Рани,** — дві на руках, дві на ногах, і одна на грудях. Опріч цього, у декого бувають ще й рани довкола голови, виразно нагадуючи колючий терновий вінок. Усі ті рани мають дивні та незвичайні прикмети. Ліку на них ніхто не знає. Масти до них прикладати не потрібно. Вони не псуються, не гниють, і ніякого затруєння крови від них не буває. В деякі означені дні, наприклад уночі з четверга на пятницю, з тих ран рясними струмками, випливає свіжа, чиста кров. А лікарі-спеціялісти на все те дивляться, та й му-

сять признати, що в справі тій діе якась таємна, надлюдська сила. Випадків стигматизації було вже в Христовій Церкві чимало, але ми покищо питаємо вас, **коли, в котрім столітті перший раз таке дивне явище трапилось, і хто був той перший стигматик, що на своєму тілі одержав чудесні Рани Ісуса Христа.**

7. Віра Свята нам ясно й виразно каже, що **Господь Наш Ісусу Христос— одночасно і Бог і Чоловік, — правдивий Бог, і правдивий Чоловік.** Є в Ньому отже дві природі: **божа та й людська. Але чи з цього виходить,** що в Ісусі Христі є також дві особі: **Божа та й людська?** Добре подумайте, що на питаня це відповісти.

8. Чи добре робимо, коли **славних старозавітних людей** станемо вичисляти в **такому порядку: Ілля, Соломон, Мойсей, Яків, Авраам Давид, Ісаак, Даніїл, праведний Лот і невинний Йосип,** що його рідні брати продали єгипетським купцям у неволю? Старайтесь вичислити тих людей, за порядком так, як вони на світі Божому один по одному появлялись. Бо ж ясна річ, що не всі вони того самого року на світ родились, та й не всі в той сам час умирали. Хтось між ними напевно був перший, хтось другий, хтось третій, і так далі, аж до останнього. Ану,— попробуйте!... Бодай хоч трошки, хоч капку!...

9. Колись, у перших віках Христіянства, приходили до церкви на Службу Божу не лиш вірні христіяни, але також і ті, що до святого Хрищення приготовлялись, цебто **Оглашенні**. Одначе їм, нехрищеним, іще не вільно було цілої Служби Божої слухати. Вони могли оставатись у церкві аж до так званої **Єктенії оглашенних,** що небавом після Євангелії правилась. Потім їм треба було з церкви виходити, а в середині мали право залишатись **тільки вірні**. Так було колись. Але з тієї пори часи дуже змінились. Тепер у наших церквах самі лиш вірні Службу Божу співають, а **Оглашенних** нема, —вони, така сказати б, вийшли з моди. Теперішні Оглашенні, це тільки ті маленькі діти-немовлята, що їх добрі люди до Святого Хрищення до церкви несуть.

А все ж таки: хоч оглашенних тепер у наших церквах уже нема, то **Єктенія Оглашенних** чомусь далі правиться, і чомусь далі з моди не виходить. Декому здається, що та Єктенія сьогодні вже зовсім непотрібна, та що краще було б її вже раз із нашої Служби Божої усунути... Ну, а ви?... Що ви про це думаете? **Чи Єктенія Оглашенних має ще сьогодні якийсь здоровий сенс, чи може дійсно ніякого сенсу не має?**

10. Де перебув Ісус із Апостолами ту ніч, що настала була зараз по Квітній Неділі? Не забуваймо, що Квітна Неділя, — славний, преславний день у житті Нашого Господа; в ту неділю несчисленні маси народу в Єрусалимі витали Його, як свого Мессію й Царя, викрикуючи радісно: "Осанна! Слава Давидовому Синові! Благословенний Він, що приходить до нас в Імя Господнє!" Бачучи той надзвичайний Христовий тріюмф, вороги (цебто фарисеї та садукеї,) раді-не-раді, мусіли закусити зуби й мовчати. В таку врочисту хвилю їм небезпечно було щонебудь проти Господа починати. Ввесь нарід був за Ним, вся публична опінія— за Ним! Так, Квітна Неділя, славний, преславний

день! Але скажіть, що буде, як прийде опісля чудова ніч? Чи й тоді Ісус залишиться в Єрусалимі, як непереможний пан ситуації? О, ні! Оставатись у Єрусалимі в ту ніч, було б для Ісуса занадто небезпечно. Запеклі вороги дуже легко могли б із доброї нагоди скористати, та серед нічної пітьми передчасно на Нього накинутись. Кажемо "передчасно," бо ж Ісусові справді ще не пора була віддаватись у руки ворогів. Він ще мав Тайну Вечерю відправити, Пресвяту Евхаристію встановити, Апостолів своїх на архиреїв Нового Завіту висвятити... Тим то Ісус іще цим разом перед ворогами своїми забезпечиться, і в товаристві своїх любих учнів проведе ніч не в самому Єрусалимі, а... де саме? Подумайте... О, про такі речі варто думати!... найменша подробиця з життя Нашого Господа повинна нам бути свята та надзвичайно дорога.

НАША ПЕРЕПИСКА —(продовження з сторони II.)

нових передплатників. Пані Бальсевич з Венкувер придбала одного передплатника, **пані Юлія Возьна** з Нортумберланд теж одного, **п. Басараба** з Волґи став сам передплатником і прислав передплату від двох нових (здається, що о. Е. Фик мали з тим до діла, бо пізнаємо їх письмо). **П. Гр. Біленький** пренумерував Голос Спасителя в дарунку для двох своїх приятелів і В. Окіпнюк на скитальщині в Німеччині буде його діставати в дарунку від свого стрия **А. Окіпнюка** у Спрингсайд. **Пані Ковальська** у Винипегу прислала нам гарний лист враз із передплатою від себе і від двох приятелюк. По одному передплатникові придбали ще **пані Хоронжа, і пп. Залуцький, Дудар і Чимишин.** Чимало передплат прийшло нам через ласкаву прислугу наших отців духовних у ріжних сторонах Канади і Америки.— Усім нашим приятелям складаємо сердечну подяку з сердечною молитвою, щоби ласкавий Ісус і Мати Божа Неустаючої Помочі наділили їх обильними ласками.

На Пресовий Фонд зложили: пані А. Олексюк 1.00, п. Черковський 75ц., п. А. Сукнаский 1.00, п. Й. Гусар 1.00, п. М. Серган 1.50, п. М. Кміт 1.00, п. В. Ісарик 1.00, пані Т. Хамулка 1.00. Із збірки на пресу в Модел Фарм прислано нам 5 доларів.— Сердечно спасибі усім жертводавцям від нас і від наших скитальців.

Поручаємо ласкавій памяті читачів і прихильників і їх побожним молитвам наших передплатників, що упокоїлись в Бозі: Впр. о. сов. М. Залітач із Скрентон, пані Д. Боднар і пані М. Площанську з Етелберт. — Вічная їм память!

СКИТАЛЬЦІ ПИШУТЬ...

Прошу прислати мені кілька чисел Голосу Спасителя, дуже буду вдячний за це. Я вже третий рік перебуваю в Австрії. Зі мною 2 дітей, жінка з донькою залишилися і нічого не знаю про їх долю. Мадяри попалили цілі села і повистрілювали тисячі жінок і дітей. Коли прийде час повороту на рідну землю, не знаю.

Моя донька Оксана має 13

літ, ходить до пбл. ґімназії, хоче переписуватися зі своєю ровесницею з Канади, хотілаби пізнати життя українських дітей в Канаді. Як це можливо, прошу таке оголошення подати до відома, може хто відгукнеться.

Тут є укр. публ. ґімназія і я працюю як учитель біольоґії в ґімназії. Про Ваше Видавництво довідався я з календаря за 1946, який одержав один знакомий. Дуже мене цікавить "Пропамятна Книга," з нагоди 50 ліття поселення укр. в Канаді. Хотівби я її набути. Прошу дуже не відмовити мені мойого прохання, як одержу відповідь напишу більше з нашого життя і наших переживань.

З повагою,— Міхняк Роман,
ґімн. уитель,
Сальцбурґ.

Найдорожчі стрийку!— Я живу в Німеччині, а про наше життя Ви знаєте. З нашої рідні то напевно залишились Ви в Канаді і Америці і я тут в Німеччині. Страшні були воєнні роки від 1939—1945 р. Того всего не можна словами описати, що перетерпіла ціла Україна. Однак терпіння ще нескінчилось, хоч війна вже давно закінчилась. Але нас всіх держить віра в Бога і що колись повернемо в наш рідний Золотий Потік, щоби хоч молитву відмовити на могилах наших батьків і матерей, а потім вмерти на рідній батьківській землі, де колись так весело проходили молоді літа.

До дому не маю я чого вертатись, бо там то хіба що тільки сонце світить те саме, що ми залишили, а більш нічого нема.

Не знаємо ми що з нами буде, але віримо у Вашу поміч.

До Вас я вже пишу богато листів, але відповіді не маю, хотів би почути хоч кілька слів про Ваше життя і здоровля може троха лекше було б на душі, бо мені стільки рідні залишилось, лише з Вами можу поділитись думками. Ви мусите мені заступити батька і матір, яких вже в мене нема. Я залишився сиротою і тільки зі слезами в очах згадується нашу Україну, наше село, ліс, поле, садки, родину, товаришів і знакомих.

Мариську, Вашу сестру, а мою тітку разом з цілою родиною і маленьким Міськом ще в році 1940 в зимі, при великому морозі вивезли на Сибір. Жадної вістки про них ми немали. Разом з ними забрали богато, богато людей з кожного села і міста.

Я до 1939 року закінчив ґімназію в Коломиї і Станиславові, а потім студіював хемію у Львові. В 1944 році від нас забирали людей до праці в Німеччину і забрали мене також, а в 1945 р. до нас в Німеччину прийшла анґлійська і американська армія, ми перестали працювати. Живемо в українських таборах. До дому ніхто не їде, бо немаємо до кого їхати. Краще вмерти на чужині, як повертати в ярмо.

Прошу Вас дуже, пишіть до мене богато і про все. Як одержу відповідь то напишу дещо більше.

Напишіть до Спол. Штейтів до Бабки і до всіх рідних і подайте їм мою адресу. Може Вам разом вдасться мене якимсь способом вирвати з Німеччини, бо Ви знаєте в яких ми обставинах. Присилайте мені часописи, книжки, бо кожний кусок паперу від Вас дуже дорогий.

Вашу адресу я знав на память ще з дому. Тато повернувся до дому в 1942 р. і її привіз

зі собою разом зі знимкою, яку Ви їм вислали.

Поздоровляю щиро Вас, стриянку, Янцю, Бабку і всіх рідних земляків, бажаю Вам щастя, здоровля, щоб ми діждалися хвилини, коли на Великдень засядемо до спільного родинного стола, як це колись було.

Володимир Гринько
Окіпнюк.

Абердін, Шкоція... Великою радістю було одержати на днях Вами вислане число місіонаря "Голос Спасителя" за місяць травень, якого до цього часу ще не мав у себе. Число це стало для мене вірним другом, перед яким можу висказати свої думки і провадити розмову в своїй матерній українській мові.

За цей дорогоцінний дарунок складаю від щирого серця подяку! Бажаю Вам як найкращих успіхів у Вашому майбутньому. С.І.Х.— Красій І.

Сьогодня я одержав Ваші книжки та в імени наших скитальців складаю Вам сердечну подяку. Христос винагородить за такий цінний дар. Прохаю також подякувати в нашому імени тим всім, що допомагають своїми лептами пересилати нам Ваші книжки.

Ми одержали разом 110 книжок. Це буде прекрасний дар для наших скитальців з нагоди Великодніх Свят. Вони бідні в тих тяжких хвилях скитання мають так мало радісних хвилин. Требаб бачити як вони прямо видирають собі книжки й часописи з рук.

Передучора ми закінчили наші Великодні духовн івправи. Учасників було дуже багато, всі гарно сповідалися й причащалися.

Страх перед насильним вивезенням вже троха проминув, за те журба "що буде з нами далі?" зганяє їм сон з очей. Майже кожний з них має когось за океаном, та не всі ще навязали контакт, бо не віднайшли своїх.

Одно нас тішить, що західні демократії помало "прозрівають." Може й наші ступайки в Канаді прозріють. Нам дуже прикро читати, що є там такі наші люди, які виступають проти нас. Тепер нам зрозуміло чому допомогова акція ішла і йде так пиняво.

Вам, Дорогі Отці, і тим хто Вам помагає освідомлювати загал, складаємо щиру подяку. Ви може сьогодні ще не здаєте собі справи яке робите діло для нашої Церкви й Народу. Тут між нами є українці з УСІХ закутин нашої батьківщини. Є навіть іншої віри. Всі вони бачать, що тільки наша Церква найскорше піддержала їх і ніколи не опускає. Богато з них вже приєднались формально до нас і є добрими християнами. Як Бог дозволить вернутись колись домів, яке це буде велике улекшення для наших місіонарів у ділі привернення цілого нашого народу до святої єдності. Це можуть потвердити Преподобні Браття з Вашого Чина, що з великим успіхом проповідали на Волині. 50 процент цих людей, це сіль нашої землі. Вони вже на еміґрації принесуть велику користь для нас.

Ще раз сердечно Вам дякую за все добро. Прохаю не забувати про нас.— Христос Воскрес!

—о. С. Нагаєвський.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ...

Посилаю ще одного доляра на передплату і перепрашаю, що по одному посилаю. Першого разу, то є 1945 року я ходила по гавзах і гейби орґанізувала передплатників і тепер приносять мені гроші, щоби відновити передплату. Ріжниця лишень в тім, що перше я їх просила і заохочувала до читання, а тепер вони полюбили Голос Спасителя і самі його хотять і приносять передплати. Давби Бог, щоби всі полюбили Голос Спасителя.—Марія Наґірна.

Залучаю 1 дол. передплату на Ваш місячник Голос Спасителя і желаю Вам як найбільших успіхів на Христовій ниві серед нашого українського народу. Дай Боже, щоби ваш місячник скоро став тижневником.— Андрей Плавяник.

ХТО ВИГРАВ?

В неділю 16. червня відбулась розігравка в користь будови нового монастиря на честь Пресв. Серця Христового в Айтуні, Саск. Нагороди одержали особи слідуючих щасливих чисел: 1668, 5186, 5238, 13385, 11485, 7486, 10138, 12722, 1551, 15958.

З цієї нагоди щиро дякуємо всім що самі закупили книжечку, чи більше книжочок тикетів, чи їх розпродували між другими, або зложили свою жертву на монастир. Нехай Пресв. Серце Христове якнайщедріше винагородить всіх наших добродіїв, що трудом і жертвою причинились до цеї розігравки.

оо. Редемптористи, Айтуна.

Колегія оо. Редемптористів
в Роблін, Манітоба

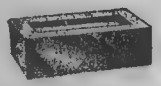

ПРОСИМО

ЛАСКАВО ПОМОЧИ

ЗБУДУВАТИ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛІН, МАН.

Щоб започаткувати фонд на будову цеї церкви уряджуємо дня 19. серпня (Преображення ГНІХ) тягнення значків (тікетів).

До наших знайомих, приятелів і добродіїв ми вислали книжечки значків (тікетів) з просьбою, щоб були ласкаві розписати значки та нам прислати їх відтинки на час тягнення.— Деякі Добродії вже нам прислали ті відтинки та й долучили ще свою жертву на згаданий фонд будови нової церкви в Робліні. Ми щиро їм дякуємо за ті жертви та одночасно просимо всіх наших добродіїв не забувати за нас на далі, а при нагоді заслати до нас якусь жертву від себе на фонд будови нового Божого Храму. — Нехай добрий Господь надгородить обильно всяку жертву всіх наших Добродіїв!—

Далі прислали або передали нам свої жертви на фонд будови церкви в Роблін отсі Добродії:

Марія Величенко $5.00, Ст. Абрамець 1.00, Кат. Ясінко 2.00, О. Лещишин 5.00, Марія Скульмовська 2.30, Н.Н. 25ц., Т. Адамовський 25.00, Мих. Снітинський 1.00, С. Яник 1.00, Василь Годованський 2.00, Петрунеля Деренівська 4.00, Лука Ганчарик 1.00, Михайло Деренівський 1.00, П. Кузмінська 1.00, Анна Бобик 1.00, К. Строгар 1.00, Марія Маковійчук 1.00, О. Сольник 1.00, І. Дребіт 1.00, Никола Якимець 1.00, Онуфрій Схаб 4.00, С. Бей 2.75, Д. Табнська 25ц., П. Пальцат 2.00, Павліна Влосек 1.00, К. Фронт 1.00, О. Степанчук 2.00, І. А. Величенко 1.00, П. Шевчук 1.00, Меланія Вияд 1.50, А. Стахович 50ц., Мих. Вальків 1.00, Пані М. Меренчук 5.00. — Щира подяка!

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Слово **Тетрапод** узяте з мови грецької. Замість нього, можна б по-українському сказати: **чотироногий стіл,** або просто **чотироніжок.** Але, бажаючи добре взначити, що тут не про звичайний якийсь стіл бесіда йде, (бо ж при тому посвяченому столі священик і парастаси править, і дітей христить, і молодят вінчає) наші предки воліли той стіл назвати з-грецька **тетраподом.**

2. Ця неприємна розмова вийнята з Притчі про **Десять Дів,** що приготовлялись до участи в весільному поході та бенкеті. Але п'ять з тих дів були дуже недбалі, й не мали навіть настільки здорового розуму, щоб поналивати оливи в свої лямпи. Опам'ятались вони, нещасні, аж тоді, як серед темної ночі їхні лямпи, одна по одній, стали сумно погасати. Кинулись тоді нерозумні діви до крамниць купувати оливу.. Але що ж?... Коли вернулись на свої місця, вже (як то кажуть) було по всій параді. Весільний похід закінчився, і жених, разом із молодою та й любими гостями, до дому свого увійшов. Так отже нерозумні діви опинились перед замкненими дверима. Стали вони несміло стукати до дверей, та благально кликати: "Пане, будь ласка, відчини нам!" Але надармо: молодий господар дому їм із середини рішуче відповів: "Щиру правду вам кажу, —не знаю вас!"— Інакше кажучи: "За те, що ви мені в день мого вінчання таку ганьбу вчинили, за те, що чудову весільну параду мені попсували, за те, що не ласкаві були посвітити мені трохи вночі серед шлюбного походу, — не приму вас поміж своїх гостей, не допущу вас до свого бенкету, —й рішуче слово вам даю: не знаю вас, і знати вас не хочу."

Росказавши цю Притчу, Ісус додав: "Будьте отже готові та пильнуйте, бо не знаєте ані дня, ані години!..."

3. **"Кресту Твоєму "** замість звичайної молитви "Святий Боже.." треба казати на Службі Божій:

а) В Свято Воздвиження Чесного Хреста і впродовж сімох наступних днів.

б) третю неділю Великого Посту (цебто в Неділю Хрестопоклінну).

та впродовж пятьох днів, що після неділі тієї наступають. На добрий рахунок виходить, що **таких днів маємо** отже в церковному році **чотирнадцять.**

4. День той називається **Лазарева Субота.** Це та субота, що **перед самою Квітнею Неділею.**

5. Той "коханий доктор" святого Апостола Павла, — це Євангелист Лука, що за надхненням Святого Духа написав дві книзі Нового Завіту, а саме: **Євнгелію й Апостольські Дії.**

6. Перший випадок стиґматизації трапився в **тринадцятому столітті, а перший стиґматик,** що на своїм тілі одержав чудесні рани від Ісуса Христа, **називається Святий Франц,** родом із міста Ассізі в Італії.

7. Ні,— рішуче ні! В Ісусі Христі є лиш одна особа, а саме Особа Божа, або ще докладніш кажучи, **Друга Особа Пресвятої Божої Тройці. Царгородський патріярх Несторій** відважився був у п'ятому столітті цю велику правду нашої

Святої Віри заперечувати, і тому **третій Вселенський Собор,** що відбувсь 431-го року, в місті Ефез в Малій Азії, одноголосно **осудив його як еретика.** На ту його єресь, що твердить, ніби то в Ісусі Христі є **не лиш дві природі (божа та людська) але так само й дві особі,** на таку єресь кажемо: **Несторіянізм.**

8. Ні,— правдивий порядок такий: **Авраам, Лот, Ісаак, Яків, Йосип, Мойсей, Самуїл, Савло, Давид, Соломон, Ілля, Даниїл.** Авраам жив **около року 2,000,** а пророк Даниїл аж десь **около року 500** перед Ісусом Христом, отже дуже великий шмат часу лежить між ними.

9. **Єктенія Оглашенних,** ще по сьогоднішній день ані свого значення, ані своєї вартости не стратила. Воно то правда, що в наших церквах, коли ми Службу Божу правимо, ніяких **оглашенних нема.** Але не забуваймо, що не **стільки лиш світа, що в вікні.** Христові проповідники й місіонарі працюють і в Африці, і в Азії, і на Островах далеких Океанів, і по всіх закутинах широкого світу. І, слава Богу, Церква Христова постійно росте, Господнє Стадо збільшається, щораз більш поган до Віри Святої пристають. І власне в тих місійних краях **оглашенні ще не вийшли з моди.** І багато їх (Богу дякувати), дуже багато. І от, за них то ми на Службі Божій молимось, щоб вони до Хрищення Святого гідно приготовились, щоб добрими християнами стали. Пам'ятаймо, що Служба Божа не лиш за нас правиться, або лиш за нашу околицю, кольонію, країну. Ні, — на Службі Божій Ісус Христос своє Тіло та й Кров невинну офіруе за всіх і за вся; Служба Божа (так, абсолютно кожна Служба Божа) за світ увесь правиться, цебто за всі народи, за всі раси, за всі краї. І коли хто має в собі дійсно християнського духа, то він, замість **Єктенію Оглашенних** критикувати, буде на тій **Єктенії** побожно Господа просити, щоб ізволив якнайбільш **Оглашенних** до Святої Віри покликати, а ревним своїм місіонарям, щоб сили й здоров'я дав над **Оглашенними** щиро працювати, і добрих християн із них, на Божу славу, учинити.

10. **Ту ніч провів Ісус,** разом із Апостолами, **на Оливній Горі,** що була поза мурами міста.

ПОДЯКИ...

Сим складаю прилюдну і сердечну подяку Найсв. Серцю Ісуса Христа, Матери Божій і св. Михаїлови за щасливий поворот сина з армії. Посилаю 1 дол. і прошу відправити тиху Службу Божу подяки. Рівночасно залучаю ще 2 дол. на передплату для 2 нових передплатників Голосу Спасителя.— Дмитро Басараба.

Посилаю одного доляра на Фонд Голосу Спасителя як скромну квітку у стіп Пречистої Діви, Лікарки хорих, на доказ щирої подяки за Її чудове уздоровлення мого сина як і за всі інші ласки.—В. Окон.

Складаю найсердечнійшу подяку Найсв. Серцю Христовому і Матері Божій Неуст. Помочі за щасливо перебуту тяжку слабість, в котрій обійшовся без доктора і шпиталю. З вдячности посилаю два доляри на Служби Божі, одну за моє здоровля і одну за здоровля моєї родини. Одного доляра посилаю на передплату Голосу Спасителя для Скитальців. Поздоровляю Вас щиро.— Г. Коваль.

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЮ НАЛІПКУ! Коли дата на ній вже минула, то це знак, що Ви задовжились, що Ви ще не відновили своєї передплати й тому просимо належитість можливо найскорше прислати. Не отягайтесь з відновою передплати!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Немудрий Молодець

"Господи, що мені чинити, щоби статися гідним царства небесного?"

Це питання поставив Ісусови якийсь молодець.

Ісус відповів коротко: "За повіди заховуй!"

"Якіж то заповіди?" питається знова молодець. На те Ісус: "Не вбий, не чужолож, не кради, не свідчи ложно на ближнього, почитай отця і мати..."

"Господи!" закликав молодець зі запалом "таж я то всьо ще з молодости заховую!"

Христос Спаситель глянув тепер на молодця милим оком і сказав: "Сину, коли бажаеш бути совершенним, то йди, та продай всьо, що маеш, а опісля верни, й ходи за мною."

На цей зазив Ісуса до совершенства й апостолства молодець замовк і відійцов смутний.

Він відійшов, бо він шкодував свого маєтку, до котрого він був дуже привязаний відійшов він смутний, бо він шкодував також совершенства й апостолства. Як би так совершенство й апостолство мало що, або нічого не коштувало, то він за тими цінностями бувби сягнув, як то кажуть, обидвома руками; однак тому, що тих дібр можна було набути тільки за ціну свого маєтку, то цего йому було вже за богато. В такий то спосіб той немудрий молодець, задля дібр дочасних, стратив совершенство й апостолство, а з тим мабуть і свою душу, бо сказав Ісус: "О як тяжко богачеви спасти свою душу; лекше верблюдови перелізти через ушко ігли, як богачеви до царства Божого піти."

О як часто повтаряється ця смутна історія. Ото якийсь молодець походить від побожних родичів, і сам є побожний і чесний. Родичі ще з маленьку говорили йому, що він має бути священиком - апостолом. Хлопчина гадку своїх родичів полюбив, нею перенявся, нею виріс. Однак коли троха підріс, і розпізнався, з добрами цего світу, тоді вже інші гадки зачали йому приходити.

Як би можна бути святим священиком без жертви й труду як би совершенство й священство дісталося йому за дурно, то він перший записавбися в ряди святих апостолів-місіонарів. Однак тому, що тут треба геть чисто забути про себе й всьо що земське, й жити тільки для Божої справи, то він вже далеко кидає від себе всяку гадку про совершенство й апостолство, й жие як звичайна людина.

В такий то спосіб не оден немудрий молодець, задля дібр дочасних, тратить совершенство й апостолство, а разом з тим дуже часто й душу свою, бо лекше верблюдови перелізти через ушко ігли, як піти до неба тому, що привязаний до дібр дочасних.

Дорогий молодче-таки - ти сам, що читаеш ці рядки, чи й ти мавби належати до таких немудрих молодців-чи й ти мавби наражувати свою душу на вічну погубу? Коли ти розважний і собі не ворогом, то ти напевно скажеш: "О я не хочу бути безглуздним, я не хочу

КОМУНІКАТ В СПРАВІ ЕМІГРАЦІЇ

На основі двох найбільших заповідий Христа, любови Бога понад усе і ближнього свого як самого себе, Церква від перших часів свого основання по нинішній день, усе і всюди спішила з діяльною поміччю для всіх потребуючих.

Це діло доказує не лишень силу надприродної Віри, але також діло з Віри, без котрого Віра є тільки мертва.

Остання світова війна принесла страшну трагедію для українського народу, у слід котрої остали сотки тисяч безпомічних сиріт, старців, калік, жінок і бездомних скитальців. Для них нині наша Канада стала мрією захисту і обіцяною землею. Вони простягають зболілі руки і через море кличуть: Ратуйте нас!

Не можемо стати глухі перед лицем сеї історичної відповідальности. Тому з нинішним днем установлюю: ДІЄЦЕЗАЛЬНУ РЕФЕРЕНТУРУ ІМІГРАЦІЇ, котрої провід кладу в достойні руки Преосвященного Ніля Саварина, ЧСВВ., Епископа Помічника, а на Дорадників покликую: Високопреподобного о. Бараника, ЧСВВ і Високопреподобного о. Івана Балу, ЧНІ., і Асистента Централі Українців Католиків Канади. Референтом назначую о. Степана Семчука.

Вірю і надіюся, що праця, письма і заклики Референтури найдуть повну піддержку і чинну співпрацю усіх вірних католиків українців Канади.

Ту працю як неоспірню конечну в теперішний час, отсим затверджую і уділяю для неї отсим свойого Архієрейського Благословення.

Епископ Ординарій,
† ВАСИЛІЙ, Епп.
власною рукою.

Винипег, Ман.,
5 травня, 1946.

себе губити."

Ну як так, то слухай, що я тобі скажу:

Коли ти вже скінчив дванацятий грейд, і знаєш латину, то голосися до Йорктону. Тут підеш відразу до новіцияту, а по рокови зачнеш свої вищі студії.

Коли ти ще не скінчив гайскул, то голосися до Роблін, Манітоба. Там ти покінчиш свою вищу школу, навчишся добре латини, а опісля підеш до Йорктону до новіцияту.

Коли ти не маєш школи, а бажаєш служити Богу, то ти будеш братчиком. Таких братчиків треба нам дуже, й треба нам їх богато. То-ж скоро, скоро-напиши лист до Йорктону, скажи хто ти є, кілько маєш років, що ти вміш, а коли всьо в порядку, то тебе радо приймуть. Тут в Йорктоні ти зробиш богато добра, так для справи Божої, як і для себе самого.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ ОФІС В ЖЕНЕВІ, заснований в співробітництві з Нотаріяльний Бюром Леон Меріо, виконує:

Внесення прохань про еміграцію до всіх країв.

Доручення ефідевитів по призначенню.

Доручення листів та пачок збігцям в Центральній Европі.

Розшуки родичів та знайомих і видрукування оголошень в европейській пресі.

Висилка пачок з Швайцарії до всіх країв Центральної Европи.

Детальні проспекти в українській або англійській мові, подаючі опис продуктів, спосіб та умови висилання пачок, та інші способи допомоги, висилаються на перше жадання за прислання міжнародного купону. Для відповіді літаком потрібно 5 міжнародних купонів.

Адреса:

Office General de Coordination,
19, rue du Rhone, Geneva.
Адреса телеграфічна:
Gencoffice, Geneva.

Від Редакції:— Містимо повище оголошення (англійськи на іншому місці) для інформації тим, що радіби послугуватись посередництвом згаданого бюра. По всякі блищі інформації треба звертатись впрост до Координаційного Бюра в Женеві.

Dear Sir,

You may send through General Coordination Office food parcels as well as clothes, shoes, etc., to persons residing in Austria, Germany and Czecho-Slovakia (in Hungary and Poland too, but this without complete warranty).

Food parcels are generally composed of:

Coffee, cocoa, milk-powder, tea, rice, meat extract, bacon, canned meat, dried vegetables, chocolate, etc.

Other parcels may contain:

Material for suits and dresses, stockings, brushes, tooth paste, razors with blades, vitamins, medicaments, wound-dressings, etc.

The weight of parcels varies from **1 to 10 kg.** and the prices from **10 to 100 Swiss francs,** according to the contents.

Some examples:

For 25 Swiss francs:

Bacon	1 kg.
Oat flakes	1 kg.
Cheese	1 kg.
Butter	0.500 kg.
Salami	1 kg.
Canned meat	0,500 kg.
Milk powder	0,900 kg.

For 50 Swiss francs:

Coffee 1st quality	0,900 kg.
Cocoa	0,450 kg.
Milk powder	0,450 kg.
Tea	0,225 kg.
Cheese	0,500 kg.
Condensed milk	2 tins
Dried broth	50 pieces
Soap	2 pieces

Beside parcels, the G.C.O. transmits correspondence, affidavits and any other kind of material help, searches for displaced persons, gets pass-visas, organizes travels and generally helps in law matters.

Persons who wish to be helped by the G.C.O. are kindly required to pay 200 Swiss franc for a year. In return they shall obtain all necessary information for immigration, they may have documents translated, all inquiries for visas and proceedings for immigration will be done for them and they shall be assisted by the G.C.O. for their travels, or temporary settling in a neutral country.

The G.C.O. answers to all inquiries concerning refugees in Europe for the sum of 2 International Reply Coupons. For Air Mail answers, please send 5 Int. Reply Coupons.

Money for the parcels may be sent through banks in dollars, and from Canada directly by cheque in Swiss francs.

General Coordination Office,
19 rue de Rhone, Geneva,
Switzerland.

The Redeemer's Voice,
Yorkton, Sask.

We have pleasure in informing you that we have been able to obtain from the competent authorities certain accomodations for refugees as regard their emigration and temporary stay in Switzerland

1. In particular we can obtain for

emigrants an authorization to stay in Switzerland for a period of 3 to 6 months, on the following conditions:

a) For those wishing to emigrate:

The persons concerned must be in possession of an affidavit.

They must also dispose of a sum of 75 dollars minimum monthly for maintenance and possess a reserve sum sum of 200 dollars for the ultimate journey to America. This last remains at their disposal if they are unable to undertake the journey.

b) For intellectuals and scientists wishing to undertake work of scientific nature in Switzerland:

The persons concerned must dispose of a sum of 75 dollars a month guaranteed by an affidavit or by a humanitarian organization in America.

c) For students:

The candidates must be holders of a scholarship of at least 50 dollars a month, guaranteed by a humanitarian organization in America.

Visas are fairly easily obtainable for students but this is far more difficult for the other categories mentioned.

II. As regard travel facilities, we have been able to obtain, from a well-known trasport firm, reductions of about 60% on normal prices — that is 200 dollars (approximately) for the passage to North America and 300 dollars (approximately) for South America.

We draw your attention to the fact that among your nationals at present living in Central Europe, under particulary difficult conditions, there is a great number who would be able to make a stay in Switzerland and from there more easily reach America.

Persons or orzanigations wishing to help them can require them to sign with us, before a lawyer, an undertaking to rcimburse after their establishment in America the sums expended for their upkeep and emigration.

Money for the above mentioned purposes may be sent directly to the General Coordination Office with a mention as to how it is to be spent.

The General Coordination Office is ready to furnish particulars by return on receipt of 2 International Reply Coupons and by air mail on receipt of 5 Interpational Reply Coupons.

General Coordination Office,
19 rue de Rhone, Geneva.
Switzerland.

УРОЧИСТЕ ОТВОРЕННЯ НОВІЦІЯТУ
Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови в Гримсбі, Онтаріо

(Докінчення)

Проповідь

Прийшла проповідь. Сердечними, зворушливими словами звернулись о. Романович до вірних. Вказали на радість цього дня. Це наче другий Великдень. Бо серед захмареного неба українського життя на рідних землях і на скитальщині нове Згромадження є наче ясний, теплий луч. Приходить воно, щоб своїм самаританським ділом христіянської любови порятувати наш нарід, що впав мов той євангельський чоловік між розбійники й потребує помочі. Ідеал цього Згромадження є слава Божа й добро душ не так через поширювання науки, котрої тепер багато в світі, але через любов, котрої так мало. Місіонарська любов Сестер має обіймати всіх. Людей різного віку, стану й місця. Отже є чим радіяти. "Тож дякуймо Господеві за Його великий дар, а рівночасно поможім тому зерняткові розвинутися у велике дерево. Воно потребує й покликань і матеріяльної піддержки. А цим запевнимо собі участь у заслугах, місце в молитвах Сестер, і отримаємо велику нагороду в Господа," запевнював отець.

У проповіди о. проповідник звернувся також до новооблечених кандидаток й гарячими словами підкреслив їх важну ролю. Вони ж завершення й вінок довголітних молитов, праць і терпінь. Вони — живі основи нового Згромадження. Без них мури нічого не значать. Вони тією небесною апробатою нового Божого діла. Вони перші. Це невимовна честь, а ще більша радість в Господі. Вони піонірки. Їх труд великий, але й нагорода буде не мала. Сказав Господь: "кожний хто покинув дім, або братів, або сестер, або батька, або матір, отримає стократно в цім житті й життя вічне осягне." (Мат. 19, 29). "Тепер Христос буде опікуватися Вами, бо Він перший приголубив Вас до Свого Серця. А Святий Дух хай осінить Вас як осінив Преч. Діву в часі Благовіщення! Хай Пресвята Діва Неустаючої Помочі буде Вам Матерю й же з Вами," закінчив сердечно о. Делеґат.

Далі понеслися співи мельодійної Служби Божої. Херувимська пісня, Освячення хліба й вина в Пресвяте Тіло й Пресвяту Кров Ісуса Христа, а відтак хвиля св.

Причастя. Приступили обі Сестри Місіонарки й приняли Христове Тіло до своїх невинних сердець. По Службі Божій відспівано многоліттє для церковної влади й для Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови, новооблечених Сестер Місіонарок, їх родичів, нашого народу й всім добродіям і жертводавцям, що своїми жертвами уможливили набуття дому Сестер Місіонарок і забезпечили його існування. Богослуження в церкві закінчилось відспіванням "Тебе Бога Хвалим."

По відправі всі спішили домів, щоб пообідати й небаром поїхати до самого дому Сестер, де мало відбутися торжество посвячення монастиря-новіціяту Згромадження СС. Місіонарок Христіянської Любови. А молоді Сестри-кандидатки поїхали до дому пані К. Запісоцької, де був приготований для них смачний обід.

Урочисте Посвячення Монастиря СС. М.Х.Л.

Виїздаючи около третої години пополудні до монастиря Сестер треба було обережно їхати автом на гайвею Но. 8. Авта їздять одно за другим. А це тому, що крім окремого свята Сестер Місіонарок, це був ще "День Розвіту" (Блассам Сандей) Чудово злилися ці дві події в одним дні. Подібно як на овочевих деревах цієї околиці показуються перші пахучі, многонадійні цвіти, так також новопосаджене деревце— Згромадження С.М.Х.Л. сьогодні вперше зацвило у виді отворення гарного дому-новіціяту й в приняттю перших кандидаток-Сестер.

Приїхавши на подвіря монастиря можна було побачити милу картину. Люди усміхнені, веселі, розмовляють між собою в громадках; діти бавляться на травнику, що наче величаний велений килим стелиться довкола хати. А де оком кинути, всюди різноманітні, цвитучі овочеві дерева; а низенько, на землі, починають показувати свої різнобарвні головки ніжні квіти. Цему всьому люди цікаво приглядаються. З вдоволенням переповідають один другому яке багате це подвіря в квіти й овочі. Про внутро дому ще не чути бесіди. Аж не відправі відбудуться оглядини середини дому.

Сам Обряд Посвячення Дому

Тим часом людей все більше зїжджається. Видно людей з Торонта, Гамільтону, Ст. Катеринс, Кичинер, Льондону, Меррітону, й інших околиць. Між ними є поважне число англійців. Наступає чин торжественного посвячення монастиря. Править о. М. Романович ЧСВВ. Асистують Впр. монсіньор Йосиф МекДанов, Домашний Прелат Святішого Отця Папи Пія XII, що приїхав з Торонта на цю урочистість, й Всеч. о. М. Заяць в Інституту св. Йосафата в Торонті. Чин посвячення правиться при престолі з східної сторони дому. Над престолом висить образ Солодкого Серця Матери Божої. А в стіп престола за священиками стоять обі Сестри Місіонарки, Емілія і Стефанія, котрі теж беруть участь у цім посвяченню. Впр. о. Романович читають молитви посвячення, входять до внутра дому й кропять його свяченою водою, відтак вертають, подають Сестрам-хрест, свічку й ключі до новопосвяченого дому. На цім обряд посвяти закінчується. Дім поблагословлений і відданий Сестрам до мешкання.

Привіти

Тепер Впр. о. ігумен М. Когут, ЧСВВ., коротенько подякували присутним за численне прибуття на цей день, відчитав ряд привітів. Привіти надіслали: Прѣосв. Кир Василій Ладика, Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ.; Впр. Отці Редемптористи з Роблини, Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., з Мондеру, Впр. о. В. Мосс, ЧО., з Кенора, Всеч. о. С. Семчук і парохія Покрови М. Божої у Вінніпегу, Всеч. о. В. Ю. Шумей, з Геффорд, Саск., Впр. о. М. Гнесько, ЧСВВ. з Мондеру, п. Володимир Босий з Монтреалю, п. Петро Ліпінський з Едмонтону й інші.

Промова Впрея. Монс. МекДанова

По відчитанню привітів Впрея. монс. МекДанов промовив до зібраних. Промова була коротка й дуже відповідна до хвилі. Навязуючи свою бесіду з гарним цвітом овочевих дерев, вказав Монсіньор на це ніжне дерево нового Згромадження, що вперше пускає свої цвіти, цвіти християнської любови. "Не народились ми для ненависти, але для любови, любови Христа," підкреслив Монс. МекДанов, коли вказував на взнесле завдання С.М.Х.Л. Закінчуючи о. Прелат висловив свою радість з цего, що українці, що натерпілись стільки горя ще від часів Рурика, аж до сьогодні, тут в Гримсбі можуть тепер потішитися цим великим духовним здобутком. А звертаючись до Сестер Місіонарок зложив їм признання за їхню посвяту, заохотив до ревної праці й щиро побажав їм українською мовою "Многая Літа!"

Молебень і Промови

Коли скінчив говорити Монсіньор МекДанов, о. ігумен Когут відправив молебень до Матери Божої. Хором проводив п. Мартинюк. По цих молитвах складали ще привітні різні представники. І так говорив депутат-ріф Джан Ейкинс, майор міста Генрі Буя, адвокат Біґора, п. Т. Вишньовський, п. В. Паламар. На кінець промовив о. Н. Шумський. Він, підносячи взнеслу ціль З.С.М.Х.Л. закликав до присутних, щоб ніколи не забули про велике значіння цих Сестер для нашого народу, а тепер,

коли ще трудні початки радо спішили їм в поміччю своїми жертвами.

Коли тільки скінчилися промови, Впр. о. М. Романович, котрий дав почин цьому гарному ділу, сердечно дякував всім за всяку поміч в переведенню успішно цього дня. Дякував перше Господеві, що покликав до існування Згромадження Сестер Місіонарок; Святішому Отцеві Папі Пієві XII, що позволив заложити Згромадження; нашим Єпископам, особливо Кир Василієві, за моральну й матеріяльну поміч; Настоятелям Чина, особливо о. ігуменові М. Когутові, ЧСВВ., Браттям за молитви й поміч; п. А. Боровському за 20 акрів поля й хату; шп. Прихіткові й Віґорі й о. Шумському, що помогли набути цю посілість; панам Запісоцькій й Судомі за поміч для кандидаток; всім парохіянам у Ґримсбі за жертви й поміч; і всім жертводавцям в Америці й Канаді за свої жертви, що уможливили почати це діло.

Оглядини Нового Дому

По довгім ожиданні, запрошено гостей оглянути дім з середини, вписати своє імя до Пропамятної Книги й покріпитися смачною перекускою, що її пані й панночки з парохії приготовили. При вступі кожний записував своє імя до Книги, одержав памятковий образочок монастиря С. М.Х.Л., й теж добровільно зложив свій дар на сплату довгу, що ще тяжить на домі Сестер Місіонарок.

Підчас оглядання дому з вдоволених лиць людей можна було вичитати, що сподобався їм дім Сестер Бо ж направду й гарний він. Має 14 просторих кімнат. Всюди підлоги з твердого дерева, є водопроводи й електричне світло. Взагалі англійці зачислюють цей дім до одних з найкращих помешкань при гайвею Но. 8. Тому й тішилися наші люди, що Сестри отримали вже на самім початку свого нового життя таке відповідне помешкання. Видно, що Боже Провидіння само подбало, щоб це Богом почате діло вже на вступі поставити на тривкі основи й так забезпечити дальший розвій.

Коли програма цього історичного дня закінчилася, люди поволи розіджалися з великою радістю, що могли бачити цей новий здобуток українців в Канаді. А з цею радістю сплелась і сильна постанова дати своїми датками спомагати Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови так, щоб в короткім часі воно могло стати на власні ноги й зачати тут місійну працю для якої воно засноване.

Посеред таких милих хвилин день 5 мая, 1946 року зійшов в історію. Торжества облечин, посвячення, промов минули, та лишився просторий монастир Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови, а в нім, де перед хвилиною був святочний гамір, тепер запанувала свята тишина. Почалося нове святе життя Сестер Місіонарок Христіянської Любови.

Місцевий.

ПОШУКУВАННЯ...

Пошукую своєї тітки Палагни Цепух, яка виїхала до Канади 1913 р. з села Завадів пов. Стрий (прізвища по її чоловікові не знаю). Я є син її сестри Парані Цепух (тепер Осташ). Моя адреса:

Iwan Ostasz,
Cornberg Roswelt Str. 17,
Kr. Rottembwig Bez. Kassel ueber Bebra, Deutschland.

Дозя Яремкович-Михайлюкова з села Ланя пов. Вібрка пошукую своїх кревних і кралнів: Гавдульського Мих., Костирку Йос., Демчук Марію, Лазуркевича Григ., Сироїжку Олекс., Старка Йос., Гнаф Катер. Головку Марію, Головку Василя. — Всі вони походять з мого родинного села Ланя, пов. Вібрка і виїхали до Канади перед 1930 р.— Прошу писати до мене на адресу:

Dozia Jaremkowicz-Mychajliukowa,
D.P. Camp 95-278, Karlsfelt — Munich, Germany.

LL. 2727 1724A Queen St. W. Toronto

KRAUS & ZOLA REALTY

Industrial Properties, Hotels, Homes, Business Opportunities, Farms Sold, Bought, Managed, Appraised and Exchanged

For Quick Sale list your Property or Business with us

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, ч. 7. Липень 1946

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІҐІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

"ВІРУЮ В БОГА"

"Євангеліє, що я вам проповідав, це не діло людське, бо ж я ні дістав його ні не вчився від чоловіка, а через обявлення Ісуса Христа." (Ап. до Галат. 1, 11-12).

Отець Поен, місіонар в Північній Америці, проповідав Індіянам Євангелію Христову. Бідні погани слухали Божого слова з великою радістю. Проповіді того місіонаря перетворили в поганстві затоплених Індіян в горливих христіян й вони мов рідного батька полюбили того доброго душпастиря. Можна представити собі, як сильно заболіло того місіонаря, коли дістав з Риму розказ покинути своїх любих вірних і чим скоріш піти далі в інший край, де ще ніколи не було місіонаря, щоб там ширити світло Євангелії.

Вся Індіянська громада, молоді й старі, зібрались і голосно плачучи відпроваджували свого любого місіонаря аж на границі своєї околиці. На границі розлучились і останній раз добрі індіяни впали навколішки й просили батьківського благословення. Він пращав кожного зокрема й водночас на серце їм клав, щоб ніколи не відступили від правдивої віри, що від нього навчились. Він прирік, що писатиме до Риму, щоб Святіший Отець прислав їм іншого душпастиря й приказав, щоб вони тимчасом, на памятку, сходились щовечера під Хрестом, що він їм поставив і разом молились апостольське визнання віри, то значить, коротке "Вірую..." Побожно проказувати ту молитву буде їх мов сиріт потішати й Бог тим скоріш пі-

шле їм іншого духовного отця; під тим хрестом Бог сам хоронитиме їх від всякого нещастя.

Індіяни охоче приймили раду свого дорогого духовного отця й кожного вечера разом молились "Вірую в Єдиного Бога..." Таким чином одного разу ввечері вони саме всі так зібрались і коли, не думаючи нічо злого, молились, нараз, немов з хмари кинулись на них ворожі поганські орди й приказали, щоб звалили той хрест, покинули Ісуса Христа й вернулись до поганської віри своїх предків, інакше всі на місці загинуть.

Перелякані християни, мов під Божим надхненням, впали на землю, й зо всією вірою й довірям, що мали, почали голосно говорити: "Вірую в Єдиного Бога..." Погани мов очаровані цікаво прислухувались до тієї мов громом проказуваної молитви. Коли тільки прозвучало останнє слово "Амінь," загудів страшний вихор, порохи чорним величезним виром закрутились над головами ворогів і вони в невимовному страсі на випередки почали втікати від того місця Божого суду; а християнам ні волосок з голови не впав. Те диво ще більш їх утвердило в вірі.

Так, свята дорога й охоронна це молитва... Відкіля вона, що в ній є, й як її проказувати?

* * *

Ісус без перестанку, ввесь день, працював, трудився, навчав своїх Апостолів, прощав бідним грішникам, уздоровляв хорих. Аж як тільки сонце зайшло, став навколішки й молився. Бувало й всю ніч перебув на молитві.

Там, під Оливною горою, де Ісус так много разів молився, тягнеться подовгаста печера. Колись над нею стояла прегарна церква: "Храм Вірую в Бога." Безбожні руки в часі кривавих воєн розвалили ту церкву й з неї остались тільки руїни; з усієї будівлі осталось дванадцять стовпів і вони нагадують теперішнім людям подію, що збулась у тій печері.

Християнський переказ каже, що апостоли, заки розійшлись по світі, щоб проповідати віру в Ісуса Христа, ще раз усі зібрались у тій печері. Св. Петро запропонував, щоб науку Ісуса Христа зібрати у дванадцять головних правд і так Апостоли всю правдиву віру зібрали в прості, короткі слова, щоб хоч далеко одні від одних, науку Ісуса тими словами передавати вірним. Щоб спільноту своїх думок ще краще виразити, кожний Апостол уклав сам один з тих головних членів тієї молитви. Апостол Петро висказав перший член:"Вірую в Бога Отца Вседержителя

Творця неба й землі." Апостол Андрей уклав другий член: "І в Ісуса Христа, Сина Його Єдинородного, Господа нашого." Яків Старший: "Що почався з Духа Святого, народився з Марії Діви." Іван уложив четвертий член: "Страдав під Понтійським Пилатом, був розпятий, умер і був погребаний." Тома пятий член: "Зійшов у пекло, третього дня встав із мертвих." Яків Молодший висказав шестий член: "Зійшов на небеса, сидить праворуч Бога Отця Всемогучого." Филип семий член: "Відтіль прийде судити живих і мертвих." Вартоломий восьмий член: "Вірую в Духа Святого." Матей девятий член: "В святу соборну Церкву, в зносини зо святими." Симон десятий член: "Відпущення гріхів." Тадей одинадцятий член: "Воскресення з мертвих." Матій дванадцятий член: "І в життя вічне. Амінь."

Велика Церква, що стояла над тією печерою, розбита, зруйнована, Апостоли минулись і понесли мученичу смерть, але віра, що вони голосили, жиє в наших душах і житиме так довго, доки світ триватиме.

В давних письмах читаємо, що давні християни в укриттю, в підземельних коритарах мали свої Богослуження. Але вороги й там їх відшукували, підлі зрадники виявляли їхнє укриття. Тому, щоб ухоронитись від тих ворогів, вони ставляли коло входу до підземелля сторожів, і вони питались кожного, що бажав зайти до середини, чи знає він гасло. Тим гаслом була молитва "Вірую." Коли хто вмів проказати ту молитву, то його, як правовірного християнина пускали далі, а коли хто її не знав, того як підступного ворога відганяли.

Молитва вірую в нас є тепер троха довша. Всякі єретики намагались толкувати її на свій лад і тому Церква час від часу мусіла виразно сказати значення тих поодиноких членів. То сталось особливо на Соборах в Нікеї й Царгороді й тому ту молитву "Вірую," як ми її тепер відмовлюємо, називаємо Нікейсько-Царгородським"Вірую."

Та молитва й до тепер є мов гаслом для нас християн-католиків. Коли говоримо "Вірую в Одного Бога," то тим розпізнаємось від поган, що не вірують в Духову Істоту, що є сотворителем і захователем всього світу. Коли говоримо, "вірую в Єдиного Господа нашого Ісуса Христа," тоді даємо спізнати, що ми не жиди, бо вони не узнають Ісуса за свого Спасителя. Коли говоримо "Вірую в Єдину Святу Соборну Апостольську Церкву," то ми показуємо, що ми не є протестанти, ні ніякі єретики, бо вони

не хочуть признати, що Ісус для спасення душ і до захо-
вання правдивої віри установив одну тільки Церкву, що
провідником мала св. Апостола Петра, що його наслідни-
ками є Епископи того самого міста, де епископом був і
помер св. Петро, Риму, що управителями є Епископи і їх-
німи помічниками священики до того посвячені через
епископів.

Молитва "Вірую" це мов межа на полі; вона подає нам
границі віри; хто переступить їх, той вже не є на полі
Христовому, хто з неї щобудь відбирає, той нечесно по-
ступає. Одне слово, одна буква, це не багато, але тобі не-
вільно їх забрати з "Вірую"; одна буква, одне слово, це
не багато, але тобі невільно їх додати до "Вірую." Так
треба її проказувати, як Апостоли її уклали й Церква
Христова передає з роду в рід.

Та молитва так точна й така ясна, так простенько уло-
жена, що й мала дитина може її навчитись і раз навчиться
добре, то вже не забуде. Молитва "Отче наш," "Богоро-
дице Діво," й "Вірую," повинні бути нашою щоденною
радістю, скарбом нашого серця, прикрасою нашого язи-
ка, першою й останньою думкою нашого розуму. Це до-
рогоцінні, спасенні молитви. Навіть святі люди деколи
мають спокуси проти віри. Один святий, великий місіо-
нар, Вінкентій, також мусів перенести такі спокуси й уже
почав падати й сумніватись, але тоді сів, на кусникові па-
перу списав "Вірую," завісив собі це на шию, носив на гру
дях і більш не сумнівався.

Я знаю, є багато людей, що проказують щодня ту мо-
литву, але чи побожно, зо серця то роблять?

Як то побожно проказувати молитви? Не спішитись,
щоб чим скоріш скінчити, а з перестанками, уважати на
кожне слово, думати про те, що слова кажуть. Так по-
божно молилась одна свята, що привикла тридцять разів
щодня проказувати "Вірую" й то помалу, думаючи про
те, що уста говорили. При першому члені роздумувала
про батьківську любов Бога до небесних ангелів і до лю-
дей на землі й гаряче просила Бога, щоб хоч краплину
тієї любови зложив в її серцю, щоб так могла любити Йо-
го, як Його люблять серафими, найдоскональші ангели.
Такими гарячими почуваннями наповнялось її серце й
при інших тайнах тієї молитви; її серце було немов жи-
вим престолом, на якому вона жертвувала Богу свої мо-
литви й добрі діла.

Це отже важне, щоб ПОБОЖНО ту молитву відмовля-

ти. Але ще важніш, щоб молитись цілим серцем, то зна-
чить, щоб ми й робили те, що молимось. Ми віримо, що
Бог є нашим добрим небесним Батьком; коли так, то ми
Його діти; тому сповняймо свої обовязки дітей. Віримо,
що Ісус наш Спаситель, тому ми повинні покірно Йому
кланятись, а не хулити Його Імя святе. Ми віримо в Ду-
ха Святого, тому не опираймось ласці Духа Святого, не
оставаймо в гидких гріхах.— Віримо в життя вічне, тож
не прилипаймо серцем до землі, до грошей, до тілесних
розкошів. Виповняймо заповіт святого Письма: "Спра-
ведливий живе з віри."

* * *

Про Римського короля Нуму Помпілія розказують, що
одного разу, коли серед свого вірного люду сидів на коро-
лівському троні, з неба впав йому на коліна щит з напи-
сом: "Як довго носитимеш той щит, так довго тебе не
опустить щастя." Кажуть, що той король пильно мов ока
в голові стеріг того щиту й що через сорок років його па-
нування справді було щасливе."

Таким з неба післаним щитом є для нас молитва "Ві-
рую," що хоронить нас від упадків нашої немочі, від спо-
кус діявольських, від сумнівів у справах віри й від його
охороною осягнемо те, про що молимось: Життя вічне.

Господи! До когож нам іти? Ти маєш слова вічного життя.
І ми віримо й знаємо, що Ти Христос, Божий Син. (Іван 6, 69-70)

Коли хто хоче за Мною іти, хай виречеться самого себе, й
несучи хрест свій день-у-день, хай іде слідом за Мною. (Лука
3, 23).

Не самим тільки хлібом живе людина, а всяким словом, що
походить із Божих уст. (Мат. 4, 4).

Пильнуйте отже: бо не знаєте, в котру годину Господь ваш
прийде.— Тому й ви будьте готові, бо тої години, що її не знає-
те, Син Чоловічий прийде. (Мат. 24, 42-44).

НЕРОЗЛУЧНІСТЬ ПОДРУЖЖЯ

притокою до навернення

Це сталось в в З.Д.А. в місті М... Саме дістався туди на посаду й працю свіжий місіонар. З самого початку довідався, що в його околиці замужна протестантка-прічерка, що мала троє дітей, деяким людям згадувала, що бажала б стати католичкою; одначе до того часу не мала смілости звернутись до католицького священика.

* * *

Ось, як той місіонар розказує про цілу ту подію:

"Чи мав я ждати в захристії або в парохіяльній канцелярії доки сама прийде? Ні. Дві її старші дівчатка, одне тринадцятьлітне, друге одинадцятьлітне, ходили до католицької школи Сестер. Це дало мені причину, щоб ту паню відвідати.

В часі моєї розмови я мов ненарочно питаюсь: "Чому ви, пані, посилаєте своїх діточок до католицької школи? —Тому що в публичних школах не вчать релігії. Я знаю, що та наука, що дістають в "Сандей Скувл" не вистачить, бо за коротка; я знаю також, що без релігії неможливо дітей добре виховати.— Чи то правда, що ви згадували, що ви хотіли б стати католичкою?— Так.— Чи можу спитати, що вас так тягне до Католицької Церкви?— Не так гарні Богослуження, як скорше наука Католицької Церкви про нерозлучність подружжя. Тільки Католицька Церква в Америці заховує всі закони Ісуса Христа й не зраджує Його науки про нерозлучність подружжя. Кожне шесте подружжя тут в Америці розведене, в Японії кожне осьме, на цілім світі тільки між большевиками в Росії під тим оглядом ще гірше, ніж у протестантів. Це згіршення для цілого світу. Я зрозуміла це тамтого року, коли я жила в баптистській громаді. На їхньому добродійному базарі представили мені баптистського прічера. Він представив мені також свою тодішну й колишню жінку. Третя часть всіх людей, що були на базарі, були розведені й половина жила в поновному подружжю. Я тоді сказала до прічера: "Ви не є християни. Чи ви не знаєте святого Письма? Чи ви не читали, що в Євангелії св. Матея, глава 19, стих 6, написано: "що Бог звязав, чоловік нехай не розвяже," й що написано в Марка, гл. 10, ст. 9, в Луки, гл. 16, ст. 18, в листі до Римлян, гл. 7, ст. 2, і в листі до Кор., гл. 7, ст. 10? А він, з милим усміхом, що часто закриває недостаток виховання, зокрема виховання серця, в приявности своїх вірних, відповів: "То все є дуже гарне, але в практиці того всього неможливо заховувати в модерних часах, коли запанували зовсім інакші моральні погляди ніж були в жидів за часів Ісуса Христа."

Того мені було досить. Він виправдувався, що таку науку голосять також інші протестантські секти. Коли я повернулась домів, ще раз я уважно прочитала згадані місця в святім Письмі й порішила, що покину секту методистів. Тому що я не хотіла жити без церкви й без Богослужень, й тому що я знала науку Католицької Церкви про нерозлучність подружжя, я подумала, що пристану до Католицької Церкви.

Деякі протестанти мені казали, що Папа Римський деяким багатим людям дозволив розвід і нове подружжя, але я скоро переконалась, що то брехня, бо Католицька Церква дає розвід-ніби тільки людям таким, що їхнє подружжя було неважне. А коли подружжя неважне, то й властиво розводу нема; Папа тільки проголошує, що подружжя неважне. Я знаю з історії, що Папа не хотів дати розводу навіть англійському королеві Генрикові Восьмому, хоча він грозив, що через те цілу Англію відірве від Католицької Церкви. Я також знала з історії, як Папа боронив подружжя Балтиморської Американки, що одружилась з Наполеоновим братом Єронімом, коли "всемогучий" Наполеон вимагав, щоб Папа проголосив те подружжя неважним. Воно було важне й тільки, й Папа не хотів говорити неправди.

Я повчив ту паню й її дві старші донечки про католицьку релігію. Дівчатка разом з другими пішли до Першого Святого Причастя й недовго потім пішла й їхня мати. На другий рік мав вперве запричащатись і наймолодший синок."

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Коли ми пишемо оцю статтю, наше українське католицьке громадянство приготовляється до великого свого Конґресу... Одначе читачі будуть мати в руках цю статтю допіро після Конґресу.

Ми просимо Всемогучого Бога, щоб Він благословив це діло, бо воно має принести багато добра, передусім повинно зібрати в одне русло акцію різних українських католицьких товариств. Дай Бог, щоб це здійснилось, бо тоді ми будемо безмірно сильніші й впливовіші, наша Церква зможе розвинути багато сильнішу акцію для Божої слави, спасення душ і піддержки наших народних святощів.

Скільки нам відомо з приготовань і програми Конґресу, в Винипеґу після Конґресу має повстати загальна Централя Українців Католиків, де мов у голові мають збиратися всі нерви нашого життя в Канаді. Само собою розуміється, що до того треба небуденних одиниць. Це мусять бути люди незломних засад, глибоких переконань і гарячого ентузіязму, що не зразиться труднощами, ні хвилевими неуспіхами... Та надівсе мусять це бути одиниці наскрізь перейняті духом віри й сильної любови до Ісуса Христа та людських душ. Якщо в нас таких одиниць не буде в тім центрі-голові, тоді наше властиве, українське-католицьке життя з праці Конґресу не винесе ніякої користи. Ми тоді будемо тільки галузькою того натурального українського тіла, де неустанно йде праця й борба тільки про ідеали, що нам спільні й з тими українськими ґрупами, для яких Ісус Христос і Католицька Церква є нічим, або навіть чимось, що вони завзято, хоч би може й скрито, поборюють.

Кожний в нас голосно заявляє свою любов до України й плаче ізза її недолі: ми католики, всі роди православних, що їх зродила Канада, протестанти-євангелики, що нарікають, що їх не приймили до КУК-а, одна галузка соціялістів, що відірвались від комуністів, гетьманці, члени Укр. Нац. Обєднання, ... всі ми голосно заявляємо словом, письмом і дуже часто й жертвами, що український нарід нам дорогий.

Для нас українців-католиків все те є за мало. Між нами й прочими мусить бути сильна й яскрава ріжниця, по якій нас можна буде розпізнати на кожному кроці. Якщо такої ріжниці не було б, тоді ми не мали б рації уважати себе йнакшими від других. Яка то основна ріжниця між нами й всіми прочими? Крім того всього, що Україні бажають і по можності дають другі наші браття по крові, й що й ми також, разом з ними даємо, ми ХОЧЕМО й БОРЕМОСЬ, ЩОБ УКРАЇНА НАЛЕЖАЛА ДО ІСУСА ХРИСТА, ЩОБ ВОНА БЕЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРИЙМАЛА й ВИЗНАВАЛА ЙОГО НАУКУ ТА ЗАХОВАЛА ЙОГО ЗАКОН СВЯТИЙ. Іншими словами МИ ЯК КАТОЛИКИ різко й основно перевисшаємо всі інші уґруповання.

Тільки тоді, коли ми задержуватимемо, зміцнятимемо й пристосовувати ту нашу основну прикмету, тільки тоді ми будемо мати право себе самих цінити й шанувати.

Наше католицьке громадянство буде несхитним заборолом для нашого обездоленого народу, якщо в нас будуть провідникии, й то світські люди, що наскрізь будуть перейняті тим ідеалом: "УКРАЇНА ЦІЛА, ЗО ВСІМ І ВСЮДА ДЛЯ ХРИСТА."

Всі наші українські-католицькі Товариства, БУК, УКЮ, ЛУКЖ, Місійне Товариство (ми раді б додати до того УКРЮ (Укр. Катол. Робітниче Юнацтво), УКФЮ (Укр. Катол. Фармерське Юнацтво), УКС (Укр. Катол. Студентство), Брацтво св. Николая й так далі, своїм життям, своєю працею, своїми осягами повинні показати, що той наш ідеал найкращий і в практиці найбільш успішний.

Ми думаємо, що ніхто нам не возьме за зле, коли самі себе осудимо й скажемо, що той ідеал є за мало знаний і ще менш практикований. Певно всі не можуть бути однакі, але ТРЕБА МАТИ ПРИНАЙМНІ СТІЛЬКИ ЧЛЕНІВ ПЕРЕЙНЯТИХ ТИМ ІДЕАЛОМ, щоб вони були немов дріжджам в широкій масі, що на ньому ростиме в велику й щораз більшу **релігійну, національну, політичну, громадську й культурну силу.** Це можливе й конечне. Наша сила на всіх тих полях людського життя є в ІСУСІ ХРИСТІ, В ЙОГО НАУЦІ й ЗАКОНІ.

Ніхто не сміє нам того взяти за зле. І навіть, як би брали нам це за зле, то ми не дбаємо. Ми не проповідуємо ненависти, ми не розбиваємо, а навпаки, намагаємось всіх зібрати в одну величезну, святу силу.

Тому в нас буде й тяжче виробити підерів, чим у других ґруп. Наші світські підери мусять бути смілі Християни-Католики, що признаються до Ісуса Христа, що перейня-

ті Його думками й бажаннями, що радо й охоче підчиняються проводові Католицької Церкви, що намагаються завжди, всюда й у всім, в публичнім і особистім, родиннім і становім життю бути наскрізь чесними.

Чи це можливо мати таких лідерів? Певно, можливо.. Але їх треба виробляти. Ми знаємо, що деякі наші священики по містах виробдюють, будують собі серед молоді вибраних одиниць, дають їм окремі науки релігії, філософії й суспільні, щоб мати з них справжніх лідерів. Деякі навіть на день, два збирають їх до реколєкцій, де наші юнаки й панночки в тишині й наосторонь від решти світу намагаються ліпше спізнати Ісуса Христа, приступають до святої Сповіді й Причастя. Це не тільки гарне діло, **але й КОНЕЧНЕ, бо йнакше ми будемо животіти, не жити, помимо всяких гучних конґресів, ювілеїв, курсів, промов і навіть грошевих великих жертв.**

Тому ми ще раз кажемо: **Дай Бог, щоб український католицький Конґрес став початком нового, кращого життя.**

ДУМКИ

Щира любов правдиві чари діє: бідну, нужденну хатину вона всилі перемінити на золоту палату.

Ліпший один доляр зароблений, ніж два одідичені.

Краще смакує капуста засолоджена любов'ю, ніж печеня заправлена ненавистю.

Навіть найбільша річка мусить плисти до моря.

Три речі проминають на цім світі дуже хутко: жіноча краса, веселка, й відгомін серед ліса.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ МІСІОНАРІВ-РЕДЕМПТОРИСТІВ!

Чи ти був коли на місії?...? Наш нарід часто говорить і говорив про місії та любив їх. Мов пчоли до улія, так маси наших вірних мов злітались туди, де місіонарі говорили проповіді...

Ох, і чудові були ті місії... Перед людьми стоїть постать священика... це місіонар-Редемпторист... це зараз пізнати, коли тільки на нього подивитись, бо в нього на грудях великий хрест з Розпятим...

Свобідно й без страху голосить він науку Ісуса Христа ... Його слова йдуть аж до найглибших глибин душі слухачів... Недивно, що навіть такі, що роками, десятками років не йшли до сповіді, під впливом сильних наук опамятуються, зривають з гріхом і покірно приступають до святої сповіді...

На голос тих нових, сильних місіонарів, тисячі й тисячі народу сходились і жадно ловили золоті слова, що плили з уст місіонарів-Редемптористів... Цілі села покидали фальшиві протестантські секти й безбожницькі орґанізації, про своє навернення посилали друковані заяви до часописів і не боялись підписати своєї імя...

Чорні хмари тепер повисли над Рідним Краєм... Зза залізної куртини до нас доходять невиразні голоси мучеників, що воліють усе стратити, як покинути Ісуса Христа й Його Церкву... А ті місіонарі-Редемптористи між ними... з ними були раніш на місіях, щоб їх навчити сталевої любови Ісуса, й з ними остались вони й до тепер, в вогні переслідувань і страждань.

Який це величній образ...

Які ми малі в порівнанні з ними...

Коби в нас, на свобідних землях більш таких місіонарів, що вогняними науками й сміло **ведуть маси вірних до вірної безсмертної любови до Ісуса.**

Ми, що вже є в рядах тих місіонарів, ми кличемо Вас, молодих, що бажають добра душам, слави Ісусу Христу: Ходіть до нас. Злучіться з нами... Ніхто не може похвалитись **кращем званням** понад **звання місіонаря-Редемптористa.**

Хочеш бути **великим? Героєм?**

От,—чудова нагода для тебе.

Фармар, учитель, доктор... всі вони потрібні; вояк, моряк, політик... вони великі; **Адвокат** або **робітник** пожиточні... але **священик між ними найбільший.**

Фармар тільки працює, адвокат тільки боронить, учитель тільки вчить, вояк тільки бореться, доктор лічить тіло, —**а священик** працює **для спасення** душ, **вчить і боронить Божої правди, лічить душі, спасає душі й сміло бореться** проти **зла.**

Яке оружжя місіонаря? **Це Божа сила, що в нім зложена.** Через ту силу **священик має власть на небі й на землі.** Бо ж Ісус сказав: "Дана мені всяка сила на небі й на землі. Ідіть **у ввесь світ і проповідайте Євангеліє всякому сотворінню. Що взяжете на землі, буде звязане на небі, що розвяжете на землі, буде розвязане на небі. І ось, Я з вами до кінця світа."**

Фармар, вчитель, доктор, адвокат, робітник, вояк, політик мають силу тільки на землі й та сила мала, **але священик має найбільшу власть, що чоловік тільки може мати. Священик є представником самого Ісуса Христа.** Маючи в собі **особливу Божу силу,** він не боїться нічого. Він **сміло стає перед цілим світом,** голосить **Божі правди й поборює зло.** Його сильне оружжя—молитва. Його **побіда** певна, **бо Бог є в нім і Бог є з ним.**

ХОДІТЬ, ЮНАКИ! Ходіть і разом з нами розбивайте все те лихо, що мучить світ. Війни, бомби, танки, все те не в силі поконати все те зло. Тільки Божа правда може пожонати ті лиха. Ходіть, юнаки й спасайте світ... ставайте справжніми героями.

Де ж іти, щоб стати таким героєм?

Чи ти скінчив у школі семий ступень-ґрейд? Приїзжай до КОЛЄҐІЇ Отців МІСІОНАРІВ В РОБЛИН, Манітоба.

Ось адрес, щоб ти міг до них написати—зголоситись:

REDEMPTORIST FATHERS' COLLEGE, ROBLIN, MAN.

Що там будеш робити? **Життя в Колєґії переплітане: наука, молитва, забава, праця...** Сафтболл, футболл, ґаківка... от тільки деякі з тих забав, що ти напевно любиш.

Там пильнують, щоб здорові й сильні були в тебе ум, серце, тіло.

Програма науки така, як **в високих школах Канади й в Америці, зо спеціяльною наукою латинської й грецької мови.**

Там учать також **української граматики, історії, літератури, пісні.**

Релігійне виховання найважніше, бо тільки релігія має силу й високі засади, щоб провадити гідне життя.

Коли ти хочеш помагати місіонарям, але не можеш бути священиком, бо не маєш до того науки, **прийди до нас до Йорктону,** щоб помагати місіонарям як **брат,** що працює **в друкарні, пекарні, шевчарні, столярні,** тощо... Таким чином і сам будеш мати заслуги місіонарів, бо будеш їм помагати.

Коли ти скінчив вищу школу, й знаєш латину, то відразу можеш бути прийнятий до новіціяту — на пробу місіонарську. Місіонарі тоді самі будуть дбати про твоє удержання й приготовлять тебе, щоб ти студіював високі науки, що потрібні священикові-місіонареві.

Про оплату в Колєґії довідаєшся, коли напишеш до Колєґії в Роблин, Ман.

Коли ти скінчив гай скул, напиши на оцей адрес:

Very Rev. Fr. Vice Provincial,
Ontario Ave., Yorkton, Sask.

Христос кличе! Ходи!

Бо так Бог полюбив світ, що Сина Свого Однородного дав, щоб усяк, хто в Нього вірує, не погиб, а мав вічне життя. (Іван 3, 16).

Коли хто любить Мене, зберігає Мої слова: і Отець Мій полюбить його, й до нього ми прийдемо та й влаштуємо собі у нього нашу домівку. (Ів. 14, 23).

Небо й земля минуться: а слова Мої не минуться ніколи. (Лука 21, 33).

КНЯЗЬ АПОСТОЛІВ

6. Петро в Антіохії

Сім років уже заходивсь Петро, разом із другими Апостолами, коло розбудови Божого Царства на ізраїльській землі, і праця та вінчалась великими успіхами. Христова Церква росла-розвивалась із кожним днем, здобуваючи собі щораз більш вірних дітей. Надзвичайна пригода з сотником Корнилієм піддала Петрові думку, що нарешті наспіла пора проповідати Христову науку між поганськими народами. Назначивши отже Якова Молодшого єпископом у Єрусалимі, сам Петро перейшов до Антіохії, славної столиці Сходу.

Щодо величі та блеску, Антіохія займала тоді третє місце між великими містами світу, зараз після Риму та Олександрії. Пишалась вона своїми величавими святинями, розкішними палатами, велетенським цирком, високими школами, славними вченими, поетами та письменниками, та й своїми безмежними багатствами. З огляду на своє щасливе положення над самим Середземним Морем, те місто було справжнім центром усіх східніх провінцій римської імперії. Не диво отже, що в ньому можна було стрінути людей з цілого тодішнього світу: і греків, і македонців, і сирійців, і фенікійців, і всяких інших. Під ту пору Антіохія нараховувала понад п'ятсот тисяч мешканців, а між ними було велике число жидів. Та, на жаль, разом із великими вигодами, достатками та багатствами, поширилась була в Антіохії така страшна розпуста та нечистота, що гіршої, здається, навіть годі було б уявити собі між людьми. Поганська релігія, розуміється, не мала ніякої поваги, щоб іздержати людей від того страшного зіпсуття. Навпаки: в тій релігії існували навіть спеціяльні божки та богині, що були покровителями розпусти й нечистоти. Одні тільки жиди, завдяки гострому Мойсеєвому законові, захоронились від загальної гнилі.

Згідно зо старинним переданням, святий Петро прибув до Антіохії Року Божого тридцять і шостого (на наш рахунок) дня двадцять і другого лютого. Західня Церква не забула тієї славної дати. Кожного року вона святкує в той день пам'ятку "Петрової Столиці в Антіохії." Уже перед тим християни, розсіяні по світу внаслідок переслідування, що вибухло в Єрусалимі після смерти первомученика Стефана, проповідували були Євангелію в Антіохії та й інших околицях Азії. Петро отже застав у тім місті доволі численну громаду християнську, що складалась із навернених жидів та поган. Між тими власне християнами установив святий Петро свою столицю. Не на довго одначе. Бо, як Апостол і Верховний Пастир усього стада Христового, він почувався до обовязку відвідувати ріжні християнські громади, вже перед тим основані, і також гуртувати нові.

За час свого архипастирського уряду в Антіохії, святий Петро відбув місійну візитацію Понту, Бітинії, Кападокії, Галатії, та інших провінцій Малої Азії. З гарячими своїми проповідями звертався він до жидів, і до поган, до багатих і вбогих, до всіх тих, що Божий Дух до нього притягав.

Час до часу вертався невтомний апостол до Антіохії, або вибирався до Єрусалиму, щоб доглянути чи все в порядку в новоосновaних громадах, щоб вияснити сумніви, полагодити спори, одним словом, розбудовувати Христову Церкву.

Старинне передання каже, що в самій Антіохії навернув він своїми проповідями понад десять тисяч люда. Це ні трохи не повинно нас здивувати, коли подумаємо, що двома першими своїми проповідями в Єрусалимі перемінив він вісім тисяч жидів у ревних учнів Ісуса Христа. Трохи пізніш покликав він туди також Варнаву та Павла. Обидва ці апостоли перебули один рік у тому місті, і завдяки їхнім наукам та проповідям тамошня церква надзвичайно гарно розрослась. Треба знати, що власне там, у тій славетній столиці Сходу, Христові учні перший раз назвали себе християнами, бажаючи цим зазначити свою відрубність від жидів та від усяких єретиків-сектярів.

З початком року сорок і другого (на наш рахунок) святий Апостол вернувся до Єрусалиму, де буря лютого переслідування шаліла знов. Ірод Аґриппа, внук Старого Лютого Ірода, такий самий підлий підлизник римського імператора, як і його дід, саме тоді одержав був від цісаря Клавдія королівську владу в Палестині. Бажаючи приподобатись жидам, що не мали до нього багато довіря (бо ж він загально знаний був, як великий прихильник поганського Риму), щоб отже якось жидів до себе прихилити, Ірод Аґриппа вдавав із себе ревного поклонника Мойсеєвої релігії, і назверх дуже точно заховував усі при-

писи й церемонії Закону. А що жидівські проводирі завжди неприхильним оком гляділи на християнські громади, то Ірод став християн люто переслідувати. Багато Христових учнів попалося тоді в тюрму. Якова Старшого, цебто Іванового брата, засудив Ірод на смерть і казав йому відрубати голову. Бачучи, що це жидам надзвичайно подобалось, Ірод набрав іще більшої охоти нищити християн. Перед самими Великодніми Святами він приказав арештувати й святого Петра, та вкинути його до в'язниці, щоб опісля, по святах, зробити з ним те саме, що й зо святим Яковом, цебто відрубати йому голову, публично, на очах усього населення.

Щоб усяку думку про втечу зробити для Петра неможливою, Ірод призначив для береження в'язниці чотири сторожі (а в кожній із них були чотири озброєні вояки) що за чергою змінялися, як день, так ніч.

Тим часом уся Церква Христова, в глибокій жалобі, молилась безперестанку за Верховного Апостола. Невже Ісус, що його Сам урочисто покликав, позволить тепер, щоб того Доброго Пастиря замордовано, коли ціле вірне стадо так дуже потребує і його науки, і його дбайливого проводу?... Одначе минали дні за днями, вже й Великдень добігав до кінця, а Бог усе ще не відповів на благальні молитви, що безперестанку до Нього підіймались із усіх християнських сердець. І от, наступного дня, вже мав відбутися над Петром кривавий суд.

Одначе ввечері перед тим, Христовий Апостол заснув цілковито спокійний, як звичайно, прив'язаний подвійним ланцюгом до двох римських вояків, що біля нього поклались. Два інші вояки стояли на варті перед брамою в'язниці. І от уночі, серед глибокої тиші та густої темряви, надземна ясність заблисла, і в понурій тюрмі немов би сонце ясне зійшло. То пресвітлий ангел явився Петрові. Простягнувши руку, він доторкнувсь до плечей апостола, щоб його розбудити, й промовив: "Вставай мерщій!" В одну мить упали кайдани Петрові з рук. "Підпережись та й візьми сандали на ноги," сказав далі ангел. Петро виповняв усі ті прикази, ні трохи не розуміючи, в чім річ. "Накинь на себе плащ, і ходи за мною!" Петро знову послухав, і пішов за своїми провідником, одначе думав, що це йому лиш отаке приснилося. Йому й на думку не приходило, що то в дійсності Божий Ангел його провадив. Без ніякої перешкоди перейшли вони разом попри першу та другу варту, й прибули до залізної брами, що відділювала в'язницю від міста. І дивне диво: могутня брама відчинилась перед ними сама від себе. Ідучи далі, вони вибрались на міську вулицю. Тоді раптом ангел став невидимий і тихо щез, а святий Петро остався серед вулиці сам. Аж у ту хвилю стало Петрові зовсім ясно, що то не був ніякий сон, ані привид, а справжня дійсність. "Я бачу тепер ясно," промовив він сам до себе: "Господь Бог прислав мені свого ангела, щоб мене вирвати з рук кровожадного Ірода, та не дати мене на поталу жорстоким людям."

Добре,— але куди тепер іти серед темної ночі? А час не стояв,— треба було поспішати, щоб якнайдалі відійти від сторожів, що першої ліпшої хвилі могли за ним пуститись у погоню. Святий Петро спрямував свої кроки до дому Марії, матері Івана-Марка, і міцно застукав до дверей. Якраз під ту пору велике число вірних зібрались були в тій побожній хаті, й сердечно молились за Верховного свого Пастиря, якого всі називали ніжним іменем батька. Раптом одна молода дівчина, що звалась Родея, сказала: "Хтось стукає до дверей," і побігла відчинити. Одначе пізнавши голос святого Петра, вона попала в таку радість, що замість мерщій відчинити ворота, побігла насамперед до хати сповістити інших про добру новину. Та, в хаті ніхто їй не повірив: одним здавалося, що вона просто збожеволіла, а другі думали, що їй серед темної ночі щось причулось та привиділось. Одначе Петро не переставав голосно стукати до дверей. Хтось нарешті таки відчинив, і на превелике здивування всіх присутніх, святий Апостол увійшов до хати. Давши рукою знак мовчати, він коротко та ясно росказав їм свою дивну пригоду, та просив їм дати знати про це мерщій святому Якову, єпископові Єрусалиму, та й ішним братам у Христі.

Наступного дня вранці вояки з тривогою та жахом завважили, що по їхньому в'язневі й слід пропав. Думали, думали й голову собі ламали питанням: "Як він міг утекти?" Даремне перешукали вони й переглянули всі закутки тюрми,— і тільки кайдани його знайшли, а його самого, наче б ніколи там і не було. Уявім собі, якщо можливо, яка страшна лють обхопила Ірода, коли вістка про той дивний випадок до нього долетіла. Він негайно приказав робити старанні розшуки по всьому місті, одначе всі ті зусилля його були даремні: Христовий Апостол був у безпечних руках Божого Провидіння. Лютий цар казав тоді зрубати голови нещасним сторожам в'язниці. Кілька

днів після тієї невдачі Ірод покинув Єрусалим і поїхав до міста Кесарії, щоб так укрити свій стид та глибоке упокорення. Одначе той його страшний злочин не міг довго остатись без належної кари. Одного дня, коли він, зодягнений у світлі царські ризи, на пишно-злотому троні сидів, промовляючи до делегатів із Сирії, його підлизники стали голосно кричати: "То не голос звичайної людини чуємо ми тепер, а голос правдивого Бога." Одначе Господь Бог, Правдивий Бог, небавом виразно показав, що Він своєї слави ніколи не відступить. Кілька днів після того страшного богохульства, Господь поразив Ірода страшною недугою: його тіло стало гнити й розкладатися ще за життя, й черв'яки стали його роз'їдати заздалегідь, аж доки марно не вмер він у розпуці, як колись його безбожний дід.

Тоді настав мир для Церкви в Єрусалимі. Але одночасно вибила також година, коли Апостолам треба було розійтись по широкому світі. Останній раз іще зібрались вони разом на Оливній Горі, і— як каже стародавнє передання— уложили там перший Символ Віри, цебто те "Вірую," що його мали вони опісля проповідувати всім народам земні. Послушні своєму верховному Вождові, кожний із них вибрався у дорогу до якогось чужостороннього краю, щоб той край просвітити та здобути для Ісуса Христа.

Щодо самого Петра, то він вибрав собі дорогу, що вела до столиці всесвітньої Імперії, цебто до Риму.

Старайтесь увійти вузькими воротьми; бо широкі ворота й простора дорога ведуть у загибіль: і богато є таких, що ними йдуть. А тісні ворота й вузька дорога ведуть до життя: одначе мало таких, що їх знаходять. (Мат. 7, 13-14).

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

ВІД ЗРАДИ ЮДИ ДО СПІЙМАННЯ ІСУСА

ЧЕТВЕР ВЕЛИКОГО ТИЖНЯ

(Далі)

* * *

Апостоли спорять про першенство

(Лу. 22. 24-30)

Повстало ж і змагання між ними (апостолами) про те, хто з них має вважатися більшим. А Ісус сказав до них:

"Царі в поган панують над ними, й ті, що власть над ними мають, добродіями звуться. Ви ж не так: але хто між вами більший, нехай буде як менший; а хто старший як слуга.

"Бо хто є більший, чи цей, що за столом сидить, чи той, що послугує? Чи не цей, що за столом сидить? А Я посеред вас як той, що служить.

"Та ви ті, що перебуи зо Мною у Моїх напастях. То Я вам завіщаю царство, як заповів Мені Мій Отець: щоб ви їли й пили за Моїм столом у Моїм царстві, та й сиділи на престолах, судячи дванадцять поколінь (родів) Ізраїля."

* * *

Промова Христа після Вечері

Після пасхальної вечері та по установленню Пресвятої Євхаристії, сказав Ісус Христос до апостолів довшу бесіду, яку можна поділити на дві части. В першій части Своєї бесіди дає Христос останні поручення Своїм апостолам, а в другій части заповідає їм потіху серед досвідчень і переслідувань. Попереджає цю бесіду вступ, та й кінчиться вона відповідним заключенням.

* * *

Вступ

(Ів. 13. 33-38, Лу. 22. 31-38).

"Дітоньки, ще короткий час Я з вами. Будете Мене шукати, та як то Я сказав жидам, куди Я йду, ви не можете йти, і вам говорю тепер.

"Заповідь нову даю вам, щоб ви любили один одного, як Я вас полюбив, щоб і ви так любили один одного. ПО ТІМ ПІЗНАЮТЬ УСІ, ШО ВИ МОЇ УЧНІ, КОЛИ ЛЮБОВ БУДЕТЕ МАТИ МІЖ СОБОЮ."

Запитався Його Симон Петро:

"Господи, куди йдеш?"

Ісус відповів йому:

"Куди Я йду, ти не можеш тепер за Мною йти. Та потім підеш у слід за Мною."

Сказав Йому Петро:

"Господи, чому не можу тепер йти за Тобою? З Тобою готов я і в вязницю і на смерть піти. Життя моє за Тебе віддам!

Відповів йому Ісус:

"Життя своє віддаш за Мене? Поправді кажу тобі, Петре: не запіє сьогодні півень (двічи), доки Мене відречешся тричі, що знав Мене.

"Симоне, Симоне! Ось сатана жадав собі вас, щоб вас пересіяти як пшеницю. ТА Я МОЛИВСЯ ЗА ТЕБЕ, ЩОБ НЕ ЗМАЛІЛА ВІРА ТВОЯ. І ТИ КОЛИСЬ, НАВЕРНУВШИСЬ, УТВЕРДЖУЙ БРАТІВ СВОЇХ."

І сказав Він до них:

"Як Я висилав вас без сакви (чересу) й без подорожньої торбини й без обуви, чи чого вам недоставало?"

Вони ж відповіли:

"Нічого."

Тоді сказав їм:

"Та тепер хто має сакву (черес), нехай її возьме, так само й подорожню торбину. А хто не має, нехай продасть свою одежу, та купить меч.

"Бо кажу вам, що на Мені має справдитись, що написано: І з беззаконними почислено Його. Бо те, що до Мене відноситься, до кінця прибижається."

А вони сказали:

"Господи, ось, тут є два мечі."

А Він сказав їм:

"Доволі цього."

* * *

Пояснення:

На вступі Своєї бесіди Христос насамперед заповідає апостолам, що скоро відійде від них:

"Дітоньки, ще короткий час Я з вами... та, куди Я йду, ви не можете йти (тепер)."

Над цими словами застановляючися св. Августин написав: "Вони не могли ще йти за Ним до хреста й від хреста до неба. Противно, вони були покликані заховати ще своє життя й голосити євнгелію світові."

Далі говорить Христос:

"Заповідь нову даю вам, щоб ви любили один одного."

Та заповідь любови ближнього була давня як світ. Обовязок любити ближнього був виразно записаний в Старім Завіті: "Маєш любити ближнього твого, як себе самого." (Левіт 19. 18). Та коли Христос говорить: "Нову заповідь даю вам," то Він заповідь любови ближнього розтягає ширше, як то розуміли жиди,— та нова заповідь любови ближнього обіймає всіх людей: і приятелів і ворогів. Згадаймо як Христос давніше учив: "Ви чули, що сказано: Люби твого ближнього, а ненавиди твого ворога. А Я кажу вам: Любіть ваших ворогів і моліться за тих, що переслідують вас, щоб ви стали синами вашого Вітця, що на небесах, що Свому сонцю велить сходити на добрих і на злих і посилає дощ на праведних і на неправедних. Бо коли любите тих, що вас люблять, яку дістанете нагороду? Чи й митарі не роблять того самого?" (Мат. 5. 43-47).

Чого Христос навчав, це й показав Своїм прикладом. Він простив Своїм ворогам, молився за них, за них віддав Своє життя...

Маємо любити нашого ближнього так як Ісус Христос нас полюбив.

Така любов ближнього є правдива любов учнів і ісповідників Христових.

Коли Петро спитав Христа, куди Він іде, Христос відповів:

"Куди Я йду, ти не можеш тепер за Мною йти, (бо Я йду на смерть). Та потім підеш в слід за Мною, (також підеш на мученичу смерть на хресті).

Це предсказання сповнилося. В Римі, 67 року, були увязнені св. Петро й Павло, були держані в мамертинській вязниці і засуджені на смерть. Святого Павла, що покликувався на римське горожанство, стяли мечем. А святого Петра прибили на хрест, та на його просьбу головою в діл, бо вважав себе негідним вмирати так як його Спаситель Христос.

Коли ж Петро відповів:

"Господи, чому не можу тепер йти за Тобою? З Тобою готов я і у вязницю і на смерть піти. Життя моє за Тебе віддам!"

Тоді Христос предсказав його оплакання гідний упадок словами:

"Не запіє сьогодні півень двічи, коли ти Мене відречешся тричі."

Те й сталося: бо цієї самої ночі, коли Христа зловили, він відрікся Христа три рази.

Та в тім самім часі, як Христос предсказав гідний оплакання упадок Петра, Він сказав йому про його славний привілей будучої непофальшованої його віри, в якій мав утверджувати других.

"Я молився, щоб не змаліла віра твоя. І ти колись, навернувшись (після свого відречення), утверджуй братів своїх."

Вкінці предсказує їм, що тепер люди вже не будуть їм так помагати як досі, що їм нічого не бракувало, ба що більше, вони бу-

дуть тепер в ріжних небезпеках і спокусах, перед якими прийдеться їм так опиратися й боронитись, як борониться воїн мечем.

Вкінці сказав: "Доволі цього," то значить: Досить цеї бесіди, тепер що іншого маю вам сказати...

* * *

Перша часть промови — Останні Поручення

(Ів. 14. 1-31, 15. 1-17)

Ісус прощається з апостолами

Злука з Ісусом через віру й молитву

"Нехай не тривожиться серце ваше. Віруєте в Бога, і в Мене віруйте.

"В домі Вітця Мого є осель много. А якби ні, Я сказав би вам: Йду наготовити вам місце. А як відійду й наготую вам місце, то знову прийду та й возьму вас до Себе, щоб і ви там були, де Я. А куди Я йду, ви знаєте, й дорогу знаєте."

Промовив до Нього Тома:

"Господи, не знаємо, куди Ти йдеш, то як можемо знати дорогу?"

Ісус відповів йому:

"Я Є ДОРОГА, ПРАВДА І ЖИТТЯ. Ніхто не приходить до Вітця, як лише через Мене. Як ви були би Мене пізнали, то без сумніву знали б ви й Вітця Мого. Та від тепер пізнаєте Його, і ви бачили Його."

Сказав Йому Пилип:

"Господи, покажи нам Вітця та й досить нам."

Відповів йому Ісус:

"Стільки часу Я з вами, і ти не пізнав Мене? Пилипе, хто бачить Мене, той бачить і Вітця. Як же ти можеш казати: покажи нам Вітця.

"Хіба не віруєш, що Я у Вітці й Отець у Мені? Слова, що Я вам кажу, не від Себе говорю. Отець же, що в Мені пробуває, той творить діла. Чи не вірите, що Я у Вітці й Отець у Мені? Коли ж ні, то задля самих діл віруйте.

"Поправді, поправді кажу вам: Хто в Мене вірує, діла, що Я роблю, і він робити буде, ще й більші від цих робитиме. Бо Я йду до Вітця: І чогобудь будете просити Вітця в імя Моє, це зроблю: щоб Отець прославився в Сині. Коли чого попросите Мене в імя Моє, Я зроблю."

* * *

Злука з Ісусом через любов

"Коли любите Мене, заховуйте Мої заповіді.

"А Я попрошу Вітця, і Він дасть вам іншого Утішителя,

щоб був з вами по віки: Духа правди, якого світ не може прийняти, бо не бачить Його, ні не знає Його. Ви ж Його пізнаєте, бо Він із вами буде пробувати та й у вас буде.

"Не лишу вас сиротами: прийду до вас.

"Ще трохи, і світ Мене більше не побачить. Та ви будете бачити Мене, бо Я живу, і ви будете жити. У той день пізнаєте, що Я в Моїм Вітці та й ви в Мені, і Я у вас.

"Хто має мої заповіді і їх заховує, той любить Мене. Хто ж любить Мене, того полюбить Мій Отець. І Я любити буду його й буду обявлятися йому."

Сказав до Нього Юда, не Іскаріотський:

"Господи, що воно є, що хочеш нам обявитись, а не світові?"

Ісус відповів і сказав йому:

"Коли хто Мене любить, слово Моє буде хоронити, і Мій Отець полюбить його і до нього прийдемо та замешкаємо в ньому. А хто Мене не любить, не заховує Моїх слів. А слова, що ви чули, не Мої, але Вітця, що Мене післав."

* * *

Злука з Ісусом у Святім Дусі

"Це Я вам сказав, пробуваючи між вами. Та Утішитель, Дух Святий, Якого пішле Отець в імя Моє, Він навчить вас усього та й пригадає вам усе, що Я вам говорив."

* * *

Злука з Ісусом у мирі й радости

"Мир оставляю вам, мир Мій даю вам: не так як світ дає, Я даю вам. Нехай не тривожиться серце ваше, нехай не лякається.

"Ви чули, що Я вам сказав: відходжу і прийду до вас. Як би ви Мене любили, ви направду раділи б, що Я відходжу до Вітця: бо Отець більший від Мене.

"Та й тепер Я вам сказав, поки те станеться: щоб ви повірили, коли те станеться. Вже багато не буду говорити з вами: бо приближається князь цього світа, та до Мене він не має нічого. Та щоб світ знав, що Я люблю Вітця, і як звелів Мені Отець, так Я роблю. Встаньте, ходімо звідсіля."

* * *

Пояснення:

"Встньте, ходімо звідсіля!"

Вийшли вони тоді з навечерника, перед північчю, о другій нічній сторожі. Можливо, що сіли на короткий час в домашнім городі, де вид винограду міг надхнути нашого Спасителя, щоб сказати дальші слова про виноград і виноградне галуззя... А мож-

ливо що вийшовши з навечерника, по кількох хвилинах вийшли поза мури міста і станули коло Силоамської саджавки. Звідси було ще з чверть години ходу на гору Оливну. Долиною потока Кедрона провадила туди дорога. На узбіччях пригорбків, що тягнулися здовж дороги видно було виноград при світлі місяця. Та й Христос дивлячись на виноград висказав те гарне порівнання про виноград і залузя його.

* * *

Злука з Ісусом потрібна для всіх добрих діл — Любов ближнього

"Я правдивий виноград, а Мій Отець виноградар. Усяку вітку на Мені, що не приносить плоду, Він відтинає; а кожну, що родить овоч, обчищує, щоб більше плоду приносила.

"Ви вже чисті через слова, що Я вам говорив.

"Пробувайте в Мені і Я у вас. Як галузка не може видати овочу сама з себе, коли не буде рости на винограді, так і ви, як не будете пробувати в Мені.

"Я виноград, а ви парості (галузки).

"Хто в Мені пробуває і Я в ньому, той приносить багато овочу. Бо без Мене не можете нічого робити.

"Коли хто не пробуває в Мені: буде викинутий геть, як галуззя, і всохне; та й позбирають його і кинуть в огонь, і згорить.

"Коли будете пробувати в Мені і слова Мої будуть пробувати у вас, то просити будете, чого схочете, і станеться вам.

"В цьому прославився Мій Отець: що ви даєте багато плоду та й стаєте Моїми учнями.

"Як полюбив Мене Отець, так і Я полюбив вас. Пробувайте в Моїй любові.

"Коли заповіді Мої будете заховувати, то будете пробувати в Моїй любові: як і Я заповіді Вітця Мого заховав і пробуваю в Його любові.

"Це сказав Я вам, щоб моя радість у вас була, і щоб ваша радість могла сповнитись.

"Це Моя заповідь, щоб ви любили один одного, як Я вас полюбив. Більшої любови від цеї ніхто не має, як хто життя своє положить за друзів своїх. Ви Мої други, коли робите те, що Я вам заповідаю. Уже вас не називаю слугами, бо слуга не знає, що робить його господар; а вас назвав Я другами, бо все, що чув від Мого Вітця, обявив Я вам.

"Не ви Мене вибрали: а Я вибрав вас і настановив вас,

щоб ви йшли та й овоч приносили і щоб овоч ваш позістався: щоб, коли чого попросите Вітця в Моє імя, дав вам.

"Це вам заповідаю, щоб ви любили один одного."

* * *

Друга часть промови — обіцяні радощі
(Ів. 15. 18-27, 16. 1-24)

* * * *

Потіха й радощі серед переслідувань

"Коли світ вас ненавидить, знайте, що Мене перш, ніж вас, зненавидів. Як би ви були зо світа, то світ своє любив би. А що ви не зо світа, а Я вас вибрав зо світа, тому ненавидить вас світ. Памятайте Моє слово, що Я сказав вам: НЕ Є СЛУГА БІЛЬШИЙ ВІД СВОГО ПАНА. Коли Мене гонили, то й вас гонитимуть; коли слово Моє заховали, то й ваше заховувати будуть. Та все те робитимуть вам задля Мого імени, бо не знають Того, що Мене післав.

"Коли би Я не був прийшов і не говорив до них, гріха не мали би вони. Та тепер не мають вимівки за свій гріх. Хто Мене ненавидить, ненавидить також і Мого Вітця. Коли би Я не був зробив серед них діл, яких ніхто інший не зробив, не мали би гріха: та тепер вони бачили, а зненавиділи і Мене й Мого Вітця. Проте нехай справдиться слово написане в їх законі: "Зненавиділи Мене без причини."

"Коли ж прийде Утішитель, що Я пішлю вам від Отця, Дух правди, що від Вітця походить, той свідчити буде про Мене. І ви свідчити будете, бо від початку ви зо Мною.

"Це сказав Я вам, щоб ви не соблазнились.

"З божниць проженуть вас: та й прийде година, що кожен, хто вбє вас, думати буде, що жертву приносить Богу. А те робити будуть вам, бо не пізнали ні Отця ні Мене.

"Та це сказав Я вам, щоб коли прийде ця година, ви згадали, що Я вам говорив про те. А не говорив Я вам цього з початку, бо був Я з вами. Тепер же йду до Того, що Мене післав, і ніхто з вас не питає Мене: "Куди йдеш?" А що Я сказав вам те, смуток наповнив ваше серце."

* * *

Пояснення:

"З божниць проженуть вас"...

Жидівська старшина була постановила кождого, хто вірить в Христа, виключити з божниці.

"Бо вже змовилися були жиди, кол б хто визнав Його Христом, того вилучити з божниці." (Ів. 9. 23.

А про переслідування, гонення та вбивства говорив Ісус Христос апостолам кілька разів. Та те говорив їм цього, що жиди вбиваючи апостолів, будуть думати, що жертву приносять Богу.

"А те робити будуть вам, бо не пізнали ні Отця ні Мене!"

* * *

Радість з обітниці зіслання Святого Духа

"Та Я правду вам говорю: Це добре для вас, щоб Я відійшов. Бо як Я не відійде, Утішитель не прийде до вас. Коли ж відійду, пішлю Його до вас.

"І Він прийшовши переконає світ о грісі і о справедливости і о суді.

"О грісі, бо не повірили в Мене.

"О справедливості, бо Я йду до Вітця і вже не побачите Мене.

"О суді, бо князь цього світу вже осуджений.

"Ще багато маю вам говорити, та тепер ви не можете того знести. Коли ж прийде Він, Дух правди, то навчить вас всієї правди. Бо не від Себе буде говорити: а що почує, говоритиме, і що настане, звістить вам. Він Мене прославить: бо з Мого прийме і вам звістить те.

"Усе, що має Отець, є Моє. Длятого Я сказав, що з Мого прийме і звістить вам те."

* * *

Радість з перемоги

"Ще мала хвилина тай ви вже не будете бачити Мене. І знову за хвилину, і побачите Мене. Бо Я йду до Отця."

І говорили деякі з Його учнів між собою:

"Що це, що Він нам каже: Ще мала хвилина, і ви не будете бачити Мене, і знову за хвилину, і побачите Мене, і що Я йду до Вітця? Що це таке, що Він каже: Ще мала хвилина? Не знаємо, що Він говорить."

А Ісус пізнав, що вони хотіли питати Його, і сказав до них:

"Про те розпитуєте між собою, що Я сказав: За малу хвилину й не будете бачити Мене, і знов за хвилиу, і побачите Мене.

"Направду, направду кажу вам, що ви будете плакати й ридати, а світ буде радіти: ви смутні будете, та смуток ваш у радість обернеться

"Жінка, коли родить, має смуток (біль), бо надійшла її година; та породила дитя, не памятає вже про терпіння з. радощів, що народилась людина на світ.

"Та й ви тепер сумуєте, але Я знову побачу вас, і врадується ваше серце, і вашої радости ніхто не відбере від вас.

"І в той день ні про що не будете питати Мене."

* * *

Радість з успіху молитви

"Направду, направду кажу вам: Чого будете просити у Вітця в Моїм імені, дасть вам те. Досі ви ні про що не просили в імя Моє. Просіть і дістанете: щоб радість ваша була повна."

* * *

Закінчення промови І. Христа

(Ів. 16. 25-33)

"Це говорив Я вам у приповістях, Надходить година, коли вже не в приповістях буду говорити до вас, а явно звіщу вам про Вітця. В той день будете просити в імя Моє: і Я не кажу вам, що благатиму Вітця за вас. Бо Сам Отець вас любить за це, що ви Мене полюбили й увірили, що Я зійшов від Бога.

"Я прийшов від Вітця і прийшов на світ: знову покидаю світ і йду до Вітця."

Кажуть Його учні до Нього:

"Ось тепер Ти ясно говориш і ніякої приповісти не кажеш. Тепер знаємо, що Ти все знаєш і не треба Тобі, щоб хто Тебе питався. Длятого ми віримо, що Ти від Бога вийшов."

Ісус відповів їм:

"Тепер віpите? Ось надходить година, і вже прийшла що розійдетесь кожен у свій бік, і Мене самого оставите: та Я не один, бо Отець зо Мною.

"Це сказав Я вам, щоб ви у Мені мир мали. У світі горе будете мати. Та будьте сміливі! Я переміг світ."

* * *

Священницька Молитва

(Ів. 17. 1-26)

Ісус молиться за Себе

Це говорив Ісус, і звівши очі Свої до неба так сказав:

"Отче, прийшла година.

"Прослави Твого Сина, щоб Син Твій прославив Тебе. Бо Ти дав Йому владу над усяким тілом (над усіми людьми), щоб усім, яких Ти дав Йому, Він дав життя вічне.

"Це ж є життя вічне: щоб знали Тебе єдиного правдивого Бога, і Ісуса Христа, що Його Ти послав.

"Я прославив Тебе на землі: довершив діло, яке Ти дав

Мені, щоб Я вчинив.

"І тепер прослави Мене Ти, Отче, у Тебе Самого тією славою, що Я мав у Тебе перш, ніж повстав світ."

* * *

Ісус молиться за учнів

"Я обявив ім'я Твоє людям, що Ти дав їх Мені зо світа. Твої були, і Ти їх дав Мені, і вони слово Твоє заховали. Тепер вони зрозуміли, що все, що Ти Мені дав, є від Тебе. Бо слова, що Ти Мені їх дав, Я їм передав, а вони прийняли і зрозуміли справді, що Я зійшов від Тебе, і вони увірили, що Ти Мене післав.

"Я за них молю: не за світ молю, а зи тих, що Ти дав мені: бо вони є Твої. І все Моє є Твоє, а Твоє є Моє: і Я прославився в них.

"І Я вже не у світі, а вони є у світі, і Я до Тебе йду.

"Отче Святий! Збережи їх в ім'я Твоє, котрих дав єси Мені, щоб вони були одне, як і Ми.

"Коли Я був з ними, то Я зберігав їх в ім'я Твоє. Тих що дав єси Мені, Я стеріг: і ніхто не загинув із них, тільки син погибелі, щоб сповнилося Писання. А тепер Я йду до Тебе.

"І говорю це в світі (коли Я є з ними), щоб вони мали Мою радість сповнену в собі.

"Я дав їм Твоє слово, і світ зненавидів їх, бо вони не зо світа, як і Я не зо світа.

"Не прошу, щоб Ти взяв їх зо світа, але щоб зберіг їх від злого.

"Не зо світа вони, як і Я не зо світа.

"Освяти їх правдою. Твоє слово це правда.

"Як Ти Мене післав у світ, так і Я післав їх у світ.

"І за них Я посвячую Самого Себе, щоб і вони були посвячені в правді."

* * *

Ісус молиться за всіх вірних

"Не за цих же тільки молю, але й за тих, що через їх слово увірують у Мене.

"ЩОБ УСІ ВОНИ БУЛИ ОДНЕ, ЯК ТИ, ОТЧЕ, В МЕНІ І Я В ТОБІ: ЩОБ І ВОНИ ОДНЕ БУЛИ В НАС: ЩОБ СВІТ ПОВІРИВ, ЩО ТИ МЕНЕ ПІСЛАВ.

"А славу, що Ти Мені дав, Я їм передав: ЩОБ БУЛИ ОДНЕ, ЯК І МИ Є ТАКОЖ ОДНЕ.

"Я в них, а Ти в Мені: щоб вони були звершені в одне, та й щоб світ пізнав, що Ти Мене післав і їх полюбив, як полюбив Ти мене.

"Отче! Хочу, щоб ті, яких Ти дав Мені, зо Мною були там, де Я, щоб бачили Мою славу, яку Ти мені дав, бо Ти полюбив Мене перед сотворенням світа.

"Отче праведний! Світ Тебе не пізнав. Та Я пізнав Тебе, і ці пізнали що Ти Мене післав. І Я обявив їм ім'я Твоє(і обявляти буду, щоб любов, якою Ти Мене полюбив, в них була, а Я в них."

БЕРТРАМОВА СТАТУЯ ІСУСА ХРИСТА

Я хочу розказати про одну подію... Не знаю, чи воно все було так, як це оповідання говорить, але одно певне, що гарне й багате в науку.

Кажуть, в Німеччині колись давно був один побожний монах, що звався Бертрам. Вже довгі роки прожив в монастирі й більша часть його життя проминула в манастирській робітні. Бертрам був різьбарем— і то дуже добрим різбарем. Всі прекрасні статуї в тім манастирі— й було їх багато— всі вони були творами його рук. Престіл, проповідниця, сповідниця... все те він виробив.

Одного разу прийшов до Бертрама найвищий Настоятель і сказав: "Слухай Бертраме, незадовго має загостити до нас Його Еміненція Кардинал. Все вже готове до його відвідин, тільки на головному престолі ще бракує статуї Ісуса Христа. Чи ти міг б зробити на час одну?"

Наш бідний Бертрам пішов од своєї робітні й зажурився. "Кардинал — статуя Ісуса Христа — головний престіл... Треба б такого дерева, як дорогоцінне й знамените до статуй кедрове дерево з Палестини, з Ливану, а тут в мене й кусника такого нема, не то, скільки треба на велику статую. В цілій робітні-різбарні був тільки старий, дубовий пень, десь там забутий в куті, покручений і запорошений... До чого він здався? Коби так в мене було кедрове дерево, ой яку б то я гарну статую вирізбив...

"Статуя — Кардинал — головний престіл"... бурмотів він собі під носом в журбі й так заснув...

А як він спав, дивна річ скоїлась... З неба зійшов ангел, взяв Бертрамові прилади й взявся різбити... А що найдивніше, зачав різбити зо старого дуба закиненого в куті... Поволі, поволі забутий кусень дуба приймав вигляд статуї... Недовго потривало й статуя була скінчена.

Коли скінчив різбити, ангел взяв кусник гиблівки й

злегка полоскотав Бертрама в носі, щоб його збудити зо сну та сам в тім менті счез...

Бертрам прокинувся й так сильно здивувався, що майже забув пшикнути... Перед собою бачив готову вирізблену велику статую наче живого Ісуса Христа... Він представляв собі, що так виглядав Ісус Христос тоді, коли проповідав свою проповідь на горі...

Чудова статуя й вся вирізблена з того старого пня, що, по його думці, був нідо чого здатний.

Бертрам взяв статую, заніс до Настоятеля й розказав цілу пригоду. Настоятель тоді сказав до монаха: "Бачиш, це наука для тебе. Бог не хоче, щоб ти мріяв про те, що ти міг би зробити, як би ти мав матеріял, що його в тебе нема. Він хоче, щоб ти робив все, що ти годен, з тим матеріялом, що є в тебе.

То й для ожного з нас наука. Як часто ми губимось в думках про все те, що ми зробили б, як би тільки все коло нас було йнакше... Наприклад, в нас нераз спокуса сказати: "Як би я так жив тоді, коли Ісус був на світі, як дуже я Його любив би... Як би я був народився в інакшім краю, то все було б інакше... Коли я піду до вищої школи, то я буду ліпший..." Коли ти так говориш і забуваєш бути ліпшим тепер, то ти помиляєшся так само, як той монах Бертрам, що замість різбити статую з того матеріялу, що мав, думав тільки, яку гарну статую він вирізбив б, як би мав інакший матеріял.

Ти мусиш намагатись зробити як найліпше й найбільш з тим, що ТИ МАЄШ. Бог ТЕПЕР тобі дав життя, НА ТІМ МІСЦІ тебе поставив, де ти є тепер, В ТАКІМ ДОМІ дає тобі жити, в якім ти живеш тепер...

Ти працюй як найбільш і найкраще з ТИМ, що ти маєш, там, де ТЕПЕР ти є, в ТІМ ДОМІ, де ти тепер проживаєш... а не марнуй часу на мрії, як би ти робив, коли б те все було йнакше...

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Далекий кревняк.— Суддя: Виходить отже, що ви присвоїли собі ту половину майна, що належала вашому братові...

Оскаржений: Ні, прошу світлого суду: він, як далекий кревняк, не мав ніякого права до много майна.

Суддя: Який—далекий кревняк?!... Адже він ваш рідний брат!

Оскаржений: Та що з того, що рідний брат? З того часу, як виїхав до Бразилії, я його все вважаю за далекого кревняка.

БРАВО, БРАТЕ АЗАРІЄ...

Хто це брат Азарій? Це один з колишніх учителів Колєгії св. Йосифа. Так, Колєгії св. Йосифа в Йорктоні.

В травні цього року та наша Колєгія торжествувала з певним припізненням свій ювілей 25-літнього існування. Як звичайно, було багато промов. Деякі з них появились в пресі. Між тими, що появились в "Будучності Нації" є промова Брата Азарії. Ми радимо нашим читачам ту промову перестудіювати. Стиль і гнибокість та широкість її думок дуже легко дають їй першенство між усіми промовами, що їх виголосили бесідники того торжества.

На нас самих зробила вона могутнє враження своїм смілим, чисто католицьким характером і змістом. Ми подаємо тут одну частину, що є найкращим зразком цілої промови— вона, очевидно, в англійській мові, бо ж Брат Азарій Ірляндець... Частина, що подаємо, є дзвінким і гарячим покликом до тих, що виховують нашу молодь в Колєгії св. Йосифа. Ось текст:

"And so, St. Joseph's, as you continue your task of educating the youth of our nation, as you prepare them for the business and professional needs of today and tomorrow, you must never permit yourself to be carried away on the tide of neo-paganism that threatens to devastate our land. You must never cease to stress the great Eternal Truths of Life. You must never falter in your God-given task of training Youth for Eternity. The great struggle of our day is for man's soul. It is a struggle in which you must never lose heart, a battle-ground from which you must never retreat. The eyes of the past are upon you, the hope of the future is with you. Continue to make your sons fit fathers to the families of our nation; fit soldiers in the army of Christ, Our Lord!"

Короткі слова, гарячі, й повні ясної правди...

Так, це має бути ціллю Колєгії, ніщо іншого: Виховати наших українських юнаків на вояків в армії Ісуса Христа.

Якщо Колєгія того завдання не сповнила б, то в найліпшім випадку не дала б нашій молоді нічого більш ні ліпшого, чим перша ліпша школа протестантська дебудь в Канаді.

Ми часто читали й чули, що головна ціль Колєгії, це

зробити з нашої молоді добрих канадійців. Це правда, але маленька частина цілої правди. Всякі протестантські школи потраплять те саме, так само, й в спосіб навіть яркіший. Зрештою, наша молодь є КАНАДІЙСЬКА й не є гірша в канадійськості за всяку іншу молодь. Хто говорить противно, той її понижає.

Одначе то, чого нам треба, це **наскрізь католицька українська молодь.**

Тільки сліпі не добачують, що державні школи майже в цілому світі намагаються виховати молодь на покірних рабів держави. Те саме мож сказати й про наш державний систем. То не систем християнський. В ньому НАЦІЯ є мов божищем, перед яким вищі вартості менш більш уступають, або прибирають характер служби для держави.

Ні... Наші діти **не мають бути невільниками держави, хоч і як вона нам дорога. Навпаки, ідеалом католицького учителя мусить бути Канада, що наскрізь** зо всім, що вона є й має, **стає на службі всього, що в її дітей є Божим і Богом даним. Канада,** не біймось це сказати, **має бути** для нашої й всякої молоді **засобом,** служити Богу й **ширити царство Боже на землі.**

Яке то царство Боже має бути, про те вже не **Канада** рішає, **а Бог через природні, а зокрема, через обявлені правди.**

Брат Азарій з притиском нагадує своїм співбраттям в Колєгії св. Йосифа, що нове поганство опановує уми й серця. Найважнішим в наших часах проявом того нового поганства, це **убожання держави.** Трійло того поганства заливає душі тих учителів, що свідомо або несвідомо є оруддям того духа, що понад державу не знає ніщо вищого.

Нам треба католицьких університетів і нормальних шкіл. Всі інші більш або менш наглядно затрювають душу учительства ново-поганством, хоча б і не войовничим. Поволі, але певно той нео-паґанизм опановує наше життя.

Браво, Брате,— Колєгія мусить дати енергію й світло до борби проти нео-паґанизму. Тільки тоді буде тим, чим має бути: **поміччю для Церкви, що сама вчить Божого закона й Божої Правди, й сама дає Божу енергію душі, а від шкіл католицьких вимагає в тому згляді приготовавчої праці.**

Старий приятель Колєгії.

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

Brest-Litovsk—Pride of Ukrainians!

— *by Dunstan Donavan, S.A.*

On January 19, 1946, Pope Pius XII called the attention of the world to an important anniversary in the history of attempts at lasting Reunion with the Catholic Church. His encyclical "Orientalis Ecclesiae" brought out in proper perspective the full importance of the historic Union of Brest-Litovsk, by which Orthodox of the metropolitan see of Kiev and five other dioceses were reunited to Holy Mother Church. Unlike other religious unions that of Brest-Litovsk endured, so that at present time over five million Ukrainian Catholics manifest the full Catholicity of the Church, cherishing their time-hallowed rites and customs, yet faithful in all things to the authority of the Holy See. These very same Ukrainian Catholics are at present engaged in a heroic struggle for the blessings of religious unity, their adversaries this time being the Soviet rulers of the areas in which they live. The Holy Father, in stirring fashion, called the attention of the whole world to the excesses being perpetrated against these Catholics for their fidelity in resisting the efforts of the Soviet-sponsored Patriarchate of Moscow to wrest them from their allegiance to the center of Christendom. In vain did the Russians use all the weapons of race-hatred they could command to break the tie that binds these people to the Church; without effect did they repeat the long and desolate tale of the harshness the Greek Catholics endured under Catholic rulers. Only by ruthlessly imprisoning and executing priests and people can the Soviets hope to blot out the results of an ancient union— and that is the method to which they have come. At the present time, the Ukrainians of Galicia, Carpatho-Ukraine and Volhynia are generously providing new martyrs for the cause of Unity with the Catholic Church.

It would be a pity if the Catholic world ignored the plight of their brethren in the new Soviet areas, wrested from Poland and Czechoslovakia in a way that even Hitler would envy. Yet, apart from the purely religious periodicals, the world of the press seems to shrug an incredulous shoulder to these new tales of atrocity. Catholics are affected by this blight of indifference, taking their point of view in large measure from the secular press. Again, the words used to describe the present sufferers under the Soviets have an unfamiliar ring —Ruthenians, Galicians, Carpatho-Russians— to many the words mean little if anything. One further insinuation on the part of the daily journals —the ancestors of these people belonged to the Russian Orthodox Church and their union with Rome was not entirely free from the shadow of political expediency— and the Catholic loses interest. The more "liberal" wing of the secular press may even venture the suggestion of a lingering "fascism" or sympathy with Hitler when it refers to the Ukrainians, the largest group involved among those who are of the Ukrainian-Slavonic rite. This is a following of the party line, that re-

peats as truth all the weird charges emanating from Moscow, but it is not without its effect on public opinion.

One might link together the tenacity with which the Catholics of the newly-incorporated areas of the Soviet domain retain the faith to the terms of the Union of Brest, 350 years old, an agreement that might well serve as a guide to future reunion projects. The history of the Ukrainian people had never been a happy one, and it did not become happier under Catholic rule in the kingdom of Poland. The failure of the Roman Catholic authorities to sympathize fully with the rights guaranteed these people by the documents of reunion must bear part of the responsibility for the defections that afterwards occurred. So too, can the ambitiousness of Orthodox prelates and imperial Russian despots account for even greater forced secessions from Catholic unity in the centuries that have intervened. But one other great obstacle to family accord among Catholics that has been persistent where the Ukrainians are concerned is the factor of apathy, if not suspicion, on the part of Latin Catholics in general. Were it not for that, no one can venture to say how many more of the people in Russia would have followed the lead of the metropolitan of Kiev and his suffragans at the end of the tumultuous sixteenth century. Had the Orthodox been shown that the Catholic world was truly interested in reunion, the whole history of Europe, and the world, might have been radically altered.

The picture of eastern Europe in the middle of the sixteenth century was a desolate one. Time and time again during the previous centuries, the people of Ukraine had been overwhelmed by the onrush of Tartar hordes from the steppes of Siberia. In vassalage and outright slavery to these pagan barbarians, the faithful, both Catholic and Orthodox, could practice their religious rites only in secret whenever they were defeated in battle. Only by working together were they able to drive the invaders back at last, thereby saving the rest of Europe—not once, but a hundred times. But war, pestilence and famine left their toll, and after the last tattered pagan banner was furled and forgotten, the Ukrainians had to face the prospect of almost universal poverty.

Religiously, the Catholic faith had come to Russia by way of Kiev, holy city of the Ukrainians, and its primatial see until the rise of Moscow under the tzars. It had been brought by monks from Constantinople, but in the days before the Great Schism, when all the Christian world was one.

Politically, after shaking off their Mongol overlords, the Ukrainians became subjects of the Lithuanian principality, which then extended from the Black Sea to the Baltic. On the union of this principality with the Polish kingdom as the result of a royal marriage, the Ukrainians found themselves subjects of a Catholic state. Yet, there was little evidence of special animosity shown towards the subject peoples on account of their religion, as medieval Poland, though Catholic, did not take much interest in the beliefs of her minority peoples, including the Jews, of whom she shelters a great many. *It would seem that the desire to return to Catholic allegiance had its origin in the hearts of the Orthodox Ukrainians as they pondered the sorrowful plight of their religious institutions.* As a consequence of isolation from Constantinople, the Ukrainian clergy were poorly instructed, though doubtless pious enough. Schools were ill-epuipped, monasteries were abandoned or given over to slothful inmates who had no great love for religious uses. Bishops, on their visitations found many of their subjects unfriendly or even hostile, since the impoverished people looked upon them as lords who were exacting yet new taxes.

A new danger suddenly arose out of the West, threatening to take advantage of Poles and Ukrainians alike, as it spread like wildfire eastward from Germany. Protestantism, which rejected not only the Papacy, but also the beliefs cherished by Catholics and Orthodox alike, swept through Pomerania and threatened to take advantage of the tolerant laws of the kingdom. As in the past against the Tartars, a common cause gripped the attention of both groups of believers, and Poland was saved from the infection of Lutheranism. It was no easy task, and was accomplished largely by the vigorous efforts of the Jesuits, who awakened clergy and people alike to the danger in which they stood. Their schools, churches and novitiates soon dotted the plains of Poland,and their pulpits thundered with vigorous sermons in defence of Catholic doctrine and virtuous living. Their work had its effect even on the separated Ukrainians, and was fated to blossom into fruit at Brest-Litovsk. Jesuit publications, especially on the Unity of the Church, their lectures and discussion won a ready hearing from those of the separated priests and prelates who had the good of souls at heart. The effectiveness of Jesuit methods in combatting errors, in contrast with the half-hearted concern of the Russian and Greek prelates, made tne more conscientious among the Ukrainian clergy ponder again the question of Roman obedience.

At a synod held in Brest-Litovsk in 1590, the question of separating the Ukrainian Church from the jurisdiction of the Patriarch at Constantinople and humbly submitting to the Holy See was raised by Gregory Rahosa, the metropolitan of Kiev, still the central see of Ukraine. The Bishops of Leopold (Lviv), Pinsk, Cholm, Lutsk, and Vladimir —after weighty deliberation, including conferences on the need of educating the people to a real desire for unity, and careful consideration of the natural desire of their people not to adopt the Latin-Rite—came to the conclusion that only by union with the Holy See could the religious needs of the Ukrainians be adequately supplied.

The next six years were devoted to training parish priests and people towards an understanding of the conditions of reunion. It was not an easy task, as the Ukrainian peasants looked upon the Catholic Church as identical with the Polish nation. They suspected that in time they might be forced to give up the Slavonic liturgy, their ancient devotional customs and the services of their parish priests, most of whom were married men. Nor were their suspicions entirely groundless, for in this six-year period the Polish clergy founds it hard to understand the reunion did not, nor should imply ritual uniformity. One of the serious obstacles— a very unimportant one doctrinally— was the question of the calendar. It would be almost impossible to persuade the common people among the Ukrainians that the Julian calendar was based on an error in calculation; yet some of the Laitn clergy argued strenuously for making the change a condition of the return of the Ukrainians. The Holy See was characteristically wise in the matter, and agreed that the difference was unimportant and if the Ukrainians wished to keep the old calendar it would be perfectly in order.

In 1595, several of the Ukrainian Bishops, since application for the return to submission to the Holy See had been made, the requisite conditions fulfilled, and Rome's final answer almost certainly favorable,

announced the end of the schism in their dioceses. In the court of Pope Clement VIII ,the ecclesiastical representatives of the Oriental clergy were solemnly received and the final approbation of the Holy See was given to the project. On October 6, the Ukrainian hierarchy, together with many of the Latin Polish bishops, assembled at Brest-Litovsk for the final proclamation of unity. The Archbishop of Polotsk read the official documents of the Holy See proclaming the restoration of the Ukrainian dioceses to the Catholic Church.

Though not every priest and lay person in all these dioceses willingly came back to the Church, more souls were permanently affected by the decrees of Berst-Litovsk than by any other Reunion synod. The Catholic Church rose to new glory, with two distinct hierarchies and a multitude of faithful of both rites, giving the world an example of true Catholicity. Brest-Litovsk had established a pattern, satisfactory to nearly all the individuals concerned, and eminently satisfcatory to the Holy Father, who has the responsibility of feeding all sheep in the name of Christ the Shepherd.

It is quite possible that the critical chapter in the history of Brest-Litovsk, as far as it concerns Europe at any rate, is being written. It is primarily for that reason that the Holy Father has called the attention of the Catholic world to that famous synod of 1596. *If the results of the Union are to endure, the Catholic people of all the world must become vocal in challenging the right of any nation to imprison and deport those who refuse to give up their faith.* But in their challenge they must remember prayer, sympathy, understanding, are debts they themselves owe to their Greek Catholic brethren —suffering now for the sake of Unity— for the sake of One Faith, under One Head, he Vicar of Christ.

...The Lamp... April, 1946, published by the Franciscan Friars of the Atonement, Graymoor, Garrison, N.Y.

What the Catholic Press is Saying—

FRANCO

If you have been unable to make sense of the official attitude of the Government of the United States toward the Government of Spain, be at ease: there just isn't any sense in it.

Our State Department has undertaken formally, but in mealy-mouthed fashion, to meddle in the affairs of Spain— a country with which we are at peace, and which gave substantial aid to our military success in the war.

We have bracketed ourselves with the governments of France and Britain in a statement expressing the hope that the Spanish people will overthrow their government because "we don't life Franco." It would be interesting to observe the reaction here to a statement issued by three foreign powers calling upon the American people to throw out the administration in Washington because they didn't "like Truman."

Insolence is no more attractive in large nations than in small. We have concluded, we prayerfully hope, a war in support of the basic proposition that might does not make right. If Spaniards resent the ill-considered and unjustifiable expressions by our State Department and by highly placed officials of our government, we don't blame them. Fair-minded Americans. who value the honorable American tradition of fair play, have reason to be ashamed of the corner-bully campaign of abuse directed against Spain.

—Columbia, New Haven, Conn.

WEDDING PRESENT

It might be noted that the founding of a new home should not be considered well under way until the newly-weds become regular subscribers to a Catholic paper. This early period when the pattern is set for their eventual family life, may well decide whether or not faith and fervor in the home will ever draw from Catholic reading the added inspiration and strength so indispensible today. One of the kindest manifestations of interest in the future welfare of the newly-married would be to assure discreetly that they receive a Catholic paper in their home regularly during the first year of their wedded life. This would be one way, and not an inconsequential one, of helping wedding bells of joy to continue ringing in the young couple's hearts down through the golden years.

—Northwest Review, June 6th '46, Winnipeg, Man..

WE AMERICANS

What a people we are for world leadership! A good people of whom perhaps seventy-five million are unbaptized and have no church affiliations whatsoever.

And God has no place in our public educational system.

Results?... Day by day the number of crimes committed mounts higher and higher. In its annual bulletin for 1945 the FBI, Department of Justice statisticians present the blackest picture in years. To give the grand total of crimes committed in the United States (only the known crimes): 1,565,541 major crimes against property and person. Breaking down this figure we have 865,521 larcenies, 431,682 burglaries, 241,491 auto thefts, 54279 robberies, 59,807 aggravated assaults, 11,537 rapes, 6,847 murders, and 4,387 cases of negligent manslaughter.

From the bulletin we gather that here was an average of one crime every 20 seconds. And 21 percent of the offenders arrested were minors, 17-year-olds predominating.

—The Savior's Call, June, '46 St. Nazians, Wisconsin.

NO INNOCENT GERMANS?

Innocent Germans are now suffering from cruelties as bad as the worst that were inflicted by the Nazis. Some people say there are no innocent Germans, but such people show themselves to hold the same racialist error as the Nazis though in an inverted form. To condemn the whole German people as hopelessly reprobate is just as false and fanatical as to exalt the Germans as the Master Race; it is to commit the same injustice against the Germans as the Nazis committed against the Jews.

—The Canadian Register, April 27, '46, Toronto, Ont.

THIRD WORLD WAR?

In the past two months two noticeable trends in the field of world affairs have become predominant: The outspoken conviction that a third world war is inevitable, and the widespread loss of admiration and affection for Soviet Russia. Peace is the hope in every man's heart, and after a year since arms were laid down peace seems more difficult, more elusive than victory on the battlefield ever was. Gloom has descended upon statesmen and peoples alike. Hunger, disease, bitter memories have settled on the world like a vast, enveloping, chilling fog. The world cries out for peace, and foreign ministers have haggled over boundaries and cities

and colonies. The whole world soaked in the blood of those who died for peace cries out that those deaths be not in vain. And the U.N. busies itself with "procedure" and "substance" and "dispute."

There can be no peace until treaties of peace are made. And there can be no treaties of lasting peace so long as nationalism prompts horse trading on an international scale under the pleas of security. In the dark days of war when defeat of the democracies was all too possible, the allied powers subscribed to the principles of the Atlantic Charter. The United Nations are signatories to those principles, Russian included. Russia is obligated to subscribe to them as much as she was obligated by treaty to evacuate Iran. The people of America, the people of France and Britain and China, the peoples of all the world must demand that not imperialism, not power politics, but the principles of that Charter be the foundation for the deliberations of foreign ministers, the U.N., and the Peace Conference. For not until then can a third world war be only an ugly dream.

—The Sign,— June, '46, Union City, N.J.

Canadian Front—

UKRAINIAN CATHOLIC LAWYERS TAKE NOTE:

A Canadian Press dispatch from Saskatoon, where the Sask. Law Society held its annual convention last week, indicates that the lawyers of Saskatchewan desire to open wider still the door to divorce.

We would expect that this body of men would have sufficient learning and mental acumen, as well as solicitude for the social well-being of our people, not to plead for the extension of an evil which is becoming chronic, and which is already creating veritable social havoc. It seems incredible that the very profession, ordinarily so highly esteemed, which should champion the stability of the social unit, the family, and all laws which preserve social order and inviolability, should now degrade itself by advocating a weakening of the marriage bond and a further disintegration of the family.

May it be that the legal profession in Saskatchewan desires to bring marriage and the family to the level of Hollywood or Reno? It is a notorious fact that divorce offers a lucrative source of income to a lawyer, for the costs of the divorce are high, whereas relatively few applications for divorce are rejected by the courts. This consideration may have, at least in a measure, motivated the learned lawyers in their stand. If so, where is their sense of social responsibility

The growth of the divorce rate has been phenomenal in Canada, and also in Saskatchewan, during the last 30 years. Here are some Saskatchewan figures: Between 1921-25 there were an average of 51 divorces and 4,982 marriages in the per year, or one divorce out of 121.51 marriages. In 1942, there were 209 divorces out of 7,207 marriages, or one out of 34.48 marriages. In 1944 there were 228 divorces out of 5,919 marriages, or one out of 25.96 marriages. In 1945 there were 274 divorces compraed with 6,336 marriages, or one divorce for every 23.12 marriages.

In other words, the rate of divorce in our province has multiplied more than five times in the last 25 years. What a disaster for our province! Hundreds of broken homes, derelict children without home training! The surest way to wreck a nation is to undermine the family. And our divorce rate is rapidly moving in that unenviable direction.

In view of the report submitted by the legislation committee to the Saskatchewan Law Society convention, and considering the lamentable and amazing increase in our divorce rate, we cannot help wondering whether, in considerable measure, the legal fraternity is not helping to break down the ramparts of society by facilitating and encouraging the vicious practise of divorce. Are they not trying to make the family more unstable By broadening divorce legislation and extending the grounds for divorce, are they not destroying the security of the family and undermining its basis Where would the "broadening" end Might it not be more simple, in the pursuit of this nefarious objective, to remove all restrictions, as Russia did, to its discomfiture and its disillusionment

We recognize, of course, that by no means all Saskatchewan lawyers approve of this report. This Observer personally knows of Catholic lawyers who are opposed to the doctrine of divorce. Some even refuse to handle divorce cases except where the marriage is obviously null and void, and where every suspicion of collusion is rigorously excluded. (But apparently their weight was not sufficiently felt on the committee of the S.L.C.S. for legislation, or in the ranks of the convention members who accepted its report).

For the committee of the Saskatchewan Law Society to express "strong disapproval of the Canadian Bar Association" because the latter still harbors a high regard for its esteemable profession and a lofty concept of its social responsibility, is not only presumption, but reflects most discreditably upon the committee.

For the welfare of Canada and the solidity of our Canadian nation, we fervently hope that no such legislation will ever stultify our Canadian statutes. A million fathers and mothers and countless children, unwittingly perhaps, hope that their families will not be threatened by opening the doors to temptation and danger through such pagan as well as anti-social legislation.

Truly the Saskatchewan Law Society has done itself a grievous disservice in accepting this report. Its implications are far deeper than appears on the surface. The society has forfeited much of the esteem which Saskatchewan's most solid citizens have hitherto cherished for its members.

WAR ON INDECENCY

Archbishops and bishops of the province of Quebec have this June declared war on indecency in clothing, sports, social gatherings, factories, entertainments, reading and comic strips.

They emphasized the growing anxiety of pastors and civil authorities. "The evil of immorality is great; it threatens more and more." A pastoral letter, signed by all the prelates, treated the principal manifestations under topical divisions: (Cardinal Villeneuve's signature led the list) CLOTHING: The Bishops spoke not only to women, but to men, and to parents about their children.

Thank God, they wrote, that the Christian women of the province still observe decency in dress at church, in public gatherings, on the street.

But what of tomorrow, if one considers the growing fashion of "unclothing so scanty or such that it seems rather to put in relief what ought to be concealed."

Too many young women accept indecent, sometimes provocative, abbreviations in dress—bold necklines, shorts, and beach costumes, more abbreviated yet, and immodest of their very nature.

Too common even among Christian women, said the letter, is their custom of circulating through their own homes in flimsy attire.

Men who appear in public with snug tights over-abbreviated violate modesty when they are not occasions of sin.

More serious, not as a provocation to evil but as something that can lead very far, is the way our daughters are dressed. The letter refers to girls whose dresses are too short, etc. Without knowing it, say the Bishops, these poor children scandalize and their modesty and purity later in life may be at stake in these days of childhood.

SPORTS: They warned of false pretexts used to create sport costumes that are seductive.

SOCIAL GATHERINGS: The Bishops spoke of modern dances as offending God, and called the word "dance" as misnomer for what takes place.

YOUTH: In this same passage the bishops reminded parents about youth and the need for discrete surveillance as to the places they go. The letter specified the practices of young men and young women going to secluded spots in parks and on beaches, or huddling in automobiles, without surveillance except by the devil, without a guide other than their passions.

WOMEN IN INDUSTRY: Among the evils mentioned were: Changing clothes in open view, exposure of the body as customary with certain workers, blasphemy, double talk, spreading of scandal, license of all kinds even very grave; circulation of leacherous books and pictures.

MOVIES: As to the movies, it was said that producers speculate too often on the base instincts. Wrong ideas of duty are incalculated. Representation of life does not square with the principles of morality and faith. Nudity abounds. Love and marriage are made odious.

RADIO: As to the radio, the Bishops spoke of flippant songs, dirt in dialogue, immoral comedies and questionable sketches in which the duties of marriage are scandalously mocked.

READING MATTER: Reading matter and illustrations, billboards, calendars, etc., comic strips and books,— when the call to pleasures of the senses and glorification of the flesh is constant, assaulting all the senses, always and everywhere, must we be surprised if the sacred duties of marriage are not more respected and if the laws of nature are thwarted by means made more perfect day by day

IS THERE SUCH A THING AS A CANADIAN?

A Dominion census has been taken in Canada every ten years since 1871, the last being in 1941, but so far it has never listed any Canadians.

But this situation is being remedied. Shortly, according to the provisions of a new act a man or a woman will be able to say, "I am a Canadian."

But this is only one of several developments taking place. A parliamentary committee has been given the task of selecting a national flag for the Dominion. Another is to decide on an official Canadian anthem.

People Ask—

WHOM DO YOU CONSIDER TRULY HAPPY

Alphonsus the Great, King of Arragon, answered this same question: "He who abandons himself to the will of God, and receives all things, whether prosperous or adverse, as from His hands." Bad weather, for instance, usually makes farmers unhappy. There is a story of a farmer whose land was more productive than that of others, and who, on being asked how it happened, replied that no one should be surprised at it, because he always had such weather as he desired. "And how so?" it was asked. "Yes," he replied, "because I desire no weather but that which God desires; and as I desire what God desires, so does He give me the fruits of the earth as I desire them."

—*The Way of Salvation and Perfection, by St. Alphonsus de Liguori, Redemptorist Fathers, Toronto.*

WHAT IS THE GREEK ORTHODOX CHURCH?

There are some 16 different Orthodox Churches existing independently of one another. After the first really definite break with Rome when Photius, Patriarch of Constantinople (Istanbul), left the Catholic Church in the ninth century, the Eastern Church followed in the path of all schismatical churches splitting up into further divisions. Eight of these separate sections of Orthodoxy have their own Patriarchs, namely, Jerusalem, Antioch, Alexandria, Constantinople, Bulgaria, Rumania, Russia, and Serbia. The others lack definite rule. The term ,Greek Orthodox is popularly applied to any or all of these Churches; but strictly speaking it should be reserved for that section of Orthodoxy which acknowledges the Partriach of Constantinople. This is really one of the smaller sections, for the Bulgarians, Rumanians, Russians and others of Slav nationality, are Greeks in no sense of the word. But it is clear that there is no one united Orthodox Church at all, any more than there is one united form of Protestantism. However, since the schismatic Orthodox Churches began with the rebellion of the Patriarchate of Constantinople against Rome in the ninth century, we can allude to all the Orthodox Churches as belonging to the Greek Schism.

2nd Vol.— *Radio Replies— by* Rev. Dr. L. Rumble, M.S.C, and containing 1422 Questions and Answers on Catholics and Non-Catholics. (For copies address your order directly to Rumble and Carty, "Radio Replies," St. Paul, Minn., USA. —50c for Mission Edition, 40c each for orders of 10, 24 and 50 copies. 35c per 100).

WILL YOU PLEASE LET ME KNOW THE NAMES OF SOME SAINTS WHO WERE AT ONE TIME GREAT SINNERS?

St. Paul, the Apostle, who persecuted the Christians. St. Peter, who deserted Christ. St. Augustine, who was steeped in all kinds of wickedness. St. Mary Magdalene, who was a public sinner. St. Margaret of Cortone, a penitent of the Third Order of St. Francis.

All these saints responded to the grace of conversion and through God's mercy and their own fervent repentence led such heroic lives of virtue that upon their death they became shining lights of sanctity in God's heavenly kingdom and bright, consoling models for poor, weak sinners on earth.

Points of Importance—

FRANCO A THREAT TO WORLD PEACE?

President Roosevelt write General Franco, November 8, 1942: "It is because your nation and mine are friends in the best sense of the word and because you and I are sincerely desirous of the continuation of that friendship for our mutual good that I want very simply to tell you of the compelling reasons that have forced me to send a powerful American military force to the assistance of the French possessions in North Africa.

"I hope you will accept my assurance that these moves are in no shape, manner or form directed against the Government or people of Spain or Spanish Morocco or Spanish territories... metropolitan or overeas. I believe the Spanish Government (Franco's) and the Spanish people wish to maintain neutrality and to remain outside the war. Spain has nothing to fear from the United Nations.

"I am, my dear General, your sincere friend.

"FRANKLIN D. ROOSEVELT."

—quoted from— Columbia, New Haven, N.J.

"THEY ASKED FOR IT"

I have an odd sort of feeling about this matter of food for the millions starving in Europe and Asia. I think we are getting a chance to prove that we deserve a peace, that we are morally fit to make one... I know there are the tough guys who say: "Germans— let 'em starve. They asked for it, didn't they?" Maybe they did. But did Poles, Czechs and the rest? And anyhow I'm not very good at standing in front of a flaxen-curled child and saying, "Well, you're getting what you deserve. How do you like it, eh?" Old women bother me, too, old women who have no homes and who have walked perhaps three hundred miles in winter... I wonder whether we who live in the happier, better-fed countries are going to get our peace, the peace which is the tranquility of order. I can't help thinking that it may depend on what we do about these, the least of these, His children.

—Paul McGuire, I in Columbia Ap., '46, New Haven, Conn.

CONVERTS

The courageous stand of the Hungarian Hierarchy and its leader, His Eminence Josef Cardinal Mindszenty, Primate of Hungary, in defending human rights, has exerted a strong influence on Protestants in Hungary with a remarkable wave of conversions as one of the immediate results.

This trend began there in the capital, as day after day in one or another Protestant congregation a group of 20 to 40 persons would announce their intention of joining the Catholic Church. At present (May '46) the tide of conversions has reached the rural districts, where its extent is even greater than it has been in Budapest.

—by Dezsoe Jambor via Radio (N.C.W.C... Budapest Correspondent).

GREEK CATHOLICS

One in every twenty five Catholics in North America is a Greek Catholic, worshipping God through the Holy Mass according to the liturgy of the Bysantine-Slavonic Rite.

—Donald Attwater, Ecclesiastical Review, March '46.

TRUE VALUES

When St. John de Brebeuf was left alone on his first trip to Huronia he was able to baptize only a few dying Indian babes. Yet— "I would have gone to the end of the world," he used to say, "to accomplish that much." In what broad and far-reaching perspective things and persons are seen by the true missionary!

—George Daly, C.Ss..R., in the Field at Home, April, '46, Toronto, Ont.

The Truth About Catholics—

The book entitled *Christendom in Dublin*, written by the English convert to Catholicism, Gilbert Keith Chesterton, shows some misunderstanding or lack of knowledge of the religious peoples of the world. His version is that the center and essence of Christianity is in Ireland, and using the Eucharistic Congress in Dublin as a spiritual background, he goes on to demonstrate the sublimity of faith so characteristic of the people of Ireland.

Chesterton takes us on a journey through Ireland, stopping at a poor farmhouse off the main road, separated from the turmoil of city life, and shows us that even in so remote a region there exists, despite material worries and tribulations, a love of God and neighbor along with an undying faith in God. He shows us how these people, even by their daily chores, worship and honor God.

He then brings us back into the city and points out in the poorest sections of Dublin people celebrating and worshipping at the same time, who seem to have forgotten their worries. Everyone is full of life, a fulness which seems to flow from a cordial love of God. Chesterton describes the people as going about laughing and greeting one another, friend as well as stranger, with words of kindness and love, forgetting their daily cares and forgiving those who had offended them. "Here," Chesterton wrote, "was the essence and center of Christianity." In these people who had been persecuted and exploited through the centuries, Chesterton felt that Christendom was personified.

True, in Ireland, there exists this sublime and sincere worship of God, but to say that "Ireland is the center of Christendom" is not completely true. For there are many races of people who are just as religious and esteem as highly their privilege of worshipping God. If I may, I would like to use the Ukrainian people as an example to illustrate my contention. They, like the people of Ireland, have had to fight to retain their land, although unfortunately to this day they are still being oppressed by a foreign power in a part of their country. Their history is long and dates back to pre-Christian times, but is also written on the hills and plains of their beloved country in blood, shed by those who gave their lives in the preservation of their Faith.

But, who are the Ukrainians? They are the people who checked, and later ended the Mongolian or Tartar invasions in Eastern and Central Europe. While Napoleon dominated Western Europe, it was the Ukrainian nation which broke his rule and defeated his attempts to dominate the East. (..a slight over-statement of fact—Ed.)

Let us take a short journey through the country of the Ukraine, and visit one of the churches where services are being held. Here, upon entering, one is immediately impressed with the feeling of antiquity and sublimity in the manner of wor-

ship. The people have a distant glow in their eyes as they sing in response to the priest. The priest seems to be as ancient as the Church itself and he piously reads the beautiful prayers. For these words which proclaim God to be the Supreme Being are intoned in the same language which the people use daily in their homes and in the fields. No one turns to see who enters but reverently all continue singing and praying. They have come to worship God, and their Faith is clearly evident in their devout attitude.

Their daily tasks are performed in God's name... When they speak of the morrow they always add, "If God's will is so." When they meet or greet one another it is "Glory be to Jesus Christ," and the response is, "Glory be forever." This greeting is the most common. But there is one for the Christmas holidays.. "Christ is born," with the response, "Give praise to Him"; and still another for Easter, "Christ has risen," and the reply, "In truth He has risen."

The children are thoroughly educated in religious principles by their parents. For religion is an important intimate part of Ukrainian everyday life. They, like the Irish people, have been exploited and persecuted by different nations. Though everything material has been snatched from them they retain their faith in God together with the hope that some day they will once again be a free people. They found God through suffering. The Ukrainian people have not only been persecuted but they have been martyred because they refused to give up the greatest gift God has given to man, —freedom of worship. The Russians tried to annihilate the Catholic faith. They killed Saint Josaphat and thousands of others who unflinchingly resisted the enemy of the true Faith, but the Faith has remained...

Unable to find freedom of speech, freedom of the press, freedom of worship, and freedom from want in their native land, these people fled to strange and distant lands just as the Irish emigrated to Australia, to the Americas, and to the four corners of the world. The Ukrainians came to the United States, to Canada, to Brazil, and Argentine in the latter part of the nineteenth, and the early part of the twentieth centuries. From Carpatho-Ukraine and Galicia they came, bringing with them only what they could carry in material goods, but they also brought their faith in God and their beautiful rite. Most of them being poor, they moved into the farm lands and coal fields of Pennsylvania. On the farms they raised their own food and by back-breaking toil became self-sufficient. As soon as they were able they sent for their loved ones still in the land of an earthly hell. Each helping the other, their numbers grew and quickly took advantage of the opportunities offered them.

Soon they were able to build their own churches and to have their own Seminary. Once more they were able to hold services. Once more the old and beautiful rite was enjoyed without fear of persecution...

In no way do I wish to say or imply that the Ukrainian people are the most religious race of people, but for preserving their Christian faith and living according to their religious dictates, the Ukrainian people as well as the Irish people deserve to be called exemplary Christians.

—Peter Fedorchuk in "Keryx," pub. at Stamford, Conn.

PATRIOTISM

"As Chesterton points out, primary loyalty to one's native land is like loyalty to the fortress of one's family. Even though one might not admire his family for some minor deficiency, it is all the more reason for loving her and, because it is our family, we should be ever "fortified in her." *Today many people hate their country because they do not have wealth, ease, and material luxuries...* But the real patriot, as Chesterton points out, will love and admire his country no matter what his economic or social status may be."

A WORD TO NON-CATHOLICS

..YOU'VE GOT TO BE SORRY!

Or your sins won't be forgiven. "What's that? Sorry? But we though all along that Catholics had it easy; that all they had to do was to go in, rattle off a list of their sins, and be forgiven."

That certainly would be a snap — if you could go in every so often and practically get a blank check from any priest; but it just dosn't work that way.

A priest hearing confessions takes great pains to assure himself that the sinner is really sorry. He notes the tone of the voice and the manner of the penitent. He makes sure that the sinner, if he be caught in a bad habit is prepared to do battle against the bonds holding him. He even helps him draw up plans for freeing himself from temptation, in some measure.

And only when the priest is convinced that the penitent is sincerely sorry, only then does he pronounce the sacred words of forgiveness. But if he knows that the sinner is not sorry, that he is only half-hearted in his good intentions, then no power on earth can drag that sacred formula from his lips.

The sinner must be sorry for all his sins. He is not at liberty to choose from the list of his offenses. He must realize that sin is the worst evil that could come into his life, and he must hate it with his whole soul. More than that, he must be sorry for his sins, not merely because they may have disgraced him, or cost him his health or his fortune, but because they have offended the Good God and have endangered the eternal destiny of his soul.

Couldn't a sinner fool the priest? Yes, he could fool the priest— but he coudn't fool God, and, after all, it's God who forgives sins through the priest. If there be no sorrow for the sins confessed, God simply doesn't act. The sins remain, blackened now still more by the effort to mock God.

Any Catholic will be glad to say the Act of Contrition for you. Listen to it carefully. It's what we say after we've told the priest our sins —and we mean every word of it!

—Richard Ginder in "Sunday Visitor, Huntington, Ind.

Listen, Young Fellow!

by John Gavin, O.S.A.

"I challenge you young Catholic college students to come forward and deliver a talk for Catholicism with all the ringing, convincing, enthusiasm of a young communist in action."

Silence! For what seemed an unending period, no one stepped forward to accept the challenge. Father Lord had just finished a stirring talk and the hundreds of Catholic collegians that had come from all the Mid-Western States were stunned as he looked out upon them and shouted that ringing challenge. The zeal of the young communists for "the Cause" had been the interesting subject of Father Daniel Lord's opening address at this College Day Motivation held on the campus of

St. Xavier College in Chicago.

The book, "Out of the Night," by Jan Valtin, was the basis of the statement made. Examples were multiplied by a Father Lord to show that suffering, opposition, condemnation, and even death were accepted by the young communists. These young men and women were impelled to action by a dominating thought. They believed in communism; they wished to see it broadcast throughout the world; nothing was going to stop them. "You have seen them," Father continued, "in Bughouse Square in Chicago, in Union square in New York, in similar places in other cities, and one can't help marvelling at their zeal and fire. Their belief in their ideal is overpowering and in their tirades they sweep away the barriers of reserve, that the ordinarily conservative hearer may have and by their words and example they flood his mind with the doctrine they are pouring forth."

All this we heard from the lips of Father Lord and yet we kept asking ourselves, "What is the purpose of such a recital of facts about the enthusiasm of the young Reds?" That was the question we were pondering when the call to action, the challenge, burst forth upon the audience.

Minutes passed... The deafening silence continued as no one stepped forward. Then Father Lord moved to the rostrum again. "Do you mean by your silence that you who have Christ as your leader, and God as the author of the Catholic doctrine you profess, cannot rise and express the Faith that is in you? Do you indicate by your hesitance that a Marx-Lenin leadership and an atheistic doctrine is more capable of exposition and enthusiastic belief than Christianity?"

A quick step could be heard and an electric, "I'll admit nothing of the kind," was the response of the first to accept the challenge. This Marquette University student was followed by Ed Marciniak, of Loyola, Chicago, whose words foreshadowed the impressive record he is making as author, columnist, and Loyola University professor. Soon a long line of would-be champions of Christ were standing in the aisle waiting to express themselves with all the fervor and conviction that any communist could muster.

What these men said is not the point. Indeed, when they began to speak they were inspiring, but—and this is the point— they *hesitated* and their hesitance was unwarranted.

All the while they had the qualifications necessary and yet their words and inspirational conduct might have been entirely lost, if it had not been urged so forcibly by Father Lord. These Catholic young men lacked the courage of their own convictions. No soul was lost that day because of their hesitance, yet they showed the symptom of a great leprosy that has taken many able Catholic men into its grasp. That disease is more properly called "put-it-off-ism," or we might describe it as the "let-the-other-fellow-do-it" technique. No matter what we call it, perhaps you are a victim. Are you willing to test yourself for indications of the malady? If you learn you are afflicted, will you do something about it? Good!

Recruiting for the Armed Forces is going on with unabated speed, and yet there is an army that needs you although you are already enlisted in it. Is that a little foggy? Here is the "fog-dispeller." When you are confirmed you enlisted or were inducted, if you will, into the Army of our Saviour. That's right, you became a buck private, a soldier of Christ. Well, soldier of Christ, your King wants you as an Officer Candidate. It may sound unusual that the Commander should single you out, but it may be that you are a potential officer. You may be one of those who has the fire, zip, enthusiasm, unselfish love needed in one who is to be more than just a soldier.

Perhaps you never looked at a call to the Priesthood in this way or thought yourself the object of such a call. Sure, there are qualifications required, but they are not numerous or over-powering. Beginning with a right intention or desire, we find that good health, sufficient talent or intelligence, and the sound character of one who has a manly spirituality, are the essential requirements. Are you thinking to yourself— "Say, that isn't any more than a definition of a regular Catholic boy?" And then, rather shocked, you realize that you measure up to that description.

And now a little sequel for the call to action. Perhaps you will be noble and run off to the nearest recruiting station. That is, you may go to the curate in your parish and ask him about entering the minor seminary in your diocese. Maybe you'll speak to one of the Order priests or send in an application to the Order, Society, or Congration that labors in the "theatre of operations" you wish to enter. (Like the Redemptorist Order). Now it may so happen, as it has happened to almost every officer candidate, that before you gallop off with wings on your feet, you'll have your wings clipped. For effective clipping there is nothing like the old, but effective junior atom bombs that the devil or one of his corporation serve up to any prospective officer recruit for the Army of Christ. What are they? Do these sound familiar? "I really know my own mind— everybody tells me that." "Oh, I'll finish a school and if I still feel that way, I'll..." Or is it—

"Gee, what if I don't stick it out? I'm really not a 'Holy Joe'— I'll never..."

Well, brother, if those thoughts or some like them don't hit you before you answer the call to serve Christ, then there is some doubt about whether you are doing what God wills in your regard. If they hit you, rejoice, because you can tell Lucifer is shivering in his boots and trying to think of a way to stop you. You are going all-out for the Kingdom of Christ. Is it any wonder that Satan is trying to put static in the air so that you won't hear your King's invitation to "Come, follow Me?" You can expect such tests and you know that it wouldn't be much of an army if its officers weren't tested before being commissioned.

—*Columbia, New Haven, Conn.*

(In view of the above, anyone wishing to join the Redemptorist Order of Priests, serving the people of Canada and the United States, who are Greek Catholics, should write to: THE DIRECTOR, REDEMPTORIST JUVENATE, ROBLIN, MAN. High-school course and religious training are combined at our Roblin Juvenate. Young men who have completed their high-school should also write to the same address for information about joining. If only Latin is lacking, a special course of one or two years will be provided. Veterans who are thinking of the priesthood are particularly welcome).

IS THERE A SUPERMAN?

John was going through the papers that Julie, his sister, had just finished reading. He found the comics. How was superman going to get out of the mess where last week's paper left him was interesting John. He hurriedly devoured the superman's page. It was the same old way. Superman by a phantastical force overpowered the fall of the plane and save the persons aboard the plane. John threw the comics aside. "Was there a real superman," he asked himself. Just at that moment, Father Sloba came into the house. "Better ask Father," thought John.

"Father, is there anyone in the world that is a real superman?"

"Why, yes, John. There are supermen in the world and even do marvels"

"Who are they?" asked John eagerly.

"They are the Catholics priests," answered Father. "Look at the marvels that Father Damien, a Redemptorist Father, did," continued Father Sloba. He went to a colony of lepers to help those people who were slowly rottening to death. Father Damien gave new hopes to these people. He forced the American government to give sanitary improvements to these people in buildings, water and hospitals. So great was his courage and so amazing the work that he did that even that which the American government thought impossible, Father made it possible because he had a super religion behind him urging him on in his heroic duties towards God and neighbor. Robert Louis Stevenson put Father Damien's work and fame into literature and thus his work will remain immortal. Priests do super work not only for people that have sickened bodies but also for those that have sickened souls. Sin has spread so much and so widely that people are infected and mortally infected. Their souls are hideous, rotten and even dead. The Catholic priest does a super job in giving those souls life and beauty by giving them God's grace. This power is superior to nature or supernatural. Likewise, every Mass said by a priest, is a great miracle. In Mass, the bread and wine by consecration become the Sacred body and blood of Jésus Christ. Only a priest has such powers that surpass natural powers. He is the only superman in the world. He is the only one that can really help people when they are in need and when the whole world with its money and power can do nothing."

"Father, do you think I could be a superman, a priest?", asked John.

"You certainly can," answered Father. "All you need is to be a normal student of good moral and good health and to pray to God for help and perseverance in the noble state of the priesthood."

"Father, I am going to become a priest, a real superman and do good to the people," John joyfully announced.

* * *

Yes, boys, do you aspire to a superior task and wish to have super powers to human powers? Become a priest. He is the real superman always working for the good of others. The world needs such true supermen to put it aright. Do you want to help in the super task of making everyone happy? Become a priest and make the world a beautiful world to live in, by giving the souls the life that will last forever in happiness and bliss.

The Redemptorist College at Roblin, Manitoba and the noviciate at Yorkton, Saskatchewan, have their doors opened to all the boys who wish to sacrifice themselves and become priests. A priest alone has God's powers fully on earth and in Heaven. Come boys and be the real supermen. Come and be the priests for Christ is calling "The harvest is great, but the laborers are few."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 8. THE REDEEMER'S VOICE August, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

Святились машини — коли вони нові і солідно зроблені. Але коли машинерія стара, псується і не годен дістати частин до направи, коли компанія, де вислано апарат до направи, ані відповість вам на одну і другу телеґраму і ваша пекуча робота стоїть не полагоджена —вел, добре що Господь Бог чоловіка так зробив, що не годен "вискочити зі скіри"...

Таке в нас з нашою старою машиною до складання черенок — ляйнотайпу. Електричний апарат попсувся, дроти перегоріли і ні де нема способу направити. Кажуть, що таких дротів тепер не годен дістати. Лиш завдяки особистим заходам нашого невтомного о. Шавля, що потрудились до Винипеґу і з апаратом у валізці ішли від електричника до електричника, удалось апарат таки наладнати. Як довго буде служити, годі сказати — "тримаймо пальці вхрест"... Чи не є хто з наших читачів у приязні з яким міліонером, що подарувавби нам новий ляйнотайп?

Після цих пояснень надіємось і просимо шановних читачів, щоби вибачили ласкаво опізнення, з яким це число Голосу Спасителя до них приходить.

* * *

В липні відсвяткували ми в Йорктоні торжественно празник Покровительки нашого монастиря, Матери Божої Неустаючої Помочі. Погода була гарна, народу зійшлося багато, деякотрі з дуже далеких сторін Канади — навіть з Америки були — і тридневні набоженства відбулись з набожністю гідною нашої небесної Неньки. Ми молились сердечно до Неї за всіх наших передплатників, читачів і прихильників, щоби усіх і кожного щедро наділила ласками свого Сина. Так часто звертаються вони до нас з проханням о молитви до Матери Божої Неустаючої Помочі і неодин лист трогаючий до глибини душі. Нехай наші читачі будуть упевнені в тому, що наші відносини до них є не "бізнесові," а щиро-сердечні та що поручаємо їх та їхні потреби Ісусу і Марії щоденно у Службі Божій та у своїх молитвах. Радіби ми і просимо наших читачів, щоби взаїмно молились за себе і за нас. Читайте ті листи, що їх поміщуємо і не відмовте свого співчуття і помочі тим бідним, що прохають духовної помочі.

* * *

З минувшим числом вислали ми пригадку про потребу відновн передплати. Де-котрі з передплатників дістали пригадку через помилку— нехай будуть ласкаві вибачити неприємну помилку. На звиж тисячки висланих пригадок було лиш вісім таких помилок — то не так дуже зле, правда? —252 передплатників прислали нам до тепер відновлення передплати менче чим четверта часть. То значить, що ми моглиб мати близько тисячу долярів на потреби видавництва, наколиб усі передплатники послухали нашої пригадки і прислали свою передплату. Просимо, зробіть то без дальшого відкладання, **нині**. Для вас то дрібничка, для видавництва то справа великої ваги.

Дякуємо щиро усім, що послухали нашої пригадки— деякотрі прислали передплату та ще й додали гарні замітки від себе. Ось де-котрі з них: І дуже Вам дякуєм, що нам нагадали.— Перепрошую, що на час не прислала, але то як людина не булаби бідна, не булаб і грішна.— Посилаю два доляри, доляр яко передплату, а доляр сама на себе наложила кару, то прошу приняти.— Такі шляхотні замітки ідуть нам глибоко в серце— спасибі!

* * *

Гонор за найуспішніщу працю в поширюванні Голосу Спасиля знову припадає **п. С. Бігунові,** що придбав в минулому місяці **пять нових передплатників. П. М. Завальницький** прид-

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. **Коли**,— при якій нагоді та й **кому** росказав Ісус чудову свою **притчу про таланти?**

2. Чи то правда, що ми, католики, зобов'язані вірити в якусь **"Непогрішимість Папи?"**

3. **Вичисліть за порядком чотири знаки Христових Євангелистів.**

4. Чи в **Квітну Неділю** правимо Службу Божу **Василія Великого,**— чи може **Івана Золотоустого?**

5. Як називалися **два перші християнські пустельники?**

6. **Доводиться деколи чути таке:** "Ми, українці, повинні бути католики **тому, що** князь Володимир Великий Католицьку Віру прийняв, і в тій Вірі Святій наших предків охристив."

А тепер наше питання до Вас, Дорогі Читачі! **Як Вам подобається така бесіда? Чи вона мудра?**...

7. В часі відправи, що зветься **Всеночне,** священик **благословить** на Тетраподі **чотири речі** Чи знаєте, — які? ....

8. Уявіть собі таку сцену: Пречиста Дівa Марія сидить на пишному царському троні, а перед Нею, зараз таки коло Її колін, стоїть малий Ісус, Хлопʼятко Боже...

Таку власне картину намалював був, тому кількадесят років, один французький маляр; поробивши відбитки з того гарного образа, він став розпродувати їх між побожними людьми. Успіх був надзвичайний. Побожним людям ті гарні образці сильно подобались...

Аж от, раптом, несподівано, дня 12-го лютого, Року Божого 1878-го, Апостольська Столиця оповістила спеціяльний декрет, що рішуче забороняв поширювати згаданий образ.

Скажіть,— **яка властиво могла бути причина того дивного римського декрету?**

9. **Якою мовою правилась перша Служба Божа?**

10. Чи можете собі **пригадати, та й гарно, за порядком, вичислити сім останніх слів, що** їх проказав Господь Наш Ісус Христос у часі свого Розпʼяття на Голгофті?

11. Коли двоє хрищених людей по-закону звінчалися й стали жити подружнім життям, то між ними настала така сильна зв'язь, що ..**розірвати її може тільки** ... ну, ну, скажіть, — **хто?**...

12. В нашому церковному календарі маємо **трое свят,** що називаються **Різдво.** Ану, —чи пригадуєте собі їх? Вичисліть їх,— раз, два три.

бав трьох, пані А. Носата двох. По одному передплатникові придбали пп.: Ю. Михальчишин, І. Коцан, П. Ролюк, І. Семчук, В. Біда, І. Кіналь, С. Здрилюк і пані: М. Василишин, Е. Никифорчук, Хоронжа, Барилюк, Черевик, Позалужна, Гаррис, і друга пані Барилюк з Наван.— Боже вам благослови за ваші труди в поширюванні доброї релігійної книжки!

* * *

На пресовий фонд зложили: п. Ф. Вонітовий $5.00, Модел Фарм, частина збірки 2.00. По долярови: пані М. Турчиняк, Пруска, А. Максимюк, М. Дмитерко, о. Й. Ганяк, п. І. Дмитерко. П. Г. Трачик 50ц., С. Кучмій 75ц. **На висилку Г. С. скитальцям** прислали: пані С. Воєчко 75ц., Сокальська 1.00, Вишневська 1.00, п. І. Гриценко 2.00, С. Костик 1.00 і п. Ф. Сидор 1.00. Щира дяка всім жертводавцям! Христос посреді нас!

* * *

З Каліенто, Ман., прийшло нам замовлення Голосу Спасителя з залученою передплатою і карткою, на котрі однак не було подане назвиско передплатника. Хто прислав цю передплату, нехай буде ласкав переслати нам своє імя і адресу, щоби ми знали кому висилати часопис.

ПОХОРОН

бл. п. пані Анни Назар в Модельфарм, Саск.

Про цей похорон з'явилася гарна стаття в Українських Вістях з дня 16. липня 1946. Цю статтю написав п. Стефан Назар, син Покійної. В своїй статті пан Назар виражається, що о. Шишкович ЧНІ відправив покійній "царський похорон." Це є правда. Я принаймні старався відправити той похорон так торжественно, як це тільки по наших кольоніях можливе, бо небіжка заслужила собі на таку честь

Обставини не позволяють мені бути отвертим, скажу тілько то одно, що Небіжка була героїною віри й материнської любови. Бог оден святий знає, кілько та бідна женщина витерпіла за католицьку віру — Бог оден був свідком тої довголітної, і завзятої борби, котру вона мусіла провадити в обороні душ своїх динацятиро дітий. Коли нині всі ті діти є віруючими людьми й практикуючими католиками, коли навіть двоє дітий оден син і одна донька посвятилися духовному станові, то це є заслуга їх героїчної матері,—а коли знова ті самі діти переважно покінчили високу школу, й займають кращі становища серед суспільности, то це також іде на рахунок їх примірної матері.

Я все з повною пошаною відносився до пані А. Назар. А коли Господь милосерний забрав її з цього світу, щоб дати їй вінець мучениці, то зробив що міг щоби звеличити її память як також показати, як католицька Церква вміє шанувати тих, що совісно й вірно сповняють свої обовязки релігійні й станові.

Най пані А. Назар з Богом спочиває — вічна їй память!

о. Г. Шишкович, ЧНІ.

СВЯТКУВАЛИ УРОДИНИ—ПАМЯТАЛИ НА СИРОТИ

Дня 23-го червня жена, родина й сусіди Івана П. Середи у Вест Бенд, Саск., змовилися і справили несподіванку в день його уродин. По обіді п. Р. Середа пожелав всего найкращого і много літ прожити, а п. І. П. Середа подякував Всевишньому, що задержав його при життю із першої світової війни. Також подякував усім присутним за несподіванку і за дарунки п. В. Середа попросив присутних, щоби при цій нагоді зложити жертву на сироти в Айтуні. Жертвували по доляру: Панство І. П. Середи, К. Костащуки, В. Середи, Г. Козакевичі, Ю. Кітзули, С. Майхері Д. Дрібненькі, Р. Середи, І. В. Середи, пані К. Дрібненькі, п. М. Середа, і п. П. Дрібненькі. По 25ц.: І. Козакевич і В. Середа. Разом $12.50. З того призначено 2.00 на Голос Спасителя.

Присутний.

Управа Голосу Спасителя щиро дякує своїм вірним приятелям у Вест Бенд за память і жертву 2 дол. на прес фонд.

ЗАКЛИК

до Українців греко-католиків в Канаді і Зл. Державах

ПАМЯТНИК!— Попалені села, нарід — скілько осталось його після лютого знущання наїзницьких орд— прибитий і знеможений, дітвора виголодніла, осиротіла, два роки вже без шкільного виховання, трупи без числа, гори Карпатські пересяклі кровю борців і невинних страдальців— от образ цілого Підкарпаття і всього українського народу, що чи не найбільше пострадав між усіми народами в наслідок жахливої війни, що щойно проминула.

Культурні здобутки століть мозольної праці поколінь знищені вандалем-ворогом, тільки сумні згарища та грузи німими свідками оргій вандальського наїзника...

Село Стропків високо в Карпатах в просмику Дукля в самому осередку руїни немов глядить в низи на ту страшну руїну. Тут ми хочемо видвигнути гідний Памятник тим несчисленим тисячам страдальців, що пролляли свою кров та втратили всьо — і життя. Церква була одинокою силою, що піддержувала духа народу серед одчаю, що грозив знищенням його душі,є і тепер остоєю о котру спираються надії на краще майбутнє. І тому ми постановили побудувати в Стропкові вікопомний памятник — греко-католицьку церкву присвячену Апостолам Славян св. Кирилу і Методію.

ВІДОЗВА. — Наші сили за слабі до здійснення такої цілі: дух в нас могутній, але матеріяльні засоби дуже слабі. Всетаки ми рішені піднятись цього діла і довершити його опираючись на стихійну силу духовної лучності між нами і братьми українцями греко-католиками за морем, в Канаді та Зл. Державах. Многі з вас вийшли з цього колись так милого а тепер зруйнованого краю, многих рідні і знакомі пострадали, а то й вратили життя в нечуваній в історії світа масакрі людскості. Усім вам дорога рідна земля, не байдужа вам її доля чи недоля. Від вас прохаємо і надіємось матеріяльної помочі та моральної піддержки.

Щоб стати одним з Основателів цього Божого Храму, вистарчить прислати нам 1,000 Корон чеських— у ваших долярах певно дуже мала сума,— але будемо вдячні за кожну найменшу жертву. Віримо, що в любові своєї Церкви і свого обездоленого Краю щиро відгукнетесь на наш заклик.

Усі жертви просимо слати на адресу:

CERKOVNY VYBOR,
Stropkov, Stalinova 85,
Ceskoslovensko.

ПОДЯКИ

Складаю найщирішу подяку Серцю Христовому, Матері Божій Неуст. Помочі і св. Йосифові за вислухану молитву і отриману ласку. Залучую 1 дол. на Службу Божу.— К. Запісоцька.

—

Складаю найсердечнійшу подяку Найсолодшому Серцю Христовому і Матері Божій Неустаючої Помочі за вислухання молитов і за великі ласки отримані в моїм життю. Залучаю два доляри на дві тихі Служби Божі за здоровля.— Анна Ковальчук.

—

Засилаю Вам одного доляра на відновлення передплати Голосу Спасителя і од-

ПРИВІТ З БЕЛЬҐІЇ

на Перший Український Всеканадійський Католицький Конґрес, що відбувся у Вінніпеґу, 2-4 липня, 1946

Слава Ісусу Христу!

До Світлого Конґресу Українців Католиків Канади в 350-літню річницю Берестейської Унії—

Глибоку подяку засилаю Світлому Конґресові Католиків Канади за братній привіт, та лучуся духом з ідеалами який оживляв його членів. Маю надію, що Всевишній поблагословить його праці, здійснить його бажання, та зішле радість, світло Воскресення на закровавлені чола наших братів-мучеників за Христову Церкву. В день другого липня, як Ваш Конґрес протестував перед новим світом проти насильства й катування наших братів, в Іспанії, в історичному монастирі Филипа II-го Ескоряль, 19-ий міжнародний Конґрес "Пакс Романа," устами представників 32 народів, протестував перед Европою і цілим світом проти цього самого насильства й проти мучеництва нашої церкви. **Цього дня ви не були самі. З Вами був цілий католицький світ,** а з ним і Всевишній, який ломить гордих, понижає високих... вивисшає своїх вибраних. Цей день був для нас днем, де кров наших мучеників проникала "залізний мур," палила камінні серця, та родила чувства подиву, ідеал геройства. Вона напевно уплідніть Ваші праці і зродить живі квіти для мученицької корони нашого народу.

о. др. М. Германюк.

Лювен, 12 липня, 1946.

ного доляра на передплату Г.С. для Скитальців. При тій самій нагоді хочу приємно подякувати Матері Божій і Серцю Христовому за одну велику ласку.— Пані Цегельська.

—

Складаю сердечну подяку Серцю Ісусовому і Матери Божій Неустаючої Помочі що вийшов зі шпиталю з цілою ногою, тільки половину великого пальця стратив. Був цілий місяць у шпиталі. Один доктор хотів відтяти ногу по коліно, але я йому не дав, а пішов до другого і той мене вратував.— Складаю доляра на Службу Божу до Матінки Божої Неустаючої Помочі і другого на пресу. Доляра посилаю на відновлення передплати і желаю Преподобним Отцям всього добра від Господа Бога.— Іван Дмитерко.

—

Посилаю 9 дол. на Новену Служб Божих з вдячности до Серця Христового і Матери Божої Неустаючої Помочі за одержані ласки. Прошу помістити це на славу М. Божої. у Вашім Місіонари. — Катерина Козак.

—

Складаю найсердечнішу подяку Матери Божій Неустаючої Помочі і Пресвятій Тройці за уздоровлення моєї жени. Я не удавався до лікаря, але до Матери Божої Неустаючої Помочі і до Ісусового серця і жена моя в тяжкої слабости на другий день встала з ліжка здорова. Жертвую 5 дол. на подяку за вислухання моєї молитви: 1 дол. на Службу Божу в честь Матери Божої Н.П., 1 дол. на Службу Божу до Ісуса на подяку, 2 дол. на сироти прошу доручити до Айтуни і одного доляра на Голос Спасителя для Скитальців.

—

Дорогі читачі Голосу Спасителя, коли хто має яку долягливість у чім би то не було удавайтесь до Ісуса і до Матери Божої Неустаючої Помочі і майте тверду віру, то все буде по вашім бажанню сповнене.—П. Сидор.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Прошу висилати мені на далі ваш дорогоцінний місіонар Голос Спасителя. Справді, мала часопис, а таку велику вартість має! Додаток в англійській мові заохотить і молодь заглянути що там є. Їм так богато треба доброї преси.— Залучаю доляра на передплату і най Господь Милосердний дасть вам много літ прожити і так добру і дорогу працю на далі провадити.— —. Дусик.

—

Висилаю свою передплату на Голос Спасителя, бо люблю його читати. Щиро вас перепрашаю, що я борше не прислала по причини моєї тяжкої слабости. Я вже 11 місяців у ліжку, два і пів місяця вилежала в шпиталі, а тепер дома. Мало що ходжу, доктор до хати часто приходить. То, дорогі Отці, Ви знаєте як то є як людина слаба, лічиться і не має надії на ліпше, але на гірше.— Л. Кліманська.

—

Посилаю передплату на ваш дорогий місіонар. Коби Господь дав, щоби він був у кождій хаті і приносив свою красну місійну науку. Я буду старатися придбати вам яких передплатників між нашими парафіянами. Дорогі Отці Місіонарі, нехай Пан Бог благословить Вашу працю для добра.—В. Кушмелюк.

—

Ми вислали Вам одного доляра на молитви за нас і наших діточок. А тепер знова висилаєм одного доляра. Я слаба, їжджу до докторів, а вони не знають що мені є. Ми щойно другий рік як зачали фармарувати, маємо пять тисяч довгу. Торік нам не дуже зародилося, бо се поле було дуже занечищене. А цего року троха моров, а рецту спека попсодила тай збіже вигляда дуже підле. Не буде з чим їхати до дальших і ліпших докторів. То прошу моліться за мене, щоби я була здорова, щоби Ісус Найсолодший і Матінка Божа мені допомогли. Моліться також за чоловіка і діточок— Марія Данков.

(Від Редакції: Будемо молитись, пані Данков, і просимо наших читачів, щоби й вони долучили свої щирі молитви до наших. Нехай Господь прийме і нагородить Вашу жертву та сильну віру)

ПРИМІРНЕ ВІНЧАННЯ

Гіркість наповняє серце священика, коли йому приходиться звінчати таких молодять, про котрих релігійні переконання він має підставу сумніватися, про котрих він певний, що він їх по шлюбі в церкві вже ніколи не побачить, й що вони в цім дусі релігійної обоятности виховають також своїх дітий.

Зате з піднесенним серцем, та з певним вдоволенням випроваджує священик в стан супружий таких молодих людий, котрі своєю побожністю й християнськими чеснотами дають запоруку, що вони самі будуть гідними членами католицької Церкви та й своїх дітий виховають Богові й Його святій Церкві на славу, а ближньому на збудування.

Якраз таке примірне відчання відбулося в Йорктоні дня 19. мая цего року. Під вінець ступили тоді панна Марійка Вонітова, донечка панства Филипа й Марії Вонітових, і пан Григорій Козак.

Панна Марійка Вонітова, це вихованка преподобних Сестер Служебниць в Йорктоні. В Інституті цих многозаслужених Монахинь, Марійка відбула своє нище й вище наукове вишколення. Буває часто, що українська дитина ходить якийсь час до української католицької школи. Однак пізніше вона піддається покусі й переходить до публичних безрелігійних шкіл де не треба вчитися ані катехизму, ані українського, й де ніхто не морочить голову про часті сповіди й причастя

Наша Марійка цій покусі не піддалася. Вона вірно видержала при українській католицькій школі від найнищої кляси, аж до окінчення високої школи. Після прикладу інших побожних дівчат з Інституту Сестер, Марійка вступила до Марійської Дружини, котра існує при згаданім Інституті. Як дитина Марійка Вонітова приступала часто то святих Тайн, і провадила примірне, християнське життя. Тому в її вінчанню з паном Григорієм Козаком, молодцем чесним, практикуючим католиком, були заінтересовані многі. До шлюбу відпровадила Марійку Марійська Дружина в одностроях, та з піснею на устах. На весілля зійшлося богато людий, котрі обсипали молоду дарунками на вартість яких дванайцять сот долярів.

Так! Честь, кому честь! Гідна—чесна дівчина заслугу собі на ласку в Бога й людий. Най Господь милосердний збереже Марійку в тій ласці на завжди й най обдарує її щастям і здоровлям враз з її мужем на многі й многі літа.

Присутний.

Управа Голосу Спасителя щиро дякує п-ву Вонітовим за жертву $5.00 на пресовий фонд.

Колегія оо. Редемптористів
Роблин, Ман.

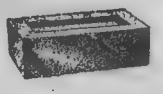

ПРОСИМО

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Щоб започаткувати фонд на будову цеї церкви уряджуємо дня 19. серпня (Преображення ГНІХ) тягнення значків (тікетів).

До наших знайомих, приятелів і добродіїв ми вислали книжечки значків (тікетів) з просьбою, щоб були ласкаві розписати значки та нам прислати їх відтинки на час тягнення.— Деякі Добродії вже нам прислали ті відтинки та й долучили ще свою жертву на згаданий фонд будови нової церкви в Роблині. Ми щиро їм дякуємо за ті жертви та одночасно просимо всіх наших добродіїв не забувати за нас на далі, а при нагоді заслати до нас якусь жертву від себе на фонд будови нового Божого Храму. — Нехай добрий Господь надгородить обильно всяку жертву всіх наших Добродіїв!—

Далі прислали або передали нам свої жертви на фонд будови церкви в Роблин отсі Добродії:

Н. Н. Вініпег 1.00, Ольга Якимишин 10.00, С. Турчиняк 1.00, Михайло Гриза 1.00, Д. Гродський 1.50, пані А. Зюбрицька 1.00, пані М. Гижка 1.00, Семен Ухач 4.00, Впр. о. Й. Бала 10.00, Мих. Зеласка 4.00, Петро Журбик 1.00, Магдалина Журбик 1.00, Анна Серкизюк 1.00, Іван і Марія Дмитерко 4.00, Николай Шуст 1.00, Й. Гриценко 1.00, Василь Зазуляк 9.00, П. Залуська 1.00, Ів. Левко 1.00, Марія Хабарук 4.00, А. Данилюк 1.00, Ф. А. Маланий 2.00, Семен Рись 5.00, Іван Коцан 4.00, Олена Пшик 1.00. (Продовження слідувати буде). **Хто слідуючий? Щиро дякуємо за жертви.**

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Притчу про Таланти росказав Ісус у **Великий Вівторок** після. Квітної Неділі,— отже три дні перед своєю смертю. У той пам'ятний вівторок Господь зайшов був іще раз (це вже було останній раз) до єрусалимського храму проповідувати людям доброї волі. Фарисеї, садукеї та всякі премудрі лицеміри ввесь час перебивали Йому, ставляючи зрадливі питання, щоб Його на чімнебудь "зловити." Але Господь, запалавши святим обуренням, виявив усю їхню злобу та підлоту, назвав їх публично "гадючим плодом" і "побіленими гробами", одним словом: упокорив їхню фарисейську гордість, і розправився з ними рішуче та надзвичайно востро. А потім, вийшовши з храму, Ісус пішов разом із вірним гуртком своїх учнів на Оливну Гору. І там іще довго, довго навчав Він їх, росказуючи про недалеку руїну невірного Єрусалиму, а при тім і про кінець усього світу, коли Справедливий Суддя прийде судити живих і мертвих... І от саме тоді, в той Великий Вівторок, сидячи на Оливній Горі, росказав Ісус Притчу про Таланти своїм дорогим учням, щоб їм пояснити, як мають праювати й талантів своїх на Божу славу уживати, пам'ятаючи, що треба буде колись здати з усього докладний рахунок на страшному Божому Суді.

2. **Ні,**— католики в жадну "Непогрішимість Папи" не вірять. Свята Віра нас учить, що непогрішимий є лиш Ісус Христос та Пресвята Його Мати. А решта всіх людей, хочби й не знать, які великі святі були, мусять перед Богом щиро признати, що вони "погрішимі," або, йнакше кажучи, грішні. Ми не тільки, що в ніяку **"Непогрішимість Папи"** не віримо, але ще й у кожній Службі Божій молимось за відпущення гріхів його. Так,— у Єктенії після Євангелії ми виразно кажемо: "Єще молимся о Святійшем, Вселенстім Архіереї, Папі Римстім, о здравії, спасенії і **оставленії гріхов Єго**..." Чуєте? "Оставленії гріхов Єго." Так, ми молимось за Найвищого Архирея Христової Церкви, щоб Господь благословив Його здоров'ям, спасенням та й щоб, у потребі, гріхи йому ласкаво простив. Ясно отже, що **в католицькій науці ніякої, абсолютно ніякої "непрогрішимости папської" нема.** Тую "непрогрішимість" видумала брехлива московська бестія, щоб нею проти Апостольської Столиці воювати. На жаль, дуже часто й наші браття з Великої Укаіни не вагаються докоряти нам за **папську непрогрішимість.** Не дивуймося їм занадто: то московська бестія нагодувала їх та й напоїла плюгавою своєю брехнею...

3. **а) Ангел із людським обличчям б) Лев в) Віл г) Орел.**

4. В Квітну Неділю правимо Службу Божу Святого Івана Золотоустого.

5. **Святий Павло Пустельник і Святий Антоній Єгипетський.**

6. **Ні,**— таку бесіду мудрою назвати неможливо. Ми повинні бути католики **не тому, що князь Володимир Великий був католик, а тому, що така є виразна воля Господа Нашого Ісуса Христа.**

Ми, українці-католики, тішимося, коли вчені історики нам доказують, що найславніші наші князі, Володимир Великий і його син, Ярослав Мудрий, були католики. Нам приємно чути, що початки християнства в Україні були чисті, католицькі. Нам любо думати про те, що дорога наша Україна, в найславнішій добі своєї історії, була в лучності з Апостольською Столицею Святого Петра. І ми зовсім певні, що так воно було, бо ж патріярх Керулярій у Константинополі підняв свій бунт проти Риму Року Божого 1054-го. Так, ми вдячні вченим історикам за те, що цю важну справу нам роз'яснили. А все ж таки мусимо признати, що навіть коли б Володимир Великий і Ярослав Мудрий не були католики, навіть коли б вони були завзято проти Риму воювали, то ми й тоді були б зобов'язані бути католиками. Ісус Христос тільки одну Церкву оснував, і ту правдиву Його Церкву легко пізнати: вона там де є Петро і правдиві Петрові Наслідники. Наш обов'язок отже ясний: маємо належати до правдивої Христової Церкви, цебто до Церкви Католицької, без огляду на те, чи наші предки були католики, чи ні. Ісус Христос важніший для нас, ніж усі наші предки і Воля Ісуса Христа повинна нам бути дорожча понад усе.

7. На Всеночнім священик благословить **а) п'ять бохоняток хліба, б) пшеницю в) вино г) елей.**

8. Причина декрету була та, що маляр представив **Пречисту Діву,** як Царицю, що на пишному троні **сидить,** а тим часом **маленький Ісус коло Неї стоїть.** Перший ліпший еретик, глянувши на такий образ, міг би сказати: "дивіться, що ті католики виробляють: Марія сидить, а Ісус стоїть! Виходить отже, що у католиків Марія щось більше, ніж Ісус,— із Марії католики зробили просто "богиню." Так говорять ріжні протестантські сектярі й у сьогоднішніх часах: закидають нам, що ми **божу честь** віддаємо Пречистій Діві Марії. Отже виходить, що ми ідолопоклонники, тому що божу честь віддаємо звичайному сотворінню, звичайній людині. Вся та сектярська балаканина підла брехня. Правда, католицька релігія Пречисту Діву Марію шанує й величає, бо ж вона справді породила нам Ісуса Христа, Спасителя Нашого й правдивого Божого Сина. Але одночасно католицька релігія нас учить, що Пречистої Діви Марії з Ісусом Христом рівняти не можна Бо ж Він правдивий Бог, а Вона лиш боже сотворіння. Ісус безконечно більший від Марії. Апостольська Столиця пильно вважає, щоб тієї науки хтось не пофальшував. **І тому видала вона такий гостий декрет проти повище згаданих образів.** Пречистої Діви не можна на образцях представляти так, як комусь подобається. На тих образцях мусить бути ясно назначено, що Пречиста Діва Марія Ісусові якусь услугу віддає, наприклад тримає Його на руках, колише, сповиває, годує. Отже не вільно маляреві представляти Пречисту Діву, як Вона собі вигідно сидить, а Ісус покірно коло Неї стоїть.

9. Перша Служба Божа, цебто Тайна Вечеря в Великий Четвер була відправлена **мовою арамейською,** бо такою мовою розмовляв Ісус зо своїми Апостолами.

10. Сім останніх слів, що їх промовив Ісус у часі Розп'яття на Голгофті:

а) Отче відпусти їм, бо вони не знають, що роблять.

б) Направду кажу тобі: що сьогодні будеш зо мною в раю.

в) Жено, ось син твій! —Ось, мати твоя!

г) Боже мій, Боже мій, чогож Ти покинув мене!

г) Хочу пити.

д) Сповнилося.

е) Отче, в руки Твої віддаю душу мою.

11. Ніхто інший, тільки **смерть.**

12. а) Різдво Господа Нашого Ісуса Христа.

б) Різдво Пресвятої Богородиці.

в) Різдво Святого Йвана Христителя, Пророка та Предтечі Господнього.

ч. 82/46

ЕРЕКЦІЙНА ГРАМОТА

Від ряду літ процвітала Католицька Акція, у більших, чи менших розмірах, по місцевих, провінціяльних і домініяльних католицьких орґанізаціях українського Екзархату в Канаді.

Наглядним і історичним доказом широко розвиненої думки про католицьку діяльність являються, не лише статути з поодинокими своїми точками наших свідоміших католицьких орґанізацій, але й також вже доконані у минулому діла з відносно гарними осягами по мірі й силах канадійських обставин.

Колиж Конґрес Українців Католиків, у своїх найвизначніших представниках усіх домініяльних орґанізацій, своєю найвищою ухвалою з дня 4-го липня, 1946 року, рішився предложити Екзархові українців католиків на Канаду, що для більшої успішности Католицької Акції й кращих її осягів, являється конечним оснувати у Канаді ЦЕНТРАЛЮ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, то Екзархат українців католиків цією ухвалою й рішенням Конґресу, надзвичайно зрадів, як найщиріше цю думку привитав, і своєю ерекційною грамотою затвердив оснування Централі разом із предложеним статутом і поодинокими правильниками його.

Новооснованій Централі Українців Католиків Канади бажає як найщирійше Екзархат, щоб її Покровитель, Цар-Христос, дарив свідомими, повних жертви й самопосвяти провідниками; ревними, діяльними і нічим незражуючимися членами, що у Централі могліб знайти нову силу, свіжість, напрям, натхнення і витреваліcть; для всіх, щоб Централя стала джерелом ясної, чистої і хрустальної католицької думки й самосвідомости; а цілість діяльности усіх, щоб увінчалася піднесенням Церкви Українців Католиків і добром Українського Народу.

З Архієрейським Благословенням,

† ВАСИЛІЙ, Епископ-Ординарій
† Нідь, Епископ-Помічник.
(Власною рукою)

Вінніпеґ, дня 4-го липня, 1946.

ВИСВЯЧЕННЯ СІМОХ НОВИХ СВЯЩЕНИКІВ

Повідомляємо всіх дорогих читачів Голосу Спасителя, та всіх приятелів і знакомих Отців Найсвятішого Ізбавителя, що восьмого вересня цего року відбудеться в Йорктоні, в церкві Матери Божої Неустанної Помочі небувале торжество. Бо осьто пять молодих монахів-дияконів будуть висвячені на священиків. Тиждень пізніше, в неділю 15 вересня, двох монахів-дияконів американського походження, приймуть Тайну Священства в Ньюарк, в Злучених Державах, де Отці Найсвятішого Ізбавителя мають нову місійну станицю.

Це рукополагання сімох нових священиків є надзвичайної ваги не тільки для Чина Найсвятішого Ізбавителя, але й для цілої українсько-католицької суспільности в Канаді.

Безперечно, священик це найбільший добродій народу.

Добродієм народу є хлібороб-фармар, бо він дбає про хліб насущний.

Добродієм народу є робітник-фабрикант, бо він достарчає ріжні річи, що потрібні для вигоди життя.

Добродієм народу є лікар, бо він наглядає здоровля тіла.

Добродієм людства є вчитель, бо він навчає дитини таких річий, без котрих трудно обійтися в житті.

Добродієм людства є патріот, бо він дбає про загальне добро свого народу.

Кождий нарід має ще багато більше таких добродіїв, а вжеж найбільшим добродієм людства, це безперечно священик.

Всі прочі добродії дбають тільки про добро дочасне свого народу, священик же дбає про добро вічне своїх ближніх.

Всі прочі добродії дбають про культуру зовнішну, а священик про культуру внутрішну, що робить чоловіка правдивим чоловіком.

Най всі прочі дородії працюють із найбільшою самопосвятою, коли між тими добродіями не буде добродія духовного —священика, тоді люди будуть на зовні справді цівілізованими, однак під тим гарним плащиком цівілізації буде критися дикун,звірина, на що маємо багато доказів у нинішних часах.

Що то отже за благодать Божа для цілої українсько-католицької суспільности в Канаді, що в місяці вересні аж сім нових священиків, повних енергії і запалу до праці, стане на духовнім фронті, щоб боротися за душі людські. Богу дякувати— Богу слава й Марії!

На велике торжество рукополагання запрошуємо всіх наших приятелів і прихильників. Прийдіть всі, хто лиш може, щоби приняти перше благословенство нових священиків, і щоби горячими молитвами випросити для них у Господа святости життя, витревання в добрім і мужности в борбі о славу Божу й спасення безсмертних душ.

ПРИВІТ З РИМУ
НА КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Рим, дня 20, 1946

До Хвального Конгресового Комітету Українців Католиків Канади у Винипегу, Ман.

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобний й Дорогий Отче Ігоре,

З оголошень, поміщених в українських католицьких часописях Канади й Америки, довідуюся, що в перших днях місяця липня ц.р. відбудеться у Винипегу, Ман., Конгрес Українців Католиків Канади як окреме ювілейне торжество для відсвяткування справді Незабутніх Роковин, цебто 350-ліття від хвилі Поєднання Української Церкви зі Святим, Апостольським, Римським Престолом. Радіючи цією вісткою — відчуваю потребу серця привітати Вас з оцим Вашим ювілейним торжеством і переслати на Ваші руки мій сердечний привіт для Конгресу Українців Католиків Канади враз з побажаннями найкращих успіхів, а маю на думці успіхи побажані не тільки для Українців Католиків Канади, але й для нас усіх Українців, що саме тепер переживаємо найтяжче лихоліття в нашій історії.

Боже Провидіння допустило, що не довелося нам радіти цьогорічним ювілеєм у нашій вільній Батьківщині — Україні. Що більше, приходиться нам з тривогою переживати такі події, що будуть рішати про "бути чи не бути" українському народові й його Церкві святій. Там у-Рідному Краю відвічний ворог України, а зокрема Української Католицької Церкви, намагається всіма можливими, навіть кровавими, засобами знищити ті залишки найдорощої спадщини, оставленої нам нашими Батьками з печатию крови св. Йосафата й безлічі інших мучеників московського насилля. Наші неустрашимі Владики й Духовні Отці, наші Браття й Сестри в Рідному Краю стрічають і святкують сей ювілей в тяжких кайданах московсько-большевицької неволі, а ми українські скитальці, розкинені по ріжних краях Европи й Африки теж у кайданах страху постійного й тривоги тяжкої за майбутнє Церкви й народу не маємо змоги так, як хотілобся відсвяткувати гідно Незабутні Роковини.

Тож слушно радіємо кождою вісткою про ювилейні торжества, що їх устроюють наші любі Братя за океаном, зокрема наші Братя в Канаді, бо ми певні, що їхні добрі серця злучені з нашими союзом любови святкують цей ювілей Обеднання нашої Церкви не тільки за себе, але за нас усіх і заманіфестують гідно перед Богом і перед світом ті почування, що наповнюють серця нас усіх з приводу цьогорічного ювілею, а саме:

почування безмежної вдячности для Всемогучого Бога й Отця нашого Небесного за те, що давав нам таких мудрих тай світлих Владик, що мимо безлічі труднощів довершили а відтак і закріпили бодай у малій частині україн-

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ

ЗАПРОСИНИ

Гарне й щасливе є життя Сестри Місіонарки в службі Бога, Церкви й Народу!

Українське Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови запрошує ідейних дівчат у віці від 15-35 років вступати до Новіціяту, цеї Духовної Школи, де виховуються Сестри Місіонарки й на бажання радо подасть листовно всякі потрібні інформації.

ДІВЧАТА! Може якраз тут для неодної з Вас криється її щастя. Пишіть, зголошуйтесь, спробуйте законного життя в цім новітнім Згромадженню!
Адреса:

MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY
Box 180, Grimsby, Ontario, Canada

ського народу велике діло поєднання нашої української Церкви зі Святим, Апостольським Римським Престолом, а через те і з єдиною правдивою Христовою Церквою,

Почування непохитної вірності для тогож Святого Римського Престолу й Верховного Пастиря Папи Римського, насідника святого Петра й Христового Намісника на землі, видимого Голови Христової Церкви,

а вкінці й гарячі почування-бажання висловлювані в покірній молитвіпросьбі до Пастиря душ наших Ісуса Христа за наших нез'єднених ще Братів українців, щоби й на них сповнилося що скорше Його бажання "да вси едино будуть," щоби було "едино стадо і един пастир," щоби й вони вкінці прозріли й пізнали правду, бодай у світлі тих кровавих подій, що відбуваються на західно-українських землях — що єдина, свята, соборна й апостольська Церква це та, до якої ми Західні Українці маємо щастя належати, за неї терпимо переслідування з боку відвічного ворога не тільки поєднання церков, але й ворога нашого українського народу. А те, що вони називають православям це віра не українського народу, це віра-продукт гордої Візантії, продукт імпортований і накинений Україні зразу тоюж Візантією, а відтак закріплений Москвою, яка добре здавала собі справу з того, що тільки при помочі православія можна буде Україну в ярмі тримати. Відси йдуть ті всі закиди і наклепи Москви проти поєднання нашої Церкви з Римом, довершеного в Бересті. Це правда, що можна такі закиди вичитати у наших українських істориків, що вчилися історії в московських школах, від московських учених, які фалшують нашу історію взагалі, а історію нашої Церкви зокрема. Дивне тільки те, що наші історики українські зуміли висвободитися під одним

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

НА ПРАЗНИК ПРЕОБРАЖЕННЯ Г.Н.І. ХРИСТА
В РОБЛИНІ, МАН., 19. СЕРПНЯ, 1946

Прийдім усі до нашого Божественного Спаса, щоб випросити в Нього помилування, помочі й охорони для нашого українськго народу під теперішну хвилю на рідних землях України та на скитальщині.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

зглядом від московських впливів, а саме вспіли пізнати правду і опрокинути фалшиві московські тези про український нарід, про наших славних Запорожців, про Гетьмана Мазепу й інших Гетьманів, а не добачили московського фалшу в закидах проти поєднання нашої Церкви з Римом і йдучи за московськими джерелами представляють православя як прадідну українську віру, хоч і стараються з національних мотивів відрізнити його від російського православія.

В Бозі надія, що теперішні криваві жертви, що їх приносить Українська Католицька Церква в Західній Україні, вкінці оторять очі всім нез'єдиненим українцям на правдиво прадідну віру нашу. Цьогорічний ювілей стрічаємо вправді серед найтяжчих досвідів, але не сумніваємося, що він принесе зі собою й незвичайні благодати з неба для нас усіх. Вже нині між нашими скитальцями **знайшлося богато тямущих нез'єдинених українців, що позбулися тієї московської обмани й поєдналися з Католицькою Церквою, що її пізнали як свою направду прадідну.** Є між ними й визначні культурні, а й церковні діячі, але їх імен покищо з деяких причин не виявляємо. Якщо в цьому місці згадую про них, то тільки на доказ, що Милосердний Господь у цьому ювілейному році попри тяжкі досвіди приготовив для нас ще й особливі ювілейні потіхи. Бо й якжеж не тішитися з того, що наші визначні провідні люди згідно зі словами Божественного Спасителя (Ів. 8, 32) "уразміли істину, а істина освободила їх."

Перед Українцями Католиками Канади ставить цьогорічний ювілей важкі завдання: розбудувати католицькі організації й охопити їх усіх в організації Католицької Акції, поширити католицьку пресу, скріпити католицьку свідомість у масах а зокрема в молоді українській на терені прибраної нової Батьківщини Канади.

Та побіч згаданих вгорі завдань Українці Католики Канади мають в цьому ювілейному році сповнити ще два особливо тяжкі завдання, а саме:

а) супроти Рідного Краю, що знайшовся в найтяжчій неволі

б) супроти українських скитальців, що всьо втратили, навіть Батьківщину, тиняються на чужині, мучені страхом і тривогою за завтрішний день з одною тільки надією на Боже Милосердя, що не дасть пропасти.

Для сповнення тих усіх завдань Милосердний Господь приготовив для Українців Католиків Канади напевно й окремі благодати.

Благаючи в Бога як найобильнійших благодатий для всіх Братів Українців у Канаді, щоб могли сповнити ті всі завдання з найкращими успіхами, ще раз і ще раз з цілого серця вітаю Вас, Дорогий Отче Ігоре і благословлю усім добром Вас і усіх Учасників Конґресу, зокрема всіх тих, що разом з Вами памятають про безмежні потреби наших бездольних скитальців і вчинками християнського милосердя дають доказ своїх направду християнських почувань.

Відданий Вам у Христі Господі,

брат і слуга,

Епископ Іван, АВ.,
власною рукою

ПС. Сей лист написав та на руки Конґресового Комітету прислав Преосвященний Кир Іван Бучко.

КОЛЄҐІЯ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ

У РОБЛИН, МАН.

Колегія о. Редемптористів це наша українська католицька Вища Школа (Гай Скул) що приготовляє юнаків на священиків місіонарів для нашого українського народу в Канаді й Америці.

Християнські Родичі: Коли маєте здорового й спосібного сина, пішліть його до цеї школи. Ваша дитина не може мати кращого покликання як стати священиком-місіонарем.

По ближчі інформації пишіть на адресу:

THE REDEMPTORIST FATHERS' COLLEGE,
ROBLIN, MANITOBA.

ПОШУКУВАННЯ

Отець Григ. Канда, гр. катол. парох в Німеччині пошукує свого брата Прокопа Канду, фармера в Канаді, родом з Мервич, пов. Жовква. Просимо наших читачів, щоби доповісти йому, коли знають де перебуває. Адреса о. Канди:

Hochw. Greg. Kanda,
Aufkirch, Kreis Kaufbeuren,
Bavaria, Germany.

—

Ольга з Івасиків Раковська, тепер в Німеччині, пошукує своїх кровних: Ярослава Куниньского в Вашинґтон, Ман., (чи Онт.) і сестру о. Степана Івасика Анастазію Пріцпляк замешкалу в Виннипегу. Просимо наших читачів, котрим знані ці особи, щоби їх ласкаво повідомити. Нехай звернуться листовно по ближі інформації до редакції Голосу Спасителя або впрост до:

Rev. J. Haniak,
114 S. Chestnut St.,
Shenandoah, Pa., USA

Небеш Степан, уродж. 1896 в Доброміпі, пошукує:

1) Тіточного брата Володимира Пасіку, замешкалого в Канаді,

2) тіточну сестру Анну з Гаврилюків Бас, замешкалу в Канаді,

3) п. Данила Будку, зам. у Вініпегу,

4) стрічну сестру Анну Небеш. Зл. Д.

5) брата Йосифа Небеш, з Клевленд. Зл. Держави Америки,

6) братанку Ольгу Небеш, можливо з Тайльор. Па., Зл. Д.

Звернутись до:

Rev. N. Kopiakiwsky,
Catherine Street,
Yorkton, Sask., Canada

або:

Nebesz Stephen,
Jadgerkasserne Bl. VI/57
(Spr. vasich)
Mittenwald, Ober-Bayern,
US Zone, Germany—Deutschland
UNRRA Team 568.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1984

Рік 18, ч. 8. Серпень 1946

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ

За лікарів та й за тих, що доглядають хорих

Земля наша це долина сліз.

Слова ці справджуються в цілім житті кожної людини. Приходить людина на світ, а вже кривиться, стогне, плаче. Щось долягає, щось мучить її. Може здаватися, що здорова, та тому здоровою її все щось докучає. Не може ще словами висказати своїх терпінь, свого болю, своїх потреб, не є здатна виявити їх іншими знаками, тому плачем своїм і слізьми просить порятунку й помочі.

Та й підростає — росте дитина-людина. З кожним днем, з кожним місяцем, з кожним роком кріпшає, набирає сили. Та здоровя не завсіди дописує. Почне докучати якась хоч би маленька фізична неміч і скривиться людина. А колиб здоровю грозила більша небезпека, то старша людина старається ту небезпеку усунути. Старша людина не дитина: потрапить собі порадити та знає, де має шукати порятунку.

Коротко можемо сказати: Людина це немічне Боже сотворіння. Щоправда, людина найбільш совершенне сотворіння з-поміж усіх сотворінь, що живуть на землі, та всетаки правдою лишається це, що людина дуже немічне сотворіння та без Божої сили й ласки нічого не значить. І нагадуються слова Ісуса Христа записані у святім евангелію:

"Без Мене не можете нічого робити!" (Іван 15. 5).

"Не можеш одного волоска білим або чорним зробити." (Мат. 5. 36).

"І хто з вас журячихся може додати собі зросту на один локонь?" (Мат. 6. 27).

"А ваші волоски на голові є пораховані." (Мат. 10. 31).

Так, людина це немічне Боже сотворіння. І Бог у Своїй добро-

ті обдаровує кожну людину безчисленними Своїми добродійствами, Таким добродійством є також здоровя людини. Ним Бог обдаровує людину в означеній мірі, а людина із своєї черги повинна дбати про своє здоровя. Це й робить кожний з нас! Кожний старанно вважає, щоб того хиткого здоровя не наразити на небезпеку. Маленьких дітей стережуть батьки, а старші вже самі чувають над собою. А коли приходить неміч, слабість, хороба, тоді шукаємо порятунку й поради в добрих лікарів. І так повинно бути.

"Шануй лікаря в потребі честю його: бо Всевишній його сотворив. Бо від Всевишнього є вилічення..." (Сір. 38. 1).

Що можуть означати ті слова? Можемо їм пояснити так: Вже так Господь Бог устроїв світ ,що в природі сотворив ріжні цілющі сили, різні цілющі рослини, та дав людям здібности пізнавати ті сили та уживати їх як лікарства на різні недуги. І лікарі приписують лікарства та їх вживають, щоб злекшити терпіння й неміч людського тіла.

"Мій сину, у слабости твоїй не занедбуй себе, але молися Господеві а Він вилічить тебе..." (Сір. 38. 9).

І так повинні ми поступати. В немочі нашій тілесній порадитися доброго, сумлінного лікаря та й молитися, щоб Господь дав лікареві пізнати нашу слабість та на неї приписати успішне лікарство. Та передусім віддати себе в Божі руки з надією, що Бог покеруе нашою справою найліпше. Ми сотворіння Божі, належимо до Бога й зовсім від Нього залежні.

* * *

На цей місяць серпень назначене намірення для членів Апостольства Молитви, щоб молитися за лікарів і за тих, що доглядають хорих. Молитися, щоб вони могли завсіди виконувати свої обовязки найбільше сумлінно. Ми віримо, що вони виконують ті свої обовязки добре вже з самого становища своєї професії— свого покликання. Та часом лучається, що деякий лікар буває менше сумлінним та й виконує свою роботу із шкодою для здоровя хорої людини. Це людина безрелігійна, невіруюча, не має страху Божого у собі. О, коби ми ніколи не чули, що бувають такі несумлінні лікарі!— Тому то ми повинні молитися, щоб лікарі та ті, що хорих доглядають, могли виконувати свої обовязки найбільше сумлінно, бо ж прецінь до них хорі звертаються з довірям та сподіються від них дістати сумлінну опіку. Та й треба, щоб лікарі чи ті, що хорих доглядають, завсіди показали для хорих багато співчуття, багато терпеливости, вирозуміння й доброти. Для хорого це полекша в його терпіннях, радість у його слабості.

От вам приклад: Жив недавно дуже багатий чоловік, що переїхав цілий світ та багато бачив цікавих звичаїв, звидів багато країв, бачив багато гарних річей. Раз питали його, коли він почувався найбільше щасливим у житті? А він відповів так: "Тоді, коли я хорий на тиф лежав у лічниці в Мінхен." — "Як то? В лічниці, де ви хорий на тиф лежали, це найкращий час для вас?" І він відповів їм: "Так, то був найкращий час у моїм житті. Мене доглядала тоді сестра милосердя, і не можу ніколи забути її ангельської лагідности й терпеливости. Я був для неї чужинцем, а до того прикрим у недузі моїй, а вона через цілих вісім тижнів день і ніч сповняла свою тяжку службу, а мала доглядати не тільки мене але й інших хорих. Ніколи не завважив я найменшого невдоволення в неї. Так, тоді я був найщасливіший."

Коли говоримо про тих, що доглядають хорих, то розуміємо не лише тих, що по шпиталях і санаторіях доглядають хорих, але це відноситься також до домашніх, коли хорий в дома перебуває й потребує догляду-опіки.

І як важним обовязком є заопікуватися хорим у його фізичній, тілесній недузі, так дуже важним обовязком є подбати про стан душі хорого. І коли хто тяжко хорий, тоді конечно постаратися, щоб такого хорого приготовити на далеку дорогу до вічности. Треба прикликати священика, щоб він уділив тяжко хорому Останні Святі Тайни. Ця справа дуже важна, бо тут ходить про безсмертну людську душу.

О, коби всі над тим застановилися та зрозуміли, як велика їх відповідальність, коли вони опікуються хорою людиною!

ЗНАВ СВОЮ ДИТИНУ

Батько Оріґена, може найліпшого писаґеля перших часів христіянства, називався Леонід. Умер він як мученик за віру Христову за римського цісаря Декія.

Оповідають, що Леонід часто нахилявся над колискою своєї дитини й цілував її в груди. Хто видів те дивувався, а він відповідав:

"Я почитаю Бога присутного в серці тої малої дитини!"

Пізніше дитина виросла...

Оріґен став славним писателем...

В одній із своїх численних книжок говорив про освячаючу ласку й показав, як він добре приняв науку отця. Він писав:

"Я пізнаю, що моя душа є мешканням. Чиїм? Є мешканням Бога, Христа і св. Духа!"

ПРОВІДНИКІВ...

Провідників... Людство потоптане... видане на поталу ворогам... череді лукавих пастухів...

Ти знаєш про це й кров кипить в тобі, коли собі нагадаєш, як Ірод вимордував дітей в Вифлеємі... А тут, в наших часах, мордують дітей мільйонами... не Іроди... а ніби-християни...

Ісус прийшов убогим проповідати Благу Вість —Євангеліє... А маси бідних, потоптаних про Ісуса не знають ... або хулять Його... На місце Ісуса ставлять катів-розбишак— Варавів і слухають їх мов своїх пророків...

Храми Божі нераз опущені... а спортові площі гомонять веселим криком... театри й місця забави та розпусти повні по береги... безбожність і розпуста платяться золотом... навіть в бідних хатах... в пивницях... під дахами... ти стрінеш брудні книжки й журнали-маґазини... А про Євангеліє забувають... або його й висміюють...

Лукаві люди міцно зорґанізовані до боротьби, а добрі розсварені... наче порохи, що вітер мов ніщо пориває, що люди топчуть ногами...

Де НАШІ ПРОВІДНИКИ??? Де ті, що стоять на чолі нашої армії?... Ті що можуть зібрати вояків і навчити їх ладу-дисципліни?? Де провідники, що приявні всюди ... особливо там, де армія змішана через хвилеву поразку??

Де лідери по наших парохіях... на наших фармах-преріях... по наших фабриках???

Нічого іншого нам не треба... нема ніякого іншого ні важнішого питання... ніякої йнакшої політики.

От наша праця: Вибрати хоч би дванадцятьох тільки ... дати кожному з них серце, що може всіх обіймити... навчити їх не лякатись страждань... ні смерти, але витати її як найкращу заплату.

Тільки ОДИН властиво є ПРОВІДНИК, як властиво є ТІЛЬКИ ОДИН СВЯЩЕНИК... Хто це? ІСУС ХРИСТОС... Які ми нещасні, які тупі й сліпі, що не бачимо, що наші провідники мусять бути вірною відбиткою ТОГО ОДНОГО ПРОВІДНИКА... Бо ж тільки тоді вони вміятимуть командувтаи, провадити душі й живити їх власною кровю...

Нам треба провідників... не таких, що тільки землю добувають...

Наше Царство не добувається земською силою...

ДЛЯ НАС ВИДИМИЙ СВІТ НІЧИМ...

Чи ми вчимо зради??? Чи вчимо мертвоти у справах народу? Чи вбиваємо духа підприємчивости?

Та ні... Але от, що ми пригадуємо всім тим поганам, для яких Христос, Церква й спасення не є нічим: "ШУКАЙТЕ НАПЕРЕД ЦАРСТВА БОЖОГО И ПРАВДИ ЙОГО... а решта вам дасться в додатку...

Які ми ПІДЛЕНЬКІ, як ми КИДАЄМОСЬ без ніякого висліду, тому що ми, хоч християни, про це не хочемо думати, не хочемо того притосовувати в практиці...

Злоба... ненависть... Що то за провідники???

Душі шляхотні, тісно злучені з Серцем Спасителя... от провідники, що нам їх треба...

Ось тобі приклад такого лідера... це не видумана, а жива історія...

* * *

Юнак, молодий, тільки вісімнадцять років життя,... приходить до одного з найбільших міст студіювати право на університеті...

Молодий... а все ж рік тому — тоді саме революція виграла— в ньому пробудилась душа Апостола й він видав смілу книжечку проти соціялістів.

Довкола нього крик, що християнство пережилось, завмерло. Він кличе, що воно живе.

Страшна струя анархії й безбожництва розлилась з величезного міста по цілому світі... люта зграя перевертає хрести, тягне їх до ріки... грабує й нищить монастирі, руйнує архієпископську палату... робітники виставляють червоні прапори, співають богохульні пісні... А він, той молодий юнак, студент прав, кленесь, що приведе свій рідний край знову до Ісуса Христа через науку й любов..

Ціле місто робить на нього враження кольосального трупа... довкола нього тисячі молоді-студентів, що не є ні турки ні християни... А він щодня прочитує дещо з Євангелія, щотижня йде до Сповіді й Причастя, навязує тісну дружбу з одним великим ученим-католиком і береться сміло до боротьби...

Публично протестує в університетській салі проти нападів професора проти християнства... поволі збирає й усвідомлює довкола себе студентів-католиків і вони, що до того часу були німі, бо не було в них лідера, дають себе чути, протестують і підписують домагання, щоб професори не сміли зневажати Католицької Віри...

Кілька місяців пізніш з пятьма юнаками, в яких він роз будив шляхотну гордість приналежности до Католицької Церкви, закладає кружки науки про історію релігії...

Не боїться просити й навіть сміло настоювати, щоб архієпископ позволив давати окремі проповіді в катедрі для мужчин тільки... й два роки після того коло славного проповідника збирається пять тисяч мужчин... Так, всі тепер відчувають, що християнство живе... що воно не вмерло... бо ж там, між тими слухачами, мож бачити деяких з найбільших мужів держави й народу...

Та це не досить... Воно й далі видається, що серед широких мас християнство є мертвотою... Він іде за прикладом свого батька, що його прозвали "лікарем бідних," за прикладом мами, "що коло бідних не досипляючи, заходилась"... В ньому розбуджується любов до бідних і зо ШІСТЬМА ТОВАРИШАМИ закладає ДОБРОДІЙНЕ ТОВАРИСТВО, один з найбільших харитативних творів свого віку...

А він тільки юнак менш ДВАДЦЯТИ ЛІТ.

Що дивніше... В тій праці він натрапляє на опір... з якого боку? З боку священиків, з боку поважних і побожних людей, що бояться, щоб його діло не пошкодило існуючим добродійним орґанізаціям... Але він не тратить відваги...

Щобільш... Коли товариство виказало велику успішність, його хочуть зробити головою, а він усуває від себе заслужену честь словами: "Бог залюбки благословить те, що дрібне й незамітне."

То не є малодушність, що лякається... Бо ж в тім самім часі він стає професором університету й коли другі ревуть проти Ісусовців, напастують Католицьку Церкву, він дає виклади про Папство, про Монахів, про послух авторитетові Католицької Церкви.

Разом з другим чільним Католиком домагається для Церкви свободи навчати по всіх школах, від найменшої до університету... Він стає в обороні робітників, домагається для них права закладати свої робітничі орґанізації...

Деякі починають гіршитись... кричати, що він демаґоґ, революціонер...

"Чи ви не бачите," відповідає він, що з нашої вини ми є на порозі нової війни невільників, війни між силою золота й силою розпуки потоптаних робітників?"

Він так працює до сорокового року життя... Це праця НАДЛЮДСЬКА...

Пізнати, що він засуджений на смерть і він посвячує останні свої енергії на те, щоб поширити свою добродійну орґанізацію по чужих краях...

Нарешті він вмира... додержавши до останнього віддиху приречення з вісімнадцятого року свого життя: "Посвятитись убогим аж до мучеництва"...

Ми жиємо в часах, коли буря ще гуде серед людства по цілому світі... Ще й тепер треба таких лідерів, як той, що ми його описали...

Треба лідерів, що вміють злучити в собі безмірну любов і власне забуття, сміліть пристосовуватись до нових обставин...

До того не вистачить бути резервовим офіцером і "муштрувати" молодь, як це робили гітлєрівці, й як ми аж тепер починаємо робити після пятьох років тяжкої боротьби проти того гітлєризму... до того не вистачить знати "гакій," бейз болл, танцювати, горівку пити, карти грати...

До того треба живого, полумінного ентузіязму для Ісуса Христа й Його ідеалів.

Дай Боже, щоб в нас ХОЧ ОДИН ТАКИЙ ЛІДЕР зродився і виховав. Це має бути очевидно СВІТСЬКИЙ чоловік, бо це покликання світських людей — АПОСТОЛІВ КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ.

Чоловік є щось велике, але ми є щось і дуже мале!

Нема нічого більшого, коли беремо під увагу його душу; нема нічого меншого, коли застановимося, чим є його тіло...

Стараємося про своє тіло, неначе тільки про нього маємо дбати! А противно повинно бути: ним ми маємо гордити!

Душа вартніша від тіла. Про душу свою передусім треба старатися!

Св. Іван Віяней, парох з Арс.

ЧИ ВЕРНУТИСЬ ДО ЦЕРКВИ?...

Ми, українці-католики, перебули в Канаді й Злучених Державах Америки дуже тяжкі часи... Тисячі й тисячі наших добрих і побожних людей приїхали з Галицьких Земель, з Західньої України з вірою в серцю й любовю до Христової, Католицької Церкви. Початки їхнього життя матеріяльного були дуже прикрі... Часто вони були без гроша, мов згублені на преріях, серед лісів, де ще ніколи людська нога не ступала... Опущені, деколи без засобів до життя, без даху над головою...

Але те довго не тривало. Наші люди вміють і люблять працювати... Так здається, нема біди, бо вони не перемогли б... Перебули скрутні часи, доробились, побудували господарські забудовання, стали на ноги, дуже многі маються добре...

Гірш було з душею... Приїхали вони християнами-католиками... У рідному селі ніколи не бачили ніякої інакшої церкви, тільки католицьку... Приїхали за море й на велике диво побачили, що тут маси людей всякого походження не є католики, а протестанти... Щобільш: Протестанти взялись до роботи, масними словами, обіцянками, грішми... Тисячі й тисячі долярів ішли в руки прічерів, чужих і власних-перевертнів, і вони завзято працювали за юдин гріш...

Наслідком тієї боротьби є певного рода розбиття найкращої частини українців... й те розбиття триває далі...

Яку величезну силу ми представляли б, як би не та злочинна робота...

Та годі; це факт і голими словами годі його направити. Та все ж зле було б, як ми мовчали б... Тому ми говоримо... Покищо тільки до тих, що походять з батьків-католиків або й в краю виховались, як католики, тільки тут в Канаді покинули Церкву, до якої належали. Тож ми не маємо на думці православних, що з роду ніщо ліпшого не знали, тільки те, що навчили їх і їхніх батьків православні батюшки.

Отже ще раз— ми говоримо до тих, що ПОВИННІ БУТИ З НАМИ, БО ВІД НАС ПЕРЕЙШЛИ В ІНШИЙ ТАБОР...

* * *

Насамперед, ми не бажаємо судити їх. Нехай Бог судить їх по свому безмірному Милосердю... Тим більш, що найважніша причина, чому вони покинули нас, це МАЙЖЕ ТОТАЛЬНИЙ БРАК РЕЛІГІЙНОГО УСВІДОМЛЕННЯ... Не знали своєї віри й тому дались звести. Хто винен, що вони релігійно були так опущені? Бог один знає, але певно одна з причин є в тім, що в Рідним Краю колись священикові й не снилось, в яких обставинах колись будуть жити його парафіяни, й тому їх до того не приготовив... Ми самі знаємо, як навіть такі вірні, що ніколи Церкви не опустили, дотепер ще кажуть, як доброго мали священика в краю, як він сердечно їх виправляв до Канади, як їх упоминав, щоб не йшли до йнакшої Церкви, тільки до правдивої... А коли деякі питались, як то пізнати, котра церква правдива, то дав їм таку раду: Де на церкві хрест, там можете йти... Він зовсім забув про те, що лютеранські й деякі інші секти також уживають хреста на своїх будинках і тому хрест на церкві, це зовсім не знак, що церква є правдива...

Ми стрічали багато таких, що не належать до нашої Церкви. Деякі з них, особливо молоді, про ніяку церкву й релігію не дбають... Можна стрінути молодь з родин чільних активних не-католиків, що навіть молитись не вміє, бо вдома ніхто молитов їх не вчив. Ми самі бачили раз дівчину, що була в шостім ступні (грейді), була дочкою такого священика й з молитов знала тільки "Отче наш..." більш нічого.

Але є й багато таких, що справді релігією інтересуються й є не-католиками не з ненависти до нас, але з привички. Нарешті є такі (їх мабуть найбільш), для котрих Церква, це чисто звичайна, людська, товариська справа, або й справа політична-національна... Для них то не робить ріжниці, яка то церква, де вони належать. Вони навіть будуть говорити, що православна й Католицька Церква однако добрі.— Коли так говорить православний, то недивно; він ліпше не знає й тільки хоче спокою. Але коли так говорить Католик, тоді він є світомим або несвідомим зрадником. Коли дві церкві, що одна одній противиться, однако добрі, то хіба тільки тоді, коли вони обидві однако нездалі.

Як воно й не було б, ми не маємо наміру судити. Одначе вважаємо своїм обовязком заговорити до них... заохотити, щоб вернулись домів.

Нам здається, що релігійна борба в нас уже скінчила свою роботу. И є багато таких, що починають жалува-

ти, що в нас дійшло до розбиття й деякі й вертаються... Чому б не вертатись усім?

Дуже багато визначних протестантів навертаються до Католицької Церкви.

Чому б наші не мали вернутись до Церкви, якої ніколи не повинні були покинути?

Ось відповідь на деякі труднощі, що їм стоять в дорозі:

1. Я б вернувсь, але я знаю, що в Католиків також є недобрі люди, злобні, ненависні, що дають згіршення.

Ми признаємо, що той закид є правдивий. Одначе це не є доказ проти правдивости Церкви. Церква складається з людей, а де є люди, там будуть і людські недомагання. Але Церква тут нічого невинна, це винна людська, немічна натура. Як би люди ві всім держались науки Церкви, вони напевно були б добрі. Навіть, як би і священик дав згіршення, це не доказ проти Церкви, бо ж саме тому він дав згіршення, бо ПОТУПИВ ПРОТИ ЗАКОНА И НАУКИ ЦЕРКВИ.

Протестантський великий учений, Ферстер, пише так: "Ти можеш порівнювати ЗЛОГО Католика з добрим протестантом, злого протестанта з добрим турком, злого турка з добрим поганином... Але з того порівнання ти не можеш судити, котра Церква ліпша. До того треба бачити, як наука церкви ділає на душу." Коли заглянути в душі, то можна ясно бачити, що душі стають СВЯТІ ЯК РАЗ ЧЕРЕЗ ТЕ ТАКОЖ, що в КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ Є, а чого в других нема.

2. Я б вернувся, але тоді мушу виректись свободи совісти, бо Церква Католицька каже мені слухати своїх законів.

Що це свобода? ТІЛЬКИ ПРАВДА ДАЄ СВОБОДУ, це слова самої відвічної правди. А безбожники... Таж вони мають свої товариства й вимагають щоб КОЖНИЙ ЧЛЕН БУВ БЕЗБОЖНИКОМ, йнакше його викидають з товариства. Чи ти бажав б, щоб тобі сказали: будь Католиком і вір собі, що хочеш? Ти сам відчуваєш, що це глупо.

3. Чому Бог допускає до таких сварок? Коли тільки одна Церква правдива, то чому Бог не подбав, щоб не повставали різні секти?

Бог людям дав свобідну волю й тим самим чоловік, коли хоче, може тієї свобідної волі зловживати.

4. Я б вернувся, але люди з мене будуть сміятися і будуть мене називати безхарактерним.

Уважай: Зблудити, це не трудно, це потрапить кожний. Але вернутись від злого до добра, це ГЕРОЙСТВО. Тільки тупі будуть сміятись, а на тупих чейже неварто дивитись.

5. Я б вернувся, але боюсь, що через те страчу роботу або бізнес.

От, яка то свобода в нас.— Не бійся. Ще ніхто не вмер з голоду між тими, що з любови до Ісуса Христа виреклись земських дібр. Одинока дочка шведського короля Густава Адольфа вирекласъ шведського трону, щоб стати католичкою.— Віра свята, це мов дорогоцінна перла, що варта, щоб усе спродати, всього виректись, щоб її добути.

6. Я б навернувся, але що скажуть тато, мама, фамілія?

Нехай кажуть, що хочуть. Нагадай собі слова Ісуса Христа: "Хто любить більш тата від Мене, не є Мене достойний."

7. Може Бог буде мені милосерним, навіть хоч би я не став членом Католицької Церкви.

Уважай. Бог напевне є й буде милосерним для всіх тих, що блудять без власної вини, для тих, що поступають за голосом своєї совісти, для тих, що згрішили, але зо щирим жалем до Нього вертаються. Всіх тих Бог приймає, як блудного сина. Але коли хто пізнав правду, а не хоче після неї жити, ... мусить надіятись тільки Божої Справедливости. Бог не був би Богом, якщо не був би справедливим. Тому не відкладай.

8. Я б навернувся, але я знаю, що зараз мені будуть казати платити на церкву.

От, що я тобі скажу: Хто направду хоче належати до Церкви, той нехай радо приносить і жертви для неї. Інакше не буде її цінити... Чим більш хто на Церкву жертвує, тим більш її любить і цінить.

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Візвання Ісуса й Марії

* * *

О Спасителю світа! Любителю людських душ! О Господи! Найгідніший всіх наших чувств! Ти прийшов на світ, щоб здобути наші серця своїми муками, в яких Ти найвиразніше показав Свою безмірну любов до нас. Ти довершив діло нашого відкуплення, що сталося для нас незглибимим морем Божих благословенств, але для Тебе було воно незглибимим морем терпінь і зневаг. І щоб заховати між нами неустанну памятку так великого добродійства, Ти особливо установив Пресвяту Тайну Евхаристії, як то говорить св. Тома: "Щоб між нами лишилася безустанна память на так велике добродійство, полишив Своє Тіло вірним на поживу." Св. Апостол Павло вже перед тим те сказав: "Скільки бо разів їсте хліб цей і чашу цю пєте, смерть Господню звіщаєте." (І. Кор. 11. 26). О найлюбіший Господи! Кільки то святих душ, розпалених любовю до Тебе тими чудами Твоєї любови, постановили зречися всіх земських дібр, щоб посвятитися Тобі цілком і тільки Тебе любити! Мій Ісусе! Вчини, щоб я завжди памятав на Твої муки,— вчини, щоб також я, нужденний

грішник, поконаний вкінці стільки доказами Твоєї любови, полюбив Тебе й видобув з мого бідного серця деякі ознаки вдячности за безмірну любов, яку Ти мені засвідчив, Ти мій Бог і мій Спаситель! Згадай, мій добрий Ісусе, що я є одною з тих овечок, для спасіння котрих Ти прийшов на землю, щоб пожертвувати Своє Боже життя. Своєю смертю Ти мене відкупив і не перестав мене любити досі. Я знаю, що огортаєш мене й тепер Своєю любовю, як колись, коли Ти схотів був умирати за мене. Мій Боже, не позволь, щоб я довше був невдячним для Тебе, для Тебе, мій Боже, що єси гідний любови і що стільки вчинив, щоб зискати мою любов!

А Ти, Пресвята Діво Маріє, що мала так велику участь в терпіннях Твого Божого Сина, виєднай мені через заслуги Твоїх терпінь ласку, щоб я бодай в малій части дізнав тих терпінь, які прошили Твою душу при смерти Ісуса! Випроси для мене іскорку тої любови, що становила всю муку Твого пригнобленого серця! Амінь!

Благаю Тебе, Господи Ісусе, щоб сила Твоєї любови, гарячішої від огню, солодшої від меду, огорнула мою душу, щоб я умер з любови Твоєї любови, бо Ти зволив умерти для любови моєї любови!

* * *

ВСТУП

Як хосенна це річ розважати Страсти Господа нашого Ісуса Христа

* * *

1. Любимець людських душ, наш Божественний Спаситель, сам виразно заявив, що Він прийшов на землю і став чоловіком одиноко в цій ціли, щоб у всіх серцях запалити огонь святої своєї любови: "Огонь прийшов я кинути на землю; і чого хочу?— тільки щоб запалав уже." (Лука 12. 49). І огнем тої Божої любови огорнув Він множество душ, побуджених до неї головно терпіннями, які Він зволив перенести при Своїй смерти, щоб засвідчити нам безмір Своєї любови до нас.

О! Скільки то сердець правдиво щасливих, що в ранах Ісуса, немов в розжарених огнивах, запалали любовю до Нього й не завагали посвятити для Нього свої добра, своє життя, себе самих без застереження! В своїй любові до того Господа, що будучи Богом схотів тільки терпіти для їх любови, вони черпали мужність, щоб поконати всі трудноші, які стрічали в захованні Божого закону. Длятого то св. Апостол подає нам раду, щоб ми не тільки не упада-

ли, але щоб з легкістю бігли по дорозі до неба, коли говорить: "Подумайте бо про Того, котрий витерпів таку поруту над собою від грішників, щоб ви не уставали і не ослабли в душах ваших." (Євр. 12. 3).

2. Длятого то св. Августин, дивлячися з любовю на Ісуса покритого ранами й прибитого до хреста, так молиться сердечно до Нього: "Випиши, Господи, рани Твої на серці моїм, щоб в них читав я терпіння Твої і любов Твою: терпіння, щоб задля Тебе переносив я всякі терпіння; любов, щоб задля Тебе погордив я всякою іншою любовю."

3. Звідки Святі черпали мужність і витривалість потрібну, щоб перенести найстрашніші муки а навіть смерть, як не в ранах розпятого Ісуса? Св. Йосиф з Леонісси, монах Чина св. Франца Ассижського, видячи що хочуть його звязати сильними бандажами для переведення прикрої операції, до якої приготовлявся лікар-хірург, взяв у свої руки свій хрестик і закликав: "Що то! Мене вязати! ... От мої вузи: мій Господь прибитий цвяхами задля моєї любови. Своїми терпіннями Він вяже мене і примушує мене перенести всякі терпіння для Його любови." І він перетерпів операцію без нарікання, дивлячися на Ісуса, котрий серед своїх страстей "як ягня перед постригачем безмовне і не відчиняє своїх уст." (Ісая 53. 7).

Хто ж мігби жалуватися, що терпить без причини, дивлячися на Ісуса, "що поранений був за гріхи наші й мучений за беззаконня наші"? (Ісая 53. 5.) Хто мігби відказатися послухати під позором якоїсь невигоди, коли дивиться на Ісуса, що був послушний аж до смерти? "Смирив себе, був послушним, аж до смерти, і смерти хрестної" (Фил. 2. 8.) Хто буде уникати пониження й упокорення, коли розважить, як зле обходилися з Ісусом: немов з божевільним і театральним царем, немов з проступником і злочинцем; Його били по лиці, плювали на Нього і прибили на ганебній шибениці?

4. Хто мігби любити що іншого як не Ісуса, видячи як Він умирає серед стільки терпінь і наруг, щоб тільки позискати нашу любов?— Один побожний пустиножитель просив Бога, щоб навчив його, що має робити, щоб міг совершенно любити Бога. Господь обявив йому, що часте розважання Господніх страстей є найкориснішим орудником і найліпшою школою, щоб навчитися совершенно любити Бога. — Св. Тереса гірко жалувалася на деякі книжки, в яких находила раду, щоб занехала розважання про страсти Христові, немов воно було перешкодою до ви-

щого розважання, в якім душа повинна глядіти на саме Божество. Вона тоді кликала: "О Господи моєї душі! О мій Боже! Розпятий Ісусе! Коли згадаю свої попередні думки, мушу узнати себе виновною великої невірности. Бо чиж може бути, щоб Ти, Господи, був мені перешкодою до більшого добра моєї душі? Звідки ж приходять для мене всі добра як не від Тебе?" Відтак вона додала: "Я переконалася, що, щоб Бог був вдоволений і уділив нам своїх великих ласк, Він хоче, щоб все, що будь доброго робимо, переходило через руки того найсвятішого Богочоловіка, Сина Божого, в котрім Він зложив все своє уподобання, як то нам Предвічний Бог обявив."

5. Отець Валтазар Альварез говорив, що незнання скарбів, які маємо в Ісусі, є причиною погуби многих христіян. Длятого його улюбленим і найчастішим предметом його розважань були терпіння Спасителя, в яких він особливо розважав ці три великі терпіння: Його убожество, Його упокорення і Його страсти. Він любив заохочувати тих, що сповідалися у нього, щоб вони часто розважали про страсти нашого Божественного Спасителя. Він говорив до них: нехай не думають, що зможуть зробити який поступ в совершенстві, коли не мають наперед в серці розпятого Ісуса.

6. Коли хочеш постійно зростати в чеснотах і ласці, говорить св. Бонавентура, то розважай безнастанно про страсти Господні. Бо нічо так корисно не ділає на душу, щоб її освятити, як розважування Христових страстей.

7. По словам св. Августина одна сльоза, пролята при розважуванні мук Ісуса Христа, вартує більше чим проща до Єрусалиму або цілий рік посту о хлібі і воді. — Бо дійсно, наш любий Спаситель длятого так богато терпів, щоб ми роздумували над Його терпіннями; і неможливо думати про них, а не розгорітися Божою любовю й не відчути, що любов Ісуса Христа змушує нас, щоб ми Його любили, або як говорить св. Павло: "Любов Христа наглить нас." (2. Кор. 5. 14). Чомуж так мало є тих, що люблять Ісуса? Бо мало є таких, що роздумують про страсти, які Ісус перетерпів задля нас! А ті, що розважають часто про страсти Господні, не можуть жити, щоб не любити Ісуса, бо любов Ісуса змушує їх відплатитися любовю за любов; для них неможливо опертися Його просьбам і відказати своєї любови так люблячому Богові, що перетерпів так богато, щоб тільки ми Його любили.

8. Св. Апостол Павло рішучо говорив, що не хоче знати

нічого іншого як Ісуса Христа, і то Христа розпятого: "Я постановив собі нічого між вами не знати, тільки Ісуса Христа, і то розпятого." (І. Кор. 2. 2.); то значить, він хоче знати тільки ту любов, яку оказав нам Ісус на хресті. І направду, з яких книжок можемо ліпше навчитися мудрости Святих, то значить, найти те зрозуміння, як любити Бога, як не від розпятого Ісуса? Великий Божий слуга, монах, братчик Вернард з Корліону, не умів читати. Коли співбраття хотіли навчити його читати, він пішов порадитися Розпятого, а Ісус з хреста сказав йому: "По що тобі книжок! По що тобі учитися читати? Я є твоєю книжкою, з якої щодня можеш читати про Мою любов до Тебе!"... О! Великий предмет до розважування на ціле життя й на цілу вічність! Бог умирає для нашої любови! Як неограничений предмет до розваги!

9. Раз відвідав св. Тома Аквінатський св. Бонавентуру і запитав його, яких книжок уживав він найбільше, коли тільки гарних наук умістив у своїх творах? Св. Бонавентура показав образ розпятого Ісуса, почорнілий і стертий від безнастанних поцілуїв і сказав: "Це книжка, з котрої я взяв все те, що я написав; Ісус навчив мене всього того, що знаю."

Словом, всі Святі навчилися любити Бога від Розпятого. Брат Іван з Альверну заливався слезами, дивлячися на рани Ісуса; а брат Якопон, слухаючи читання о муках нашого Спасителя, не тільки заливався ревними сльозами, але заносився від плачу, показуючи тим свою велику любов, якою палало його серце до нашого любого Спасителя.

10. В тій солодкій школі Розпятого св. Франц з Ассижу став великим Серафимом на землі. Завсігди ревно плакав він роздумуючи над терпіннями Ісуса Христа. З того плачу майже цілком стратив зір. Раз найшли його, як жалісно плакав. Запитаний, чому так гірко плаче, відповів: "Ах, ви питаєте чому я плачу? Я плачу над терпіннями й ганьбою мого Господа. Мій біль збільшається, коли бачу невдячність людей, котрі Його не люблять і жиють не думаючи про Нього." — Кілько разів чув він блеяння ягняти, переймався співчуттям, думаючи про смерть Ісуса, Агнця без змази, пожертвованого на хресті за гріхи світа. — Той Святий, сам горіючи любовю до Розпятого, нічого більше не впоював у своїх братів як часте розважування страстей Ісуса Христа.

11. Розпятий Ісус повинен бути нашою книжкою! По приміру всіх Святих читаючи її пильно, навчимося з неї як треба боятися гріха і рівнож навчимося як розгорітися огнем любови до Бога, що нас так любить. В Його ранах побачимо знаки злоби гріха, що засудив Бога перетерпіти так жостоку смерть, щоб задоситьвчинити Божій справедливости; побачимо також запоруку любови, яку Спаситель засвідчив нам, переносячи тільки терпінь, щоб нам показати, як дуже нас полюбив.

12. Просім Божу Матір, Марію, щоб у свого Сина виєднала для нас ласку, щоб ми горіли тою любовю до Ісуса, якою горить тільки святих сердець. Просім Її о ту ласку, щоб ми позбуваючись всяких земських привязань, могли горіти тим щасливим огнем Божої любови, що діпає душі святими на землі і щасливими в небі! Амінь.

(Далі буде).

ДАРУНОК ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ

Перед кількома роками переходив через одну бідну місцевість в сторону до Коннемара один англійський турист. Дорога вела побіч церкви. На церковній площі побачив стареньку бідну жінку, як молилася перед образом Божої Матері, що висів уміщений у маленькій капличці.

Подорожний був тоді в добрім настрою, задержався і спитав старушку, чому вона молиться до образа?

"О, пане, я не молюся до образа!"— відповіла старушка. — "Але я молюся до Божої Матері, бо цей образ нагадує мені Її. Я прошу Її, щоб помогла мені в моїм нещастю, бо коли не буду мати десять шілінгів в понеділок рано, щоб заплатити рент, то властитель викине мене на вулицю з маленької моєї хатини..."

Турист сягнув рукою до кишені й даючи їй гроші сказав: "От маєте 10 шілінгів, яких вам треба. Ідіть домів і заплатіть ваш довг. Але покиньте геть ті забобони, ви моглиби вічно тут молитися до того образу, заки дістанете 10 шілінгів..."

***

Другого дня переходив він тою самою дорогою і побачив старушку, як на тім самім місці молилася.

"Що ви тут робите?"— запитав з обуренням.

"Я дякую Пр. Діві, що Вона вислухала мою просьбу і помогла мені в моїм нещастю!"

"Алеж то не Вона вам помогла!... Це я дав вам гроші!"

"То правда, добре пане, що ви дали мені гроші, але то Вона вложила ту думку в ваше серце, благородне серце. Нехай Господь Бог благословить вас за це!"

НАЙЛІПШИЙ ВИБІР

Літні вакації вже добігали до кінця...

За кілька днів діти знова наповнять своїм веселим криком великі шкільні кімнати...

Пічнеться наука: тяжка праця для учителів, але й не легка для учеників...

Родина Н. кінчила обідати. Сиділи при великім столі й розбирали шляни, які вказував тато відносно посилання дітей до школи.

Тато говорив голосно, щоб надати важність своїм словам; при говоренні енергічно вимахував руками, а деколи сильно ударяв кулаком о стіл, що аж дрожали не зібрані ще тарілки. І не диво! Рука була велика, широка, бо виробилася й загартувалася коло господарської роботи.

Мама спустивши очи спокійно слухала голосних слів мужа. Вона від давна привикла вже була до розказуючого й сварливого тону свого мужа.

Дідуньо слухав прижмурюючи старечі очі й від часу до часу потирав поморщене чоло, на яке спадав його сивий волос і до половини покривав його.

Бабуня крутила головою і нетерпеливилася за кожним словом господаря дому. Очи її ще ясніше кидали іскри, а уста отвиралися готові противитися.

Діти мовчали й дивилися у свої тарілки; здавалося, що ще заняті їдою не хотіли чути нічого про нові шляни.

"Незадовго скінчаться вакації!"— сказав тато. "Треба післати малих до школи... Іван вже великий, має 16 літ. Минувшого літа скінчив свій приписаний час науки. Пощо його посилати дальше до школи, коли він не дуже то добре учиться?... Зрештою, потребуємо його в дома! Не буду наймати робітника, бо він потрапить добре робити.. Михайло не піде зараз до школи, але аж по жнивах. Мусить нам троха помагати!... Микола може йти зараз по вакаціях до школи, нехай бере осьму клясу. Він гарно учиться, бо за два роки перейшов три кляси. А добре, що маємо ту близько школу зо всіми клясами!... Буде гарно учитися, то скінчить всі кляси й виучиться на учителя!"

"Миколу требаби радше післати до малого семинара або ювенату*), бо він хоче бути священиком-місіонарем. Правда, Микольцю?"— перервала бабуня.

"Що?! До ювенату?"— закричав тато. "А чи ви думаєте, що я маю чим платити за хлопця?"

"Оплата не є дуже велика!"— відповіла бабуня. "А коли він в дома їсть і нищить убрання, чи то не коштує?"

"В дома то не рахується... А там ще треба оплачувати професорів... Чи думаєте, що вони за дармо учать?"

"Професорами в ювенаті є священики-монахи, які учать з посвяти й за уділювання наук не жадають нічого, треба хіба трохи платити за книжки, зшитки, пера... і за їду!"

"Але та латина! Ви ж добре знаєте, що наші католицькі священики беруть науку богословія по латині і мусять учитися якоїсь фільософії в латинській мові. А то не йде так скоро... Заки наш Микола бувби священиком, треба би хіба з 20 років!"

"Тільки ні! За яких десять років може бути священиком... А удержання не дороге! Я сама буду потрохи платити за нього!"— сказала рішучо бабуня.

"Ну, нехай! Але я все таки говорю, що те становище для Миколи не є добре..."

"Становище священика є що найменше таке як інше, коли не більше і не вище!"— боронила бабуня.

"Але я хочу сказати, що воно не поплатне! Монах-священик не має нічого для себе, бо все, що він дістає, йде на монастир..."

"А мимо того я ніколи не чула, щоб який монах-священик чи брат умер з голоду!"— відказала вже трохи піднесеним голосом бабуня.

"Дитина, що стане монахом, є тягаром для родини!" вишукував нові труднощі тато.

"Радше поміччу і потіхою!"— відрубала бабуня.

Розмова була досить гостра...

Тато показувався противний, щоб син Микола учився на священика, щоб став монахом-місіонарем.

Бабуня зрозуміла, що тепер не пора наставати, треба

*) **Ювенат** це школа при монастирі, в якій учаться молоді хлопці всіх наук, як у високій школі (гай скул). Такі молодці мають намір посвятитися монашому званню і бути священиками-місіонарями.

чекати догіднішої хвилі...

Всі встали, помолилися й відійшли від стола.

***

Що сталося дальше?

Чи Микола став священиком-місіонарем?

Так!

***

Микола вступив до ювенату, бо держався сильно своєї постанови, а до того ще й бабуня підтримувала його в тім.

Він гарно скінчив ювенат і вступив на новіціят*), де через цілий рік пробував себе, чи зможе прийняти усі труднощі монашого життя. Своїм примірним, будуючим, покірним життям дав настоятелям запоруку, що зможе бути добрим монахом, ревним священиком-місіонарем. По новіціяті скінчив богословські студії в монашім студентаті*). Маючи 24 роки зістав висвячений на священика...

Яка радість!

Микола монах, священик, місіонар!

***

Минуло яких двайцять років від часу згаданої розмови при столі...

Бабуня умерла, а о. Микола кожного дня згадував її при св. Службі Божій. Бо добра була для нього його бабуня!

Дідуньо також умер. Дуже тішився, що внук о. Микола потішав його в годині смерти.

Мама і тато майже кожної неділі відвідували сина, бо монастир, в якім перебував о. Микола, був у сусідному селі віддаленому доброї пів години ходу від їх села. В словах сина черпали вони сили й набирали терпеливости на цілий тиждень. Бо життя стареньких родичів не було дуже світле!...

---

*) **Новіціят** це час проби для таких юнаків, що скінчили високу школу й хочуть посвятитися монашому званню як монахи. Коли хто не має високих шкіл, а має покликання до монашого стану такий може, перебувши новіціят, бути монахом братом.

*) **Студендат** це школа богословських наук. Наука треває 5 років. Ті, що покінчили новіціят, переходять до студендату.

Іван пішов десь на роботу перед кількома роками і не давав чутки про себе...

Михайло оженився й мешкав коло родичів; але його жена часто не годилася зі старенькими родичами й вони багато з того терпіли; часто у свого сина у монастирі вони радилися в своїх прикрощах, а нераз просили його, щоб погодив їх з невісткою...

Одної неділі по обіді вийшли тато і син-священик до монастирського городу. Усіли на лавочці, а тато сказав:

"Я хочу щось тобі сказати, що від давна маю на серці. Ти може пригадуєш собі той день, коли бабуня переконували мене, що становище священика-монаха не для тебе, що воно дуже незначне, і що монах є тягаром для родини ... Якже дуже я тоді помилявся!... Ти, сину, маєш найгарніше становище! Ти направду є поміччю для нас обоїх, старенькич твоїх родичів! А коли ми помремо, то хто буде думати про нас? Твої браття вже тепер мало дбають про нас... Хто буде молитися за нас, як не ти?... Слухай, сину, я зложив маленьку суму грошей, возьми їх молися за нас!"

"Тату!"— сказав зворушений о. Микола.— "Не думайте так! Ви гроші тримайте! Виж пречінь ще живете, то потребуєте їх на свої потреби... А вірте мені, що я не забуду про вас ніколи!"

Дві великі сльози потекли по лиці тата...

***

Тридцять літ пізніше.

Мама померла побожно, спокійно, як добра християнка. Вона просила, щоб син Микола був присутний при її останніх терпіннях і щоб уділив їй останні св. Тайни...

Тато умер після неї і смерть приймив радо, цілковито відданий на Божу волю...

В останній слабости віддалив всіх, щоб на самоті говорити зі сином-священиком, йому передати свої наміренння, йому поручити родину...

В хвилі смерти, серед молитви він тихо шептав:

"О, Боже! Не відкидай мене! Коли я може занадто працював для землі, то я принайменше дав Тобі священика-місіонаря, що працює для Тебе..."

***

Священик-монах проповідає Боже слово, а при св. Службі Божій молиться за всіх!

СИН ДУШОГУБА – ПАЛІЯ

Мами він таки зовсім не знав, а батька його виволокли раз люди за село серед грізного крику: "Душогуб! Палій!" і він ніколи його вже більш не побачив. Стара бабуся, плачучи, гладила йому голову й казала: "Мій бідний любий, маленький Петрусь." Одначе люди в селі називали його: "Петро,— син душогуба, палія" й дивились на нього кривим оком. Хлопці показували йому шнурок, і кричали: "Шибеник! Обірванець!"— а Петрусь плачучи з гніву, біг у темний ліс, і вертався звідти аж тоді, як на заході останній промінь сонця погасав.

Опісля ліз він крадькома через село, що вже лежало в тихім сні. Спокійно було кругом, і ніякий собака не загавкав на нього. Всі собаки добре знали його, й були для нього ліпші ніж хлопці, ліпші ніж усі люди в селі.

В убогій хатині дожидала його потемки старенька бабуся. Вона брала його на свої старі, немічні руки, й тихотихенько розказувала йому надзвичайно дивну історію:

"На горі на Голгофті злобні люди поклали хрест, і на тому хресті розп'яли нашого любого Господа. Без милосердя пробили гострими цвяхами Його руки та ноги пресвяті, й накінець піднесли хрест угору та застромили в землю. І так любий наш Господь Ісус повис між небом і землею. О, як Він бідний страшно мучився! Люди, що їм Він так багато добра вчинив, забули про те Його добро й невдячно від Нього відвернулись. Навіть самі Його апостоли зо страху повтікали та й поховалися. Божа Мати стояла під хрестом і, бідна, плакала.

О, як тяжко, як гірко мусіло їй бути на серці, коли Вона бачила свого Пресвятого Сина в таких лютих муках, та й у такому пониженні!

Одначе слухай далі, Петрусю,— (так я читала в одній старосвітській книжці) там на Голгофті, між народом, стояла ще інша мати. Також її дитя, її син висів на хресті, зараз таки коло розп'ятого Спасителя. Правда — то був злочинець, розбійник, а проте рідна мама від нього не відвернулась; вона стояла під хрестом, ридаючи та ом-ліваючи з болю; любила, бач, свою бідну, нещасну дитину, і серце їй у грудях із жалю розривалось, бо надії вже ніякої не було, що сина можна ще буде врятувати.

І коли та нещасна жінка отак сльозами гіркими заливалась та на розпуку свою ніякого ліку вже не сподівалась, раптом очі її звернулись на Пресвяту Матір Спасителя. І в ту мить на серці їй ніби полекшало. Вона перестала ридати-нарікати, й дивилась на Божу Матір, мов на ясну зорю. І саме в ту хвилю почула вона, як її нещасний синрозбійник до Ісуса молився, кажучи: "Господи, згадай про мене, коли прийдеш до свого царства!" А розп'ятий Спаситель йому ласкаво відповів: "Направду, направду кажу тобі,— ще сьогодні будеш зо мною в раю." Ті святі слова наповнили невимовною втіхою серце нещасної матері.

Небавом опісля чула вона, як Ісус промовив сильним голосом: "Сповнилося!" Вона виразно бачила, як Він схилив свою натомлену голову, й умер. Ясне сонце на небі померкло, потемніло, як ніч, бо не могло вже довши дивитись на цей грішний світ, та на злобних людей, що замучили свого Бога-Спасителя.

Одначе в серці розбійникової матері було повно надії та радости; їй так було легко на душі, що ніяк уже не могла ридати й плакати. Правда,— її син іще висів на хресті та страшно мучився, але в душі у неї бреніли святі слова потіхи: "Направду, направду кажу тобі, — ще сьогодні будеш зо мною в раю."

На цім слові старенька бабуся трохи спинилася, а потім, наче надхненна говорила: "Петрусю, дитинко моя: я маю велику в Бозі надію, що твій тато перед смертю щиро з Богом помирився, та Бога за гріхи свої щиро перепросив. Я чула його останню сердечну молитву. О, будь певний, Петрусю, що та сердечна молитва даремна не була; милосердний Ісус її висдухав, і тато твій тепер у небі, коло Спасителя та коло благословенної Його Матері. Тому, дитинко, не вважай на людські насмішки та кпини, не гнівайся на людей,— а радше тішся й Ісусові щиро дякуй, що твій тато, хоч великий грішник, а все таки перед смертю до Бога щиро навернувсь, і сердечно молився, і душу свою від загибелі вічної врятував."

Тихо було в малій, убогій хатині серед темної ночі. Малий Петрусь хлипав на колінах старої бабусі; їй самій теж плили гарячі сльози по зморщенім обличчі.

З того часу пройшло чимало літ. Петрусь виріс на дужого, моторного юнака. Його вбрали в військовий одяг і забрали з родинного села. З селом не тяжко йому було розставатись. Те село йому завжди вороже було. Від нікого він там доброго слова ніколи не почув. Люди з по-

гордою говорили про нього: "Петро— син душогуба-палія." Не жаль було отже покидати таке село й таких безсердечних людей, та йти в далекий світ, в чужі, незнані сторони.

Стара бабуся випровожала його ген аж до того дерев'яного хреста, що на горбку за селом; потім її Петрусь пішов уже далі сам. З великим жалем та важким гнівом до своїх односельчан пішов він.

І знов минуло кілька років. А коли Петро знову вернувсь до села, то в серці його ні дрібки ненависти вже не було. З тихою радістю став він на горбку, опромінений сяєвом весняного сонця, і глянув униз на мале село, пильним оком шукаючи бабусиної хатки.

Одначе тієї хатки вже не було. Надармо погляд його блукав уздовж і впоперек села,— по вбогій хатині слід пропав. Тоді гострий біль стиснув йому горло. Невже старенька його бабуся померла? Насилу поступаючи вперед, наче б на плечах своїх двигав велетенський тягар, зійшов Петро з горбка в село. Там став розпитувати людей про бабусю.

"О, о, о,! То ви ніби питаєте про ту стару матір душогуба-палія?" відповів йому один чоловік: "Її громада викинула з хати, бо не могла сплатити свого довгу."

"Ну, і що ж сталось із нею? Умерла?" запитав тривожно Петро.

"Ні, на нещастя не вмерла; та стара стала тепер тягарем цілої громади. Учитель у школі відступив для неї одну кімнату.— Але скажіть-но ви,— чи ви не є її внуком?... Ах, то ж то дійсно ти, Петро— син душогуба-палія!..." І чоловік голосно, по-простацьки розреготавсь.

Приспана ненависть знову прокинулась у серці бідного Петра. І пригадалося йому, як то на війні, в ворожих краях, мусів він нераз підпалювати людські доми та пускати з димом великі села чи містечка.

"Ох, ти родинне моє село!" промовив він сам до себе: "чи не є ти для мене тисячу разів більш неприхильне, ніж найлютіші противникии в далеких ворожих краях?"

З малих хлопців, що колись так жорстоко дошкулювали йому, поробились дорослі мужчини. Одначе ніякий з них не йде йому назустріч, ніхто не простягає до нього руки, на знак прихильности.

Ненависний титул "Петро— син душогуба-палія" бренить і перед ним, і поза ним; Петро стискає кулаки, та йде назад у ліс.

Надходить вечір. На горбку над селом стає знову Петро. Він опирається об старий, чорний дерев'яний хрест,— голодний, спрагнений,— і смутно споглядає вниз. Незадовго настане темна ніч, запанує глибока тиша в селі. "Ах, аби тільки мою стареньку бабусю врятувати якось," подумав собі: "а потім нехай згорить, нехай спопеліє те прокляте гніздо, з усім своїм їдовитим гадючим кодлом, з усіма лихими людьми, що ані крихітки милосердя, ні дрібки любови в серцях своїх не мають!"

Дивиться Петро, та й очам своїм не вірить: на зустріч йому йде мала згорблена постать.

"Петрусю, дитинко моя, чи то ти?" кличе старий, так добре знаний Петрові, голос. Так, то дійсно бабуся його: довідалася, що Петрусь її вернувся до села, та що люди дуже погано його прийняли. Вона відразу догадалась, де його зможе віднайти.

Петро, мов на крилах, прилетів до неї. Ось, він уже держить свою дорогу, стареньку бабусю в дужих обіймах. Він несе її на руках, мов дитину під хрест. Там, припавши до землі, тулить він свою голову до старечих її грудей. Її дрижучі руки ніжно гладять йому волосся, доторкаються до його гарячого чола. В його голосі вона чує його страшне завзяття, його розбуджену ненависть до людей,— і вже заздалегідь знає вона, що новий злочин наближається.

"Петрусю мій, дитино моя дорога!" шепче вона йому, як бувало колись, як він іще маленький був:

"Дивися, синку, на Голгофту. Там грішні люди засліплені дияволом, розп'яли на хресті свого Бога й Спасителя. І Він, безсмертний Цар неба та землі, мучився й умирав серед нйглибшого пониження: ошльований, скатований, колючим терном увінчаний, власною кров'ю облитий, розп'ятий на хресті між двома нужденними розбійниками. Лихі люди насміхались із Нього, зневажаючи Його аж до останньої хвилі. А Він, замість карати їх, замість мститися, молився сердечно до свого Небесного Отця, кажучи: "Отче, прости їм, бо вони самі не знають, що роблять."

"Чуєш, Петрусю? чуєш?.." Ісус найлютішим своїм ворогам, найпідлішим розпинателям так щиро все простив,—а ти хотів би мститися? Ти хотів би жорстоко відплатитися людям за те, що вони тебе сьогодні зневажили? Бійся Бога, дитинко, що ти задумуєш: пустити з димом ціле село?!... Хіба ж ти, синку, забув, що сьогодні Ве-

лика Субота?!... Ось, незадовго заздвонять дзвони на Великдень."

І справді: може за пів години почувся гомін дзвонів, що кликали людей на Воскресну Утреню. На крилах легкого вечірнього вітру той святочний гомін виразно долітав аж на горбок, щоб урочистим настроєм Великого Празника наповнити серце старенької бабусі та її молодого внука.

Піднявши голову, Петро глядить униз, у село. Малі віконця хат блискотять у променях вечірнього сонця. Петро бачить, як люди там унизу, прибравшись у святочний одяг поспішають до церкви. "Великдень! Христос воскрес!" думає Петро з гірким почуттям, і ніяк не може забути тих зневажливих слів, що їх уранці почув від людей. Від тих невеселих думок та спогадів, його голова робиться тяжка, й він опускає її додолу.

Старенька бабуся підняла очі до неба, й побожно склала руки до молитви: "О, Спасителю, будь милостивий нам, бідним грішникам! Царице Неба, Пресвята Діво, не опускай нас! Рятуй нас, Божа Мати! Пресвятая Богородице, спаси нас!"

Дзвони на дзвіниці заніміли. Сільська церковця була повна людей. Вдома остались тільки хорі та малі діти.

Вечірній сумерк покрив уже всю околицю. Тільки вікна церковці блистять ясним сяєвом. Темний ліс урочисто шумить, і моторний вітер гуляє на горбку коло високого, дерев'яного хреста. Западає ніч,— робиться щораз чорніш довкруги.

Аж раптом якийсь дивний та страшний блеск промайнув понад селом. Вгору піднялось полум'я над одною хатою, саме над хатою того чоловіка, що нещасну старушку, Петрову бабусю, був безсердечно скривдив. Одночасно страшний крик пронісся селом. Зірвався вітер, і став несамовито боротись із вогнем: то притискав його до даху хати, наче хотів задушити його, то гнав його вправо-вліво, то підкидав високо вгору. Палахкотячи все ширше та ширше, жахливе полум'я розгулялось уже над половиною даху, і червоні язики показує через вікна.

Випростувавшись на ввесь зріст, стоїть Петро на горбку, під дерев'яним хрестом. Ясна луна освітила його бліде обличчя. Він обома руками обняв хресне дерево, й міцно держить його, наче залізними клямрами. Тим часом вітер жене полум'я на солом'яний дах сусідньої хати. Виразно чути, як у стайні тривожно реве худоба, і до Петрового вуха долітає голосний плач дитини.

"О, Пресвята Діво, рятуй" скрикнула коло Петра старушка. Петро миттю відскочив від хреста, й побіг із горбка в село. Насамперед кинувся до церковної вежі, вхопив за посторонок, і став міцно здвонити на тривогу. Дзвін гомонить так страшно, так тужливо!..

На горбку під хрестом лежить старенька бабуся, й сердечно молиться. А внизу її хоробрий унук, Петро, завзято бореться з пажерливим полум'ям. Мельникові діти видістав він щасливо з вогню, і тепер ось випроваджує з горіючої стайні господареві коні. Багато праці й сили вложив Петро в ту боротьбу з вогнем. Слава Богу, пожежу вгашено. Утомлений, перемоклий, обсмалений вогнем, обкурений димом, стоїть Петро в крузі селян.

"Дякую тобі, Петре, щиро дякую!" долітає до його ушей. Люди стискають Петрові руку.

"Багато ми винні тобі, Петре, та й твоїй старій бабусі. Ходи отже, та й святкуй із нами Великдень. Адже ти нам не чужий, ти наш земляк."

І дійсно,— Петро перший раз у життю святкував у рідному селі Великдень веселий, щасливий, благословенний.

Весело й радісно грали воскресні дзвони на Великдень, а в церкві, між святочною громадою односельчан, Петро та його старенька бабуся співали щирим, щасливим серцем: "Христос Воскрес!"

НАВЕРНЕНА ЖИДІВКА

Вона називалась Марія Ф. ван Леер й родилась в Голяндії. До вісімнадцятого року життя мати виховувала її в строгому береженню Мойсеєвого закона; одначе її батько вже не вірив в прихід Месії. Це мабуть було причиною, що в вірі остигла й за якийсь час віру зовсім втратила.

Причину всіх трудностей між бідними й багатими бачила в пропасті між жидами й нежидами й через те набрала якогось проти-жидівського духа. Покинула батьків і відіхала в Німеччину. Удержувалась канцелярійною роботою й у вільних хвилях студіювала. Старалась ліпше зрозуміти різні релігії й фільозофічні науки. Дуже сильно на неї подіпав московський писатель Толстой і в його книгах вона перший раз читала про Христову про-

повідь на горі й полюбила Ісуса Христа й Його науку. В своїм запалі для Його нової Заповіді любови почала пильно читати Новий Завіт і з того всього— признала Ісуса Христа за Бога. Таким чином її серце належало до християнства, одначе мусіла перейти ще довгий тернистий шлях, заки навернулась.

Було то саме після першої світової війни. Вона бачила взаємні морди народів. Чи така мала б бути Христова любов? —Вона постановила працювати для закінчення війни. "Коли хочеш бути досконалим, йди, продай усе, що маєш, роздай убогим, і йди за мною."

Так сказав Ісус Христос і вона послушно роздає, все, що в неї, щоб іти слідом за Ним.

Але як працювати для мира? Хотіла звернутись до цісаря Вільгельма. Та як то зробити? Написати листа не поможе, бо він певне не дістанесь в його руки. — Тому постановила просити Баварську княгиню де ла Паз о посередництво. Не знала її особисто, але чула, що вона не оглядаючись на дворську цісарську етику, приймає кожного, що просить помочі. Справді, княгиня приймила її дуже ласкаво та прирекла передати листа цісареві. В тім листі писала вона до цісаря про конечність мира й просила авдієнції в цісаря. Цісар дав поручення, щоб їй подякувати й переказав, що з політичних причин авдієнції не може їй уділити. Тоді Марія ван Леер переказала йому, що коли в нього самого нема доброї волі причинитись до мира, то до мира дійде в інакший спосіб.

Вона злучилась з комуністами, вогнянними промовами агітувала на різних зборах і взяла участь в Мінхенській революції. Дісталась нарешті до вязниці, її поставили перед військовий суд й засудили на смерть. На другий день мали її позбавити життя й цілу ніч перед тим пробула вона в темній вязничній кімнаті. Та тієї самої ночі засяло їй світло Божої правди. Вона спізнала, що не йшла Христовим шляхом. "Моє Царство, це не царство цього світу," сказав Христос. Царство Боже є в серцях людей. Доки душа людська не позбудеться ярма злих наклонів, дотіль не здійсняться обіцянки соціялістів ні комуністів.

В одчаю почала вже майже сумніватись про Божество Христове. Вона говорила собі: "Якщо Ісус Христос справді Месія, то Він мене вирятує, щоб я пожертвувала своє життя на Його службу."

На другий день прийшли вояки, не щоб її відвести на смерть, як вона сподівалася, а щоб їй оголосити, що вона

свобідна. Вояки її відпровадили домів, щоб розпючена юрба її не вбила. Одного дня читала книжку певного монаха про християнство й безбожництво. Читаючи її спізнала, що мусить приймити Християнство. Чи датись охрестити? Душа її проти того бурилась... ні, того вона не зробить. Кинула книгу в кут і думала про те, як то стати християнкою, але не датись охрестити. Та не знайшла способу. Слова Христові були ясні мов сонце на небі. "Хто вірить і ОХРЕСТИТЬСЯ, буде спасен, а хто не вірить, вже є осуджений."

Коли вона про те все думала, прийшли до неї якісь незнайомі мужчини й хотіли її увязнити. Надармо протестувала й показувала свідоцтво, що вона увільнена. Вони не хотіли вступитись. Тоді, наче Духом Божим просвічена закликала: "Я не можу." "Чому ні?"— "Бо я жидівка й мушу датись охрестити." І от, їй і віритись не хотіло, але чужинці забрались. Було то мов Боже напімнення, щоб вона нарешті рішилась і віддалась зовсім Службі Ісуса Христа. Постановила датись охрестити.— Це не було так легко. На всіх вулицях порозвішувані оголошення, що всі чужинці до вісьмох днів мусять покинути Німеччину.— Де вона мала йти? Назад до Голяндії до своїх батьків? Не оставалось їй нічого іншого. Та вона знала також ,що її навернення натрапило б там на непереможні трудноші. Тому бажала охреститись до вісьмох днів. Звернулась до одного священика монаха, щоб її охрестив, але він відмовивсь, бо вона не побирала ніякої науки катехізму. Він порадив їй, щоб вона пішла до церкви й молилась о просвічення св. Духа.

Вона пішла й саме тоді священик давав там святе Причастя. Обряд Причастя зробив на неї таке сильне враження, що вона звернулась до того самого монаха й просила о святе Причастя. Одначе він сказав їй, що насамперед мусить датись охрестити. Коли довідався, що вона з Голяндії, закликав голяндського священика. Вона з подивом спізнала, що то той сам священик, що саме в церкві роздавав святе Причастя. Монах представив дівчину й сказав, що вона бажає охреститись. Голяндський священик думав, що вона вже була приготовлена й тому зараз, без отягання її охрестив і вона поїхала домів як католичка.

В Голяндії вона вступила в товариство, що має ціль навчати нехрещених дітей релігії. Та вона скоро бачила, що Бог призначив її до іншої праці: до навертання жи-

дівського народу. З величавим шляном поїхала до Риму й там їй вдалось позискати для своїх намірів кардинала ван Россум, предсідника Товариства Поширення Віри, що також походив з Голяндії. Він випросив для неї авдієнцію в Святішого Отця й від нього дістала благословення для своєї праці. Пішла до Палестини, щоб там почати свою працю, але завелась. Бачила, що многі жиди знають Христіянство, а все ж не навертаються. Року 1926 зорґанізувала товариство "Приятелі Ісраїля"; його члени обовязуються щоденно молитись о навернення жидів і ширити між жидами й христіянами ліпше взаємне розуміння.

ГОЛОС З ЛЕМКІВЩИНИ

Слава Ісусу Христу! Дорога моя Редакціє!—

Певно здивує Вас моє скромне неожидане письмо, що десь з далекого краю, з Галичини, десь від закутя Лемків відзивається до Канади якась не знакома Вам дівчина. Не дивуйтеся, мої дорогі, бо це не з вибагливости, а з розпуки, жадоби до свого краю, до своїх людей, до всего, що своє. Але ще перепрошую моїх любих редакторів, якщо у моїх начерках письмо не буде уставлене граматично, то прошу не дивуватись, бо я не маю змоги краще його прибрати. Я заледви скінчила сільську школу до чотирох кляс, отже нема дивоти.

В першій мірі хочу Вам сповістити яким способом я одержала Ваш примірник "Голос Спасителя." Моя сусідка, стара бабуся, одержала його у пакунку від своєї дочки. Я собі у неї позичила цего місіонаря, перечитала, і дуже мене захоплював цей клич, котрий кличе до навернення христіян до правдивої віри, до любови рідного краю, який тепер у воєннім часі так зруйнований,, котрий потребує стільки помочі, котрий кличе своїх героїв о пімсту за ті терори і знущання. Я, хотяй сільська дівчина, і не маю тільки змоги, щоб відчути той біль поза межі свого села, чи свого повіту, але всюди вже мірка перебрана. Я читала листи наших еміґрантів з мого села, котрі є у Канаді, і дуже мене ці листи непокоять. Я вірю в то, про що пише Ваша редакція, що тамошне духовенство мусить тяжко працювати, щоб підтримувати нашу католицьку віру. Один такий еміґрант пише так до своєї жінки: "Їдь, каже, на Україну, там тобі добре буде, бо там "всьо рівно." Ой, коби ті всі, котрі бажають цего "раю", дісталися до него, тоби...

У нас у Галичині вже мало таких є, бо всі вже мають це добро

і власною особою його відчувають. Але у Бога надія, що те вже скоро скінчиться, і ми воскреснем, як колись воскрес Господь наш Ісус Христос і відітхнем вільним повітрям.

Я нераз сама сиджу тай у думці страждаю,— на хвилину переношу свої думки ген аж за океан, на другу півкулю світа, як то наші українці сидять собі спокійно за пляшкою вина чи лікеру, і на думку їм не прийде, як то наш брат там скитається по стаціях о голоді, холоді тай ще крижі палицями простують. Якщо ми не будемо співчувати недолі свойого брата, то хіба ніколи не дочекаємося того, чого чекаємо від трьох соток літ.

Дорога моя редакціе! Пишіть у своїх примірниках і закликуйте наших українців до співчуття для своїх братів скитальців на далекім сході. Нехай застановляться над майбутнім своїх братів. Яб ще багато, багато написала, та "нерозрішається." Якщо можна, то я буду просити редакцію, як своїх братів, щоб Ви були добрі, а посилали мені хотяй раз на місяць кілька примірників "Голосу Спасителя" і ґазети "Шлях." Ці два примірники дуже мені придалибся, іще з дебільша кому. Ми як одержимо з відтам ці примірники, то ціле село їх читає та ще із інших сіл беруть читати.

Ми не маємо тепер ні своїх священиків, ні своїх шкіл. Все виїхало на схід. Сумніваюся тільки цим, чи редакція не буде хотіла посилати безплатно ці примірники, бо я взагалі не маю чим оплатити. Хата моя спалена і ґродина моя не багата. Мама моя вже другий раз осталася вдовою. Самі добре знаєте, коли нема господаря, то і господарка занепадає, а то ще у воєннім часі. Запомоги взагалі ніякої не одержуємо. Приходять запомоги з Америки і Канади, але не для нас. Отже ще раз прошу моїх любих братів як редакція не може посилати безплатно своїх примірників, то нехай ті, котрі беруть у вас ці примірники по перечитанню відсилають до мене на мою адресу.

Ще маю одне прохання: якщо редакція буде посилати свої примірники, то нехай пан директор редакції подадуть свою адресу. Якщо можна, то прошу вложити також кілька примірників ґазет світської преси. Як вислухаєте моєї просьби, то вам буду дуже вдячна не тільки я, але і ціла Лемківщина.

На цім кінчу свого листа, здоровлю всіх співробітників редакції і всіх українців у цілій Канаді.

Незнакома дівчина з Лемківщини.

* * *

Від Редакції.—Містимо повищого листа так як він написаний—думаємо, що поправки стилю або правописи хіба уменшилиб вартість сердечних слів дівчини-дописувачки. З образованням 4 кляс сільської школи вона дійсно дійшла до глибокого знання рід-

ньої мови. А щире українське серце відкривається у кожній стрічці...

Зайвим булоби додавати замітки до цього листа — він промавляє до серця кожного хто його прочитає. Кого не зрушать ті прості слова, котрими "не знакома дівчина з Лемківщини" описує жахливі страхіття як щось звичайне, "страждання душі" над недолею народу, жадобу й голод друкованого слова!

Наші читачі зрозуміють чому не подаємо імені нашої дописувачки з Лемківщини. Чи вона буде читати свій лист напечатаний —не знаємо. Певно, що будемо посилати їй і Голос Спасителя і другі писма як найчастіше і надіємось тільки, що будуть доходити на місце свого призначення і приносити духовну потіху усім, кому попадуться в руки.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Знаєш, друже,— нема в світі нічого кращого, як бутелька доброго вина.

—Ей, вибач мені, мій коханий,— я знаю щось іще краще, два рази краще!

Що таке?

Дві бутельки доброго вина!

Прекрасна пам'ять.— Адвокат: О, як же ся маєте, пане Мотовило! Вітаю вас,— що там де доброго коло вас чувати?

Селянин: Перепрошую, я не Мотовило,— моє ім'я Матвій, а пишуся Гичка.

Адвокат: О, так, так, так!... Матвій Гичка,— я ж собі вас досконадо пригадую. Ви, правда, з Миколаєва... ваша жінка була тут у мене тому два тижні.

Селянин: Вибачте, пане,— це помилка: я не з Миколаєва, а з Миклашова... та й жінки моєї тут у вас не було, бо ж я самотній удівець, от уже десятий рік.

Адвокат: О, о, о,!... Аж тепер собі вас докладнісінько пригадую!... Ваша жінка померла,— чи не так?"

Селянин: Ой, так, пане меценасе, так,— тепер правду кажете,— моя жінка померла, вже от буде незадовго десятий рік.

Адвокат: А! Бачите, що вас знаю... О, я маю прекрасну память!

В судді.—Суддя: Чи оскаржений почувається до вини?

Оскаржений: Я, покищо, не можу нічого сказати, бо ще не знаю, що скажуть свідки, і особливо, що скаже мій адвокат.

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

Ukrainian Martyrdom

by Peter Kilcoyne

(Uniates won't unite with Reds)

Word has come from Moscow that the Uniate Church of the eastern part of Poland and the Ukraine has decided to break its centuries-old union with the Roman Catholic Church and return to the Russian Orthodox fold. Newspapers quoted a letter in which the Uniate Church Assembly informed Stalin of its decision to sever the Roman bond and expressed of its joy at being reunited with the Russian Church. An uninformed person would suppose from this that the whole uniate Church in this part of Europe had left Rome for Orthodoxy, and that this letter constituted a momentous historical event.

The popular mind thinks, or is being urged to think, that a separation has always existed between Russia and Rome. This is false. As true history proves, all the supposed enmity entertained toward Rome by early Russian Christian princes was invented many centuries later. No separation existed between the Eastern and Western churches in 988 when Vladimir was baptized and married the Greek princess, Anna. The division came in 1054 in Constantinople, and it did not affect Russia until several centuries later. In fact, Vladimir, through whose instrumentality the Russians were converted, is only one of the Russian saints honored by the Roman Church.

Separation from Rome came about slowly in Russia, almost involuntarily. Rather than being conspicuously willed by the people, it resulted principally from two factors: 1. the great distance between Russia and Rome in that day; 2. the despotic will of the Russian rulers, who forced the Church to be the docile instrument of their policy.

The split between Eastern and Western Christianity was not a liturgical matter. It was not even primarily a religious break, but chiefly a political one.

Among the Patriarchs of Byzantium were many holy men who fought against imperial usurpation of spiritual powers; but ambition and their envy of the Pope caused others to be more docile to the temporal ruler. The emperor's encouragement of the weaknesses of the Partriarchs finally led to the split of Christendom. A serious rupture between East and West occurred in 863, but was soon healed. The finial schism was occasioned by the formal excommunication, in the beautiful church of Santa Sophia, of Michael Cerularius, Patriarch of Constantinople, together with two of his prelates, on July 16, 1054, sometimes called the most calamitous date in Christian history. The excommunication was soon followed by establishment of a schismatic body known as the Eastern Orthodox church. Consequences of the great schism were not only religious but political. The newly formed Eastern Orthodox church was naturally weakened by its break from Rome and inevitably became the instrument of im-

perial policy. As Toynee, the famous English historian, put it: "The church became one of the departments of state in the Byzantian empire. This position was very dangerous for the religious life of the whole empire."

Under pressure of the Moslem world, rulers of Byzantium were forced to appeal to the Pope for help. Early in the 15th century negotiations between the Eastern and Western divisions of the Church were carried to the point of a reunion at a synod which met in Florence in 1439. After long discussion of certain questions of dogma and form, none of them serious, a reunion agreement was signed by the Orthodox ecclesiastical delegates, who knelt before the Pope to signify their obedience to him. As also agreed, common efforts to repulse the moslems then got under way. Mohammedan forces were at the very gates of Constantinople. This joint crusade was a failure. The Orthodox, who had submitted to Rome largely in hope of obtaining military assistance, now repudiated their agreement. However, the Eastern Emperor still hoped to preserve the union and had it proclaimed officially in Santa Sophia. The people there were roused to hostility, however, and his attempt was finally ended with the easterners' terrible decision, "Rather the turban than the tiara." Two months later they had had their preference: Mohammed II took Constantinople on may 9, 1453, and rode his horse up to the altar of Santa Sophia.

The history of the Russian schism followed a different course. The religious center from which Christianity spread over Russia was Kiev. After the invasion of the Tartars, early in the 13th century, a second center emerged, Moscow, built by the vassal princes of the Mongol rulers. Later Moscow became a czardom, while Kiev and all Ukraine became part of the Polish-Lithuanian Commonwealth.

Overtures of the Latin Church toward reunion with Russia, during this time, were vehemently rejected. Although vague reference was made to "Latin teachings," the real reason was Russia's dislike for the western attempts to impose unity by force. She always suspected the Latin Church of territorial as well as spiritual aims. As the separation between Rome and Russia widened, Moscow princes profited by the breach to make the Russian Orthodox church an instrument of imperial policy.

Still, the idea of unity with Rome was never completely lost, for Russia participated in the 1439 Council of Florence. The Metropolitan of all Russia, Isidore, was chief of a delegation of more than 100 Russians taking part. He was an enthusiastic supporter of reunion and signed the agreement, which was received with joy by the Pope. Isidore was made Cardinal and appointed Papal Legate to Russia, Poland, Lithuania, and Livonia.

When Cardinal Isidore returned to Moscow and proclaimed the reunion, Prince Vasili Vasilevitch, fearing the Church would become independent of his influence, had Isidore arrested and thrown into prison, hoping to induce the Cardinal to renounce the reunion. Isidore remained faithful to the Pope. Finally Vasili allowed him to escape to Rome. Thus it was a prince of Moscow who was responsible for the definite break between Rome and the Russian Church. Neither the Russian people nor hierarchy were responsible; the fault lay with a despotic prince, acting from political motives.

The Church in the Ukraine, with its Metropolitan at Kiev, went a different way. Through its entrance into the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 14th century, it came

in touch with the whole western world and with Rome. The desire for reunion with the Holy See grew stronger, until finally in 1596 the Orthodox bishops of the Ukraine severed relations with the Patriarch of Constantinople and reunited themselves with Rome. This was the so-called Union of Brest. Part of the Ukrainian population would not accept this reunion and fought the Uniates.

This Orthodox part soon became the instrument of Moscow policy, which had utilized it as a fifth column for political purposes, chief among which was destruction of the Polish-Lithuanian Commonwealth. Many times, secret Moscow political agents, working especially among the illiterate Ukrainian masses, roused them against the Uniate clergy. They destroyed Uniate churches, killed Uniate and Catholic bishops. Among the martyrs of the Uniate Church are St. Josaphat Kuntsevitch, assassinated in 1623, and the Jesuit missionary, St. Andreas Bobola. The Uniate Church developed freely within the Polish Commonwealth, increasing its churches and bishoprics, and its influence. Uniates had their own colleges, schools, and hierarchy; many of their priests studied in Rome. This happy period of the Uniate Church continued until the partition of Poland in 1772-1795.

Russia, meanwhile, had become a great imperial power. She always treated the Uniate Church as her natural enemy. When Catherine II finally took a large part of the Polish-Lithuanian Commonwealth, she abolished many Uniate dioceses. Orthodox priests collaborated with the czarist police in persecution of the Uniates. Finally, under the rule of a despotic czar in 1874, the Uniate Church was officially and forcibly suppressed. Episcopal sees were reduced, monasteries closed, the churches handed over to the Orthodox, Catholic baptisms and marriages forbidden, and priest and bishops imprisoned. When in 1905 Nicholas III granted religious toleration, more than 800,000 Ukrainians returned to the Catholic fold.

The only part of the Ukrainian Church which survived persecution was that under Austrian rule, in the province of Galicia. This section formed one ecclesiastical province of three dioceses, Lwow, Przemysl, and Stanislawow, all in Eastern Galicia. There are also the so-called Podcarpathian Uniates, who have two dioceses, Mukachevo and Preshov. After the defeat of the Austrian empire, Eastern Galicia came to Poland, and the Carpathian Ukrainians were incorporated into Czechoslovakia. In the fall of 1939, Soviet Rusia, without declaring war on Poland, and as agreed with Hitler, entered Eastern Galicia and made it by force part of the Soviet Union. The Yalta agreement later gave this eastern part of Poland to Russia. Thus, Russia took over the three Uniate Dioceses of Galicia; by agreement with Czechoslovakia, she also took the Carpathian Uniates. So the whole Uniate Church in Eastern Europe is now under Russian domination.

Hitler began his military exploits under the banner of a crusade against communism, making capital of religious persecution in Russia. Stalin decided to re-establish the patriarchate, proclaimed freedom for the Orthodox church. This freedom is limited to the possibility of holding liturgical services in church buildings. The church has no influence other than liturgical in the life of the people. It has no voice in education nor official matters, and is used only as an instrument of Russian imperialistic policy abroad. Stalin's newly created patriarchate sent its emissaries to every country. Among them was Metropolitan Alexis, who spent five

months in the U.S. trying to subordinate the Russian Orthodox church here to Moscow's political domination.

The Patriarch in Moscow, acting according to instructions of the Soviet government, started to liquidate the Uniate Church. All Uniate bishops were arrested, and four of them have since died in prison. Hnndreds of priests were deported to Russia. The religious and educational life of the Uniate Church was completely destroyed. The recent "Uniate Church Assembly" was convened by force. It had on authority. Only a few clergymen were involved, and no bishops. Naturally, the priests concerned, since they put themselves outside the Church, have been excommunicated. The three leaders were previous apostates.

The Uniate Church in Europe has its members in three countries: Poland, Czechoslovakia, and Rumania. The majority are in Poland. In 1939 the Uniate Church in Poland had one archbishop, six bishops, 3,876 parishes, 2,568 clergy, 700 seminarians 524 monks 1,065 nuns and 3,528,592 faithful. They had fully developed religious activities. In Lwow there was a Greek Catholic Theological Academy, a kind of private Catholic university. The Uniates had numerous Catholic newspapers and scientific publications, printing presses, and Catholic Action organizations. The Uniate Church has played an important role in the cultural life of the Ukrainians. Thanks to this Church, a discernible part of the Ukrainian people are united with western civilization.

The Uniate bishops were not only the religious leaders, but also national leaders of the Ukrainian people. Among the greatest of these bishops was Metropolitan Andrew Szeptysky, known as the father of his nation. He founded many institutions, not only religious but also social, economic, and scientific, and shared with his people the sufferings of persecution. He died in November, 1945; the circumstances surrounding his death are unknown.

In Czechoslovakia the Uniate Church has two dioceses, and faithful numbering half a million. They are mostly poor peasants, living under difficult conditions. Unfortunately, there were many political divisions among them, which gave the Russians, supported by Moscow, an opening for propaganda in favor of Russian Orthodox church. When the Russian Army entered Czechoslovakia, the persecution of the Uniate Church began, and strong pressure was immediately put upon the Uniates to break away from Rome. Today the Uniate Church in Poland and Russia is suffering the greatest persecution in its history. As Cardinal Tisserant, Secretary of the Sacred Congregation for the Oriental Churches, said: "The policy of the Soviet aims at the destruction of Catholicism, and this in open violation of one of the four principal freedoms. Since in Russia, practically speaking, no other Christian church is allowed except the Orthodox church of Moscow, the order of the day is that the Ukrainian Catholic Church must disappear. For Ukrainians the matter is reduced to the dilemma: schism or martyrdom; and martyrdom means arrest, deportation into Asia, prison, forced labor, and death. And since deportation is used especially against the clergy, one cannot say what will be the lot of the faithful who find themselves forcibly deprived of their pastors. Communist propagandists hold meetings in villages to urge Catholics to join the Orthodox church of Moscow, and equal pressure is coming to be used in regard to priests.

All reliable information from Eastern Europe indicates that the great majority of the Uniates, especially among the clergy, are standing firm in their faith, and shedding the blood of martyrs from which the Church has always grown.

Most closely united with the Uniates in suffering are the American Uniates, who have ties of liturgy and kinship with this arm of the Church. Here in the U.S. there are two Uniate dioceses, having more than half a million Catholics. They have three bishops, and monasteries, schols, a press, and many organizations. Like their Eastern brethren, they are also being subjected to Soviet overtures of false friendship.

(This is a condensation by the Catholic Digest, June, 1946).

Canadian Front—

SPY RING AT OTTAWA

(a Catholic newsman gets the story)

by John Sheahan Connolley, as told in "Mother of Perpetual Help Magazine".

(Newspaper readers are familiar with the facts of this case, but here is given the picture of the newsmen at work and how it appeared to them).

Ottawa.—In the space of a few brief minutes, this capital city was suddenly changed from the staid, somewhat dull Ottawa we have all known to the scene of a drama which may affect seriously the course of the world's history. For the first time, the eyes of all nations, great and small, became focussed upon Ottawa with a genuine interest. Never before, even with her outstanding war effort, had Canada's capital really captured the world spotlight.

It took a Soviet spy ring to do this, and the betrayal of secret government information by Canadians.

By the time this article is published, considerably more will be known about the spy ring than has been disclosed so far, (April '46), but even then I doubt whether most of us will be able to appreciate fully the significance of what has happened. Certainly to date, in spite of all the official disclosures that have been made and the other information we have— some of which we can publish, some of which we cannot —we newspapermen who are closely in touch with the situation, who are telling the world what has happened, can hardly credit what we write. It seems like a nightmare dream, the most improbable type of sensational fiction. We wish we could wake up from this nightmare, but we can't —becauhe we are dealing with facts and not with a dream.

A shrewd-thinking friend of mine observed the other day that he was not sure Canadians could do justice to all the implications involved in a matter of this kind. He said our minds were not attuned to such happenings, that there was a tendency to try to avoid recognizing the facts; to minimize them and to talk of other things. He thought that only men and women who had lived under and fled from German and Russian secret police could actually appreciate what had happened, what is happening and what the future may hold for this peaceful country of ours.

It all began, insofar as I was concerned, on Friday afternoon, February 15th. I was sitting in the office, chatting over the telephone about some routine matter with a friend in the Department of External Affairs. Toward the end of the

conversation, my friend casually remarked: "By the way there will be a press release going over to you from the Prime Minister's office in about ten minutes."

"Oh," I replied. "What about? Are we appointing some new ambassadors?"

"No," said my friend, still very casually. "It's nothing like that. There's no use in your asking me. You'll find out in a few minutes."

So I wandered from our own office to the press gallery room proper, where releases are usually delivered, and awaited the arrival of some announcement which I thought would be the usual, dull sort of thing. A messenger came in with the envelopes. I took one, turned to walk back to our private office, opening the envelope as I walked. Inside was a single sheet of mimeographed paper, beginning: "The Prime Minister, Mr. Mackenzie King today made the following statement..."

I could hardly believe what I read. Government and former government employees giving "secret and confidential information to agents of a foreign mission in Ottawa." A royal commission had been established... The matter was "serious."

Then it suddenly dawned on me. Unless my eyes deceived me, this was really "big story," the biggest ever to come from Ottawa. I no longer walked but broke into a run.

Back in our office on the ground floor of the House of Commons, I called out to my colleague: "Hold everything. Here's the hottest story I've ever seen." He rushed to my side, and together we rapidly wrote one paragraph bulletin. Then I wrote a second, and after that sent out the text on the teletype machine in our office, which goes directly to our head office in Montreal and from there to New York and newspaper and radio offices throughout Canada and the world.

It was not easy to write those first paragraphs, to tell in a few brief words what it was all about. The official language of Mr. King's announcement was such that one had to be very careful. Yet one could not wait. It was one of those cases where speed was a vital factor.

As soon as the bulletins and the text were out, I sat down at the telephone and called long-distance the various top officials of British United Press. One of them, who was ill in bed, at once took a taxi to Ottawa from his home some thirty miles away.

Then our offices became flooded with telegrams, long distance telephone calls from New York and other places. Amid all this, we were trying to identify the "foreign mission"— which incidentally did not take long— and to write what is called in newspaper terms "a night lead." This meant digesting the Prime Minister's statement, interpreting it and writing a clear, comprehensive story of what it actually meant.

One of the first questions, of course, was what Mr. King meant by "secret and confidential information." Most people thought and commenced speculation about the atomic bomb.

Among the persons who might be able to enlighten us about this would be Mr. Howe, the Minister of Reconstruction and Supply, under whose department the development of atomic energy comes. But Mr. Howe could not be located, and no one else would talk. Finally, at 10.20 p.m., I discovered that the minister was due to leave at 10.25 that night for Vancouver.

This gave me five minutes to get to the station and to try to locate and interview him. Fortunately the train was a few minutes late in leaving. I ran the whole length of the

station platform before I found Mr. Howe's private car, climed aboard and knocked at the door.

He was sitting in the drawing room, talking to his secretary, Tom Bryson. He beckoned me to come in. I did so, but was so out of breath that it was a few moments before I could speak coherently. After seating myself at his invitation, I told him about the Prime Minister's statement. He said he had not known that it had been issued, but he was familiar with the matter.

"Then tell me, Mr. Howe", I said, "Does the secret and confidential information referred to by Mr. King mean information relating to atomic energy?"

He smiled and said: "No."

"Does it relate to matters coming under your jurisdiction?" He paused and said: "No... not directly." He shook his head and added: "It's a nasty business, but.." He shrugged his shoulders.

At this point I felt the train moving, muttered a hasty "thanks" and jumped to the station platform only just in time. I dashed back into the station and into a telephone booth, where I called the office and narrated my conversation with Howe.

By the time I had returned to the office, his replies to my questions had already been sent from one end of Canada to the other, as well as throughout the United States and to Europe. It is amazing how few seconds it requires for news to travel on modern news service wires. That midnight, I heard Mr. Howe's statements to me over the newscast of the Canadian Broadcasting Corporation. I heard them for days after over radio programs and saw them played up in headlines in newspapers.

My brief interview with the Minister of Reconstruction and Supply had been a "scoop," and a big one. No one else had been able to locate him and no one else had gone down to the train.

The only trouble was that some of my fellow newspapermen— and rivals —questioned whether Howe had actually said what I reported. Others— the majority— did not question my reporting but rather Mr. Howe knew what he was talking about. Some even suggested that he might have been attempting to mislead me.

I was somewhat relieved when, on arriving in Vancouver five days later, he confirmed the remarks he had made to me in an interview with some opposition newspapermen.

It has struck me and others that it was rather strange that Howe should have said what he did when it was subsequently disclosed that information on atomic energy was one of the matters on which the Russians had been attempting to get information through their spy ring. I can only thing that he must have meant that they did not succeed in actually getting any worthwhile information about atomic energy and that the information communicated to them was concerned more with other things.

But the interview with Mr. Howe did not mark the end of my activities that night. Having retired to bed about 2.30 in the morning, I was aroused by a long distance telephone call half an hour later. 'New York says that Associated Press has 22 persons arrested," I was told. "Please find out if it is correct. If not, how many have been arrested?"

Wearily I donned my clothes, wondering how at that time of the night I could find out how many persons had been detained in connection with the espionage ring. I walked uptown bought an early morning paper just off the press, and proceeded to the office. At four o'clock I roused one official from his bed, but he would tell me nothing. I awoke several other officials —with

profound regret— and was none the wiser. Eventually it was daylight and I returned to my apartment for some breakfast and, I hoped, at least an hour's sleep.

No sooner was I in than the telephone rang. The call was from our general manager. I gulped down a cup of coffee and returned to the office. Then I at last found out that the actual number detained was twelve. I worked until midnight that day and on the following day, a Sunday, I found that the number had been increased to thirteen. Our news service was the first organization to have the correct figures, which were officially confirmed later in the week, and this was some consolation.

That same day, together with another newspaperman, I took a taxi to the Rockcliffe Royal Canadian Mounted Police barracks, where the detained persons were being kept. Our taxi was stopped at the entrance by an armed RCMP constable. Soon a sergeant and another guard appeared. We could not proceed any further. Some questioning revealed that the detained persons were known to their "Mounty" guards only by the numbers of their rooms. The guards did not even know their names.

And so the hectic pace of covering Canada's famous spy ring story continued. Many have been the almost sleepless nights, and many the nights when dreams have been of spies and mounted police. There was a sudden call one Saturday morning to go immediately to the office of Right Hon. Louis St. Laurent, the Minister of Justice, who gave two of us the first "progress report" on the investigation of the royal commission.

One night I was called by the wife of one of the men in detention and asked to go to her department at 10.30 for a statement, in which she protested againht the treatment being received by her husband. We could not, of course, use her name.

It was in attempting to take into custody this woman's husband that the mounted police entered the wrong apartment across the hall in their early morning raid and became involved in a bit of a battle with its innocent and irate tenant, who thought he was being attacked by some hoodlums and put up a stiff fight.

Father's Day

In Cleveland, Ohio, this year, it seemed to 16-year-old Rosemary Jaros that among those who sought to be thanked on Father's Day was the Eternal Father without whom there wouldn't be any fathers or children or anything else.

So thinking, Rosemary sat down at the dining room table in her home, took pen and paper, wrote "June 16, 1946, Father's Day," and then put down the address, "God the Father, Heaven."

Rosemary's mother saw her writing, and was curious, because usually Rosemary is too busy riding her bike, working in a bakery, or collecting autographs of Metropolitan Opera singers, to bother with letters.

But Rosemary kept her counsel. When her mother asked what she was writing, she replied mysteriously, "A letter." She wouldn't tell who it was for, or where it was to be sent. "It isn't in Cleveland or even in Europe," she said.

Nor, she added, was it a letter to her brother, Lieut. William Jaros, who had been on Leyte since the day after the war ended. The only thing Rosemary would tell her mother was, "You'll be surprised."

Then she put her head down and went on with her writing:

"Dear God,—Here it is another Father's Day, and I wonder how many people thought of sending You, Our Heavenly Father, a little remembrance of this fine day.

"Of course, no earthly gift would be worthy enough to present to You, the Infinite Being, such as those my father received today: a lighter, some cigarettes, and not forgetting the most important one of all, a tie.

"But I didn't forget to give You something, because at Church this morning, I offered my Mass and Communion in Thanksgiving for the wonderful graces You have bestowed on all of us this past year.

"My brother, who has been overseas, is on his way home. And we all know it's just because of our persistent prayers, and the candles we burned at Church, that this is happening.

"You see, he is a father, too, but he hasn't seen his daughter for over a year. We hoped he would be here today to help us celebrate, but if You but will it, he will be here as soon as possible.

"Goodbye and Happy Father's Day.

Your loving child,

ROSEMARY JAROS."

(Obtained from the Northwest Review, June 27th, 1946)

Kinsmen, Rotarians, and all other "Neutral" Societies—Take Note!

Certain service clubs and similar organizations pride themselves on the fact that they are "neutral" towards the Church. "The Brockville Recorder," city paper for Brockville, Ontario, has this to say, regarding this neutrality: "Maybe that is the case, (that they are neutral) although such 'neutrality' does not prevent these organizations from accomplishing a vast amount of good or from welcoming to their membership members of all religious faiths.

But what a piece of work the Church could do if it commanded from all its members who belong to clubs or organizations of this kind the amount of energy and the amount of money that they readily contribute towards their club activities!

There must be many of the members of these organizations who begrudge their Church as much as a quarter a week when they are perfectly willing to spend a dollar or more each week on feeding themselves at club luncheons, and when they are equally ready to meet annual club dues and other expenses which run into a tidy sum of money annually...

There is, morever, a rule in some of these clubs that their member must attend meetings, regularly, and this they do on pain of suffering the consequences. Yet the same people, although nominal members of churches, sometimes find it all they can do is to turn up at religious services more than two or three times a year.

Service club members work hard at their club activities. They are also willing to spend freely in support of those activities. If they value and appreciate the Church as much as most of them profess to do, they ought to be equally ready to work even harder on its behalf and to contribute even more handsomely towards its support.

As a matter of fact, if the Church could receive such support from its own members, there would be no need for service clubs or organizations, because it could do everything that they do, and probably do it better."

Points of Importance—

GRACE BEFORE MEAL

A Catholic army chaplain, recently returned from many months of service in Europe, gave a graphic picture of starvation in war-torn areas a few days ago. Near an American army camp in France, he related, little French waifs came upon the empty food cans thrown out by the camp cooks. Carefully the children used their fingers to scrape out every tiny particle of remainingfood and every drop of juice left in the cans. Once they had collected all they could find, each child placed his can of precious findings on the ground before him, knelt before it, made the sign of the cross and said the grace before meals. The eyes of the American G.I.'s watching the scene suddenly filled with tears as they turned away...

—St. Louis Register.

KIND WORDS

Dom Chautard relates in his book "The Soul of the Apostolate" that a prominent layman told him how one day in the presence of Pope Pius X he had let fall some bitter words against an enemy of the Church. The Pope answered him thus:

"My son, I do not approve of your words. For your penance, listen to this story. A priest well known to me arrived at his first parish. He thought it his duty to visit every family in the district. Jews, Protestants, Freemasons, were not excluded and he announced from the pulpit that each year he would renew his visit.

Great excitement was caused among his confreres, who complained to the bishop. The latter immediately sent for the culprit and gave him a reprimand.

"My Lord," the parish priest answered modestly, "the Saviour in the Gospel orders the shepherd to bring into the fold all his sheep. How can I succeed in this without going to look for them? Besides, I never compromise on principles; I limit myself to showing my interest and charity to all the souls that God has entrusted to me, even to those who are gone astray. I have announced these visits from the pulpit. If it is your formal desire that I give them up, kindly put it in writing for me so that people may know that I am only obeying your orders."

Moved by the justice of the appeal, the bishop did not insist. The future proved the priest to be right, for he had the joy of converting some of those lost sheep and inspired the others with respect for our holy religion.

That priest has become, by the will of God, the pope who is giving you, my son, this lesson in charity. Be steadfast in principle, but let charity extend to all men, even to the enemies of religion."

—The Liguorian, Oconomowoc, Wis.

SOLDIER SURRENDERS

"Sister, I am a Protestant. I'm going to stay a Protestant until I die; so don't try to talk to me about religion. I'll appreciate it if you stick to your job as a nurse."

Being a colonel, the patient was adept at giving orders. Being a religious, the Sister was equally practiced in obeying. She never spoke a word to him about religion. Even more, she gave up her silent practice of saying prayers in his presence when she saw that it was an occasion of sneers from the patient. Her tact in this regard interested him; out of curiousity he asked what had been the object of her prayers.

"There's no need to hide it from you, Colonel. I was not praying for myself. I was praying for you who are on the brink of hell. I asked Mary, the refuge of sinners, to have pity on you." She paused, and explained: "You see, I am trying to influence the Son through the Mother."

"But, Sister, I am a Protestant."

"I know that you don't pray to the Blessed Virgin. But, Colonel, she *is* your Mother, and she will have pity on you."

"Sister, I would appreciate it if you would continue those prayers of yours."

Before many weeks, the Colonel was sending out invitations. First, he invited a priest who received him into the church and prepared him for a happy death. Later, he invited a number of his fellow officers. How surprised they were to hear this hardened Protestant-till-I-die Colonel announce his Cathlicism and apologize for the scandal of his past life.

The next invitation was not sent by the Colonel, but received by him. In effect, it said: "Come, you blessed of my Father..."

—Perpetual Help, New York

People Ask—

What reasons led to the breakaway of the (Orthodox) Greeks from the authority of the Holy Father, the Pope?

The reasons were chiefly political. According to the most recent research work of Jugie, Grumel, Amann, and Dvornik, the schism commenced by Photius in 867 would never have happened had it not been for political rivalry concerning jurisdiction over Bulgaria. In 861 the Bulgarians were converted by missionaries from Constantinople. In 866 Pope Nicholas I. appointed Bishops for the Bulgarians in order to bring them under the jurisdiction of the Latin Patriarchate of the West rather than have them under the Patriarchate of Constantinople. The motive to maintain Rome's political authority over Constantinople was not absent, and from this point of view the move was a grave political mistake. The Greeks resented it, and Photius, Patriarch of Constantinople, wrote a reprehensible letter to the Pope in 867 in which he condemned the Catholic Church, and made various charges against her even from the doctrinal point of view. The undeniable provocation did not justify his doing this. The Pope excommunicated Photius, who retaliated by excommunicating the Pope, and the schism commenced. Photius made peace with Pope John VIII., and was duly recognized as Patriarch of Constantinople, and the reconcilitian endured so long as Photius lived. But trouble had been set on foot; and intermittent difficulties with Rome continued until 1054 when Michael Cerularius, the then Patriarch of Constantinople, renewed the break with Rome, moved by sheer ambition to be universal Patriarch over the whole Church. He won the Emperor to his side by appealing to national pride in the political importance of Constantinople. From that time on, no Patriarch of Constantinople has sought confirmation of his appointment from Rome, nor submitted to the jurisdiction of the Pope. Greek Delegates to the Second Council of Lyons in 1274, and again at the Council of Florence in 1439, admitted that they should do so, and return to unity with Rome. But on

each occasion on their return to the East their admissions were repudiated through national interests. So the Greek Churches continue in their schismatical state. Political quarrels and personal antagonisms, with faults on both sides, were the original cause of the schism, not dogmatic differences. But from a doctrinal point of view, the Eastern Churches are gradually drifting from orthodoxy, and yielding to the inroads of modernist influences.

—*Radio Replies*, (For copies address your order directly to Rumble and Carty, "Radio Replies," St. Paul, Minn., 50c for mission edition, 40c each for orders of 10, 24 and 50 copies 35c per 100).

MARY

AND THE CIRCUS...

Many of the circus folk are Catholics; there are countless stories of lion-tamers, slack-rope walkers and elephant's water-boys. But this is the story of Elmo the clown. It may be sure.. we tell it as we heard it at Saratoga Springs, N.Y., last fall.

From the moment Elmo shuffled out to the tanbark he had everyone spellbound. For Elmo was the star juggler of the Big Top| Chairs, striped balloons, Indian clubs and pen umbrellas, he tossed and caught them in night after night. He did cartwheels and somersaults. Staid old schoolmarms screamed till their ribs ached. Grumpy bankers rocked with laughter. Children cheered with mouthfuls of popcorn. Elmo was priceless.

But one night while the show was playing in a town near Boston, Elmo had a serious accident and was rushed to the local hospital. A priest was notified and hastened to his bedside. He found Elmo minus paint and costume a pale and worried man. The priest sat down and talked. Then he blessed him, and just before leaving pinned a small medal to Elmo's shirt. "There now, we'll let our Lady take care of you." And the priest went out.

It was about six months later on a Thursday afternoon that the priest was saying his Office in a corner of the church. The door opened and who should walk in but Elmo. He was carrying a suitcase. Before the priest could signal him, Elmo was half way up the aisle. The priest sat down and waited. Down at the front of the church Elmo did not kneel down. Instead he set his suitcase on a bench and opened it. He was taking off his coat!" (For a moment the priest was worried to see him don his oversized vest and swallow-tail). Soon Elmo was standing on his hands, and spinning cartwheels to the dancing flickers of the vigil lights. And now he was juggling umbrellas and candle sticks ,tossing them higher and higher into the air before the shrine of our Lady.

This wasn't quite religious. It was almost a blasphemy. But the priest understood. It was Elmo's thanksgiving to our Lady for his rapid and complete recovery. He wasn't too good at making beautiful prayers. Yet he wanted to show his gratitude somehow... the most perfect way he could. And his circus-act was the one thing he could do to perfection.

Here was something out of the story books come to life. The priest remembered a tale from the Middle Ages about a juggler and Notre Dame. And for that matter didn't John the Baptist somersault before our Lady when she visited Elizabeth? And King David himself doffed his coat and danced before the Ark.

—*Perpetual Help, New York.*

"Who's Afraid of Babies?"— Says Mrs. Hurd

—*a close-up published in Universe-Bulletin, Cleveland, O.*

So after the third baby was born, the doctor said she could not have any more.

So she said stuff and nonsense, men are always fussing.

God, she said, knws more about these things than doctors do.

So she had 12 more babies.

And today, as mother of 15 and grandmother of 14, Mrs. Joy Seth Hurd, at 52, is as lively as a rubber ball, as happy as her first name, and famous in spite of herself.

She shrugged when she was named Ohio Mother of 1946 by the American Mothers Committee of the Golden Foundation.

She shrugged again when she was selected as Catholic Mother of 1946 by the National Conference on Family Life.

Not that she didn't appreciate the honors. But: "What are honors? The children are the important thing."

Now don't get the idea that it is easy.

For 25 years, she always says to her friends, she didn't get a real night's sleep.

More than once, the doctor sat at her bedside in the hospital, shaking his head gravely and...fussing as men do.

With one of her babies she had an embolism.

With seven she had acute dilation of the heart.

With only one—the last— did the mystery of the wonder of new life come and go like a breeze.

Sometimes it was nip and tuck, but... well, here she is, children and grandchildren and all.

And everything lovely.

The other women— some of them —used to tell her she was foolish.

Her husband, a successful lawyer, and later a judge— why, look at all the fun she could be having.

And then they would give her the dismal business.

What if something were to happen to her?

What would become of the (three or four or five or six, as the case might be) youngsters she already had?

Wasn't she going too far?

That's the kind of thing they would throw at her.

And Mrs. Hurd would laugh—as she has laughed through life— and say, pishtosh, God would take care of her.

So there came the time when the same woman would say to other women: "Have you met Frances' family? Oh, you must meet them! They're wonderful!"

And Mrs. Hurd would sit there thinking how the tune had changed in a few years.

Certainly, she sat up nights when the others were having their beauty sleep, or reading the newest best seller, or having themselves a time at the shows.

Once, nine of the children were down with measles at once.

And of the nine, eight had ear infections that had to be lanced.

And of the eight, two had mastodiitis.

And Mrs. Hurd was cooped up in the hospital with five sick youngsters at once.

So what?

God would take care of her—and He did.

Somehow the youngsters got well.

Somehow she weathered her heart attacks.

Somehow she was cured of a severe illness that put her in the hospital for months.

And in the end, she had her family, her health, her lovely home, "the best husband in the world," and everything else that women less wise and less brave eat out their hearts for all their lives.

"If you've got faith, if you've got God, what else do you need?" she asks reasonably.

"Once we had five children in five years and four months. My health wasn't too good. There was only one place to turn for help. I put my burden on God, and let things take their course. And it all came out better than all right."

The thing about Mrs. Hurd is, she's got faith, and she's got backbone. And she proved it right along.

The way it started was this. She wasn't a Catholic, but her parents sent her to old Notre Dame Academy at Eighteenth and Superior in Cleveland.

Her father, a printer, didn't think much of the Church, but he thought a lot of its education.

She was only a child, but he used to warn he ragainst becoming a Catholic.

That was all very well, but:

"I was a lively kid. Too lively for the nuns, I think.

"The other children used to go to confession, and I would sit there crying because they came out cleansed of sin, and I—the worst in the class—couldn't."

So she came into the Church so she could.

When her father found out she was a Catholic, he didn't fuss much. In fact, he rallied around.

Once she brought home a boy friend. After the lad had gone, her father called her on the carpet and said: "I don't want that boy to come back here. He's not a Catholic. You took this on yourself— now marry your own."

So one day a friend invited Frances to a Hallowe'en card party at St. Joseph's orphanage. She said, "There's a young man I want you to meet."

On the street car, jammed with strap-hangers, the friend gave her the elbow and said: "There. See? That chap with the dark hair. That's the young man— Joy Hurd."

She looked at him and found him good— even though she had thought he was a blond, from seeing him in at play at St. Aloysius, wearing a wig.

They met that Hallowe'en. He proposed at a dance four months later—

He was 24 and serious. She was 17 and the exact opposite. The morning of the wedding, instead of waiting sedately for the march, she gathered her gown and veil in her arms and galloped up to the loft to hobnob with the choir, of which she was a member. She managed to get downstairs again in time to be married.

And to live happily ever after— not in spite of, but because of, 15 children.

The thing is, says Mrs. Hurd, you must treat children as you treat adults.

They are personalities, too, entitled to respect.

The mother must be close to them— so close that they'll bring their confidences to her and not to any one else.

Take the period of adolescence, which casts so many parents into something like despair: The thing to do is to give children the facts when they ask for them, as a friend, and keeping the spiritual always uppermost.

For instance, what's so difficult about explaining how babies come into the world?

"Blessed art thou among women, and blessed is the fruit of thy womb, Jesus."

Start with that, and it's easy.

And give the youngsters the run of the house.

Out the window, says Mrs. Hurd, with the idea of a home as a show place or a decoration.

"A home is a place to live. If the children break something, what of it? What's your bric-a-brac compared with the happiness of your family?"

And don't coddle the youngsters, she says. They've got to be self-reliant sooner or later, and it might as well be now. Her two youngest boys, for instance, deliver newspapers— get up before dawn in the winter and plod through the snow with flashlights. Does them good.

But the foundation of everything, says Mrs. Hurd, is example. You can't preach one thing and do another. Set the example, and the children will follow.

In the Hurd home, she said, the Sacred Heart is the spiritual head. The Blessed Virgin is the spiritual mother. St. Anthony is always there helping out with this problem and that.

"I never prayed," said Mrs. Hurd, "for worldly success for any of my children. I prayed that they would be kept pure. All the rest will follow."

As for the anti-lifers— the Planned Parenthooders, the Maternal Healthers, the anti-baby clinicians, all that crowd— the back of Mrs. Hurd's hand to them. She said, "No human being has a right to decide who shall be born— which soul shall enter the world, and which not. That's interfering with God. Sure, there are times when it's difficult for mothers— but the hour that's darkest is the time when God is closest."

Her pastor, the Rt. Rev. Msgr. J. J. Schmit says of her: "As her pastor for the past 25 years, I have had the opportunity to see and observe how a good wife and mother with a sane outlook on life can be both a credit to her Church and community and an inspiration that never ceases to influence the lives of those around her.

"Mrs. Hurd is the kind of a wife who says that she wishes she were as good as her husband— and the kind of mother who cheerfully accepted the responsibility and burden of a very large family because her philosophy of life is basically a real trust in God...

FROM THE BOTTOM OF THE BASKET

"You would like to know, in the first place, how I came by your "Redeemer's Voice." My neighbor, a good old lady, received a parcel from her friends overseas. At the bottom of the parcel there were a few papers, among them a copy of The Redeemer's Voice, which she allowed me to take home. I read it with enthusiasm..."

But you better read for yourself, in the Ukrainian section, what a young Lemko peasant girl has to say. It's a beautiful letter and you will be abundantly repaid for the little effort it'll demand of you.

In next month's issue you will find an English letter in our R.V. Digest, this time from a Canadian Ukrainian girl, a successful University student. Don't miss it.

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЬ І Є В ПРОДАЖІ

ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА НОВОГО ЗАВІТА

укладу о. А. Лугового
в мовах українській і англійській

Книжка формату 5½x8½ старанно напечатана і гарно оправлена, має 156 сторін і прикрашена 40-ма гарними ілюстраціями з життя Г.Н. Ісуса Христа. Писана приступно, вона легко зрозуміла навіть для молодих школярів.

Для пізнання життя нашого божественного Спасителя і Його науки навіть наймолодшими ця книжка є необхідна і повинна находитися в кожній греко-католицькій хаті. Ціна примірника з пересилкою 50 центів. Замовлення шліть до:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St., Yorkton, Sask.

Хто бажавби мати першу часть Біблійної Історії (Старого Завіта) нехай шле замовлення до автора на адресу:

REV. A. LUHOVY
Box 85, Ethelbert, Man.

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ КНИЖКА

"БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ"

Книжку під повищем наголовком написав Всеч. о. Степан Семчук а видав Комітет Першого Українського Католицького Конґресу Канади.

Книжка видана дуже старанно, на гарнім книжковім папері, має тверду окладинку, кілька знимок, сторін 32, формат середний. Написана в простенький та ясний спосіб, представить Вам чому то для нас Берестейька Унія була такою важною історичною подією.. Коли перечитаєте собі сю книжку, тоді доперва вповні зроумієте, чому ми тут в Канаді святкуємо 350 ліття Берестейської Унії.

Ціна книжки 25ц. за примірник. При більших замовленнях дістаєте відповідний опуст. Замовляйте собі сю книжку в своїх оо. Парохів або пишіть впрост до Централі Українців Католиків Канади на понищу адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC COUNCIL
431 Main Street, Winnipeg, Manitoba

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 18, No. 9. September, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

Лист "Незнаної Дівчини з Лемківщини," котрий ми були помістили в останньому числі викликав значне зацікавлення серед наших читачів як бачимо з листів, що напливають до нас. Один з них містимо на іншому місці— він теж з пера— і серця— емігрантки з Лемківщини.

Коли це число Голосу Спасителя дістанеться в руки нашої дописувачки на Лемківщині, це щире заінтересування наших читачів певно буде для неї милою нагородою за труд у написанню свого листа. Ми радіємо сердечно тим гарним духом, котрий наші читачі проявляють у своїх листах. Паням Нагірній і Величенко щире спасибі за жертви прислані з тої нагоди.

В минувшому числі був поміщений також лист від хорої пані Даньков— він рівнож викликав симпатію добрих душ. Лист п. Нагорняка ми вислали їй. Якось все находяться християнські душі, що співчувають з недолею своїх ближніх, хоть вони зовсім чужі та незнані для них. То є дух Христового Євангелія, котрий ми повинні плекати і розвивати. Наші взаїмні відносини не є "бизнесові," а оперті на засадах щирої братньої любови проголошеної Христом Спасителем для всіх Його учеників.

Годі поміщувати всі листи, що приходять до нас, на сторінках Голосу Спасителя. Наші читачі і дописувачі можуть бути однак певні, що їх просьби й потреби щоденно поручаємо Господу Богу на Службі Божій та у щирих молитвах до нашої Покровительки Матери Божої Неустанної Помочі. Нехай і наші читачі взаїмно поручають себе ласкавій опіці Серця Христа Господа і Його Пресвятої Матери.

* * *

На висилку Голосу Спасителя скитальцям прислали нам: п. В. Біда для Вол. Стельмаха 1.00, пані В. Слотник 2.00, п. М. Білецький (мол.) 1.00, пані Е. Нагірна 2.00, пані М. Величенко (для "незнаної дівчини з Лемківщини") 1.00. — **Жертву $10.00 п-ва І. і М. Білецьких передалисьмо до Місійного Товариства на літургічні річи.**

Жертви на Пресовий Фонд: Пані Т. Коновальська $20.00, пані П. Кайн 75ц., п. І. Прийма 1.00, п. Я. Додич 75ц., п. І. Прокопович 1.00.

Усім жертводавцям складаємо найщирішу подяку. Боже Вам благослови!

Рівнож дякуємо сердечно нашим щирим приятелям, що стараються приєднувтаи нам прихильників і нових передплатників: Впр. о. Хомяк, ігумен монастиря в Роблин приєднали 17 нових передплатників. Пр. оо. Василіяни 4, Всеч. о. Е. Фик 3, Всеч. о. А. Фик 1, п. С. Бігун 1, пані К. Фрон 1, п. Е. Тофан 1.

Нашим давним передплатникам щира дяка за численні гарні листи при нагоді відновлення передплати.

Поручаємо набожним молитвам наших читачів померших наших передплатників: А. Гарасима, І. Дмитерка, І. М. Якимищака і Р. Слюсара.— Вічна Їм Память!

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Між літургічними ризами є одна, що зветься **Сакос**. Скажіть, **хто надягає на себе ту ризу:** піддіякон?... діякон?... священик?... єпископ?... митрополит?.. **До чого подібний Сакос?**

2. Чи пригадуєте собі, **скільки разів** священик каже **Мир всім** підчас Служби Божої? Скажіть, **коли саме, в котрій частині Служби Божої** священик поздоровляє вірних, кажучи **Мир всім?**

3. З-поміж чотирьох Христових Євангелистів **тільки один росказує про Царів,** що з далекого Сходу прийшли до Вифлеєму, й принесли золото- кадило— миро в дарунку Божому Дитяткові. Чи знаєте, **котрий саме** Євангелист про це згадує? (Матей?... Марко?.. Лука?... Іван?...)

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Щасливі ті, що не бачили, але повірили"?

5. **Скільки є Таємниць Святої Вервиці?** Попробуйте вичислити ті Таємниці, поділивши їх уперед на три групі, а саме на Таємниці: **а) радісні, б) страсні, в) славні.**

6. **Не всі** Христові Апостоли були звичайні, прості рибаки: **хтось** між ними мав високу, і (як на ті часи) навіть дуже високу освіту. Чи знаєте, — **хто саме?**

7. Притчу про Митаря та Фарисея чули ви вже, мабуть, багато разів. А тепер відповіджте на оці два прості питання: а) **Що особливо подобалось** Господу Богу в **митаревій молитві?** б) **Що було особливо огидне в молитві фарисея?**

На одне й на друге питання намагайтесь відповісти **тільки одним словом.**

8. В Святій Євангелії стоять записані ці слова: **"Направду, Чоловік цей був Божий Син!"** Чи знаєте, **хто саме висловивсь** так про Господа Нашого Ісуса Христа?

9. Єретики та всякі сектярі завжди намагались Христовій Церкві шкодити. Одначе при тім **віддали вони їй** (розуміється, **нехотячи) велику прислугу.** Чи знаєте,— **яку?**

10. Ізраїльський нарід ніколи так високо не стояв, цебто ніколи не зазнав такої слави, могучости й добробуту, як за двох своїх найславніших царів, —**Давида й Соломона.** Ми, українці, глянувши уважно на історію свого народу, можемо сміло сказати, що **й у нас був колись могутній, український Давид та й преславний його син, український Соломон. Чи** додумаєтесь, **котрих то двох** наших колишніх володарів **можна прирівняти до Давида й Соломона?**

11. **Чи можна казати,** що Святіший Отець Римський Папа,— це **Наслідник** Ісуса Христа?

12. Що ви думаєте про це: Чи перед Святим Апостолом **Петром** був уже на світі хтось, що називався **Петро,** чи може Христовий Апостол був перший із усіх, що таке ім'я одержав?

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ
НА КОНҐРЕСІ "ПАКС РОМАНА" В ЕСПАНІЇ

В "Атенах Еспанії" себто в прегарному місті Саляманка, а відтак в палаті — монастирі Филипа II, Еврикоіяль, відбувся в днях від 21 червня до 4 липня 1946 р., 19-ий Міжнародний Конґрес католицьких студентів вищих університетських шкіл "Пакс Романа." В строгій авдиторії Саляманського католицького університету, а відтак в містичній та величавій салі капітули в Ескоріяль, засідали протягом двох тижнів молоді представники інтелектуального життя 32-ох ріжних народів.

Тут, серед памятників світлої минувшини Саляманки, в півтіні могучого Ескоріялу, представники 32-ох народів, оживлені духом християнської єдности, злучені жаром Христової любови та переняті небезпекою хвилі заглублялися довгими днями в проблему ґідности людської особи, її прав та обовязків в родинному, суспільному й соціяльному житті. Перед загрозою брутального матеріялізму й неґаціею вищих прав людини, молоді християнські сили видвигнули величаву й вселюдську науку Христової Церкви про перші й абсолютні права людини, яким повинен служити й яких мусить боронити зорґанізована сила суспільности— держава. Людина не існує для держави — але держава для людини. І людина остільки зобовязана помагати державі, оскільки держава буде помаґати стати її людиною. В противному случаю, держава буде надуживати своєї сили, стане узурпатором чужих прав та тюрмою людського духа. Таке поняття держави, гасло нинішнього матеріялізму то сором нашої цивілізації, повинно щезнути з лиця світу...

В колі цих численних народів мав свій голос і наш народ. Українська делеґація, яка заступала безпосередно українських студентів на лювенському університеті в Бельґії, а посередньо й силою фактів ціле наше студентство, яке до війни було зорґанізоване в Т-ві українських католицьких студентів "Обнова", брала активну участь в працях Конґресу. Виступи наших делеґатів були приняті симпатично і з великим зацікавленням. Господарі Конґресу — еспанці як і інші чужинецькі делеґації були поінформовані про наші справи та радо й горячо співчували теперішній долі нашого народу. Найвищі духовні власти, яким була представлена наша делеґація знали про трагічне положення нашої Церкви — та часом, як ось Кардинал з Толедо, примат Еспанії, довше навіть розмовляли на цю тему. Вершком зацікавлення Конґресу нашою Церквою було внесення протесту канадійської делеґації проти переслідування української Церкви. Цю пропозицію весь Конґрес приняв одноголосно ґучними оплесками. Це був памятний день 2-го липня, над вечір, день коли то рівнож на новому континенті, в Канаді, українці католики були зібрані щоб відсвяткувати 350-літню річницю Берестейської Унії. В цей день два світи: новий і старий — запротестували проти насильства сумління і мучеництва невинних...

Конґрес рівнож дуже активно зацікавився питанням допомоги для наших студентів. Ця справа була навіть предметом одного засідання але досі позитивний вислід ще не наспів.

Особлившим способом Конґрес рівнож зацікавився й нашим обрядом. Два рази учасники Конґресу були офіційно на нашій Службі Божій, числено приступали до св. Причастя та любувалися співом нашим делеґатів. Місцева преса подала знимку цеї урочистности, а численні конґресисти протягом тижневого побуту в Ескоріялі приходили часто на нашу Служ бу Божу та приступали до св. Причастя. При кінці Конґресу наша делеґація зі совїм духовником була запрошена до Церкви оо. Редемптористів в Мадриді співати Суплікацію. Перед відправою пояснено голосника ми хто такі українці та в якім обряді відправиться Суплікація. Як завжди, так і цим разом наша духовна музика зворушила чужинців.

В так великому числі конґресистів (около 300) трохи замітною була неприсутність наших братів з Нового Світа. Вони ж нині одинокі з поміж нас, що мають найбільші можливості представляти наш розсіяний по цілому світі народ.. Лист і телеґрама Голови Унійної Комісії професора др. М. Чубатого до Президії Конґресу зробили на учасників дуже гарне враження. Більше число наших делеґатів могло зробити прекрасну працю, а нагоди до того не бракувало. Симпатії і зрозуміння для України були в серці і на устах всіх чужих делеґацій. Навязання дружніх звязків, створення взаємних відносин були річчю дуже легкою.

Орґанізація Конґресу була прекрасна. Господарі Конґресу робили все, що було можливе, щоб заімпонувати чужинцям. Приготовано для конґресистів першорядні готелі та влаштовано прекрасні прогулки до Толедо, Авіля, Альба де Тормес і інші; для них були зорґанізовані ріжні народні свята, приняття, візити історичних та артистичних памятників.

Конґрес "Пакс Романа" в Еспанії залишив у всіх учасників дуже милий спомин. А одною із черт нинішної Еспанії, яка робила на учасників Конґресу найбільше враження — це безперечно її гаряча релігійність та її християнське життя, згода й єдність всіх кругів суспільности у Христовій вірі.

— о. др. М. Германюк, ЧНІ.,
духовник української делеґації на Конґресі "Пакс Романа."

— "Вісті".

СЕРЦЕ ХРИСТІЯНСЬКОЇ МАТЕРІ

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Отці,—Дуже красно дякую за гарний лист і запрошення на Ваше велике торжество. Радаби приїхати, та на жаль не година, то посилаю свою жертву для отців, котрі маються висвятити.

Желаю їм від Бога благословення кріпким здоровлям, щоби були з них добрі Отці перед Богом, котрих Він так полюбив і взяв за Своїх синів. Нехай Бог благословить і Вам, дорогі Отці, котрі так щиро працюєте над ними.

Дай Боже і мому синочкови щасливо дочекати тої хвилі.— Слава Ісусу Христу!

— Софія Годована.

ДО ПРОБЛЕМ СВІТОГЛЯДУ

БОГ

У нашому столітті віра в Бога, релігійні почування та релігійні практики людини сходять на останній плян, стають або словами без значіння, або звичайним заскорузлим формалізмом чи механічним призвичаєнням без ніякого внутрішнього переконання. Така тенденція помітна була в умах одиниць ще в часі назрівання французької революції, вона скріпилась і поширилась у минулому столітті, а в XX-му головно ж від т.зв. жовтневої революції 1917 р.— почала опановувати цілу земську кулю і довела сьогоднішню людину до того, що вона забуває зовсім про Бога. І от у висліді цього живемо в часах, коли більшість людей про Бога взагалі не думає; коли державні мужі на політичній арені світу при подіях вслюдської ваги складають присягу, вступаючи на даний пост, не на Бога, а на людськість; коли в загально публичних подіях толерують безвірство чи ворожість до релігії і виправдують це поглядом, що релігійні почування не мають нічого спільного з державною політикою, бо ж це приватна річ кожної людини, і прикривають гаслами... толеранції чужих переконань та "демократичними" засадами. Живемо вкінці в часах, коли люди роблять своїм богом якусь одну людину чи націю, або за центральну справу для людства вважають якийсь естетизм, культурний поступ чи що інше. Живемо в часах, коли Бог, що нас, людей, сотворив і так щедро обдарував усякими талантами, має перед людства найбільше ворогів. Що за трагічне непорозуміння, ба навіть опутання людських умів силою нечистого!

І тому проблему Бога й Церкви годі нам пропустити в наших світоглядових роздумуваннях; ми мусимо зупинитись коротко на ній, як на другій головній точці виходу, другій не в значінні "другорядній," а як на другій у тому порядку, в якому йдуть оці роздумування; бо— як ми вже згадували— Бог є нашим початком, Він теж і наша остаточна ціль. І в ньому розділі приходимо до проблеми Бога, а в черговому прийдемо до Його установи на землі— Церкви.

Бог— це в першу чергу ота правдива дійсність, з якої мусимо собі конечно здати справу, Дух сучасного фізикалізму опутав людські серця так, що вони просто забули, що крім того всього, що видиме і доступне нашим змислам та розумові, існує ще інша правдива дійність, від якої залежне все. Від нас світ не почався і на нас не кінчається, тому не шукаймо тієї дійсності в собі, але там, де вона фактично може бути.. і думаюча людина має довкола себе в усій природі такі наглядні докази на існування вищої сили, так наглядно відчуває її всім своїм єством; так ясно може переконатися про всю свою слабість,коли йде про всякі матеріяльні речі, та про велику силу й вищість над матерією духа, що існує і ділає без огляду на вязниці, концентраційні табори чи всякі бомби включно з атомовою, — що мусить прийняти Бога за щось дійсне, за факт. Не є нашим

завданням доказувати існування Бога та правдивість того всього, чого вчить християнська релігія. Це справа віри, і в цій ділянці людський розум не може всього до кінця збагнути та зрозуміти. Одначе сама природа, само природне обявлення говорить нам так багато про свого Творця, що сумніватись у Його дійсне існування думаюча людина не може, хоч є багато справ для неї незрозумілих.

Та про Бога говорить нам не тільки природне, але теж і надприродне обявлення. Що це таке, побачимо з такого прикладу: Твори якогось маляра, напр. Рафаеля чи Мікельанджеля, вже саму собою говорять про свого творця та його ідеї; але ж наскільки більше ми могли б сказати про нього, колиб одержали від нього самого відповідні листи з поясненням цього чи того. І такими Божими листами до людей є християнське обявлення, чуда, а в першу чергу Святе Письмо, що в ньому центральною постаттю, довкола якої все обертається, є сам Син Божий— Христос, що посланий Богом, жив на землі як Богочоловік повних 33 роки та навчав. Він доповнив те, чого ще вповні не сказав Старий Завіт, вияснив найкраще велич, всемогучість і любов Божу та дав на це докази своїми чудами, головно ж власним воскресенням; Він став основоположником нової християнської релігії, науки повного і правильного почитання Бога, правдивого життя і любови.

І ця християнська релігія, названа іменем самого Божого Сина, це для нас найпевніший і найтривкіший дороговказ у житті, це теж остоя і прибіжище нашого туземного, тепер такого страшного й чорного та повного розпуки й безнадійности, життя. Нічого нам шукати деінде розради, спокою і щастя. В ній знайдемо все: і себе самих, і нашу майбутність, і правдиву щасливість. Але щоб це сталося, мусимо відвернутись від духа сучасних днів та відродити в себе правдиву релігійність, правдиву віру апостольських часів, віру, що не скомплікована модерною помотаною наукою, в якій уже не можна розібратись, віру, що не опанована духом модерної цивілізації, а віру, щиру й безпосередню, таку, яку проповідував Христос та яку зберігає Його св. Церква.

Тієї віри нам так тепер треба! Віри в Бога, що вічний, незмінний і всюдиприявний; що всезнаючий і всерозумний; віри в Бога всемогучого, святого і справедливого; безконечно доброго, милосердного і ласкавого; віри в Бога правдивого!

Нам так потрібно віри в Сина Божого! Того, що зійшов на землю і навчав про любов і вічність; що ради нас дав себе розпяти на хресті розюшеній юрбі, повній ненависти між собою, якій простив; Того, що воскрес і колись нас судитиме.

Так потрібно нам вірити в Святого Духа, нашого потішителя, подателя благодаті й життя, та просити Його, щоб прийшов тепер до кожного з нас, замешкав у нас та очистив нас від усякої скверни, що її повне людське життя, і спас нас.

Людство ще горде на свій розум і технічні досягнення, воно гейби стидається покоритись Божому маєстатові, вважаючи це ніби ганьбою; а і про багатьох тих, що ніби вірять у Бога, можна сміло сказати словами Ісаї: "Цей нарід почитає

мене устами, але серце його далеко від мене."

Як інакшне виглядало б і почувалися б ми всі, коли б у всьому світі лунало могутнє, проводжене в нашому щоденному практичному житті гасло: Тебе Бога хвалим!

Колегія оо. Редемптористів
Роблин, Ман.

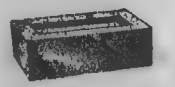

ПРОСИМО

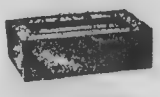

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі Добродії:

Ф. Стельмах 1.00, Гр. Хорунжий 4.00, Й. Шевернога 1.00, Олена Милер 1.00, Анна Сеньків 1.00, Николай Бородій 1.00, Олекса Ливан 4.00, Ю. Ушер 1.00, Анна Гречковий 1.00, Михайло Марцинюк 1.00, Петро Скірніцький 1.00, Анастазія Земляк 1.00, Михайло Ковбель 1.00, Апольонія Москаль 10.00, Анна Бородай 6.00.

Хто слідуючий? Щиро дякуємо за ласкаві жертви.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ХТО ВИГРАВ?

В неділю 25-го серпня відбулась розігравка в користь будови церкви Преображення Г.Н.І. Христа в Роблин, Ман., Нагороди одержали особи слідуючих чисел: 1393, 2588С, 1494, 2785, 1384С, 3498А. З цієї нагоди щиро дякуємо всім, що самі закупили книжечку, чи більше книжечок тикетів, чи їх розпродували між другими, або зложили свою жертву на будову церкви. Нехай Божественний наш Спаситель якнайщедріше винагородить усіх наших добродіїв, що трудом і жертвою причинились до цеї розігравки.

оо. Редемптористи, Роблин.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Ризу, що зветься **Сакос,** надягає на себе єпископ до Служби Божої, замість **фелона. Сакос дуже подібний до діяконської Дальматики.**

2. **Три рази. а) Перший раз,** коли хор скінчив **Святий Боже,** священик співає за Престолом Воньмім,— **Мир всім** — Премудрость! Воньмім! б) **Другий раз** каже священик **Мир всім** перед **Вірую. в) Третій раз** по **Отче Наш.**

3. **Святий Євангелист Матей.**

4. Восьмого дня після Воскресення, явившись своїм Апостолам, Господь Ісус делікатно картав святого Тому за його не довірство. А коли той, упавши на коліна, закликав із глибини душі: "Господь мій і Бог мій!" Ісус ласкаво промовив: "Тому що ти побачив мене,ти повірив, Томо. Щасливі одначе ті, що не бачили, але повірили."

5. **Є п'ятнадцять Таємниць** Святої Вервиці. Ось вони:

І. Радісні Таємниці:

а) Архангел Гавриїл благовістить Пречистій Діві Марії

б) Пречиста Діва відвідує Святу Єлисавету

в) Пречиста Діва привела на світ Дитятко Боже в Вифлеємі

г) Пречиста Діва несе Боже Дитятко до Єрусалимської Свя тині, сорокового дня по Його народженні

ґ) Пречиста Діва віднаходить дванадцятилітнього свого Ісуса в Єрусалимській Святині.

ІІ. Страсні Таємниці:

а) Ісус заливається кривавим потом у Гетсиманському Городі

б) Ісуса прив'язують до стовпа, й немилосердно бичують

в) Ісусові на голову вкладають терновий вінок

г) Ісусові на плечі завдають тяжкий хрест

ґ) Ісуса на хресті розпинають

ІІІ. Єлавні Таємниці:

а) Ісус із мертвих воскрес

б) Ісус вознісся на небо

в) Ісус зіслав Апостолам Святого Духа

г) Іус узяв Пречисту Діву Марію до неба

ґ) Ісус свою Пречисту Матір у небі на віки вічні прославив.

6. Святий Апостол Павло.

7. На перше питаня відповідаємо: **Покора,** на друге: **Гордість.**

8. Так промовив то римський офіцер (сотник), що на Голгофті коло розп'ятого Спасителя на варті стояв. Побачивши, які великі чуда діялись при смерті Нашого Господа, той поганин ударився в груди й закликав із глибокою вірою: "Направду Чоловік цей був Божий Син!"

9. Єретики й усякі сектярі **нехотячи** віддали Католицькій Церкві велику прислугу тим, що **змусили її думати,** як на їхні закиди відповісти, і як перед їх атаками боронитися. В тій страшній боротьбі з еретиками й сектярами Свята Церква загартувалася, набула великої вправи та гнучкости, а її вчені богослови знайшли мудрі відповідь навіть на найстрашніші та найхитріші закиди. Тепер уже неможливо, щоб якийсь "мудрець" сказав щось проти нашої віри таке,що Католицька Церква на те не могла б рішуче та переконливо відповісти. У своїй невичерпній мудрості Церква має готову відповідь на все.

10. Наш український Давид, —то Святий Володимир Вели-

кий, а Соломон,— то Володимирів преславний Син, Ярослав Мудрий. У теперішню пору нашого лихоліття, ми з особливою пошаною згадуємо тих двох колишніх українських Володарів, бо за їхнього володіння Нарід наш стояв на вершку своєї могучости й слави.

11. **Ні,** так казати не можна. **Ісус Христос не має, та й не може мати наслідника.** Земний володар має наслідника по своїй смерті. Ісус же Христос — вічний, невмірущий Володар, отже наслідника мати не може. Він має тільки **намісника, цебто слугу.** Римський Папа, це лиш **Христовий Намісник-Слуга.**

12. Святий Апостол Петро був перший із людей, що так називався. Таке ім'я дав йому сам Господь Наш Ісус Христос.

ВЕЛИЧАВЕ ТОРЖЕСТВО В РАССЕЛ, МАН.

Неділя 4 серпня заповідалася гарно. На дворі чудова погода —гарно світило сонце й я постановив поїхати на відправу до нашої церкви в Рассел, Ман. Їду я до своєї церкви, коли тільки там відправа, бо люблю свою церкву, свій обряд, люблю бачити, як нарід горнеться на богослуження. Хоч церковця наша маленька, та мимо того нарід до неї горнеться. Побудовано ту церкву спільними силами з поміччю других добрих людей. Хоч наша церковця не велика, не прикрашена ще може як другі церкви по великих парохіях, всетаки сподіємося, що з Божою поміччю нам вдасться її колись гарно викінчити, бо нарід розуміє чим є церква й до неї горнеться. Як кожної відправи так і дня 4 серпня радо їхав я на Службу Божу до нашої церкви. І Богу дякую що поїхав я тоді до церкви, бо ті, що тої неділі не були в церкві дуже за тим жалували. А причина моєї радости ось така: Несподівано тої неділі приїхало до нас двох молодих діяконів зі священиком з недалекого Роблину, щоб нам справити велику несподіванку. Приїхали молоді два діякони, ще й взяли собі до помочі двох предстоящих, щоб у нашій церкві відправити Службу Божу торжественну. Багато людей вже давно бачили таку гарну й величаву церемонію і тому дуже уважно всі дивилися, як ті молоді діякони відправляли у нашій церкві Службу Божу. Для усіх була це над звичайно торжественна хвиля. Точно о 11 годині почалася Служба Божа. Усіх нас пронимало чувство святої радости, коли ми почули ті молоденькі голоси, що перший раз співали торжественну Службу Божу, про котрих ми знали що незадовго мають дістати свячення. По Євангелію о. Шавель, ЧНІ. сказав нам, що ті діякони мають прияти за місяць свячення в йорктонській церкві, а тепер перебуваючи на вакаціях в Роблині, Ман., приїхали тут до нас відправити нам торжественну Сл. Божу в нашій церкві в Рассел, Ман. По проповіді виголошеній на тему Євангелія, продовжалася дальше торжественна Служба Божа, а я в душі гарячо дякував Богові, що дав мені переживати такі гарні хвилі в нашій таки церкві в Рассел. Пригадалися мені старокраєві відпусти, де то колись я бував будучи малим хлопцем, як то відбувалися величаві церемонії, пригадалася мені не одна гарна хвилина з молодих літ. Таку величаву церемонію бачив я вже дуже давно. В душі дякував я Богові, що щось подібного побачив я тут у себе і тому кажу, що варта було тої неділі бути на Службі Божій в Рассел. Я горячо просив Бога, щоб нам дав ще більше католицьких священиків, а тоді ми частіше малиби такі гарні церемонії, більше релігійної свідомости, більше працівників в винограднику Христовім. Наш нарід відновивбися колиб то мав велике число священиків-місіонарів. Коли я вертав до дому у своїй душі казав я собі: Варто було нині поїхати на відправу до Рассел, варто помагати своїй церкві, бо наша церква представляє велику силу для народу.

Молодим діяконам желаю якнайкращого успіху в новій праці, найбільшого Божого благословення на ниві Христовій. Нехай працюють не тільки в одній околиці, але по всій Канаді для нашого дорогого українського народу.

Такі самі гадки пронимали інших, що тої незабутної неділі були на Службі Божій в Рассел. Так про цю відправу у нашій церкві будемо довго памятати, говорили люди, коли то скінчилася відправа й коли супроводжали діяконів в гостину до п. Андрея Лапки, місто-председателя нашої церкви й заслуженого піоніра цеї околиці.

Парохіянин..

"ХОДИ СЛІДОМ ЗА МНОЮ"

Кого ці слова не цікавлять і хто їх не розважує? Дві тисячі літ проминуло від цього часу, коли то наш Божественний Спаситель, Ісус Христос кликав до наслідування Його. Від цього часу багато змін настало, але ті слова не підлягають жадним змінам.

Дня 15 серпня, вечером зібралися рідні і близькі приятелі п. Мирослава Дзюрмана до Інституту ім. Митрополита А. Шептицького, Торонто, Онт., щоби попращати Мирослава, котрий відіздив на фільософічні студії до оо. Редемптористів в Йорктоні.

Мирослав є сином Михайла й Ксені Дзюрман, котрі є взірцевими членами парохії св. Йосафата, Вест Торонто. Їх старший син Василій є священиком у парохії Пресвятої Евхаристії на Ість Торонто.

Покінчивши взірцево студії, перше в школі св. Ріти а потім "гай скул" у Християнських Братів, де був нагороджений кільканадцять разів пугарами та іншими відзнаками, полишає світ і його приманчиві утіхи та прямує за покликом.

На вечірнім прийняттю багато висловили свої почування й радість, що мали честь товаришувати з ним. Хочу сказати, що він є в повнім значінні товариської вдачі і ще мріяв про будову сильної організації для католицької молоді на провінцію Онтеріо. Був вибраний заступником голови на Онтеріо для УКЮ, але полишив з вірою, що другі це сповнять. Довершив незабуте діло — зібравши хлопців на реколекції, із котрих всі були вдоволені.

Честь Вам родичі за таких гарних синів! Тобі, Мирославе, дякую за товариське, на жаль, коротке наше життя, але і надальше ми всі і я будемо з Тобою "едино" у молитвах.

Василь Шашкевич.

о. др. Іван Чинченко

ПРО РЕЛІГІЙНО-ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ НАШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Як тільки страшні орди посунули зі сходу, нарід наш побачивши і переживши страшні 22 місяці першої окупації ворогом Галичини, втікав в світ за очі. Куди втікав, а втікав. Кожен намагався пробратися в західні терени Німеччини, бо вже було видно, що цей жахливий режим в Неміччині паде, Німеччина війну програла, захід Німеччини буде занятий англійцями та американцями, і там на заході Німеччини під американцями й англійцями наші люди сподівалися знайти захист, притулок, гуманність і справедливість. І, звичайно не помилилися. В кожнім місті, містечку і селі західної Німеччини можна було зустріти українців. В одних місцевостях більше, в інших менше. В південно-західному куті Баварії, округи Зонтгофен теж було до 9 соток родин. Спочатку ця місцевість була зайнята французами, а день в середніх числах липня місця французів підмінили американці. Як тільки прийшли американці, то видали наказ, що всі чужинці мають переселитись до таборів. Настрашені ми були тими таборами ще за німців, та ще й кемптенська трагедія страшила всіх нас, боялися ми входити до табору. Посилали делегацію до американського старшини, просити, щоб залишитися мешкати на приватних мешканнях, старшина дуже дивувавсь і навіть сміявся, що ми боїмося переходити до табору. Запевнив нас, що нам буде значно ліпше і безпечніше, ніж на приватних квартирах. Для табору були відведені великі артілерійські касарні. До табору переїхали ми 2 серпня, а 5 серпня, в неділю вже відправлено першу Службу Божу на коритарі, в кутику. Хлопці і дівчата зладили престіл, де й набрались українські вишиті обруси, рушники, дивани, коври, свічки і т.п. Риз і антимінс позичили у місцевого німецького римо-католицького священика. Правда, ризи латинського обряду трохи дратували очі наших людей, особливо православних, але що поробити, свого нема нічого, навіть реверенди не мав я. Все те конче необхідне, що було можливість взяти підчас втечі, в дорозі воно і втрачено підчас бомбардування одної залізничої стації. Так ми в перших днях життя в таборі, відразу зорганізували і місце для молитви. 17 серпня 1945 почалось навчання в народній школі і гімназії, де почав я навчати і релігію для чого було відведено 2 години тижнево. 19. серпня, в день Преображення Господнього після урочистої Сл. Божої за нашим прадідівським звичаєм посвячено яблука. Кожен пригадав як то святились яблука під церквою в своїм селі... полились сльози жалю у багатьох присутних, особливо у наших жінок... очі вміщені на кожному місці. 22 вересня був знаменний день в житті нашої релігійної групи— охристив я 23-річного мусульманика з Югославії. Але життя свого вимагає. В суботу 22 вересня поблагословив я на супруже життя, а вже в слідуючу суботу вінчав я ще 4 пари. В жовтні протікало буденне життя, а під кінець жовтня— набли жувалась річниця смерти бл. п. Блаженнійшого Митрополита нашого Кир Андрея Шептицького, а тому ми останній тиждень в жовтні оголосили жалібним тижнем. В понеділок на початку цього тижня було відслужено Заупокійну Сл. Божу, а кожен вечір відправляли молебен до Серця Христового і Панахиду за спокій душі нашої так скоро незамінимої втрати. В суботу вечером відслужено парастас, а в неділю Заупокійну співану Сл. Божу. Жінки приготовили тетрапод з образом небіщика Митрополита. Підчас Панахид говорив я про покійного Митрополита з такою послідовністю:

1. Життєвий шлях Митрополита, 2. Митрополит А. Шептицький і гр. катол. Церква, 3. Митрополит — добрий Пастир, 4. Митрополит— Державний Муж, громадський діяч і опікун, 5. Митрополит А. Шептицький і справа поєднання Церков на укр. землях, 6. спомин про мою працю в Митрополита А. Шептицького, 7. За змістом Євангелії— Добрий Пастир. 1-го листопаду відправлено урочисту Сл. Божу, а по Сл. Божій Панахиду за спокій душі покійного др. Левицького, бувшого Президента ЗУГР. Вечером в театральній залі відбулася спеціяльна Академія з нагоди роковин листопадових подій в Галичині. З особливим завзяттям готувалися до Різдвяних Свят. Але самі свята принесли замість радощів— смуток. Свято ми розпочали 6 січня о год. 7 вечером в каплиці. Було відслужено Вел. Повечеріе. Каплиця не могла вмістити вірних, бо прийшли українці обох обрядів. Стіни каплиці здрігували від риданя присутних, коли я читав Святочне Послання Їх Ексцеленції о. Николая Волковського, Апост. Візитатора і Адміністратора Гр. Катол. Церкви в Німеччині. Після Богослуження більшість мешканців табору перешли до театральної залі на спільну Свят-Вечерю, де після поділу просфори, побажання, риданя, співи, плач, коляди, сум. Першого дня було відправлено урочисті Сл. Божі в каплицях укр. катол. і УНПУ. Вечером, церковна рада УНПУ в нашому таборі запросила на "шматок хліба та дрібок соли" до театральної залі з нагоди посвячення каплиці УНЛУ. Знов, привитання, побажання, сльози... коляди. А ось і хлопці з Вертепом прийшли. Першим "ангел" сповістив про народження Божого Дитяти. Ось "влітає" злий Ірод... Де тут ті, що українцями себе звуть, де ті, що ждуть самостійної України, де вони... всі мусять загинути, смерть їм усім, крови-ии... ох..... крови..." Ось "Біда" прийшла з погордами... що: як не верниться на "радіну"... то смерть вам усім. Ось Мудрці зі Сходу дари принесли, а "Гість у Запоріжжя" прийшов всіх потішити, що скоро проминуть тяжкі часи, і всі ми з Єгипту повернимось до нашого Назарету, Матері України. Так, і в мистецтві нарід оплакує своє горе. Нарід терпить, нарід скитається, але зі своїм гордим національним "Я" не клониться перед ворогом України. По обіді 2-го дня Різдвяних Свят з кімнати до кімнати табору ходили хлопці з вертепом, зібрали 1210 нім. марок, які переслали в розпорядження гр. катол. Духовної

Семинарії в Баварії. На третій день Свят церковний хор гр. катол. каплиці ходив з колядою до кожної кімнати, до кожного закутку, і до пивниці і до станиць, всюди де мешкали наші нещасні. В багатьох кімнатах підчас співу коляд жінки увесь час плакали. Колядою зібрали 1420 марок, які переслали "Рідній Школі", а пізніш 1400 марок дали на допомогу студіюючій молоді. Так наш нарід сам собі допомагає. Так само урочисто відсвяткували і Богоявлення. На урочисту Сл. Божу були запрошені катол. священики латинського обряду з польського табору і німецької катол. церкви. Обидва були захоплені красою нашого обряду. По Сл. Божій відбувся "Йордан." Посеред подвіря табору хлопці та господар з Жидачівщини Іван Бідичук, приготовили з леду хрест і престіл. Гарно удекорували ілинкою, де в присутности багатьох людей ріжних національностей відбулося посвячення води.

9 лютого табор в Зоитгофені зліквідовано і перевезено в 3 місце. Наша невеличка громада з 180 осіб переїхала до м. Іменштед і приміщено в школі. Не знайшлось спочатку місця для каплиці і престол примістили на коритарі. Тут ми двічі кожного дня засилали свої молитви до Всевишнього. Зособливим набоженством провели першу неділю великого посту. В суботу першого тижня посту майже половина мешканців нашого табору приступила до св. Причастя, до якого готувались молитвою та наукою протягом цілого тижня. В пятницю вечером на запросини прибув отець М. Федорович ЧСВВ, який сповідав і в суботу відправив Сл. Божу і перед св. Причастям закликав їх, щоб вони до Господа горнулись так, як протягом усього тижня, а Господь вас не опустить. Другий тиждень посту, це був тиждень молитви діточок. Діточки кожного вечоря приходили на молитву, слухали поучень, в суботу всі приступили до св. Сповіди, а в неділю до св. Причастя. 4 діточок причащалось вперше. Підчас відповідних церемоній нашого обряду, багато присутних вірних не стримали сліз. В Страстний Четвер знов багато вірних приступило до св. Сповіді і св. Причастя. Багато старших людей нашого табору обох обрядів протягом Вел. Посту двічі приступили до св. Сповіди. Особливо смутними і багато сліз було пролито підчас Великодних Свят. У Великодню суботу о год. 10. вечора відправлено Надгробне, по Надгробнім читали Діяння св. Апостолів до 2-ої години ночі. Були виставлені Найсв. Тайни і жіноцтвом організовано чергувими коло Христа і безперервну молитву. Рано о годині 6-ій черговий поліцай дзвоном повідомив про велику радість. Свято Воскресення Господа Нашого Ісуса Христа. О 7. годині почалася Відправа Пасхальної Утрені, перше "Христос Воскрес" ... Стіни задрожали від риданя, дві жінки зімліло, один мужчина зайшовся і смертним плачем (підчас війни вмерла жінка, і вдома коло своєї мали залишив 3 маленьких діточок). Дуже тяжко було відправляти Утреню, сам розчулився, і... Багато плачу було підчас читання Великодного Послання Їх Ексц. о. Николая Волковського —Апост. Візитатора і Адміністр. та підчас поздоровлення з хрестом в руках "Христос Воскрес". Трохи нарід заспокоївся підчас відправи Сл. Божої. По Сл. Божій всі холостіки і багато родин пішли в читальню на спільне свячене. Після благословення "брашна"... ніхто не міг скласти побажань, привитань... ридання, плач... Коли ділились свяченим яйцем, то один одному бажань не складали, дивились один на другого червоними від плачу очима, повних сліз... але один одного розуміли. Після свяченого з паскою і червоним лицем пішов до своїх краян— молодих хлопців з Полтавщини, що тепер сиротами є, щоб привитати їх за нашим звичаєм. Але тільки я переступив поріг, як один молодий чоловік впав мені на плечі з риданням... дивлюсь, той відвернувсь і трясеться від плачу, той обличчям "зарився" в подушку, той... я поставив паску на стіл, положив яйце і скоріше втік з кімнати. Решту, два дні Паски обійшлось без сліз...

Так, нарід тужив, сумував за рідними околицями, так нарід гартувався, так нарід вирішив і то твердо вирішив не клонити голови перед ворогом України, і ніколи йому не піддаватись.

Тепер, чекаємо, що буде з нами далі, куди нас доля занесе. Чекаємо на якесь пристановище, на якийсь тихий куточок, на чесну працю,... але очі звернені в бік Матері Нашої України. Двічі на день збираємось до спільної молитви, молимось, просимо, благаємо... і певні, що Господь нас не опустить.

– ПОДЯКИ –

Сердечну подяку складаєм Господу Богу за Його ласку, що дозволив нам обоїм дожити до такої старости. Посилаєм 3 доляри на співану Службу Божу, просимо відправити за наше здоровля і просим то помістити в Голосі Спасителя.— Михаїл і Марія Максимчук.

Складаю найсердечнійшу подяку Найсолодшому Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі і св. Йосифові за вислухані молитви, що повернув до дому зі шпиталю по тяжкій операції. З тої нагоди посилаю одного доляра і прошу Отче, відправте Службу Божу в моїм наміренню.— Гр. Козяк.

Засилаю найщирійшу подяку Серцю Христовому і Матери Божій за вислухання молитви і за велику ласку. Я молилася через Великий Піст о одну річ і вона мені сповнилася. —М. Зварич.

Складаю найсердечнійшу подяку Найсолодшому Серцю Христовому і Матери Божій Неустанної Помочі за вислухання молитов і великі ласки отримані в моїм життю. Посилаю 9 долярів на новену Служб Божих і також одного доляра на відновлення передплати Голосу Спасителя.— (Пані) С. Ганчарик.

Посилаю одного доляра на Службу Божу на подяку Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі за отриману ласку.— Міля Цембровська.

-З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ-

Посилаю Вам одного доляра на відновлення передплати Голосу Спасителя. Я дуже люблю його читати і діти люблять додаток англійською мовою. Я буду старатися придбати більше передплатників між нашими парохіянами. —Ю. Заневич.

З Франції.— Получила вашу адресу від о. Хабурського, котрий має ваші коверти з адресою. Він також получає ваш часопис, котрий мені передає. Дуже мене цікавить ваша газета. Тому я пишу до вас і вас прошу, щоб ви мені також засилали газету. Скілько треба засилати грошей, то я вас прошу напишіть мені, то я вам цей час зашлю. Та ще раз прошу, зашліть мені газету. Кінчаю та остаю з пошаною до вас.—Марія Сікала.— Слава Україні!

(Будемо висилати Вам газету регулярно і про ціну передплати не треба Вам журитись— наші приятелі тут складають нам жертви на ту ціль. Передавайте часопис до читання своїм приятелям з над Дніпра. Слава Ісусу Христу!)

З Англії.— Сердечну подяку складаю вам за ваш труд і за прекрасний місіонар, який ви вислали до мене і прошу на далі висилати. Ми дуже любимо його читати,там знаходжу бага то поучаючих слів. Рівнож засилаю передплату 10 шилингів. Оставайте з Богом.— В. Грондецький.

Посилаю 2 доляри на Голос Спасителя для тих скитальців, до яких можна посилати, передовсім тій дівчині з Лемківщини, що поміщаєте її письмо в послідним номері.

Я сама виїхала з Лемківщини тому 34 роки і кождий горбок, хоч зарослений тернем, на Лемківщині мені є дорогий. Але тепер моє дороге село Явіря є пусте. Церковка наша є ціла, але пуста, так пишуть. Хто ще там зістався, бо всі виїхали на Україну. Як там тужать за своїми горами і лісами, то ледво через сльози можуть описати. Помістили їх по кольхозах де тяжко мусять працювати голі і босі, бо всьо стратили на Лемківщині перше заки з неї переселилися. Я радаби післати моїм, але не знаю, чи можливо, бо я уже пробувала післати їм з одного місця Новий Завіт, але відповіли, що там не допускають.

Свою жертву посилаю в наміренню за одну родину жидівську, щоби вони вихрестилися. Чи можете мені обіцяти, Отче, свою поміч в тім наміренню? Маю на думці Вашу молитву або Єктенію на Службі Божій. —Ева Нагірна.

КОЛЕГІЯ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ
У РОБЛИН, МАН.

Колегія о. Редемптористів це наша українська католицька Вища Школа (Гай Скул) що приготовляє юнаків на священиків місіонарів для нашого українського народу в Канаді й Америці.

Християнські Родичі: Коли маєте здорового й спосібного сина, пішліть його до цеї школи. Ваша дитина не може мати кращого покликання як стати священиком-місіонарем.

THE REDEMPTORIST FATHERS' COLLEGE,
ROBLIN, MANITOBA.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Загранецею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, ч. 9. **Вересень** **1946**

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ

Щоб заможні й багаті уживали земних дібр після науки Ісуса Христа

Ось яку приповість сказав одного разу Ісус Христос:

"Одному багатому чоловікові зародила гарно нива. І він міркував собі, кажучи:— Що мені робити, коли не маю де зібрати своїх плодів?

І сказав:— Ось що зроблю: розберу мої стодоли та й побудую більші і звезу там все моє збіжжя й мій достаток; і скажу моїй душі: Душе, маєш багато добра, що зложене на багато років: спочивай, їж, пий і веселися.

Та сказав йому Бог:— Безумний, цієї ночі зажадають твоєї душі від тебе; кому ж буде те, що ти наготував?"

І кінчить Ісус Христос ту приповість так:

"Так буває з тим, хто собі збирає скарби, а не для Бога багатіє." (Лука 12. 16-21).

* * *

Коли приходиться говорити про земні добра, про дочасні багацтва людей, та про те як їх уживати, зараз нагадується наведена приповість.

Всі ми дуже добре знаємо, що земні добра, достатки, багацтва, це річ непевна. Тривають довше або коротше, але напевно минаються вони. Добра земні—багацтва це річ набута, можуть пропасти або бути страченими у всякий час. Та й ми нераз самі досвідчили того в нашому житті. Неодну страту понесли, неодне нещастя перетерпіли...

Як сніг на весні топніє, так багацтва земні минаються.

Хто їх має, може стратити їх ще живучи. Та вже напевно стратить їх при смерті. До гробу з собою їх не забере. Для нього тоді вистарчить "чотири дошки та землі трошки," як каже наша

поговірка. Смерть видирає все без милосердя.

"Бо ми нічого не внесли на цей світ, тож і нічого не можемо винести." (І. Тим. 6. 7).

"Як тінь ходить чоловік; даремне він побивається; він громадить, та й не знає, для кого буде збирати те." (Пс. 38. 7).

Така то є правда для нас про дочасні добра.

Та всетаки ті добра то дари Божі. Їх дає нам Бог, щоб ми їх уживали. Тому благословить Він наші труди, нашу працю. Та тих дібр маємо уживати розумно і їх збільшати маємо справедливим і чесним способом. Але памятати мусимо, що добра земні не є ціллю нашого життя. Вони мають служити нам до осягнення цілі: вони мають помагати нам ту ціль осягнути.

Ми знаємо, пощо живемо на світі, знаємо як ціль нашого життя!

Живемо та й хочемо бути щасливі. Та повного щастя ніхто не має на землі, бо добра минаються та й життя кінчиться.

Ціль людини ось така: живемо на світі, щоб Бога пізнати, Його любити, Йому служити та й заслужити собі на вічне щастя.

Добра дочасні мають нам помагати осягнути те вічне щастя. Маємо проте уживати тих дібр як орудника, щоб осягнути правдиве вічне щастя.

Ця наука однаково важна для всіх, для малозаможних як і для великих багачів.

* * *

На цей місяць назначене наміреня для членів Апостольства Молитви, щоб заможні й багаті розуміли науку Ісусу Христа та після тої науки уживали своїх земних дібр. Щоб не визискували своїх працівників-роботодавців, але щоб справедливо оцінювали працю й труди їх та давали їм відповідну винагороду. Щоб мали милосердне серце та приходили з поміччю тим, що такої помочі потребували б. Щоб у ближнім своїм бачили Ісуса Христа.

Колись буде Страшний Суд. Христос Суддя, перед яким стануть всі люди, розділить, відлучить одних від других, і скаже до тих, що будуть по Його правиці: "Прийдіть благословенні Вітця Мого, доступіть царства, що приготоване вам від основання світа. Бо Я був голодний, а ви дали Мені їсти; Я мав спрагу, а ви дали Мені пити; Я був у дорозі, а ви прийняли Мене; був нагий, а ви зодягнули Мене... Істинно кажу вам, коли ви вчинили це одному з цих найменших Моїх братів, Мені вчинили..." (Мат. 25. 31-40)

Молімся, щоб усі могли прийняти до серця свого ті слова Христові!

Памятаймо: "Хто дає бідному, не буде відчувати браку; хто ж погорджує його просьбою, буде терпіти недостаток." (Прип. 28. 27).

ВСТУПАЙМО В РЯДИ ХРЕСТОНОСЦІВ

Велике свято "Воздвиження Чесного Хреста," що його торжественно святкуємо сего місяця вересня, установила Христова Церква на ту памятку, що цариця Елена віднайшла той хрест, на котрім помер наш Спаситель і той хрест подала до прилюдного почитання. Той хрест, знак нашого відкуплення, ми повинні почитати серцем і устами а передусім ділами. Але вповні правдиво прославляємо хрест аж тоді, коли по приміру Ісуса Христа, що свій хрест терпеливо ніс аж на Голгофту, несемо наш щоденний хрест, що нам його Господь Бог подає, без нарікання і знеохоти аж до кінця життя. Христос був першим хрестоносцем для нас і ми рівнож, оскільки хочемо бути Його правдивими учениками, мусимо бути також хрестоносцями вслід за Ним. Він, наш взір, вимагає сего від нас недвозначно. В святім Евангелію Він каже: "Хто не бере мого хреста на себе та не йде за мною не є гідний мене." А дальше знов, "Хто хоче йти за мною, най відречеться себе, возьме хрест на себе та йде в слід за мною..."

Почитати хрест ми повинні зовнішно і внутрішно. Поверховні знаки хреста слідують по собі часто в нашім житті. Від колиски аж до гробу наша дорога життя є встелена ними. Коли ми народилися, нас понесли до церкви а там священик пілляв по нашій голові водою три рази в імя Пресв. Тройці і тим прилучив нас до армії хрестоносців. Пізніше як вчила нас рідна ненька молитви то вперед наші пальчики складала в свою руку і ними робила на нашім чолі знак хреста, а це повторяла аж поки ми самі не вміли хреститися.

Від того часу по нинішний день вже безліч разів ми клали на собі той святий знак, і він буде з нами аж до смерти. В останній боротьбі життя він прийде, щоб нас скріпити і при останнім сконі дадуть нам його в руки, що, хоч заперевілі, будуть його з любовю до грудей притискати. На віку домовини, в котру нас положать, намалюють хрест і хрест будуть нести на чолі похоронного походу. А висиплють над нами могилу, то священик запечатає її хрестом і хрест на ній поставлять, щоб ми в тіні хреста спокійно спочивали. А збудять нас Ангели в гробі і покличуть на Суд, то й там побачимо хрест на небі.

Справді, якби поганин бачив скільки разів ми хрести-

мося в житті, то з подиву закликав би: "Ах, як дуже той чоловік любить хрест свій." А чи це була би правда? Чи ми дійсно любимо хрест? Не було б сумніву, якби вся любов хреста містилася в тих безчисленних знаках хреста, але зо слів св. Евангелія бачимо, що не вистарчить тільки хреститися, то є лиш поверховно признаватися до Христа, але треба і той щоденний хрест принимати й любити. Любити хрест це є відречися самого себе, взяти на себе хрест Божих заповідей і хрест щоденних терпінь і прикрощів та й з ним іти слідом за Ісусом — отже бути хрестоносцем до самої смерти.

Щож то є хрест? Се є два бальки поставлені один поперек другого. Отже це є два вороги, котрі не хочуть згодитися і піти поруч себе, але заєдно противорічать собі, стають один одному поперек дороги, на заваді і ніколи не буде між ними перемиря. Якщоб вони годилися і стали поруч себе, тоді вже не булоб хреста. Тих двох ворогів кождий з нас носить зо собою, а їм на імя: Дух і тіло. Дух просвічений вірою, упоминає і приказує: Тобі не вільно піддаватися змисловостям, не смієш ненавидіти свого ворога, не тримай чужої кривди, утікай звідти й не читай того, роби се а від того стримуйся. Знова проти духа виступає тіло опановане злими пристрастями й жадає зовсім щось противно а тоді маємо хрест. Якщо тіло запанує над духом тоді нема спротиву, нема хреста.

А хтож то нашого духа і тіло навхрест (поперек) ставить, наче ті два бальки їх збиває і так нам хрест завдає нести? Це робить сильна рішуча воля не піддатись покусам і ніколи не допустити до того, щоб тіло перемовило духа на свій бік, до гріха. Такий хрест, котрого ми взяли на себе в Тайні Хрищення, хрест Божого закону, мусимо нести щоденно, витревало аж до кінця життя.

Є однак ще й інший рід хрестів і як хто вміє сей другий хрест добре нести, аж той доперва має правдиву любов хреста. А сей хрест спричиняють нам ріжні неприємні пригоди в житті, як пр., всякі прикрощі, смутки, противності, долегливости, слабости, переслідування нас, і таке інше. Роздумай над цим добре, дорогий читачу! — Сам Бог прибиває тебе до хреста і нічо не поможе тут ні шемрання ні спротив. Хрест Божого закону можна відкинути і сказати собі: "Я не буду служити Богу" тай так стати грішником. Однак із сего другого хреста (терпінь) ніхто не зійде, коли Богу сподобалося його там прибити.

Тільки по сім можемо пізнати чи той, що хреститься,

робить се з любови до хреста чи тільки з порожного облудного звичаю, як хто несе хрест Божого закону і хрест терпінь. До хреста заповідей Божих кождий з нас мусить бути прибитий, якщо хоче спасти свою душу. Певно, що тіло зо своїми помічниками, сатаною й зіпсутим світом, не має в тім ніякої радости, бо хтож охотно прибє себе до хреста? Таж тіло безнастанно кличе, ляментує— "зійди з хреста, а будеш мати спокій і розкіш." Та хто слухає того підступу і йде за тілом, той переступає закон Божий, той відкидає хрест і грішить. Такому нема іншого ратунку як перепросити Бога, наново взяти на себе хрест Його святого закону, і той хрест терпеливо нести аж до кінця життя. В дні Суду Божого не поможе йому нічо така вимівка: "Господи, я люблю хрест, таж я богато разів на день хрестився." Така облуда є обридженням для Бога. Суддя Христос хоче нас бачити на Суді з хрестом на плечах, себто з вірним заховуванням заповідей Божих й церковних, інакше скаже до нас те страшне слово: "Іди геть від мене... Я тебе не знаю..."

Але християнин, що поважно любить хрест, бере на себе ще й другий ряд хрестів, тих противностів і терпінь, що йому Бог щодень посилає. Якби нам у це свято Воздвиження Чесного Хреста подав хтось маленьку частинку того дерева, на котрім помер наш Спаситель, то ми прийняли би його з великою радістю і вдячністю, ми почиталиб його набожно й уважно переховувалиб його. А власне ті терня й будяки, себто прикрощі й терпіння земського життя, що їх тобі сам Бог посилає, це частинка того Чесного Хреста. Піддайся волі Всемогучого, Котрий так хоче, прийми охочо ті хрестики щоденні без відказування на когобудь, а як в надмірі терпінь твої уста зложуться до нарікання, тоді пригадай собі тих сім слів Ісуса умираючого на хресті.

Чи Ісус вмираючий невинно на хресті нарікав на таку гірку долю? А коли Ісус з любови до нас так спокійно й добровільно терпів, то оскільки більше ми повинні з любови до нього щось терпіти. Коли нам життя допікає, тоді ще більше і гарячіше молімся, а в молитві Ісус Хрестоносець нас потішить, покріпить і всі гіркі болі нам осолодить. Читаємо в св. Письмі, що жидам в пустині раз бракло свіжої води. Вони знайшли тільки гірке, солоне озеро й тому шемрали проти свого вождя. Тоді Мойсей помолився й Господь показав йому дерево. Як тільки Мойсей кинув те дерево до води, вона стала солодка й до

пиття відповідна. Ось так і хрест Ісуса, як ми йому набожно приглянемося, то він відбере всю гіркість від нашого хрестика, а деколи і в радість замінить.

Хрест заслужив Спасителеві безконечну славу і звеличання. "Чи не мусів Христос терпіти і так увійти в свою славу?"— питає св. Письмо. З хрестом прийшло благословення для всього людства. В хресті є й наше спасення і звеличання, бо якщо в житті несемо хрест разом з Ісусом, то і в небі будемо з Ним разом прославлені. Отже блаженний ти, християнине, як свій хрест терпеливо носитимеш аж до смерти і вмреш на хресті як твій Спаситель. Тоді певно і спокійно спочиватимеш в тіні хреста, що стоятиме на твоїм гробі. Тоді певний себе можеш вийти на стрічу того Дня страшного, в котрім знак Спасителя— хрест появиться на небозводі та кликатиме всіх на Суд. Хочби хрест камінний чи деревляний на твоїм гробі розпався в порох, то хрест твоїх терпінь є записаний нестертими буквами в книзі життя. На Суді ту книгу переглянуть, Спаситель назве тебе своїм вірним слугою — правдивим хрестоносцем, та позволить тобі закоштувати пресолодких овочів хреста через цілу вічність.

Щасливий той, хто розуміє, що значить любити Ісуса, а себе самого ні за що не мати, ради Ісуса. Любов до сотворіння зрадлива, й швидко проминає; любов же до Ісуса вірна й тривала. Хто привяжеться до сотворіння, той упаде й минеться так само, як і воно; хто ж до Ісуса привяжеться, той буде забезпечений і закріплений на віки. Люби отже й зберігай щиру приязнь до Того, що тебе не покине ніколи. Хоч би всі від тебе відступили й опустили тебе, то Він один від тебе не відступить; і коли надійде твій кінець, Він не дасть тобі марно загинути-пропасти. Чи ти хочеш, чи не хочеш—все одно: колись треба буде тобі з усім розстатися. Держися отже Христа в житті й у смерті. Здайся на вірну Його любов: Він бо один може тобі помогти навіть тоді, коли все інше вже тебе зрадить і опустить. Не вповай, і не покладайсь на немічну тростину, що під подихом вітру вгинається: не забувай, що кожна смертна людина, немов трава, і слава її минається, мов та квітка польова, що цвіте та й хутко відцвітає.

(Наслідування Ісуса Христа, II. 7)

Щасливі ті, що слухають слова Божого, й заховують його!

(Лука 11, 28).

КУДИ МЕНЕ ГОСПОДЬ КЛИЧЕ?

"Нині як почуєте Його голос, щоб ви не стали тверді серцем."—(Пс. 94. ст. 7-8)

* * *

Є це надзвичайно важна річ для кожного чоловіка, щоб він сповнив своє завдання тут на землі, завдання, яке йому Господь призначив. Це є так важне, що спасіння кожного з нас залежить від того. Якщо ми підемо тою дорогою, яку нам Бог призначив, ми можемо бути певні, що йдемо доброю дорогою й осягнемо вкінці вічну нагороду.

Хоч Господь Бог хоче, щоб усі люди спаслись, то однак не всі в однаковий спосіб і не всі, що живуть на землі мусять йти тою самою дорогою. І ось, через те Всевишній так зарядив, що є на світі ріжні стани та ріжні заняття, відповідно до потреб людей та здібностей і замилування кожного. Одні є хліборобами та обробляють землю. Інші є ремісниками,— і знову не кожний занимається тим самим ремеслом: є ковалі, столярі, малярі та інші, а кождий після свойого хисту та здібностей, які йому дав Господь. Є адвокати, щоб боронили наших справ; є лікарі, щоб лікували наші недуги.

З цего виходить, що вже для добра, не лиш загалу але й кожної людини з осібна, кожний з нас мусить вибрати собі якийсь стан чи заняття, і то не якебудь, але це, до якого призначив його Господь. І коли хочемо знати, чому на світі є так багато а багато людей нещасливих, то якраз тому, що вони не вибрали собі того стану, того звання, до якого їх Господь призначив.

Ось тому то кожний молодець повинен, і мусить, себе запитати: "Чим я маю бути?" Він повинен, і мусить, вибрати собі відповідний стан, відповідне звання, ремесло чи заняття, згідно з волею Божою.

Молодче,— що тепер читаєш ці стрічки, чим ти хочеш бути?

Якщо ти наміряєш бути хліборобом і обробляти землю —і думаєш, що Господь від Тебе цего жадає — будь хліборобом.

Якщо ти чуєш замилування й маєш здібности до якогось ремесла й думаєш, що в цей спосіб сповниш волю Божу та будеш щасливий, вибирай собі те ремесло, після твоєї вподоби.

Якщо ти постановив бути лікарем, або адвокатом — будь ним.

Але чиж то все?

Ні! Я певний, що на сто, що читають ці слова, знайдеться принаймні один, і то може якраз ти — і чомуж би ні?— що не буде ані хліборобом, ані ремісником-зарібником, ані лікарем чи адвокатом.

І чимже цей сотий мав би бути? До чого його кличе Господь? Яке завдання має він сповнити на землі?

Господь Бог кличе його до чогось вищого, до чогось взнеслішого, чим не знать яке ремесло, чим не знать яке заняття. Він кличе його до стану духовного, до стану священичого — одним словом — Господь хоче, щоб він був місіонарем.

Ісус Христос хоче, щоб він поміг Йому спасати душі.

* * *

Одного дня переходив Ісус, окружений своїми учениками, через поле. Збіжжя дозрівало. Вітрець повівав і легко колисав золотистими колосками, що гойдались і хвилювались наче море. Ісус на хвилину пристанув, звернувся до своїх учеників, і сказав: "Жниво велике, та робітників мало."

Дорогий Молодче! І нині рівнож говорить Ісус ті самі слова. Багато є душ, що мало знають Ісуса. Багато є таких, що Його зовсім не знають, що не люблять Його. Багато є тих душ, що наче те жниво велике, чекають на робітників. Тими робітниками це місіонарі, це священики —а їх так мало є... "Робітників мало." Чи не промовляє тобі до серця та просьба Ісуса, те Його благання, щоб і ти був одним з робітників —священиком, місіонарем? Чи не хочеш ти помагати Ісусові спасти погибаючі душі? Певно, що ти маєш благородне серце. Певно, що ти не відмовиш помочі Ісусові — Ісус чекає на тебе.

* * *

Дорогий Молодче!

Дня 16 ц.м. (вересня) починається шкільний рік у Колегії оо. Редемптористів у Роблині, Манітоба. Коли Ти скінчив 7-ий або вищий грейд науки, а бажаєш бути священиком-місіонарем, так напиши зараз до о. Директора, щоб Тебе прийняли до Колегії. Дістанеш докладні інформації! Пиши на адресу таку:

REV. FATHER DIRECTOR
REDEMPTORIST FATHERS' COLLEGE
BOX 355, ROBLIN, MANITOBA

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копанівський, ЧНІ.

Розважання й застанови

Розділ 1.

Про любов, яку оказав нам Ісус Христос, хотячи задоситьвчинити Божій справедливості за наші гріхи.

І. Історія подає подію чудної любови, що буде подивом для всіх віків.

Один монарх, володітель многих країв, мав сина, одинака, так гарного, так святого й так милого, що в ньому мав ціле своє уподобання й щастя, а любив його так як себе самого. Цей молодий син полюбив ніжно одного із своїх невільників. Раз засуджено на смерть того невільника за якийсь злочин. Син пожертвувався умерти за нього. Отець змушений задоситьвчинити справедливості, згодився на смерть свого сина, щоб невільника увільнити від кари, на яку був заслужив. Вирок виконано: син умер на шибениці, а невільник зістав свобідний.

2. Та подія, до котрої другої подібної ніколи не було й не буде на світі, є записана у св. Євангелію. Читаємо там, що Син Божий, Пан вселенної, видячи чоловіка засудженого за свій гріх на вічну смерть, зволив приняти людську природу і схотів спокутувати через Свою смерть довги чоловіка. — Задля гріхів людських пожертвувався Ісус на смерть, говорить Господь через пророка Ісаю (53. 8). І предвічний Отець засудив Ісуса, Свого Сина, на хрестну смерть, щоб спасти нас, нужденних грішників. "Що не пощадив Свого Сина, но видав Його за всіх нас." (Рим. 8. 32). Щож думаєш, побожна душе, про ту любов Сина й Вітця?

3. Найлюбіший мій Спасителю! Ти схотів умерти й пожертвувати Себе Самого, щоб виєднати для мене прощення моїх гріхів! Чим же віддячуся я Тобі? Ти мене дуже зобовязав, щоб я Тебе любив. І був би я дуже невдячний, коли не любив би Тебе з цілого мого серця. Ти за мене віддав своє Божественне життя. І я, нещасний грішник, віддаю Тобі моє життя: так, я принайменше віддаю Тобі ту решту життя, що мені остає. Від тепер хочу тільки Тебе любити, Тебе слухати й Тобі подобатися!

4. О люди! Люди! Любім цього доброго Спасителя, що будучи Богом схотів взяти на Себе наші гріхи, щоб через свої терпіння вирвати нас з мук, на які ми заслужили собі. "Сей гріхи наша носит і о нас болізнует." (Ісая 53. 4).

Св. Августин говорить: "Як Сотворитель, Господь сотворив нас Своєю силою, а як Спаситель, спас нас Своєю неміччю." Господь сотворив нас силою своєї могучости, але в Відкупленні Він нас спас від вічної смерти через свої терпіння й немічі.

О Ісусе, мій Спасителю! Кільки вдячности повинен я Тобі оказати! Хоч тисяча разів я проляв би за Тебе мою кров, хоч тисяча разів я жертвував би моє життя за Тебе, то було би ще за мало! — Коли хто думає часто про любов, яку Ти оказав нам у Твоїх муках, як-же міг би любити він що іншого а не Тебе? Задля тої любови, якою Ти мене полюбив на хресті, уділи мені ласку, щоб я Тебе любив з цілого мого серця. — Люблю Тебе, Нескінчена Доброто, люблю Тебе понад всі добра і прошу Тебе тільки о Твою святу лбов.

5. Але що за дивна річ! Якже це зрозуміти, Спасителю світа, що Твоя любов могла піднятися до такого надміру? "Куди ж дійшла Твоя любов? — говорить св. Августин,— Це я сповнив злочин, а Ти поносиш кару!

І що ж Тобі на тім залежало, додає св. Вернард, коли б ми були згинули, коли б ми були покарані, як заслужили? О добрий Ісусе! Длячого схотів Ти терпіти кару за наші гріхи на Своїм невиннім тілі? Чому Ти, найлюбіший наш Господи, схотів увільнити нас від смерти ціною свого власного життя? О чудо, якому не було й не буде ніколи подібного! О ласка, на яку ми самі ніколи не могли заслужити! О любов, якої ніколи не можна поняти!

6. Ісая предсказав, що наш Спаситель буде засуджений на смерть і дасть Себе провадити на муки як лагідне ягня призначене на муки: "Яко овча на заколеніе ведеся." (Ісая 53. 7). О Боже великий! До якого ж подиву мусів допровадити небесних Ангелів той вид, як вони бачили, що їх Господа проваджено як невинну жертву, що мав проляти свою кров на хрестнім жертвеннику з любови до людей! Яке ж перераження мусіло бути для неба й пекла на вид Бога, що був засуджений як найгірший злочинець на смерть на ганебній шибениці, за гріхи своїх сотворінь!

7. Говорить св. Апостол Павло: Христос викупив нас від клятви закона, ставшися за нас клятвою, бо написано: проклятий кожний, хто висить на дереві, щоб на поган

прийшло благословення Авраамове через Христа Ісуса: "Христос ни іскупил єсть от клятви законния, див по нас клятва; писано бо єсть: проклят всяк висяй на древі: да в язиціх благословеніє Авраамле будет о Христі Ісусі." (Гал. 3. 13-14). — До тих слів робить таку завважу св. Амврозій: "Ісус поніс на хресті смерть призначену для проклятих, щоб ти був благословений в Божому царстві."

Мій найлюбіший Спасителю! Щоб дістати для мене Боже благословення, Ти зволив понести ганебну смерть на хресті, ставши предметом прокляття в очах цілого світа. Серед тих терпінь Ти був навіть опущений Твоїм Небесним Вітцем. Те нове терпіння вирвало з Твоєї груди цей прошиваючий голос: "Боже мой, Боже мой, вскую мя єси оставил?": Боже мій, Боже мій, дячого Ти мене опустив? (Мат. 27. 46). Длячого ж Ти був так опущений серед Своїх мук, найлюбіший мій Спасителю? — Побожний Симеон з Касії відповідає: "Христос длятого був опущений серед терпінь, щоб ми не були опущені в наших гріхах." О чудо милосердя! О надмір любови Бога до людей! І як може найтися хочби одна душа, що вірить у те все, а не любила би Тебе, мій Ісусе?

8. "Любящу ни і омившу нас от гріх наших кровію своєю": Нас полюбив і обмив нас з наших гріхів Своєю Кровю, говорить св. Іван (Апокал. 1. 5.) От, до якої міри дійшла любов Ісуса супроти нас! Щоб обмити нас з гріховного бруду, Він зволив приготовити нам купіль спасіння у Своїй власній Крові!— Пише один автор: "Проляв за нас Свою Кров, що кличе сильніше до Бога чим кров Авеля: кров Авеля кликала о справедливу пімсту, а Кров Ісуса кличе о милосердя Боже!"

"О мій Спасителю! О добрий Ісусе! Що Ти вчинив? Длячого Мене так полюбив? Длячого схотів Ти так багато терпіти для мене? Длячого, Господи, длячого? Чим же я є, що Ти хотів купити мою любов так великою ціною?"— так кличе св. Бонавентура. — Ах, я знаю! Все те було наслідком Твоєї нескінченої любови до мене! Нехай за те всі благословлять і прославляють Тебе во віки!

9. "Вси, іже к вам приходящії путем, обратитеся і видите аще єсть болізнь яко болізнь моя": О ви всі, що переходите дорогою, оберніться й подивіться, чи є який біль, як мій біль. (Плач Єр. 1. 12). Серафимський учитель уважає ті слова пророка Єремії неначе висказані самим Спасителем, умираючим за нас на хресті, і кличе:"Господи, піду й побачу, чи є де така любов, як Твоя любов!" Це зна-

чилоби: "Я знаю й розумію, мій найлюбіший Спасителю, скільки Ти витерпів на тім ганебнім дереві; але щоб я Тебе любив, то найбільше побуджує мене до того та любов, яку Ти мені засвідчив через стільки терпінь, — і то лиш на те, щоб я Тебе полюбив.

10. Це, що найбільше зворушало св. Павла й запалювало його любовю до Ісуса, була думка, що Ісус умер не тільки за всіх людей взагалі, але що особливо з окрема умер за тебе одного, який прикрий смуток мучив би тебе по мні": Полюбив мене і віддав себе за мене, — кликав він. (Гал. 2. 20). — Кождий з нас може то само сказати. Бо кождого чоловіка з осібна любить Господь Бог такою самою любовю, якою любить цілий світ, — говорить св. Йоан Золотоустий. Проте, хоч Ісус Христос терпів за всіх людий, я повинен бути Йому вдячний так, як коли би Він терпів виключно за мене.

Дорогий брате! Розваж отсі слова: Коли би Ісус Христос був умер, щоб тільки тебе одного спасти й, коли би був лишив всіх інших в їх давнім стані без ласки спасіння, як дуже й дуже ти повинен Йому дякувати. Але зрозумій добре, що ти повинен Йому ще більше дякувати тепер, коли Він віддав Своє життя не тільки за тебе одного, але за спасіння цілого людського роду. Наколи би Він був умер за тебе ондого, який прикрий смуток мучив би тебе на згадку, що твій отець, твоя мати, твої браття, твої приятелі, всі вони мали би згинути на віки і що в другім житті ти був би на завжди розлучений з ними!... Коли би ти дістався до неволі з цілою родиною й коли би хтось хотів тебе викупити, тебе одного, чи ти не просив би, щоб викупив також твоїх родичів, твоїх братів і твоїх сестер? А коли би він вчинив твою просьбу, як дуже ти йому дякувавби!— Говори проте до Ісуса:

О найсолодший мій Спасителю! Все те Ти вчинив для мене, хоч я навіть не просив Тебе о те: Ти відкупив від смерти ціною Своєю Крови не лиш мене, але Ти увільнив разом зо мною моїх родичів, свояків і приятелів, так, що маю надію, що разом з ними колись буду тішитися в небі, оглядаючи Тебе лицем в лице, на завжди. Господи! Дякую Тобі за те! Люблю Тебе! Сподіюся, що буду дякувати Тобі й любити Тебе вічно в блаженній Вітчині!

11. Хто зможе поняти любов Божого Слова для кожного з нас? Ця любов перевищає всяку материнську і синівську любов. "Незмірима любов Божого Слова перевищає всяку материнську і синівську любові не дасться пояснити жадним людським словом, якою любовю палає до кожного",— говорить св. Лаврентій Юстиніян.— А після об-явлень, які мала св. Бригіта, сам наш Божественний Спаситель заявив, що Він був би готов умерти стільки разів, скільки є осуджених душ, наколи би можна ті душі ще спасти: "Тільки разів я умер би, скільки душ є в пеклі." —

О Ісусе! Нескінчена Доброто понад всякі добра! Для-чого люди так мало Тебе люблять? Ісусе! Вчини, щоб вони пізнали, кільки Ти терпів для кожного з них; дай їм пізнати любов, якою Ти перенятий до них; дай їм пізнати, як дуже Ти бажаєш, щоб вони Тебе любили й відплатилися любовю за любов; дай їм зрозуміти, що Ти заслугуєш на їх любов. Мій Ісусе! Вчини, щоб вони Тебе пізнали і Тебе любили!

12. "Аз єсм пастир добрий: пастир добрий душу свою полагаєт за овци": Я є пастир добрий, пастир добрий дає свою душу за вівці,— говорить Господь Ісус. (Іван 10. 11) Але, Господи, де найти на світі пастирів подібних до Тебе? Інші пастирі забивають свої вівці і споживають їх мясо, щоб заховати своє життя. А Ти, найлюбіший Пастир людських душ, наш найсолодший Спасителю, Ти віддав Своє Божественне життя, щоб заховати життя Своїм дорогим овечкам. О, яке невисказане щастя! Я, негідний, є одною з тих овець. Мій найлюбіший Пастирю! Якже я повинен Тебе любити! Я повинен жити для Тебе, бо Ти умер з любови до мене! Якеж довірє повинен я мати в Твою найдорожчу Кров, знаючи, що її Ти проляв, щоб задосить учинити за мої гріхи!

"І речеши в день оний: благословлю Тя, Господи... Се Бог мой, Спас мой, уповая буду на него і не убоюся: зане слава моя і похвала моя Господь, і бисть мні во спасеніє": І скажеш дня того: Хвалю Тебе й дякую Тобі, Господи... ото Бог мій, Спаситель мій, з довірям до Нього буду ділати й не буду боятися; бо сила моя і хвала моя Господь, Він став для мене спасінням. (Ісая 12, 1). Тими словами Твій пророк, Господи, голосив мою радість. І як же не маю я вірити тепер у Твоє милосердя, мій Спасителю, коли дивлюся на Твої рани? — Нещасні ми і грішні, ходім, ходім до Ісуса, що спочиває на цьому хресті як на престолі милосердя. Він задосить учинив справедливості Бога, що загнівався на нас! Ми Бога образили, а Він за нас відбув покуту; нам треба тільки жалувати за наші гріхи.

13. О, мій добрий Спасителю! До чого довело Тебе Твоє милосердя надо мною, Твоя любов до мене! Невіль-

ник грішить, а Ти, мій Господи, за нього поносиш кару! Коли згадую мої гріхи і думаю про кару, на яку я заслужив за них, я повинен цілий дрижати зо страху; одначе розважаючи Твою смерть, я маю більше надії чим страху. —Крове Христова, ти є всією моєю надією!

14. Кров Ісуса Христа наповняє нас довірям, але рівночасно зобовязує нас віддатися без застереження Йому, нашому Спасителеві. "Или не вісте, яко тілеса ваша храм живущаго в вас святаго Духа суть, єгоже імате от Бога, і ністе свої? Куплені бо єсте ціною": Чи ж не знаєте, що ваші тіла є храмом святого Духа, що мешкає в вас, а котрого маєте від Бога, і що ви не свої? Бо ви куплені високою ціною!— говорить св. Павло. (І. Кор. 6. 19). Вже до себе не належимо!

Ісусе, не можу дальше розпоряджати сам собою, щоб не робити Тобі кривди. Я став Твоєю власністю, бо Ти мене відкупив Своєю смертю. Моє тіло, моя душа, моє життя не належать вже більше до мене: все є Твоїм, цілковито Твоїм! Длятого в Тобі однім покладаю всю мою надію й Тебе одного хочу любити, мій Боже, що був розпятий і умер за мене! Не маю нічого іншого, щоб Тобі пожертвувати, хіба мою душу відкуплену ціною Твоєї Крови: її Тобі жертвую! Позволь, щоб я Тебе любив: бо нічого іншого не бажаю кромі Тебе, мій Спасителю, мій Боже, моя Любове, моє все! Дотепер я показувався вдячний людям, а був невдячний супроти Тебе одного. Тепер я люблю Тебе! А найбільше смутить мене те, що Тебе я ображав. Мій Ісусе! Дай мені велике довірє до Твоїх страстей і усунь з мого серця всякі чувства, що не відносяться до Тебе. Я хочу тільки Тебе любити, бо Ти заслугуєш на всю мою любов і мене Ти зобовязав, щоб Тебе я любив.

15. Мій Спасителю! Хто міг би не любити Тебе, розважаючи, що Ти, возлюблений Син Предвічного Вітця, зволив на нас віддати Своє життя на так прикру й так жостоку смерть!

О Маріє, Мати прегарної любови, прошу Тебе, через заслуги Твого люблячого серця, виєднай для нас ласку, щоб ми жили тільки для любови Твого Божого Сина, що сам з Себе є гідний нескінченої любови, а схотів купити так великою ціною любов нещасного грішника, яким я є.

О Любове людських душ! Мій Ісусе! Люблю Тебе! Але я за мало люблю Тебе. Уділи мені Сам більшої любови, розпали в моїм серці живіший огонь, що загрівав би мене через ціле життя, щоб я щораз гарячіше Тебе любив. Цього я негідний, але Ти заслугуєш на те, бо Ти мій Бог, нескінчена Доброта! Цього надіюся, нехай так станеться!

НЕМА ЧОГО ТАК СИЛЬНО БОЯТИСЬ

"Чого ви себе постійно мучите такими смутними гадками?" сказав раз святий Филип Нерій до одної побожної особи, що завжди була неспокійна за своє спасення: "Адже Господь Бог вас напевно любить, і місце ваше в небі вже приготоване."

"О, прошу Отця— не знати; це не таке певне," відповіла згадана особа.

"То я вам покажу, що воно дійсно так," каже далі святий: "ану, скажіть ви мені за кого Христос умер?"

"За грішників."

"А ви до кого себе зараховуєте?"

"Та, до грішників."

"Ну, то чого ж вам так дуже боятися? Христос уже за вас умер, отже тепер лиш спокійно виповняйте свої звичайні обовязки з дня на день то напевно до неба дістанетесь."

"Нехай не тривожиться серце ваше: віруйте в Бога, та й у мене віруйте. В домі Отця мого помешкань багато. Коли б ні, то я вам був би сказав, бо я оце йду приготовити місце для вас. І коли відійду й приготовлю вам місце, знову прийду й заберу вас до себе, щоб там, де я перебуватиму, також і ви перебували. Дорогу ж до того місця, куди я йду, ви знаєте." І сказав йому Тома: "Господи, не знаємо, куди йдеш, то якже могли б ми знати дорогу туди?" Сказав йому Ісус: "Я сам— і дорога, і правда, і життя; ніхто не йде до Отця, як тільки через мене." (Іван, 14, 1-6).

Ніхто не годен двом панам служити; бо, або одного ненавидітиме, а другого буде любити; або до одного прихилиться, другим же стане гордувати. Не можете служити Богові й мамоні-богацтву. (Матей, 6, 24).

МІДЯНЕ АЛІБІ*

Отець Константин ще не спав. Був він вже старий віком, а старі люди не можуть добре спати. Шкода було й класти до ліжка.

Взяв до рук свою улюблену книжку, Гомерову Іліяду в грецькім оригіналі; але й це читання не могло його занять; занадто був неспокійний. Поклав книжку на широке поруччя свого крісла, встав, перейшовся по своїй кімнаті, вкінці станув біля вікна.

Ніч була тиха. На погіднім небі мерегтіли мільйони зір, кидали бліде світло на верх Богородичної церкви, що вznосилася за дорогою. Це була його парохіяльна церква. Її стрімка вежа сміло підіймалася в гору, наче вказувала всім дорогу до небесної вітчини, до Бога.

Отець Константин дивився на церкву; це втихомирювало його схвильовані нерви. "Піду до церкви, помолюся, подумав собі— Бог пішле мені спочинок."

Увійшов до середини; багато різблені церковні двері лишив відхилені, не замикав за собою. Блідаве світло місяця наповняло Божий храм якимсь надземським сяєвом. Не треба було світити електрики.

Старенький священик уклякнув і цілком віддався молитві. Скінчив молитися,— клячав ще якийсь час. У руках тримав свою вервицю притиснену до грудей. Мир і святий спокій наповняв його душу.

Нараз почув за собою якийсь шелест; певно хтось увійшов до церкви. Це однак не перелякало його. Він дальше клячав у мовчанні. Він у Божім домі, Бог з ним, чого боятися?

Коли вкінці встав, почув голос, що кликав: "Отче."

Отець Константин обернувся й зобачив перед собою незнайомого чоловіка: вигляд його був дикий, волосся розкудовчене; в руках тримав шапку, що нею безнастанно обертав.

"Отче — відізвався знову — хочу сповідатися. Вислухайте моєї сповіди."

* Алібі (чуже слово, по нашому значить: деінде), це доказ, що особа оскаржена о якийсь злочин, була в хвилі сповнення того злочину деінде і тому не могла бути в тім місці, де сповнено злочин.

"Добре, мій сину — промовив лагідно старенький священик — але це вже далі північ. Чи не могли би ви прийти завтра?"

"Отче, — відповів скоро незнайомий,— я був у вязниці. Там заприязнився я з одним вязничним сторожем, що також був католиком. Він мені говорив, що я можу стати ще добрим і чесним і що по смерті можу піти до неба. О, отче! я хочу очистити свою душу! Хочу йти правою дорогою! Не хочу вже так жити, як давніше жив. О ні! зовсім не хочу. Той сторож казав мені ще, що як висповідаюся зо всіх моїх гріхів, а так по правді, щиро висповідаюся, і як що дійсно постановлю собі до кінця мого життя поступати примірно й чесно, то мої гріхи будуть прощені, я буду міг дістати розрішення, буду міг зачати нове життя. О, отче — тут його голос задрожав зо зворушення — я так цего бажаю! Ідучи на залізну стацію до мого потягу, я зобачив отворені церковні двері, і я собі подумав: сам Бог хоче мені влекшити це, щоб я вступив на нову дорогу життя. Отче, прошу вас, вислухайте моєї сповіди!

"Добре, мій сину, — притакнув старий священик, —добре."

Це сказавши завів його до сповідальниці. Каянник уклякнув біля віконця і став сповідатися. Через кілька хвиль чути було серед церковної тишини раз шепіт то знова виразніший голос сповідаючогося. Вкінці він замовк, а священик лагідним голосом вимовляв слова розрішення. "Іди в мирі!" закликав священик, і незнайомий мущина встав.

Отець Константин вийшов зо сповідальниці й уклякнув в одній з задних лавок. Незнайомий проказував тимчасом свою покуту. Місячне світло широкою стрією вливалося крізь отворені церковні двері. Посріблювало волосся на сивій голові о. Пароха, злегка, ніжно доторкало його гарного старечого лиця. Священик піднісся з лавки, коли незнайомий зближався до дверей.

"Ходім — сказав він до незнайомого, "ходім до Пречистої Діви, щоб випросити її заступництва. Її серце повне доброти й милосердя. Вона любить нас більше, чим всі матері своїх дітей. Вона наша найліпша Ненька. Так, Вона буде за нас молитися, вас захоронювати. Просім Пречисту Божу Матір, щоб вставлялася за нами."

Отець Константин ішов наперед, чоловік за ним. Оба вклякнули перед вівтарем Пречистої Діви Марії й мовчки

молилися. По якімсь часі встали і йшли до церковних дверий.

Коли переходили через браму, дався чути перший удар годинника на церковній вежі. Мимоволі, і священик і незнайомий затрималися й стали слухати. Як лиш годинник ударив дванадцятий раз, священик сказав: "Північ," та в тій хвилі, мов на відгомін його голосу, дався чути з церковної вежі ще один повний, повільний удар. Рука священика судорожно вхопила незнайомого за рамя, а той з переляку споглядав в гору й прошептав блідими устами:

"Тринадцять."

"Тринадцять," повторив священик затривоженим голосом.

Коли незнайомий відійшов, щезаючи в тіні ночі, о. Константин зо свічкою в руках звернувся в сторону церковної вежі. Поволі став він йти вузкими а крутими сходами все вище й вище прямуючи на сам верх церковної вежі. Віддавна ніхто вже не заходив туди. Густе павутиня звисало наче яка занавіса, гласкало його лице мов пальцями якого духа; лилики, що від літ заживали тут незаколоченого спокою, тепер сполохані, живо літали й рухами своїх крил порушали волося на голові старенького священика.

Він однак ступав спокійно, все в гору та в гору. Вкінці станув у цілі, при світлі свічки переглянув цілий механізм величезного годинника. Все було на місці, нічо не зломилося, все в порядку. Механізм порушався спокійно й сталo, нічо його не запинялo.

Чувство якогось страху огортало все більше серце о. Константина, коли він сходив крутими сходами в долину. Нічо не хибувало... а мимо того годинник вибив тринадцять о півночі. Він добре це чув... Також той чоловік це чув.

Отець Константин знов уклякнув помолитися, та мимовільне чувство страху не покидало його. Встав від молитви — "Це був якийсь знак" — прошептав сам до себе. — "Так, це певно якийсь знак. Мушу собі це записати."

У своїй робітні тримав о. Константин в одній шуфляді в бюрку маленьку нотатку, де записував надзвичайні події. Вернувши з церкви до своєї кімнати, сейчас виймив цю нотатку й записав там таке: "14 серпня. Годинник на дзвінниці Богородичної церкви вибив о півночі тринадцять разів. Я це чув. Один незнайомий чоловік, котрого я якраз перед тим сповідав, чув це також. Я вийшов на вежу, оглядав годинник, нічого не бракувало.

* * *

Була це пізна осінь. Одного ранку з поблизького міста телєфонічно завізвали о. Константина, щоб він приїхав там зараз до суду яко свідок. Ніяких пояснень не подали йому. Це однак його не бентежило. Відповідно до його правих, ясних, чесних засад, одне лиш треба було йому зробити: удатися до суду й відповісти на питання по правді і так точно, як лиш буде міг.

Саля розправ була повна народу. Як лиш о. Константин увійшов до салі, ціле море лиць звернулося в його сторону. А він ступав по салі спокійно. Його внішний вигляд, повний спокою й гідности підносив його понад цю землю. Його внутрішне совокуплення улекшувало йому заховати рівновагу й спокій у кожнім положенні. Вступивши на підвищення призначене для свідків, спокійно чекав. Сніп соняшних лучів, що впадав крізь горішне вікно, посріблював його сиве волосся, озаряв його ніжне аскетичне лице, що здалека ясніло надземською повагою.

На салі слідне було придушене зворушення викликане непевністю й очікуванням. Товпа ждала з запертим віддихом.

Адвокат-оборонець промовив:

"Отче Константине, ми хочемо дещо знати про годинник на вашій церковній вежі, Богородичної церкви. Чи в ночі, чотирнадцятого серпня, цей годинник вибив північ якимсь надзвичайним способом, чи ні?"

Ніч, чотирнадцятого серпня! Бог призначив то як знак, отже!

"Так— відповів сейчас — в ночі чотирнадцятого серпня, той годинник вибив тринадцять разів о півночі. Я це собі добре пригадую!"

Судова саля заворушилася, наче збіжжя на полі під подувом літного вітру.

"Ви можете добре пригадувати собі цю подію — продовжав оборонець — але як можете бути так певними що до дня?"

"То було щось так надзвичайного — відповів священик низьким але ясним голосом, — що я записав собі те в моїм записнику; крім цего той день я добре замаркував собі в своїй памяти."

"Де ви були тоді, коли ви чули, як той годинник бив години так особливим способом?" питав дальше адвокат.

"Я був при церковній брамі — говорив дальше о. Константин, з початку звільна, відтак продовжав скоро, ми-

лим голосом, начеби оповідав щось приємного,— я не був там сам один. Якраз я вислухав був сповіди одного чоловіка, і ми стояли разом при брамі тоді, коли на великім годиннику било тринадцять. Він те чув також."

На судовій салі загомоніло, цим разом голосніше. Загальне подражнення кріпшало.

Отець Константин чув це, тож сейчас зрозумів, що свідоцтво, котре він складає мусить бути дуже важне. Чувство страху переймало його ще більше. Він був переконаний, що Бог хоче виявити причину, чому так дивно вдаряв мідяний дзвін. Тепер очікував він розвязання того.

Адвокат-оборонець глядів на нього поважно.

"Отче Константине, чи ви пізнали би того чоловіка, котрий був з вами тої ночі в церкві, наколиби ви його знову побачили?"

Старенький священик поважно, з повною свідомістю відповів:

"Там в церкві світла не було. Мимо того, колиби я його так зблизька коло себе побачив, я повинен би його пізнати."

Адвокат звернувся до судді:

"Світлий Трибунале, я просив би, щоб приведено вязня тут на перед для провірення тотожности особи."

Отець Константин споглянув на чоловіка, що находився на лаві оскаржених. Коли цего вязня випроваджувано до нього, священик зійшов з підвисшення для свідків, на долину. Оба вони стояли хвилину глядячи собі в очі. Відтак старий священик промовив торжественно:

"Це є той чоловік, що приходив до мене до сповіди в церкві Пресв. Богородиці в ночі 14 серпня. Це є той чоловік, котрий стояв зо мною при церковній брамі й чув, як годинник бив тринадцять разів. Я є певний що до нього."

Цим разом на судовій салі не чути було найменшого шелесту. Противно, гробова тишина залягала цілу салю, немовби страх, який огортав о. Константина заволодів всіми слухачами.

Адвокат-оборонець звертаючися до судді і суддів-присяглих промовив:

"Світлий Трибунале, панове Судді-присяглі! Нині рано ви чули зізнання цего вязня, оскарженого о поповнення убійства о півночі чотирнадцятого серпня. Ви чули, як він боронив своєї невинности. Ви чули, що він просив, щоб покликати священика з церкви Пресв. Богородиці, і

що той священик може посвідчити правдивість його зізнання. Ви слухали зізнань о. Константина, як він потвердив кожне слово, котре сказав цей оскаржений нині рано."

"Вязень покликувався на це, що він має Алібі; що він був в часі сповнення квестіонованого морду, пятнадцять миль від місця сповненого морду, в церкві Богородиці в Савтборо. Мені здається, що алібі вязня доказане, і всякий сумнів виключений."

"Щож більше мож сказати? Нічого. Ми можемо лиш чекати на вирок, і кожний з тут присутних певний того, який той вирок буде."

Судді-присяглі не опускали навіть своїх місць. Найперший з них і прочі одинадцять повставали зо своїх сиджень і всі, як один, проголосили вирок:

"Невинний!"

Судова саля в мить загомоніла... однак священик і вязень були на це глухі. Вязень, людина твердого, дикого характеру, серед голосного плачу впав на коліна до ніг о. Константина, підніс свої очі, залляті рясними сльозами, і хлипаючи від плачу, так відізвався захриплим голосом:

"Отче, дякую вам! Мені жаль, що я мусів їх просити, щоб післали по вас. Однак, ви отче, були одинокою особою, що могла доказати мою невинність. Ох, мій Отче, я не міг іти на шибеницю за злочин, котрого я не допустився і тоді коли я рішився зачати зовсім нове життя; Я мусів просити вас, Отче, о поміч!

о. Константин, нахилившись, підніс його і лагідно промовив:

"Не мені дякуйте, подякуйте Богу! Він, що знає все, Він бачив небезпеку, що вам грозила і Він то так зділав, що той годинник вибив тої ночі тринадцять разів так, щоб ми оба могли на це собі пригадати. Самі бачите, як все сталося згідно з Його намірами.

"Бог станув у вашій обороні, бо Він тішився тої ночі, коли ви прийшли сповідатися і рішилися жити від тепер в Його ласці. Він вас захоронив на це, щоб ви мали можність сповнити це, чого ви так рішучо бажали, заслужити собі на Його царство і дістатися там, коли скінчите вандрівку цего життя. Памятайте на те! Ви не потребуєте вже більше боятися. Ви є в Божих руках. Він це доказав!"

Отець Константин підніс свою старечу руку понад по-

хилену голову того чоловіка і— серед тишини, що знову запанувала на салі — зробив знак хреста:

"Іди в мирі, мій сину!" сказав він.

ХТО СОТВОРИВ ДИЯВОЛІВ?

Раз один священик поясняв катехизм малим хлопцям і дівчатам у школі.

"Хто сотворив ангелів?" — запитав священик дітей.

"Господь Бог сотворив ангелів," наспіла відповідь дуже швидко.

"Ну, добре, діти," — каже священик — "а тепер скажіть мені, хто сотворив дияволів?"

Мовчанка запанувала в клясі. Діти в першій хвилині не вміли відповісти. Але всі серцем відчували, що не годиться казати: "Господь Бог сотворив дияволів." Бо ж годі подумати, щоб добрий і ласкавий Господь міг сотворити такі підлі й злющі істоти, як дияволи.

Вкінці одна дівчина підняла руку вгору.

"Чи можеш нам, дитинко, сказати, хто сотворив дияволів?" спитав, усміхаючись, священик.

"Так," промовила дівчатко. "Господь Бог сотворив ангелів, але деякі зпоміж тих ангелів самі поробилися дияволами."

Треба признати, що навіть і найбільший у світі богослов не зміг би був дати кращої відповіди на поставлене питання.

Так само треба сказати, що Господь Бог сотворив тільки добрих людей; але ті добрі люди, піддавшись спокусі, самі добровільно й свідомо поробились грішниками.

БІЛА РОЖА

Неділя.

До шпиталю, що був під зарядом безбожників-більшовиків, двері безперестанку отвираються й замикаються; приходять знайомі й приятелі відвідувати хорих, ранених на війні вояків... То родичі, то брати, то сестри, то кревні ближчі й дальші, то знайомі питають в інформаційному бюрі при вході про особи, яких бажали б видіти, й входять під число, де лежить той, за ким шукали, кого бажали видіти.

Під одним числом лежить кількох ранених вояків. На одному ліжку лежить блідий, спалений гарячкою, хорий молодий стрілець...

Він сам...

Ніхто його не відвідує...

Він далеко від своїх, далеко від рідного села.

Він сам, опущений всіми.

Вже від тижня раз-по-раз питає норсу кожного ранка: "Котрого маємо сьогодні,"

Норса неохоче показувала йому дату на календарі, що висів на стіні коло ліжка хорого... Але хорий стрілець скоро забував і кождого ранку питав:

"Котрого маємо сьогодні?"

Норса відповіла: "Першого травня!"

"Першого травня? А який день?" — спитав стрілець тяжко віддихаючи.

"Неділя!"— відповіла холодно норса.

"Ах! Першого травня! Неділя!"— прошептав із зворушенням стрілець. "Прошу вас, дайте мені рожу, дуже гарну білу рожу"— благальним голосом просив хорий.

Норса була молода; майже так молода, як молодий хорий стрілець. Вона діставала вже багато квітів у своєму життю; вона сама любила квіти. Не відмовила просьбі молодого, вмираючого стрільця... Легенько усміхнулась і скоро вернула з гарною, білою рожею в руках. Зблизилася до хорого й подала йому ту гарну, білу рожу.

"Спасибіг Дякую!"— прошептав хорий, беручи гарну, білу рожу до своєї руки...

По кількох хвилинах прошептав він з почуттям сердечного благання:

"Прошу вас! Покличте до мене священика!"

Зараз легкий усміх щез із лиця норси: вона сказала:

"Дайте мені спокій з вашим священиком! Якесь дивне ваше уроєння!... Ви бажали гарної, білої рожі і ви її дістали... Але священика... Ні!"

"Чому? Хіба тому, що я бажаю того?"— майже скрізь сльози сказав стрілець.

Але норса вже відійшла від нього.

А бідний, хорий стрілець непокоїться... Гарячка у нього збільшається...

"Нема священика!"...

Він думає... Це неділя... Багато приходить нині відвідувати хорих... Будуть також коло хорих, що лежать з ним у його кімнаті... Може найде яку добру невісту, подібну бодай трохи до його матері й він передасть цю рожу для... Але треба ждати аж по обіді; коло третьої години починаються відвідини...

Сам, опущений всіми, держить в руках гарну, білу рожу і здається розмовляє з нею... Молодий хорий стрілець..

* * *

Години відвідин.

По кімнатах розійшлися люди... Чути тихі розмови коло ліжок... Переходять також коло ліжка, на якому лежить хорий стрілець.

Він глядить на переходячих, на повертаючих; вже змучений від того перегляду незнаних собі людей. До нікого з них не має довіря!

"Ах, коби хто поглянув на ту гарну білу рожу!"...

А час минав!

Нагло почув він, як молода дівчина спитала хорого, що лежав на ліжку побіч його ліжка:

"А він на що хорує?"

"Він?... Гальопуючі сухоти... він не переживе цеї ночі..."

"Ох"!— застогнав стрілець.

Молода дівчина скоро обернулася. До тепер вона була звернена плечима до нього; він бачив тільки чорний волос під дуже простеньким капелюшком. Коли вона звернулася в його сторону, на її лиці видно було співчуття; молодий стрілець зрозумів, що це про нього була мова...

Він має скоро умерти... А йому ніхто нічого про це не говорив... І норса не хоче покликати священика... Нема священика в шпиталі... Прийдеться згинути як скотині... А мама, дорога мама?... А наречена? А ця гарна, біла рожа...

Такі думки тепер мучили бідного стрільця.

Він звернувся до молодої дівчини словами:

"Будьте ласкаві!"

Молода дівчина, бідна служниця, що відвідала й розмовляла зо своїм татом, скоро звернулась до стрільця з добротою і співчуттям.

"Я чув... я скоро умру... Наколи ви можете... Я бажав би священика... найскорше... може стрінете котрого на дорозі"...

Вона розважила хвильку.

"Добре!... Але ви мусите написати своє бажання і своє імя... без того трудно. Сюди не впустять, коли не скажуть кого мають відвідати... А зрештою"... Зараз написала карточку, а він підписав себе.

Дівчина скорочує відвідини свого дорогого тата, й скоро відходить, щоб зробити велике діло для душі хорого, бідного стрільця.

Стрілець шепотів:

"Богу дякувати, що найшлася добра душа!"

* * *

По яких 40 мінутах ввійшов до кімнати перебраний священик. Переслідування релігії з сторони безбожної більшовицької влади дійшло до того ступеня, що священики не могли показуватись у своїм священицькім одінні, бо це грозило їм арештованням, засланням і розстрілом.

Священик зараз пізнав хорого, бо той усміхом своїм неначе кликав його до себе...

"От бачиш, приятелю, як Господь Бог кермує всім"— сказав священик, беручи на повитання його гарячу, висохлу руку у свою руку.

"О, дякую, дуже дякую вам, отче, що схотіли потрудитися до мене"... відізвався хорий і потягнув руку священика до своїх уст.

"Яке це щастя для мене, що тут серед чужих людей я таки не умру без священика!"— продовжав хорий.

"Я бачу, що ти дуже хорий... А чи ти знаєш напевно, що скоро умреш?"

"О так, отче! Вправді мені того не говорив ані лікар ані норса, але я перед годиною довідався, що я дуже хорий; я маю ґальопуючі сухоти й не знаю, чи доживу завтрішнього дня"...

Хтож говорив тобі про твою близьку смерть?"

"Це я довідався з розмови тої дівчини, що просила вас прийти сюди. Я почув її розмову з її татом, що ось тут

лежить. З її погляду на мене, погляду повного співчуття, я пізнав, що вони про мою смерть говорили"...

"То ти хочеш гарно приготовитись на добру смерть?? Чи не так, дорогий приятелю?"

"О, так, дорогий отче! Ви вгадали! Я просив норсу, щоб прикликала священика, але вона відмовила того... Ах, як тяжко жити серед безбожних людей!... Але я виджу, що Господь Бог не опустив мене цілком"...

"Так —так, Господь Бог добрий і милосерний! Я думаю, що ти бажаєш гарно висповідатися? Хочеш стануги перед Божим судом з чистою душею? А чи ти остав добрим християнином? Не зрадив своєї батьківської католицької віри?"

Румянець покрив бліде лице стрільця.

"Ви питаєте, дорогий отче, чи я остав добрим християнином?... О, отче, не дуже то добрий я християнин, бо не сповняв щиро моїх релігійних практик.— Коли я сповідався, чи думаєте, що мої сповіди були правдиво щирі?.. Людський взгляд, молодість, пусті слова... Не думав я про свою безсмертну душу... Так, так! І в той спосіб поволі стаємо звірятем! Я нераз про це думав... Але тепер, коли відчуваю, що скоро прийде мені кінець життя, то пора для мене бодай тепер подумати поважно про свою душу"...

"Я виджу твою щирість, любий приятелю. Бачу, що ти маєш ще віру у свому серці"— додавав заохоти священик.

"О, отче, щоб вам все оповісти, то трудно. Але нехай! Я хочу прецінь умерти так як мій тато: правдиво по християньски, як християнин-католик"...

"Ти маєш слушність. А скажи мені, чи ти не молився деколи до Божої Матери?"

"О так! Коли я виїзджав з дому на війну, моя мама дала мені медалик Божої Матері, сама вложила мені його на шию і просила мене, щоб я кожного вечора молився три "Богородице Діво" до Божої Матери. Мене те деколи знехочувало, а деколи я навіть легковажив собі те, але все таки я не занедбав тої молитви ніколи, а відмовляв її кожного вечора, бо я був мамі прирік, що буду молитися"...

"І Мати Божа тебе нагородила! Не умреш без священика... Тепер гарно висповідайся, бо й так я боюся, чи не задовго я тут коло тебе; щоб мені не казали зараз забиратися звідси"...

Стрілець відбув гарну сповідь.

По сповіді відізвався: "Дорогий отче! Ви напишете

до моєї мами. Ось адрес до неї"—і він написав адрес мами в нотатку священика. "Вона буде тішитися, коли довідається, що її син умирав по християньски. Може буде сумувати над смертю мойого тіла, але буде радуватися з моєї душі..."

"А може ще маєш що переказати?"— спитав священик зворушений, видячи ніжну, правдиво синівську любов того стрільця до своєї матери.

"Я бажав би... Я бажав би, щоб ви нині поблагословили цю рожу й післали її до моєї нареченої. Пішліть на адрес моєї мами з додатком "для Марії." Моя мама знає мою наречену Марію. А моя наречена любить свою Іменицю, любить Преч. Діву Марію більше, чим Ви можете собі те представити. Вона навіть називає себе дитиною Марії... Вона любить квіти, а рожа то її улюблена квітка ... Коли я відізджав на війну, то я обіцяв мамі молитися до Божої Матери три "Богородице Діво" кожного вечора, але я також обіцяв своїй нареченій посилати для неї кожного року рожу благословлену першого травня... Прошу вас, дорогий отче, благословіть цю рожу й пішліть її до мами для моєї нареченої... Від мами вона довідається, що це послідна рожа для неї від мене..."

"Все зроблю, молодий стрільче і добрий приятелю! Видиш, як Божа Мати тебе нагородила! В цей свій місяць травень Вона показує тобі свою любов! Тільки май велике довіря до неї аж до кінця!... Тепер я буду спішитися... Нині не можливо до тебе знову навідатися, бо мене не впустять; але завтра рано я прийду з Христом у Пресв. Евхаристії... Коли тебе застану живим, тоді скріпить тебе Сам Христос своїм Божим Тілом... Коли тебе не застану, я помолюся за тебе"...

"Дякую, дорогий отче, дуже щиро дякую, що потрудилися і потішили мою бідну душу" — сказав зо сльозами хорий, умираючий стрілець і притиснув руку священика до своїх блідих уст.

Священик вийшов.

На другий день раненько не застав вже живим молодого стрільця. Ангели забрали його душу.

За якої пів години відспівав священик у церкві панахиду за душу молодого стрільця, що умер далеко від своїх рідних.

ЗА ХРИСТА

Діялося це в часі кровавих переслідувань християн в Японії, за панування короля Канзіого. Той жостокий король приказував припроваджувати до себе кожного християнина, перед статуєю божка казав він вирікатися йому правдивої віри. Хто не хотів відречись Христа, того мучили страшно, а відтак забивали.

Погани на розказ короля вишукували християн і примушували їх, щоб вирікалися своєї віри; хто був вірний для Христа, того чекали страшні тортури й муки. Погани не щадили навіть дітей.

Поміж тими малими мучениками находився тоді семилітний хлопчик, на імя Людвик. Не мав він вже ані вітця ані мами, а був на вихованні у свого стрийка й тети, що не мали своїх дітей і малого Людвика взяли за свою дитину.

Стрийко й тета були християнами. Король довідався про те й казав випровадити перед себе цілу ту родину.

Насамперед станув перед королем стрийко Людвика. На приказ короля, щоб він вирікся Христа й поклонився божкові, відповів відважно стрийко, що того ніколи не зробить. Христової віри він не відречеться. Не поклониться божкові, бо поклоняється Христові, що є для нього правдивим Богом. Король розгнівався і приказав убити стрийка. То діялося 8. грудня 1692 року.

На другий день припровадили кати тету, прибрану маму Людвика, що звалася Магдалина і з нею малого Людвика. Їх доля була подібна, як стрийка. —

Магдалина, прибрана мама Людвика, сказала до нього.

"Дорога дитино, приготуйся! Ідемо до неба, щоб там стрінутися з нашим вітцем, що вчера туди пішов. Коли привяжуть тебе до хреста, не забувай кликати раз-по-раз: "Ісусе, Маріє!"

Хлопчик відповів:

"Не забуду, дорога мамо!"

Відважна невіста заплакала, і на пращання ніжно поцілувала Людвика. Кати завели її на муки. Рівночасно взяли також малого Людвика. Привязали маму до хреста, а відтак Людвика.

Один з катів спитав хлопчину:

"Ти не боїшся смерти?"

"Не боюся!"— відповів відважно Людвик.

Хрести для мучеників поставлено напротив себе. Хлопчина дивився на свою маму, а вона пригадувала йому, що не треба нічого боятися, а тільки нехай взиває святі імена: Ісусе, Маріє!

Людвик послушний, раз-по-раз шептав: "Ісусе, Маріє!"

Кати ріжним способом старалися наклонити обоїх до відступства від правдивої віри, але надармо.

Магдалина і Людвик остали вірні Христові до смерти.

Коли кати пізнали, що їх намови даремні, взялися мучити обоїх. Людвик мужно зносив всі терпіння, не видав ані зойку, але кликав: Ісусе, Маріє!

Один з катів пустив спис у бік Людвика, але схибив. Доперва по другім киненні спис пробив серце Людвика. Він пішов до неба по вінець нагороди і слави.

Тим самим списом пробито також прибрану матір його.

Кілько то мужества показав малий Людвик визнаючи свою віру! Кілько терпінь! Навіть смерть! Все за Христа!

Коли говорю мовами людськими й ангельськими, а любови не маю, то став я наче та мідь, що пусто бренить, і мов той бубон, що голосно гуде. Коли маю пророчий дар, і ясно бачу й розумію всі таємниці й усе знання; і коли віра в мене така сильна, що може переносити гори з одного місця на друге. то якщо любови в мене нема, —я нічого не варт. І навіть коли майно своє роздам на милостиню вбогим, і тіло своє на спалення віддам, а любови не маю, то все те ні на що не придасться мені.

(Лист Апостола Павла до Коринтян, 13, 1-3)

Направду, направду, кажу вам: якщо не їсте тіла Сина чоловічого й не пєте крови його, не маєте в собі життя. Той, хто їсть моє тіло й пє мою кров, має вічне життя, і я воскрешу його в останній день. Бо тіло моє справжня пожива, й кров моя справжній напиток. Хто їсть моє тіло й пє мою кров, перебуває в мені, а я в ньому. (Іван 6, 53-56).

Я І ЖИД

(За Дж. Папіні)

Якраз чотириста літ по прибуттю Христофора Колюмба до Гванагані, я зачав ходити до школи, яка мала назву нашого Данте.

Будинок сеї школи був високий і блідої краски, а знаходився при темній торговельній вулиці. В нутрі була се Лябіринтська система коритарів, проходів і терас — так як бачиться в старих вязницях і горячкових снах. В сьому Лябіринті, якого сонце опустило в пів-темноті, були ряди все зачинених дверий з числами на одвірках. Отворяючи котрі-небудь з сих дверей входилося до салі, де напроти чорної катедри, чорної таблиці і чорного фотеля сто яли многі ряди чорних давок.

В одній з сих саль я, невинне сотворіння, мешкав через кілька годин на день. Учитель був троха кривий, трохи сліпий, трохи глухий і міг оправдати свої немочі гостцем, золотими окулярами і слабістю голови. До сього ще мав всі дані учителя тих часів— вуса а Л'Умберто, почуття обовязку, респект супроти монархії і парасоль Неба. Для мене був милосерним до високого ступеня.

Наставником над учителем був директор, чоловік піемонський з чотирокутним лицем і шерстяною бородою. Його уста були вічно скривлені до невдоволення й догани а були страшні навіть і в мовчанні. Здавалося, що вони були нарочно сотворені для свойого завдання настоювати й вимірювати справедливість. Ох! Се моє серце— кілько разів воно товклося в моїх малих грудях на звук того голосу, на вид того лиця, чи уст і тої розкудовченої сильної бороди.

В сій школі, вертаючися знов до початку, була наділена правом так звана інструкція релігії. Ученики були звільнені лиш за писемним домаганням родичів або їх заступників. Мій батько написав те домагання, і мене звільнено.

Два рази на тиждень зявлявся в дверах старий і кремезної будови священик, чисто обголений і весь одітий в довгу чорну рясу. З веселим суванням ніг, всі піднімалися з лавок. Тоді на знак учителя я і ще один хлопець, з опущеними головами, виходили з кляси, а на нас гляділи троха з зависти а троха зо співчуття вісімдесять очей знайомих. Учитель з поважним уклоненням відпускав священикові крісло.

Мій товариш вигнання був жид і тому ніхто не дивувався з його "дезертерства." Многі, щоб мене оправдати, вірили, що я також був з межи вірних старого завіта. А я, навпаки, знав, що мене хрещено в церкві св. Івана і що Епископ уділив мені св. Тайну Миропомазання.

І через якуж таємничу провину я був приневолений стримуватися від Божого слова?

Мій товариш хотів те знати за всяку ціну.

—Чи ти протестант? Чи може виклятий з Церкви? А твій батько що є?

Я не знав, що йому на се відповісти. Але щоб його замішати, я сказав:

—Мій батько атеїст.

—А то що таке атеїст?— він далі спитав.

—Значить, він в ніщо не вірить — я відповів з неохотою.

Жидок на мене вдивився всіма силами своїх чорних очей, а відтак відвернувся в другий бік і вже більше не допитувався.

Сю годину перевели ми на вештаннюся сюди та туди по коритарах, де панувала тишина монастиря, воздух трибуналу і вонь нечистої води.

Нераз сторож глядів на нас переходячих як на чужих і підозрілих, а його жінка вимахуючи блідими і тонкими руками нераз питала:

—То що, ви не бажаєте знати дещо про Ісуса і про Його Матір Пречисту Діву Марію?

Внутрі моєї душі повставали боротьби. Чому батько заборонив мені слухати викладів священика? Чому не треба вірити коли так много людей вірять?... Правда, в деяких моментах я почувався гордим з сього виїмку, що мене ставлено на осібнім місці від других. Чи може мій батько не був чоловіком очитаним і знавцем своєї справи? Але часом, що за кара мене стрічала, що за викиди совісти... Мене мучило питання, яке я мав розвязати... Чому я не був там у клясі, щоб навчитися тих глибоких правд, які навіть наш учитель, помимо своїх здібностей, не міг викладати.

Я не вірив, бо не знав, в що інші вірили. Моя воля вірити була обмежена до тих моментів самоти і тут за страченою годиною.

Одного разу будучи сам я відважився підслухати під дверима кляси, де тоді викладано релігію. Священик низь

ким голосом вичислював заповіди. Нараз я почув: "Шануй батька твого і матір твою..." І цілий той день я здивований думав... Чому батько мені заборонив шанувати його.

Промовив до них удруге: "Мир вам! Як Отець мій послав мене, так і я посилаю вас." По тих словах, він дихнув на них і сказав їм: "Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, будуть відпущені; і кому задержите їх, будуть задержані." (Іван 20,21-23)

---

* * *

— ВЕСЕЛИЙ КУТИК —

Мати: Слухай-но, Михаську, я вже тобі нераз казала, щоб ти мяса пальцями не брав, а видельцями!

Син: Але ж, мамо, всі признають, що пальці старші від видельців!

Мати: Це правда, сину; одначе знай, що пальців твоїх ще й на світі не було як видельці між культурними людьми вже існували!

Пані М.: Ви, Микито, здається, добре знаєтесь на конях. Виясніть мені, по чім властиво можна розпізнати вік коня.

Микита: Це, прошу пані, найкраще пізнати по зубах.

Пані М.: Ах, правда! Я вже про це чула давніш, але геть чисто забула. Чи так само можна розпізнати вік усіх інших звірят?

Микита: Розуміється! Я, наприклад, дуже легко пізнаю по зубах, скільки котрій курці років.

Пані М.: Ет, не плетіть дурниць! Адже курка не має зубів!

Микита: Та що з того, що курка не має? Але я маю!

* * *

Щасливий десятий... Пацієнт: Ну, що ж ви мені, пане докторе, тепер радите? Чи є яка надія, що я цю операцію витримаю?

Хірург: О, щодо цього, друже, можете бути цілковито спокійні! Правду сказати, ця операція зовсім не проста та й не легка. Не скриваю перед вами, що вона навіть доволі небезпечна; на десять випадків буває лиш один, що переходить щасливо. Один із десятьох, це (щоправда) не багато. Одначе ви маєте якесь спеціяльне щастя. Бо вважайте, що девять таких, як ви, вже мені під ножем сконали. А тепер ви приходите якраз десятий. Отже, нема ніякого страху!...

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

Russians Are People

— *By Eugene Lyons*

Enthusiasm for Russian "democracy" often hides an ugly contempt for her people.

One of the many disillusioning shocks experienced by me, after I settled down to work in Moscow many years ago, was administered by a resident Briton regarded in his own country and ours as a staunch friend of Russia.

Stalin, having gathered all the reins of power in his big fists, was beginning to put the pressure on his subjects through the first Five Year Plan and the forcible collectivization of farming. It amounted to a war against the whole population, and his main weapon was terror. The caualties and horrors were beginning to plie up monstrously. One evening, at a cocktail party, I conmented sadly on the high human cost of the new drive. The little Briton sneered at my squeamishness.

"What if another million die?" he said with a deprecating shrug. "They're only Russians..."

I was to hear him play variations on that tune year after year, as his fame for "understanding" the Russians flourished. It was one of his favorite conversational themes that in Russia life is cheap— "one life one kopek" according to the proverb —and the birth rate enormous; the Kremlin therefore could "afford" to squander its one-kopek pieces by the million.

Slowly it dawned on me that the fellow's celebrated "friendship" for the country was largely an expression of his vast contempt for its people. Why make a fuss about a lot of backward "natives"? That seemed to sum up his attitude. He could take in his stride without a flicker of sympathy the atrocities, the wholesale bloodletting, the man-made famine that horrified the "softies" among foreign witnesses. Always he managed to find the right formula to justify and explain away every new Kremlin crime.

Because he looked down on Russians and remained smugly indifferent to their sorrows, he acquired an international reputation as an outstanding "friend of Soviet Russia."

The irony of that story deserves attention. In time I was to discover that this Briton, while an extreme sample of such perverted friendship, was not exceptional. I found that almost always a fervent defense of the Soviet regime implied a profound disdain for the Soviet peoples and a complacent acceptance of their sufferings.

Psychologically this is almost inevitable. How is one to justify the "sacrifice" of millions and more millions of people for a noble "experiment," except by reducing them to guinea pigs? How is one to offer support to a system of terror except by scorning its victims?

I have become familiar with the ardent praise of "the new Russia" which, explicitly or implicitly, attacks the Russian people as a subhuman species whose masters know what is good for them. It is quite a feat to make "friendship" cover, let us say, both the Soviet secret police

and their millions of prisoners. The official friends abroad accomplish this neatly by convincing themselves that the Russian people neither know nor care anything about freedom; that they relish being stepped on, imprisoned, and shot.

To maintain their affection for the Stalin dictatorship at the proper temperature, its friends are obliged to insult its subjects. The insult is obvious enough in the remark, commonplace among foreign partisans of the regime, that Bolshevism is perfectly suited to the Russians, though of course it would be undesirable for Americans, or Britishers, or Frenchmen, as the case might be.

In his autobiagraphical *I write As I Please,* Walter Duranty made a statement that has become classic among students of the subject. Having indicated the brutality of the Soviet policies after Stalin came to power, he argued that Stalin's methods "were most fitted to the Russian character and folkways in that they established Asiatic absolutism."

Another author, Walter A. Rukeyser, in a book called *Working for the Soviets,* gave it as his view that "without an iron-bound dictatorship Russia could not survive, for it is the only thing the Russian people know and understand."

Perhaps the most recent and certainly the most outspoken disparagement of the Russians by one of their "friends," however, is to be found in Vincent Sheean's latest book, *This House Against This House...* Acknowledging that the Soviet people are deprived of freedom—that the last vestige of civil rights and political liberty has been blotted out—he contends that they are indifferent to these deprivations. He even invents an elaborate pseudo-scientific explanations for this amazing claim. He writes:

"Tihngs taken for granted during these many centuries by unthinking Anglo-Saxons have created the climate of freedom, in which political rights gradually grow up and ultimately appear to overshadow all the rest.

"The Western mind is made numb by the novelty of a system which, like that of the Soviet Union, proposes to give unparallaled effect to the one by annihilating the other—sets out to create a social, economic, intellectual, and political democracy so universal and profound that it would surpass anything we have ever known in that direction, but does so by means of the abolition of practically everything we could easily recognize as freedom. The Western mind... unready, indeed unable, to make the logical disjunction between democracy and freedom, falls into pathetic confusion when it attempts to understand a scheme based upon that disjunction...

"The fact is, of course, that the Russians have no historical experience of freedom, no genuine understanding of it, or desire for it, and have, on the whole, regarded it as the easiest of all sacrifices they have made to the better world of which they dream."

He adds that 'their concept of freedom, in so far as one exists, does not touch upon civil or political rights."

As an exemplification of the confusion which passes for profundity on the Russian theme, this Sheean quotation merits some kind of prize. Under the turgid overwriting is his extraordinary claim that the Russian people willingly gave up even those limited freedoms, civil and political, which they enjoyed under the Czar in return for the Soviet blessings. Overlooking the quality of these blessings, there are still some grim questions Mr. Sheean and other such strange "friends" of the Russians might ponder in communion with their consicence.

If Russians, unlike Anglo-Saxons, accept the "disjunction" and do not *desire* to throw off political despotism, why does the Soviet regime need a police force running into millions to hold them down? Why are there some fifteen million men and women in Soviet prisons, concentration camps, and forced-labor colonies? Why did the Bolsheviks, from the day they seized power, have to use all the persuasions of raw force and lying propaganda to impose their tyranny on the masses? If freedom is unknown and unwanted by Russians, why did it have to be "annihilated"— Mr. Sheean's word for it—in order to rivet the Communist brand of democracy on the prostrate nation?

The time is ripe, it seems to me, to remind the world of a fact that Soviet propagandists have smothered in double-talk. The fact that Russians are people. They have no more relish for being kicked, abused, dragged from their beds during the night, tortured in N.K.V.D. cellars, uprooted from their homes, imprisoned as hostages, subjected to hunger, deprived of their right to worship than the Sheeans and Durantys.

I lived among them for six consecutive years. I have not the slightest doubt that they know what freedom means and hate their tortures; that they dream of liberation from the yoke; that they despise foreigners who are smug, selfrighteous and patient about terror from which they are themselves exempt.

Alexander Herzen, the great Russian democrat of last century, wrote that his country was 'the land of outward slavery and inward freedom." That inward freedom, the yearning for escape from the master's knout, has prospered on denial. Russian literature provides eloquent testimony to that yearning. The history of Russian social struggles, from the Decembrists to the Bolsheviks, is replete with martyrs to the concept of freedom— not a disjunct freedom peculiar to Russians, but the kind that all human beings recognize, in which civil and political rights have a part.

When the social ferment broke to the surface in 1905, the aroused Russians did not clamor for some esoteric kind of concessions from Nicholas II. They demanded a modern constitution, a Western type of parliament, an end to police terror: the familiar demands for civil and political freedoms in all countries. There were also economic, social-reform elements in the indictment of the despotism and in the program of change; but so there were in the French and American Revolutions. What the Russians got in 1905 was pitifully little, but it was in the domain of civil-political freedom which no Westerner, notwithstanding Mr. Sheean, would have any trouble recognizing as such.

Even thus in March, 1917, when the Romanov dynasty was toppled over, ordinary Russians were ecstatically happy about their new freedom. Again it was not a strange variety of freedom. They were happy because they thought that at last they would have a right to speak, to write, to think, to govern; that they would no longer be terrorized and pushed around. That hope failed. The vision of liberty petered out in the reality of a new and more drastic despotism. That tragedy, however, does not give any of us the right to dismiss the victims as congenially incapable of desiring or enjoying the freedoms which you and I desire and enjoy.

True, the Rusisans have not had much of it in their unhappy history. Their experience of freedom has been, indeed, meager. For reasons of geography and of population pressures from the Mongolian East, there is a cruel time-lag in the political development of their country. But the striving to over-come the lag has been continuous and passionate, so that the Czars, like their success-

ors today, needed special organizations and techniques to suppress the people.

Writing of the brutal repressions under Czar Alexander III, the late Manya Gordon (in *Workers Before and After Lenin*) emphasized that these harsh methods "could not wholly stifle the longing for freedom. Therein lies the eternal hope for democracy. Russia has demonstrated that this divine spark is inextinguishable; it cannot be annihilated by imprisonment, torture, or death... No one has paid more dearly for the ideal of liberty than the Russian people. Its victory will be the death of despotism the world over."

Those who today join Moscow-sponsored organizations calling themselves "friends of the Soviet Union" and councils of "American-Soviet friendship" are not friends of the Russian people at all. They are friends, and in practice agents or stooges, of the Soviet regime, which is a totally different thing.

They do a terrible disservice to the Russians and the outside world by pretending that the Soviet govern ment and its subjects are one and indivisible. They seek to saddle the Russians, themselves the chief victims of the dictatorship, with responsibility for the crimes of the Soviet regime.

There is a distinct shift in the winds of American sentiment toward Soviet Russia. A recent Gallup poll disclosed that a substantial majority of the American people now believe that Stalin, like Hitler, seeks to conquer the world. In Washington, a few left-wing diehards like Secretary Wallace and Senator Claude Pepper still believe — or pretend to believe— that Russia's territorial and ideological expansion is a boon to mankind. The rest differ only in the degree of their apprehensions about Soviet policy and the vehemence of their reaction to it.

It would be a tragedy for the world, let alone the Russians, if this rise of anti-Soviet and anti-Communist feelings were to find expression in hatred for the Russian people. Whatever the future may hold, we shall be better off, and closer to the truth, if we differentiate sharply between the people and the tight oligarchy which has terrorized them into obedience. Should a break between Russia and the Western world come, we shall want the Russian people on our side. It is the side they will prefer to be on, provided we leave the doors to a democratic understanding wide open.

The unprecedently large secret police force, with a huge army of its own, stands as proof that the Kremlin does not trust its own people. The fifteen or so millions prisoners should leave no doubt of that fact. And the masters are quite right in distrusting the slaves; in forbidding them, under pain of death if caught, to leave the country; in denying them those marginal freedoms which even the worst of modern Czars permitted. They know that hundreds of thousands of Red Army men went over voluntarily to the Germans; that while the nationals of other countries try to go home, Russians, hundreds of thousands of them in Western Europe, are fighting to avoid repatriation. There is no room for doubt that the cleavage between the Russian rulers and their subjects is wide and deep.

Perhaps the most startling propaganda victory of the Communists has been their success in smearing enemies of the Muscovite dictatorship as "anti-Russian." In the past, before the Bolsheviks came to power those who attacked the Russian tyranny were known, and rightly so, as "friends of Russia." It would have occurred to no one in his right senses to refer to Prince Peter Kropotkin, who had fled his country, as "anti-Russian." Yet today refugees

from Soviet terror-men like Victor Kravchenko and Alexander Barmine —are casually labeled "anti-Russian," though they are passionately attached to their people and their native land. When George Kennan and other foreign journalists exposed the horrors of Siberia under the Romanovs, they were hailed as friends of the Russian people. Today journalists who expose Soviet atrocities are referred to, even by those who sympathize with them, as "anti-Russian."

We must make it clear to all who will listen that the true friends of the Russian people, now as under the Czars, are those who support them and attack their rulers. It has been proposed that an organization to be called American Friends of the Russian People— or perhaps American Friends of Russian Freedom— should be launched. Its primary purpose would be to "sell" the Russians to Americans by "unselling" the Soviet regime; to make and to deepen the crucial differentiation between the Soviet government and the Soviet masses. I can only hope that the suggestion takes root.

At the turn of the century, Prince Kropotkin wrote a slight pamphlet about the police terror in his native land. He showed that five thousand political prisoners were in prisons and exile camps; that dozens had been executed for their political opinions. The indignation aroused by the disclosures was so intense that Czar Nicholas II, then touring Europe, was obliged to cancel his scheduled visit to England. Today the five thousand have expanded into millions; the executions must be reckoned not in dozens but by the hundred thousand; the disclosures are available not in pamphlets but in many authoritative books by Russian exiles and by non-Russians. But scarcely a murmur of protest, of human sympathy, can be heard.

In Kropotkin's day there were groups of organized democrats in America, in England, wherever freedom reigned, who dedicated themselves to helping Russian political prisoners and refugees from persecution. They let no Czarist crime or mistake get by without a demonstration of the world's anger for the perpetrators and comradeship for the victims.

The time is over-ripe for a repetition of that pattern. Whatever mealy-mouthed excuse there may have been for protecting Stalin's reputation and the reputation of his regime during the war, it can no longer be valid. Russians are people. They share our love of liberty. There is little we can do to help their liberation inside their prison-country. But there is a great deal that can be done to evoke understanding of their plight in the outsideworld. In saving them from shouldering the blame for the inhumanity of their regime, we shall be winning Russian gratitude.

I repeat, we must draw a sharp line between the totalitarian police-state in Russian and the people of that country. By the same token we must draw a line between friends of Stalin and firends of Russian freedom.

—The Sign, Aug. '46
Union City, N.J.

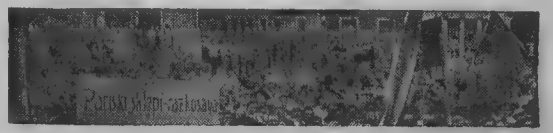

St. Alphonsus—the Apostle of Prayer

— J. H. Barry, C.Ss.R.

Whilst on earth, Christ taught man his duties to God, to his neighbor, and to himself. On none of these duties of man did our Divine Saviour lay more emphasis than on man's obligation to pray for the grace without which it is impossible for him to save his soul. Plainly and clearly, He reminded man that the salvation of his own soul is his most important work in this life. "There is but one thing necessary, salvation." "What doth it profit a man, if he gain the whole world and suffer the loss of his own soul?" Plainly and clearly He warned him that to save one's soul is no easy task. 'The Kingdom of Heaven suffereth violence and the violent bear it away." Plainly and clearly He informed man that it is a task which of himself alone, no man can accomplish. "Without Me, you can do nothing." Finally, He declared to man, clearly and plainly, that the Divine help, so esential to the salvation of his soul, is his for the mere asking. "Ask and thou shalt receive, seek and thou shalt find, knock and it shall be opened to you." Thus did Christ teach man the importance of the part played by prayer in saving the human soul. Such, in brief, is the doctrine of the Divine Master on the subject of prayer.

No laborer in the vineyard of the Lord ever worked more strenuously to bring home to men this doctrine of Christ than did St. Alphonsus. In this matter he followed to the very letter the injunctions of St. Paul to St. Timothy: "Preach the word, be instant in season and out of season, reprove, entreat, rebuke in all patience and doctrine." (II Tim. 4, 12). In brief, St. Alphonsus became the Apostle of Prayer, both for the people of his day and for the people of all future days. Like his Divine Master, he first brought home the necessity clearly and plainly. His favorite maxim in this regard was: "He who prays is saved; he who does not pray, is lost." As proof of his declaration, he points to Calvary: "Two sinners died side by side with Christ— the one prayed and was saved; the other did not pray and was lost. Thus he summed up his doctrine on prayer and its necessity.

To establish the veracity of this doctrine, which, after all, is the doctrine of Christ, St. Alphonsus took care to base it on Sacred Scripture and the Fathers of the Church. He wrote on the subject of prayer many treatises, in which, he studies and examines the law of prayer from every point of view, and in all its relations to God and man. Thus he left to the Church, to the faithful in general, a complete system on prayer as the great means of salvation— a system which fully vindicates the truth of his favorite maxim —"He who prays is saved; he who does not pray, is lost."

Nor was he contented to develop and defend his thesis as a theologian. As an apostle, he preached it to the faithful of all classes, by means of books and pamphlets suited admirably to the capacity of those for whom he wrote. In the preface of his book *Prayer the Great Means of Salvation and Perfection*, he says, "I do not think that I have written a more useful work than the present —if it were in my power, I would distribute a copy of it to every Catholic in the world. not because of the excellence of this work, that is, not because it is my production, but

because I am convinced that, when a man prays, he saves his soul; when a man does not pray, he loses it."

There are certain features in the art of prayer as taught by St. Alphonsus that cannot fail to strike its followers. Not only does he bring out clearly and convincingly the absolute necessity of prayer, but he goes further and shows how to practise and advance in the art. This he does by annexing to all his books and pamphlets on the subject, appropriate prayers suggested by the matter treated. Whether he addresses himself to priests, or religious or the faithful in general, to the more educated or to the less educated, he never neglects to follow this useful and laudable custom. When I say this, I do not mean that he merely suggests the mode in which one should pray: I mean much more than this— I mean that he writes out in full the very words which one should address to God and Our Lady. In this way, he makes it very easy for us to pray. As a result of this laudable custom on the part of St. Alphonsus, everyone of us, I feel sure, will freely admit that this is always a most practical, and at times, an utterly necessary aid in our devotions.

To be convinced of this truth, one needs but glance through such works of St. Alphonsus as *The Passion of Christ, The Incarnation, The Glories of Mary, Preparation for Death, Prayer the Great Means of Salvation and Perfection.* All one needs do is to read these books and one finds one's self praying as only a saint can pray. He finds himself expressing most beautifully and better still, a most practically, ardent sentiments of sorrow, humility, gratitude, love and petition. In a word, he finds his prayer possessing all the qualifications of a perfect prayer. He finds himself fulfilling every single duty of a sinful helpless man who calls upon his God for mercy, pardon and grace. He fiinds himself saying the kind of prayer that brought pardon to Magdalen and Peter and the Good Thief —the kind of prayer that all during the centuries, has enabled men and women of every nation to fight the good fight, to keep the faith and to win the crown of everlasting life.

Another very striking feature about the art and practice of prayer as taught and preached by St. Alphonsus is this: He not only insists, in season and out of season, on the absolute necessity of prayer for salvation; he likewise insists on the importance and need of prayer for the grace of prayer. In other words, he calls our attention to the necessity in which we stand of praying here and now, for the grace of having recourse to God and Our Lady in future time of danger. Christ, it is true, says to everyone of us: "Ask and thou shalt receive." In time of peril, however, we may easily fail to ask—with results fatal to our welfare.

An illustration on this point from St. Alphonsus himself will it clearer than any words of mine. An example is to be found in that prayer of St. Alphonsus which everyone of us has so frequently repeated in his devotions to Our Lady of Perpetual Help. You will recall that therein he protests to Our Lady that he is fully convinced that she will always help him in time of peril, provided he call upon her. Then he expresses his fear that he may neglect to do so and thus lose his soul. "This grace, then," he goes on, "and this I beg with all the fervor of my soul, that in all the attacks of hell I may have recourse to thee."

Again, he says to his Divine Master: "I know that Thou dost always help me when I have recourse to Thee, but my fear is that I should forget to recommend myself to Thee and so my negligence will be the cause of my ruin." Then he begs

for the grace to pray and for a grace so abundant that he may be able to pray always." Give me, I pray Thee, above all, holy perseverence the grace to pray always for it, especially in time of temptation and at the hour of my death."

Thus St. Alphonsus makes it clear that prayer is the condition for the reception of grace. Hence he insists on the peril we run of neglecting to pray in time of danger. Hence he bids us pray that we may escape the folly of such neglect in time of dire need. Naturally enough, St. Alphonsus desires the members of his Congregation to preach his system of prayer to the people of God and to preach it as he himself did. Right here is found another striking feature about prayer as St. Alphonsus teaches it. He bids his missionary see to it that the people pray on missions and in churches and to pray aloud. Otherwise, he warns them, only the more pious pray and the others remain silent. Hence he bids the missioner urge all to pray, more ardently and more loudly. for instance, during the recitation of the rosary— the good old practice and custom. No doubt, St. Alphonsus based his thoughtful admonition to his missionary anent this practice on the words of Christ: "Where there are two or three gathered together in My Name, there am I in the midst of them."

Finally, I would remind you of one more remarkable feature baout this art of prayer, as advocated by St. Alphonsus. It is embodied in this quotation from St. Augustine: "You seek from the Almighty —seek something great." "If a man," says St. Alphonsus, "went to a king to ask for some trifling coin like a farthing, that man would but insult the king." Hence our saint adds, "We honor God, we honor His mercy and His liberality. When, though we are both miserable and unworthy, we ask for great graces, trusting in God's goodness and generosity, relying on His fidelity and promises: "Whatsoever you will, ask and it shall be given unto you." Among the great graces hewould have us ask for are complete pardon for our sins, intense love of God and Our Lady, a very high degree of sanctity, even that of the greatest saint, final perseverance and eternal beatitude. To incite us, moreover, to ask for great things, he reminds us that God always gives more than we ask for. Thus did St. Alphonsus inculcate the art of prayer.

Nor did he neglect to hand down to us a complete system of that form of prayer called Mental Prayer or Meditation. Time will permit but a word on this matter. Yet a word is quite sufficient, for his method of performing this exercise is extremely simple and yet extremely practical and suitable to everyone, be he priest, religious or laic. St. Alphonsus regards ordinary meditation as an intimate conversation between God and the soul. In this conversation, God speaks first, reminds us of some important, spiritual truth. Then he illustrates this truth from the life of Christ, of Our Lady, or of saint, calling upon us to put it into practice as did they. After that it comes our turn to speak. St. Alphonsus would have us, first of all, to express our love and gratitude towards a God Who shows such interest in our welfare— the most natural sentiments on our part. We cannot help loving a God Who condescends to point out to us what we must do to serve Him better and to sanctify ourselves. Nor can we help being grateful to Him for His interest in our perfection and salvation. Then we are naturally led to compare our conduct in the practice of the proposed virtue with that of Christ or Our Lady or the saint mentioned. As a result we humbly acknowledge our failures and our lacks— we express our sorrow and repentence— we form resolutions to do better for the future. Finally we send forth petitions to God to grant us, through the intercession of Mary, grace to carry out our resolutions.

Here again, the striking point of the method of meditation taught by St. Alphonsus is this: He declares that it is better and far more beneficial to pray during the time of meditation than merely to ponder over the truth proposed for our thought. He quotes St. Augustine in support of this declaration. St. Augustine says: "Meditation on the eternal truths is a very useful thing, but it is better to pray." St. Alphonsus gives the reason. "Read and meditate as we like, we shall never satisfy our obligations unless we ask of God the grace to fulfill them."

— Solemn Triduum,
Woodstock, Ont.

From Christening to Reunion

During 1946 the Ukrainian Catholic Church is observing the 350th anniversary of its reunion with the Holy See. At one time or another nearly all Eastern Europe and Asia Minor lost contact or were separated from Rome. In some cases the breach was formally promulgated; in others it occurred gradually, mainly because of lack of communication and as a result of economic and political influences of states in which the church had previously seceded from the authority of Rome. The theme of life in Ukraine always gravitated toward Catholicism as witness the many efforts toward unity, but the economic and political lives of the people at the turn of the eleventh century were definitely under the influence of Byzantium whose breach with Rome had occurred a half century earlier.

Catholicism came to the Ukrainians in the tenth century. A hundred years earlier the Saints Cyril and Methodius had visited Rome, in 867, and obtained the blessing of the Holy See for planned missionary work among the Slavonic peoples. Their chief success lay in their setting the New Testament into the Slavonic language. They also obtained the Holy Father's approval for use of the Slavonic languages in the churches. This prerogative is exercised by East European peoples to the present day.

Byzantium, in the tenth century, was the most powerful empire in Europe. Missionaries trained by Byzantium were sent into Ukraine to preach the Catholic religion according to the methods and privileges instituted by Cyril and Methodius. In 988, Prince Volodimir the Great accepted Christianity, and after his conversion he was followed by the entire nation in a vast transition from paganism.

The various interests of life nine hundred years ago were such as brought about a breach between Constantinople and Rome. In 1054,

EDITOR'S NOTE: The present year notes the 350th anniversary of the return of the Ukrainian Church to the folds of the Church of Rome. The reunion with the Holy See met many serious obstacles, and opposition to it continued long after the reunion was accomplished. Origin of the difficulties lies primarily in the political interests of neighboring states. The objectives of the political issues from abroad were the complete denationalization of the Ukraine. Defense against this foreign movemcnt created a religio-political situation which made any action critical.

* * *

fifty-six years after the Conversion of the Ukrainian nation was accomplished, the Patriarch in concourse with the Byzantine Emperor, fell away from the Catholic Church, dividing Europe into two religious camps. Consequently, the nations of the West continued under the influence of Rome, while the East European peoples, primarily because of location, came under the influence of Byzantium. The Ukrainians did not break their ties with Rome, but because of the absence of direct communication and the pressures exerted by neighboring states, fell away gradually.

In 1439 Eastern Europe gestured correction of the earlier breach when at the Council of Florence the Greek Emperor and bishops signed a solemn acknowledgement of the supremacy of the Pope of Rome, thus reuniting the Catholic and Orthodox Churches. However, the dictates of the Council failed accomplishment because the Empire was at war with the Turks and influence of Constantinople was destroyed when the city fell (1453) and the last of the Emperors died in the ensuing battle. The center of Orthodoxy was assumed by Russia from where great pressures were always exerted upon neighboring peoples.

A century and a half later the Ukrainians, under the leadership of Potiy and others, undertook to reunite their Church with Rome. The difficulties were many and grievous, since intermingled with the religious life of the people were the political intrests of Ukraine's neighbors. Nevertheless, at a congress of clergy and the bishops in Brest, June 12, 1595, Bishops Potiy and Terletsky were sent as emissaries to Rome where the reunion was arranged. It was formally proclaimed at a second Council of Brest, October 6-10, 1596.

The fruitful success of the second Council of Brest, as contrasted with the failure of the Council of Florence, was due entirely to the sacrifices of three men. These church fathers were: Archbishop, later Metropolitan, Ipatiy Potiy, who was most instrumental in bringing about the reunion; Metropolitan Ratsky, who defended the reunion against its enemies, and St. Josaphat, who consecrated it with his martyr blood.

—Michael J. Nagurney
The Ark, tSamford, Conn.

What's Wrong with American Marriages?

— Philip Wylie, Condensed from Cosmopolitan

Eager grooms and dreamy brides should realize that the true purpose of marriage is parenthood.

* * *

One fifth of American marriages end in divorce. In the 20-to-30-year group, this figure is approaching one third. What, then, is wrong?

American marriage is cracking up on an unrealistic and ridiculous philosophy which I will call "romantic love," together with an overemphasis on "sex appeal." When the boys are far from home, do they set up ideals of women as family halves, women as young mothers, as breeding, working mates in homes? Or could it be that they paper their barracks with pin-up girls— the sexier the better?

Where, among the pin-up-babes, are the pin-up babies? The very thought will doubtless make what we regard as the average "masculine" American stir with discomfort. Babies come afterward, he will say, and they are in the dame department exclusively. He is frantic to do what

leads to fatherhood— and ashamed of babies! Sex love and romandtic love in America have, indeed, so thicky obscured the deep instinct of fatherhood that, for many men, the whole emotion of paternity begins and ends with the passing out of cigars after the birth of a son.

One fundamental trouble with marriage now becomes plain: Nobody teaches *fatherhood* in America. And yet it is the basic reason for the very existance of males!

Lessons in the application of this deep instinct should come from experience. from observation, from the growing boy's contact with a real father. But after the birth of his child the American father pretty much vanishes. He is at the office, the store, the factory, all day. At night—if he and Mother are not out playing bridge, or at a bar or movie, while a "sitter" takes their places — if Father is actually at home, he is probably either entertaining adult friends or else is tired out. He is a near stranger to his children. The father's warm affection, understanding, leadership, example and intense personal care just aren't.

To take the place of fatherhood— and, to some extent, of motherhood also— our society has invented endless forms of child appeasement: radio programs and comic books, movies and kindergartens and summer camps — parent substitutes of every possible sort. And the great function of teaching school — a function fulfilled until a few generations ago by males — has been delegated to women.

Thus, the American boy is woman-raised and woman-trained through 90 percent of his life, and half that time by women who have not been married or borne children. The American father is so derelict of his duty and ignorant of his privilege that he will not even accept the general responsibility of fatherhood. How many men in your community give vital chunks of energy, time, money and creative effort to *collective fatherhood?* How many watch their local school boards with intelligent vigilance? How many take active part in solving the problems of juvenile delinquents? How many strive and sweat for under-privileged kids?

That is what Nature designed males to do at home and in the community. That is fatherhood. That is the missing *sense of maleness* which has driven so many wives to bleak despair, so many others to divorce.

Men are only half responsible for the decline of marriage and the American home. Sex appeal is not usually woman's principal husband criterion. But romantic love— which essentially is nothing but puppy love among adults— is a-shiver in almost every girl's heart. In almost every magazine story and movie, the heroine wants romance; when she finds it, marriage accompanies it, and the "happy ending" is at hand. American girls are conditioned to believe that when they marry they will auto matically "live happily forever after." In nearly all our romances, moreover, the hero turns out to have a good deal of money.

This myth overlooks several plain facts. First, the amount of money a man has does not affect his character or companionability; indeed, if he has too much money he is often spoiled and cantankerous. Second, the idea that marriage alone is an end of any sort — especially guaranteed "happy ending" — ignores the truth, which is that marriage resembles graduation and is merely a commencement. Third, marriage can be romantic only to those persons who have always found their environment romantic, however hard it may sometimes have been.

Too many American brides anticipate in marriage a perpetual extension of courtship. To them, mar-

riage is their thrilling engagement with sex love added, material comforts provided, and babies a possibility to be contemplated later. This is a rather delirious illusion.

Mature marriage replaces the courting phase with calm purpose. There is a realization that a family is not to be regarded as a future, speculative adventure, but as the reason for mating. Sex as an event is no adequate foundation for marriage; and the husband who chose his bride because she was his dish will find, if that is all she is, how soon prettiness alone becomes monotonous.

Infidelity is the reason given for most divorces. But any marriage brought to divorce through adultery was ready for divorce before the act occurred, because of wrongheaded purpose in the partnership.

There is one further delusion about marriage which is shared by too many American boys and girls: the "one-and-only" myth. This, of course, is silly. If there were only one boy for each girl, the likelihood that they would meet would be statistically almost nil.

The one-and-only theory puts a fierce handicap on wedlock because its devotees first dream about a marriage partner, then marry, and then, willy-nilly, apply the original dream to the living being. Wherever the wife or husband falls short of the romanticized one-and-only there will exist a "cause" for the other partner to consider the marriage an error, a failure to secure the story-book mate. For that reason alone, marriage is endured by millions of people who believe they have made a mistake. Actually, it i soften their philosophy which was wrong. Some of these people turn their disappoint ment into chronic nagging or into repeated adultery. But hundreds of thousands get divorced and go hunting again for that mythical one-and-only!

All these attitudes toward marriage add up to a picture of immaturity. Males who have not grown up with the cardinal intention of being fathers haven't grown up. Women who expect to remain brides — and to become mothers without also being wives— are still adolescent. A wife is first of all the *partner* of a *true father*. She is not his girl, his mother, his pal, or his boss.

If the home is the foundation of the nation and of society, which it is, we as a people had better begin making real homes and real families. It has become increasingly popular to regard youngsters as a bore and to seize every possible means to escape their company. Children raised by such couples will inevitably be bored by everything in marriage except pleasure. But the good life is not a pleasure hunt. If we want to be happy, we must pursue happiness, not pleasure. And the measure of a happy person is his ability to be tough with himself and tender with others.

If we are to give marriages their proper start, we must change the ideas and values of those who are to marry. The question of the young man must not be: Who's the cutest number I know? The young woman must not ask: Who will treat me like a bride forever? The question most likely to yield the right lifetime answer is this:

Is she the best mother I can find for my children? He the best father?

Or phrase it: Would I want to be her child? His?

— *Compliments of Reader's Digest, Aug.* 1946.

Eamon de Valera: Catholic Statesman

— *D. A. Casey*

It is Ireland's high duty to teach the might of moral beauty to the world.

* * *

Over the seas to Ireland Hollywood called to Maureen O'Hara. In the land of make-believe, success waited upon a typical Irish colleen and in return Maureen decided to become a citizen of the United States. When she presented herself to the naturalization officials she was told that before becoming an American citizen she must renounce her allegiance to Britain. Maureen is a lady, but for all that we can imagine the flash in her eyes and the flame on her cheeks as she proudly proclaimed that she was a citizen of the sovereign State of Eire, and as such owed no allegiance to the British Crown.

In this our day, when the radio reports the news even as it occurs, it is not a little surprising to find such ignorance of the international set-up as was revealed by the American officials. For the independent, sovereign status of Eire is a fact since December 29th, 1937. In that year the Constitution of the so-called Irish Free State was scrapped, a new Constitution framed and submitted to a plebiscite on July 1, 1937. Thus enacted by the people themselves, it came legally into force on the date above mentioned. By the Constitution of 1937 the abortion known as the Irish Free State was buried forever, unwept and unhonored, in the archives of British statecraft. Today Eire acknowledges no sovereignity except that of the people of Eire.

The Irish Constitution of 1937 is remarkable in all the long history of constitution making in that in its preamble it makes humble and reverential acknowledgement of the source of all authority and liberty. To the eternal credit of its framers it reads: "In the Name of the Most Holy Trinity, from Whom is all authority and to Whom, as our final end, all actions both of men and States must be reffered, We, the people of Eire, humbly acknowledging all our obligations to our Divine Lord, Jesus Christ, Who sustained our fathers through centuries of trial; gratefully remembering their heroic and unremitting struggle to regain the rightful independence of our nation, and seeking to promote the common good, with the observance of Prudence, Justice and Charity, so that the dignity and freedom of the individual may be assured, true social order attained, the unity of our country restored, and concord established with other nations, do hereby adopt, enact and give to ourselves this Constitution."

William Butler Yeats, one of the great poets of all time, in verses dedicated to the memory of Joseph Mary Plunkett, one of the pure-souled leaders of the Irish Rebellion of Easter Week, lamented that "Romantic Ireland's dead and gone." For him the cause of Irish freedom was buried in the grave that received the bodies of Patrick Pearse and his companions upon whom British firing squads conferred immortality. Another true poet had greater faith and deeper vision. Joyce Kilmer, killed in action a few short weeks before the Armsitice of November 11th, 1918, cried out in passionate protest that the soul of Ireland, the soul that takes its inspiration from a Babe in a Manger, never dies. For him the light of Freedom's Resurrection already hovered over the

quicklimed graves of the martyrs of Easter Week. For Kilmer, even when Ireland's chains seemed more firmly riveted than ever, the dark night was already retreating before the spears of the dawn. And so he could sing:

The young Republic's banners smile
For many a mile where troops convene.
O'Connell Street is loudly sweet
With Strains of Wearing of the Green.

The soil of Ireland throbs and glows
With life that knows the hour is here
To strike again like Irishmen
For that which Irishmen hold dear.

Lord Edward leaves his resting place
And Sarsfield's face is glad and fierce.
See Emmet leap from troubled sleep
To grasp the hand of Patrick Pearse!

There is no rope can strangle song
And not for long death takes his toll.
No prison bars can dim the stars
Nor quicklime eat the living soul.

Romantic Ireland is not old
For years untold her youth will shine.
Her heart is fed on Heavenly bread,
The blood of martyrs is her wine.

In the short space of three years Kilmer's prophesy was on the way to fulfillment. The odds seemed hopeless. Pitted against the might of the world's greatest empire was a mere handful of poorly armed enthusiasts, but behind them was the nation almost to a man. The guiding hand, the directing brain, the inspiring soul of the renewed fight for freedom was Eamon de Valera. A rather diffident college professor, a devoted husband and father, he had come out in 1916 from home and academic hall to do and dare in the melee of battle. The last of the leaders of the Rebellion to surrender his post and lay down his arms, his sentence of death was commuted to penal servitude for life. After his sensational escape from Lincoln Jail, England, in 1919, he came to the United States to preach the gospel of Irish independence and to rally American sympathizers to the cause that was dearer to him than life. It was then that the writer had the privilege of meeting the Irish leader for the first time. As a felon escaped from English custody, Eamon de Valera could not set foot on Canadian soil. So a representative delegation of Irish-Canadians journeyed to Plattsburg, N.Y., to salute the worthy successor of the long line of champions of Ireland's nationhood reaching back through the centuries to the invasion of King Henry in 1172, and to pledge moral and financial support to the cause he had at heart. That day at Plattsburg a seed was sown which was to develop into the Irish Self-Determination League of Canada, a Dominion wide organization whose membership included not only those of Irish blood, but many to whom Ireland was but a name — but a name that spelled abhorrence of tyranny and a dedication even unto death to the higher things. The high light of the League was reached at a great national convention held in the Canadian capital, which concluded with a mass pilgrimage to Ogdensburg, N.Y., to report to the chief who was forbidden to cross the border. Nor should the fullness of French-Canadian sympathy with Ireland's fight for freedom at that time be ever forgotten. Its voice was that of Henri Bourassa and Armand Lavergne, worthy mouthpieces of the first white Canadians.

His mission accomplished, Eamon de Valera succeeded in slipping back to Ireland to take over leadership of the war of independence. The struggle grew in intensity and England's answer was the Black and Tans, convicted jail birds let loose in Ireland to outrage every law of God and man. But Ireland's will for freedom from alien subjection could not be broken. Lloyd George was compelled to come to terms. But even when forced to face the fact that he could not hold Ireland by force, his niggard soul revealed neither justice nor generosity. He would still retain a toe hold in Ireland, six of the nine counties of the province of Ulster. At the same time he solemnly promised, as the head of the British Government, that a commission would finally determine the limits of the "Irish Free State" and the Orange enclave. Ireland took him at his word, but the commission was never convened, nor was it ever intended that it should, since Lloyd George knew full well that its findings would defeat his purpose of partitioning Ireland. And so, because of a British Prime Minister's broken pledge, nearly half a million Catholics in the six counties are victims of oppression not unlike that of Nazism at its worst. For this the Britain of today cannot escape responsibility, since without subsidies from the British Treasury the comic opera "Government of Northern Ireland" could not function. That great Englishman, Gilbert K. Chesterton, gave the lie to Lloyd George when he said, "If Ireland is not a nation, there is no such thing as a nation." Partition implies that there are two nations in Ireland. But nothing based on a lie has in it the cement of permanence. The Creator set the seas as Ireland's boundary, and so they will be once again despite all Lloyd George's machiavelian scheming.

Eamon de Valera has never had what is known as "a good press" in Canada. It presents him as a fanatic and possessed of a consuming hatred for Britain and all things British. This is as far removed from the reality as black is from white. There is no smallness, no bitterness in the Irish leader's make up. He is a gentle gentleman, a man of books whom circumstances has projected into the arena of battle and the maelstrom of politics. He bears no ill will to man or nation. True, he has a consuming passion for the freedom of his country and the right of its people to order their own lives as they so desire. And surely, in this age when we all are supposed to subscribe to the Four Freedoms, this does not demand his impeachment before the bar of world opinion! A statesman who begins his day by hearing Mass and is never so happy as in the bosom of his family cannot be the evil genius of our "free and unpurchased" press. Popes do not knight tyrants or mountbanks. And Pius XI decorated Eamon de Valera. Those who saw Eamon de Valera during the Eucharistic Congress in 1932, present at every possible ceremony, humble as an altar boy, have the evidence of their own eyes that the Irish Prime Minister is a man of simple faith in God. And such a man is a man of rigid principle and honor. Criticism, based upon prejudice or ignorance serves but to reveal the true greatness of a Christian statesman. It is no insular mind that proclaimed, as Eamon de Valera proclaimed when President of the League of Nations, that "the primary duty of statesmen, national and international, is to plan for the well-being and happiness of their fellows — the plain ordinary human beings in every country who feel and think and suffer"; that "the sacred rights of the individual should not be taken from him under any pretext by any majority whatever"; that "the one hope of securing peace among men it to be found in obedience to the primary Chris-

ЖИТТЯ І НАУКА ІСУСА ХРИСТА
переповіджені в приступний спосіб в мові українській і англійській

ДЛЯ ШКОЛЯРІВ
у новій книжці уложеній о. А. Луговим
під наголовком

ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА НОВОГО ЗАВІТУ

виданій накладом Голосу Спасителя, гарно прикрашеній численними світлинами з життя нашого Божественного Спасителя.
Ціна примірника з пересилкою 50ц.

Замовлення шліть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine Street, — Yorkton, Sask.

ian commandment that men should love one another for God's sake." The League failed and died because its members didn't think with de Valera. Perhaps they even thought him a little bit eccentric. What matter? Eamon de Valera spoke as one who believed with Aubrey de Vere, that it was Ireland's high duty to teach the world the might of moral beauty and stamp God's image truly on the struggling soul."

— *Mother of Perpetual Help Magazine, Montreal, P.Q.*

COMMUNICATIONS FROM READERS

Enclosed find $1.25 in payment for one year's subscription to your monthly.

Since subscribing several years ago, I have noticed a steady growth in your magazine. Especially commendable are the greater variety and the composition of the subject matter now presented in the Ukrainian section. Needless to say, I think the English "Digest" is a decided improvement! The excerpts contained are timely, informative, and inspiring. In this section may I suggest acquainting readers who cannot read Ukrainian with outstanding Ukrainians— both religious and laymen?

With prayers for your noble efforts and greater success,

Respectfully yours,
Marie Z. Gawrada.

Would you please enter a subscription for the Redeemer's Voice for Mr. J. Pochailo from his grandson, M. Ernest Toffan. Price of one year's subscription is enclosed.

I enjoy thoroughly reading both the Ukrainian and the English sections of your Messenger to which my father is subscribing. Wishing you and your magazine the best success, yours truly,—

Wm. Klymko.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 18, No. 10. October, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

Глуха осінь є тут з негодою на дворі, з довгими вечорами. Ще троха і прийде зима, сніги, морози. Трудно буде поїхати в гості як у літі, часом і на Богослуження на фармах трудно буде дістатися.

Як то добре сісти собі по скінченій роботі коло огрівача з Голосом Спасителя в руках! Як приемно і скоро минають довгі зимові вечорі! А в неділю — Божий День... На фармах Богослуження рідко, а часом і не годен дістатися до церкви. Як то гарно, коли вся родина: господар, господиня, менші й більші діти спільно відмовляють молитви і потім заспівають набожну пісню як у церкві ... Бувало, котрому з дітей скажуть перечитати пару сторінок з катехизму тай родичі пояснюють його науку. А як будуть усі любити "Ану, чи знаєте"— питання і відповіди, що їх чимало в кожному числі Голосу Спасителя. Перечитають питання, кожне відповідає на нього після власного знання, а нарешті читають правдиву відповідь з місіонаря.

А якби так зробити добре діло для других?! Є много таких, що не передплачують Голосу Спасителя, не мають навіть доброї книжки і часопису в хаті. Ану, і так при нагоді розкажіть їм що вичитали в Голосі Спасителя, може пожичте одно число до прочитання. Ви любите Голос Спасителя, очікуєте його приходу що місяця, шкода було б вам, коли переставби приходити. І другі полюблять його коли прочитають його і пізнають.

Будьте апостолами Доброї Преси! Причиніться по своїй можності, щоби Голос Спасителя находився і був читаний у кожній українській хаті! Коли самі собі не довіряєте, пішліть нам імена і адреси ваших приятелів і знакомих — ми дуже радо вишлемо їм зразкове число.— Христос посреді нас!

* * *

Наш вірний приятель, **п. С. Бігун** придбав знову передплатників для Голосу Спасителя — цим разо **двацять і одного.** "На похороні, на відправах, на поминках, при кождій нагоді здибанняся з добрими людьми, прошу їх ,щоби запренумерували собі Місіонар Голос Спасителя і Богу дякую, що вдалось мені знайти троха передплатників." Це його щирі слова, котрі пише нам висилаючи передплати та імена і адреси нових передплатників. І не думайте, що все йде йому гладко...: "На жаль, є й такі люди, що легковажуть собі і втікають." Кожне добре діло вимагає терпеливості і самопосвяти.

Ану, хто з наших читачів возьме собі до серця справу поширення Голосу Спасителя і постарається приднати йому нових передплатників? Голос Спасителя має передплатників скрізь по світі—перепрашаємо за помилку, в Австралії ще не маємо передплатників — якжеж не доложити усіх старань, щоби в нас находився в кожній хаті!

Пані М. Копильчук прислала передплату для пані Е. Врони. —Надіємось, що в слідуючому числі подамо виказ числених ревнителів Голосу Спасителя.

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. З чотирьох Христових Євангелистів **тільки один** говорить нам про Благовіщення Пречистої Діви Марії. Чи знаєте, **котрий?** (Матей,... Марко?... Лука?... Іван?...)

2. При якій нагоді, та й до кого промовив Ісус оці слова: **"Чи не казав я тобі, — якщо віруєш, побачиш славу Божу?"**

3. Подекуди наші люди кажуть на молитву— **Пацір.** Чи знаєте, звідки взялось у нас те дивне слово?

4. Що діякон не може ані правити Служби Божої, ані слухати святої Сповіди — це мабуть усім нашим Читачам добре знане. **Тільки священик, або єпископ** має від Бога право казати **при Престолі:** "Сіє єсть Тіло Моє— Сія єстя Кров Моя," **а в сповідальниці:** "Аз разрішаю тя от всіх гріхов твоїх." Це зовсім просте та ясне. Одначе відповіджте на таке питання: **Чи діякон** (розуміється такий діякон, що не має ще священичих свячень) **може роздавати вірним Святе Причастя?** Як вам здається?

5. Співаючи на Службі Божій пісню "Єдинородний Сине," кажемо між іншим: **"Непреложно вочеловічившийся."** Чи знаєте, **що означають ці слова по-українському?**

6. Недавно один український інтелігент (він родом із Великої України, й має себе за надзвичайно мудрого) сказав одному українському католицькому священикові таке: "Скажіть, Пан-Отче, **хто є властиво Головою Церкви,—** Христос, чи Петро? Ви, католики завжди хвалитесь своїм Петром, а ми, православні, віддаємо честь тільки Тому, Кому вона по-правді належить, а саме: Ісусові Христові. Бо ж ясне, що не Петро, не Папа, а сам Божий Син, Ісус Христос, може бути Головою Своєї Церкви!"

Сказавши таку "премудру" річ, згаданий інтелігент був переконаний, що загнав усіх католицьких богословів раз-назавжди в кут," так що виходу для них ніякого вже нема... Ну, — а що на це скажуть наші Читачі?... **Хто є властиво Головою Церкви, — Христос, чи Петро?**

7. **Де є найбільше та найславніше відпустове місце** в Канаді, куди з'їздяться великі маси побожних людей не тільки з ріжних околиць Канади, але й зо Стейтів, а навіть із Мексика?

8. Нових священиків висвячує Архирей **в часі Служби Божої.** Але скажіть, **у котрій частині** Служби Божої відбувається та прекрасна церемонія? Чи зараз по Євангелії?... Чи перед "Іже Херувими"?... А може зараз по "Іже Херувими" або аж по "Віруюо"?...)

9. Слово **Вифлеєм** по-українському означає **Дім Хліба.** Це значеня є надзвичайно гарне, коли подумати, що в Вифлеємі народився Ісус Христос, правдивий, **Небесний Хліб** наших безмертних душ. Слово Назарет теж має прекрасне значення. Чи знаєте, — **яке?**

10. Хресна Дорога, як звісно, складається з чотирнадцятьох стацій. Кожна з тих стацій пригадує нам якийсь момент із Страстей і Смерті нашого Господа Ісуса Христа. Скажіть же

тепер, що властиво пригадує нам стація **п'ята й одинадцята?**

11. **Проти котрої Божої Заповіди** грішить той, хто говорить неправду?

12. Досі в Христовій Церкві було 20 (двадцять) Вселенських Соборів. Один із них був спеціяльно скликаний на те, щоб **боронити честь і незрівняне достоїнство Божої Матері.** Якщо знаєте, то скажіть, — а ні, то принаймні попробуйте вгадати, **котрий саме Собор** займавсь тією важною справою. (Перший?... Другий?... Третій?... А може **котрийсь із наступних, аж до двадцятього?**..

ВІД УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В ПРАЗІ

Український Музей в Празі, заснований 1925 р., від початку свого існування розвивався й провадив свою діяльність виключно на пожертви українського громадянства. Як національна українська установа на чужині, Музей засадничо ніколи не брав жадних державних дотацій і тому зберігав і зберігає повну незалежність від сторонніх впливів і претензій. На пожертви українців, зібрані не тільки в Европі, а в значній мірі також серед канадійських і американських українців, Музей придбав собі перед війною і власний будинок, в якому ще 1939 р. і розмістив свої багаті колекції.

В 1945 р. при налеті бомбардерів на Прагу цей будинок був розбитий, а зібрані в Музею колекції й матеріяли частково знищені пошкоджені.

В цей час музейні співробітники працюють над упорядкуванням врятованих музейних матеріялів, над доповненням музейних колекцій та відновленням музейної діяльности взагалі.

Все це— особливо забезпечення Музею відповідним приміщенням — вимагає значних коштів. Сил і засобів українців, які перебувають тепер в Чехії, для цього не вистарчить. Для здійснення цього потрібна допомога всіх українців! Український Музей в Празі був створений і розвивався на пожертви українців всього світу. Тому до всіх українців звертається тепер Управа за допомогою Музеєві в цей тяжкий для нього час.

Управа Музею просить всіх членів Музейного Товариства надсилати чимскорше членські залеглости й пожертви, а всіх колишніх добродіїв і фундаторів, як і взагалі всіх прихильників Музею Управа дуже просить відновити своє співробітництво — надсилати Музеєві матеріяли, присилати пожертви і тим уможливити продовження музейної праці й врятування Українського Музею в Празі.

Зокрема звертається Управа Музею до організованого українського громадянства — просить всі українські організації й комітети, як в Европі, так і особливо в Америці й Канаді, занятися збіркою пожертв для Музею.

Не відкладайте цієї справи: допомога потрібна негайно!

Від Вашого поступування буде залежати дальша доля Українського Музею в Празі.

Поштова адреса Музею:
UKRAJINSKE MUSEUM,
PRAHA XII., Chodska 22.

МАНІФЕСТ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

Українці Католики в Провінції Саскачевані!

Рік річно наша ОРГАНІЗАЦІЯ відбуває свій ПРОВІНЦІЯЛЬНИЙ КОНГРЕС. Минулими роками місцем того конгресу було місто САСКАТУН. ЩОБ УЛЕКШИТИ УЧАСТЬ НА З'ЇЗДІ УКРАЇНЦЯМ СХІДНЬОГО Й ПІВНІЧНО-СХІДНЬОГО САСКАЧЕВАНУ, МИНУЛОГО РОКУ БУЛО ПОРІШЕНО ЦЬОГО-РІЧНИЙ З'ЇЗД ВІДБУТИ В ЙОРКТОНІ.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ЗНАЄ, ЩО ЙОГО НАРІД ПЕРЕХОДИТЬ В ЦЕЙ ЧАС ОДНІ З НАЙТЯЖЧИХ ХВИЛЬ СВОЄЇ ЦІЛОЇ ІСТОРІЇ. В ТАКИХ МОМЕНТАХ ТРЕБА ВЕЛИКОГО ЗАПАСУ СИЛИ, ЩОБ В СТРАШНІЙ БОРОТЬБІ НЕ ЛИШ НЕ ВПАСТИ, АЛЕ ВСТОЯТИСЬ І НАВІТЬ ПІТИ НАПЕРЕД ХОЧА Б І ЦІНОЮ ВЕЛИКИХ ЖЕРТВ.

ОДНОЮ З НАЙБІЛЬШИХ ЗАПОРУК ТІЄЇ СИЛИ, МОГУТНЬОЇ, ВИТРИВАЛОЇ Й ПРОБОЄВОЇ Є МІЦНЕ Й СВІДОМЕ ПОЧУТТЯ СПІЛЬНОТИ.

З'ЇЗДИ ВИРОБЛЮЮТЬ ТЕ МІЦНЕ ПОЧУТТЯ СПІЛЬНОТИ Й ТОМУ ЗАРЯД САСКАЧЕВАНСЬКОЇ СЕКЦІЇ БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ ПОСТАНОВИВ ТАКОЖ ОЦЕЙ РІЧНИЙ З'ЇЗД В ЙОРКТОНІ.

НАШІ ВОРОГИ БОЯТЬСЯ ТІЄЇ СИЛИ, ЩО МИ ПОСІДАЄМО. БО ВОНА РОЗБИВАЄ ЇХНІ НАМАГАННЯ ЗНИЩИТИ НАС І ВСЕ ТЕ, ЩО НАМ ДОРОГЕ.

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ — НАС БАГАТО — БУДЬМО СИЛЬНИМИ.

КРАПЛЯ ВОДИ, ЦЕ НІЩО. МАСИ КРАПЕЛЬ, ЩО ПАДАЮТЬ І ДІЛАЮТЬ ОДИНЦЕМ, ЦЕ МАЛО. АЛЕ МАСА КРАПЕЛЬ, ЩО ПАДАЮТЬ І ДІЛАЮТЬ НАРАЗ, ЦЕ МОГУТНЯ СИЛА ВОДОСПАДУ, ЩО ПОСІДАЄ ВЕЛИЧЕЗНУ СИЛУ.

НАС Є В САСКАЧЕВАНІ ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ. ЦЬОГОРІЧНИЙ З'ЇЗД МАЄ ВИЯВИТИ НАШУ СИЛУ. ЗІЙДІМСЯ РАЗОМ, ЯК БРАТТЯ — ЩОБ СТВОРИТИ МОГУТНІЙ ПЯСТУК, СИЛЬНУ РУКУ.

МИ ПОСТАРАЛИСЬ, ЩОБ ПРОГРАМА З'ЇЗДУ БУЛА БАГАТА. ДО ВАС ПРОМАВЛЯТИМУТЬ ОДНІ З НАЙВИЗНАЧНІШИХ СИНІВ НАШОГО НАРОДУ В КАНАДІ. ВОНИ ЖИВИМ СЛОВОМ ПРОСВІТЯТЬ І ЗАГРІЮТЬ ВАС.

МИ ПОСТАРАЛИСЬ О ВИГІДНЕ МІСЦЕ ДЛЯ КОНҐРЕСУ — ЦЕ РАКСІ ТЕАТЕР„ ДЕ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОПОЛУДНЕВА ПРОГРАМА.

ЧАС ВИБРАНО ДОГІДНИЙ — НЕДІЛЯ 13-го ЖОВТНЯ Й ПОНЕДІЛОК 14-го ЖОВТНЯ, ДЕНЬ ПОДЯКИ.

В ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ РАЗОМ ЗІЙДЕМОСЬ У СТІП МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ.

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ПОДБАЄ ПРО ІДУ.

ТОЖ ВСІ РАЗОМ — З БОГОМ — ВПЕРЕД — ДО ПОБІДИ ЗА ХРИСТА—ЦЕРКВУ СВЯТУ И НАРІД.

Подрібну програму дасться до відома пізніш. Слідіть за нею в щотижневій Католицькій пресі.

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В ПРАЗІ

Український Музей в Празі просить усіх своїх членів і прихильників надсилати на його адресу ріжні музейні, архівні й бібліотечні матеріяли, історичні й мистецькі памятки, що можуть послужити для дослідження української історії й культури. Музей з подякою приймає:

Періодику— газети й часописи українською мовою й чужоземні з українікою, звіти, бюлетені, комунікати, календарі, однодневки й т.ін.

Книжки— цілі бібліотечні збірки установ, організацій і окремих осіб, а також окремі видання, особливо авторські примірники.

Фотографії— як альбоми, ак і окремі примірники: світлини українських діячів, групи історичних моментів, краєвидів, речей і т.д. (все по можливости з описом або зазначеннями).

Документи— архівні збірки установ; організацій і окремих власників, а також окремі документи; діловодство, листування, статути, протоколи, відозви, оповістки, програми, грамоти, умови й т.д.

Памятки українського минулого й української праці взагалі.

Рукописи меморіялів, творів політичних, наукових, белетристичних й інших.

Мистецькі праці українських майстрів і народнього виробу в усіх галузях.

Кожен українець й кожна українка, як в Европі, так і за океаном може причинитися до поповнення музейних колекцій. Жертвуйте самі й заохочуйте до цього інших. Допомагайте розвитку Українського Музею в Празі.

Поштова адреса Музею:

UKRAJINSKE MUSEUM,
PRAHA XII., Chodska 22.

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ
Пресовий Випуск ч. 8 — 24 серпня, 1946

НАЗНАЧЕНІ АСИСТЕНТИ ЦЕНРТАЛІ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Їх Ексцеленція Кир Василій, Епископ-Одинарій назаначив на асистента Централі Українців Католиків Канади —

Преосв. Кир Ніля Саварина, Епископа-Помічника.

На заступника-ассистента — Всеч. о. Ігора Шпитковського, пароха церкви Пресв. Евхаристії у Винипегу, Ман.

ГРАМОТИ НАЗНАЧЕННЯ

ч. 106/46 Епикопська Канцелярія
235 Скошія Ст., Винипег, Ман., 23 серпня, 1946

Слава Ісусу Христу!
Їх Ексцеленції, Кир Нілеві Саваринові,
Епископові Помічникові у Винипегу, Ман.

Для кращих і рясніших овочів нашого поширеного орґанізаційного життя Екзархат Українцві Католиків на Канаду отсим назначую Ваше Преосвященство, по дусі й думці статутів Католицької Акції, на Духовного Асистента при Централі Українців Католиків у Винипегу і бажає Вам при цім у Вашій праці великого Божого Благословення.

Від Епископського Ординаріяту
ВАСИЛІЙ, Епископ-Ординарій.
(власною рукою)

ч. 108/46 Епископська Канцелярія
235 Скошія Ст., Винипег, Ман., 23 серпня, 1946

Всечеснішому о. Ігорові Шпитковському, парохові
церкви Пресв. Евхаристії, у Винипегу, Ман.

Щоб діяльність поширеного орґанізаційного життя у Канадійському Екзархаті йшла своїм належним ходом і у часі відсутності Духовного Асистента, Їх Ексцеленції Кир Ніля, не припинювалася, то Епископський Ординаріят отсим назначує Вас, Заступником-Асистентом при Централі Українців Католиків у Винипегу з усіма правами, привілеями і обовязками, по думці статутів і правильників Католицької Акції і бажає Вам у Вашій праці якнайкращих успіхів.

З Архієрейським Благословенням
ВАСИЛІЙ, Екзарх,
(власною рукою)

Назначено також слідуючі асистенти для Українських Католицьких Домініяльних Орґанізацій в Канаді.

Брацтво Українців Католиків Канади — Домініяльний Асистент —Всеч. о. Совітник Степан Семчук. На провінцію Манітобу— Всеч. о. Й. Сеньків, ЧСВВ.

Запомогове Брацтво св. о. Николая— Домініяльний Асистент— Всеч. о. др. В. Кушнір.

Ліґи Українських Католицьких Жінок — Домініяльний Асистент— Всеч. о. Й. Пуляк. На провінцію Манітоби — Всеч. о. М. Мельник.

Українське Католицьке Юнацтво — Домініяльний Асистент — Всеч. о. В. Божик. На Манітобу — Всеч. о. Б. Слобода, ЧСВВ.

CARE

НОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ, ЯКА ВИСИЛАЄ ХАРЧОВІ ПАКУНКИ ДО ЕВРОПИ

Cooperative for American Remittances to Europe — "Кооператива для висилки пакунків до Европи" — або в скороченню "КЕР" є нова орґанізація, через яку можете висилати харчові пакунки до Европи. Ця орґанізація не є отворена для фінансового зиску, є затверджена урядовими чинниками Злучених Держав, УНРРО-ю та 24-ма допомоговими орґанізаціями, які належуть до "Американської Ради Добровільних Аґенцій для праці заграницею." Сюди входять крім інших, провідна католицька ґрупа Нешонел Католик Велфир Конференц.

До тепер "КЕР" має дозвіл висилати пакунки в слідуючі країни: Австрію, Чехословаччину, Фінляндію, Францію, Німеччину (лиш до Американських та Британійських зонів), Ґрецію, Італію, Голяндію, Норвеґію, та Польщу.

Замовлення на пакунки до згаданих країн вже приймаються.

Пакунки є однакові, стандартові, і вага самих харчів,без упаковки, є око 30 фунтів. В такім пакунку є ріжні консерви з мяса, сухарі, овочеві повидла, цукор, ярина, пудінґи, кава порошкова, згущене молоко, масло, сир, папіроски, сірники, мило і т.п.

Один такий пакунок коштує 15 долярів. В ціну вже зараховано все — харчі упаковка, доставка та асекурація.

ЯК ЗАМОВЛЯТИ:

1. Треба дістати спеціяльний листок від "КЕР," написати на ньому Ваше імя та імя і адресу того, кому посилаєте пакунок. Як не маєте рідні, можете вислати "для бідної родини." Спеціяльні листки для виповнення може дістати в банку, в оо. парохів, в місцевих кооперативах або з офісу "КЕР."

2. Випишіть чек банковий, свій власний або моней-ордер.

3. Відішліть виповнений з адресами листок разом з чеком або моней-ордером до "КЕР" на адресу:

Cooperative for American Remittances to Europe, Inc.,
50 Broad Street, New York 4, N.Y.

Щоби прискорити отримання пакунків, "КЕР" пересилає замовлення через повітряну почту до своїх представників в ріжних місцях. Вони негайно виконують замовлення зі складів "КЕР" які знаходяться в Европі. Якщо з яких будь причин не було можливо доручити пакунок, "КЕР" поверне ґроші.

(Ніякі аґенти не мають права збирати ґроші за посилки через "КЕР").

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Про Благовіщення говориться тільки святий **Євангелист Лука.**

2. Так промовив Ісус до Марти, над ґробом, де лежав похований її брат Лазар. Ґріб був привалений важким каменем. Прибувши на те місце, Ісус ґлибоко зворушений, сказав до присутніх: "Відваліть оцей камінь!" Одначе Марта, сестра покійника, відважилась делікатно проти цього запротестувати кажучи: "Але ж, Господи, його (цебто Лазаря), вже сильно чути: вже ось четвертий день, як він похований!" Тоді Ісус їй відповів: **"Чи не говорив я тобі, — якщо віруєш, побачиш славу Божу?"** Марта послухала, покірно повірила, і справді побачила, як та Божа слава виразно та ясно об'явилась у Лазаровім воскресенні.

3. Слово **Пацір** взялось у нас із латинського слова **Патер,** що означає по-українському **Отець.** Латинське "Отче Наш" це **"Патер Ностер."** І власне від того першого слова "Патер" у латинському "Отче Наш" пішло польське слово **"Пацеж"** і наше українське **"Пацір."**

4. Діякон **може** сміло роздавати вірним Святе Причастя.

5. **Непреложно вочеловічився** означає по-українському: "Ти, що без ніякої зміни, стався чоловіком." І дійсно: Божий Син, прийнявши на себе людську природу, зовсім не змінився. Він далі остався правдивий Бог, вічний, безконечний, всемогучий, всюдиприсутній, всевідучий.

6. Згаданий інтеліґент сказав дуже велику дурницю, і повинен стидатися. Адже всякий може легко зрозуміти, що буває **"Голова"** і **"голова."** От наприклад, в орґанізації БУК-а є так званий **Голова Домініяльний, Голова Провінціяльний,** і ще й **голова Місцевого Заряду.** Бачите? І один, і другий, і третій — **Голова,** одначе з цього не виходить, що всі вони між собою рівні. Так само з католицької науки зовсім не виходить, що ми хочемо святого Петра рівняти з Ісусом Христом. Правда: ми виразно кажемо, що святий Петро, чи його наслідник, — є видимий Голова Христової Церкви на цім світі. Одначе ми добре знаємо, що над святим Петром і Папою є ще Хтось безконечно більший і важніший. Апостол Петро, це тільки покірний слуга Ісуса Христа. Ісус Христос поставив його Головою і своїй Церкві, кажучи: "Паси мої вівці, паси ягнята мої!" І Петро мусить слухати, мусить виконувати свій уряд Пастиря, мусить пильно стерегти Христову Отару, бо з Ґосподом Богом жарту нема. Коли отже хто питає нас: "Хто властиво в вашій Церкві Голова, — Христос, чи Петро?", то ми сміло можемо відповісти: і Ісус Христос, і Петро. **Петро,— видимий Голова тільки тих, що одержали святе Хрищення і живуть іще на землі, а Ісус Христос** — невидимий, але зате найвищий та абсолютний Голова і Цар неба й землі, і всіх сотворінь "видимих та невидимих."

7. Те відпустове місце є в **Парафії Святої Анни в Бопри,** недалеко міста Квебеку. Там, у величавій церкві, переховуються дорогоцінні мощі Святої Анни, Матері Пресвятої Бого-

родиці. Багато людей, що були безнадійно хорі, стали в тій славній церкві чудесно уздоровлені.

8. Нових священиків висвячує Архирей на Службі Божій **зараз по "Іже Херувими," коли "Чесні Дари" стали перенесені з закристії на престіл.**

9. Слово Назарет означає **"Країну Квітів."** Це чудова назва, коли згадати, що в Назареві, цебто в "Країні Квітів" зацвила найкраща Квітка, сніжнобіла Лелія, Пречиста й Непорочна Діва Марія.

10. **П'ята Стація Хресної Дороги** пригадує нам, як то Симон Киринейський помагав Ісусові двигати важкий хрест, а **одинадцята,** — як твердосерді кати прибивали Господа Ісуса гострими цвяхами до хреста.

11. Всяка неправда-брехня є **проти восьмої Божої Заповіди.**

12. То був **Третій Вселенський Собор,** що відбувся 431-го року в місті Ефесі, в Малій Азії.

ВІДОЗВА

ВИХОВНОГО ІНСТИТУТУ МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО В ТОРОНТІ

До Християнських Родичів і до Нашої Університетської Молоді

Дорогі Родичі й Ви Шановні Українські Юнаки!

Кожний нарід, який бажає піднятись на вищий ступінь культури й здобути собі кращу будуччину, мусить конечно виховати собі найбільшу скількість своєї рідної ідейної інтеліґенції.

Інтеліґенція, це розум народу, це його будучі провідники, це його скарб, надія і сила.

Це питання дуже на часі. Моральну вартість суспільности пізнаємо по його інтеліґенції. Якщо інтеліґенція, цебто провідні мужі, будуть вихована в дусі християнсько-католицькім, в такім же дусі муть вести свій нарід.

Наша св. Церква, сповняючи післанництво свого Божественного Основника Ісуса Христа, що сказав ясно словами: "Ідіть і навчайте," припоручив їй завдавння навчати основних правд християнської віри. Вона докладає всіх зусиль, щоби молоді дати християнське виховання і таким робом зділяти її творчим чинником в житті людської суспільности для слави Бога й спасення душі.

В своїй енцикліці "Дівині Іліюс Магістрі" бл. п. Папа Пій XI. кличе до всіх учителів світа, не легковажити собі цего так важного питання, але докладати всіх сил, щоби молодь ішла в світ заосмотрена знанням об'явлених правд, без котрих не можливе є вести практично християнського життя.

Св. Йоан Хризостом каже, що нема нічого кращого і благороднішого, як виховувати молоді уми і формувати характери молоді на основі християнської віри.

Щоби і нашій українській молоді дати нагоду набути неоцінений скарб християнського виховання, щоби наша молодь могла пізнати й полюбити свою св. віру, свою греко-католицьку Церкву, свій обряд, звичаї, обичаї, свою рідну культуру, щоби наша молодь могла обучатись і в своїй рідній мові розуміти свою історію, полюбити цілим серцем свій український многострадальний нарід і в слушний час послужити йому в тій ціли за благословенням наших Високопреосвященних Владик, Їх Ексцеленції Кир Василія і Кир Ніля, отворено 1945 року в місті Торонто, заходом Брацтва Українців Католиків, культурний центр, що носить назву "Інститут Митрополита А. Шептицького."

Це одинокий осередок рідної культури і знання на сході Канади, де українська університетська молодь може замешкати як в своїй рідній хаті.

Замість мешкати в чужих і невигідних та тісних хатах, кожний український юнак, що студіює на славнім торонтонськім університеті, повинен взяти собі за обовязок національної чести замешкати в інституті Митрополита Шептицького.

Інститут, під наглядом місцевих оо. парохів, буде старатися дати Вам не лише фізичне вдоволення, але будуть докладати всіх зусиль, щоби Ви могли осягнути всі цінности глибоко-релігійного і морального виховання та широкого християнського світогляду.

Українські юнаки східної Канади і з далеких прерій заходу! Це є вирішальний момент нині для Вас!

Ми живемо в розгарі всесвітного перевороту. В катаклізмі світової трагедії, знайшовся і наш многострадальний нарід, вигнаний з рідної землі. Переживають жахливу біду міліони наших братів-сестер і сиріт. Вони чекають в повній вірі, що атомна доба витворить нових героїв, великих духом незломної сили і волі, героїв, яких лише Христова наука принята серцем і душею витворити може. І лиш такі герої виведуть свій нарід з вавилонської неволі на ясні зорі, на тихі води. Лише ті юнаки, що перейдуть практичне християнсько-релігійне виховання, наберуть духа героїчної любови, посвяти і саможертви, зуміють жити для великої ідеї.

Тих цінностей душі і серця можна набути лише в своїм рідним інституті в центрі культури, знання і просвіти.

Тому, що до Інституту приймається лише ограничене число студентів, прошу зараз, ще нині написати по ближчі інформації на цю адресу:

Всеч. о. канонік
П. Каменецький,
276 Bathurst St.,
Toronto, Ont

ЖЕРТВИ НАДІСЛАНІ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

На висилку Голосу Спасителя Скитальцям:

пані П. Залуска 1.00, п. Ю. Максимчук 5.00 (на сироти), п. Д. П. Равлик 10.00. — **Жертви пп. Максимчука і Равлика вишлемо Сестрам у Торонта на кошта спровадження сиріт-скитальців.**

На Пресовий Фонд:

п. П. Сеньків 50ц., пані К. Духнич 5.00, п. І. Біленький, 1.00, п. М. Барановський 25ц.

На наш Духовний Семинар пожертвувала пані К. Духнич 5.00.

Щире спасибі і Боже благослови усім жертводавцям!

* * *

Поручаємо набожним молитвам наших Читачів помершого передплатника.

ВЕЛИЧАВЕ ТОРЖЕСТВО

В ХРАМІ МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ В ЙОРКТОН, САСК.

Кілько то великих, взнеслих хвиль дізнали в Йорктоні в Саскачевані ті, що люблять Пречисту Діву, Матір Неустанної Помочі й рік річно приходять зложити в її Матірні обійми свої бідні серця! Це найкраще пізнати по тім, що на її Празник, що відбувається за дозволом Апостольської Столиці зараз в неділю після празника Рождества святого Івана Хрестителя, зі всіх усюдів, навіть зо Злучених Держав, тисячі й тисячі людей приходять до Неї молитись. Кажуть, що цього року могло бути з тієї нагоди в Йорктоні коло 12 тисяч людей. Певно, є багато таких, що їдуть тільки з цікавости, одначе є завжди маси таких, що сповідаються тоді й причащають. Від ранного ранку правляться Служби Божі й завжди на кожній з них повно побожних людей, клякають до святого Причастя.

Не зважаючи на те, треба сказати, що ніколи в тім храмі не відбулось ще таке торжество, що на нього зіхалась сила народу в день 8-го вересня цього року. Що сталось? Того дня їх Ексцеленція, Преосвященний Василій, висвятили на священиків пятьох діяконів: о. Йосифа Денищука, о. Івана Сироту, о. Василя Ґлюта, о. Димитрія Библів й о. Григорія Новака. Крім тих пятьох ще два діякони, о. Іван Лаптута й о. Мирон Созанський з роду американці, висвятились на священиків через рукоположення, що вони одержали від їх Ексцеленції Преосвященного Константина дня 15-го вересня в церкві святого Івана Хрестителя в Нюарк в стейті Ню Джерси.

Величним було це торжество в Йорктоні. Церква ніяк не могла помістити побожних людей, що перший раз мали нагоду бачити чудовий обряд рукоположення.

Преподобні Сестри Служебниці прикрасили гарно престіл живими квітами й перед престолом розклали дивани. Погода була прекрасна й вранці в осьмій годині почалась тиха Архієрейська Служба Божа Преосвященного Кир Василія. Вони були б раді були співати, та міцно підорване їхне здоровля на те не дозволило. Поважне, після останньої прикрої недуги змарніле й поблідле лице, своїм виразом зраджувало напругу Архієрея, що як один з наслідників Апостолів, поклав нову Печать Святого Духа на молодих священиків. У заповненій церкві панувала гробова тишина, коли з уст Архієрея над головою кожного діякона звучали ясно слова, що несли з собою силу Святого Духа в душу кожного кандидата.

Кожний з приявних відчував ту силу... Це Епископ, не самосвят, а один з тих, що в прямій лінії одержали свої власти від Апостолів,, яких поставив священиками сам Бог, що стався чоловіком... Якась могутня сила давала пізнати приявним, що ті, на котрих він клав свої Архієрейські руки, це дійсно священики, не людьми вибрані, але силою Духа Святого поставлені..., що в них власть не від людей, а від самого Бога, проповідати науку Ісуса Христа, відпускати й задержувати провини людей, перетворювати хліб в Тіло Живого Ісуса, й вино в Його Кров...

Могутні враження розширяли серце, коли молоді діякони хрестом положились перед престолом на знак, що вони зо всім, що вони є, й що вони мають, віддають себе Ісусу Христу...

Радувалась душа добрих людей, бо ж вони відчували, що в цих часах явної й скритої безбожности, в цих часах, де вовки в скірі ніби-священиків руйнують в серцях нашого бідного народу віру й любов до Ісуса Христа, щоб на Його місце поставити божища, що вони самі собі вибрали й зробили, — що в цих часах тиранського володіння грошей, розкошів й розперезаної гордости, Армія Ісуса Христа й Його одиноко-правдивої Католицької Церкви побільшилась.

Одинадцять років тому ті молоді теперішні священики почали свої науки під проводом Отців Місіонарів.. То значить, що кожний з них мусів пильно й терпеливо студіювати коло вісімнадцять років, заки надійшла та довго дожидана хвиля... Це виглядає на довгий час. Але так тільки виглядає. Та ж кожний студент університету мусить бути готов студіювати хоч шіснадцять років, щоб міг зробити щось доброго для людей... А що ж сказати про священика Христвого, що має бути провідником всіх людей, хоч би вони й не знати як були вчені?? Він мусить студіювати й то довго, щоб посісти таку культуру, що мусить сміло стрінутись з тим світом, що так гордо чванiться своєю модерною наукою.

Так, це забрало довгий час... За те тим більша тепер радість, і ще більша буде вона, коли ті молоді Отці-Місіонарі, покінчивши на другий рік зовсім свої науки, стануть до праці серед своїх братів, що розсипані по широкій Канаді й великій Америці.

Хай Бог і Його Пресвята Мати благословлять тих нових пять священиків. Хай дадуть і на віки заховають їм серце, що не шукає слави цього світа, що не горде на свої успіхи, що не шукатиме признання й похвали, що не боятисьме ненависти й злоби ворогів і фальшивих братів, що всеціло шукатиме тільки одного: панування Ісуса Христа в серцю кожного чоловіка.

Дав би Бог, щоб в нас було багато й що раз більш місіонарів редемптористів... Це наче нова кров, що влилась в організм нашого релігійного життя. За останніх 25 років вона дала могутні знаки своєї сили... Мільйони наших вірних в Старім Краю й тут в Канаді й Америці зазнали тієї сили на місіях, де навчились жити тільки для Ісуса Христа... І недивно зовсім, що зорганізована напруга сатанізму в останніх часах потрафила палити його маєтки, розбивати його родини, мучити його дітей, та не змогла роздавити того, що є справжньою силою й невмірущим життям нашого обездоленого народу: Його душі, ЩО ВИХОВАНА БОЖИМ СЛОВОМ І БОЖОЮ ЛАСКОЮ НА МІСІЯХ РАДШЕ ВСЬОГО ВИРЕКЛАСЬ, АЛЕ ІСУСА ХРИСТА Й ЙОГО ПРАВДИВОЇ, КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НЕ ЗРАДИЛА.

До того хочемо додати деякі цікаві замітки: Один з тих молодих священиків має вже двох братів рідних, що є також місіонарями-редемптористами: Це о. Іван Лаптута. Його браття, це о. Петро й о. Дмитро Лаптута. Добрі їхні батьки таким чином

віддали Богу ВСІХ СВОЇХ СИНІВ. — Преп. о. Библів і Прп. о. Глют мають по дві сестрі в Згромадженні Сестер Служебниць; те саме треба сказати про Прп. о. Новака... Певно, що ті добрі монахині своїми молитвами багато причинились до тієї ласки, що її одержали їхні браття...

Хай Бог благословить родичів, що так причинились до Божої слави через своїх дітей монахів і монахинь.

о. І. Ш.

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Дні, 2-4 липня, 1946, були справді історичними днями для українців католиків Канади. Бож в них відбувся в столиці Манітоби, Винипегу, перший Конґрес Українців Католиків Канади.

Конґрес, як знаємо, відбувся справді дуже величаво, був новним успіхом не тільки під оглядом моральним, але й також і матеріяльним. Відбився він радісним гаслом по просторій Канаді в душах віруючих українців та понісся широким відгомоном по цілому світі, через велику Америку, перейшов до Европи, де загостив до столиці католицького світа, Ватикану та переступив пороги величавої королівської палати в Льондоні.

Найважнійшою ціллю Конґресу було основання Централі українців католиків у Канаді. Таку Централю і основано. З великим захопленням присутні на Конґресі делеґати одобрили а остаточно наші два Преосвященні своїми грамотами її потвердили. Стала вона незаперечним історичним фактом.

Розважмо коротко про сю Централю.

Місце Централі (осідок)

Централя находиться в місті Винипегу, Ман., що являється природним осередком Канади й релігійним осередком українських католиків у Канаді, бож мають там осідок два наші Епископи. **Адреса Централі: 431 Мейн Стріт, Винипеґ, Ман.**

Склад Централі

Централя складається з таких урядників: Президента, що має бути ним стало світський чоловік; писара, також світський чоловік і епископський асистент, що має ним бути священик. (Під теперішню пору є два асистенти, Преосвященний Ніль — Асистент Епископський і його заступник, священик). Крім тих двох головних урядників Централі, до головного заряду входять голови 5 наших Домініяльних Орґанізацій в Канаді: Брацтва Українців Католиків Канади, Запомогового Брацтва св. о. Николая, Ліґи Українських Католицьких Жінок, Українського Католицького Юнацтва і Місійного Товариства св. Йосаафта.

Яка ціль Централі?

Є богато цілей, що має за завдання Централя впровадити в життя українців католиків у Канаді. **Головноюж цілею Централі є зєднати та скоординувати усю працю українців католиків у Канаді в одну цілість для кращої слави Божої, добра нашої Української Католицької Церкви, Канади, й України.** При тім послугуватися буде Централя поміччю та працею світських людей, свідомих українців католиків, по дусі Католицької Акції ставлячи їх на найвищі свої уряди. Централя веде свою працю за благословенням та одобренням свого верховного настоятеля та покровителя Епископа Ординарія.

Завдання Централі

Як складним та різнородним є життя людини, так Централя буде старатися поліпшити під кождим оглядом життя орґанізаційне українців католиків в Канаді. **І так, засадничо і передовсім стремить до сього, щоби поширити, скріпити та оживити на місцях уже існуючі відділи 5 Домініяльних Орґанізацій. Де таких відділів ще немає, там буде старатися їх заложити.**

Централя є, й всякий час буде голосом українців католиків Канади й як така засадничо буде мати право говорити в імені українців католиків Канади та як таких репрезентувати перед канадійським урядом. Бувало дотепер таке, що непокликані до сього люди говорили й то навіть перед високими урядами в імені українців католиків Канади. **Тепер се раз на все остане. Канадійський уряд зістав про се належно повідомлений, хто має право і тільки один є уповажнений говорити в імені українців католиків Канади, а се Централя Українців Католиків Канади.**

Централя скоординує збірки. Раз на рік буде переводити добровільні збірки по усіх українських католицьких парохіях, громадах, місіях та товариствах, на одну означену ціль. Дотепер так бувало, що ми, українців католики, давали підчас року богато грошей на всілякі наші цілі. Складали ми грубі тисячі долярів, тому однак, що акція сих збірок була дуже розпорошена та неупорядкована, вислід сих збірок не був належно слідний. Тепер буде інакше, й коли ми усі будемо повинуватися наказам Централі, висліди збірок будуть дуже гарні. Приміром: Централя проголосить збірку на збудування власного дому Централі, в котрому будуть знаходитися усі канцелярії наших домініяльних орґанізацій, власна друкарня, саля конвенційна, приміщення для редакції і т.д. Коли кождий українець католик в Канаді зложить раз на рік від себе жертву добровільну, кожна парохія, кожде товариство переведе збірку на ту тільки ціль і пішле до Централі, тоді вислід буде дуже імпозантний. **Не забуваймо на одно, дуже важне, що Централя буде переводити ТІЛЬКУ ОДНУ збірку і то ТІЛЬКИ НА ОДНУ ЦІЛЬ ПІДЧАС ОДНОГО РОКУ.** Усі збірки загального-всеканадійського характеру мають іти тільки підчас сього року на ту ціль. Хтоб інакші збірки переводив, крім збірок на місцеві цілі, парохіяльні, чи орґанізаційні, тоб він виломлювався зпід карности усіх українців католиків Канади згуртованих в Централі ... Подумаймо, як богато добра тоді ми собі самі зробимо. Повстануть тоді сильні наші релігійні, національні та культурні осередки. Сильною тоді буде наша преса, наші інститути, школи і другі орґанізації.

Чи помагає Централя скитальцям?

Централя помагає скитальцям. Не словами, але ділами. Спеціяльна референтура іміґраційна, що є при Централі, переводить збірки на висилання споживних пачок нашим скитальцям, висилає афідавіти на спровадження скитальців до Канади, заступається за скитальцями перед канадійським

урядом. Централя робить вже тепер що тільки в її силі, щоби помогти нашим бідним братам та сестрам на скитальщині. Робить се з великою свідомістю та після науки Ісуса Христа, що казав любити і нести поміч найменшому братові.

Відношення наше до Централі

З короткого напрямку праці та пляну праці Централі видимо, що справді благословенна та Богом дана була ся хвилина коли покликано до життя Централю. **Не забуваймо однак, що без нашої моральної та матеріяльної помочі Централя сама зі себе не може існувати та сповнити своїх великих завдань. МИ МУСИМО СТАЛО ІЇ ПОПИРАТИ.**

Який ми маємо тепер перший обовязок відносно ношої Централі?

Мусимо їй помогти матеріяльно. Наша Централя се немов новонароджена дитина, котрій треба усіх річей. Так само є з нашою Централею. Треба стало платити за приміщення, секретара, треба вивінувати нашу Централю та її канцелярію належно, треба купити спеціяльні машинки до писання, до відбивання кліш, відозв, комунікатів, друкування матеріялів на концерти, друкування брошурок та плякатів. На все треба грошей, бож Централя стала тепер доперва жити. Добрі наші делеґати і гості, підчас Конґресу, зложили кілька тисяч долярів на початок, але се ще замало.

Спитайте себе в совісти, чи Ви вже сповнили свій обовязок відносно Централі?! Коли ні, то ще нині залучіть свою щиру жертву вишліть впрост до Централі. На кожду навіть найменшу жертву дістанете від писара Централі лист з подякою та урядову посвідку.

Покажімся усі перед чужинцями та перед нашими ворогами, що ми свідомі тої великої події та радіємо з повстанням нашого, що так скажу, парляменту Українців Католиків Канади.

Нашим кличем все було, є і буде: Усе для Бога, Канади й України.

* * *

Лист писати і жертви посилати належить тільки на таку адресу:

Ukrainian Catholic Council of Canada,
431 Main Street,
Winnipeg, Man.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

"Голос Спасителя" є для мене дуже милий гість, котрий помагає мені жити в лучности з українським світом і також дає мені поміч в граматиці рідної мови, в якій я дуже слабий.

Вкінці дякую вам красно за поміч, яку ви мені дали своїми книжками. Щиро желаю вам всякого успіху у вашій праці.

—Бр. Матей Котович, ЧО.

* * *

Enclosed find please $2.00 for my mother's subscription and one for my sister. She's sick and has been in hospital for many years. Mother would like you to send her The Redeemer's Voice too.— *M. Homadik.*

* * *

Although I have been receiving "The Redeemer's Voice" for only seven years, I feel that I have known it much longer. Deriving great pleasure and immense spiritual value from the magazine, I eagerly look forward to each issue. Sincerely and respectfully your.— *Mrs. C. Maslak.*

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Futhers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, ч. 10. Жовтень 1946

ХРИСТОС–ЦАР НАШ!

Христова Церква— наша Мати, мати всіх народів плачучи й жаліючись глядить на те, що нині ненависть ділить народи, гордість їх засліпляє, біда щораз гірш притискає а гріх їх затроює. І як мати, вона думає-розмишляє над тим, якбито своїх бідних дітей ратувати, спасти, усвятити. Правда, що й багато радости пережила наша Церква за два тисячі літ свого існування. Вона бачила як у ріжних ніках много святих ішло слідом за її обручником Ісусом: бачило як тисячі, мільйони дітей ховалися до її лона та вратувалися.

Але й много терпінь пережило її материнське серце. Вона мусіла глядіти на те, що відступники й ложновірці бурили солодкий мір її дітям і бачила, як гріх много душ на погибіль потягнув. І нині вона стоїть понад народами й бачить образ великої нужди. Своїм материнським поглядом дивиться глибше, чим наше короткозоре око. Бачить люба мати, як пошесть котиться всюди та пожирає знаки життя людей, пошесть, котрій на імя—гріх! У всіх часах вона бачила злобу й погані наслідки гріха, але нині щось найстрашнішого: вона бачить нині, що гріх є укоронований царем світа. Вона бачить, як глупа, злобна безбожність окутує свої рамена царським плащем облудного знання. Бачить бідна мати ту нескромність, розперізання обичаїв в ґазетах, театрах, кінах, нічних танцях, в спорті, в моді; бачить як гріх робить царський похід по світі, як ложновірство, неморальність у тисяча книжок і ґазет щоденно розсилають свої царські признаки по християнських домах.

Так! Нині Церква мусить глядіти на те, що гріх, який давно тільки десь по закутках шпиряв, нині вже не боїться денного світла, але з гордо піднесеною головою ванд-

рує з царською короною на голові від краю до краю як вовк в овечій скірі культури, поступу, права людини, а перед ним як погани так і християни чолом бють аж до землі. Наша люба й печалися мати вже й не плаче, бо сліз їй не стає; вона кличе нас усіх до святого походу, щоб заступити дорогу мерзенному походові гріха. Цим святом Христа-царя, що припадає в сім місяці жовтні, вона скликає всіх своїх вірних дітей з цілого світа до боротьби під царським прапором Ісуса Христа, скликає під прапор, на котрім видніє напис: "Ісус Христос — Цар наш."

Отже се свято Христа Царя має розбудити в наших серцях сильне одушевлення й горячу любов до нашого Царя-Христа та рішучу волю вставлятися за Його царським правом так, як далеко сягають наші сили. Тому, дорогий читачу, хочу поставити тобі перед очі три образи, котрі малюють нашого Царя-Христа.

1). Христос-Цар терпінь

Перший образ Христа Царя намалював гріх страшно болючими фарбами. Погляньмо на той образ. Пилат ставить Ісусові рішуче питання: "Чи Ти є Царем?" Спаситель йому відповів: "Так! Я є царем!" Потім жостоке бичування ще не задоволило жидів. Пилат засудив Ісуса на смерть і жовніри запровадили Христа до судового будинку. Гляньте, який образ Христа-Царя малює гріх. Жовніри здирають з Ісуса кріваву одіж, що присохла до пораненого тіла, на плечі кидають кавалок жовнірського червоного плаща, в руки подають терневу тростину, на голову вбивають терневий вінок, бють Його, плюють Йому в лице, клякають перед Ним на сміх і по діявольськи ревуть: "Радуйся Царю Христе."

Чому сей образ так глибоко зарисовується в наше серце? Чому він жахом наповняє нас? Бо сей образ нині ще болючіше малює світ. Під тим образом мож написати: "То нинішний світ так увінчав Христа на Царя терпінь. Всі засади нинішного світа се болючі удари в обличча Ісуса Спасителя. Христос кликав: "Блаженні убогі, сумні, чисті серцем" а світ реве: Ні! Щасливі багачі, рабівники, злочинники, безстидники, крутії-обманці, розпусники." Одним словом — світ кличе: "блаженний гріх." Світ реве і сміється і співає — "Радуйся царю гріху."

Треба признати, що головна вина не паде на народи заспіплені, що йдуть за своїми природними наклонами до

неморальних мувінґ пікчерс, до спорту в наготі, до розпусних танців, і т.д., що ширять вічами і газетними шматами за большевицькі гроші клясову ненависть. Головна вина паде на людей з науковою мінею, що витають безбожність і безстидність в школі, в родині, в літературі, витають як поступ культури! Тим вони плетуть терневий вінок для Спасителя. Гордість їх заспіпила й до них відносяться слова Апостола Павла: "Хотіли бути мудрими, а сталися дураками" і ревуть — "радуйся царю гріху!"

2). Христос-Цар, Суддя!

Другий образ Христа-Царя намалював нам сам Спаситель ясними, виразними словами й ми всі колись його побачимо. Це образ Христа, Царя світа на Страшнім Суді. Наступить жахливий кінець світа. "Сили небесні потрясуться." Хто зможе описати страхіття того дня? Звізди небесні вийдуть з тих доріг, якими через тисячі літ у порядку бігли, а пожар світа все запалить. А коли всі елементи природи в дикім русі змішаються, вода, вогонь, буря і ін., тоді на небі появиться знак Сина чоловічого. Після всього гуку, крику, шуму наступить таїнственна тишина й засяде Христос на троні своєї Величі тай збере всі народи довкола Себе. Всі ми там зійдемося в тім страшнім дні Божого гніву, дні Божої справедливости, дні Царя-Христа, в якім заблестить Його царська могучість. Почуємо як той Цар гостро осудить гріх і як славно нагородить чесноти — "Деж є ваші сміхи, безвірки? — де ви ті, що все кпили собі з Мене?" Лежите тепер на землі в поросі, в дикій розпуці, прибиті блескучою могучістю Христа Царя? А ви, що йшли з довірям до Христа тернистою, хресною дорогою вашого Вчителя? Де ваші сльози? Де ваші терпіння? Христос-Цар обтер ваші сльози і вже тримає для вас корону вічної слави. Вже зближаються радіючі ряди Ангелів і Святих, щоб вас з почотом запровадити до гори, до вічного царства.

Минули всі сміхи і плачі, боротьби, надії й журби чоловіка. Всі питання, що тут на землі мучили людей, там вже розвязані і всякий гріх, що поганив людське серце, зістав покараний, а кожну чесноту, що тут на землі гірко здобували, вже нагороджено. Минула вся дочасність, а настає вічність. Вибрані радіють, а прокляті розпучають. Ох, як то залунає тоді по всьому небу сей останній клич

пропадаючого світа: "Радуйся Ісусе Христе — Царю наш!"

3). Христос-Цар любови!

І деж то взяти вистачаючих слів, щоб описати могучого Царя любови. Дорогий читачу; Злети гадкою до Вифлеєму і глянь на ніжне, Боже Дитя в яслах. Всемогучий — слабим Дитям. Він наче призабув Свою велич і могучість тай став маленьким і слабеньким з любови до нас. Тепер перенесись на села й міста Палестини й поглянь, якто Спаситель всюди заходить, окружений бідаками, хворими, плачучими і відкиненими, розкидає овочі своєї любови до людей. Послухай, як Він прощає грішникам, потішає плачучих, лічить ранених. Він полюбив їх. "Беріть їжте —се є Моє Тіло,— пийте всі, се є Кров Моя." Дає на поживу Своє Тіло, Свою Кров пресвяту. Перейди на Голгофту і побачиш там біле Тіло Кровю облите, а тоді закличеш: Ісусе Христе Спасителю наш! Ти Цар любови!

А тепер подумай, що вся ця любов з Вифлеєму і Назарету, Тайни Вечері і Голгофти є замкнена в церкві, в кивоті, де жиє і дальше жевріє, як колись. Там є престол Царя любови, там Він простить грішникам, потішає плачучих, лічить ранених, ущасливляє побожних. Гарнішого образу Христа нема, як образ Евхаристійного Царя любови в кивоті. Не так зо страху перед Царем світа, чи Царем-Суддею, як радше з любови до Царя любови, що перебуває в кивоті, маємо нині клякнути й поклін віддати. Брате мій! Якщо гордість опановую твоє серце і нічого на світі не може твоєї гордости зломити, то приступи і поглянь на свого Царя любови в кивоті, і навчися від Нього христіянської покори. Якщо гріх посів твоє серце, то знай, що нема тобі іншого ратунку тільки приступити відважно й визнати щиро гріх, а вчуєш те потішаюче, Боже слово: "розрішаю тя от всіх гріхів твоїх.".. Ходіть ви всі пригноблені, засмучені, плачучі і слухайте тих солодких слів Спасителя з кивота: "Ходіть ви всі обтяжені і струджені, а Я вам той тягар злекшу."

Так! Най приходить увесь світ до Евхаристійного Царя лбови й най учиться від Нього любови, якої так дуже потребує, бо світ тепер не знає, що то є любов. Світ навчиться любови тільки коло кивота, де Бог-Цар стався слугою бідаків, жертвою грішників, поживою чистих душ.

Так! Закличмо нині всі до кивота! Радуйся Ісусе Христе Царю любови. Тут ми зібрані Твої слуги, воїни, що хочемо боротися під прапором Твоєї любови. Злий на нас струї Твоєї святої любови, щоб завмерло в нас усіх самолюбство, щоб ми вміли також працювати, терпіти і жертвуватися з любови до ближніх так, щоб увесь світ пізнав і подивляв нашого могучого Царя любови і зрозумів велике таїнство, що Христос — наш Цар в нас живе, терпить і любить.

І ВЧЕНИЙ ЗАВСТИДАВСЯ!

Один єпископ обїзджав раз свою дієцезію. Підчас того зайшов в розмову з одним професором, що між іншим поспитав єпископа, якто може бути, щоб хліб і вино могли замінитись в тіло і кров?

—Чейже в Бога нема нічого неможливого — відповів єпископ.

—Всемогучий може це чудо вчинити. Це зрештою діється в природі. От приміром ви виросли так, що страви у вас зміняються в тіло і кров вашу.

—Але ж як це можливе,—зажидав дальше вчений—щоб одне Тіло Ісуса Христа було одночасно у багатьох церквах?

—На це вистарчить нам ця правда, що Бог все може — сказав єпископ, але щоб ви побачили, що між вірою а розумом нема суперечности, то пригадайте собі ось таке порівнання з природи. Гляньте в зеркало, то побачите тільки одну свою особу, а зібється те зеркало на дрібні кусні,тоді в кождім кусникуу побачите свою подобу. Або ось інший приклад. Я вимовляю тільки одне слово, а однак кождий з вас хочби як багато вас було довкола мене, вчує моє слово ціле-неподільне. Ану, приятелю, поясніть мені як це діється.

Завстиджений вчений ніяк не міг на це питання відповісти і мусів признати, що наша віра одна розумна, бо між нею а розумом нема суперечностей.

ДІТИ Є АНГЕЛИ БОГА

Неділя. Люди повертали з церкви, всюди на дворі святочна тишина. Тільки час до часу понесеться гомін дітвори, що весело санкується по втертім снігу.

Семен Довгань сидів задуманий при вікні та й дивився, як санчата за санчатами повні розбавленої дітвори мигали попри його вікна. Щойно сполудня, а сонце вже ховалося за гори. Мороз уже зачав виписувати якісь казочні квітки на шибках.

Марія Довганиха, зовсім ще молода жінка, обходила господарство. Її лице аж горіло на морозі. Проходячи попри вікна вона з милим усміхом стрічала чоловіка.

Але невеселий був Семен. Над його чолом нависла темна хмара. А навіяв її ніхто інший, тільки та сама дітвора, що оттак весело гомоніла на санчатах. У його ушах уперто скигліли слова: "В вашім подружжі ви не будете мати дітей." Так сказав лікар уже кілька літ тому, незадовго потім, як вони з Марійкою пібралися.

"Щоб хоч один хлопчик, або хоч одна дівчинка!" Його серце так болюче стиснулося...

Марійка погодилася з долею. "Добре воно й так! Обійдемося й без дітей," казала.

Аж нараз сильний стукіт збудив його з задуми. В вікнах аж шибки задзвеніли. І дався чути голос жінки:

—А ви гунцвоти, то ви будете мені обтовкати стіни? Ще повибиваєте мені вікна? Як візьму ломаки а змолочу вас по хребті, то будете з тиждень санкуватися на постелі!"

Семен зрозумів, у чім річ. Це одні санки непослухали невправного керманича, в'їхали на Семенове подвіря та з розмахом просто в хату. И тому Семениха розсипалася на них лайкою.

Семен вийшов на двір.

—Маріє, не свари! Пусти їх, нехай собі їдуть. Сталося їм те нехотячи. Бачиш, що бідачиська ще голови собі понатовкали — успокоював Семен жінку.

—Я їм ще ноги понадтовкаю, тим лобузам. Тільки товчеться те дрантя та крики виправляє. Геть на поля забирайтеся з вашими санками! Бо як ще раз у мої руки попадете, то пожалуєте!

Семен тільки гірко всміхнувся. Його Марійка не була лиха жінка. Для нього вона була навіть дуже добра. А при тім господарна, охарна, що рідко знайти таку другу. Як вона гарно хліб пекла, що і в місті такого смачного не купити! А яка її хата чистенька, а в літку який город, який квітник коло хати, що аж любо! Але одну хибу мала, дуже прикру: не терпіла дітей. Дітям то вже їй і на очі не показуватися. Сварила, кричала, геть з лиця Божої землі порозганяла б їх.

Семена те дуже боліло, але він був на те безрадний.

Хотів він раз, вже кілька літ тому, прийняти чужу дитину на виховання, щоб веселіше було в хаті, але жінка так скричала, що Семен утих. Замовк, але біль його не переставав.

Повний гірких думок вернувся Семен до хати. Його душу ще більше збурив лист, що його приніс з пошти листонош. В листі стояло, що його сестра померла й лишила по собі сирітку, чотиролітню Мартусю.Листа пише опікун дитинки. Батько її помер уже рік тому. Просить опікун Семена, щоб узяв дівчинку до себе, бо ніде притулитися бідній сирітці.

Семен Довгань тільки зідхнув тяжко. Він знав наперед, яку бучу здійме жінка, як тільки він їй згадає про Мартусю. — І він відгадав. Як тільки Марія прочитала листа, роз'їхалася на чоловіка:

—Ще цього бракувало! Ще годуй чужі діти! Ані мені не говори про те! Мають сирітський дім, нехай там її дають!

Семен звичайно уступав жінці. Та цим разом він обрухався.

—Тепер добре бачу, що серце жінки може бути тверде, як залізо. Бо дійсно треба мати камяне серце, щоб не дати теплого кутика сироті, що не має ніде пристановища. І твоє серце ні дрібочки не зворушиться на ту нужду! Ти не є християнська жінка!

Такого терпкого слова Марія не сподівалася. Тим більше обійшло воно її.

—Жіноче серце є тисяча разів ліпше від мужчини, — відтяла йому. — Але коли ти так уперся, то бери собі її. Сперечатися не буду. Але памятай собі, що вона мені тут буде вічно терням у оці.

І Мартуся була їй дійсно терниною в оці. Як Семен не міг натішитися малою щебетухою, сонце йому ясніше світило, відколи маленька Мартуся в хаті, так Марія ходила

тепер іще більше захмарена. На дитину сварила, кричала, чи було за що, чи й не було.

Дитина відчула нехіть дядини. І вона боялася її. Як був Семен у хаті, то вона ховалася за нього. А як Семена не було в хаті, то дитина, бувало, й утікала з хати.

—Дядьку, чому дядина не люблять мене так, як ви? — питалася мала сирітка Семена. А її оченята так жалісно дивилися на нього.

Семена те питання кололо болюче в серце. Кололо за кожний раз, коли дитина наново з жалем питалася його. Але він не відповідав нічого. Бо й щож мав сказати?

—Тобі тільки так здається! Дядина тебе дуже любить, але вона за роботою не має тільки часу для тебе, що я — успокоював Семен дитину.

Пробував раз уговорювати жінку, щоб вона змінилася до дитини, але вона так прикусилася до нього, що він уже ніколи не брався до того.

Для нього мала Мартуся була тим сонячним промінням, що розвеселює життя. Всю любов, на яку тільки міг здобутися, виливав на дитину. Марія дивилася на те заздрісними очима, і в її серці зродилася ненависть до дитини. Її те боліло, що через дитину чоловік відчужився від неї.

Хоч подружжя їх і передше не надто було щасливе, то хоч принаймні спокій був між ними. А тепер настало в них правдиве пекло. Але жінки не всилі був змінити.

Аж одної днини сталося, що мала Мартуся сильно захворувала. Привели лікаря, а лікар тільки похитав головою.

—Як хочете, щоб мале вийшло з цієї недуги, то воно мусить мати добрий обхід і дбайливу опіку, — сказав лікар.

Як тільки лікар відійшов, в хаті знову зірвалася буря.

—То ти мене ще хочеш зробити шпитальною доглядачкою? — їла свого чоловіка. — Завези її до шпиталю, я коло неї ходити не буду!

Семен мовчав. Відколи захворіла дитина, в хаті сталося пусто та сумно. Пусто та сумно було також у його серці. "Його жінка дійсно має слушність, їй за тяжко ходити коло хорої дитини. Воно й дитині буде краще в шпиталі. То й щож буде він опиратися?" оправдував у своїй добродушності свою жінку.

—Добре, Маріє, буде так, як ти кажеш. Завтра рано завезу її до шпиталю. Але допильнуй її добре хоч іще цю ніч. Нехай мала не плаче потім на нас!

Марія хотіла вже й на те щось відповісти чоловікові, але

побачила такий біль і таку хмару на лиці чоловіка, що слово застигло їй у горлі.

—Як тобі так на тім залежить, то про мене! — тільки всього сказала.

З грудей його вирвався тяжкий стогін, як жінка вийшла з хати. До очей йому підступили сльози, що його жінка така безсердечна.

Марія ввійшла до хорої Мартусі. Дитина лежала спокійно, без скарги, без стону.

—Якже ж тобі, Мартусю? — запиталася лагідно, як тільки могла. — Болить тебе?

Присілася при ліжку хорої й дивилася тепер перший раз у те бліде, схороване личко. Дитині було добре з того. По її личку показався легенький усміх щастя.

Марія не дочекалася слова хорої, то запиталася наново.

—Не кажеш нічого? Не поскаржишся нічого?

—Чого ж я маю скаржитися? Ви всі для мене такі добрі! Мені в вас, як у небі!

Дитина сказала це так щиро, її очка блистіли до Марії з такою вдячністю, з такою дитинною любовю, що Марія вчула, що їй коло серця зробилося тепло. В її жіночім серці зрушилася любов, що була до цього часу приспана в глибокім сні.

Дрібненькими рученятами Мартуся обняла шию Марії, пригорнулася до неї й тихенько вишептала їй:

—Дядино, я вас так дуже люблю!

Марії зробилося на серці так дивно, так добре. Вона не мала ніколи на своїх руках такої дитина, вона не зазнала ніколи любови малої дитини. Пригорнула Мартусю до грудей і чулася з нею така щаслива—щаслива! В одній хвильці світ їй інший стався! Такий ясний, такий солодкий, такий веселий. А з очей її неначе луска спала! Це Бог післав їй цю дитину, цього ангела в її дім, щоб любов огріти її холодне й сумне досі серце.

Тихо відійшла вона від хорої. Хора й не прочувала, що серце дядини зачало вже битися для неї з великою любовю.

На другий день зрана Семен зачав збиратися в дорогу, з дитиною до шпиталю.

Марія з самого рана ходило тихо. Як побачила, що чоловік уже таки збирає дитину, приступила до нього й сказала:

—Я інакше роздумалася. Нехай дитина лишиться в нас. Я сама буду її доглядати, аж зовсім подужає!

Її лице було сьогодні таке лагідне, голос такий спокійний. Семена заскочило те радісною несподіванкою. Зразу не знав, що сказати. Сильними руками взяв голову Марійки, склонив на свої здорові груди й сказав:

—Яка ти добра, Марійко! Бог тобі заплатить за це!

Тільки всього міг сказати в великім зворушенні. Такого радісного дня в своїм житті не памятав. Подихом любови огрів Бог троє сердець у їх домі.

Марія не відступила від ліжка хорої. Як найкраща рідна мати! Дитина звеселіла. Її оченята не сходили з доброї дядини. Здоровля верталося в неї — на очах.

Не багато минуло часу й по хаті знову розносилося її миле щебетання та дзвінкий, діточий сміх.

Марія не могла нею натішитися.

—Діти є направду ангели Божі! Як Господь звеселив нас, що післав нам свого ангела! —говорила до чоловіка.

Семен не крив своєї радости. Їх подружжя було досі холодне. Ця дитина внесла між них любов, теплоту. Марія сталася для дитини матірю, а для нього жінкою, найкращою, яка тільки може бути.

("Місіонар")

"Нехай не тривожиться серце ваше: віруйте в Бога, та й у мене віруйте. В домі Отця мого помешкань багато. Коли б ні, то я вам був би сказав, бо я це йду приготовити місця для вас. І коли відійду й приготовлю вам місце, знову прийду й заберу вас до себе, щоб там, де я перебуватиму, також і ви перебували. Дорогу ж до того місця, куди я йду, ви знаєте." І сказав йому Тома: "Господи, не знаємо, куди йдеш, то яже могли б ми знати дорогу туди?" Сказав йому Ісус: "Я сам — і дорога, і правда, і життя; ніхто не йде до Отця, як тільки через мене." (Іван, 14, 1-6).

св. Альфонс Ліґуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. М. Копиківський, ЧНІ.

Розділ 2.

Ісус Христос хотів багато терпіти за нас, щоб дати нам зрозуміти безмір Своєї любови.

1. Є дві ознаки правдивої приязни й любови, говорить Ціцеро: робити добро тому, кого любимо, й терпіти за нього; але це останнє є більше.

Бог виявив Свою любов до чоловіка вже через ті всі добродійства, якими його наділив. Але щоб показатися тільки добродійним для людей, говорить св. Петро Хризольог, те було за мало для Його любови. Він винайшов інший спосіб, щоб показати чоловікові, як дуже полюбив його,— бо терпів і умер за нього. Длятого то приняв Він людську природу. І направду, який спосіб властивіший міг Бог вибрати, щоб показати нам Свою безграничну любов до нас, як не цей спосіб, щоб стати чоловіком і терпіти за нас? Св. Григорій Назіянзенський говорить так: "В інший спосіб не міг Бог обявити Своєї безконечної любови до нас."

Найлюбіший мій Ісусе! Ти дуже багато терпів, щоб показати мені Свою любов і заохотити мене, щоб і я Тебе любив за Твою доброту. І я дуже велику кривду зробив би Тобі, коли б Тебе не любив, або любив що іншого а не Тебе.

2. "Безграничну любов показав нам Бог на хресті," говорить отець Корнелій. Найяснішу запоруку Своєї любови дав нам Бог, показуючися нам покритий ранами, розпятий на хресті. Св. Вернард говорив подібно: "В страстях Своїх показав нам Бог найбільшу й незрівнану любов." Св. Апостол Павло пише, що вже по тім можна пізнати, до якого ступеня дійшла любов Бога до нас, нещасних сотворінь, коли зважимо, що Ісус Христос умер для нашого спасіння. "Благодать і человіколюбіе явися Спаса нашего Бога.": Явилася ласка й любов до людей Спасителя нашого Бога. (Тит 3, 4).

Любий мій Спасителю! Всі Твої рани говорять мені про Твою любов до мене. І хто міг би по стільки доказах Твоєї любови не любити Тебе? Св. Тереса слушно проте

кликала: "Найлюбіший мій Спасителю! Хто не любить Тебе, показує, що Тебе не знає!"

3. Ісус Христос міг нас спасти без терпінь, міг вести життя Своє на землі серед радости й спокою. Але Христос вибрав іншу дорогу життя. Говорить св. Павло: "Ісус вмісто предлежащія єму радости претерпі хрест": Ісус замість радости, яку мав перед собою, перетерпів смерть на хресті. (Євр. 12. 2). Вирікся багацтва, радостей, щастя цього світа, а вибрав життя убоге і смерть серед страшних терпінь і зневаг. І длячого так? Чи ж не вистарчала Його просьба, щоб Предвічний Отець простив людям? Та ж одна Його просьба, що є нескінченої вартости, вистарчала, щоб спасти світ і мільйони світів!! Длячого ж хотів перетерпіти стільки мук і таку жостоку смерть? А терпіння були так великі, що наслідком їх душа Ісуса відділилася від Його тіла, як говорить один побожний автор. — Чи треба було стільки мук, щоб спасти чоловіка? — Св. Іван Золотоустий відповідає: "Одна просьба Ісуса вистарчала без сумніву, щоб нас спасти, але не вистарчала, щоб нам показати любов, яку Бог має до нас." Це стверджує св. Тома тими словами: "Христос терпів з любови до нас. Тим заплатив Богові більше, чим вимагало того задосить учинення ображеній Божій справедливості за людські гріхи." Нас полюбив Ісус безмірно й хотів, щоб ми також любили Його безмірно. Ісус Христос все для нас зробив, що тільки міг зробити; перетерпів страшні муки, щоб зискати собі нашу любов і нас переконати, що більше для нас не міг зробити нічого, щоб ту любов нашу дістати. "Хотів терпіти багато, щоб тим зобовязати чоловіка до найбільшої любови Його."

4. "Больши сея любве никтоже імат, да кто душу свою положит за други своя": Ніхто не має більшої любови від тої, як коли хто положить свою душу за своїх другів, говорить наш Спаситель. (Іван 15. 13). "Але Ти, мій Господи, вчинив більше, — говорить св. Вернард, — Ти віддав Своє життя за нас, що не є Твоїми приятелями, але противно, є Твоїми ворогами задля наших гріхів." Про це говорить св. Павло в словах: "Составляєт же свою любов к нам Бог, яко єще грішником сущим нам, Христос за них умре": А Бог показує Свою любов до нас тим, що як ще ми були грішниками, Христос умер за нас. (Рим. 5. 8.)

Мій Ісусе! Ти зволив умерти за мене, що був Твоїм ворогом. Чи ж можу я опиратися так великій Твоїй любові? Мій Господи! Тому, що Ти так гаряче бажаєш, щоб

я Тебе любив, я люблю Тебе понад все. З мого серця викидаю всяку іншу любов, а хочу лише Тебе любити, мій Боже і мій Спасителю!

5. Після св. Івана Золотоустого головна ціль, яку Ісус Христос представив Собі в Своїх муках, була ця, щоб нам обявити Свою любов і так через згадку мук понесених за нас, щоб потягнути наші серця до Себе: щоб ми більше Бога любили чим Його боялися. Св. Тома додає: "Через те чоловік пізнає, як дуже Бог любить чоловіка." Його слова є майже повторенням слів св. Івана: "О сем познахом любов Бога, яко он по нас душу свою положи": Ми пізнали любов Бога по тім, що Він положив за нас Свою душу. (І. Іван 3. 16)

Ісусе! Непорочний Агнче! Пожертвований за мене на хресті! Нехай терпіння Твої, понесені за мене, не будуть даремні! Прошу Тебе, вчини ласкаво, щоб моя душа стала учасницею в плодах тих Твоїх терпінь. Звяжи мене солодкими узами Твоєї любови, щоб я ніколи Тебе не покинув, щоб ніколи я не відлучився від Тебе. Найсолодший Ісусе! Хочу завжди бути з Тобою!

. При переображенні Господа Ісуса на горі Таворській Мойсей і Ілия говорили про Його страсти. "Явлшася во славі, глаголаста же исход єго, єгоже хотяше скончати в Єрусалимі": Котрі явилися в славі і говорили з Ним про Його смерть, котру мав понести в Єрусалимі. (Лука 9. 31) Ісус поніс смерть за нас, щоб показати нам Свою любов. "Що ж більше міг терпіти Ісус над те, що витерпів? Чи ж не посунув Своєї любови до останніх її границь?" — додає один побожний автор. Закон Божий приказує, щоб люди любили свого ближнього як себе самих; але Ісус полюбив людей більше як Себе самого. "Більше їх полюбив як Себе Самого", — говорить св. Кирило.

Найлюбіший мій Спасителю! Ти мене полюбив більше як Себе Самого. Щоб мене спасти, Ти віддав на хрестну жертву Своє Божественне життя, життя нескінчено дорожче чим життя всіх людей і всіх ангелів разом. "Ти полюбив мене більше чим Себе, бо Ти зволив умерти за мене," можу повторити за св. Августином.

7. О Боже мій, нескінчена Величе! Коли так годилося б сказати, то Ти через любов до людей стався марнотравний з Себе Самого. І чому не могли б ми так сказати, коли Ти схотів віддати не тільки Свої добра, але також Себе Самого, щоб спасти погибшого чоловіка? Так відзива-

ється отець Герік. — О чудо, о надмір любови, до чого здібна тільки нескінчена доброта!

"Господи! Хто може мати якесь поняття про силу Твоєї любови до нас, хто може представити собі хоч приблизно безмір Твоєї любови, що Ти навіть схотів бути розпятий і умерти на хресті за нас, нещасних черваків? Так, ця любов переходить всяку границю, не можна її поняти, не можна її зрозуміти!"— так говорить св. Тома з Віляне-ва.

8. Мило нам, коли якась високо поставлена особа любить нас, особливо коли вона може піднести нас до світлого поводження. Як же милою й цінною річчю для нас повинно бути це, що нас любить Бог, що може піднести нас до вічного щастя! — В старім Завіті міг чоловік сумніватися, чи Бог його любить ніжно. Тепер, коли бачимо, що наш Господь проляв Свою Кров і умер на хресті, не можемо ні трохи сумніватися, що Бог любить нас всією силою Своєї любови. — Душе моя! Поглянь на Ісуса, що висить на хресті цілий покритий ранами! Дивися, як через Свої рани Він показує любов Свого Серця горіючого любовю до тебе! Говорить св. Вернард: "Тайни Його Серця видно крізь рани Його тіла."

Мій дорогий Ісусе! Серце болить мене, коли бачу, як Ти умираєш серед таких страшних мук на цьому дереві неслави. Але одночасно я потішаю себе й горю любовю до Тебе, бо бачу в Твоїх ранах любов, яку маєш до мене. —Небесні Серафими! Що ви думаєте про ту любов мого Бога, що мене полюбив і віддав Себе за мене на хрестну смерть? "Возлюбившаго мене і предавшаго себе по мні": Полюбив мене і віддав Себе за мене. (Гал. 2. 20).

9. По словам св. Павла погани виділи в проповідуванні, яке їм голосилося про Ісуса розпятого з любови до людей, недорічність і глупоту. "Ми же проповідуєм Христа разпята, Юдеєм убо соблазнь, Єллином же безуміє": Ми проповідуєм Христа розпятого, для жидів згрішення, а для греків глупоту. (І. Кор. 1. 23). Як можливо вірити, говорили вони, щоб всемогучий Бог, Котрий нікого й нічого не потребує, щоб бути безконечно щасливим, яким Він є, —як можливо, щоб Він схотів стати чоловіком і умерти на хресті, щоб спасти людей? Було б те те саме, що вірити, що Бог став шаленим з любови до людей: "Єллином же глупоту." Длятого не хотіли цьому вірити. — Але ми знаємо з віри, що Ісус Христос піднявся й довершив це велике діло Відкуплення, яке погани називали шалом і глупотою. "Ми виділи предвічну Мудрість, Єдинородного Сина Божого, як нас полюбив до безміру, і так сказати б, аж до шалу," говорить св. Лаврентій Юстиніян. І кардинал Гуго додає: "Що Бог хотів умерти за спасіння людей, це направду здається бути глупотою"... Так велика то є любов Бога до нас!

10. Блаженний Якопон відзначався в світі великим своїм знанням. Коли став монахом, францішканином, здавалося, що страдив розум, так був перенятий любовю до Ісуса Христа. Раз зявився йому наш Спаситель і спитав: "Якопоне, длячого так шалієш?" А св. муж відповів: "Длячого так шалію? Бо Ти мене того навчив: я є шалений, але Ти був ще більше шалений, бо Ти умер за мене."

Під владінням таких самих чувств св. Марія Магдалина Пазійська кликала в унесенні: "О Боже любови! О Боже любови! О мій Ісусе! Ти занадто любиш Свої сотворіння!" Іншим разом в захопленні, тратячи майже притомність, взяла хрест в руки, почала бігати по монастири і кликати: "О любове! О любове! Ніколи, мій Боже, не перестану називати Тебе Любовю!"... І звертаючися до своїх спів-сестер говорила до них: "Чи не знаєте, мої дорогі сестри, що мій Ісус є тільки любовю і навіть ошалів з любови?... Так, ошалів з любови. Я те говорю, мій Ісусе, і буду завжди те говорити"... Називаючи Ісуса ЛЮБОВЮ, вона бажала б, щоб цілий світ пізнав любов Ісуса й щоб всі любили Його. Деколи навіть бігла до дзвона, щоб дзвонити, неначе би хотіла запросити всі народи світа, щоб любили Ісуса разом з нею.

11. Найлюбіший мій Спасителю! Позволь мені сказати, що та Твоя велика обручниця слушно говорила, що Ти ошалів з любови... Бо в дійсності, чи те не є родом шалу, що Ти схотів умерти за мене, невдячного червака, якого гріхи й віроломности Ти знав наперед? Але коли Ти, мій Боже, пішов до такого надміру у Своїй любові, то чи не маю я стати шалений з любови для Тебе, так доброго Бога? Знаючи, що Ти умер за мене, чи можу думати про що інше, а не про Тебе? Чи можу любити що інше, а не Тебе? Спасителю мій, найвище моє Добро, найдорожче з усіх дібр, люблю Тебе більше чим себе самого. Обіцюю Тобі, відтепер любити тільки Тебе, думати завжди про любов, яку Ти мені засвідчив, умираючи за мене серед таких страшних мук.

12. О бичі! О терня! О цвяхи! О хресте! О рани, О болі! О смерте мого Ісуса! Не можу вам опертися... Ісусе мій! Мушу Тебе любити, що так мене полюбив! —Воплочене Слово! Люблячий Боже! Моя душа розгоріла любовю до Тебе! Я хотів би любити Тебе так, щоб не мати іншої радости, як тільки щоб подобатися Тобі. Божественний мій Спасителю! Тому, що Ти хочеш, щоб я Тебе любив,—від тепер я хочу жити для Тебе одного. Я постановив робити все, чого Ти зажадаєш від мене... Ісусе! Прошу Тебе, поможи мені в тім! Вчини так, щоб я Тобі подобався у всім і завжди, тепер і в вічності.

Маріє, моя Мати, встався за мною перед Ісусом, щоб Він дав мені Свою любов! Я хочу любити Ісуса в цім і другім житті. Нехай так станеться!

Згадайте слово, що я вам сказав: Нема слуги більшого від пана свого. Коли мене переслідували, то й вас переслідуватимуть; коли моє слово заховували, то й ваше заховуватимуть. Та це все робитимуть вам ради мойого імени, бо не знають того, що мене післав. Як би я не був прийшов, і не був говорив, то не були б мали гріха; але тепер не мають вони оправдання в грісі своїм. Хто мене ненавидить, той ненавидить і мого Отця. Як би я не був учинив між ними діл, що їх ніхто інший не вчинив, то не були б мали гріха; та тепер, коли вже бачили (всі ті мої діла), вони ненавидять мене та й мого Отця. Одначе все це на те, щоб справдилося слово, написане в їх законі: "зненавиділи мене без ніякої причини." (Іван, 15, 20-25).

ГОДИННИКАР

"По довгій недузі, що була прикувала мене до ліжка, я при Божій помочі, поволі приходив до себе, поволі відзискував здоровя..." розказував мені поважний старший чоловік, з яким я стрінувся в потязі. Я радо слухав його оповідання, бо гарно він розказував, а до того треба було їхати кілька годин, тому й приємно було мені поговорити з тим поважним віруючим чоловіком.

"Лікарі радили мені поїхати на пару місяців над море," — говорив він; — "Вони запевняли мене, що через побут над морем мої легені цілком поправляться, і що я буду здоровий... Я є досить багатий і не жалко було мені викинути трохи гроша, щоб зискати здоровя... Бо дійсно, що варта маєток, коли нема здоровя?... Я послухав лікарів і поїхав над море. Там перебув три місяці... Я не оповідав би вам того всього, колиб не зайшла подія, що може бути цікава для вас і для інших. Ви можете умістити це у своїм місячнику "Голос Спасителя," який люди люблять читати й радо читають... — В день мого відїзду з того купелевого надморського міста, якось припадково випав мені годинник на землю: збилося скло і зломилася мінутникова вказівка. Я зараз заніс його до направи. Годинникар мав свою робітню на розі головної вулиці, про що говорила вивіска над дверми і речі у виставовім вікні. Годинникар був також ювілєром. Я туди зайшов.

Годинникар, старший вже чоловік, заробляв на свій хліб тим, що направляв годинники, позолочував речі або перепродував їх. Те заняття завжди приносило йому якийсь цент, особливо літною порою, коли більше людей приїзджало над море... Щоб направити мій годинник, треба було кілька мінут часу, бо тільки вставити скло й мінутникову вказівку... Але старий годинникар завважав на окладинці мого годинника вирізьблений маленький образ Ісуса Христа й почав розмову про релігію... Тепер такі часи прикрі, нещасливі, — цілий світ терпить, —треба сподіватиея якогось спасителя, що поправив би долю людського роду. Ісуса Христа треба подивляти, бо Він багато вчинив для поліпшення суспільного життя, — але всетаки ще не все зроблено. Йому (цебто годинникареві) здається, що соціялізм є найрозумнішою релігією

для теперішнього часу, і колиб всі перейнялися соціялістичними й вільнодумними кличами, тоді настав би лад і добро на світі... Так більш-менш говорив годинникар. Можна було пізнати, що він не мав жадної віри.

Подібні речі я вже чув передтим. Чув я їх і від ворогів Христової Церкви і від безбожників, соціялістів і большевиків. Я знав, що в світі панують тепер відносини прикрі, що боротьба між клясами загострюється, — але я завжди мав і маю те переконання, що тільки Католицька Церква одна може направити ті невідрадні відносини. Зрештою, ми знаємо, що Папа Лев XIII видав був свого часу енцикліку в справі робітничого питання. В тім листі звертався він до роботодавців, щоб не визискували праці робітників, але за працю нагороджували робітників справедливо і щоб дали можність жити їм і їх родинам. А відтак Папа Пій XI видав нову енцикліку в справі суспільної несправедливости, говорячи, що біда й нужда тому панує на світі, бо капітал находиться в руках горстки людей, а маса людей не має роботи й гине з голоду, хоч хліба є подостатком аж надто. — Крім того, католицька Церква, як мати, дбає про добро своїх дітей. Її діти ведуть життя в більшім мирі, а досвідчень уживають в цім житті як сходів до неба... Колиб усі зрозуміли правдиву науку Христової Церкви, колиб усі практикували християнську любов ближнього, тоді певно не булоб такої несправедливости й такої нерівности прав на світі... Такий був зміст моєї відповіди тому годинникареві.

Попрощавшися з ним, я відійшов, бо мав ще полагодити деякі справи перед відїздом.

Наступного дня вранці я відїхав найпершим потягом.

Серед своїх звичайних занять, я забув за старого годинникара, що жив в маленькім містечку над морем.

* * *

Минуло кілька літ.

Я мав трохи часу й поїхав знову до давного місця над морем, щоб надихатись тим гарним, морським повітрям так потрібним для моїх легенів.

В неділю вранці я пішов до церкви, що вислухати першу Службу Божу о 8-ій годині. Якеж було моє здивування, то ви того не можете собі уявити: я побачив на переді між мущинами давного знайомого, старого годинникара.

"Він певно прийшов сюди з цікавости!" — подумав я собі.

Однак я помилився у своїх здогадах... Коли почалася Служба Божа, він слухав її дуже уважно й заховувався поважніше чим я: видно було, що молився в зібранні духа. А коли надійшов час св. Причастя, він уклякнув також до св. Причастя... Мене це ще більше здивувало! Цікавість моя росла й не давала мені спокою. Я постановив пізнати все.

По обіді пішов я на прохід в місто, щоб зайти до годинникара. Коли я переходив побіч його робітні, побачив я його, як сидів перед дверми й читав недільний часопис. Зблизився я до нього, поздоровив його, але він не пізнав мене. І не дивниця! Тож миуло вже кілька років, як я був в його робітні! А навіть трудно собі пригадати всіх, з якими тільки припадково говорилось короткий час!

Дивлячись на годинник, котра могла бути вже година, спитав я його, чи він не пізнає цього годинника?

"О так!... Тепер я собі вас пригадую!" — сказав, а по хвилі додав: "Ви певно добре памятаєте, як я оспорював християнську релігію?... Але тепер я змінив давні свої переконання!.., Нині, Богу дякувати, я вже не соціяліствільнодумець, але християнин-католик!... І я хотівби бути найліпшим католиком! Може ви цікаві яку велику ласку я, негідний, дістав від Господа Бога, то я вам розкажу історію мого навернення..."

"Нічо не буде мені так приємне, як почути про ту цікаву подію, що зробила такий благодатний зворот у вашім житті!"

Годинникар виніс ще одне крісло з хати для мене. Відтак почав розказувати:

"Я направляю годинники й те є моїм головним заняттям. Деколи також позолочую і посріблюю малі речі. Недовго потім як ви були у мене, приніс до мене пароx цеї католицької церкви чашу до позолочення. Такої речі я ще ніколи не бачив. Я думав, що то такий великий пугар до пиття, і дуже був цікавий знати, до чого уживають такої чащі... Бо треба вам знати, що від дитинства не мав я жадного релігійного виховання, — не говорю вже католицького виховання! Родичі мої не мали віри, отже не дивниця, що я також не мав віри... Вихований в дусі вільнодумства, став я вільнодумцем, соціялістом, подібний до родичів своїх... Нераз я чув на наших соціялістичних сходинах мову, а навіть публичні промови, про виставне життя священиків. І не дивно, що в моїй голові повстала думка, що цеї чаші священики певно вживають яко сто-

лового начиння при своїм обіді. Одначе й таке думання мене не задоволяло... Я деколи позолочував речі, але не пригадував собі, щоб я бачив подібну річ як чаша.

Вже було пізно з полудня, як взявся я до позолочування чаші. Коли я сидів і приглядався дорогим камінням, що її украшували,— я заснув. Попередні мої думки й бажання пізнати, до чого уживається цеї чаші, мене змучили, і навели сон... Я мав дуже дивний сон! Послухайте: Я був на високій скалі-горі, а у стіп моїх цілий світ як розпростерта карта. Недалеко мене я бачив хрест, а на ньому висів розпятий Ісус Христос. Ангели Божі були коло Нього і збирали до чаш кров, що спливала з Його ран та скроплювала нею цілий світ. Де упала краплина крови, там люди заживали великого щастя, хоч перед тим були пригноблені життям і прикростями його.

Відтак хрест зник, а на його місці зявився великий, довгий стіл, покритий сніжнобілим обрусом. На тім столі була та чаша, яку я мав позолотити. Вона була повна вина, що потім приняло вид крови... Я видів, як Ангели Божі брали те вино, що сталося кровю, в малі чаші й кропили нею цілий світ, подібно як те робили передтим з кровю, що стікала з ран Христових. Наслідок був такий самий: Люди, коло яких упала краплина крови, почувалися щасливими і спокійними.

Вже було досить пізно, коли я збудився. Я відчув, що сон мій мав якусь звязь з уживанням чаші, чого я не розумів... Я взявся до роботи і скінчив її досить пізно в ночі, з тим наміренням, щоб слідуючого дня запитати отця пароха, до чого уживається цеї чаші та одночасно розповісти йому свій дивний сон.

Раненько задзвонив я до дверей парохіяльного дому. Мені сказали, що священик є саме в захристії і приготовляється до Служби Божої. Захристіян спитав мене, чи не хотівби я вступити до церкви й бути на Службі Божій, — а зараз по Службі Божій священик полагодить справу... Я радо приняв те предложення, бо думав собі, що трохи розірвуся після тих думок, що мучили мене. Крім того я був цікавий, що це таке Служба Божа і як священик її відправляє,— бо я вам згадував, що я не мав жадного поняття про релігію... Ви не можете представити собі мого здивування, коли підчас Служби Божої я пізнав, що мій сон тут справджується: над престолом був хрест з розпятим Ісусом Христом, а Ангели Божі скроплювали Його кровю клячучий нарід...

По скінченій Службі Божій я пішов до захристії й розповів священикові це, що я вам щойно сказав. Священик відповів мені на мої питання й сумніви... мої переконання: бути соціялістом і вільнодумцем, розвіялися, зчезли як дим під подувом вітру... Я вернув до дому християнином-католиком в серці... Пізніше мене обучено, охрещено і я прийняв перше св. Причастя. Сам Єпископ був при тій церемонії, бо тоді відвідував він цю церкву... Від тоді я стараюся принимати св. Причастя можливо найчастіше. Я знаю, що принимання Тіла й Крови Господньої у св. Причастю скріпляє серед досвідчень цього життя, як було обявлено мені у моїм сні: ті, що навіть вже валилися під тягарем своїх хрестів, набирали нової сили й мужности, коли близько них впала каплина Господньої Крови; вони почувалися щасливими і спокійними... О! коби всі, мужчини й невісти, хлопці й дівчата, всі, дорослі й діти, мали те саме переконання, що я маю тепер.

Наш парох має незадовго святкувати 15-ту річницю свого священства. В той день я наміряю пожертвувати йому найгарнішу чашу, яку зможу купити, бо й так я сам один, близької родини не маю, проте тих трохи грошей, які маю, віддам на дарунок для нього. Дуже багато я йому завдячую. Тепер дякую Богу, що дав мені ласку, велику ласку пізнати віру в Христа Господа й що став я членом Його святої католицької Церкви!"

Розповівши мені про своє навернення, цей годинникар заспокоїв мою цікавість... Дійсно, незглибима є доброта Божа! — сказав я до себе.

К.

Оце моя заповідь, щоб ви любили один одного, як я полюбив вас. Ніхто не може мати любови більшої від тієї, щоб душу свою покласти за друзів своїх. Ви друзі мої, коли робите те, що я вам приказую. Вже більш не називаю вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його; вас же назвав я друзями, бо все, що чув я від свого Отця, об'явив я вам. (Іван, 15, 12-15).

ПРО ЛЮБОВ ДО БОГА

"Чим блище пізнається людей, тим менше їх любиться. З Богом навпаки: чим більше Його пізнається, тим більше любиться. Чоловік сотворений з любови, тому склонний є до любови, а серце його таке велике, що ніщо на землі не всилі його наситити, і щойно тоді заспокоїться, як звернеться до Бога.

Вийми рибу з води, а жити не може: так само й чоловік без Бога." —св. Віяней, парох з Арс.

Неодин викручується від слухання проповіди тим, що має занадто коротку пам'ять. "На що придасться мені слухати," каже: "коли я й так нічогісінько з того всього не запам'ятаю?"

Відповідаючи на цей пустий викрут, ужиймо такого простенького порівнання:

Коли хто черпає воду брудним кошиком, то вода вправді витече з кошика вся, й нічого з неї не залишиться там, одначе кошик із того багато скористає: він позбудеться свого бруду, й гарно очиститься. Так само буде з тим, що має пам'ять короткуслабу: він вправді забуде майже всі проповіди, що їх коли небудь чув. А все таки, якщо буде уважати й покірно їх слухати, то за якийсь час душа його напевно очиститься з усього гріховного бруду.

Не судіть, щоб і вас не суджено колись; бо так само, як судите ви—і вас колись судитимуть; і якою міркою міряєте ви — такою й вам колись відміряють. Чого це ти дивишся на соломинку в оці брата твого, а поліна, що в твоєму власному оці, не чуеш? І як можеш ти казати братові твоєму: "Дай, вийму я соломинку тобі з ока," коли он у тебе самого в оці ломака стремить? Лицеміре, насамперед вийми в себе самого з ока ломаку, тоді й бачити меш, як вийняти братові твоєму з ока соломинку. (Матей 7, 1-5).

* * *

Всякий, хто слухає ці слова мої й виконує їх, буде подібний до чоловіка мудрого, що дім свій збудував на скалі; і пішли дощі, і ринули води, і подули вітри, та й наперли на той дім, одначе він не завалився, бо оснований був на камені. Всякий же, хто слухає ці мої слова й не виконує їх, буде подібний до чоловіка нерозумного, що свою хату збудував на піску; і полились дощі, і ринули води, і подули вітри, та й наперли на ту хату, а вона завалилася, й руїна її була велика. (Матей, 7. 24-27).

МАЛИЙ ГЕРОЙ

Правдивим героєм був малий дванадцятилітній мексиканський Йосип Санхез. Він прилучився до тих відважних християн, що боролися за святу католицьку віру в Мексику. Задля свого молодого віку не був він здатний до великих подвигів, — одначе старався бути корисним для старших оборонців святої віри.

Його зловили і привели до ґенерала Ґереро. Ґенерал спитав хлопчину, як то він, — такий молодий, дитина ще, — відважився станути в ряди оборонців католицької віри. Таж повинен знати, що його чекає кара смерти, як всіх тих, що боронячи свою віру виступають проти їх правительства. Хлопчина спокійно відповів:

"Я це знаю. Одначе мені не страшно умирати за Христа. Мене тепер зловили й сюди привели, думаючи, що мене перемовлять, одначе я не піддамся."

Почувши такі слова, ґенерал запалав гнівом і приказав кинути хлопчину до вязниці, й засудив на кару смерти разом з другим хлопчиною, його товаришем.

На другий день хлопців перевели в іншу місцевість, — може тому, що там їх ніхто не знав і присуд можна було лекше виконати.

О 6-ій годині ввечері прийшли вояки по товариша малого Йосипа, маючи приказ повісити того хлопчину. Йосип відвів свого товариша на місце страчення, бо хотів знати, що буде переживати той хлопчина в останню свою годину. І що ж? Надійшла година страчення. Хлопчина перехрестився побожно, звернув свій погляд на небо, заявив, що він вже готовий... і скоро по тім віддав свою душу в руки Того, за Котрого боровся й умирав.

А Йосип вернув до вязниці. Ту очікував хвилі своєї смерти. Тато його, перейнятий великим горем, обіцяв ґенералові дати 5,000 пезетів, яко викуп за увільнення свого сина.

Маленький герой, довідавшися про те, просив повідомити тата, щоб він ані одного гроша не марнував на ту ціль.

Кілька годин перед смертю написав Йосип листа до своєї тети і просив її, щоб вона повідомила його маму і переказала їй, що він є дуже а дуже вдячний їй за все добро, а

передусім за те, що вона була добра мама для нього, навчила цінити святу віру, навчила любити Христа, та що він щасливий, що умирає в обороні за святу віру.

Перед північчю, пів до дванадцятої, прийшли кати й вивели його на місце страчення.

Йосип не мав жадного страху. Був спокійний, а навіть веселий до останнього менту...

Жовніри наставили кріси...

"Стріляй" — почулася команда. З гуком стрілів змішався голос маленького героя Йосипа:

"Нехай жиє Христос!"

ПРО НАЙСВ. ТАЙНУ ЕВХАРИСТІЇ

"О, браття, колиб ми могли очами ангелів глядіти на того Бога, утаєного в тім кивоті, що дивиться на нас. Колиб ми Його любили, вже ніколи не хотіли би з Ним розлучитися, а раді би у стіп Його на все остатися. Ми відчули би передсмак неба; все, що не є Богом, стало би нам немиле. Але брак нам віри. Ми нещасливі сліпі — густа мряка залягла нам очі. Одна віра могла би розігнати темряву. Так отже, мої браття, коли за хвилю триматиму в руках Господа Ісуса і коли Він буде благословити вас, кажіть Йому так, як сліпець з Єрихону: Господи, дай, щоб я прозрів! Певно вислухає вас, бо Він бажає тільки вашого щастя й добра. Його руки повні ласк; Він дивиться, кому би їх роздати, а на жаль, ніхто не хоче їх. О, які нещасливі ми, що цього не розуміємо; коли зрозуміємо, але вже буде запізно."

св. Віяней, парох з Арс.

Людина не має чим так дуже хвалитися. Але, якщо конче бажає похвалитися чим, то нехай хвалиться своїм Богом, що всемогучим словом її сотворив і на світі постійно її піддержує. — (Святий Августин).

ЖИДЕНЯ В ОГНІ

Один жидівський хлопчик ввійшов раз з іншими дітьми християнськими до церкви. А коли побачив, що приступають до престола і клякають в ряди, приступив і собі, клякнув поміж ними й також дістав св. Причастя, а по скінченні Богослуження вернув до дому. На питання тата свого, де він так довго бавився, відповів в своїй дитячій наївності, що був в церкві, кляка разом з іншими дітьми і дістав тай зїв той кавальчик хліба (себто св. Причастя) що християни дістають від своїх священиків. Його тато віруючий ізраеліт, впав у страшну злість, вхопив його в свої руки і в шаленім розпалі гніву з ненависти до Христа кинув його в розпалену піч, де перетоплювалось скло.

Мати того хлопчика, не знаючи що з ним сталося, з гіркими сльозами бігала по місті та шукала й питала за своєю дитиною. Третього дня того безкорисного шукання, переходила попри ту піч і як звичайно, кликала з розпуки своє хлопя по імені, в тім вона вчула з печі голос його: "Я тут, мамо." Нещасна мати, що тільки сил мала, кинулась до тих дверей гути, виломила двері й побачила свою дитину в огні жаріючім. "Ах сину мій", закликала бідна мати — видобула його звідти, тай питає: "Якжеж то сталося, що ти в вогні цілий зістаєш?" В тій самій дитячій простоті розповів синок мамі, що то якась пані чато приходила до нього і водою гасила ті полуміння жаріючі та кормила його голодного.

Такто Всемогучий Господь, заступництвом Матери Божої зберіг жидівське хлопя хоч нехрищене, від вогню, ради свого Сина Ісуса Христа, якого той хлопчик приняв у св. Причастю; а ми маємо один доказ більше на правдивість евангельських слів. "Сіе есть Тіло Моє — сія есть Кров Моя."

"Мої браття, як ви хочете зробити великі поступи, вглядайте в себе, нічо перед собою не закриваючи і в нічім собі не підлещуючи,"— каже св. Августин. Справді, хто совісно вглядає в себе, сей пізнає ясно, кільки в чім провинився, чого йому ще бракує, а це пізнання спонукає його не тільки не затримуватися, але рішучо всіми силами змагатися до скорого поступу вперід.

Вода в річці підноситься й упадає, земля якийсь час дрижить і втихомирюється, вітер віє й устає, огонь вибухає й гасне; тільки закаменілому грішникові спочинку ніколи нема: в бідній душі його боротьба не втихає ніколи. (Святий Іван Золотоуст)

НА ПРІМІЦІЇ

(Проповідь, що її виголосив Пр. о. Н. Коляківський, ЧНІ. дня 15-го вересня, 1946, з нагоди першої Служби Божої яку відправив Пр. о. Григорій Новак, ЧНІ., в церкві Покрова Божої Матері в Модельфарм, Саск., в парохії, де він родився й де перевів свої молоденькі літа.)

"Жниво велике та робітників мало. Просіть проте Господа, щоб післав робітників на Своє жниво." (Лука 10. 2)

Так сказав Ісус Христос до Своїх учнів, коли посилав їх по двох перед Собою в кожне місто й місцевість, куди мав Сам удатися.

Цими словами Христовими почав я нинішню проповідь з нагоди цього великого торжества, коли наш співбрат, молодий Редемпторист, неопресвітер, нововисвячений священик відправляє першу Службу Божу в парохії, де він народився й де пережив молоденькі свої літа.

Бачу тут у церкві родичів молодого священика, бачу його братів і сестер, бачу ближчу й дальшу родину, свояків і кревних, бачу багато молоді—давніх приятелів шкільних,, бачу достойних парохіян цієї церкви і чесних гостей з сусідних парохій Бекенгем, Айтуни, Тафнел, Бедфордвил, Бенкенд, Йорктону; бачу багато цікавої дітвори. Всіх вас, чесні люди, витаю в імені цього молодого священика та витаю вас нашим християнським поздоровленням: "Слава Ісусу Христу!"

Дорогі Браття й Сестри:

Повторю слова Христові: "Жниво вправді велике та робітників мало!"

Так, мало робітників-працівників у винограднику Христовім, мало священиків, та й мало священицьких покликань.

Всюди дається відчувати великий брак священиків. Вже не згадую про краї поганські, в яких сотки тисяч душ можнаби зискати для християнської віри. Але в краях християнських, в краях, де віра Христова є поширена і знана, дається боляче відчувати брак священиків. Особливо ця остання війна дуже прорідила ряди духовенства.

Для нас українців, там на рідних землях українського народу, релігійна справа є просто трагічна. Єпископи по

тюрмах, деякі з них вже померли, священики десятками розстріляні а сотні з них у вязницях докінчують своє життя... Можність правдивого релігійного життя попросту спараліжована... а нові покликання до священицького стану немислимі... І насувається думка, чи не зайде потреба спомогти Старий Край, коли тяжке панування страшного наїздника муситъ скінчитися — і дай Боже, щоб найскорше скінчилося, — чи не треба буде післати священиків звідси туди, спомогти священиками нашими Старий Край, як він нас спомагав, коли ми були в нотребі й посилав сюди своїх священиків.

Тут у Канаді, у вільній країні, де маємо повну можність розвитку релігійного, культурного й національного, де відгомін воєнного страхіття досягав тільки здалека, і тут відчуваємо дуже брак наших українських священиків... Родини українські збільшаються, збільшається їх число, церковні громади розростаються й нові повстають, будуються нові церкви й творяться нові парохії... Треба нам багато священиків, треба нам священиків-місіонарів, треба нам багато покликань до священицького стану... Направду серед нашого українського народу "жниво велике та робітників мало."

Тому то, Браття й Сестри, ви можете зрозуміти, який то великий нинішний день і який він радісний.

Радісний цей день для Церкви, бо дістає вона нового, молодого робітника-працівника.

Радісний цей день для вашої громади та й честь для неї, бо вона дає Церкві цього нового робітника.

Радісний цей день для родини, що виховала сина та й посвятила його на виключну службу Богові.

Радісний цей день для всіх тих, що своїми молитвами підтримують покликання священицькі та й тепер бачать успіхи своїх молитов.

Радісний цей день для тих, що відчувають неміч своєї старости й молилися ревно, щоб діждати цеї хвилі, що зможуть бачити цього молодого священика при престолі. Як праведний Симеон побачивши Спасителя в малій дитині при Стрітенні в святині закликав: "Нині відпускаєш раба Твого, Владико... з миром, бо бачили очі мої спасення світа," так і старенька бабуся подібно говорить: Щаслива вона, бо дожила тої хвилі, що бачить свого внука при престолі...

Радісний цей день вкінці для самого молодого цього священика, що дійшов до ціли своїх бажань і замірів, та й

починає свою роботу у Христовій винниці, де жниво велике та робітників мало.

Радісний це день для нього, бо свідомий він того, що його священицьке покликання є дуже важливе, та й що тепер для нього поле отворене для величної й дуже корисної праці, не тільки праці для безсмертних людських душ, але також для дочасного добра народу.

Так, Браття й Сестри! Праця священика дуже велична й дуже корисна.

Священик є провідником і вчителем для душ на дорозі їх освячення. Він не тільки словом але й ділом і прикладом своїм має вказувати дорогу чесноти та заохочувати тою дорогою йти. Тому він проповідує науку Ісуса Христа, навчає більше пізнати Христа та більше Його любити.

Священик є пастирем душ людських. Він має шукати заблудшої овечки, має піднести ту, що під тягарем гріхів упадає без надії, має наклонити, щоб зломила кайдани злих пристрастей, має оживити любов до Бога, розжарити тліючу іскорку віри, потішити й обіцяти каючомуся грішникові ласку й милосердя. І те священик робить, бо він заохочує до покаяння, а в сповіді він в імені Божім прощає покірному каянникові всі його гріхи.

Священик є посередником між людьми й Богом. Він відправляє Службу Божу. А Служба Божа це Безкровна Жертва Нового Завіта: як на горі Голгофті пожертвував Себе Ісус Христос умираючи на хресті, проливаючи останню каплю Своєї Крови, так подібно у Службі Божій жертвується Ісус Христос за нас безкровним способом. Жертва та сама, тільки спосіб інший. На хресті пожертвував Себе Христос Сам, а в Службі Божій жертвує Себе Христос через священика... І кільки то ласк спливає на нас через ту Безкровну Жертву! — Далі, священик уділяє інші святі Тайни, молиться за вірних, їх благословить.

Та й велика є праця священика для дочасного добра людства: для родин, для громад, для цілого суспільства. Як городник очищує город з бур'яну й хопти, як садівник витинає дикі й шкідливі нарости на деревах, так священик викорінює зло з людських сердець. Проповідає, закликає до навернення, перестерігає перед гріхом і перед нагодами до гріха, напоминає й заохочує до чесного життя. І щасливий він, коли йому вдасться навернути грішника на добру дорогу, а через навернення грішника він робить велику прислугу для цілої суспільности. Бо

"праведність підносить в гору народ, але гріх робить людей нещасливими" (Прип. 14. 34). Так говорить св. Писання ,а розум і щоденний досвід стверджують ту правду.

Далі, священик заохочує людей, щоб вони совісно виконували обовязки свого стану. Наприклад: супругам пригадує їх присягу любови й вірности аж до смерти, пригадує їм, щоб недомагання з вирозумінням взаємно переносили ,та щоб дітей своїх по християнськи виховували.— Пригадує дітям слова св. Писання:

"Ділом і мовою і всякою терпеливістю шануй вітця твого." (Сір. 3. 9).

"Сину, спомагай старість вітця твого й не засмучуй його в житті його." (Сір. 3. 14).

"Шануй матір твою по всі дні її життя." (Товія 4. 3)

"Діти, будьте послушні родичам вашим у Господі, бо те є праведно." (Ефес. 6. 1).

"Шануй вітця твого і матір твою, і буде тобі добре й довго будеш жити на землі"— пригадує Заповідь Божа.

Всім пригадує священик, щоб вони сповняли совісно обовязки свого звання і свого стану, щоб праведно жили, любили правду й справедливість, мали любов взаємну, були милосерні для других... Проповідує науку Ісуса Христа, пригадує слова Христові... І колиб усі слухали слів Христових, не булоб стільки на світі кривди, несправедливости, сліз, не булоб такого знищення матеріяльного й морального.

Тому ще раз повторю: Дуже важливе покликання священика, бо його праця ограничується не тільки для спасення безсмертних людських душ, але широко розтягається також для дочасного добра народу й цілої суспільности, всього людства.

Велике отже щастя для тих людей, для того народу, що має добрих священиків, ревних і вірних у сповнюванні їх священицьких обовязків. Бо який священик, такий нарід!

Нам треба отже молитися, щоб мати добрих, ревних, святих священиків. Ісус Христос того домагається: "Моліть отже Господа жнива, щоб вислав робітників на Своє жниво". (Мат. 9, 38).

Моліться за цього священика, що нині приносить Безкровну Жертву... Він редемпторист, священик-монах, що має продовжати діло відкуплення... О яку ласку маємо просити у Всевишнього для нього в так торжественнім дні? Просім, щоб у його серці розгоріла огниста рев-

ність, така ревність, що з радістю двигає погорду, переслідування, зневаги задля Ісуса Христа, ревність, що обіймає цілий світ і старається ввійти до найбільш зледоватілих сердець, щоб ті серця запалити любовю до Бога.

А Ви, Дорогий Отче, молодий священику Христовий, прийміть ці молитви всіх сердець людей тут присутніх як торжественний дар від них!

Ви вибрали собі стан трудний, що вимагає багато жертв і посвяти, але за те дуже величний й дуже важний і корисний для всього людства. Та трудів не бійтеся, бо Той, що Вас покликав і на службу Котрому Ви себе посвятили, поможе Вам Своєю ласкою сповняти священицькі обовязки після Його Божого Серця на славу Богу, на користь святої Церкви, на добро нашого дорогого українського народу. Зможете повторити слова св. Павла: "Все можу в тім, що мене кріпить." (Фил. 4. 12).

І коли приносите Безкровну Жертву Нового Завіту в цій церкві перший раз, просіть Ісуса Христа, Якого Ви є священиком, о ласку для себе і для нас.

Моліться наперед за родичів, котрим по Бозі найбільше завдячуєте, щоб вони ще довго могли оглядати спасенні плоди Вашої праці та радіти ними.

Моліться за родину, що нині глибоко відчуває й поділяє Вашу радість.

Моліться за приятелів і добродіїв Ваших, за всіх тих, що своїми молитвами спомагали Вас, — моліться за цю околицю, де Ви вродилися і де перевели свої молоденькі літа, — моліться за край цей, в якому живете, — моліться за рідний край батьків Ваших, — моліться за ввесь наш український нарід, та й за мене помоліться, Дорогий Отче.

Тепер приступіть до престола: ми з Вами будемо молитися, щоб благословення Боже зійшло на Вас. Амінь.

Всі звірята призначені до землі, тому всі вони дивляться в землю; одна тільки людина свої очі з надією підносить угору: це знак, що призначення її не на землі, а в небі. (Святий Василій).

ПРОПОВІДЬ ДО РОЗБИШАКІВ

Сонце вже клонилося до заходу, коли священик попрощався зо старенським, хорим чоловіком, якому уділив останні св. Тайни. Ще на порозі обернувся в сторону хорого, заохотив до терпеливости й поручив його опіці Божої Матери.

Сів на візок, взяв в руки поводи ("лайни,") і дав знак коневі, що пора спішитися.

"З Богом! Спішися!"

Дорога далека. Треба їхати яких три години, щоб дістатися на місце, до дому.

Тимчасом темніло щораз більше; небо засунулося хмарами.

Священик серед тої понурої тиші відбував своє вечірне розважання над муками Господа нашого Ісуса Христа.

Нараз почув сильний голос: "Стій!"

З корчів ("бушів"), що росли при дорозі, вискочило кількох мущин.

"Давай гроші!" — закричали рабівники, спинивши коня і зблизившися до священика.

"Я не маю грошей."

Надармо шукали рабівники: повитрясали всі кишені у священика, перешукали віз, одначе нічого не найшли.

"Ми тебе не пустимо, хіба що даш нам щобудь!"

"Я не маю нічого крім мого часослова й вервиці" — відповів священик.

"Коли так, то скажи нам проповідь! Як вона буде добра, то пустимо тебе, а коли ні..."

Священик не міг відмовити. Але вибрати тему було дуже трудно. Якуж проповідь дати, щоб могла їм подобатися? А рабівники наставали: "Говори!"

Вкінці священик зібрав свої думки й почав:

"Дорогі браття! Ваше життя майже подібне до життя нашого Спасителя Ісуса Христа. Як Він, ви народилися в убожестві, в яскині, а може ще нижче... Як Він, ви ходили і блукали по дорогах у своїй молодості... Як Він, ви у своїм мужеськім віці були пострахом для багатих... Як Він, ви умрете на шибениці й будете посміховищем людей ... Як Він зійшов до аду, так ви підете до пекла... Тільки Він випровадив з аду душі, що чекали на Нього, а ви зістанете в пеклі..."

По проповіді вони зникли, а священик вернув домів.

ЧОГО ТАК СИЛЬНО ПЛАЧЕТЕ?

Одного разу покликали святого Вернарда до якогось смертельно недужого чоловіка. Та чоловікові тому, на жаль, навіть і в гадці не було користати з присутності священика, щоб по-християнськи приготовитись на смерть, і з Богом поєднатись. Ні: замість того, він почав гірко скаржитись на свої нестерпні болі, та на люті-прелюті страждання.

"Ах, коли б уже раз та проклята смерть прийшла, бо далі вже не видержу!" закликав він голосом чорної розпуки.

Почувши це, святий Вернард став плакати, і то так щиросердечно, що аж сам той хорий незвичайно здивувався.

"Чого так сильно плачете?" запитав він: "Чи вам направду так дуже жаль, що я мучуся?"

"Ні," відповів Святий: "я плачу, бо думаю, що коли ти помреш отак нерозкаяний, то незабаром у вічности казатимеш те саме."

"Що ж я там казатиму?"

"Будеш казати: Ах, коли б уже раз та проклята смерть прийшла! А, коли б який кінець уже мені настав, бо далі тут не видержу! — Одначе в пеклі вже смерти ніякої не буде, та й кінця стражданням не буде там ніколи."

Оця поважна гадка, висловлена в щасливий момент, промовила до серця закаменілого того грішника: він щирим серцем до Бога навернувсь, і гарно розкаяний, спокійно відійшов до Божої вічности.

Щасливий той, хто постійно має перед очима годину своєї смерти, та й щодня приготовляється на смерть. Якщо ти бачив коли вмираючу людину, то погадай, що й тобі треба буде піти тією самою дорогою. Коли ранок настане, подумай собі, що може вже вечора не побачиш; а ввечері не смій обіцювати собі, що доживеш до ранку. Будь отже постійно готов, і жий так, щоб смерть тебе неприготованим ніколи не застала. (Наслідування Ісуса Христа, 1. 23).

* * *

Глянь на дрібненьку мурашку, яка вона працьовита, невсипуща, як пильно й запопадливо збирає вона собі в літі те все, що їй на зиму потрібне. Так і ти, християнине, добрими ділами, молитвою, постом та милостинею збирай собі на цім світі скарби Божої ласки, що тебе будуть веселити всю безконечну вічність! (Святий Августин).

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

Under Russian Occupation

— By Helena Contag
As told to J. M. Sheppard

Now that I am back in my homeland, Ecuador, I sometimes think that it all must have been a nightmare. When a friendly Panagra plane flies overhead I must exert every effort to keep from dodging into the nearest cellar or ditch. When I pass one of our friendly Quichua Indians, who has the age-old Mongolian cast to his dark eyes, I turn away in horror. He reminds me of the first Russians to enter Berlin; small, squatty, dark-visaged men with the same slanted eyes.

I am an Ecuadorian, born in Quito. After attending primary school I went to the Teachers seminary, and following my graduation became a teacher. I fell in love with a young German who had come to Ecuador in 1935, shortly after Hitler's rise to power but before the dictator had so competely brought his people under his thumb. We were married in *LaCompania*, Quito's oldest church, founded by the Jesuits three centuries ago.

Then the war broke out in Europe and hatred spread. Finally, Pearl Harbor shocked the world, and almost immediately my husband was told that all Germans in Latin America would be deported. As an Ecuadorian, I was under no obligation to leave my homeland. As a wife, I felt it my duty to accompany my husband. We were sent to Germany and made our home in Berlin. I found work as a translater and my husband was soon employed in an office. We discovered a little apartment almost in the center of the German capital. In those days Berlin was outwardly a peaceful, thriving city. But in January, 1943, Stalingrad fell, and with it came the end of German victories. Soon the big raids of the Anglo-American air forces over the whole of Germany began.

Yes, I know the Germans spread death and destruction. But when you see men and women, boys and girls— yes, and babies, too, crushed, broken, and spattered on the pavements you do not argue with yourself the rights and wrongs of political leaders. You weep with the pity that wells up in you whether they be white or colored, Aryans or Jews, Nordics or Latins. The old men and women of Germany, the wives, mothers, and even youngsters, helped each other, organized relief, opened their homes labored 12 or more hours a day in acts of mercy. I am certain the English people suffered in the same courageous manner and that those of America would do the same under similar circumstances.

After an especially heavy air raid over Berlin, I was waiting for a train. A German soldier came into the station with two American pilots who had, apparently, recently parachuted to earth. Both were injured, one seriously. You could see this second chap was suffering horribly. He bit his lips until the blood spill-

ed over his chin. His face was paper white, and he trembled visibly not in fear, but from the pain that consumed his broken body. I edged near to the German soldier and asked him what he was going to do with the Americans. "I am waiting for a train to take them to a hospital," he replied. Then he added, "The telephones are dead and we could not call an ambulance. Besides, the streets in this area are rubble. I don't see how the trains can run, but I am told they do."

The station was filled with people. They crowded around the soldier and his prisoners. I could overhear snatches of converstation and remarks from all sides. "They should be stoned to death"; a woman said, "five children were killed in our block by this air raid." Another voice commented, "Poor fellows, they, too, are human; they also suffer. They have done as they were told to do, just as our boys. I hope the train comes soon or the tallest will bleed to death. See the blood dripping from his trousers." "Gogs" said one. "How terrible. what a pity," said another. 'Poor boy," remarked a third. So it went; condemnation and sympathy, sorrow and hate.

When the Russians started their attack on East Prussia in September 1944, the German people knew fear for the first time. They also saw their greatest danger in the East. Then the Germans stopped the Russians for a short time in East Prussia and the people felt a glimmer of hope, dissipated when the Russians resumed their offensive. In January, 1945, the Russian drive pushed ahead. During those days Berlin was suffering almost 24 hours intensive bombing daily, yet the people had eyes only for the East. It was a bitter cold winter; tens of thousands of refugees poured into Berlin to escape Russian troops. Their faces bore witness to the horrors they had seen. Thin horses, dogs, even old men drew their wagons and carts. Many children died on the way, in the arms of mothers who, having nothing themselves to eat, could not feed their little ones. It was an old story: it had happened in Russia when the Germans were advancing, in France, Belgium, and Holland. The innocent were paying for the guilty.

The refugees only paused in Berlin. They were sent on to other parts where it was hoped they would be safe. Thousands went to Dresden in Saxony, and made the journey in vain, for three weeks later the Anglo-American air forces attacked Dresden. In three tremendous raids during a single night, the whole city was smashed down, its beauty demolished, residents and refugees alike killed, maimed, or left homeless and without food.

All this time I remained in Berlin though most of my friends had left. Many of them had relatives in small villages which were comparatively safe. I had no place to go. Ecuador was far away and transportation beyond the borders of Germany impossible. I stayed on until the war's end and six weeks more after the Russians moved in—six weeks of unbelievable terror and misery.

The January Russian offensive met hard but futile resistance. It pushed ahead rapidly, and by April it reached the town of Frankfurt on the Oder. In those same days, the Anglo-American troops had forced through to Magdeburg. Both towns were approximately equal distances from Berlin. Every inhabitant of the German capital was praying and hoping the Americans would come in first.

After 40 days and nights of almost continuous bombing, the air raids suddenly ceased. This calm was ominous. No one took encouragement; all seemed to know it signified the end. We had gone without sleep, except for short snatches, for over a month. There had been no gas for cooking in many weeks, and electric service was intermittent. Radio reports were so conflicting than no one knew what to believe. It was generally supposed, however, that Germany was tottering and only a matter of days remained before complete collapse.

On the morning of April 21 the Russian heavy artillery was shooting into the heart of Berlin. This was new and strange. We hardly knew what to make of it at first; it was so different from the bombs. People on the streets were talking about the first city casualties at the Tiergarten and Alexanderplatz. Then the electricity went off, and finally the water failed. The artillery fire became stronger, and nearer. A feeling of panic, of desperation, filled the air. Strangely, I was more tranquil during those last days than I had been for months. I relaxed, felt no urgency of action, hardly any worry. Perhaps my nerves had reached their endurance limits; nothing mattered now. It wasn't that I welcomed death; I had simply become immune to fear of it. I had been to confession only three days before. Services were held regularly in private homes, not because Catholic or Protestant services were prohibited in the churches, but because so few churches remained standing. Altars had been moved to basements, offices, residences. I felt at peace, prepared.

On April 22 the last brief newspaper came out. It gave notice that extra rations could be obtained. We were allowed extra sugar, meat, preserves, oatmeal, and other items. The population surged out to lay in what they could. This meant exposure to the increasng artillery fire from the Russians. who also started dropping small bombs. They did not wish to further demolish the main city arteries; but flying bits of bodies, mostly of housewives and their little ones, hurtled across streets and against what was left of the buildings. It was a common sight to see a child's head in a gutter, a woman's arm or leg on the sidewalk, an elderly man or woman with chest or stomach completely blown out. We had calluses on our very souls in those days.

I was standing in line for bread, when two Russian planes came over, barely clearing the rubble. At least 200 women were in the line. Many had babies in arms. The planes opened up with their machine guns, riddling the screaming women and wailing children. I saw this with indifferent eyes. Then the woman ahead of me pitched to the street. Her son, about six, was unscathed. He ran to his mama, threw himself across her body, and began to cry, begging her to wake up and take him home. He tried to turn her over but couldn't, of course; he was too little. His hands came away covered with his mother's blood. He looked up, surprised, bewildered; then suddenly he started to laugh, hysterically; and just as suddenly, I, too, broke down and the pent-up emotion spilled over. When next I could see through my own red-rimmed, streaming eyes, the little fellow was lying off to one side, half his head blown away. A scant 20 of us were left out of the 200. Stalin was geting his revenge.

The last week in April was pure horror. There was hardly a drop of water to drink and none at all with which to fight the widespread fires. The house I lived in burned down on April 28. Across from it stood the bare walls of a church, its floor and basement still intact. I hurried over, with the whine of rifle and machine-gun bullets around me, and dived into that basement. Others were already there, and a few more managed to make their way in. The re-

fuge was small, and half filled with coal. We were 16, five among us being children. Of the adults, only two were men, of 70 or more. We huddled together in the darkness—cold, hungry, thirsty, trembling.

We could hear voices outside. At first they were German voices, tired, but young. We knew they were troops. Then we heard Russian voices. After a while we heard more Russian voices. We knew then that our sector of the city had fallen. We hoped and prayed that the Russians would pass us by. They spoke loudly, and we could hear them running.

At 9 p.m. our door burst inwards and flashlights blazed into our tear-swept, blackened faces. A Russian officer and a squad of soldiers covered us with automatic rifles. The officer spoke a sharp command. I thought, "This is it. Mary, Mother of God," and hid my face in my hands, my tired body quivering in anticipation of the impact of steel I was sure would come. But it didn't.

One of the two old men with us could speak broken Russian. He made this known at once and begged the officer to withhold his fire, telling him that only women and children were in the basement. The Russians brought a lantern. It glowed feebly, and in its light we could see they were all tall, handsome, young men, though tired, with faces drawn. Their officer told us not to be afraid because all Russians were good people and meant no harm to non-combatants. Then they asked us to hold our arms out, not up. They wanted our wrist watches. I was only one who still had a watch. The handsome young officer stepped towards me quickly, placed his hands around the watch, smiled at me, then jerked. The clasp broke and he stuffed the watch and band into his breast pocket, murmering something, perhaps a "Thank you."

Afterwards I heard that there was only one watch factory in all Russia and that but a few of the well-to-do Russians could tell time by a watch or clock. They were frantic for watches. Some who spoke German stated frankly that back in Russia they could trade a watch for a good cow. Later I saw Russian soldiers with their arms covered with wrist watches from wrist to elbow, strapped, tied, and buckled on.

This Russian squad remained with us that night. Two women were sent out for water; luckily they found a well near by. The officer ordered each of us to take a small drink. He wanted to be sure, I suppose, that the water was not poisoned. Then he and his men gulped down the water in such haste that it ran down over their uniforms into puddles upon the floor. They fell asleep almost at once, their heads on the hard coal.

The following morning, Sunday, the Russians pulled a heavy cannon in front of the church ruins. The gun crew kept firing this monster all day. Each time that it was ready to be shot off, they would run into the basement holding the hands over their ears, leaving but one man to fire it. We, too, covered our ears, but our heads swam and ached as though crushed by a giant hand That evening the Russians brought us food. Some had candy which they gave to children. They would smile at and try to play with, the little ones, seemingly attempting to be friendly with them. But they had dual personalities: one moment they would be handing a child a bar of chocolate, the next instant they might slap a little girl across the mouth so hard she would reel, her mouth spouting blood. We could not refuse them nor, so it seemed, could we please them. We never knew what to expect.

By Monday morning the gun crew was gone. We crept into the sunlight, blinking. Everywhere was

ruin. Even the trees and shrubs were gone. It was quiet. We hunted about for food but found none. We located some water and after quenching our thirst tried to wash off the grime that covered our hands and faces, permeated our clothing and every pore of our bodies. Then more Russians came.

This time they were different men, Mongols, from the East, bow-legged, squatty, with swarthy skins and slanted eyes, hair low over their foreheads, broken yellow teeth showing through grim slits of mouths encircled with straggly, dirty black beards. This time it was an army. They came with horses, cars, and trucks, big cauldrons for cooking, and, what seemed strangest of all, many women among them, also armed seemingly a part of the regular army.

Afterwards the commisars came in big cars, the back seats and luggage compartments of which were loaded with bottles and small barrels of vodka. They passed the liquor around freely. A truck rolled up with more vodka and both men and women crowded around, babbling and waving their arms, drinking the stuff as fast as they could swallow it. A regular encampment was made up and down the street and on all adjoining side streets. One of our old men started walking slowly down the street, but within a dozen paces he was bumped in the chest with the butt end of a rifle and motioned back. We returned to the cellar, and almost immediately a group of commissars walked in, shouldered us aside, and ripped open our baggage, searching for valuables. I had my suitcase, with what little I had salvaged from the burning house, open in a jiffy. The commanding commissar walked directly to me and picked up a photograph album that I particularly treasured because it contained pictures of Ecuador. I tried to be pleasant; turned the pages and pointed out the snapshots of our Quicha Indians. I tried to explain that I was not German, but an American. It would have been useless to say that I was Ecuadorian. I am very sure that not one in 10,000 Russians ever heard of Ecuador. After all, I am an American, a *South* American. In his uncertainty, the commissar gave me protection. I know this to be true, because of what happened during that, and the following day, in our church cellar.

I saw girls as young as eight years dragged into the cellar and raped. I saw a young Russian— he couldn't have been over 18— pull an old woman of at least 65 into this basement and ravish her. Those fiends soon learned one German phrase: *"Frau komm."* Where? Anywhere: on the street, among the rubble about the broken houses and church, down in our basement of horrors, or, God help us, wherever the woman was overtaken even though it be in broad daylight with a thousand people about.

Most of the civilian population hid themselves in cellars; that was all that remained in most homes. The Russians would walk into the basements and utter their ominous *Frau komm* and the Lord have mercy upon any woman or girl who failed to obey, instantly. She would be fortunate indeed if her ravishers, and there might be one or 50, simply smashed her head in and then proceeded to satisfy their animal instincts. Often a woman would beg them to kill her rather than ravish her. Frequently she got her wish, a pistol bullet in her or breast, but whether this death came before or after did not matter; the rape took place, and, more often than not, with a line of soldiers impatiently waiting their turn. Many girls, especially the younger one, died from those long series of physical and soul tortures, so that to some in the line-up

of Russians, satisfaction came from a corpse.

Do you wonder that I can scarcely believe what I saw with my own eyes? But every word of it is God's truth, so help me. It is even impossible for me to hold water in my stomach. Ten, 20, 30 times a day I witnessed such revolting sights that my stomach would not hold anything. I continuously vomited and gagged until, my throat torn raw, I threw up a bloody foam.

Near by lived a woman of 61 who had long been suffering from cancer of the womb. Her husband had been killed in an air raid and her only son had been returned to her without one of his legs, lost early in the war. This woman, who had but a few days or weeks to live, was dragged, together with her crippled son, into the church basement and there, with her son forced to look on, was violated a dozen times. The son, shrieking objections, was shot, and finally the old woman expired.

Perhaps it will mitigate, in some eyes, these unspeakable crimes if I say that in most instances the Russians were maddened with vodka and other liquors found in Berlin. But drunk or sober, their officers and commissars looked on and often participated in the orgies of flesh and blood. Most of those brutal acts took place during the days immediately following the fall of Berlin, in celebration of the victory and the revenge. Later, when the vodka either ran out or was controlled, the officers and commissars began to tighten up on their men and the raping dropped somewhat. Brutality continued ,and all women and girls hid away as best they could, being fed by friends or relatives who came to their place of hiding when they had reason to believe that they could do so unobserved. The commissar who gave me protection was a middle-aged man who did not drink. I never stopped reminding him that I was *Amerikanski*.

Within a few days, venereal diseases manifested themselves among the civil populationfl Evidently the Russian troops were more than 50% afflicted, and certainly, among the women in our sector of Berlin, at least 80% came down with venereal disease. Many young girls became pregnant. Several killed themselves. Others sought abortion to avoid having a child by the hated Russians.

Another day of Russian celebration was coming. The commissar who had befriended me said that orders had been given to distribute vodka. I knew what that meant; more needless killing, lust, rape. I determined to get to a friend's house in a different part of the city. I started out through the rubble, the dead Russians and Germans, the rotting cadavers of animals. All this filth had not been cleaned up because it required 14 days for the Russians to take Berlin. They had American tanks, cars, trucks, planes, guns and ammunition, and their supplies were replaced as fast as they were destroyed or worn out. It was this American equipment, combined with their inexhaustible manpower, that finally enable them to overrun Germany.

My friend was a young widow. Four times she had been seen and four times had heard those dreadful words, *Frau komm*. She was a nervous wreck, thin and wan, yet thankful she had been spared, so far, the ravages of venereal disease. Order began to come out of the chaos; the Red army officers were exerting influence to stop the rape and murder, if not the plundering.

The Russians began to dismantle what was left in Berlin. They sent the electric trains to Moscow. They hired German women at five marks a day to take apart the machinery in the factories, after which everything was loaded for Russia. Even

the underground telephone cables were dug up for shipment. They took everything big and valuable, and also the most insignificant things. Every day I saw a constant exodus to Russia of German factories, tools, and equipment.

They took the last piano, sewing machine, and rug. Cars, trucks, trains, and even wagons and pushcarts were used to stransport loot. What the commissars failed to appropriate for the Russian government, their soldiers took for themselves. Although they did not know how to ride bicycles, they stole everyone they could find, and, in most instances, would wreck them against walls, trees or rubble.

Germans were forbidden to lock a door. This rule of convenience for the Russian troops made it possible for them to walk in at will, at any time of day or night, to plunder, rob, and rape.

During the time I lived with my friend, we both had to work for the Russians. They put us to cleaning the streets, a hard task, but it was the only way we could obtain enough food to keep alive.

Then came word that the Allied commission was coming to Berlin and every standing house must be decorated with eight flags, two Russian, two American, two French, and two British. No flags nor material to make them with were available. The Russians issued orders that the occupants of each home must provide those flags or they would be denied food cards. As every remaining home was occupied by several German families, the work of making the flags was divided up. My friend and I were told to make two American flags. We went to the basement and found an old smoking jacket and a torn German flag of black, white, and red. My friend made the stripes and I the 96 stars. We finished the task in time for the commissions's arrival, and the commissar for our block praised us for having the best-appearing flags displayed in the neighborhood.

Then on June 20, 1945, God helped me to get out. I was given a chance to prove that I was not German, and my Ecuadorian birth certificate convinced the authorities. I was permitted to leave the Russian zone for the American, and eventually found myself back in Ecuador.

To be among my relatives and friends in this peaceful little land of quiet and plenty, after the horrors and privations that I had been a witness and a party to, is like being given a ticket to paradise. I am regaining weight, but one mark I will carry with me always: during those first few days of Russian occupation in Berlin, my hair, which had been solid brown, turned almost pure white. There is another mark, too, but it is within me, seared into my heart and soul, a mark of terror and hatred. I try to stifle it, by praying, over and over, "Father, forgive them for they know not what they do."

— Catholic Digest, Aug. '46,
41 E. 8th St., St. Paul, Minn.

Canadian Front—

THE FRENCH CANADIANS ARE UNCONQUERABLE

By Victor Soucisse

The editors of "Canadians All" have kindly offered me the hospitality of its columns to present the French Canadian case in relation to the problem of creating a united nation. Why are the two so-called main races in Canada just as far apart today as they were in 1907, when an impartial observer wrote that: "The dominant race (the English) suffers the presence of the French because it cannot do otherwise, but it sets up its tongue and religion and form of civilization against theirs. An open warfare is in progress, the bitterness of which it is useless to seek to disguise." (Andre Siegfried in "The Race Question in Canada," page 2).

Dr. Cornish's brief, as well as that of the Inter-Church Committee, (Protestant, including the Salvation Army) before the Royal Commission on Education being held in Toronto, brings Mr. Siegfried's analysis of forty years ago right up to date: "...We have no intention of turning Frenchmen into Englishmen, but..."

I take it that the readers of "Canadians All" are interested in a strong and united Canada; that they place the interest of the Dominion above all; that while they may believe in a World Government, they also subscribe to the principle that a chain is no stronger than any one of its links— a divided Canada is a weak link whatever our destiny: in the Commonwealth of Nations, in the Empire or as an independent nation in a World State. Before ministering to the welfare of the Balkans and points East, it might be well to stop and check up on our own health. Now that we have "rescued" the Poles, how do our own minorities fare? Since our tremendous war effort has just been rewarded by the British and American delegations sponsoring Egypt and Mexico for the Security Council ahead of our-selves, we know where we stand. Was it really geography or other considerations which made us "miss the buss"? Apparently, in the world as presently constituted, nations have no friends but themselves once the job is done; so, now that we have helped clean the Augean Stabels, why not turn back to our own unsatisfactory condition, unite and forge a link strong enough to place Canada where it belongs

* * *

Shortly after by eighteenth birthday, I moved from Winnipeg, the city of my birth, to Regina. This happened before that pioneer of pioneers, Mr. Peter McAra, became Mayor of the "Queen City of the Plains" in 1906 and "decided that complete modern living must be established. A programme of waterworks, sewers and paving ... commenced a street railway system... established and the electric light facilities... extended." (From "Sixty-two Years on the Saskatchewan Prairies" by Peter McAra). Indeed, I moved West before Scarth Street was paved and it was there that I discovered that the only way to avoid becoming permanently dis-associated from one's rubbers was to tie them on. This spell in Regina, added to a year spent on C.P.R. surveys on the Lacombe and Wetaskiwin branches in Alberta, made me a Westerner for life. I have lived on the outer edges of the unity problem, just as now I live at its very vortex.

When I first moved to Regina, each day I passed the corner of Victoria Avenue and Scarth St., where Father Suffa had erected a school for his German Catholics. (Near this corner also stood the residence of Mayor Peter McAra, one of the most potent factors of the Conservative Party in the West, and later, Western Director of the Grand Trunk Pacific Railway). Every day I would see healthy, rosy-cheeked German boys playing, who had been brought to school by their mothers who invariably wore a brightly coloured shawl on their heads instead of a hat with a feather in it, as did all self-respecting Anglo-Saxon mothers.

I heard that classes were carried on in German and as I had just arrived from Manitoba, where everything possible was being done to make it hard for the French Canadians to learn and use their own language, I wondered how this could be. The truth was that everybody was so busy "making a fortune" in the newer West of that day, that people were allowed to do as they thought best and the lack of regimentation brought about wonder ful results. In no time at all, those same German lads were wearing a pea-cap at a most alarming angle and playing games "in English" and grew to be fine citizens and thorough going Canadians. Why? I am sure, from a life-time's experience, that it was mostly because they were left alone, and no one took upon himself to tell them what they must do. Canada was presumed to be free and broadminded and that certainly was the hall-mark of the old West until the Anderson Government in Saskatchewan decided that Catholics should be made "British" by tearing down crucifixes in the schools and forbidding nuns to wear their religious habits while teaching.

This sort of thing goes with the melting pot theory which in practice has never worked out. Even in the United States, the supposed home of the melting pot, the French in certain districts of Louisiana go through life using nothing but their mother tongue; many schools in New Mexico use Spanish as the medium of instruction; German and Scandinavian groups, all through the middle west, sing an dargue in their mother tongues.

Those who listen to Town Meeting of the Air, often wonder from the accent of the questioners, whether the King's English is after all the main medium of expression in the United States — you may have trouble understanding the *nuances* of speech but there is no doubt of the Americanism of the audience.

Thoughful leaders of public opinion are not so sure of the efficacy of the melting pot. At the beginning of World War II Raymond Clapper was asked by "LIFE" to write a special article entitled "What About Unity?" The following extracts bear out the point I am trying to make in this discussion: ".. We are not in search of the kind of uniformity of opinion that Stalin and Hitler have achieved. We are not endeavoring to repress thought in uniform molds, and to send all who cannot be repressed to concentration camps or to the firing squad. What is it we seek? It is, I think, a climate for the spirit that will be as free and sunny, as healing and invigorating as a day in early spring, a climate in which men may grow strong in themselves and in the race. A strong and free nation comes of strong and free men... We still place our faith in the ultimate good sense and reasonableness of the average man.. What democracy has to do... is to find areas of agreement on essentials. Of recent years we have been much more deeply divided than we are

normally. This division, being deeper, has carried more dangers. Until we understand the reasons for this division, it is useless to think of how to end it."

That last sentence might have been written for Canadians — until we know why the largest minority in the land refuses to be "melted down" by giving up its language and traditions "it is useless to think of UNITY and hopeless unless the other partners in Canada decide to do something about it. As soon as you begin to study the French Canadian problem a host of questions spring up for clarification. "How did we get this way?" Andre Siegfried, whom I have already quoted, finds that: "The appeal to racial exclusiveness combined with religious bigotry (Mr. Siegfried is a Protestant, by the way) is the first and last cartridge of the politicians of the Dominion."

"Why did the Franco-Americans accept Conscription without a murmur?" Because they had no guaranteed rights under the American Constitution and therefore no breaches of same: they had moved to the United States of their own free will and, as far as they could see, had been given an equal break in the economic struggle and were assured of equal treatment in all the armed services. In Canada practically 100 per cent of the French Canadians voted against Conscription, 85 per cent of Quebec is the entire French Canadian vote.

"Why such unanimity?" While one hundred thousand French Canadians had volunteered in the different services, an equal number were turned down as physically unfit as direct result of the depression years, in which Quebec received less per capita as help from the Federal Government than any other Province in the Dominion. The French Canadians had not forgotten this period, an addition to a long, long list of unattended grievances.

It is impossible to discriminate against a minority and hamper it at every turn in its desire to live in ordinary decency and not forego the right to secure its sympathy. His Holiness Pope Pius XII, has lately described freedom as something more than space and geography; he insists that a small country or a minority, to be enjoying its full rights, must not be circumscribed in its economic life.

"Is the French Canadian, as such, discriminated against?" I will come to this later. "What is the French Canadian's conception of Confederation?" French Canada has an entirely different conception of what Confederation guaranteed it, than has the rest of Canada. The French Canadian, as a rule, knows Canadian history better than those who consider the beginning of Canadian history as coincidental to their arrival in the country. The French Canadian notes that at Confederation he had school and language rights in all of the existing Provinces. These rights were not abrogated at the time of Confederation. If there is no clause specifying French school and language rights over the entire Dominion it is perhaps because these rights were already there, honoured and being used. The French Canadian Fathers of Confederation perhaps thought they were dealing with men whose "word was their bond"? John A. MacDonald's words on this subject are not ambiguous: "There are no victors, no vanquished... We have now a constitution under which all British subjects are at the present moment in a condition of absolute equality, enjoying equal rights in all domain: language, religious, property and personal rights." This was the time for reservations, and there were none. Not till four years later (1871), when New Brunswick put through a law suppressing Catholic Schools, then in existence, and

banishing French from the official programme. And French Canadians are supposed to feel an irresistible urge to rush to all parts of the Globe to rescue down-trodden minorities. Why? The other provinces showed their "good faith" by following the New Brunswick example in the following order: Prince Edward Island, 1877; Manitoba, 1890; the North West Territories, 1892; Alberta and Saskatchewan, 1905; Keewatin, 1912 and in the same year Ontario adopted the infamous Rule XVII, since rescinded.

At first glance Ontario, in spite of Regulation XVII, seems to have kept the bargain with French Canada. Still Mr. B. K. Sandwell, in "Saturday Night," issue of August 12, 1944, finds that: "We have among us in Ontario people who held that the separate school system is an unendurable evil and should be starved out by every conceivable means that is not a demonstrable violation of constitutional rights— and by any means that is a violation, if the rights cannot be enforced by law." Mr. Sandwell adds that he is not of that section and never shall be. The quoted sentence strikes the keynote of minority treatment in every province of Canada, excepting Quebec. Here, Dr. Percival, Director of Protestant Education for Quebec, has repeatedly paid tribute to the fair treatment accorded the Protestant Schools in our province. Some wag in "Saturday Night" has suggested that Quebec does so because it is forced to by the Constitution! If the Constitution is so strong, why doesn't it operate for the French minorities presumably *protected* by the same Constitution, or have we a Constitution which varies according to who needs it?

Unity in Canada will function when all races and groups are equal before the law. We are three hundred years too late if we really wanted this to be a Protestant, English-speaking country. It amuses French Canadians to hear that one must speak English to be a really loyal Canadian, because every time that Canada has been attacked since it became British in 1760, the attackers spoke English and the staunchest defenders spoke French. (Siege of Quebec, 1775, and the Battle of Chateauguay, 1813).

Thoroughly organized smear propaganda against the French and their Church never rests. The most austere of platforms are available to any man who will revile the French (if he is a French renegade, all the better) and no rebuttal is allowed. To the Canadian Press, French Canada is terra incognita and the motto is, "the less said the better." Powerful commercial interests are afraid of the potential political power of the French Canadians and instead of trying to make friends with them do all in their power to hold their most able men in check. On the long view their efforts are doomed to failure because, to quote a recent issue of "TIME": "the French Canadians are unconquerable," but it is hard to convince a man blinded by prejudice. There are many staunch friends of French Canada but they are outnumbered by the haters and the men in power in Ottawa, in the Civil Service and in Industry who think that they are big time Diplomats, while in truth, they are only playing small politics.

As in the fable, the French Canadian lamb is accused by the wolf of muddying the stream. "His economic position is entirely the fault of his education," which is said to be all wrong; "he is priest-ridden"; "his Church runs everything;" "his history," simple relating facts, "is biased," etc., etc. The pass-word is throw anything handy— some of it will stick. Take education, for instance, the truth is that Quebec has more than enough education. As a

matter of fact, how much education has the wolf? How much education had Lord Strathcona, Sir Herbert Holt or Senator Lorne Webster? There is far more good, sound education in Quebec than genuine opportunity. It would never do if this got out— no, let "us lie about it." Did this propaganda ever tell of the 65 highly efficient Technical Schools operated by the Provincial Government? Did you ever hear it said that one association of French Canadian technicians has over 600 active members? Have you been informed that there are over 800 graduate Engineers in another French Canadian association?

This of course would explode the choice lies about Quebec Colleges and Universities only turning out lawyers, notaries, doctors and priests. L'Ecole des Hautes Etudes Commerciales, the "School of Commerce" affiliated to the University of Montreal has been in operation for over 35 years and has turned out hundreds of young business men with a University degree. Until lately very few of these able men ever found their way into English-speaking Big Business— they just were not wanted and an example will suffice. The Quebec Hydro, the late Montreal Light, Heat and Power Co., has a clientele at least 70 per cent French Canadian; its continued success depended upon the goodwill of this strong majority; here surely we will find French Canadians getting a square deal in the upper brackets. The facts: Five top positions (over $10,000 a year) one French Canadian in five; next 29 positions ($6,000 to $10,000 a year) four out of 29 and out of the 62 top positions one-third are French-speaking instead of two-thirds. How long would such a situation be tolerated in Toronto? The French Canadians would be run out on a rail! To a great extent this is the story in the bulk of Montreal Big Business and people are surprised that French Canadians start political parties to get rid of the "trusts." If Canadian and American firms had French Canadians handling their public relations, they might be doing some of it before rather than after the event. Public relations consist in making friends and not in blacklisting those who are not the exact image of yourselves. Some of Canada's biggest executives have told me that they once tried to hire French Canadians, but "damn it all, they were French— they seemed to have a different way of looking at things— we just can't use them." And this right in Montreal. Don't expect a French Canadian to be an "Englishman" (and beware of the one who claims to be), you have to make use of him as he is— in time he will come closer to you, just as you will to him. The French Canadian does not want special openings made for him— he just wants an *equal* oportunity. He may not want to become a Mason. Don't blame the language difference because there are already *one million French Canadians* who speak English, that's enough to make a start with. Give all of these the same break they would get in the United States and the further learning of English, where necessary, will look after itself.

We have now seen that "equal partnership" (for the French and other "foreign elements" as well) should extend further than the pick and shovel jobs and the second rate, slightly soiled, white collar positions. Economic freedom calls for equal partnership *at the top*, in all spheres of Canadian life. To say that French Canadian schools and other "Separate" Schools in Canada do not turn out foremen and superintendents, for instance, is to be wilfully dishonest, because foremen and superintendents are not made in schools but in industry. Professor

Everett C. Hughes covers this point in "French Canada in Transition": "In its main textile operations, such a plant as Miss A, can and does train its own people. The skill and experience required of foremen are got within the mill itself." In this connection, it is interesting to note that the Dominion Textile Company has recently given fourteen scholarships at the St. Hyacinthe Technical School specializing in textiles, open to all employees of the Company. This basic training will prepare men for positions of responsibility in the Company. What is the attitude of many concerns so critical of French Canadian education when it comes time to pay taxes to help education? Prof. Hughes found in the Quebec town he surveyed that: "the parts containing the largest proportion of industrial workers receive *no school or municipal tax from the industries.*" (The emphasis are ours). This makes one wonder just *who* is really muddying the stream.

Why should education in Quebec be more "English" when French Canadians who may have a Western or United States education and outlook are just as royally boycotted and blacklisted for the top jobs as are the graduates of L'Ecole Polytechnique or L'Ecole des Hautes Etudes Commerciales? The graduates of any good English-speaking school in Canada can aspire to any position in the gift of Canadian Business. Is this the outlook for your French Canadian "equal partner"? Outside of a few exceptions — no. What are the chances of a fully qualified French Canadian ever being General Manager of the Bank of Toronto or the Royal Bank? It is questionable if he can look forward to even being made manager of a branch in either Toronto, Winnipeg, Halifax or Vancouver. It can happen in the United States where my cousin Pierre Chenet was cashier (one of the top positions in American banking) of one of the National Banks in St. Louis. In this discussion it must be remembered that some of the English-speaking banks, in figures released before the war, did more business with French Canadians than all the French banks put together. These figures showed that the French banks did only 7 per cent of the banking business of Canada and also showed that French Canadians liked to do business with "English" banks, but they certainly did not expect to be discriminated against as a race, when it came time to get a just share of the promotions. The inventor of the Garand Rifle, which General Patton qualified as the most effective fighting arm of the war, was born and bred near Montreal, but you would never have heard of him or his gun under his name, if he had remained in Canada. Henry Ford's Research Department in Detroit was in charge of Robert Boyer; where are the Boyers in the Canadian Motor Industry? The Vice-President and General Manager of the Southern Pacific, until named President of the North Western Pacific, is a Mr. Armand Mercier. Where are the Merciers in Canadian Railroading? The French Canadians haven't enough push and get to them? How about Sir Percy Girouard from St. Hubert St., Montreal, one of the Empire's greatest railroad men and Kitchener's right hand man in the Sudan? Where would he have gotten to if he had had the misfortune of staying in Canada?

Through the trend towards larger units in business and for other reasons, the French Canadian is being squeezed out as an *owner* of business and if the barriers are not let down against him, he will have to create a new economy of his own. This is perhaps why you hear so much of Cooperatives and Corporatism in Quebec. You can't starve a man and

expect him to sit quietly by and watch you eat. The Quebec Lambs have been shorn so close that they are beginning to Hate the Cold—Understand?

In conclusion, this economic problem, is the sorest of all and resides principally in the Province of Quebec itself, but the other Provinces can do something about it. First, those who are directly concerned in a business way and then the others in the "partnership" can avoid rubbing salt in the wounds by remembering that the French Canadians spoke French, taught and worshipped as they saw fit on the sites of Kingston, Toronto, Sault Sainte Marie, Fort William, Fort-Rouge, Portage-la-Prairie, Qu'Appelle, Tete Jaune, Chicago, St. Louis and New Orleans a century before the Conquest and certainly have no need to apologize for their presence anywhere in Canada. The French Canada market buys for over a billions dollars a year. Of this only a fifth is retained by French Canadian firms (see "Notre relevement economique" by Rev. Papin Archambault, S.J.). Therefore, four-fifths of the French Canadians must find their top jobs in the Bank of Montreal, the Bank of Commerce, the Sun Life, the Canadian Pacific, the A. & P., the Dominion and other chains, Eaton's and Simpsons, Lever Brothers, the Aluminum Company and all the English-speaking firms who have an 800 million dollar yearly stake in this situation. It is high time that they looked into it from the right end of the telescope.

Yes, the economic squeeze is what hurts the French Canadian the most and brings him to review his situation and add up all the ills that have befallen him in his political life. The cure lies in creating for him "a climate for the spirit that will be as free and sunny, as healing and invigorating as a day in early spring, a climate in which men grow strong in themselves and in the race. Because a strong and free nation comes of strong and free men, just as a great forest is not a mass of weak, starved and stunted trees, but one in which all of the trees have grown large and strong."

—Canadians All, Toronto.

Why Marriages often Fail...
...No Preparation!

— Frank Gartland, C.S.C., Our Sunday Visitor, Huntington, Ind.

Oftentimes when a marriage goes on the rocks it's because husband and wife made a "come-what-might" gamble— and lost. They did not approach marriage with, so to speak, "full knowledge." They were in the dark about themselves and perhaps even about marriage. They had built their house—together on false standards. To them love was a question primarily of physical union —of sex and exciting pleasure—and not as it should have been, a question of *complete* union — the union also of two minds, hearts and wills aimed, above all, at the love of God.

Always the world has accentuated the superficial things— the color of hair and eyes, contour of body. It has ignored, in its haste and lack of purpose, inquiry into the deeper, richer, longer-lasting things, the things of the spirit, the *quality of soul* in prospective husband or wife..

It is no wonder that in marriages which were not seriously prepared for, first the temptation, then the fact of divorce follows the discovery of differences—differances in temperament, outlook, faith, morals, etc.— which should all have been thoroughly gone into and settled before the "I do's." It is *not the fleeting union of bodies* which binds man and wife together— and therein lies the superficial pagan world's trouble. The world is satisfied to join two in the flesh but Christ and the Church seek to join two in one flesh *and one spirit*. Bodies unite for the moment; souls fuse for a lifetime, even for eternity. The graces of the Sacrament of Matrimony, when they are given a chance, not only join flesh, they knit souls!

Marriage is, then, the union not alone of two bodies but of two souls, two human hearts, two complete human beings, two children of God— a fusion of all they are, of all they have, of all their interests, and nothing but death can pry them apart. Even the separation of death is temporary— for in heaven the two shall meet again in the presence of God and be one uninterruptedly forever.

This youthful businessman sees the thing right— understands the indescribable intimacy and the essential uniqueness and indissolubility of the marriage tie:

The Lord has given me much the last couple of years through my wife and my little one. I cannot tell you how much joy my marriage has given me. Jane is just the one woman who I could love so tenderly and fully. I cannot imagine how any happily married man can indulge in the pleasures of other women. I cannot imagine sharing the intimacies of marriage, the special mutual joys life-together, with other persons. My having loved Jane has improved me in many ways. It has been my privilege to be one with the fairest flower of Christian womankind. Jane is a faithful daughter of Mary.

Obviously, the mixed marriage is a hazard to complete marital harmony, because the spouses, disagreed on matters of faith and perhaps of morality, cannot share their whole life together. One Notre Dame University alumnus therefore suggests, answering the question, what is his attitude on the mixed marriage, "The experiment is too serious." Another advises, "Tell your boys to marry Catholics; it's hard enough to practice certain laws— even with a Catholic." And a third says, "I cannot see how the mixed marriage can be successful. There is often disagreement on that which is a vital point of life itself." "Get me a Catholic girl," add a fourth, "married at the altar, the bond seems stronger. It brings me closer to my wife when we kneel in our home and say the Rosary during Lent." Finally, a fifth— who ought to know— declares: "As the offspring of a mixed marriage, I am only now beginning to see the many terrible possibilities."

Strongly recommended reading to re-impress us on the fathomless depth of true life, of the divinely planned and protected life of marriage, of the indescribably intimate joy it is, are the first three chapters of Genesis.

In our day parents, by and large, have failed to properly instruct their growing boys and girls about the mysteries of life. This failure must not be repeated, else the same superficial picking of partners, and the same great losing gambles of fly-by-night marriage, and the same inevitable multiplication of divorce will continue.

At the University of Ottawa, Canada, the Catholic Centre is doing something practical about the matter; it has just recently brought out its Marriage-Preparation Service, a correspondence course in some fif-

ЖИТТЯ І НАУКА ІСУСА ХРИСТА
переповіджені в приступний спосіб в мові українській і англійській

ДЛЯ ШКОЛЯРІВ
у новій книжці уложеній о. А. Луговим
під наголовком

ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА НОВОГО ЗАВІТУ

виданій накладом Голосу Спасителя, гарно прикрашеній численними світлинами з життя нашого Божественного Спасителя.
Ціна примірника з пересилкою 50ц.

Замовлення шліть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine Street, — Yorkton, Sask.

teen letters, a service which will properly instruct inquiring couples about the Great Sacrament. The advertisement of this course in the Sunday Visitor is as follows:

At Last!

A way to help you, personally, to prepare for True Christian Marriage.

A correspondence Course in preparation for Marriage.

Subjects treated: (Available to All 17 or Over).

1. Present situation with regard to marriage.
2. The ideal husband—the ideal wife.
3. Love and happiness in marriage.
4. Courtship and engagement.
5. Masculine and feminine psychology.
6. Economic preparation.
7. The Spirituality of Marriage.
8. Civil law concerning marriage.

(Available to those engaged or who plan to marry within a year:)

9. Canon law concerning marriage.
10. The marriage ceremony.
11. Masculine and feminine anatomy and physiology.
12. Relations between husband and wife, pregnancy, birth, nursing.
13. Hygiene, venereal diseases.
14. What is allowed and what is forbidden in marriage.
15. The first months of marriage.

Marriage-Preparation Service,
The Catholic Centre,
125 Wilbrod Street,
Ottawa, Canada.

Name .....

Address .....

City .....

Province or State .....

Country .....

Will you please send me more information about your Marriage-Preparation Course.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Vol. 18, No. 11. THE REDEEMER'S VOICE, November, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

Тілько гарних і сердешних листів наплило до нас відколи вислано останне число нашого Місіонаря, що й не знати як розпочати "Переписку." В додатку ще й друкар вимагає, щоби її таки зараз подати, бо свіже число вже готове до друку...

Дуже тішимось, що велике число наших передплатників не тілько посилають відновлення своєї передплати завчасу, але подають адреси своїх знакомих, щоби вислати їм оказове число, а що й посилають від них й передплату або залучають передплату для скитальців. Відновлення передплати завчасу значно улекшує працю Видавництва, тож і не дивота, що відчувається вдоволення на вид такої щирої кооперації.

Однак ще більшою причиною вдоволення є те, що наші Читачі відчувають потребу зроблення додаткового доброго діла і то з власної понуки. Чи то передплата для скитальців, чи для кого із своєї родини, чи то жертва на пресовий фонд, чи на сироти — все те свідчить про правдивого христіянського духа серед наших Читачів. Робім добре поки день— прийде ніч, і не годні будемо нічого зробити, то є упімнення нашого Божественного Спасителя, котре ми повинні мати все на памяті. І поширювання та піддержка доброї релігійної преси є в нинішніх часах одним з найважніших і найконечніших добрих діл.

Видавництво висказує вам, Дорогі Читачі, щире признання і сердечне спасибі за гарні листи, за оцінку наших праць та побажання Божого благословення.

Одно гарне діло особливо поручаємо нашим Читачам: жертви на Сиротинець в Анкастер, закуплений для сиріт наших скитальців — але не заплачений. Перечитайте уважно Відозву, котру містимо в цьому числі і потім зробіть без отягання, що вам скаже серце. Гарний примір парохіян у Кичинер повинен бути побудкою до наслідування для всіх.

* * *

Внедовзі зачнете числити — як уже не зачали — кілько то днів остається до Рождества. Будете сушити собі голову, що то дати кожному в подарунку під ялинку— щоби й добре й пожиточне, та не дуже коштовне. Краватку, шаль, пару панчіх, хусточки, сорочку... от такі то річи даєте в дарунку що року. І кожний думає однаково і краватки, хусточки і под. приходять, що далі можнаб і штор отворити...

Якби так цього року дати в подарунку "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"? Дарунок і вартісний, що приходить що місяця через увесь рік, і не дуже коштовний. Для Вас "Голос Спасителя" милий і дорогий, милим і дорогим буде і для тих, для котрих запенумеруєте його.

Зробіть цьогорічні Різдвяні дарунки відмінні, більше натхненні релігійним духом. "Голос Спасителя," Історія Біблійна Старого й Нового Завіту, Берестейська Унія надаються до того в особливший спосіб, і на Ваше бажання вишлемо їх в гарному святочному опакованню враз із карткою святочних

(Продовження на стор. IV.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Кожного року, в останню неділю місяця жовтня ввесь католицький світ святкує врочисте свято **Христа Царя.** Чи знаєте, **коли** (котрого року, й за котрого Папи) **установлено те свято?**

2. **Дияконів висвячує Архиєрей підчас Сл. Божої.** Але чи знаєте, **коли** (в котрій частині Служби Божої) **відбувається та церемонія?** (Перед читанням Євангелії?... По Євангелії?... Перед "Іже Херувими"?... Перед самим "Вірую"?... Перед Освяченням?... Після "Освячення?...)

3. Опріч Різдва Христового й Різдва Божої Матері, церковний календар назначує ще **одне Різдво.** Чи знаєте, **чиє саме є те третє Різдво?**

4. З чотирьох Христових Євангелистів **тільки один не згадує про те,** що Ісус на Тайній Вечері перемінив хліб у своє Пресвяте тіло, й вино— у свою Пречисту Кров. Скажіть, **котрий саме Євангелист** не вважав за потрібне про ту велику Таємницю згадувати, тому, що вже інші були про неї докладно розповіли? (Матей?.. Марко?... Лука?... Іван?...)

5. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Чого хочеш, щоб я тобі вчинив?"

6. Цього року святкуємо 350-ту річницю Берестейської Унії; тому 350 років, цебто Року Божого 1596-го, наші українські владики, зібравшись на синоді в Бересті Литовському, врочисто відновили одність нашої Церкви з Апостольською Столицею в Римі. Чи знаєте, як **називався тодішній Римський Папа,** що наших Владик до святої одности з Церквою Католицькою прийняв?

8. **Підчас котрого то Богослуження** співаємо славну пісню Пресвятої Богородиці "Величит душа моя Господа, і возрадуется дух мой о Бозі, Спасі моєм"? (Підчас Служби Божої ...? Вечірні?... Утрені?... Часів?... Парастаса?...)

8. Біблія, або Святе Письмо, це доволі велика та груба книга, що складається з багатьох частин. Скажіть, **хто написав першу частину** тієї святої Книги, **а хто— останню.**

9. Що скажете на таке: **"Я молюся щодня за всіх людей, що від початку світа, аж по сьогоднішній день, колинебудь жили на земній кулі.** Не знаю, хто з них спасенний, хто проклятий, хто моїх молитов потребує, а хто ні, отже **молюся абсолютно за всіх,** і щодня до Господа Бога кажу: Господи Боже, спаси праотця нашого Адама й праматір Еву, та й усіх їхніх дітей, **без ніякого винятку?"** Як вам подобається така молитва? Чи не можна б їй дечого зажинути?

10. Чи може трапитися таке, що хтось прийшов до церкви **зовсім натще** (цебто від 12-ої години в ночі нічого не ївши ані не пивши) і на душі **не має ані одного смертельного гріха, а всетаки невільно йому до Святого Причастя приступити?** Здається, що такий випадок неможливий. Бо ми привикли думати, що коли хто **не має на сумлінні тяжкого гріха, і від півночі нічого не їс ані не пив,** то йому можна причащатися.. Ну, і що ж ви на те все скаже-

те? Чи згаданий випадок можливий, чи ні?

11. Казав раз один із наших людей таке: "Отче", я нераз чув від байбельників, що в Святім Письмі нічого про нашу Службу Божу нема. Бажаючи переконатись, чи воно дійсно так, я став пильно читати Святе Письмо Нового Завіту, і, на превеликий жаль, ніякої згадки про Службу Божу я там не знайшов."

Ну, і що ж наші Дорогі Читачі про такий закид думають? Чи справді в Святім Письмі тяжко надибати виразну згадку про те найважніше наше Богослуження, що його називаємо Службою Божою?

12. Що пригадує нам **четверта стація** Хресної Дороги?

НАША ПЕРЕПИСКА...
(Продовження з стор. II.)

* * *

желань від Вас якраз перед Різдвом.

* * *

Поручаємо побожним молитвам наших читачів душі померших наших Передплатників: Теодора Мартина, Петра Бугери, Івана Базюка. — Вічна Їм Память!

ПРОСТЯГАЮТЬ ДО НАС РУКИ

"Не маємо що їсти ні в що вбратися!"

"Пришліть нам афідейвит."

Такі просьби, наших братів на скитальщині, приходять до нас тут в Канаді.. що дня.

Простягають до нас руки та благають нашої помочі.

Хотяй не одному з нас тяжко уявити собі нещастя в котрому наш нарід нині знаходиться то всеж таки ми не можемо остатися глухі на ті всі прохання.

Уділім частину нашого добра потерпівшим нашим братам.

Поможім їм по нашій змозі.

Вишлім їм пакунок живности — уживаного шмаття —а коли не можемо, даймо свою жертву на закупно таких пакунків.

Вишлім їм афідейвіт на приїзд до Канади.

Це є наш святий обовязок!

* * *

Жертви на пакунки живности посилайте на адресу Централі Українців Католиків Канади:

Ukrainian Catholic Council,
481 Main St.,
Winnipeg, Man.

"ПО НИТЦІ І БІДНОМУ СОРОЧКА"

ПРО СИРОТИНЕЦЬ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ В АНКАСТЕР, ОНТАРІО

Киченер, Онт.

Доконаним фактом є, що наші заслужені, працьовиті та цілo посвячені Богу і свому народові Сестри Служебниці ПНДМ купили великий Дім Сиротинець в Анкастер, коло Гамільтону. Дім цей має бути захистом, рідною хатою, виховавчим інститутом дітей сиріт, яких родичів воєнна хуртовина забрала з цего світа. Боже Провидіння віддало тих сиріток в опіці нам українцям тут за океаном. Правда, їх ще тут нема, але йдуть зусильні старання, щоб їх забрати з того пекла.

Сестри Служебниці в імени заокеанських українців знайшли й купили Дім, Захист для тих сиріток в Анкастер за $180,000 (сто відімдесять тисяч). Його знимка й опис вже були поміщені в українських часописях. Тому не буду опису повторяти. Але зате треба щось згадати про саме купно Дому.

Правда, Сестри Дім купили але НЕЗАПЛАТИЛИ. Заплатити маємо ми заокеанські українці. Сестри мають його провадити і виховувати в ньому діти сироти.

Неодного українця та сума $180,000 застрашить. Але подумай, брате й сестро, що наші брати в старому краю потратили маетки, потратили рідню і все, що мали і чим дорожили, їх серця боліли до скону, коли гляділи як ворог палив їх маетки, як вішав їх рідню, як вирував сина-дочку з рук і гарапником гнав на перед себе в далеку незнану країну, а нас якби боліло тілько одну міліонову частину того, коли ми витягнемо жертву з кишені на Сиротинець, то Дім був би заплачений в цілости до кількох місяців.

Сестри вже ходять колектувати гроші. Отже брате, як даєш, дай, щоб тебе боліло, не відчітного доляра чи два, але так, щоб мусів кілька місяців працювати фізично чи умово, щоб ту жертву, яку ти дав на Сиротинець зміг збалянсувати.

Киченер це велике місто, але українців дуже мало. Парохія чи не найменша в Онтеріо, але зложила на Сиротинець $1024.-50 готівкою а деклярациями $375.00. А зложили слідуючі: по $100.00 Всеч. о. В. Філевич, Н. Стус, М. Нацюк. По $50.00: М. Стецик, Ф. Голоюк. По $25.00: П. Цінціpук, М. Цінціpук, М. Аатаманюк, І. Сулима, М. Вовк, М. Шпак, І. Ливандовський, Г. Чорномаз, Л. Родосюк, п-ство Жовніри, п-а А. Боднар, Н. Сеньків, З. Кравчук, Н. Плекан, І. Петришин. По $15.00: п-і Вавришин. По 10.00: І. Шурко, М. Стефанчук, Д. Періг, Н. Крамарчук, Л. Шльосар, В. Папроцький, Й. Кравчишин, п-а М. Кравчук, п-а А. Кравчук, В. Дудяк, І. Пігура, п-і Й. Стадник, п-і І. Папроцька. По 5.00: А. Кучма, В. Сплавник, Н. Осташевський, Я. Лизун, В. Щурко, п-а М. Антонюк, Ю. Стефюк В. Головатий, Н. Андрейчук, Д. Кіт, М. Капшій, П. Кучма, А. Клочник, О. Ю. Любка, П. Петльований, Т. Бендзяк 6.00; Н.

Цісарук 4.00. По 2.00: Т. Підкова, В. Курпіль, І. Мага, М. Бобрій, А. Кульчицький, п-і А. Равлюк. По 1.00: І. Пенцак, П. Вербовецький, п-і Заблоцька, І. Волянський, С. Бабій, І. Кузик, (вже роками хорий в ліжку), п-і Шевчук 50ц. Деклярованні будуть тоді поміщені, як виповнять свою обіцянку. Коли взяти під увагу, що вже через 4 місяці три великих робурових фабрик є на страйку, то це значна сума для киченерців.

Неодного киченерця боліло, як жертвував, але коли подумав, що його діти мають батька й матір, мають хату, мають в що вбратися, і їсти до сита, а сироти голі, голодні, й нігде голови приклонити то його перестало боліти, а навпаки він чув навіть якусь внутрішну осолоду.

І нетільки поодинокі українці повинні жертвувати, але й товариства й організації. Найперше Комітет Українців Канади повинен виасигнувати значну суму. Канадійська Україна складає гроші на руки Фонду Допомоги Українців Канади, отже той Комітет повинен помогти в першій мірі сиротам скитальцям, які приїдуть до Канади.

Тов. св. Йосафата помагає парохіям будувати церкви. А один наш священик сказав цего року на з'їзді БУК-а в Торонто, що "будуймо церкви, але не з цегли і каміння, але будуймо перше церкви в наших душах, церкви з народу, а опісля ставити будівлі." Це золоті його слова. Англійці і французи будують перше велику школу, а малу церкву в бейсменті. А вони сильні й у вірі і чисельно. І це нехай буде лдя нас заохотою. Тому всі поспішім з помічю Сестрам Служебницям і заплатім Великий Сиротинець в Анкастер.

Приятель

ST. JOSEPH'S ORPHANAGE
ANCASTER, ONT.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Вайта, Ман.

Дня 18-го червня відійшов у вічність бл. п. Іван Базюк, замешканий в Вайта, Ман.— помер від нещасливого випадку в 37-ім році життя. Покійний належав до гр. католицької церкви Рождества Пресвятої Богородиці (Сопівники) в Каліенто, брав активну участь і через послідних два роки був тростом при церкві.

Покійний полишив жену й три сини, найстарший з них має 13 років, і стареньких родичів.

Першого жовтня жена найняла поминальну Сл. Божу і обід. Парохіяне зійшлися численно віддати послідну честь покійному. При обіді місцевий парох отець М. Швед виголосив гарну промову й завізвав присутних до жертви на українську католицьку пресу. Присутні зложили $12.00, з чого призначено $5.00 на Голос Спасителя.

Всім жертводавцям щиро дякуємо а покійному вічная память!

Подав Мих. Крайник.

ПОДЯКА

Отсею дорогою бажаю зі зболілого серця зложити сердечну подяку за співчуття всім тим, котрі поділяли моє горе в часі великого смутку з причини врати мого дорогого мужа Івана.

Складаю щиру подяку о. І. Калуському за відправлення панахиди й зворушаючу промову вечером у хаті, і о. Й. Сенькові за похоронну відправу. Щира подяка родині Подольських за їх труд, що мене не опускали в моїм горю і за зложення прекрасного вінка; і дякую всім присутним, що взяли участьх в похороні мого дорогого мужа і що відпровадили на вічний спочинок. Нехай Всевишний вам усім надгородить а ти, мій Мужу Іване, спи спокійним сном у вічности; най земля буде тобі легкою як перо. Вічная йому память!

Горем прибита жена,
Анастазія Базюк і діти.

Колегія оо. Редемптористів
Роблин, Ман.

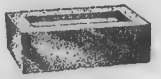

ПРОСИМО

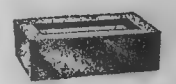

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі Добродії:

По 50ц.: І. Мороз. По $1.00: Ів. Т. Майданюк, Т. Гарасимчук, Павло Турецький, п-і Д. Гаврилюк, Зах. Отченащ, Николай Вельгош. По $2.00: Ст. Базута й пані М. Скалуба. По $4.00: панна Оля Якимишин, (передтим 10.00, то разом $14.00). По $5.00: пані С. Годований, Ф. Губич, Ів. Гуска, й Н. Мисько. По $6.00: Мих. Бородій. По $7.00: Панство М. Півнюк улаштували в своїм домі в суботу 14. вересня вечерок, на котрім приявні гості зложили $7.00 на будову церкви в Роблин. По $10.00: Д. Пастернак і пані С. Побігуща.

Хто слідуючий? Щиро дякуємо за ласкаві жертви.
оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

Незвичайне Торжество

Дня 15 вересня 1946 в парохії Голар, Саск., відбулося над звичайне торжество, яке в своїм роді рідке в історії українського народу в Канаді. Того дня двох новосвячених священиків Редемптористів Впр. оо. И. Денищук і І. Сирота соборно відправили свою першу торжественну Службу Божу. Оба ці священики виросли в цій парохії і скінчили свої нижчі науки. Потім пішли на вищі науки до Йорктону, вступили до новіціяту і семінаря оо. Редемптористів і 8 вересня 1946 були рукоположенні на пресвитерів (священиків).

Заздалегідь парохія приготовлялася і очікувала цього торжества. Вже з раня нарід з'їздився і збирався біля церкви. Всевишний наділив цей день погідною погодою, малий вітрець перевівав. Вкінці надійшла та зворушаюча хвиля. Впр. о. Г. Шишкович, ігумен йорктонського монастиря випровадили нарід з процесією на зустріч новим священикам. У церковній брамі при звуках дзвону і приклоненню процесії привитали парохія своїх неопресвитерів, які з своїми родичами приїхали. Відтак з піснею на устах запроваджено їх до св. Престолу, який задля браку місця в церкві приготовано на сходах церкви.

Площу перед церквою заповнили побожні парохіяни з дооколичних церков. Зачалася Служба Божа. Новосвященики на переміну співали ектенії, прошення, а нарід радісно співав: Господи Помилуй...

Впр. о. Ігумен виголосили преважну проповідь про гідність і значення священика, гратулювали родичам і парохії, що виховали з поміж себе і посвятили на службу Богові й добра українському народу, працівників, борців Христових. При кінці Служби Божої промовили молоді отці. Подякували родичам, преподобним отцям, своякам і всім добродіям, які в який небудь спосіб причинились до їх виховання на священиків. З сльозами в очах принимав нарід ті щирі слова подяки.

По многолітствії приступили родичі, родини і нарід до гарного зворушаючого обряду стисканя голов. Рівночасно роздавано памятки першої торжественної Служби Божої обох священиків.

По відправі Пр. Отці, парохіяни й гості зібралися до народнього дому на смачний обід, який приготовили пані парохії. При кінці обіду завершено цей незабутній день промовами і дарованням. Промовляли скорше Впр. о. Ігумен і молоді отці, відтак пан І. Панчук, і в імени парохії дали дар в сумі $50.00. Пан Йосиф Пастернак в імени Українського Католицького Юнацтва, подарував $10.00. Опісля батьки неопресвітерів сказали слово від себе і закінчено все піснею за наш страдаючий український нарід "Боже послухай благання"...

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Свято Христа Царя установив Папа Пій XI, Року Божого 1925-го.

2. Після Освячення.

3 Різдво св. Івана Христителя.

4. Святий Євангелист Іван.

5. Так сказав Ісус **до сліпого жебрака, Вартімея,** що сидів при дорозі недалеко містечка Єрихону. Почувши, що Ісус дорогою переходить, нещасний той жебрак став голосно кликати: "Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!" Дехто з людей картав його за те, й казав мовчати; одначе він іще голосніш кричав: "Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!" Тоді Ісус задержався, й промовив: "Покличте його сюди." Пішли отже люди до жебрака, та й кажуть йому: "Не трать надії, встань! Він кличе тебе." Почувши це, темний жебрак скочив на рівні ноги, й поспішаючи, пішов до Ісуса. І от власне тоді поставив йому Ісус питання: "Чого хочеш, щоб я тобі вчинив?" Жебрак відповів: "Учини, щоб я прозрів." Ісус йому на те: "Іди, віра твоя спасла тебе."

6. Тодішній Римський Папа називався **Климент Восьмий.**

7. Підчас Утрені.

8. **Першу частину Біблії** написав у Старому Завіті **Мойсей, а останню** в Новому Завіті **—Святий Апостол Іван.**

9. Таку молитву можна сильно скритикувати. Бо коли хто каже: "Господи Боже, спаси праотця нашого Адама й праматір Еву, та й усіх їхніх дітей, без ніякого винятку," то виходить, що він молиться за святих Пророків,, Патріярхів, Апостолів, Мучеників та й усіх Святих, бо ж усі вони—діти Адама та Еви. Виходить також, що він навіть за Пречисту Діву Марію молиться, бо ж Вона те ж до дітей Адама та Еви зачисляється. Отже така молитва не має ніякого сенсу. Молитися за тих, що вже є в небі, за тих, що **їх Церква врочисто проголосила Святими,** це був би безбожний жарт. Ми молимося **до Святих,** а не **за Святих.** Молитися **за них, немає ніякого** розумного сенсу, бо ж Святі вже Бога в небі оглядають, і помочі нашої не потребують. **Не ми їм** маємо помагати, а радше **вони нам,** бо вони вже на віки забезпечені, а нам іще всілякі небезпеки загрожують. Виходить отже ясно, що молитва "за праотця нашого Адама й праматір Еву, та й за всіх їхніх дітей, без ніякого винятку"— дуже нерозумна.

10. **Такий випадок можливий.** Припустім, що хтось допустився смертельного гріха, та й незабаром щиро покаявся, збудивши в серці гарячий, **досконалий жаль.** Розуміється, що Господь Бог йому той гріх простив, і душа його стала чиста. Одначе з цього не виходить, що він уже на другий день може сміло до Святого Причастя йти. Правда, досконалий жаль сумління очистив і гріх цілковито з душі обмив, а всетаки до Святого Причастя приступати не вільно, бо існує важний, дуже важний закон, що **перед Святим Причастям** конче треба з того (прощеного вже) гріжа сповідатися. Отже ясно, що може трапитись такий випадок: "Людина приходить до

церкви **натще й не має на сумлінні ніякого тяжкого гріха, а все таки до Святого Причастя, без Сповіди, приступити їй не вільно."**

11. На такий закид, можна відповісти такими питаннями: "Чи не говорить Святе Письмо про Тайну Вечерю? Чи нема там виразних слів: "Прийміть і їджте, це є Моє Тіло; пийти з цеї чаші всі,— це є моя Кров"? На Службі Божій ми робимо те, що Ісус на Тайній Вечері робив. Святе Письмо нам це виразно приказує. Адже на Тайній Вечері Ісус ясно сказав Апостолам: "Робіть це на мою пам'ятку." Та й врештою, чи не каже Святе Письмо, що треба молитися: Отче Наш? Чи нема в Святім Письмі того "Апостола або Євангелія," що на Службі Божій читаємо? Чи нема "Господи, помилуй", або "Подай Господи", або навіть "Амінь"? Наша Служба Божа ціла опирається на Святім Письмі.

12. **Четверта стація** Хресної Дороги пригадує нам, як то Ісус, двигаючи свій тяжкий хрест, стрінув свою Пресвяту, Страдальну Матір.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ДЕЛЕҐАЦІЯ ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ З ПРЕОСВЯЩЕННИМ КИР ВАСИЛІЄМ НА ЧОЛІ, ВРУЧИЛА МЕМОРІЯЛ П. МІНІСТРОВІ ҐЛЕНОВІ

Українській Католицькій Церкві в Канаді, що її очолюють два Преосвященні Владики, Епископ Василій Ладика і Епископ Ніль Саварин, усе лежала на серці судьба наших братів і сестер на скитальщині. Від коли тільки почали приходити зі скитальщини розпучливі листи з просьбою о поміч від братів, Преосвященні відразу були дали приказ вірним, щоби по своїй змозі переводили збірки на поміч скитальцям, збирали ужите білля і висилали його нашим братам; дальше поклали були на серце Українців Католиків Канади, щоби посилати афідавіти — карти вїзду до Канади для нещасних братів.

Епископський Ординаріят від ряду літ є в тіснім контакті з українськими потребами в Европі; занимався збірками на Інвалідів УГА, на Рідну Школу, а тепер старається о спровадження якнайбільшого числа скитальців до Канади, посилає через парохіяльні організації пакунки живности і білля нашим братам на скитальщину, як також численні афідавіти. Це річ природна, бо харитативна акція належала все і належить у першій мірі до св. Церкви.

З основанням Централі Українців Католиків Канади, Епископський Ординаріят так високо ставить поміч нашим братам в Европі, що основує при Централі Імміґраційну Референтуру, котра має за ціль якнайбільше причинитися до помочі нашим братам на скитальщині. І Референтура переводить інтензивну працю в тім згляді: посилає пакунки живности, білля і афідавіти Українським Скитальцям.

Української Католицькій Церкві в Канаді багато залежить

на цім, щоби український нарід в Европі мав кращу долю. І кільки наш нарід в Европі був переслідуваний, то все наша Церква ставала в його оборони. Ось приміром всї ми ще собі докладно пригадуємо як то наші Преосвященні в Канаді в березні, 1946, стали мужно проти нищення українського народу в Західній Україні і його св. Католицької Церкви.

* * *

Найновішим доказом як то наша українська католицька Церква в Канаді дбає про поліпшення долі українського народу в Европі та про поміч українським скитальцям, є день 3-го жовтня, 1946.

У НІМ ПРЕОСВЯЩЕННИЙ КИР ВАСИЛІЙ ЛАДИКА на чолі представників Централі Українців Католиків Канади, а це п. ВАСИЛЯ ВАЛЛА, президента Централі, п. ІВАНА НОВОСАДА, писаря Централі і о. МИХАЇЛА ГРИГОРІЙЧУКА, представника Місійного Товариства св. Йосафата, вручили МЕМОРІЯЛ В СПРАВІ ІМІҐРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ДО КАНАДИ, Дост. міністрові Джеймсові Еллисонові Ґленові.

Спершу була думка вислати делеґатів до Оттави, однак п. міністер Ґлен вертаючись зі заходу Канади, зволив приняти нашу делеґацію в Винипеґу. Як наші читачі знають, пан Ґлен є міністром природних дібр, копалень і імміґрації домініяльного уряду в Оттаві і тим самим авдієнція наших представників з ним буде мати далекосяглі наслідки.

Пан міністер Ґлен приняв наших делеґатів дуже ввічливо, живо заінтересувався порушеними питаннями і приобіцяв по своїй зможності помогти в справі імміґрації українців до Канади.

Авдієнція тревала 40 хвилин. Преосвященні вкінці подякували за ласкаву прихильність до українського народу і побажали пану міністрові Ґленові найкращих успіхів на так відвічальнім становищі.

ПОДЯКА ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Коли лікар заявив мені, що народження дитяти моєї дочки є дуже небезпечне й дитя жити не буде, тоді я помолилася до Пресв. Серця Христового та Матері Божої Неустанної Помочі й **обіцяла переслати жертву на Службу Божу перед чудотворну ікону Матері Божої Неустанної Помочі в церкві оо. Редемптористів у Йорктоні,** коли дитя живе народиться та буде жити. Пару годин опісля, моя просьба була вповні вислухана. Дитя нелиш щасливо народилось, але донині живе й добре представляється. За цю благодать та многі інші одержані ласки прилюдно дякую Пресв. Серцю Христовому та Божій Матері Неустанної Помочі, а рівночасно пересилаю оо. Місіонарам жертву на Службу Божу, щоб відправили її перед чудотворною іконою М.Б.-Н.П.

Вдячна — А. Сейко.

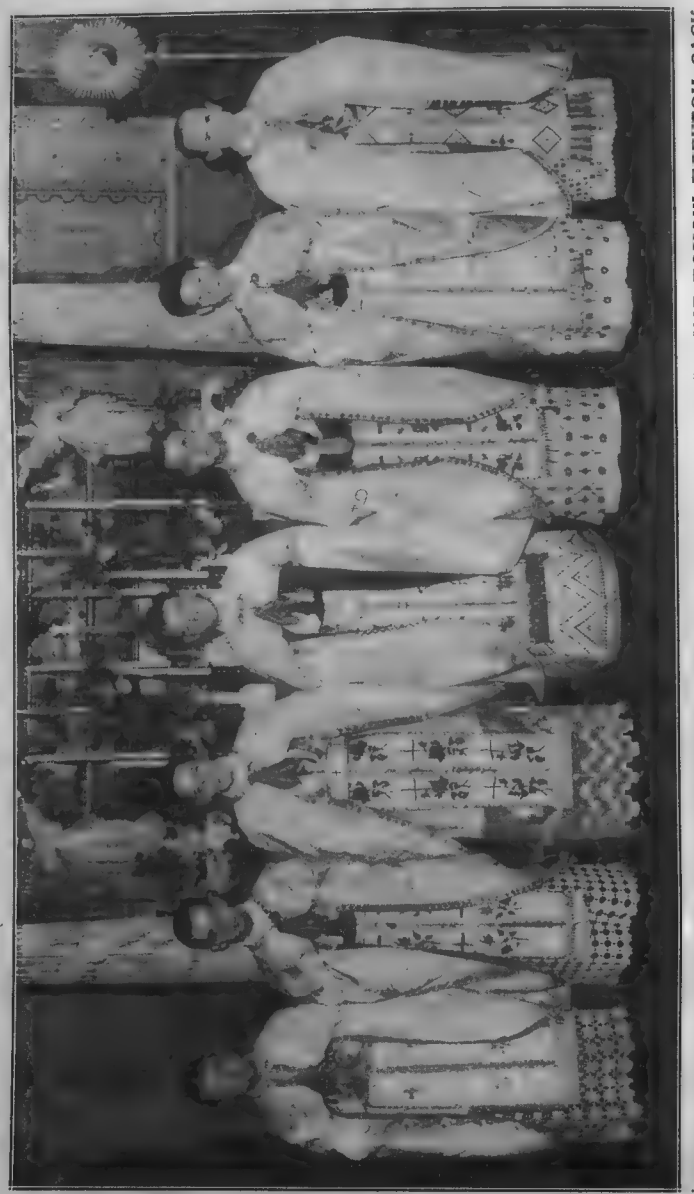

СІМ НОВОВИСВЯЧЕНИХ ОТЦІВ РЕДЕМПТОРИСТІВ, В ЦЕРКВІ МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТ. ПОМОЧІ, ЙОРКТОН, САСК.
Зліва на право:оо. Григ. Новак, Дм. Библів, Василь Глют, Мирон Созанський, Іван Сирота, Йосиф Денищук, Іван Лаптута.

ПОБАЖАННЯ...

Дня 8. вересня ц.р. **Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика ЧСВВ.** висвятили на священиків пятьох діякоінв, молодих Редемптористів, нових працівників у винограднику Христовім.

Імена нових священиків-монахів ЧНІ.: Йосип Денищук, Іван Сирота, Василь Глют, Дмитро Библів, Григорій Новак.

Це торжество свячень відбулося в Йорктон, Саск., в монастирській Церкві Матері Божої Неустанної Помочі.

Тиждень пізніше, 15. вересня, ц.р., **Їх Ексцеленція Кир Константин Богачевський** висвятили на священиків двох діяконів цього самого монашого Згромадження, молодих Редемптористів: Івана Лаптуту та Мирона Созанського. Торжество цих свячень відбулося в українській католицькій церкві св. Івана Хритсителя в Ню-арк, Злучені Держави.

З нагоди цих свячень були надіслані до Йорктону багато листів і телеграмів особистих і загальних з побажаннями для неопресвітерів. Деякі з них подаємо тут на сторінках "Голосу Спасителя."

Révérends Pères,

Son Eminence le Cardinal Villeneuve, Achevèque de Québec, ne peut encore faire sa correspondance. Cependant il vous remercie d'avoir pensé à lui envoyer l'avis de votre ordination.

Il se réjouit et rend grâces au Ciel des grâces que vous recevrez, et de la générosité avec laquelle vous avez répondu à l'appel du Maître. C'est de tout cocur qu'il vous envoie ses bénédictions pour le grand jour du 8 septembre prochain.

Bien vôtres en Notre-Seigneur et avec mes félicitations en Notre-Seigneur et Marie Immaculée.

Paul Nicole, ptre.
Secrétaire.

Reverend and dear Fathers,

I wish to thank you most sincerely for your great kindness in inviting me to your Ordination in the Church of Our Lady of Perpetual Help, Yorkton, on Sunday, September the eighth. May I offer you all my very sincere congratulations and best wishes for your future ministry as priests of the Lord in the Ukrainian Rite.

At the same time, I ask you to extend my greetings to the Ordaining Prelate, Bishop Ladyka or Bishop Savaryn, and assure both of them that I rejoice with them in your Ordination as it will mean much for the extension of the Kingdom of God among the Ukrainian people.

The occasion of your Ordination is all the greater joy as it will insure the fidelity of the Ukrainian people to the holy Catholic faith in this country, while their brethren in the ancient and glorious land of Ukrainia are being subjected to one of the greatest persecutions in the history of the Church. While I pray for you, I will pray also for them that in spite of all obstacles they may remain loyal and steadfast to the faith for which your forefathers have suffered so greatly, and to the Holy Apostolic See.

With my renewed greetings and begging God to bless you all, I am,

Devotedly yours in Christ,
† James C. Cardinal McGUIGAN,
Archbishop of Toronto.

Best wishes to the newly ordained priests!

Monseigneur Cabana,
L'Archevêque-Coadjuteur
de de Saint-Boniface.

Dear Reverend Ordinandi,

I thank you for your kind invitation to your Ordination to the Sacred Priesthood.

If it were possible, I would be with you. I am afraid I cannot be in Yorkton on the eighth and, of course, I cannot be in Newark on the fifteenth.

I ask God to flood your souls with His grace on the day of your Ordination and to make you and keep you

good, fervent priests throughout your life—holy and zealous Redemptorists.

Devotedly in Christo,
† G. MURRAY, C.SS.R.
Archbishop of Winnipeg

My dear Fathers,

Blessings to you for your thoughtful invitation to me to attend your ordination on Sunday, September the fifteenth. I am sorry, but it will not be possible.

Profiting by this occasion I beg to extend to you both my congratulations on your Holy Ordination and beg God's blessings on you that he will grant you health, happiness and many consolations for your future in His service.

Devotedly yours,
† R. CUSHING
Archbishop of Boston

Dear Fathers,

I have received and wish to thank you for your very kind invitation to be present at your Ordination on September 8. I wish you to know that I would like very much to be with you on this happy day. However, due to a previous commitment, I am afraid I shall have to forego the pleasure.

Asking our dear Lord to bless you in your priestly ministrations, I remain

Devotedly yours in Christ,
† Wm. T. McCARTHY, C.SS.R.
Military Delegate.

Dear Father Rector,

Please accept my sincere thanks for the invitation to your Holy Ordinations. It is a source of joy to see that you are advancing so many to Holy Orders at a time when the field is white for the harvest and the workers are needed. It is but another sign of the great progress your Vice-Province is making. I regret, however, that I will not be able to attend the ordinations as we will be starting our Visitation. I shall be there in spirit, however, both praying for the Ordinandi and thanking God for His goodness to you.

With every best wish and with fraternal greetings, I remain

Your devoted confrere in JMJA,
G. J. EHMAN, C.SS.R.
Vice-Provincial.

Very Rev. Father Superior, C.SS.R.,

On the happiest day of your Newly Ordained we extend sincerest wishes for the choicest graces of Heaven. May God bless you all and your Superiors.

BASILIAN FATHERS
Edmonton, Alta.

Дорогі Неопресвітери,

З нагоди Вашого рукоположення пересилаю Вам щирий привіт і найсердечніші побажання. Молюся, щоб Датель всіх ласк дав Вам ласку бути добрими священиками, вірними й витривалими працівниками в Його винограді.

Ваш брат у Христі,
о. В. ШЕВЧУК, ЧСВВ.
Мондер, Алта.

Дорогі молоді Духовні Отці:

Дуже жалую, що я не в спромозі бути присутним на Вашому Рукоположенні в Йорктоні.

Однак засилаю Вам, наші дорогі молоді Отці, найщиріші желання. Нехай Господь Вас благословить у Вашім духовнім званню Нам дуже треба молодих, енергійних священиків, що відважно несли б Христову науку поміж найтяжчі закутини нашого українського народу.

В Христі остаюсь,
о. Н. ВИННИК, ЧСВВ.
Гай Прері, Алта.

Congratulations on your happy day of Ordination. Offering prayers and God's blessings for your future sacerdotal life.

Father PASCHAK, OSBM.
Glendon, Alta.

Dear Confreres,

Thanks ever so much for your delicate invitation. Congratulations upon this generous offering of your whole self to God and to souls.

We pray that on this day— the most beautiful of your life— God, Our Lady and St. Alphonsus may shower their blessings upon your resolutions, so that your priesthood may be glorious to God and fruitful to the souls.

May your ministry and that of your fellow-priests keep the great Ukrainian people always steadfast to the faith of your Ancestors!

Your beloved confreres who will remember you all in their prayers on the 8th and 15th.

The Redemptorists of Ottawa.

Преподобні й Дорогі Отці Новосвячені!

З цілого серця дякую Пресв. Серцям Ісуса й Марії за благодать Тайни Священства, що нею обдарили Вони Вас у день рукоположення!

З глибини душі ґратулюю Вам усім і кожному з осібна за осягнення неоціненої ласки священства, що є джерелом вічної й невичерпаної радости!

Радію з Вами всіми, що осягнули ціль своїх бажань, що збільшили ряди отців молодої нашої Віцепровінції.

Бажаю Вам усім і кожному з окрема якнайкраще відповісти цій надзвичайно великій ласці священства та стати на все священиками після бажання й науки св. Церкви.

Будьте завжди вдячні Чинові Найсв. Ізбавителя та його сс. Настоятелям за ці довгі й безмежні труди й жертви, при помочі котрих Ви стали священиками на віки!

Душпастирські обовязки унеможливили мені прибути на Ваше й наше радісне торжество.

Покірно прошу о Ваше священиче благословення.

Щиро відданий в І.М.й.А.й.
о. РОМАН ХОМЯК, ЧНІ.
Роблин, Ман.

Преподобні й Дорогі Отці!

Дуже шкода мені, що не зможу бути ані в Йорктоні, 8-го вересня, ані в Ню-Арку, 15-го вересня ц.р. Одначе вірте мені, що ці дві дати, для Вас такі важні, буду вважати й за своє велике Свято. Слава й подяка нехай буде Господу Богу й Пречистій Діві Марії, що дали Вам ласку так гарно й "моцно" триматися куни, та разом, усі як один, дійти до святого престола! Вже тепер молюся, й особливо в день Ваших Свячень буду молитись, щоб "Божественна Благодать" наповнила Вашу побожну душу по береги, та щоб учинила з Вас добрих, ревних, святих, а тим самим і щасливих священиків. — Тішуся, Дорогі Отці, що з хьилею Ваших Свячень наша східня галузка Ч.Н.І. причепуриться. Як любо подумати, що ростемо, скріпляємось, ідем уперед!...

Приймітъ отже від мене, Дорогі Отці, щирі, якнайщиріші ґратуляції з нагоди Ваших Великих Днів. Желаю Вам усім, щоб ті дні були для Вас ясні, сонячні, солодкі, щасливі, щоб милим споминок записались у Вашій памяті на все довге життя.

Щастя, здоровля, сили, радости й великого Божого благословення желаю Вам, Дорогі, Любі, Кохані Отці на Многая, Благая Літа!

Ваш щирозичливий,
о. ЙОСИП КОРВА, ЧНІ.
Айлмер-Ест, П.Кв.

Найщиріші побажання пересилають Сестра Провінціяльна Єлисавета й цілий Провінціяльний Заряд Згромадження Сестер Служебниць П.Н.Д.М.

Едмонтон, Алта.

Високопреподобним Отцям Неопресвітерам в день рукоположення щирі побажання скріплені молитвами засилають

Сестри Служебниці, П.Н.Д.М.
Йорктон, Саск.

Дорогі Отці!

Ми отримали від Вас запрошення на торжество Вашого рукоположення.

Дякую Вам і хоч не можемо поїхати до Йорктону, то однак радіємо Вашим щастям і складаємо Вам наші найсердечніші побажання. Нехай Ісус, що допустив Вас до великої гідности священства; благословить Вас і допоможе стати святими священиками та місіонарами по Його взору на українській ниві.

Приймітъ від нас цих кілька слів побажань та молитви, що їх жертвувати будемо за Вас у день Ваших свячень.

С. Емілія, М.Х.Л.
С. Стефанія, М.Х.Л.
Missionary Sisters of Christian Charity
Grimsby, Ont.

Високопреподобні Отці,

"Сей день єгоже сотвори Господь, возрадуємся і возвеселімся в онь"

Щиро-сердечно дякую за запрошення на Ваше велике торжество. Незмірно тішуся, що надійшов довго ожиданий день, в котрім по раз перший принесете Безкровну Жертву Тіла й Крови Христової. Дуже мені жаль, що не можу бути присутна, бо нема в мене крилець, щоб до Вас злетіти. Дорогі Отці, в той торжественний день желаю Вам много Божих ласк, кріпкого здоровля, щоб Ви могли з успіхом на славу Божу працювати, і много душ до Бога навертати. За Вас всіх всегда молюся.

Щиренько Вас всіх поздоровляю і цілую в руці.

В Христі,
С. Агафія, С.П.Н.Д.М.
St. Joseph's Home for the Aged,
Table Rock, Sloatsburg, New York.

Преподобний Отче Василіє:

Щиро дякую Вам за лист і запрошення. Також тішуся й дякую Предоброму Богові, що Вас вибрав за Свого священика. Бо чи не є це найбільша ласка, що її Бог може дати чоловікові?

Я дуже радо бажав би бути присутний на Вашій приміції. Та, на жаль, це неможливо. Одначе, того дня буду поручати Вас молитвам Пречистої, щоб Вона випросила в Свого Сина багато ласк, що їх потребувати мете в Вашім новім житті.

Бажаю Вам, Отче, всього найкращого завжди і всюди Желаю Вам, щоб Бог кріпив Ваше здоровля й благословив Вашу працю, що її будете виконувати для слави Божої та спасення душ нашого українського народу. Дай Боже, щоб Ви були рев-

ні й мали успіх як Ваш св. Отець Альфонс!

У Христі,
бр. Йосиф Храпливий, ЧСВВ.

Dear Confreres,

Our most sincere and heartfelt congratulations for your Ordination to the priesthood.

We would like to be present. Our being far from Yorkton will be compensated by praying to our Lord and Our Blessed Mother for a most successful ministry.

We kneel down with all our confreres present to receive your blessing and kiss devotedly your newly-anointed hands.

Ad multos et faustissimos annos.

Fraternally yours in J.M.J.A.
The Aylmer Students.

Bien chers confrères,

Merci de la délicate attention que vous avez eue de nous inviter à votre ordination sacerdotale.

Si les distances ne nous permettent pas d'être présents à Newark, le 15, nous nous y réporterons par la pensée. Nous serons là pour demander au bon Dieu de faire de chacun de vous un saint prêtre, tout dévoué à sa gloire comme Notre Père S. Alphonse. Cette grâce nous la demanderons à Notre-Dame du Perpétual-Secours et aux saints de notre Congrégation.

Nous vous souhaitons les plus beaux fruits d'apostolat auprès de vos compatriotes. Nous savons que la moisson est abondante et les ouvriers peu nombreux. Voilà pourquoi nous demanderons au Maître de la vigne de doubler les forces de ses serviteurs fidèles.

Bien chers confrères, nous sollicitons aussi vos prières de prêtres. Vous serez désormais très puissants sur le coeur du bon Dieu, par votre messe surtout. Daignez présenter nos intenions à l'autel de votre première messe. Demandez à Dieu pour nous que nous devenions de saints prêtres, nous aussi, et que nous nous préparions parfaitement au beau jour de notre ordination sacerdotale.

Veuillez, s'il vous plaît, nous bénir.

Vos confrères en J.M.J.A.
Les Novices de la Province de Sainte-Anne,
P. E. Desgagné, C.SS.R.
Maitre des Novices.
Sherbrooke, P.Q.

Congratulations to newly ordained Fathers Joseph Denischuk, John Syrota, Basil Glute, Demetrius Bybliw, Gregory Novak.

Ukrainian Catholic Council,
Winnipeg, Man.

Rev. D. Bybliw:

Regret that I am unable to come. May your first Mass be the most successful. God-bless you.

Dan Shumay,
Portage la Prairie, Man.

ЖИТТЯ І НАУКА ІСУСА ХРИСТА
переповіджені в приступний спосіб в мові українській і англійській
ДЛЯ ШКОЛЯРІВ
у новій книжці уложеній о. А. Луговим під наголовком

ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА НОВОГО ЗАВІТУ

виданій накладом Голосу Спасителя, гарно прикрашеній численними світлинами з життя нашого Божественного Спасителя.
Ціна примірника з пересилкою 50ц.

Замовлення шліть на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine Street, — Yorkton, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, ч. 10. Листопад 1946

ЕНЦИКЛІКА СВ. ОТЦЯ ПАПИ ПІЯ XII

В 350-ЛІТТЯ З'ЄДИНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ З АПОСТОЛЬСЬКИМ ПРЕСТОЛОМ

ОКРУЖНЕ ПИСЬМО

ВСЕЧЕСНИМ БРАТТЯМ ПАТРІЯРХАМ, ПРИМАТАМ, АРХІЄПИСКОПАМ, ЄПИСКОПАМ ТА ІНШИМ ОРДИНАРІЯМ МІСЦЬ, ЩО Є В МИРІ І ЗВЯЗКУ З АПОСТОЛЬСЬКОЮ СТОЛИЦЕЮ: У 350-і РОКОВИНИ ВІД ЧАСУ, ЯК УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА ЩАСЛИВО З'ЄДНАЛАСЯ З АПОСТОЛЬСЬКОЮ СТОЛИЦЕЮ.

ПІЙ ПАПА XII

ВСЕЧЕСНІШІ БРАТТЯ,
ПРИВІТ ВАМ
І
АПОСТОЛЬСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ

Римські Папи — як про це говорить історія — завжди виявляли для всіх Східних Церков свою найщирішу прихильність. І тому, боліючи над їхнім віддаленням від одного стада, закликали їх разу-раз, щоб вони до тої єдности, з якої на жаль, випали, якнаскоріше повернулися, "кермуючися при цьому не якимись людськими оглядами, але Божою любовю і ділом спільного спасення." (Лев XII. Апост. Лист: Praeclara gratulationis з дня 20. червня 1894 р.) Бо для них є річчю певною і перевіреною, що з такого щасливо приверненого зв'язку і загальному християнському ділу, і зокрема самим Східним, вийдуть найобильніші користі. Бо ж з повної і звершеної єдности всіх християн мусять конечно випливати великі користі для містичного Тіла Ісуса Христа і Його поодиноких членів.

Рим Цінить Обряди

До речі: треба зазначити, що Східні зовсім не потребують боятися, щоб їх змушувано залишити свої законні звичаї, коли вони приверта-

тають свою єдність віри і правління; що Наші Попередники нераз ясно і виразно заявляли: "І нема причини до якихсь сумнівів, щоб для того чи то ми, чи наші наслідники могли Вас позбавити ваших прав, ваших патріярших привілеїв, або обрядових звичаїв кожної Церкви." (Лев XIII. там само).

І хоч ще не надійшов той щасливий день, в якому ми могли б всі народи Сходу, що вернулись до одного стада, пригорнути до наших батьківських грудей, то все таки з радістю глядимо на багатьох синів з тих сторін, що признали катедру св. Петра наче твердиню католицької єдности і з найбільшою ціпкістю держаться тої єдности та її визнають.

Богові Подяка

Поміж ними слід сьогодні зокрема згадати Українську Церкву не тільки тому, що вона найбільша числом своїх членів і ревністю у вірі, але також тому, що минає вже 350-ий рік від того часу, коли вона щасливо повернулась до єдности з Апостольською Столицею. І хоч звертаємось у першу чергу до тих, що їхнім ділом є з вдячністю святкувати цю щасливу подію, то ми уважаємо за відповідне пригадати її памяті усіх католиків на те, щоб вони і за це світле добродійство були до смерти вдячні Богу і разом з Ним Його (Бога) щиро благали, щоб Він зволив милостиво облегчити і злагіднити теперішню скорб і турботу цього улюбленого народу, захоронити його святу побожність, піддержати його мужність та зберегти ненарушену віру.

I.

Уважаю, Всечесніші Братя, що не буде воно безкорисно, коли оцим Письмом коротким і стислим способом, вірно за історією, торкнемося подій, про які мова. Передовсім слід зазначити, що ці народи вже перед з'єдиненням українців з Апостольською Столицею в роках 1595-96, довершеним радісним успіхом у Римі і затвердженим у місті Бересті, нераз гляділи на Римську Церкву як на матір усієї християнської спільноти і віддавали їй за голосом свого сумління належний послух і пошану. І так напр. св. Володимир, той світлий князь, що його трохи не всі народи Руської Области почитають як творця і покровителя їхнього навернення на Христову віру, хоч перебрав Богослужбу і святі обряди від Східної Церкви, залишився не тільки в єдності з Католицькою Церквою, свідомий своєї повинности, але дбав також ревно, щоб між Апостольською Столицею і його народом удержувалося приязне взаємовідношення. Багато з тих, що походили з його шляхетного роду, навіть тоді, як вже царгородська Церква відділилась жалюгідним роздором, приймали послів Римських Папів з належними почестями і в'язалися з іншими католицькими спільнотами вузлами братнього приставання.

Католицька Традиція

Тому Ізидор, митрополит Киева і всієї Руси, ділав не в розріз з найдавнішою традицією, збереженою в памяті Української Церкви, коли в році 1439 на Вселенському Соборі, що відбувся у Фльоренції, поклав своє імя під декретом, яким Грецька Церква торжественно приєдналась до Латинської Церкви. Та, не зважаючи на те, коли він повернувся з Собору і був з великою радістю привитаний у Киеві, у свому осідку, вкинули його опісля в Москві до вязниці, з якої він мусів утікати і покидати свою землю.

Святіший Отець Папа Пій XII.

Вістуни Унії

Одначе память цього зєднення українців з Апостольською Столицею не пішла зовсім у забуття з упливом часу, хоча задля найтяжчих тодішніх умовин заіснувала неодна причина, що могла її цілковито затерти. І так знаємо, що в 1458 р. царгородський патріярх Григорій Маммас у Нашому Святому Місті висвятив Григорія, Українського Митрополита, що тоді був під владою великого литовського князя. Знаємо теж, що деякі з митрополитів, наслідників цього останнього, старалися привернути звязок з Римською Церквою, хоч несприятливі обставини не дозволяли на виразне і торжественне проголошення тої єдности. Під кінець 16-го століття ставало з дня на день ясніше, що бажаного відновлення і перебудови Української Церкви, яка була придавлена тяжкою недолею, можна сподіватися тільки від поновленого зєднення з Апостольською Столицею. Це отверто признають навіть нез'єднені історики, що описують дуже невідрадний тої Церкви стан. Українські передові мужі, зібрані в 1585 р. у Варшаві, предкладаючи митрополитові свої жалоби дуже живими і прикрими словами, твердили, що їхня Церква терпить від такого лиха, якому більшого ще ніколи не було і якого в будучому бути не може.

Єпископи Рішаються

Вони без обиняків винували самого митрополита, єпископів та монастирських настоятелів і робили їм тяжкі докори. Тому, що в цьому ділі проти єрархії виступали світські люди, виглядало на те, що підривається в немалій мірі церковна дисципліна. Отже не дивно, коли вкінці самі

владики, уживши даремно всіх зусиль, прийшли до переконання, що для Української Церкви залишається одна надія, а саме розглянути її поворот до католицької єдности. В тому часі кн. Константин Острожський, якому між українцями не було більше впливового, сприяв переведенню такого повороту із застереженням, що ціла Східна Церква злучиться з Західною Церквою; але пізніше, коли він переконався, що цей плян не буде переведений так, як він собі цього бажав, противився такому приверненню єдности якнайзавзятіше. Не зважаючи на те, 2 грудня 1594 р. митрополит і 6-ьох єпископів, нарадившися спільно зі собою, видали збірну заяву, в якій висказалися готовими до праці для згоди і бажаної єдности. До такого переконання, писали вони, ми прийшли, "роздумавши, на превеликий жаль, що за тяжкі перепони мають люди в ділі спасення без цієї єдности Божих Церков, в якій жили наші предки, починаючи від Христа Нашого Спасителя і Його святих Апостолів, і признавали одного найвищого пастиря та першого владику в Божій Церкві тут на землі — як про це маємо очевидні собори й канони, і не кого іншого, як Святішого Римського Папу, йому повинуватися в усьому і як довго це тривало однаково в одній силі, завжди в Божій Церкві був порядок і процвітала Божа слава. (Baroni annales, t. VII. Romae 1896, додаток стор. 681).

КИРИЛО ТЕРЛЕЦЬКИЙ
Епископ луцький і острожський, що мимо всіх противностей, повів справу Зєдинення до успішного кінця.

Переговори

Заки вони вспіли цю похвальну постанову щасливо перевести в діло, треба було в міжчасі довгих і дуже тяжких заходів. Вкінці, коли 9. липня року 1595 видана була в цьому дусі нова заява іменем усіх українських владик, під кінець місяця вересня діло поступило вже так далеко, що Кирило Терлецький, луцький епископ та ексарх царгородського патріярха, а також Іпатій Потій, епископ володимирський, як відпоручники всіх інших єпископів, могли вибратися в дорогу до Риму. На цю дорогу вони взяли документ, що в ньому були поставлені умови, на яких усі українські владики заявили готовість приняти церковну єдність. Наш Попередник блаженний Папа Климентий VIII. прийняв відпоручників з великою прихильністю і доручив Соборові Кардиналів основно розглянути і перевірити документ, що його відпоручники принесли. Пороблені в цій справі звітування мали вкінці щасливий бажаний успіх, а саме: 9. січня 1596 р. ті самі летати були допущені до Папи, після того, як вони передали Йому на найширшому зібранні заяву всіх єпископів, зложили у свому і їхньому імені віроісповідання католицької віри, обітували належну підчиненість і належний послух.

Торжественне Проголошення Унії

Того самого дня Наш Попередник Климент VIII. подав до відома з побажаннями усьому світові відомість про цю радісну подію Апостольською Конституцією Magnus Dominus et laudabilis nimis. (A. Theiner Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae, t. III., ст. 240, с. сл.) А з якою радістю та зичливістю Римська Церква приняла Український Нарід до єдности стада, видно також з Апостольського Письма Benedictus sit Pastor з дня 7 лютня 1596, яким Папа повідомляє митрополита й інших українських єпископів про щасливо довершену злуку та зєдинення всієї їхньої Церкви з Апостольською Столицею. Тим Письмом Римський Папа, переповівши коротко те, що в цій справі в Римі зроблено і переговорено, осягнене за Божим милосердям діло благородно звеличує і заявляє, що Українська Церква може зберігати свої законні звичаї та обряди без (їх) нарушення. "Щодо ваших обрядів і служб, які ніяким чином не йдуть у розріз з цілістю католицької віри та з взаємним звязком з Нами, то ми теж дозволяємо вам задержати їх тим самим способом і видом, яким вони були дозволені Фльорентським Собором" (А. Тайнер: тамже). Після того твердить, що Він

ІПАТІЙ ПОТІЙ
Володимирський Епископ, котрий разом з Епископом Терлецьким їздили до Риму поновити ту стародавну згоду та довести до Унії у Берестю.

у Його Достойности короля Польщі просив, щоб не тільки єпископів та їхній причот оголував своєю опікою, але також їх ушанував найвищими почестями і причислив до Сенату Держави так, як вони цього бажали. Вкінці по братньому напоминає тих владик, щоб в найкоротшому часі зібралися на Загальний Собор цілої провінції і на ньому одобрили й потвердили довершену злуку українців з Католицькою Церквою.

Спори й Замішання

Такий Собор, у якому взяли участь не тільки всі українські

єпископи та численні церковні мужі разом з королівськими послами, але також латинські владики львівської, луцької і холмської діецезії, що заступали особу Римського Папи, відбувся у місті Бересті. І хоч львівський та перемиський єпископи, на жаль, відмовилися дати свою згоду, то, не зважаючи на те, дня 7. жовтня 1596 року щасливо затверджено і проголошено зєднення Українського Народу з Католицькою Церквою. З того злучення і зєднення, які так дуже відповідали потребам українського народу, можна було справді сподіватися, що вони за однозгідною думкою всіх видадуть багаті овочі.

Тимчасом прийшов "ворог чоловік" і "насіяв кукілю поміж пшеницю": (Мат. 13, 25), прийшли різкі спори і довготриваючі міжусобиці, спричинені чи то честолюбивістю деяких чільних людей, чи то пізнішими політичними ворожнечами, чи то вкінці залишенням належного обучення і підготуваня духовенства й народу до діла так, що нераз приходилось побоюватися, що так світле розпочате діло може пропасти марно.

Подвижники Унії

Коли ж це не сталося задля напастей і сварок на самому початку діла, — а загроза йшла не тільки від незєднених братів, але також від деяких католиків, то це треба приписати в заслугу передовсім митрополитові Іпатієві Потієві і Йосифові Велямину Рутському, які з непохитною ревністю охоронювали і піддержували це діло; вони осягнули особливо те, що священики і ченці по монастирях приняли святі науки і добрі обичаї, а всі вірні були обучені в засадах правдивої віри.

По небагатьох роках це почате діло зєднення було освячене кровю мучеництва, а саме 12 листопада року 1623 незєднені з лютою ненавистю вибрали собі на заріз та прокололи стрілами й убили злощасною сокирою Йосафата Кунцевича, полоцького і вітебського архієпископа, що блестів святістю й апостольською ревністю та був незломним прихильником католицької єдности. Одначе кров того мученика сталася також на свій спосіб сіменем християн. Бо убивники свого духовного отця, всі, крім одного, каялися поповненого злочину і заки були покарані смертю, відреклися схизми і гидились власним злочином.

Уступки Противникам Унії

Також і те, що Мелетій Смотрицький, найзавзятіший суперник Йосафата на заняття полоцького престола, повернувся до католицької віри в році 1627, хоч за якийсь час схилювався то в одну, то в другу сторону, але небавком таки рішуче аж до своєї смерти захищав довершений поворот українців до збору Католицької Церкви, — треба теж приписати вставленням того святого мученика. Та з року на рік росли всякого роду труднощі, які щасливо розпочате зєднення припинювали. Найтяжча з усіх була та, що польські королі, які з початку, як виглядало, своєю охороною підтримували діло,

СВ. СВЯЩЕНОМУЧЕНИК ЙОСАФАТ

опісля, під натиском зовнішніх ворогів та приневолювані крамолами домашніх сторонництв, аж надто далеко пішли на уступки ненависникам католицької єдности, яких не бракувало. І з тих то причин те святе діло дійшло в короткому часі аж до того, як признавали самі українські єпископи, що вже не опиралися на нічиїй опіці, хіба тільки одних Римських Папів, що захищали Українську Церкву мужніми батьківськими грудьми, видаючи найприхильніші письма та подаючи по силам поміч у першу чергу через апостольського нунція в Польщі.

Чим сумніші насувалися часи, тим більше кріпшала дбайливість українських владик. Вони старалися обучати простолюддя в християнських правдах і підтягнути до вищого рівня святої науки недосить освічене духовенство і вкінці натхнути відновленим духом дисципліни і святости чернецтво, коли його обичаї підупали. Вони теж не впали

на дусі, коли в році 1632 у значній частині признано церковні добра ерархії нез'єднених братів, встановлені на короткий час раніше, та коли в договорах, заключених між козаками і польським королем, вирішувалося знищення злуки, приверненої поміж українцями й Апостольською Столицею; вони теж дальше боронили поручені собі стада мужньо і завзято. Також Господь Бог, який не дозволяє, щоб Його народ страждав надмірними досвідчуваннями, вкінці в році 1667, після заключення андрусівського миру, послав Українській Церкві, що перебула стільки злиднів та горя, ясність мирніших часів. І з того добутого спокою осягала свята віра з дня на день щораз більші успіхи. Бо християнські обичаї та християнська віра так зразково процвітали, що і в тих двох ерархіях, які 1596 року залишились, на жаль, відділені від єдности, взялися продумувати над поворотом до католицького стада зі зростаючою загальною однодушністю. Так то щасливо прийшло до того, що Перемиська Єпархія в році 1691, а Львівська в році 1700 зєдинилися з Апостольською Столицею. Таким чином майже ввесь український нарід, що в тому часі проживав у межах Польщі, вкінці тішився католицькою єдністю. При щораз більше процвітаючих умовинах на велику користь християнському ділу зійшлись митрополит та інші єпископи Української Церкви на Собор у Замості 1720 р., щоб, нарадившись між собою, по силам краще подбати про виринаючі потреби вірних. Із рішень цього Собору, затверджених Нашим Попередником, бл. п. Венедиктом XIII., в Апостольській Конституції Apostolatus officium з дня 19 липня 1724 року, вийшли немалі користи для українського загалу.

КЛИМЕНТ VIII.

св. Отець Папа Климент VIII. вислухав Епископів Терлецького та Потія та видав послання принимаючи українців назад до католицької Церкви.

Москалі Проти Унії

Одначе за недосяжним Божим зарядженням сталося, що під сам кінець 18-го століття той сам загал досвідчили немалі переслідування і терпіння. Вони були тяжчі і більш жорстокі в тих сторонах, які після розпаду Польської Речі Посполитої припали російській імперії. Після смерти царя Александра I. зродився плян послідовно і беоглядно зовсім зломити звязок Українців з Римською Церквою. Уже раніше єпархії цього народу були відрізані від якогонебудь звязку з Апостольською Столицею. Небавком вибрано таких єпископів, що, надихані й переняті духом схизми, могли б статись охочими, слухняними виконавцями волі цивільної влади: у виленській семінарії, основаній царем Александром I., накидано питомцям обох обрядів навчання, ворожі Римським Папам. Василіянський Чин, якого члени завжди були найбільшою допомогою Католицькій Церкві, що послуговувалася східними обрядами, позбавлено власної управи і власного заряду. Його чернців і монастирі цілковито підчинено єпархіяльним консисторіям. Вкінці духовникам латинського обряду заборонено під загрозою тяжких кар подавати українцям Святі Тайни та інші релігійні послуги. Остаточно в році 1839 проголошено, на жаль, торжественно приєднання Української Церкви до нез'єдиненої Російської Церкви.

ПАМЯТКОВА МЕДАЛЯ

Памяткову медалю видано в честь Берестейської Унії. Торжественне проголошення Унії відбулося в суботу 9 жовтня, 1596 р. в катедрі св. о. Николая в Берестю.

Жертви Царського Насилля

Хто перекаже, Всечесніші Браття, болі-страждання і злидні, що в тому часі перенісся благородний український нарід, по якого боці було тільки всього провини й вини, що він, змушений до відступства насильством та підступом, противився заподіяній йому кривді і всіми силами старався задержати свою віру! Тому слушно Наш Попередник, блаж. пам. Григорій XVI., у промові, яку мав 9. грудня 1839 року, проголосив усьому католицькому світові з жалем і болем негідність такої поведінки. Та його торжественне домагання й осудження не були вислухані. Таким чином Католицькій Церкві прийшлося оплакувати тих своїх синів, вирваних їй з матірної сімї негідним насильством. Така сумна доля стрінула небагато років опісля також єпархію Холмську, що належала до Польського Королівства, злученого з російською імперією; вірних, що не хотіли відступити від правдивої віри і протиставилися незломними грудьми, згідно з обовязком сумління, накиненій їм в році 1875 злуці з нез'єдиненою Церквою, карано негідно то грошевими карами, то нагаями, то засланням.

Під Австрією

Зате в тому самому часі мирно й погідно розвивалися справи Українців в єпархіях Львівській та Перемиській, що після розбору Польської Річи Посполитої були прилучені до австрійської держави.

В році 1807 привернено там галицький митрополичий титул, постійно звязаний з Львівською Архієпархією. В тій провінції справи до тої міри процвітали, що двох пізніших митрополитів, Михайла Левицького (1816-1858) і Сильвестра Сембратовича (1882-1898), які управляли своєю областю з визначною второпністю та палкою ревністю, вшановано римською багряницею задля їх великих дарів Духа та незвичайних заслуг і покликано до найвищого Церковного Сенату.

А коли число католиків щораз більше зростало, Наш Попередник бл. п. Лев XIII. в р. 1885 оснував законно нову єпархію, а саме Станиславівську. Шість років пізніше щасливий стан Галицької Церкви спеціяльно ствердила подія, що всі владики разом з папським відпоручником та численними духовниками зібралися у Львові, щоб там відбути Загальний Провінціональний Собор та видати відповідні зарядження дотично Богослужб і святої дисципліни.

На Західній Півкулі

Коли ж на схилі 19-го і на початку 20-го столітя доволі багато українців через тяжкі господарські умовини переселились з Галицької Землі до Злучених Держав Північної Америки, на канадійську область і до держав Південної Америки, Наш Попередник, бл. п. Пій X., побоюючись у своїй дбайливісті, щоб тих його улюблених синів, яким мови, місця і латинські обряди були чужі, не втягнено в облуди і сіті відступників та еретиків, або, щоб вони марно не затратили віри, просякнені сумнівами та блудами, назначив їм у році 1907 єпископа, забезпеченого відповідними повновластями. Опісля коли і число і потреби тих католиків зростали, назначено окремого єпископа-ординарія для Українців Галичан у Злучених Державах Америки, а другого на канадійській області, крім єпископа ординарія для вірних цього обряду, які перенесли туди свій осідок чи то з Підкарпатської України, чи то з Угорщини, чи то з Югославії. Відтак св. Конгрегація для поширення віри і св. Конгрегація для Східної Церкви наладнала доцільними та відповідними рішеннями церковні справи українців у тих областях, про які ми згадали, а також на землях Південної Америки.

Вдячність і Відданність

Отже ж не диво, Всечесні Браття, коли спільнота українських католиків неодин раз при добрій нагоді за так багато відібраних добродійств охоче і наявно висловлювала свою подяку і свою відданість Римським Папам. Це мало місце зокрема в 1895 році, в якому минало саме 300 років від часу щасливого з'єднення їхніх предків з Апостольською Столицею, довершеного в Римі та потвердженого в місті Бересті. Бо тоді відсвятковані ті блаженні роковини не тільки на поодиноких місцях Галицької Провінції відповідними торжествами, а й вислано до Риму численне посольство митрополита та єпископів, яке склало вислови любови Української Католицької Церкви Найвищому

Владиці і Наслідникові св. Петра та заявило Йому свою відданість, пошану і підчиненість. Те численне посольство з належними почестями прийняв у себе Наш Попередник, бл. п. Лев XIII., промовив до нього з батьківською радістю та з батьківською ласкавістю, при чому в словах найбільшої похвали підніс звязок українців з Апостольською Столицею як такий, що є для всіх, хто його щиро душею вдержує, найбільш спасенним джерелом правдивого світла, непохитного миру та найвищих користей.

Підчас Другої Світової Війни

Також і в нашому столітті було не менше добродійств, що ними Римські Папи наділювали цей свій улюблений нарід. Передовсім тоді, коли ці сторони навістила перша европейська і майже світова війна та в роках, які послідували за нею. Вони нічого не залишали, що могло принести Українській Спільноті дещо помочі й розради. Коли за Божою ласкою поборено труднощі, серед яких находилася та спільнота католиків, можна було бачити, що вона відповідає непохитній ревності своїх владик і чинній допоміжній праці та раді готовости решти духовенства. Та, на жаль, прийшла друга війна, як уже всім відомо, для української ерархії та її вірного стада далеко тяжча і далеко погубніша. Та заки ми, Всечесні Браття, зачнемо коротко писати про теперішні терпіння і злидні, які ця Церква переносить із загрозою свого власного життя, слід додати дещо такого, з чого краще і ясніше стане, скільки високих добродійств Українському Народові та Його Церкві принесло те з'єднення, що його щасливо заключено перед 350 роками.

(Докінчення буде).

Поза Богом нема нічого тривалого!
Коли то життя, воно проминає — кінчиться!
Коли то маєток, він пропадає!
Коли то здоровя, воно нищиться!
Коли то слава, її підкопують!
Все минає, все кінчиться!
Один Бог є вічний!

св. Іван Віяней, парох з Арс.

СВ. МИХАЇЛ – ВОЖД УСІХ АРМІЙ

Кождий край, що бажає здобути або удержати самостійність свою, утримує сильну, добре вишколену армію. Та армія має своїх полководців, що є підчинені одному начальному командантові, а він рядить ними при помочі свого ґенерального штабу. Однак нема на землі вожда, начального для всіх армій, бо народи живуть зо собою в постійній ворожнечі і тільки чигають одні на одних.

Всемогучий Бог рівнож має у своїй державі цілого Всесвіта чисельну й сильну армію, яку творять воїни невидимі і видимі.

Невидимі воїни тої Божої армії це девять хорів Ангелів; їхні імена є отсі: Ангели й Архангели, Начала, Власти, Сили, Господства, Престоли, Херувими й Серафими.

Видимі воїни Божої армії це всі члени Христової Церкви на землі. Начальним командантом усіх тих армій видимих і невидимих настановив Бог Архангела Михаїла, якого день в цьому місяці листопаді торжественно святкуємо. Чим він собі на це заслужив?...

Десь на початку сотворення і уформовання армії безчисленних, невидимих духів-Ангелів, сталась така пригода— революція в небі. Найвищий вожд усіх ангельських армій, що називався світлоносець (люцифер) розгордівся дуже через свої великі дари, яких уділив йому Господь тай забажав бути самостійним, від Бога незалежним, і не послухав Всемогучого. За ним пішла також велика частина його ангелів. Проти Сатани і збунтованої частини ангелів, в обороні слави й чести Бога, виступив полководець архангел Михаїл, з окликом: "Хто яко Бог"?— і тоді —каже Євангелист Іван — піднялася велика війна в небі. Михаїл зо своїми ангелами боровся завзято, але й люцифер зо своїми бунтівниками якийсь час гордо відбивався. Все-таки добрі ангели побили злих на голову, і люцифер раз на завжди стратив своє місце в небі, бо св. Михаїл скинув його і його злих ангелів до пекла, яке Бог мусів тоді розпалити, щоб в ньому по вічні віки всіх бунтівників проти своєї волі святої карати. З цього то часу св. Михаїл став начальним вождом усіх ангельських невидимих армій.

Ось чому то малярі представляють Архангела Михаїла у величавім воєннім одягу, як він з блискучим мечем чи

списою наїзджає на пекольну тварюку й побідоносною ногою стручує його в відчинену пропасть. Він вславився в сій рішучій боротьбі проти першого бунтівника своєю відвагою й силою, і тому Церква називає його хорунжим —себто таким, що несе прапор Божого царства.

Та не тільки за свій відважний виступ і славну перемогу іменував Господь св. Михаїла вождом усіх ангельських армій. Тут ще більше взято було під увагу те, за яку то справу він боровся і в якім наміренні перемагав. Архангел Михаїл бореться на честь і на славу Божу. Сатана проголосив: "Я хочу бути Богом," а йому наче громом відповів св. Михаїл: "Хто яко Бог?" св. Михаїл не може ані на хвилю стерпіти тої ганьби, якою люцифер покривав славу Божу. Своїм могучим воєнним гаслом проганяє св. Михаїл усіх збунтованих Ангелів-дияволів в погибіль створеного тоді вогню —в пекло. Сам Спаситель сказав у св. Євангелії: "Я бачив, як Сатана блискавицею впав з неба."

На жаль многі воюють за лиху справу. Многі трудяться і навіть калічаться за те, щоб іти в пропасть, щоб задоволити свої пристрасти та залізти в кайдани гріха. Не мало є й таких, що хотілиб добро чинити, але із згляду людського творять зле. Чують злі бесіди в товаристві, але з людського згляду прислухуються їм, мовчать, не противляться їм, посміхаються, а вкінці й самі говорять. Чи може мало є таких, що сталися жертвами пристрасти піятики, через що майно своє потратили, здоровля, і не рідко життя позбулися. І таких пють многі із згляду людського, бож "як то не випити на весіллі, христинах, чи на похороні, коли чесний кум так файно чістує"— кажуть неодні. Пють, бо бояться, щоб піяки не сміялися потім з них і не називали їх побожними. Не моляться, на відправу не йдуть, нічо про віру не згадують, щоб їх партнер при роботі не кепкував собі з них: бояться людей, а забувають на "страх Господен," котрий судитиме живих і мертвих.

св. Михаїл не хотів стерпіти бунту проти Божого авторитету, бо хто підкопує правильний, справедливий авторитет —а таким є передусім Божий авторитет — той підкопує авторитет родини, народу й цілої людської суспільности. Добре вихована дитина не стерпить безкарно кепкування зо своїх родичів, чи свого народу. Така оборона є конечна для добра родини чи суспільности.

А чиж можна безкарно пускати в світ те, що зневажає батька всіх людей, Бога? Те, що Його св. Церкву та її

слуг—священиків висміває, обчорняє, ненавидить? Якщо так робимо, тоді ми вже не стоїмо під проводом св. Михаїла, але належимо до Сатани, того першого бунтівника проти Всемогучого Бога.

Три-єдиному Богові най буде честь і слава на віки! — сказав Архангел Михаїл — бо тільки Він Сам є гідний нашої почести. По такій засаді св. Михаїл поступає, бореться, перемагає, і так само й ми мусимо поступати. Св. Михаїл знає тільки одну честилюбність — постояти відважно: як того треба, той з нараженням власного життя, за Божу честь і славу. Ось чому то Бог вибрав його з усіх ангельських хорів і іменував його начальним вождом небесних армій!

* * *

Архангел Михаїл є також вождом воюючої Церкви.

Царство Боже обіймає не тільки небо — край Ангелів, але також і землю зо всіми людьми, всіх країв, усіх часів. І власне Бог настановив св. Михаїла опікуном і вождом сього царства. Вже в старім завіті пророк Даниїл твердив, що коли він працював для освободження свого народу, тоді Архикнязь Михаїл помагав йому, а на іншім місці каже, що Архикнязь Михаїл повстане й оборонить Богом вибраний нарід.

В Новім Завіті Архикнязь Михаїл з цілою своєю небесною армією є оборонцем Христової Церкви. Яко Ангел війни він є вождом Церкви в часі зовнішних небезпек та напастей зо сторони власть імущих на землі. Се показалося головно в найновіших часах, коли св. Михаїла було вибрано на Патрона того ствоваришення, що мало ціль спомагати св. Отця, обороняти полоненого в Римі та покривдженого батька християнства, Вселенського Пастиря, Христового Заступника на землі. Сю гадку висказав св. Отець Папа Лев XIII в тій молитві, котру священики відмовляють після читаної Служби Божої. В тій молитві благають Архангела Михаїла, щоб він спомагав нас в боротьбі й силою Божою ломив силу ворогів нашого спасення. В тім самім намірі будовано тисячі Божих храмів на честь св. Михаїла, і на Заході і на Сході християнського світа. В тім самім намірі посвячено під провід св. Михаїла цілі армії і в інших народів, і в нас на Україні. Звісна річ, що на прапорі Запоріжської Січи був образ Архикнязя Михаїла зо щитом і з мечем в руках, а з тим прапором

вони завжди перемагали. Так св. Михаїл був, є і буде до кінця світа побідоносцем.

І для нас тут в Новім світі св. Михаїл буде завжди вождом побідоносним, оскілько ми завжди стоятимемо під його прапором, оборонятимемо св. Церкву та кождочасну власть нашої української католицької Церкви. Боротьба проти св. Церкви розвогнюється сьогодні по всіх краях ще більше як колись. Церкві не грозить небезпека— вона стоїть на твердій непохитній скалі, на Петрі, вона не захитається.

Але то ми самі в тій боротьбі можемо потерпіти великі шкоди, а навіть і згинути, як це з многими українцями приключилося тут в Канаді й у Злучених Державах, що в боротьбі нашої Церкви відпали від віри. Тому кождий з нас: "Позір— хватай оруже в руки." Лиш в католицькій Церкві подає нам Христос правдиву віру, вільну з усяких блудів. Отже тримайтеся всі св. католицької віри, бо без віри — каже Христос — нема спасення.

Нашим оборонним оружжям є життя з віри, цебто по заповіддям Божим і церковним. Нашим найнебезпечнішим ворогом є наші власні неопановані пристрасти. Ми мусимо їх перемогти та зробити їх нешкідливими. Се осягнемо особливо при Божій помочі, на яку заслужимо собі тільки частою й побожною молитвою, та частим і гідним приняттям св. Тайн. Тільки тоді може св. Михаїл нас оборонити, лиш так буде він зглядом нас тим побідоносним вождом св. Церкви Христової на землі.

ТАК СКАЗАВ ХРИСТОС!

Раз питали деякі протестанти славного Даниїла Оконеля, що в англійськім парляменті дуже енергійно добивався поліпшення долі своєї вітчини Ірляндії, як може він бути так засліплений й нерозважний, що вірить у дійсну присутність Ісуса Христа у Пресв. Евхаристії. А він, як вірний син св. Церкви, відповів:

"Про це можете дискутувати з самим Ісусом Христом. Нехай Він вам відповість за мене. А я вірю в те, бо так Він сказав. Наколи це неправда, то можете в тім винувати Його; але я знаю, що правда Господня остає вічно!"

"Христос так сказав!"— та думка повинна прогнати всякі сумніви в нас, коли застановляємося над чудом чудес, над Пресв. Евхаристією, а чого ми своїм маленьким, ограниченим розумом поняти не можемо.

Мусимо вірити, бо так сказав Христос! А слова Христові правдиві!

СПРАВА НАЙВАЖНІША

Не дуже давно скінчився з'їзд Українців Католиків в Винипегу. Він відбувся з таким величезним успіхом, так імпозантно, що в історії нашого народу в Канаді неможна знайти маніфестації більш успішної.

Та, не зважаючи на той успіх, З'їзд Українців Католиків був тільки **початком великого діла: орґанізації Католицької Акції в нас в Канаді.** Серйозно думаючі наші провідники того свідомі й ніхто з нас не сміє про те забувати, йнакше він буде немов тільки гарною, світляною ракетою на небі нашого життя; вона появилась, чудово вибухла коліровим світлом і пропала без сліду.

В нас буде тільки тоді успіх, тільки тоді розвенесь в нас енерґійне, буйне життя, пересякле любовю до Нашого Лідера, Ісуса Христа, якщо ми зуміємо виховати в собі не тільки бесідників, не тільки співаків, не тільки малярів, не тільки інтересних розмовців — все те гарне й добре,— але нічим воно для нас, якщо не зуміємо видати з себе **многих одиниць, світських людей, фармарів, робітників, професіоналістів, студентів і студенток, що їхні душі горітимуть вогнем тієї любови до Ісуса Христа, що намагається всіми силами зробити Ісуса Царем всього релігійного, національного, господарського, політичного, професіонального, публичного й приватного життя широких мас.**

Тоді й **тільки тоді** житиме в нас **Католицька Акція.** Без того ми будемо тільки частиною маси людства, що **живе життям поганським.**

Іншими словами, **ми мусимо витворити в собі апостолів —світських людей, що в цих часах струй безбожництва й неморальности сміло стануть на поміч Церкві Христовій, під проводом Епископів.** Нашим ідеалом має бути, **кожну одиницю привести до того, щоб таким чином помагати Ісусу Христу в ділі спасення людей.**

Ми християни й **ми тим гордимось. Ми дійсно християни,** то значить **католики,** бо тільки **католицька Церква є Церквою Ісуса Христа!** Всі інші, так звані християнські церкви, це тільки людські витвори. Ми говоримо це не тому, щоб комусь допекти, а тому, бо це правда, що нам невільно її промовчувати.

Це правдиве християнство вкорінилось на цілому світі. Не без тяжких та витривалих боротьб.

Ми знаємо, що серед тієї боротьби сталось з Ісусом Христом. Як Він, так після Нього Апостоли стрінули противників в величезній більшості людей. Коли тільки їм удалось зорґанізувати певну ґрупу віруючих, невірні намагались усіми силами їхнє діло знищити. Та через свою **чуйність і запал до праці,** апостоли при помочі Божої ласки, остались побідниками.

Так Католицька Церква почала своє існування; так Вона його продовжала через сотки років і так вона виглядає й тепер в очах усіх думаючих людей.

Як вона завжди побіджала??? І як вона побідить і цьогодні??

Церква поконала світ тим, **що по геройськи осталась вірною оцим словам Ісуса Христа: "Ідіть у ввесь світ, навчайте всі народи, хрестячи їх в імя Отца й Сина й Святого Духа, навчаючи їх заховувати, що Я вас навчив, і оце Я з вами по всі дні аж до кінця світа." (Мат. 28. 20).**

Простіше сказавши, Церква Христова, по людськи кажучи, завдячує свою побіду тому, що на свій спосіб, словом і прикладом, проповідала всі правди Євангелія. Коли можливо, проповідала прямо, словом і прикладом; коли треба було, проповідала через писання, але як воно не було б, ніколи тому завданню не спроневірилась.

Святий Павло по більшій часті не мав можности особисто проповідати в різних околицях і тому писав до них і посилав **свого роду енцикліки— окружні листи,** де виявлявсь найліпший його дух, **дух апостольства.**

В одному з них (до Ефезян) подає він мов програму, що її треба придержуватись:

Три головні правила: зберігати себе від поганського духа, — відновити себе в дусі (в ментальності) Ісуса Христа,— передавати святий вогонь всім довкола себе.

Та програма, якщо її зрозуміти й заховувати, може **провадити кожного, що хоче запевнити своє власне усвячення, спасення свого ближнього й побіду Церкви.**

* * *

Берегти себе від поганського духа

Стережіться, говорив Ісус до своїх Апостолів, фарисейського і садукейського квасу; не їхнього хліба, а їхньої науки. (Мат. 16).

Апостол, поясняючи ту правду, написав і казав пояснити оці слова: "Я кажу вам, я заклинаю вас через Господа,

не жийте, як погани, не йдіть, як вони, за марністю своїх почувань." (Еф.4.17). Господь нам сказав: Не вірте фарисеям; а за Його прикладом я кажу вам: стережіться поганського духа (поганської ментальности). Це є перша умова, щоб посідати **апостольського** духа. Основна, необхідна умова **Католицької Акції.**

А зараз таки, подавши те правило, Апостол подає рацію. Погани, замість бути учасниками духа Христового, мають духа повного темноти, вони далеко від Бога й Його шляхів, через ігноранцію, де їх держить сліпота їхнього серця. В них нема думки, що після цього життя можна дійти до щастя й тому віддаються розпусті під всяким оглядом і мамоні.

Чи ті християни, що він о них писав, не бачили аж занадто ясно проступків поган? Чому отже Апостол каже їм, щоб християни тим поганам не вірили, щоб стереглись їхніх наук, відтручували від себе їхнього духа?? Чи ті християни не бачили, що їхній християнський дух зник би мов дим, якщо йшли б за поганами?

Так, все те було ясне, очевидне... а все ж треба було їм їм сказати раз по раз й неустанно нагадувати... чому? Тому, що в тих поган була своя ніби-наука-фільософія, що голову завертала невченим. "Не будьмо вже дітваками, щоб датись захопити кожним подувом науки через хитрість ложних учителів." (Еф. 4. 14).

Тоті ніби вчені, це не були приклонники жидівства заскорузлі та непринадні, це були жиди прикрасно обзнакомлені з фільософічними тонкостями, що вміли заспіпити своїм ніби-глибоким духовим життям, яке вони ставили багато вище від християнської науки.

Такі фальшиві учителі не пережились. В наших часах їх без ліку. І якщо хочемо задержати або привернути християнського духа, то від них треба себе хоронити.

Відновити себе в дусі Ісуса Христа

Коли Апостолові вдалось усунути з серця вірних їхнє довіря до поганських учителів, тоді він заохочував їх скинути з себе старого чоловіка й одягнутись в нового. В тих словах є виражена сущна праця кожної віднови духа.

Апостол говорить про ту працю, про ті духовні вправи, яку він називає **школою** Ісуса Христа й виражає свої думки оцими словами: "По правді, що є в Ісусі Христі, ви навчились скидати з себе старого чоловіка, покидати той спосіб життя, де чоловік псується ідучи за обманом своїх пожадань, та відновляти внутрішнє життя своєї душі й вдягати чоловіка нового, якого Бог сотворив дійсно справедливим і дійсно святим." (Еф. 4, 20-24).

Це те саме, що проповідати правдиве навернення: очистити свою совість і вернутись до християнських обовязків —, це два ділання, що без них серйозних духовних вправ нема й не може бути. Це праця, яку Бог наложив кожному провідникові або місіонареві через оці слова сказані до пророка Єремії: "Я цьогодні поставляю тебе над народами, щоб ти розвалював і будував, виривав зле й засаджував добро." (1. 10).

Боронити свій ум і заховати від трійла фальшивої науки, це добре, але це було б за мало, якщо б ми дозволили затроїти себе через свої проступки або пожадання свого власного серця або тіла.

Щобільш,— пощо берегти себе від зла, якщо не кормитись би добром? Відтручувати або поборювати спокусу повинно йти в парі з вірністю до добрих надхнень.

Іншими словами, віднова духа християнського однако вимагає пильного студіювання науки Ісуса Христа і витривалости відтручувати від себе засади поганського світу.

Поширяти святий вогонь довкола себе

Є багато таких, що представляють собі, що посідають повноту християнського духа, коли усуваються від поганського світа й посвячують час на роздумування про науки Ісуса Христа.

Для св. Павла це за мало. Віднова духа, що він хоче виробити в душах, містить в собі певну кількість любови ближнього, що схиляє нас боліти над його провинами й намагатись навернути його на добру дорогу.

"Ми всі є членами одні одних, хай кожний говорить до свого ближнього в правді. Хто крав, хай уже не краде, а хай радше своїми руками працює, щоб могти дати бідним; хто може, нехай дасть почути слова віри, що можуть збудувати тих, що слухають."

В тих словах св. Тома добачує прямий заклик до ревної праці для навернення душ, до праці, до ревности, яку нагадують йому слова й поступування пророка Ілії, що відповідає Богу: "В мене горить ревність для Господа Бога

Саваота, бо сини Ісраїля покинули свою релігію..." (III. Цар. 19. 10).

А святий Павло в своїому програмовому листі присвячує цілу одну главу на те, щоб пояснити працю тієї ревности.

Тому неможе сумніватись, що конечним є збудувати духа апостольства в усіх тих, що хочуть наслідувати Ісуса Христа в повноті Його Акції.

Папа Пій XI пишучи про Католицьку Акцію французької молоді, каже так: "Поширити Царство Ісуса Христа, що є Царством світла й миру,— ото програма, ото праця Католицької Акції французької молоді. В неї нема іншої цілі, але та одинока ціль обіймає й перевищає всі інші — духово удосконалювати своїх молодих кандидатів, щоб з них виробити Апостолів, добрих борців Ісуса Христа, по гарному вислові Святого Павла, що при помочі свідомої віри й гарячої любови нестимуть добродійства Відкуплення ві всі відтинки суспільства, до шкіл, до фабрик, до офісів, до родин, до публичного життя,поміж своїх товаришів всіх родів і всіх класів. Бо ж справжнє Апостольство, так само, як і Любов Бога, з якої воно родиться, не знає міри ні границі." (Рим, 15. Мая 1936).

ЧОМУ СЛУХАЄМО СЛУЖБИ БОЖОЇ?

Через вислухання Служби Божої:

1) Оказуємо Богові найвищий спосіб почитання.
2) Можемо подякувати Йому за всі Його добродійства.
3) Можемо задоситьучинити за наші власні гріхи.
4) Можемо дістати всяке благословення, якого бажаємо.
5) Можемо увільнити душі з чистилища і скоротити там наш час.
6) Захоронюємо себе від небезпек для душі й тіла.
7) Дістаємо потіху в годині смерти, бо в тій хвилі та згадка буде нашою силою й радістю.
8) Будемо мати заступництво на Божім суді.
9) Дістанемо благословення й ласки для нас самих і наших дорогих і знайомих осіб.
10) Дістанемо Божу поміч ліпше зрозуміти вартість Христових Страстей та можемо збільшити нашу власну любов до Ісуса Христа.

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копаківський, ЧНІ.

Розділ 3.

З любови до нас хотів Ісус від початку Свого життя переносити терпіння Своїх страстей.

1. Ісус Христос, Син Божий, Предвічне Слово, прийнявши людську природу, приходить на світ, щоб зєднати Собі наші серця, нашу любов. Прийшов на світ, щоб терпіти для нашої любови; не хотів бути ані хвилини без терпіння, бодай без терпіння, яке предвиджується, що пізніше треба його витерпіти. — Ледви почала Його Марія в своїм пречистім лоні, Він вже представив Собі всі терпіння Своїх страстей. Пожертвував Себе Свому Небесному Вітцеві, щоб одержати для нас ласку від Бога і прощення, щоб відпокутувати наші гріхи й понести кару замість нас. Вже тоді почав терпіти все те, що пізніше перетерпів у Своїй болісній смерті.

Найлюбіший мій Спасителю! Що ж я досі зробив? Що я досі перетерпів для Тебе? Коли я через тисячу літ терпів би всі муки всіх мучеників, те було би ще за мало в порівнанні до цеї першої хвилі, коли Ти пожертвував Себе й почав терпіти за мене.

2. Правда: мученики терпіли великі муки й великі зневаги; але вони їх терпіли тільки підчас свого мучеництва. А Ісус переносив всі терпіння Своїх страстей вже від першої хвилі Свого життя, бо від першої хвилі Свого життя Він мав на думці ту страшну подію, коли люди будуть Його зневажати й мучити. Через уста пророка Давида Він то сказав: "Болізнь моя предо мною єсть вину": Мій біль є завжди перед моїми очима. (Пс. 37. 18).

Мій Ісусе! З любови до мене Ти терпів і навіть терпів перед часом. А я, я так бажаю роскошей і земських потіх! Ах! Кілько-то прикростей я вчинив Тобі, коли хотів задоволити пристрасти мого тіла! Мій Господи! Задля заслуг Твоїх терпінь вирви з мого серця чувства земських роскошей, а наповни його любовю до Тебе!... З любови до Тебе є постановляю вздержатися від отсеї потіхи... (Назви собі її).

3. З милосердя до нас Бог не дає нам пізнати наперед ті терпіння, які нас очікують. Коли би хтось через обявлення

пізнав від першої хвилі уживання розуму, що він скінчить своє життя на шибениці призначеній для злочинців, чи міг би він мати коли-небудь якусь радість і спокій у своїм житті? Коли би Савло, на початку свого панування, був видів меч, що мав його пробити, — коли би Юда був видів наперед той шнур, на якім він повісився, — як прикрим було би ціле їх життя?!

А наш найлюбіший Спаситель завжди мав на думці, вже від першої хвилі Свого життя, бичі, терня, хрест, зневаги серед Своїх страстей, і ту жорстоку смерть, що була Йому призначена. — Коли Він бачив жертви, що приношено їх в святині, вони видавалися Йому образами тої Жертви, яку Він сам, непорочний Агнець, мав довершити на хрестнім дереві. Коли дивився на місто Єрусалим, Він добре знав, що в тім місті має стратити Своє життя серед незміримих терпінь і жостоких зневаг. Коли дивився на Свою найдорожчу Матір, Він представляв Собі, що видить Її, умираючу з болів, у стіп хреста, на якім Він мав умерти...

Так, мій добрий Ісусе! Той страшний вид Твоїх терпінь був безнастанно перед Твоїм очима через ціле Твоє життя, був причиною Твого смутку і пригноблення. А однак, те все Ти приняв і перетерпів для моєї любови...

4. Терлячий Ісусе! Сам вид всіх гріхів світа, а особливо моїх гріхів, був причиною, що Твоє життя було найсумніше і найболісніше, яке коли хто міг провадити в минувшині або буде міг провадити в будуччині. О небеса! В якім то варварськім законі є написано, що Бог до тої міри буде любити одне зо Своїх сотворінь, а те сотворіння замість любити Бога, буде Його ображувати й засмучувати?— Господи, вчини ласкаво, щоб я пізнав великість Твоєї любови й щоб я перестав бути так невдячний для Тебе! Коли би я Тебе любив, коли би я Тебе любив по правді, мій Ісусе, тоді було би мені солодко терпіти для Тебе!

5. Сестра Магдалина Орсіні, дуже побожна монахиня, через довгий час богато терпіла. Одного разу зявився їй Ісус, прибитий до хреста, і заохочував її, щоб терпіла з підданнямся Божій волі. "Господи, відповіла вона, Ти терпів лише три години на хресті, а я терплю від кількох років." Тоді Ісус, напоминаючи її, сказав: "Не знаєш, що говориш! Від першої хвилі мого почаття в лоні Моєї Матері Я терпів у Моїм Серці все те, що пізніше витерпів на хресті."

Найлюбіший мій Спасителю! Як можу я жалуватися на ті хрести, які Ти на мене зсилаєш для мого добра, коли виджу, що Ти переніс стільки терпінь через ціле Своє життя з любови до мене? Дякую Тобі, що Ти мене відкупив такою любовю й такими терпіннями. Ти зволив взяти на Себе всі наші терпіння, щоб заохотити мене, щоб я зносив свої терпіння в цім житті. Мій Господи! Пригадуй мені часто Свої терпіння, щоб я завжди був готовий радо прийняти всякі терпіння, і навіть щоб я бажав терпіти з любови до Тебе!

6. "Яко возвеличишa чаша сокрушенія твоєго": як збільшилася чаша твоїх терпінь! (Плач Єр. 2.13). Ці слова пророка Єремії справедливо можна примінити до Ісуса. Тому то кличе Він устами пророка псальмопівця: "Спаси мя Боже, яко внидоша води до душі моєя. Углібок в тимінії глубини, і ність постоянія: пріідох в глубини морскія і буря потопи мя": Спаси мене, Боже, бо води ввійшли до моєї душі. Я загряз в болоті глибини й нема опертя під ногами: пішов я в глибини морські й бистра вода затопила мене. (Пс. 68. 1-3). Спаси мене, Господи Боже мій, бо гіркі води смутку й болю втиснулися до моєї душі; терпіння всякого роду умучили мене, і я без сили, як чоловік, що змучений потопає в глибокій воді. Я серед тих терпінь, якби серед глибокого бурливого моря, а буря затопляє мене филями зневаг, мук і терпінь внутріщних і внішних.

Найдорожчий мій Ісусе! Моя любове, моє життя, моє все! Коли дивлюся на Твоє святе Тіло, виджу на ньому тільки рани; коли вглядаю в Твоє найсолодше, збоїле й опущене серце, находжу в ньому тільки горесть і смуток, що приводять Тебе до смертельних мук, до аґонії. Найлюбіший Господи! Хтож інший як не Ти, що єси нескінченою Добротою, міг стільки терпіти і навіть умерти за нещасне й нужденне сотворіння, яким я є? Ісусе Христе, тому що Ти єси Богом, Ти любиш по Божому такою любовю, з якою жадна інша любов не може рівнятися!

7. "Щоб відкупити невільника, Отець не пощадив Сина, ані Син сам себе не пощадив," говорить св. Вернард. Нескінчена любов Бога! З одної сторони, предвічний Отець приказує Ісусові Христові задосить учинити за всі гріхи людей, як то сказав пророк Ісая: "Господь предаде єго гріх ради наших": віддав Його Господь задля наших гріхів. (Ісая 53. 6), з другої сторони, Ісус Христос, щоб спасти людей, оказує їм як найбільшу любов, бо зобовязується задосить учинити Божій справедливості найдокладніше.

Бере на себе всі терпіння і всі зневаги в найвищім ступені, як говорить св. Тома. — Ісая назвав Ісуса чоловіком терпінь і найбільше погорджeним з людей: "Но вид его безчестен, умален паче всіх синов человіческих; человік в язві сий": вид Його зогиджений, найбільше опущений зо всіх синів людських: чоловік великих терпінь. (Ісая 53. 3). І слушно: бо коли Господь Ісус терпів у всіх своїх членах і у всіх своїх змислах, Він досвідчив ще страшніших болів у всіх властях своєї душі; а ці терпіння внутрішні перевищали незмірно Його терпіння внішні. Дивіться! Ісуса збичовано без милосердя, тіло Його поранене, пошарпане, Він ледве живий через великий уплив крови; з Ним обходилися як з обманцем, чародієм, шаленим; опустили Його навіть приятелі, переслідували Його всі й завели на місце де скінчив Своє життя на ганебній шибениці як найгірший злочинець!

8. "Вісте ли что сотворих вам?": чи ви знаєте, що я вчинив для вас?— питає нас Ісус Христос.— Так, Господи, я знаю, що Ти вчинив і що Ти перетерпів для мене; але Ти знаєш також, що досі я не зробив нічого для Тебе. Мій Ісусе, дозволь, щоб я терпів щось для Тебе, поки прийде для мене година моєї смерти. Мені булоби соромно зявитися перед Тобою без того. Не хочу дальше бути невдячним супроти Тебе, яким я був так довго аж досі. Ти зрікся всякої радости через мене: я зрікаюся всяких змислових роскошей для Твоєї любови. Ти для мене переніс стільки терпінь: я хочу терпіти для Тебе все, що Тобі по добається, і в цім і в другім житті. Ти був опущений: я радо годжуся, щоб мене всі опустили, тільки щоб Ти мене не опустив, Ти моє найбільше й одиноке Добро. Тебе переслідували: я приймаю всякого рода переслідування. Вкінці Ти умер за мене: я хочу вмерти задля Тебе. Мій Ісусе, мій скарбе, моя любове, моє все, я люблю Тебе! Збільши ще більше мою любов! Амінь.

Господь Бог вже й на цім світі вміє часом тяжко карати тих, що або не хотять вірити, або насміваються зо святої віри. Такою карою Він осягає потрійну ціль:— дає безбожникові заплату, на яку він собі заслужив; упоминає інших безбожників, що в цей спосіб нераз навертаються; вірним, знова, дає пізнати, що їхня віра є правдива.

Юра Шкрумеляк

ЧУДО СВ. ИОСАФАТА

То не чайка над лиманом
Тужно квилить-проквиляє, —
То не вітер понад морем
Стоголосом завиває —

Не орел в залізній клітці
Б'є крильми в німій розпуці,
Ні— то плаче наш невольник,
Що в кайданах ноги й руці.

У татарській то неволі,
У безсоняшній темниці
Лицар клониться, ридає
У кайданах — сировиці.

І жалібно промовляє:
"Любі сестри, хвилі сині!
Дайте знати, що чувати
В моїм краю, на Волині!

"Чи живе ще батько й мати
Люба жінка, рідні діти, —
Та чи знають, що попав я
У страшні невольні сіти?

Ой, чи знають, чи відають,
Та чи прийдуть виручати,
Чи прийдеться й кайданах
У неволі загибати?

"Розкажи їм, сине море,
Розкажіть, буйні вітрове,
Як боровся до загину,
Як лилося море крови...

"Як за нарід, як за віру
Друзі голови поклали,
А мене живцем-живого
У полон невірні взяли.

"Як узяли, закували
У потрійнії кайдани
І замкнули у темницю,
Де луч сонця не загляне."

Так благає лицар Дмитрій,
Лицар то з Володимира, —
Та нікому тут не чутне
Те благання, просьба щира.

Ясно світять срібні зорі,
Тихо плеще сине море,
Все затихло, все заснуло —
Хтож почує людське горе?

Ні! Не вжеж ніхто не вчує
Тихий плач душі живої?
Вчує, вчує той, що Йому
Служать всі небесні Вої!

Той, що Його прославляють
Всі твориння, всі язики,
Вчує тихі Він благання,
Вчує, просьби: Бог Великий!

Знає те Димитрій воїн
Бо побожний був із роду,
Знає, що йому поможе
Перенести ту пригоду...

Впав на вколішки і тихо
Молиться в душі, благає, —
І цілує зимний камінь
І слізьми його змиває.

І нараз немов в натхнінні
Очі жалібно засяли,
І навхрест зложились руки
І на грудях щось шукали...

І знайшли. Малий медалик —
Образець на нім Владики, —
Муж той був з Володимира,
Муж святий, святий-великий.

Той медалик лицар Дмитрій
Все носив на своїй груди,
В щасті, в горю, і пригодах,
Не дівав його нікуди.

І тепер припав устами
І цілує образ тричі,
Зносить руки у кайданах
І в могучій вірі кличе:

"Свят Угодниче блаженний!
Вся моя надія в Тобі!
Дай, щоб я своїх побачив —
І не ляг в чужому гробі...

Знаєш Ти, Святий, найкраще,
Як терплю я, як болію, —
Знаєш мою тугу, жалі,
Знаєш мого серця мрію.

"О спаси мене Владико!
Поратуй, ангелів брате!
Не відмов, зійшли підмогу,
О, блаженний Йосафате!

"Вірю я, що не відмовиш
І що волиш руку дати, —
Вірю я і жду в покорі, —
Йосафате, Йосафате!

Так промовив— і в знесиллі
Він упав на зимну плиту,
І в заковані долоні
Криє твар, слізьми залиту.

І вмліває. І дрімає,
Ніби спить, ніби чуває —
Що це, ніби чудна ява?
Хтось там замки отвирає!

Хтось Великий, Світлий, Ясний
Увійшов в страшну темницю,
На невольника Димитра
Легку положив десницю.

Боже правий! Та десниця
Злотобитий жезл тримає—
І той жезл, поволи, тихо —
На кайдани упадає...

І дається чути голос:
Хто благає Йосафата,
Того Він в нещасті кожнім
Певно прийде виручати!"

І неначе павутиння
Впали в діл залізні пута —
Так невольника ратує
Божа сила незбагнута.

І схопився Димитрій, лицар,—
Вільні руки, вільні ноги!
Вільні з темної темниці
В ясний край, святі дороги!

Кинувсь він орлом крилатим
Із тюрми на світ, до волі, —
Ще до сходу сонця був він
На степу, на чистім полі!

А як вже соколом злинув
За татарські сторожі, —
Став він дякувать сердечно
За чудесні ласки Божі.

І молився так Димитрій:
"О, Владико Йосафате!
Я за вічну Твою славу
Буду завжди воювати.

Воювати — і благати
Я буду Тебе в молитві,
Бо найкраща в ній побіда;
Краща, як в побідній битві!

Я домів на крилах злечу,
Де народ мій жде свободи, —
Розкажу я всім, які я
Пережив страшні пригоди.

І скажу: Мене з неволі
Увільнив Святий Владика,
Хай за те на віки вічні
Буде честь Йому велика!

І скажу: І ви моліться
Як невольник у неволі, —
І повірте, Він вкоротить
Своїм дітям дні неволі!

Ваші просьби Він почує,
Занесе їх перед Бога —
І побідить світла правда,
Буде наша перемога!

ПОЦІЛУНОК ПРОКАЖЕНОГО

Рамуда був прокажений. І якже то сталося? Його батько Кіная став одного рана прокажений. Чи Рамуда був неосторожний, чи може одідичив по батькові проказу?

На сході ніде не знають і не стараються знати. Вистарчає для них, що хтось заражений проказою і не питають, яка причина тому.

Так було і з Кінаєм.

Родина його видячи, що він страчений, видалили його далеко від себе. Десь в лісі лишила його в бідній хатині. З цілої родини, з всіх дітей Кінаї тільки один Рамуда, його син, постановив піти з вітцем, щоб там на самоті висвідчувати татові всяку прислугу і заявляти йому свою синівську любов.

Коли від ран перегнили руки й ноги старого Кінаї, Рамуда став для старенького тата і руками і ногами. Він носив його, клав до ліжка, як матір свою дитину.

Одного вечора сей тягар остав бездушний на руках Рамуди. Кіная помер. Як спадщину лишив проказу своєму синові.

Вигнаний з суспільности Рамуда волочився по дорогах. Сідав на вищих місцях, дзвінком звертав на себе увагу, старався викликати співчуття в переходячих. Але ніхто не звертав уваги на нього. Містичний Схід не має часу, щоб занятися людським нещастям.

Рамуда пригадував собі, що один раз якась біла пані затрималася перед його батьком, співчувала з його нещастям, давала йому милостиню.

Як він довідався, де вона мешкає, ніхто не знав. Досить того, що одного дня він станув перед Сестрою Юстиною і просив, щоб вона приняла його до приюта для прокажених. Сестра Юстина то була та біла пані, що милосердилася колись над його батьком.

Сестра Юстина була гарна душа, цілковито віддана Богові і Його ласці. Розсівала довкола радість як та лепія розсіває свій милий запах. Вона очевидно була одною з тих душ, котрих завданням на землі є пригадувати людям Божу доброту а з себе приносити Богові жертви — раз по-раз.

Рамуда був принятий до приюту. Йому здавалося, що

тут найшов рай. Опіка, добрі старання, чистота, порядок, що його там найшов, здавалося що злекшували йому слабість і болі. Душа прокаженого Рамуди на ново почала співати.

Одного разу Сестра Юстина спитала його:

"Ану, Рамудо, чи ти був добрий нині? Чи ти думав про доброту Бога зглядом тебе?"

"Так, біла дівице, але моя голова ослаблена проказою розуміє тільки одну річ. Вже більше як десять років мій щоденний корм то зневаги й погорда. Я любив свого батька, а мене ніхто не любить."

"Ей милишся, Рамудо. Господь Бог, одинокий і правдивий Бог, любить тебе безмірно. Хто тебе прийняв тут? Хто обмивав твої рани і їх обвязував? Хто тебе кормить? Хто тебе учить молитви?"

"Ти, біла дівице. Ти є богиня."

"Так не говори, Рамудо, бо зараз піду геть від тебе. Та котру ти називаєш, богинею, є тільки маленькою служебницею Бога. Він, тільки Він прийняв тебе тут, тебе кормить, тебе пильнує через мої руки. Так, моя рука і рука Бога творять одну руку. Я тебе пильную, бо Господь Бог бажає цього."

Рамуда задумався. Чув науку Сестри, але її тепер не розумів. Те було так дивне для нього, що рука служебниці і рука Божа стали одна рука.

Від того часу, кожний раз, як Сестра обязувала його рани, Рамуда уважно і пильно дивився на цю білу руку.

Завдяки старанням, які давала біла рука, здавалося, що проказа уступає. Але то була лише позірна полекша. За якийсь час слабість довершить своє діло. Прийде кінець для Рамуди.

Вазонок розібється на кавалки, треба ратувати квітку. Треба очистити душу Рамуди, ту гарну, безсмертну квітку.

Свята вода хрищення спливає по його чолі. В хрищенні Рамуда дістає імя Григорія, на памятку того великого Папи, що під видом звичайного прокаженого гостив у себе самого Ісуса Христа.

Дивне Боже Провидіння! В тім тілі, що розпадається, святий Дух приготовляє собі мешкання. Мій Боже! Як високо Ти ціниш одну душу! Її шукаєш між найогидніщими ранами тіла!

Григорій поволи умирає. Мав ще одне бажання, але не

смів його виразити. Воно видавалося для нього неможливе.

Сестра Юстина замітила, що його щастя не є совершенне.

"Ти терпиш більше як звичайно? Не правда?"

"Так! Але те мене не журить."

"А щож? Жаль тобі може ніг і рук?"

"Ні... Ти мені обіцяла, що Бог мені дасть кращі руки і сильніші ноги... Вірую у Нього... Він мене любить... Але..."

Григорій замовчав.

Сестра Юстина налягала:

"Скажи мені свою тайну і тоді буде лекше. Ну, скажи!"

"Я хотів би поцілувати Божу руку!"

"Ти велика дитина. Ти того хотів би, але тепер ще неможливе. По смерті Бог тебе обійме, притулить до свого серця."

Григорій налягає, щоб було так як він хоче...

Сумно мовчить...

Видячи цю впертість, Сестра Юстина зблідла й страх огорнув її серце, бо в цій хвилі вона зрозуміла бажання прокаженого.

"Отже ти хотів би поцілувати Божу руку?"— питає вона спокійно й лагідно.

"Так, Ама (мати), твою руку, бо те все одне."

"Чомуж не сказав ти скорше? Отже будь щасливий!"

Григорій добуває решту своїх сил, підносить те, що лишилося з його руки, щоб взяти цю руку, що через довгі літа його пильнувала з материнською любовю, притискає свої від ран розіджені уста до руки Сестри. Пляма чорної крови покрила руку законниці.

Прокажений умер того самого дня.

* * *

Минуло два тижні. Лікар прийшов відвідати приют прокажених. Побачив все в порядку, тільки сама Сестра Юстина від кількох днів лежить в ліжку. Права рука її зранена. Рана замість гоїтися, ставала гіршою з кожним днем і спричинювала велику гарячку.

Лікар виходячи з кімнати, кивав головою. Сестра Юстина заразилася проказою.

ПРОВИНА ПСА

(Подія з місій африканських,
записана о. Бартоліном).

Перед кількома днями відбував я візитацію сіл. Коли одного разу я був дуже занятий розмовою з громадкою поган, що з великим захопленням слухали нової науки, нагло дався чути переразливий крик, що всіх нас переняв страхом. Слухаємо. Чуємо інші крики, острі, переразливі, тривожливі, якби на алярм. Переполох збільшається. Мої слухачі мене опускають і біжать в сторону того пекольного вереску. Бачу, як зо всіх сторін напливають громади поган. Що там буде? Я цікавий іду за громадою людей, що щораз більше зростає. Приходжу до села, де громада серед криків обступила якесь дерево. Одні проклинали, другі сміялися, ще інші розпучливо стискали собі голови, інші вкінці цофалися зо страхом назад. Я підійшов до одного знакомого старика, що здавалося мені має нерви свої ще на своїм місці й запитав його, що тут такого сталося.

"Чи ти ще не зрозумів,— відповів, — чи не бачиш, що пес виліз на дерево? Направду... пес на дерево!"

І неначе хотячи підчеркнути слова "пес на дерево," обурений моєю обоятністю, почав скажено вити, через що викликав переполох серед найближче стоячих. Я ліпше поглянув, і що бачу? От, мій власний пес сидить на дереві, і він саме є предметом тої великої ненависти й загальної грози.

"Але ж, добрий старушку, на що тільки крику? Пес виліз на дерево, то й злізе з нього, а як хоче там остати, най остане, то його річ" — відізвався я до старика.

"Цілком не його річ, —відповідає скоро старик, — на жаль то наша річ. Пси не повинні вилазити на дерева, а коли вилазять, то приносять нещастя. Тепер можеш бути переконаний, що всі з того села умремо що до одного. Горе нам, пес на дереві!"

Я зближився до самого місця трагічно-комічного. Всі дивилися на мене зо страхом і хотіли відгадати, чи я поділяю їх розпуку. На дереві, якого пень був дуже похилений, було завішене мясо, а пес занюхавши його, виліз на пень і в місці де той пень взносився до гори, випростований на задних лапах споглядав на смачний кусок. Побачивши мене почав злізати, але втім упав цілим тягарем на землю, серед загального крику товпи.

Я старався промовити до тих людей в розпуці, хотів вияснити їм цілу річ, що видавалася мені найприроднішою в світі, впевнити їх, що нічого злого не станеться... Все надармо. Я піддав гадку, щоб забити пса, що спричинив стільки страху. Ще гірше. Забитий пес приносить більше нещастя, чим пес, що виліз на дерево. Я піддав гадку, щоб стяти дерево. Ніколи в світі!... Дерево було святе. Стяти святе дерево, значить те саме, що забити пса. Всі мої старання й зусилля не повелися.

Коли я тільки віддалився, скликано сейчас раду старших. Розправляли дуже довго і по цілих годинах оживленої наради постановили вислати зараз двох старших до фетишера (чарівника), а інші тимчасом пішли вишукати гарного, товстого барана. Прийшов чарівник, зарізав барана, його кровю очистив збещещене псом дерево, покропив нею також всіх мешканців села, звільняючи їх через те від нещастя; внутренностями обвинув пень дерева, пару кавалків кинув до ріки, кілька кавалків дав зісти нещасним мешканцям і при тім шептав якісь заклятя. Але найліпша часть і... найбільша дісталася самому чарівникові, що вернув над раном до дому щедро нагороджений, з торбою повною всяких подарунків, яко доказ вдячности від людей, увільнених від смерти і від хто знає яких нещасть. В самій речі, в селі ще всі жиють і чарівник впевняв, що ніхто не вмре,... але случайно як хто вмре, нехай знова закличуть чарівника, заріже він другого барана!..

Бідні люди! Хто ж би не хотів вирвати їх з тої темноти? Те діялося серед поган.

* * *

А чи між християнами нема подібних забобонних людей?...

Піти до ворожки, щоб "кинула карти..."

Піти до якоїсь старої баби, щоб вона "зляла віск" або щоб "скинула вугля"...

Піти до якоїсь там "циганки," щоб поворожила з долоні...

То знова піти до якоїсь старухи, щоб вона дала "зілля напитись"...

Ах, кілько, кілько то забобонів у наших людей.. християн...

ЗАБУВ ДОДАТИ ЩЕ ОДНЕ

Давно, дуже давно, коли Велика Британія ще вся католицька була, вибрався один нещасний сліпець на прощу до гробу святого Томи Кентерберійського. Прийшов він туди молитися й благати, щоб йому за молитвами святого Мученика, наново очі розкрились, та щоб ізнову до них здоровий зір вернувся.

Святий ласкаво вислухав ту сердечну молитву так, що чоловік вернувся додому видющий та веселий.

Але як проминули перші вибухи тієї його радости-втіхи, нагадав собі чоловік, що в своїй молитві до Святого він забув додати ще ці важні слова: "Якщо така Божа воля." Тому вернувся мерщій до Кентербері, й там на гробі святого Мученика так став молитися:

—Великий Святий Томо, з глибини серця дякую Тобі за те, що Ти мені таку велику ласку в Бога випросив. Але ці мої очі мали б іще колись довести мене до гріха, й позбавити мене вічного спасення, то покірно прошу Тебе вчинити так, щоб я знову осліп.

І сталось, що в ту саму хвилю, як він оті слова проказував, чорна пітьма лягла йому на очі; й він став сліпий, як передше. Всю решту свого життя приготовлявся він до святої щасливої смерти, а як смерть надійшла, він був направду готовий.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Професор:— "Ось, бачите, чашка з передпотопового осла— річ дуже незвичайна. Подібних голов знайдете нині лиш дві на цілому світі. Одна знаходиться тепер в Народнім Музею, а другу я маю."

"Що ви зробили, що сусідські кури вже більше не йдуть у ваш город?"

"То так, бачите, було: Одного вечера я заховала шестеро яєць під плотом, в моїм городі, а другого дня я пішла їх збирати, коли сусідка дивилася. Вона думала, що то її кури знесли, і від того часу маю спокій."

Учителька:— Хто мені скаже, чому є лиш один Бог?

Маруся:— Бо Бог є всюди і вже нема місця для другого.

"Коли прийдеш до мене на обід?"

"Сейчас, най обрахуюсь. В понеділок йду до Перевернигори, у вівторок буду слабий; в середу йду до Припитики, в четвер буду слабий. Чи в пятницю можу прийти до тебе?"

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

Red Army Soldier

— By JOHN DALGLEISH

Condensed from Blackfriars Oxford, England, 8/46

I have known a hundred Ivans, the "Tommy Atkinses" of the Red Army. I have seen them in this aftermath of war. My knowledge is colored by the difference between the Oriental and the Occidental minds. This barrier is a constant difficulty, necessitating a re-examination of every event. For instance, there was the Red Army soldier who deprived an Austrian of his radio, then, as he was leaving, dug his free hand beneath his tunic, brought forth a jade ornament, and thrust it at the Austrian, saying, "A present for me from Hungary. I give it to you for this present" (pointing to the radio set). Was the word *present* meant humorously, as you and I might have said it? Or did the Red Army soldier interpret finding as keeping? Closer acquaintance with Ivan shows that it is legal for the Red Army soldier to possess what he finds, as long as the article is not required by the state. Hence, there was no humor or veiled sarcasm in the soldier's remark to the Austrian.

The Russian soldiers whom we met in the occupation forces were nearly 100% Asiatic types.

This is the Ivan we must examine. What has been his background? Essentially he is a peasant, with a near strain of the nomad. His home has been the inhospitable steppe. His life has been an unending struggle against hardship. Civilization has been a remote, unknown world. Authority, wielded by some unseen power, is exercised by the local farm oversear, whose word is law from which there is no appeal.

Ivan has seen no railway, motor car (except, perhaps a farm tractor or harvester at certain seasons of the year), town, electric light, coal, bricks nor clothes (other than ruce local products). In fact Ivan's world has been bounded by the few acres surrounding his hut and his associates the few humans and animals which could co-exist alongside him.

From time to time the overseer would call together the workers of the communal farm and announce the "state" requirements of the farm, which meant the quantity of the produce the farm must send away to the uncomprehended world outside. The declaration would be accompanied by a communist harangue, interspersed with the words, "*Tyerpit nada*" (You must suffer), and ending with the promise of the eventual Elysium on earth.

Ivan lived crudely. His home was built from thin branches of scrub (for trees were nonexistent) and walled with cow dung. The overseer probably enjoyed a more luxurious dwelling, built from mud bricks. The animals lived in the open through hot, dry summer and cold, icy winter.

It was from this backwater of civilization that Ivan stepped on to the battlefield of Europe. In a few short months the experiences of a

normal lifetime were thrust at him.

This is no Ivan of the Red Army poster, portrayed as fighting for the Cause against naziism. He hardly recognizes the Russian language of Europe, much less friend and foe in this fantastic world.

This was the Ivan who fell on Europe, as his forefathers had done centuries before. Except for weapons, clothes, and mobility, Ivan might easily have been one of his own forebears of 1,000 years ago. Both had lived the timeless life of the steppe, and fought against the same rude elements. The one difference was the Ivan had become a squatter, whereas his ancestors had retained freedom of movement.

Ivan came to Rumania, first land of permitted excesses. He saw houses which surpassed his wildest dreams of magnificence; roads that did not dive into two-foot-deep potholes at every step; sleek motor cars that swept past in a swirl of dust, with no oxen between shafts!

He saw great, beautiful buildings, churches, in which no one lived—what prodigality! He saw farmyards alive with cattle, poultry, pigs, all fat and well cared for. Horses stood in pastures by the hundred; possession of one would have made the Kasakh owner a millionaire He saw rivers that threw a bountiful harvest of fish in response to half a dozen hand grenades, or a short attack with a submachine gun.

Then Hungary, more fabulous, and, finally, Austria where East really meets West. Little wonder that Ivan stopped in astonishment at the sight of the Ringstrasse with its graystone architecture. Not surprising that he attacked the Vienna workers' flats under the impression that anything so magnificent must be capitalistic, whatever *capitalistic* might mean other than "enemy."

Remember the allegations of Russian excesses, the denials, the half-acceptance, and the final generalisation, "It is admitted that certain excesses have been committed but these are frowned upon by the Red Army authorities."

In plain words this was Ivan satisfying his lust. No amount of poetry, no half-truths can alter the fact that Ivan sought out women whenever he reached a new halting place. He commandeered and turned hundreds of thousands of women into camp followers, into the personal chattels of Red Army soldiers.

No one has told the intimate story of those unfortunate women, except in broad terms. There was the 55-year-old Hungarian woman who was uprooted from her home and family in Budapest, and made the domestic help, the unwilling concubine of three Red Army soldiers. Even now, her nights remain filled with turbulent dreams of the horrors she underwent.

This woman was but one of hundreds of thousands. Perhaps 20 were herded in one truck which I passed when driving through the Russian zone of Austria last autumn. Their eyes were dull and lifeless. The momentary flickers of life and hope that filled them as they saw me going in the opposite direction, died out almost as it was born. I hurried on, ashamed of my own impotence, as I have never been before.

I am no prude. Six years of war made sure that any illusions I had remaining would be destroyed. But this open white slavery frightened me. It was unbelievably anachronistic; and unbelievably real.

I was one of the party which took over the province of Styria from the Russians, who had been in occupation for five months. We were able to investigate in detail the many rumors of Russian conduct. Results of the investigation were more astounding than the rumors.

Ivan, and his comrades, had instituted a scale of payments for non-interference with women. There were countless cases where women had saved themselves from interference by offering Red Army soldiers watches and jewelry.

This brings us to Ivan's love of baubles, the watch holding the place of honor. Nothing equaled Ivan's adoration of watches and clocks, but primarily watches. Incredible stories are told about watches. There is the story of the Red Army man who walked into a jeweler's shop, carrying a grandfather clock, which he deposited on the counter with the remark, "Tomorrow I will come back for the six watches which you will make for me from this." There are many variants of this story, including the one in which the soldier hands over six 'broken" watches for one old timepiece. The recipient of the six watches then discovers that all they need is winding up.

Any of these stories could be true or not. I have seen Red Army men snatching at people's wrists as they walked past, hoping to find a watch. I have seen six watches fastened round the wrists of one man!

Next to watches, bright jewelry, not necessarily valuable, was much in demand. Furniture was a high priority, but beds enjoyed a dubious standing. In one post I visited I found the Russians sleeping on the floor, on straw, alongside perfectly good unoccupied beds.

I watched the Russians evacuate an Austrian castle and was the first Britisher to examine the place after their departure. The courtyard was a piled-up mass of broken furniture and furnishings. The windows had been burst from their frames as the soldiers hurled the furniture into the courtyard. Even the spick-and-span fire engine was hacked with an axe, as though in protest against its neat appearance.

The terrified staff told me that the wild looting had been carried out in the greatest good humor. This supports my belief that the destruction wrought by the Red Army bears no relation to revenge or hatred. Instead, I believe that it is a mixture of ignorance of value and an inability to comprehend a simple order. Ivan's immaturity and lack of elementary experiences must be recognized before his actions can be even partially understood.

Among the Russian soldiers there was a predilection for plumbing apparatus, but of the most haphazard kind: a pump taken from here, a basin from there, a connecting pipe from somewhere else.

Ivan was mystified by such wonders. The flushing of a lavatory was a shattering discovery. His ideas of what caused the flush were often at variance with best plumbing practices, hence the arbitrary extraction of a particular part of the complete unit! Kitchen sinks were used as eating bowls for the invariable hash on which the Red Army apparently existed. This was luxury indeed. Knives and forks were beyond their ken as eating utensils.

What of his effect upon the prestige of Russia in the eyes of Europe? There is only one word: disastrous. Ivan has divided East from West far more efficiently than the 25-year old Russian "iron curtain." Not even the re-erection of this wall, further west, by Russia, can blot out the memory of Ivan from Central and Eastern Europe.

And what of the effect of Europe upon Ivan? The "peasant" Ivan has told the local inhabitants, once intercourse has been achieved, that he is never going back to Russia. The better-educated Ivan has reacted more viciously. He has seen disillusionment. The propaganda of Moscow has collapsed. The outside world, peopled by the masses living in unfurnished caves, half-starved, and slave-ridden by a few 'capitalists," hasn't been like that at all. Red Army soldiers of this type have

been heard to say, openly, that when they return to Moscow they will shout Stalin for his lies, if they get the chance.

The educated, but untraveled, Ivans are palpably living in a bemused state. The vehicles of so much propaganda, the pride in their military achievements undimmed, they do not know what line to take towards their allies.

Most important are the peasants, perhaps 5 million of them, who, collectively, promise to form a vocal, disruptive element within the USSR. The Ivan who has sent a shudder of horror through Europe may well send a shudder of horror through the USSR when he returns home.

—*Catholic Digest.*

Points of Importance—

Word comes from London that Georges Dimitrow, Communist Premier of Bulgaria, and once a member of the Soviet Commintern, announced that the Patriarch of the Russians Church, Metropolitan Alexis, has "decided to place his religion at the service of the Soviet populations." This simply means that the Orthodox Church has betrayed Christ in favor of anti-Christ.

According to the same report, 'one of the first rules imposed by the new Patriarch of the Russian Orthodox Church, Alexis, was a demand for all persons in Orthodox communities to become members of Communist professional unions.... Sermons and speeches have to point out the "beneficent influence of the Communist system upon the life of the Russian nation."

—*Sunday Visitor, Huntington, Ind.*

TRUTH ABOUT REDS HIDDEN IN PRESS

We recently remarked that little news in which the Church is involved appears in the secular papers. Now Dorothy Thompson tells us in her syndicated column that correspondents are deliberately hiding the truth concerning Russia. She says that she herself had been forced to read the religious press to get the facts about starvation in Europe and Asia. She writes further:

"If a war aim was to eliminate Hitlerism, it should have eliminated the lie and blackmail as international instruments... At the least, we should have become able to recognize and call by name the familiar Hitlerian tactic.

"But we are trembling with apprehension lest the truth 'upset the apple cart.' Among friends and colleagues the other evening, some of them dintinguished journalists, the question arose about the duty of the journalist. Shall we tell the truth, even if it disturbs our relations with another great power? Isn't 'cooperation' more important than airing the facts?...

"The answer to the question revealed a considerable difference of opinion. Honorable men believed, however hesitantly, that it was their duty to maintain monstrous fictions in the interest of 'good relations.' We were to allow lies to proliferate themselves, in the hope that by so doing we would further the cause of peace and justice.

"Now, the mere thought that it might be well to retreat from what has hitherto been a Hypocratic journalistic oath is a sign of the effective of political blackmail."

CONVERTS?

We don't believe that radio is suited to making converts. It can only direct them and stimulate them to think along certain lines that may eventually lead to conversion, but it can hardly give a detailed account of Catholic doctrine. NCCM tells us that about fifty persons a year become Catholics as a result of having been directed towards the Church by the Catholic Hour and the Hour of Faith.

The Priest, Sept.'46
Huntington, Ind.

RUSSIAN CAMPAIGN BASICALLY ANTI-GOD

News, usually not carried by the secular press, reaches Vatican City every week concerning the savage treatment dealt out by the Reds in various countries under Russian occupation or control. The following item, however, was carried by the *New York Times* and sent by its correspondent in Italy.

He reports that in Yugoslavia, during the period from April, 1944, until May 15 of this year, 280 priests are known to have been killed, 198 of them shot dead by Tito's Communists without even the semblance of a trial; also that 11 nuns and 10 seminarians were massacred.

In Zagreb the Government confiscated the seminary and turned out 400 seminarians. In several other cities in Serbia the government has taken over church property, and forbidden the publication of religious books or the teaching of religion in any way.

THE SOUL OF LIFE

As it is the prime duty of parents to teach their children their prayers, to explain the great truth of Faith and the Commandments of God, to guide their minds and their hearts in the way of eternal salvation, so this spiritual work for the souls of children devolves upon their God-parents whenever their natural parents through death or neglect have left them untended. This religious formation of her children is all-important in the eyes of the Church, because our Faith tells us that "we have not here a lasting city, but we seek one that is to come." (Heb. xiii, 14). Our sojourn upon earth is but a preparation for the life that begins beyond the grave and endures for ever. The Son of God was made man to give us this true life. "I am come that they may have life, and may have it more abundantly" (John x, 10). "Now this is eternal life," He teaches us, "that they may know Thee, the only true God and Jesus Christ Whom Thou hast sent" (John xvii, 3): and again: "I am the way, and the truth, and the life. No man cometh to the Father but by Me" (John xiv, 6). Hence parents and Godparents and guardians of children have a great and responsible work to do in the Mystical Body of Christ. It is a grossly mistaken notion of this responsibility for any father or mother or guardian to imagine that the priest, the teachers in our schools can make up effectively for the lack of religious instruction, of Christian life, in the home either in preschool years or during school years. Our schools do supplement and develop the work of the home, but they are not a substitute for the home training of children: their work will often be in vain when the home influence is against them. The lessons and the example of the home are the strongest influence that molds the mind, the heart, the character of the child. As every Catholic must know, religion is the soul of life. It adjusts all our faculties to their God-given purposes, hence to our own highest good. It alone makes clear the meaning of human life and the road to true happiness.

Sheer Accuracy of Mind

— By Kate O'Brien
Woman's Journal,
London, England.

"When they tell me in Avila that I am a saint I tell them to make another, since it costs them no more than to say so."

The drily humoured woman who was always pinning the exuberant back to the ground with remarks like that was also the "undaunted daughter of desires" of Richard Crawshaw's poem, with "all of the eagle in her, all the dove" that he acclaimed. For she was one of the most multiple and diversified personalities that the human race has produced so far. She contained every essential of true greatness, and all were large in her, and she made use of them all. I think it is fair to claim that Saint Teresa is, in herself, the greatest woman in Christian history.

She was born in Avila— Teresa de Cepeda y Ahumada— in 1515, into the *hidalgo* or landed gentry class. She was one of a large family and a child of her father's second marriage. Her mother was beautiful, invalidish and a great reader of novels— those chivalric romances which Cervantes was soon to have such fun with in *Don Quixote*. Teresa read these novels, too, with fervour. And even *wrote* one, she tells us in her autobiography. She was what I think we would now call a bossy sort of child. She liked to play "monasteries" in the garden with her little brothers, erecting cells and giving out rules. But *she* always had to be the Prioress. And everyone knows how she led one small brother off so that they could find the Moors and get martyred. Not for love of God, she says, but simply because it struck her as a simple and practical way of making sure of being happy for ever in Heaven. However, an uncle met the wanderers when they had gone less than a mile, and marched them home.

Teresa's mother died when she was still a child; and in her early girlhood she became frivolous and silly. She says she thinks she was good looking then— and her biographers say that she always had great charm of face and a curious grace in movement. Anyway, in her teens, assisted by an older girl cousin, she developed great curiosity about love and sex. She relates all this herself, and says that only concern for her honour— great Spanish preoccupation!— saved her from serious scrapes in adolescence.

Her pious father, who adored her, worried about her conduct, and clapped her into a convent school in Avila for a time. She seems to have been somewhat bored by the other girls there, but she liked some of the nuns, and the sociability and variety of the life. (All through her life she liked company and talk). But her health broke down at school, and she was sent into the mountains to rest and get strong. While staying with a very religious uncle she read *Fathers of the Church*, and began to ponder on sin and eternal life. She pondered herself into a state of great fear— which ended in her becoming a nun, at the age of eighteen. She entered the Carmelite Convent of the Incarnation in Avila— against her father's passionately expressed wishes, and indeed against her own. For she loved life and the world— but she was frightened of them now, and knew that she must be a nun.

She was not happy in that convent. Indeed, she spent many years of sheer dissillusioned misery there. The community was relaxed and careless of its rule, at a time when such slackness was taken for granted in many convents throughout Europe. But Teresa was a very direct and simple person, and to her it was a real shock to find that women — and men, for the friars who called on the nuns were not edifying either —could vow themselves to a way of life which they made no serious attempt to pursue. No lay or heretic assaulter of the abuses of monastic life was ever to write more ruthlessly of them than Teresa wrote of what she observed in the Convent of the Incarnation. But her writing days were still a long way ahead of her when she became a novice there.

She held to her intention of holiness. She kept her vows and observed the Carmelite Rule. And naturally, in a community of worldlings, became unpopular, nad was mocked at as a *poseuse*. And after two or three years of the religious life her health broke down again, and once more she was sent to the mountains to recuperate.

During this convalescence she met a young priest who attracted her very strongly, and in her autobiography she tells the story of her temptation, and of his, with perfect simplicity. However, she kept her vows and went back to her convent with much to consider about human desires and difficulties. And there she resumed contemplation of the cynical way of life of her companions in the Carmelite Order.

She fought her lonely way towards holiness, and also she watched human nature. And her work and writings were later to reveal that never has it been watched more shrewdly or realistically. She pondered too, all the European gossip of Luther and his Reformation, of England's secession from the Church, of the new preachings in Holland and France. She heard of the wide mission fields waiting in the West; she heard of the Jesuits, her own countrymen, Ignatius Loyola and Francis Xavier. And she read and considered the ancient ascetic rule of the first Carmelites of the Crusades.

She grew older; her health became increasingly and inexplicably bad; and as she drew to the end of her thirties she began to have mystical experiences. She suffered visions and intimations which were outside the natural order, and which caused her great distress and anxiety. She did her best to conceal these from everyone but her spiritual director— but they were overwhelming and constant, and it was impossible for her to escape becoming an object of gossip and surmise.

We cannot speak of her visions here. We are not fitted to do so, and in any case she could not bear to have them mentioned. During the time when she struggled with them in the difficult atmosphere of the Convent of the Incarnation, she was never certain whence they came, or whether they were hallucinations, visitations of the devil, or divine intimations. All that we can say here is that she went through them with great courage and discretion, whilst brilliantly preserving her own particularly high brand of sanity; and that when she was commanded by her confessor, under obedience, to write down what she could of her spiritual battle, she braced herself and wrote an autobiography which is not only a classic of prose writing, but also, by the simplicity and modesty with which it attempts to capture the ineffable, almost indeed captures it. And chiefly — and now we get to the point where her greatness is to begin to emerge— we can say that she came out from her visionary period *a saint*. Completely schooled in holiness at last, in perpetual and unclouded communion with God. So all her life became a form of happy prayer. But also now, in command

of her whole soul at last, she knew what she had to do with the remainder of her time on earth.

So she went to work. She reformed, refounded the Carmelite Order, both of monks and nuns. In her forty-eighth year, ill and unknown, or known only as a suspect, she left the incarnation Convent with four followers— young nuns who admired her — an founded a house of *Discalced* (Barefoot) Carmelites, under a new-old rule, at the other side of the little town of Avila. The Convent of San Jose.

The authorities of the Church of Spain were aghast at her impudence. Battle was joined at once. The King, the Papal Nuncio, the Pope, the heads of various Orders— all were swept into the new dispute. She was certainly left in no doubt that she had started something. But her sword was drawn for truth and Reform— and she was never again to sheathe it.

There is no space here even to outline the immense and vivid story of the last eighteen years of her life —but it is best read in her own writings. She died in 1582, whe she was sixty seven. She was worn out in body then, and somewhat anxious in mind, for there was still much that she wished to do to secure her Reform. But, she had founded sixteen convents and many monasteries in Spain, and she had stirred up a storm about religious duty and responsibility which was permanently to influence the Church throughout the world.

Now, according to what we believe, her practical accomplishment may or may not strike as us significant. And indeed the moral philosophy from which it sprang— her insistence on the vital place in life of holiness, self denial and modesty —may seem to some irrelevant. But we need not argue that. Teresa *qua* saint is outside our scope of measurement here. The point is that *in herself*, however little we may care about her work, she has left us an example of the human spirit at the top of its form.

To begin with: everything she laid her hand to she did, not well but superlatively well. Her education had been sketchy indeed and she was not an intellectual; but she thought with perfect clarity, and she wrote as a natural master. All her writing shines like crystal, and has a ring of pure vigour for which the best word I can find is "masculine." She wrote very fast, in a large, noble handwriting, and she never revised. Her later works, *The Foundations* and *Letters*, are models of ironic wisdom and enlightenment. Her *The way of Perfection* is a limpid, perfect guide to holiness. Her poetry, the great personal songs of her love of God as well as the light verses she wrote to amuse her nuns on feast days, all have the lucid accuracy of phrase which is the great clue to her whole nature.

For that is what distinguishes her particularly, I think — her sheer accuracy of mind. In business, in politics, in moral or emotional issues, in spiritual troubles, she couldn't fool herself, and it was impossible for anyone else to fool her. In the political battle for Reform, she produced the grasp and methods of a great barrister; in dealing with individuals, she was an ice cool and very tolerant psychologist; with the sick or the very young or the thoroughly silly she could be simplicity and good nature incarnate. But when she contemplated God and eternity, she was a poet in Spain's front rank. She was the lifelong friend of the great poet, St. John of The Cross— one of the first of her reformed Carmelite monks; but she was also the confidante of the silliest of her novices, and of her most touchy prioresses. She was indeed all things to all men, and yet for ever enterly her own— or, as she would have said, her Lord's. She cooked and scrubbed in all her convents; she was said to be the best cook in the Order; she washed and darned her shabby habit; she rode all over Spain in all weathers and through all her illnesses, on stubborn, saddleless donkeys that were always throwing her to the ground and breaking her bones. She wrote immortal volumes without the least thought for their immortality, but only because they seemed expedient then to God's cause. She fell foul of the Inquisition, but it could not catch her out. She maddened authority again and again. But all the waves and mischance broke against the rock of her greatness — and she towered, still towers, out of a century of great men.

I cannot prove this to you here: I can only state it. Quotations from her might help, but if I began I should find it hard to stop quoting her. Read her. Read just her *Letters*, and see if she is not a personality in a million. Witty, sharp shooting, burningly wise, and very modest. Quick as light in perception and in thought. And if you are afraid of her visions, remember that so was she, and wanted no meddling with them. "The best things I know came to me by obedience, not be revelation."

The Church canonized her in 1622, forty years after her death, with St. Ignatius Loyola and St. Francis Xavier. Three soldiers ot the spirit; three immortal Spaniards.

—Women's Journal.
London, England.

Priest Tells of 24 Years Behind Iron Curtain of Russia

— By E. P. Schwartz

All of the evils against which the Allies fought in World War II., and which a United Nations conference seeks to purge from the postwar world, exist today in an even worse degree in darkest Russia under the communist Soviet Union, is the report brought out by the Rev. Patrick O'Malley of Dublin, Ireland, after 24 years behind the 'iron curtain."

A totalitarian dictatorship, crueler than 'fascist" or "nazi", "gestapo" terrorism; despotic rule by a minorityparty, which holds a great people in enslavement; savage pagan brutality in the persecution of religion; martyrdom of Catholic Christians for their faith; and a national inferiority complex, preparing behind an iron curtain of secrecy, for its challange of aggression to the rest of the world— all these things, reports Dr. O'Malley, charactertize the Soviet Union today.

The people of Russia, he says, do not even know the meaning of the words which Russia's diplomats use in their exchanges with others of the United Nations. The United States, he asserts, will wait in vain for any "gratitude" from Russians for our help in the world war because, he points out, the Russians do not even know we helped them. All vestige of the American manufacture of airplanes, army trucks and other machines were obliterated and Russian numerals identifying these machines as the product of specific plants here and there in Russia, were painted on them before they came into the country, the doctor says. Sometimes, to avoid delay in transit, this was done at the American factory making the articles!

An Ohio physician before he entered the priesthood many years ago,

Father O'Malley was one of the co-founders in 1924 of a society of medical missionaries who worked in China and Asiatic Russia and, sometime later, when the church called for volunteers for the Russian apostolate, Dr. O'Malley with several of his friends were among the first to go in.

Ordained in the Russian Uniate rite, these priests— a score of them, he says— all practiced their lay professions while carrying the consolations of holy religion to starved souls of hungry millions behind the dark curtain of official paganism. A fiction of "token" religion was offered by the Reds in parts of European Russia, in the vicinity of the capital, where Russians are permitted to attend Orthodox services, but parents are forbidden to teach religion in the home. Children who report any such teaching are awarded and the praents are banished to Siberia; and Siberia under the Communists is no whit gentler than under the czars.

Prisoner for Six Years in Siberia

Dr. O'Malley should know because for the last 6 years he has been a prisoner in a Siberian work camp. For 18 years, the priest practiced medicine in Asiatic Russia, bringing forbidden religion to thousands who cherish the Christian faith in secret. The mission field in Russia today is every bit as challenging as that which faced the early Christian apostles who met martyrdom in many pagan lands.

Japanese are gentlemen in comparison," says Doctor O'Malley. The Christian conversion of a made over Japan is not at all unlikely, and even the confusion and chaos of central Europe can be resolved, but the vast area under Soviet rule is today's "Dark Continent," the priest asserts.

Dr. O'Malley passed through Indiana recently on his way to Montreal, where he was to catch a ship for Ireland. Oddly enough, his haste was due to his eagerness to complete arrangements for an early return to his work in Russia. "It is my vocation," the aging man said simply.

The Rev. Father Anthony Suelzer, one of the assistants at St. Vincent's in Elkhart, quirked an inquisitive eyebrow when a noon-day caller introduced himself as "Father O'Malley of the Uniate Rite," explaining that he was fasting and wished to receive Holy Communion. Over breakfast during a brief rest at the rectory, Father O'Malley related to Father Suelzer, the Rev. Father James P. Conroy and a correspondent for Our Sunday Visitor, some of the circumstances of his apostolate.

A young Russian whose shot-shattered arm had been saved by the doctor's surgery turned the old man in. In the final stages of the boy's recovery he asked a nurse if there were not a monk hiding out somewhere as he wished to "go to confession." The nurse asked if he were Russian or Uniate. Sensing a "bigger catch" if he turned in a Roman Catholic, the young man answered "Uniate."

"If you're Uniate," the nurse said innocently, "you can go to confession to the doctor."

That night three Russian soldiers came to arrest Dr. O'Malley. Without any trial or accusation, he was bundled off to Siberia, to a work camp near Lake Baikal. He was beaten severly, in an effort to torture him into a disclosure of the whereabouts of the "bishop" and some 18 other missionaries; but for their own safety in such circumstances, he said, the priest honestly do not know where the others are. His body bears bayonet scars to testify to Russian brutality during the six years in prison slavery.

Priests and Religious Tortured and Killed

The Rev. Father Maurice Cassidy was shot and numerous other priests and religious tortured and slain. Two young Polish nuns, whose modesty was offensive to their pagan captors, were seized for a minor infraction and hanged in the camp where their young bodies swung at ropes' ends until the skeletons disintegrated. Christians of all denominations — many Polish priests and nuns, Lutherans and other faiths, shared the concentration camp with him.

During all the time they read Pravda avidly. For, like its name which means Truth, the Reds' official newspaper was a perverse guide to truth. "Just the opposite of anything it said was usually close to the facts," the doctor explained.

The circumstances of his rescue and his escape from Russia, and working his steamship passage to America, were not disclosed for the safety of those who aided him. In the custody of two young veterans of the Polish Legion, Dr. O'Malley motored across the United States and took ship at the week-end for Ireland.

A book which he has prepared will disclose more of the story behind the iron curtain of despotic paganism, the timing of its preparation and release being a matter for his church superiors, Father O'Malley stated.

People Ask—

Does the Catholic Church recognize the Greek Orthodox Church as part of itself?

Ans.: No. As a matter of fact there is no one Greek Orthodox Church. There are many independent Greek Churches. They originated by rebellion against the Catholic Church in the ninth century and have split up into many different allegiances. As long as they refuse to submit to the authority of the Catholic Church they are as much outside the Catholic Church as the Protestant variations.

How does the Greek Church differ from the Catholic Church?

Ans.: The Greek Churches are both schismatical and heretical. They are separated from the obedience due to the authority of Christ in His true Church. They acknowledge no infallible head. They may retain valid orders and the Mass— things which Protestantism lost — but they have fallen into errors concerning the Holy Trinity, the Immaculate Conception, Purgatory, and various other points of Christian doctrine.

A Pole Speaks His Mind

—*By Alexander Janta*

I was an officer in the Polish Armored Division, which closed the gap at Falaise, and took part in the liberation of Belgium and Holland. I am one of those who fought shoulder to shoulder with their Western allies. I spent two and a half years in a German prison camp. I risked my life in a successful escape in order that

We may smugly imagine that Polish anger is aimed solely at Russia. We are wrong. Poland has lost faith in the West; and the West has lost a friend.

I might risk it again for our common victory.

I feel that I hae earned the moral right to speak my mind to Americans and Britons, even if what I have to say is not pleasant. Though you seem to have forgotten we were all comrades-in-arms in a noble cause, my colleagues and I remember. We shall always remember.

By a fortunate accident, I am among those who can still talk without inhibitions. My claim to a right to be heard is therefore backed up by a deep awareness of my duty to make you listen. I demand your attention as a debt of honor.

That noble cause in which we were joined was implicit in the kind of enemy we were fighting. But it also made explicit: in the Atlantic Charter and other great allied declarations of future freedoms. We naturally translated those flaming principles and promises into specific hopes. We accepted them literally, perhaps naively, as specific pledges of independence, the integrity of our blood-soaked soil, a chance to build a free, democratic life patterned on our own dreams and capacities.

Those pledges have been broken, those hopes violated. A regime imposed from outside is enthroned in Warsaw. Nearly half of my country's territory and a large part of its populations have been cut off without consulting the people. The dream of democracy has turned into a mockery. An alien way of life has been riveted on the truncated body of our country.

These are the facts. They cannot be quite smothered in diplomatic rhetoric and face-saving formulas. The most horrifying fact of all —the one that impels me to address you, my former comrades-in-arms— is that the tragedy has come to pass with the consent, with outright connivance, of Britain and the United States.

You can, I am sure, understand my indignation as I survey the wreckage of the cause in which we fought and bled side by side. But you assume smugly, that our anger is directed entirely, or even mainly, against Soviet Russia. In this you are mistaken, deeply mistaken. And somehow your mistake seems to me to aggravate your fault.

After all, we could not and did not expect respect for our soil and our national aspirations from the Soviet Government. We shared none of your illusions about that dictatorship. We had lived too close to its works to be taken in by its words. Moreoyer, we knew that the people of Russia, however they might feel, were helpless to curb or even influence their rulers.

No, our indignation is directed against the Western democracies on whose plighted word, on whose leadership and passionate reassurances, we staked our national soul. It is the indignation shot through with bewilderment — the kind one feels for his friends, not for enemies. We have been hurt, degraded, oppressed by the Russians. But we believe that we have been betrayed by the British and Americans— that, in your vivid English phrase, we have been "sold down the river" of power politics.

Nor can we absolve you, the individual citizen, from a share in the fearful blame. Unlike the Russians, you have the responsibility born of democratic advantages. Your silence on the enslavement of my country,on the betrayal, therefore, of our common cause— is not enforced with bayonets and firing squads. You have a right to review the record, to protest, to insist on amends.

We were the first to enter World War II. When Great Britain and France declared war on September 3, 1939, my country was already bomb-battered. For three days it had stood steadfastly alone against an enemy whose fire power was seventy-two times greater than

ours. With the news of the Anglo-French declaration, a wave of unbounded enthusiasm swept through the land. Spontaneous demonstrators in front of the French and British embassies in Warsaw shouted in ecstasy of fellow feeling.

"We are no longer alone!" people repeated. Little did they suspect the unpreparadness of the two nations, one of which claimed complete mastery of the seas while othe other boasted the greatest army in the world. Our people and I took it for granted that military help would soon arrive to stem the tides of death pouring over their homes.

France was bound to us by an alliance that was supposed to work automatically is case of aggression. Great Britain had guaranteed our country's borders two hours after the pact of Hitler and Stalin shattered the last doubts as to the ultimate intentions of our powerful neighbors. We were reduced to the condition of a buffer nation— which, according to one famous definition is "a small state set up by bigger states as an artillery range."

It was without doubt precisely that British guarantee that stiffened my nation's will to resist. In the minds of our people, always eager to defend a good cause, it sealed the decision to accept unconditional conflict, to reject contemptuously the proferred conditional surrender.

The Allies did nothing, presumably could do nothing, in September to relieve even for a moment the terrific pressure applied by Hitler to our land.

The Soviet Union— bound to Poland by a nonaggression pact that still had six years to run— made quick use of its patrnership with the Nazi invader. The Russian armed intervention on September 17 cut short Polish posibilities of resistance, enabling Hitler to turn that much sooner against the West. Nevertheless, our great sacrifice gave nine invaluable months to France, well over a year to Great Britain.

Both the Battle of France and the Battle of England found our Government supported by our armed forces defending first French soil, then British skies, as if they were their own. We were prominent among "the few to whom so many owed so much." This truth was acknowledged by all allied leaders, gratefully, without quibbling. The Poles, now thoroughly aware of the length and the bitterness of the struggle, both at home and abroad, did not once fail in all-out loyalty to the choice they had made. We were with the Western powers—for better or worse, for "life and death." Those were Churchill's words, addressed to General Sikorski when he came oevr with his government and his army, which included two thousand trained fliers. We were the only active ally Britain had at that moment against the whole massed might of Germany and Italy.

The Germans meanwhile sought to convince our people they were fighting in vain and only in the interests of a foreign power. They covered occupied Warsaw with posters picturing a wounded, haggard Polish soldier against the ruins of his home town, with the inscription: "England. This is your work!" The death sentence was announced for anyone damaging these posters. But the people of Warsaw tore them off, almost under the noses of the invaders. A teen-age girl was caught in the act—and shot. *The first casualty in the Polish underground thus died defending Great Britain's honor.* I recommend this fact to Britons proud of their sense of sportsmanship.

It was on the foundation of trust in Britain that an effective Polish Home Army was organized; that no quislings appeared; that our resistance grew and deepened. True

to their generous nature, our men staked all on one card, confident of winning.

For two years military and political initiative was in the enemy's hands. By choosing to attack Soviet Russia, Hitler drove that country from benevolent neutrality into the camp of the allies, of whom we were the first and the most cruelly punished. It was at this juncture that tens of thousands of our underground and overground fighters heard the most thrilling announcement of the war.

I refer, of course, to the Atlantic Charter, bearing the signatures of two great men whom we all were ready to follow blindly, Roosevelt and Churchill. It came to us as an unequivocal confirmation of the principles for which we had at this time shed more blood than all the allied nations combined.

On September 24, 1941, full adherence to the Atlantic Charter was pledged in London by the Government of Poland and by Ivan M. Maisky for the Soviet Union. The slogan advanced by General Sikorski—"let bygones be bygones" — which had already taken substance in an agreement with Russia, seemed justified. At the second meeting of the inter-allied Conference, Maisky declared:

"The Soviet Union, which defends the right to establish its own social order and its own government, has consistently and with full force denounced all violations of the sovereign rights of peoples, all aggressions and aggressors, any and all attempts of aggressive nations to impose their will on other peoples and to involve them in war."

The deeds that followed— like the deed which had preceded —were in stark contradiction to these words.

The drama of Polish-Russian relations is too well known to require reiteration here. It became obvious that Russia was determined to turn Poland toward Moscow, even if the Polish backbone had to be broken in the process.

The more apparent thns intention became, the more fervently Polish hopes were turned to the West. I know, because we talked of these things in our barracks, in the foul Nazi prison camps, on battlefields. "With leaders like Roosevelt and Churchill we cannot be let down," we assured one another.

Preparations for the Home Army's ultimate tasks continued. The home country gave endless proofs of implicit and unablridged faith in its London Government, ever after the Russians had broken relations and begun to fashion a regime of their own Polish "patriots" of Comintern lineage. We continued to die for our common cause, inside our own country ,and outside, scarcely conscious that conniving politicians had almost forgotten the nature of that cause.

When Churchill, in the spring of 1944, to appease Stalin, proclaimed the so-called Curzon Line a just frontier between Poland and Russia, veteran Polish airmen, the surviving participants of the Battle of Britain, decided as a body to protest by handing back the decorations won in defending London. They were dissuaded with great difficulty.

The Poles held on tight to their illusions. They simply could not accept the thought that they who had taken the first blows of the war might be discarded and treated like a conquered enemy nation. Once the war was over, we told ourselves, our sacrifices would be remembered; the Atlantic Charter and the lofty promises of the war would not be forgotten. We shouted down our doubts.

Churchill himself undertook to knock the props from under these illusions. Perhaps the vigor of his behavior will provide historians with a clue to his bad conscience. The Polish problem was developing into a test case of the genuineness of democratic professions and idealistic pledges. It had to be removed to make way for power deals. Mr. Churchill took the scabrous job on himself.

This was in the summer of 1944, in Moscow. After preliminary conferences with Stalin, he summoned Mikolajczyk, then Polish Prime Minister in London. "This must be settled here and now!" Churchill exclaimed, demanding that the Polish leader agree to the Polish partition and the other humiliating terms which were subsequently nailed down in Yalta without consulting the Poles. Mikolajczyk, of course, refused.

According to eyewitnesses, whose accounts are supported by the transcript which I have read, the scene was a duplicate of the one in which Hitler had hurled his ultimatum at Schuschnigg, prior to the occupation of Austria. The Polish Premier answered the shouted threats and insults of the British Premier calmly, sadly. He explained that he had no power to barter the rights of his country. "I am not going to sign a death verdict on myself," he said. "I can only protest," were his last words.

The attempt to strangle Poland with Polish hands thus failed. The strangulation was carried through subsequently at Yalta. For our consistent faith and incalculable sacrifices, we were paid off by being consigned to a totalitarian orbit; the centuries in which it had struggled to defend Western civilization, to make itself part of that civilization, were cancelled out. Poland's territory was slashed, its sovereignty insulted, its self-respect trodden under foot. Those Nazi posters which we had died to destroy were given a semblance of veracity by the very leaders who had drafted the Atlantic Charter.

Now, perhaps, you begin to understand why Poles can be far more bitter, more heartsick, about Britain and America than about Russia.

The crime of Yalta was followed by a series of shocking compromises with principle that put out every last flicker of trust in the Western allies. Sixteen heroic leaders of the Polish Underground were kidnapped by Russia with unwitting Anglo-American help. For a brief moment the democratic conscience seemed touched; there was a flare-up of the old light. Then another compromise was worked out, this time by Harry Hopkins, and darkness prevailed; the sixteen and through them the whole of the Underground, the whole of the Polish people— were abandoned to the untender mercies of the Kremlin.

Yalta's promised "broadening" of the Moscow-made Committee of Polish Patriots, later converted into the interim Lublin government, turned into low farce. The hand-tooled committee, regarded by the majority of Polish people as agents of a foreign power, was installed as the ruling regime. The aims of Moscow were quite clear. Here, as in the Baltic nations previously, a controlled government would serve as prelude to Poland's ultimate absorption into the Soviet Union. Neither Stalin's methods nor purposes surprised us who have lived so close to his dictatorship.

What did surprise us and shock us was the ease and speed with which our Western allies, who had solemnly pledged to defend human freedom even in former enemy countries, recognized Russia's instrument of expansion in Poland. Here was expediency reduced to its lowest, most cynical level.

For those who believe in democracy, who had looked upon Britain and America as defenders of ideals of freedom, the ugly business was not only a political tragedy but a spirit-

ual disaster. Those of us who considered ourselves Westerners, champions of the principles embodied in the American and British systems, felt ourselves intellectually orphaned. We could only stare in disbelief while the democratic West, like Pilate, attempted to wash its hands of the affair.

Let me say it bluntly, for there is no polite way of saying it. The Western democracies cannot shift the blame to Russia. The great words with which we were fooled were British and American words. True, it is not the first time in history that selfish minded Westerners played a trick on us. But I doubt whether many will ever again be caught quite so easily. The demonstration that only might makes right has been impressed on our people as never before. That is your achievement, gentlemen of the West. I for one shall not be surprised if in any future conflict between West and East, the bulk of our nation sides with Russia and serves as a spearhead of Russian advance, a fanatic and passionate instrument of history's vengeance for a cold, calculating sellout.

I shan't like it, because I am of the West, body and soul. But I shall understand it. Nor will you, now so ready to forget, so eager to close the account and go to bed, be able to blame a deeply frustrated people if they shut ther eyes and their hearts when another choice must be made. Especially if Russia should prove more reasonable, less brutal, more understanding and generaus, not to say intelligent, than expected.

—The Sign, Union City, N.J., Sept. '46

THE ATOM BOMB TREATIES

When Kaiser Wilhelm was reported to have said to the British Government, "But surely you are not going to war over a scrap of paper!" the world was properly indignant. To call the solemn treaty guaranteeing Belgian neutrality a scrap of paper! Kaiser Wilhelm was a generation ahead of his times. Many a solemn treaty has since then been of no more worth than the scrap paper it was written on. Including the Kellogg pact outlawing wars.

And now we are asked by the nation who sponsored so many non-aggression pacts, and broke them, to cease from making atom bombs, to scrap the ones made, and to share the "know how" of manufacture. And for guarantee? A treaty. Another solemn treaty on a scrap of paper. This one outlawing the military use of atomic energy through a covenant of nations, each nation to punish its own nationals should they violate the treaty terms.

In these days when treaties have become a mockery, such a proposition seriously made and truculently championed sounds starkly naive. We have learned from bloody experience, as have Poland, the Baltic States, and even Japan among others, that no nation can be trusted merely because it has pledged its faith. Honor among nations is as antiquated as chivalry in battle or gallantry among warriors in the days when knighthood was in flower.

And yet, it is a melancholy moral consideration that this should be so. The highest surety among nations, as among individuals, should be that solemn pledge which between nations is called a treaty and between individuals, a promise. No further guarantee should be necessary. For honor, integrity is at stake. An upright man would rather die than plan "welsh" after giving his solemn word. An honest nation would go to war rather than renege on its treaties.

—The Sign, Aug. '46, Union City, N.J.

Голос Спасителя

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 18, No. 12 YORKTON, SASK. December, 1946

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!— Пилипівка, Різдвянні Свята — от що приносить нам грудень, останній місяць року. Кожному тепер на гадці Різдвянні Свята, многі будуть святкувати їх по новому стилю. Їм наше Видавництво складає сердечні побажання Щасливих і Веселих Свят і обильних ласк від Божого Дитяти.

Св. Церква, наша Мати, теж має на мисли ці великі Свята Божої Любови і заздалегідь бажає приготовити нас до гідного і корисного відсвяткування їх у християнському дусі. То є значіння Пилипівки, то ціль посту, умертвлень і добрих діл, котрі виконуємо в тому часі. Щоби, роздумуючи про безмежну Любов і Доброту Бога, присилувати себе бути рівнож добрими. Тілько самолюбства, нетерпимости, ба й злоби в нашому щоденному житті, коли так щиро застановитися, що зміна на лучше і для нас самих пожадана і Богу мила, дійсно в дусі великих свят, до котрих приготовляємося. Усім будемо давати Різдвянні подарунки: родичам, дітям, кревним блищим і дальшим, приятелям і знакомим— лиш до Христа, котрого уродини готовимося святкувати, прийшлиби з голими руками?! Тож святої і ревної Пилипівки Вам усім, дорогі Читачі, а потім Веселих і Щасливих Свят!

* * *

Коли говоримо про Різдвянні дарунки і желання— нехай вони будуть натхненими християнським духом, нехай видніе в них любов і вдячність до Христа Спасителя і нехай побуджують до тої ж любови і вдячності тих, котрих обдаровуємо. Кругом нас повно поганського духа— навіть у відношенні до самого Різдва— не позваляймо щоби й нас поглотив. Нехай уже сама картка з желаннями дише релігійним духом.

Гарним, тревалим і відповідним дарунком Різдвяним є річна передплата на Голос Спасителя, дійсно дарунок, що обявляє Вашу християнську, надприродну любов та бажання правдивого добра. Дарунок, що певно принесе духовну користь не лиш раз, а що місяця через цілий рік, що може стати зворотною точкою в житті Вашого Приятеля.

Для заохоти, щоби з нагоди Свят якнайбільше поширити Голос Спасителя і впровадити його в кожну нашу християнську хату, **Видавництво знизило передплату на 75с (1.00 в Зл. Державах)**— наш Різдвянний дарунок нашим Приятелям. Перечитайте уважно картку, що йде з цим числом і подбайте, щоби Ваші Приятелі дістали в дарунку Голос Спасителя. Лиш пришліть свое замовлення зараз, щоби ми могли повідомити їх про Ваш дарунок завчасу перед Святами.

* * *

На висилку Голосу Спасителя скитальцям жертвували: П. В. Осадчук 1.00, пані А. Зубрицька 1.00, п. Е. Рис 2.50, пані Т. Валечна 1.25, п. М. Миськів 2.00, пані П. Залуска 1.00.

* * *

Жертви на Пресовий Фонд: п. П. Сеньків 50ц., пані К. Духнич 5.00; п. І. Біленький 1.00; п. М. Барановський 25ц., пані А. Лесник 1.00, п. В. Мацелюх 75ц, панна Е. Калужняцька 1.00. пані П. Олексевич 1.00, Н.Н. 1.00, А.

(Продовження на стороні IV)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. З чотирьох Христових Євангелистів **тільки один** росказує нам, як то Пречиста Діва Марія, сумуючи, Ісуса в Єрусалимі **шукала,** та й аж **третього дня** в Святині, між ученими книжниками, Його віднайшла. Чи знаєте, **котрий саме Євангелист** ту важну подію в святій Євангелії описує? **(Матей?... Марко?... Лука?... Іван?...**

2. **Що** пригадує нам **п'ята** Стація Хресної Дороги?

3. **При якій нагоді, та й до кого сказав Ісус:** "Це справді понад людську силу, одначе не понад силу Божу; всяка бо річ можлива Богові"?

4. **Скільки разів** співаємо **"подай Господи"** в часі Служби Божої?

5. Може бути, пригадуєте собі слова Святого Письма: "Браття, будьте тверезі, й пильнуйте, бо ворог ваш, діявол, мов той лев ревучий, крутиться кругом вас, шукаючи відповідної хвилі, щоб вас пожерти!"

Чи може сказати, **в котрій частині Святого Письма** згадані слова стоять записані?

6. **Що думаєте про таке твердження:** "Ясне сонце, що з високого неба світить нам, та й нас огрівае,— **це справді чудовий образ Божої Тройці"?**

Скажіть, **чому властиво** можемо порівнювати сонце до Пресвятої Тройці? Чи між сонцем і Таємницею відвічної Божої Тройці є яка подібність?

7. У наших Богослуженнях, при кінці майже кожної **ектенії,** священик або діякон співає: "Пресвятую, Пречистую, Преблагословенную, Славную Владичицу нашу, Богородицу і **Приснодіву Марію** со всіми Святими помянувши..." Скажіть, що означає слово **Приснодіва?**

8. Звідки властиво взявся звичай, що на Повечір'ї Великім на Різдво та й на Йордан співаємо так багато разів: "З нами Бог?" Чи є щось таке в Святому Письмі, на чім той звичай опирається?

9. Що священик не може висвятити другого священика на єпископа, це, без найменшого сумніву, всім нашим Дорогим Читачам знане. **Навіть коли б тисяча або й більш священиків** пробували висвячувати когось на єпископа, то він напевно єпископом не буде. **Тільки той, хто вже сам має епископські свячення, може їх другому передати.** Щоб одначе виразно зазначити, що ця справа є надзвичайно важна, Свята Церква установила закон, що кандидата на єпископа **мають висвячувати аж три епископи.** Отже одному єпископові не вільно самому висвячувати когось на єпископа. Він мусить на ту церемонію покликати двох інших єпископів до помочі. Такий із давен-давна існує в Церкві Христовій закон. Чи можете сказати **коли той важний** закон був ухвалений та проголошений?

10. Припустім, що хтось думає в неділю на Службі Божій причащатися, але пригадує собі, що вранці йому кров із зуба була пустилася. Правда, він намагався ту кров із уст виплювати, а все таке трохи крови й крізь горло до середини пішло. Ну,— що робити в такім випадку? Можна до Святого Причастя йти, чи ні?

11. Котре? з усіх Християнських Свят найдавніше та найважніше?

12. Кум із кумом завзято сперечались, коли ми властиво повинні святкувати Христове Різдво. Один завзято твердив, що 25-го грудня, а другий іще завзятіш повторяв, що 7-го січня. Нарешті один крикнув: "Та чого нам сперечатись? Ані ви, куме, не такі дуже великі вчені, ані я. От як будемо в церкві попросимо священика, щоб нам показав у Служебнику та й у Часослові, коли припадає Різдво. **Адже в тих церковних книгах напевно мусить бути зазначена виразна дата такого великого й важного Свята, як Різдво."** Другий кум дуже радо на те погодився. І от у найближчу неділю обидва вони заглянули до церковних книг. —Ну, і що ж вони там побачили?

НАША ПЕРЕПИСКА...
(Продовження з сторони II.)

Романюк 50ц., Д. Пастернак 5.00, пані А. Новак 50ц., С. Рис 2.00, А. Шевчук 1.00, п-во Т. і К. Олійник 3.75, П. Сліпець 1.00. **Із збірки на повитанні п-ва Др. Потоцьких передано нам 10.00, із збірки на весільній забаві в Олеші 2.00.**

Сердечне спасибі і "Боже благослови!" усім Жертводавцям.

* * *

Наші Приятелі і Ревнителі Голосу Спасителя трудяться щиро, щоби приєднувати нових читачів і передплатників. **п. С. Бігун** придбав знову одного передплатника, **п. Н. Сапеляк** рівнох одного, **пані М. В. Слота** і **Всч. о. І. Калуський** теж по одному.— **п. М. Татарину** завдячуємо 3 нових передплатників, **Преп. Сестрам** в Торонто двох, в Ріджайні одного. —**Пп. П. Знак, Д. Карапінка, М. Завальницький, В. Скобленюк** і **пані Е. Нагірна, А. Голодінка, Г. Баран**, постаралися, що оден з їх приятелів буде від тепер в рядах наших читачів.— Пані **М. Захода** в гарному і дуже скромному листі переслала нам передплату від трьох своїх приятелів. пані **Ю. Шутяк** від двох. —По одному новому приятелю придбали нам далі: **Всч. оо. Оленьчук** і **Сірий, пані М. Глюх, Гриців, М. Кондра, панна Т. Г. Петришин** і **пп. М. Скалуба, Д. Пастернак, В. Филипович, Г. Козяк, В. Качковський, І. Свергун, Г. Чемерис, А. Журик, К. Нагнибіда, М. Козицький** і **М. Мудрецький.**—

Адміністрація Г. С. висказує цим щирим Ревнителям своє щире признання. Нехай Бог благословить Вас і дарить обильними ласками!

* * *

Поручаємо побожним молитвам наших Читачів душі померших наших передплатників: о. Йосифа Дженджери, Григорія Кузя, Івана Крайника, Григорія Климчака.— Вічна їм память!

ЩИРИЙ ЛИСТ ВІД ЩИРИХ ЛЮДЕЙ

Високопреподобні Отці Монахи!— Перепрашаю сердечно, що я не заплатила на час за Місіонар "Голос Спасителя." За те посилаю вам 2 доляри, оден на передплату Місіонаря, а за другий прошу відправити Службу Божу за щасливу подорож о. Леонтія Юхновича до Америки. Він був парохом в нашому селі Опірци через 30 літ, а тепер на вигнанню в Салцбург в Австрії та просить о поратунок і поміч Опірецьких людей, що його знають.— Ми вислали їм три пакунки одежі і хочемо забрати їх до Америки, щоби не скитались десь по світу на старі літа. Тілько не знаємо чи їх допустять, бо вони вже у старшім віку, мають 60 літ, і є їх чотири особи, Отець з жінкою і два сини. — Тож ми просимо Вас, Отці духовні, принесіть ваші молитви яко офіру і просіть, щоби Господь Бог милосерний допоміг нам доконати того милосерного діла помогти нашому дорогому парохові приїхати з родиною до Америки, щоби ще які літа спокійно прожив при своїм народові і своїй гр.-католицькій Церкві. За то нехай Господь Бог нагородить вас щедро і поблагословить вашу працю, щоби ваш місячник став тижневником і находився в кожній хаті, в кожній християнській родині в Канаді і Америці. Слава Ісусу Христу!

Д. і Є. Сачко.

Від Редакції.— Дякуємо за гарний лист і сердечні желання. Наші молитви є з вами у цьому шляхотному підприняттю. Чи увінчається воно успіхом чи ні, ви певно потішили свого колишнього о. пароха та узискали великі заслуги перед Богом і своїм народом. Боже Вам благослови!

ВІД СКИТАЛЬЦІВ

Я перебуваю в українському таборі для виселенців у Брауншвайгу і студіюю разом з кількома товаришами на німецькій високій технічній школі. У нас відчувається брак добрих, особливо католицьких часописей та книжок.

Тому осміляюсь звернутися до вас з проханням, щоби висилати нам, оскільки можливо, кілька чисел вашого місячника, за що будемо вдячні.

Ми дуже радо передплатили би його, та, на жаль, не маємо можності переслати гроші.

Остаємося з правдивою пошаною та просимо вибачити нашу сміливість.— В. Деника.

* * *

Сьогодні дістала од вас лист, за который вам сердечно дякую, що не відкинули мого листа і що добру раду дали для мене, щоб не зробити для моєї родини клопоту. То ваша вірна правда, що як будемо просити Спасителя, то схоронить їх. Я що дня прошу Господа Бога, щоб поміг моїй родині пережити те погане життя.

Сердечно вам дякую за вашу науку, за ваше благословення. Як я отримала ваш лист, то заплакала, що еще есть наші люди на світі, которі можуть порадити.

Пишете, що вислали остатне число Голосу Спасителя. Я ще не отримала його, але думаю, що на днях отримаю. За то вам щиро дякую. Якщо можете, шліть його що місяця. Прошу прислати ціну тих книжок, я оплату вишлю.

Тепер напишу вам про себе. Родилась я в... 1928 року, 28. серпня. Якраз тоді був страшний голод на Україні, що люди ходили і падали як снопи на полю. Але Бог мене спас. Потім, як виросла, ходила до школи, де учили, що Бога нема, що то неправда, що люди балакають, що есть Бог. Прийдем до дому, питаєм матір, чи правда, що нема Бога. Мати говорить, ні, діти, Бог есть і нада моли-

тись до Його пильно. Не маєте права того говорити.

1941 року, як прийшов німець, не було добра — забирав до роботи, бив, катував, хто не хотів іти. Тепер я замужна, за Поляком, котрий вирвав мене з біди. Якби не він, то загинулаб була.

Тепер маю ще просьбу до вас. В польських газетах пишуть, що Канада потребує людей, що бере 4000 поляків, але їх не хочуть пустити— говорять, що вписалися до корпусу праці на два роки... потім буде видно. Та що з того, не знаємо, що ще буде за два роки. Ми чекати не можем, хотілосяби де-небудь виїхати і працювати, щоб бути спокійним, бо ми уже пережили гірке життя. Хотілосяби хоч трохи пожити спокійно.

Чи не моглиб ви побеспокоїтись за нас, щоби забрати нас, або дати адрес людей, що потребувалиб нас, то ми напишемо їм, бо хотілосьби бути з нашими людьми і спокійно працювати.

То така моя просьба до вас. Єще раз вам сердечно дякую за лист. Бувайте з Богом.

—Евгенія Рибак-Рибакевич.

Від Редакції.—У нас є адреса цих людей. Дуже радо подамо її, колиб хто з наших приятелів хотів помогти їм дістатися до Канади, щоби "хоч трохи прожити спокійно між нашими людьми."

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю сердечну подяку Ісусові і Матері Божій за ласки отримані в моїм життю. Посилаю 1 доляра на Службу Божу за здоровля моїх дітей і чоловіка.— М. Ошуст.

* * *

Найсолодшому Серцю Ісуса і Його св. Матері, св. Йосифові і св. Михаїлу— за вислухані молитви, за добре відбуті реколекції, як і за інші ласки—складаю щиру подяку та бажаю, щоби всі горнулися до тих Покровителів з вірою і на певно не заведуться. — С. Сузанна, СПНДМ.

* * *

Складаємо щиру подяку за поміч і вислухання молитов новій святій, Франціщі Габріні і радимо другим, щоби в потребах просили її заступництва.— СС. Служебниці П.Н.Д.М.

* * *

Сердечну подяку складаємо Господу Богу за Його ласку, що дозволив нам обоїм прожити 50 літ в подружю, котрого річницю будемо святкувати 16. листопада. Посилаємо 3 доляри на співану Службу Божу за наше здоровля, доляра на Молебен до Матінки Божої і доляра на поширення Голосу Спасителя.— А. і В. Шевчук.

* * *

Складаю прилюдну подяку Найсолодшому Серцю Христовому і Страждучій Матінці Божій за велику ласку уздоровлення та многі інші ласки отримані.—С. Василія СПНДМ.

* * *

Складаємо щиру подяку Серцю Христовому і Матери Божій Неустаючої Помочі за всі ласки отримані в цілому році. Посилаємо передплату на Голос Спасителя і жертву $3.75 на пресовий фонд, разом 5 долярів.—Т. і К. Олійник.

* * *

Я обіцяла Матінці Божій, що подам до "Голосу Спасителя" подяку за вислухані молитви, як одна особа дуже хора виздоровіе. Богу слава і Пречистій Діві Марії! Та хора особа виздоровіла і вже працює. Я давніше мала зложити Божій Матінці цю прилюдну подяку, та була в Канаді на висвяченні мого брата на священика в Йорктоні і на його Першій Службі Божій в рідних сторонах у Модельфарм, та й перейнята захоплюючими торжествами я за все забула. Ще й досі ті великі торжества перед моїми очима. І навіть не можу помістити в моїй голові, що милосердний Господь обдарив такими великими несподіванками й радощами таке бідне сотворіння, яким я є.

Тепер отже сповняю свою обітницю і складаю прилюдну подяку Матінці Божій за виздоровлення згаданої особи й за многі інші отримані ласки!

—Сестра Григорія, С.ПНДМ.
Стемфорд, Зл. Держави.

ГЕМПТОН, САСК.

Похорон бл. п. Григорія Климчака

Дня 13. листопада ц.р. в йорктонськім шпиталі помер бл. п. Григорій Климчак. Прожив 80 років. Із села Витків Старий, повіт Камінка Струмілова, Західна Україна, приїхав до Канади 1897 р. і поселився біля Гемптон, Саск. Був одним із перших піонірів і організаторів українського життя в цім окрузі. Разом із другими поселенцями збудував у цім окрузі одну з перших, школу імени професора Миколи Олесьокова, що 1888 р. відвідав Канаду, а вернувши до Галичини, написав брошуру про Канаду, в котрій заохотив наш український нарід їхати та поселюватись у Канаді. У цій школі учителює тепер Андрій, син покійника. Померший визначався релігійною й народньою свідомістю, жертвенністю на церковні й народні цілі та працьовитістю. Був членом-основником української католицької церкви Преображення Господнього на Донвел, Саск. Коли ж та церква згоріла ,став членом-основчиком церкви Преображення ГНІХ., збудованої в гарному українському стилі, на Дніпро, Саск.

Високо цінив добру книжку й пресу. Передплачував і залюбки читав Голос Спасителя та Українські Вісти. Місіонар Голос Спасителя так любив читати, що його передплачував не лиш для себе, але й для своїх кревних і приятелів.

У глибокім смутку полишив жену, 2ох відданих дочок і

бл. п. Гр. Климчак

шістьох синів, з котрих трьох є учителями, що вчились у Колегії св. Йосифа в Йорктон, Саск. Дві доньки: Мелянія й Юлія, в молодім віці, померли.

Похоронні Богослуження в хаті помершого та церкві 14 і 15 листопада відправив о. парох Роман Хомяк, ЧНІ. Людей було багато. У пращальнім слові отець підкреслив християнські чесноти, що окрашували душу помершого, вказав на

вірність і любов покійного до католицької Церкви та заохотив дітей наслідувати в цім свого батька, щоб тим чином зложити найкращий вінок з найкращих квітів на могилу дорогого батька.

В часі спільного обіду о. парох заохотив присутних до жертви на скитальців. По 1.00 жертвували: о. Р. Хомяк, ЧНІ., С. Стефанюк, Р. Крипякевич, С. Шордій, Н. Шордій, М. Киба, Ф. Віхніч, П. Киба, П. Нікота, М. Деренівський, Ю. Ягольницький, Н. Горчинський, Н. Крипякевич, В. Крипякевич, Ф. Крипякевич, М. Король, Н. Осьмінітий, А. Киба, М. Дембровський, посол Задерайко (Данієлс), Ів. Можилівський, Анд. Климчук, Олекса Климчук, П. Климчук; пані: Г. Киба, М. Деренівська, С. Киба, С. Шордій, О. Крипякевич; Лавр. Климчук 2.00; пані Н. Шордій 50ц., пані П. Герман 40. і пані П. Нікота 25ц. **Разом зібрано на скитальців $32.15 і** переслано їх до **Централі Українців Католиків**, 431 Мейн Стріт **Винипег**, Ман. Збірку цю перевели Віктор і Федь Крипякевичі. Крім того присутні зложили на руки пані Стефанії Киби, голови Товариства Апостольства Молитви, **$13.00 на Служби Божі за душу покійника.**.

Ось так гарними ділами присутні помянули того, що через ціле свое життя любив і до смерти вірним остав одній, святій, католицькій і апостольській Церкві та сам визначався жертвенністю на добрі ціли. Нехай всещедрий Ісус надгородить його невянучим вінцем небесної слави.

Парохіянин.

ОЛЕША, САСК.

Весільні дзвони

Дня 13 жовтня відбулося весілля в панства Івана й Анни Мадараш. Вони віддавали доньку Марію за Нестора Бігора. На весільній гостині пан Гр. Крочак з Леросс, Саск., сказав кілька заохочуючих слів до гостей і зібрав $27.00, які розділено:

На скитальців $16.00; на Сиротинець в Айтуні, Саск., $5.00, а по $2.00 на три українські часописи: Голос Спасителя, Українські Вісти і Будучність Нації.

Всім жертводавцям щира подяка, а молодятам желаємо Божого благословення та многих і щасливих літ!

"САЛУН" У СВОЇЙ ХАТІ

(Присвячено налоговим пиякам)

Коли ти жонатий і мусиш конче напиватися, отвори "салун" у своїй власній хаті. Будь одиноким кустомером і обійдешся без лайсенсу. Дай своїй жінці гроші, щоб купила ґалон горівки. Ґальон має шістьдесять девять чарок, знаєш. Купуй свої чарки горівки в жінки.

Коли перший ґальон минеться, жінка буде могла вложити до банку яких вісім долярів і ще на купно другого ґальону на дальший "бизнес." Як прожиеш десять літ і будеш все дупувати горівку в неї, а потім умреш:

Твоя жінка-вдова буде мати досить гроша, щоби справити тобі гідний похорон, дати належне виховання твоїм дітям, купити дім, віддатися знову але за порядного мущину — і забути, що тебе знала!

(З англійського).

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці Ш-ій окладинки)

1. Святий Євангелист Лука.

2. П'ята Стація Хресної Дороги пригадує нам, як то **Симон Киринейський помагав Ісусові двигати важкий хрест на Голгофту.**

3. Згадані Ісусові слова записані в тім самім розділі, де росказано про молодого багача, що приступив був до Ісуса, питаючи: "Учителю, скажи, будь ласка, що мені властиво робити, щоб осягнути вічне життя?" Ісус, як знаємо, відповів: "Заховуй заповіди!" Коли ж багач заявив, що він із малку намагавсь усі заповіди пильно заховувати, Ісус дав йому таку раду: "Якщо хочеш бути досконалий, іди, продай усе, що маєш, гроші роздай між убогих, а потім вертайсь, і ступай слідом за мною." Не подобалась одначе та Господня рада молодому багачеві, й він, засумований, відійшов. Тоді Господь сказав до своїх учнів: "Направду кажу вам, тяжко буде багачеві ввійти до Божого Царства. Легше верблюдові пройти крізь вушко від ігли, ніж багачеві до Царства Божого дістатись." Почувши таке надзвичайне слово з уст Божественного Вчителя, апостоли були дуже здивовані, й стали казати: "Ну, то хто ж властиво зможе спастись?" Тоді Ісус, поглянувши на них уважно, промовив: "Це справді понад людську силу, одначе не понад силу Божу; всяка бо річ можлива Богові."

4. "Подай Господи" співаємо на Службі Божій **дванадцять разів**, цебто **шість разів** після "Іже Херувими," й других **шість разів** після Освячення.

5. Ті слова записані в **першому листі святого Апостола Петра.**

6. Це дійсно прекрасне порівнання: **Як він сонця ясного народжується світло, так від Бога Отця народжується відвічний Божий Син. І, як від сонця й світла походить животворне тепло, так від Отця та Сина походить Третя Божа Особа, цебто Дух Святий.**

7. Слово **присно** по-українському означає **Все або Завжди.** Отже замість **Приснодіва,** можна б по-українському сказати **Вседіва** або **Завждидіва.** Цим словом наші Богослуження хочуть виразно зазначити, що Божа Мати, породивши Ісуса, **дівицтва свого не втратила, й на віки вічні осталась Дівою.**

8. Святий Пророк Ісай, кількасот років наперед, виразно сказав, що "Чиста Діва зачне в утробі своїй, і породить Сина; він буде **Еммануїл,**" цебто **"З нами Бог."** (Слово Еммануїл, це слово єврейське, що по-українському означає: "З нами Бог.") Свята Церква те слово славного Пророка впровадила до Повечір'я Великого, і тому власне на Різдво й на Йордан ми так багато разів співаємо "З нами Бог."

9. Той надзвичайно важний закон був ухвалений та проголошений **на першому Вселенському Соборі, в місті Нікеї (в** Малій Азії) **Року Божого 325.**

10. Коли хтось проковтнув трохи крови, що з зуба вранці пустилася, то він напевно може того самого дня до Святого Причастя приступити. В такім випадку не можна сказати, що він перед Святим Причастям **щось їв, або пив.**

11. Між усіми Християнськи-

ми Святами найдавніше та найважніше є Христове Воскресення.

12. Всі наші **Служебники, Часослови й Церковні Календарі** (від найдавніших часів аж по сьогоднішній день) одностайно та й однодушно кажуть нам, що Різдво Господа Нашого Ісуса Христа святкуємо **25-го грудня. Прошу добре вважати: 25-го грудня, а не 7-го січня!** Ця справа в наших церковних книгах так ясно й виразно зазначена, що на неї можна б зовсім сміло присягнути. Аякже!

СЛОВО НАШОГО ДУХОВЕНСТВА НА СОБОРЧИКУ В ЛЮВЕНІ

Греко-катол. Духовенство
Бельгії і Голяндії
зібране на Соборчику
в Лювені, 10. X. 1946.

До І. Є. Високопреосвященного Кир Івана Бучка,
Ексарха Укр. Катол. Церкви
в Західній Европі.
РИМ.

Ваша Ексцеленціє!
Високопреосв. Наш Архиєрею!

Греко-катол. духовенство, що обслугує наших укр. катол. вірних у Бельгії і Голяндії, зібране на Соборчику у Лювені, дня 10. X. 1946, прохає оцим Вашу Ексцеленцію, нашого одиного Епископа в Европі, прийняти вислови нашого синівського віддання, нашої пошани, відданості й любови уразі словами нашого щиро-християнського привіту для Вашої особи.

1. Однодушно складаємо на Ваші руки глибокий і рішучий протест проти увязнення нашої Єрархії в рідному краю, на чолі з Митрополтиом, та проти ліквідації усіми методами нашої Святої греко-Католицької Церкви, найдорожчого скарбу народу, що від тисячеліття берегла Україну перед найстрашнішою, бо моральною руїною.

2. Протестуємо усією душею проти жахливого релігійного переслідування греко-католицького духовенства й вірних у краю, в Західній Україні, що своєю жертвою, тортурами, муками й смертю в далекому Сибірі, засвідчило й засвідчує перед усім світом свою незломну католицьку Віру й привязання до св. Апостольського Трону.

3. Ми українське католицьке духовенство Бельгії і Голяндії лучимося духом у молитві з нашими Архиєреями мучениками, з нашими собратами і вірними. Шлемо їм глибокий поклін і молимося, щоб Всевишній дав їм сили пережити те жахливе пекло тортур і мук за св. Віру, як колись перші християне, за часів Нерона й Діоклетіяна.

4. Апелюємо до сумління усього католицького світу, приєднатися до нашого протесту й завзиваємо до днів молитви на інтенцію тих новітних мучеників, наших світлих Архиєїв, Єреїв і вірних, що своєю мукою, тортурами і кровю платять за тверде й непохитне привязання до Св. Апостольської Столиці й за любов до рідного краю.

5. Прохаємо Вашу Ексцеленцію передати ласкаво св. Отцеві Папі Пієві XII ті вислови наших почувань та нашу найсердечнішу подяку за його чудову енцикліку "Orientales Omnes," що остане вічним, документом мужної оборони нашої терпляючої Церкви, Найвищим Її Вождом перед усім світом, та за його предобре серце Батька, що з такою любовю помагає нашим скитальцям на чужині. Складаємо йому усі заяву нашої йому і святій Апостольській Столиці досмертної відданості, любови і послуху та вірності св. Католицькій Церкві і священичій Конгрегації для Східної Церкви аж до смерти!

Так нам допоможи, Боже
Люден, дня 10, X. 1946.

о. Пітрат, Я. Перрідон
о. др. М. Германюк, ЧНІ.
о. Дм. Савка
о. О. Деверт, ЧНІ
о. Ю. Мельничин, ЧСВВ.
о. др. Лотоцький, ЧСВВ.
о. М. Ван де Мале, ЧНІ.
о. А. Бульс, ЧНІ.
о. А. Колле, ЧНІ.
о. Л. Регарт, ЧНІ.
о. Л. Ванґансевінкель, ЧНІ.
о. Качмар
о. І. Тетерко
о. К. Більке ЧНІ.

ПОКРОВ ПРЕСВЯТОЇ

"Завтра архієрейська Служба Божа в Ліеж. Їдемо. Хоча ні в мене ні у вас грошей немає, але до завтра далеко. Бог добрий, гроші знайдуться"— каже преподобний Брат Павло ЧНІ.

Гроші знайшлися, і ми на першому храмовому торжестві в Ліеж. Парохом Ліежської душпастирської округи для українців католиків є такий сам скиталець як і ми, Всеч. о. Іван Тетерко. Між своїми парохіянами здобув собі повне довіря і любов. Усі горнуться до свойого молодого повного енергії та ініціятиви духовного провідника, радо витають його у себе дома, а діти таки на вулиці підбігають до нього, чіпаються його рук по двоє-троє нараз, щоби тільки блище нього, щебечуть на випередки та радіють. Зворушлива картина. Він віддав своїх вірних, людей знедолених, вирваних з рідної землі, позбавлених родини, хати і варстатів праці під захист Пресвятої Божої Матері, щоби Своїм Покровом втерла їхні сльози, захистила їх та оділа.

В старинній катедральній римо- католицькій церкві в Ліеж відпраляється архієрейська Служба Божа, до якої станув І. Є. От. Мітрат Яків Перрідон, настоятель української католицької церкви в Зах. Европі, в асисті Всеч. оо. др. М. Германюка ЧНІ., Ю. Мельничина ЧСВВ., Д. Савка, Ю. Лободича, Ігумен Люї ЧНІ. і І. Тетерка. Церква виповнена групами наших скитальців-робітників з краю Ліеж, Шарлеруа, Айсдеку, Намюру, Брюселі та Лювену. Між запрошеними гістьми були представники усіх жіночих і чоловічих чинів з Ліежу та всіх католицьких товариств і вселюд. По обох боках "Святая Святих" стояли хорунжі з жовто-блакитними прапорами наших робітників в Бельгії.

Під чужим небом у чужому храмі понеслися звуки української св. Літургії. Як дивна лунали вони в римо католицькій церкві. Як дивно чужими видалися мури цієї церкви і вся обстанова в порівнанні з нашими церковними ризами, нашими церковними мельодіями, нашим обрядом. Здавалося, що серед цієї обстановки забракло розмаху нашим мельодіям і голосам і наш хор співав цілу Службу Божу зворушливо несміливим піеніссімо.

Спомини понесли мене в Рідний Край, рідне місто. Тямлю як сьогодні, а це вже сорок літ

минуло в цього часу, як малою дівчинкою училася я в школі ім. Т. Шевченка у Львові. Над учительською катедрою висіла ікона Пресвятої Божої Матері, що своїм Покровом вкривала маленькі діти, які стояли навколішках біля Неї. Довкруги Її святої голови ніжна мрячно-голуба авреоля, що мрійливо тремтіла промінням і тонами красок зливалася з рослянo-блакитним Покровом. Скільки наших діточих мольб, скільки наших невинних бажань, скільки непорочних поглядів синіх, карих та зелених оценят приймила ця ікона Пресвятої. І сьогодні так живо, як ніколи, стануда мені ця ікона перед очима в ліежській катедрі св. Мартина. І так живо, як ніколи, вижалися мені події в шкільній лавці під Покровом Пресвятої. Так смішно діточі видалися мені всі учнівські "радості і трагедії" пережиті в цій лавці, в порівнанні з тим, що прийшлося мені пережити, і я мимоволі всьміхнулася і отямилася.

"Пресвятую, Пречистую, Преблагословенную, славную Владичицу нашу Богородицу.." "Возлюбім друг друга..." — понеслося повним барітоном під камяні склепіння старинного храму і відбилося відгомоном у бічних навах. Постелилося шовковими складками дрожаче тремольо "Вірую..." і поплило на хвилях вітру у безмежні простори. Може допливе і до наших рідних, що залишилися ген далеко на Україні. І знова спомини... Наш святоюрський храм у Львові і тисячі вірних, що приїзджали на день Покрови з дооколичних сіл. Сілоголовий маестат покійного Митрополита і довгі ряди шкільної молоді. Наші церковці на Поділлі, на Гуцулах, на Лемках, на Бойках, і по всій широкій Україні сьогодні і в минувшині і в давну-давнину у цілій нашій історичній мережі віддавали з великим пієтизмом честь Володарці української землі в день Покрови Пресвятої. Наші війська виходили в похід з піснею: "Нам поможе святий Юр і Пречистаа Мати волі добувати..." Посеред січового майдану пишалась церков Покрова. Культ Покрова серед нашого народу на протягу цілої нашої історії від Володимира В. аж по сьогоднішній день прегарно зясував у своїй проповіді Впр. о. др. Германюк. І. Є. о. Мітрат Яків Перрідон у своїому першому пастирському листі, виданому з нагоди першого храмового свята Покрова в Ліеж, згадав, що козаки після зруйнування Січі взяли з собою на скитальщину зі своєї січової церкви Чудотворну ікону Пресвятої, яка плакала сльозами над долею своїх беззахисних діток. І ми теж виходячи з рідного краю взяли з собою Її образ в серцях наших і Вона перша прийшла нам в допомогу, усюди відчуваємо над собою Її святий Покров.

З нагоди Храмового свята наспіли привітні листи від І. Є. папського нунція Фернандо Ченто з Брюселлі і І. Є. Кир Тозе Люї Керкгофа, епископа Ліежу.

Дай Боже, щоби це було наше перше й останнє храмове свято на вигнанні, під чужим, хмарним небом. Пречиста вимолить у свойого Єдинородного Сина кращу долю для нашої печальної Батьківщини і вкриваючи нас своїм омофором перед ворожими затіями, заведе нас під рідні стріхи.

Іванна Петрів.

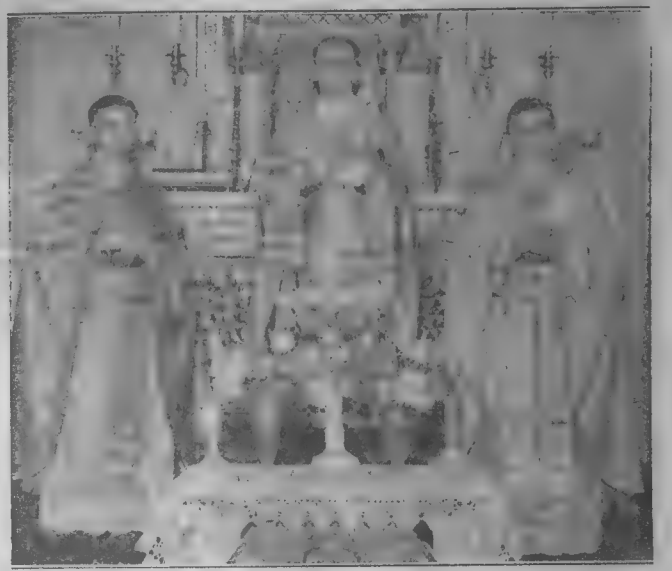

Зліва на право, Отці: Петро, Іван і Дмитро Лаптута, ЧНІ.

ЧУДОВИЙ ПРИКЛАД РОДИННОГО ВИХОВАННЯ

Згромадження Отців Найсвятішого Ізбавителя або, як кажуть, Редемптористів, діждалось одного з найгарніших моментів своєї історії. Цього року сім молодих юнаків покінчили в манастирі Отців Редемптористів свої науки, що їх Католицька Церква вимагає від тих, що хочуть бути священикам, й були висвячені через Їх Ексцеленцію Преосвященного Василія, Епископа Ординарія Українців Католиків в Канаді.

Ціле торжество зробило враження, що їх ніколи не забудуть ті, що на ньому були присутні. Та тільки пятьох були висвячені в Йорктоні на священиків, два поїхали на останні свячення до Злучених Держав, бо вони американці; були це Прп. оо. Созанський і Лаптута. Для їхніх батьків було б було занадто трудним бути в Йорктоні на свяченнях, і крім того бажали вони, щоб свячень уділив Епископ їхньої дієцезії. Їх Ексцеленція Преосв. Константин, Епископ Ординарій Американських Українців Католиків.

Після висвячень в Нюарку, оо. Созанський і Лаптута мали відправи в парохіях, з котрих походили. З тієї нагоди Бафало діждалось торжества, що в нас взагалі рідко трапляється,

Колегія оо. Редемптористів
Роблин, Ман.

ПРОСИМО
ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі Добродії:

А. Корженьовська 1.00, Н. Дідик 2.00, А. Гречка 4.00. По $5.00: Анеля Якимишин, О. Черевик і О. Товстега. По $10:00: Ів. Гриб і А. Лукій, та И. Лозінський $25.00.

Хто слідуючий? Щиро дякуємо за ласкаві жертви.
оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

якщо трапилось. В парохіяльній церкві в Бафало при престолі з тієї нагоди стали **три Отці Лаптути, всі сини й одинокі діти панства Лаптутів.** Хто це бачив і вміє думати, на того так сильно подіяло, що годі здержатись від сліз радости.

Тут ми подаємо світлини всіх трьох Отців Лаптутів: Петра, Дмитра й Івана. Щасливі батьки, що діждались такої чудової хвилі. Дав би Бог, щоб цей рідкий факт був ознакою великої праці й будучності Згромадження Отців Редемптористів в Америці, де вони мають так щирого й ласкавого Покровителя в особі Преосвященного Константина. Дав би Бог також, щоб траплялось в нас щораз частіше, що батьки так гарно виховають дітей і без ваганя віддають їх на Божу славу.

Многая літа всім молодим Отцям, їхнім батькам і всім тим, що причинились до їх висвячення.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Посилаю Вам 5 дол., з того оден доляр на відновлення моєї передплати на Голос Спасителя, оден доляр на передплату Голосу Спасителя для моєї доньки, а три доляри на поправу в церкві Матері Божої Неустаючої Помочі.— Голос Спасителя, се правдивий корм для душі і велика потіха і розрада в терпіннях і злиднях.

— І. Свергун.

* * *

Засилаю з цим листом 2 доляри, одного на відновлення нашої передплати а другого на передплату для нашої мами. — Памятаю, коли ще була малою дівчиною, як то все любила читати і другим розказувати про той гарний Місіонар. Нехай він буде улюблений усіми українськими серцями!— (пані) М. В. Слота.

* * *

Посилаю вам 2 доляри передплати на два роки. Прошу ласкаво висилати нам ваш улюблений часопис, я дуже люблю його читати. Коби Бог милосерний допоміг вам, щоби ви могли його висилати хоч раз на тиждень. Най Бог благословить вашу працю.— М. Брездень.

* * *

Моя передплата скінчилася. Дуже люблю читати Голос Спасителя і щиро хотівби подякувати вам у першім слові і панству Басарабам на другому місці. Через них я дістав Голос Спасителя і за те їм дуже вдячний. Жалую дуже, що тратимо таких добрих католиків і щирих працівників коло церкви, але видко що так мусить бути. Може на другій кольонії більше їх треба чим тут, най їм Бог щастить на новій кольонії. Голос Спасителя дуже люблю і хотівби, щоби приходив що тижня.— И. Рудницький.

* * *

Велика приємність посилати передплату на такий дорогий часопис як Голос Спасителя, бо кожний раз коли прийде, приносить нам духову поживу до хати. Я бажавби, щоб Голос Спасителя доходив до кожної хати, щоби люде інакше думали про нашу католицьку Церкву. Не булоби так багато тих перевертнів, що покинули свою Церкву і пішли манівцями по других сектах, котрі нам завсіди ворожі. Посилаю 2 доляри на передплату на 47. і 48. рік.

— В. Німець.

* * *

Одержала вісту про своїх двох братів, оден з них священником ЧСВВ. і я стараюся стягнути їх до Канади. За решта родини, а се за маму і двох братів не знаю ще нічого.

Я щиро прошу Вас о молитви, щоби Пречиста Діва, ця най краща опікунка небесна, заопікувалася щиро моєю ріднею і помогла мені стягнути їх до Канади. Просіть Пресвятого Серця Христового, щоби Воно ласкаво прийняло наші молитви і подало Свою поміч негідній рабині.—К. Пітел.

Від Ред.— Боже благослови Вам у Ваших заходах, пані Пітел. Радо лучимо свої молитви з Вашими.— Щодо передплати, всьо добре.

Залучаю одного доляра на передплату на Голос Спасителя. Дуже нам сподобався ваш місіонар. Рік тому ми й не знали, що тут в Канаді є так добрі книжки як Голос Спасителя. Видко, що маємо тут добрих приятелів, котрі заплатили для нас передплату на 1946 і до ни-

ПЕРЕД КУПНОМ

РОЗВІДАЙТЕСЬ КОНЧЕ ПРО НАШІ ЦІНИ

Хоругви, фелони, процесійні хрести, Плащениці, свічники, ионстранції, образи, кивоти, процесійні образи, патериці, чаші, павуки, свічки— й інші церковні річи.

Пишіть в рідній мові на адресу:

WILLIAM GROSS & CO.

322 Main Street, Winnipeg, Manitoba.

В. Левицький, властитель

нішнього дня не знаємо кому завдячуємо щастя, що запізнались з таким добрим місіонарем. Тепер самі відновляємо передплату на 1947 і просимо вас, дорогі Отці, щоби дали нам знати хто запренумерував Голос Спасителя для нас торік, бо ми любилиб подякувати тій особі за таку щиру прихильність до нас. Желаємо вам Божого благословенства.

П. Чайковський.

Від Редакції.—Дякуємо Вам, д-во Чайковські і тішимось, що завдяки щирості Вашого незнаного Приятеля Ви рівнож тепер у рядах наших вірних Приятелів. Ваш незнаний Приятель певно не бажав собі, щоби його імя оголосити— хотів, щоби "ліва рука не знала, що робить права." Однак він певно знає про Вашу щиру оцінку його приязного діла, бо читає цей Ваш лист і певно відчуває тимбільшу сатисфакцію, що не завівся в надії на Вас. І ми йому вдячні за його щиру співпрацю і лишаємо йому— коли буде вважати відповідним— щоби сам признався Вам. Ми маємо, Богу дякувати, чимало таких щирих приятелів і гордимося ними та бажаємо, щоби много наших прихильників ішли за їх приміром.

* * *

Посилаю вам два доляри яко передплату на Голос Спасителя для двох нових передплатників, котрих адреси подаю. Нехай Голос Спасителя розходиться по цілій кулі земській і просвічує тих, що жиють в темноті, потішає тих, що в нужді і отвирає очі тим, що в багацтві.

— Ю. Шутяк.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 18, ч. 12 **Грудень** **1946**

ЕНЦИКЛІКА СВ. ОТЦЯ ПАПИ ПІЯ XII

В 350-ЛІТТЯ З'ЄДИНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ З АПОСТОЛЬСЬКИМ ПРЕСТОЛОМ

(Докінчення

II.

Так отже переглянувши загальним і звязким способом історію цього щасливого з'єднення та приглянувшись до його чергувань, раз веселих, раз дуже сумних, насувається нам ось таке питання: Що принесло цього роду з'єднення українському народові і його Церкві? Які здобутки і користі припали їм від цієї Апостольської Столиці від Римських Папів? Коли відповідаємо як слід на ці питаня, уважаємо, що робимо щось дуже відповідне і дуже корисне, бо не бракує зовсім таких, які спеціяльно те берестейське з'єднення ненавидять і завзято наступають. Передовсім треба зазначити, що Наші Попередники кожного часу старалися всіми силами оберігати і зберігати законні обряди Українців. Коли їхні владики через висланих у цій справі до Риму епископів володимирського і луцького просили в Римського Папи, "щоб Його Святість зволив зберегти і потвердити уділювання Святих Тайн, обряди і служби Східної Церкви цілоненарушено і тим способом, яким їх уживано в часі з'єднення, та іменем своїм і своїх наслідників запевнити, що в цьому предметі ніколи не будуть впроваджувані якінебудь новини" (А. Тайнер: Тамже, стор. 237), Климентий VIII. вволив ласкаво їхнім проханням і зарядив, щоб у цьому предметі загалом ніщо не було змінюване. Навіть уживання григоріянського календаря їм не накинено, хоч спершу виглядало, що українці мають прийняти його, задержуючи літургічний календар східного обряду. Таким чином вони аж до наших часів можуть свобідно користуватися юліянським календарем.

Пошана Митрополита

Крім цього той сам Наш Попередник своїм письмом з дня 23 лютня 1596 р. погодився на те, щоб митрополит потверджував вибір законно іменованих українських епископів згідно з постановою за-

ключеного з'єднання та давньою дисципліною Східної Церкви. Інші Наші Попередники признали Митрополитові право основувати нижчі і вищі школи на всіх українських областях і свобідно й дозволено назначувати для них керівників та вчителів до своєї вподоби. Крім цього рішили, щоб Українці не були трактовані гірше як інші католики, у предметі наділювання духовними ласками. Тому Вони бажали, щоб Українці нарівні з іншими вірними користувалися зараз і в майбутньому всіми ласками відпустів, якщо тільки вони також повинуються всім конечним приписаним умовинам. Павло V. наділив усіх тих, що побирали науку в школах, основаних митрополитами, всіма спеціяльними ласками, якими Римські Папи наділили питомців Марійських Дружин, заснованих у святих домах Ісусового Товариства, а тим, що відбувають духовні вправи в монастирях св. Василія, Урбан VIII. надав ласки відпустів, признані черцям схоластикам Ісусового Товариства.

З цього виходить ясно, що Наші Попередники завжди виявляли Українцям таку самісіньку любов, як іншим католикам латинського обряду. Так само від найдавніших часів Вони боронили прав та привілеїв їхньої єрархії. Бо, як дехто з латинників обстоював, що обряд Українців є нижчий ступнем і гідністю та як навіть деякі з латинських єпископів настоювали на те, щоб українські владики не користувалися повними єпископськими правами і властями, але були їм підчинені, Апостольська Столиця відкинула такі несправедливі посягання і думки та видала рішення з дня 28. вересня 1643 року, заряджуючи в ньому ось що: "На доповідь Його Еміненції кардинала Памфілія про різні рішення того частного собору з дня 14. серпня минулого року, яким постановлюється, що українські з'єднені єпископи є єпископами, так їх треба називати і за таких уважати. Крім цього одобрено рішення того собору, яким постановляється, що українські епископи можуть у своїх єпископіях основувати школи для середньої і високої освіти молоді та що українські духовники мають мати ті самі привілеї канона, судища, незайманости та свободи, якими втішаються священики латинської Церкви."

В Защиті Української Єрархії

Непохитна і печалива дбайливість Римських Папів про збереження й охорону українських обрядів виявляється передовсім з довготриваючого ходу справи, яка торкається зміни цього обряду. Бо хоч вони з окремих причин, зовсім незалежних від їхньої волі, впродовж дуже довгого часу не могли вложити на мирян строгої заборони такої зміни, то всетаки з підійманих неодин раз спроб видати таку заборону та з їхніх напімнень до латинських єпископів і духовників наглядно виходить, як дуже ця річ лежала на серці Нашим Попередникам. В тому самому декреті, яким щасливо була довершена злука Українців з Апостольською Столицею в 1595 році, немає ясної і виразної заборони переходу зі східного на латинський обряд. Та яка думка Апостольської Столиці була вже тоді, видно з письма ґенерала Ісусового Товариства з 1608 року, яким він пише членам Чину, що жили в Польщі, що ті, які ніколи не практикували латинського обряду, не можуть того обряду принятй після довершеного зєднення, "бо такий є приказ Церкви, зокрема в письмі про довершення Унії Климентія VIII., що кожний має залишатися в обряді своєї Церкви.' '(Тамже, колюмна 602.)

Папи Проти Зміни Обряду

Коли ж повторювалися щораз нові скарги, що молодь українських шляхетських родів переходить на латинський обряд, Свята Конґреґація для поширення віри декретом з 7. лютого 1624 року зарядила, що "на будуче без виразного дозволу Апостольської Столиці не вільно з'єдиненим українцям, як мирянам так і духовникам, чи то світським чи ченцям, зокрема ж ченцям св. Василія Великого, переходити на латинський обряд з якоїнебудь причини, хочби навіть найбільш наглядної" (Тамже, колюмна 603).

Польський Король за Зміною Обряду

Коли ж одначе польський король Жигмонт III. заходився(щоб цього декрету зовсім не переводити — він хотів, щоб така заборона торкалась тільки духовних осіб, — Наш Попередник, бл. п. Урбан VIII. не міг не погодитися на це з уваги на те, що король був найвиднішим прихильником католицької єдности. Тому Апостольська Столиця старалася о те, чого з особливих причин не можна було определити законом, осягати бодай своїми зарядженнями й напімненнями. Це потверджує неодно імя.

Папи Настоюють, щоб Українці Держались Свого Обряду

І так уже в передмові до декрету, виданого 7. липня 1624 року, яким перехід на латинський обряд заборонювався тільки священослужителям, постановлено було напімнути духовників латинської Церкви, щоб вони при слуханні св. Сповідей не сміли заохочувати вірних мирян до такого переходу. Цього роду напімнення багато разів поновлювано, а Апостольські Нунції в Польщі з доручення Папів усіма силами прямували до того, щоб вони мали бажаний успіх. А що погляд і думка Апостольської Столиці в цій справі не змінилися також у пізніших часах, виходить з письма, що Його Наш Попередник, Венедикт XIV., звернув до єпископів львівського та перемиського в році 1751, де між іншими находиться ось що: "До нас дійшло ваше письмо, писане 17. липня, в якому справедливо жалуєтеся на перехід Українців з грецького на латинський обряд, бо добре вам відомо, Всечесніші Браття, що Наші Попередники негодували на такі переходи і ми теж на них негодуємо, бажаючи понад усе не знищення, але збереження грецького обряду." (Там само, колюмна 606). Позатим Папа пообіцяв, що Він усуне всі зловживання під

цим оглядом і вкінці торжественним декретом заборонить такий перехід. Та несприятливі умовини тих часів не дозволили на те, щоб вже тоді прийшов бажаний успіх за Його бажаннями й обітницями.

Конкордія

Остаточно після того, як Римські Папи Климент XIV і Пій VII видали рішення, що католики українського обряду, які живуть на українських областях, не можуть навертатися до латинського обряду, розтягнено таку заборону на всіх Українців у тій угоді, що називається "Конкордією", заключеній між латинськими і українськими епископами 1863 року за одобренням Святої Конґреґації для поширення віри.

З того, Всечесніші Браття, що ми досі в нашому Письмі загально й коротко та вірно за історією переповіли, легко запримітити, як дуже Апостольська Столиця наглядала збереження в цілості українського обряду, чи це торкається цілої спільноти чи одиниці; та ніхто не стане дивуватися, коли вона залишаючи цілими й ненарушеними головні ці обряди, що належать до суті речі, з уваги на окремі річеві і часові обставини дозволила на деякі менші зміни, або їх на час одобрила. І так напр. у літургічних обрядах не дозволила на ніякі зміни, навіть у тому, що було згодом введене, за вийнятком хіба дрібних змін, що їх самі українські епископи порішили на Соборі в Замості.

Не Вводити Змін

Коли ж деякі найзавзятіші прихильники схизми під покришкою, що вони захищають первісну цілість свого обряду, а в дійсності, щоб легше відтягнути необучений народ від католицької віри, старалися на власну руку знову впроваджували давні звичаї, зде більшого вже забуті, Римські Папи з обовязку свого сумління отверто натаврували всі хитрі і закриті штучки, спротивилися тим лукавим намаганням і порішили, що "без дозволу Апостольської Столиці не вільно нічого відновлювати в обрядах св. Літургії, навіть під покришкою привертання обрядів, які мали б краще відповідати літургіям одобреним самою Столицею, хіба тільки з дуже важних причин та за додатковим одобренням Апостольської Столиці" (Пій IX: Omnem solicitudinem з дня 19 травня 1874 року).

Нові Літургічні Книги

Зрештою Апостольська Столиця не тільки не мала думки нарушувати цілости і збереження того обряду, але навпаки — давала почин, щоб якнайсвятіше зберігано здавна передані памятники Української Церкви дотично Літургії. Найкращий доказ тої дбайливої зичливости для українського обряду становить нове римське видання святих книг, розпочате за Нашого Понтифікату і частинно вже щасливо довершене, в якому Апостольська Столиця, прихилюючись радо до бажань українських владик, старалася їх літургічні обряди привернути до їхніх провідних достойних традицій.

Католицьке Життя

Тепер, Всечесні Браття, насувається нам на думку інше добродійство, яке справді вийшло з тої сполуки української спільноти з Апостольською Столицею. Через таке з'єднання цей благородний нарід був зачислений до Католицької Церкви, отже живе її життям, просвічується її правдою, приймає участь у її ласці. Звідси випливають потоки високої течії, які завжди проникають і проходять так, що найкращі цвіти всяких чеснот можуть плекатися та зроджувати багаті спасенні овочі.

Злі Овочі Схизми

Отже ж, коли перед поворотом до єдности самі з'єднані браття жалувалися, що св. віра на тих областях була занепала, що зловживання та підкупства при виборі епископів та інших священослужителів неймовірно загніздилися, що церковні добра марнувалися, монастирські обичаї зіпсувались, монастирська дисципліна упала, а звязок послуху вірних для своїх владик щораз більше послаблювався і рвався, — то після привернення єдности було навпаки — за Божою ласкою і поміччю справи поступнево перемінилися на краще. Та скільки сили і витривалости духа треба було епископам, передовсім у перших часах, турбованим усякого роду заколотами й напастями, заки вони привернули всюди церковну дисципліну! Скільки невсипущої праці й витривалого труду треба їм було зужити на те, щоб виховати обичайне духовенство, щоб розрадити повірені собі стада, гнетені злиднями, щоб вкінці піддержати тих, яких віра хиталася, та їх всякими засобами укріпити! Та проти всякої людської надії щасливо осягнено те, що не тільки така започаткована єдність вийшла переможно над усіми супротивними бурями, але з тої переможної боротьби виступила ще живіщою і кріпшою. І не мечем та нагаями, не обіцянками та погрозами, але будуючим прикладом релігійного життя і наче якимсь пресвітлим виявом Божої ласки Українці католики привели вкінці до одного стада незединені епархії Львівську і Перемиську.

Коли вкінці привернено супокій і мир, цвітучий стан у всім у 18. стол. виявився також назовні. Свідками того є напрестольний львівський храм, присвячений св. Юрієві, як також доми й монастирі, основані в Почаєві, Торокані, Жировицях та на інших місцях — всі вони величні памятники того часу.

Монахи-Василіяни

Здається, що оплатиться наш труд, коли торкнемося дещо в загальному василіянських черців, які так славно і так дуже для цілої справи заслужилися своєю видатною і ревною працею. Після того, як їхні монастирі завдяки Велямінові Рутському були привернені до кращого і святішого виду та злучені в одно згромадження, в них славилися численні черці святістю, наукою та апостольською ревністю так прикладно, що вони стали для християнського населення провідниками

релігійного життя й учителями. В нижчих і вищих школах, що їх вони відкрили, давали вони молодим, нераз дуже талановитим хлопцям не тільки знамениту освіту світських і богословських наук, але защіплювали їм також ту свою солідну чесноту так, що вони ніяк не уступали вихованцям латинських шкіл. Це добре було відоме і наглядне навіть нез'єдиненим братам, коли немало з них, залишивши дім і батьківщину, радо спрямували себе до тих домів наук, щоб і собі стати учасниками таких солодких овочів.

Новіші Часи

Не менші теж добродійства здобув для себе український нарід зі звязку з Апостольською Столицею у найновіших часах. Це стає ясним усім, хто тільки розгляне стан Української Церкви, яким він був перед руїнами і знищеннями цеї нелюдської війни. В цій Провінції було майже три мільйони, 600,000 вірних, коло 2,275 священиків та коло 2,226 парохіяльних домів, або парохій. Крім цього поза Галицькою Провінцією жило багато католиків Українців, уроженців Галичини, в різних країнах, передовсім Америки, всіх чотири до пять соток тисяч. Тому поважному числу вірних, яке в давніших часах мабуть ніколи не сягало вище, відповідало в поодиноких епархіях таке саме поважне змагання до чесноти, набожности, християнського життя. В епархіяльних семінаріях приготовлялися до святої служби добре і дбайливо освічені питомці; вірні, відвідуючи Богослужбу у свому обряді з великою любовю і набожністю, осягали радісні й видатні духові овочі.

Ексцеленція Шептицький

Коли звязко заторкуємо цей щасливий стан Української Церкви, не можемо поминути мовчанкою цього визначного митрополита Андрея Шептицького, який впродовж 45 років працював з непохитною відданістю-посвятою не в одному тільки огляді і не тільки для самого душевного добра та здобув собі найкраще признання серед повіреного стада. За час його епископської служби основане було Боголовське Товариство, що мало за ціль заохочувати духовенство до дбайливішого виучування і поступів у святих науках. Основано теж Богословську Академію у Львові, в якій українська молодь кращих умових дарувань могла з успіхом віддаватися фільософічним, богословським та іншим вищим наукам тим самим способом, як це водиться під цим оглядом по університетах. Всякого роду праці, чи то книжки, чи часописи, чи коментарі, видавані друком, росли помітно і здобували признання також у посторонніх людей. Крім цього плекано там церковне мистецтво за батьківськими памятниками того народу та його спеціяльним талантом. Музей та інші пристановища мистецтва були засоблені величавими памятниками старопотреби громадян нижчих вини. Повстали вкінці та розвивалися численні установи, що мали за ціль облегчувати верств та важке положення бідноти.

Монаше Життя

Не можемо теж промовчати тих незвичайних заслуг, що їх досягли у цьому предметі посвячені Богові як чоловічі, так і жіночі Чини з непересічною спасенною користю. У першу чергу слід згадати чернечі доми василіянських монахів і монахинь, які, хоча в часі австрійського цісаря Йосифа II. перенесли на собі кривдячу та шкідливу насильність цивільної влади, то опісля, а саме в 1882 і в дальших роках після т.зв. добромильської реформи, повернулись назад до своєї давньої слави. Вони з любовю затворного життя і з вишнім натхненням, що їх черпають з приписів і прикладів свого святого основника, лучать палку апостольську ревність. До тих старих монастирів чернечого життя прибули з однаковою славою духовні згромадження, чоловічі і жіночі: Студитський Чин, якого черці віддаються в першу чергу розважанням небесних річей і ділам святої покути. Релігійне згромадження Святого Ізбавителя українського обряду, якого черці працюють з великим спасенним успіхом як у Галичині, так і в Канаді. Вкінці численні доми черниць, що мають за завдання займатися вихованням та освітою дівчат і плеканням хорих; вони називаються Служебницями Непорочного Зачаття Пр. Д.М., інші — Мироносицями, інші сестрами св. Йосафата, св. Родини, св. Йосифа, св. Вінкентія з Павльо.

Папська Колеґія св. Йосафата

Крім цього годитья на цьому місці згадати про Папську Колеґію, посвячену св. Йосафатові, яку Наш Попередник, бл. п. Пій XI., заложив на горбку Джаніколо і щедро вивінував. Після того, як довгі століття деякі вибрані молодці вишколювалися до священослужби в грецькій Папській Колеґії, інший Наш Попередник, безсмертної памяті Лев XIII., оснував у Римі власну Колеґію року 1887 для тих молодців, які з українського народу були покликані до священства Божим призванням. А коли цей будинок уже не вистачав з уваги на зростаюче число питомців, наближчий Наш Попередник, що виявляв українському народові зовсім спеціяльну любов, побудував новий і ширший дім, як це ми вже сказали, в якому кандидати духовного стану, обучені у святих науках та в окремих науках свого обряду, щасливо дозрівають на шану, послух і любов для Намісника Ісуса Христа і надію Української Церкви.

Українські Мученики й Ісповідники

Ще інша, Всечесні Браття, не менш важна користь і прикраса дісталася українському народові з Його звязку з Апостольською Столицею: оце вшановано його непомітною дружиною ісповідників і мучеників, що за збереження цілости католицької віри і за ревне вдержання вірности Римським Папам перенесли усякі труди й терпіння і не завагались навіть понести радо саму смерть, по висказі Божого Спасителя: „Щасливі будете, коли вас люди зненавидять, відштовхнуть вас, ухвалити будуть і викинуть ваше

імя, наче б воно лихе було задля Сина Чоловічого, радуйтеся того дня і веселіться, бо велика ваша нагорода в небі" (Лк. VI., 22-23).

З їхнього числа перший насувається нам на думку той найсвятіший архієрей Йосафат Кунцевич, що про славу його невгнутого мужества ми вже вгорі згадали; він, вибраний окаянними ненависниками католицького імени на заріз, добровільно віддав себе катам і наче сам приніс себе у жертву, щоб якнайскоріше приєднати до повороту нез'єдинених братів. Він був у тому часі перший, та не одинокий мученик за єдність католицької віри. Бо немало пішло в світ за його вінцем перемоги як з духовного, так і світського стану, і були або стяті мечем, або жорстоко аж до загину побиті нагаями, або потоплені в Дніпрових хвилях, і всі вони відлетіли вгору по величній смерті.

Виступи Козаків

Після небагатьох років, а саме в половині 17-го стол., коли козаки вітверто підняли зброю проти Речі Посполитої Польської, зростала щораз більше ненависть противників релігійної єдности і щораз сильніше палала; це діялось тому, що вони були переконані, начебто з введення такої єдности все лихо і нещастя, яке тоді коїлося, походило немов з першого джерела: тому всіми силами і всіми засобами постановили собі ту єдність повалити та знищити. Звідси вийшли для Католицької Української Церкви майже незмірні шкоди. Збещещено багато святих домів, ограблено їх, зруйновано, знищено їх утвар і майно. Багатьох священослужителів та дуже багатьох вірних побито жахливими нагаями, мучено тяжкими тортурами, жорстоко убивано. Самі владики, ограблені зі своїх дібр і прогнані зі свого владичого осідку, були змушені до втечі. Одначе вони навіть у тій шаліючій бурі не впали на дусі і не лишали без опіки й оборони повіреного стада, наскільки це лише було можливе; що більше: в таких тяжких умовинах старалися вони своєю молитвою, зусиллями та трудами привести до єдности стада всю російську Церкву разом з царем Алексієм.

Московські Гнобителі

Крім цього на короткий час, заки мала розпастися Польська Річ Посполита, настали нові, не менш тяжкі переслідування католицького імени. А саме в тому часі військо російської цариці вдерлося до Польщі і забрало католикам українського обряду силою і зброєю багато Божих домів; священики, які відмовлялися заперечити свою віру, були потурбовані, зневажені, тяжко побивані та кидані до вязниць, де їх мучили жорстоко голодом, спрагою та холодом.

Їм зовсім не уступали в твердості і мужності духа ті священослужителі, які коло року 1839 радше відреклися своїх дібр і своєї свободи, ніж би мали покинути обовязки своєї віри. В їхньому числі годиться згадати окремим способом священика Йосифа Анчевського, що вязнений 32 роки під строгим наглядом у суздальському монастирі, в 1877 році приняв у заплату за свою високу чесноту святу

смерть. Сюди належить теж 160 священиків, яких за те, що відверто визнавали католицьку віру, забрали від своїх у нужді полишених родин і заслали в глиб Росії. Вони не дали себе відвести від своєї найсвятішої постанови, хоч їх, вязнених по монастирях, неволено голодом та іншими дошкулюваннями.

—

Холмські Мученики

Не меншим мужеством духа визначалося багато вірних Холмської дієцезії як духовного, так і світського стану, що протиставилися з невгнутою силою тим, які переслідували католицьку віру. Так наприклад мешканці села Пратолин, коли вояки заходилися занятн Божий дім і віддати його відступникам, не протиставились силі силою, але, збившися своїми беззбройними тілами, поставилися проти напасників наче живий мур. За це одних поранили, других жорстоко скатували, інших знову роками передержували у вязниці, або виселили у ледяні сибірські сторони, а ще інші, прошиті стрілами, пролили свою кров за Христа. Справа тих, що своєю смертю потвердили католицьку віру, вже зачалася в їхній єпархії. З того заблисла надія, що колись можна буде їх зачислити до лику небесних святих. Усі ті негідності діялись, на жаль, не в одному місті, але в багатьох городах, містах і селах. І як уже всі католицькі Божі доми передані були відступникам, як усі священослужителі, викинені зі своїх осідків, змушені були залишити без опіки поручені їм стада, тоді вписано вірних у книги нез'єдиненої Церкви, не рахуючися зовсім з їхньою волею. Одначе були такі, що хоч їх позбавлено власних пастирів та хоч вони не мали вже ласк і прислуг своєї віри, то все таки старалися вперто задержати свою віру; коли опісля заходили до них духовники Ісувого Згромадження, потайки й переодягнені та з тяжким нараженням свого житя, щоб їм давати Божі прикази, напімнення і розраду, вони приймали їх з радістю і набожністю.

За Нашої Памяти

Коли ж 1905 р. була проголошена деяка свобода визнавати віру, тоді можна було завважити в українських сторонах якесь дивне і радісне явище. Багато католиків вийшло зі своїх сховків на світло дня і на поверхню землі та збитим гуртом, з піднесеним прапором хреста, виставили явно для почитання святі образи, співаючи благодарні пісні Богові. А що не мали священиків власного обряду, то звернулись до святинь латинського обряду, до яких вступ раніше був їм під найстрогішими карами заборонений, і там просили законних служителів Церкви, щоб отворили їм двері, відібрали від них ісповідання віри та вписали їх імена в католицькі книги. Таким способом у короткому часі до двісті тисяч вірних було принятих законно до Церкви.

Та і в найновіших часах не забракло приводу для того, щоб епископи, священики і їх вірні стада могли показати мужеськість і постійність свого духа у визнаванні католицької віри, охороні Церкви

та бороненні її святої свободи. З їхнього числа треба тут зовсім окремо вшанувати митрополита Андрея Шептицького, що за першої шаліючої европейської війни, коли російські війська зайняли були Галичину, був вивезений зі свого осідку, виселений у монастир і там бодай деякий час держаний нарівні з вязницею; там він нічого більше не бажав, як щоб міг засвідчити свою глибоку шану для Апостольської Столиці та, якщо б було треба, натхненний Божою ласкою, радо був би поніс навіть і мучеництво за своє стадо, для якого спасення вже довго віддавав свої сили і свої журби.

III.

Ми бачили вже, Всечесніші Браття, з переповіджених у цьому Письмі коротко і вірно за історією подій, як багато користей і благ вийшло українському народові з його злуки з Католицькою Церквою. Це зовсім не дивно, бо коли в Христі "подобалося мешкати в усякій повноті" (Колос. 1, 19), то цею повнотою не може насправді користуватися той, що відділений від Церкви, "яка є його тілом" (Еф. 1, 23). Бо— як це твердить Наш Попередник, блаж. п. Пелягій II.: "Хто не був у мирі і єдності Церкви, не міг мати Бога" (Лист до єпископа Істрії, Acta Enc. Oecum IV. II., 107). Ми бачили теж, що цьому улюбленому українському народові, щоб він по силам боронив католицьку єдність, прийшлося переносити багато злиднів, горя і терпінь, з яких одначе в усім провідуючий Бог ,нераз привертаючи мир, його щасливо освободжував.

Нова Грізна Буря

Та тепер ми з найбільшою тривогою батьківської душі завважуємо, що над цією Церквою висить нова і дуже грізна буря. Вістки, що доходять до наших вух, хоч як їх небагато, вистачають, щоб нас діткнути журбою та занепокоїти. Надходять роковини, як 350 років тому як найдавніша християнська спільнота обєдналася під знаком радости з найвищим Своїм Пастирем, Намісником св. Петра; ті самі роковини стали для нас днем "терпіня і горя, днем лихоліття і нужди, тіні і тьми, днем хмар і мряки." (Соф. 1, 15).

За Вірність Намісникові Христа

З великим смутком ми довідалися, що в тих сторонах, які недавно приділено до російської области, наші улюбленці брати і сини українського народу є гноблені тяжким гнетом задля їхньої вірности для Апостольської Столиці; і не бракує таких, що вживають всіх зусиль, щоб їх відтягнути від сімї матері Церкви і проти їх волі та святого обовязку совісти притягнути до збору нез'єднених. Духовенство українського обряду, як зачуваємо, у свому письмі до керівних мужів совітської республіки жалується ,що його Церква в Західній Україні, як вона тепер називається, опинилися у дуже тяжких умовинах, бо всі єпископи і багато їхніх священників увязнені, а рівночасно заборонено, щоб хтонебудь переймав управління цеї Української Церкви.

Нам добре відомо, Всечесні-

ші Браття, що ці тяжкі досвідчування мають свої окремі політичні причини. Та це не нова метода поведінки і не перший раз нині застосована: у ході століть вороги Церкви багато разів, коли явно не сміли признатися, що вони ненавидять католицьку релігію та її отверто переслідують, напастували хитро й підступно католиків, бо вони нібито затівають щось проти держави; тим самим способом, яким колись обвинувачували жиди нашого Божого Спасителя перед римським намісником, кажучи: "Ми найшли, що він підбурює наш народ, він забороняє платити цісареві данину' '(Лука 23, 2). Та сама справа і вислід легко пояснюють і в належному світлі виказують, яка була і є причина тих шалінь. Бо хто ж не знає, що патріярх Алексій, недавно вибраний нез'єдиненими єпископами Росії, у своєму листі до Української Церкви, що немало причинився до її започаткованих переслідувань, виразно вимагає і проголошує відпадення від Католицької Церкви.

Дипльоматія

Усі ті переслідування-лютощі ранять нас тим болючіше, Всечесні Браття, що майже всі народи світу, зібрані в особах своїх представників тоді, як ще шаліла нелюдська війна, на тому торжественному зібранні між іншим висказалися, що ніколи більше і ніхто не підійме переслідування релігії. Це зроджувало в нас надію, що також Католицькій Церкві усюди буде признаний належний мир і свобода, і то тим більше, що вона завжди вчила і вчить, що з обовязку совісти слухати завжди державної влади, яка є законно поставлена та розказує в порядку і рямцях своєї области. Та —на жаль — виїадки, яких ми вгорі торкнулися нашим письмом, ослабили і майже заломили дуже тяжко, дуже гірко — якщо йде про українські сторони — нашу надію і довіря.

До Молитви й Покути

Коли ж на ці дуже тяжкі прикрощі нема, здається, людських засобів заради, не залишається Нам нічого іншого, Всечесні Братя, як тільки те, щоб ми уклінно просили найлосерднішого Бога, який "учинить суд нижчим і месть убогим" (Іс. 139, 13 , щоб Він Сам ласкавий усмирив цю люту бурю і нарешті поклав їй кінець. Вас теж і повірене Вам стадо настирливо закликаємо, щоб Ви разом з Нами, заносячи перед Нього благальні молитви, випрошували побожні діла покути у Нього, що просвічує уми людей світлом з висоти та кермує їх волею наказом з висоти, щоб Він пощадив свій нарід і не віддав свого дідицтва на наругу та щоб якнайскоріше Українська Церква вийшла свобідною з тої погубної небезпеки.

"Горі Іміем Серца"

Окремим способом звертається Наш батьківський дух до тих вірних, що живуть у сумних і тривожливих умовинах, які їх так тяжко і так лото гнетуть. До Вас у першу чергу, Всечесні Браття, єпископи українського народу, що, хоч страждаєте великими скорботами, то, не

зважаючи на те, Вас більше давлять і журять справи спасення Ваших стад, як завдавані Вам кривди й лиха, згідно зі словами: "Добрий пастир віддає свою душу за свої вівці" (Ів. 10, 11). Хоч теперішність захмарена, а будучність непевна та повна тривоги, то все таки не падайте на дусі, але, "коли ви сталися видовищем для світу і ангелів і людей" (І. Кор. 4, 9), бодріться так, щоб всі вірні брали собі вашу терпеливість і чесноту за зразок. Переносячи мужньо і витривало те вороже переслідання та палаючи Божою любовю до Церкви, ви сталися "добрим подихом Христа.... Богові в тих, що спасаються і в тих, які гинуть" (І. Петр. 2, 21).

Коли ви тепер находитеся в кайданах і розлучені з Вашими синами та нема у Вас змоги подавати їм святі приписи віри, то самі Ваші кайдани дужче і вище голосять та проповідують Христа.

На Стійці до Смерти

Промовляємо відтак по батьківськи до Вас, улюблені сини, удостоєні священства, щоб Ви ступали слідами Христа, "який страдав за нас" (пор. 1. Кор. 4, 1), і таким чином повинні попереду інших іти та витримувати наступ боротьби. Коли Ваші нещастя дотикають Нас так болюче, то тішимося, що вільно Нам, запожичаючи слів у Божого Спасителя, обізватися до багатьох з Вас так: "Знаю твої діла, твою любов і твою віру, твою готовість і твою терпеливість та що твої останні діла численніші, ніж раніші." (Йоан. Апок. 2, 19). У цих сумних часах закликаю Вас, будьте дальше кріпкі і тверді у вдержуванні Вашої віри. Дальше піддержуйте слабих, кріпіть тих, що хитаються! Напоминайте, наскільки заходить потреба, доручених Вам вірних, що ніяк не вільно, хочби назовні, чи тільки устами заперечити, або відректися Христа і своєї Церкви; відкривайте хитрі штучки тих, які обіцюють людям земські блага та більшу щасливість у цьому життя, а заразом погублюють їхні душі. Самі поводіться, "як Божі слуги, у великій терпеливості, в терпіннях, у досвідчуваннях, у прикростях... у чистоті, у знанні, у великодушності, в лагідності, в святому духові, в невдаваній любові, у слові правди, в Божій силі через зброю справедливости по правій і по лівій руці (2. Кор. 6, 4 і д.)

З Христом Жити й Умерти

До Вас вкінці відзиваємося, всі католики Української Церкви, яких долі і недолі співчуваємо батьківською душею. Нам відомо, що на Вашу віру готовляться великі затії. Хто знає, чи не треба боятися, що в найближчих часах долучаться ще більші прикрості від тих, які не дозволюють зрадити святий обовязок віри. Тому вже тепер, улюблені сини, напоминаємо Вас настирливо в Господі, щоб Ви не дали себе застрашити ніякими погрозами і ніякими втратами та не відреклися Вашої віри і Вашої вірности для матері Церкви навіть під загрозою заслання або небезпеки самого життя. Бо — як це Вам відомо — іде про скарб укритий в ріллі, що, найшовши

його, чоловік "укриває і врадуваний іде та продає все, що має, а купує цю ріллю" (Мт. 13, 44). Пригадайте собі, що сам Божий Спаситель сказав у Євангелії: "Хто любить батька або матір більше, як мене, не є мене гідний, і хто любить сина або доньку понад мене, не є мене гідний. І хто не візьме свого хреста та не йде за мною, не є мене гідний. Хто найде свою душу, стратить її, а хто стратить свою душу задля мене, найде її." До цих Божих слів треба додати ось такі слова апостола поган: "Вірне слово, коли ми співумерли, будемо також співжити. Коли видержимо, будемо співволодіти, коли ми Його відречемося, і він нас відречеться; коли ми не вірні, він залишиться вірний, бо він сам себе не може відректися" (II. Тим. 2, 11 і д.)

Протиставтеся Мужно

Уважаємо, Дорогі Браття, що отсього Нашого батьківського напімнення не можемо завершити й закінчити ніяким кращим способом, як осьякими напімненнями того самого апостола поган: "Чувайте, стійте у вірі, поступайте мужньо, кріпіться" (І. Кор. XVI, 13). "Повинуйтеся вашим наставникам" (Євр. 13, 17), епископам і священикам, у всьому, що вони Вам приказують для Вашого спасення по приписам Церкви. Тим же ж усім, що якимнебудь способом напосідаються на Вашу віру, цілко опирайтеся, "дбайливі за те, щоб зберегти єдність духа, змагаючи до миру. Одно тіло й один дух, так як ви покликані в одній надії вашого призвання" (Еф. IV, 3-4). Посеред смутку і горя всі Ви памятайте, що "терпіння цього часу не є до порівнання з майбутньою славою, що в нас виявиться" (Рим. 8, 18). "Але Господь є вірний, Він скріпить вас і збереже від злого" (II. Солун. III. 3).

Благословення

У повній надії на майбутнє, щоб Ви могли кріпко й радо відповісти отсим Нашим напімненням при натхненні і помочі Божої ласки, бажаємо Вам від Батька всього милосердя та Бога всякої розради (пор. II. Кор. 1, 3) кращих та спокійних часів, і за них щиро молимося.

На завдаток небесних дарів та на свідоцтво Нашої прихильности щирою душею уділюємо покищо як Вам, Всечесні Браття, кожному зокрема, так теж Вашим стадам, а передовсім епископам, священикам та всім вірним Української Церкви

Апостольське Благословення

Дано в Римі при св. Петрі дня 23. місяця грудня року 1945.

Нашого Понтифікату Року Сьомого

ПАПА ПІЙ XII.

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копиківський, ЧНІ.

Розділ 4.

Ісус мав велике бажання терпіти й умерти з любови до нас.

1. Ніхто не вискаже, яку любов, яку доброту виявив наш Божественний Спаситель через свій прихід на землю! Він сам говорить, що прийшов на землю, щоб внести в людські душі огонь Божої любови, і Його одиноким бажанням було: видіти як цей святий огонь Божої любови горить у всіх людських серцях. "Огня приідох воврещи на землю, і что хощу, аще уже возгоріся?": Я прийшов пустити огонь на землю і щож хочу іншого, як щоб уже розгорівся? (Лука 12. 49). І додав безпосередно, що бажав христитися хрищенням власної крови, не щоби змити Свої гріхи, бо їх немав, але щоби змити наші гріхи, які прийшов відпокутувати через Свої терпіння. "Страсти Ісуса Христа називаються хрищенням, бо ми очищуємося в Його Крові," говорить св. Бонавентура. — Що більше! Щоб ми ліпше зрозуміли, з яким гарячим бажанням хотів умерти за нас наш добрий Ісус, Він виразився з чувством найсердечнішої любови, що відчував живу тривогу, бо час Його мук зволікався. Так велике було Його бажання терпіти, щоб показати нам Свою любов! Ось Його слова повні любови: "Крещеніем же імам креститися, і како удержуся дондеже скончаются": Хрищенням я маю христитися, і як мене мучить, поки те не сповниться! (Лука 12. 50).

2. О Боже, що любиш людей безмірно! Що міг Ти сказати і зробити більше,щоб я зрозумів що мушу Тебе любити? І яке добро могло Тобі прийти з моєї любови, що Ти схотів аж умерти й навіть так дуже бажав умерти, щоб тільки зискати собі мою любов? Колиби я мав невільників і один з них бажав би тільки умерти для мене, він зискав би собі мою любов; а як я міг би жити й не любити Тебе з цілого мого серця, Тебе, мій Царю, мій Боже, що умер за мене й так горячо бажав смерти, щоб нею здобути Собі мою любов!

3. "Відий Ісус яко приіде єму час да приідет от міра сего ко Отцу, возлюбль своя сущия в мірі, до конца возлюби

їх": Ісус знаючи, що прийшла Його година, щоб з цього світа перейшов до Вітця, полюбивши тих своїх, що були на світі, полюбив їх до кінця. (Іван 13. 1). Після цих слів св. Івана Ісус назвав годину своїх страстей **Своєю годиною,** тому що це була хвиля в Його житті, за якою найбільше зідхав, хвиля, в якій Він терпячи й умираючи за людей, хотів виявити їм безмірну Свою любов до них,—таку заввагу робить один побожний автор.— Цінною й милою є та хвиля для люблячого, в якій він терпить для любленої особи, бо через терпіння найліпше виявляє він свою любов до любленої особи й так позискує собі її любов.

Найдорожчий мій Ісусе! Ти сам зволив довершити діло мого відкуплення, щоб показати мені, як дуже мене Ти полюбив! Через те Ти хотів наклонити мене, щоб я Тебе любив. Чи ж моя любов була в Твоїх очах так цінною і чи треба було здобувати її коштом так великих терпінь? А що ж більше був би Ти міг зробити, колиби було ходило Тобі о зискання любови Твого Небесного Вітця? Чи для запевнення собі любови свого пана міг би невільник терпіти більше, як Ти витерпів для мене, мій Ісусе, щоб тільки я Тебе любив, я, невдячний і нікчемний раб.

4. Наш найсолодший Спаситель дочекався навечерія свого пожертвования на хрестнім дереві за наше спасення. Прийшов той вечір, в якім споживав останню вечеру зо своїми учениками. Послухаймо, що говорить Він до них в той вечір перед Своїми муками: "Желанієм возжеліх сію пасху ясти з вами прежде даже не пріиму мук": Я дуже желав їсти з вами цю пасху перед моїми муками. (Лука 22. 15). — Св. Лаврентій Юстиніян розважає ці слова й говорить, що вони є повні найніжнішої й найщирішої любови. Це так, якби наш Спаситель сказав: Знайте, люди, що ця ніч, в якій пічнеться моя мука, є часом мого життя, якого я найбільше бажав; тепер пізнаєте через мої муки й через мою жорстоку смерть, як дуже я вас люблю; і щоб ви також мене любили, віддам своє життя за вас.— Один писатель говорить: В муках Ісуса Всемогучість Божа лучиться з Любовю: Любов хотіла любити чоловіка силою всієї Божої Всемогучости, а Всемогучість хотіла спомагати Любов в найвищім ступені її бажання.

Всемогучий Боже! Ти віддався мені цілком. Чиж можу я по таких доказах любови не любити Тебе цілим моїм єством? Я вірю, так, я вірю, що Ти умер за мене! А однак як мало люблю Тебе, що часто забуваю за Тебе, за Тебе й за все те, що Ти перетерпів за мене? Ах, длячого,

Господи, длячого не розгорюся ввесь любовю до Тебе, згадуючи про так великі Твої муки? Длячого не віддамся Тобі цілком, як те вчинили тільки святих душ, що застановлялися над Твоїми терпіннями і стали щасливі, бо полюбили Тебе над усе й віддалися Тобі цілком?

5. Чи може душа розважати страсти Господа Ісуса Христа, щоб прикрі терпіння тіла й жорстокі стривоження душі Його не зранили її серця стрілами любови і не силували її солодким примусом любити Того, що її так полюбив?

Непорочний Агнче! Коли бачу Тебе на цім хресті, покритого ранами, закровавленого, скатованого без милосердя, обезображеного,—о, як гарним і милим видаєшся Ти мені! Бо всі ці рани, що покривають Твоє Божественне Тіло, є для мене найвиразнішими знаками й доказами великої Твоєї любови до мене! О! Колиби всі люди дивилися часто на Тебе в цім стані, в якім Ти був відданий на видовище цілому містові Єрусалимові, чи був би хто з них, що міг би не любити Тебе? Найлюбіший мій Спасителю! Прийми мою любов, посвячую Тобі всі мої змисли і всю мою волю. Бо чи можу відмовити Тобі чогось, коли Ти дав мені свою кров, своє життя, самого Себе?

6. Чи треба ще нового доказу любови, як Ісус бажав терпіти за нас? В ніч, перед своєю смертю, Він пішов добровільно до городу, де знав, що жиди прийдуть Його зловити. Що більше? Знаючи також, що зрадник Юда зближався з громадою вояків, сказав до своїх учеників: "Востаните, ідем: се предаяй мя приближи ся": Встаньте, ходім: вже приближився той, що мене видає. (Мар. 14. 42). Ісус Христос бажав іти їм на стрічу сам, як колиб вони були прийшли не щоб Його повести на хрестну смерть, але щоб посадити Його на престолі великого царства.

Найсолодший мій Спасителю! Ти ідеш на смерть з так великим бажанням тому, бо Ти дуже бажаєш, щоб я Тебе любив. Чиж я не повинен бажати умерти для Тебе, мій Ісусе, щоб дати Тобі запоруку моєї любови? Так, Ісусе, що умер єси за мене, я бажаю також умерти за Тебе: мою кров, моє життя я жертвую Тобі, жертвую Тобі все без застереження. Я готов умерти за Тебе, коли і як Тобі сподобається. Прийми цю маленьку жертву, яку Тобі складаю, я нещасний грішник, що Тебе так довго ображав, але тепер Тебе любить більш як себе самого.

7. Коли Ісус мав видати свого духа, сказав: "Жажду": Я маю спрагу.— Ця спрага не була звичайною потребою пити, але походила з великої любови, яку Ісус мав для нас, говорить св. Лаврентій Юстиніян. Тими словами хотів наш Божественний Спаситель вказати нам не так на спрагу Свого тіла, як радше, що має гаряче бажання терпіти за нас: Він хотів сказати тим, що Він тому терпить стільки мук, щоб засвідчити нам Свою любов для нас і рівночасно щоб виразити Своє гаряче бажання, щоб ми любили Його також; ця спрага походила з ревности Його любови.— Св. Тома говорить так само: Слово "жажду" означає гаряче бажання спасти людський рід.—

О Боже любови! Чи може бути, щоб такий надмір любови й доброти остав без відповіди з нашої сторони? Звичайно говорять, що за любов відплачується любовю; але за Твою любов, якою любовю можна коли відплатити? Мій Спасителю! Щоб надгородити любов, що Тебе склонила умерти за нас, треба би, щоб інший Бог умер за Тебе! Господи! І як Ти міг говорити, що Твоя радість є бути з людьми, коли Ти від них дізнав стільки кривди і які з Тобою так зле обходилися й тепер ще так зле обходяться? Чи любов перемінює Тобі в розкіш терпіння і зневаги, які терпиш за нас?

8. Найлюбіший мій Спасителю! Не хочу дальше опиратися так многим доказам Твоєї любови, а Тобі віддаю всю мою любов. Ти є й будеш завжди одиноким любимцем моєї душі! Ти став чоловіком, щоб Своє життя віддати за мене: я хотів би дістати тисяч разів життя, щоб пожертвувати його Тобі! Люблю Тебе, нескінчена Доброто, і хочу Тебе любити зо всіх моїх сил! Хочу робити все, що зможу, щоб Тобі подобатися. Ти невинний, а так богато терпів за мене: я грішний, що заслужив на пекло, хочу терпіти за Тебе все, що Тобі подобається. Ісусе мій! Своїми заслугами підтримай це моє бажання, яке Ти мені сам даєш! Безконечний Боже! Я вірю в Тебе, надіюся на Тебе, люблю Тебе!— Маріє, Мати наша, встався Ти за мною! Амінь.

Оце моя заповідь, щоб ви любили один одного, як я полюбив вас. Ніхто не може мати любови більшої від тієї, щоб душу свою покласти за друзів своїх. Ви друзі мої, коли робите те, що я вам приказую. Вже більше не називаю вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його. Вас же назвав я друзями, бо все, що чув я від свого Отця, об'явив я вам. (Іван, 15, 12-15).

* * *

ДІЙСНА Й ПРАВДИВА ВЧЕНІСТЬ

Вчені люди... Як багато їх тепер... Учителі, професори, інженіри, доктори, правники, фільософи... та хто б їх там вичислив. І хто це, ті вчені люди? Це люди, що знать багато речей. Не зважаючи на те, що так багато вони знають, вони дуже часто бідні в науці, тому що не знають ОДИНОКОЇ ДОКОНЧЕ потрібної науки.

А з другого боку є люди, що небагато знають, — їх часто вважають невченими, — тимчасом в дійсності вони посідають правдиве й конечне знання.

Перші, це люди — і нажаль є їх дуже багато,— що не хочуть посісти ту науку, що провадить до вічного спасення, науку релігії; вони знають багато таких речей, що їх безпечно можуть забути, що їм непотрібні, а забувають про те, що на тім світі кожний чоловік мусить знати, бо йнакше запропастить свою душу.

Другі, це справжні Христіяни, що в цілім своїм житті пильнують насамперед і понад усе інше Божих справ і свого спасення—; в них є правдиве ЗНАННЯ, що ніщо його не заступить, і що вище від всякого іншого знання.

Наш перший обовязок, це знати Бога й добре обучитись в релігії. Чому є так багато людей, що нехтують той обовязок?

1. Деякі тому, що представляють собі, що тільки високо вчені люди можуть братись до тієї науки, й що треба мати багато книжок. Це добре, кажуть вони, для священиків, що знають різні мови й вміть студівати по латині, або для багатих людей, що дістали високе образования; але для бідних це зовсім інакше, наука релігії для них затяжка та недоступна.

Ті, що так говорять, не знають, що це релігія. Бог дає її особливо бідним і незначним, бо це мов Його вибрані діти. Щоб Його знати, любити Його й служити Йому, до того нетреба високих наук, нетреба знати латини й греки, навіть і читати нетреба. Вистарчить охочею душею й з чесним та щирим серцем прислухуватись до науки, яку Церква нам передає через своїх священиків. Епископи, Пастирі Католицької Церкви й Слуги Ісуса Христа, поручають священикам учити всіх Христіян, багатих і бідних, вчених і невчених, що вони мають вірити, й що мусять робити, щоб служити Богу й добути небо. Вони самі є під проводом Папи,— Намісника Христового й непомильного пастиря всіх вірних та вчать і священиків і вірних. Тому шляхом до того, щоб навчитись правдивої віри й правдивої Христіянської моральности, це з добрим серцем прислухуватись до слів Католицького священика. Воно правда, коли хтось має високе образования й коли знає латинську мову та може студіювати великі книжки, тоді певне може навчитись багато речей, про котрі йнакше нічого не знав б. Одначе таке знання не є конечне, хоча дуже часто може бути пожиточним, одначе й без такого знання можна бути знаменитим Христіянином та дуже добре служити Богу.

2. "Воно правда," скажуть знову такі люди, "що можна релігію вивчити без книжок, але й так треба мати час йти й слухати, що священик говорить, а я тимчасом маю багато робити, я мушу працювати, щоб добути життя собі й своїй родині."

Трудно представити собі щось більш гарного, як коли хтось чесно й пильно працює; одначе чи це правда, що то робота не дає тобі йти на Службу Божу в неділю, та слухати проповідей? Може то скоріш твоя байдужність? Чому ти не міг би робити те, що роблять так многі інші, що так само, як і ти, мусять працювати стало для свого життя? Якщо ти дав би для Церкви й для Божого слова довгі години, що ти марнуєш на карти й забави, то ти мав би досить часу, щоб стати дуже вченим в релігії. Памятай, в тій справі люди звичайно можуть зробити стільки, скільки самі хочуть.

Люди служать Богу, коли мають правдиве й непохитне бажання служити Йому. Тоді в них досить і більш, ніж досить часу, не тільки йти на Службу Божу в неділю, й слухати науки священика, але й навіть читати добрі книжки й студіювати самі основи великої науки спасення.

3. "О, це може бути правда," знову закинуть многі, "як би я хотів, я міг би знати все, що треба про релігію, але в мене нема охоти, бо це нудне. Релігія мені каже всякі речі, що мені не дають спокою й я волію про них не знати."

Таке говорення, що його часто не висловлюється, але що укрите в душі, не є гідним розумного чоловіка. Чи тобі здається, що все вже скінчилось, коли ти відвернув голову й заткав свої уха, щоб не чути про такі речі?

Це значить робити так, як роблять на пустині ті птахи, що ховають голову в пісок, коли хтось за ними гонить і

почуваються безпечними, томущо вже не бачуть небезпеки. Слухай, брате, ти попадешся в руки Того, перед котрим ніхто не втече й якщо ти в цім житті ти втікаєш від Його любови, то в вічності напевно захопить тебе Його справедливість. Чи не краще було б для тебе йти до Нього з охочим серцем і заслужити собі через свою вірність на вічну нагороду?

Коли тобі здається тяжко служити Богу, нагадай собі небо й пекло, що нам так ясно обявлені через віру. Нагадай собі небо, яки ти мусиш добути за всяку ціну, нагадай собі пекло, якого мусиш доконче вникнути. Що є ліпше? Придушувати свої наклони й бути щасливим на віки, чи йти за своїми забаганками й бути на віки й безнадійно нещасним?

А зрештою, чи це правда, що релігія є трудна? Правда, вона вимагає пожертви, але чи за те не дає багато потіх? Чи не дає вона силу й радість, спокій і щастя, що тисячі разів більш варті, ніж все те, що дає заспокоєна пристрасть і забаганка? Ніхто не є так щасливий, як правдивий Християнин, або властиво, ніхто не є щасливий дійсно, тільки він. Тому відкинь від себе всі закиди й немудрі розумування. Будь чесним і щирим, не немагайсь себе самого обдурити, Бога, що судитиме всіх, ти не здуриш. Бажай бути добрим, вчись релігії, люби її й заховуй її в своїм життю. Ярмо її солодке й тягар легкий.

"Нехай не тривожиться серце ваше: віруйте в Бога, та й у мене віруйте. В домі Отця мого помешкань багато. Коли б ні, то я вам був би сказав, бо я оце йду приготовити місце для вас. І коли відійду й приготовлю вам місце, знову прийду й заберу вас до себе, щоб там, де я перебуватиму, також і ви перебували. Дорогу ж до того місця, куди я йду, ви знаєте." І сказав йому Тома: "Господи, не знаємо, куди йдеш, то якже могли б ми знати дорогу туди?" Сказав йому Ісус: "Я сам— і дорога, і правда, і життя; ніхто не йде до Отця, як тільки через мене." (Ів. 14. 1-6).

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

ПРО БОЖУ ІСТОТУ

"Бог є Дух". (Ів. 4, 24).

Наші часи, це часи, що славляться наукою й знанням. Мільйони гроша щорічно видають різні держави на всякого роду школи, на професорів, учителів та на всі потрібні до науки прилади. Батьки й матері не щадять труду ні гроша, щоб посилати дітей до школи, коби тільки діти були, як то кажуть, вчені.

Одначе вся та наука, всі ті гроші й труди йдуть намарне, коли те все не служить до того, щоб посісти те знання, що найвище, й без якого всяке інше знання є пусте й марне. **Знати Бога, це найвище знання, яке чоловік може посісти.**

В старинній історії розказують, що славного вченого фільософа Симоніда запитали, що це таке БОГ. То питався сам король і Симонід попросив, щоб дати йому час до надуми, принаймні один день. Та коли його питались на другий день, він просив ще в два дні, й потім о чотири. Король тоді знетерпеливився й гостро закинув, що за багато відкладає з відповіддю та приказав, щоб нарешті сказав, чи він знає, чи не знає, що це БОГ. Вчений покірно відповів: "Чим більш думаю про те, що це БОГ, тим менш розумію. Я скоріш вмів би сказати, що НЕ Є БОГ, як що Він є."

Той вчений сказав мудро. Ніхто з людей Бога не видів, то як же ж міг би хто говорити про Нього.— Коли хто довго вдивляється в сонце голими очима, то осліпне; що ж тоді сказати про того, що намагався б збагнути Божий Маєстат. Навіть Серафими не розуміють Бога, хоча Його бачуть просто, як Він є, одначе всієї Його слави не можуть збагнути.

Тож і ми мусимо покірно признати, що не можемо сказати про Бога більш, чим люди найбільш вчені й чим небесні Ангели. Ми порох і земля... Ти, БОЖЕ, повнота буття й ми тільки можемо впасти перед Тобою навколішки та покірно благати ласки, щоб Ти позволив нам покірно говорити про Тебе, скільки наш розум може збагнути,

скільки серце може поняти, й скільки віра нас просвічує.

* * *

Один вчений питав раз святого Антонія Пустельника, відкіля він має так багато знання, хоч нема в нього ніяких книг на пустині, ні ніяких учителів. Святий Антоній відповів: Моя книга, це світ. Це одна, величезна розкрита книга, що вся списана Божим пальцем. Сонце, місяць, звізди, це все літери, що голосно звіщають: Бог створив небо й землю, Він створив і нас. Коли дивимось на той сотворений світ, то він так само вчить нас, що є Бог, як по слідах у мягкій землі можна пізнати, хто то по ній перейшов.

Крім того ми бачимо, що все на світі держиться певних законів, після осені приходить зима й потім весна, завжди однако. Хто навчив ластівку будувати своє гніздо або пчолу ліпити свої воскові клітини? Хто зробив землю врожайною, хто дав квіткам запах? Хто це зробив, що вода як хмара може знестись високо на небо й відтам знову падати, як дощ? Хто повірив б, що дім сам себе може збудувати без будівничого? Й тим більш, хто ж міг би повірити, що вся природа й світ, що є мільйон разів гарніші ніж найгарніша палата, могли б повстати без Сотворителя? І так хіба той, що в його розуму нема, може сказати, що Бога нема. Хто не знаходить Бога на світі, не знайде Його ні в небі.

І той світ, що стелиться перед нашими очима, і голос совісти в нашій душі разом нас учать: є Бог. І чи ти на полі під голим небом і глядиш на мільйони звізд над своєю головою, чи бачиш в порохах під ногами міліярди хробачків, що Він удержує при життю, чи помиш кусень насущного хліба,— завжди прославляй Його Імя Пресвяте й побожно повторюй собі слова: "Вірую в Єдиного Бога Отца Вседержителя, Творца неба й землі."

Є Бог, і кожний це бачить. Але ЯКИЙ той Бог, ЯКА Його НАТУРА, про те вже ніхто не може говорити... Хто, Господи, зможе своїм розумом схопити Тебе. Ти перебуваєш в неприступному світлі й хто ж зміг би своїм умом до Тебе піднестись?

Тільки те з певністю знаємо, що Бог не є істота подібна до чоловіка, що має тіло, а радше до ангела під тим оглядом, бо в Бога нема тіла. Коли в святім Письмі читаємо: "Очі Господа глядять на цілу землю," або коли Пророк Давид говорить про Нього: "Отворяєш Ти руку свою й наповняєш всяке сотворіння благословенням," тоді ми повинні розуміти, що то не значить, що в Бога є очі, як у людей, або руки. Святе Письмо говорить в той спосіб тільки, щоб нам сказати, що Бог усе бачить, усе чує й усе знає. Очі в Бога, це значить Божа Всевідучість, руки Божі, це Божа Всемогучість і Боже Милосердя, ноги, це Божа всюдиприявність.

Отже Бог, це не тілесна, до чоловіка подібна істота, це істота духова, як сам Ісус сказав: "Бог є дух, і ті, що поклоняються Йому, мусять покланятися в дусі й правді." Бог є дух, але Він такий досконалий, що й з ангелом неможе Його рівняти. Було б невторопним порівнювати порошок зо земською кулею, але безконечно невторопнішим було б порівнювати Бога з ангелом, хоч і як би досконалим. Бог є сам собою, а ангели є Богом створені. Бог усе знає, ангели знають тільки те, що Бог їм обявить. Бог є всюди приявний, ангел в тім самім часі може бути тільки на однім місці. Навіть найменший ангел є мудріший, сильніший, святіший, досконаліший, ніж найсвятіший чоловік, але Бог в кожній досконалості безконечно перевисає всі Ангельські хори. Бог святіший від ангелів, ясніший за сонце, більший ніж цілий світ. Бог, це те, що око людське ніколи не бачило, ухо не чуло й на серце чоловіка не вступило.

До о. Иордана, монаха, привели раз нещасного чоловіка опутаного злим духом. Монах почав розмову зо злим духом й між іншими річами поспитав його, де б він найрадше хотів бути.— В небі.— Чому?— Бо тоді я бачив б Бога.— Чи ти коли бачив Бога?— Один раз на момент. Якщо я міг би бачити Його ще раз і на один момент, я з радістю переносив б пекельні муки аж до кінця світа. — Коли ти Бога вже раз бачив, скажи мені, який Він є. — Глупа твоя бесіда,— відповів з гнівом злий дух. Як можна про таке говорити? Але, щоб тобі відповісти на твій цікавий запит, представ собі, що всі діяменти, все золото, всі дорогоцінні камені разом злились, представ собі, що всі звізди ясні мов сонце, але сонце ясніше від їх усіх разом, то все те в порівнанні з Богом, це наче чорна ніч. Він вищий від неба, глибший від пекла, довший від вселенни, ширшим від моря. Чи ти годен тепер подумати, який є Бог? Побожний монах перед тією непонятною величію й красою впав навколішки й зідхав: "Вірую в Одного Бога."

Тож погодімся з нашою людською неміччю, ми ніяк не в силі обіймити Бога своїм слабим людським розумом.

Так, як не бачимо звізд на небі завжди, тільки вночі, так і Бога не можемо бачити, доки триває оце наше життя. Але коли ніч смерти нас прикриє, тоді ми побачимо Його, хіба б чорна хмара гріхів Його закрила перед нами.

* * *

Отже хоч трошки ми скористали, що ми роздумували про непонятну Божу Велич. Ми навчились покланятись безконечно Величному Богу. З глибокою покорою припадаємо до порохів землі й не можемо надякуватись Богу, серце заливається від радости й безмірної любови до Бога тому, що той Безконечний Бог зволив покликати нас до Себе до небесного царства. Тому зо щирим віданням, з певним, дитинним довірям, зідхаймо щодня: Вірую в Єдиного Бога, Отца Вседержителя, Творца неба й землі.

"ПРАВОЇ РУКИ НЕ ДАМ!"

Права нога і права рука представлялися як кусень гниючого мяса й одинока надія вилічення й уратования Семена залежала від відітнення ноги й руки. В тій цілі занесено малого хлопчика до операційної кімнати в шпиталі в Масеру.

—Коли хочете, утніть мені ногу, але правої руки ніколи не дам!

—Конечно треба також, щоб тобі й руку відтяти.

—Правої руки не дам!

—А для чого ні?

—Бачите, я є католиком, а прецінь правою рукою я роблю знак святого хреста.

Всякі намови лікаря були даремні. Семен говорив, що воліє вмерти, ніж як поганин не робити знаку святого хреста.

Оставало одне, щоб відтяти хоч ногу хлопчині. Лікар хотів заморити (захльороформувати) хлопчину, та він не позволив.

—Ні ,ні! Бо коли мене заморете, тоді відітнене мені також руку, а потім я не міг би перехреститися.

—Алеж, дитино, не можливо щоб ти витримав такий біль без заморення.

—Не бійтеся, тільки тніть ногу.

І так сталося. Лікар відтяв ногу не заморюючи хлопця. Коли по операції лежав хлопчина розтягнений на ліжку, а лікар прийшов його відвідати, малий Семен підніс вратовану руку, нагло уздоровлену й нею зробив поважно й побожно знак святого хреста.

МІСІЯ СВ. ПАВЛА В ЕФЕЗІ

Св. Апостол Павло взяв на себе й зробив багато місій, щоб на місці поганського духа защипити ментальність Ісуса Христа.

В тій Божій праці він мав свою методу й вона, ще навіть в наших часах, варта, щоб її придержуватись. Святий Лука в 19. Главі Апостольських Діяній дає нам про неї досить точне розуміння. Тут ми також черпатимемо все те, що слідує й де описана місія св. Апостола Павла в Ефезі.

Треба звернути увагу на чотири речі: Духовий стан мешканців,— створення вибраної ґрупи, що мала поширити Христіянського духа,— формація тієї ґрупи, — й вислід.

Дух населення Ефезу тоді, як св. Павло прийшов.

Серед всіх міст, що Апостол в них працював до того часу, не було міста, де забобони панували б були так сильно, як в Ефезі. Мешканці, не маючи ніякої поважної школи, ніякої серйозної науки, займались всякими найдиваччішими практиками: заклинали духів, викликували мерців, їхні тіні, викликували злих духів. В цілому тоді знанону світі були звісні ефезські промовлювання, що їх уживали до чарівництва. Вони були уложені з незрозумілих слів, але всі разом становили штуку, що мала своїх професорів, свої методи й церемонії, що були подрібно списані й зібрані в збірники. За такими книжками всюди багато шукали й їх залюбки читали. За деякі з них, що містили нібисекретні рецепти, треба було дуже дорого платити.

Така пасія для злих книг є можлива тільки там, де панує забобонна безбожність, і під тим оглядом наші часи виглядають зовсім подібно. Тому тим важнішим і цікавішим для нас є запит, як св. Павло взявся того духа перетворити на духа Христіянського, й як він мав успіх.

Створення ґрупи вибраних одиниць

Прийшовши до міста, св. Павло почав проповідати всім людям в синаґозі.

Після трьох місяців, томущо деякі були закамянілі й

оставали в невірстві, викрикуючи публично проти науки Господа, він від них відділився й відділив від них також своїх учеників...

В тому згляді він в своїй второпності наслідує приклад Ісуса Христа. Замість братись зараз навертати всіх грішників, він насамперед старається усунути з поміж них тих, котрих хоче прилучити до себе в апостольській праці. Про невірних він каже те саме, що Ісус говорив про фарисеїв: "Оставте їх; це сліпі, що провадять сліпих."

Велика це наука й багато таких, що за мало її розуміють; в немудрій надії переконати єретиків вони марнують час на поборювання їхніх блудів, замість уживати його, щоб забезпечити проти їхньої хитрої крутанини прості душі.

Св. Єронім краще зрозумів ті слова Ісуса Христа: Оставте їх. "Треба, каже він, оставити тих злих учителів їхній упертості, бо годі їх прихилити до правди."

Іншою спонукою відділити добрих, це те, що товариство злих може попсути й добрих. Отже добре зробив св. Павло, коли від широкої маси відділив своїх ревних учеників, хоча й було їх дуже мало ще. Всі разом було около дванадцять, але з тих дванадцятьох він мав зробити Апостолів і спасителів.

Формація тієї ґрупи

Як він здійснив ту формацію?

Через окрему науку про речі віри. Два роки давав він ту науку у школі, що її випозичав у приватного одного чоловіка. "По всі дні навчав в школі якогось Тиранна." (Діян., 19, 9).

Це був головний засіб, що він його вжив у своїй акції й тому треба йому приглянутись ближче, і з великою увагою. Ми зробимо це, роздумуючи над словами великого вихователя Апостолів, святого Ізидора, що говорить про церковну науку, що властива душпастирям, науки й формацію, що потрібна також для кожного, що бажає помагати священикам: "Той, що ладиться навчати чеснотливого життя других мусить насамперед себе самого поправити, потім треба, щоб він знав науку й нарешті треба, щоб вибирав до своїх наук те, що найліпше відповідає станові кожного."

Чи ті інструкції видаються нам так простими, що й не варто було про них говорити? Це був би знак, що ми не

намагались після них поступати в практиці.

Ще раз: головним засобом, щоб мешканців Ефезу привести до науки Ісуса Христа для святого Павла була дбайливість, щоб виробити в своїх учеників чесноти, ясне знання й второпність. Бо ж він знав: Що посієш, те й пожнеш.

Також зазначім, що він говорив кожного дня й то через два роки.

В нас тієї формації, думаю, зовсім нема, й ніяка праця для молоді для Католицької Акції не принесе найменшого хісна, якщо тієї формації не буде...

До того треба долучити формацію для пропаґанди приватним словом, через добру раду, або й через добру пресу.

Вислід

Коли ми говоримо про вислід формації, що її дав св. Павло, ми беремо під увагу тільки людський бік. Якщо глядіти на все оком віри, то висліди одержані через вибрану ґрупу треба приписати насамперед Богу. Св. Павло велично пригадує ту правду, коли пише до Коринтян: "Я насадив, Аполло підливав, але Бог дав зріст."

Отже поза Божою ласкою й чудами, успіхи місії в Ефезі ми приписуємо тим вибраним душам, що їх Апостол формував, майже зовсім, хоча св. Письмо глибоко замічає: "Павло навчав через два роки, такщо всі мешканці Азії, жиди й погани, почули слово Господа." Розберім ті слова й придивімся, чому вони приписують той величезний успіх, який хочемо виказати.

Святий Писатель кажучи, що всі мешканці Азії почули слова Господа, хоче сказати що проповіді, науки Апостола, поволі поширились по цілій країні. Але як?? Чи може так, що всі мешканці Азії ходили до тієї школи, де Апостол навчав? Це неможливе. Те загальне поширення науки Христової можна краще пояснити тим, що ті вибрані душі, над котрими працював св. Павло, через свої приклади, розмови й поради поширили всюда християнського духа.

Ті вибрані ученики ширили ревно того духа насамперед в своїх родинах і потім і другим передавали науку, що чули від Апостола. Таким чином самі вироблювали ревні душі, що щораз далі множились й поширяли благословенну працю Апостола...

От вислід: Не тільки поширення Християнського духа,

але й масові навернення людей доброї волі." "Многі, каже св. Письмо, "приходили визнавати свої провини й зпоміж тих, що були віддані чарівництву, многі приносили свої книги й публично їх палили."

Ще раз: Головною причиною тих навернень була ласка Божа й чуда, одначе нема сумніву, що апостольська праця учеників була визначною принагідною причиною.

Такий гарний вислід повинен заохотити й провадити душі, що намагаються зростаючим филям ново-поганства поставити греблю духа Христіянського. Нехай користають з усякої нагоди — з конґресів, паломництв, місій, реколєкцій,— хай стараються порозумітись між собою про різні проєкти парохіяльного Апостольства, хай говорять про те до своїх провідників, парохів або сповідників, щоб таким чином дістати ту формацію, що її дістали ученики в Ефезі. На всяк випадок можна буде почати ширити добру пресу— Католицькі часописи, журнали й книжки, щоб здержати потоп поганського письма, що мов пекольна повітряна труба грозить пірвати й на віки запропастити наше покоління.

ЕПИСКОПСЬКІ СВЯЧЕННЯ ПРЕОСВЯЩЕННОГО ДАНИЛА ІВАНЦЬО

Торжество хіротонії Епископа Кир Данила відбулося в римокатолицькій катедрі св. Павла в Пітсбургу, Па.

Вже на дві години перед початком торжества простора церква була виповнена по береги. О год: 10.30 вийшла з палати величава процесія епископів і священиків так східнього, як і западного обряду. Особлившу увагу звертали на себе наші Владики своїми прекрасними маестатичними ризами. Ціла хмара різних репортерів і фотографів пильно слідила за кождим рухом і обрядом, щоб занотувати й взяти світлини, котрими були відтак переповнена щоденна американська преса. Наші епископи займили приготовані для них місця по правій стороні вівтаря, на проти них засіли епископи латинського обряду. Всіх епископів було чотирнацять, а священиків обох обрядів начисляли 700; приявних в церкві було около три тисячі. Передусім много було священиків з дієцезії Преосвященного Такача, що з причини недуги не могли приїхати. Дуже численні були також священики з дієцезії Преосвященного Константина.

Архиерейську Службу Божу відправляли з початку Преосвященний Богачевський, яко головний святитель, по свяченнях також Преосвященний Данило, співслужителями були визначні старші священики з Пітсбургської дієцезії, Впр. Отці: Н. Чопей, И. Гануля, А. Пап, і Н. Сабадош. Діяконували Всеч. Отці: А. Бігарі і Г. Монета; піддіяконом був Всеч. о. І. Стім. Провідником перемоній був Всеч. о. М. Гранілович. Крім сего було много до асисти так для целебруючих в часі Служби Божої як і для співсвятителів. Прекрасно співав великий збірний хор (200 осіб) під вмілою управою Всеч. о. Ставровського.

Мимо так численної асисти і того, що в богослуженню брали участь духовенство трьох греко-католицьких дієцезій (двох американських і одної канадійської), всі обряди відбувалися в якнайкращім ладі, одним словом: величаво. Безпосередно перед свяченнями був обхід накола вівтаря з піснею: Спаси нас Сине Божій. Та часть Архиерейської Літургії викликувала надзвичайне враження: коли клир, співаючи простопінюм: Спаси нас Сине Божий... віддалявся за вівтар, й знова вертав перед вівтар, здавалося, начеб ми були в катакомбах і там чули сей спів.

Епископські Свячення відбуваються сейчас по малім Вході перед Святий Боже. Насамперед вийшов на амвон Впр. о. канонік Ю. Мигайло й прочитав по латині, по англійськи й по українськи декрет апостольської Столиці, що іменувала Преосв. Данила на Епископа-Помічника Преосв. Такача. Потім слідувало свячення.

Головним святителем був Преосвященний Константин Богачевський, Епископ Галицьких українців Злучених Держав. Співсвятителями були Преосвященний Амброз Сенишин ЧСВВ., Епископ Помічник Преосв. Константина й Преосвященний Ніль Саварин, ЧСВВ., Епископ-Помічник Канадійського Ординарія. По трьох довгих віроісповіданнях, що їх зложив новий Епископ на питання трьох Епископів-святителів, слідувало передання епископських риз і самі свячення: "Божественная благодать..." По відспіванню "Аксіос" і "Многолітствій" Преосвященний Данило станув разом з Преосвященним Константином при вівтарі, щоб дальше відправляти св. Літургію.

По євагнелії вийшов на амвон найславніший американський проповідник, Монсіньор Шін. "Це є перший случай в історії Злучених Держав, що свячення східнього обряду Епископа відбувається в катедрі латинського обряду... це свячення символізує розвязку великої політичної проблеми: злуки Сходу і Западу... і як довго Схід і Запад не буде одним, не може бути тривалого мира... ми латинського обряду спосібні думати, що члени Східньої Церкви не є так цілком католиками, тому, що не відмавляють своїх молитов по латині. Ми забуваємо, що є 12. ріжних мов, в яких відправляється Служба Божа, що через 200 літ відправляла-

ся Служба Божа в Римі по-грецьки а по латині зачали відправляти Службу Божу не в Римі, але в Африці... і що перші 8 соборів відбулося на Сході..." Дальше проповідник займався справою навернення Росії і подавав важні причини, задля яких треба надіятися того навернення не задовго.

Відтак слідувала дальше Служба Божа. Була вже досить пізна пора однак всі приявні з великою набожністю брали участь в богослуженнях: глибока символіка наших маєстатичних обрядів в злуці з прекрасним співом так причинялися на підйом їх релігійних чувств, що вони забували на втому.

Між присутними на цім торжестві була б. цісарева Зита зо своєю донькою архикняжною Єлисаветою. Вони сиділи на почеснім місці напереді й з великою набожністю брали участь у богослуженню. (Це не перший раз, що цісарева Зита була на нашім богослуженню. Ще перед першою світовою війною, коли її муж цісар Карло був ще архикнязем і мешкав в Коломиї, нераз у неділю йшла до нашої церкви, щоб вислухати Служби Божої).

Торжество епископських свячень і Служба Божа скінчилася по 2-ій годині. Новий Епископ уділив особлившого благословення своєму клирови й вірним, а відтак усі пішли до одної з публичних просторих саль, (до сирийської галі) на приготований бенкет. При кінці смачного обіду були промови під проводом господаря бенкету Впр. о. каноніка Мигайла. Архиепископ з Колюмбус, Огайо висказуючи свої щирі желання заохотив приявних до великого довіря "Горі імієм сердца." Преосвященний Амброз Сенишин у своїй гарній промові підніс це, як католицька Церква особлившим способом дбає про нашу східну Церкву й наш нарід. Коротку а милими дотепами прикрашену промову о. секретаря місцевої катедри св. Павла нагородили приявні гучними оплесками. Вкінці промовив новий епископ Преосвященний Данило. У своїм довшім а сердечнім слові він вичисляв усіх, кому має завдячити цю велику гідність князя Церкви. З глибокою вдячністю до Бога й Божої Матери лучив щиру подяку всім тим, кого Бог вирав на його виховавців. З особлившим пієтизмом згадав і своїх померших родичів, а передусім свою покійну Матір. З поміж усіх людей їм то передусім має завдячити те, чим він нині є. По промовах слідували многоліття. Їх відспівали всі приявні після напіву закарпатського простопінія. Це була прямо роскіш слухати того прекрасного а могучого співу наших закарпатських братів.

На кінець виступив хор богословів з дієцезії Преосв. Такача, з вязанкою народних пісень. Зо своєї задачі вивязалися знаменито.

На бенкеті були приявними також цісарева Зита і архикняжна Єлисавета. Щоб мати особлившу памятку цего торжества, дуже

много з приявних приходило до наших Владик, щоб мати їхній власноручний підпис. А найбільше осіб тиснулося до цісаревої й її доньки, просячи о підпис, а вони ті бажання дуже ввічливо сповняли.

Так скінчилося торжество свячень. Це ясна картина в історії нашої Церкви. Нині, коли наші браття так в Галичині, як і на Закарпаттю терплять люті переслідування а навіть життя віддають за нашу католицьку віру й нашу греко-католицьку Церкву, Бог дає нам хвилі ясні, хвилі потіхи. Ми маємо ще інші причини радуватися: іменно тому, що наші браття мимо переслідувань остають вірні св. вірі і Церкві. На закарпаттю на 300 наших священиків ані один не відступив від св. віри й Церкви (підніс це в своїм слові Монсьнор Шін).

Все в руках Божих; і коли наш нарід витривае, Бог пішле йому по днях горя й страдання ясні дні красшої долі, воскресення.

Ці епископські свячення випали в 300-ліття віднови злуки наших закарпатських братів з католицькою Церквою.

З нагоди цих свячень приявні дістали на спомин образок а на нім напись: Триста літ від віднови злуки в Ужгороді..." Да вси будуть одно, як Ти Отче в мені і я в Тобі. (Йоан 17, 21).

ЕІС ПОЛЛЯ ЕТЕ! НА МНОГАЯ ЛІТА!

Боже Провидіння особлившим способом опікується нашою Церквою і нашим народом. Католицька Церква східнього (византійськго) обряду, мимо всіх переслідувань, що їх терпіла протягом століть, існує і все розвивається. І тепер, коли то большевицька Москва, продовжуючи політику царської Москви, бажає знищити нашу Церкву і наш нарід аж до самого корення, Боже Провидіння дає свої щедрі ласки й розвивае ту часть нашої Церкви й народу, що є на американськім континенті. Послідні дні принесли новий доказ цего: Іменування нового Епископа для наших закарпатських братів у Америці. Дня 29. серпня ц.р. Апостольська Столиця іменувала Всеч. о. Данила Іванця Епископом Помічником Преосвященного Василія Такача, а дня 5. листопада відбулася його хіротонія, епископські свячення, в Пітсбургу, Па.

У горах Карпатах, близько галицько-угорської границі, серед прекрасних околиць Високого Бескиду лежить розкинене село Ясеня. Мадяри звали його Керезмезе. Се була перша залізнича стація за угорською границею, коли хто їхав зі Станиславова через Делятин, Ворохту, на Угорщину. Цілу та околицю від Деля-

тина аж до Марморош заселює один і той сам русько-український нарід, говорить навіть тим самим гуцульським говором, і сильно привязаний до своєї греко-католицької Церкви. Там, у Ясені, зобачив денне світло Преосвященний Данило Іванцьо 30. березня 1908 р. Його родичі звалися Евген Іванцьо і Мелянія Орош. Тайну св. хрещення дістав Владика Данило в місцевій церкві, збудованій з дерева в гуцульськім стилю. Ледви мав два роки, коли вмерли його старший брат Августин й сестра Ксеня. Ще перед тим його родина перенеслася до Хорватії; там його батько був директором школи в селі Руський Керестур, в окрузі Бачка, де мешкають наші поселенці, звані "Бачканські Русини." В р. 1912 стрінув нашого Владику великий удар: помер йому тато. І так пані Іванцьо остала сама вдовою

В два літа по смерти батька, пані Іванцьо зо своїм сином виїжджає до Америки й замешкує в Клівленд, Огайо. По укінченню народної й середної школи в Клівленд, молодий студент вступає до Каледжа св. Прокопія в Лайсл, Ілл., щоб приготовлятися до священичого стану. По укінченню цієї школи іде до Риму на фільософічні й теольогічні студії. З причини слабого здоровля мусить виїхати з Риму, а перенісся до дієцезального Семинаря в Ужгороді, на Закарпаттю. По укінченню всіх богословських студій, молодий богослов вертає до Злучених Держав і тут у церкві св. Николая в Мекіспорт дістає священичі свячення з рук Преосвященного Василія Такача, дня 30. вересня 1934.

По свяченнях Преосвященний Такач висилає молодого о. Іванцьо до парохії св. Івана в Мінеаполіс, Мінн. Парохія та була тоді в стані цілковитого занепаду. Своєю ревною апостольською працею, потрафив о. Іванцьо ту парохію цілковито відновити так духовно як і матеріяльно.

При своїй душпастирській праці о. Іванцьо студіював також право на університеті Міннезоти.

З весною 1939 р. Преосвященний Такач поручає о. Іванцьови нову працю: орґанізовання нової парохії на Бруклин в Клівленді. В короткім часі о. Іванцьо своєю невсипущою працею не лиш зорґанізував парохію Успення Пречистої Богородиці, але також потрафив зібрати $125,000.00 на будову церкви; на жаль з причини вибуху війни не мож було здійснити самої будови.

Цего року того ревного священика стрічає найвище відзначення: дня 29. серпня Апостольський Делеґат у Вашінґтоні проголошує, що Святіший Отець іменував о. Даниїла Іванця Епископом-Помічником Преосвященного Такача з правом наслідства.

Цю номінацію приймили вірні обох дієцезій нашої Церкви в Америці з великою радістю.

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

A Soviet Official in America

Condesned from "I Chose Freedom"

— By Victor Kravchenko

On April 4, 1944, Victor Kravchenko resigned from the Soviet Purchasing Commission in the United States, charging that the U.S.S.R. was pursuing aims incompatible with its wartime collaboration with America and Britain. In the following condensation from his current book, I Chose Freedom, he tells how the Russian government selects — and watches — the citizens who represent it abroad.

The idea of my going to the United States as a member of the Soviet Purchasing Commission began to take shape in January 1943. Expanding lend-lease operations made it necessary to send abroad hundreds of specialists. As a metallurgical engineer who conducted the affairs of Glavmetal, a combine of factories in many parts of Russia, I qualified for such a post; and my political record, formally at least, was flawless.

Yet it would have been bad strategy to take the initiative in the matter. The more anxious you were to go abroad the more carefully you concealed the yearning. One night, in a duscussion with a foreign-trade official, I managed to coax the thought into his mind that here sat a man competent to help abroad. He offered to make the suggestion in the proper quarters.

For the next six months, all the energies of an omnipotent State seemed centered on the job of exploring my humble person. This intensive exploration began in the Commissariat of Foreign Trade. A nondescript little bureaucrat in thick spectacles ran through my personal history from birth, then fanned out to take in the histories of my parents, grandparents and other relatives, my connections by marriage, and my friends and professional associates through the years.

I had been through similar probing dozens of times in the past. Every fact had been put on record by the Communist Party the armed services and various commissariats. Each time the answers had to be consistent within themselves and consistent with answers given in previous interrogations. A slip of the memory, a minor contradiction, and the suspicion of the State was at once aroused. Many a Soviet citizen has wrecked his career on a mix-up in dates.

Three months later I was again summoned to the Commissariat. This time I was questioned by a shrewder and more important bureaucrat. For three hours we reviewed my past, pausing now and then to discuss my political opinions. He put trick questions to trip me up, threw out false leads, suddenly retraced his steps to try to take me unaware.

Next I was ordered to collect letters of reference from Communist Party organzations in which I had been active. When I had done so, I was notified to report to Comrade Lebedev, Assistant Commissar for

Foreign Trade. Lebedev questioned me from the very beginning while leafing through the thick file devoted to me.

"Comrade Kravchenko," he finally said, solemnly, "do you appreciate the seriousness of an assignment abroad? You must justify the confidence the Party is placing in you."

"I shall try, Comrade Lebedev," I said humbly.

Five days later I was called to the offices of the Central Committee of the All-Union Communist Party. An official there scrutinized me a full minute, then said: "I'm interested in your political state of mind. Did you ever have doubts about the wisdom of any Party politics?"

"Never," I replied.

"But you had a rather unpleasant time of it during the purges in 1936 and '37. You were investigated and all that. What was your attitude?"

"I was bewildered, of course, even a little indignant. After all, I knew myself to be innocent."

"But is there anything left of that indignation?"

"Oh, no, of course not." I smiled at such a preposterous question.

My interrogator probably set me down as a man of few ideas but respectable ones, not too bright but dependable. The decision of the Central Committee was favorable.

Soon I was presented with two confidential pamphlets, outlining rules of conduct for Party members abroad. The pamphlets warned against the pitfalls of life in capitalist countries. They evoked a picture of a strange, hostile world devoted to the one purpose of ensnaring Soviet citizens and extracting their state secrets. Those about to plunge into this maelstrom were forbidden to discuss politics or to talk unnecessarily on any theme. If questioned about life inside the Soviet Union we must assume that the prying ones were espionage agents.

The rules implied that though capitalism was rotten at its core it was bright and seductive on the outside. While traveling abroad, we should never allow a woman, especially a Russian-speaking woman, to engage us in conversation. Never, except for authorized business purposes, could we venture into bars or night clubs. The pamphlets warned that in America our baggage would be searched, our passports stolen for espionage purposes, our telephones tapped.

Next day I returned to Party headquarters, where another official, a grade more imposing, awaited me.

"Comrade Kravchenko," he said, "your best insurance against error in the United States is Bolshevik vigilance and wholehearted devotion to our Party. You are going to the country of the most highly developed capitalism. Don't trust those who pretend to be friends of our country. This applies to Russian emigres as well as to the bankers, manufacturers and other capitalists who follow the new fashion of admiring the U.S.S.R."

A third official was concerned with my obligations as an engineer. One of my main duties, he said, would be to gather economic and military information. I must school myself to note technical details, the planning of factories, innovations in machinery, new technical processes.

In Vladivostock, where I was to sail for America, three customs officials went through every suitcase, probing linings and shaking out my garments. Then they turned my pockets inside out, and searched the linings and lapels of my jacket. Finally I was duly passed and certified.

Nineteen days later, when our freighter docked in Vancouver, Canadian customs inspectors merely checked our passports in a cursory fashion. Nobody searched us or — most incredible of all— questioned us about anything. Where was the

capitalist sense of class hostility?

The Vancouver shops— the lush abundance of things to wear, to eat, to use— greatly excited us. *This is as if the dream of socialist abundance had come true,* I kept thinking; *this is what we have been promised for the dim future after innumerable Five-Year Plans!* On the train to Washington we noticed that the people in the day coaches wore stout leather shoes and good sturdy cloths. Such affluence seemed unreal.

In Washington the Soviet Purchasing Commission had rented a room for me. The house belonged to an American family, who seemed pleased to have a foreigner— one of those 'wonderful Russians"—under their roof. They did not ask me for documents and apparently did not have to report me to any house committee.

But our Washington headquarters, where I went to work the next day, had a furtive, almost conspiratorial atmosphere that was uniquely Soviet. Comrade Serov, to whom I reported, received me suspiciously. I handed him a coupon indicating that I was a Party member.

"Number?" he snapped.

I recited it glibly— 2486475. For a Communist to forget his membership serial is a symptom of faltering faith.

As direct plenipotentiary of the Party's Central Committee, Serov was the ranking Communist emissary in the United States. On the records he was simply an assistant in the Purchasing Commission, but in fact he was the most potent Soviet agent in America. His word was law for the most important military and economic representatives, for he spoke with the voice of the Party.

Our Commission was, to all intents and purposes, a chunk of pure totalitarianism transplanted from Moscow. Though we resided and worked among free people, we did not share their free speeeh, free press, freedom of conscince and freedom from fear. We remained the terrorized subjects of a police-state, our every word and act subject to an elaborate technique of spying. Even in America we had a Party Committee and a Special or Secret Department — the complete equipment for political intimidation and NKVD surveillance.

The most galling restriction was the one imposed on our contacts with Ameircans. We were strictly forbidden to cultivate their friendship, except for specific business purposes. We were obliged to make a detailed report about every acquaintance, covering not only his identity but our impression of his feelings about the Soviets. Whether the acquaintanceship was permitted to prosper depended on higher officials.

Inevitably, I did come to know dozens of people in the Washington agencies connected with lend-lease. I was endlessly embarrassed by their cordiality. To a Soviet official their candor and lack of suspicion seemed almost childlike.

The control of our relations with Americans was carried so far that official consent was needed to send New Year's cards to business acquaintances. We were instructed to list the people to whom we wished to send cards, together with the texts of the greetings. These were examined and edited. To make sure that we did not depart from the prescribed forms, the actual mailing was done by the Commission.

It is not easy to make our attitudes credible to Americans. On one occasion, while making a train trip, I was leafing through a copy of *The Saturday Evening Post* when a colleague from the Commission sat down beside me. I mentioned an article in the magazine, which was critical of the Government. "These Americans," I said, "certainly don't hesitate to say what they think of their officials, from Roosevelt down."

It was a casual remark, which I soon forgot. But several days later the secretary of my Party unit called me into his office.

"What kind of a trip did you have?" he asked.

"Oh, pretty good."

"You ran into Comrade B—, didn't you?"

"Yes, I did."

"What was the nature of your argument with him?"

"Argument?" I was perplexed. "I don't recall any."

"I'm afraid, Comrade Kravchenko, you're not being frank with me. Surely you haven't forgotten that you criticized the Soviet press and complained because we don't attack Comrade Stalin?"

"It's a lie!" I shouted. "I insist that you summon Comrade B—!"

Comrade B—did not have the courage to stand by his report on my remarks, and the issue was dropped. But I remained more convinced than ever of the need to curb my tongue.

Another minor episode: Once when I was ill, several Americans sent me friendly notes. I asked someone at the office to translate them for me. Thereupon the same Party secretary cross-examined me sternly about my relations with each of the Americans, ending with a solemn reprimand and an injunction to beware the pitfalls of our capitalist environment. I counted myself lucky to get off so lightly.

The complexity of the espionage to which the Soviet official abroad is subjected is staggering. Every one of us was expected, as a loyal Party man, to report suspicious words and acts of the others. In addition the Party had an array of special agents scattered through the Commission, seemingly attending to technical jobs but in truth devoted to spying on the rest of us. Beyond that was the network of NKVD agents who spied on a more professional basis. Even the General at the head of the Commission and Comrade Serov himself were not exempt from this overall police control.

Whatever the specific work of a Soviet economic representative, a major part of his obligation is to obtain all possible data about American business firms, military affairs, scientific processes, and the like. One day the Party members in the organization — about 90 percent of the responsible officials — were called to a meeting behind lock doors. Comrade Serov then read us a long document detailing the kind of information we must look for, how to gather it, how to cover our traces, how to transmit it to the U.S.S.R. This was a reminder that the highest authorities were depending on us to do our duty in this matter.

Meanwhile, I met frankness and candor everywhere in dealing with American business and government people. I visited scores of plants and invariably the management showed me everything — installations, costs, processes, materials. My American hosts, apparently unaware that they were my sworn "class enemies," went far beyond their formal obligations in helping me. To a Russian, this lack of secrecy seemed incredible.

I don't know when I first decided to throw off the totalitarian strait jacket. The decision was the result of feelings that had slowly matured within me. But for at least a month in advance of my irrevocable step I knew that I would take it. I did not betray my plans to any of my friends or colleagues, for I know what it would mean to them if there was so much as a shadow of guilt on their records, once the NKVD applied itself to my "case."

On a Saturday night I slipped out of Washington, went to New York, and took a room in an obscure uptown hotel. There I prepared the statement announcing my resignation and the reasons therefor. When the statement appeared in the press, the Commission at first pretended that it did not know me. Obviously it was waiting for instructions from Moscow. Later it acknowledged my existence and issued the inevitable statements smearing my character.

Meanwhile, despite my elaborate precautions, Soviet intelligence agents were soon loitering outside my hotel. Several times I dived into subways or grabbed taxis on the fly, and changed hotels and pseudonyms. Now and then I thought I had eluded them. But quickly enough the same men were keeping their vigil outside by new residences.

Once I went to a midwestern city to visit some American friends. I supposed I had boarded the train without being observed. But on arrival, not only my friends, but three strangers were waiting. When we got into one car, they piled into another and followed us. Only when we pulled up at a police station did the other car pass us and disappear. We took down the license number, but it turned out to be a stolen plate.

During my stay in the Midwest, there were long-dinstance telephone calls from New York. Mysterious voices warned me "as friends" that my life was in danger and that I must go into hiding. Evidently the scheme was to maneuver me into some obscure hiding place where I could be "erased" more conveniently.

The killers may in time succeed in "erasing" me. The borrowed time may be used up. But they cannot erase this record.

— Our gratitude to The Reader's Digest

Canadian Front—

SUDBURY PRIEST GIVES FACTS OF GRIMMEST PERSECUTIONS IN HISTORY

An enlightening and well-documented review of the case of the Ukrainian Catholic Church in Soviet Russia was given by Rev. Michael Horoshko, Pastor of St. Mary's Church, Sudbury, in Columbus Hall, Toronto, on May 26.

Father Horoshko was born and educated in Lwiw (sometimes spelled Lwow and Lvov) the chief city of Western Ukraine and the provincial capital of Galicia. He came to Canada as a priest under Bishop Ladyka the Ukrainian Bishop of Canada, in 1937. He studied English at St. Michael's College, Toronto, and in 1944 he went overeas as a Canadian Army Chaplain.

Readers will know that the sensational announcement was reported in the newspapers that the Cathoilc Church in the Western Ukraine had broken from allegiance to His Holiness the Pope and had submitted itself to the Russian Orthodox Church. The truth was that all the Catholic Bishops had been imprisoned, as had hundreds of the priests, and every form of persecution was used to force Catholics to apostatize. The secessionist movement was directed by the Russian Government with the help of a handful of apostate priests. Catholic clergy and people are maintaining their faith under cruel persecution. The following are salient points from Father Horoshko's address:

Church Under Polish Rule

After the first Great War, Western Ukraine found itself under Poland, Eastern Ukraine was under Communist Russia and Carpathian Ukraine under Czechoslovakia. The

Holy See asked the Polish Government to sign a special concordat and guarantee the freedom and privileges of the Ukrainian Uniate Church. Despite national and political persecution of Ukrainians, the Ukrainian Catholic Church made rapid progress under Poland and numbered 5,000,000 faithful, eight Bishops and over 4,000 prists. Hundreds of students studied in all Western Catholic Universities especially philosophy and theology in Munchen, Innsbruck, Rome and Strassburg. A famous Theological Academy, instituted by Archbishop A. Sheptycki, in Lwiw attracted Ukrainian youth from all over the world.

There were additional seminaries in Stanislaviv and Peremysl. The Basilians and Redemptorist Fathers were the principal religious orders, with many monasteries and religious houses where printing presses operated and every phase of education was promoted. Religious life was flourishing with numerous Catholic papers and periodicals and very powerful organizations of the laity.

Soviet Occupation 1939-41

In 1939 Western Ukraine was occupied by Soviet troops, and the Communists began the persecution of Church and religion. They carried increased propaganda in the press and over the radio, especially against Archbishop Sheptycki. The Archbishop, because of his devotion and sacrifice for the religious, moral and national interests of the Ukrainians, was their recognized leader. The Bolsheviks executed over 800 priests including celebrated scholars. The Bolsheviks planned a powerful drive to organize the Ukrainian Catholic youth and lure them away from their Church and incorporate them into the Communist Youth Movement. A terrific oppression and national persecution led to resistance and united all Ukrainian Catholics.

In 1940 Archbishop Sheptycki issued a pastoral letter condemning the Soviet Government because of the persecution. The N.K.V.D. (Secret Soviet Police) tried to confiscate this letter but they did not succeed and all the people read it.

German Occupation 1941-44

In 1941, Germany attacked Russia. In a few months Ukraine found herself occupied by the German Army, and under Gestapo domination. The Gestapo tried to harness the Ukrainian Catholic Church to serve the purpose of the Nazi Regime. The Gestapo began persecution by making every parish priest responsible for contributions of manpower, grain, livestock and poultry to the German Reich and its Army. The clergy refused to comply and Archbishop Sheptycki, in a pastoral letter in 1942, repudiated Gestapo methods and persecution. In the meantime, 1,000,000 Ukrainian Catholics had been rounded up by the Gestapo and transferred as slave laborers to Germany. Himmler gave permission to only 19 priests to serve the spiritual needs of 1,000,000 Ukrainian Catholics in Germany. The priests were not allowed to distribute prayer books or rosaries or holy pictures or spiritual literature. The opposition and the anger of the Ukrainian people against Nazi domination grew rapidly. Ukrainians organized an underground army and fought the Gestapo throughout the Ukraine. In the fall of 1942, Archbishop Sheptycki wrote a second pastoral letter and condemned the Gestapo for the persecution of the Jews, who had been murdered and slaughtered on a wholesale scale. Himmler gave orders to arrest Archbishop Sheptycki and send him to a concentration camp in Germany. Erich Korch advised Hitler not to do this because of the growing anger of the Ukrainian people. In those days hundreds of priests had been arrested and sent to concentration camps. The Ukrainian Catholic papers were banned by the Gestapo, but the Ukrainian Catholic

Church survived, despite the losses, and emerged form this persecution morally powerful.

Red Re-Occupation 1944-46

In 1944, the German army was slowly retreating from Western Ukraine, which was again occupied by the advancing Soviet Army. At first, Soviet authorities and N.K.V.D. adopted a liberal policy toward the Ukrainian Catholic Church. N.K.V.D. tried to impress the Ukrainian peopde that the Ukrainian Catholic clergy were on good terms with the Soviet regime and by so doing, to throw the suspicion upon the clergy and among the people and then to destroy the moral unity which existed between the faithful and the clergy.

In November, 1944, Archbishop Sheptycki died. Soviet authorities ordered a state funeral and Comrade Hruschow, the head of the Ukrainian Socialist Republic, placed a wreath on the tomb, with a sign form Comrade Stalin. What did all this changed behavior of Bolsheviks toward the Ukrainian Catholic Church and her leaders mean? N.K.V.D. knew of the increased activities of the National Underground Army. knew that the clergy and the people were in opposition to the so-called "liberation" of Western Ukraine, and Bolsheviks tried to buy the cooperation and friendship of the Ukrainian people until Germany was defeated. When Hitler's Germany was dying in agony and the Bolsheviks knew of victory, they began to carry on a well-planned persecution and destruction of the Catholic Church in Western Ukraine.

On the 8th of April, 1945, there appearcd a long article in two leading newspapers in Lwiw and Kiev, written by Rosovitch and entitled, "With the Cross or Knife." In the article this leading Communist was trying to impress Ukrainian Catholics that the Catholic Church was against the working classes, "a slave of capitalism, servant of Rome, and was leadng Ukrainian people to spiritual and moral servility."

Bishops Arrested

On the 12th of April, 1945, N.K.V.D. in great force raided St. George's Cathedral in Lwiw, and arrested Archbishop Joseph Slipey, the succesosr of Metropolitan Archbishop Sheptycki, as well as the following bishops: N. Budka, N. Charnecki, G. Chomyshyn, J. Latyshewski, J. Kocelowski, G. Lakota.

This first blow at the Uniate Church led to a solemn protest made on Palm Sunday by 500 priests at St George's Cathedral in Lwiw, 1945. In a resolution to Stalin and Molotov the Ukrainian Catholic clergy demanded the release of all bishops. N.K.V.D. surrounded the place, shot a few of the priests and arrested the remainder.

The following is a passage from a letter received through underground channels, from an old country priest, who is a personal friend of Father Horoshko:

"Now I am alone. They wouldn't allow me to say Mass in the church. The Russians are forcing me to join the Orthodox Church. I am in a desperate position, but when I see that there is no escape, I wil leave my village and join the majority of my parishioners, who are with the Ukrainian Underground Army. They need a priest, as they are still fighting."

An eyewitness whom Father Horoshko met overseas, said:

"The struggle against the Ukrainian Catholic Church began not because the Kremlin was interested in the questions of religious dogmas, or moral problems, but because the Ukrainian Catholic Church was the last stronghold of Western civilization of Russian politics, and did not become a tool of the Soviet regime.

Organized Apostacy

The N.K.V.D. in May 1945, released a few physically and morally

broken priests from concentration camps, who formed the nucleus of a so-called Initiative Group for the reunion of the Ukrainian Catholic Church (Uniate) with the Russian Orthodox Church These apostates addressed one letter to the Ukrainian Catholics and their clergy and another letter to the Council of the People's Commissars of the Ukrainian Soviet Socialistic Republic. These letters showed that the Initiative Groups wanted to sell out completely the Ukrainian Catholic Church to Moscow and received from Moscow the following reply:

"To the members of the Initiative Group for the Reunion of the Greek Catholic Church with the Russian Orthodox Church.

To Dr. Kostelnyk, Dr. Melnyk, Pelvetskj.

Following the instructions of the Council of the People's Commissars of the U.S.S.R. and in answer to your declaration of May 28, 1945, I am informing you that:

The Initiative Group for the Reunion of the Greek Catholic Church with the Russian Orthodox Church is being approved in its present composition as the only temporary church administrative organ—with the right of the complete governing of all the existing Greek Catholic parishes in the Western Districts of the Ukraine and of pursuing the matter of the reunion with the Russian Orthodox Church. The Initiative Group for the Reunion of the Greek Catholic Church with the Orthodox Church has the right to settle all practical questions pertaining to the reunion of the Greek Catholic parishes as well as those connected with their reunion with the Orthodox Church through the accredited Representative of the Council of People's Commissars of the Ukrainian Soviet Socialistic Republic for matters of the Russian Orthodox Church, and in the districts through the local accredited Representatives

With the progressing registration of District Deans, parishes and monasteries of the Greek Catholic Church, the Initiative Group has to send to the accredited Representative of the Council of the People's Commissars of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, for matters of the Russian Orthodox Church, the list of all the District Deans, parishes and superiors of monasteries who refuse to submit to the jurisdictions of the Initiative Group of the Greek Catholic Church for the Reunion with the Orthodox Church.

Accredited Representative of the Council for matters of Russian Orthodox Church at the Council of People's Commissars of the Ukrainian Soviet Socialistic Republic.

P. Hodtchanko.

Moscow June 18. 1945.

Thus P. Hodtchanko, accredited Representative of U.S.S.R. installed the "Iniative Committee" as the supreme authority over the Ukrainian Catholic Church and requested a list of names of all priests and abbots who refused to recognize the authority of the Initiative Committee.

On July 1, 1945, the Ukrainian Catholic clergy gathered at Lwiw after denouncing the Initiative Group." In an appeal to "Comrade" Molotov, they quoted an article from the Soviet Constitution about the freedom of religion and also demanded the release of their Bishops. New arrests and deportations of priests were made on a wholesale scale, but the "Initiative Group" couldn't make any headway. In order to speed up the destruction of the Ukrainian Catholic Church, the Patriarch Alexis of Moscow appointed Makarov as the Patriarch of Lwiw and sent hundreds of Russian "Missionaries" to Western Ukraine. Upon his arrival the usurper Bishop Makarov urged the Western Ukrainian Catholics to unite with their "Mother," the Russian Orthodox Church.

Rome States Facts

The official statement issued by the Sacred Congregation for the Oriental Churches, stated that "the Bishops of the dioceses of Przemysl, Lwiw, and Stanislav, in the Western Ukraine were deported some time ago and placed in prison and some of them died. The greater part of the clergy in the three diocesee have been arrested, executed or sent to concentration camps. "The so-called Synod held in Lwiw, on the 8th of March 1946, which decided on the abrogation of the union of the Ukrainian Catholic Church with the Church of Rome, was headed only by a few morally broken apostate priests."

Father Horoshko Sums Up

This is the case of the Ukrainian Catholic Church and its tragic events. The Soviet Union with the new blend of Russian Orthodox Church has physically eliminated the Catholic Church among the Ukrainian people by means of persecution, murder, slaughter, treachery, and officially imposed councils and initiative groups. But the Bishops, priests and faithful did not die in vain. On the blood of these Martyrs and over the ruins of the monstrous tyrannic Russian Soviet Regime will arise a revitalized Catholic Church in a free and independent Ukraine.

Canadian Register,
Kingston, Ont.

The Other Six Deadly Sins

— By Dorothy L. Sayers

Luxuria or Lust
Ira or Wrath
Gula or Gluttony
Avaritia or Covetousness
Invidia or Envy
Acedia or Sloth
Superbia or Pride—

THE SEVEN DEADLY SINS

Perhaps the bitterest commentary on the way in which Christian doctrine has been taught in the last few centuries is the fact that to the majority of people the word "immorality" has come to mean one thing and one thing only. A man may be greedy and selfish; spiteful, cruel, jealous and unjust; violent and brutal; grasping, unscrupulous and a liar; stubborn and arrogant; stupid, morose, and dead to every noble instinct— and still we are ready to say of him that he is not an immoral man. I am reminded of a young man who once said to me with perfect simplicity: "I did not know there were seven deadly sins; please tell me the names of the other six."

About the sin called *Luxuria* or *Lust*, I shall therefore say only three things. First, that it is a sin, and that it ought to be called plainly by its own name, and neither huddled away under a generic term like immorality, nor confused with love.

Secondly, that up till now the Church, in hunting down this sin, has had the active alliance of Caesar, who has been concerned to maintain family solidarity and the orderly devolution of property in the interests of the State. But now that contract and not status is held to be the basis of society, Caesar need no longer rely on the family to maintain social solidarity; and now that so much property is held anonymously by trusts and joint-stock companies, the laws of inheritance lose a great deal of their importance. Consequently, Caesar is now much less interested than he was in the sleeping arrangements of his citizens, and has in this matter cynically denounced his alliance with the Church.

Thirdly, there are two main reasons for which people fall into the sin of Luxuria. It may be through sheer exuberance of animal spirits, in which case a sharp application of the curb may be all that is needed to bring the body into subjection and remind it of its proper place in the scheme of man's two-fold nature. Or— and this commonly happens in periods of disillusionment like our own, when philosophies are bankrupt and life appears without hope— men and women may turn to lust in sheer boredom and discontent, trying to find in it some stimulus which is not provided by the drab discomfort of their mental and physical surroundings. When *that* is the case, stern rebukes and restrictions are worse than useless.

The Church, then, officially recognizes six other capital or basic sins— seven altogether. Of these, three may be roughly called the warm hearted or disreputable sins, and the remaining four the cold hearted or respectable sins. It is interesting to notice that Christ rebuked the three disreputable sins only in mild or general terms, but uttered the most violent vituperations against the respectable ones.

The sin of *Ira* or *Wrath*, is one, perhaps, to which the English as a nation are not greatly addicted, except in a rather specialized form. On the whole we are slow to anger, and dislike violence. We can be brutal and destructive— usually, however, only under provocation; and much of our apparent brutality is due much less to violence of temper than to sheer unimaginative stupidity (a detestable sin in itself, but quite different in nature and origin). On the whole, we are an easy-going, good-humoured people, who hate with difficulty and find it almost impossible to cherish rancour or revenge.

This is true, I think, of the English. It is perhaps not quite true of those who profess and call themselves British. The Celt is quarrelsome; he prides himself that with him it is a word and a blow. He broods upon the memory of ancient wrongs in a way that to the Englishman is incomprehensible; if the English were Irish by temperament they would still be roused to fury by the name of the Battle of Hastings, instead of summing it up philosophically as "1066 and All That." The Celt clings fiercely to his ancient tribal savageries, and his religious habits are disputations, polemical and (in extreme instances, as on the Irish border) disgraced by blood thirst and a persecuting frenzy. But let the Englishman not be in too great a hurry to congratulate himself. He has one besetting weakness, by means of which he may very readily be led or lashed into the sin of Wrath; he is peculiarly liable to attacks of righteous indignation. While he is in one of these fits he will fling himself into a debauche of fury and commit extravagances which are not only evil but ridiculous.

We all know pretty well the man —or perhaps still more frequently the woman— who says that anybody who tortures a helpless animal should be flogged till he shrieks for mercy. The harsh, grating tone and the squinting, vicious countenance accompanying the declaration are enough to warn us that this righteous anger is devil-born, and trembling on the verge of mania. But we do not always recognize this ugly form of possession when it cloaks itself under a zeal for efficiency or a lofty resolution to expose scandals —particularly if it expresses itself only in print or in platform verbiage.

Gula in Latin, *Gluttony* in English is the name of the third warm hearted sin. In its vulgarest and most obvious form we may feel that we are not much tempted to it. Certain other classes of people— not

ourselves— do, of course, indulge in this disreputable kind of wallowing. Poor people of coarse and unrefined habits drink too much beer. Rich people, particularly in America and in those luxury hotels which we cannot afford, stuff themselves with food. Young people— especially girls younger than ourselves —drink far too many cocktails and smoke like chimneys. We may congratulate ourselves that, if we have not exactly renounced our sins, this particular sin at any rate has renounced us.

Let us seize this breathing space, while we are out of reach of temptation, to look at one very remarkable aspect of the sin of Gula. An odd change has come over us since the arrival of the machine age. Every citizen is encouraged to consider more, and more complicated luxuries necessary to his well-being. The gluttonous consumption of manufactured goods had become, before the war, the prime civic virtue. And why? Because the machines can produce cheaply only if they produce in vast quantities; because unless the machines can produce cheaply nobody can afford to keep them running; and, unless they are kept running, millions of citizens will be thrown out of employment, and the community will starve.

Whether or not it is desirable to keep up this fearful whirligig of industrial finance based on gluttonous consumption, it could not be kept up for a single moment without the cooperative gluttony of the consumer. At present the waste (that is, sheer gluttonous consumption) is being done for us in the field of war. In peace, if we do not revise our ideas, we shall ourselves become its instruments.

Gluttony is warm hearted. It is the excess and perversion of that free, careless and generous mood which desires to enjoy life and to see others enjoy it. But, like Lust and Wrath, it is a headless, heedless sin, that puts the good natured person at the mercy of the cold head and the cold heart; and these exploit it and bring it to judgment so that at length it issues in its own opposite— in that very "dearth in the midst of plenty" at which we stand horrified today.

In especial, it is at the mercy of the sin called *Avaritia* or *Covetousness*. At one time this sin was content to call itself "Honest Thrift," and under that name was, as they say in Aberdeen, 'varra weel respectit."

It was left for the present age to endow Covetousness with glamour on a big scale, and to give it a title which it could carry like a flag. It occurred to somebody to call it Enterprise. From the moment of that happy inspiration, Covetousness has gone forward and never looked back. Its war-cries are "Business Efficiency!" "Free Competition!" "Get Out or Get Under!" and "There's always Room at the Top!" Covetousness is not incarnated in individual people, but in business corporations, joint-stock companies, amalgamations, trusts, which have neither bodies to be nicked, nor souls to be damned— nor hearts to be appealed to, either. It is very difficult to fasten on anybody the responsibility for the things that are done with money. Of course, if Covetousness miscalculates and some big financier comes crashing down, bringing all the small speculators down with him, we wag self-righteous heads, and feel that we see clearly where the fault lies. But we do not punish the fraudulent business man for his frauds but for his failure.

Hand in hand with Covetousness goes its close companion— *Invidia* or *Envy*, which hates to see other men happy. It begins by asking, plausibly: "Why should I not enjoy what others enjoy?" and it ends by demanding: "Why should others enjoy what I may not?" Envy is a great

leveller; if it cannot level things up, it will level them down; and the words constantly in its mouth are "My Rights" and "My Wrongs." At its best, Envy is a climber and a snob; at its worst, it is a destroyer —rather than have anybody happier than itself, it will see us all miserable together.

In love, Envy is cruel, jealous and possessive. My friend and my married partner must be wholly wrapped up in me, and must find no interests outside me. That is my right. It we cannot be happy together, we will be unhappy together — but there must be no escape into pleasures that I cannot share. If my neighbors are able to take pleasure in intelle tual interests which are above my head, I will sneer at them and call them by derisive names, because they make me feel inferior, and that is a thing I cannot bear. All men have equal rights— and if these people were born with any sort of privilege, I will see to it that that privilege shall be made worthless. Let justice be done to me.

The sixth Deadly Sin is named by the Church *Acedia* or *Sloth*. In the world it calls itself Tolerance; but in hell it is called Despair. It is the accomplice of the other sins and their worst punishment. It is the sin which believes in nothing, cares for nothing, seeks to know nothing, interferes with nothing, enjoys nothing, loves nothing, hates nothing, finds purpose in nothing, lives for nothing, and only remains alive because there is nothing it would die for. Perhaps we have not known that it is a mortal sin.

It is one of the favourite tricks of this Sin to dissemble itself under cover of a whiffling activity of body. We think that if we are busily rushing about and doing things we cannot be suffering from Sloth. And, besides, violent activity seems to offer an escape from the horrors of Sloth.

The War has jerked us out of Sloth; but wars, if they go on very long, induce Sloth in the shape of war-weariness and despair of any purpose. We saw its effects in the last peace, when it brought all the sins in its train. There are times when one is tempted to say that the great, sprawling, lethargic sin of Sloth is the oldest and greatest of the sins and the parent of all the rest.

But the head and origin of all sin is the basic sin of *Superbia* or *Pride*. In one way there is so much to say about Pride that one might speak of it for a week and not have done. Yet in another way, all there is to be said about it can be said in a single sentence. It is the sin of trying to be as God. It is the sin which proclaims that Man can produce out of his own wits, and his own impulses and his own imagination the standards by which he lives; that Man is fitted to be his own judge. The name under which Pride walks the world at this moment is the Perfectibility of Man, or the doctrine of Progress; and its speciality is the making of blue-prints for Utopia and establishing the Kingdom of Man on earth.

Man cannot make himself happy by serving himself— not even when he calls self-service the service of the community; for "the community" in that context is only an extension of his own ego. Human happiness is a by-product, thrown off in man's service of God. And incidentally, let us be very careful how we preach that "Christianity is necessary for the building of a free and prosperous post-war world." The proposition is strictly true, but to put it that way may be misleading, for it sounds as though we proposed to make God an instrument in the service of man. But God is nobody's instrument.

"Cursed be he that trusteth in man," says Reinhold Niebuhr, "even if he be pious man or, perhaps, particularly if he be pious man." For the besetting temptation of the pious man is to become the proud man: "He spake this parable unto certain which trusted in themselves that they were righteous."

—*Woman's Journal, London, England.*

Lourdes During the War

Lourdes, the town of miracles and strange events, has just ended the two strangest years in its history, the two years since, in November, 1942, the Germans occupied the whole of South France in reply to the Allied landings in North Africa, says the London *Universe*.

The strangest of all has been the "invasion" of Lourdes by 2,000 workers from the "Red Belt" of Paris to work in a enarby emergency factory making airplane motors for the German war machine.

Lourdes had never seen their like before. The men were hard, cynical, unbelieving, loud-spoken mockers. The girls were the same. An innovation for Lourdes, many of the girls wore trousers.

But nothing is too difficult for Our Lady's Lourdes. Bishop Choquet began his own resistance movement.

The campaign opened with a great mission specially for the war-workers at which four first-class preachers, a Jesuit, a Dominican, a secular priest, and a missionary from France's other Communist stronghold the Lille industrial area, preached in the novel form of dialogue, conversing together in the church.

Their conversations were broadcast through the town from loud-speakers installed in the streets, particularly the esplanade of the Grotto.

Some of the 2,000 workers went to the church through curiosity. The others, and many visitors, numbering about 5,000, stood in the streets to listen hands in pockets smoking cigarettes.

Gradually as they lounged, the workers stopped smoking to listen more carefully. As the conferences went on, they listened more and more to the simple and interesting instructions on the Cathoile religion. Skepticism and mockery were replaced by respect.

On the final day of the mission one of the workers visited the Bishop as deputy for a large group of his comrades. 'We went to the church in the first place with clenched fists," he said. "We will return with joined hands."

These Parisians were not the only unusual visitors to Lourdes during these two years. Many people from Alsace and Lorraine, grouped round the archpriest of Metz and the Vicar General of Strasbourg, also lived in the town, maintaining at the Grotto and the sanctuary of the shrine an atmosphere of ardent devotion, thanks to their fervent Catholicism.

Prayers Never Ceased

The Germans, too, went to Lourdes. A party of them took over the town in the November of 1942. A Kommandantur settled in and troops were billeted in the town. The German soldiers stayed there for ten months, after which they were replaced by German customs officers.

These surrendered quietly when the F.F.I. liberated the town. The liberation was peaceful. Not a single shot was fied in Our Lady's town

Throughout the four years of trial, prayers never ceased at the Grotto: watch was kept from hour to hour by the people. Ceaseless, too, were the Masses for the prisoners and deportees.

Every Saturday Bishop Choquet

himself went down to the Grotto to offer a Mass for peace and every Wednesday for the prisoners of war.

Even the pilgrimages did not stop all together. The French National Pilgrimage og August came as usual, that of 1948, for instance, drawing 40,000 people from many parts of France. There was also the October Rosary Pilgrimage organized by the Dominicans in which some 15,000 to 20,000 people usually took part.

It was only last year when liberation was being achieved that the national pilgrimages stopped altogether, owing to the chaotic conditions in France, especially transport difficulties. But even so the pilgrims still crowded the Grotto in good numbers, though they were all local people, within walking distance of the town and capable of carrying all the food for the journey with them.

As liberation became a fact the pilgrims poured in again, typically in uniform. On Sunday, December 17, some 10,000 fighters arrived in town in the uniforms of the F.F.I. and the underground armies. Three trains had somehow been secured to carry in and take home those who lived farthest away.

At their head was Archbishop Saliege, of Toulouse. Bishop Theas, of Montauban, whom the Germans had arrested and sent to the internment camp of Compiegne, celebrated the Mass and preached at the Grotto.

A few British and American Catholic soldiers were noticed among the pilgrims.

— *Catholic Mind, New York, N.Y.*

Monthly Contribution—

Greetings, Readers!

Nothing was farther from my intension, friends, than that the very first article I should contribute to this column would be a more than ordinarily serious one. Nevertheless, I find myself constrained to comment as soon as possible on a matter which was the subject of a resolution adopted somewhat recently by a select body of non-Catholic churchmen.

From time to time during the past twenty years (and probably before that) individual Divines other than Catholic have gone on record as opposed to what are commonly called "mixed" marriages— just as the Church continually is. Needless to say their attitude on the matter pleased us very much; and in a certain sense it strengthened our position. For we were then enabled to quote, as it were, the opposition, on a subject that seemed directed against themselves: our argument thus became a perfect clincher for our own people.

— *A. Micus, C.Ss.R.*

* * *

For standing alone in opposition to such matrimonial unions it might have been believed that we were legislating merely to prevent our people from becoming Protestants. But if that were our only reason or if that were the ordinary and regular result of these marriages, then Protestants in general, and their ministers in particular, should be in favour of them. But here we have the official stand of one of their great organizations arrived at after lengthy deliberation and some four hundred years of experience; and it is strongly against them.

This unanimity on the subject of Catholicism and Protestantism, seems to point to only one conclusion —namely, that inherent in mixed marriages is a danger even greater than that of one creed gaining or another losing (with us of tremendous spiritual importance): it is the danger of indifference towards religion at all, in its broadest aspects, or positive irreligion. And experience proves that this is too often the result.

With good reason then does the Church refuse to dispense from the impediment of mixed religion, unless there are just and serious reasons recommending the marriage. Nevertheless in a good deal of the past she has felt obliged to interpret generously the validity of the reasons advanced by the Catholic party—particularly in small communities where Catholics were very few, or were already almost interrelated because of the marriages of their parents. She trusted that God, Who authorized Marriage, would provide in such circumstances for the welfare of these involved; and where the Catholic party accepted his or her responsibility conscientiously her trust has not been in vain— witness the many good Catholic young men and women that you know who were the offspring of mixed marriages.

But now, with the increased facility of travel, with the shifting back and forth of so much of the population the reason of limited acquaintances has become too weak to justify seeking such a dispensation: were the Church to continue lenient in the matter, she would be asking the Almighty to work a miracle to cover up the indifference of her children regarding their choice of a partner for this life-long contract. For the great majority of marriageable Catholics finding a suitable prospect among the members of their Church has become relatively easy; hence the excuse for mixed company-keeping decidedly weak.

And it is mixed company-keeping that is the real evil, the real sin that so often ends in the disaster of an unwarranted mixed marriage. Mixed company-keeping is only justified when there are reasons weighty enough to justify a mixed marriage; for company-keeping is concerned with testing each other's temperament, personality, tastes— unknown qualities— not those that are already known such as religious belief, appearance, profession, nationality. Comnany-keeping moreover, presupposes both the parties are marriageable: but a Catholic cannot marry a non-Catholic without a dispensation, any more than he or she can marry a person who is already married. Therefore to keep company with a non-Catholic without some kind of ecclesiastical approval as to its liceity, is as wrong as would be keeping company with any other unmarriageable person.

Be assured then that every responsible person who has God's interests and the eternal welfare of souls at all at heart must regard a mixed marriage as an obstacle to both. For how can there be real spiritual harmony in a home when husband and wife are not in unison regarding their relations towards their Creator upon Whom they depend so much for the raising of children? Be conscientious therefore about the company you keep, the very friends with whom you associate, in order not to risk the displeasure of the Redeemer.

ПОШУКУВАННЯ

Шукаю в Канаді вуйка Чорного Василя із села Зеленча, пов. Теребовля. Пошукує Крупчик Роман і прошу зголоситися на цю адресу:

Krysczuk Jean,
Polish General Hospital No. 11,
Llanerch Panna Camp,
Ellesmere Penly-Salop,
England.

* * *

Yaroslaw Zaremba,
Maenchen, Karlsfeld Lager /1,
Bayern, (UNRRA Bl. 12-4).

най зголоситься ласкаво листом до нашої Редакції.

— ВЖЕ ПОЯВИВСЯ —

ГАРНО ІЛЮСТРОВАНИЙ — НА ДОБРІМ ПАПЕРІ З КОЛЬОРОВОЮ ОКЛАДИНКОЮ, РАЗОМ З ЦЕРКОВНИМ УСТАВОМ

КАЛЄНДАР

Голосу Спасителя

НА **1947** РІК

Численні статті, вірші, оповідання, історійки, розвідки,— стануть приємністю в кождій хаті. На обгортці прекрасний кольоровий образ Матери Божої Неустаючої Помочі.

Ціна 50с.

Замовляйте для себе й своїх приятелів на Різдвяний Дарунок.

Замовляйте на адресу:

The Redeemer's Voice
Yorkton, Saskatchewan

Христос Раждається!

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 1. YORKTON, SASK. January, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Христос Раждається!

Досить давно тому— я був ще молодим священиком — я їхав на відправу на фарми і ждав на стації на поїзд. Було якраз перед Різдвом і на поїзд ждало чимало людей, одні щоби поїхати на свята, другі що відпроваджували знакомих. Поїзд прибув нарешті із значним опізненням — на кожній стації набирав споре число пасажирів — і ми всіли у вагон. Не обійшлось без тиснення і штурканців, кожний мимоволі предвиджував, що буде мало місця і старався забезпечити для себе місце до сидження.

Наперед мене двоє молодих жидів, з родини місцевих склепарів, жваво ступали по сходах у вагон. Нараз, спинилися на плятформі вагона, обернулися і з привітними рухами закликали "Merry Christmas." І взаїмним "Merry Christmas." відгукнулись ціла товпа жидів на плятформі стації.

* * *

Через весь час подорожі ця сцена мимоволі стояла в моїй уяві. Жиди, що не вірють у Христа, часто ненавидять Його, нащадки тих, що колись розпяли Його— та віддають почесть памяті Його Рождества!...

Який не бувби той наш нинішний світ матеріялістичний, поганський, через кілька неділь коло празників Рождества Христового він набирає християнського характеру, гейби відроджується. Всьо життя стає натхненим згадкою про Різдво Христове, "Merry Christmas" на устах кожного віруючого чи не віруючого, християнина чи жида чи поганина. І враз із тим дух християнської любови на часок опановує вроджене самолюбство і захланність— люде взаїмно обдаровують себе, памятають про бідних, щоби радість Рождества Христового обхопила всіх.

* * *

Правда, це часто тілько хвилеві чувства, часто без солідної релігійної підстави, та всетаки є то всесвітній поклін, хочби і не інтенціональний, Божому Дитяти, що близько 2000 літ тому прийшло на світ у Вифлеємі в убожестві і незнанню та принесло світові багацтва Божої любови.

* * *

Для нас віруючих празники Рождества Христового повинні набрати багато глибше значіння, обхопити наші серця таїнством безмірної Божої любови й доброти. Найкраще святкування Різдвяних Свят відбувається в глибині серця християнина у сердечній стрічі та любовних обіймах безконечного Бога в постаті невинної і любязної Дитини.

* * *

Управа Голосу Спасителя складає своїм Передплатникам Читачам та Прихильникам найсердечніші бажання Щасливих та Веселих Свят Рождества Христового і обильних ласк Божих у Новому Році. Нехай Дитятко Боже благословить Вас, Ваші праці і підприняття, осолодить Ваші терпіння і вложить у Ваші серця скарби своєї любови, що піддержувалаб Вас у всіх досвідченнях життя та побуджувала до взаїмної любови і посвяти для Божественного Спасителя і поширення Його Царства на землі.— Христос Раждається— Славіте Його!

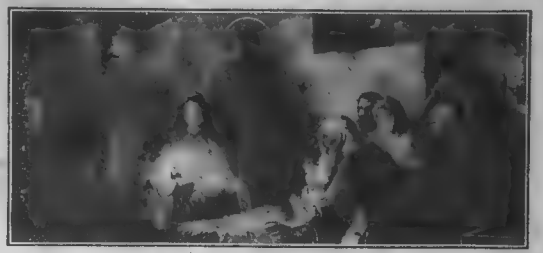

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Редакція й Адміністрація "Голосу Спасителя" желає всім своїм Передплатникам, Читачам і Прихильникам

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

й

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Хай Боже Дитятко й Пресвята Його Мати благословлять усіх щедрими ласками!

Микола Чубатий

СПРАВА ЕВРОПЕЙСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ БЕЗ ОБЛУДИ

Вже біля року товчеться по комісіях та підкомітетах Організації Обеднаних Держав справа біля одного міліона европейських скитальців. Чим довше проволікається поладнання справи тих жертв переможного совєтського націзму в Европі, тим більше набирає нервозного характеру боротьба навколо справи скитальців та стає справою важної політичної натури. Міліон европейських скитальців це не міліон бездомних жебраків, це міліон людей з виразним політичним обличчам та здебільша рішених на все. Потенціяльна енергія того міліона виселенців з країв окупованих совєтською диктатурою є дуже велика і на випадок світового конфлікту поміж східним комунізмом та західним демократизмом цей запас людської енергії може багато заважити на вирішенні самого конфлікту. Совети та їх сателіти дуже добре знають, що це за елемент сидить по таборах скитальців, тому за всяку ціну стараються їх знищити. Їх підхід до справи ски-

тальців, є виразно політичний.

Ціль большевиків ясна та не двозначна: знищити своїх ворогів й то знищити за всяку ціну. Демократичні держави підходять до справи скитальців зі становища чисто гуманітарного. Вони дивляться на скитальців як на жертви війни, яким в імя вселюдських ідеалів треба помогти. Світлу оборону справи скитальців зі становиска чисто гуманітарного переводить член американської делегації пані Розвелт, хоч не всі демократичні члени комітетів для збігців чи теж самого зібрання Організації Обєднаних Держав дивляться на справу скитальців так засадничо, як пані Розвелт. Деякі представники навіть демократичних держав йдуть на компроміс зі совєтським розбоєм та в наслідок того переходять на тих міжнародних комітетах рішення, що є прямо злочином супроти нашої християнської цивілізації.

Таким злочином, за який колись соромитися будуть покоління, є сама дефініція поняття скитальця, на яку так дуже настають Совети. Уступаючи перед натиском Советів, комітет для справи збігців впровадив зовсім штучний поділ між переміщеними особами та політичними збігцями. Переміщені особи, це ті, що їх насилу націсти забрали до Німеччини і вони тепер не хотять вертатися до батьківщини. Збігці це ті, що самі втікли, покидаючи рідний край зі страху перед переслідуваннями. Тільки перші мали б право користати з усіх добродійств міжнародньої помочі. Чому так зробили, Господь знає.

Дотепер всі культурні країни завсіди признавали право азилю та ласкаву поміч для тих ідейних людей, що покидали рідну землю через переслідування релігійні, національні чи расові. Нині якраз тим людям відмовляють помочі. Яка властиво є ріжниця між переміщеними особами та збігцями, годі збагнути, коли одні й другі не хотять вертати додому. Це поділ чисто штучний, на якім залежить Совєтам, щоби саме найідейніший елемент поміж скитальцями залишити власній долі знищити його.

Другим наївним серед европейської дійсності є домагання Советів, щоби скитальцям не позволити на ворожу проти Советів пропаганду тай взагалі, щоби скитальці не відносилися ворожо до ніякої союзної держави. Наївність такого рішення є аж надто очевидна, коли тільки подумаємо чого ці люди втікали зі своєї батьківщини. Люди статочні, здебільша провідні серед свого громадянства втікали перед лютим ворогом ,що винищує український, білоруський, литовський та другі народи. Чи за це скиталець має любити Совети та чи можна йому заборонити дальше боротися за волю свого народу? Ніхто з тим не таїться, що скитальці є ворогами Советів та лишаться їх ворогами до останнього покоління. Пощо самодурства, що людина, яка втратила батьківщину, може не відноситися ворожо до того, через кого вона її втратила.

Плямою на комітеті для збігців остане постанова видавати большевикам сироти скитальців. Ми віримо, що загальне зібрання відкине таку нелюдську постанову. Сироти скитальців, це звичайно діти таких самих скитальців, що погинули або в боротьбі з наїзником, або вже в часі скитальства.

Большевикам треба тих сиріт, щоби виховувати на яничарів, що боролибся саме проти тої ідеї, за яку вмирали їх батьки.

Таким самим несправедливим рішенням є, щоби переселення скитальців обмежити тільки до переміщення осіб. Річ природна, що большевики, маючи на ціли знищення соток тисяч своїх противників, воліли б, щоби їх залишити в Европі на знищення в зубожілій Німеччині, де й так населення палає ненавистю до кожного чужинця.

Натомість, большевики бояться, щоби ці ідейні та активні люди дістали денебудь на світі кусок землі, де своєю працею могли б зажити людським життям та в цій країні стати сильною запорою проти поширення комуністичної зарази в її поході по всему світі. Большевики це дуже добре розуміють, тому хотіли б тих людей або дістати в свої руки або створити для них такі обставини життя, щоби вони марно зниділи серед нужди та переслідування.

Червоні делегати поставили домагання, щоби демократичні держави видали їм списки осіб, що перебувають в таборах для збігців на їх територіях. Цинізм такого большевицького домагання є тим більший, що большевики замкнули свою територію щільним муром та не дають змоги американській чи британській владі навіть заглянути в справу своїх власних громадян. Поміж заарештованими українсько-католицькими епископами в Галичині є один британський підданий та до нині не може видобутися зі советської тюрми. Советське домагання списку скитальців має на меті переслідування теж родин скитальців.

Вже біля року йдуть торги за скитальців, за статут нової Міжнародньої Організації для Збігців. Ці торги є досконалою ілюстрацією апізерства демократичних держав супроти чергового опира в Кремлі, мимо загального розголосу нині про сильну політику супроти Советів. Большевики перетрактують, домагаються не тільки рівного, але упривілейованого становища в новій міжнародній установі для збігців, бо мовляв держави, з яких походять збігці, в цій справі найбільше заінтересовані. Демократичні держави трактують большевиків та їх сателітів як рівних партнерів, одначе коли прийшла справа буджету, себто покриття видатків на організацію збігців, большевики заявили, що вони не причиняться ні одним центом до покриття видатків цеї установи.

Справа набирає напів гумористичного обороту. Чи ж не краще саме було від того зачати та поспитати большевиків, чи вони солідарно покриють видатки нової установи? Раз большевики того не думають, то яке право їм щонебудь говорити та чогонебудь домагатися в справі тої Міжнародньої Організації для Збігців? Раз Совети рішені нічим не причинятися до покривання видатків на нову організацію, то чи не краще та не льогічніше булоб для великих демократичних держав створити самим цю організацію для збігців та справу збігців розвязати без Советів. Збігців не має на території окупованій Советами, тільки на території демократичних держав. Всі скитальці, за виїмком еспанських републиканців, жертви советського насилля та советського імперіялізму, отже втягати большевиків до Організації, яка мала б скиталь

цями опікуватися, це те саме, що кликати вовка на рятунок овець, які щасливим збігом обставин вирвалися з його зубів.

Якщо в новій установі не буде Советів та їх попихачів, то й не буде провокуючих промов Мануїльського, Вишинського, Медведя та других червоних хижаків. Без Советів нова установа вже давно була б розпочала свою працю та вже напевно поважна частина скитальців була б розпочала своє нове життя піонірської праці на нових землях, що лиш вийшло б на користь прибраної батьківщини та на скріплення безпеки тої держави супроти комуністичної зарази.

(В "Свободі")

ПОДЯКА –

Недавно я звернувся до людий доброї волі зі щирою просьбою, щоб помогли мені в направі опальної системи в церкві Матері Божої Неустанної Помочі в Йорктоні.

Добрі люди не відмовили своєї помочі, намірене діло є виконане, а за це най буде сердечна подяку Богу милосердному й добродіям Йорктонської Церкви.

Нище подаю імена й жертви згаданих добродіїв; а то тих тільки, що мешкають поза Йорктоном, бо жертви йорктонців були вже прочитані в Церкві.

По одному долярови жертвували:

Пані Катерина Шалей, Ґудів
Пан Микола Івонус, Мелвіл
Пан Петро Матвіїв, Бюкенен
Пан Іван Бараніцький, Кадвор
Пані Анаст. Хруник, Вестбенд
Пан Ст. Іваночко, Бедфордвил
Пані Марія Лупічук, Стр. Ривер
Пан Іван Стечишин, Вестон
Пані Самуел, Спрінґ Велі
Пан Іван Білинський, Пунічай
Пані Ева Якубець, Ліптон
П. І. Добровольський, Нюйорк
Пан Петро Овсяник, Шіго
Пан Василь Середа, Вестбенд
Пан Метрофіл, Стемфорд
Пан Павло Раїна, Таффнелл
Пан Алек. Попик, Вестбенд
Пан Іван Гуменюк, Вішарт
Пан Василь Войтович, Вітков
Пан Василь Чорнобей, Вішарт
Пан Василь Рак, Вонда
Пан Дмитро Костур, Пр. Ривер
Пан Назар Бойко, Пр. Ривер
Пан Микола Завада, Сторновей
Панна Репетовська, Детроіт
Пан Іван Головка, Оттон
Пан Іван Угрин, Райн
Пан Василь Ісаїв, Ґудів
Пан Ясінський, Калдер
Пан М. Воробець, Саскатун

* * *

По два доляри жертвували:

Пан Микола Голдун, Айтуна
Пан Микола Яворський, Айтуна
Пан М. Василів, Бюкенен
Пан Іван Данисюк, Ґудів
Панна Марія Музика, Ґудів
Пан Александер Юрчак, Вішарт
Пан Семен Кондра, Прудгом
Пані Марія Піх, Прісвил
Пан Семен Новак, Вестбенд
Пані Марія Нагірна, Джиссап
Пані Олена Савчак, Олифант
Пан Ілія Лущак, Сіракюз
Пан М. Зеневич, Ріджайна
Пан Михаїл Губака
Пан Іван Доктор, Твей
Пан Михаїл Угрин, Райн
Пан Іван Середа, Вестбенд
Пан Ю. Левко, Принц Алберт
Пан Андрій Земляк, Велінґтон
Пан Стефан Бей, Бурр
Пані Анна Бараник, Олифант

* * *

ВИЙШЛИ НОВІ,— ПОПРАВЛЕНІ
ГАРНО ПРИКРАШЕНІ,—ПОБІЛЬШЕНІ

ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ

Формат дуже вигідний, кишенковий, і чепурний, як ніколи передтим.
Ціна 20ц.

Замовляйте на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE
CATHERINE STREET, YORKTON, SASK.

По три доляри жертвували:

Пан Андрій Федорчук, Інсінґер
Пані Анна Грицевич, Айтуна
Пан Михаїл Деренівський, Райн
Пан Григорій Пешко
Пані Домніка Цьопик, Бофало
Пан Іван Свергун, Врокстон

* * *

По чотири доляри жертвували:

Пан Д. Равлик, Виндсор

* * *

По пять долярів жертвували:

Пан О. Цибульський, Інсінґер
Пані Ланишин, Зл. Держави
Пан Андрій Лапка, Россил
Пан Дан. Василишин, Тафнел
Пан Василь Собків, Салтковц
Пан Петро Ковбель, Смац
Пан Роман Гуска, Норквей
Пан Іван Гуска, Норквей
Пан Микола Пустій, Ростерн
Пані Катерина Лучка, Клівленд
Пан Гнат Гаврилюк, Квил Лейк
Пані Анна Рйопко, Елмайра
Пані Марія Дудар, Елмайра
Пан Микола Сирота, Голар
П. Йосафат Білецький, Лунлейк
Пані Федора Губич, Альвена
Пан Ґеоргій Гейков
Пан Теодор Добко, Ярослав
Пан Вас. Яремко (ст.) Ярослав

* * *

По десять долярів жертвували:

Пан М. Пророчок, Вунсокет
Пан Михайло Кукула
Пан Марко Явний, Елфрос
Пан Олекса Шикула, Ебенезер

* * *

Ще раз сердечно дякую всім жертводавцям,— най добрий Ісус стократно винагородить їм за їх щедрі дари для Йорктонської Церкви.

†

Помяніть у своїх побожних молитвах душі наших померших передплатників: **Теодора Волчака, Дмитра Стадника, Василя Шуманського і Стефана Масили. Вічна їм память!**

ПРОСЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК

Високопреподобні Отці!
Хвальне Видавництво
"Голос Спасителя"!

Мав я щастя одержати від о. Шавля ЧНІ. з Канади з Айтуни кілька примірників Голосу Спасителя, в котрім то між іншими цікавостями довідався, що можна набути гарну книжку **Історія України з мапою, вид. о. каноніка П. Божика.** Оскільки буде можливість одержати **цю книжку й ще де кілька**— буду дуже вдячний, а Всевишній Бог сторицею винагородить Вам Високопреподобні Отці. Постараюся належитість вислати переказом грошевим через пошту. Оскільки можна дістати **"Альманах Укр. Канад. Вояків"** то також би горячо й щиро просив. Живу серед чужих у Італії. Дуже богато нас є українців, котрі прямо прагнемо українського доброго друкованого слова, отже прийдіть нам, Дорогі Отці, з поміччю й прошу вислати вище згадані книжки під адресою:

Marchiv Andrea,
via: Nazario Sauro N. 3
Porto d'Ascoli
(prov. Ascoli Piceno) ITALY.

Поручаємось Вашій памяті **Незабувайте о нас!** У нас у Італії нічо не маємо взагалі до читання, бо ж **нема українських ані книжок ані часописей,** а це прямо **моральний голод,** що ще відчуваємо усі! Кінчу сей лист і згори щиренько дякуємо за ласку й піддержку на дусі, ждемо нетерпеливо на відповідь й прихильне полагодження нашої дуже горячої просьби. Здоровимо усіх співпрацівників "Голосу Спасителя". Бажаємо всього кращого, й гарних успіхів у Вашій праці на народньо-церковній ниві!

З християнським правдивим привітом й пошаною:
Марців Андрій
Італія 12.XI.1946.

* * *

Від Адміністрації "Голосу Спасителя":

На повищий лист ми відповіли в той спосіб, що вислали згадані книжки на поданий адрес.

Від себе просимо наших добрих приятелів і передплатників "Голосу Спасителя," щоб були ласкаві при нагоді прислати до Йорктону, на нашу адресу, якусь жертву, щоб її ми могли ужити на висилку книжок для наших скитальців, що дуже жадні прочитати українське слово на чужині, серед чужих людей. В імені наших скитальців вже наперід дякуємо за всяку жертву.

Посилайте на адрес:
The Redeemer's Voice,
Yorkton, Sask., Canada.

ДНІПРО, САСК.
Листопадовий Концерт

на честь воїнів, що полягли за Рідний Нарід і Рідний Край, в неділю 1-го грудня, улаштувала українська католицька парохія Преображення ГНІХ, Дніпро, Саск. Після Служби Божої, о. парох Роман Хомак, ЧНІ., відправив Панахиду за полеглих героїв. Вечером того дня відбувся концерт в Народнім Домі, ім. о. Маркіяна Шашкевича. Програма була слідуюча:

1. О Україно
2. Вступне Слово, п. А. Киба
3. Заквітчали дівчатонька, міш. хор
4. Молитва української дівчини, декл. п. О. Пацернюк
5. Листопадові роковини, відчит, п. В. Лукаш
6. Ой там при долині, тріо: пп. М. Ойстрик, М. Мартинюк, і В. Хомишин
7. Вітер з сонцем говорили, декл. п. О. Киба
8. У воєнний час, діяльог, п. С. Гуменюк, П. Черевик і Ф. Романюк
9. Їхав стрілець на війноньку, міш. хор
10. Головний реферат, п. Ф. Віхніч
11. Сольо, п. Й. Белей
12. Вся Україна, декл. Б. Лукаш
13. Ой у полі могила, міш. хор
14. Кінцеве слово, о. Роман Хомяк, ЧНІ.
15. Боже щасти йому...

Предсідником концерту був п. Семен Гуменюк. При кінці концерту переведено збірку, з котрої призначено $25.71 на скитальців. Збірку переслано до Централі Українців Католиків Канади, 431 Мейн стріт, Винипег, Ман.

Пісні й діяльог, деклямації та бесіди виконано з великим чуттям і артизмом. Концерт оставив незатерне враження на присутних, що мимо лютого морозу й сильного вітру в поважному числі приїхали.

За уладження цього концерту належиться щира подяка Зарядові Народного Дому: С. Гуменюкові, П. Черевик і М. Глют та панні Анастазії Мартинюк, місцевій учительці, що мимо праці в школі, знайшла час і силу так добре приготовити дітей до цього "листопадового свята"!

Дай Боже, щоб у кожній українській нашій оселі, наша молодь і старші громадяне подібні концерти устроювали!

Присутний.

РІДКЕ ТОРЖЕСТВО В КАЛДЕР, САСК.

Внеділю 17 листопада м.н. парохія Успення Пресв. Богородиці в Калдер, Саск., пережила один із найкращих днів свого існування.

Привіт

О год. 10.30 біля церкви стало авто п. Івана Фика, що саме привіз із Йорктону трьох отців: Василя Глюту, Йосипа Денищука та Дмитра Библова, ЧНІ. На стрічу новорукоположеним отцям вийшла процесія й низенько вклонилась. Дмитро Рогатинський привитав отців від парохії. Серед співу народу, молодь і діти, красно зібрані, з квітами в руках, відпровадили отців до престола.

Літургія

Торжественну Службу Божу першу в цій церкві, відправив Пр. о. В. Глют, один із сімох оо. Редемптористів, що в вересні був рукоположений на священика. В часі Служби Божої діяконували пр. оо. Й. Денищук і Д. Библів, обидва шкільні товариші о. целебранта. О, як мило було глядіти на цих молодих отців, що з побожністю й гарними голосами співали Божественну Літургію. Мельодійно й могутньо співав хор парохіян. Простора церква, гарна як писанка, а чиста як сльоза завдяки праці жіночого товариства, огріта цен-

Важне Повідомлення

для тих, що замовили або замовляють у нас молитовник

"З НАМИ БОГ"

або Катехизм о. А. Лугового

"НАША РЕЛІГІЯ"

Повідомляємо, що тепер не маємо їх.

Та за пару місяців будемо друкувати їх нове видання. Тоді вишлемо всім тих, що їх замовили, або замовляють у нас. Через брак паперу нам неможливо було взятись до поновного їх видрукування. Тепер сподіємось, що дістанемо потрібний папір.

Коли згадані книжки будуть видрукувані, оголосимо в "Голосі Спасителя." Читайте оголошення про це!

Адміністрація "Голосу Спасителя."

тральним огрівачем, була переповнена парохіянами та гістьми, а деякі з них прибули аж з Торонта. Многі з присутних приступили до св. Тайн. По Євангелії о. парох Роман Хомяк, ЧНІ., виголосив проповідь про могучість і велич католицького священика. Прикінці Богослужения о. В. Глют подякував зарядові парохії за запрошення, а по Службі Божій благословив людей і роздавав їм памятки. Після роздачі образків, Славко Мартинюк подякував отцям за відправлення Служби Божої, уділення першого священичого благословення та роздачі гарних памяток, і передав їм дарунок від парохіян.

Отець парох мав катехизм для дітей, що так численно прийшли, щоб вислухати Служби Божої та привитати трьох нових отців.

Бенкет

Після відправи в церкві панство Іван і Софія Фик запросили отців і много других гостей на бенкет до своєї хати. Пані Софія Фик, хоч спараліжована від многих літ, разом зі своїм мужем і донечкою Адилею, доложила всіх зусиль, щоб прийняття випало якнайкраще. Вчасі гостини промовляли: **о. парох** дякував панству Фикам за гарне прийняття; **о. В. Глют** підкреслив, **що щастя людини** не полягає в багатстві, славі, науці, ні навіть у здоровлі, але **в мирі душі з Богом; п. Григорій Пристай,** гість з Йорктону, вказав на жертву бл. п. о. Ахіля Делярія, ЧНІ., для нашого українського народу та на красні овочі його праці: з йорктонського окрупу вже вийшло 14 українських католицьких священиків; **Пані Софія Фик,** з сльозами в очах, висказала радість на вид так многих гостей, передусім, що діждалася того щастя, що її сестрінок о. В. Глют як священик-місіонар уже загостив до її хати. Співом релігійним і народніх пісень закінчено це симпатичне й родинне торжество.

На Службі Божій і на бенкеті були присутні Онуфрій і Єдокія Глют з Верегін, Саск., старенькі батьки о. Василія. З глибини душі дякували доброму Ісусові, що покликав їх сина на службу Всевишнього в Чині оо. Редемптористів. Дай Боже, щоб кожна родина нашого українського народу могла виховати хоч одного сина на українського католицького священика для слави Божої й добра нашого рідного народу!

Присутний.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ В БРИТИЙСЬКІЙ ЗОНІ

Злучений Укр. Америк. Допомоговий Комітет одержав з Лондону від п. Богдана Панчука, керівника Укр. Допомогової Централі в Лондоні слідуючу каблеграму:

"Британський Уряд Закордонних Справ уділив дозволу на видавання нашого власного українського часопису, що його самі скитальці у британській зоні мають видавати і друкувати. Циркуляція (тіраж) зразу визначена на 3.000 примірників має бути зчасом збільшена до 7,000 копій.

"Також уділено урядовий дозвіл зорганізувати український допомоговий комітет скитальців, який має діяти в дорадним і виконнім характері при британських властях у справах з допомогового й добробутового (велфер) обсягу.

"Ті чинности мають бути строго-неполітичного характеру та обмежені покищо лиш на британську зону."

Це є початок справедливого та людяного трактования наших скитальців за котрим вже були многі вставлення в імени наших братів на скитальщині.

Це є лиш признання та пошанования прав людини, про що недавно заговорили американські епископи. Права людини є Богом дані і ніхто, навіть комунізм, не має права їх відбирати.

Щоб миритись, кажуть епископи, треба спершу миротворцям погодитись щодо цього, що мусять бути забезпечені людині в цілому світі, в кожному краї включно з Советами ті права людини, які гарантує чартер Обєднаних Держав.

ЛИСТ СВЯЩЕНИКА СКИТАЛЬЦЯ ДО СВОГО СЕСТРІНКА

Слава на віки!

Дорогий Олексо!

Було мені дуже приємно дістати лист від тебе і довідатися, що син моєї покійної сестри не тільки не змарнувався в далекій чужині, але навпаки своєю працею доробився майна і гарно виховав діти!

Це доказ, що Ви обоє довго працювали і щадили— і що Бог благословив Вашу працю, давав Вам сили і здоровля, а дітям охоту і память до науки.

Завдяки Божій помочі і поводженню Ви є нині панами; наше рідне село спалене, людей повивозили на нужду і голод, між ними і наших свояків!

Вам ощадив Господь Бог тих страшних переходів і поневірки, а дав Вам добробут, чи нема за що Йому дякувати?! Не знаю, кільки ти маєш літ, припускаю, що до шістьдесятки вже недалеко,— а в такім разі чоловік розумний повинен подумати собі: мій Боже, я вже пережив більшу частину свого життя, дуже віддалився від колиски, а зближаюся до гробу; прийде колись хвиля, що покличеш мене перед свій суд, все те, що маю і що називаю своїм майном, тут остане, не заберу з собою нічого, а там на Твоїм суді, мій Боже, стане тільки моя душа з добрими і злими ділами цілого життя,— і ця хвиля буде рішати про цілу мою вічність, щасливу, або нещасливу.

Длятого, мій Боже, премилосерний, котрому я завдячую так богато всіляких ласк для цілої моєї рідні, допоможи мені, щоби я решту мойого життя провів правдиво по християнськи, вже тепер менше журився дочасними справами, а більше дбав про свою душу, щоби вона там станула перед Тобою **богата.**

А там на Божім суді будуть мати вартість тільки ось такі "богацтва": щира **молитва,** яка походить з чистого (вільного від гріхів) серця, добровільний **піст, милостиня** (запомога дана бідним, або на церков), **часта сповідь і св. Причастя,** побожне **вислухання Служби Божої в неділі і свята,** а найважніше: дати собі **часто на Службу Божу за відпущення гріхів** — і **на благодарственну,** щоби подякувати Божому Милосердю все всі добродійства і ласки.

Не дивуйся, мій Олексо, що я Тобі все те пишу, але я бажаю Твого добра, хочу, щоби Ти був не тільки тут на землі богатим, але також по смерти, бо хотяйби Ти жив навіть сто літ і докупив ще другі дві фарми, то що Тобі по всім, колиб Ти занедбав душу?!

Отже послухай моєї ради, бо вона для Тебе спасенна. То відноситься також до Твоєї жени і Твоїх дітей, нехай всі памятають про Бога і про свою душу, бо життя уплине скоро, а опісля чекає нас вічність.

Про себе не буду богато писати; колись мав я емеритуру за 36 літ праці при школах, мав хліб і міг другим помагати, але прийшла війна, всьо знищила, всьо пропало, а найбільшим не щастям і болем для нас те, що в три місяці по вибуху війни помер наш молодший син, Володимир, адвокат; перестудився в часі бомбардовання Львова, дістав запалення легенів і не були ми всилі його врятувати Це для нас така глибока рана в душі, яка вже не загоїться, 27 листопада буде 7. річниця його смерти.

На старі літа поневіряємося на чужині, вправді не голодуємо, але й не пануємо, одначе дякуємо Господу Богу і за цю ласку, що держить нас ще при життю; помагаю одному священикові, за то маємо харч у нього і мешкання — і тим вдоволяємося.— Коли будеш мати нагоду бачитися в Йорктоні з о. Балою, то передай їм обом від мене поклін і поздоровлення. Тебе, Твою жену і діти щиро здоровимо обоє і поручаємо Вас всіх дальше Божій опіці, нехай Господь благословить Вас і хоронить від всього злого.

Твій Вуйко.

"ТИЖДЕНЬ КАНАДІЙСЬКОГО ГОРОЖАНСТВА"

ВІД 5-го ДО 11-го СІЧНЯ, 1947

Закон про канадійське горожанство входить в життя з днем 1-го січня, 1947 р. Від того дня кожна особа родженa або натуралізована в Канаді, стає офіціяльно канадійцем.

Не потребуємо підчеркувати вагу цього рішення, бо знаємо, що Ви будете гордими з того, що зможете сказати, "Я є канадієць."

Це одна з найбільш знаменних подій в історії Канади — цей акт канадійського горожанства. Щоб могти цю подію гідно відсвяткувати, присвячується час від 5-го до 11го січня 1947 р. на "Тиждень Канадійського Горожанства."

З цеї нагоди по цілій Канаді, від океану до океану, гідно підготовляється відповідні святкування. Головне святкування "Тиждня Канадійського Горожанства" відбудеться в Оттаві, на Парляментарній Горі в пятницю, 3-го січня де кандидати репрезентуючи канадійські провінції та групи, одержать цертифікати канадійського горожанства.

Найважнійша точка цих церемоній буде презентація канадійського горожанства новим горожанам через присягу льояльности Канаді, котра звучатиме:

"Я присягаю, що буду вірний і правдиво льояльний Його Величеству Королеві Юріеві Шестому, його потомкам і наслідникам, після закону, і що я буду вірно повинуватися законам Канади та буду виповняти свої обовязки як горожанин Канади. Так мені Боже допоможи!"

Бажано є щоб всі парохії, школи та організації якщо не устроювалиб публичні святкування "Тиждня Канадійського Горожанства" то бодай брали участь в таких святкованнях що будуть відбуватися в їх містечках чи околицях.

Павл. Мартин, Секретар Стану Канади, особливше відзивається до нас канадійців, українського походження, в таких словах:

"Моїм бажанням є, щоби кожний канадієць взяв участь в цьому святкованню, і я хо-

тів би теж, щоби всі горожани нашого краю відчули, що вони є членами одної великої канадійської родини."
(Будучність Нації).

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБИ БОЖІ СІЧЕНЬ, 1947

Старий Стиль

5. Неділя перед Різдвом, Св. Отців.—Гл. 5, Єв. утр. 8. На Сл. Божій: Тропар воскресний, Отців і Предпразденства, Слава: Отців, І нині: Предпразденства. Проче тільки Отців. Апостол з. 328, Єв. Мат. з. 1. Слідує седмиця 31.

7. Вівторок: Різдво Христове.— Сл. Божа св. Івана Золотоустого. Антифони Празника. Єлици. Ап. з. 209, Єв. Мат. з. 3. Задостойник Празника.

8. Середа: Собор Пр. Богородиці і св. Йосипа Обручника. Сл. Божа.: Ап. з. 306, Єв. Мат. з. 4. Прокімен Собора і Обручника Йосипа, задостойник Празника з припівом Обр. Причастен Празн. і Обр.

9. Четвер: Св. Степана Первомученика.— На Сл. Б.: Тропарі Різдва і Степана. Прокімен і Причастен Різдва і Степана. Ап. з. 17, Єв. Мат. 87. Задостойник Празника.

12. Неділя по Різдві, Богоотець.— Гл. 6, Єв. утр. 9. На Сл. Б.: Тропар воскр., Празника і Богоотців, Слава: Кондак Богоотців. І нині: Празника. Прокімен воскр. і Богоотців. Ап. з. 200, Єв. Мат. 4. Задостойник Празника. Причастен Хваліте і Богоотець.

14. Вівторок: Обрізання ГНІХ, Василія Великого, Новий Рік.— Єл. Б. Василія Вел.: Ап. Єв., Прокімен і Причастен Неділі перед Просв. і Обріз. Ап. 298 і 254, Єв. Мар. з. 1 і Луки з. 6.

19. Неділя, Богоявлення.— Сл. Б. Василія Вел.: Єлици. Ап. з. 302, Єв. Мат. з. 6. По Сл. Божій Водосвяття.

26. Неділя по Просвіченні.— Гл. 8, Єв. утр. 11. На Сл. Б.: Ап. з. 244, Єв. Мат. з. 8.

Новий Стиль

1. Середа: Обрізання ГНІХ, Василія Вел., Новий Рік.— Сл. Б. Василія Вел. Ап. 254 і 318, Єв. Луки з. 6 і Мат. з. 1.

5. Неділя перед Просвіченням, Навечерія Богоявлення.— Гл. 5, Єв. утр. 8. Сл. Б. Золотоустого: Тропар воскр. і Предпразденства. Ап. 298, Єв. Мар. 1. (з неділі перед Просвіч.)— Слідує седмиця 31.

6. Понеділок: Богоявлення.—Сл. Б. Вас. Вел.: Єлици. Ап. з. 302, Єв. Мат. з. 6. По Сл. Божій Водосвяття.

12. Неділя по Просвіченні.— Гл. 6, Єт. утр. 9. На Сл. Б.: Ап. з. 244, Єв. Мат. 8. (Слідує седмиця 32).

19. Неділя 32. Про Закхея.— Гл. 7, Єв. утр. 10. На Сл. Б.: Ап. з. 285, Єв. Луки з. 94.

26. Неділя Митаря й Фарисея.—Гл. 8, Єв. утр. 11. На Сл. Б.: Ап. з. 296, Єв. Лу. з. 89.

30. Четвер: Трьох Святителів.— На Сл. Б.: Ап. 335, Єв. Мат. 11.

ПАМЯТАЙМО—

Що: Місійне Товариство св. Йосафата є одиноким Добродійним Товариством нашої української католицької Дієцезії в Канаді.

Що: кождий свідомий українець католик повинен стати членом Місійного Товариства св. Йосафата.

Що: кождий свідомий член совісно сповняє своє членство, бо тим причиняєсь до живучости Місійного Товариства.

Що: свідомий член Місійного Товариства св. Йосафата стараєсь поширити своє Товариство в своїм домі, в своїй парохії, в своїй околиці.

Що: свідомий член Місійного Товариства св. Йосафата повинен попросити свого Отця Пароха, щоб йому допомогли поширити Добродійну Акцію Товариства.

Що: кождий член Місійного Товариства має старатись о збірку фондів на допомогу своєму Добродійному Товариству.

Що: члени Місійного Товариства св. Йосафата всі збірки повинні пересилати через своє Товариство, а не через не-католицькі чи індеферентні Комітети; шануймо своє релігійне лице.

Що: кождий свідомий член Місійного Товариства св. Йосафата має памятати, щоби посилати діти до своїх католицьких шкіл, де вони є, а не до релігійно ворожих.

Що: кождий член Місійного Товариства св. Йосафата повинен памятати на стипендийний фонд, який прогосило наше Товариство.

Що: кождий член Місійного Товариства повинен памятати, що коли даємо жертви на Місійне Товариство св. Йосафата, то самі собі даєм.о

Що: кождий член Місійного Товариства св. Йосафата повинен знати, що без релігійної єдности не є можливою народна єдність.

Missionary Union of St. Josaphat
Rev. M. Krywucki,
Tache Home,
St. Boniface, Man.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ СКИТАЛЬЦІВ

В Англії повстав "Комітет Оборони Скитальців." Його президентом став лорд Галіфакс, а його заступником професор Гилберт Меррі. До проводу цього комітету входить ряд чільних осіб, як лорд Беврідж і інші.

Завданням комітету є охорона інтересів скитальців та переселених осіб (ДП), які походять з держав Европи та які не можуть бути репатріовані або поворот яких до рідних країн мігби бути утруднений чи мігби становити небезпеку для них самих. Далі завданням комітету є дбати, щоб шановано права людини.

Комітет підтримуватиме звязки з представниками емігрантів, щоб мати право виступити в їх імені, колиб інтереси скитальців були порушені. Комітет бажає співпрацювати з усіми організаціями, що поставили собі подібні завдання, а передовсім хоче співпрацювати з організацією ІРО яка буде розвязувати

ВЖЕ НА ВИЧЕРПАННІ
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ!

КАЛЄНДАР

Голосу Спасителя

НА **1947** РІК

Замовлень на Калєндар Голосу Спасителя приходить до нас кожного дня так багато, що нам трудно вислати зараз їх тим, що просять о них. Просимо отже нам простити.

Оголощуємо, що не багато ще маємо їх на складі, тому хто бажав би їх мати, нехай замовить собі таки зараз найскоріше. Через брак паперу ми не могли їх видрукувати в більшій скількості.
Ціна 50 центів.

The Redeemer's Voice
Yorkton, Saskatchewan

Стінних Калєндарів не маємо.

остаточно справу скитальців.

Комітет запобігатиме натискови на скитальців вертатись на батьківщину, допомагатиме тим, що бажають далі імґрувати, та опікуватиметься далі переселеними та поселеними на нових місцях. Комітет поставив собі за завдання не розглядати справ окремих осіб, натомість радо клопотатиметься справами певних ґруп збігців, які потребують.

Адреса Комітету є:
"Refugees Defense Committee"
London, S.W. 1, 5 Victoria St.
England.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"?

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 1. **Січень** **1947**

РІЗДВЯНЕ ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

ДО ВСЕЧЕСНІШИХ ДУХОВНИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ У ПРАЗНИК НАШОЇ НАДІЇ

Христос Раждається!

Дорогі в Христі Браття й Сестри.

Христос прийшов із неба на нашу землю серед ночі.

Темна ніч наче пригадувала обставини, як темно й безнадійно жили люди до приходу Христа. Особисто були позбавлені ласки через Адамовий гріх і стогнали в неволі злого духа. Родиною були розбиті через незахування Божого закону. Майже всі народи вгиналися у ярмі неволі. А ціле людство ділилося на упривілейовані одиниці й міліони невільників.

Серед загального тодішнього пригноблення одиноким яснішим промінням, що просвічувало блукаючих людей, була обітниця на прихід Спасителя. Надією на Нього жили праведні. Тугою за Ним кріпив себе вибраний нарід. Нову добу людства предчували навіть шляхотніші одиниці з поган і писали, що має народитися дивне Дитя, що вбє вужа, знищить гріх, принесе мир і відновить все сотворіння.

З Різдвом Христа у Вифлеємі вернулася радість до людей, вступила надія, настало загальне оживлення. З неба дався чути голос ангелів. "Слава на висоті Богові й на землі мир людям доброї волі." З далекого Сходу прибувають три мудреці-царі з поклоном і складають у стіп новонародженого Дитяти золото, ливан і смирну. Прибігають з радістю й пастирі з Вифлеєму й прославляють Бога за все, що чули й бачили. Настає нова доба надій.

Для нас віруючих людей Христове Різдво є не тільки радісною памяткою, що колись відбулася, але й щорічним відсвіженням основних правд нашої св. віри. Новонароджений Христос приходить до нас щороку як Спаситель наших душ. Христос стався чоловіком, не тільки для цих душ, що жили в часі його туземного життя, але й для нас усіх на землі. Вифлеєм є повен таїнственного значення й тепер для нас усіх. Дивне світло з вифлеємських піль ще й тепер світить ясно для всіх нас. Треба тільки,

о. Н. Копаківський, ЧНІ.

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ

Молитися в Наміренні Святішого Вітця

Перед Своїм Вознесенням на небо сказав Ісус Христос до Своїх учнів: "Дана Мені вся влада на небі й на землі. Ідіть отже, навчайте всі народи, христячи їх в імя Отця й Сина й Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що Я заповідав вам. І це Я з вами по всі дні, до кінця віків." (Мат. 28. 18-20).

Таке поручення дістали Апостоли від свого Божественного Учителя: Мали піти у світ та навчати всі народи.

Мали виконати велике завдання!

А вони такі боязкі, такі немічні, та й іще багато не знали й не розуміли з Христової науки. — Ісус Христос перед Своїми муками говорив до них так:

"Ще багато маю вам говорити, та ви не можете носити тепер." (Ів. 16. 12-13).

"І Я вблагаю Отця, й дасть вам іншого Утішителя, щоб пробував із вами по вік, Духа правди." (Ів. 14. 16-17).

"Та коли прийде Утішитель, Дух правди, святий Дух, котрого пішле вам Отець в імя Моє, той навчить вас всього й пригадає вам усе, чого Я вас учив." (Ів. 14. 26).

І сповнилася обітниця Христа!

Десятого дня по Його Вознесенні на небо, в Зелені Свята, зійшов Святий Дух на Апостолів... І вони перемінились. Стали сміливі й мудрі, зрозуміли науку Христа й без страху почали проповідувати її всім народам, розійшовшись по цілім тоді знанім світі... Того дня Зелених Свят святий Петро перший відважно й без страху почав проповідати науку Ісуса Христа. Той Петро, що недавно тому відрікся був Христа та навіть божився, що Христа не знає... Тепер, коли Дух святий зійшов на Апостолів, святий Петро перший з усіх Апостолів почав говорити, а люди слухали, і всі розуміли його бесіду, хоч були зібрані з різних країв, і дивувались, що чують свою рідну мову:

"Почувши це, помякли серцем, і сказали до Петра та до інших Апостолів: Що ж нам робити, мужі брати? А Петро сказав до них: Покайтесь і нехай охриститься кожний з вас." (Діяння 2. 37-38).

І тоді яких три тисячі людей були охрищені, — стали вони першими членами Христової Церкви.

І розійшлися Апостоли у світ, проповідали науку Христову всім народам, закладали нові церковні громади, настановляли єпископів, щоб ті на місцях дбали про ті нові громади та про вірних.

З того малого завязку, за девятьнадцять сот років (1900), розрослося величезне дерево!! Тепер нараховуємо яких чотириста мільйонів християн католиків, то є таких християн, що:

1) приймають всю науку Ісуса Христа, нічого в ній не змінюють та нічого з неї не викидають;

2) приймають всі святі Тайни, які Ісус Христос установив, — а тих Тайн є всіх **Сім;**

3) признають за **видимого** голову Христової Церкви тут на землі Святішого Вітця Папу Римського, **як правного наслідника святого Петра, що його Христос назначив першим видимим головою Своєї святої Церкви.**

* * *

Засудили Ісуса Христа на смерть. І неначе найгіршого злочинця прибили Його на хресті між двома злочинцями. Умер Христос! Та Своєю смертю нам Він викупив вічне спасення: умер Христос на хресті для нашого спасення.

А ворогам Христовим здавалося, що зо смертю Христа Його діло також скінчиться; що з Його науки й сліду не стане; що Його поручення пропадуть і ніхто не буде дбати про своє вічне спасення.

Та Апостоли, скріплені святим Духом, продовжали діло свого Божественного Учителя.

Їх переслідували, вязнили, мучили. Умерли вони як мученики за Божу справу, за правду святої Євангелії, яку голосили з поручення Христа всім народам.

Наслідники їх пійшли в сліди перших Апостолів Христових. Вірно стояли на сторожі Христової науки. Не страхались переносити найбільші терпіння за Христа, за Його святе Імя, за правду Його святої науки.

Сповнилися слова Христа, що їх Він сказав був до Своїх учнів:

"Згадайте слово, що Я вам сказав: Не є слуга більший від свого пана. Коли Мене гонили, й вас гонити будуть; коли Моє слово заховали, й ваше заховувати будуть." (Ів. 15. 20).

І хоч перші століття християнства записані кровю тисячів і тисячів мучеників, то та кров мучеників за віру Христову була насінням для нових ісповідників, для нових навернень...

Перебула Христова Церква дуже тяжкі часи досвідчень, переслідувань і мучеництва, — пережила їх та не була переможена. Бо збудована на сильній основі, на тривалім фундаменті, на твердій Скалі, на святім Петрі.

Минали століття за століттями, й не захиталась основа Хри-

стової Церкви під ударами бурливих еретичних филь ані перед химерами грішного світа.

З нагоди 400-ліття Триденського Собору говорив Святіший Отець Папа Пій XII. дня 13. грудня 1945 р. про щасливі успіхи та спасенні плоди, що дозріли й вийшли з того Собору. Між іншим сказав теперішний Голова Христової Церкви Папа Пій XII:

"На Церкву можуть нападати, та її не зможуть перемогти...

"Бо як Церква є злучена із своїм Божественним Основателем звязю сердечної й незмінної любови, так вона є злучена з Ним у тій самій боротьбі і тих самих перемогах. То є факт, що завсіди, коли бурливе море кидало Петровим Кораблем і здавалося, що його затопить, Христос дає відчути Свою присутність у всій її силі, приказуючи вітрам і бурям, повторяє Свої Божі напімнення: "Чого боїтеся, маловіри?" (Мат. 8. 26),— "Бодріться, Я переміг світ." (Ів. 16. 33)...

"Коли б Церква Христова була підтримувана лише людськими силами, то без сумніву можна боятися, що вона буде хилитися до упадку й упаде. Але обітниця її Божественного Основателя, обітниця, що ніколи не заводить, є певна й ясна: "Ото Я з вами по всі дні до кінця світа." (Мат. 28. 20).

Та й тепер, в часах голошення демократичних засад та реклямування волі одиницям і народам терпіла й терпить Христова Церква від тих, що її ненавидять, не хочуть признати науку Христа, не люблять Христа! Згадаймо лише недавні переслідування католицької Церкви в Мехіку, згадаймо страшні переслідування її в часі горожанської війни в Еспанії. А в Україні? Згадаймо ті масові розстріли, арештування й висилки на Соловки й Сибір наших братів з рідних земель. Єпископи увязнені, деякі з них уже померли; священики десятками або й сотками повбивані, увязнені або вивезені на Сибір... Чому те все робиться? Щоб віру в народі захитати і знищити наш український нарід! І терпить Україна — многострадальна Мати та й ридає над недолею дітей своїх!

І ллється кров, мученича кров за Бога, за віру, за нарід, на рідних землях нашої України!

* * *

Святіший Отець Папа Римський, як видимий голова Христової Церкви тут на землі, журиться, сумує та багато терпить, коли бачить, що Церква Христова мусить переносити напасти й кривди та що вірні її терплять різні переслідування. Кожного дня довідується він про стан Церкви, про важніші прояви її життя, — і він як добрий отець розважає у своїм вітцівськім серці всі болі, жалі, скарги і смуток її.

І молиться Христовий Намісник, Святіший Отець, за Церкву

Христову, молиться, щоб настав на світі правдивий, справедливий мир, мир на засадах християнської любови.

Ми повинні йому помогти. І можемо йому помогти нашими молитвами.

Коли на перший місяць року, на Січень, пригадуємо членам Апостольства Молитви молитися в наміренні Святішого Вітця, то та пригадка є лише заохотою для нас, щоб ми получили наші молитви з молитвами Святішого Вітця. Коли отже молимося в наміренні Святішого Вітця, то молимося за справи Святої Церкви. Так то молимося в намірениях Святішого Вітця: Щоб в лихолітті й нещасті не впадати на дусі, а більше мати довіря в Боже Провидіння.— Після сил працювати, щоб правда запанувала над блудами, чеснота над проступком, згода й любов над незгодою й ненавистю. — Щоб поширювалася віра Христова між невіруючими та поганами, щоб не було єресей і сектанства, а лише одна віра Христова: одне стадо й один пастир,—щоб вернули до Церкви Христової ті, що її покинули.— Щоб християнською любовю були переняті всі народи і їх провідники, щоб мир панував на світі.

Молімся отже ревно в наміренні цього місяця, молімся за Церкву Христову, молімся за наших українськиж мучеників, про терплять переслідування, вязницю, муки за Христову віру й за нарід свій рідний.

О, Мати Божа, в нашій недолі
Подай нам поміч, визволь з неволі!
Вся Україна із діточками
Тебе благає: Змилуйсь над нами!

Слово Вифлеєм, коли його перекласти по-українському, означає Дім Хліба. І хто ж не бачить, яка відповідна це назва для містечка, де мав народитись Христос, Богом обіцяний Месія? Так: Вифлеєм, цебто Дім Хліба— то найвідповідніше місце для народження Того, що сам про себе каже: Я хліб живий, що з неба зійшов, і дає життя світові. Хто до мене приходить, той ніколи голоду не зазнає, і хто вірує в мене,—ніколи спраги не відчує. Направду, направду говорю вам: хто в мене вірує, має життя вічне. Я—хліб життя. Батьки ваші їли манну серед пустині, та повмирали вони. Але ось хліб, що з неба зійшов, щоб його їсти й не вмирати ніколи. Я сам той хліб живий, що з неба зійшов. Коли хто їсть цей хліб, буде жити навіки; і хліб, що я його дам— то моє тіло, за спасення світу. (Іван, 6, 47-51).

* * *

ІСУС—ДИТЯ МАЛЕНЬКЕ

Ісус—Дитя маленьке,
У яслах тихо спить;
В очах Святої Неньки
Він, мов зоря, блистить.
Він— неба Пан і Цар,
Родився в бідній стайні,
Душ наших Володар.

Ходіть до Вифлеєму,
Юдейські пастушки,
Несіть Царю своєму
Дарунки-пеленки!
Небесний чуйте спів;
Ось зіронька палає,
І кличе трьох Царів.

І ми теж поспішаймо
Зложити дар Йому!
Славу та й честь віддаймо
Цареві нашому!
Співаймо разом всі;
Слава во вишніх Богу,
Мир людям на землі!

Щасливий той, хто постійно має перед очима годину своєї смерти, та й щодня приготовляється на смерть. Якщо ти бачив коли вмираючу людину, то погадай, що й тобі треба буде піти тією самою дорогою. Коли ранок настане, подумай собі, що може вже вечора не побачиш; а ввечері не смій обіцювати собі, що доживеш до ранку. Будь отже постійно готов, і жий так, щоб смерть тебе неприготованим ніколи не застала. (Наслідування Ісуса Христа, 1. 23).

* * *

Згадайте слово, що я вам сказав: Нема слуги більшого від пана свого. Коли мене переслідували, то й вас переслідуватимуть; коли моє слово заховували, то й ваше заховуватимуть. Та це все робитимуть вам ради мойого імени, бо не знають того, що мене післав. Як би я не був прийшов, і не був говорив, то не були б мали гріха; але тепер не мають вони оправдання в грісі своїм. Хто мене ненавидить, той ненавидить і мого Отця. Як би я не був учинив між ними діл, що їх ніхто інший не вчинив, то не були б мали гріха; та тепер, коли вже бачили (всі ті мої діла,) вони ненавидять мене та й мого Отця. Одначе все це на те, щоб справдилося слово, написане в їх законі: 'изненавиділи мене без ніякої причини." (Іван 15, 20-25).

* * *

ВЕЛИКА РАДІСТЬ

"Не бойтеся, се бо благовіствую вам радость велію, яже будет всім людем." (Лука 2, 10).

На перших сторінках св. Письма старого Завіта читаємо, яка страшна доля стрінула перших наших родичів Адама й Еву та їх потомків, то є весь людський рід. За їх гріх, перший гріх в історії людства, за гріх первородний, зістав виданий на них і на ціле людство страшний вирок: "в поті чола твого будеш їсти хліб твій, аж обернешся в землю, з якої т ибув взятий; ти є земля і в землю повернеш." (Битія 3, 19).

Хоч гордість пхнула перших родичів до непослуху проти Бога, хоч ними вона була заволоділа, однак зараз по сповненні злочину найшов на них великий страх і безнадійність; вони скрилися перед лицем Бога.

Той страх перед Богом перейшов від Адама на всіх людей. Всі люди аж до приходу Христа неначе крилися пере лицем Бога. Якесь непонятне почуття страху обіймало всіх. Навіть вибраний жидівський нарід мав той страх перед Богом; коли на горі Синай Господь Бог давав десять заповідей серед громів і лискавиць, та хвиля була так страшна, що нарід кликав до Мойсея: "Нехай Господь не говорить до нас так,. . . бо ми помремо"...

А тимчасом Господь Бог вчинив чудо: випровадив людство з того страху; замість страху ввійшла в серце людське любов, віра й надія.

Найлюбіший ученик Христовий, св. Іван, склонив свою голову до серця самого Божого Сина...

Маленькі діти бавились у стіп Христа, а Він їх благословив...

Покірна грішниця Магдалина зрошувала своїми слізьми святі ноги Ісуса, отирала їх своїм волоссям і піднеслася зовсім щаслива, коли почула, що Христос простив її гріхи...

Бідні, нещасливі, опущені мали в Христі найліпшого приятеля...

Яка зміна! Яка ріжниця між старим завітом страху, а новим любови!!

Страх перед Богом перемінився в любов до Бога!

Коли ж то відбулася та зміна?

В ясну ніч Різдва, коли прийшло на світ мале Дитятко Ісус.

Боязливі пастушки перші віддали почитання й поклін новонародженому Дитяткові, повіривши голосові Ангела, який сказав до них: "Не бійтеся, бо отсе я вам звіщаю велику радість, яка буде всім людям: народився вам нині Спаситель, який є Христос Господь, в місті Давидовім; а отсе вам знак: ви найдете дитя повите, лежаче в яслах." (Лука 2. 10-12).

Ця радісна вістка припровадила пастушків до стіп малого Ісуса, Царя й Бога. Та вістка поширилася в світі, і через усі століття вона дальше засіває й буде засівати до кінця світа довіря й радість у християнські серця.

Коли певність наших минувших гріхів може бути причиною сумніву, чи зможемо переблагати безконечну Божу справедливість, то згадка на Дитятко Вифлеємське нас заспокоює й нам дає надію.

"Длячого бошся, чоловіче?"— питає св. Вернард. "Для чого так страхаєшся Божого лиця? Чи тому, що Він, Бог, приходить? Так, направду приходить, але не щоб судити, а тільки, щоб спасти світ... А щоб ти не міг сказати, як колись: "Глас слишах і убояхся," то Він став дитятком і без голосу; бож голосіння дитини викликує радше співчуття чим страх... Він став маленьким Дитятком, а Діва Марія є Його Матірю. Його ніжні члени Вона оповиває в пеленки, а ти мав би ще боятися...!"

Похилені з любовю над своїм Богом пастушки не мають страху; вони заживають великої радости, яку їм обіцяли Ангели. В найвищім ступені вони пізнають Ісуса. Їх серце повне любови й віри. У своїй щирій пісні вони величають свого Сотворителя і Спасителя!

* * *

Наша побожність повинна наслідувати побожність щасливих пастушків.

Радуймося тою радістю, яка приходить до нас із Вифлеєму!

Але наша пісня подяки не буде повна, коли ми не подякуємо Тій, через котру прийшло до нас те щастя. Бо правдою є, що в тім таїнстві Пречиста Діва Марія є причиною нашої радости!

Наша природа бажає й стремить до щастя. В якій будь мірі його посідає, тоді радується, є вдоволена. Земська радість, земське щастя переминає і не може задоволити

чоловіка. Кромі знищимого тіла чоловік має безсмертну душу; тому чоловік сотворений не до щастя часого, переминаючого, але до щастя безконечно благороднішого, яке не минається. Тим щастям, правдивим і незнищимим, є посідання Бога, найбільшого нашого Добра в небі.

Ту невисказану радість, що захоплює святих у небесній вітчині, Бог зволив нам обявити в святій особі малого Дитятка із Вифлеєму. "Еммануїл"—з нами Бог! Для нас народився, щоб стати нашим Спасителем; вирвав нас з неволі діявола, а показав нам дорогу до неба. Яко наш Спаситель, Він став власністю кождого з нас. І ми не ошукуємо себе, коли говоримо: "Мій Ісусе!"

Все чим Він є, все, що Він має: свої заслуги, свої ласки, свої тайни, навіть своє власне життя Він цілком нам віддає, щоб запевнити наше щастя й нам започаткувати вже тут на землі ту радість, яка ніколи не скінчиться.

Через кого приходить Спаситель? Хто Його нам дає? Пречиста Діва Марія, Його Мати! Ми про це не можемо сумніватися! Св. Євангеліє дуже виразно говорить про це. Тому ми повинні дякувати Марії, бо Вона є причиною нашої радости! Вона дала чоловічество Божому Слову; через Неї Син Божий став чоловіком, і нас відкупив. Її завдячуємо нашого Спасителя!

Через Марію прийшов до нас наш Спаситель!

Марія є джерелом нашого щастя і причиною нашої радости!

Через Марію йдім до Христа, нашого Спасителя!

Серед дочасних досвідчень і хрестів наша поміч в Марії! В Марії наша надія!

Радуймося радістю, яка приходить до нас із Вифлеєму!

Жиймо з Христом і для Христа, щоб колись радуватися вічною радістю в небі!

ПРЕКРАСНА ВІДПОВІДЬ

Раз один батько дав своїй донечці гарного хрестика з Розп'яттям Спасителя, та й каже:

—Чи можеш мені, дитинко, сказати, яка є різниця між оцим гарним хрестиком і Святим Причастям, що його священик людям подає?

На це питання дівчинка, не вагавшись, відповіла:

—На цім хрестику ми своїми очима виразно бачимо Ісуса, хоч у дійсності Його тут нема; а в Святім Причасті ми Його зовсім очима не бачимо, хоч Він там направду є.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІТЕ!

І сталось, що в ті дні вийшов приказ від цісаря Августа робити перепис по всьому світі. Перший перепис той відбувся саме тоді, як Сирією володів намісник Кириней. І всі йшли записуватись, кождий у своє місто.

Пішов теж і Йосип з Галилеї, з міста Назарету, в Юдею, в Давидове місто, що зветься Вифлеєм,—бо він був з дому та роду Давидового—щоб записатись там із Марією, своєю дружиною. А вона була при надії.

І власне тоді, як вони там перебували, вийшов їй час, коли мала родити. І привела вона на світ свого сина первенця й, пеленками сповивши його, поклала в яслах, бо в гостинниці місця для них не було.

А були в околиці тій пастушки, що жили на полях, і вночі стерегли свою отару. І ось ангел Господень явився біля них, і слава Господня оточила їх ясним сяєвом; і огорнув їх дуже великий страх.

Та ангел промовив до них: "Не лякайтесь, бо оце звіщаю вам велику радість, що настане для всіх людей; сьогодні, в місті Давида, народився вам Спас, що є Христос Господь. І оце буде ознака вам: ви знайдете дитя, сповите в пеленки та покладене в яслах." І враз пристала до ангела товпа небесного війська, прославляючи Бога й кажучи:

"Слава на висотах Богу!
На землі ж мир, людям доброї волі!"

І сталось, коли ангели відійшли від них на небо, пастушки зачали говорити один одному: "Ходім до Вифлеєму й побачимо, що там трапилося, про що сповістив нас Господь." І прийшли, поспішаючи, і знайшли там Марію та Йосипа, і Дитинку, що в яслах лежала. (Св. Лука, 2, 1-16)

СВЯТИЙ ВЕЧІР

Ще лиш кілька днів — і Різдво! Пані Десмондова, що в найнятій, майже порожній кімнаті латала одіж своїх дітей, важко зідхнула. Думки її злетіли до родинного дому, в ті часи, як вона ще була малою дівчинкою, і бавилась ляльокою, а перед Різдвом діставала багато ріжних дарунків. Деколи траплялося таке, що нераз одержувала й пів дозена ляльок.

А тепер от має вона хору донечку, Марійку, що лежить бідна на ліжку, і може бавитись лиш одною ляльокою, та й то такою, що не має ні рук, ні ніг. Але щож?.. Годі мамі спромогтись на те, щоб дитині купити другу ляльку, хоч мала вже нераз цього домагалася. Тоді звичайно Марійка чула таку відповідь із уст матері:

—Молися, щоб Божа Мати помогла мені роздобути де грошей, то я тобі куплю гарну ляльку. Пресвята Діва твоя покровителька, бо ти маєш її ім'я. Правда, Вона добра й ласкава для всіх, але найбільше любить добрі діти, що сміло та сердечно до Неї моляться.

—Добре, мамо, я буду її просити. Буду побожно молитись на вервичці, ще й Іванкові скажу, щоб зо мною молився,— відповіла тихо мала.

—Гарно, сказала мати. Я теж долучуся до вас. І так будемо в трійку молитись. Чим більше нас, тим краще. Тепер от саме ще дев'ять днів до Різдва. Коли сьогодні ввечері розпічнемо дев'ятницю, то якраз на Святий Вечір закінчимо.

—Чи тоді ще буде час купити мені ляльку, якби так Божа Мати прислала нам гроші?

—Так, моя дитинко, відповіла пані Десмондова, цілуючи її ніжно в лице.

Сльози тиснулися їй до очей, коли глянула на бліде личко своєї дитини. Марійка з кожним днем ставала марніша й, очевидячки, в'янула. Ох, не ляльки їй треба було, а сонця, свіжого повітря, та здорової поживи! Але звідки взяти їй того всього, коли заледве може заробити шиттям на прожиток для себе та й для дітей.

* * *

Батько Десмондової був протестант, і походив із північної Ірляндії. Він був дуже завзятий у своїх релігійних

переконаннях. Вірив ,що Папа Римський то безбожний антихрист, а вся католицька Церква—передсінок самого пекла. Його дочка Матильда мала багато ширші та свобідніші думки в цій справі, бо ходила до школи в Деблині, столиці Ірляндії, разом із католицькими дівчатами, й від них навчилася багато дечого з католицької релігії.

Покінчивши науку, вона вернулась додому, й жила в вигодах та достатках, як дочка-одиначка багатого панадідича. Саме в той час зайшов у ту околицю маляр із Лондону, Іван Десмонд, щирий католик і незвичайно релігійний чоловік. Молоді небавом пізналися, й одне одного полюбили глибоко й щиро. Матильда ще краще навчилася від нього засад католицької віри, а наслідок був такий, що вона потайки, цебто без відома батька, вирeклась протестантизму, й стала католичкою. Опісля взяли вони католицький шлюб теж без відома батька, бо ніякої надії для них не було, що батько дасть свою згоду на шлюб дочки з католиком.

Одначе все те не могло довго скритися перед батьком. Одного дня, здобувшись на відвагу, вона росказала йому все до-чиста. Думала, що батько попаде в лють, але він, вислухавши її, відізвався лиш оцими словами:

—Коли ти так поступила, то ти вже не моя дитина, і я тебе навіть не хочу знати.—За кілька днів прикликав він до свого дому, якогось дальшого кревняка, і той зайняв місце Матильди, як одинокий спадкоємець. А Матильда разом із чоловіком перебралась жити в Лондоні, столиці Анґлії.

Нераз пробувала вона поєднатись зо своїм батьком, але всі листи, що вона йому писала, верталися до неї, навіть нерозпечатані. Одиноку потіху в тім своїм смутку знаходила вона в сильній вірі та побожності.

Її Іван був для неї ідеальним мужем; правда, він іще був досить убогий, але люди, що знали й цінили його здібності, передсказували, що він небавом стане славним і багатим.

І так проминуло кілька років. Щастя Матильди, здається, було б без найменшої хмарки, якби так могла переблагати свого батька, й щиро помиритися з ним. Але всі її спроби та зусилля під тим оглядом, остались без ніякого успіху. А до того долучилося ще інше лихо: її муж став дуже занепадати на здоров'ї. Не помогли ніякі ліки, — здоров'я його ниділо майже очевидячки, як весняний сніг тане під гарячим промінням сонця. І от одного дня прийшла неминуча катастрофа. Смерть мужа розвіяла всі її гарні мрії-надії на будуче. Матильда осталась сама з двома діточками. Лишилась майже без нічого, бо все, що в хаті заощаджене було, пішло на лікування хорого чоловіка.

В своїм нещасті звернулась вона знов до свого батька, бажаючи з ним поєднатися з огляду на свої діточки, але й тим разом лист її вернувся нерозпечатаний. Дуже смутні вигляди на дальше життя розкрилися отже перед нею, тим більш, що муж її не мав близької рідні, що до неї можна було б звернутися й просити допомоги в біді. Не осталось їй отже ніщо більш,як важкою працею заробляти собі та й дітям на хліб насущний. І вона відважно взялась за ту працю важку. Але, як то кажуть, ніяке лихо не ходить одинцем, а тягне за собою цілу громаду. Таке було й тут. Мала донечка, Марійка небавом зачала занепадати на здоров'ї, і показалося, що то та сама недуга була на яку батько помер. Дитині бракувало чистого й свіжого повітря, і доброї, здорової поживи. І тепер уже від кількох тижнів вона, бідна, не могла навіть піднестися з постелі. Лікар заявив, що коли б її так можна було вислати на кілька місяців у гірські околиці, то вона могла б іще одужати. Та, хоч бідній матері серце в грудях із болю краялось, вона не могла нічого вдіяти, бо грошей не було. Вже майже всі інші речі з хати випродала, так що осталась майже пустка. Правда, була ще її золота, шлюбна обручка, але й ту постановила вона продати, щоб на Різдв'яні Свята купити до хати бодай того,що найбільш потрібне. Сльози заблисли їй в очах, коли востаннє глянула вона на ту обручку, але скоро обтерла їх, згадавши про вбожество Святої Родини в Вифлеємськім вертепі.

З тих сумних думок розбудило її легке стукання до дверей. Знала, що то вертався до дому її малий син, Іванко, що пішов був до церкви молитися. Слідом за ним, крізь відчинені двері, тиснулася в хату густа лондонська мряка.

—Синочку, як можеш ходити по вулицях серед такої страшної мряки? Якби я була знала, що там така мряка, то не була б тебе навіть пустила до церкви. Бо то так легко тепер збитися з дороги й заблудити, або попасти під колеса якого воза, чи автомобіля.

—Мамо, не бійтеся, я добре знаю дорогу,—відповів Іванко.

—Синочку, сказала по хвилі мати, подаючи йому скромну вечерю: ти добре знаєш, які ми бідні; Марійці напевно

полегшало б, якби я мала гроші на те все, чого їй потрібно. Ось вона щойно просила мене купити їй нову ляльку. Тому ми хочемо розпочати дев'ятницю до Божої Матері, й просити Її, щоб нам післала потрібну поміч. Лікар казав, що Марійці конче треба поїхати в гори на свіже повітря. Чи ти, Іванку, не хотів би долучитися до нас, щоб разом із нами молитися?

—Дуже добре, мамо,—відповів малий син: будемо сильно молитися. І я сподіваюся, що Пречиста Діва нас вислухає, тим більше, що тут іде про Марійку. Адже Пресвята Діва—її Покровителька.

З того часу якась нова надія, нова потіха вступила в серце нещасної матері. Здавалось, немов би мряка якась закрила перед її очима всі журби та прикрощі.

* * *

Надійшов Святий Вечір. З самого ранку, замість снігу, в Лондоні йшов рясний дощ, так що трудно було попросту на вулицю вийти з хати. Саме тоді переходив вулицею один пан, та став пильно розглядатись, де би то сховатись від дощу. Побачивши, що брама від церкви святого Патрикія було відчинена, він увійшов туди. Та, коли завважив, що то була католицька церква, промовив лютий сам до себе:

—Ах, та католицька Церква! Якже я її сильно ненавиджу!

Вже хотів вертатися на вулицю, але завважив на землі кусок брудного паперу, а на ньому стояло щось написане. Схилився отже до землі, й читав:

"Дуже вбога особа загубила в цій церкві одного суверена (англійські гроші). Про її ім'я та адресу можна довідатися в захристії."

Незнайомий пан не хотів спочатку навіть думати про ту згубу, але прийшло йому на думку, що на другий день Різдво.

—Це дуже неприємна річ, подумав собі, загубити гроші перед самими Святами, коли треба стільки всяких річей купувати. Ледве, чи хто їй ті гроші віддасть. Бо якщо знайде їх який католик, а це дуже правдоподібне, то напевно скаже собі, що то не є ніякий гріх задержати собі знайдену річ, та що священик йому все простить і подарує, коли це скаже на сповіди. Чекаймо! Я скажу, що я сам знайшов ті гроші й довідаюся про адресу тої бідної особи. Це буде для неї гарний різдвяний дарунок.

* * *

Малий Іванко Десмонд ще перед годиною відходив від сповіди, що до неї побожно приступив на закінчення дев'ятниці, і завважив на підлозі коло престола Божої Матері щось блискуче. Підняв, і з радістю побачив, що то був золотий суверен. Прийшло йому на гадку, що то сама Божа Мати посилає йому ці гроші на кінець побожно відбутої дев'ятниці. Але зараз пригадав собі, як то мама вчила його, що всяку знайдену річ треба віддати власникові. В церкві було кілька осіб, але ніхто з них не загубив ніяких грошей.

—Віддай це до захристії, може там хто зголоситься—сказала одна старенька жінка.

Хлопець послухав. Як тільки старий паламар побачив золоті гроші, сказав:

—Цей суверен належить до Катерини Велс. Вона саме була тут перед годиною, й говорила про свою згубу. Навіть казала, що вивісила маленьке оповіщення на церковних дверех. Ти може бачив його?

—Ні, відповів хлопчик,—я не бачив ніякого оповіщення.

—Ну, то добре, я дуже тішуся, що загублений суверен віднайшовся,—сказав паламар. Бо цеж усе майно бідної Катерини. Добре було б, як би ти сам заніс їй ці гроші. Тобі навіть по дорозі, бо ж і так мусиш іти попри її хату. Хлопчина дуже радо згодився. Але одночасно почув у серці немов би якийсь жаль, що гроші ті не є нагородою за його побожну дев'ятницю на честь Божої Матері.

* * *

Небавом потім, як хлопець вийшов з церкви, прийшов до захристії знаний нам уже пан, удаючи, що то він знайшов загубленого суверена.

—Ні, пане, ви помилися, відповів паламар.—Ті гроші вже віднайшлись. Мій малий приятель, Іванко Десмонд, знайшов перед годиною того суверена, й поніс його до бідної жінки. Якщо ви знайшли другого суверена, то знак, що хтось другий його загубив. Коли хочете, то я постараюся віддати його тому, хто зголоситься.

Почуте перед хвилею ім'я Іванка Десмонд немило вразило нашого пана. Та, не даючи по собі цього пізнати, він сказав:

—Буду старатись сам відшукати пошкодованого. Але скажіть мені ще раз, як називається той хлопець, що знайшов гроші? Дивно, що то католицький хлопець, а все таки добрий та чесний.

Старий паламар, що привик нераз чути такі речі від некатоликів, між якими жив, усміхнувся, й сказав:

—Хлопець називається Іванко Десмонд. Хоч і він, і родина його дуже бідні, то одначе я певний, що він ніколи не злакомився б на чужу річ.

Десмонд! Іванко Десмонд! Це прізвище таке було йому знайоме.—Е, подумав накінець, таж тут у Лондоні можна б нарахувати тисячі таких, що пишуться Десмонд!

Уже вийшов із церкви, й пустився йти вулицею, коли враз, немов би собі щось пригадав, тому вернувся назад до церкви.

—Чи не могли б ви мені дати адреси тих Десмондів? — запитав він паламара.

—Чому ні? Дуже радо,— відповів паламар, і написав йому на листку паперу адресу Десмондів.

—От, якийсь старий дивак, подумав собі паламар, коли вже старий пан вийшов із церкви.

* * *

Рідня Десмондів саме кінчила вбогу вечерю, коли почулися якісь голоси перед дверима, і хтось із розмовляючих застукав до дверей, та голосно закликав:

—Пані Десмондова! Тут якийсь пан питається за вами.

Матильда відчинила двері, та мало не зомліла з великого дива.

—Тату,—закликала радісно—як ви сюди дісталися?

—Матильдо, Матильдо, дитино моя! То аж такого дожила ти!—відповів зворушеним голосом, споглядаючи на порожню майже кімнату.

Щасливий і радісний Святий Вечір настав у вбогій сім'ї.

* * *

Що далі сталося, легко догадатися. Старий дідич прийняв до свого багатого дому і дочку, і внуків. І за якийсь час, під впливом гарного прикладу їх побожности, його тверде серце нарешті змякло. Його ненависть до католицької релігії погасла; він побачив, що зле судив про католиків і їхню Церкву. Після довшої, зрілої розваги відрікся він протестантських блудів, і став ревним сином католицької Церкви.

То було гарним завершенням і вінцем того дивного Святого Вечора.

Покажіть своїм дітям дорогу, кудою вони повинні йти; одначе пильнуйте, щоб насамперед ви самі тією дорогою йшли!

* * *

ПРИ ЯСЛАХ МЕСІЇ

ОСОБИ:

Ісус, Марія, Йосиф, царі й пастушки.

(Ніч, вертеп. У яслах на сіні лежить маленький Ісусик, а біля Нього Марія з Йосифом. Над вертепом ангельський хор співає "Слава во вишніх Богу." До стаєнки прибігають пастушки.

ЯВА І.

І. пастушок:
Приходим до Тебе,
Пастирі убогі,
Крізь ліси й діброви
Та поля розлогі.
Несем у дарунку,
Що в хаті лиш маєм,
Тобі, о Владико,
У яслах складаєм!

ІІ. пастушок:
Я овечку гарну.

ІІІ. пастушок:
Я кожух тепленький.

ІV. пастушок:
А я знов приношу
Медок солоденький,
Щоб було солодко
Христові між нами,
Між народом тихим,
І між пастушками.

V. пастушок:
Я знову до меду
колач ще приношу
Й Месії у яслах
Ті слова голошу:
Ввесь нарід благає
Тебе днесь на сіні,
Щоб перебував Ти
Вічно в Україні.

Св. Йосиф:
Дуже я вам вдячний,
Діти Славутиці,
Ваш голос мов пісня
Весняної птиці.
Про те ви затямте
І скажіть ще й другим,
Що Христос не любить
Злоби, ні наруги.
І з цеї стаєнки
Піде незабаром,
Де лютують громи
І нависли хмари.
Нехай вже на світі
Добро завітає,
Хай підлість пропаде—
А щастя засяє!

Марія (благословить усіх):
Я, Господня Мати,
Дуже тому рада,
Що вас тут зібралась
Чесная громада.
Тому із Дитятком
Вас благословляю
І сповнення мрій всіх
Щиро вам бажаю.

Св. Йосиф:
А ось із востоку
Ще йдуть тріе царі
І несуть з собою
Многоцінні дари.

ЯВА ІІ.

Три царі (входять і клякають):
Приходим з поклоном
З далекого краю
Й Тобі, о, Владико,
Дарунки складаєм.
Дарунки багаті
З Далекого Сходу,
Як дар многовартний
Месії народу. (Складають дари).

І. Цар (до всіх):
Та славу Господню
У яслах віддаймо
І разом з цим хором
Пісню заспіваймо!
(Всі співають коляду: "Возвеселімся всі купно нині").

ГЕН ТАМ

Ген там,
На Вифлеемських полях,
Зродилось Дитя:
Боже Дитя
Як Ангеля,,
На Вифлеемських полях.

Ген там,
На Вифлеемські поля,
Де Боже Дитя,
Полину я
Немов вірля,
На Вифлеемські поля.

Ген там,
У Вифлеемських полях,
Де Боже Дитя,

Приклякну я,
Серце й душа,
У стаєнці при яслах.

"Молися й працюй!" каже стародавнє християнське гасло. Коли не хочеш працювати, то й молитва тобі нічогісінько не поможе. Пам'ятай, що набожність наша мусить застосуватись до обов'язків нашого звання. Якщо набожність стоїть на перешкоді тим нашим становим обов'язком, то будьмо певні, що це грішна набожність, фальшива чеснота. Хто обов'язки свого звання занедбує. той, хоч би й мертвих із гробу воскресив, напевно живе в стані смертного гріха й напевно йде тією дорогою, що в пекло вічне провадить. І хоч би він молився ввесь час, і хочби постив увесь свій вік, проте напевно буде осуджений. (Св. Фр. Салезій).

Щоб вогник Божої любови в нашому серці завжди ясно горів і ніколи не погасав, стараймося щодня і то багато разів на день повторяти Господу Богу, що Його любимо.

* * *

Життя кожного християнина повинно прямувати до того, щоб Ісус Христос був щораз більше знаний, щораз більше люблений, щораз більш прославлений.

* * *

Добрий апетит— це певна ознака тілесного здоровля; так само й охота слухати або читати духовні науки — це найкращий знак, що душа християнська здорова.

ДАВ СЛОВО ЧЕСТИ

Діялось це року тисяча вісімсот і сьомого. Два молоді французькі офіцери, що тілько-но скінчили були військову школу в Сен-Сір, приїхали оглядати Париж із усіма його пишними чудами-дивами. Між іншим зайшли вони й до церкви Вознесення Господнього, щоб налюбуватись чудовими образами, різьбами та іншими творами високого мистецтва в тій величавій святині. Про побожну молитву вони тоді навіть і гадки ніякої не мали.

Серед урочистої тиші та легкого сутінку, що панував кругом,нашим молодим офіцерам спочатку здавалося, що опріч них нікогісінько тоді в церкві не було. Але за кілька хвиль один із них завважив молодого священика, що недалеко сповідальниці навколішках стояв, і тихо молився перед Найсвятішими Тайнами.

—Дивися,—шепнув він до свого товариша: чи бачиш? Он священик коло сповідальниці; зовсім так, наче б когось чекав.

—Може тебе,— відповів другий офіцер, жартуючи.

—Мене?... Чого ж якраз мене?

—Хто зна? Може хоче вислухати твоєї сповіди.

—Сповіди,... Ну, а що ж ти на це сказав би, як би я так справді пішов до нього тепер сповідатися?

—Ти—сповідатися?!—мало не скрикнув другий офіцер і, сміючись, тільки плечима знизав.

—Ану, за що заклад, що зараз таки піду до сповіди?— промовив перший насмішливим, але теж і рішучим тоном.—Якщо хочеш, то заложімся за добрий обід і бутельку шампанського вина.

—Згода! сказав товариш: Хай буде обід і шампанське вино! Але ти, чуєш, уважай, щоб не попавсь у яку лапку!

Та, заледве промовив він ці слова, як товариш його вже наблизився до молодого священика, і щось потиху сказав йому до вуха. Священик негайно встав, і пішов до сповідальниці. Слідом за ним пішов і той ніби-каяннник, кинувши ще своєму товаришеві тріюмфальний погляд, що наче виразно казав: "А бачиш, пташку? Програв єси на цілій лінії! Зафундуєр мені отже добрий обід та й шампанського вина гарну буделъку." І він став на коліна, наче й справді до сповіди.

—Що йому сталося? Чи здурів?—муркнув сам до себе другий офіцер, і сів собі на лавці, дожидаючи, що з того далі буде.

Прийшлось чекати довгенько: п'ять минут, десять минут, чверть години. "Гей, що воно за біда?" питав він сам себе нетерпляче: "що він там так довго балакає?"

Нарешті відчинилися дверцята від сповідальниці; звідтіля, певною ходою, вийшов молодий священик; виглядав поважно, одначе на обличчі в нього можна було завважити якесь радісне зворушення; йдучи, він легким рухом голови вклонився молодому офіцерові, та й щез у захристії. Наш дотепний "каянник" теж піднявся на рівні ноги але був очевидячки збентежений, і виглядав червоний, як буряк. Підкрутивши нервово свій вус, він узяв свого товариша за руку, і вони хутко вийшли обидва з церкви.

—Скажи, що з тобою сталосяж— запитав цікавий товариш.—Чи знаєш, що майже двадцять минут перебув ти в того священика в сповідальниці? Слово чести: мені на хвильку здавалося, що ти направду сповідаєшся. Отже нема ради,— треба фундувати обід з шампаном! Чи хочеш зараз туди піти?

Ні,—відповів другий офіцер; сьогодні ще ні. Може іншим разом. У мене сьогодні є ще одна важна справа, тому треба нам негайно розпрощатись.

І з видимим зворушенням стиснув він руку свого приятеля, та й хутко відійшов.

Але що властиво зайшло між молодим підпоручником і сповідником? Про те зараз довідаємося.

Отже заледве той удаваний каянник розкрив був у сповідальниці свої уста, як уже сповідник по голосі відразу пізнав, з ким має діло. Він негайно зрозумів, що хтось хоче собі з нього грубо зажартувати. Офіцер посунув свою простакуватість аж так далеко, що без ніякого стиду заявив: "Ех, що там релігія, що там сповідь!— сміюсь з того всього!"

Священик, якому та дивна пригода трапилась, був з природи дуже спокійний та розсудний, а при тім і надзвичайно побожний. Він лагідно спинив свого безбожного каянника, відізвавшись до нього так:

—Досить уже, приятелю, досить. Бачу вже, що ви дійсно легковажите собі релігію. Тож залишім тепер усяку мову про сповідь і говорім про що інше. Я дуже цікавлюся військовими справами,—то позвольте мені про ті справи трохи з вами тепер побалакати. Як бачу, з вас надзвичайний милий та симпатичний юнак. Скажіть, яку ранґу маєте тепер при війську?

Молодий офіцер уже признав у душі, що зробив страшно велику дурницю; тим то, задоволений, що таким легким коштом зможе видобутись із тієї прикрої ситуації, він дуже ввічливо відповів на питання:

—Прошу Отця, я покищо тільки підпоручник. Недавно скінчив я військову школу в Сен-Сір.

—О, ви підпоручник? Чи довго гадаєте оставатись підпоручником?

—Не знаю: може два, три, або навіть і чотири роки.

—А потім?

—Потім стану поручником.

—А пізніше?

—Пізніше буду сотником.

—Сотником? В котрім році життя сподіваєтесь дійти до ранґи сотника?

—Якщо мені добре пощастить,—відповів молодий підпоручник, усміхаючись,—то можу стати сотником уже в двадцятьвосьмому або двадцятьдевятому році.

—А потім?

—Потім треба буде довго чекати, поки зможу дослужитись вищої ранґи. У звичайних обставинах треба довго оставатись сотником. Потім можна стати шефом батальйону; опісля підполковником, і нарешті полковником.

Отже в сороковім році життя можете стати полковником. А потім?

—Потім можна стати ґенералом бриґади, а пізніше ґенералом дивізії.

—А потім?

—Потім? Потім хіба можна одержати булаву великого маршала Франції. Одначе аж таких високих амбіцій у мене нема.

—Ну, добре; але скажіть мені, чи оженитесь.

—О, розуміється, що оженюся. Як тільки стану майором або полковником.

Отже гарно: ви оженитесь, станете штабовим офіцером, ґенералом бриґади, ґенералом дивізії, а навіть може й великим маршалом Франції. Хто знає? Ну, але що ж буде потім приятелю? Скажіть, що буде потім?

Вже з самого тону, яким священик висловив це останнє питання, легкодушний юнак відчув, що має діло з людиною далеко вищою від себе. Тим то й відповідь його не вийшла вже така самопевна, як попередні.

—Потім?... Ну, направду, Отче, не знаю, що станеться потім.

—Дивна річ,—казав далі священик щораз поважніше —що ви знаєте все, що буде до того часу, а того, що опісля станеться, не знаєте. Отже я знаю, і вам це докладно тепер роскажу. Потім, мій друже, ви умрете. Потім станете перед Богом на суд. А якщо далі будете поступати так легкодушно та безбожно, як досі, то прокляття Господнє вас не мине, і будете навіки горіти в пеклі із дияволами. От, що буде потім.

А коли молодий офіцер, незадоволений із такого наглого обороту своєї авантури, вже хотів відійти від сповідальниці, священик спинив його такими несподіваними словами:

—Ще хвильку, мій друже! Маю вам сказати ще одну важну річ. Думаю, що ви людина чесна, та що почуття гонору в вас іще не завмерло. Ви мене тут, яко священика, дуже тяжко сьогодні зневажили. Отже треба буде цю зневагу направити. Домагаюся цього від вас в ім'а вашого офіцерського гонору. А зрештою, це зовсім не буде таке тяжке. Дайте мені слово, що впродовж вісім днів ви щовечора перед спанням станете на коліна і прокажете голосно такі слова: "Колись прийдеться мені вмерти, але я сміюся з того. По смерти стану перед Богом на суд, але сміюся з того. Опісля буду проклятий, одначе сміюся з того. Буду горіти в пеклі на віки вічні, одначе сміюся з того." Більш нічого не вимагаю від вас. Тільки прошу вас, дайте мені слово чести, що так будете казати щовечора впродовж вісім днів, і нічого з моїх тих слів не опустите. Чи згода?

Офіцер, бажаючи якнайхутчій вирватись із нестерпного того положення, дав слово чести, що виповнить докладно все, чого священик від нього домагається.

—Дорогий приятелю, —промовив до нього священик надзвичайно ласкаво: не треба вам навіть казати, що я прощаю вам із глибини серця. Якщо в житті буде вам колись мене потрібно, то застанете мене тут завжди готовим служити вам щиросердечно. Тільки не забудьте про свою обітницю.

Після тих слів вони розсталися, а потім, як ми вже знаємо, обидва офіцери вийшли з церкви.

Відкинувши пропозицію свого товариша, щоб іти разом із ним до ресторану, молодий підпоручник пішов на обід сам, без ніякого товариства. Був сильно пригнобле-

ний і смутний. А ввечері, коли вже мав лягати спати, він став вагатися, чи сповнити дану обітницю, чи ні; одначе, згадавши про своє офіцерське слово чести, він став навколішки й промовив:

"Умру, піду на суд; буду може горіти в пе..." Та не стало йому відваги додати ще й ті слова: "одначе сміюся з того." Проминуло кілька днів. Ціла ота його пригода в сповідальниці була йому надзвичайно прикра,—а та ніби "покута" ніяк не сходила йому з думки, та постійно бреніла йому в вухах. І показалося, що нещасний той юнак не був іще так дуже зіпсутий; він був тільки легкодушний та нерозважний, як на загал молоді люди. І не минуло ще вісім днів, як він знову зайшов до церкви Вознесення Господнього, але тим разом уже сам, без товариша. Там він гарно та щиро висповідався, а як відійшов від сповідальниці, то в очах у нього було повно гарячих сліз, а в серці повно втіхи та родости.

З того часу жив він уже, як добрий та ревний християнин.

Щасливу оту зміну спричинила в ньому за Божою ласкою, думка про вічне пекло. Чи й на Тебе, Дорогий Читачу, подібна думка не могла б мати такого самого спасенного впливу? Треба конче застановитись над тією надзвичайно поважною та страшною справою.

Не судіть, щоб і вас не суджено колись; бо так само, як судите ви— і вас колись судитимуть; і якою міркою міряєте ви— такою й вам колись відміряють. Чого це ти дивишся на соломинку в оці брата твого, а поліна, що в твоєму власному оці, не чуєш? І як можеш ти казати братові твоєму: "Дай, вийму я соломинку тобі з ока," коли у тебе самого в оці ломака стремить. Лицеміри, насамперед вийми в себе самого з ока ломаку, тоді й бачити меш, як вийняти братові твоєму з ока соломинку. (Матей 7, 1-5)

* * *

Всякий, хто слухає слова мої й виконує їх, буде подібний до чоловіка мудрого, що дім свій збудував на скалі; і пішли дощі, і ринули води, і подули вітри, та й наперли на той дім, одначе він не завалився, бо оснований був на камені. Всякий же, хто слухає ці мої слова й не виконує їх, буде подібний до чоловіка нерозумного, що свою хату збудував на піску;і влились дощі, і ринули води ,і подули вітри, та й наперли на ту хату, а вона завалилася, й руїна її була велика. (Матей, 7, 24-27).

СВЯТА НІЧ

За віконцем—сніги приголубили Ніч
Білим усміхом ласки
І вітали її всіми блёсками піль
Мов царівну із казки...

І пестили її всіми сяйвами звізд
І тремтінням просторів,
Бо з захмарних верхів ізходив у цю Ніч
Легіон світлих Хорів.

Бо з небесних сторін ізходила в цю Ніч
Сила Архистратига
В кожню хату й семю, в кожен сховок душі,
Що покірна і тиха.

Бо в теремів життя, що тріває во вік,
Блисло Вічне Світило,
Що всі справи душі, всі надії сердець
На всяк час просвітило.

Бо з пресвітлих світів ізходив у цю Ніч
Вождь святого Лицарства
Над маленькі ясла, де спочив Володар
Християнського царства...

МЕЧ І ПЕРО

Один католицький письменник, будучи раз на авдієнції у Папи Пія X, між іншим просив Святішого Отця поблагословити йому золоте його перо, що він спеціяльно в тій ціли з собою приніс.

Великий Папа дуже радо сповнив те його бажання, а віддаючи письменникові його перо висказав такі слова:

"В нинішніх часах нема на світі благороднішого післанництва, як післанництво католицького письменника. Мої попередники благословили колись мечі християнських воїнів, а я тішуся дуже, що маю нагоду благословити католицькому письменникові його перо, тобто той гострий, сталевий меч, що має поборювати ворогів Церкви в наших часах."

КАРТИНИ З ЖИТТЯ

Двері дому стояли вже заздалегідь широко відчинені, коли священик прибув із Божими Дарами. Він приніс Святе Причастя старенькій жінці, що лежала слаба та немічна, й негодна вже була зайти до церкви. Її дочка, разом зо своїми трьома маленькими дітьми стояла побожно навколішках коло порога, держачи запалену свічку в руках. А діточки, мов троє ясних ангеляток, склали свої дрібні руки до молитви, щоб сердечно привитати Ісуса.

Звичайно там, де лежить хора людина, панує настрій сумовитий. Та в хаті тій, що про неї тепер говоримо, ніякого такого смутку не можна було завважити. Там панувала тільки тиха, солодка радість, що її розбудили відвідини Божественного Гостя... Слідом за священиком увійшли вони всі четверто в кімнату хорої, та й побожно повставали навколішках коло її ліжка.

Старенька бабуся розкрила очі свої саме в хвилю, коли священик вийняв із-під плаща маленьку дароносицю, й поставив її на столі... Потім слабі бабусині очі знову заплющились, і руки на старечих грудях схрестились, і з уст полилась молитва гарячими потоками, що, мов із джерела, трискали з щирого й побожного серця.

Священик став приказувати літургічну молитву: "Вірую, Господи, і ісповідую"... Нарешті приступив до ліжка та, з позолоченої дароносиці добувши святу частицю Евхаристії, подав її хорій жінці, кажучи: "Чеснаго, пресвятаго, пречистаго Тіла Господа Нашего Ісуса Христа причащається раба Божая, во оставленіє гріхов своїх і в жизнь вічную. Амінь."

Старушка насилу підвелась із подушки, та прийняла Святе Причастя. Всі ж інші похилили низько свої голови на знак глибокої пошани. Священик проказав решту молитов, назначених у Требнику, потім старанно обмив дароносицю та ложечку, й накінець став і собі навколішки, щоб разом із тими побожними душами ще трошки помолитися.

Здавалося, що якась надземна атмосфера святости спливала з високого неба в ту хатину, й розходилась по всіх її кутках. Не диво: Христос, Син Бога Живого загостив у

той тихий дім, і щирі душі висповлювали Йому свій сердечний привіт.

* * *

Священикові прийшлось довгенько ждати на сходах, поки двері дому перед ним відчинились. Був то прекрасний, люксусовий дім, і вже з першого погляду можна було легко догадатись, що не абиякі багатирі в ньому живуть. Перед великими панами, перед багатими гостями, двері того дому завжди негайно відчинялись, і то широко, наостіж. За те священик із Найсвятішими Тайнами мусів чекати на сходах...

Аж накінець вийшла служниця відчинити. Сказала йому, що треба було дуже по-тихеньку заховуватись, бо в домі ще всі сплять. Потім повела його до кімнати, де лежав хорий батько молодої пані дому. Але перед самими дверима кімнати знов казала йому ще трохи чекати, поки сама піде розбудити хорого. Служниця та не була католичка. Тож годі було вимагати від неї більш зрозуміння й пошани для Найсвятіших Тайн. Але ж бо всі інші в домі були католики... І хоч то був день, коли в парафії священик звичайно розносив Святе Причастя для хорих, то все таки ніщо в тім панському домі не було приготоване до тих святих відвідин.

Старенький пан був дуже невдоволений, що його раніш не збудили. Він зачав гірко жалуватись на свою дочку, що за нього недбає; потім дуже перепрошував священика за брак усякого приготування. Він сам був добра людина, але що ж міг порадити? Вже давно перестав він бути господарем дому, а дочка робила все по-своєму. Правда: він прийняв Святе Причастя щиро й побожно, але на обличчі його все таки видно було вираз якогось ніби стиду, ніби заклопотання... І він ще раз оправдувався перед священиком, поки той вийшов з його кімнати.

Зійшовши на долішній коридор, священик стрінувся з молодою панею дому. "Ах, дуже Вас, Отче, перепрошую" —промовила вона байдужно, нещиро: "але ми всі були такі потомлені! Ми ж учора сиділи до першої години по півночі!"

Священик, попращавшись, відійшов, але слідом за ним, здавалося, летіли останні слова легкодушної жінки: "Такі потомлені!" Так,— занадто потомлені, щоб набожно привітати Спасителя на порозі свого дому. Ах, світе нещасний, світе, без розуму й без серця! Коли ж нарешті

опамятаєшся ти? Коли ж пізнаєш ти свого Бога, Творця й Спасителя?...

* * *

Священикові сказали виразно, що не було вже багато часу до страчення. Години недужого були пораховані, а та остання іскра життя, що в нім іще слабенько тліла, так легко могла погаснути першої ліпшої хвилі!...

"Чоловік той," казали: "був католик." Правда: про релігію він не дуже то й дбав і, хто зна, коли в церкві був... "Але от тепер умирає, тож треба нещасну душу рятувати." Хтось із близьких сусідів сповістив священика про той випадок. Взявши отже з церкви Найсвятіші Тайни та єлей, священик, негайно пішов.

Одначе до того хорого не так легко було доступити. Жінка його стала на порозі хати й священика ніяк не хотіла пустити до середини. Треба було з нею насамперед довго торгуватися, треба було її переконувати, що священик не приходить ані по гроші, ані не хоче недужому вкоротити або затруїти життя, а навпаки: бажає його потішити, скріпити на дусі, та й останні хвилі йому осолодити. Накінець жінка махнула рукою, на знак згоди. "Нехай уже буде, йдіть у хату", промовила, але якось так, мов за напасть. І священик увійшов. Жінка покликала ще двоє своїх дорослих дітей, і всі троє вони поставали собі безцеремонно коло ліжка, бажаючи подивитись, що то з того всего буде.

"Чи ви, пане добродію, покликали мене тут, бо бажаєте собі від мене духовної помочі?"

Розплющивши на мить свої очі, хорий глянув неприхильно на священика, й відповів:

"Ні! Нічого мені від таких, як ви, непотрібно!"

"Але ж я про вас чув, що ви католик. Чи може ні?"

"Ні!"

"То всетаки ви принаймні колись признавалися до католиків."

"Так, колись... але я вже давно перестав вірити у всі ті ваші забобони й казки..." У відповіди тій чулося невимовне огірчення, втому та знеохоту до життя.

"Ах, брате дорогий," промовив священик: "Чи вам не страшно було б сходити з цього світу, навіть не подумавши, що треба з Богом помиритися?"

Замість відповісти на це, хорий заплющив очі. Жінка тоді накинулась образливими словами на священика й стала йому гірко докоряти, що прийшов мучити й страши-

ти їй хорого чоловіка. Потім, нахилившись над ліжком, вона просила чоловіка, щоб усяку думку про смерть від себе геть відкинув, та щоб нічого не боявсь.

"Брате," промовив іще раз священик: "сповідь—то така легка річ! Дві-три хвилині часу вистане на те, щоб душу з усіх гріхів очистити-обмити, а я тут маю ще й Святе Причастя з собою. Чи не схотіли б ви тепер прийняти свого Бога та Спасителя до серця?"

Чоловік широко розкрив свої очі, а в погляді тім видно було якесь ніби вагання, ніби пошану, чи навіть страх. Він глянув на свою жінку... Потім із великим зусиллям обернувся на ліжку до стіни, щоб не бачити священика. "Вступіться з моєї хати!" промовив він, захриплим голосом: "Оставте мене в спокою!"

Накінець священик був змушений відійти, тримаючи далі свою руку на святій дароносиці, де під заслоною евхаристійного Хліба перебував живий Бог і Спаситель світу. Вертаючись додому, священик із великим смутком повторяв собі в серці те, що святий Іван у Євангелії про Сина Божа каже: "У своє прийшов, і свої не прийняли Його!"

* * *

Для священика було це джерелом великих духовних потіх кожний раз, коли приносив Святе Причастя одній молодій особі, що жила разом зо своєю старенькою мамою. Мала заледве п'ятнадцять років, і вже поволеньке гаславмирала на сухоти.

В назначені дні, коли священик мав до тієї хати прийти з Божими Дарами, старенька мати й хора дочка вже довго перед тим молилися разом голосно. Скінчивши довгий ряд молитов, що їх вони собі самі назначили, обидві вони говорили потім ще довго з собою про Ісуса Христа, про Найсвятіші Тайни, про небо й усякі інші святі речі, аж доки священик не прийшов.

Входячи в ту хату, священикові кожний раз здавалося, ніби входить у сам передсінок Божого неба. Він мав незвичайно миле враження, що кожне слово святої літургії знаходить виразний відгомін у тих двох гарячих серцях: в серці матері-старушки, що біля ліжка навколішках молилась, і в серці її донечки, що, не зважаючи на свою смертельну недугу, була направду щаслива, мов ангел. В очах тих двох побожних християнок, здавалось, уже на цім світі горів ясний промінь небесного захоплення.

І кожний раз, як священик уже пресвяту частицю Евхаристії хорій подав, мати й дочка просили його, щоб був такий добрий, ласкавий іще трошки задержатись, і бодай ще кілька слів їм сказати про Господа Бога та про Спасителя...

Священикові нераз треба було великого зусилля, щоб опанувати своє зворушення та й не розплакатись... І він думав собі: "Ах, скільки гарних речей про Господа Бога та про Спасителя міг би розказати мені ці дві святі душі! Вони ж постійно живуть у сяєві Його божественної присутности. Їхні крилаті думки так часто линуть ген аж у небо, перед трон Божої Тройці!"

О, ти, сивоволоса, старенька мати, та й ти, вмираюча доню! Ви обидві зрозуміли ту прегарну таємницю, що про неї говорив цар Давид, кажучи:

"Попробуйте, то й побачите, який добрий Господь!"

СИЛА БОЖОЇ ЛАСКИ

Святого Климента Гофбавера покликали раз до одного вмираючого чоловіка, що вже двадцять і два роки не був у сповіді. Одначе грішник той навіть на смертній постелі не думав каятись. На всі гарячі просьби та переконування святого сповідника, мав він тільки одну відповідь: "Відчепіться від мене та йдіть, щоб я вас у своїй хаті більш не бачив!"

Святий Климент відійшов поволі до дверей, але там на порозі задержався, наче б іще чогось дожидав. Минуло кілька хвилин, і хорий чоловік знову закликав голосно:

"Ну, й чого ж ви ще стоїте?! Я ж вам уже ясно казав: щезайте мені з очей і залишіть мене в спокою!"

"Друже, відповів йому на те святий, поважним, урочистим тоном: Я нераз уже був при щасливій смерті тих, що з Богом помирені, вмирали. Сьогодні ж перший раз маю нагоду бачити, як покидає цей світ душа грішна та нерозкаяна."

І дивне диво: те просте слово святого Климента так сильно потрясло душею закаменілого грішника, що той в одній хвилі навернувся і, побожно прийнявши Христові Тайни, зійшов з цього світу, поєднаний з Господом Богом.

Де ж мені, Господи, було добре без Тебе? Або коли могло мені зле бути з Тобою? Краще мені ради Тебе бідувати, ніж без Тебе багатіти. Краще з Тобою по землі скитатись, ніж без Тебе сидіти в небі. Бо небо там—де Ти; а де Тебе нема—там пекло й смерть. Ти моя надія, Ти моє впование, Ти потіха моя, і завжди вірний мій заступник.

(Наслідування Ісуса Христа, Кн. 3, Р. 59).

ТАК—БЕЗПЕЧНІШЕ...

Святий Іван Віяней відвідав раз одного молодого хлопця, що вже довгий час лежав смертельно хорий. Все тіло нещасного того юнака було від стіп до голови покрите страшними боляками, і ніяких ліків на них уже не було.

"Бідна дитино," промовив святий Парох: "жаль мені тебе, бо ти десь певно дуже страшно терпиш."

"Ні, Отче," відповів хлопець: "я сьогодні не відчуваю вчорашнього болю, а взавтра вже не буду відчувати того, що його сьогодні терплю."

"А все таки ти певне бажав би ще одужати."

"Ні, Отче," відповів на це хлопець: "поки недуга до мене прийшла, я жив у тяжких гріхах. І якби мені ще здоров'я вернулось, я боюсь, що знов міг би попасти в ті самі гріхи. А так—уже безпечніше..."

Вертаючись із сих відвідин, святий Парох сердечно дякував Духові Святому за те, що душу бідного хлопця світлом Своєї ласки так сильно просвітив, і до такої надзвичайної мудрости доправадив.

МАРІЯ— ПРИБІЖИЩЕ ГРІШНИКІВ

В другій книзі Царств читаємо, що одна розумна жінка з Текуї звернулася до царя Давида з просьбою, щоб він помилував її сина, що був засуджений на смерть за вбивство свого брата.

Вона так просила царя: "Мій пане! Я мала двох синів, і на моє нещастя один з них убив другого. Я стратила вже одного сина. Справедливість жадає, щоб убійник-син, що мені лишився, був покараний смертю. Умилосердися надо мною, ласкавий царю,— змилосердися над бідною матірю й не позволь, щоб я стратила обох синів."

Давид змилосердився над бідною матірю, відкликав вирок суду і віддав матері живого сина.

Св. Альфонс робить таке примінення:

Пречиста Діва Марія вставляється перед Богом за грішником, що до Неї прибігає й віддається в Її опіку. Коли Бог обурений на грішника і грозить йому Своїм судом справедливости, Марія, подібно як та невіста з Текуї, відзивається: "Мій Боже! Я мала двох синів: Ісуса й чоловіка. Чоловік убив мого Ісуса, прибивши Його на хрест. Справедливість мала би засудити його на смерть. Господи! Мій Ісус вже вмер. Змилосердися надо мною, не позволь, щоб я стратила також другого сина, чоловіка, коли я стратила вже одного, Ісуса."

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

JANUARY, 1947

The Drama of General Mihailovich

By Walter Dushnyck
Condensed from "America"

* * *

General Draja Mihailovich, once the hero leader of the Yugoslav Chetniks, is a symbol of the times. Had history run a different course we might have found General MacArthur, or De Gaulle, or Montgomery in his stead, or even a mass trial of all. Ironically enough, General Bor-Komorowski had the good fortune to be captured on the nazi side of the iron curtain. Mihailovich was indeed not alone in having his anti-nazi resistance movement labeled "fascist" and in being heartlessly discarded by his allies in order to placate the Grand Master of the Kremlin. The unrelenting struggle and endless sacrifices of millions of Poles, Ukrainians, Baltic nationals, Slovaks, Georgians, Armenians, and others have received little or no recognition from the Allies for fear that such might irk or seriously annoy the Red dictator.

The case of General Mihailovich, from the time of his organization of resistance through the ascendancy of Tito, Stalin's communist exponent in Yugoslavia, down to the treason trial and execution, is an instance of abandonment of principles on the part of the victorious powers. He represents the small nations of Europe still oppressed and betrayed. Shoulder to shoulder with the defendant at Belgrade stood the U. S. and Great Britain.

The facts of the case are few and simple. On April 6, 1941, nazi Germany attacked Yugoslavia. Belgrade, the capital fell a week later, followed shortly after by total collapse of the state. The Yugoslav government promptly joined the other governments-in-exile in London.

Col. Draja Mihailovich, along with thousands of others, did not surrender. In the mountains he organized a resistance force. Upon his success, the government-in-exile gratefully promoted him to the rank of general and made him war minister. The Allies followed suit by recognizing him as a war ally.

From 1941 until Axis defeat, he fought superior German-Italian forces. The evidence of his operations is vast. On March 30, 1946, the U.S. government addressed a note to the present Yugoslav government, stating that General Mihailovich, "without adequate supplies, and fighting under the greatest hard ships", contributed materially with his forces to the Allied cause. The Committee for a Fair Trial for Draja Mihailovich, in New York, headed by such citizens as Arthur Garfield Hays, Charles Poletti, Adolph Berle, Theodore Kiendl and others, produced depositions by American and British officers who had been to General Mihailovich's headquarters on official missions. Their depositions produced facts, names, and figures which unquestionably support the conclusion that General Mihailovich not only did not collaborate with the Germans, but had despera-

tely fought them to the last day of their stay in the Balkans.

The American witnesses before the commission were: former members of the American military mission attached to General Mihailovich's headquarters; former members of the American military mission attached to Marshall Tito's headquarters; and former members of the Army Air Forces grounded and saved by General Mihailovich's insurgents in German-held Yugoslavia. There was neither contradiction nor conflict in their depositions.

But the most revealing testimony was given by Col. Robert MacDowell of our General Staff School, head of the last American military mission to General Mihailovich. Since his statement was approved by the War Department, it can be assumed that his views reflected the official stand of the U. S. government.

Colonel MacDowell categorically refuted the charges brought against General Mihailovich by Tito's government. "A very substantial body of evidence," he wrote, "supports the conclusion, to which the undersigned completely subscribes, that General Mihailovich, a known bitter anti-nazi before the war, devoted himself wholeheartedly to the task of driving the Germans and their satellites out of Yugoslavia." He stated, further, that it was he and *not General Mihailovich,* who arranged a meeting with a German emissary at Mihailovich's headquarters, at the request of the German command, to discuss surrender terms. This alleged collaboration was a keynote of the accusation against Mihailovich, and, indeed, it has served as an argument for Tito's apologists in America, such as Stoyan Pribichevich, Louis Adamic, and other Partisan publicists. Colonel MacDowell described not only Mihailovich's vast operations against the Germans, especially during the crucial years of 1941-42 in North Africa, but revealed as well the sensational fact that Tito's Partisans, or 'National Army of Liberation," were avoiding open clashes with the Germans and, instead, had attacked general Mihailovich's troops at the moment when Mihailovich had ordered a general uprising against the Germans in February, 1944. It was at that time that General Mihailovich rescued and saved about 600 American combat fliers. Colonel MacDowell gave his opinion of General Mihailovich's guilt: "The real crime of which General Mihailovich is accused is that, in the minds of 80% of the Yugoslav population, he became and remains the symbol of the simple, sturdy Yugoslav peasant resistance to tyranny, foreign or domestic."

Marshal Tito, alias Joseph Broz, is relatively little known in his "native" Yugoslavia, much less as a fighting patriot against the German and Italian invaders. Like Togliatti (Ercoli) in Italy, Thorez in France, Bierut in Poland, Manuilsky in the Ukraine, Dimitrov in Bulgaria and Kuusinen in Finland Tito was sent from the Kremlin to take over the communist puppet, Yugoslavia. Inasmuch as the Soviet Union was still an ally of Germany when the latter attacked Yugoslavia, it is only to be expected that the Yugoslavs should accord all credit and glory to General Mihailovich as their real hero. Tito, however, had a powerful sponsor in Moscow. Stalin seems to have been astonishingly successful in convincing the late President Roosevelt and Prime Minister Churchill at Teheran that Mihailovich was a traitor to the Allied cause. After the conference, Mihailovich was officially dropped by the Allies, and Tito elevated. This was at a time when, according to Colonel MacDowell, vast areas had been liberated and were being held by Mihailovich's nationalist forces! The

American and BBC broadcasts, however, obediently followed the communist communiques, and thus helped foster the deception.

It was, indeed, typical of Mihailovich to refuse to leave with the last American mission, preferring to remain with his people and face Tito's grotesque court of justice.

Many persons who know the efficiency of courts of justice under the Soviet system, and who recall that Yugoslavia is under the tight supervisory hand of the NKVD, or rather OZNA, its counterpart in Yugoslavia, predicted that the trial against General Mihailovich would be a "political show-trial" against the U. S. and Great Britain. The general pattern of the hearings seems to confirm this hypothesis.

Tito's prosecution tried to prove that the U.S. and Breat Britain, ostensibly supporting the Partisans, were in reality undertaking a campaign to liquidate them with the help of the Chetniks. Actually, the Allies stopped sending military supplies to General Mihailovich after the Teheran conference. Colonel MacDowell's deposition stated categorically that no American plane that came back after picking up American fliers carried cargo when it set out.

On another point, General Mihailovich maintained that he was "but a pawn in power politics and that the U.S. and Britain had impelled him into the course his Chetniks pursued." Furthermore, he was reported as saying that he wished to come to terms with the Partisans, but that the British mission under Colonel Duane Hudson refused to assist him; and again, that his positive orientation toward Russia was opposed by the Yugoslav government-in-exile. Both American and British missions since the Teheran conference supported Tito's Partisans only.

In a document entitled, "Trial of Mihailovich: an Analysis," signed by David Martin, secretary of the Committee for a Fair Trial for Draja Mihailovich, it was stated that the court proceedings were wholly political. The accused were given only a very short time to prepare their defense. From the sketchy reports of the trial, it is evident that the presiding judges, all army men, were prejudiced and openly hostile toward Mihailovich and his associates. The defendants, for instance, remained on the stand for seven hours a day. The president of the court made occasional speeches to the audience, recounting Mihailovich's "guilt."

There are strong suppositions, moreover, that the defendents were subjected to physical and psychological pressure. Mihailovich's testimony was, according to the committee's statement, "a complex of truths, half-truths, and complete fabrication forced upon him by the prosecution." Mihailovich was quoted as complaining "I am very tired. Sometimes I am so tired that I say Yes when I mean No." The behavior of the rest of the defendants, while not following the same pattern exactly, disturbingly indicated that the men did not act normally. As in previous trials of outsanding Chetnik leaders like Kesserovich, Lukachevich, Slepchevich, and others, the conduct of the defendants led qualified experts to charge they had been drugged.

General Mihailovich pleaded not guilty. Yet he admitted responsibility for so many "crimes" charged against him that finally his plea of not guilty no longer had meaning. While it seems that he was given a chance to defend his own person, the prosecution extracted from him most important concessions which condemned all his subordinates, his entire Chetnik movements, the Yugoslav government-in-exile, and at the same time the governments of

the U.S. and Great Britain. He supposedly declared that he disapproved in principle of having American fliers testify in his behalf, but he added, "They could add much to my defense." It is hard to believe that a man on trial for his life would refuse assistance of witnesses who could come to his rescue. He was reported, furthermore, as complaining of losing his memory. For instance, he could not recall his first attack upon German troops but did remember that the Partisans started a resistance movement several days ahead of the Chetniks! Also, he implicated many of his commanders as collaborators with the Germans, but when asked the names of those who did not collaborate, Mihailovich replied, "I do not remember."

Mihailovich is no more. The resourceful, inspiring Chetnik leader, implacable enemy of nazi *Uebermenschen*, as well as of power-mad little commissars of the Red Star has become a broken symbol of a small, betrayed people.

The Soviet Union, by destroying Mihailovich-the-ideal and Mihailovich-the-man, makes an important advance in its program. His so-called trial was only one of many conducted by people's courts in Bulgaria, Rumania, Hungary, Slovakia, Poland, Finland, and the Baltics. Next on the agenda is Metropolitan Joseph Slipey, head of the Ukrainian Catholic Church, who will face a military court in Kiev.

Mr. Gromyko's undiplomatic utterances against the visiting Polish General Bor-Komorowski are, in this wise, significant. Moscow's obvious intention is to remove or destroy anyone who was, is, or could be a potential enemy of the Soviet system. With an iron hand and by terror, all such persons, of whom General Mihailovich was perhaps the best known, are being removed in the countries behind the iron curtain, so that there may be favorable circumstances for the implantation of the Soviet way of life.

—Condensed from America, by the Catholic Digest.

Points of Importance—

GOOD ADVICE

Are you one of those people who are concerned and worried about the spread of Communism at home and abroad? Well, if you are, then here is cheerful news for you. The good news comes in the form of a recipe on how to effectively check the spread and influence of dangerous Communistic thoughts and theories. This formula comes from what I am sure, most people concerned about Communism would consider reliable authorities:

The New York daily newspaper PM reports Catholic Bishop Sheil of Chicago having declared as follows: "If this country provided a decent living for its people it would have nothing to worry or fear from Communism." Just as simple as that.

Another Catholic, Rev. G. N. Dowsett, O.M.I., professor of dogmatic and moral theology at St. Patrick's College, speaking at mass in the Canadian Martyr's church in Ottawa on August 25, 1945, made the following comment: "If it is false to call a capitalist a Communist because he seeks higher profits from his capital, so it is equally false to call a laborer a Communist because he seeks higher profits for his labor. Labor unrest will remain until the national economy recognizes that labor has rights as well as capital. And three of the fundamental rights of labor are: (1) Right to representation and assembly; (2) Right to a living wage based on the common economy of the country; (3) Right to a proportionate share in profits."

Father Dowsett adds: "If these rights of labor had been recognized in Russia, then Russian Communism need never have been born. If they had been recognized by the victor nations after Germany's defeat in 1918, then National Socialism would have been unnecessary and the growth of the dictator government would have been paralyzed. Some of us are led to believe that labor is the bad boy of the country, because labor is expressing itself in strikes and popular agitation. This would be true if labor's right to representation were fully respected and accepted as reasonable. Until it is, then labor must use cruder methods to make its needs known. It is worthy to note that wartime legislation enacted for the protection of the economic home front was not enacted against labor, but against capital. We were given a price ceiling and we were given a minimum wage law, not because labor would break the price ceiling nor seek lower than a minimum wage, but because capital might and could do both. The profiteering of 1914 to 1918 was sufficient proof of this."

That's plain talk, isn't it? I doubt if anyone could successfully challenge the above statements by these two Catholic authorities. As long as we endorse a way of life which includes social injustices as a feature, just that long those who suffer social injustice and oppression will revolt against it. Calling them names, labelling them as Communists, agitators, wobblies or heretics will not solve the problem, will not remove the danger of violence, civil strife or provide a measure of security.

If those who fear Communism would take the necessary action to remove social injustice and exploitation they could rest assured that any doctrine of violence would fall on deaf ears, even as no community which has satisfactory sanitation facilities need fear a plague. But, woe be on any community which thinks itself secure while some of its members smart under oppression and injustice.

—The Commonwealth, Regina, Sask.

TREASURE IN HOSPITAL TAX

Whether the idea is new, we cannot tell, but it has been pursuing us persistently for several months. It is the thought that many a taxpayer's life would be immeasurably enriched and taxes robbed of their sting if he looked upon the money paid into provincial and dominion treasuries as contributions to the common good. There is no reason whatsoever why our Lord's promise of marvelous reward for anything we do to help another person cannot be applied to the good we do to fellow Canadians by paying our taxes.

On October 1 residents of Saskatchewan will begin to pay a kind of tax that should by all means be looked upon in the light of neighborly help for which our Lord's reward is rich beyond measure. It is the tax providing free hospitalization. It is definitely a tax levied on the population for the purpose of relieving the burden of those whom sickness strikes sufficiently hard to call for admittance to a hospital. Every single person paying this tax can share in the merit of relieving the burden. It would, therefore, be a great pity if the taxpayer, while contributing his cash, did not at the same time make the intention of helping his sick neighbor— anywhere in the province— in the spirit of Christ and so draw the beautiful reward promised by our Lord: "You did it to Me."— *The Prairie Messenger, Muenster, Sask.*

Are You Always Tired?

Condensed from Today's Woman
— Marie Beynon Ray

* * *

Almost everyone is tired some of the time; some are tired all the time. If people knew the facts about fatigue and *acted* on them, they would seldom be tired. Most of us have mistaken ideas on how to avoid fatigue. Why not put the actual facts to work to increase your energy and happiness?

Chronic fatigue is not caused by physical or mental work.

The fatigue brought on by physical work, though acute, is wiped out by a night's rest and cannot accumulate. As for the sedentary worker, absolutely 100 percent of his fatigue if he is in good health, is due to factors other than the physical effort expended in his work. Actually, boredom caused by work that does not use most of our abilities is the single greatest cause of fatigue.

Watch the emotional factors.

The real cause of chronic fatigue is psychological. It is not the work itself that makes us tired but the nervous tensions under which it is done. Among these are worry indecision, boredom, a sense of inferiority hurry and sex complexes.

Rest is not the cure for fatigue.

No amount of rest will cure the fatigue of the sedentary worker or any chronic fatigue. What is needed is *a change of activity*— more and different work perhaps, more pleasurable exercise, more enjoyable social contacts. Lolling around provides no change, does not distract the mind, does not fill it with new interests. The body does not need rest; the mind needs change. Only impelling interest will give abundant energy.

A gland disorder is an infrequent cause of fatigue.

Thyroid or adrenalin deficiency causes fatigability, but most human beings have standard equipment in this respect. There is no such thing as an especially de luxe set of glands filling one to bursting with energy. They are no more a source of energy than the heart or lungs. A person with gilt-edged glands may be exhausted by emotional strains. Something more than hormones is driving the person who is a Human Dynamo. It is interest.

Salt decreases acute physical fatigue.

Hard labor or excessive heat causes the body to perspire freely and thus throw off salt. Loss of salt induces fatigue. Replacing it relieves the fatigue. It is essential, however, to know the exact amount which should be taken.

Nervous breakdowns are not caused by overwork.

Authorities agree with Dr. Austen F. Riggs: "Hard work, plenty of it, whether physical or mental, never in itself produced one single case of nervous exhaustion."

Dr. Ira Wile says: "Unconditionally there is no such thing as breakdown from overwork."

Fatigue does not naturally accompany old age.

Energy in old age depends upon how much interest one continues to take in life and work. Energy is little dependent on physical strength, greatly dependent on emotional drive. In their old age many great men produce work equal to that of their youth. Interest is the power that drives the dynamo.

Energy is more important than intelligence in achieving success.

Energy is the dynamo that puts to work all of whatever intelligence a person possesses. It is the one quality that all successful people have in common. According to Emer-

(Continued on page 16)

Yugoslavia's Tragic Lesson to the World

— Bogdan Raditsa

From behind the scenes in the Balkans. A grim story for the western world to ponder.

* * *

Bogdan Raditsa, for many years a high ranking official of the Yugoslav Government, comes from an old Croation family. He is married to Nina Ferrero, daughter of Guglielmo Ferrero, the eminent Italian historian, and is now engaged in journalism in New York.

* * *

All over the world the members of the Communist Party profess a passion for "democracy." In almost all countries outside the Soviet Union they try to join members of other parties in National Fronts, People's Fronts, Progressive Citizens' Committees, or the like, for the alleged promotion of "democracy." From my own experience in my own country I know the true meaning of this cunning and cynical strategy.

In 1945 I became chief of the foreign press section of the Ministry of Information of the present Yugoslav Government of Marshal Tito. This government calls itself a People's Front. It came into existence as a proposed cooperative union of all political parties that were seeking a more democratic way of life for all Yugoslav peoples: Serbs, Croats, Slovenes, Bosnians, Herzegovinians, Montenegrins, Macedonians. Included in this union was the Communist Party.

From the beginning the Communist Party aimed not at cooperation, but at control. Little by little it absorbed all posts of power, open or hidden. The outcome was the very opposite of democracy. It was the extinction of freedom of speech, press and thought. It was the supervision of the lives of all citizens by a new secret political police. It was arbitrary arrests, imprisonments, executions, massacres. It was a dictatorship of terror and death by a tiny clique.

In the Serbo-Croat language the communists have a phrase for true democrats who consent to collaborate with them for "democracy." It is *Koristne Budale,* or Useful Innocents.

I was one of those Innocents. The story of my gradual awakening may serve as a warning to Innocents in other countries.

In 1948 I was stationed in New York as head of the press service of the Royal Yugoslav Government. I had served that government since 1928 in Belgrade, in Athens, in Geneva, in Washington. I nevertheless felt that in prewar Yugoslavia there had been too little democracy. In that mood I read the news that Marshal Tito's "First National Liberation Assembly" had made an electrifying Declaration.

This declaration was for a free and equal "federation" of all Yugoslav peoples. It was for "democracy." It breathed the spirit of a new country, reborn to freedom.

I weighed my duty to the old Yugoslavia and to the new. I preferred the Democratic Federated Republic of Yugoslavia to King Peter's Monarchy. I preferred Tito to Mikailovich. I resigned from my position and put my pen at the service of Tito in the American liberal press.

An article of mine in *The Nation* said: "A new Yugoslavia has arisen: a federation based on political, reli-

gious and social equality. As one humble worker, I feel that my support belongs to Tito's Partisans, because on their banner rest the hopes of my country."

I then could no longer bear to be in exile. In November 1944, I sailed from New York. In great happiness my wife had brought our children to the pier to see me off. We dreamed then that soon she would join me in a Yugoslavia of free men and free women.

"Why Did You Return?"

When I arrived at Belgrade the signs of liberation were all about me —liberation by the Russians. Russian military heels clicked in all streets. Pictures of Stalin looked out from all windows. I did not much mind that Russian soldiers stole my watch from my hotel room. "Hand over the watch!" was a familiar order by Russian soldiers to Belgrade civilians. Watches were irresistible novelties to these liberators. But they *were* liberators—and fellow-Slavs.

In a public square ragged young men were dancing the traditional Serbian "kolo", though the words they sang were new:

Comrade Tito, when you go to Russian,
Give our thanks to the Red Army
And tell Stalin that all our Serbian youth is for him.

Nor did I much mind that there was deep sadness in the greeting of many of my old Belgrade acquaintances. They said: "Why did you return to this hell?"

But they had been members of the Serbian ruling class which dominated Yugoslavia between the two World Wars. Now they were poorly dressed and their eyes were full of fear. I pitied them, but I remembered their role in the evil past and made myself think of the good free future.

My first alarm as to the freeness of that future came when I found that in order to be installed as chief of the foreign press section of the Ministry of Information I had to acquire a *karakteristika*. Today no Yugoslav can get away from that secret documentary record of his political and personal actions. It follows him from locality to locality; wherever he goes it determines the treatment he receives from the authorities. If it is unsatisfactory he is barred from all public employment, which today is the major part of all employment. My *karakteristika* had been prepared by Sveta Nedelkovich, the personnel officer of the Ministry of Information, a member of the Communist Party.

Nedelkovich startled me by saying that there was a black mark against me for having written a book, *The Agony of Europe*, published in Belgrade in 1940.

It was an anti-fascist book and it had been suppressed by the occupying Germans. Why should such a book be challenged by Nedelkovich, a communist?

I was soon to learn. The book was anti-fascist, but it was not pro-communist. It was pro-democratic. Nedelkovich warned me that my attitudes in the future would be watched.

I was thus put on notice that in this new People's Front government the non-communist participants were expected to be satisfactory to the communist participants. The others were to be the "Front" while the communists, even if in the background, were to be the bosses.

When I suggested various non-communist literary men for inclusion in my press section, they were rejected. I was told: "Those men will die. We need new men. The new men will take their place quickly enough."

"Those men will die." That sentence was to haunt me.

The new men began to be thrust into my office. One, Vuksan, came directly from the secret political police. He was to deal with foreign journalists yet he did not know even one foreign language. He started a secret police file for every foreign correspondent in Belgrade

I did not want to be merely a figurehead. I spoke to my chief, the Minister of Information, Sava Kosanovich, now Yugoslav Ambassador in Washington. He was not a communist; he was Secretary General of the Independent Democratic Party. He, too, was encircled by "new men" and quite unable to help me. The actual manager of the Ministry of Information was his "assistant," Velko Korach, a communist

The situation was the same, I discovered, for every other non-communist member of Tito's false People's Front— even for Ivan Subasich, the Minister of Foreign Affairs.

Subasich had been a leader of Yugoslavia's largest democratic movement, the Croatian Peasant Party. He had signed the Tito-Subasich Agreement for bringing all Yugoslav anti-fascist elements into a "democratic" coalition. He had been urged into this agreement by Britain and, to some degree, by the United States.

Now I saw that Subasich was not operating his Ministry of Foreign Affairs. It was being operated by Edward Kardelj, a communist.

But I (as an Innocent) was still to make my most surprising discovery — about Tito himself. Tito holds the titles of Prime Minister, Defense Minister, Marshal. He is also a member of the seven-man Politburo of the Yugoslav Communist Party. He is thought abroad to be the ruler of Yugoslavia; but even Tito does not really rule; he is only a 'front."

Tito's "Democracy"

I was shocked to find Tito living in the White Palace, the former home of Prince Paul. The communists had promised that the royal palaces would be given to the children of the workers and peasants. Now Tito was occupying the most luxurious of them all. It was distressing to have him point out to me the lovely old pictures on the walls as if they were tributes to his own artistic taste. He strove to gloss over his plunder with his smile.

Tito can smile. He can act He dresses like Goring, gesticulates like Mussolini, tries to talk like Stalin. And he has that smile. It is a confident, vigorous, an almost violent smile.

Communism like fascism, requires a living symbol. Tito will smile for five hours on a reviewing stand while thousands of workers and government employees and schoolboys file past him screaming "Tito is ours; we are Tito's. Ti-to! Ti-to! Ti-to!" It is materialistic totalitarianism enshrining a human god.

Tito's utterances are thought to be inspired. And they are. Every word he speaks in his public orations is written by two other members of the Communist Party's Politburo: Zuyevich-Tserni, the Minister of Finance —and the Montenegrin Milovan Dyilas, a friend of Stalin's.

Communist is government by bureaucracy, and Edward Kardelj is the mastermind of the Yugoslav bureaucracy, therefore of Yugoslavia itself. He is a Slovenian— a short, humpy, dapper man, with scholarly eyeglasses He used to teach school. He is an argumentative dialectician. He studied communist methodology in Moscow. Now he is Vice-Prime Minister. He is also chief of all the personnel chiefs of all the government departments. Twenty-eight of them meet with me each week to

discuss the personal and political attitude of government employees, from the standpoint of Communist Party theories and policies. Kardelj has represented Yugoslavia in the General Assembly of the United Nations and at the Peace Conference in Paris. Through his manipulation Moscow's vote in the United Uations controls the vote by Belgrade.

The Yugoslav secret political police force is known as the OZNA. OZNA means Department for the Defense of the People. It was organized by Russian specialists in espionage and liquidation. Its head, Lieutenant General Aleksander Rankovich, is empowered to arrest without warrent, and to execute without trial, any citicen deemed to be "an enemy of the people."

OZNA has one section for control of civilians; another for control of the army; another for control of Yugoslavs in foreign countries; another for control of foreigners in Yugoslavia; and, finally, a very special section for control of the government itself—that is for the control of all government officials, *including communists*. Tte Communist Party actually conducts continuous espionage upon itself. It is like an onion. It is in layers You have to peel off layer after layer before you come to the core. The core is a network of spies.

To control a country of 14,000,000 people OZNA employs 100,000 spies. It also commands the services of KOJ, the Elite Guard, which is like Hitler's special SS outfit, with 150,000 members in uniform— the best fed, best armed military force in the country.

In Yugoslavia last year, there were no free elections, although at the Yalta Conference Churchill, Stalin and Roosevelt, on behalf of their respective countries, guaranteed "free elections" to all European countries liberated from the Germans.

Before the elections, new arbitrary "judicial" tribunals, called People's Courts, by summary verdicts disfranchised thousands of alleged "enemies of the people" whose only fault was non-communism. The leadership of Yugoslavia's truly democratic elements was steadily depleted by arrests followed by detentions— or by disappearances even more intimidating than detentions.

Questions and Answers

August Kosutich, vice-president of the Croation Peasant Party, was arrested and lost to public view. Minister of Foreign affairs Subasich, chief representative of the Croation Peasant Party in the People's Front asked to be allowed to see Kosutich. His request was denied. Dr. Barisa Smolyan, an outstanding member of the Croation Peasant Party, attended a meeting at which Subasich was reproached for not being able to free Kosutich. At the end of the meeting Dr. Smolyan was himself put under arrest. So were other delegates of the Croation Peasant Party.

When leaders of important political groups could be thus eliminated, it was easy to eliminate mere rank-and-file peasants. Communist officials would hold pre-election meetings in Crotia's little villages. A rash peasant would speak up.

"Mr. Commissar, may I ask a question?"

"Of course."

"You won't put me in jail?"

"Certainly not. You have been liberated. You are free."

"Well, then, where is the president of our Peasant Party, Dr Machek? We would like to ask him what he thinks."

"Machek is a reactionary, a fascist, a traitor. He is no longer in the country."

Machek, president of Croatia's most authentically democratic movement, had fled into enforced exile in Paris. And hundreds of peasants who inquired after him were soon missing from their villages.

To non-communists jailed or missing there must be added those killed outright. Monsignor Alois Stepinets, Archbishop of Zagreb, and Catholicism's chief dignitary in Yugoslavia, reported that 169 of his priests had been jailed, 89 were missing, 243 had been killed by Tito's Partisans.

In Zagreb there was a famous physician, a psychiatrist, Dr. Gyuro Vranesich. He was a Croation Nationalist but never collaborated with the Croation armed Fascist "Ustashi." He in fact saved many Croats and Serbs and Jews from being killed by the "Ustashi." Among the men he saved was Miroslav Krleza, the greatest Croatian expounder of the philosophy of Karl Marx. enter ing Zagreb, Tito's "Partisans" arrested Dr. Vranesich. They tried him three times. On the third trial they condemned him. Krleza, the Marxist writer, appealed to Tito, the Marxist disciple, on behalf of Dr. Vranesich.

But Tito could not control his own "Partisans." Dr. Vranesich was no fascist but he was no communist. He was executed.

In Zagreb and its neighborhood, Tito's Partisans arrested 70,000 citizens. Great numbers of these had actively helped Tito's Partisans. Tito's forces conscripted the whole youth of Serbia's most historic prov ince, Shumadija. They threw these boys, virtually unarmed, across the Danube into the face of the still undispersed German army. Sixty thousand of them fell before German tanks. *"Those men will die...."* I began to understand.

In some parts of Yugoslavia's western provinces some of Mikailovich's aides made deals with the Italians in order to obtain military equipment which they used against the Partisans But in Serbia proper, Mikailovich appeared to personify the national conscience of the Serbian people. This explains why Tito felt it necessary to discredit him by the trial at Belgrade.

On a 300-mile trip through the countryside I saw not living human beings but only shadows, men and women wrestling with the soil with a kind of automatic fortitude. An old lady in Split, my home town, asked: "Why did you come to this land, where only the dead are happy?"

There was misery throughout the villages and the countryside. One peasant told me: "The communists came and liberated us. They took 6 of our boys We have never seen them since. We used to dance, now nobody dances. We are all in black. We work and we sit in our homes. That is our liberation".

Since the "liberation," the communists themselves admit that— by detention, disappearance or death —they have got rid of 500,000 Yugoslavs. I think it clear that their purpose is to "liquidate" the entire agricultural, commercial and industrial Yugoslav non-communist middle class. "The new men will take their place quickly enough."

In the midst of this terror the elections of last November were held. There was only one slate of candidates, all of them of the People's Front— all picked or approved by the Communist Party. To vote against any candidate it was necessary to cast a "no" ballot against the whole ticket. The "yeh" ballots, after months of purgings and intimimations, were victorious — overwhelmingly.

Some "Useful Innocents" in the onlooking democratic world were im pressed by these elections. They can learn their true nature from General Rankovich of OZNA. Adress ing the elected National Assembly of Yugoslavia on March 24 of this year, he said:

"Those who oppose the policy of the present regime cannot possibly put themselves into power through free elections. They cannot participate in the government. And they cannot even exist as a tolerated opposition."

Two Worlds

Behind this terror is the power of Russia Tito's decisions come from the Yugoslav Communist Party's Politburo. the dicisions of the Politburo come from the Russian Embassy in Belgrade; the dicisions of the Embassy come from Moscow. Yugoslavia is treated by Russia not as a liberated country but as a subjugated country.

Russian communist doctrine steadily tries to push Yugoslavia into hostility to the United States. The Hotel Moscow in Belgrade is a favorite meeting place for Russians and the young Yugoslav communist elite. There they drink together and discuss such matters as Trieste and British imperialism and American fascism.

"It is sad that the Anglo-Americans have made us leave Trieste."

"Never mind. The day will soon come when we Russians and you Yugoslavs will push the Anglo-Americans— and the Italians, too— into the sea."

"The Americans are well equipped."

"Yes, but they are not good fighters. They are exploited by their capitalists. They get bad wages and bad food. They are undernourished."

"How do you know?"

"We have read it in our books."

"The world is too small. It can have only one master. The Soviet Union will be the master."

"America is sick. It is full of fascists. The fascists will seize power. We destroyed the Hitler of Germany and we will destroy the Hitlers of America."

"The American masses will not fight to defend their fascist capitalistic exploiters. When we have beaten America it will have a People's Government— like Yugoslavia."

I heard such talk also from Kardelj, who is Yugoslavia's most powerful politician. At the start of my service in the Ministry of Information, Kardelj said to me: "Between us and America there is an unbridgeable chasm. We are two worlds. They cannot be united. We have with us the strength of the masses. When we are victorious over the American world, the world will be one."

I subsequently saw the confidential instructions given last year by Kardelj to the Yugoslav Communist Party's leaders. In them he said:

"We have made certain concessions to the capitalits world in order to gain time. But when the hour strikes we must be ready to pass to the offensive. The Proletarian Revolution is on the march It is linked to the Soviet Union through agreements of mutual political and economic assistance. It is creating, as Stalin has said, a union of all of the many parts of the Revolution— in Poland, in Rumania, in Bulgaria, perhaps in Italy— into one System. That Revolutionary System will go into a frontal attack against the Imperialistic System."

Such sentiments are today expressed openly in public speeches. On February 17, this year, Lieutenant Colonel Branko Perovich, communist commissar of the Fourth Division og the Elite Guard, the NHJ, addressed his troops as follows:

"Anglo-Americans are the head of the international hypocritical reaction and they are menacing world peace. We can rely only on the Soviet Union. It alone has democratic ideals. Up to now we have been obilged to say: "Together with England and America for the preservation of peace.' Now we are able to say: 'War against England and the United States and all of the world's imperialist forces!' "

To plunge Yugoslavia first into a domestic, then into an international class war of extermination: such is the communist aim in Yugoslavia. It could not be accepted by the leaders of the sincerely democratic parties in the Yugoslav People's Front government. One by one those leaders began to retire.

Milan Grol, Vice Prime Minister, leader of the Serbian Democratic Party, declared last year that the liberation was not to establish communism but to promote an enlarging conception of democracy. He was attacked as an agent of reaction. He replied that its the communists who by their policies of coercion were driving the democrats and the reactionaries together. He pleaded with the communists to replace coercion with political liberty. He pleaded to no avail. In August of last year he resigned and went into seclusion in his house in Belgrade. A Partisan of Tito's, with a tommy gun, took up his post at the door.

Minister of Foreign Affairs Subasich saw how badly things were going for Yugoslav democracy. He decided that he must consult with Dr. Vlatko Machek, the leader of his party, the Croation Peasant Party, who was in exile in Paris. Subasich went to see Tito, who said that he was willing to let Subasich go but that he must first speak to the personnel chief, Kardelj. The next day Kardelj told Subasich that he was authorized to ask the British Embassy for a plane to Paris. The next three days were days of bad weather.

Meanwhile Subasich had caught a cold, and there came a phone call from the Soviet Embassy. The Embassy was greatly disturbed over Subasich's health and was sending over a top-rank Russian physician, Professor V. Ognjev.

The professor arrived, with two Yugoslav physicians. They examined Subasich and pronounced their verdict: Subasich was suffering from a cerebral hemorrhage. He must stay in bed, take a complete rest, have no visitors. At almost the same moment 40 armed KOJ guards of Tito's surrounded the house. Subasich thought that Tito was coming to see him. Tito did not come. The armed guards did not go away.

The British Ambassador heard of this siege. He came to call upon Subasich. The guards barred him from the house. Subasich was the prisoner of a government in which he was Minister of Foreign Affairs. He could not even see the Ambassador of the British government which had pressured him into making the Tito-Subasich agreement and into becoming Ministe rof Foreign Affairs. The Yugoslav "People's Front" government felt itself able now to defy Britain and to discard Subasich. Both had been dupes.

Subasich then resigned. His political friend, Dr. J. Shuty, followed him. Subasich is permitted to live in Zagreb as a private non-political citizen— under strict observation by OZNA.

"You Do Not Believe in an Ideal"

I began to be concerned about my own status. I had long perceived the use that the communists were making of me. I had a certain following among Yugoslav readers. Now, if I published an article in a Yugoslav periodical, it would be given to read to young intellectuals who had been arrested by the communists; and the communist commissar in their prison camp would say to them:

"See! Raditsa, who is not a communist, is in the Government, accepting Tito's democracy. Why should you not accept it, too?"

Two young communists had been thrust into my office. With the sup-

port of the chief of personnel of the Ministry of Information, Nedelkovich, they undertook to deal with the foreign correspondents in Belgrade. I was to be chief of the foreign press section; but I was to have no contacts with the foreign press.

It seemed to me that all Yugoslavia was being driven into madness by the communist frenzy. In Dalmatia young communists were chosen to become perfected communists by being obliged to shoot such fascist prisoners as happened to be their childhood friends. In Montenegro, when certain of Mikailovich's *Chetniks* were seized, their sons who were Partisans were schooled to communist reliability of character by being made to shoot their fathers.

I realized that whatever I could do for my country I could not do within its borders. I had been unable to disguise my unhappiness, my horror. Thereupon I was accused of being an American agent, and I learned from friends that I was being followed by agent of OZNA.

I decided to resign, to go abroad. But I was told by an official: "Kardelj forbids you to leave the country."

Then I proposed to resign but remain within the country, in my home province of Dalmatia. I talked with Velko Korach, the Ministry of Information's real chief. He said:

"If you do not like what you are doing now, you may enlist in a labor battalion to rebuild a destroyed village or you may be mobilized into the army. But you cannot just resign. Nobody is free in this country to resign without permission."

I said to myself: I must escape. I must find somebody who will quietly get me a passport.

I knew it could not be Korach. Korach wanted to keep me in Yugoslavia, and urged me to join the Communist Party. I said:

"I cannot. The Party requires a man to renounce his ties to humanity— and indeed to family and to God."

Korach became pale— and very formal. He no longer addressed me as *Drug* (Comrade) Raditsa, but only as *Gospodin* (Mr.) Raditsa.

"*Gospodin* Raditsa," he said, "you are a man who does not believe in an ideal."

"But I do believe in an ideal. I believe in total humanity."

"*Gospodin* Raditsa, you do not believe in an ideal. You could not kill anybody for an ideal."

"No, I could not. I have seen fascists kill I have seen you communists kill. I have seen enough hate What our country needs now is love."

Korach looked at me with an ultimate coldness and said:

"That, *Gospodin* Raditsa, is a bourgeois view, a capitalistic conception."

I hastened by hunt for a passport. I was able to say, truly, that it was necessary for me to go to Italy to settle some urgent family affairs. I approached a communist official who was a man of education and of sensibility. It would be wrong to say that such communists do not exist. They do. This man obtained a passport for me, entitling me to go on a British plane to the Italian port of Bari.

Looking back over my experience, certain facts seem celar:

1. The Russian long-range design regarding Yugoslavia is to unite its six people to Bulgaria and Albania in a Balkan Federation and then to bring that federation into the Soviet Union as a "Republic." Then the Soviet Union would stretch from the Black Sea to the Adriatic Sea and, through Albania, to the Mediterranean. Never, even in Czarist days, has Russia been in a position to contemplate so large a sweep into the West.

2. An obstacle to this design is the sudden unpopularity of the Russians in Yugoslavia. For hundreds of years, ever since the days of Turkish rule, the Yugoslavs have looked to Russia as a deliverer. Two months of Russian occupation sufficed to destroy the dream. These communist Russians were not a superior people. They had less education, less culture, a lower standard of living, than the Yugoslavs. They added nothing to Yugoslavia but the brute force, the organized ruthlessness, in which communism had trained them.

3. The Yugoslav communists, who b ymeans of Russian soldiers, have made themselves into the governing element, are relatively few. They would not poll ten percent of the votes in really free elections. Many Yugoslavs see clearly, now, the affinity between communism and German fascism. Belgrade wise-crackesr, behind their hands, call Tito "Titler" and his regime '"Ti-totalitarianism."

4. The chief source of resistance to the Tito regime in Yugoslavia is religion. Hence the war conducted by that regime against the church.

One night in Belgrade I was talking with Dr. Yyubo Leontich. He had been one of the first outright fascists in Yugoslavia. But to communists it is not a crime to have been a fascist, provided you afterward go over to an alliance with the communists. Dr. Leontich had gone over. He is now the Yugoslav Ambassador to London He and I were talking about Monsignor Ante Bonifachich, Archbishop of plit. Bonifachich, during the war, in his pastoral letters, had condemned both the fascist *Ustashi* and the communist Partisans for their massacres in Dalmatia. He had saved many young Partisans from fascist bands, both Dalmation and Italian, and had finally been arrested by OZNA.

"It will be necessary to execute him," Dr. Leontich told me.

"Why? What has he done?"

"What he has done is not the point. It will be necessary to execute him in order to show that the new Yugoslav Government is not afraid of the church."

But the clergy and their congregations are not intimidated. In Zagreb I saw a procession of people coming into the city from a shrine of the Virgin Mary. With them was Archbishop Stepinets, who had just been released from a three-week arrest by the Partisans. He came along in the procession in the midst of 20,000 who tumultuously shouted:

"Long live Stepinets! Long live Christ the King!"

Virtually all Yugoslavs belong either to the Roman Catholic Church or to the Eastern Orthodox Church. And in the Serbian East, as in the Croatian and Slovenian West, it is religion that stands staunchest against communist domination.

5. Americans are extremely popular in Yugoslavia. They need not fear that their contributions to Yugoslav welfare are unrecognized. The People's Front government insisted that the UNRRA's chief executive in Yugoslavia should be a Russian, byt the mass of Yugoslavs are fully aware that it was chiefly from America that the UNRRA help came that saved perhaps 5,000,000 Yugoslav lives.

Yugoslavs know of America from their fellow-countrymen, thousands of whom have settled in the United States and by letters or visits home have spread the news of American liberty and opportunity. Today that news has a fresh meaning. Now, more than ever Yugoslavs think of that land of the free beyond the ocean. America, not Russia, is the dream of peasants and workers alike.

"Useful Innocents"

Americans are not to be advised by me or by any other Yugoslav as to what their international policies should be. I nevertheless think that

I would not go beyond the bounds of hospitality if I ventured to point out the basic lesson that Americans can learn, for their own benefit, from what has been happening in Yugoslavia.

That lesson is the deadliness of the deliberately deceptive language used by communists and their accomplices everywhere, including America, when they strive to trap their fellow citizens into economic and political cooperation with them. The whole tragedy of Yugoslavia can be traced to that deception.

The communists promised Yugoslavia a "federation" of six equal peoples organized into six separate self-governing "republics." They have given Yugoslavia an omnipotent government concentrated at Belgrade. When the communists said "federation" they meant centralized dictation.

The communists promised Yugoslavia political liberty for all anti-fascist parties. They have produced political liberty in Yugoslavia only for the Communist Party. And political liberty for them means complete political dominance by them.

The communists promised Yugoslavia freedom of private property. They have taken 75 percent of Yugoslav industry and trade into owner ship and operation by the State.

The communists promised Yugoslavia that there would be no ruling class. Today the best food, the best clothes, the best houses go to the new communist officials. There is even a derisive phrase for the people as a whole. They are called the *Siva Massa*, the "Gray Masses." They are said to be the necessary water in which communists can swim.

The communists promised Yugoslavia peace. They have given Yugoslavia an army of 500,000 men, and have indoctrinated that army with ceaseless propaganda for new and bloodier international conflicts.

The favorite words of communists in enticing people into their web for temporary coperation and ultimate betrayal are "peace" and "democracy." Yugoslavia prove utterly that when communists say "democracy" they mean a new domination, and that when they say "peace" they mean more slaughter, both with in their nations and between them.

I have dear friends in America. They see the hope of the world in the development and perfecting of democracy in America. They are indeed right. But I should like to say to them:

Be careful with whom you share that great task. Be on guard against people who wrench words from their moorings and send them against their meanings. Be careful about people who falsify their beliefs in order to arrive at their objectives. Be careful about people whose vocabulary is yours but whoes record wherever they hold power is your destruction. Do not be *Koristne Budale*. Do not be "Useful Innocents."

—*Our thanks to*
The Reader's Digest

ARE YOU ALWAYS TIRED?

(*Continued from Page 6*)

son it is energy that underlies all success. He places it high above wisdom as a requisite and psychologists agree with him.

Fatigue can be quickly cured.

Almost overnight one can change from a man weighed down by a weariness that flows like lead through his veins to one pulsating with vitality. Psychiatry has proved this.

Most people who are tired a little or a lot need not be tired at all. The key to their release from fatigue lies in applying the simple facts above. Quickly, easily, almost magically, they may draw upon a storehouse of energy. — *Reader's Digest*, 9.'46

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 2. Yorkton, Sask. February, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Христос Раждається— Славіте!

Вже відітхнули по святах? Ми ще ні, бо наші Читачі засипали нас листами, святочними бажаннями і що найприємніше, новими передплатниками. Радіємо тим дуже, що наш місіонар знайшов доступ до кілька сот нових хатів, витаємо сердечно наших нових приятелів та щировдячні тим, котрі їх придбали. Радість, котру певно справили Ісусові, хай буде їм найкращою нагородою.

Радіби подати їх імена враз із прекрасними листами, які нам писали, але на те требаби 2-3 повних чисел. Многі з них заявили, що не бажають собі, щоби подавати їх імена. Нехай отже наше сердечне признання і щирі молитви будуть вам усім приємною нагородою за щиру вашу кооперацію в Божому ділі.

Ті красні листи—кілько потіхи вони нам справили! Як вони гарно свідчать про правдиво родинні взаємини, що панують між Читачами і нами та про рев ність о славу Божу і добро душ! Лиш кілька уривків подамо на цьому місці, хотя цілі листи здалобся помістити.

* * *

"Другого доляра посилаю на передплату Г.С. для одного немічного чоловіка, котрий лежить в санаторії в Манітобі. Вже 12 років карається в шпитальних мурах хорий на туберкульозу в нозі. Я його з роду не бачив і не знаю, але дізнався через другого про його адресу і так уже більше як рік переписуємось і, скілько годен, помагаю йому морально і матеріяльно." Ці слова писані в Альберті і їх глибоко християнський дух немов робить звиж тисячі миль віддалену манітобську санаторію сусідською хатою. Ні, він лучить Вашу хату, Приятелю, з небом, бо "що ви вчинили одному з моїх найменших братів, ви вчинили Мені."

Інший Приятель пише: "Дивує мене, що ви так значно знизили передплату з 1.00 на 75ц. —хотяй і на короткий час. Я певний, що тепер, коли ви побільшили Г.С., то доляр не вистарчає на цілий рік, бо й папір пішов до гори та і почта певно щось коштує."— Немов у відповідь пише ще інший: "Посилаю 3 передплати по долярови. Не хочу знижки, бо в мене Г.С. за доляра таний."— (Чимало Читачів зреклися знижки ціни передплати— ми їх щирість і делікатність високо цінимо).— Певно, що "на бизнес" не оплатилосьби видавати Г.С. за доляра на рік. Та наш бизнес — слава Божа і добро душ.

"Посилаю на передплату для двох своїх зятів, для сина і також на віднову моєї передплати. Ваш місіонар для мене цінний, тілько шкода, що треба на него довго чекати, бо цілий місяць. Любивбим, щоби був що тижня." — Добрий батько і щирий приятель... честь Вам!

І ось прості, щирі слова мами: Я думаю, що як я люблю ваш часопис, то й мій син буде любити. То прошу Отців посилати йому на сей адрес."

"Прошу вишліть Г.С. до моїх двох зятів, най він загостить до їх хатів і най ніколи від них не виходить."

Та не тілько в родинах обявляється цей прекрасний дух, він обіймає і зовсім чужих, ближих і дальших знакомих.

(Продовження на стороні IV)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окладинки)

1. Підчас Молебня до Пречистої Діви Марії співаємо між іншим: **"Радуйся двере небесная, і неопалимая купино!"** Чи знаєте, що означає слово **"купина?"** Чому властиво даємо Божій Матері такий титул: **"неопалимая купино"?**

2. З чотирьох Христових Євангелистів **тільки один росказує про Самарянку,** що, прийшовши до криниці по воду, стрінула Ісуса, і Він, як знаємо, попросив у неї води напитися. Скажіть, **котрий саме** Євангелист про ту пригоду згадує: **Матей??.. Марко?.. Лука?.. Іван?...**

3. Якщо знаєте то скажіть, а ні— то порахуйте, або принаймні попробуйте вгадати, **скільки разів хор співає "Амінь" на врочистій Службі Божій?**

4. **При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус: "Еффата"?** (Слово "Еффата" взяте з мови арамейської, цебто з мови, якою звичайно Ісус розмовляв із Апостолами, і слово те по-українському означає: **"розкрийсь"** або **"відчинися!")**

5. Що пригадує нам **восьма Стація Хресної Дороги?**

6. Кожний із наших Дорогих Читачів напевно знає, що **Біблія,** або **Святе Письмо,** це зовсім **спеціяльна, особлива книжка,** відмінна від усіх інших у світі книжок. Між Святою Бібліею й усіма іншими книжками— **ріжниця велика, дуже велика, безмежно велика,** як ріжниця між небом і землею. Чи розумієте, **в чому властиво та надзвичайна ріжниця лежить?**

7. Побожні християнські малярі з давен давна любили представляти Пресвяту Богородицю, як Вона, осяяна блеском небесної слави, **на ясному місяці стоїть,** а довкола Її голови золотий вінок, сплетений із два надцятьох чудових зір. Ви напевно й самі бачили вже нераз такий образ Пречистої Діви. Чи прийшло вам коли на гадку спитатися: **"Яке властиво значення має той ясний місяць, що під ноги своїй Небесній Цариці так покірно поклався?**

8. Хто уважно читає Святу Євангелію, може завважити, що Господь наш Ісус Христос **два рази говорить про лисів.** Чи можете пригадати собі, **коли саме, при якій нагоді** Господь про тих звірят виразно згадує?

9. В Еспанії є одне старинне й надзвичайно славне відпустове місце, де, як кажуть, знаходиться гріб одного з дванадцятьох Христових Апостолів. Чи не цікаво було б вам знати, **котрий саме з Апостолів лежить похований в Еспанії, і як те славне відпустове місце називається?** Ану,—прошу!...

10. Між нашими так званими Новокалендарниками й Старокалендарниками дискусія ще не закінчена. Правда,— такої дикої "заїлости," як колись, уже (слава Богу!) нема, але всетаки завзяті спори, то тут, то там, ще при нагоді виринають. Важне питання все ще нерозв'язане стоїть: Коли ми, українці-католики, повинні святкувати наприклад Христове Різдво?

На нашу думку, такого важного питання не можна розв'язувати, як кому подобається. Треба насамперед поглянути до церковних книг, цебто до

Служебника, Часослова, Зборника, Миней, і до всяких інших. У всіх наших стародавніх церковних книгах календар зовсім виразно твердить, що **Різдво Господа Нашого Ісуса Христа випадає 25-го грудня.** На це, як ми вже в попередному числі згадували, можна зовсім сміло присягнути. — Одначе (прошу добре вважати!) з цього **ще зовсім не виходить, що новокалендарники мають рацію.** Ще остається **одне важне, дуже важне питання до розв'язання. Чи догадуетесь, яке могло б бути те "важне' дуже важне питання"?...**

11. Котрій то Божій Заповіді противиться **брехня?**

12. Одержавши приказ від Ангела, Святий Йосип узяв Дитятко Боже та й Його Пречисту Матір ,і негайно вибрався у дорогу до Єгипту. Чи знаєте в котрій части світу знаходиться Єгипет? (В Европі?... в Азії? ... в Африці?...)

НАША ПЕРЕПИСКА— продовження з сторони II.

"...вишліть їм ще на свята той дарунок, щоби їм через читання тих книжок були ще приємніші свята Рождества Христового."

Можнаби наводити лист за листом, та годі, бо місця не має. Лиш оден ще лист наведемо писаний по англійськи.

"I am well pleased with the R.V. I find a great deal of pleasure in reading everything within its contents. I am enclosing herewith the sum of one dollar for my renewal of subscription for another year.

Also will you please send it to the following friends of mine for whom I also enclose the price of subscription. The remaining two dollars please accept as donation from me."

І мило читати ті листи — по 40-60 що день—і банно стає. Так хотілобся побачити тих щирих приятелів, стиснути їм руку і сказати особисто як сердечно їх любимо і як щиро вдячні за їх вірну приязнь і труди...

Щиро дякуємо і за прислані жертви на коляду Г.С.— тим заслужніщі для вас і миліші нам, що прислали їх із власної волі, без просьби від нас — за жертви на висилку Г.С. і книжок скитальцям— за ваші сердечні святочні бажання— за ваше добре серце.

Хай солодкий Ісус благословить вас, ваші родини та всі ваші справи.

Видно, що Ісус опікується вами й нами в особливший спосіб дійшли до нас сім листів зовсім не запечатаних і в кожному гроші. Оден прийшов аж з Америки і в ньому було сім долярів! Богу дякувати за це, але вже так не робіть. Видно, що почтарі тут чесні, та не треба кусити... Найлучше посилати гроші почтовим переказом (money order).

Христос Раждається — Славіте!

†

Ласкавим молитвам наших Читачів поручаємо померших наших Передплатників: **о. Божерянова, В. Родича, Г. Паньковського.— Вічна їм Память!**

НА ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ прислали: пані К. Федун 2.00, пані Е. Сеньків 1.00, пані І. Музика 1.00, М.В. 1.00, І. Грищенко 1.00, Г. Сірацький 1.00, П. Овсяник 1.00, П. Скринський 1.00, пані Н. Стрілківська 1.00, пані С. Ричкун 1.00, М. Маршалюк 1.00, В. Лакоцький 3.00, о. К. Жарський 1.00, А. Кілімон 1.00 К. Романів 100, В. Луків 1.00, пані Е. Нагірна 2.00, пані А. Вербіцька 1.00, П. Скринський 50ц., В. Романюк, М. Сарик 2.00.

ПОМОЖІТЬ СКИТАЛЬЦЯМ

ПРОСЯТЬ КНИЖОК

Український табор военно полонених— Ріміні.

До редакції "Голос Спасителя"
Слава Ісусу Христу Хвальна Редакціе:

Я, Теодор Коляса— бувший стрілець "Української Дівізії", яка боролася на проти-большевицькому фронті, і по капітуляції Німеччини, щоби не попасти в руки червоних катів— добровільно піддалася англійцям. Тепер знаходжуся в "українському таборі военно полонених" в Ріміні, Італія. Як кожний з нас що не дуже то приємно в таборі жити. Нема волі— не знається своєї будучности, і в таких обставинах карається молодий вік. Так живемо з дня на день тай чекаємо кращої долі самі, а коли вона прийде, то лиш один Бог знає. Найгірше відчувається брак книжок і часописів— якби було що читати —то скоріше час минав і чоловік міг би дещо навчитися; а так хоча з трoха книжок, то на 8,000 люда се значить капля в морі. Релігійної літератури взагалі нема. Мені припадково попав в руки "Ваш" журнал "Голос Спасителя" з мая 1945 р. Зміст його мене дуже зацікавив, бо релі.ійна наука мене захоплює. Тому я прошу Вас, хвальна Редакціе, щоб Ви були ласкаві по своїй зможности вислати мені "Голос Спасителя" або які книжки на релігійні теми. Хоча я на оплату грошей не маю, бо в таких обставинах в якім я знаходжуся, то годі на гроші спромогтися, але за се я Вам буду вдячний, і як колись за поміччю Всемогучого Бога вийду на волю то той довг Вам вирівнаю. Не відмовте мойому проханню. З поважанням,

Ваш приятель,
Теодор Коляса.

Від Адміністрації "Голосу Спасителя": Вислано на адрес п. Теодора Коляси 65 пакунків книжечок; на адресу п. Михайла Щерія вислано також девять пакуночків книжечок, до того самого табору в Ріміні; а від пані П. Скринської один Календар Голосу Спасителя з 1947 року, на адрес п. Теодора Коляси, про що вона просила, щоб вислати Календар для якогось скитальця.

Челтон, Англія.

Просьба до оо. Редемптористів у Йорктоні:

Я нижче підписаний звертаюся до Вас з просьбою від імени Українських Вояків в ПЗС і українських Скитальців, що находяться у таборі при польськім 17 С.Л.Б., о прислання нам книжечок... Просимо не відмовити нашій просьбі. Остаюсь з пошаною і християнським привітом до Вас.

Улида Василь.

Від Адміністрації "Г.Сп.": Вислано пять пакуночків книжечок. Хоч не маємо всіх тих книжечок, о які просить п. Улида, так посилаємо, які маємо.

Міттенвальд, Німеччина

Дуже прошу переслати мені для діточок-школярів примірників 5-6 Біблійної Історії Нового Заповіту та примірників 5-6 Біблійної Історії Старого

Заповіту. Дуже тяжко вчити діточок без книжок... Платити не зможемо. Напишу щось до Голосу Спасителя.

о. др. Іван Чинченко.

Від Адміністрації "Г.Сп.": Висилаємо Вам, о. др. Чинченко, 6 примірників Історії Бібл. Нов. Зав.— На жаль Історії Бібл. Старого Зав. не маємо. Ввесь наклад вже розійшовся. Також не маємо церковних книжок, про які згадуете. Календар Голосу Спасителя на 1947 рік висилаємо;—також два пакуночки брошурок.

Італія—Реджіо Емілія

Дорогі Учителі Слова Божого в Канаді!

З волі Божої нас українців хуртовина розкинула по білому світі, і ось тепер на італіянській землі, в таборі, звідкіля пишу листа до Вас, Всеч. Отці. Знаходиться нас українців 120 з дітьми та жінками з ріжних місць України. Живем уже біль ше року на утриманні аліянтів ... Ніякої культурної роботи в таборі не ведеться, бо не маємо ні книжок, ні часописів, ні чистого паперу до писання. Купити не можемо за відсутність гроша та й в Італії з рідного письма немає нічого. Отже я найшов адрес Вашого Місіонаря та й звертаюсь до Вас з проханням: Допоможіть!.. Коли у Вас найдуться можливості, пришліть нам релігійних книжечок, образочків на папері, молитовник "З Нами Бог," щобудь з історії Церкви та України...

Дорогі Отці! Не гнівайтесь, що я звертаюсь до Вас з проханням, але стан нашого життя заставив пригадати слова св. Письма: "Стукайте і вам відчинять, просіть, і дасться вам!" Надіюсь, що якщо цей лист має правдивий адрес та попаде до Ваших блаженних рук, то в скорім часі я одержу від Вас відповідь. Буду чекати з великою нетерплячкою...

Ф. Чабаренко.

Від Адміністрації "Г. Сп.": Посилаємо пять пакуночків книжечок. Хоч так хочемо помогти Вам та потішити!

ДО ЧИТАЧІВ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ":

Просимо наших добрих приятелів і читачів "Голосу Спасителя", щоб були ласкаві при нагоді прислати на наш адрес до Йорктону якусь маленьку жертву, щоб її ми могли вжити на висилку книжок для наших скитальців, що дуже жадні прочитати українське слово на чужині, серед чужих людей. Повищі листи свідчать, як дуже вони бажають прочитати щось у рідній мові та й попросту ридають за книжками духовного, релігійного змісту. В імені наших скитальців вже наперід дякуємо за всяку жертву.

Посилайте жертви на адрес:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St., Yorkton, Sask., Canada

Три степені тільки ведуть до правдивої згоди-лучності, але дуже тяжко на них вийти. Перший— то добре думати про свого ближнього. Другий — приязно до нього говорити. Третій— чемно обходитися з ним.— А чому так тяжко на них вийти? Тому, що ми так дуже переняті добрими гадками про себе самих, так заняті самохвальбою і так запопадливі в заходах що, по нашій думці, принесуть нам найбільше хісна.

КАТОЛИКИ ВИНИПЕГУ ВИТАЮТЬ КАНАДІЙСЬКЕ ГОРОЖАНСТВО

Релігійною Маніфестацією в Катедрі Ст. Боніфас у Неділю, 5. Січня, 1947

У неділю, 5-го січня пополудні, у пятьох мовах, католики міста Винипегу, через своїх князів Церкви, витали Канадійське Горожанство, короткими промовами, співом, та суплікацією, котру відправив Преосв. Кир Ніль Саварин, Епископ Помічник.

Ціла ця релігійна маніфестація, в котрій взяли участь католики, англійці, французи, українці, поляки та німці, тривала поверх годину та була передана через радіостацію СКСБ з Ст. Боніфас.

Точно о третій годині пополудні Преосв. Кабана відправив коротке богослуження в латинськім обряді та виголосив 5 хвилеву проповідь по французьки. Архиеп. Кабана у своїй проповіді подав вірним до пізнання що значить "батьківщина"... Кров що пливе в наших жилах... почування наші ... куток землі де ми родилися... права під котрі ми підлягаємо...по цих пізнаємо "батьківщину" людини. З цих прикметів батьківщини можна зробити три части (1) наше походження, (2) край, де ми живемо, (3) політична система під якою живемо. Нове Канадійське Горожанство затримує всі три, лучить їх до купи і з них витворює величаву націю. Архиеп. Кабана дальше закликував: Будьмо ліпшими католиками то будемо ліпшими горожанами Канади, помагаймо новим горожанам, розуміймо права, котрі маємо у нашій демократичній країні та молімся за наш край.

Слідувала проповідь Архиеп. Мурого по англійськи. Архиеп. Мурий сказав, що Канада, через свою участь у минувшій війні здобула собі велику повагу у народів світа, що після своєї змоги та населення причинилася більш як котра інша держава в світі до відбудови війною зруйнованої Европи та в Канаді маємо дійсну свободу. Горожанин має привілеї, але заразом має і обовязки супроти свого краю, котрих не повинен цуратися. Вибираймо гідних репрезентатів до уряду Канади, таких, котрі дбали б про добро загалу а не якоїсь групи людей. Ми канадійці повинні приняти з отвертими руками та серцями тих, котрі приходять до нас шукаючи забезпеки, люблять наші привілеї та заразом готові підлягати нашим правам. Кождий з нас має два цертифікати горожанства, оден в людським краю, а другий в Божім царстві. Перше горожанство є тимчасове, друге вічне. Гордімся першим за життя, другим на віки," говорив Архиеп. Мурий.

Третим з ряду промовляв наш Преосв. Їх Ексцеленція Кир Ніль. Їх проповідь подаємо в цілости на іншій сторінці.

В імени католиків поляків сказав проповідь о. С. Бадерський, з чина Облятів, парох церкви св. Духа у Винипегу. о. Бадерський остерегав проти всяких радикальних думок, проти комунізму котрий може знищити нашу свободу.

На кінці промовив о. Н. Фіест, парох церкви св. Йосифа в Винипегу, по німецьки. о. Фіест сказав що Канадійське Горожанство є дуже на часі, що воно виключить дискримінацію та зміцнить справедливість. Вся сила походить від Бога хотяй люди розпоряджують нею і ми цего ніколи не повинні забути," закінчив о. Фіест.

По проповідях почалася суплікація в краснім греко-католицькім обряді, котру відправив Преосв. Кир Ніль, який також на кінці уділив благословення Найсвятіших Тайн всім присутнім. Український Католицький Хор міста Винипегу під проводом Впр. о. Боніфатія Слободи мельодійно співав. Можна було зауважити чародійний настрій у всіх присутних. Неодному старцеві потекли сльози радости по зморщенім лиці коли нагадував собі ті піонірські часи у Канаді. Радісно та покірно Католики Винипегу витали уведення в життя нового закону "Канадійського Горожанства."

("БНації").

— ПОШУКУВАННЯ —

Маркович Василь пошукує Іванюка Петра з села Михайлівки, Волинь. Виїхав до Канади в 1934 році або 1935. Прошу зголоситись до:

Kryszczuk I.
Pol. Gen. Hospital No. 11.
Llanerch Panna. Camp,
Ellesmere Penley,
Salop, England.

Пошукую брата **Сильвестра Фуртака,** що перебував у Винипегу 1938 р. і прошу, щоби написав до мене на адресу:

Mikolaj Furtak,
Penrith—Cumberland
Lawter Park Camp 714,
England.

Софія Видиш пошукує свого братнича в Америці Тим. Херовина родом з Глинська, пов. Жовква. Приїхав до Канади 14. року і в першу війну виїхав до Америки. Хто знав би про нього або він сам най дасть знати про себе на адресу:

Mrs. Sophie Wydysz,
92 Gage Ave. N.
Hamilton, Ont., Canada

Дмитро Ковальчук з Улашковець, пов. Чортків, пошукує свого брата Івана Ковальчука, с. Олекси, що виїхав 1912 р. в околицю Торонто, Онт., та свою сестру Олену Ів. Величко, п. в. Патала, що виїхала 1912 р. до Монтреалу, Кв. і дальших свояків і знакомих із Улашковець. Прошу відізватись до:

Mr. Dmytro Kowalchuk,
Aufkirk, kr. Kaufbeuren.
Bavaria, Germany.

Родина по о. Тарнавськім із Улашковець, пов. Чортків, пошукує о. Сильвестра Журавецького, в Чікаго, Ілл., і родина Стефана й Анни Пуляк з Мухавки, пов. Чортків, де раніше о. Тарнавський був парохом. Прошу відізватись до

Miss Bohdanna Tarnawska,
Blonhofen, Kr. Kaufbeuren,
Bavaria, Germany.

Хомяк Іван, син Степана, із села Далешева, повіт Городенка, Галичина, пошукує свого вуйка, Василя Цюпак та його двох синів, Николая й Петра, що живуть в Канаді. Прошу відізватись до:

Chomiak John,
Judenburg, Kasernegasse 20,
Setiermark, Austria.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?...

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. **Купина**— слово старослов'янське; по українському воно означає: кущ, або (як наші люди волять казати) **корч. "Неопалимая купина"**, в Молебні до Божої Матері, повинна нам пригадати, як то колись, на горі Хориві, **зелений кущ** у присутності Мойсея очевидячки **горів та палахкотів, одначе** (дивним чудом Божим) **не спалювався, не згоряв, а далі остався зелений та свіжий.** Той чудесний кущ (як кажуть старинні Отці Церкви) це виразний образ Пресвятої Богородиці. Бо так як він, у полум'ї й вогні, своєї зелені та свіжости не втратив, так само й Пресвята Богородиця, ставши Матір'ю, не втратила Свого пречистого дівицтва, й на віки вічні осталась Непорочною Дівою. Тим то в Молебні кажемо до Неї зовсім слушно: "Радуйся **неопалимая купино!"**

2. Святий Євангелист Іван.

3. Підчас врочистої Служби Божої хор співає **Амінь аж двадцять і вісім разів.** Так принаймні виходить на наш рахунок. Просимо ласкаво провірити, чи ми (часом) не помиляємось.

4. Так сказав Ісус, оздоровляючи глухо-німого чоловіка, в околицях Декаполії. Взявши хорого трохи оподалік від товпи людей, Господь доторкнувсь пальцями до його вух, поклав йому трошки слини на язик, а потім підняв свої очі до неба, й глибоко відхнувши, промовив: "Еффата!" цебто: "Розкрийсь, відчинися!" І відразу глухо-німий став розмовляти, наче б йому ніколи нічого не бракувало.

5. Восьма Стація Хресної Дороги пригадує нам, як то милосердні жінки єрусалимські щиро плакали, бачучи, як Ісус лютo скатований та скривавлений, двигав свій важкий хрест на Голгофту. Тоді Господь промовив до них останній раз: "Дочки єрусалимські, не плачте надо мною, а над собою самими плачте, та й над нещасними діточками вашими."

6. Між Святою Бібліею й усіма іншими книжками є така сама ріжниця, як між Пресвятою Евхаристією та звичайним хлібом, і така сама, як між Маленьким Ісусом і іншими людськими дітьми. Маленький Ісус у Вифлеємі виглядає, як зовсім звичайне собі людське дитя; одначе ми добре знаємо, що в тому вифлеємському Дитяткові є направду відвічний Божий Син. Пресвята Евхаристія виглядає, як зовсім звичайний собі кусочок пшеничного хліба, одначе ми добре знаємо, що під тими вбогими видами хліба скривається Пресвяте, Животворне Тіло Господа Нашого Ісуса Христа, те саме Тіло, що за наші гріхи було розп'яте на хресті, потім лежало в гробі, потім третього дня воскресло, й тепер на вічні віки провласлене в небі. Так само можемо сказати й про Біблію. Свята Біблія виглядає зовсім, як звичайна собі людська книжка; одначе Віра нам каже, що під "видами людської книжки" в Біблії криється **правдиве Боже Слово.** Біблія це направду **книжка Божа;** прошу вважати: **не людська,—а Божа!** Сам Дух Святий диктував Пророкам, Євангелистам та Апостолам, що мають у тій Божественній Книжці написати, й тому ні-

яка помилка в Біблії неможлива. Всі інші на світі книжки, це книжки людські, а Біблія, одна одинока,— Книжка Божа, бо справжній її Автор не хто інший,—а сам Господь Бог.

7. Місяць представляє те все, що йде та минає, що земне, дочасне, непевне та непостійне. Місяць сам такий непостійний та змінчивий! Раз показується він нам, як маленький серпок, опісля росте, грубшає, доходить до світлої повні так, що ніч тоді стає ясна й весела. Одначе це не довго триває. По кількох днях ясний місяць починає худнути, робиться тонший та тонший, нарешті щезає зовсім, одначе ми знаємо, що незабаром він знову наставить свої химерні золоті ріжки. Справді: місяць,—це знак того всього, що йде, минає, гине, в порох розсипається й пропадає. Місяць, це образ усього земного, дочасного, скороминущого. І коли Пречиста Діва на ясному місяці стоїть, то, здається, Вона кличе до нас: "Діти Мої: не прив'язуйте серця вашого до речей земних, марних, дочасних та пустих. Піднімайтесь духом угору понад те все, як і я понад химерний місяць піднялась. Бо правдиве щастя ваше, правдиве задоволення ваше не в тім, що низьке, земне, дочасне, скороминуще, а в тім, що вічне, невмируще та святе!"

Отакі то гадки може нам піддати той місяць, що його так часто бачимо на образцях, під ногами Пресвятої Цариці Небес.

8. **Перший раз** ізгадав Господь про лисів, кажучи: **"Лиси** маю свої нори, й пташки мають гнізда свої, а Син Чоловічий не має де голови своєї прихилити." **Другій раз,**— коли деякі фарисеї намагались настрашити Його Іродом, кажучи: "Йди геть ізвідси, бо Ірод хоче тебе конче убити." Відповідаючи на це, Ісус промовив: "Ідіть мерщій, і перекажіть тому **лисові,** що я проганяю бісів та оздоровляю недужих сьогодні і взавтра; і щойно аж третього дня закінчу я діло своє." Цими останніми словами Господь дав зрозуміти, що ані Ірод, ані ніякий інший ворог не буде мати ніякої сили над Ним, аж доки Він сам зовсім добровільно не віддасться їм у руки, закінчивши вперед усю свою працю, від віків назначену Йому Небесним Отцем.

9. Святий Апостол **Яків Старший,** рідний брат Святого **Апостола Івана.** Місце, де гріб його в Еспанії знаходиться, називається **Компостелля.**

10. То ще за мало знати, що **Різдво Христове повинні ми свякувати 25-го грудня** тому, що так усі наші стародавні церковні книги виразно приписують. Треба ще й на друге дуже важне питаня відповісти, а саме: **"Коли то властиво на світі Божому випадає день 25-го грудня?** ... Чи тоді, як усі люди на світі, від великого аж до малого, кажуть: **сьогодні маємо 25-го грудня,** бо вчора була 24-го, а взавтра (дасть Бог дочекати) буде 26-го?... Чи може припадково **25-го грудня** випадає тоді, коли цілий Божий світ, і всі люди на нім, від великого аж до малого, (разом із нами старокалендарниками) переконані, що то вже 7-го січня, бо день 25-го грудня вже два тижні тому невідклично проминув. Отже питання, що над ним повинні ми поважно призадуматись, є таке: **"Коли, в котрий день випадає на світі 25-го грудня?"** Коли розв'яжемо це питання, тоді будемо докладно знати, котрого дня маємо святкувати Христове Різдво. Думаймо отже, —на те нам Господь Бог голову дав,— то може за якийсь час до чого доброго додумаємось.

11. Всяка брехня противиться **восьмій** Заповіді Божій.

12. Єгипет знаходиться в Африці. Отже дорога вела з Азії (бо Палестина, разом із містечком Вифлеємом є в Азії) **до Африки,** що безпосередньо сусідує з Азією.

ПАН ДАМЯН ПАСТЕРНАК

На кольонії Голар, Саск., шість миль на полудне від місточка Елрос, поселилась гарна група наших людей. Серед них по п'ятьдесять літах п е р еселення живуть числен ні піоніри. Між тими піонірами є добре знаний нам усім Дамян Пастернак.

Д. Пастернак

Знаний в першій мірі зі своєї ревности зглядом святої церкви, в котрій наш піонір старенький є вже довгі-довгі літа паламарем— й доки сил йому стане буде Господу Богу служити услугуючи в церкві і приступаючи в ній часто до св. Тайн. Діти панства Дамяна є всі як один ревними й практикуючими католиками по прикладу старенького батька. Один з них Йосиф був довгі літа за морем при війську —вернувся здоровий й тепер учиться на університеті в Саскатуні. Був він студентом ювенату оо. Редемптористів й Колеґії св. Йосифа.

Знаний також як апостол доброї преси яку завсіди читає й є по можности та при кожній нагоді поперає добрим словом й грошем. В хаті нашого піоніра є все добрі книжки. Є він довголітним ревним читачем "Голосу Спасителя." Всі його старання поширити Голос Спасителя поміж добрих людей увінчались красним успіхом. Жертви які наспівали на ту ціль були усе дуже щедрі.

В нинішний час, коли наш піонір дожив до глубокої старости й тішиться добрим здоровлям та все остає щиро жичливим зглядом Голосу Спасителя ми желаємо йому ще довго про жити й своєю ревністю в поширюванні доброї преси остати прикладом для многих читачів, а Вам, пане Дамяне, нехай Господь стократно нагородить за це все, а ми будемо молитись щоб Ваші бажання сповнились.

Друкарня
Голосу Спасителя.

ПОХОРОН БЛ. П. АННИ ДОВБУШ

Понад два місяці в давфинськім шпиталі була пані Анна Довбуш зі Ситону, Ман. В часі слабости була спокійна, терпелива і у всім здавалася на волю Божу. Заосмотрена св. Тайнами померла смертію святих.

Похорон відбувся в неділю, 29. грудня з церкви св. Йосафата під проводом о. М. Оленьчука. День був зимний, але людей було богато.

Бл. п. Анна прожила 60 літ, з того 45 в Канаді. Походила зі села Стрільківці, повіт Борщів. Зі своїм мужом виховала гарно три доньки: Михаліну Герман, Брендон, Ман., Юстину Ковч,

Торонто, Онт., Марію Довбуш, Давфин, Ман., пять синів: Михайла, Ред Рак, Онт., Дмитра, Василя, Івана і Петра, Сифтон, Ман. Полишила також двох братів: Івана Забіяку, Сифтон, Ман., і Д. Забіяку, Шікаго, Ілл.

По похороні родина і приятелі пішли на обід до дому панства Ковч, які є сватами панства Довбуш. По обіді о. парох згадав присутним за скитальців і пресу. Присутні зложили $27.30.

Зложили по 2.00: п. М. Довбуш. По 1.00: пані М. Городніцька, Анна Довбуш, Настя Довбуш, Михаліна Герман, Катерина Ковалик, панове: С. Довбуш, Д. Довбуш, П. Довбуш, І. Довбуш, В. Довбуш, В. Ковалик, В. Журавінський, Т. Демчук, П. Бурак, П. Кульчиський, І. Забіяка, І. Веселовський, Ф. Ковч, Ф. Вакула, П. Федорович, М. Пержило, Ю. Веселовський, о. М. Оленьчук.

По 50ц.: пані Кульчицька, пані Катерина Демчук, панове: П. Кульчицький, И. Кульчицький 80ц.

З тої суми призначено $15.00 на пакунки поживи для українських скитальців, 8.00 для Укр. Вістей, 4.00 для Голосу Спасителя, а 30ц. на оплату почтову.

Жертводавцям щире Спасибіг, а покійній Анні дай Боже царство небесне.

Присутній.

— ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ —

Зі щирого серця складаю подяку Матінці Божій Неустанної Помочі і св. Йосифові за отримані ласки цілого мого життя. Матінко Божа, заступи наш український нарід своїм св. Омофором.— А. Лопійчук.

Складаю сердечну подяку Ісусові і Матері Божій за ласки отримані в моїм життю. Посилаю 2 доляри на Службу Божу за здоровля моїх дітей і чоловіка.

— А. Будій.

Складаю подяку Пресвятій Тройці, Матінці Божій і всім Святим за ласки і благодати цілого мого життя і віддаю себе і цілу мою родину опіці всіх Святих. Прошу вас, Отці, о молитви.—І. Федишак.

Після вчиненої обітниці складаю прилюдну подяку Найсол. Серцю Ісуса, Матері Б. Неустанної Помочі, через заступництво бл. п. о. А. Дельфоржа, за поміч у матеріяльній справі та за многі ласки отримані в часі року. св. Герардові за видоровлення в тяжкої недуги. —С. Агафія, С.П.Н.Д.М.

Складаю сердечну подяку Найсол. Серцю Христовому, Матері Божій Неустанної Помочі, як рівнож св. Йосифові за так багато вислуханих молитов і вірю, що Серце Христове, Матінка Божа і св. Йосиф і на дальше не опустять мене в моїх так великих потребах.—З. Рута.

Найсердечнішу подяку складаю Пресв. Серцю Ісуса і Матери Божій Неуст. Помочі за щасливо перебуту тяжку операцію. Також що добрий Ісус дав мені сили пережити багато терпінь, котрі Провидіння Боже зволило зіслати на мене в послідних кількох роках.— Най буде честь і слава Найсолодшим Серцям Ісуса і Марії від усіх людей на світі як і від мене грішної.

Е. Білик.

Стефанія Метюс, Ошава, Онт., складає щиру подяку Пречистій Діві Марії Непорочно Зачатій за вислухані молитви і щасливе переведення операції.— Прошу приняти жертву 10 долярів.

Складаю щиру подяку святій Тересі від Дитятка Ісус і св. Йосифові Обручникові Пречистої Діви Марії, за особливійші дві ласки, які я отримав в минувшім році. На цьому місці заохочую також других, щоб в своїх потребах удавались до цих небесних могучих святих. —Брат Онисим, ЧНІ.

С. Любов, Сл. П.Н.Д.М. дякує Ісусу Христу в Пресвятій Евхаристії, Матінці Божій бл. п. о Павлові Демчукові, і бл п. С. Йосафаті, основательці Згромадження С.С. Служебниць П.Н.Д.М. за уздоровлення з великого каліцтва, на котре лікарська штука не мала ліку. Най буде прославлений Христос в Пресв. Евхаристії, Його Пресвята Матінка і Їх святі слуги а наші заступники в небі. —С. Бернарда, П.Н.Д.М.

Сердечно дякую Матері Божій й святій Тересі від Дитятка Ісуса за їх небесну опіку й безчисленні ласки продовж цілого життя, а передовсім цідчас тяжкої операції. —Софія Третяк, Рама.

ГОЛАР, САСК.— НЕБУВАЛІ ПАРТІЇ ДЛЯ ПАНСТВА НИКОЛАЯ СИРОТИ

РОДИНА ПАНСТВА НИКОЛИ СИРОТИ. Сидять, з ліва на право:— Богдан, Ювелята Николай і Анна, Данило, Іван. Стоять: — Сильвестер, Нестор, Роман, Василь, Йосиф.

На 26-го жовтня після нового стилю припадає свято св. Великомученика Димитрія. Наша парохія святкує по новому стилю, й належить до тих рідких— але поступових парохій, яка вчасно зрозуміла потребу зміни старого календара на новий й так зробила. Ціла парохія, з винятком кількох родин радо приняла новий календар і святкує вже через кілька років свята після нового стилю. І так добре нам— що ліпше не може бути.

В той отже день припадає у нас празник. Так це храмове свято нашої парохії. В той день має бути в нас відправа й то не яка будь— але краща як в яке небудь свято. Так заповіли наш о. Парох. І дійсно так воно було. Раненько зібрався я скоро— й нуж спішуся до храму Божого на відправу— та ще до сповіди бажаю приступити. Коли вступив до церкви, якраз вже зачалась Литія. Дивлюсь й очам тяжко вірити. Бачу перед престолом нового священика якого ще ніколи в нашій кольонії не бачив. Хто це може бути. Приглядаюсь й пізнаю що це нововисвячений щойно на священика о. Іван Сирота, ЧНІ., який в місяць по своїх свяченях приїхав на свою кольонію, до своїх родичів на Празник, і якраз тепер співає спокійним, мельодійним голосом Литію. А наші Отець Парох, наш старий знакомий знова сповідали в той час. Підчас Литії почало прибувати щораз більше людей, аж вкінці церква наповнилася зовсім. Зачалась Служба Божа —яку співали знова о. Іван Си-

рота, син Панства Николая Сироти. О Боже милий, коли я побачив того молодого священика, гарно убраного в церковні ризи, коли почув їх спів підчас Служби Божої, то серце стискалось з радости. Якийсь жаль обхопив моє серце, і сльози зачали капати. Зачав я думати собі, о як щасливими є ті родичі, які дочекались того щастя в нинішний день. Які раді вони нині, що можуть бути присутні на його Службі Божій, слухати його співу й молитов. Як благословенні вони є Господом Богом за те, що таке гарне виховання дали своїм дітям. І дійсно— мушу признати, бо вже довгі літа жию на цій кольонії, і знаю людей, знаю також добре панство Сироти,— мушу щиро сказати, що виховання, яке вони дали своїм дітям є гідне великої похвали. Сім синів яких Господь дав їм стались для них вінцем на їх старші літа. Три старші вже подружені, наймолодший покінчив гай скул і був за морем при війську, а о. Іван знова став священиком Редемптористом, місіонарем. Два середні остались вдома для помочи вже старшим родичам. Так, сім синів, добре вихованих, добрих парохіян в парохії, це велике благословенство для родичів, слава для Господа Бога.

Ще більшою радістю наповнилось моє серце коли підчас проповіди о. Парох сказали що ще завтра Ваш молодий священик буде мати в вас відправу. А якраз тоді припадала неділя, свято Царя Христа. Значиться —наш празник продовжився на ще один день. Таке щастя від Бога для нас нашої кольонії за те, що виховала аж двох молодих священиків. Був я між людьми на дворі по Службі Божій як говорили: треба буде наслати свого сина до Отців в Йорктоні, то й ми дочекаємось колись того самого щастя. Неодин тато й мама так говорили в той час, й в своїй голові пере-

Пр. о. Іван Сирота, ЧНІ.

думували. І я певний, що їх думки колись здійсняться. Дай Боже. Але я розговорився про празник, який мене так захопив, так прикував мої гадки, а забув за партії які відбулися на 28-го в понеділок. О коли згадаю за партії— то аж тяжко мені мож сказати. Чому? Бо був я вже на ріжних партіях, яких було в нашій кольонії стільки, що звізд на небі— але вони мені аж остогидли. Позбігаються люди зі всіх кінців світу, понаносять всяких напитків і давай пити на здоровля— аж доки голова не стратить памяти. Де як де але у нас вже цего забогато було цего літа. Забогато нагоди до піянства та забави з танцями. Бачив богато знакомих, які цента на цер-

ву або на добру ціль не дадуть, а на партії розтратили великі гроші. Нераз й партії справляли такому чоловікові який до церкви не ходить, в неділі й свята працює, дає згіршення другим— а зато всьо щей похвали дістає— будьто за щиру працю. Таких партій я не любив і не люблю! Це не партії але збіговисько народу й піянство

Зовсім інакше це було в панства Сироти. З нагоди 35-літного їхнього супружого життя —вони святкували цей день зовсім по християнськи. Їх син священик о. Іван разом з о. Григорієм Шавелем відправили рано співану Службу Божу, на намірення ювелят, підчас котрої ювелята й родина та знакомі були запрошені, приступили до св. Причастя, гарно Богу дякували за всі добродійства, якими їх Господь наділив підчас тих довгих літ,—а тоді всіх запросили до себе до хати на смачний обід. О такі партії це направду взірцеві— гідні християнина-католика. При кінці відспівано ювелятам та гостям Многая Літа, та зложено щирі побажання. Всі діти були присутні й тим врадували серце родичів— складаючи свої щирі желання. При таких нагодах інші кольонії забувають за добрі ціли. Знаю таких людей, яким ані слова не можна промовити про добру якусь ціль. А наша кольонія не така. Наша кольонія все памятає за добрі ціли. При тій нагоді зібрано $21.05. Ті гроші ми передали Отцеві Парохові.

Всім жертводавцям складаємо щиру сердечну подяку за ласкаві жертви, а панству Сиротам бажаємо кріпкого здоровля й обильного Божого благословення на многі літа.

Присутний.

Гроші, які зібрано на партіях в панства Сироти в сумі $21.05 і 8.05 які передав пан Олекса Патернак з партій зроблених панству Михайлу Земляк, та 7.00 з партій для панства Дмитра Ясінського, які так само передав пан Патернак— за всі ті гроші вислано пакунки для наших скитальців: пана Петра Маляра в Австрії, Н. Котика в Баварії й Івана Музи в Німеччині.

о. Гр. Шавель.

ЖЕРТВА НА КОЛЯДУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД Г.С.: пані П. Тімо 1.00, пані І. Кіш 1.00, пані К. Брездень 1.00, М. Яремкевич 50ц., А. Галамага 50ц., П. Сторожук 1.50, В. Романюк 1.00, І. Гриценко 1.00, М. Михалюк 50ц., І. Івасюк 50ц, О. Нетрик 1.00, В. Романцьо 1.00, пані К. Гречаник 2.00, пані А. Носата 50ц., Е. Фецич 1.00, Ф. Василенькі 50ц., М. Гармідер 1.00, М. Ватович 2.00, А. Стріпчук 1.00, О. Вересюк 50ц., пані Т. Косменко 2.00, К. Маркевич 1.00, І. Надпорний 1.00, пані С. Годована 1.00, Д. Шульган 50ц., пані А. Лопійчук 1.00, Н. Паславський 75ц., А. Гнатів 1.00., пані С. Галасовська 1.00, І. Буярський 1.00, пані Ф. Ветович 1.00, пані К. Цимбалюк 2.25, пані К. Ковалик 1.00, пані В. Цвяк 1.00, А. Суканцький 50ц., В. Лобур 1.00, С. Цімко 1.00 пані А. Бородій 1.00, Сестринство, Монтреаль 1.00, С. Котик 50ц., пані К. Брездень 60ц., пані А. Шеналь 3.00, о. К. Жарський 1.00, пані А. Набережна 1.00, пані Е. Білик 1.00, І. Скрипник 1.00, Г. Мальований Т.50, пані П. Островська 50ц., В. Мацелюх 1.00, Т. Нога 1.00, Д. Міхал 50ц., пані К. Лучка 4.50, М. Гавліцький 1.00, пані І. Щерба 2.00, М. Татарин 1.00, А. Климко 1.00, Н. Сапеляк 1.00, Д. Цьопик 2.00, пані Е. Сачків 1.00, Н. Лукасевич 50ц., Р. Щербак 1.00, пані С. Гринюк 1.00, пані І. Деренівська 1.00, С. Дідич 1.00, пані Е. Сорочан 1.00, В. Кушмелюк 1.00, І. Левандовський 1.00, Д. Моров 1.00, пані Дибка 1.00, о. М. Оленьчук (із збірки 4.00, М. І. Фик 1.00, М. Бойцун 1.00, пані С. Василенко 1.00, пані Т. Хамулка 2.00, С. Пристанський 1.00, І. Е. Кордрупель 1.00, Л. П. Шевчук 30ц., пані М. Скубик 1.00, пані В. Бойко 1.50, пані С. Метюс 10.00.

Сердечне Спасибі усім жертводавцям!

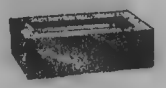

ПРОСИМО

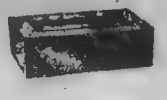

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЄГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі Добродії:

По $1.00: Ф. Крушівський, В. Вихопень, В. Бойко, Й. Яніцький, Ф. Собко, Ксеня Сироїд.

По $2.00: Степан Добош, С. Побігущий, М. Деренівський, І. Федишак, Гр. Івасюк, Ю. Гаврада, Ів. Гриценко.

По $5.00: М. Костюк, В. Гавришко, Н. Малайний, С. Лукій, Семен Новак.

По $10.00: О. Свергун.

По $15.00: Теодозій Вахно і Григорій Дереворіз,

Хто слідуючий? Щиро дякуємо за ласкаві жертви.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА ЛЮТИЙ, 1947

Старий Стиль:

2. Неділя Митаря і Фарисея і Преп. Евтимія: Гл. 1. Троп. воскр. і Преп., Конд. воскр. Слава: Преп., І нині: Тріоди, Ап. 296 і 335, Єв. Луки 89 і 24. (Єв. утр. 1). Загальниця до неділі Бл. Сина.

9. Неділя Блудного Сина і Пер. мощ. Ів. Золот.: Гл. 2. Устав як 2 лютого. Ап. 135 і 318, Єв. Луки 79 і Ів. 36. (Єв. утр. 2)

12. Середа, Трьох Святителів. Ап. 335, Єв. Мат. 11.

15. Субота, Стрітення. Ап. 316, Єв. Луки 7.

16. Неділя Мясопустна і Попразд. Стрітення. Гл. 3. Троп. воскр. і Стріт., Слава: Кондак Нед. Мясоп., І нині: Стріт., Ап. 140, Єв. Мат. 106. (Єв. утр. 3).

23. Неділя Сиропустна: Гл. 4. Троп. воскр. Слава І нині: Конд. Неділі Сироп. Ап. 112, Єв. Мат. 17.

24. Понеділок: Початок Великого Посту.

Новий Стиль:

2. Неділя Блудного Сина і Стрітення: Гл. 1. Троп. воскр. і Стріт. Слава Конд. Тріоди, І нині: Стріт. Ап. 135 і 316, Єв. Луки 79 і 7.

9. Неділя Мясопустна: Гл. 2. Ап. 140, Єв. Мат. 106. (Єв. утр. 2).

16. Неділя Сиропустна. Гл. 3. Троп. воскр. Слава І нині: Конд. Нед. Сироп. Ап. 112, Єв. Мат. 17. (Єв. утр. 3).

17. Понеділок: Початок Великого Посту.

23. Неділя 1. Вел. Посту: Гл. 4. Літургія св. Вас. Вел. до пятої нед. включно. Троп. воскр. Тріоди, Слава Тріоди, І нині Богор., Ап. 329, Єв. Ів. 5. (Єв. утр. 4).

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.

Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 2. Лютий 1947

РАДІОПРОМОВА ЇХ ЕКСЦ. КИР НІЛЯ

З ПРИВОДУ ТИЖНЯ КАНАДІЙСЬКОГО ГОРОЖАНСТВА

Ст. Боніфас, Ман., 5. січня, 1947. Радіостація CKSB. Слідуючі слова є повним текстом, що їх виголосив Їх Ексцеленція Кир Ніль, з приводу Тижня Канадійського Горожанства, у присутності двох Архієпископів, Єпископа Гостя з Де Па., чисельного Духовенства трьох Дієцезій і Вірних обох обрядів.

* * *

Ваші Преосвящентсва, Всечесні Отці й Дорогі Братя й Сестри.

Витаю Вас усіх із великою радістю у старинній катедрі св. Боніфатія.

Від Їх Ексц. Кир Василія, Єпископа Ординарія для Українців Католиків Канади, передаю Вам усім тут присутним у катедрі щирий привіт, як і також усім українцям католикам міста Винипеґу, Провінції Манітоби, дорогій нашій Батьківщині Канаді.

По зворушаючих словах промови Їх Преосвящентства Кабана, Архієпископа Ст. Боніфасу, по глибині думок Їх Ексц. Архієпископа Винипеґу Морри, є це для мене виїмковою приємністю взяти участь у загальній радості цілої Канади.

Надзвичайно радісна хвиля скликала нас усіх тут сьогодні, одна спільна думка, одна загальна ціль, одинока цього роду історична подія, а це започаткування Тижня Канадійського Горожанства.

Тиждень Канадійського Горожанства пригадує нам, що ми, не лише будучі горожани неба, але й теперішні горожани землі. Що Бог вложив у наші серця, не лише любов до земського батька, але й також до нашої земської бать ківщини. Що Христос приказав нам віддавати, не лише Богові Боже, але й Володареві володарське. Що Апостол Народів, св. Павло, ще й тепер нам усім пригадує: "Нехай кожна людина кориться вищій власті, бо нема властей, як тільки від Бога, а існуючі власти є установлені Богом."

Бог, у своїому провидінні, покермував нашими кроками до Канади. Щасливі ми, що живемо в Канаді. Канада — своєю природою гарна країна.

Своїм простором величезна, бо від океану до океану. Своїми можливостями необчислимо многонадійна. Своєю молодістю, одна з наймолодших країн світу, пульсує весною, надією й повнотою свіжости. Традицією своєї культури сягає найстарших народів Европи. Великий подив викликала вона у війні, ще більший вона збуджує у мирі. Велична вона своєю політичною історією, маєстатична вона своєю релігійною історією, бо скроплена кровю канонізованих місіонарів-мучеників Католицької Церкви.

Тиждень Канадійського Горожанства, що його дозволює Бог так торжественно розпочати й зазначити спільними всенародніми молитвами, є овочем довгих нарад, всесторонних роздумувань, поконанням надзвичайних труднощів. Остаточним і загальним вислідом праляментарних нарад став підхід, що від тепер у Канаді вже нема більше пожаданих рас і менше пожаданих, більше патріотичних груп і менше, більше упривілейованих елементів і менше. Від тепер ми всі рівні у Канаді. Достойний Мартин, тоді Секретар Стану, а тепер Міністер Здоровля, коли укладав у парляменті закон про горожанство до перечитування, то дійшов до такого висновку: "Не має значіння, звідки ми є і якого походження, чи французького, англійського, скандинавського, скотлянського, українського, чи ірляндського, чи якогонебудь іншого; ми всі щонайменше є одним і тим одним можемо бути, а цим одним є те, що ми всі канадійці." До цього самого висновку ще давніше дійшов преміер міністрів Лорie. Він виходив з цього заложення, що у мозаїці канадійської державности, не треба нищити культури поодиноких народностей, але їх треба зберігати. Він порівнав Канаду з величавою катедрою, як архітвором з мармору, граніту, дуба й інших складників. Він накінець так закінчив свій висновок: "Хочу, щоб мармор остав мармором, дуб дубом, а граніт гранітом. З цих елементів задумую я збудувати великий нарід серед інших великих народів."

Для канадійців українського походження є це надзвичайного радістю, щастям і честю, що у будові канадійської державности не забракло й українського елементу. Наглядним доказом вище сказаного може послужити щира й поіменна згадка українського імени у другому читанні про канадійське горожанство. Ще яснішим фактом є участь у голосуванні наших обох домініяльних послів за законом канадійського горожанства, а це п. Антона Глинки з Вегривильського Округу й п. Теодора Заплітного з Давфінського Округу. А вже до всеканадійського узнання дійшов елемент українського походження, коли 13. грудня, 1946 року Оттава проголосила нашого першого піоніра, Василя Єлиняка, як одного з двох перших вибраного на отримання канадійських горожанських паперів. Серед особливіших, небувалих досі в Оттаві торжеств, вручено торжественно п. В. Єлинякові канадійське горожанство, разом із іншими дванадцятьма, у першій групі, включаючи Премієра Міністрів, Достойного Кінга.

Courtesy The Northwest Review

Їх Ексцеленція Кир Ніль виголошує проповідь підчас релігійної маніфестації в катедрі Ст. Боніфас.

Канадійське горожанство, це один із надзвичайних осягів, це великий крок уперед у розбудові Канади, це новий милевий граничний камінь у канадійській історії, це дорослість у великій родині британських народів, це вкінці повнолітність канадійського народу серед інших народів світу.

Від тепер можемо ми називати себе правно народом, кликати себе канадійськими горожанами, забирати голос у міжнародних справах, як вільний і свобідний нарід боронити свободи поодиноких народів, а навіть із більшою силою впімнутися за правами цього народу, з якого культури ми вийшли.

Велич хвилі накладає на нас і велич обовязків. Цікавитися історією Канади, брати живу участь у політичному житті, розвивати канадійську культуру, боронити її загрожених прав, не бути байдужними на анархію думки й революційні течії, виказувати перед усіми, що рішаючим чинником в будові Канади, не є сила, матерія, несправедливість, але дух, мораль, чесната, обявлена наука Богом, голос Католицької Церкви.

Повнота канадійських прав, що їх взаміну отримуємо, злагіднює велич наших обовязків. Канада дає нам свободу слова, зборів, вибору праці, культурного розвою, визнавання своєї віри. У дусі цієї свободи, промовляймо, вибираймо й розвиваймо для добра Канади.

Серед захмареного горизонту української історії канадійське горожанство є одним із сучасних ясніших лучів для канадійців українського походження. Цілі віки були українці на рідних землях понижувані, переслідувані, обезправлені у слові, культурі й віроісповіданні. Горе теперішнього переслідування відбилося щирим відгомоном у шляхотних душах обох наших канадійських Кардиналів: Вильнева й МекГвигена. Один із них недавно зазначив, що Церква Українців Католиків на землях Західньої України йде у перших рядах мучениц-

тва.

При загальній радости усіх нас актуальних канадійських горожан не вільно нам призабути й на понтеціяльних буду чих горожан Канади. Друга всесвітна війна викинула з рідних земель до Західньої Европи мільйони скитальців, серед яких дуже поважний відсоток є українського походження. У цій найбільше пекучій під цю пору скитальчій проблемі наша любов до ближнього домагається отворення ширше, не лише наших люблячих сердець, але й дверей Канади для цього роду нещасних людей, що відповідали б вимогам канадійських законів і вміли б оцінити канадійську свободолюбність. Цей шляхотний крок був би дуже корисним у розбудові Канади, приніс би велику полекшу для знищеної Европи, а для самих скиталців став би одиною дошкою рятунку, головно обездержавлених з українського похо дження.

У мозаїці канадійської куль тури, ні одна мабуть місцевість у Канаді, не злучилася сьогодні так тісно вірою, обря дами й культурою народних походжень, як саме нині у катедрі св. Боніфатія. Нехай ця релігійна одність буде не лише гарним символом, але й дійсністю державної одности, державної розбудови й будучого державного добробуту.

З Новим Роком увійшов у життя новий вид присяги. По при вірність Королеві Юріеві й Його правним Наслідникам, ще й вірність Канаді, та її законам. На порозі Нового Року відновім усі ми вірність й присягу, у першій мірі Цьому, що на Нім основуються всякі вірности і присяги, а це Богові, щоб полюбити Його цілим серцем, цілою душею, всією силою й думкою. Відновім при цім і любов до нашого ближнього, бо всі дер жавні закони любови й спра ведливости беруть свій початок з любови ближнього, як самого себе.

А тоді, з цих двох вірностей витрисне зовсім легко, природно, й самозрозуміло наша любов до Канади, радість із канадійського горо жанства, а що найважніше, у такий лише спосіб, ми станемо добрими, цінними й пов новартісними горожанами Канади.

Христос Раждається!

Коли говорю мовами людськими й ангельськими, а любови не маю, то став я наче та мідь, що пусто бренить, і мов той бубон, що голосно гуде. Коли маю пророчий дар, і ясно бачу й розумію всі таємниці й усе знання; і коли віра в мене така сильна, що може переносити гори з одного місця на друге, то якщо любови в мене нема,— я нічого не варт. І навіть коли майно своє роздам на милостиню вбогим, і тіло своє на спалення віддам, а любови не маю, то все те ні на що не придасться мені. (Кор. 13, 1-3).

* * *
* * *

о. Н. Копяківський, ЧНІ.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ

Прилюдна молитва як признання Божих прав.

Світ цілий як годинник добре зрегульований, що докладно показує години, мінути й секунди. Мудрий був перший механік-годинникар, що продумав та виробив той штучний механізм, що накручений показує час. І ніхто не скаже, що перший такий годинник повстав так якось сам від себе. Кожний мусить признати, що був такий механік розумний, що зложив його перший. Та й від нього взяли взір — і тепер фабрики виробляють годинники всякого роду.

Повтаряю: Світ цілий як годинник добре зрегульований... Все на світі упорядковане, все підлягає сталим законам— є лад і красота в природі. Сонце сходить і заходить, серед погідної ночі ясний місяць зявляється на небі та безліч блискучих зір. Пори року зміняються чергово: по весні літо, по літі осінь, по осені зима, апо зимі знову весна... Який порядок! А яка красота! Дерева, рослини, квіти — а яка різнородність, звірят, птиць і риб! Красота й різнородність фавни і фльори (т означить красота й різнородність світа звіринного й ростинного) захоплює людину. І людина подивляє цей світ та й пізнає, що вона сама вища від всякого земного сотворіння! Так, бо людина має душу, безсмертну душу!

Світ як годинник.

Годинник мав першого майстра, що його зложив.

Світ не повстав зо себе. Порядок на світі після певних означених законів, його красота, нам говорять, що мусів бути Творець, що світ цей сотворив й досі його удержує. Це Господь Бог, Сотворитель мудрий, всемогучий, всезнаючий! Мусимо признати Його права!

Бог Сотворитель і добрий Отець!

Йому слава й честь! Те Він Сам нам пригадує. На горі Синай Він дав приказ: "Не будеш мати інших богів крім Мене!" (Ісход 20. 3.). Богові одному належиться почитання! Цю заповідь пригадує Ісус Христос, коли говорить до діявола, що спокушував Його на пустині: "Написано є: Господу Богу твому кланятися будеш, і Йому одному служити будеш!" (Мат. 4. 10).

І Бог має право домагатися, щоб Його почитали. По перше: Він безконечно вищий від нас і від усіх сотворінь, а по друге: ми,

і всі сотворіння залежимо зовсім від Нього як від нашого Сотворителя.

Бог всемогучий: Сонце, місяць, зорі... чи це не свідчить про Божу всемогучість, коли тільки трохи над тим застановимося. "Небеса повідають славу Божу, а діла рук Його звіщає небесний звід." (Пс. 18. 2).

Бог вічний: "Один день у Господа, як тисяча літ, а тисяча літ, як один день." (2. Петро 3. 8).

Бог мудрий: Як гарно все у світі уряджене, як правильно, як все після означених законів! "О глибино багатства, премудрости й відомости Божої: як непоняті суди Його й недослідимі дороги Його!" (Рим. 11. 33).

Бог добрий: Дбає про найменше сотворіння. Піддержує наше життя кожної хвилі. Всі ми отже залежні від Бога: "Чи живемо, чи вмираємо, Господні ми є." (Рим. 14. 8).

Коли так, то Богові належиться почитання, бо Він Сотворитель і наш добрий Отець. Ми Його сотворіння, і до Нього належимо.

"Прийдіть, поклонімся і упадаймо (на коліна) і плачмо перед Господом, що нас сотворив! Бо Він Господь Бог наш, а ми нарід пасовиско Його і вівці руки Його." (Пс. 94, 6-7).

* * *

В молитві ми признаємо Божі права, узнаємо, що Він наш Сотворитель і Отець, та Йому віддаємо належну честь.

Коли проказуємо молитву "Отче наш," то в тій молитві ми виразно признаємо, що Богові належиться почитання, признаємо Його права, признаємо, що Він має право до нас і ми залежні від Нього.

Бог є добрий і всемогучий, тому відзиваємося до Нього словами: "Отче наш" та й просимо:

Щоб Його святе Імя святилось, щоб Його велич щораз ліпше пізнавали й почитали,—

Щоб прийшло Його Царство, царство спасення безсмертних людських душ,—

Щоб була сповнена Його воля на землі як її сповняють ангели в небі,—

Щоб був ласкавий для нас та дав нам хліб щоденний, щоб піддержував наше життя,—

Щоб простив нам наші провини і гріхи так як ми прощаємо нашим виновникам,—

Щоб поміг нам, щоб ми не впали у спокусу, —

Щоб увільнив нас від усякого зла. —

Так і в кожній молитві ми заявляємо, що потребуємо Божої ласки та о таку ласку просимо.

Через молитву ми признаємо Божі права над нами. Та те признання Божих прав виявляється найгарніше через прилюдну молитву.

Згадаймо "День Подяки." Гарно це, та й справедливо, подякувати Богові за добра, що їх ми дістаємо! Важна це справа не тільки в особистім але і в громадськім житті!

І як було б, не лише гарно, але розумно й справедливо, колиб при всяких публичних зібраннях чи конференціях, починали наради молитвою, — починали з Богом. Коли б усі це розуміли й так поступали, то Боже благословення було б з ними... Та на жаль забувають на Бога, що всім кермує.

Св. Церква віддає Богові належну честь та пригадує вірним, щоб брали участь в церковних богослуженнях. Бо церковні богослуження це прилюдна молитва, та сила такої молитви велика. "Де є двох або трьох зібраних в імя Моє, там Я посеред них."— сказав Ісус Христос. (Мат. 18. 20).

Коли на цей місяць лютий є назначене намірення для членів Апостольства Молитви за прилюдну молитву як признання Божих прав, молімся, щоб правдиву ревність мали всі християни та щоб любили ходити на прилюдні молитви— на церковні богослуження,— щоб поширялась Божа слава а на всіх нас щоб спливало Боже благословення.

Молімся і за наш український нарід, щоб там на рідних землях наших батьків міг свобідно молитися і славити Бога.

Боже великий, Творче всесильний,
На нашу рідну землю споглянь!
Ми будем вірні Твому завіту,
Вислухай нині наших благань.

Люд у кайданах, край у руїні,
Навіть молитись ворог не дасть.
Боже великий, дай Україні
Славу і силу, волю і власть.

Бережімся фальшивих пророків, що приходять ув овечій шкурі до вас, а серце в них, як у хижих вовків. (Мат. 7, 15).

* * *

СТРІТЕННЯ

Пророцтво Симеона

Ісус Христос прийшов на цей світ, щоб стати нашою Жертвою. Народився як чоловік, щоб Своїми терпіннями і смертю надоложити Божій справедливості за людські гріхи і спасти людей.

Марія, Його Мати, брала живу участь в терпіннях Свого Сина і в Його великій Жертві.

Започаткування тої участи Марії у Жертві Христа, Її Сина, стало виразним у часі, коли Марія принесла Дитятко Ісуса до Єрусалимської святині сорокового дня по народженні Дитятка. Прийшла до святині, щоб пожертвувати своє Дитятко Ісуса небесному Вітцеві й щоб принести зо собою викуп, пару голубів, після старозавітного закону Господнього.

До того Вона не була зобовязана, бо Вона Діва, чиста, непорочна, і не могла підлягати тому законові, що наказував явитися в святині невісті сорокового дня по народженні дитини, в цілі очищення.

І сталася така подія в святині:

Старенький Симеон, ведений Духом Божим, взяв Дитятко на руки, пізнав в Ньому Божого Сина-Месію. Радувався і благословив Бога, що позволив йому видіти Христа Господа. З радости закликав: "Нині можеш забрати мене, Господи, після Твоїх слів, в мирі, бо мої очі бачили спасення Твоє, яке Ти приготовив всім людям"... А віддаючи Дитятко Матері сказав до Неї: "Ото цей лежить на упадок і повстання многих в Ізраїли й на знак противлення. А Тобі самій перейде меч душу." (Лука 2. 23-35).

Яке прикре пророцтво! Яка будучність для Матери Божого Дитятка!

В тій хвилі Симеонового пророцтва, після загальної думки св. Учителів Церкви, Марія предвиділа найдокладніше муки Ісуса, свого Божого Сина. Тоді то перший меч болю прошив Її душу!

Від цеї хвилі думка про те болісне Таїнство Хреста не виходила з Її душі!

Вид страстей і терпінь Її найлюбішого Сина не покидав Її, але завжди був перед Її очима!

Але Марія не була слабим і несталим сотворінням як ми,

що легко упадаємо під якими-будь труднощами нашого життя. Марія була сильного духа й великої віри, а не як ми, слабодухи й маловіри, що серед трудностей і досвідчень легко зневірюємося в Боже Провидіння.

Меч болю прошив душу Марії, і там він остав! Ані час, ані обставини життя не могли заспокоїти Її болю, не могли усунути терпінь Її душі. Можна-би сказати: Марія терпіла, Марія терпіла безнастанно!

Симеон предсказав, що Дитятко Її буде "на упадок многих" ... Його многі не приймуть; не прийме Його навіть вибраний нарід Ізраїля!... Яке прикре предсказання для серця Божої Матері!

Не тільки не приймуть Його, але "цей лежить на знак противлення"... Проти Нього будуть виступати, зненавидять Його, не оцінять Його ніжної й відданої любови. Що більше? В своїй ненависті підуть так далеко, що Його осудять і засудять на страшну смерть! Він, Христос, Її Син, Божий Син, буде терпіти страшні муки, буде терпіти страшну смерть! Той вид терпячого Її Сина станув вже тепер перед Її очима! Який то біль для серця Матери!

А Марія?... Марія приняла все! Марія терпіла все!

Чому?... Марія любила Бога. Коли Бог жадав вже тепер Її терпінь, Вона те приняла. У всім Вона сповняла Божу волю і з глибини своєї душі Вона повторяла: "Я раба Господня!"

Вона все приймала з любовю, прийняла й цей перший меч, що прошив Її душу!

* * *

Господи мій Ісусе! Ти знаєш, який я немічний і безрадний в прикрощах, досвідченнях і хрестах, які на мене Ти зсилаєш! Я часто жалуюся, нема терпеливости їх перенести без нарікання, не хочу приймити їх з Твоїх рук... Господи, прошу Тебе, дай мені ту ласку, щоб я міг завжди згодитися з Твоєю Божою волею, щоб я радо принимав все, що Ти на мене зішлеш.

І Ти, Маріє, Божа Мати, і моя найліпша Матінко, виєднай для мене ту ласку, щоб я, по Твому приміру, принимав всякий хрест, який спаде на мене. Будь мені неустанною поміччю завжди й у сім!

Багато ділає той, хто діло робить добре. А добре робить той, хто більше служить громаді, ніж своїй власній волі. (Наслідування..., 1. Кн., гл. 15).

БЛУДНИЙ СИН

(Лука, зач. 79)

Двох було у батька синів, як соколів —
І сказав молодший, що не мав мозолів:
"Пливуть у дома сіро тупі дні за днями,
А радість і творчість в світі не між нами.
Отче! Дай з маєтку всю мою частину,
Пошукаю долі в борні, на чужині."
І виділив батько молодшого сина.
Син їхав промінний—ридала родина.
Тихо пливуть в хаті скучні дні за днями,
Гуляє син батька молодший без тями.
Блудниці мають радість із щедрого міха,
Пе з ними син батька—гульня сміх і втіха.
Піниться і котиться життя до вподоби,
А розкіш їсть тіло, як овочі хроби...
А як так з мішочка втікать динари
Прискають нечайно всі злудні примнани
І друзі відходять—сміються в долоні,
Як обдертий ходить у смутку і стоні.
Настав іще голод великий в країні
І глянуло горе на сина в руїні.
Як нужда обнялась з голодом під руки
Бажав вкоротити голодові муки.
Поволік на хутір худощаві ноги
І пристав на службу, щоб пасти безроги.
Глядить за лушпинням, яке їло стадо,
Бо в службі й лушпиння не давали радо!
Та ввійшовши в себе у чорній недолі
Кликнув: скільки в батька хліба у стодолі,
Там його збуває наємникам в хаті,
А я голодую в чужинній палаті.
Встану я і піду до батенька свого.
Скажу йому: Отче! Згрішив я премного,
Згрішив я на небо і перед тобою,
Я вже не достойний, щоб бути слугою
У рідному домі.— Вчини однак сина
Наємником в себе — я ж твоя дитина.—
Вечеріло небо і сходила зоря,
А він ішов спішно, утікав від горя.

І коли настало світати на небі
З віддалі побачив— у гіркій потребі —
Як батенько рідний чекав на ростаї,
Задрожало серце в німому одчаї,
А батько прибігши поглянув на труди
І змилосердившись впав на сина груди.
—"Згрішив я на небо—блукав я під тином,
Отче я не гідний зватись твоїм сином!"—
—А батько слуг кликав: "Давайте світлі шати,
Перстень і обуву і ведіть до хати,
Заколіть телятко— веселиться мова —
Бо син мій був мертвий і ожив наново,
Згинув і знайшовся, радіймо всі нині,
Їжмо і празнуймо в радісній годині.
А старший син батька працював на ниві
І коли вертався чув пісні звучливі,
Танець і музику, аж звеніла хата —
Спитав службу: "Що це?"—"Та це твого брата
Так радо витають і батько приймає,
Веселяться гості і музика грає,
І теля печене і врочисті строї,
Бо вернув здоровий з країни чужої."
—Загнівавсь брат старший, не хотів йти в хату,
Почав батько сина просити в кімнату.
І сказав до батька: "Це тільки літ вірно
Тобі, батьку службу, працюю незмірно,
Та не дав ніколи ти мені кізляти,
Щоб спросив я друзів на прийом до хати.
А коли молодший з блудницями шумно
Гуляв і протратив маєток безумно —
Заколов ти радо теля за провину."
І закликав батько до сина: "Дитино!
Все моє твоїм є. Ти все є зо мною
І ділю все втіху і журбу з тобою;
Та тепер веселе і радісне слово:
Брат твій, що був мертвий— він ожив наново,
Був згинув й найшовся і раді ми нині
І радісне свято у нашій родині!"
Така все є радість учителя втішна,
Як кається щиро кожна душа грішна.

А ти цьогочасний блудний сину світа,
Завертай до батька поки стане літа,
Поки іще сумерк не вкрив лиця щасні,

Поки іще в тебе очі душі ясні.
Вертай блудний друже, бо гряде час лиха,
Як замовкне голос в нутрі серця з тиха...
І сили не стане і змарнуєш волю,
Слід ясний загубиш в темряві і болю.

Теодозій Ріпецький.

ПОКОРА

В часах, коли Наполеон панував у Франції, в Католицькій Церкві був Папою Пій Сьомий. Франція була тоді збунтувалась проти Церкви, переслідувала католиків і Наполеон думав, що навіть Папа не буде мав смілости йому опертись. Та воно йнакше склалось. Папа показав, що він готов і терпіти переслідування, одначе ніколи не зробить того, чого совість не позваляла зробити, хоч би й сам Наполеон того хотів.

Наполеон в своїй гордості дійшов до того, що поклав святокрадську руку на особу Христового Намісника й приказав Папу вивезти на вигнання. Було то о півночі, як вояки дістали приказ забрати Папу. Святіший Отець спокійно їх дожидав, коли вони вламались на силу до його помешкання та коли вони вдерлись до його кімнати, він був готовий для них.

На один мент вояки зо встиду й змішання стояли тихо. Потім їхній комендант заговорив: "Святіші Отче, мені прикро, що в мене такий приказ, але мені звеліли забрати вас відсіль."

"Це правда, сину," відповів Папа, "що той приказ тобі не принесе Божого благословення." Після того, без одного дальшого слова викиду, продовжав: "Може я провинився перед Богом, що був занадто услужним для цісаря й Бог хоче мене покарати. Я піддаюсь з усією покорою."

Направду, направду, кажу вам: якщо не їсте тіла Сина чоловічого й не пете крови його, не має в собі життя. Той, хто їсть моє тіло й пе мою кров, має вічне життя, і я воскрешу його в останній день. Бо тіло моє справжня пожива, й кров моя справжній напиток. Хто їсть моє тіло й пе мою кров, перебуває в мені, а я в ньому. (Іван 6, 53-56).

* * *

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

БОГ Є ВІЧНИЙ І НЕЗМІННИЙ

"Ще заки земля була створена й вселенна, Ти існуеш від віка до віка."

В катехізмі находиться отакий запит: "Що це Бог?" А мала навіть дитина слово в слово вивчить і гарно відповість: "Бог є сам з себе найдосконаліша істота духова, Пан неба й землі"; це коротка відповідь, але добре її розуміти, це великий труд навіть для дуже високо образованих вчених. Тих кілька слів мають таке глибоке значення, що треба їх поділити на частини й так дуже над ними задумуватись, щоб чоловік міг зробити тобі хоч яке-таке розуміння про Бога. Речі сотворені можемо очима бачити, руками доторкати й тому й лекше зрозуміти. Бога одначе немож очима видіти, ні руками доторкати, й якщо ми хочемо таки Його пізнати, то воно можливим лиш настільки, наскільки Бог сам нам обявився й показав.

Бог обявився Мойсеєві в горіючому корчі й приказав йому, щоб як представник самого Бога пішов до Єгипту й вивів ізраїльський люд з неволі до обіцяної землі. Мойсей налякався, вважав себе нездатним сповняти уряд Божого представника, ставляв Богу різні вимівки й нарешті сказав до Господа: "Господи мій, я піду до фараона й до синів ізраїля, але ж що мені відповісти їм, коли мене запитають, хто мене післав, й яке в Нього імя?" На ті слова Бог відповів йому з палаючого корча: "Я Той, що Є." (І. Мой. 3, 14).

Ось само Боже обявлення та Його слово, поясняє нам натуру й буття Бога: це Дух, якому вогонь не пошкодив, це Дух Вічний, Якого ніхто не створив, який не родився, а є сам собою від вічності," це Той, що Є, що Був, і що ПРИЙДЕ" (Обяв. 1, 4).

Та Божа вічність і незмінність, це предмет оцієї статті, щоб ти, читачу, як дитина свого батька, спізнав свого Небесного Отця, що дає тобі життя й щоденний хліб.

Та, заки ти пічнеш читати, впадь навколішки перед без-

мірною Божою Величчю й благай: О, Боже, кинь в мій розум хоч тільки одну іскорку своєї безконечної мудрости, щоб я хоч трошки зрозумів і пізнав Тебе, Пана світів і на віки віків існуючого Бога величі й слави.

* * *

1. Вчені намагались вияснити, малярі змалювати вічність Бога, але їм не вдалось. Вони думали про тисячі, сотки тисячів, мільйони років, вони намагались розумом сягнути в минуле, як далеко тільки могли, але не могли додуматись до такого часу, в якому Бога було б не було.

Був такий час, що сонця не було на небі; був час, що на землі чоловіка не було; був час, що на небі ангелів не було; але не було такого часу, щоб Бога не було. Бог був завжди й початку в Нього ніколи не було. "Ще землі не було, ні вселенни а Ти існуєш від віка до віка."

Люди, що по діточому думають, свою бідну короткого розуму голову ламають собі над тим, де Бог був, і що Він робив тоді, коли ще нічого не було створене, а Він уже існував. Безумний, чиж Бог у жарі свойого вічного світла потребує сонця? Чи ж серед свого вічного блаженства потребує Він людей? Коли Він наповнив небо ангелами й землю людьми, то Він ніяк не побільшив свого блаженства, тільки в Божій доброті своїй безконечній постановив зробити ангелів і людей учасниками свого блаженства. А чому Бог хотів їм уділити свого блаженства? Це така сама незглибима тайна, як і сама Божа Істота. Лекше це приймити як Богом дану правду, як з неспокійною цікавістю мучити над цим свого духа.

Глибокоумний фільософ Кверикко за своєї молодости аж занадто любив забавлятись. Одного Разу, коли пізно вночі волікся домів з забави, припадком заблукав до одної манастирської церкви, де монахи саме відбували свої духовні вправи. Одна частина тих вправ лежала в тім, що голосно читали Святе Письмо. Якраз тоді, коли юнак з отяжілою головою ввійшов в Церкву, один з монахів прочитував своїм браттям з книги про створення світа. В пятій главі тієї книги читав таке: "А всього того часу, що Адам пережив, було девятьсот тридцять років і помер. — А було всіх днів Летових девятьсот дванадцять років і помер.— А було всіх днів Матузалимових девятьсот шістьдесять девять років і помер."— Юнак, прислухуючись, зідхнув: "Боже мій, тож такий їм усім був кінець: "і помер." Коли прабатьки по девятьсот років жили й таки прийшов їм конець, то як багато скоріш перейде моїх 50 або 60 років, а я вже третю часть того віку так пусто промарнував. Що ж мені нещасному робити? Я піду... піду... й вернувсь до Бога. И навернувся до Бога той юнак.

Отака доля нашого життя. Мов пара появиться на хвилю наше життя й зникає. А яке життя, такі й добра того життя. Як довго вживає чоловік своїх грошей, свого поля, свого маєтку? Доки пімре. Минеться життя зо всіми своїми радостями та грішними розкошами. Скінчиться на землі всяка сила й всяке панованнія. Тільки один не минеться б ніколи не зміниться: Це Бог, бо Він вічний, як сам про себе говорить: "Я живу в віки."

На одного бідного чоловіка Бог допустив багато хрестів. Надармо потішала його побожна його подруга, ніщо його не тішило. Аж одного ранку, коли вони повставали, побачив він, що його жінка вся сумна й задумана. Питається її: "Що ж тебе так засмутило?" "От лиши мене в спокою; мені таке снилось, що доки жити буду, не буду спокійна." Мені снилось, що Господь Бог помер. Ангели Його винесли, сумно Йому заспівали й в гробі поховали." "Та як жеж ти можеш сумувати над чимось таким. Та жто тільки сон, але в дійсності Бог є вічний." "Що, що? Бог не помер? Жиє на віки?— заговорила жінка; а ти попав в такий смуток, мов би в нас не було на небі дбайливого й доброго Отця?" Коли жінка так говорила, зранене серце її мужа відійшло, він з усім довірям підніс душу до Бога, віддав своє життя в руки Божого Провидіння й поволі, поволі його життя стало поправлятись. Хто вірить в вічного Бога, той ні в нещастю не втратить надії, не попаде в розпуку.

2. "Я Бог і не зміняюсь." (Малахія, 3, 6). Віра наша свята Католицька має більш таких правд, що людський ум не в силі зглибити. Такі правди називаємо тайнами, і якраз ті тайни доказують, що наша віра походить з Бога. Бо ж така віра, що в ній нема нічого недоступного для людського ума, не може походити від Бога, бо ж тоцо мав би Він говорити людям про щось таке, що вони самі своїм розумом можуть збагнути.

Між Тайнами нашої святої віри найбільш недоступною є Тайна Пресвятої Тройці, що нам каже, що є ОДИН БОГ, а що в Ньому є ТРИ ОСОБИ. Такий вже звичай, що малярі малюють Пресвяту Тройцю так, що змальовують одного старого, сивоволосого чоловіка, коло Нього Його Сина, й понад Ними зноситься Голуб ясносніжного коліру.

Але Бог є Дух, і тому змалювати Його неможливо. Той образ хоче нам тільки нагадати, що в однім, нероздільнім і тім самім Бозі є Три Особі. Бог не є ні старий, ні молодий, від віків Він завжди однакий, незмінний, Божа Воля й Божий Дух ніколи не зміняються, бо ж Він сам сказав: "Я Бог і не змінюсь."

Тільки речі створені мають ту властивість, що міняються. Коли ти сьогодні цілий, сильний, молодий і здоровий, то як довго ти останешся таким? Тільки короткий час. Бо ж, коли дожиєш, то волосся в тебе посивіє, на лиці зморшки поробляться, очі ослабнуть, й коли хтось давно тебе не бачив, то аж здивується, як ти дуже змінився. Бог ніяк не підчинений діланню й змінності часу. Його істота, Його дух незмінний. Його тривання вічне. Його доброта невичерпна, Його Дух Святий, Його Ум Мудрий, Його сила безконечна.

Давні погани мали пословицю: багатий мов Дарій. І правда, що король Дарій був дуже багатий. А де тепер ті його багацтва? Минулись. Храм, що його побудував Соломон, був дивом світа. Що сталось з тим славним храмом Соломоновим? Його обернули в руїни. Перед силою Римської держави дрижав ввесь світ. Де ж тепер тота всесвітня сила римська? Зникла мов банька з мила. Перемине й світ цілий та слава його, тільки Бог останеться вічним і незмінним. Й добре говорить царський псалмоспівець: "Господи, Ти землю сотворив, і творивом рук Твоїх є небеса; вони проминуть, а Ти останеш, мов одяг зостаріються і зміняться, але Ти завжди остаєш тим самим."

Це страшна духова сліпота замість вічного Бога любить иоцей марний світ, мов кертиця гризти землю й забувати про вічність. Коли доля посадить тебе на вершок колеса, не дуже рахуй на це, бо ж те колесо й в діл обертається.

Розказують про Єгипетського короля Сесостриса, що одного разу переміг чотирох королів, і що коли зо славою повертав домів, то приказав тих королів замість коней запрягти в віз, на якому сам сидів. По дорозі один з тих королів часто зглядався взад. Сесостріс скричав на нього, чого він зглядався взад, і він відповів: Дивлюсь на колеса твого воза й нагадую собі свою долю. Як високо підіймило мене колеса щастя й за один мент я впав вділ, з короля став мов звіриною, запряженою в віз. Тепер твоє колесо йде горою, але вважай, Сесостриве, що твоє колесо також може обернутись. Чи неправду він сказав? Ті,

що лепнуть до марностей світа, разом з ними проминуть, тільки, коли Бога маю, тоді мій маєток вічний, непроминаючий.

Не так то дуже давно французька безбожницька влада прогнала з краю всіх монахів і позабирала від них всі їхні добра. Та даремні були намаги масонської влади, ті побожні монахи остались щасливими, як переще, бо їм був остався Бог, їхній найдорогоцінніший скарб. Чим нам є Бог? Усім. Коли ми голодні, Він нам хлібом, коли ми спрагнені, Він нам напоєм, коли ми в темноті, Він нам світлом, говорить святий Августин.

Дух Бога незмінний, незмінна також Воля Його. Що раз постановив, то напевно сповниться. Постановив створити світ і створив його. Постановив викупити в гріхи впавшого чоловіка, і викупив його. Постановив Він наше народження, спорядить і смерть нашу. Тому святе писання говорить: Бог не такий, як чоловік, лгун; що прирік, додержить, коли що скаже, то зробить."

Людська наука зміняється. Колись думали, що сонце оббігає довкола землі, тепер навчають, що земля оббігає довкола сонця, а останніми часами вчений Айнштайн проголосив, що властиво то не робить ніякої різниці, й що все виглядає однако чи сяк, чи так. Зміняються звичаї людей. Колись, коли хтось дав слово, то дане слово було контрактом. Тепер без письма чоловікові не будуть вірити. Навіть ті, що дають слово на писмі, ломлять його. Прикладом вершка такої віроломности, це різні умови, як атлянтийський чартер, що їх з безіменною безхарактерністю зламали ті, що стояли й стоять на чолі народів. — Зміняється мода—стайл. Колись одяг з доброї, солідної матерії був досить добрим, тепер, коли це не правдивий, або принаймні фальшивий шовк, ніхто не хоче й дивитись на це. Але найбільш міняється людське серце, що мов когут на вежі, обертається, куди тільки вітер подує. Деколи це залежить від його настрою. Сьогодні дуже люблять мене, мов кусень хліба, а завтра кинуть, мов видушену цитрину. Ти деколи представляєш собі, що той, що тобі руку подає, є твоїм найліпшим приятелем, тимчасом це твій зрадник. Деколи дізнають того на собі старі батьки. Доки від тебе годен що дістати, то ти татусьо, мамуся, а коли видерли від тебе останнього цента, то можеш і з голоду вмирати. — Багато могли б розказати про нестаність людського серця деякі подруги. Зразу тільки цілувались, малощо не зїли одно одне, а тепер одне одного зїли б, але зо

скаженої ненависти. Тому добре каже святий Августин: "Коли хочете, щоб ваша радість була стала, лучіть її з Богом, що сам є сталий і незмінний; бо хто прилипає до марностей світу, разом з ними пропаде."

Одного разу чув я про таку подію. На дворі зо сходу стоять дощеві хмари. З заходу сіяють ясні лучі сонця. Малий хлопчина стоїть на подвірю й перший раз побачив на небі веселку-дугу. Думає, що це гарний міст до неба й бігом пускається до веселки. На полі оре старенький чоловік і питає: чого ти так біжиш аж задихавсь? Біжу до гарного небесного мосту, відповідає хлопя. — Та не біжи, дурненький, та ж то не міст, а дуга. Але хлопець не вірив, біжив, аж нарешті зімлів і впав. Знакомі люди його знайшли й занесли додому. Пізніш хлопчина ще нераз бачив дугу, але тоді завжди йому прийшло на думку: Це тільки привид і іграшка світла, що її сонце видає з себе, коли дощ падає; це не гарний міст, мов золотий ключ, ні брама з землі та високих гір до неба.

Ця подія нагадує нам тих, що не навчились ще в школі людського життя, що людська любов часто фальшива й проминаюча, що вона тільки привид і іграшка світла. По найбільшій часті тільки тому нас люблять, бо з нас можуть користати.

Любім однако всіх людей, та не вганяймо за проминаючою дугою людської приязні. Це не міст, що мов гарна брама з золотим ключем злучив б землю з небом.

Хто занадто рахує на людей, швидко заведеться. Шукаймо радше приязні Господа Бога й намагаймось Йому приподобатись. Хто на Бога рахує, ніколи не заведесь; бо Бог є Вічний і Незмінний.

---

* * *

Ні за які скарби світу, ні для нічієї вподоби не годиться робити щось злого; але нераз треба навіть добре діло залишити, чи замінити на лучше, задля добра й потреби ближнього. Бо таким чином доброго діла не збавляється, але замінюється його на лучше. (Наслідування..., 1. Кн., гл. 15).

Коли хто каже: "Люблю Бога," й брата свого ненавидить, —він неправду говорить; як може хтось любити Бога, що його не бачить, коли брата свого, що його бачить, ненавидить? (Ів. 1. 4, 20)

* * *

ЩЕ РАЗ ПРО ТУ САМУ СПРАВУ АЛЕ ЦЕ КОНЕЧНЕ

Було це в Ню Йорку, два дні перед Різдвом по новому стилі. В Нюйоркському великому театрі, Редіо Сити, давали Різдвяну Програму. Та не вона нам тут так цікава, як радше те, що було на екрані перед самим початком програми. Це були новинки останніх днів, і між ними на першому місці висліди нарад обєднаних націй. Ми тоді мали нагоду бачити на екрані образ чоловіка, що є представником найбільш тиранської та диктаторської й некультурної влади на світі, влади комуністичної. Він заговорив з екрану до американців і його слова були ударом в лице кожної християнської нації (говорив по російськи): Желаю вам щасливого нового року... Він нарочно не згадав про свята Рождества Христового, мов Христос неварт, щоб Його згадати.

Це дух наших часів; є мільйони людей, що не люблять, щоб їм згадувати про релігію. Коли тільки вимовити слово "релігія," їх серце буриться. Говорять вони про релігію з ненавистю, злобою та погордою, що дійсно незвичайні.

Чи ті люди знають релігію? Чи вони її студіювали? Чи вони знайшли в ній щось такого, чого другі не знайшли? Ні. Звичайно це люди з дуже плитким вихованням, що вже від многих років забули те Християнство, якого навчились в дитячих роках свого життя, це люди, в котрих з роками розвинулись злі пристрасті й наклони, й які щораз то більш ставали ворогами релігії, в мірі як щораз більш піддавались злим привичкам в злих товариствах та оточеннях.

Що в релігії може розбуджувати тоту їхню ненависть? Я студіював її й не можу в ній знайти нічого, що не булоб добре, велике, гарне й повне потіхи; ніщо, що було б негідним чесного, справедливого чоловіка.

Але що це Є ТА РЕЛІГІЯ властиво?

Це знання Бога, любов Бога, служба Богу. Це святий узол, через який ми лучимось з Богом, нашим Створителем і Паном. Це велика наука, що вчить усіх, багатих і бідних, дітей і дорослих, молодих і старих, вчених і невче-

них, відкіля вони походять, куди вони йдуть, і яка то доля їх жде, коли оце їхнє життя скінчиться. Вона вчить їх, в якому напрямі їм поступати, щоб були добрі й щасливі, вчить їх, якого зла стерегтись, щоб уникнути нещастя й кари. Це наука й практика обовязку.

Коли так, то що тут є гідне напастей і осудження?

Релігія не може доводити до нічого інакшого, тільки до добра. Вона пильнує добра людей, і скільки можливо вхороняє їх від нещасть. Вона опікується дітьми, побудувала всюда захисти для сиріт і опущених дітей, для хорих та одужуючих дітей. То вона будувала установи для ремісників і ремісницьких учнів. Вона будувала шпиталі та видала з себе безчисельні монаші згромадження, та наповняла мужчин і женщин бажанням опікуватись нещасними, хорими, вязнями, прокаженими. Вона приймала виснажених подорожних й помагала упавшим жінкам видобутись з гріха.

Це Католицька Релігія дала цивілізацію-огладу сучасній суспільності. Бо ж звідкіля зродились ті великі ідеї про свободу, рівність, братерство та любов до убогих, як не з християнської релігії, що її невдячники тепер відкидають і хулять?

"Що було б зо світом, як би не релігія?" говорив Наполеон в свойому вигнанні на острові св. Єлени; найбільше добродійство, що я зробив для Франції, це те, що я привернув її знову Католицьку Релігію."

І де ми знайдемо повноту рівности, якої бажання мучить сучасне суспільство, як не в релігії? Дивись тільки по наших церквах, де одні близько одних багаті й бідні, пани й слуги, ревні християни й розкаяні грішники. Коло проповідниці, коло сповідниці, коло Престола однакі правила для всіх. Чи не є це правдива рівність, вільна від усякої суперечки? Релігія через свою силу всьо підносить і ушляхотнює, нічого не понижає ні не валить.

Релігія, це приятелька чоловіка. Вона береже його, й благословить в дитинстві, в старості й при смерті... Через ціле його життя вона ділає його добрим, святим і щасливим, та добрим, святим і повним радости переносить вона його в лоно Бога, що через усю вічність буде нагороджати його за його вірність.

Тому поважаймо й любім святу Католицьку Релігію, студіюймо її пильно й практикуймо, що вона навчає. Чим ліпше й більш знатимемо свою святу віру, тим більш будемо її любити, тим пильніше будемо її практикувати, після неї жити.

Погані привички, злі пристрасті, гордість і ігноранція-неуцтво, це одинокі вороги релігії. Коли ми житимемо чесно, тоді вона буде притягати нас, як тільки ми забажаємо робити зле, вона пічне нам бути тяжкою й немилою.

Тому вона добра, бо тільки зло її ненавидить і бореться проти неї. Вона добра, бо всі, що її щиро практикують, стають добрими й святими через її вплив. Вона добра, бо приносить завжди спасенні й добрі овочі.

Релігійне неуцтво й релігійна байдужність, це прокляття сучасного віку, одна з найтяжчих ран нашого суспільства. Дай Бог, щоб світ з тієї рани вилікувався чим скоріш.

ВЕЛИКИЙ І МАЛИЙ

Один батько питав раз своєї малої донечки: "Слухай, Марусю, чи ти можеш мені сказати, де є Бог?"— "Тату, ви скажіть мені, де Бога нема, то є ще тяжче."— "Ану, скажи мені, як великий є Бог? Чи є Він великий?"— "Так, Бог є великий." — "А чи Бог є малий?"— "Так, Бог є малий."— "Та як то може бути, щоб Бог був разом і великий і малий?"

Дівчинка подумала та сказала: "Він такий великий, що небо Його негодно помістити, а Він такий малий, що може поміститись в моїм серцю."

Нераз здається, що воно любов, а це лиш змислова понука; бо рідко коли не схоче там бути й природна хіть і своя власна воля й надія на заплату й бажання вигоди. Той, хто має правдиву й щиру любов, не шукає себе ні в чім; він лиш бажає, щоб у всім була слава Божа. Такий і не завидує нікому, бо він не любується ні в якій своїй власній радості. Він і не хоче сам з собою тішитися, але бажає над усе добро бути щасливим у Бозі. Те, що добре, він не приписує нікому, але зовсім вяже його з Богом; від Нього, мов з джерела, все пливе, в Нього нарешті всі святі солоденько одпочивають. О, хто мати ме хоч іскорку правдивої любови, тй по правді відчуе, як то всі земні річи сама марнота.

(Наслідування..., 1 Кн. 15. гл.)

* * *

св. Альфонс Ліґуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Коляківський, ЧНІ.

Розділ 5.

Про любов, яку Ісус нам засвідчив, лишаючи нам Себе Самого на поживу, перед Своєю смертю.

1. "Відий Ісус яко приіде єму час, да пріідет от міра сего ко Отцу, возлюбль своя суція в мірі, до конца возлюби їх": Ісус знаючи, що прийшла Його година, щоб з цього світа перейти до Вітця, полюбивши тих своїх, що були на світі, полюбив їх до кінця. (Іван 13. 1.) Останнього вечора Свого життя наш найлюбіший Спаситель бачучи, що прийшов час так нетерпеливо Ним вижиданий, щоб умерти за людей, не мав серця лишити нас самих на цій долині сліз; щоб не розлучитися з нами навіть через смерть, Він зволив лишити Себе самого нам на поживу в Найсвятішій Тайні Престола, у Пресв. Евхаристії. Через те дав нам пізнати, що по цім нескінченім дарі не мав більше нічого, що міг би нам дати на доказ Своєї любови. "Полюбив їх до кінця." Опираючись на цих словах, Корнелій а Ляпіде, як також св. Іван Золотоустий і Теофілякт учать, що це вираження "до кінця" означає безграничну любов.— В цій Тайні Ісус виляв усю силу Своєї любови до людей, говорить ігумен Герік.— Ще ліпше виразив це Собор Триденський; говорячи про Пресв. Евхаристію, сказав, що наш Божественний Спаситель "неначе віддав людям всі богацтва Своєї любови."

Справедливо проте св. Тома назвав це Таїнство Тайною Любови й найчуднішою запорукою любови, яку Бог міг дати людям. Св. Вернард називає її любовю любовей. А св. Марія Магдалина Пазійська говорила, що душа, принявши св. Причастя, може закликати: "Совершилося," то значить: Коли Ісус, правдивий Бог, дав Себе самого мені у св. Причастю, вже не має нічого більше, що міг би мені дати.— Раз питала ця свята одну свою новичку, про що вона думала принявши св. Причастя, то молоденька законниця відповіла: "Про любов Ісуса Христа думаю по св. Причастю." Тоді свята відповіла: "Так! Коли думаємо про любов Ісуса, не можемо думати про що інше. Треба

конечно затриматися над любовю, бо в ній все міститься!"

О Спасителю світа! Щож повинен Ти дістати від людей в заміну за це, що посунув єси свою любов до того ступеня, що даєш їм на поживу Себе самого? Коли Ти установив для нас Пресв. Тайну Евхаристії, що інше могло б ще нас побудити до любови Тебе? О Боже, повний любови! Просвіти мене, дай мені пізнати, що з надмірної доброти Ти вчинив Себе моєю поживою у св. Причастю! Коли Ти віддався ввесь мені, є справедливою річчю, щоб я віддався Тобі цілком, без поділу. Так, мій Ісусе! Я віддаюся Тобі цілком! Люблю Тебе понад всяке інше добро й бажаю Тебе прийняти, у св. Причастю, щоб Тебе любити щораз більше й більше. Приходи часто до моєї душі і візьми її в повне й цілковите своє посідання! Щасливий той, що зможе обі сказати по правді, як сказав в унесенні своєї любови св. Филип Нерій, коли принимав св. Напутіє: "От моя любов, от моя любов! Дайте мені мою любов!"

2. "Ядий мою плоть і піяй мою кров во мні пребиває і аз в нем"; Хто їсть моє Тіло і пє мою Кров, мешкає в мені, а я мешкаю в нім. (Іван 6. 56). Св. Діонізій Ареопаґіт говорить, що любов завжди зміряє до злуки з любленим предметом; а що пожива стається одною і тою самою річчю з тим, хто її споживає, отже наш Господь стався нашою поживою, щоб ми приймаючи Його у св. Причастю ставалися з Ним одне.

"Пріимїте ядіте: сіє єсть тіло моє": Прийміть і їджте: це є моє тіло, говорить Ісус. (Мат. 26. 26). Св. Іван Золотоустий замічає, що тими словами Ісус Христос неначе говорив би: "Чоловіче, прийми мене, щоб ти і Я були одне." Як два стоплених куски воску лучаться разом, так подібно й душа, що причащається, лучиться з Ісусом Христом в той спосіб, що Ісус перебуває в ній, а вона в Ісусі, — говорить св. Кирило Александрійський.— Св. Лаврентій Юстиніян так відзивається: "Господи мій, Ісусе! Як міг Ти нас так полюбити, що аж зволив злучитися з нами, щоб з Твого й нашого серця стало тільки одне серце!"

Св. Франц Салєзій слушно сказав, говорячи про св. Причастя: "В жаднім діланні не оказав Господь більше любови й доброти, як в тім, що Сам Себе уничтожує і стає поживою, щоб ввійти до наших душ і злучитися як найтісніше з серцем і тілом своїх вірних ісповідників."— "Ангели не сміють дивитися на цього найвищого Господа," кличе св. Іван Золотоустий,— "а з Ним ми лучимося, бо стаємо з Ним одним тілом!... Який пастир живить свої

вівці власною кровю? Багато є навіть матерей, що віддають своїх дітей чужим кормителькам; а Ісус через цю Тайну Пресв. Евхаристії живить нас власним своїм Тілом і власною своєю Кровю і лучиться з нами!... Одним словом: Ісус любить нас найбільшою любовю і длятого зволив стати для нас поживою, щоб статися з нами одне!"

Ісусе мій, нескінчена любове, гідний безграничної любови! Коли я буду Тебе любити так, як Ти мене полюбив? Коли потягнеш мене до Себе цілком? Нічого більше Ти не можеж вже вчинити для мене, щоб заохотити мене, щоб я Тебе любив! А я? Я завжди постановляю любити Тебе, завжди Тобі те обіцяю, а ніколи не можу почати. Від нинішнього дня рішаюся направду почати Тебе любити. Уділи мені своєї помочі: просвіти мене, запали мене любовю, відірви мен евді земських привязань і не позволь, щоб я довше опирався всім зусиллям Твоєї любови!— Люблю Тебе з цілого мого серця. Хочу зречися всього, щоб тільки Тобі подобатися, Тобі мій Ісусе, моя Любове, моє Життя, моє Все! Хочу часто лучитися в цій Тайні Любови, у св. Причастю, щоб відірватися від всіх земських річей, а любити Тебе одного! Сподіюся, що у своїй т доброті Ти уділиш мені потрібної помочі, щоб міг я сповнити цю мою постанову!

3. "Ми виділи Мудрість Божу, Воплоченого Бога, що полюбив людей аж до шалу", говорить св. Лаврентій Юстиніян.— Бо чиж у дійсності не видається шалом, говорить св. Августин, що Бог дає Себе на поживу своїм сотворінням, коли говорить: Їджте моє тіло і пийте мою кров!— Що скажемо на це?

Св. Діонізій говорить: "Можемо сміло сказати, що Сотворитель всього світа, задля безмірної своєї любови до нас, перейшов границю любови," бо Він, Всемогучий Бог, понизився до того ступеня, що став чоловіком, а навіть поживою для людей.— Господи, Господи! Таке надзвичайне діло не годиюся з Твоєю гідністю!— Без сумніву!, відповів Ісус устами св. Петра Хризольога, — але любов не зважає, що є властивим а що ні, коли хоче зробити добро і показатися, що любить: "Любов не має розваги, а йде, куди її ведуть, а не туди, куди повинна йти."

Мій Ісусе! Якже мушу стидатися, згадуючи попередне моє поведення! Я міг посідати Тебе, що єси найгідніший любови понад усі інші добра і що дуже мене любиш! А я? Я відвертався від Тебе, а звертався до річей марних і благих, до них привязувався, через них Тебе я опустив!

Тепер прошу Тебе, мій Боже, відкрий мені щораз ліпше великість Твоєї доброти, щоб я гаряче полюбив Тебе і старався як найбільше Тобі подобатися. Божественний мій Спасителю! Що гарнішого, ліпшого, святішого, любішого можу найти кромі Тебе? Люблю Тебе, нескінчена Доброто, люблю Тебе більше чим себе самого. Хочу жити, щоб Тебе любити, бо Ти заслугуєш на всю мою любов!

ТАЙНА СВ. ПОДРУЖЖЯ

Не думайте — каже славний проповідник Тігамер Тот, —що подружжя між християнами, це така собі лиш звичайна світська справа. Ні! Тисяча разів ні! Християнське подружжя, це велика Тайна Христова. І подібно, як із глибокою пошаною говоримо про святе Причастя, так само з глибокою пошаною повинні ми все говорити про святе, християнське подружжя.

І щоб світ увесь цю важну правду наново почув та й зрозумів, свята Церква безперестанку кличе й повторяє:

Християнське подружжя — це одна з тих небесних сімох рік, що ними пливуть цілющі води Божого милосердя для нас.

Християнське подружжя — це одно з тих сімох святих джерел, що з них витрискує вічне життя.

Християнське подружжя— це одна з тих сімох дорогоцінних чаш, що по верх наповнені невинною кровю Христовою.

Християнське подружжя — це один із тих сімох божественних столів, що їх заставив сам Спаситель Христос, а на них приготував бенкет своєї ласки, що піддержує й зміцняє життя нашої душі.

Християнське подружжя — це один із тих сімох небесних дзвонів, що сріблистим гомоном своїм розвеселюють серце земного мандрівника, й відваги додають йому на дорозі у вічне життя.

ЯК РОЗВИВАТИ СВІЙ УМ

Один з найбільш болючих образів сучасного життя, це маленьке число тих, що вміють обсервувати, читати, роздумувати, добувати особисті ідеї.

Навіть Католики, що більш ніж другі, повинні б жити духом, повинні б збагачувати своє умове життя скарбами, укритими в високих правдах своєї віри святої, дуже часто є шиткими, поверховними.

Та чоловік, що не думає, це чоловік без вартости, без впливу й неспосібний знестись понад звичайне життя. Він "незамітний."

А все ж, це так легко й так гарно "ДУМАТИ"... й це одинокий засіб посісти вартість у світі моральної сили...

Висока вартість думання, це не добро, що його можуть посісти тільки багачі або високо вчені люди. Звичайний робітник, простенька собі служниця, молоденький католицький юнак, мама в родині, жінка, що живе серед світу, монахиня... всі вони можуть зайти в чарівну палату ДУМАННЯ...

Хто добре вправлений в думанню, той вміє своїм духом панувати над своїми почуттями. Його дух буде багатіти. Його серце дійде до глибокого спокою. Душа стане чистішою й менш підленькою. Вона стане на шляху до святости. Дух освітлений ясними думками, має більш здатности відчути смак Божих речей...

Ми знаємо про звичайні душі, що часто читають книжечку "Наслідування Ісуса Христа"... розуміють її добре... знаходять в ній приємність... дізнають з неї справжньої радости... Та радість помагає їм зносити терня цього життя й дає їм силу піднестись думками понад низькі журби самолюбства.

ЯК НАВЧИТИСЬ ТАК ДУМАТИ?

Це дуже просте. Вистачить "ХОТІТИ"... але ХОТІТИ СИЛЬНО... хотіти через якийсь час. Успіх буде неомильний. Повтаряй через кілька хвиль кожного дня, з сильною енергією: "Я ХОЧУ ДУМАТИ... ХОЧУ СИЛЬНО, ДУЖЕ СИЛЬНО, ЗАВЗЯТО..."

Треба собі також вибрати спосіб, як братись до думання. Ось один такий спосіб:

Насамперед треба доконче КОЖНОГО ДНЯ ТРОШКА ЧИТАТИ. Це абсолютно потрібне. "Чоловік не живе тільки хлібом"... А хліба ти береш три рази щодня. Й находиш до того час. Так само доконче треба знайти час читати, щоб призбирати ідеї. Бог розсіває їх всюди.. Він є "Світло" й Він хоче, щоб Його сини були "Світлом світа"...

Тих ідей треба **шукати з великою жаждою,** треба робити енергійні висилки, щоб зрозуміти те, що читаєш, або що слухаєш, ТРЕБА БОРОТИСЬ ПРОТИ ЛІНИВСТВА ДУХА-УМА. Ідея, що зродилась в напруженій увазі ума, це більш, ніж нова зоря, що появилась на небі.

Дальше: коли якась сильна думка вдарила в твій ум, сейчас треба її СКРИТИ в памяті, або навіть ЗАПИСАТИ. Вона є багацтвом... Бог дає її тобі, щоб тебе зробити ліпшим.

Також треба її ПЕРЕТРАВИТИ, зробити її **СВОЄЮ"** через роздумування... Роздумувати про якусь ідею, це праця, до якої мож швидко привикнути, й яка приносить солодкі приємнощі. Через неї ми справді відкриваємо наче новий світ. Намагайся ту працю **перетворити на молитву.** Як легко гарні думки-ідеї можуть стати "предметами розмови" з Христом... і та розмова може продовжатись у відвідинах Найсвятіших Тайн, в часі св. Причастя, навіть серед праці, в дорозі з місця на місце.

Нарешті намагайся перевести ті ідеї в життя при помочі дуже поєдинчих ПОСТАНОВ.

* * * *

Даймо тепер практичний приклад.

Що читати? Уважай, що тепер скажу. Свідомий українець-католик повинен черпати свої ідеї з Євангелія, —зо свого МОЛИТВЕННИКА, з книжечки "НАСЛІДУВАННЯ ХРИСТА"— з ПРОПОВІДЕЙ в церкві, — з ЖИТТЯ СВЯТИХ,— з КАТОЛИЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ яко "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ, — ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ,— БУДУЧНІСТЬ НАЦІЇ, — МІСІОНАР з Філядельфії, СВІТЛО з Мондеру, — та інших. Хто вміє по англійськи тільки, то знайде багато книжок в тій мові, які можуть бути багатим джерелом великих думок. Ми тут щиро завважуємо, що кожний українець католик повинен собі вважати обовязком чести навчитись по українськи читати й плавно говорити. Ми будучи з Волі Бога українцями, тим самим маємо обовязок бути Апостолами добра й правди між тими, що нам найближчі. Так само ті, що пишуть, повинні писати легко по вкраїнськи також, не

тільки по англійськи. Навіть коли пишуть по англійськи, нехай силуються вложити в свої писання любов до своїх братів, замість тільки передруковувати без труду вже готові речі.

Ті часописи, про які ми тут згадуємо, повинен мати КОЖНИЙ УКРАЇНЕЦЬ КАТОЛИК, і то не лиш ОДНУ, а всі; так само повинні в нього бути й згадані книжки.

ВІДЧИНИ ТЕПЕР ЄВАНГЕЛІЮ. Євангелія повинна бути завжди близько в тебе під рукою. Це щось потворне, що в нас без труду читають різні книжки й шкільні підручники, а Євангелії ніколи, або майже ніколи не читають, не студіюють. Очевидно видання твоєї Євангелії мусить бути ЗАТВЕРДЖЕНЕ КАТОЛИЦЬКИМ ЕПИСКОПОМ.

Отже відчини Євангелію й читай будь-яку частину, наприклад ту частину, що ти чув в неділю на Службі Божій: "Встань і візьми дитя та Його Матір і втікай в Єгипет ..."

Тепер уважай: до тебе говорить через ті слова сам Бог ... і Він завжди від тебе чогось бажає.

Держи свій ум в напруженому поготівлю й ще раз прочитай ті слова... перед тобою мигне блискавка правди...

"Встань, візьми Дитя та Його Матір і втікай в Єгипет ..."

Перестань тепер на мент, проникни в глибину тих слів ...ти бачиш, що Спаситель був дитиною, як другі діти... Він був зданий на ласку й неласку людей, як і другі діти ...Ірод був би міг Його замордувати... тому з Ним мусять втікати.

Що з того заключити? От що: Бути бідним, мати ворогів, втікати перед ними й потребувати помочі других, — це все мусить мати свою вартість, бо ж воно частиною життя самого Бога-Чоловіка.

Затям собі це й занотуй... Потім коротенька молитва ... за свої гріхи пожертвуй переслідування малого Ісуса, Його небезпеки, Його далеку подорож... Нарешті, зроби собі постанову не нарікати й не плакати над собою, коли тебе ненавидять і переслідують, хоча ти нічого невинен...

Коли ти так читаєш, ти збагачуєш свою душу... ти підніс ступень свого внутрішнього життя.

ВОЗЬМИ СВІЙ МОЛИТОВНИК. В ньому є відправи й молитви що усвятили безчисельні покоління людей.

Прочитай хоч би сам початок якоїбудь відправи на Різдво... От початок, що ти часто його чув, але що може не зробив на тебе враження, бо твій пінивий ум не думав про значення його слів: "Благословенно Царство Отця і Сина і Святого Духа, завжди тепер і во віки віків." Думай... тут мова про Царство Пресвятої Тройці... Отже воно існує... в світі, що нам недоступний, в натурі самого Бога... в небі, де живуть дійсно й направду духи ангелів і святих... навіть в цім світі, що є наскрізь і зовсім твором Божої сили й волі й тому в нім Бог є абсолютним Паном... Це дійсність, не уява, видумка буйної фантазії... дійсність безмежної краси... ти, не думаючи про те й не відчуваючи того, тому що привик думати тільки про те, що робить враження на твої змисли, живеш в морі того чудового царства...

Ось думка, що ти повинен з любовю підняти й скрити в своїй памяті... возьми її, бо вона від Бога...

Перетвори її в розмову з Богом, що властиво сам є Морем безконечної Красоти, Він всюди приявний, близько тебе... в тобі... в твоїй душі... яку заливає своєю любовю, якщо вона без гріха тяжкого... Стань покірно навколішки... перепроси Того Бога: Прости мені, Боже... вічна й безконечна Красото... що огортає мене любовю ... прости, що я сліпий... бо не хочеться мені думати про Тебе... від тепер я краще розумію...

І перетвори свої думки в постанову: Буду намагатись думкою нагадувати собі то Боже Царство... й буду свідомо та енергійно говорити: Благословенне те Царство... помимо того, що діється на моїх очах... помимо людської злоби й ненависти... благословенне воно...

Скажи мені, чи це не легко думати, чи це не просто?

Так само бери Наслідування Ісуса Христа, яку небудь проповідь священика Католицького... життя святих... свої часописи... й читай... задумайсь... подумай, як ти повинен жити й поступати після тих прочитаних ідей і думок, що їх тобі сам Бог дає... Особливо не забувай говорити з Богом, з Ісусом про ті думки... й проси Його, щоб тобі поміг своєю силою жити ліпше, згідно з тими святими ідеями...

При кінці ще одно слово...

Недавно я читав таке: "Князь Керголей мав глибоку любов до бідних і нещасних. Коли він приїжджав дебудь і потребував тексікеб, то завжди вибирав найбіднішого, якого мабуть ніхто би був не взяв. І він тішився, що зро-

бив приємність бідному шоферові"...

Це делікатне... Ти приречи собі не забути його й наслідувати його як найчастіш. Іншими словами: люби своїх ближніх не словами, а ділом.

Коли ти будеш читати так, як ми тут тобі сказали, твоє читання підійме вище твоє моральне життя... твої бажання, хотіння, твої наміри й постанови. Воно відкриє перед тобою ширший світ, про який ти досі не знав... і не допустить, щоб панували над тобою земські марниці й низькі пристрасті-наклони. Воно витворить в твоїй душі високе й чисте повітря, де лекше мож знайти Бога. Воно ухоронить тебе від безтямности, з якою ти думаєш, молишся й практикуєш свою релігію, й яка є одною з найгірших небезпек віруючих людей. Воно тобі принесе догадки, щоб ти зміг обороняти віру святу й навіть поширити її. Але надівсе, таке читання витворить в тобі внутрішнє-духове життя, укритий блиск, заграву святости... що є мрією Ісуса Христа відносно до тебе.

ДОРОГОЦІННИЙ ПЕРЕКУПНИК

В часі громадянської війни в Еспанії, 1937 року один молодий еспанський патріот попався в руки більшовиків і вони його замкнули в тюрму в Аліканте, засудивши його на смерть. В останніх днях свого життя він дуже багато молився, не так, щоб дістатись на волю, а радше, щоб мав нагоду висповідатись перед смертію.

В останню ніч перед смертію двері його вязниці нагло відчинились і до його кімнати кинули старого, обдертого перекупника. Юнак дивився, як старий роззувся, здіймив з себе плащ та ладився на нічний спочинок. Та заки поклався, вишкробав на стіні хрест і клякнувши перед ним, проказав свої молитви.

"Чи ти католик?" поспитав юнак. "Так, а чи ти є католик?" "Так," відповів юнак. "Я маю завтра йти на смерть і я молився дуже сердечно, щоб мав нагоду висповідатись перед смертію. Й я таки маю надію, що Бог мене вислухає."

"Він уже вислухав тебе," відповів перекупник, усміхаючись. "Я священик і я тут крутився в цім одязі в часі війни, щоб вірним приносити Святі Тайни."

БЕЗСМЕРТНІСТЬ

Коли чоловік помер, тоді звичайно так буває, що його тіло розпадається. За якийсь час воно переміниться в порох і той порох переміщується з тим порохом, в якому тіло поховали. Це наслідок засуду проголошеного давно, давно через Бога, що сам сотворив людське тіло з землі: "Ти порох, і в порох ти обернешся." З досвіду ми знаємо, що тіло завжди розпадується. Бували випадки, де поліція була примушена відкопувати тіла померших. щоб вивідати, чи їхня смерть не походила з насильства, вбивства. Майже кожного разу тіла находились в прикрому стані розкладу.

Чи є який спосіб не допустити до такого розкладу? Так, і навіть не один. Є особливо два способи. Один спосіб є природний, і є він одним з триумфів людського поступу. При помочі певних хемічних матеріялів можна тіло так виправити, що здається, це не мерлець. Розуміється, що так воно тільки виглядає. Хоч би зібрати всі хемічні матеріяли на світі, вони не в силі вернути тілові життя, раз воно його дійсно покинуло. Та все ж є такі, що думають, що при помочі праці в лябораторіях можна буде це зробити.

Найбільший зразок наукового способу заховати тіло від зопсуття, є на Червоному Ринкові в Москві. Не так дуже давно тому помер один чоловік, що звався В. І. Ленін. Писали про нього, що помер з поганої зарази. Пан Ленін був один з заложителів та першим диктатором добре знаних тепер совітських республик. Але нічого це йому не помогло. Так, як другі люди, він помер. І як у других буває, його тіло мало зогнити, зопсутись. Тому покликали людей, що на таких річах розуміються, й яких в тих республиках багато. Тим людям дали приказ, щоб запрезервувати тіло пана товариша Леніна так добре, щоб то не була тільки пригорща землі, в яку воно мало перемінитись і на ділі вже зачало перемінятись. Головний між тими людьми, якого вибрали до тієї роботи, мав імя В. Ворбєв. Він був професором університету й поробив деякі дуже важні й цікаві досліди та винаходи для захована мертвих тіл. Він сказав, що то буде тяжка праця. Але йому вдалось її виконати. От-що він зробив: інч за інчом запускав він в скіру й мязи Ленінового трупа хемічного матеріялу, що називається сублімат формаліну. Потім тіло поставили до гарної скрині й поставили на середині Червоного Ринку. Час від часу людям дозваляють переходити попри того трупа й розсудити, як добре він держиться. Здавалось б, що то негарно для великого Леніна, щоб там так лежав запрезервований, так зморщений, що його тіло є завбільшки тіла малого хлопця. Але вид-

но, що так воно тільки здається. Пан Сталін, другий товариш, постановив, щоб він там так і лишився. І кожний знає, що той пан товариш Сталін, коли щось скаже, то ніколи не помиляється. Ті люди, що бачили те тіло, говорили (але тільки між собою, бо з паном товаришем Сталіном нема жартів, він стріляє кого йому подобається й навіть Обеднані Нації будуть йому за те покланятись), що нема на що дивитись, і що ліпше було б того дивоглядду позбутись.

Другий спосіб ухоронити тіло від зопсуття є багато простіший і лекший від того способу, що ми саме описали. Принайм-ні той спосіб не такий вонючий і обридливий, як перший. Він полягає в тім, що за життя чоловік так близько держиться Бога, що Бог по смерті не допускає, щоб тіло зопсулось. Там нетреба проколювати скіри в безчисельних місцях і не треба кликати найбільших вчених тай турбуватись субліматом формаліну та іншими бальсамовими матеріялами. Святий помер і за кілька літ переконуються, що його тіло таке, наче він ніколи не помер. Тисячі американських вояків бачили на власні очі тіло Папи Пія X. так заховане. Вони були в Римі, коли його тіло видобули з гроба. Мільйони людей знають також що так само ненарушеним осталось тіло Бернадетти з Люрд, коли викопали з гроба її тіло, щоб її прогóлосити святою. По правді сказавши, те саме є чимось звичайним між святими. І все те й легке, чисте й приемне.

На нещастя в большевиків нема того засобу ухоронення. Вони не признають Бóга... Вони кажуть, що Бога нема. Тому й годі сподіватись, що Бог щось такого зробив для них, коли вони вмирають тілом і душею. Вони мусять клопотатись зо своїми вченими та їхніми хемічними продуктами й з їхньої роботи виходить тільки чорний, восковий бридко виглядаючий Ленін, кусень пергаміну, один біж його скіри, страшний і розкладаючийсь (помимо всіх висилків) образ революції, для якої він жив. Хай Бог змилосердиться над ним і над його учнями, безбожними, як він. Коли треба заховати тіло, краще, щоб це зробив Бог, ніж пан товариш Воробеф.

Подивись на дрібненьку мурашку, яка вона невтомна, працьовита, як пильно й запопадливо збирає вона собі в літі те все, що її на зиму потрібне. Так і ти, християнине, добрими ділами, молитвою, постом та милостинею збирай собі на цім стіті скарби, що тебе будуть веселити всю безконечну вічність.

Св. Августин.

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

FEBRUARY, 1947

Tide of Anti-Catholic Propaganda Rising

—By Watson Kirkconnell

In this article Professor Kirkconnel notes several examples of new types of anti-Catholic propaganda now going on in Canada, and suggests that they "can only end in disrepute for those who employ them."

Not least among these types is the claim that criticism of Russian Communism is "a plot engineered by the Roman Catholic Church." Actually the most incisive criticisms have come from groups with no Catholic affiliations whatever, and documented from entirely non-Catholic sources.

One of the most disquieting features of the past 20 months in Canada is a rising tide of anti- Catholic propaganda, some of it apparently organized and financed by the major Protestant denominations. As a Baptist layman, I represent a position, in theology and policy, at the farthest possible remove from that of the Roman Catholic; but as a Canadian citizen, I cannot help deploring the intolerant spirit with which fact and fiction are being mobilized with zeal of a lawyer for the prosecution. A few specific examples will illustrate my point:

(1) In broadcasts emanating from Toronto, a map of the Americas gives the illegitimacy rate by countries, and explains that the high rate of bastardy in the Latin American countries is due to their being Roman Catholic while the lower rate in the United States and Canada is due to their being predominantly Protestant. The implications are intended for Canada, and they are completely dishonest.

The one predominantly Catholic province of Canada is the province of Quebec; and the illegitimacy rate in the province of Quebec is today, and regularly has been, the lowest in all Canada. For the 12-year period 1932-43, the average annual-percentage of illegitimate to live births, by provinces, was as follows: Nova Scotia 6.4, Ontario 4.5, Prince Edward Island 4.1, Alberta 3.95, British Columbia 3.9, New Brunswick 3.75, Manitoba 3.7, Saskatchewan 3.4, Quebec 3.2.

(2) The re-entry into Canada, allegedly with clerical assistance, of a few score French Catholic families who had once left Quebec for adjacent New England is represented as a conspiracy. This is curious thinking. When six million British (largely Protestant) and virtually no French enter Canada from overseas in 100 years, that is admirable; when Anglo Canadians propose to bring in several million more, predominantly British and North European Protestants, that is a matter for enthusiasm; but when a few hundred native Canadian Catholics are helped to come back home, that is a wicked conspiracy. Have the protesters no sense of humor?

(3) The frontal attack in Ontario today is on the attempt of the French Catholics to develop a system of French separate schools, sought in part on the alleged equal status of the two languages in Canada. Here one must distinguish between strict legality and the thrust of demographic forces.

According to the letter of the law, the French language enjoys equality with English only in the province of Quebec and in the Federal Government of Canada. To that extent Canada is, or is not, legally a bilingual country. The brief presented by the Protestant "Research Committee" to the Royal Commission on Education in Ontario has merely labored the obvious in stressing the fact.

Facts on Population

But there is another fact, which the "Research Committee" resolutely refuses to see, and that is a fact of shifting forces in population. The French of Canada, by sheer fidelity to the home and the cradle, have increased in the past 186 years, without the help of immigration, from 60,000 to 3,500,000. The Anglo Canadians, in spite of millions of British immigrants, today face ultimate extinction through a sheer lack of children. To bring in extra overseas Protestants will solve nothing, for the British and North European Protestant families are shrinking even more catastrophically than our own.

On a basis of simple arithmetic, communities or groups that refuse to have at least four children per family will be virtually extinct 200 years hence. The average for all Canada today is 1.7 children per family. This is a vast collapse in morale; and I know of no instance in all history where any such group that has once come to prefer a high standard of life to a family of survival dimensions has ever recovered its fidelity to the home. Of the two and a half million families in Canada, 31.4 per cent have no children at all and another 23.4 per cent. have only one child.

Apart from the rural Mennonites of the West, the French Canadians appear to be the only expanding community in Canada today. Such predominantly Catholic groups as the Ukrainians and the Poles are exactly holding their own and no more. Anglo Canadian and North European Protestants are dwindling sharply. By the end of the century, the "Canadiens" are likely to constitute more than one half of the national population. By 2100 A.D., they might well be 90 per cent. of the Canadian nation. In all this, they would not be suppressing Anglo Canadian Protestants, but simply occupying a vacuum left by the latter's race suicide. If the future of Canada were left to the birth-rate of Canadian Protestantism, there would in time be no population left and the country would revert to the wilderness.

Within the past two generations, sheer economic pressure has pushed the ::Canadiens" out of territories adjacent to Quebec. Their expansion into Eastern Ontario and the "North Shore" area of New Brunswick has been largely into vacuums left by Anglo Canadians. These Canadian citizens want to remain Canadian, French and Catholic. The laws of 1867, which had not foreseen the later shift of population forces, are a strong restraint upon their resmaining so; and the Protestant "Research Committee" zealously insists on its pound of flesh, to be taken ,as nominated in the bond, from next the French Canadian heart.

Fetters and Forces

The subterfuges, devices and evasionns of regulations triumphantly unearthed by Protestant"ResearchCommittee" apparently represent administrative attempts to make concessions to demographic facts. The "Research Committee', however, insists on imposing the fetters of 1867 on the forces of 1946. If the French Canadian wants to retain full rights for his language and culture, they would say, let him stay in the province of Quebec, like an Indian on a reserve. It does not matter if the population thus dammed back becomes a deep and squalid economic slum. Ontario, even with a population shrinking ultimately to zero. must remain English and Protestant. Thus sectarian zeal, arguing on a basis of legalism, evades a mountain of sociological fact and concentrates on a molehill of Catholic "conspiracy." The real conspiracy is in the Protestant home, and it is a conspiracy of self-destruction.

(4) A very dangerous cliche, now current, is that in the late war the Catholics were everywhere on the side of our enemies. It is a mendacious generalization. Catholic Poland was our first ally, and fought bravely against Hitler on all fronts —the Battle of Poland, the Battle of France, the Battle of Britain, North Africa, Italy, the final campaign in the West.

Moreover, no denunciations of Fascism and Hitlerism were ever more caterogical than the papal encyclicals, "Non Abbiamo Bisogno" (1931) and "Mit brennender Sorge" (1937); and the brunt of church resistance to Hitler during the war years was borne by the Catholics of Germany, Belgium and France. In Canada, there is not the slighest evidence that the Irish Catholics were any less zealous for the war than the Irish Protestants. The poorer showing of the Canadian French was not due to their Catholicism but to their restricted background of historical experience, their lack of contact with European affairs for nearly two centuries, and their political education at the hands of all parties.

In France itself, it was not the Catholics but the Communists who sought to betray France as long as Hitler and Stalin were in alliance. The desertion of Thorez from the French army in wartime showed who the real traitors were.

Republican Spain

It may be said that in the case of Franco's Spain the Catholics were on the side of the devil. The issue is far more complex than that. Few Canadian Protestants have been told how, under the Republican regime, as recorded in the "Encyclopaedia Britannica": "not only were churches burned or desecrated and public religious observances forbidden throughout Republican Spain, but 10 Bishops, many thousands of priests, Religious and devout lay folk were murdered, for no political activity or crime, in cold blood." The historian Arthur Bryant estimates the number of civilians thus murdered in the first month of the war at 350,000.

In Madrid alone, according to the pro-Republican Manchester Guardian, the official record of those thus massacred during the first three months totalled 35,000, or more than the grand total of those executed in all Spain by the Spanish Inquisition from its foundation in 1480 down to 1808— a figure set by the bitterly anti-Catholic historian Llorente at 31,912. Violence begot violence in the civil war, but the sympathy of Catholics for the avenging Franco regime does not necessarily imply, as the propagandists would argue, that Catholics everywhere are by nature intolerant and tyrannical. The Britannica states flatly: "For deliberate atrocities, the Republicans must be allowed to have the blacker record."

(5) Not the least among the slogans of current propaganda is the claim that criticism of Soviet Russia

is a plot engineered by the Roman Catholic Church. Certainly that Church is opposed to Marxist atheism and all its works; but the strongest and most incisive criticisms of the Red Empire have come from such non-Catholics as the Social Democrats of the New Leader group in New York, most of them ex-Communists or men who had gone to Russia with an original enthusiasm for the Soviet system. The American Chamber of Commerce has now added its voice. The American Congress, which is certainly a non-ecclesiastical body, has issued a formal white paper on "Communism in Action," analyzing objectively the evils of Stalin's regime. The source of material is neither Catholic nor Catholic-inspired.

Brutality Record

For ample documentation, one has only to consult the files of such official Soviet publications as Pravda, Trud, and Izvestia, with their long trail of such brutality as: (a) exile to forced labor camps for lateness at work (Izvestia, January 1, 1939; (b) the death penalty for petty theft (cf. Krylenko in Pravda, April 25, 1934, etc.); (c) exile to Siberia for the innocent families of refugees (Izvestia, June 9, 1934); (d) full adult law, including death, for children of twelve (Pravda, April 8, 1935); (e) labor conscription for children (Izvestia, October 3, 1940) (f) social security for shock brigaders only (Trud, April 11, 1934; and (g) little children rewarded for turning their parents in to be shot by the OGPU (Izvestia, Jan. 1, 1936).

That the Catholic Church in Europe should have raised its voice on behalf of the vast martyrdom of a country like Poland, over a million of whose citizens have vanished forever in the frozen hell-camps of Siberia, can surely be the expression of righteous anger and Christian pity, and not a base interest in Church property. The relative silence of the Protestant churches is hard to understand.

If they are too tongue-tied to speak for Catholic Poland and Catholic Lithuania, can they not cry out over the fate of Protestant Estonia and Protestant Latvia, whose refugees in Sweden and Western Europe tell an appalling story of Soviet murder and deportation? To keep silence in the face of this Red crucifixion of Christian nations is wicked enough. To ascribe the righteous protests of others to mercenary motives is beneath contempt.

It is rumored that "research" will presently be undertaken into the alleged influence of the Roman Catholic Church on Canadian foreign policy. If it is carried on with the same animus and indiscriminate zeal as the "research" into the school question, the results will only bring discredit upon the sponsoring bodies.

Honest Protestantism has no need for tactics of this sort. The statesmanship that has succeeded, in the Canadian Council of Churches, in achieving fruitful Protestant collaboration without loss of denominational individuality, can surely face legitimate points of variance with the Roman Church with dignity, intelligence and toleration. The methods analyzed in this article can only end in disrepute for those who employ them.

The Canadian Register, Jan. 18 '47

Democracy is not founded on pity for the common man; democracy is founded on reverence for the common man, or, if you will, even on fear of him. It does not champion man because man is so miserable, but because man is so sublime.—Chesterton.

Ukrainian Catholic Church Not Dead

Reprinted from THE ARK

In 1939 the Catholic Ukrainian Church of the Slav-Byzantine Rite in Galicia, then part of Poland, numbered some three and one-half million members with a metropolitan, two suffragan Bishops and over two thousand other clergy. Owing principally to the heroic labors of the late Metropolitan Andrew Szepticky it was spiritually and culturally in a most encouraging state. Then came the second World War to destroy the hopes of the Ukrainians that at last they would be permitted to remain in peace. Soviet Russia tore asunder Poland and possessed herself of the Ukraine. What resulted was persecution and compulsion to apostatize. At last, Moscow announced to the world a body calling itself the "Council of the Ukrainian Greek Catholic Church," has informed Marshal Stalin that that Church had severed connection with the Holy See of Rome and sought admission to the Orthodox Church of Russia. And the Marshal had been graciously pleased to approve this action.

Rome lost no time to throw its searchlight on the alleged facts which are by no means what they seem. To the simple-minded and to others ignorant of the circumstances, the Moscow declaration looks like a resounding retort to the Pope's recent letter on the 350th anniversary of the Union of Brest-Litovsk, when these people and many others returned to Catholic communion. It sounds impressive. But it is pure hokum.

The Bishops of the Ukrainian Catholic Church in Galicia are all dead or in Soviet prisons (except for one in Poland); large numbers of its lower clergy are in prison or deported; the remainder of the clergy and laity are subjected to pressure, discrimination and persecution; hundreds of thousands of its members are displaced persons and refugees scattered over Europe. Obviously a Church in that state in not in a position to sever communion with the Holy See as a body, even if it wanted to.

The so-called council is no doubt the "initiative group" formed by the USSR authorities to bring about the absorption of the Catholic Ukrainians in the Russian "State Church." Its figureheads are three Catholic priests, the deans Gabriel Kostelnyk and Antin Pelvetsky, and Dr. Michael Melnyk, formerly vicar general of the Diocese of Peremysl. If we may judge from their manifesto of May 28 last year, these men have been led astray by Ukrainian nationalist passions.

All this sort of thing has happened before—under the tzars. A century ago the Catholics of Volhynia and other more northern provinces (also a fruit of the Union of Brest in 1595-96) were cajoled and buldgeoned into the Russian Orthodox Church for political reasons. That the Galician Ukrainians are being forced to follow them is clear enough. It is regrettable that the Orthodox Patriarch of Moscow should lend himself to what is a purely political move—but then he is obviously no more a free agent than are the unhappy Ukrainian peasants themselves.

But the end of the Catholic Ukrainian Church in Galicia and the Podkarpatska Rus which seems so clearly immenent, does not mean the end of the Catholic Ukrainian Church. It still exists with over three-quar-

ter's of a million members and three Bishops (also two Auxiliary Bishops and a Coajutor Bishop:—Editor's note) in the United States and Canada; there are sizeable colonies in South America; there are other bishops and tens of thousands of faithful in Slovakia and Hungary; and there are all those displaced Ukrainians elsewhere in Europe—unless by a crowning iniquity they are forcibly "repatriated" to the USSR.

—Donald Attwater

JEWISH PRIESTS

We heard just the other day of a young Jewish convert, ordained priest, who, as one of his first priestly acts, had the joy of baptizing a member of his own race. A few weeks later a friend told us of a convert studying for the priesthood at the Dormition Abbey Jerusalem, a Palestinian and a member of a well known orthodox family. Last year the Rev. Ephrem Kaufman, O.S.B., sang his first Mass in St. Anselms, New York. We began to wonder how many such cases there might be. Scouting around a bit, we learned that there are at best twelve others in the United States, at least seven studying for the priesthood. Naturally these men do not seek publicity; they have, thank God, found what their hearts desired. There must be many more of whom we have no knowledge.

Famous in the past were the Ratisbonne Brothers (The Priest, Aug. 1946, p. 29); the Venerable Francis Paul Libermann, founder of the Congregation of the Immaculate Heart of Mary, which merged with the Fathers of the Holy Ghost; Father Mortara, the center of the celebrated storm in the reign of Pius IX, who became a member of the Canons Regular of the Lateran, and who worked for the conversion of his people in the United States as well as in Italy and Germany.

In our own country the name of Fr. Arthur B. Klyber, C.SS.R., should be better known. He is a convert Jew and most active in the apostolate to the Jewish people. We mention Fr. Klyber particularly because a previous mention of him and his work (The Priest, June, 1945, p. 61) met with a rather small response. This surprised us. Priests have generally been quick to inquire about these worthy if not well-known ventures. Here goes again. Fr. Klyber, at 1118 N. Grand Ave., St. Louis (6), Mo., will furnish you with any information you need on the Jewish question. So will the Sisters of Notre Dame de Sion in Kansas City (3823 Locust Street, Kansas City (3), Mo.)— The Priest, Dec. '46.

"THE STORY OF A PENNY"

"On her death bed in Clyde, Mo., in 1928, Mrs. Emile Havlik called her 13 children and told them how she had 'scraped together' a sizeable fund of pennies to be used for the education of a priest. Members of the family gave the money to the Benedictine Sisters in Clyde, who sent it on to the Pontifical German and Hungarian college in Rome. Soon Alice Havlik—now Mrs. Sutton of West Los Angeles—received a letter from the Rev. A. Rauch, S.J., vice rector of the college, saying that a former army officer had been selected to benefit from the gift. The officer's name was Aloysius Stepinac."—Rev. Anthony T. Trausch.

The Word "Catholic"

— John F. Noll, D.D.

All Christians, including Protestants of our day, recite the Apostles' Creed, in which they profess their belief in the "Catholic Church." When asked why they make this profession and yet disown the Catholic Church, their answer is that they distinguish between the "Catholic," and the "Roman" Catholic Church. But is there any single religion today which is "Catholic" except the Roman Church? Or has there ever been any other?

(1) Catholics do not call themselves "Roman" Catholics, but simply "Catholics." However, the Church of Christ became "Roman" during the very lifetime of the Apostles when Peter transferred his See from Antioch to Rome, where both he and the great Apostle Paul were martyred. But the Church could conceivably transfer her headquarters from Rome to a city in some other country and still be Christ's Church, just as the government of the United States continued to be the same government after its headquarters were transferred from Philadelhpia and New York to Washington. Anglicans and the Orthodox Catholics claim to be "branches" of the one great Catholic Church, but, of course, without any justification. They became "national" churches while the very word "Catholic" means "international" or universal. There has never been any Church but ours to which the name "Catholic" has ever applied or applies now.

(2) The non-Catholic religions, with which you are familiar, are, for the most part, offshoots of the bodies which had their origin in schisms from the Catholic Church fifteen centuries after Christ. Their human authors, whose names are recorded in history, had no divine commission. Their religions remained national and local until members emigrated to this and other countries. Some of them today have missionaries in most foreign lands, but count only a handful of followers there. Hence not one of these can justly claim to be "Catholic."

Outside the Orient, the Catholic Church has been established practically everywhere. It flourished in North Africa, Turkey, Persia and Palestine, during the first four centuries, ano by the year 1000 the British Isles and practically all of Europe, including the countries now east of the iron curtain and Russia itself, were in the Catholic fold. There existed no rival Christian religion which could make any appeal to the people. Then with the discovery of the Western Hemisphere, South America, Central America, Mexico became Catholic, and today the Catholic religion outnumbers any other single religious body in the United States and Canada, and in all the United States possessions.

(3) The word "Catholic" does not signify universality in space only. It also signifies universality in time and in teaching. The Catholic Church alone among Christian organizations has been a reality and retained its identity, undivided, from the time of Christ, its Founder, down to our day.

The Catholic Church still teaches precisely what the Apostles taught, what the great Doctors and Fathers of the Church taught, and her teach-

ing is definitely recorded in the decrees of the many General Councils which followed one another from the fourth to the nineteenth centuries. The Acts of these Councils constitute a "diary" of the Catholic Church, and any one who examines it can ascertain for himself what was the belief of Christian people in any given century.

Conclusions Be habitually grateful to God for the gift of the true faith, since nothing outside Heaven can equal it in value. It is God's only stipulated way of reaching bliss eternal.

PRIESTS AND COMMUNISTS

In the Dachau concentration camp—that is, in just one of Hitler's hells —there were 450 Catholic priests. Those men were ready to endure any suffering—and they did suffer—rather than yield to the brutishness of nazism.

There was the measure and the proof of their resistance to evil. They did not scream at others to do the fighting, while they were safely tucked into some comfortable berth. Those priests faced the enemy. They were true leaders of men—shepherds, not hirelings.

Men of a vastly different sort find it possible and profitable to put themselves forward as leaders now that other men have fought and won the war. These self-anointed leaders are men like Thorez in France, Togliatti in Italy, Dimitroff in Bulgaria, and Bierut in Poland—all communists. They did not defy the nazis and fascists in the open until their brave voices were silenced. They did not cling to their own crucified countries, as did the heroic patriots of the resistance movements. They scurried to Moscow for the duration.

There they learned from Stalin how to become "Generalissimo" without ever having been a soldier—how to become the ruler of a nation without the tiresome technicality of an election. Stalin has jobs for hirelings—he liquidates shepherds.—*The Catholic Mirror*, Springfield, Mass.

PROGRAM OF A CATHOLIC EDITOR

"My sympathy goes out to those who are naturally pious and who need a strong foundation of intellectual principles in order to keep themselves up to the mark; who are constantly being flooded with all sorts of anti-religious ideas which upset their minds, destroy their grip on the faith, and drag them down—some into indifferentism, others into positive unbelief. Such men, I say, need fortifying intellectually. Their minds want filling with Catholic ideas and Catholic principles and Catholic knowledge—so that they can give a reason, to themselves and to others, of the faith which is still precariously lingering in them. I want to draw back those who have already gone far on the downward grade, and also, by anticipation, to keep back those who are in danger of beginning to slide.

"Hence my own program is, first, to furnish the more or less educated reader with a mind full of Catholic knowledge, both of facts and principles: secondly, to present this knowledge in so simple and entertaining a way as to make him feel interested and appreciative, and to wish for more." —Ernest R. Hull, S.J., in the Bombay Examiner.

MONTHLY CONTRIBUTION

By A. MICUS, C.Ss.R.

Well, here we are again! This time a few thoughts on "Progress."

We are all in favour of it. Progress is in the very nature of things —so much so that not to go ahead in any phase of living is to retrogress, the very opposite of pro-gress: there is no such thing as standing still in the affairs of human existence. And by the nature of things is meant, not merely a symptom of the agitated times in which we live, but a definite plan of the Author of nature. Which makes our views unanimous.

Our unanimity ,however, may easily be shattered. For progress does not mean mere activity, mere movement or change: it postulates that the motion be directed towards a good—something better (relatively speaking) than what already obtains, without sacrificing any of the former good. Moreover the benefit aimed at must be real, something objectively good; for all that glistens is not gold. So while it is commendable to think, to scheme, to plan, to dream—real progress in themselves —it is not always progressive to act immediately on the conclusions we arrive at.

We recall a remark made recently at a hospital conference by a prominent politician. In stating his views on progress in hospitalization, he used the word superstition with reference to some of the practices of the past. Now without a doubt had he known the full meaning of the term he would have used a gentler one; for no one would ever attribute superstitious practices to the medical profession of our day. We therefore easily condone his inaccuracy, but take exception to the mentality behind the original remark: namely, the too typical notion that nothing approaching progress has been accomplished in either the remote or immediate past.

No so long ago a school-teachers' convention went on record as recommending a more intensive study of grammar in the elemantary schools of their jurisdiction: pupils entering High School, they complained, were sadly lacking in that fundamental. This again is a typical situation; for without a doubt in the not too distant past some educator, or group of educators, had positively recommended less grammar in the primary grades, and had been hailed as progressive leaders. Coming back to the traditional system without a doubt is real progress, relatively speaking; but think of all the time that was lost, and the false impression left on many students, by ever departing from the tried and true arrangement.

Among the lower forms of life there is one which lacks a digestive tract. These get nourishment by attaching themselves to matter of food-value and absorbing it through the pores of their bodies. It may well have been that the leaders of thought referred to above believed students could and would absorb their grammar by reading the works of approved authors; and have been in the best faith about it. For the fact is that even greater achievements have been accomplished by many self-made men in similar or

analogous ways. Nevertheless, most of us require the ordinary procedure.

A long-distance example of a progress that is overrated may be seen in evolution of what we call voting. Our remote ancestors in Britain fought long and hard for the franchise as we have it today, and we in Canada are the beneficiaries of their struggles. In the days of Alfred there was only the Witan to assist the ruler of the land; then came the great Council; then all the barons had a say; after them the burghers; and finally all the men of the realm. This is where we came in. Now women as well as men, and in many places the late teen-agers; next it will be the school children, and after them will come the infants-in-arms. All well and good! In fact I am sincerely and heartily in favour of the last-mentioned being represented at the polls; for it is only fair that those raising families should have that much more to say in the affairs of government, just as it is decidedly unfair that an unmarried man or woman, who cannot be over interested in the welfare of families, should be able to neutralize the ballot of the head of a large household.

But the point concerning progress is this: just what is the net result of all this agitation, all this bloodshed, to be frank, for the right to vote? Actually only about half of those entitled to vote exercise their privilege, and a good percentage of these have to be coaxed or cajoled or bribed or shamed into doing so. For the common opinion is that we get the same government no matter who gets in. During an election out West a few years back the leaders of the three parties took a whole evening off, in order to appear conjointly on a public platform and urge the people to vote—not necessarily for their candidates, but for any candidate at all. What a wishy-washy concept of citizenship! each leader hoped for a mandate to rule the province from a deluge of uninterested balloting.

This same cry goes up from every public platform throughout the land; is placarded all over the cities, villages and country-side; is even voiced in our pulpits: vote for whom you will, but—vote. Imagine what a mess would result if we took the idea seriously!

Gone are the days when votes were bought and paid for in the open square, or when they were extorted at the point of a bayonet; but the process then was at least manly and red-blooded.

But the worst is yet to come. It will not be long now until voting is made compulsory—a fine if we are caught neglecting it. Oh for the facility of a Chesterton to paradox such a situation: being obliged by law to do that which by its very nature is a matter of supererogatory choice; for a "votum" is a private vow or sacred wish... Much more logical, at least, are those forces the world over who plan to deprive us of the ballot altogether. At any rate, our much-vaunted progress seems not to be so solid or so remarkable as is almost taken for granted.

It can happen that we seem to be progressing along one line, while we are actually retrograding in some other department of life. For instance, no one would accuse Mr. Henry Wallace of being an enemy of progress as he sees it, or opposed to innovations of any kind. Yet shortly on his return a few years ago from his tour of other countries, he pungently admitted that "plumbing wasn't everything." In other words he had become convinced that although other lands might be behind us in the service referred to, they had other advantages (probably had preserved them) of a progressive nature.

Summing up then, let us reaffirm both our desire for progress and our resolve to keep it real and balanced. As Catholics we have obligations to society under both these latter heads. We are not nearly active enough, nor are we cautious enough when others do the thinking for us. A couple of years ago the respected editor of the Ottawa Journal (himself a devout Catholic) could address a large Catholic gathering and tell us that we were not pulling our share in the affairs of the nation. Never were truer words uttered, never an indictment more truly deserved. Let us then 'be on our toes.' We have every advantage—in so far as our certainty concerning faith settles all anxiety under that head; and that blessing should enable us to think just that much more clearly and act that much more freely. Let progress be our watchword, but let us demand that it be real progress, and not something that will have to be rectified later by those who come after us. Toodle-oo.

EXPOSING COMMUNISM

If you want an authentic example of the unethical directive that the end justifies the means, go to the spoken and written language of Lenin and Stalin. You will find the murky principle delivered without any qualifying phrase by these two apostles of the communist creed. Over and over Lenin and Stalin have stated a vicious means to achieve an objective, as you learn from Mr. Bullitt's recent book on Soviet Russia. Thus in 1927 Stalin said in an address to an American labor delegation: "The Party cannot be neutral to religion. It conducts anti-religious propaganda against all and every religious prejudice. Anti-religious propaganda is a means by which the complete liquidation of the reactionary clergy must be brought about." Which is a bad means to a bad end.

Lenin is even less reserved: "It is necessary to use any ruse, cunning, unlawful method, evasion, concealment of truth" to realize communist objectives. According to the Soviet creed communism is to be established through out the earth, (1) by class warfare, that is to say revolution within non-communist states, (2) through the conquest by the Soviet Union of non-communist neighboring states, to be followed by annexation or by the installation of puppet governments directed from Moscow. Space forbids more extended quotation from the condensation in Reader's Digest of Chapter II of Mr. Bullitt's intensive study of Russia. It is a revealing study which shows us the naked reality of the communist system. —*Ave Maria.*

'ACT OF FAITH'

"In the name of Stalin, and Tito, and the holy ghost of world Communism, amen.

"I believe in Stalin, the almighty creator of our freedom and of Communism. And in Josef Tito, his representative and only comrade, who was conceived by the Partisan ghost, born in the country of sufferers under Italian and German Fascism. He will ascend from all ill-treatments and vengeances and sit at the right hand of almighty Stalin; thence he shall come to purge all Fascists and tyrants. I believe in our freedom; the Front of Liberation; the forgiveness of innocent, deluded people; the resurrection of the red star; and a happy life. Amen."— An "Act of Faith" recited in a Yugoslavian elementary school—as reported by the *Catholic Times* of London.

Why I Gave Up Liquor

—Channing Brewster

I am no alcoholic. I was what is called a moderate drinker—that is, a blend of the social drinker and the serious drinker, with a dash of bitters. And I finally gave it up. The results have been all to the good. I am not a saver of other people's souls, but if anyone else can benefit enough from my experience to try it for himself—well, it's a free country.

In my business, drinking during business hours is frowned on—unless you can think up a good excuse, such as Christmas or somebody's birthday. Like most moderate drinkers, I began my potations after five o'clock. But unlike the majority I have never found drinking at a crowded bar or in a cocktail lounge tolerable. And if I tarried in such places, people might say there must be trouble between Charlotte and me. So, after work I would grab the first bus home.

I would find Charlotte in the kitchen. Jeremy, our seven-year-old, would beg me to play with him. Somehow, the kitchen clatter and my son's begging might rub me the wrong way. What I needed was a cocktail. So I would shake up a few.

"Pour me one, and I'll be out in a minute," Charlotte would say — and always she would end up sipping her dispirited affair all through dinner.

Meanwhile I would settle down with the newspaper and the shaker. By the time dinner was on the table I would have emptied the shaker. Charlotte would invariably say something about my drinking too much. I would answer in kind. What were a couple of cocktails? Of course, it was hard to say exactly how many a couple were,—having downed by share of the shaker and what was left of Charlotte's share (I always counted her in for half).

But it would be innacurate to say that I was drunk. I could talk coherently, though with more than normal animation. I could eat with gusto, though with little sense of taste. After dinner my head would grow heavy. Whatever I attempted to do—read, play with Jeremy, go to the movies with Charlotte—was ruined by a dull desire for rest.

If we went to a party, it was the same only more so. I would swallow enough pre-party drinks to get in the mood to face it. At the party, after I had had a couple more, strangers would look familiar, and some neighbor's wife would assume an exotic strangeness. After that I would be so impressed by the new-found human qualities of the guests and by my own wit that there would be no time for counting drinks. The fog would roll in.

What happened later depended on a number of variables—mainly solid food, fresh air and more drink. The hangover might wait for its traditional morning-after or begin operatiaons in the middle of the night. But its visitation was as certain as death and taxes, and just as funny.

If a Sunday followed the party, the hangover would be hugged to my bosom in the privacy of my bedroom. If a work day followed, the shaking hand, the blinding headache, the effort of concentration and the fear of making errors made the hangover twice as nerve-racking.

Such were my drinking habits. I should add that there were many days when I had only one or two drinks.

Then one day I quit drinking. And, since that day I have done without alcohol. I have known no craving for liquor, no envy of those who quaff highballs while I guzzle orange juice. Twice I have deliberately broken my abstinence. These tests strengthened my resolve. It was like trying to reopen a canceled love affair.

My abstinence was self-imposed. No public disgrace drove me to repentance. I took no pledge. I simply considered the problem in its totality and made my decision. The decision, like most of the important ones we make in life, was merely the culmination of a sort of ripening process. It was the same procedure followed in all my adult dealings—entering a new field of business, getting married, buying a home.

Considering the over-all picture, I had to admit that drinking, as a contribution to the enjoyment of life, was for me a bust. It cost a lot of money, even though I was no big operator. But I was spending at least a dollar a day for drink, even though I had an aversion to bars and night clubs were nonexistent in our town. Thirty dollars a month is a very substantial fraction of a middle bracket income. That much saved for ten years—and just as Jeremy was ready for college I would be ready with cash instead of alibis.

On a lever of greater significance, I said thumbs down to liquor because I was kidding myself about it. I lacked the classic excuse of the alcoholic—I was not escaping from anything. My life contains no deep maladjustments. I love my wife, my wife loves me. I like people, people like me. My job keeps me on my toes. My excuse was the usual defense of the moderate drinker: that I was tired and tense. Of course, by the end of a busy day I suffered a bit from office fatigue. But I have found during the past year that I am not so tired that a brisk walk or an hour's workout on the school grounds with Jeremy's four-man baseball team won't un-tire me. Alcohol gave me a lift and then let go, and I was tired-er and duller than before.

Of course I suffer from the *malaise* of the modern world—tension. No doubt alcohol removed the tension. But it acted like a spot remover that takes the cloth with it. I came to see that I should do something more intelligent about the tension than to pour jiggers of rum over it.

It was a myth I was embracing when I thought alcohol was going to turn a party of my townfolk into a gathering as witty as a Noel Coward first act. My neighbor's wife, tight or sober, is neither wit nor wanton. Nor are the rest of the people of our town. Nor am I. Whatever capacity to amuse my conversation may possess is drawn not by alcohol but by the stimulation of imaginative minds. If I fortify myself by reading a book that has some meat in it, and then seek out a friend who is not allergic to ideas, a brilliant conversation may not necessarily ensue, but at least I return home with a clear head and the feeling that I have not wasted time in utter stupidity. For the true enjoyment of life, I find, a muddled head is no asset. I want to grasp the quality of an experience or the meaning of an idea in its natural state, not refracted through the obfuscating haze of a pint of gin and vermouth.

Why did I give up drink? Above all because I resented its power over me. Yes, I was a moderate drinker. I did not crave drink. Yet liquor was my master. One or two drinks could make me see the world as the world is not. Several could convince

me that I could dance the rumba and drive a car exceedingly fast with the greatest of care.

I guess it was really pride that put me on the wagon. I have the reputation of being "independent." I resist vigorously even fancied attempts to boss me around. Yet liquor was acting as my boss. I didn't like the idea of not being my own master.

So I went dry. And as the saying goes, I am suffering no pain. I have felt constantly a wonderful sense of freedom— the way I used to feel when school let out and I took off my shoes and went barefoot. The pay-off came when a big organization tok over my company and for three months I was out of a job. Those were tough days, but I blessed my new-found freedom and full reliance on my own self without the danger of treachery from a glass crutch that might skid out from under me. I weathered the crisis and am now doing better than before.

I have no desire to persuade anyone else to discontinue the use of alcohol. But I do believe that anyone who wants freedom from a great deal of expense, headaches and lost time, freedom from one more thing that complicates life, may have it simply by doing what I did.

— Our thanks to Reader's Digest

DIRTY MAGAZINES

In a recent year, the United States Post Office found it necessary to withdraw the second-class mail privileges from forty-four magazines and to deny the same privilege to twenty-two new applicants. But there are still one hundred magazines whose editors know that their products would be too filthy to even hope for the second-class mail privilege and, therefore, never apply for it. Their periodicals are transported throughout the nation by freight, truck, and other means of conveyance. They are sold from 240,000 newsstands and reach ten times more people than are reached by the religious press.

WHO PROMOTES THE FILTH?

It is the usual practice to blame the author of a book for whatever filth it may purvey. One could with equal right blame the public which so readily provides the market. What about the publisher? Of course he shares heavily in the responsibility for every such assault on public decency merely by producing and distributing the instrument.

An interesting letter in the December issue of *The American Mercury* charges publishers with greater responsibility than this. The letter cites two cases in which publishers required authors "to deliberately write in salacious material as the price of securing publication" (p. 760).

One author thus constrained appears to be Betty MacDonald of "Egg and I" fame. At least, said author is alluded to as "defending damage suits from former neighbors who resented the manufactured 'spicy bits.' ". And that is Betty's current plight. It would, in the light of this charge, be interesting to know the behind-the-scenes story of Edmund Wilson's relations with Doubleday. —(The Priest).

З ПІВНІЧНОГО ОНТЕРІО

30. грудня, 1946

Посилаю $1.00 постал нот на відновлення моеї передплати на Голос Спасителя на 1946-47 і 1.00 на Коляду.

Вибачте мені, дуже перепрошую, що так довго не відписувала, коли пригадали мені, що маю довг у вас. Тут такі зимна, від 46 до 60 нище зера, що літаки не літають, бо крила намерзають у повітрю. Тай почта приходить раз-два на тиждень. Тепер дістаємо свою Різдвяну почту, листи і пакунки надані ще 16-19. грудня. У листопаді за 4 неділі 2 рази був тут літак.

Тож бачите, чому я так спізнилася з своєю передплатою. Тиждень тому як я отримала Г.С. на грудень.

Дуже люблю читати Г. Спасителя, так чекаю на него нетерпеливо що місяця. Дуже мене тішить, що маємо частину по англійськи. Я передаю своїм приятелькам, котрі не є украінки, але англьосаксонки. Дуже собі сподобали.

Посилаю також 1.00 на коляду, на пресу, на подяку Найсолодшому Ісусу (Дитятку), Матінці Божій і Mother Cabrini (new canonized Saint)— for special graces, received just recently. Вибачте, що написала по англійськи.

Здоровлю вас, отче, і желаю вам і цілій редакції Щасливого Нового Року, щоби Ісус поміг у двое побільшити Голос Спасителя та поміг морально і матеріяльно у вашій праці в Редакції. Коби доходив Г.С. до всіх кінців світа, де лиш живе українська душа!

Я як одна дуже далеко на півночі Онтерії. To my Catholic Paper— to my Silent Friend and my Best Friend and part of my Spiritual Life. That's how I can keep in touch with my beloved Jesus, His Mother and the Church. To the One I so dearly treasure.

I have been nine years in this Northern Ontario bush country, but through my Catholic papers I am pretty well up-to-date. Oh! how I wish to be next Christmas at midnight Mass bodily in church! This was my 9th midnight Mass over radio— oh, how I longed to be in the church of my own rite. I esteem the Roman rite, but give me my own rite! Just to hear again Бог Предвічний!

Yes, Rev. Father Editor, tears roll down my cheeks when I write this letter — one has to be very strong in faith to hold on to Faith. But I was brought up with the Sisters Servant of Mary Immaculate and they planted the seed of faith deep in my heart. No storm of life can destroy it. Thanks to my parents, still living, for having given me Catholic Faith and brought me up in same. Many a storm I went through in my life. My spiritual sword, the Holy Rosary, has helped me to see them all through.

I still keep our old traditions at Christmas time— with foods, prayers, and candle of Life and carols, just like my parents did. Many a neighbor comes down and likes to see me at work and admires the spirit of our tradition. It pays a bit for the lonely life among people of different nationality and creed.

I have two children and I want them to carry, later on, the torch of Faith I myself received from my dear parents.

Oh! Dear Editor, I know it will sound foolish when you read this. But one gets hungry for a good talk with a spiritual father— I used to be so used to it! For fourteen years I used to have regular confessor, until I came here. Last time I went

Most Heartfelt Thanks!...

Editors and Publishers of the Redeemer's Voice and of the Digest wish to convey to our Subscribers and Friends their sincerest thanks for all the wonderful letters and wishes received at Christmas time.

God bless you, dear Friends, for your magnificent response to our appeal for promoting our paper—several hundred new subscribers will read the Redeemer's Voice from now on. We wish you to know that we appreciate deeply your generous co-operation and pray our Divine Redeemer that He may abundantly reward you by bestowing upon you and your dear ones His choicest blessings.

Thanks also for your "Kolada" donations—the more precious to us because spontaneous, without any solicitation on our part.

Let us keep up this spirit of generous co-operation all through the year together with the beautiful family spirit so admirably mirrored in your letters. You and we have one grand interest in common, one grand cause—promotion of Christ the Redeemer's Kingdom on earth. Let us give, each in his own way, all that is best in us to this Cause.

Again, thanks and God bless you all, Friends.

---

to the city and to confession was three years ago. Since then, only letters have to help me along.

Do excuse me for writing in English. It helps so much to express more easily my thoughts. I thank you, Rev. Father, for spending part of your time in reading my letter. God bless you and "Redeemer's Voice." I want the whole world to know how much I appreciate and love being a subscriber to "Redeemer's Voice."

Yours sincerely,

Stephania Hryniuk.

No, dear Mrs. Hryniuk, your letter didn't seem foolish to us at all —we thank you very much for writing it and mailing it to us. It helped to brighten up your lonely life up in the frozen North—brrr! 60 below! and it has been a source of inspiration to us on the editorial staff of the Redeemer's Voice.

We thank God for the good He allows us to do through our paper, for the spiritual strength, comfort and consolation He makes available to so many by means of our monthly missionary.

We wish we were able to reach every single one who, just like you, live in distant isolated spots, far away from their own kin and, above all, deprived of the happiness of going to church, Mass and Sacraments. Like you, they would find our Redeemer's Voice a source of strength and comfort.

Many of our readers know of such people—how about letting us in on your secret— send us their names and addresses? Here a section hand, there a logger, there again farmers or miners tens of miles from the church. Here son or daughter married and went away and live in protestant communities, there again a friend who didn't see the inside of his or her church for years— there's none for hundreds of miles all around. How the Redeemer's Voice could help them— if only we knew their address.

So, dear Readers, drop us a line, send us as many of such addresses as you know and we will send the Redeemer's Voice to every one. God's grace will do the rest.

God bles you, Mrs. Hryniuk, and your family. Carry on bravely the way you are doing. Good Sisters will be proud of you as well as your parents of whom you write with such filial devotion. And thanks for your "Kolada."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 19, No. 3. Yorkton, Sask. March, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!— "Сніг, голоть, дух бурен... да восхвалят імя Господне, яко вознесеся імя того единаго." Коли цар Давид писав цей псалом, він мало що знав про сніг—його дуже мало було та винятково тільки падав у святій землі. Якби він так бачив ті маси снігу, що принесла їх нам цьогорічня зима!!!

Як почувається—і е— чоловік малим і немічним, коли несподівано розрухаються сили природи! От кілька сніговіїв, тиждень— десять днів завірюхи— і життя соток тисяч людей на величезних просторах загрожене. Комунікація перервана, трени поставали, живностій і опалу не достае, цілі околиці відрубані від решта світу, смерть від голоду, холоду і пошестей заглядає в вічі. Одинокий спосіб рятунку остався— літак. І от вони готові, навантажені поживою, медицинами для ізольованих— та стоять прикуті до землі, буря не дае їм взнестися в повітря та понести так бажану і вижидану поміч...

Тілько чотири буревії навістили наші провінції на протязі десятьох днів і спричинили страшенний застій соціяльний і економічний. Що сталосяби, колиб прийшов буревій, що потревавби без перерви кілька неділь! Страшно подумати, бо булоб це рівнозначним з загибіллю мас людності. А все ж не булоб то нич нового в історії— неодна цивілізація загинула в подібний спосіб—або води затопили її, або піски засипали, або леди накрили... "Велій еси, Господи, і велія кріпость Твоя!"

Та перебулисьмо, Богу дякувати, ці мало не катастрофальні бурі, видобулись із маси снігів і далі беремось до своїх звичай них занять. Зима минеться, знаємо, і знову прийде мила весна повна життя і надій.

* * *

Та не тілько сніг і бурі принесли нам клопотів— другі приходять, що заповідають значні труднощі у дальшому видаванні Голосу Спасителя. Одна компанія за другою повідомляе нас, що змушена піднести ціни своїх продуктів. Папір, чорнило— всьо без чого печатання і видавання часопису е немислимим, пішло значно в гору. Сам папір коштуе майже два рази тілько кілько коштував тому 10 місяців і майже три рази тілько що 1939 р....

Видаючи часопис спільними зусиллями собратів-монахів, що не побирають платні за свою працю і при помочі друкарів, що з самопосвятою вдоволяються платнею яку в даних обставинах ми годні їм платити, ми могли до тепер давати раду. Красні листи, які безнастанно приходять нам від читачів, додавали нам сил і охоти до поборювання усіх трудношів. Однак матеріяльна поміч, щедра і негайна, е конечною для нас від наших Читачів і Приятелів, наколи маємо видати Голос Спасителя далі за дотеперішньою передплатою $1.00 в Канаді і $1.25 за границями Канади.

Як можете помогти нам у цій справі? Ось як:

1. Присилайте свою передплату точно, скоро лиш виходить. Коли можливо Вам, пришліть передплату на 2-3 роки наперід. Якщо залягаете з сво-

(Продовження на стороні IV)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окадинки)

1. З чотирьох Христових Євангелистів **тільки один** росказуе про Лазареве воскресення; чи знаете, **котрий?** (Матей? ... Марко?... Лука?... Іван? ...)

2. **Що пригадуе нам** дев'ята стація Хресної Дороги?

3. Між Христовими Апостолами було **дві пари рідних братів:** святий Петро мав брата, й святий Іван так само мав брата. Чи знаете **як називався:** а) брат святого Апостола Петра?

б) брат святого Апостола Івана?

4. При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус: "О, роде невірний та засліплений! Доки буду я з вами,— доки терпітиму вам?"

5. **У Великий Четвер,** увечері, засівши з Апостолами останній раз до Вечері, **Господь Ісус установив дві великі Тайні,** а саме... ну, ну,— скажіть: **які то Тайни встановив Господь на Останній Вечері?**

6. Коли хтось каже: "Справа ця така певна, що на неї можна б сміло присягнути,"— **чи з цього виходить, що він уже дійсно присягнув?**

7. Року Божого 1492-го, як знаемо, Христоф Колюмб відкрив Америку, що її дуже часто називаемо **Новим Світом,** у протилежності до Світу Старого, цебто Европи, Азії та Африки. В Новому Світі небавом зачала поширюватись Христова Віра а разом із нею Божа Ласка стала творити чуда великої святости й геройства у людських душах. Подібно, як у Старому Світі, так само й у Новому деякі **вибранці Божі дійшли аж до самих вершків християнської досконалости, і свята Церква врочисто прогодосила їх Святими.** От, наприклад, минулого року в літі Святіший Отець Пій XII. канонізував святу Матір Кабріні, американську громадянку, італійського походження. Ця подія мабуть іще зовсім свіжа у памяті наших Дорогих Читачів. Але чи могли б ви нам сказати, **хто був абсолютно перший канонізований** із тих, що в Новому Світі жили й померли, дійшовши до надзвичайно високого ступіня святости?

8. Кожному ясно, що ми, українці, придержуючись так званого старого календаря, святкуемо Христове Різдво два тижні пізніш від майже усіх інших християн на широкому Божому світі. Декому з наших людей здається, що воно споконвіку так було, та що цього ні за що в світі не годиться змінняти. "Наші батьки—дідипрадіди,"— так кажуть вони,— "наші славні предки, від найдавніших часів почавши, **спіз нялися з Різдвом Христовим на два тижні,** отже й ми будемо робити так само, бо то наш рідний, дорогий, святий предківський звичай." Позволимо собі поставити нашим Дорогим Читачам таке питання: Чи наші колишні найславніші володарі, як наприклад Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Ярослав Осмомисл, Роман Великий, Володимир Мономах, Король Данило та й інші, **чи всі вони святкували тижні пізніш від других, чи може разом, із усім християнським світом?**

9. Як можемо доказати зо Святого Письма, що Хрищення конче потрібне, щоб хтось міг душу свою спасти, й до Божого Царства на віки вічні дістатись?

10. Ви мабуть нераз уже чули ці слова: "Ані око не бачило, ані вухо не чуло, ані на думку людині не прийшло, яку великую нагороду приготовив Бог тим, що Його люблять, і Йому вірно служать." Чи можете сказати, з котрої частини Святого Письма згадані слова взяті, та й хто їх властиво, під надхненням Святого Духа, написав?

11. Скажіть, **котре** з оцих чотирьох тверджень є **правдиве:**

а) В Ісусі Христі є **одна особа й одна природа.**

б) В Ісусі Христі є **одна особа й дві природи.**

в) В Ісусі Христі є **дві особі й дві природи.**

г) В Ісусі Христі є **дві особі й одна природа.**

12. **Чому Святого Йосипа** вважаємо **покровителем доброї смерти?**

НАША ПЕРЕПИСКА—Продовження з сторони II.

єю передплатою, вирівнайте свій довг чимскоріш. Памятайте: чим є кров у вашому тілі, тим є передплата в ділі видавання часопису—забракне крови, не стане життя.

2. Приєднуйте нових передплатників серед своїх знакомих— придбайте кожний хоч одного.— Давайте річну передплату на Голос Спасителя в дарунку своїм приятелям при нагоді уродин чи імянин, вінчання, градуації із школи, срібного або золотого ювілею супружжя і при подібних нагодах.— Коли в товаристві, поробіть заходи, щоби воно пренумерувало Г. С. для себе, для шпиталю чи санаторії, де часто находяться наші хорі, для скитальців взагалі, або поодиноких, котрі вам знані. (Для шпиталів висилаємо часопис за 75ц. річної передплати).

3. Складайте жертви на пресовий фонд Г.С., коли ваші обставини позваляють вам на це. Робіть збірки на цю ціль при ріжних приватних і публичних оказіях,принятих на хрестинах, вінчаннях, похоронах, ювілеях, при нагоді відчитів, концертів і т.д.

Многі з наших Читачів і Приятелів регулярно помагають нам цими ріжними способами і ми щиро вдячні їм за це. Перед Богом вони учасниками всього добра, якого Голос Спасителя Божою ласкою доказує. Требаби тілько, щоби цей дух щирої кооперації лежав на серці кжному з наших передплатників та Приятелів.

* * *

Зі свого боку ми теж мусимо дбати про зменшення адміністраційних видатків.— Карткиповісдки будемо як і до тепер висилати сейчас по одержанню передплати.— Листом будемо відповідати лиш у дійсно конечних справах і впрочім будемо відповідати на листи в додатку до "Нашої Переписки" в кожному числі. — Нові стенслі адресів даємо виробляти в компанії постепенно, коли призбирається їх більше число. Отже не треба клопотатися, наколи дата при адресі не буде справлена сейчас по одержанню передплати.— З повідомленням про зміну адреси просимо прислати заразом 10ц. (можуть бути в почтових значках) на покриття коштів виробленя нового стенсля адреси.

Вступаємо в час Великого Посту. По бажанням св. Церкви і за приміром Христа Спасителя мусимо бути натхненими духом саможертви. Тілько самопожертвования з любови до Бога і ближнього надає правдиву вартість нашим ділам покути і робить їх життяздатними подібно як соки деревини є джерелом краси цвіту та хосенності овочів.

Сама повздержність від мясних страв, напитку, солодощів, "шову" і т.д. маловартні, наколи не натхнені цим духом самопожертвования. Страшні були муки Христа Спасителя в часі Його страстей; їх розважування трогає христіянина до глибини серця. Та що надає їм цю вартість, це добровільна жертва, котру приніс з Себе небесному Отцю з милосердної любови до нас.

Стілько буде мала наша покута справжньої вартості перед Богом, скілько в ній буде жертви з нас самих, зробленої з любови до Бога і ближнього.— Посвятити троха свого часу на добрі діла,— відвідати і потішити хорих— доглянути дітей хорої мами, зварити їм страви, попрятати хату, попрати шмаття —на щирій молитві поручати Богу потреби хорих, терплячих і нещасних—Боже! Кілько їх є тепер на світі!— Сироти, скитальці, бездомні, переслідовані за вірність Богу й Церкві... От як можемо зробити дійсну жертву із свого часу.

Простити ближньому уразу, але так з глибини серця, поскромити в собі ту натуральну скліннність до "Я йому покажу!" "Я їй дам!"— Здержати прикре слово — погамувати свою нетерплячку— спокійно перенести насмішку... Без числа побожних дрібних актів умертвления можна виконувати непомітно... Думаєте, що вони легкі? О! кілько вони вимагають жертви, кілько забуття себе самого, як вони болючі для натури!

* * *

Коли ви уважно прочитали це всє і другі статті та дописі, Бог певно дасть вам пізнати, що моглиби зробити для Його слави і для добра душ— зробіть це, зробіть з любови Христа розпятого, для поширення Його царства на землі. Хочете дати милостиню—офіру—овшім! робіть її, але не попереставьте на тому— все і ві всьому глядіть, щоби зробити жертву з себе самого, зі свого часу, зі своїх натуральних склонностей, із своїх натуральних забаганок. Ваш піст буде дійсним прославленням Бога, джерелом радості для св. Церкви, щастя й потіхи для ваших ближніх—і шляхотним ублагороднением вас самих і "Синове Божії наречетеся."— Христос посреді нас—І есть і будет.

†

У своїх молитвах помяніть ласкаво душі наших померших передплатників: **о. Г. Цмайля і В. Докніка.**

ПАМЯТАЮТЬ ПРО СКИТАЛЬЦІВ

З нагоди вінчання п-ва Семена П. Лукія з Єленою Ромашенко з Норквей, зібрано $20.00 на наші укр. національні потреби. З цеї суми призначено $2.50 на дві пренумераті "Голосу Спасителя" для наших скитальців в Европі.— Адміністрація Г.С. одержала ці передплати через руки о. пароха Н. Сірого. Щира подяка всім жертводавцям та ревному о. Парохові.

ПОДЯКА І ПРОСЬБА

Насамперед хочемо подякувати всім тим жертводавцям, що зложили свої жертви на висилку книжечок для наших скитальців. В нашім місячнику "Голос Спасителя" за Січень і Лютий ми писали, що наші скитальці дуже жадні прочитати українське слово на чужині, серед чужих людей, а за книжками духовного, релігійного змісту прямо ридають. Та й ми поміщували деякі листи їх з просьбами о книжки, а в додатку від себе ми просили о маленькі жертви, щоб бодай частинно помогти нам оплатити почтову пересилку.

В Січні ми вислали для скитальців 86 пакуночків книжечок: до Італії, до Німеччини, до Англії. Сама почтова оплата виносила $32.43.

В лютім вислали 25 пакуночків, а пошта коштувала $10.25.

Тепер маємо вислати книжки до Бельгії, Голяндії, Франції...

Тому ще раз з дуже великою просьбою звертаємося до всіх дорогих наших читачів "Голосу Спасителя," щоб були ласкаві нам помогти своїми малими жертвами. В попереднім числі "Г. Сп." були поміщені імена тих, що зложили свої жертви на Голос Спасителя для скитальців.

Тут хочемо зазначити, що деякі читачі "Г. Сп." прислали нам книжечку, щоб ті книжечки післати для скитальців. Так воно робиться багато видатків: бо хтось посилає нам книжечки і оплачує пошту,— ми посилаємо ті книжечки до Европи і оплачуємо пошту. Ось приклад: Один наш приятель з Едмонтону, прислав нам книжечки і заплатив за поштову пересилку до нас 69 центів. Ми маємо висилати ті книжечки до Европи і знову маємо заплатити поштову пересилку.— Можемо отже сказати: Ми маємо на складі у себе багато книжечок, що їх можемо висилати, ми просимо тільки, щоб нам по могти їх вислати, помогти бодай оплатити пересилку.

Тож наша просьба є така: Поможіть нам вислати книжки для скитальців! Пришліть до нас бодай маленьку жертву від себе!

А наша щира подяка в імені скитальців всім тим, що вже нам прислали свої жертви на цю ціль.

Жертви просимо слати на адресу:

THE REDEEMER'S VOICE,
Catherine St., Yorkton, Sask., Canada

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ Г.С. ВПЛИНУЛИ СЛІДУЮЧІ ЖЕРТВИ:

На Голос Спасителя для Скитальців:

пані А. Смук 1.00, п. Н. Коновальський 3.25, пані М. Коровська 1.00, пані Ю. Швидюк 1.00, п. П. Синишин 1.00.

пані П. Кіндрачук 2.00, п. І. Свергун 1.00, п. Д Щур 1.00, пані П. Стаско 1.00, п. А. Смук 1.00, п. І. Угрин 1.00.

Жертви на посилку книжок для Скитальців:

Пані Юлія Василишин $5.00, пані Е. Петранюк 1.00, п. Д. Василків 25ц., пані П. Гординська 75ц., пані С. Видиш 2.00, п. Г. Шаско 1.00, п. М. Кукура 1.50

пані Бадз 1.00, з нагоди вінчання (Лукій-Ромашенко) 2.50.

п. І. Свергун 1.00, пані Н. Лисаковська 1.00, пані Варвара Савчук 1.00.

На Коляду і Пресовий Фонд:

п. Й. Гусар 75ц., п. С. Панчишин 1.00, п. А. Жукевич 1.00, п. Л. Довбенко 1.00, пані М. Сидор 2.50, п. Р. Н. Мартинюк 1.00 п. Й. Карбованець 50ц., п. Т. Мамчук 1.00, пані К. Бараник 1.00, п. Г. Драницький 25ц., пані К. Котик 1.00, п. Й. Вонітовий 50ц., пані М. Скраб 2.00, п. М. Чемний 50ц., пані А. Малайна 75ц., п. Г. Міськей 50ц., п. С. Рурка 1.00, пані М. Захода 50ц., пані Н. Головата 1.00, п. П Бойко 1.00.

На Сиротинець (в Анкастер, Онт.) зложили через Адміністрацію "Г. Сп.":

Пані М. Бідюк 1.00, пані М. Петрушка 1.00, пані Ю. Швидюк 1.00, п. А. Завадські 1.00, пані Марія Самотілка 2.00, п. П. Кудельський 2.00, пані А. Кульчицька 75ц., пані М. Дмитерко 1.00.

ЧЕСТЬ КОМУ ЧЕСТЬ!

Наші читачі, що певно люблять переглядати "Нашу Переписку" в кожному числі "Голосу Спасителя," можуть бачити, кілько то між читачами нашого Місіонаря є гарних душ, що мало про них чути, але яких Серце Христове напевно любить і благословить великими духовими дарами свого світла й сили.

На днях ми дістали одного листа, що являє одну з тих душ, і ми вважаємо потрібним той лист опубликувати майже в цілості. От він:

Хвальна Редакціє "Голосу Спасителя,"

Висилаю 1.00 доляра як передплату на рік 1947 на "Голос Спасителя." Одного доляра на передплату для мого сина в Санаторії Ст. Вайтал, Ман., й одного доляра на пресовий фонд "Голосу Спасителя."

Може не відмовите мені помістити малу допись в "Голосі Спасителя." Це буде перша допись з Далекої Півночі. Нас тут невелике число наших українців-католиків. Є в нас наша церква ім. Сош. Св. Духа, раз у місяць приїжджає до нас священик на відправу. Що до часописів то в нас є всього девять передплатників "Українських Вістей," а тільки один тут має "Голос Спасителя." Це дуже мало й варто б застановитись над тим, щоб придбати більш передплатників для "Голосу Спасителя," бо переживаємо тепер часи великих небезпек серед ворогів нашої Церкви й Віри. Ті вороги намагаються за всяку ціну знищити все, що нам святе й робота їм може йти легко, бо люди не читають своїх добрих книжок і часописів і тому й не знають, як боронитись проти тих хижаків. Тому добре було б, як би "Голос Спасителя" виходив кожної неділі, бо раз у місяць не вистарчить. В цій короткій дописі я опелюю до всіх передплатників "Голосу Спасителя," щоб доложили всіх старань, щоб наш "Голос Спасителя" не був місячником, а тижневником. В першу чергу завзиваю Видавництво "Голосу Спасителя" започаткувати таку кампанію як найскорше, а по друге, до Вас, Шановні передплатники "Голосу Спасителя" звертаюсь з просьбою: Зробім так, як роблять наші "товариші," що в

часі своєї кампанії закачують рукави й ідуть на змагання. Так і нам треба робити, коли не хочемо бути позаді них. Коли станемо спільно до праці, то напевно наша праця увінчається успіхом для Божої Слави й на користь нашого Українського Народу. Ані один нарід тут в Канаді не стоїть так низько щодо читання книжок і часописів, як наш український. Бож коли взяти число нас українців в Канаді, то дуже малий процент таких, що читають свої книжки й часописи й тоді так, як людина марніє, коли не має подостатку корму для свого тіла, так само й ще гірш марніє душа, наколи вона голодує без своєї книжки й часопису. Тож не відмовмо того корму для нашого духа в темноті, нехай наша мораль стане на 100 процент вище, ніж було до тепер, нехай не буде ні одної української родини без свого часопису, як "Голос Спасителя."

Ще одна просьба моя до Вас, Достойні Редактори: Прошу завважити, що моя допись не є написана так, як належиться, але що я писав, то відчуваю на собі: тягар нашої недостачі. Я думаю, що таких, як я, є ще багато.

Тому що я не бачив від нікого ще такого заклику, я рішився написати на ту тему кілька слів, і якщо тій дописі що бракує, прошу поправити.

Остаюся з правдивою пошаною.

Антін Жукевич.

Наша відповідь: Спасибі, Пане Жукевич. Такий нарід, що в нього є такі одиниці, як Ви, не пропав і не пропала та не пропаде його віра свята, ні його Церква.

Ми самі відчуваємо ті потреби, що Ви про них пишете й раді би видавати "Голос Спасителя" щотижня. Дасть Бог, колись при помочі таких свідомих і щирих людей, як Ви, ми щось зробимо, щоб дати нашим людям науки "Голосу Спасителя" хоч кожного тижня.

Ваш лист дуже гарний і мудрий і так добре написаний, що не треба було майже нічого поправляти.

Нехай Ісус Спаситель, через молитви Матері Божої Неустанної Помочі Вас благословить.

ЛИСТ ІЗ СКИТАЛЬЩИНИ

Ріміні, Італія.

Дорогі Отці Місіонарі!

З глибокою пошаною складаю Вам подяку за "Голос Спасителя," що уже рік посилаете мені. Кожного місяця я чекаю на нього як на дорогого гостя, який має прийти до мене. Його не тільки я читаю, але читають всі мої співжителі, які не мають змоги його на власне імя одержувати. Він є великою потіхою й скарбом нашого скитальського життя та радістю нашої душі.

За труд і працю складаю від нас усіх найсердечнішу подяку і бажаю успіхів в праці, що в імя правди при Божій помочі веде до певної перемоги.

Таксамо прошу помістити в котромусь числі Г. Спасителя подяку своїм, може добре знаним парафіянам, а моїм своякам (стрийові та стрийні) Григоріеві та Марії Баран, які причинились в цьому заплатою передплати Г. Сп. для мене та подали Вам мою адресу.

Нехай Господь їх, як християнську родину, має в своїй опіці.

— Михайло Баран.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?..

(Відповідь на питання, що видруковані на стрінці III-ій окладинки)

1. Святий Євангелист **Іван.**

2. Дев'ята стація Хресної Дороги пригадує нам, як то Господь Ісус **упав третій раз під** тягарем важкого хреста, ідучи на Голгофту.

3. Брат святого Апостола Петра— **це Апостол Андрій.** Його часто кажуть **Андрій Первозванний,** тому що його **першого** покликав Господь Ісус на свого учня. Староукраїнський переказ оповідає, що то святий Андрій Первозванний прибув Дніпром аж на те місце, де пізніш мав повстати золотоверхий Київ, і там, на одному з київських горбків, застромив у землю хрест, і поблагословив усю Україну.— Брат святого Апостола Івана—**це Яків Старший.** Називають його **Старшим** тому, що між Апостолами був іще другий Яків, званий **Яків Молодший.**

4. Так промовив, Ісус зійшовши з Таворської Гори після свого славного Преображення. У стіп гори дожидала Його велика товпа народу. І от один чоловік припав Йому до ніг, кажучи: "Господи, помилуй мого нещасного сина, бо він біснуватий, і страшно терпить. Злий дух часто кидає його в вогонь, і часто в воду. Я от привів його до Твоїх учнів, але вони не змогли його оздоровити." Тоді Господь Ісус, відповідаючи, промовив: "О, роде невірний та засліплений! Доки буду я з вами,—доки терпітиму вам? Приведи мені його (цебто сина) сюди."

5. На Останній Вечері Господь установив дві великі Тайні, а саме: **Пресвяту Евхаристію** та й **Священство.**

6. Зо слів **"на це можна б зовсім сміло присягнути"** ніяк не виходить, що хтось уже присягнув. Коли якийсь здібний архітект каже, що він міг би збудувати цісарську палату, то це ще зовсім не означає, що цісарська палата вже збудована. Це тільки означає, що та палата могла б бути збудована, якби треба було, і якби хтось відповідними мільйонами сипнув. Таксамо, коли хтось каже, що його твердження є зовсім певне й правдиве, та що на нього можна б зовсім сміло присягнути, то з цього ніяким чином не виходить, що він уже присягнув. Він каже, що **міг би** присягнути, якби треба було. Без важної потреби присягати не вільно. Не вистарчить мати правду за собою,— треба ще мати й важну причину, щоб присягнути. От наприклад я, автор цих рядків, є українець із діда-прадіда. Але на це мені покищо присягати невільно, бо не маю до цього ніякої важної причини. Коли б одначе якийсь дурень (усяке в світі буває) приступив до мене з набитим револьвером і сказав: "Докажи мені, що ти українець, а то застрілю тебе!" то я напевно мав би тоді важну причину присягнути, що я українець. Отже кожний раз, коли я певний, що говорю правду й не помиляюсь, я можу сміло додати: "Прошу Панства, це таке певне й правдиве, що я міг би зовсім сміло присягнути (розуміється, якби треба було, і якби важна причина була.)

7. **Свята Роза з Ліми** (Ліма, це столиця республики Перу в Південній Америці) була перша з тих, що в Новому Світі дійшли до геройської святости

й були урочисто **канонізовані**, цебто **проголошені Святими.**

8. Наші найбільші, найславніші та наймудріші предки ані трохи не спізнялися з Різдвом Христовим, а святкували його (як здоровий розум каже) з усім широким християнським світом. Так, так: Свята Ольга, Святий Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Преславний Осмомисл, Хоробрий Роман, Король Данило та й інші святкували Христове Різдво в той сам день, що й усі інші християнські народи. "Ах, Господи! Та чи це правда?!"... скаже може дехто з наших Приятелів. "Так," відповідаємо рішуче: "Це така правда, що на неї можна б зовсім сміло присягнути (розуміється, якби так, не дай Боже!, потрібно було). Ще раз повторяємо, що найславніші наші володарі, як от Ярослав Мудрий (прошу добре вважати: той Ярослав дійсно Мудрий був) зовсім не вважали за потрібне спізнятися на два тижні.

9. Господь Ісус виразно сказав Никодимові: **"Коли хто не відродиться водою й Духом, то не зможе він увійти в Царство Небесне."**

10. Ці слова, за надхненням Святого Духа, написав Святий Апостол Павло в одному зо своїх листів.

11. В Ісусі Христі, є **тільки одна Особа,** а саме Особа Божа, друга Особа Пресвятої Тройці, але **дві природи,** — природа **Божа й людська.** Інакше кажучи: Ісус Христос є в одній Особі правдивий Бог і правдива людина, одним словом, — **Богочо-[illegible]**

12. Святого Йосифа вважаємо покровителем доброї та щасливої смерти, тому що він, із усіх Святих, мав дійсно найкращу та найщасливішу смерть. Коли він умирав, то при ньому був присутній Ісус, правдивий Божий Син, і Пречиста Діва Марія, Божа Мати. Чи можна уявити собі кращу смерть, як та, що її осолоджує сам Спаситель і Пресвята Його Мати? Тимто молімся щиро до Святого Йосифа, щоб він і нам випросив у Бога ласку доброї та щасливої смерти, щоб, за його молитвами наші останні хвилі на цім світі були осолоджені присутністю Ісуса та Марії. Молімся сердечно: Ісусе, Маріє, Йосифе, — будьте при мені в останній хвилі мого скону!

[illegible]

Іл. **Роман Гайдук** пошукує своєї сестри Агафії, що віддалась за Степана Гірного, робітника С.П.Ж. Ко. в Виннипегу, та стрия й родину Григорія Гайдук, фармера [illegible] Альта. Прошу відзиватись до

Roman Hajduk,
[illegible]
[illegible]
UNRRA [illegible]
[illegible]

Пошукую [illegible] Параскевію [illegible], з дому [illegible]. Походить з Глинська, пов. Жовква, до Америки виїхала в 10. або 11 році.—Хто знавби її адресу, або вона сама нехай напише ласкаво на понищу адресу:

Mrs. Sofia Wydysz,
92 Gage Ave. N.,
Hamilton, Ont., Canada.

З Америки просять нас, щоб прийти з поміччю у віднайденні кревних двох **скитальських хлопців-сиріт,** котрі щойно прибули туда. Перший зветься Антін Калабанька, котрого мами рідне імя було Марія Чіпка. Десь у Канаді є його тітка, Олеська Чіпка з Кінчаків старих, що прибула до Канади коло 1929 р. Можливо що вийшла заміж і є знана по імені мужа.— Прізвище другого хлопчини є Тадей Штайден. Він пошукує Петра Хлопана, брата свого швагра, котрий є фармерам десь у Канаді. Невідомо коли якраз прибув до Канади, однак коло 1929 р. відвідав Галичину і відтак повернув до Канади і оженився.

Хто знавби про цих людей, нехай буде ласкав повідомити їх про пошукування і рівночасно хай подасть відомість про них на понижчу адресу. Від себе просимо сердечно наших приятелів, щоби помогли всякими способами цим сиротам-скитальцям відшукати одиноку родину, яку мають на цьому континенті. Від них і від себе наперід щиро дякуємо за ласкаві труди в цій справі.

George Lukaczyk,
St. Basil's College,
Stamford, Conn., USA.

ЛИСТ З РІДНИХ ЗЕМЕЛЬ, ЩО ТЕПЕР ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Перші слова моєї розмови з Вами: Слава Ісусу Христу! Дорогі Вуйку і Ви Вуйно! То пише до Вас найстарший син по Вашій вже померші сестрі Параньці, Василь із старого Краю.

Дорога Родино! Хотів би довідатися про Ваше життя, здоровля і поводження, бо ми дякувати Богу ще всі живем крім мами, що померли ще 1918 року, і ми є здорові, тільки тато вже слабі, а за поводження наше на загал Ви знаєте. А особисто про мое от Вам вкоротці опишу. Я вже жонатий і маю два хлопці, оден має 15 років, а другий 9 років, а я сам числю 46 років. Перед війною я жив так як робітник, до війни 39 року,— а як війна зачалась, мене забрали на першу мобілізацію і до трьох днів на німецький фронт пішов. Там довго не воював, але страшно бо уживав на нас якого іно чорта мав. Відтак попав до німецького полону, і там роскошував чорно довгий час, так що по довшім часі, як дістався на волю з тої роскоші, то і стовпам в парканах кланявся, бо вже не пізнавав на десять метрів, хто це є: чи чоловік чи дерево, чи що інше.

Дорога Родино! Я не годен Вам описати нужду, і гори трупів, які були в німецьких лягерах. Хоч Ви знали якийсь процент з часописів, але не все,— і там я здоровя стратив, що нині на кусок хліба заробити годі, тільки голова посивіла зі страшних подій переходження. Дорога Родино! По тих пересуванняхся фронтів село зістало знищене і спалене страшно. При відступі німців 44 року в липні повалив бомбами з літаків багато хатів, завалив мені хату і стодолу, а я завдяки Богу з родиною зістав живий, і то аж на трете село утік, бо так бив страшно того дня. В селі убив того дня 23 цивілі і багато поранив, і то все минуло. Аж 45 року переживали ми страшні години, бо в той час у нас не було уряду, ніхто не владів.

Дорога Родино! Не годен Вам все описати, бо забракло би паперу. В році 46, в марті, як прийшов той час, де люди опускали свої хати і майна і забирались, ніхто не знав де, —то не дай Боже більше таке бачи-

ти. Багато людей з того удурілн. Я, Дорога Родино, залишився в селі, з тої причини, що Батько були хорі. І дуже мало лишилося, і то такі без дітей, або хто мав стариків, або мішані: хто мав польську жінку, — так що з села виїхали 147 родин, а лишилося 83. В тім е всі вже; кождий старався як міг, ховався де міг, щоб не опустити свої рідні тяжко запрацьовані пороги.

Дорогі Вуйку! Як би Ви нині подивилися на той Ваш пляц родинний і наші сусіди, що колись Ви з ними розмовляли, то велика зміна: одні виїхали в чужі сторони, а другі вже в гробі...

Одним словом, переживали ми страшні години, і кінця їм не видно.

Дорога Родино! Я так доробився за той весь перебіг часу, що нині маю одну корову і два і пів морга землі. І то весь мій маєток. Коня не маю, бо не годен купити, бо кінь, щоб ним робити, коштує 40 тисяч злотих, а робітник на день може заробити 100 до 150 злотих, і то не все. Так само коштує корова, жито один цетнар від 1.500 до 1.700 злотих, пшениця від 2.500 до 3.300 злотих за цетнар, порося маленьке від 2.000 до 3.000 злотих, убрання 1.500 злотих не купите, підошви до чобіт коштують 4.000 злотих, а добрі чоботи понад 10.000 злотих, так що нема права щось купити. Землі лежать цілі степи, але як нема чим сіяти і чим орати, то що ж із землі. Ще е такі пани, що в ночи приходять і беруть, що їм подобається, коня, корову, свиню, чоботи, що тільки попаде. Вже другий рік кінчиться а я ще до спання не розбирався, бо муситься цілими ночами пильнувати від вище згаданих панів, що вночі оперують, і від огня, бо були часи, що ночами масово цілі села горіли... І так виглядає життя в старім Краю. Чи дочекаємося ліпшого, то хіба один Бог може знати.— І ще в тім році була в нас дуже посуха.

Здоровлю Вас і Ваших сусідів із старого Краю.

Також желаю Вам всім, дорога Родино, Веселих і щасливих Свят та щасливого Нового Року. Христос Раждається!

Ваш Сестрінець.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Складаю найсердечнішу подяку Найсол. Серцю Христовому і Матері Божій за вислухання молитов і поміч у дуже важній справі. Сповняючи свою обітницю посилою жертву $2. в честь Матінки Божої.—Е.З.

Складаю найщирішу подяку Найсолодшому Серцю Ісусовому, Матінці Божій Неустаючої Помочі й святій Матері Кабріні за всі ласки, що я одержала за ціле життя й особливо за одну ласку, що я тепер одержала в дуже важній справі. З сим посилаю $2.00 на передплату, а $1.00 на передплату для пані Микитий.—Пані Анна Попович.

Совість каже мені зложити прилюдну подяку нашій найдорощій Пані, Цариці неба і землі, Пречистій Діві Марії за так много потіх, що отримала від Неї. Нехай буде Імя Її благословенне від мене і від кождого сотворіння.—С. Гайковська.

У сповненню обітниці, складаю сердечну подяку Найсолодшому Серцю Ісуса, Матінці Божій Неуст. Помочі, св. Терені від Д. Ісус, бл. п. С. Стефанії за дві великі отримані ласки та за вислухані молитви.

Залучую доляра на Сл. Божу благодарственну до Матінки Б. Н.П. —Текля Лесик.

Складаю найсердечнішу й прилюдну подяку Найсвятішому Серцю Ісусовому, Матері Божій Неустаючої Помочі й св. Йосифові за подужання мами з тяжкої недуги. Посилаю 1.00 на "Голос Спасителя." —А. Н. Мартинюк.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК -

ЩО ІХ МОЖНА НАБУТИ В АДМІНІСТРАЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

АЛЬМАНАХ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ	$1.00
БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ Нового Завіту, о. А. Луговий, по українськи й англійськи	.50
БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ, о. Ст. Семчук	.25
БРАТСТВО НАЙСВЯТІШИХ ТАЙН	.05
ВІРА	.05
ВПИСОВИЙ ЛИСТ І УСТАВ Апостольства Молитви	.10
ВПЕРЕД, Підручник для проводу Юнацтва	.25
ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ, о. др. В. Кушнір	.10
ДУХОВНИЙ ЛІК ДЛЯ ХОРИХ	.05
ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА, о. М. Т. Пелех	.15
КАНАДІЙСЬКИЙ ВЕРТЕП (св. Николай в школі) гарне представлення	.05
КАНАДА, МІЙ РІДНИЙ КРАЙ	.10
КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ, о. П. Божик, стор. 54, Прекрасні картини з канадійського життя	.15
КАРТКИ ДО СПОВІДИ (100)	.25
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ— о. П. Божик	.20
КОРОТКІ ЗАСТАНОВИ НАД СТАНОМ СВОЄЇ ДУШІ, о. А. Штольц	.05
КРИВАВИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОТВІР	.10
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ, о. Д. Попович, ЧСВВ.	.35
МІРІЯМ З МАГДАЛІ, драма в 4-ох діях	.25
МІЩАНЕ СУПРУЖА, о. М. Т. Пелех	.10
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ, стор. 114	.10
НЕ ДАЙСЯ	.05
О ВІРІ, Митрополит А. Шептицький	.20
ПЯТИЛІТТЯ Українського Католицького Юнацтва (ювілейна книга)	.50
ПРОБУДИТЕЛЬ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ	.10
ПРОПАМЯТНА КНИГА, з нагоди 50-ліття поселення українського народу в Канаді	$2.50
ПОЩО СПОВІДАТИСЯ	.05
ПРОСКОМИДІЯ ЛІТУРГІЯМ в церковно словянській мові	.50
ПРО СУПРУЖЕСТВО	.05
ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ	.15
ПРО СХІДНІЙ ОБРЯД— Друге видання	.25

РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!, друге видання ..... .10
РОЗПНИ ЙОГО (релігійна драма в 4-ох діях) ..... .25
РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ ..... .05
РЕДЕМПТОРИСТИ СХІДНЬОГО ОБРЯДУ ..... .10
СМЕРТЬ У ЧАРЦІ ..... .05
СТАТУТ Архибратства Серця Евхаристійного І. Христа ... .05
УСПЕННЯ ПР. Д., представлення ..... .25
УСТРІЙ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ ..... .05
У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ ..... .05
ХРИСТІЯНСЬКИЙ ПАШПОРТ ..... .05
ХРИСТІЯНСТВО В УКРАЇНІ— о. П. Божик ..... .15
ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ, четверте видання ..... .20
ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Третє побільшене видання, містить 87 пісень ..... .20
ЧЛЕНСЬКА ПАРОХІЯЛЬНА КНИЖЕЧКА ..... .15
ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО? ..... .05
ЯК СПОВІДАТИСЯ? ..... .05
25-ЛІТТЯ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ—о. П. Божик ..... .05
THE REDEMPTORISTS OF THE EASTERN RITE ..... .10

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

Передплачуйте—

Власний Журнал МОЛОДІ...

"ЮНАЦТВО" це урядовий орган Домініяльної Організації "Українське Католицьке Юнацтво."

"ЮНАЦТВО" це **Ваш Часопис**— видаваний зокрема для Вас зо статтями, новинками, й ілюстраціями, що вас інтересують.

"Юнацтво" видаване по українськи й по англійськи, має 18 сторінок і виходить що місяця у книжковій формі на доброму папері.

Передплата тільки $1.00 річно.

Передплатіть "ЮНАЦТВО" зараз!
Адреса:

Youth

8817—105th Street — EDMONTON, ALTA.

КНИЖКИ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТІЛИ Б ПОМОГТИ СКИТАЛЬЦЯМ КНИЖКАМИ

Ще раз повторяємо те саме, що на іншім місці в цім числі "Г. Сп." ми сказали. Хто хотівби помогти нашим скитальцям **книжками,** нехай буде ласкавий посилати книжочки впрост до таборів в Европі. Тим способом можна заощадити непотрібних подвійних видатків. Бо хтось, наприклад, посилає книжки до нас і оплачує пошту, а ми знову маємо посилати їх до Европи і оплачувати пошту. Так робиться непотрібний подвійний видаток.

Подаємо отже адреси, куди можна посилати книжечки, малими пакунками, чотири фунтів кожний з осібна.

Італія:

Pontificio Collegio di S. Giosofat,
Passeggiata del Gianicolo 7,
Roma (129), Italia.

Rimini— Enklave Lager No. 1,
A. J.— P.W. Camp CMF,
Naples, Italia.

Reggio Emilia,
Caserna Artigleria 13,
Camp Profuge, Italia.

Німеччина:

Dr. John Chinchenko,
Gr. Cathol. Archpriest,
D. P. Camp Lutensle,
Mittenwald, Bavaria,
US Zone, Germany.

Victor Deneka,
295 D.P. Assembly Centre,
Rosalies Camp,
800 Control Unit,
B.A.O.R. (via Great Britain)
Brunswick, Germany.

Англія:

Mr. Ulyda Wasyl,
Charlton Park Camp,
N. Malmesbury Wilts,
England.

Франція:

Pere Dieudonne Kurylas,
13 Rue Princesse
Lile, France.

M. l'Abbe Zolkewycz Wolodymyr,
Maison Albert Peyrouty,
Issards par Crausac,
(Aveyron) France.

Голяндія:

Eerwaarde Pater Van de Maele,
Kapel in't Zand,
Roermond, Holland.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Слава Ісусу Христу!
Високопреподобний Отче Редакторе, Хвальне Видавництво "Голосу Спасителя,"

Прошу ласкаво помістити слідуючу подяку в "Голосі Спасителя" з санаторії в Найнет, Ман.

Мені було дуже дивно, хто то був той добродій, що передплатив для мене "Голос Спасителя." Нарешті я довідався, що тим добродієм є Вп. Василь Вернюк з Ройкрофт, Альберта. Щиро сердечно Вам дякую за так гарний Різдвяний дарунок, яким є "Голос Спасителя." Також я дуже щасливо почувався, коли повідомив мене Всеч. о. Мирон Кривуцький, що я став

членом Місійного Товариства св. Йосафата. Се була для мене велика несподіванка, як рівнож мати честь бути членом Місійного Товариства. В члени Місійного Товариства вписав мене ВП. Добродій Василь Вернюк, заплатив річну вкладку й приобіцяв платити аж до смерти. Місійне Товариство помагає бідним околицям в Канаді в будові церквей, щоб рятувати людей від релігійного й національного відступства. Це дуже гуманна ціль і українці греко-католики повинні наслідувати ВП. Василя Вернюка й тоді в нас Церква буде сильною, як вона є сильною й в других народів, як на примір у французів, де вона сильна й непохитна.

ВП. В. Вернюкові не маю слів на сернечну подяку, бо той вельми шановний Добродій підтримує мене морально й матеріяльно. Нехай Всевишній Господь Бог винагородить сторицею за Вашу щирість що до моєї особи. Буду просити Господа Бога, щоб тримав Вас при кріпкім здоровлю й щоб продовжив Вам Ваше життя, і також дав Вам витривалости працювати для свого народу на славу Божу.

Слава Ісусу Христу.

Петро Коновальчук.

Від Редакції.— Прекрасне діло зробив п. В. Вернюк і він варт подяки, що Ви йому посилаєте. Та Ваша подяка приносить і Вам честь та для многих читачів стане гарним прикладом, як і кілько то добра можна зробити для людей, що є опущені й безпомічні. Певно, най Бог благословить п. Вернюка, й для п. Коновальчука його вдяка най буде небесною росою, що її Бог готов дати своїм дітям так довго, доки вони живуть.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА БЕРЕЗЕНЬ, 1947

Старий Стиль:

2. неділя 1. Посту:—Гл. 5. (Єв. утр. 5). Літургія св. Василія Вел. (до пятої неділі включно). Троп. воскр., Тріоди, Слава Тріоди, І нині: Богор. Ап. 329, Єв. Ів. 5.

9. Неділя 2 Посту:— Найд. Гол. Ів. Хр.: Гл. 6 (Єв. утр. 6). Ап. 304 і 176, Єв. Марка 7 і Мат. 40.

16. Неділя 3 Посту, Хрестопоклінна.— Гл. 7. (Єв. утр. 7). Троп. воскр. і Хреста, Слава і Нині: Конд. Хреста. Ап. 311, Єв. Марка 37. (Ризи фіолетові).

23. Неділя 4 Посту:— Гл. 8. (Єв. утр. 8). Ап. 314, Єв. Марка 40.

26. Середа.— Поклони.

30. Неділя 5 Посту:— Гл. 1. Єв. Утр. 9). Ап. 321, Єв. Мар. 47.

Новий Стиль:

2. Неділя 2 Посту:— Гл. 5. (Єв. утр. 5). Ап. 304, Єв. Мар. 7.

9. Неділя 3 Посту, Хреспоколінна, 40 Мучеників. — Гл. 6. (Єв. утр. 6). Троп. воскр., Хреста і Мучеників, Слава Конд. Муч., І нині: Хреста. Ап. 311 і 331, Єв. Мар. 37 і Мат. 80. (Ризи фіолетні).

16. Неділя 4 Посту. Гл. 7. (Єв. утр. 7). Ап 314, Єв. Мар. 40.

19. Середа: Поклони.

23. Неділя 5 Посту.— Гл. 8. (Єв. утр. 8). Ап. 321, Єв. Мар. 47.

25. Вівторок: Благовіщення Пр. Діви. Ап. 306, Єв. Лу. 3.

30. Неділя Квітна. Ап. 246, Єв. Ів. 41.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934.

Рік 19, ч. 3. Березень 1947

ЩОБ В НАС БУЛО БІЛЬШ РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ

ПРО БОЖУ ВСЮДИПРИЯВНІСТЬ І ВСЕВІДУЧІСТЬ

Є люди, що оса фальшивої науки закрала їм з серця мід віри й вони готові й про те сумніватися, чи є Бог? Це так, як ті два ученики, що йшли дорогою до Емаус; вони також говорили собі про те, як дуже завелись в своїй вірі; таж той Ісус говорив про себе, що Він Бог, а помимо того прибили Його до хреста; Ісус сам, цілий, ішов з ними, а вони Його не спізнали, хоч з ними ввесь час розмавляв. Так є і з тими, що сумніваються. Коби вони тільки очі розплющили й на кожнім кроці, в тисячних прикладах бачили б Божу руку, а все ж вони ломлять собі голову над тим, чи є Бог.

Є малодухи, що нещастя життя їм розбило надію, бо Бог не зробив чуда й не похилив на другий бік розбиту лодку життя, коли вона потопала. До неба вони плачуть, заводять, нарікають, падають, розпачають. Так, як Марія Магдалина, коли шукала Ісусового тіла, від жалю не памяталась й не пізнала, що перед нею стояв сам, цілий, живий Ісус Христос.

В нашому серці не може появитись зухвалий сумнів про існування Бога, не може нас опанувати розпука-одчай, якщо в наших душах глибоко вкорінилась християнська віра. Бог є всюди приявний, Бог усе знає. Як місяць тим ясніший, чим більш звернений до сонця, так і розум християнина тим більш просвічується правдивою вірою, чим більше він свою душу звертає до Бога.

Святий Іван Золотоустий гостро скартав цісареву Евдоксію за те що вона, жінка мішалась до церковних справ і тоді вона грозила святому, що його прожене з краю. Святий Іван спокійно відповів: "Тим мене не налякаєш; чи ж ти не знаєш, що Бог є всюди приявний? Де б ти мене не прогнала, всюди я знайду мойого Отця, мойого Бога."

Що дасть нам силу перемагати противності життя, хоронити себе від гріха, охоче виконувати добрі діла? От що: Віра наша, віра, що Бог є всюди приявний, що Бог усе знає.

* * *

1. Катехизм питається: Де є Бог? І коротко відповідає отак: "Бог є всюди; на небі, на землі й на кожному місці."

Це природний закон, що ніяка створена істота не може бути в тім самім часі на двох місцях, тільки Бог, що в однім і тім самім часі є всюди приявний, заповняє все своєю істотою. Одначе неможна собі представити, наче б Бог була якась величезна постать, що сягала б від неба до землі. Ні, бо в Бога тіла нема, бо Він Дух і тому не займає простору. Як моя душа ціла в моїм оці, як вона ціла в моїй руці, а не так, щоб частина душі моєї була в мойому оці, частина в руці, так і Бог приявний цілий на небі, на землі й на кожному місці. Як горіюча свічка наповняє кімнату, як жара сонішна розливається по цілій землі, так і Бог наповняє небо й землю, Його приявність розтягається на ввесь світ. Є Він на небі, й тому ангели й святі бачуть Його лицем в лице й тому всі ті мешканці неба такі щасливі.— Є Він на долі, на землі, управляє світом; чи ми спимо, чи чуваємо, чи працюємо, чи молимось, Бог є з нами в кожній хвилині нашого життя. Як каже св. Павло: "В Нім ми є, рухаємось і живемо." Як птаха, де б він і не полетів, огортає повітря довкола, так Бог є довкола нас. Ту всюдиприявність Божу прекрасно оспівав псальмопівець: "Куди втечу від Духа Твого? Й куди зайду від Твойого лиця? Коли б я зніся на небо, то Ти там є; а коли б я зійшов у пекло, Ти там приявний. А коли б я взяв вранці крила та замешкав на границях моря, то й там досягнула б мене рука Твоя й правиця Твоя держала б мене."

Тому, що Бог всюди приявний, тому Він бачить Твої діла, наче б нікого не було на світі, тільки ти сам. Коли ти робив зло, й ближні твої схопили тебе, ти сказав: "злодії мене." Чи не було б бувало ліпше й більше по християнськи, як би ти був сказав: "Не зролю того, бо Бог мене бачить." О, як би всі люди знали твої гріхи, тільки Бог ні, то з тобою не було б так зле, як коли б ніхто з людей їх не знав, а Бог сам знав. Ти знаєш подію про побожну жінку Сузанну, що про неї говорить святе Письмо в Старому Завіті? Сузанну розпусники намавляли до гріха; та вона відповіла: Бог то бачить, і радше вибрала вмерти, ніж зізволити на поганий гріх. Коли в наших часах люди так безлично й без стиду грішать, то тому, що не зважають на Бога, не думають про Нього, а тим часом Бог з них не спускає свого ока. Святий Августин дає тобі раду, що цінніша від золота: "Коли хочеш грішити, знайди собі таке місце, де тебе Бог не побачить."

В вірі, що Бог є всюди приявний, ми черпаємо силу, щоб хоронитись неустанно від гріха, й охоту, робити добрі діла.

Коли Ісус прийшов до їхньої хати, то Марія й Марта не знали, до чого наперед братись. Марта пекла, варила й смажила, а Марія сіла при ногах Ісуса й говорили з Ним. Так на Них поділала приявність Ісуса! А нас не мало б заохотити до добрих діл, коли ми пильно думаємо про те, що Боже око на нас неустанно звернене й глядить на наші добрі діла? Він не забуде склянки холодної води, що ти подав спрагненому, не забуде кусника хліба, що ти подарував голодному. Глупий той, що перед кожним своїм добрим ділом на ввесь світ трубить, щоб люди його виділи й величали. Чи не мудріший християнин, що скрито робить добрі діла, бо знає, що їх бачить Небесний Отець і Його уподобання є для нього більшою радістю, ніж слава цілого світу? Тому Христос Спаситель дав нам ту раду: "Нехай не знає твоя ліва рука, що робить права."

2. Беру в руки календар, переглядаю його, й аж диво мене бере, коли бачу, як учені наперед можуть обрахувати точно, як через цілий рік і о якій годині сонішко щодня сходить і заходить. Наперед знають, коли буде затьміння сонця або місяця, коли появиться на небі якась комета, або збудеться якась подія... А як би ми тих учених запитались, кілько звізд на небі, чи на тих звіздах люди живуть, чи там є звірята, тоді вони змішаються й не знають, що сказати.

Але може ангели знають більш від земських людей? Запитаймось нашого ангели Хоронителя, як довго будемо жити, як довго триватиме цей світ, а той покірний дух визнає, що тільки Бог може це знати, як Ісус учив, що ні один волосок не впаде нам з голови без відома небесного

нашого Отця. Тільки Він знає всі тайни сонішка, місяця, звізд, знає, кілько ангелів на небі, кілько душ терпить в огні чистилища, кілько проклятих в пеклі. Він знає, що діється в багацьких палатах і бідних кучах, знає, що в цій хвилині робить кожний чоловік, знає й найтайніші думки людей, знає, яка доля жде кожного з нас, докіль житимемо, хто з нас пропаде на віки. Божу всевідучість мож порівняти до зеркала, в якому можна нараз бачити минуле, теперішне й майбутнє.

Світські суди нераз примушені здержати цілий процес, бо не можуть знайти злочинця, або злочин деколи зовсім не вийде на яв, так хитро й підступно його виконано. Але Богові не треба свідків, нетреба слідства. В тім менті, як тільки злочинець постановив виконати злочин, Бог той гріх побачив. Нема порушення людського серця, нема болю ні радости, про які Бог би не знав.

Тому, хоч деколи злочини остаються скритими, нехай то нікого не заохочує до подібних злочинів, бо Бог все знає. Тому, що й справедливі нераз дізнають терпінь, нехай не бунтуються, бо Бог про те знає. Коли Есау вигнав з батьківського дому патріярха Якова, й він першу ніч мусів ночувати на чужині, під голим небом, то в сні зявився йому Бог і сказав: "Я буду твоїм охоронцем, де тільки ти підеш." Ті потішаючі слова звернені й до нас, записані для нас усіх. Коли тобі прийдеться йти з дому далеко в чужину, або мусиш іти далеко в світ до роботи, й коли тяжка буде твоя доля, то хрест твій поможе тобі зносити думка, що Бог бачить, знає твою незавидну долю. За те Він заплатить терпеливій душі. Певним прикладом на те є подія з бідним Лазаром: На вулицях, на порогах домів ночував, їсти не мав, жив з милостині, до того мучила його недуга аж смерть зділала кінець його стражданням, й тоді ангели того бідного жебрака занесли до раю, до небесного царства.

* * *

Тож не впадай на дусі. Бог про нікого не забуває й про тебе не забуде. Він всюдиприявний, Він усе знає, Він при тобі буде й в останню годину твого життя й заговорить до тебе: "Не лякайсь, я поконав світ і ти поконуй його своїми терпіннями; стережись злого й твори добро, й я буду тобі в житті потіхою а по смерті вічною нагородою.

ПРО ВЕЛИКОДНЮ СПОВІДЬ І ВЕЛИКОДНЕ ПРИЧАСТЯ

Ти, дорогий читачу, певно чув про славного пророка Ілію. Наш нарід того святого пророка дуже почитає і колись по наших християнських хатах можна нераз було бачити образ: Коні, що летять у повітря запряжені в вогнянний віз, а на возі сидить поважний старець. Це образ, що представляє, як Бог взяв того святого пророка Ілію живим на вогнянім возі до себе.

Той пророк визначався, як усі пророки, тим, що не боявся багатих і могучих цього світу, а сміло голосив їм Божі правди й картав за їхні гріхи. Між тими, що зненавиділи того святого пророка, була тогочасна жидівська королева Єзавеля. Вона постановила його вбити. Переслідуваний пророк на Божий приказ перед нею втікав і одного разу, ввесь виснажений через довгу подорож, впав до землі й заснув глибоким сном. Зо сна пробудив його Божий Ангел оцими словами: "Вставай і їж." Ілія розплющив очі й побачив перед собою буханець хліба й збанок води. Він зїв той хліб, запив водою й так наївшись через 40 днів і 40 ночей ішов аж до хори Хорев.

Ми, християни, також маємо перейти довгий шлях до Батьківщини вічного щастя й той шлях повний горя й небезпек. Нам також наш Небесний Отець зіслав з неба такий дивний хліб, що при його помочі ми можемо дістатись до гори нашого вічного блаженства. Той хліб приніс нам не ангел, а сам Божий Син нам його зладив. Той хліб, той напиток, це Тіло й Кров Ісуса Христа, що ми споживаємо при святому Причастію. І Господь приказав нам приймати Його Тіло й Кров, кажучи: "Якщо не будете їсти мого Тіла й пити моєї Крови, не будете мати в собі життя."

Ісус, правда, приказав, щоб ми приступали до святого Причастя, але не означив, коли й кільки разів треба причащатись. Він це оставив своїй Церкві, даючи їй власть приказувати вірним, а Церква Христова, Католицька видала закон: "Хоч раз у рік, коло Великодня, спбвідатись і причащатись." Той закон вона видала з волі Ісуса Христа й навіть некатолики того закона придержуються.

Тільки між католиками й многими некатоликами є велична ріжниця, коли йдуть до Причастя. Коли вони йдуть до Причастя, тоді вони беруть і споживають звичайний хліб, бо нема в них правдивих священиків, що можуть перемінювати хліб в Тіло Ісуса й вино в Його кров. В них нема правдивої Служби Божої й тому й не можуть приймати Тіла й Крови Ісуса Христа. Так воно є з многими так званими священиками незалежних православних церквей. В них бувають неправдиві епископи, що не є висвячені через правдивих епископів і тому вони не можуть висвятити ніякого священика, що міг би перемінити хліб і вино в Тіло й Кров Ісуса Христа. У них в церквах правлять, як і в нас ніби, але то так тільки виглядає, що вони відправляють Службу Божу, але в дійсності там нема ніякої Служби Божої, бо вони не можуть перемінити хліба й вина в Тіло й Кров Ісуса Христа, як це зробив Ісус, як це зробили Апостоли, котрим Ісус дав до того власть, як це робили й роблять дотепер правдиві Епископи, наслідники Апостолів. Деякі православні то розуміють і домагаються, щоб таких православних священиків пересвятити через правдивого Епископа, бо йнакше в них нема ніколи правдивої Служби Божої.

В нас, християн-католиків є правдиві священики, що через висвячення від правдивого Епископа дістали власть перемінювати хліб і вино в Тіло й Кров Ісуса Христа, й коли ми йдемо до них до Причастя, то приймаємо правдиве Тіло й правдиву Кров Ісуса Христа. Тому Церква свята вимагає, щоб ми приступали до святого Причастя з очищеним і справедливим серцем, як того вимагав вже св. Апостол Павло: "Нехай чоловік наперід випробує себе й тоді хай їсть з того Хліба."

Таким чином церковна заповідь про Причастя містить в собі дві заповіді: Висповідатись і запричащатись в Великодній час. Тому й ми тут говоритимемо насамперід про те, що хоч раз в рік треба висповідатись і коло Великодня запричащатись.

* * *

1. Це Божий закон, що хто після хрещення згрішив тяжко, мусить висповідатись.— Ісус Христос рішуче заявляє, що ніякий грішник не в силі спастись без тайни покаяння.

За часів Ісуса Христа стояла в Єрусалимі при певній вулиці стара, напів зруйнована вежа. Цілий день до неї приходили товпи людей. Одного разу та вежа завалилась й поховала під собою вісімнадцять людей. Ісус про ту подію згадав, висказав своє спочуття з забитими й додав, що справедливий Бог допускає такі нещастя для науки людей. Вчіться на чужій шкоді, бо якщо не будете каятись, всі подібно загинете.

Та тота наука не помогла, даремне Ісус дав свій приказ, остиглі християни занедбували святу тайну покаяння, щораз рідше сповідались, й нарешті Церква на Соборі в Римі року 1215 видала оцей закон: "Всі вірні обох полів мають хоч раз на рік висповідатись і коло Великодня запричащатись, інакше будуть виключені з церкви й після смерти не дістануть церковного похорону."

В тім законі не є означено, коли маємо сповідатись, тільки є сказано, що хоч раз в році треба висповідатись. Загально тепер так роблять, що ту сповідь вірні відбувають перед Великоднем Причастям, раз тому, що в стані тяжкого гріха й так невільно було б піти до Причастя, й потім і тому, що торжество Господнього Воскресення вспоминає нас, щоб ми також жили відновленим життям, бо йнакше не було б в нас ні права, ні причини тішитись з Воскресення Ісусового, якщо ми не встанемо з гроба наших гріхів.

Обовязок висповідатись хоч раз у рік, це наче податок душі, так що ти остаєш довжником, якщо ти це занедбав. И як не відпустять тобі податку, коли ти не заплатив але й по роках від тебе вимагають, так Церква сповіді тобі не подарує. Тому, хоч би ти й 12 раз у рік сповідався, але недобре, то через те ти не задоволив церковної заповіді, бо твої сповіді були не сповіді, а святокрадства. Тільки один Бог міг би сказати, чи проти тієї заповіді люди більш грішать через занедбування сповіді, чи через святокрадські сповіді. Коли хто дуже добре знає, що кожний раз, як зайде до якогось дому, або як зійдесь з якоюсь особою, то тяжко грішить, а все ж і не думає про те, щоб не йти до того дому або розійтись з тою особою, то хоч би й сповідався, то його сповідь буде тільки святокрадством. Коли хто сам боїться сказати якийсь свій поганий гріх, й навіть на сповіді той гріх промовчує, хоч про нього добре знає, або навіть на запит сповідника заперечує його, то такий не сповідається, а допускається святокрадства. Сповідатись і навіть не думати поправитись, то також святокрадство. Не тільки немож заховати тієї заповіді через святокрадську сповідь, але через неї християнин ломить тоту заповідь, свідомо обтяжує душу святокрадством і так до

своїх гріхів додав два нові. Мов гниючого трупа носить він з собою свої гріхи. Не буде мати спокою, ні спочинку, доки не впаде навколішки при сповідальниці й не визнасть усіх, навіть найтайніших своїх гріхів. Спішім отже під Хрест Христовий в сповіді, хай Кров Спасителя змочить нашу душу й обмиє її з наших старих гріхів, й не тільки очистімся з минулих гріхів, але хоронімся від нових.

Колись було так, що тільки той сповнив великодню сповідь, хто виконав її в священика в своїй парохії. Та було нераз так, що деякі так стидались іти до сповіді до священика, якого добре знали, що радше оставались без сповіді. Тому Церква дозволила, щоб можна сповідатись великодню сповідь у якогобудь католицького священика. Одначе й тепер добре є, коли ту сповідь виконають у свого священика в своїй парохії, бо добрий пастир знає свої овечки й овечки його знать, як каже Ісус Христос.

2. Одного разу я читав цікавий приклад про королеву Артемісію. Коли її муж, Мавзолей, помер, то дала йому поставити чудовий нагробник, що люди здалеку приходили дивитись на нього, й від того тепер усі величаві нагробники називають мавзолеями. Але для тієї королевої те не було досить. Кажуть, що вона приказала спалити кости свого чоловіка й з їх попелу щоденно домішувала до своєї їди, щоб так її муж мов ожив в її жилах та продовжав в ній жити. Вона чулась щасливою, що знайшла цей спосіб.— Але як щасливішим можеш бути ти, християнська душе: ти не мертвий порох з тіла Ісусового, але самого живого Ісуса споживаєш в святім Причастю. Не дивуйсь, що святі, коли роздумували про те дивне таїнство, то з захватом говорили, що й з другого світу любили б повернути, коби тільки могли прийняти Тіло й Кров Господа Ісуса Христа. Давні християни, коли тільки були на Службі Божій, то кожний раз причащались. Доперва тоді, коли любов християн остигла, треба було, щоб Церква гострим законом приказала хоч раз у рік коло Великодня причащатись. Неодин зимний християнин і раз у рік не хоче приступити до святого Причастя. Що за дивна байдужність, що за жалюгідна сліпота. Чи людство вже таке щасливе, що й Ісуса вже не потребує? Або той корм, та гостина Ісусова вже не тішиться твоєї душі, так вона затопле на в маєтках, або в багні тілесних розкошів, або так запорпана в фарму?

Хто вірить в Пресвяту Тайну Евхаристії, хто хоче Богу приподобатись, кому святим закон Церкви, той піде до

Векоднього Причастя. А якщо тяжкі гріхи тебе не допускають до святого Причастя, намагайсь чим скоріш усунути ту перешкоду. Не сміє йти до Причастя злодій, доки не віддасть краденого добра, коли годен,— не сміє йти до Причастя той, що живе з другою особою в тяжких гріхах, доки тієї особи не покине, зараз таки по можності,— не сміють іти до Причастя ті, що мають ненависть в серцю й не хочуть помиритись. Коли Мойсей ішов до горіючого корча, то почув голос, що закликав: "Не приступай ближче." В горіючім корчі був Бог. З Пресвятої Тайни Евхаристії Ісус також кличе до грішника: "Не приступай сюди." Не важся приступити, грішний чоловіче, бо тут приявний той Ісус, що понижений, народився в стаєнці, й був розпятий між двома розбійниками. Не важся приступити ти, нечистий грішнику, бо тут приявний чистий Ісус, що за Матір вибрав собі Пречисту Діву. Не важся приступити, ти обжирнику й піяку, бо тут присутний Ісус, що 40 днів постив й мусів пити жовч і оцет. Не важся приступити, доки не очистишся з гріха. Як Марія Магдалина кинулась до ніг Ісусових й оплакувала свої гріхи, так і ти, грішний християнине, падь до ніг слуги Ісусового, жалуй за свої гріхи. Твої покаянні сльози змішаються з кровю Ісуса Христа й очистять твою душу з усякого гріху.

Церква свята приказала щороку йти до Причастя в Великодний час, бо в той час Ісус установив ту Святу Тайну. Тому Великодне Причастя, це радісна гостина, яку батько-господар справляє зо своїми дітьми з нагоди радісної події. Тому старайся, щоб іти до Великодного Причастя йти в своїм домі, значить, в своїй парохії, хоч ти може сповідавсь в іншого священика, не вдома й так сповниш закон: "Хоч раз у рік в Великодний час запричащатись."

Ні за які скарби світу, ні для нічиєї вподоби не годиться робити щось злого; але нераз треба навіть добре діло залишити, чи замінити на лучше, задля добра й потреби ближнього. Бо таким чином доброго діла не збавляється, але замінюється його на лучше. (Наслідування, 1. кн., гл. 15).

* * *

Богато ділає той, хто діло робить добре. А добре робить той, хдо більше служить громаді, ніж своїй власній волі. (Наслідування, 1. кн., гл. 15).

СМЕРТЬ

Чи для чоловіка, що вмер, все скінчилось через смерть? Є такі, що навіть не почервоніють зо стиду й не вагаються сказати: так. По їхній думці між ними, їхньою собакою й їхнім котом тільки та ріжниця, що в них не та сама барва, не однака скіра, й що неоднако ходять.

Це глибока покора. Та хоча й як ми шануємо й подивляємо чесноту покори, то все ж ми мусимо признатись, що в нас більш гордости, як у таких людей, бо ми твердимо, що між тими звірятами й людьми є далеко більша й глибша різниця.

Тож у чім є тота ріжниця?

Та в тім, що в чоловіка душа, що має силу роздумувати, бажати й любити та ділати свобідно; душа, що Бог її створив на свій власний образ, і що в слід за тим **безсмертна.**

ДУХ, це істота, що ми її не можемо бачити очима, ні чути своїми ухами, доторкати своїми руками; одним словом, це істота, що її неможе схопити тілесними змислами, що може її пізнати тільки при помочі розуму.

Наша ДУША, це сама така істота, це чистий дух, злучений з нашим тілом, яке є матеріяльне. Тіло, це та груба й матеріяльна частина нас самих, що мусить вмерти, але душа, духова й істотна частина нас самих, не підлягає смерті. В тім самім менті, як вона покине своє тіло, мов свій одяг, душа являється перед Богом. Якщо вона була свята й вірна, та любила Бога й служила Йому, вона дістане Його благословення й колись напевно дістанесь в небо, вічне блаженство. А навпаки, якщо вона занедбувала служити Богу та сповняти ті обовязки, що їх мала сповняти, то на віки буде каратись в пеклі, назавжди проклята й осуджена.

Зпоміж усіх сотворінь Божих, тільки люди й ангели дістали безсмертного духа.

Ангел, це чистий дух, незлучений з тілом. Чоловік, це дух одягнений в тіло—тісно злучений з тілом. Звірина, це тіло без розумної, свобідної й безсмертної душі.

Тому сказати: "Як умру, то в мене ВСЬО вмре," це не тільки сказати фальш, але в додатку це те саме, що сказати: "я ніщо більш, тільки німина без розуму, як мій кінь або пес. Я навіть нижче стою від многих звірят, бо мій

пес дальше видить, скоріш бігає й менш потребує, ніж я. Мій кіт може бачити в ночі, може вилізти туди, де я не потраплю, потрапить обійтись без многих речей, що мені щодня потрібні. Мій канарок не зазнає страждань, не журиться й не турбується, завжди вдоволений та співає собі, й тому я звірина, що менш варта від других, звірина найнещасливша."

Коли тобі любо так говорити, говори собі так, коли можеш, то й думай собі так, коли хочеш, але ми, я й мільйони таких, як ми, принаймні ту претенсію маємо, що ми не звірята а Л Ю Д И .

Матеріялісти, то значить такі люди, що твердять, що нема нічого на світі, тільки те, що мож змислами тіла спізнати, й кажуть, що нема Бога ні душі, розумують фальшиво, й твердять щось таке, що безосновне, чого ум ніяк не може приймити, й чого ніхто ніколи не міг й не зможе доказати. Вони неправду говорять собі самим і в собі самих відчувають, що неправдою є то, що вони кажуть. Це є так дуже правдиве, що в лячний момент смерти, коли ввесь обман зникне, коли чоловік стане між життям, що йому швидко вихоплюється, та вічністю, що його має обгорнути, чоловік такий перший раз ясно бачить ПРАВДУ, після якої буде суджений. ТОДІ все йому виглядає йнакше; ТОДІ він благає милосердя, просить прощення Бога, кличе священика, визнає свої гріхи й благає тих, що стоять коло нього, щоб вони не жили, як він жив, щоб не йшли за його прикладом.

Коли люди деколи хулять релігію, й кажуть, що нема Бога, ні безсмертної душі, то вони так роблять не тому, що розумно думають, а під впливом пристрасти або упередження. Злі впливи, що ділають в їхньому нутрі, заплутують їхній ум і доводять до того, що вони фальшиво розумують, мов заражені скаженіною.

Тож жиймо, як розумні істоти призначені до вічного життя, в якому бачитимемо Бога й посідати його на віки. Приготовляймось до нашого великого призначення чистим, святим, християнським життям. Навчімся пожертвувати приємність, щоб сповнити обовязок, сповняти все, що справедливе й бути готовими явитись перед Богом.

Тільки тоді зможемо бути добрими й щасливими на землі, й ДОСКОНАЛИМИ й щасливими в життю, що ніколи не скінчиться.

ХРЕБЕТ ТВІЙ–АЛЕ НАГАЙКА МОЯ!

Вибираючись походом на Москву, французький цісар Наполеон був уже досягнув, здається, найвищого вершка гордости. Він не тільки думав підбити московське царство й усі інші краї Европи, але ще й на Азію хотів накинутись, щоб загарбати далекі й багаті Індії.

Засліплений невимовною пихою, очарований своїми велетенськими успіхами, він приказав вибити пропам'ятну медалю, що мала на собі виразний напис: "Небо Твоє— але земля моя!" Цим блюзнірським словом гордий завойовник хотів сказати, що він Господу Богу полишає тільки небо, а землю всю хоче підбити під свою кормигу.

Знаємо одначе з історії, що ті божевільні пляни ні трохи не сповнились. Невдатна московська кампанія стала початком Наполеонової руїни й загибелі.

Тоді один із московських ґенералів казав вибити другу, але зовсім інакшу пропам'ятну медалю: з одного боку на тій медалі видно було якусь руку, що таємниче висунувшись із-поза хмар, з усієї сили била Наполеона нагайкою по плечах. А на другому боці на медалі виписано було великими літерами: "Хребет твій — але нагайка моя!"

І справді: небавом потім щастя зовсім покинуло Наполеона. Прийшов час, і всі европейські держави, що їх він позавойовував, дочекались волі й самостійности, а його самого, як небезпечного хижака, англійський уряд велів арештувати й вивезти на маленький островець святої Олени, що серед атлянтійського океану.

Доживаючи свого віку в неволі, цісар-вязень мав прекрасну нагоду вже на цім світі переконатись у правдивості євангельського слова: "Той, хто пнеться вгору, буде принижений, а хто принизиться й упокориться, буде прославлений." (Мат. 23, 12).

Не біймося в нашім житті ділати отверто і після наших переконань. Так поступаючи завсігди зискаємо перед Богом, а перед людьми нічого не стратимо!

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копиківський, ЧНІ.

Розділ 5.

(Продовження)

4. Св. Павло звертає увагу на хвилю, в якій Ісус установив Тайну Пресв. Евхаристії: дар Своєї любови; дар вищий усіх дарів, які може нам дати Всемогучий Бог, говорить св. Климентій; дар так дорогий, що Всемогучий Бог не міг нам дати нічого більше, додає св. Августин. Св. Павло так говорить: "Господь Ісус в нощ, в нюже предан биваше, прієм хліб і благодарив преломи і рече: пріимите ядіте, сіе єсть тіло моє, еже за ви ломимое": Господь Ісус в ту ніч, котрої був виданий, взяв хліб і віддавши хвалу, переломив і сказав: Прийміть і їджте, це є моє тіло, що за вас буде видане. (І. Кор. II. 23).—В ту ніч, коли люди приготовлялися зловити Ісуса, щоб Його завести на муки і смерть, наш Божественний Спаситель думав віддатися Сам людям в Найсв. Тайні Евхаристії, а це тому, щоб їм обявити всю велич Своєї любови, що не зменшилася на вид так страшних зневаг, які Йому приготовлювано, а була в тій хвилі навіть живіша і благородніша як ніколи перед тим.— Ах, Господи, повний любови! Як міг Ти полюбити людий до тої міри, що зволив позістати з ними на землі, щоб бути їх поживою, коли вони Тебе переслідували й наставали на Твоє життя та оказалися такими невдячними?

Застановімся над тим великим бажанням, яке Спаситель наш мав через ціле життя Своє, щоб дожити тої ночи, в якій постановив лишити нам цю так цінну запоруку Своєї любови: в хвилі установлення цеї непонятої Тайни Він сказав: "Желанієм возжеліх сію пасху ясти з вами": Дуже бажав я їсти з вами цю пасху. (Лука 22. 15). Є це слова, якими обявив Своє гаряче бажання злучитися з нами у св. Причастю й це з великої любови до нас. "Ці слова є вираженням гарячої Його любови," говорить св. Лаврентій. Таке бажання має Ісус Христос ще до нині, до кожної душі, що щиро Його любить. Одного дня сказав Він до св. Мехтильди: "Щоб виссати мід з квітів, пчоли не кидаються на них з такою ревністю, з якою я вступаю до Твоєї душі, коли бажаєш приняти мене у св. Причастю."

Найлюбіший Приятелю моєї душі! Після таких доказів не можеш вже дати інших більше переконливих що до Твоєї любови. Дякую Тобі, що єси так добрий для мене! Мій Ісусе, потягни мене цілком до Себе! Вчини, щоб від тепер я Тебе любив всею силою мого серця. Нехай інші вдоволяються любити Тебе на стільки, щоб Тебе не ображати тяжко; Ти і з того є задоволений, я це знаю. Але я не буду задоволений, доки не буду Тебе любити зо всіх моїх сил, більше як приятеля, більше як брата, вітця або матір. І де зможу найти коли приятеля, брата, вітця, матір, щоб мене любили так, як Ти мене полюбив, Ти мій Сотворитель, мій Відкупитель і мій Бог, що не вдоволений, що пожертвував свою Кров і своє Життя, а ще віддаєш Себе Самого мені в цій Тайні Любови? Мій Ісусе, люблю Тебе, люблю Тебе з цілого мого серця. Люблю Тебе більше як себе самого. Поможи мені, щоб я Тебе любив понад усе! Дорогий і добрий мій Ісусе, дуже прошу Тебе о те!

5. Після св. Вернарда Бог длятого нас любить, щоб і ми Його любили. Наш Спаситель також сам заявив, що Він прийшов на землю, щоб нас потягнути до своєї любови. "Огня придох воврещи на землю": Я прийшов огонь кинути на землю. (Лу. 12. 49,. — Якоюж то святою любовю запалює Ісус душі в своїй Пресв. Тайні Евхаристії! Після слів отця Франца Олімпіо, театинця, нічо не може так запалити наші серця любовю до найвищого Добра, як св. Причастіє. Гезихій дав Ісусові перебуваючому в цій Тайні Пресв. Евхаристії імя "Божого огня." А св. Катерина Сієненська бачила раз в руках одного священика,по освяченні св. дарів, Ісуса-Агнця в виді розпаленого огнища любови; вона дивувалася, чому цілий світ не загорів тою любовю. Говорить св. Григорій Ніссейський, що кивот є властиво цим таїнственним винним складом, де душа упивається святим вином любови свого Господа і забуваючи про землю ціла горить святою й чудною любовю: "Введите мя в дом віна, вчините во мні любов: утвердите мя в миріх, положите мя в яблоціх: яко уявлена єсм любовю аз": Впровадьте мене до складу вина. Прошийте мене стрілами любови. Піддержіть мене квітами, наситіть мене овочами, бо слабну з любови. (Пісень 2. 4).

О Любове мого серця, Ісусе утаєний в найсвятішій Тайні Евхаристії! Коби я міг постійно думати про Тебе, а забути про все інше. Коби я міг любити Тебе, Тебе одного, любити безнастанно й без застереження! Мій Ісусе, Ти так довго стукав до мого серця, що вкінці туди Ти увійшов, так я сподіюся. А коли Ти туди ввійшов, вижени з нього, прошу Тебе, всі чувства, що не відносяться до Тебе. Будь моїм Паном, щоб я міг сказати від тепер в цілій правді з пророком: "Что бо мні єсть на небеси? І от тебе что восхотіх на земли? І зчезе серце моє і плоть моя: Боже сердца моєго, і часть моя Боже во вік": Що я маю в небі? Або чого хотів я на землі кромі Тебе? Буде знищене серце моє і тіло моє: Боже серця мого і часте моя, Боже, во віки. (Пс. 72, 25). — Так, мій Боже! Чого можу бажати як не Тебе і на цій землі і навіть у небі? Ти є й будеш завжди одиноким Паном мого серця і моєї волі. Ти один будеш одиноким моїм наслідством, одиноким моїм багацтвом, в цім житті і в вічності.

6. "І почерпите воду со веселієм от істочник спасенія: І речеши в день оний: хвалите Господа, воспойте імя Єго— возвістите во язиціх славная Єго": Будете черпати воду з радістю з жерел спасення і скажете в той день: хваліть Господа і взивайте імя Його: голосіть між народами Його чудесні діла — діла любови, щоб зискати серця людей. (Ісая 12. 3).

Направду, чого то не видумала любов Ісуса, щоб нас наклонити любити Його! Прибитий до хреста відкрив нам у своїх ранах жерела так обильних ласк, що спливають на тих, хто просить о них з довірям. І не вдоволений тим, Він нам віддав Сам Себе в цій Найсвятішій Тайні Евхаристії, цілковито, з Душею, з Тілом, з Божеством Своїм!

Св. Іван Золотоустий кличе: Чоловіче, чому ти такий скупий, Дячого тільки частину своєї любови віддаєш Богові, що ввесь віддався тобі без застережень? "Ввесь Себе тоді віддав, нічого Собі не лишив."— У Пресв. Евхаристії Ісус-Бог віддав все, чим є і все, що має,— говорить Ангельський Учитель. А св. Бонавентура додає: Цей незміримий Бог, якого всесвіт не може обняти, стається нашим вязнем, коли принимаємо Його до нашого серця у св. Причастю.— Св. Вернард розважаючи той надмір любови кликав в унесенні: Мій Ісус, мій Ісус став нерозлученим гостем мого серця! І тому, що мій Бог зволив віддатися мені цілком з любови до мене, є слушною річчю, щоб я посвятився Йому, Йому служити і Його любити!

Дорогий мій Ісусе! Скажи мені: що можеш ще винайти, щоб зєднати Собі мою любов? Чи після того всього, що Ти вчинив для мене, можу я бути невдячним і обоятним до Тебе? Господи, не позволь на те, не позволь! Ти

сказав, що хтобудь споживає Твоє Боже Тіло у св. Причастю, буде жити у Твоїй ласці. Ти позволяєш мені також принимати Тебе у св. Причастю. Вчини отже, щоб моя душа жила завсігди правдивим життям Твоєї ласки. О моя найвища Доброто! Я жалую, що в минувшині я погордив Тобою. Дякую Тобі, що Ти дав мені ще час оплакувати мої гріхи, час любити Тебе, як довго жию ще на землі. Відтепер через решту мого життя хочу віддати Тобі всі мої чувства і хочу старатися зо всіх моїх сил подобатися Тобі у всім. Поможи мені, мій Ісусе, не опускай мене! Спаси мене через Свої заслуги! Хочу Тебе любити тепер і в вічності!— Маріє, моя Мати, поможи мені й хорони мене!

ХРИСТОС І СВЯТИЙ ПЕТРО
(Легенда)

Ісус Христос зо святим Петром ходили разом по світі та робили людям багато добра й давали поміч у всяких пригодах.

Раз якось у вечері прийшли вони в одне село й застукали в двері найбагатшої хати.

"Ми подорожні люди, прийміть нас на ніч!"

Але жінка закликала до них сердито:

"Таких не приймаю! Шукайте собі місця деінде!"

От, і пішли вони далі, й постукали в двері бідної хатини.

"Чи не моглиб ми тут у вас заночувати?"— спитався святий Петро.

Жінка погодилась відразу. Вона хутко зварила їм добру вечерю, принесла в хату соломи, та й узялась стелити постіль. А що бідна не мала для них чистого простирала, то витягнула зо скрині кусень звичайного, ще не вибіленого полотна, та й постелила їм на соломі.

А другого дня вранці, як тільки стало світати, наші святі подорожні прокинулись зо сну, встали, зодягнулись і стали ладитись у дальшу дорогу.

"Якої заплати бажаєш собі, добра жінко, за те, що нас, подорожніх, так щиро прийняла?"— спитав її Христос.

"Поблагословіть мені моє діло, щоб гарно робилося й добре скінчилося!"— відповіла жінка.

Подорожні відійшли, а жінка взялася застелювати постіль. Винесла з хати солому, та стала звивати полотно.

Звиває вона, звиває те полотно, сонце тимчасом вже геть високо підійшло, а вона все ще звиває та й звиває. І що скрутить один

звій, то ножицями відтинає його, й звиває далі. До вечора мала вона вже тих звоїв повнісіньку хату аж під саму стелю.

Саме тоді зайшла до неї сусідка багачка, й побачивши в бідної жінки стільки полотна, вона аж ахнула з превеликого дива.

Бідна вдовиця росказала їй усе по правді, як було. Почувши це багачка, стала сердитись таки на себе саму, що таких подорожніх відігнала від своєї хати; і така взяла її лють, що вона свій власний язик покусала зубами аж до крови.

"Ах, коли б вони ще раз у наше село зайшли, ті подорожні! Вже я їх від своєї хати не віджену, а прийму на ніч гостинно" —так подумала вона собі.

І дивне диво: бажання захланної багачки сповнилося.

Незабаром знову з'явилися Христос і святий Петро в селі, та й стали проситися на ніч.

"З дорогої душі прийму вас, мої любі гостенькі!"— закликала вже тим разом багачка.

Вона хутко нанесла їм у хату багато свіжої соломи, застелила біленьким простиралом, і погостила смачною вечерею.

Повставали вранці наші подорожні, зібралися, а Христос на відхідньому спитав:

"Якої плати бажаєш собі, жінко, за те, що переночувала нас бідних, натомлених?"

"Ніякої плати не треба мені від вас"— каже багачка—"тільки зробіть мені так, щоб ту роботу, що за неї візьмуся сьогодні зранку, робила я аж до самого вечора."

Святі подорожні відійшли, а багачка, почувши голод, кинулась варити обід, і навіть хати не позамітала та не прибрала.

Варить вона в кухні той нещасний обід та й варить, і що присуне який горщик, то зараз таки знов відсуває, все щось мішає, щось приправляє, й сама вже не знає, що робить. Вже от і полудне, а вона все ще обіду не зварила. Варить бідна до самого вечора. І замість обіду зварила вечерю.

Жалувала захланна багачка, що замість варити той нещасний обід, не взялась робити якусь іншу роботу, але дарма—пропало!

МАЛА МІСІОНАРКА

Діялось це в Італії.

На краю одного ліса стояла маленька капличка, а в ній був гарний образ Божої Матінки.

До тої каплички приходила щодня мала сирітка Беатріче, щоб свіжими квітами прикрасити образ Пречистої Діви, яку дуже лю-

била—щоб помолитися перед ним щиро. Марія, Божа Мати, була для неї одинокою й найліпшою Матірю, до Неї прибігала вона в кожній потребі.

Коли одного вечора молилася в капличці, став нараз коло неї Кароль Бенроні, провідник банди опришків, що були пострахом для цілої околиці.

—Чи чула ти коли про Бенронія?— запитав диким голосом, хотячи для жарту настрашити малу дівчинку.

Дівчинка перелякалась і сказала з простотою:

—Хтож би про нього не знав?— Нераз я думала про його злі діла й зо страху не могла заснути. Але я завсіди молилася за нього до Божої Матінки, щоб він навернувся.

—Мовчи!— закричав опришок.— То я є тим Бенронієм. Можу тебе задушити і здоптати кожної хвилі, як хробака.

—О, ти того не зробиш, Каролю!— відповіла дівчинка.— Я знаю, що не зробиш кривди бідній сироті, бо прецінь і ти вже не маєш мами—правда?

А по хвилі дівчинка додала ще, лагідним, благальним голосом:

—Знаєш що? Уклякни коло мене, помолимося разом до нашої спільної Матері. Я ще не молилася разом з ким іншим.

Сказала, уклякнула й гаряче, побожно почала проказувати: "Згадай Всемилостива Діво Маріе, що від віків нечувано, щоб був Тобою опущений, хто прибігає до Тебе."

Коли скінчила молитовку, побачила як опришок клячав і плакав.

Нагло Бенроні зірвався, вирвав з рук дитини хрестик і зник у гущавині ліса.

* * *

Минуло богато років.

Мала Беатріче була вже монахинею, сестрою Беатріче, в однім монастирі. Дуже здивувалася, коли одного разу покликали її до розмовниці.

Не могла повірити своїм очам. Перед нею стояв монах, в якім пізнала давного опришка Бенронія.

А він виняв хрестик і подаючи його монахині, сказав:

—Кароль Бенроні його тобі забрав, а отець Франц віддає назад.

Хвильку задумався, а потім прошептав крізь сльози:

—Нехай тебе благословить Бог і Божа Матінка. Ти мене спасла.

І відійшов.

* * *

Так то молода дівчинка молилася що вечір за душу опришка й випросила його навернення.

"ПОВОЛИ, НЕ СПІШІТЬСЯ!"

"Поволи, діти, не спішіться!"

Цими словами відізвався Михайло Степаненко до двох малих хлопців, що по скінченій Службі Божій виходячи з церкви христилися дуже недбало й віддавали поклін Ісусові утаєному в Пресв. Евхаристії без належного упанування. Малі хлопчиска христилися скоро, і недбало поклонившися, тиснулися між людьми, щоб найскоріше вийти на вулицю.

В селі всі знали добре Михайла Степаненка і його поважали. Всі знали, що він очитаний, розумний, побожний і справедливий чоловік.

"Поволи, хлопці! Не спішіться!"— продовжав Михайло затримуючи їх рукою— "Християнин робить знак св. хреста як належиться. Ану, перехристіться добре!"

Хлопці затрималися, зробили уважно знак св. хреста, поклонилися низенько перед Найсв. Тайнами й поволи виходили з церкви разом з Михайлом.

По виході з церкви сказав Михайло до них:

"Коли б ви розуміли, що це є знак св. хреста, ви все робилиб його добре. А ви так христитеся, якби відганяли мухи від себе... За кару прийдете нині ввечері до мене: будемо говорити про цей знак хреста і я вам розкажу гарну історію про це! Га? Прийдете?"

"Прийдемо, вуйку, прийдемо, бо ми любимо слухати як ви розказуєте гарні історії"— сказали хлопці раді, що на тому скінчилося. Вони знали, що вуйко Михайло не одного їх товариша потягнув за вухо, коли поводився недобре в церкві... А вони за кару мають прийти до нього!... То не кара, а приємність для них, бо вони дуже любили слухати вуйкових оповідань.

Попращалися з Михайлом і побігли до громади інших хлопців, що цікаві були, як скінчиться та розмова.

Хлопці дотримали обіцяного слова і прийшли під вечір до Вуйка Михайла.

Сонце вже хилилося на спочинок.

Літній вечірній легіт, зелень дерев і милий запах квітів не позволяли нікому сидіти в хаті.

При недільному відпочинкові люди під хатами вели свої розмови. Нікому не хотілося йти до душних хат, коли на

дворі так гарно, так свіжо!

Михайло сидів на лавочці в городі перед хатою й читав книжку.

Хлопці зявилися перед фірткою до городу.

"Слава Ісусу Христу! От ми прийшли, як обіцяли!" закликали.

"Слава на віки! Гарно, що прийшли! Ходіть сюди й сідайте тут на лавочці під дерево!"

Хлопці посідали, а Івась зараз відізвався:

"А тепер, вуйку, розкажіть нам насамперед гарну історію!"

"Добре! Коли ви хочете насамперед історії, то зачну вам зараз оповідати. Тільки гарно слухайте!"

Хлопцям не треба було наказувати. Вони наставили свої вуха, не зводячи очей з Михайла, що почав говорити:

"Те діялося підчас жорстокої війни, яка нищила Америку, яких 80 років тому (1861-1862). В день славної битви в Булл-Ран один з ґенералів полудневої армії, ґенерал Смит, прийшов на поміч зо своїми жовнірами. Прийшов одначе за пізно, тому не знав який є клич, по якому повинні пізнавати себе жовніри полудня. Він знав, що зближаючися в ході до своєї головної армії, може бути знищений зо своєю частиною через незнання кличу, яким давби себе пізнати. Його частину могли би свої уважати за ворога. Він вийшов до своїх жовнірів і спитав їх, чи котрий з них добровільно не пішов би на смерть, щоб спасти своїх товаришів. Зголосився на це один молодий жовнір.

"А чи знаєш ти, що робити?"— спитав ґенерал.

"Так, пане ґенерале!"

"Ти наражуєшся на смерть!"

"Я знаю це, пане ґенерале!"

Ґенерал написав тоді на листку паперу такі слова: "Передайте мені клич!" Віддав цю карточку відважному жовнірові й так собі думав: Той молодий жовнір зближившися до табору полудневої головної армії певно буде убитий, бо не зможе дати себе пізнати, не знаючи клича; по його смерті обшукають його і найдуть просьбу написану на карточці.

Жовнір пішов у дорогу.

Коли вже зближився до передньої сторожі полудневої армії, почув голос:

"Хто там?"

"Приятель!"—відповів жовнір.

"Клич!"

Жовнір поступив наперед не говорячи нічого.

Проти нього звернулися кріси...

Він робить на собі великий знак св. хреста, відтак підносить праву руку до неба і так поручає свою душу Богові..

Зараз всі кріси схилилися до землі...

Перенятий духом віри хотів умирати як християнин католик, виявляючи свою віру знаком св. хреста.

Знак хреста був на той час кличем, який дав для своїх жовнірів ґенерал головної армії полудня, Бовреґар, що був також католиком.

"Той жовнір мав щастя!"— сказав другий хлопець Никольцьо.

"Не так щастя... Але Господь Бог надгородив його за його чесноту й побожність... Бо колиб він робив знак св. хреста так, як ви то робили в церкві, то жовніри передньої сторожі правдоподібно не були б пізнали, що він робить"...—додав Михайло, підсміхаючися злегка... "Я знаю, що ви те робили не з якогось навмисного недбальства. Я переконаний, що ви все хотіли би показатися добрими католиками й гідними того гарного титулу. Правда?"

"О! певно, що так!"— сказали хлопці.—"Бути християнином католиком це велика честь!"

"Ми тому так скоро виходили з церкви, бо ми думали про наші вірли, які ми мали пускати"— говорив Никольцьо.— "Я заложився з Івасем, що мій орел скорше піднесеться в гору і я спішився, щоб його скорше пустити в гору"...

"Не говорім вже про це, що було!... Але я хотів би на будуче вложити у ваше серце велику любов до знаку св. хреста, до того знаку нашого спасення, що пригадує нам великі і чудні Божі таїнства.

Насамперед знак хреста пригадує нам Таїнство Пресвятої Тройці, бо христячися говоримо: В імя Отца і Сина і святаго Духа... Для ліпшого вираження цього Таїнства складаємо три пальці до купи, що означає, що є три Особи Божі, але один Бог... Також христимося три рази для прославлення Пресв. Тройці... Також прославляємо Пресвяту Тройцю, коли говоримо: Слава Отцу і Сину і святому Духу... при тому робимо на собі знак хреста... А ще яке таїнство виражає нам знак хреста? Ану, скажи мені, Івасю! Ти повинен знати це, бо ти ходиш на науку катехизму!"

"Таїнство Воплочення!"

"Добре! А як?"

Я вже трошки забув; недавно тому я те дуже добре знав. Я навіть добре відповідав, коли мене отець катехит питали"...

"Я тобі поможу. Але ти знаєш, що значить Воплочення?"

"Це значить, що Син Божий воплотився, став чоловіком!"

"От бачиш: Друга Особа Пресв. Тройці, Син Божий, правдивий Бог, мешкає в небі, але через Воплочення упокорився, зійшов з неба на землю"...

"О, я вже знаю! І щоб означити Воплочення, то є прихід Бога на землю, ми спускаємо руку з гори, з чола на діл, на груди."

"Гарно! А може ще яке таїнство виражає знак хреста?"

"Таїнство Відкуплення. Бо знак хреста пригадує нам смерть Ісуса Христа. А через свою смерть на хресті Ісус Христос нас відкупив"...

"Добре! От бачите, хлопці, що то значить знак св. хреста! І християни католики, що знають, скільки витерпів Ісус Христос за всіх людей на хресті, шанують хрест і христяться. Хто стидається перехреститися є недобрий і невдячний!"

"Я ніколи не буду боятися ані стидатися перехреститися!"— сказав гордо Никольцьо.

"Я знаю, що тепер ви є добрі! Але пізнійше буде трудніше вам те робити... Є такі люди злі й зіпсуті, які можуть собі кпити з вас і з вашої віри; ви тоді можете мати покусу не признаватися до католицької віри й будете стидатися зробити на собі знак св. хреста... Просіть Господа Бога вже тепер, щоб ви ніколи не мали такого нещастя! Просіть о ласку все сміло й відважно визнавати свою віру!"

"Ми молимося щодня о таку ласку одним "Богородице Діво"...

"То гарно! І знайте, хлопці, що бути християнином, добрим християнином, це велика честь! Бути католиком, це найбільша гідність для чоловіка тут на землі!"...

Так закінчив Михайло свою бесіду про знак хреста.

ЖАХЛИВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТИХ ЩО БАГАТО ОДЕРЖАЛИ

Присвячено тим усім молодим, що хочуть причинитись до поширення Царства Христового в душах

Трудно собі представити, щоб хтось більше знав людське життя, ніж священик. А коли він святий священик, тоді його душа, це безодня досвіду. Одного такого священика питались раз: "Котрі це душі, що він про їхнє спасенне найбільш боїться?"— Навіть трошечки не вагаючись він відповів: "Це душі просвічені.. коли вони марнують те світло, що вони посідають і не продукують добрих діл."

Це точна правда, й її можна легко зрозуміти. Гріх таких душ завжди тяжчий від гріха тих, що в них світла нема... Коли усувається від добрих діл християнин, тоді він гірш робить, як той, що не робить добра, бо зрадив Христа... Юда був злочинець і розбійник, що вмирав нерозкаяний на хресті, був злочинець; одначе злочин Юдів гірший, бо він ліпше знав і міг знати, що він робить, ніж злочинець-розбійник...

Що більш: свідомий християнин-католик має післанництво, має велику ролю до відіграння... Тим самим, що він свідомий християнин, він призначений бути лідером цілого ряду душ, які він повинен покликати до життя в церкві... або яких він повинен зробити ліпшими, святішими... Якщо він про те не дбає, він наче від життя усунув ті істоти, яких мав зродити для Ісуса Христа... він не дав зацвісти квітам, що повинні були вирости на ґрунті його святости... він робить убогим Царство Боже...

Це лячна відповідальність.

А кілько то в нас таких католиків, що не відповідають Божим замірам... стають простими-вульґарними... хоча через якийсь час держались високо й працювали щиро...

На нещастя, деякі з них і не добачують свого дійсного стану. Спокійно живуть ні гарячі, ні зимні.

В релігійнім життю людей можна деколи бачити незрозумілі зради... потворні духові переміни, що прямо паралїжують тих, що є їхніми свідками... фатальні упадки ревности... бунти, що прямо ранять душі тих, що їх знають.

Представ собі, що св. Іван, якого Ісус по царськи наповнив своїми дарами, каже одного гарного дня до Ісуса оце: "Ісусе, бути Твоїм приятелем, це вимагає за багато від мене... я того вже не хочу робити... Я перестаю бути Твоїм Приятелем."

Яке б це було нещастя для його душі й для цілої Церкви. Немов чудова зоря загасла й з нею мільйони зір, яких той Апостол просвітив своєю працею. В нас тепер не було б того знеслого Євангелія, що кормило сотками років цілі покоління святих...

От такі це наслідки... наслідки зради.

Представ собі Марію Магдалину... їй прощено всі проступки... вона встала з болота... вона чиста... свята... Так, представ собі, що вона повертає до свого болота... кажучи до Ісуса Христа: "Твоя незвичайна любов є мені тягарем... Я її хочу позбутись."

Вона була б могла так зробити. Бог не держав її на силу в своїй службі. Вона мусіла боротись проти нападів своїх старих привичок... Як би вона була піддалась, що за катастрофа й трагедія...

В нас в Євангелію не було б тієї чудової історії про неї, історії, що так за серце хватала безчисленні душі... Вона не була б привела до стіп Ісуса Христа тисячі навернених, що пішли її слідом, очаровані запахом її витривалої любови...

Чи здаєш собі справу з того, що це таке упадок душі, що в неї високе призначення?

І гляди... Довкола тебе повно душ, що повертають до зла... що даються знову звести марницями, які вони вже по справедливости осудили й покинули...

Є мужчини, жінки, юнаки, дівчата, навіть "посвячені" істоти, що поволі попадають в машинове-привичкове життя, не зважають на свої недомагання, не ломлять свого самолюбства, зачиняють своє серце перед криком, що гомонить в найглибших глибинах їхньої совісти зо серця Безконечної Любови... що їх кличе за собою й боїться їх утратити.

Є вибрані вівці, що переживши многі дні ревної любови й вірности, оглядаються взад, не слухають уже голосу священика, що їх упоминає, що хочуть іти одинцем, по своєму уподобанню, не признають своїх промахів, даються затроїти духом критики, покидають внутрішню молитву.

Зразу совість їхня пекла-палила... Тоді на мент вони приставали, вертались і навіть оплакували свою нестале... Потім поволі ставали закамянілими... Тепер вони немов тверда скала запеклі в свому нещасному стані.. Голос Христа вже до них не доходить... Вони відпали... Високі шляхи досконалости зачинились перед ними. Чудове, високе місце, що їм було призначене, для них пропало... пропало назавжди...

Ті серця були колись місцем захисту для Христового Серця, опущеного через широкі маси...

Тепер це пущі, де те Серце мучиться гірш, чим де йнакше.

Ті душі, колись гарячі й вищі понад других, мали сильний вплив у своїому званні, в своїй родині, в суспільстві.. Тепер їхня бездільність-безчутність дивує й навіть гіршить тих, що давніш на них будувались та спирали... Через свою маловартність вони вділ спихають оточення, в якому живуть... Вони є причиною, що полумя меншає, що запал гасне довкола них...

Через них менше ласк спливає на грішників, на Парохію, де вони перебувають... бо в них менше намагання.

И тоді можна бачити нещасних заблуканих, що вмирають без святих Тайн... Вони мали спастись через посвяту других, що добрі... вони мали колись прославляти Божу славу... Вони в вічності не стрінуться з Богом вічного блаженства... й це через християнина, якому було призначено бути лідером, а він зійшов в діл...

* * *

Ось такі є необчислимі наслідки вибраної душі, що покинула своє місце проводу... Тільки в день страшного Суду можна буде їх зміряти й обрахувати.

И кілько таких душ...?

Кілько то тих, що зрадили безконечну "Любов"... яка їх вибрала... рахувала на них... але яку вони нещасно зрадили...

НАГОРОДЖЕНА ОТВЕРТІСТЬ

Альфред Нобель, (1833-1896), хемік, уроджений в Штокгольмі, у Швеції, винайшов динаміт. Умираючи він оснував "нагороду Нобля" за літературні, научні й філянтропійні праці для цілого світа.

Пошукував він раз чесного, поважного чоловіка до праці.

Йому поручили одного механіка, що жив серед дуже невідрадних відносин, серед страшного убожества; він прямо боровся, щоби заробити собі на життя.

Нобель повідомив його, чи не схотівби він станути у нього до роботи.

Молодий механік відповів, що слідуючого дня рано він зявиться до роботи.

"Завтра рано вже прийде, буде на сніданню," сказав до себе Нобель з квасною міною.

Механік був точний на свої слова.

Прийшов рано, як заповів.

Нобель запросив механіка до снідання.

Підчас снідання починає Нобель сперечатися і накидатися сильно на релігійне життя.

Молодий механік почав бліднути.

Він був практикуючим християнином і тепер чувся ображеним у своїх релігійних переконаннях.

Нобель зарважав його замішання і подвоїв свої напади.

Молодець не міг змовчати. Він стає в обороні своєї релігії і своїх релігійних переконань. Він збиває, опрокидує напади Нобля без пощади.

Розмова ставала дуже прикрою.

Здавалося, що Нобель буде ображений і не прийме молодця до роботи.

Нагло Нобель вибухає сердечним сміхом, простягає свою руку і стискає щиро руку свого противника, молодого механіка.

"Це мені подобається," сказав Нобель усміхаючися. "Ви мали просити роботу у мене, а тимчасом ви у своїй бесіді виступили проти мене і мене не щадили. Єще раз кажу вам, що це мені подобається. Ви були отверті! Ваша отвертість і щирість більше у вас значить, чим інтерес! Хоч ви в недостатку і потребуєте роботи, щоби здобути хліб до життя, однак ви шануєте свою релігію і бороните своїх релігійних переконань. За це вас дуже поважаю! Я вас приймаю не як звичайного робітника, але приймаю вас до своєї спілки"...

Принятий до спілки молодець був совісним і ревним робітником спільником і доробився гарного маєтку...

о. др. Іван Чинченко
скиталець з Европи

СПІВЧУТТЯ ТА МИЛОСЕРДЯ

Не дивлячись на те, що поміж Самарянами та Юдеями була ворожнеча і Юдеї вважали Самарян "гірш від пса", один Самаряний не вважав трудним проявити своє Співчуття та Милосердя до одного юдеянина, що був тяжко поранений розбійниками.

Навіть єврейські священослужителі пройшли мимо нещасного Юдеянина. Милосердний Самарянин, "якого Юдеї вважали гірше від пса" все ж таки допоміг йому. Цей випадок був відповіддю Божественного Спасителя юнакові, який звернувся до Спасителя з запитом: "Хто є мій ближній?"

Співчуття та Милосердя— найголовніші вимоги Нового Завіту. Наскільки важні ці добродійства, зрозумілим є з того, що Христос неодноразово і зрозуміло говорив про це. Він вказує, кому і яке добродійство треба чинити. (Лк. 10. 25). Коли (Мт. 25. 1.). В чому повинно проявлятися Милосердя і Співчуття (Мт. 25, 31), і в якій мірі треба благодійствувати (Лк. 11. 37 та Мат. 12. 41), і з яким наміренням (Лк. 12. 16 та Лк. 16. 1-18) і нарешті говорить Спаситель, яка нагорода буде Милостивим (Мт. 5).

Милосердя по своєму змістові є те, що й Співчуття. Де є Співчуття, там є і Милосердя. Де є щире Милосердя, там є і справжнє Співчуття.

Співчуття є властивість чи здібність людського серця страждати горем другого, розуміти страждання і намагатися всіма доступами і способами облегшити страждання ближнього. Це є велике християнське діло. В Співчутті і печалі очищується людська душа. Печаль є умовиною сердечного сокрушення і повод до розважання. Печаль примушує задуматися над собою, оцінювати свої поступки, слова і думки. Печаль примушує осуджувати самого себе за необережність, за невстримання, примушує жаліти за вдіяне. Печаль вказує шлях благорозуміня. "Благо мені є, Господи, що ти смирив мене щоб я навчився закону твого" (Пс. 118, 71). "В світі горе мати мете." (Ио. 16. 33) сказав Христос. "Вузькі ворота і тісний шлях" (Мт. 17. 14). Так утверджується печаль, як засіб, що ви-

ховує душу. Печаль має властивість зближувати людей, як і загальне лихо. Печаль сприяє розкриттю і посиленню любови. Печаль пробуджує память про Бога, потребу Богослужения. "Чим ніч темніша, тим ясніші зорі; чим глибша печаль, тим ближче Бог." Теж впливає на людську душу співчуття. В співчутті душа стає більш благородною. Вона переймається стражданням інших, і переживає їх все рівно, як і свої. Але до Співчуття не треба чекати поклику чи запрошення зі сторони нещасного, треба серцем своїм відчути горе ближнього, добре треба уявити душевний стан його, і як Самарянин не йде, а біжить до страждаючого.

Апостол Павло переймався і плакав за тих, що грішать. "Від великої печалі і стисненого серця писав я вам зі сльзами." (2. Кор. 11. 4). Він печалився про чужі гріхи, так, ніби вони були його, інші нещасні були і він співчував немощним. Така печаль є ліпшою від мірської радості.

Сам Господь ублажає плачучих... Велике діло їх, бо ісходить від душі боголюбивої і любві обильної," від співчуття братерської, ніби батьківської. Такі сльози ліпше всякої радости, таке ридання є джерелом радости. Ніколи не кажи яка користь тим, про кого я плачу. Хто скільки печалиться про гріхи чужі, той ще більше буде печалитися про гріхи свої. Той своїх прегрішеній не залишить без сліз, але навіть не скоро согрішить. Дійсно блаженнійше давати, аніж приймати (Діяння 20. 35). Набуває більше даючий, ніж той, що одержує. Дійсно, милостиня не для приймаючих, а для даючих.

Нераз здається, що воно любов, а це лиш змислова понука; бо рідко коли не схоче там бути й природна хіть і своя власна воля й надія на заплату й бажання вигоди. Той, хто має правдиву й щиру любов, не шукає себе ні в чім; він лиш бажає, щоб у всім була слава Божа. Такий і не завидує нікому, бо він не любується ні в якій своїй власній радості. Він і не хоче сам з собою тішитися, але бажає над усе добро бути щасливим у Бозі. Те, що добре, він не приписує нікому, але зовсім вяже його з Богом; від Нього, мов з джерела, все пливе, в Нього нарешті всі святі солоденько опочивають. О, хто мати ме хоч іскорку правдивої любови, той по правді відчує, як то всі земні річи сама марнота.

(Наслідування, 1. кн., 15 гл.)

* * *

о. др. Іван Чинченко
колись Львів, тепер
скитальщина.

АПОСТОЛ ЛЮБОВИ

Очі у Нього були сині і глибокі, як води рідного Йому Генесиретського озера. Ще в раннім своїм юнацтві сподобився він попасти в число вибраних 12 Апостолів. І при першім погляді на Нього, на його юнацьке, чисте і прекрасне обличчя, Учитель полюбив його більше, як інших.

Дівственно чистий, гаряче відданий своєму Учителеві в Божественности якого Він не сумнівався, навіть в жахливу ніч тортур і "допитів" у архиреїв, коли сам Петро, що Господом названий камінем віри, Петро, що так гаряче любив Учителя, надхненно перший говорив Йому: "Ти Христос, Син Бога Живого"— коли цей стійкий, мужественний вже немолодий Апостол перелякався,— молодий Іван непохитнувшись, залишився зі Спасителем...

Вірний і відданий до кінця. І біля хреста, і єдиний із всіх явних учнях приймав участь в Його похороні (погребі), що його (погреб) доконали тайні послідовники Ісуса —Йосиф і Никодим.

Що перетерпіла кротка душа Юнака, коли на Голгофті, сострадає Сотворителеві, він спостерігав муки Того в Божественність Якого він так свято вірив, безгрішне совершенство Якого він зрозумів протягом яких три роки, переведеним з Ісусом Христом.

Як надривалося серце чистого юнака, коли він бачив Пречисту Діву коло Христа. Один Він бачив Її муки, один Він був спутником Їй...

І Спаситель,... з хреста бачив Їх двох, самих близьких, найбільш відданих, поєднав Їх словом Своїм, усиновлює Свого любимого ученика Матері Своїй, а йому поручав піклуватися Нею, як Матірю своєю,— Нею, що честніша від херувимів і славніша від серафимів.

На тайній вечері цей вибраніший із вибраних учнів, положив, як любиме дитя голову свою на груди Спасителя миру, та слухав биття дивного серця... І слова Спасителя про нову заповідь, заповідь любови, воспріймає Іван особливо повно, глибоко, всесовершенно. Він стає Апостолом Любови, вижче всякої любови. Всі Його проповіди, по-

слання, поучення, всі Його поступи, ділання, слова повні одним завітом: "Діти,! чада! Любіть один одного"!

О! Як нам всім в ці лихі і тяжкі часи, коли світ переповнений ненавістю і злом, треба памятати цей апостольський заповіт від Христа ідучий.

"Любіть один одного і таким чином люди у Вас пізнають Моїх Учеників"— говорить і гаряче повторює постійно цей заповіт любимий ученик.

Якщо ми вважаємо себе спражними християнами — ми повинні начинити свої серця і душі любовю один до одного. Тоді все нам буде легким, і тоді не будуть нам страшні ці земські іспитання, не буде страху перед атомовою бомбою, перед атомовою війною, ні перед іншими хитрощами людської злоби, надхненої діяволом...

Пригадуючи св. Івана Богослова—Апостола Любови, в особливий спосіб молім Його, щоб Він запалив в серцях наших любов до ближнього, любов брата до брата, на що ми тепер так бідні, а серця більшости нас є зачерствілими. Коли молитви наші будуть дійсно щирими, і будуть ісходити дійсно від щирого серця, то вони вислухані будуть.

І вдихнеться в серця наші любов— як живе дух наш!

"Браття, любім один одного"!

ПРЕЧИСТА ДІВА В КАТАКОМБАХ

Кількадцять років тому один англієць, протестант, відвідував славні катакумби в Римі. Катакумби це великі підземні криївки й коридори, де колись давні християни, ховаючись перед ворожою поганською поліцією, відправляли свої богослуження та хоронили своїх мерців, особливо мучеників. Опріч англійця, що про нього тепер згадуємо, було багато інших відвідувачів того дня в катакомбах. Раптом чують вони голосний і радісний оклик: "Тепер і я вже католик!" Здивовані дивляться вони, а наш протестант стоїть навколішках перед образом Пречистої Діви й молиться. Протестанти, як відомо, не хочуть до Божої Матері молитися. Але цей побачивши, що вже від самих початків християни віддавали належну честь Пресвятій Богородиці, бо навіть у підземних катакумбах малювали її образи, щиро сокрушився серцем і навернувся.

Так то Божа Мати завернула до правдивого стада овечку, що манівцями блукалася.

ЧИ УЧЕНИК БІЛЬШИЙ ЗА УЧИТЕЛЯ?

Потяг мчав з Парижа на північ. На одній станиці, у ваґон 2-ої кляси, ввійшов молодий пан. В купе він спостеріг одного старшого подорожного, який не звертаючи на нього уваги, дальше собі про себе шептав. З початку, молодий пан нічого не говорив, а лише дивився через вікно. Потім йому захотілося говорити, він приблизився до незнаного подорожного і запримітив, що цей молиться, перебираючи чотки-вервицю. Молодий пан був скрайно здивований. "Ви молитеся... на чотках? запитав він.

—"Так," відповів спокійно незнакомий.

"Ну, як ви можете робити таке глупство? Це прямо неймовірне, що ви, мущина, молитеся... І то ще в потязі!

—"Не знаю чому!..."

—Я бачу, що ви інтеліґент. А щоб французький інтеліґент в нашому поступовому столітті ще так поступав як темний бретонський хлоп, знаєте, я цього не розумію!..."

—"Може бути. Про мене, признаюся вам отверто, я не бачу в цьому нічого противного поступові"— скромно відповів старший.— "Позвольте мені однак докінчити молитву. Опісля ми можемо продовжати нашу розмову, якщо цього собі бажаєте."

—"Прошу дуже."

Старший пан знова вглубився в молитву. Потім з пошаною сховав чотки до кишені, звернувся до молодого і сказав:

—"Ви сказали, що це противоречеве..."

Молодий пан не дав докінчити. "Ви видко не вчилися біольоґії,— живо відказав він. Я добре знаю цю науку; біольоґія має велику будучність. Можу вас запевнити, що в парі із фізикою й хемією вона заступить релігію, або як хочете, Бога. Будучи інтеліґентом, ви повинні це знати. Ось чому не виходжу з дива!"

—"Чи ви так дійсно думаєте?" відізвався незнакомий, із сумнівом в голосі.

—"Без жадного сумніву! Чи ви, що небудь чули про великого Пастера?". Старий кивнув головою.

—"Той чоловік прямо чуда робить! Повторяю вам, ми зробимо скору розправу з питанням будучого життя. Помаленько біблійні байки зникнуть!..."

—"Позвольте," перебив йому старший чоловік. "Я дуже добре знаю особисто Пастера... мабуть ліпше як ви. Но якщо це, що ви кажете є правда, то ви знаєте більше від самого Пастера."

Поїзд якраз підїзджав до станиці, на якій молодий пан мав висідати.

—"Позвольте, сказав він до незнакомого. Ви кажете, що ви особисто знаєте Пастера. В такім случаю я вас просивби мене з ним познакомити. Ви живете напевно в Парижі?"

—"Так, як і він!"

—"Чи мігби я вас колись відвідати?"

—"Прошу дуже!"

—"Простіть, а як ваше імя?"

—"Пастер..."

Що то є фільозофія

Крамар Мошко Ґольдберґ мав сина Іцка. По- скінченні "гайскул", Іцко ходив у Саскатуні до університету і вчився фільософії.

—На що тобі ходити на університет—питає тато сина,—от ліпше берися до бізнесу, як я, будеш мати гроші; по що тобі якоїсь фільософії?

—Тату,— каже Іцко,— фільософія то дуже пожиточна наука.

—Ну, що то таке фільософія?— питає гнівно старий Мошко.

—Чи тато є тепер в Льондоні?— питає син.

—Ні, мене там тепер нема— відповідає здивований батько.

—Ну,— продовжає Іцко,— як тата тепер нема в Льондоні, то тато є тепер деінде, а як тато є тепер деінде, то тата тут нема.

—То це має бути фільософія?— питає старий жид.

—Так, то фільософія,— відповідає з вдоволенням син.

Мошко хвильку задумався, нараз взяв з кута свою палицю, та нуж окладати нею свого сина. Бідний Іцко бігаючи по хаті перед батьком кричить:

—Тату, тату, за що мене тато бють?

—Як я можу тебе бити,— відповідає Мошко,— коли я є деінде!

Гість:—Вейтер, ту в зупі є муха.

Вейтер:—Не виймайте! Хай здохне псяюха, щоб на другий раз знала, куди не треба лізти!

* * *

Діти:—Мамо, дивіться, тут і ми можемо купатися; вода гускам лиш по живіт!

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

MARCH, 1947

Things that Really Count

—By OWEN DRISCOLL

BLESSED are the poor in spirit...

"Does this mean that I have to give up my allowance? Does Christ want me standing in the breadlines?"

No! A boy or girl with a convertible and four good tires can be poor in spirit. *Poverty of spirit* means that I do not let these things get between me and God. In other words, "I am not possessed by my possessions."

First of all, this beautitude demands *common sense*. It demands that we know the score, that we recognize what really counts in life is not money or glamour or partics or clothes.

If you saw *Rhapsody in Blue*, you will recall how Gershwin climbed from success to success—but instead of becoming happier, he only grew more bitter and disillusioned. One of his friends tells him: "George, you must remember that happiness is vertical and the last stop is heaven!" Those are St. Augustine's words in modern dress. St. Augustine says: "Our hearts were made for Thee, O Lord, and they cannot rest until they rest in Thee."

If then, we will find our real happiness only in God, wouldn't we be goony to hitch our wagons to substitutes that cannot satisfy? God has made happiness for us, but our world doesn't want it. He promises us the Kingdom of Heaven, but we'll settle for the kingdom of earth.

Listen to our radio announcers! Look at our advertisements! They all preach the same gospel, all make the same promises: "Buy our product and you'll find happiness!"... cars, fur coats, plastic bedrooms, three days to the Orient by air...

And it's awfully hard to remember that these luxuries are not the things that really count in life.

When Christ said, "Happy are the poor of heart," he certainly was giving some sharp advice to those fellows and girls who go around feeling like refugees because their allowance isn't as much as that of Junior Smith III, or because their folks don't live in a fashionable neighborhood or because the family car is a flivver instead of a Duesenberg.

BUT how about yourself?

Does high-pressure advertising of luxuries through radio and magazine ads affect you with unattainable desires and discontent? Is your idea of fun on a date determined by how much money is spent? Do you feel inferior because your clothes are turned out by Sears Roebuck instead of Adrian of Hollywood?

Do you think it desirable for a couple to postpone their marriage until the man is earning a *comfortable* living? Do you look down on foreigners, Negroes, Jews as your inferiors?

To show how really unimportant

wealth is, Christ chose His Mother from the poorer classes, and His foster father from the village tradesmen. He was born in a stable and buried in a stranger's cave.

This beatitude demands, too, a sense of humor—the ability to laugh at one's self. Real Christian humility comes from a man's knowledge of his place before God. Since everything we have is from God, anything like pride, vanity, snobbish ness or conceit do make a person pretty silly. "Only a goof would be aloof!"

Saint Paul says: "What have you that you have not received, and if you have received it, why do you glory in it? God is the bestower of all gifts"... and unfortunately, we seldom remember to say "Thank You!"

Just consider God's gifts in the natural order. His love for us is no secret admiration. It was for us that He threw a billion stars across the darkness of the night and made them all work so nicely. He says it not only with flowers but with sunsets and sapphires and shining snow. He gives us a spendthrift world that we might come to Him smiling and grateful. But, Mortimer Snerds that we are... we never advert to the fact that He has given us a technicolor world instead of one in black and white. We take the perpetual miracle of the seasons for granted as part of the show. Perfume and music are our daily fare. As with King Midas, everything has been turned to gold for us and we no longer appreciate it.

"I'll be seeing you in all the old familiar places"—that's the way it should be. We should be seeing God in all His gifts—in all the magic of this wonder-world. Roses should remind us not of a special brand of "firewater"... but of the LOVE that sent them. All the plug-uglies in the game should not be able to convince us that girds sing "Rinso White!"... when a bird's song is His serenade to us.

But everything, for that matter—everything from pine trees sparkling with frost needles to the liquid beauty of a candle flame—is an expression of His Love. The smooth rhythm of a dance band, superduper movies, a Brahms symphony... all should remind us of Him—the CAUSE OF ALL BEAUTY.

We thank our friends for the most casual courtesies—holding the door, passing the bread, paying the check. We write fan letters to stars who have entertained us. We send thank-you notes for ties and hankerchiefs received. Well, then, isn't it only the gentlemanly thing to do to thank God for His super-colossal (to borrow an M-G-M- adjective) gifts to us?

And take it from us! One of the best ways of becoming poor of heart is this habit of thanking God for everything we enjoy. It's like finding God in a new way. And it will keep our relationship with Him in proper focus, because you can't consistently thank God for things that you're goony over, like proms and hamburgers and malts and dates, without realizing His godness and coming to love Him more.

Catholic Youth, Toronto.

GODLESS YOUTH

The editor of the New York times recently analyzed a poll taken among 50,000 children attending public schools in New York City, and the analysis is amazing. It discloses that only 16,000, or one-third of the total, ever heard of the Ten Commandments. Then, from other sources of information, it observed that only twenty-five per cent among the 49-million youths of America have ever been inside a church.

"An Enemy Hath Done This"

The Devilish Critic

by Rt. Rev. P.M.H. WYNHOVEN
Reprinted from "Sermon Seeds"

AT IS an old and trite saying that the ignorance of Catholics does greater harm to the Catholic religion than all the diabolical machinations of her God-hating enemies. However, we dare say that a still greater direct harm is done to the interests of the Church by the so-called better class Catholics of whom we have so many, who are always ready to criticize and belittle the sincere efforts of those who are well intentioned and try to work with truly Catholic ambition.

The devil does most effective work against the Kingdom of God by sowing the seeds of jealousy. He hampers, retards and frustrates a great deal of good that could be accomplished through parish organizations, by inspiring so many parishioners with the old idea and excuse that the pastor is nicer to, and more appreciative of, a few chosen members of his flock. It is a logical sequence that a priest is bound to like those parishioners more, who always stand by him with their generosity and assistance.

There is also a certain percentage of the membership in diocesan and national Catholic organizations who will not function and co-operate, for the reason that certain members were elected officers and so are accused of being interested because by their election, they try to gain prominence or attain other selfish purposes.

It often happens when a priest with true zeal promotes some needed work or interests himself in general community welfare, that he is marked down as a publicity hound or characterized as crazy.

An interesting incident happened in Don Bosco's life. Even the priests criticized him in his exceptional work and considered him off balance. So one day two prominent clerics of Turin actually came to take him riding with the purpose in mind of locking him up in an insane asylum.

"A little air will do you good," they said. Don Bosco agreed. In deference to their age, he refused, in spite of their insistence, to enter the carriage before them. When they were both in, he slammed and locked the door and shouted to the driver: "The asylum, full speed! These two gentlemen are expected." As a matter of fact, when the coachman got them to the institution at breakneck speed, they were in such a fury and mental upset that they were disturbed enough to be locked up.

One strange angle about Catholics who are always ready to criticize and find fault with Catholics who put themselves out of their way to help and benefit the cause of Christ, is that they do not seem to realize that they themselves never do a bit of constructive good. All they know is how to tear down and obstruct the development and progress of good.

The disdain in which God holds them must be great, no matter what their intentions or reasons may be, for they directly oppose His will, His work!

Instead of having societies against cursing and drinking, we should foster a purely Catholic organization in which the members take the pledge against backbiting and senseless

jealousy, for the devil in this way quietly does an infinite amount of evil which is of a far-reaching nature. He cunningly sows these seeds daily and in almost every home through some member of the family. And still it all goes under the broad and wrong conception of the American liberty loving spirit that "everybody is entitled to his own opinion."

Small brained, big mouthed Catholics do great harm in voicing their ignorant, insincere and worthless opinions by blatant criticisms. They do not seem to sense that they are wrong even when their criticism is right. They are the type who are under the impression that they can run the Church even better than the Pope.

✖ ✖ ✖

CHURCHES, MISSIONS, SCHOOLS—IN VAIN!

"Ah, the press! Its importance is not yet understood. Neither the faithful nor the clergy give it the attention they should. The old sometimes say that it is a new work and that in the past souls were saved without troubling themselves about newspapers. In the past! In the past! But these short-sighted people do not consider that in the past the poison of the bad press was not spread everywhere and that in consequence the antidote of good newspapers was not equally necessary. The question is not about the past. We are not living in the past; we are living today. Very well, then. It is a fact that today the Christian people is deceived, poisoned, and corrupted by impious newspapers. In vain will you build churches, preach missions, found schools: All your good works, all your efforts will be destroyed if you cannot at the same time weild the defensive and offensive weapons of a press that is Catholic, loyal, and sincere."—Pius X.

✖ ✖ ✖

IT WAS HIMSELF UNBEKNOWNST

A traveller was lying ill and in danger of death at a hotel in Dublin, and he sent for a priest. It was a stormy night, and through the rain and wind and muddy streets, the priest came on foot and administered the sacraments to the sick man.

The landlord, who was a Protestant, pleasantly asked the priest to come into his own room and have some refreshments before going back into the night and the storm. Then, by way of conversation, he began to talk about the higher Catholic clergy and the comfortable life they led.

"Now, for instance," he said, "while you were walking through the rain, I am sure His Eminence, the Cardinal, was enjoying a pleasant fire and drinking his punch in his palace."

"Do you think so?" said the priest.

"Indeed, I do," said the man.

"I am afraid you have a wrong opinion of the Cardinal," said the priest.

"Why," asked the man.

"Because, my friend, I am Cardinal Cullen."

At once the landlord rose to his feet, full of humble apologies. He would call a coach for His Eminence, he would accompany him back to his house, etc.

"No," said the Cardinal. "I shall return as I came. I am used to it."

—*The Liguorian.*

A WAY TO PRAY

—*By SAM ATKINSON*

As a good Catholic, you say your prayers every morning and every evening. Are you satisfied with the way you say them? Does your mind take hold of what you're saying, or does it run away, after every third or fourth word, and force you to grip it by the collar and bring it back?... Is there a way to make it behave better, to make it stand and give your prayers the attention they deserve?

There is a way that's helpful, and I want to tell you how it works... and why it works.

Some men will tell you that they never pray. But that isn't true. All men pray—many times a day.

Evening comes. We sit down for dinner. The man who thinks he never prays has hardly settled himself in his chair before he says, "Please pass the bread," or "May I have the butter." That's a prayer. It's aimed at you instead of your your Maker, but it's a prayer.

Mary wants a new hat. When her father has settled down for his evening smoke, she asks him for the money. That's a prayer.

The President wishes to make an important move, and he announces a fireside chat. With his skillful radio manner, he offers a plea for your support. That's a prayer.

Now, the strange part of it is that those prayers are said with the closest attention. The man who asks you to pass the bread is thinking of you and the bread. Mary is intent upon getting the new hat, and she's thinking of nothing else. The President may talk to you for half an hour, but you can tell that he's putting all his earnestness into every word.

Why is it that those prayers, which are addressed to men and women, are said with so much care, with such close attention?

Is it because we see the people we talk to? No. The President, when he goes on the air, doesn't see his listeners.

Is it because we get an immediate answer? No. The radio speaker may not expect an answer. Even the President doesn't expect an immediate answer. The result of his effort may not be known for days.

Why, then, the close attention?

It simmers down to this: The speaker knows that someone is LISTENING! that the prayer he is saying so attentively is getting a HEARING.

Mary knows that her father is listening. If he refuses to listen, she breaks off and waits for a better opening. The President knows that millions of citizens are listening. If he were in doubt about that, he'd try some other medium, perhaps the newspapers.

When you go on the air with your prayers, you know that you have a listener. If your prayer is the Our Father, God Himself is your listener. And He listens as if your prayer were the only one ever offered. He hears every word and knows every thought. He looks right at you and gives you His undivided attention.

If you say the Hail Mary, Our Blessed Mother is your listener... turning to you at the first word and listening with rapt attention until you've finished.

And so it is with the angels and the saints. And so with the souls in Purgatory. All listening and weigh-

ing what you say.

The care with which you pray is utterly outdone by the care of those who listen. Every word is measured and acted on then and there. If your prayer needs an answer, it is answered instantly, even though it may not be for you to know what the answer is.

From all of this, you learn that the thoughtless, heedless, hastily said prayer will not do. It doesn't fit. It's out of place. You have found a way to pray attentively, and nothing less will satisfy you.

That's what I wanted to tell you. I hope I've made it clear. I hope you see now, better than you did before, the setting in which your prayers are heard. No, I'm sure, your mind will do its part more faithfully. Now, you'll no longer be puzzled about how to pray. One way, at least, you will know.

✖ ✖ ✖

MAN OF PRAYER

Word comes from Spain as to Franco's method of encountering difficult international situations.

On one occasion during the war, the German ambassador in Madrid, von Moltke, presented himself before Franco on Hitler's orders and demanded that Spain enter the war on Hitler's side, and that within 48 hours. If not, the German divisions would invade the Spanish peninsula on the expiration of the ultimatum. Immediately the American and British ambassadors, warned of the situation, threatened Franco that the Allied troops would invade Spain from the south if German troops crossed the frontier.

Franco promised both parties an immediate answer. Then he called his personal chaplain and requested him to expose the Blessd Sacrament in his private chapel. There the "Caudillo" remained in prayer for more than an hour.

Less than 24 hours later, von Moltke suffered a stroke.

No more was heard of the German and the Allied threats.

Similarly, when early in 1946 Franco had to reply to a note from the United States, he said to the Minister who presented the note for his signature: "We shall sign tomorrow." "Mut, Excellency," remonstrated the Minister, "the matter is urgent." "We shall sign tomorrow," repeated Franco. As soon as the Minister had left, Franco again called his chaplain and requested that he expose the Blessed Sacrament. This time he remained four hours in prayer before the altar. Next day he signed the note, and contrary to expectation, it was well received in diplomatic circles throughout the world (except, of course, in Russia).—*The Liguorian.*

✖ ✖ ✖

WHAT THANKS!

The Russian government, for all its violent ranting against the evils of capitalism, was not above accepting almost eleven billion dollars worth of supplies from the United States, which, incidentally, is more money than it cost to run the entire government of the United States in the years between 1906 and 1916. It was, furthermore, the greatest transfer of wealth between two nations ever recorded in history. And what thanks do we get?——Frank J. Ford in *The Catholic Mirror*..

Good Manners in the Home

— From THE SPLENDOR OF GOOD MANNERS

Sacrifice is the keynote to happiness in the home. True courtesy, which flowers from charity should begin in the home. All the factors for its full exercise are present there under the most favorable circumstances. The danger, however, lies in the close and affectionate intimacy which home life provides. As a result, you are apt to reserve the little niceties of life for those outside the family circle. You forget that the force of well-mannered habits acquired in the home can be and should be carried beyond it. So, do your part to make your home the happiest, brightest and most restful place in the world. Cultivate a cheerful spirit while in the house. Father Daniel A. Lord says, "A cheerful home is a happy home." Practice smiling at home. A smile goes a long way.

Smile—on the familiar faces of your family and friends;

Let all enjoy the beauty and inspiring cheer of your smiling face.

Begin the day well. As soon as you are awakened in the morning, give your heart to God. Arise immediately. Make the Sign of the Cross, by which you consecrate the day's work to the Blessed Trinity. Do not fail to say your morning prayers and to ask God's blessing on the day's work. Greet the members of your family with a cheerful "Good morning."

Be considerate of others and do not monopolize the bathrom. Take a brisk bath, give attention to your teeth, hair, and fingernails. *Leave the bathroom neat and clean for the next occupant.*

Be loyal to your parents, brothers, and sisters. Do not repeat family affairs outside the home or in the presence of visitors. Do not criticize your home- or family to outsiders or permit others to do so. Uncalled-for criticisms cause friction. If you are asked to criticise, do so discreetly. Do not contradict, argue or dispute with the members of your family, especially not in the presence of strangers. Do not answer in bitter, wounding words. Control your temper at home.

Use "Please," "Thank you," "I beg your pardon," generously. These courteous expressions belong first and foremost in the home. At all times and everywhere speak in a quiet, calm tone of voice. Introduce your family to your friends, and your friends to your family. Present your friends first when introductions are made.

When your parents, grandparents, or guests enter the room, rise and offer them chairs. Remain standing until they are seated. Offer the most comfortable chair to the most distinguished person present. Do not offer the chair on which you have been sitting, unless it is the only vacant one or the most comfortable one in the room.

Respect the personal rights of your parents, brothers, and sisters. This means that you do not read their mail or handle their personal property without their permission. Do not borrow others' property or take it without the owner's wishes. Do not enter the private rooms of others without knocking. Respect their desire for privacy.

Remember that in serving others you serve Christ Himself; hence, when occasion offers, do your share to help entertain any of the family's

guests. Show your parents that you enjoy their company. Stay at home in order to give them also an opportunity for outside diversion.

Cultivate the beautiful family spirit of recognizing special anniversaries, birthdays, and namedays of parents, brothers, sisters, and grand parents. Greet them with such words as, "Happy birthday, mother," "Happy nameday, father." Remember them with a small gift, a spiritual bouquet, or a greeting card. Have a family feast on Mother's Day and Father's Day.

"When you leave home, bid your mother "goodbye." Tell her where you are going and when she may expect you to return. Be at home at a respectable hour at night. If you cannot be at home at the stated time, telephone your mother so she need not worry. Come in quietly if you are late.

Before retiring, give father, mother and others a cheerful "Good night." Many families have the beautiful custom of kissing mother and father when leaving home and on retiring.

Help to make your home an attractive and pleasant place in which to live. Cheerfully share the responsibilities of the homework, such as cleaning or caring for your clothes. Hang your clothes in their proper place. Take care of your own room. When mother's work becomes burdensome, show a willingness to help her. Offer to do extra work and to run errands for mother and father. Shoulder some of the responsibility of caring for your younger brothers and sisters. Be patient and kind to them.

Consider the comfort and happiness of your father. Show your mother every affection and gratitude. These are easy to give and pleasant to receive. Be kind and considerate to mother's friends.

Do not disturb others while they are reading. Be careful not to interrupt others who are speaking. Do not pass in front of anyone without excusing yourself.

A telephone conversation is one occasion when your voice stands for all that is you. When telephoning, use a pleasant tone of voice and speak slowly, politely, and distinctly. Frequently the home telephone is located so that the person may disturb naps, important conversations, or impose silence on the entire family. Do not inconvenience the family by lengthy and frequent telephone conversations. Avoid night calls, mealtime calls, and early morning calls unless these are very necessary. Answer the telephone for mother and save her these steps. When answering the phone for another, note down necessary details of the message. Be courteous and considerate to the operator. A telephone conversation should never be opened with, "Who is this?" Ask for the person you want or say, "Is this Miss Gray?" It is childish to say, "Guess who this is." Play no guessing games over the telephone.

Be courteous and considerate in the use of your radio. An unselfish boy or girl will give father, mother, or any older member of the family first choice of radio programs. Be considerate also of your neighbors who are within hearing distance and who may not be interested in your program.

Be kind and considerate to the servants in your home. Do not call them from their household duties to wait on you. If you have a reasonable request, put it courteously, not demandingly. Greet the maid with a pleasant "Good morning" when she serves you at breakfast. The maid will serve you more cheerfully and willingly if you use "Please" and "Thank you."

ing when one hears of Catholics, for instance, who quit going to church and practicing their religion because they have had a disagreement with a certain priest, or because some priest did not treat them courteously. The priest may be one hundred per cent wrong in the case—he is responsible to God for that—but it has nothing to do with anybody's attitude and fidelity toward God. Even Our Lord Himself had one among His twelve hand-picked priests who went wrong, but that only reminds us of the weak and human element in the Church. Perhaps the Master permitted it thus, to teach us exactly that lesson. Our faith should be such that, no matter what external or accidental influence militates against the best interests of religion, we should, nevertheless, stand fast and firm by what is proved to be the unchangeable truth.

There can be but one true religion, because there is only one God. God can sanction only one religion; otherwise, He would contradict Himself, since all religions differ among themselves. And inasmuch as religion principally affects and directs the spiritual welfare of man, which is the same for everybody, only one religion is necessary.

Which is the one true religion? That is the great question for each believer in God to face. This decision cannot intelligently be left to mere circumstances of birth and association, without any further thought, study or consideration. We all know good money; still, sometimes, when we do not pay much attention, we may get fooled by bogus bills or counterfeit coin. Close scrutiny and a test may be required to detect sham money from good currency. In most states, the sales tax is represented by metal tokens which look like money. You may satisfy an unreasoning, innocent child with a few of these coins, making it happy with a worthless possession. So it is with religion. Many unthinking people go through life more or less satisfied with their religion, because unwarily they have been handed, through circumstance, something that looks like God's religion but of which they never test the real value. The trouble with not a few is that religion means so little to them that they never think of troubling themselves much about figuring it out. Still, it is the main issue in everybody's life, whether we want to accept the value of this statement or indifferently cast it aside with a pitying smile. One day we all, without exception, shall face the full truth.

✖ ✖ ✖

LIBERTY OF SPEECH AND PRESS

We must now consider briefly liberty of speech, and liberty of the press. It is hardly necessary to say that there can be no such right as this, if it be not used in moderation, and if it pass beyond the bounds and ends of all true liberty. For right is a moral power which—as We have before said and must again and again repeat—it would be absurd to suppose that nature has accorded it indifferently to truth and falsehood, to justice and injustice.

Men have a right freely and prudently to propagate throughout the State what things soever are true and honorable, so that as many as possible may possess them. But lying opinions, than which no mental plague is greater, and vices which corrupt the heart and moral life, should be diligently repressed by public authority lest they insiduously work the ruin of the State.

The excesses of an unbridled intellect, which unfailingly end in the oppression of the untutored multitude, are no less rightly controlled by the

authority of the law than are the injuries inflicted by violence upon the weak. And this all the more surely, because by far the greater part of the community i seither absolutely unable, or able only with great difficulty, to escape from illusions and deceitful subtleties, especially such as flatter the passions.

If unbridled license of speech and of writing be granted to all, nothing will remain sacred and inviolate; even the highest and truest mandates of nature, justly held to be the common and noblest heritage of the human race, will not be spared. Thus, truth being gradually obscured by darkness, pernicious and manifold error, as too often happens, will easily prevail. Thus, too, license will gain what liberty loses; for liberty will ever be more free and secure, in proportion as license is kept in fuller restraint. In regard, however, to any matters of opinion which God leaves to man's free discussion, full liberty of thought and speech is naturally within the right of every one; for such liberty never leads men to suppress the truth, but often to discover it and make it known. —Leo XIII in the Encyclical *Libertas Humana*.

✖ ✖ ✖

SHARING RESPONSIBILITIES

We were discussing together last month the U.C.Y. leader's problem of "finding time" for all the activities required by the movement. The first answer we gave to that question is a careful and methodic planning of activities outlined weekly in the leader's note-book. This month we must find a second solution to this problem of lack of time. It's very simple. Each one of us will answer to himself these few questions:

—What part of the section's work do I reserve (a) for myself? (b) for others?

—If I take one by one the activities that take up so much of my time, how many really HAVE to be done by ME? How many could I assign to my cell or team members for their benefit and for mine?

—Wouldn't my lack of time be due to a "lack of confidence" in others? If they can do the work well why insist on doing it myself?

—I know I would serve the Cause more if I accepted to share responsibilities, but do I hesitate in doing it because I like to hear people around me say: "My! He's such a hard worker! He's the one who keeps the section going!"

—No matter what our answer is, let's forget the things of the past. Starting from to-day the question of time will be no problem thanks to my note-book and my practical faith in the possibilities of others. —*Contact*, July & August, 1946.

✖ ✖ ✖

VATICAN FRIENDSHIP

Writing to the *Pittsburgh Courrier*, Rio Ottley, the Negro correspondent, said:

"The trend of the Vatican's racial and religious policies is suggested by its attitude toward the persecution of the Jews. Every Jew in Italy with whom I have talked says that the Roman Catholic churches, convents and monasteries gave succor to oppressed Jews. It is a well known fact that if the Church did not bring its moral persuasion to bear in behalf of the Jews, in all likelihood the Jews would have been exterminated by the Fascists."

A Father's Plea:

—by Bing Crosby

Just like all parents everywhere, I want my children to become honest useful citizens in an honest peace-loving world. I want my four boys to love their country, love their home, love their God. I want my children to pray—because I know the deep and all-moving power of prayer.

I know that power, not as a member of the clergy, but as just another father, just another parent—just like you. I want my children to pray in our home, as well as in our church. That is why I want them to believe, as I believe, in the true glory and the true greatness and the true significance of the family Rosary.

In our home we believe in the family Rosary as a great force working for good... working for good against evil. We believe that today, as never before, this vital force for good is necessary if we are to fashion from the holocaust of war the framework of a lasting peace. As Christians, as Americans, we believe in the power and the necessity of family prayer in all homes. As Catholics, we believe the Family Rosary to be the perfect family prayer.

We pledge ourselves to do everything in our power to spread the evergrowing popularity of the daily family Rosary... to spread its popularity among all members of every Catholic family... young and old.. parent and child.

I ask you to resolve with me—whoever you may be— wherever you may be—resolve with me to begin your own form of daily family prayer... that your children and my children... that children everywhere... children of all faiths, all creeds, all countries, may— through family prayer— come closer to God. I pray this may happen soon and forever." —From an address given in Mutual's Radio Chapel, May 13, 1945.

✖ ✖ ✖

WHO IS "PERSONALLY RESPONSIBLE"?

Before we can adequately answer the question, "Who is personally responsible," we must first understand the meaning of the term, "personal responsibility." A rather concise definition of personal responsibility is this: "Personal responsibility is the recognition and the solving of the problems present in one's own milieu." To those who are unfamiliar with Cath. Action, I mean this: If one realizes one's responsibility, one will first of all *observe* the unchristian things which are immediately about one; one will then *judge* for oneself how to bring about a "rechristianization" of the elements, and then one must *act* upon one's judgments.

From this understanding of personal responsibility, I believe that we can all recognize that it is truly the cornerstone of CA. Built upon this corner-

stone, it should be a powerful organization of personal responsibility, the individuals of which have the purpose to rechristianize the world.

These personally responsible individuals are termed "militants." Before the militants can approach the major aim of CA, they must first accomplish the immediate aim, the awakening of personal responsibility in themselves. only after this tremendous task has been completed can the militants attempt to "rechristianize the world"... —*Contact*, Nov. 1946.

✖ ✖ ✖

DEFINITION

Archbishop Ryan, who ever had a keen sense of humor, was examining a group of children before administering to them the sacrament of Confirmation. In answer to his request fo ra definition of Matrimony, a nervous little girl replied: "It is a place or state of punishment in which certain souls expiate the unremitted penalties of their sins and are thus purified for heaven."

"No, child, no!" exclaimed the startled pastor. "That is a definition of purgatory and not of Matrimony."

"Leave the little one alone," said the archbishop, with his winning smile. "Maybe she is right. What do you and I know about it?"

✖ ✖ ✖

MAKE A CIRCUIT

Back in the year 1858, Cardinal Wiseman, in an address on the Papacy, referred to the fact that the world received the mariner's compass from a Pope. A few days later a reader of the London *Gazette* referred to the Cardinal's ignorance by quoting him the 18th verse of the 28th chapter of the Acts of the Apostles, which reads: "And from thence (Syracuse) we fetched a compass and came to Rhegium" (Acts XXVIII, 13).

"If," wrote the correspondent, "the compass had not been at Syracuse, how could they have fetched it?"

Thereupon a Catholic wrote the Gazette that the Cardinal's critic should have carried his investigation farther back in history. He would have found in the 4th Book of Kings, Chapter 3, Verse 9, these words: "The king of Israel went and the king of Juda and the king of Edom; and they fetched a compass of seven days' journey." And farther back in history the Cardinal's critic would find in the Second Kings (V, 23) these words: "And when David inquired of the Lord, he said: 'Thou shall not go uo, but fetch a compass behind them.' "

Well, the simple answer is that "to fetch a compass" meant to "make a circuit."

✖ ✖ ✖

RELIGIOUS PROGRAMME

The following is a suggestion for "a religious program in localities on Sundays and holydays of obligation when the priest is not present to celebrate Mass":

1. Recitation of Rosary and "Moleben";
2. Congregational singing of hymns;
3. Devotions proper to feast, season or month;
4. Reading of the Epistle and Gospel for the day;
5. Catechetical instruction for children;
6. Religious discussion clubs for high school students and for adults.

Toronto Youth in Action

"Peace on Earth to men of Good Will." To the U.C.Y. in Toronto, that centuries old, angelic greeting was infinitely precious—especially the word "Peace." There was an abundance of good will, but peace was not to be theirs; not until well after the Christmas holidays. Instead their lot was months of hard work in preparation for the heavy Christmas program; and time proved their efforts well rewarded.

On our traditional Christmas Eve the Ukrainian Catholic Youth, under the auspices of the Central Executive of the Ukrainian Catholic Youth for Eastern Canada were heard in a truly fine radio program from coast to coast. The choir, under the able direction of Mr. Rudy, presented a group of familiar and well-loved Ukrainian carols. The rich, clear soprano voice of Mrs. Anastasia Manowany was heard in "Do not Weep, Rachel," and the Hymn of Ukraine. Traditional Christmas greetings to the radio audience were extended by Miss Titania Diachynsky, president of the U.C.Y.

Concerts may come and concerts may go, but we like to believe that the Christmas Festival presented on the 10th of January by the U.C.Y. will long remain outstanding for sheer beauty of its drama. Here we wish to express our appreciation to our spiritual director, Reverend Father Dzurman under whose direction the Christmas Festival was presented to the Toronto audience in its fullest significance. In the first part of the program, the gay spirit of the Ukrainian Christmas was expressed by the choir in its melodious harmony; the artistry of Anastasia Manowany's voice as she sang Shubert's Ave Maria; and not the least of these, Mr. Joseph Zazinsky's mastery of the violin in his rendition of "Thoughts of Ukraine.

In the religious part of the Festival, the young people proved their dramatic ability in a fine, one-act play, which portrayed a lonely old man's bitterness toward God and his fellow men, brought on by much suffering, only to have his intense bitterness dispelled miraculously on Christmas Night.

To most of us, Bethlehem scenes, no matter how and under what circumstances they are presented, invariably is a thing of beauty; but surely the Nativity scene presented by the U.C.Y. that evening was perhaps, just a shade more beautiful! Against the background of deep, midnight blue, appeared the Three Principal Characters. Grouped about were the angels, their pure white, flowing robes contrasting with the sombre browns and greys of the humble shepherds; the rich purples, reds and glittering gold of the three kings, the hush, broken only by the distant music and sweet song. Yes, there were moments when it was rather difficult to believe that the scene was not actually that which took place in Bethlehem so long ago. The Spirit of Ukraine (admirably portrayed by Miss Mary Goshlak) too, came to worship at the cradle of the Infant Jesus. Her humble plea for her suffering people blended with the Hymn of Ukraine: "Oh Lord hear our petition..."

We wish to thank our capable choir master, Mr. Rudy for sacrificing so much time and effort toward this night, to Mr. Zenko Bak, who acted as master of ceremonies and narrator throughout the progrom. Our special thanks to Rever-

end Father Ziak, for his technical help; and also t oour good friend Reverend Father McGivney who accomplished much toward the final success of our Christmas Festival.

—*B. Prusky*

✖ ✖ ✖

COMMUNISM AND PROSPERITY

Communism has not been able, and will not be able, to achieve its objectives even in the merely economic sphere. It is true that in Russia it has been a contributing factor in rousing men and materials from the inertia of centuries, and in obtaining by all manner of means, often without scruple, some measure of material success. Nevertheless, We know, from reliable and even very recent testimony, that not even there, in spite of slavery imposed on millions of men, has Communism reached its promised goal. After all, even the sphere of economics needs some morality, some moral sense of responsibility, which can find no place in a system so thoroughly materialistic as Communism.—Pius XI in the Encyclical *Divini Redemptoris.*

✖ ✖ ✖

"I'M SORRY I CAN'T GO TONIGHT"

"Mary, you just received a phone call and I took the message."

"Did you? What was it?"

"Terry wanted to let you know that she wasn't going to be there tonight. She has to wash her hair."

"Oh! O.K. Thank you..."

Does this sound at all familiar to any of us? We know that the cell meeting is a very important meeting for U.C.Y., almost as important as Sunday Mass is to a good Catholic. Why? What happens if we miss even just one cell meeting? Isn't it true that in that week we lack zeal and energy? We don't seem to have the amount of courage needed; somehow we can't seem to get "in the groove" again. Our ACTION for the week is not planned; therefore we have nothing definite to do. In a word we lose interest. The next week soon comes around and so does the next cell meeting. Nothing to report so we find ourselves out of step with the rest of the group. Naturally we find it rather hard to decide ourself to go back. All this could have been avoided had we made our weekly program so that "cell meeting night" would be free.

However, common sense tells us that there may be cases when we are really obliged to miss, sickness for example. But it has to be a very serious reason. One and a half hour every week, do you think that is too much to help save the working youth? You're the judge.— *Contact,* Nov. 1946.

✖ ✖ ✖

THE ROAD TO POVERTY

An old lady, meeting a derelict on the street, reached into her purse, and after much trouble extracted a nickel which she solemnly gave to the man with the remark:

"Here's a nickel for you, my poor man. Tell me, how did you become so destitute?"

The derelict looked at the coin with a touch of scorn; then replied wearily:

"The reason is that I was always like you, ma'am, giving away vast sums to the poor and needy."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 4. Yorkton, Sask. April, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!— Час св. Посту добігає до кінця і заки оце число нашого Місіонаря дістанеться в руки Передплатників, свята Воскресіння Христового будуть перед дверми. Коли так щиро-сердечно відбувалося Піст, коли роздумували над Страстями, котрі Христос перебув для нас, празники Воскресіння наповняють душу християнина чувствами особлившої вдяки та радості. Вдяки — бо бачимо безмір тої любови Ісуса для нашої душі, любови непонятної, бо розпяла Його на хресті. А радості— бо ті тяженькі муки скінчилися, бо Христос смертю поконав смерть, бо славно воскрес і заслужив нам вічне життя.

Щоби ті чувства вдяки та радості захопили ваші душі, щоби любов Христова полонила їх так, щоби рішучо і на все віддалися Йому— то наші сердечні святочні побажання Читачам, Передплатникам і Прихильникам Голосу Спасителя.

Цьогорічній Піст минувся. Що ви в ньому зробили для Ісуса і для своїх душ, останеться вам на все. Що занедбали— пропало — на віки, бо час минає і з ним безповоротно минає занедбана нагода до виконання добра. Викупуймо, по словам св. Апостола Павла, час у тих останніх днях Посту, обмиймо свої душі слезами покути, та відтак скріпім Тілом і Кровю Розпятої Любови.

* * *

"Любов Христова одержит нас," то значить натискає на нас з усіх боків, писав колись великий Апостол народів до вірних у Коринті. Як то правдиве і як та любов дійсно силує нас бути правдивими учениками божественного Учителя Любови! І коли піддатися її намові та лагідному натиску, як вона підносить чоловіка вище того поганського духа, що змагається поглотити ввесь світ! Як вона обхоплює та уплагороднює чимраз ширші круги.

Уважали коли як то, коли кинути камінь у воду, зробиться колісце на поверхні води на місці де камінь пірнув, потім друге, більше, так третє, четверте, кожне більше, аж ціла поверхня схвильована кругами? Так добре діло християнської душі впливає на других і обхоплює чимраз ширші круги.

Ось пару день тому прийшов до нас лист з Венкувер: "Прошу ласкаво подати адресу Петра Коновальчука. - Можливо що від нашого Сестрицтва вишлемо маленьку поміч. Будемо молитися за Петра Коновальчука, щоби Ісус Христос і Мати Божа опікувалися ним."

От як діло християнської любови п. Вернюка, про котре ми писали в лютому, обхоплює християнські душі. Яка не булаби поміч, сама та тепла згадка— кілько вона принесе потіхи бідному хорому. А кілько радості божественному Серцю Спасителя!

То є правдивий дух Христовий, котрий треба плекати і розвивати, протиставити духові модерного поганства, що намагається усіми способами до тла знищити всякі надприродні почування. Безлично і безпощадно він веде свою погубну діяльність, а що промовляє до змислів та пристрастей, находить послідователів без числа.— "Усі так роблять—чо-

(Продовження на стороні IV.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окадинки)

1. При якій то нагоді, та й до кого сказав Ісус: "Іди, і нехай станеться тобі так, як ти повірив"?

2. Якби вас так, наприклад, хто запитав: **"Скільки варта людська душа?"** Чи ви могли б йому на це питання щось розумне відповісти?

3. Прошу **вичислити за порядком чотирнадцять Стацій Хресної Дороги,** зазначуючи двома-трьома словами, **яку саме подію** кожна Стація нам пригадує.

4. В святій Євангелії Господь Ісус **аж три рази говорить виразно про псів.** Чи можете собі докладно пригадати, **серед** яких саме обставин Господь про ті звірята говорив?

5. Ви, мабуть, нераз уже чули ці слова: **"Архистратиг Михаїл,"** і ви напевно знаєте, про кого тут бесіда. Ці слова вже з-давен-давна прийнялися в українській мові, і зовсім сміло можна сказати, що вони українські. Одначе треба знати, що і одне і друге слово (**і Архистратиг, і Михаїл**) прийшло до нас із мови чужої. Якщо знаєте, то відразу скажіть, а ні,— то принаймні попробуйте вгадати, —**з якої мови** взялося в нас слово **Архистратиг, і з якої** слово **Михаїл. (з мови грецької?... латинської?... еврейської? ..) Скажіть, яке є властиве значення одного й другого слова?**

6. Коли священик у церкві співає "Благословенно царство Отца, і Сина, і Святаго Духа, нині, і присно, і во віки віков" то кожному ясно, що Служба Божа **вже правиться.** Одначе треба знати, що **вже й перед тим** священик щось відправляв, а саме... ну, ну,—скажіть: **як називається та тиха відправа в захристії,** де священик, зібраний у всі ризи, кладе на дискос агнця й частиці, а в чашу наливає трохи вина й кілька крапель води, проказуючи при тім ріжні приписані молитви й благословення? **Відправа** та належить до Служби Божої, і вона **має свою спеціяльну назву:** чи знаєте,— **яку?**

7. **В котрім то з** наших Богослужень співаємо пісню Божої Матері: "Величит душа моя Господа, і возрадовася дух мой о Бозі, Спасі моєм"? (Чи співаємо цю пісню на **Вечірні?**... на **утрені?**... **підчас Молебня?**... **підчас Акафісту?**...)

8. З-поміж чотирьох Христових Євангелистів **тільки один** записав притчу про Блудного Сина. Чи знаєте, **котрий?** (Матей?... Марко?... Лука?... Іван?...)

9. В Святім Письмі Нового Завіту маємо (між іншим) **чотирнадцять Листів** святого Апостола Павла. Один із тих Листів заадресований **до Римлян,** інший— до **Филип'ян,** ще інший— **до Євреїв,** і так далі. Одначе в **трьох випадках** маємо **по два Листи** на ту саму адресу. Чи можете сказати, **до кого саме** святий Апостол Павло написав **по два Листи?**

10. З усіх істот видимого світу **тільки людина є сотворена на образ і подобу Божу.** Це виразно написане в першій частині святої Біблії: "Сотворім людину на образ і на подобу нашу,"—сказав Господь Бог, у Пресвятій Тройці Єдиний...

Правда ця загально знана. Одначе будьте ласкаві відповісти на таке питання: "Чому тільки про людину можна сказати, що вона **образ і подоба Божа?"** Або ще інакше: **"Чим властиво** людина подібна до Господа Бога?"

11. В церковному році є **один день,** спеціяльно призначений на славу й честь **усіх Святих,** цебто всіх тих, що (з цього дочасного життя на землі) вже до неба дістались. Це так звана **Неділя Всіх Святих,** — перша неділя по Зелених Святах. А тепер питаємо вас: **Чи є в церковному році який спеціяльний день,** призначений на відправу й молитву **за всі душі в чистилищі,** що дочасні кари терплять, дожидаючи щасливої хвилі, коли Боже Милосердя ласкаво відчинить їм ворота небесного царства?

12. Один дуже порядний наш Читач написав нам, між іншим, таке: "Я й сам бачу, що тут, у Канаді, для нас українців новий календар **практичніший.** Одначе гляньмо й у другий бік: **якби то виглядало коли б сини виганяли старого батька з хати,** тому, що він уже немічний, та й що без нього вже можна обійтись?... Таке саме, Дорогі Отці, з нашим старим календарем.

Що думаєте про такий закид? Чи він цілковито слушний? Чи нема на нього відповіди?...

НАША ПЕРЕПИСКА — Продовження з сторони II.)

му я маю робити інакше!" Чому? Бо належиш до Христа— бо в глибині душі відчуваєш, що таке поступування негідне і безхарактерне— бо засади Євангелії Христової безконечно взносліці і заслугують, щоби їх практикувати в житті. Бо знаєш, що "хто повстидається Мене в роді цьому розпусному і грішному, того повстидається і Син Чоловічий..."

Красна нагода до цього з над ходячими празниками Воскресіння. В ім'я Христа потішити Його терплячих братів та сестер по шпиталях. Не всюда є парох та з'орґанізоване життя парохіяльне, що подбалиб о те щоби й хорі зазнали радості Воскресіння. А шпиталів, а хорих у них повно. Добрі християнські невісти— занесіть їм мале "свячене," потіште особистими відвідинами з нагоди "Празника празників." Хоч вони чужі для вас родом, та не чужі в Христі— ні, що для них зробите, ви зробили для самого Христа. Хай радість Воскресіння огорне всіх.— Христос Воскрес— Воістину Воскрес!

НАШ ЛИСТОНОШ

п. Ст. Павлусь: Лист одержали— всьо в порядку. Г.С. будемо слати регулярно.— **п. М. Голота:** Спасибі за гарні слова---хай Бог благословить Вашу працю. Тішимось, що Г.С. Вам помічний.—**пані М. Гарасимів:** Дякуємо за гарні побажання. Посвідку вислали.— **п. П. Марцинюк:** Дякуємо за щирі бажання. Г.С. може легко подвоїтися, як Ви желаєте, коли тільки кожний передплатник придбає лиш ОДНОГО нового передплатника. Посвідку вже певно одержали.— **п. В. Кондратюк:** Щиро дякуємо за подані адреси. Оказові числа вислали. Передплата вирівнана до грудня.—**п. Л. Нікорін:** Адресу змінено (по вашим вказівкам. Тішимось, що вдоволені з дарунку п. Сторожука. Старайтесь приєднувати нам приятелів у своїх сторонах. Не один радо стане передплатником по перечитанні 2-3 чисел. Щасть Боже!— **пані М. Василька:** Всьо зробимо після Вашого бажання. Хай Г.С. далі буде Вам поміччю і розрадою у Ваших терпіннях. Офіруйте їх Господу враз із терпіннями Христа Спасителя і майте сильне довіря в безмежну доброту й любов небесного Отця. Він не опустить Вас.— **п. П. Кудельський:** Адресу одержали і вписали. Щиро дякуємо за жертву для сиріт. Боже благослови Вам! —**п. Н. Сеньків:** Адресу змінили. Дякуємо за ласкавий труд. Щасть Вам Боже на новому місці!— **п. Й. Яніцький:** Висилаємо Г.С. на нову адресу, дякуємо за попідомлення. Чи одержали були лист, що писали Вам до кімни?.— **пані М. Бобик:** Листа, про котрий згадуєте, ми не дістали. Поправку адреси занотували. Коли ласка, напишіть котрі числа пропали—радо вишлемо Вам другі на їх місце оскільки знайдемо.— **п. М. Вівчарик:** Нового передплатника вписали. Дякуємо за ласкавий труд, просимо памятати і на далі.— **пані Й. Дрозда:** Дякуємо за лист і переплату. Не знали, що Ви перенеслися в інше місце і Г. С. слали Вам на давню адресу. Тепер буде йти на нову адресу. В міру можности вишлемо Вам числа, які затратились— дайте знати котрі. Бажаємо Вам щастя і поводження на новому побутті.— **пані К. Скочинська:** Передплату одержали і вписали. Спасибі за память про скитальців. Адресу змінили—щоби Вас Бог благословив на новому помешканні.— **п. Р. Славута:** Дякуємо за ласкаву інформацію. Часопис будемо слати на подану адресу. Вашу передплату справили. Якщо знана Вам теперішня адреса пані С., просимо нам її подати. Може в роботі серед чужих і Голос Спасителя буде тим цінніший для неї.— **пані Михайлів:** Нову передплатницю вписали і повідомили. Спасибі за щиру кооперацію.— **п. М. Швець:** Обі передплати вписали, дякуємо. Спасибі за щире признання і побажання.— **п. М. Гуцуляк:** Спасибі за пояснення. Адресу змінили по вказівкам.— **п. І. Т. Майданюк:** Передплату вписали. Дякуємо за гарне признання; вдоволення Читачів є нашою найкращою нагородою. Книжку не вислали па С.О.Д.. при нагоді пришліть нам 25 центів у значках.— **п. О. Шевчун:** Спасибі за гарний лист. Радо повитаємо Вас. Буквар вислали.—**пані Д. Крещун:** Переказ одержали, дякуємо. Часопис висилаємо на подану адресу.— **Одній особі на Лемківщині:** Нехай Бог Вас благословить в цих страшних для Вас часах. Будьте вірними Ісусові й Його Церкві,— нехай Ваша любов до них буде сильніша, ніж смерть. Моліться за нас. Муки й страждання, що Ви всі переносите, це всесильна молитва за нас і за цілу Церкву. Бог її напевно прийме.

По одержанні передплати висилаємо сейчас почтову картку-посвідку з зазначенням доки передплата відновлена. Нові адреси даємо до вироби постепенно, коли набирається їх більше число. Нехай отже шан. Передплатники не безпокояться коли дата на наліпці не змінена хочби й по 3. місяцях.

Прохання до наших Передплатників у Спол. Державах.— Американських почтових нотів (*Postal Notes*) не годен в Канаді змінять ні на почті ні через банк. Ми мусимо їх звертати і просити о нововиписку грошей почтовим переказом (*Money Order*). Будь ласка, присилайте передплату відразу переказом —*Postal (or Express) Money Order*. І заощадіть собі і нам додаткового труду. —При висилці грошей чеком, просимо додати ласкаво 18 центів (ношта вимінн чека в Канаді. ДЯКУЄМО ЩИРО ЗА ЦЮ ЛАСКАВУ КООПЕРАЦІЮ.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Найсердечнішу подяку складаю Ісусу Христу і Матінці Божій Неустаючої Помочі і засилаю одного доляра на Акафист за вислухання моїх молитов за сина.— Як мій син у війну відїхав за море, мені стало дуже тяжко на серці і жаль був великий і тривога, що може статися з ним кождої хвилини. Я щиро молилася за нього. Одного разу приснився мені образ Матері Божої Неустаючої Помочі спертий до стіни хати і коли так вдивлялася в нього, він заговорив до мене три рази "Бог з тобою" і від тоді стало мені лекше на серцю. Нині мій син щасливо повернув до дому і я вірю, що то Матінка Божа вислухала мої молитви і хоронила його від всякого нещастя.— М. Кондра.

Я хочу Вам сказати, що я вже давно думав скласти подяку Матінці Божій Неустанної Помочі за много ласк, і про покійного Дорогого о. Дельфоржа ,що він помагає через заступництво Матінки Божої Неустанної Помочі, як я вже добре переконався сам на собі. Також хочу заохотити моїх сусідів, що ще не мають "Голос Спасителя," щоб і вони його читали.— Вас. Й. Явний.

Складаємо щиру подяку Серцю Христовому і Матері Божій Неустанної Помочі за всі ласки отримані в цілому році.— А. Сороколіт.

Сердечнійшу подяку складаю Пречистій Матері Божій за многі ласки, які я отримав від неї в моїм житю.— К. Галицький.

Складаю сердечну подяку Г. Вегу, Ісусові й Матері Божій за всі ласки, які отримуємо в життю. Посилаю доляра на Сл. Божу за здоровля нашої родини, доляра і кводра на книжки для скитальців, і доляра на мою передплату Голосу Спасителя. —Д. Синенький.

ЖЕРТВИ НА ПОСИЛКУ КНИЖОК ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Пані К. Курило 4.50, Юрій Маланчин 5.00; пані К. Скочинська 1.00, пані Д. Андрушко 1.00, пані В. Окон 1.00, пані А. Яворська 1.00, С. і А. Яцишин 2.00, пані І. Мацик 3,00, пані І. Оницак 1.00, Йосип Явний 1.20, (на Г. Сп.), пані М. Шпиц 1.00, Олекса Черевик 1.00, О. Сопчук 1.00, пані Марія А. Кузик 1.00, пані Д. Богач 1.00, П. Гоменюк 5.00, пані С. Малиса 50ц пані М. Зварич 1.00, пані С. Рута 1.00, панна П. Островерха 30ц., Д. Сивенький 1.25, Йосип Тимчишин 5.00, пані А. Король 50ц.

НА ВИСИЛКУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
Скитальцям: В. Приступа 1.00, пані П Кіндрачук 2.00, І. Свергун 1.00, Д. Щур 1.00, пані П. Саєько 1.00, А. Смук 1.00, І. Угрин 1.00, пані М. Муха 3.00, пані М. А. Кузик 1.00, А. П. Гаврилюк 1.00, пані Й. Дерлінська 1.00.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД: Н. Бойко 1.00, Й. Тимчишин 5.00, пані Д. І. Злоти 1.00, К. Галицький 1.00, І. Брикович 1.00.—Щире спасибі всім!

НА СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ:
Парохія в Мелеб, Ман., жертвувала на сироти $7.00, також одна особа з Мелеб переслала 1.00.

За щедрі жертви складаємо сердечну подяку і просимо Божого благословенства для жертводавців.

Сестри Служебниці і Сироти
Айтуна.

ГАРНО ВШАНУВАЛИ ПАМЯТЬ ПОМЕРШОЇ

В місяці лютім, серед тіркучих морозів і крутих сніговій, відійшла у вічність молоденька дівчина, Анна Вучуляк, скінчивши свою хресну дорогу— здаться вже перед самою Голгофтою. Довгі літа, бо ще з малку терпіла на дивний біль ноги, яку не могли загоїти жадні лікарі по найбільших містах, навіть у Рочестер. Дитина зойкала з болю так жалісно, що ніхто не міг приступити до неї без сліз і зворушення. А коли її ставало трохи лекше, тоді читала побожні книжочки, з котрих черпала силу й потіху ,а також вчилася пильно і свої кляси робила зроку на рік.

Її родичі, Ілько і Анна з Кокоцьких не жалували для неї нічо, щоб їй дати пільгу в її болях, видали тисячі, а однак Всемогучий Бог зірвав ту невинну квітку для Свого раю. Вона померла у Вінніпегу в шпиталі по новій операції, принявши перед тим свого любого Ісуса у св. Тайнах, котрого вона дуже любила і за терпіння та пекучі болі завше тільки дякувала.

Тіло помершої спровадили до Айтуни і тут при здвиві народу похоронили. Її парох о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ. згадав про її чесноти для збудування іншим. та попросив присутніх гостей о жертви на добру пресу, яку покійна так любила читати.

З тої збірки призначено $6.00 для "Голосу Спасителя."

РОДИННЕ СВЯТО ПАНІ АННИ СПІЛЬЧАК

14 лютня ц.р. святкувала Анна Спільчак, чесна й передова парафіянка на північ від Айтуни, свою 60-літню річницю життя, а святкувала також прикладно, бо запросила на той день священика з відправою на своє намірення. Зійшлися деякі сусіди, що змогли понад снігові гори й засипи до неї дістатися. По відправі на гостиннім принятю парох о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ., згадав коротко про її подивугідне життя. Її муж Дмитро Спільчак, розважний і розумний громадянин виїхав був саме перед війною до Канади на заробітки, а вона враз з іншими односельчанами була виевакувана до австрійських таборів, бо в їхнім селі Ямниці, коло Станіславова, велися завзяті бої обох армій. В тих бараках перейшла вона пекло на землі.

Тільки сильна внутрішня віра й надія на Бога утримала її при житю серед ріжних голодових пошестий в таборах, та знущань німецьких капралів над "східними ферлютерами" і по розвалі Австрії вернулася з деякими недобитками до рідної Ямниці, що була зрита шанцями, і кулями поорана, і кровю сполочена.

По якімсь часі приїхала з тими двома діточками, що разом з нею перейшли ту Голготу-Гміна, до свого мужа в Канаді коло Айтуни, де дальше була примірною і витревалою у своїй первісній побожности так, що всі священики, що з Айтуни доїжджали сюди з відправою, шанували її й високо цінили. Коли зривалась на цій околиці "буря" і блискали горячі пристрасти, розпалювані бесовісними газетами, вона оставала непорушна, як скала і гаряче молилась до любого Ісуса щоб відве,рнув бурю, а мир і згоду та любов до католицької Церкви привернув.

І мала успіх і... побіду. За її трудяще і розумно-католицьке життя, та за здорове виховання дітий Всемогучий Бог нагородив її обильно: її мрії та бажання спо-

З ЦАРСТВА САТАНИ

Торонто 2-7-47.

Препод. Отці!— Хочу передати вам лист, який ми отримали з Рідних Земель— ось він:

Дорогенька моя Родино! — Пишу Вам пару слів про своє життя. Чоловіка мого червоні забили, найстаршого сина червоний кат забрав не знати куда, дівчина, що вже дещо мені помагала, померла на тиф, а я бідна лишилася з маленькими дітьми. Дорогенька Родинонько, ратуйте мою дитину з кігтів червоного ката, я вас дуже прошу. Ви не годні помочи нічим йому ані мені. Прошу вас, дайте на Службу Божу. Я вірю, що Бог вислухає нашу молитву і дасть йому витревалість та поверне мені мою дитину, мого синочка до мене і до маленьких моїх сиріток. Я сама, щобим хотіла дати на Службу Божу, то нема кому і нема що...

Препод. Отці, я посилаю два доляри, відправте за їх здоровля дві читані Служби Божі і прилучіть свої молитви за них і за всьой український народ.— Остаюсь з пошаною до Вас,

Препод. Отці, нехай Вас Бог благословить і най Вам додає сили і здоровля у Вашій праці. —Е. З.

Від Ред.— Лист немов писаний не чорнилом, а кровю серця... Якось пробився до нас за море і немов відкриває нам страждання тисячів материй. Як наші Рідні Землі розлогі, та нема на них щасливого тика — скрізь сльози, кров, конання, смерть! А до світання на краще не заноситься... Нам, що живемо в достатках і ще нераз шемраємо, треба в засоромленні склонити голову перед таким безкраєм терпінням і подивляти силу віри, що підтримує тих обездолених, не дає заломатися душі, попасти в розпуку. — Вам, дорогі Пані, дякуємо за прислання нам цього листа, за гарне християнське діло і теплі слова. Не тільки ми, але сотки тих, що перечитали ці серце розриваючі стрічки, долучимо наші молитви до Ваших за Вашу Родину і за весь наш страдаючий нарід.

внилися і вона тепер в матірю не лиш одної (як собі того бажала) але двох монахинь, що тепер знаходяться в повіпіяті Сестер Служебниць в Анкастер. До того ще й невістку дістала тепер тиху, дбору й згідливу та послушну, що не може собі її нахвалити. Коли о. парох скінчив свою промову, всі гості мали сльози в очах і може неодна мати в серці просила Бога, щоб зглянувся також на неї, та післав їй донечці— хоч одній— покликання до монастиря. Щирим многолітствієм закінчене це миле родинне свято. З тої нагоди пані Анна Спільчак жертвувала $2.00 на фонд свого улюбленого "Гол. Спасителя."

ПОШУКУВАННЯ

Марія Доскоч пошукує за своїм братом Володимиром Демків. Родичі походили з Прошови і замешкали в Жидачові. Він має находитися у таборах в Італії і мимо всіх заходів не година була досі довідатися про його адресу. Хто знавби його адресу, нехай подасть її ласкаво до мого відома на адресу:

Mrs. Maria Doskoch.
Ukraina, Man., Canada.

Кревних і знайомих з Перемишлянського та Золочівського повітів пошукує Маланчук Ярослав, син учителя народних шкіл Григорія Маланчука з Тростяниця Малого.

Петровську Ярославу, рівнож кревних і знайомих з села Германів, Львівського повіту пошукує Ольга Олексів Маланчук з Винник дочка пок. Якова Олексіва з Германова. Листи слати на адресу:

Malanczuk Jaroslau.
St. Georgen (Viehhof)
Post. Gries i. Pzg.
Land. Salzburg. Austria.
Am. Zone

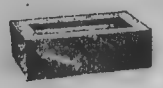

ПРОСИМО

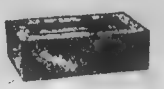

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЄГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі Добродії:

По $1.00: П. Орисен, С. Островерха, Н. Мороз. По $1.50: И. Качковський. По $3.00: А. Турта. По $4.00: Е. Якимишин. По $5.00: В. Яремко, М. Дмитерко. **По $100.00: Я. Струтинський і Ф. Перепилюк.**

Хто слідуючий?— Щиро дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, передусім шановним панам сотникам Я. Струтинському й Ф. Перепилюкові, **що своїми щедрими жертвами стали основниками церкви Преображення Г.Н.Ісх. в Роблин, Ман.** Нехай Божественний Спаситель стократно нагородить Ваше гарне діло своїми щедрими дарами.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ЗО СКИТАЛЬЩИНИ — З ТАБОРУ

Щиро дякую за побажання успіху в студіях та за Вашого листа з 4.11.46.

З числа "Голосу Спасителя" я також отримав. Дуже Вам дякую, що Ви мене зрозуміли та позитивно полагодили моє прохання. Колись, як дасть Бог видістатися з непривітних розвалищ Німеччини, та дістатися до своїх до Канади, постараюсь Вам за це віддячитись.

Якщо Вас цікавить, пишу ще трохи про наше життя. Щоби не змарнувати часу, наші студенти, як тільки була дана можність, сейчас записалися на високу школу. Я студіюю разом з ними архітектуру та трохи філософії (наша школа має теж філософічний відділ). Маю щастя, що мої родичі і брат знаходяться теж зі мною. Мешкаю в укр. таборі, яким опікується наразі УНРРА. Однак ця добродійна організація щораз то зменшує харчові приділи, яких і так не вистарчає. Знак, що помалу перестає опікуватися. Тут маємо свою церкву, школу та деякі товариства; люди працюють ,і так минає день за днем. Дуже мило вражає і якось відрадніше стає, коли читаємо деякі канадійські часописи, бо тоді переконуємося, що там є ще люди з щирим серцем, які розуміють наше важке положення та несприятливі обставини, між якими живемо. Хочу ще додати, що наставлення німців до нас тепер, з малими винятками, досить вороже. Вони стараються нас, як можна скорше, позбутися. Та і ми не з приємности тут перебуваємо, і заінтересовані як найскорше покинути Німеччину. Та не від нас це залежить. Нам, наразі, лишається тільки ждати, що вирішить конференція.

На цьому закінчую. Ще раз щиро дякую за Ваш місячник, та бажаю Вам всего найкращого.

З найбільшою пошаною.

Віктор Денека

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?..

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Так сказав Ісус сотникові, що з міста Капернаума до Нього прийшов просити здоров'я для свого хорого слуги. "Господи,"—говорив сотник: "Я не варт того, щоб Ти ввійшов під дах мого дому. Промов лиш одне слово, й слуга мій стане здоровий." Зворушений такою надзвичайною покорою та й сильною вірою, Господь ласкаво відповів: "Іди, і нехай станеться тобі так, як ти повірив." І власне в ту хвилю, як Господь ці слова проказував, у місті Капернаумі сталося велике чудо: сотників слуга, що смертельно хорий лежав і страшно мучився,—зовсім нагло й несподівано став оздоровлений.

2. Людська душа **варта стільки (скільки варта Кров Божого Сина.** Бо ж усю свою невинну Кров Божий Син аж до останньої краплі на хресті пролляв, щоб людську душу відкупити.

3. **Стація перша:** Пилат засуджує Ісуса на смерть. **Друга:** Ісусові завдають на плечі важкий хрест. **Третя:** Ісус падає перший раз під тягарем хреста. **Четверта:** Ісус стрічає Страдальну Матір. **П'ята:** Симон Киринеець помагає Ісусові нести важкий хрест. **Шоста:** Свята Вероніка обтирає Ісусові скривавлене Обличчя. **Сьома:** Ісус падає другий раз. **Восьма:** Ісус промовляє до Єрусалимських жінок, що гірко плачуть. **Дев'ята:** Ісус утрете падає. **Десята:** Кати здирають з Ісуса одіж. **Одинадцята:** Кати прибивають Ісуса до хреста. **Дванадцята:** Ісус умирає на хресті. **Тринадцята:** Йосип із Нікодимом здіймають Ісуса з хреста. **Чотирнадцята:** Ісуса кладуть у кам'яний гріб.

4. У притчі про Лазаря та Багача Ісус каже: "Убогий же чоловік, що звався Лазар, лежав перед багачевими воротями, покритий огидними струпами; він бажав заспокоїти свій голод хоч тим, що падало з багачевого стола; такий нужденний був він, що навіть **пси до нього (зовсім сміло) підходили, й лизали струпи його. Другий раз Ісус згадує про псів,** коли до поганської жінки хананейки (що прийшла просити здоров'я для своєї хорої дочки) каже: "Не годиться відбирати хліб від дітей, і **кидати псам." А третій раз,—** коли, навчаючи своїх учнів, як мають у своїй апостольській роботі між людьми поступати, Ісус (між іншим) каже: **"Не давайте святощів псам, і не кидайте дорогоцінних перел під ноги свиням!"**

5. Слово **Архистратиг** взялось у нас із мови грецької, а **Михаїл**— із мови **еврейської.** Архистратиг по-українському означає **"Начальний Вождь,"** а Михаїл —**"Хто може рівнятись із Богом?"**

6. Та перша частина Служби Божої, що її священик потиху править у захристії,— називається **Проскомидія.**

7. Пісню ту співаємо в **часі Утрені.**

8. Святий Євангелист Лука.

9. **По два** листи написав святий Апостол Павло: **до Коринтян,** до **Солунян** і до **Тимотея.**

10. З усіх істот на землі **тільки людина** сотворена на образ і подобу Божу, бо **тільки людина** має: **розум, свобідну во-**

лю й невмірущу, безсмертну душу.

11. День, спеціяльно призначений на молитву й відправу за всі душі в чистилищі, — це так звана **Задушна Субота, перед** самими Зеленими Святами.

12. Викидати старого батька з хати, тому що він уже немічний, та що без нього вже можна цілковито обійтись, — це (без ніякого сумніву) великий, страшний гріх. Одначе це до наших чесних "новокалендарників" **ані трошки не стосується. Старого календаря вони зовсім не думають цуратися, і злочинними руками з хати на смітник викидати,** а тільки бажають **поправити, відмолодити, відсвіжити,** щоб він, як то кажуть, був "цалком окей." Аякже!... **А по-друге,** числімся зо словами: **календар не є ніякий батько,** — календар, це радніш великий наш годинник. І ціла біда в тім, що годинник той **спізнається,** напевно **спізняється,** адже всі вчені астрономи кажуть, що **спізняється,** і то не лиш трошки там собі **спізняється,** а **спізняється** вже на цілих **тринадцять** днів!... Що ж отже робити?... Як то? ... Ви не знаєте, що в такім випадку з годинником треба робити?!... Треба його посунути наперед і нарегулювати так, щоб уже клопотів ніяких не робив і не спізнявсь.

ТУГА ЗА РІДНИМ КРАЄМ

О Боже Добрий, Справедливий
Твій гнів покірно несемо...
З терпінням в муках надзвичайних,
Шляхом тернистим ідемо...

В душі незгибная надія
І віра в Тебе одного,
Що не залишиш в вічних муках
Хрищеного люду Ти свого.

А лютий звір на диби став,
Реве мов скажений,
Тай плюндрує, що попав,
Нищить люд хрищений.

Україно... Бідна мати...
Потопаєш у крові.
Де ж поділись білі хати?...
Мов погоріли у вогні.

Білі хати почорніли
Та поросли буряном...
Люди ходять, помарніли,
Як покійні за гробом.

В гаї не чути соловя,
А тільки вітер шелестить,
У полі пісня косаря,
Як колись уже не дзвенить.

Нема гаю, порубали,
Усе знищено старе.
Усе краще сплюндрували,
Що з діда, прадіда святе.

Хто ж тепер відчує,
Хто тепер згада,
Як Україна бідує,
Як раніш жила.

О Боже Милий, Боже Правий,
Коли ж урветься Твій терпець?
Коли нещастю і знущанню
Положиш, Праведний, кінець?

Коли Твій Суд святий і правий
Скара народніх тих катів,
Щоб наш нарід в любві і щасті
як райська лелія розцвів?

Щоб горя більше не було,
Щоб все сміялось і цвіло,
На вік щоб згинув людський кат,
Пішли нам, Боже, благодать.

А так скитатись в чужині
До смерті прийдеться мені,
Не бачить більше України,
Не чути звінких соловіїв,
Журчаня річки, шум гаїв...

—Теодор Чабаненко

З ТЕРЕНУ МІСІЙНОЇ ПРАЦІ У ФРАНЦІЇ

СЕРЕД ПОБОЄВИЩ СОМУ....

Чужинче! Як проходиш мимо безчисленних цвинтарищ, згадай геройство тих, що впали за волю вічної Франції...

Подібні слова вичитав я на марморній таблиці одного з воєнних цвинтарів, що позначили німбом геройства північну Францію, її луги, ферми та горбовини...

І неначе воскресають в уяві "високі ті могили, чорніють як гори та про волю нищком в полі з вітрами говорять... Могили героїв, борців за волю України, могили Львова, Тернополя, Луцька, Дубна, Києва, Бару, Бердичева та Харкова з 1941 р.

А могили мої милі
Москаль розриває...
Нехай риє, розкопує,
Не своє шукає...

Такі й подібні думки огортають душу, коли увесь листопад приходилося мені переїздити департамент Сом уздовж і впоперек, відвідувати українських селян і робітників по фармах та організувати українські богослуження в різних місцевостях. Такі думки находили на душу, бо місяць листопад особливше посвячений молитві за душі в чистилищі, а в першу чергу на цю молитву заслуговують Герої, що життя поклали за греко католицьку Церкву і за волю України. Тим то при перших словах проповіді на честь померлих Героїв, батьків, братів і сестер наших і при перших звуках листопадового "Вічна Память" очі українських працівників Сому рясніли сльозами... Бо наші українці в Діецезії Аміен кожний раз освідомлювали собі наших хлопців і дівчат, нашу героїчну молодь, що її в теперішню хвилину кличе "Бог, Церква й Вітчина" зеднав в одне нерозлучне ціле...

"Коли ви вмірали
Вам дзвони не грали
Ніхто не заплакав за вами...
Лиш в чистому полі ревіли гармати
І зорі вмивались сльозами...

А в кожній місцевості Сому, де відправлялося наше богослуження, зустріч священика з вірними була радісна й сердечна. Чи в околицях Аше, де священик відвідуючи вірних заставав їх при трясенні овочів осінню. Втішений український фармер старався добре навантажити всі кишені священика яблоками і грушками. Або той щирий українець з Абей-Сен-Фай, що з резигнацією розповідає свої бурхливі пригоди воєнної Одисії і дякує вкінці Богові, що щасливо вирвався з усіх цих турбацій.

10 листопада: свято у Фрікурті. В "мері" напроти церкви, у добре натопленій залі, позасідали за столом вусаті французькі сільські радники і зосереджено дивляться у кольосальну виборчу урну посеред стола (—це день виборів у Франції), а наші українці тимчасом виспівують у церкві 5 глас і апостола Служби Божої. Пополудні зміняється програма: усі сходяться до "сальки," де наші аматори відограють представлення на одну дію п.з.

"Правдиве щастя," на яке запрошена теж французька публика і представники християнського синдикату. Перед й по виставці молоді дорослі французькі артисти пописуються теж своїми монольогами, співами і деклямаціями. З виставки задоволені всі, навіть французи плескають бурхливо, хоч мови представлення ані в зуб не розуміють. Перед виставкою 12 українських дітей збирається вдруге до церкви, що б вислухати катехізму.

11 листопада: це французьке національне свято, тому в столиці Сому, Аміені, заповіджена Служба Божа. Тому що Аміен, це вам не Фрікур, а велике місто, варто вибратись туда вже з готовими співаками а не, щоб вже на місці імпровізувати співацькі пописи. Бо не випадає, що б в Аміені повторилась пригода одного українського душпастиря з Франції, що на кожне "Господи помолімся" одержував "дяка" здецидовану, героїчним тоном відспівану відповідь: "Прийміте, ядіте"...

На щастя вдалося переконати співаків і громадою їдемо в Аміен. Але оце знечевя наскочили ми на пеха, чи радше, пех на нас! Ми доходимо до стації, а це поїзд, що мав нас завезти в Аміен, шугнув нам сперед очей. "От тобі й щастя," важко зідхають мої сопутники, а тут за годину мусиш бути в Аміен, в церкві св. Мартина. Хоч гинь, а мушу бути, бо ж "люди зійдуться"! І от священикові, "провідникові групи" приходиться надробляти міни з самопевністю Форда "фундує" для товариства авто за 900 франків і за пів години ми вже й перегнали поїзда, що втік нам і опинились вчас на бажаному місці. Служба Божа відправилась своєчасно.

17 листопада: Абевіль.

"В Абевілю, в Абевілю
Не лишився кіль на кілю"...

...приговорюють наші люди кожний раз, як глядять на поруйновані квартали цього міста і на камяний масив спаленої велитенської церкви та згадують важкі дні цього тричі війною руйнованого міста. Старенький французький священик, о. Васель, що вміє говорити польською мовою і довгі літа посвячувався праці для чужинців, із повагою оповідає мені, як то 1940 року місто перевантажене військом і втікаючими в паніці "бельгійцями" двічі наскочили німецькі повітряні ескадрони. Усе місто горіло. Около тисячі вбитих, потоки крови і сліз. Один бельгійський банкир із Ліежу плакав перед ним, як мала дитина, бо з усіма своїми тисячами не міг купити кромки хліба для дитини і жінки та примирав із голоду... А він, о. Васель, із іще одним цивільним, одиноким перев'язував важко ранених і покаліченых та сповідав вмираючих. Опісля ще три дні, як той старозавітний Товія, добував із румовищ трупи побитих і попалених та хоронив їх. Аж доки третього дня чи четвертого... не почорніло йому в очах і він повалився на землю в тифозній гарячці. Зрештою великий оригінал, той праведний аббе Васель... В час окупації зложив чудне приречення Богові, так довго не голити бороди, доки німці не заберуться з Франції... Аж німецькі вояки дивувалися на його старобіблійний вигляд і прозвали Разпутіним. З хвилею, як перші союзницькі човги вкотилися на площу міста, о. Васель автоматично побрив заріст. Перед війною кілька раз бував о. Васель в Україні і завжди в мажорнім тоні розповідає мені, як то українські селяни з села Воля дрогобицької округи 1937 року, на майдані біля церкви, усвідомлювали його в неділю по Службі Божій про красу, велич і могутність України. Коли по Службі Божій українські діти-дівчатка висипались юрмою із церкви, помахуючи жовтоблакитними стрічками в косах, о. Васель зразу спитався наших селян, що означає цей колір. Свідомі селяни пояснили, що ця краска— це українська національна й державна барва, а далі кажуть до французького священика: Українська нація— велика нація, що числить 45 міліонів. Дайте ви, французи, нам канонів, а ми поженемо ворога аж у Владивосток. Україна простора: від Сяну по Кавказ і по Дон!"

В Абевілі першу Службу Божу в 9-ій год. відслужив я для хорих в шпиталі, сказав до черниць і хорих Слово Боже на французькій мові про Східню Церкву, про мартирольогію греко-католицької Церкви в Україні, про священомученика Йосафата та обовязок західніх католиків молитись за страдаючих за Віру Братів українців. Опісля в парохіяльній церкві була друга Служба Божа для кількадесять українців, що зійшлись із околиць Абевілю. По відправі— парохіяльні сходини, гутірка з вірними, ширення християнської преси. Пополудні відвідини хорих українців в шпиталі, духовна конференція для кількох Сестер Черниць Словянок та відвідини ще кількох українських родин в місті.

24 листопада: Дулянс. Хто цікавиться діями военних змагань у Франції в рр. 1914-18, той знає, що в боях Сом і Пікардію, місто Дулянс записалось в історію. Не тільки своїми жертвами й зруйнованими дільницями, але головно тим, що з Дулянс довгий час керував военними операціями генерал-маршал Фош і тут була його Головна Кватира. І в цій війні місто було теж дуже дуже спустошене, головно в поблизу стації.

Фивне хвилювання огортало мене, коли наближався заповіджений день українського богослуження в Дулянс. Ректор католицького колежу "Монталямберт" запросив українців, щоб найперше відспівали Службу Божу для його 300 гімназистів і запрошених гостей, а на 11 год. має відслужитись друга Служба Божа в парохіяльній церкві. "Чи приїдуть мої співаки" питаю себе в дорозі до Дулянсу, а непевність настирливо всвердлюється у свідомість. Доїхав. Жду на них!— Вкінці... Приїхали! Ну, славити Бога! —і святу Кикилію, дівицю мученицю, якої свято якраз сьогодні латиняне урочисто святкують. Не можу висловити достаточно вдячності для родини Бринявських і Гаврилюків, що вповні зрозуміли важливість кожного нашого виступу перед чужинцями... І ось, коли містом проходить гучно традиційний похід музикантів у честь св. Кикилії Діви, скеровуючись до головної церкви, у просторій молитовні колежу відбувається небувале свято в честь 350-ліття Берестейської Унії і Священомученика Йосафата. Ввесь причот молодих учнів у сніжнобілих туніках готуються в захристії супровожати греко-католицького священика до престола, а тимчасом о. Настоятель тепло і приступно пояснює трьом сотням молоді і гостей начіння та символіку Літургії св. Йвана Золотоустого. З помітним зворушенням говорить про міліони українських братів, мучених за Віру, за тисячі катованих українських священиків, про 16 в тюрми запроторених або замучених українських владик-епископів і митополитів. "Боже— дай святу ед-

ність"— молився український мученик за Віру, святий Йосафат. "Боже, дай українському народові релігійну волю і визволь їх з рук тиранів"— цією молитвою Ректор гімназії в Дулянс закінчував свою палку промову до молоді. І ось зачинається св. Літургія перед очима уважних французів. Мініятурний хор напричуд гарно вивязується зо своїх завдань і навіть потрапить надати вражіння сили і могутності східнього обряду... В моменті св. Причастя 200 унів з рук священика приймають Евхаристійного Господа.

В 11 год. знову Літургія і виступ хору в парохії, тим разом для чисто української публики. Українці причащалися на ранній Службі Божій.

6-го грудня: Перон місто. Служба Божа. В останній хвилині шеф станції залізниць "льокального інтересу" повідомляє спантеличених пасажирів, що "мішліна" в сторону Перону не поїде, бо попереднього дня на цій лінії стався "аксідан." Що тут тепер діяти? Та ж на Службу Божу мушу бути своєчасно в Пероні, а з Альберту до цієї місевості 30 км.! Треба пробувати щастя! Виходжу на битий шлях, що веде до Перону і жду на милосерного самаряніна з автом, що підвіз би мене. Вкінці діждався. Підвіз 10 км., аж у місцевість Марікур, а тут вже енергійний парох власним автом завіз аж у сам Перон. Служба Божа відбулась у час.

7 грудня: Аміен. Замість Замість снігу, який у нас в Україні в той час білою габою застелює усе довкруги, в Аміені зливний холодний дощ хлюпотить по вибоїстому камінню міста. Ідеш довгим шляхом цього історичного міста, а в уяві пересуваються героїчні часи середньовіччя: пікардійські лицарі готуються в Христовий похід. Пламенний народній трибун Петро з Аміену поривае маси на святе діло... Від цих часів бігато змінилося, чимало води проплило каламутною річкою Сому. Аж ось Новий Шпиталь. Окружений новими тимчасовими дімками збомбардованих мешканців Амієну, сам шпиталь виглядае як мале містечко із безліччю будинків і павільйонів. Сестри інформують мене, що є тут 6 "полоне." Я іду і по кількох словах переконуюся, що аж 5 з тих людей— це наші українці. Хорі безмежно тішаться з цих відвідин, заосмотрюються духовними книжечками і часописами, сповідаються. Це тільки два павільйони. Сповіщаю Сестер, що хорі це жадні "полоне" тільки українці і прошу французького шпитального священика, щоб взавтра вранці подав нашим людям св. Причастя. Сестри просять, щоб в найблищому часі відвідати ще інші частини шпиталя. Радо обіцюю це вдіяти.

Закінчення

Ось Вам, дорогі читачі, знову короткий начерк праць, смутків і радостей українського священика серед рідної еміграції в західній Европі. Кожен з нас нехай не забуває, що Боже Провидіння поклало на його відповідальний обовязок: бути пропагатором української гр. католицької Церкви і української державности серед европейців. З нагоди Свят Христового Різдва, бажаю Світлій Редакції і Достойним Читачам дальшого Божого Благословення в праці на народній ниві і Щасливого Нового Року.

о. Богдан Курилас, ЧНІ.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вірний Приятель

Пишу до Вас з далекої околиці В.С. Я поглянула у свій куфер і там здибала книжечку Голосу Спасителя. Взяла її і прочитала, хотя вона з 1944 року. Щось мене спонукало написати і передплатити собі Голос Спасителя.

Ми тут як загублені вівці, не чуємо слова Божого. Всілякі є тут церкви, а нашої української католицької нема. Чуюся досить погублена і прошу Бога, щоби забрав мене з сего пляцу десь де можна почути слово Боже і піти на богослуження. Маю надію, що Господь вислухає мою просьбу. Як де коли почуємо богослуження через радіо, то аж щось людину підносить.

Тут посилаю Вам $2.00, одного на Голос Спасителя, а одного з просьбою, щоби Отці помолилися за мене до Господа Бога, щоби я не зійшла з правої дороги і щоби діявол не підкосив мене як то часто бувае, а найгірше в сім краю де не ма Божого слова. Маю надію, що Бог допоможе. — пані С. Братина.

Від Редакції.— Будьте доброї мисли, пані Братина, і моліться щиро. Наші молитви будуть з Вами. Голос Спасителя принесе Вам багато сили й потіхи. Віднайдення цього вірного духовного приятеля є вже відповіддю на Ваші молитви.— Коли обставини позволять Вам, заїдьте до Ванкувер на неділю. Там наша церква під ч. 143 Princess Street. Вислухання богослуження і св. сповідь скріпить Вас ще більше. І хто знає, якщо Вас там є гурток, чи Отці не приїдуть час від часу, щоби мати відправу у Вас. Боже благослови Вам!

МОЛИТВА СКИТАЛЬЦЯ

Отче, лист я від Вас одержав, за котрий Вам дуже дякую як і мої друззя. Місіонарі також одержав, котрі принесли мені велику радість і користь. За чотири роки одержав часопис своєю рідною мовою... аж сльози покотились по обличчу. Отче, ще раз дякуємо за Вашу прихильність для нас бідних еміґрантів.

Отче, Ви згадуете, що вислали мого листа до редакції Будучности Нації, щоби нам висилали часопис. Ми булиби дуже вдячні хоч за одно число місячно. Лекше буде відшукати і скомунікуватися один з другим. Розбив нас 39 рік— дай, Всевишній Боже, щоби 47. знову злучив нас. Дай, щоби наші батьки і матері не мусіли молитись потайки.

Замикають церкву, щоби нарід не міг помолитися Богу, приняти святу Сповідь та Причастіе, тільки щоб сходив з того світу як звірина.

Всевишній Боже, чому так довго терпиш і принимаеш такі знущання проти Себе! Змилосердись, вислухай наших благань, здійми з нас цей тягар а освіти нам кращу долю. О то тільки благаєм Тебе, милосердний Боже.

Отче, не погордіть мною та нашим писмом— ми пошукали Вас як сироти батька на чужих землях.

Кінчаю тих кілька слів. Бажаю здоровля та щастя, желаю веселих свят Рождества Христового та весело заколядувати Бог Предвічний народився! Христос Раждается!

—А. Моленда.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ

Згідно з найновішим розпорядком канадійського уряду з дня 30-го січня, 1947, до Канади можуть бути допущені слідуючі категорії імігрантів:

Жінка, нежонатий син, донька, брат або сестра, батько, матір, повдовіла дочка або сестра без дітей або з неодруженими дітьми понижче 18 років життя, осиротілий братанок (сестрінок) або братаниця (сестрінка), якої будь особи, яка правно прибула й замешкала в Канаді і яка може приняти й заопікуватися новоприбувшими. "Сирота" означає особу без батька і матері.

Рільники, які мають вистарчаючі фонди на ведення господарства в Канаді.

Рільники, о їдуть на фарму до батька, тестя, сина, зятя, брата, шваґра, вуйка (стрия) або братанка (сестрінка), які займаються головно хліборобством і є в стані приняти й поселити приїзджаю чих на фармі.

Хліборобські робітники, що приїзджають на запевнену роботу в Канаді.

Досвідчені вуглекопи й лісоруби, що приїджають на запевнені роботи в лісі або копальні.

Наречена, яка приїзджає до повнолітнього мужчини, який правно прибув і замешкав в Канаді і який є в стані приняти, одружитися й заопікуватися нею.

Кожна особа, що бажає приїхати до Канади, мусить мати ДОЗВІЛ ВЇЗДУ (Пермит)від канадійської іміграційної влади в Оттаві.

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
701 McIntyre Bldg., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБ БОЖУ НА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ, 1947

Старий Стиль:

6. Неділя Квітна: Ап. 246, Єв. Ів. 41.
7. Понеділок. Благовіщення Пр. Д. Марії: Ап. 306, Єв. Луки 3.
13. Неділя. Воскресення: Ап. 1, Єв. Ів. 1.
14. Понеділок Світлий: Ап. 2, Єв. Ів. 2.
15. Вівторок Світлий: Ап. 4, Єв. Луки 113.
20. Неділя Томина: Ап. 14, Єв. Ів. 65. (Єв. утр. 2.)
27. Неділя Мироносиць: Гл. 2. Ап. 16, Єв. Марка 69. (Єв. утр. 3).

Новий Стиль:

6. Неділя: Воскресення. Ап. 1, Єв. Ів. 1.
7. Понеділок Світлий: Ап. 2. Єв. Ів. 2.
8. Вівторок Світлий. Ап. 4, Єв. Луки 113.
13. Неділя Томина. Ап. 14, Єв. Ів. 65. (Єв. утр. 2).
20. Неділя Мироносиць: Гл. 2. Ап. 16, Єв. Марка 69. (Єв. утр. 3)
27. Неділя Розслб. і Вмч. Георгія: Гл. 3. Тропар воскр. і Святого, Слава Конд. Святого, І нині Тр. Ап. 23 і 29,, Єв. Ів. 14 і 52. (Єв. утр. 4).

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 4. Квітень 1947

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З Нагоди Воскресення Господа Нашого Ісуса Христа

ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Ісуса шукаєте Назорея розпятого. Він воскрес. Нема Його тут. Це місце, де Його положили." (Марко 16, 17).

Христос Воскрес!
Дорогі в Христі:

Святкуємо Великдень.

Найрадісніший празник і найвеличавіший у році.

Щоб Великдень був у дійсності для нас усіх "празником празників" і "торжеством торжеств," то св. віра дає нам найбільше запевнення про Христове Воскресення.

Мало є подій з Христового життя, щоб їх оповідали всі чотири євангелисти. Однак про Христову смерть і воскресення згадують всі чотири євангелія, як найточніше і як у найменших подробицях.

І так, що Христос з любови до нас умер на хресті, це одногласно описують всі чотири евангелисти. Христову смерть урядово ствердив римський сотник, коли пробив списою бік Христа, звідки виплила Кров і Вода. Навіть жиди не мали найменшого сумніву про смерть Христа, коли одиноким їх бажанням до Пилата було поставити державну сторожу коло Господнього Гробу.

Однак у Божих плянах цей підступ жидів причинився для віруючих до тим більшої певности про Христове Воскресення. Бо саме ця римська сторожа була першою вістункою в Єрусалимі про славне Христове воскресення, по відваленні тяжкого каменя, по землетрусі, появі ангела й першому переляку. Прославлений Христос явився Марії Магдалині каянниці, побожним жінкам Мироносицям, двом засумованим ученикам із Емаус і цілому Апостольському Зборові, що зо страхом перед жидами позамикали за собою двері.

З особливішого Божого допусту сталося так, що при першій появі серед Апостолів не було Апостола Томи. Хоч ду-

шею був він вірний Христові і готовий на всякі жертви, то природою був недовірчивим і тому ніяк не хотів повірити в оповідання прочих Апостолів, що бачили й говорили з воскресшим Христом. Тома заєдно повторяв всім: "Коли не побачу на Його руках знаків від цвяхів і не вложу свойого пальця в рани від цвяхів і не вложу своєї руки в Його бік, не повірю" (Іван: 20, 25). Христос узглядив і цю слабість Апостола Томи й у надмірі Своєї ласкавости позволив йому діткнутися Своїх ран. Завстиджений Апостол упав перед Спасителем і щиро визнав: "Господь мій і Бог мій" (Іван: 20, 28).

Воскресший Христос явився також зболілому Петрові, запевнив його про прощення й поручив йому утверджувати своїх братів у вірі. Проповідувати прославленого Христа взяв собі св. Петро за своє головне завдання. У зміст його першої проповіди, в часі Зелених Свят, увійшло саме Христове воскресення, бо каже: "Ісуса Назорея, Мужа, що Його прославив Бог між нами силами, чудами й знаками... Його ... ви руками безбожних замучили й вбили. Сього Ісуса воскресив Бог, чого ми є свідками" (Діян. 2, 32). Так само й в другій проповіді, згадує про воскресення, докоряючи жидам: "Ви ж Святого й Праведного відреклися і просили дарувати вам чоловіка убійника, а Творця життя убили, що Його Бог воскресив із мертвих, чого всі ми є свідками" (Діяння: 3, 15). У своїому Посланні до новонавернених навчає їх, що Бог "по Своїм великім милосерді відродив нас до живої надії воскресення із мертвих Ісуса Христа" (1. Петра: 1, 3). І коли прийшло вибирати, на місце відпавшого Апостола Юди, нового Апостола, то Князь Апостолів, св. Петро зажадав серед інших вимог, "щоб один із них був з нами свідком Його воскресення" (Діяння: 1, 23).

Для Апостола Народів, св. Павла, воскресший Ісус Христос був основною правдою проповіди. У листі до Коринтян так пише: "Бо я вам передав, що й прийняв, що Христос умер за наші гріхи, по Писанням, і що явився Кифі, а відтак одинацятьом, відтак явився більш як пятьсот братам разом, з котрих многі жиють досі, інші ж уснули" (1. Коринтян: 15, 3). Про воскресення пише й до Римлян: "Колиж ми вмерли з Христом, вірмо, що й житимемо з Ним, знаючи, що Христос уставши з мертвих, уже більш не вмирає, смерть не має вже над Ним власти" (Римлян: 5, 8). Хоч переслідуваний за свою проповідь, проте напоминає свойого ученика Тимотея, щоб не забував навчати про воскресення: "Памятай, що Господь Ісус Христос воскрес із мертвих із насіння Давидового, по мойому благовісті, що в нім терплю аж до оков, як злочинець, та слово Боже не є звязане" (П. Тимотей: 2, 8).

Головним завданням Апостолів було свідчити й голосити вірним про воскресшого Христа. Апостольські Діяння записали, що: "з великою силою давали Апостоли свідоцтво воскресення Ісуса Христа Господа нашого і велика ласка була на них всіх" Діяння: 4, 33). В імені всіх Апостолів відзивається їх Князь, св. Петро: "А ми є свідками всего, що ділав в землі жидівській і в Єрусалимі, що Його вбили, повісивши

на дереві. Сього воскресив Бог третього дня і дав Йому статись явним. Не всьому народові, а наперед вибраним свідкам від Бога; нам, що їли й пили з Ним, коли воскрес із мертвих. І приказав нам проповідувати народові і свідчити, що це Він є призначений Богом Суддя живим і мертвим" (Діяння: 10, 39)

Віра у воскресшого Христа увійшла у "Символ віри," найперше Апостольський, а відтак у Нікейський і його відмовляємо аж по сьогоднішні часи. Но причині Христового воскресення святкуємо від апостольських часів неділю, замість давнішої жидівської суботи. Від перших віків святкуємо у Церкві сьогоднішній Великдень на памятку Христового воскресення. Численні малюнки з перших віків християнства в катакомбах виказують віру у воскресшого Христа. Від непамятних часів вірні здоровлять себе у великодньому часі словами: "Христос Воскрес," а у відповідь чують, що "Воістину," справді, "Воскрес!"

Одинокі, що не признали воскресшого Христа, це були колись жиди, що підплатили римських жовнірів, щоб розпустили вістку, начеб це Апостоли вкрали Христове Тіло. Є й сьогодні одиниці жидівського наставлення, що стараються захитати нашу радість із прославленого Христа ложним толкуванням, наче б це Христос не воскрес, але тільки привидівся Апостолам. Коли однак отворимо св. Письмо,то переконаємося, що Христос учинив всьо зо Своєї сторони, щоб усунути, навіть найменший наш сумнів, щодо Його воскресення. Воскресший Христос показувався Апостолам не в одному дні, але через сорок днів. Являвся не один раз, але багато разів: при гробі в городі, при озері, на горі, у Єрусалимі на Оливній Горі. Не тільки на одну хвилину, але через довший час; не тільки у ночі, але вдень; не тільки жінкам, але й мужчинам і розмовляв з ними, позволяв Себе дотикати, їв з ними, а вкінці явився понад 50 ученикам. (1. Коринтян: 16, 6). Отже й правда про воскресення ясна, як сонце. І тому мимо нападів ворогів, ніколи церкви не стягають стільки віруючого народу, як на Великдень.

Чому Христос явився стільки разів по Своїому воскресенні? Бо жадав від Апостолів, щоб вони свідчили про Його воскресення. Бо вимагав від Своїх визнавців, щоб вони не вагалися віддати навіть своє життя за правду Його воскресення. Що віруючий світ уклякнув перед воскресшим Христом, то не тільки тому, що Він з любови до нас зійшов із неба на землю, прийняв наше людське тіло, терпів голод, спрагу й виснаження, позволив Себе дати розпяти, але й тому, що третього дня славно воскрес із мертвих. Вірою у будуче прославлення кріпили себе мученики колись і тепер, памятні на ці слова св. Письма: "Так написане, що Христос буде терпіти й воскресне із мертвих в третій день; і в Його імя голоситися буде покаяння і відпущення гріхів між усіми народами, почавши від Єрусалиму. Виж єсьте свідками всього цього" (Лука: 24, 46).

Воскресший Христос є нашою побідою. Ми всі на Велик-

день мусимо визнати, на вид прославленого Христа, з римським сотником: "Справді це був Син Божий" (Матей: 27, 54). Коли Христос є Богом, то й Його наука є Божою. Божою є й Церква, що її збудував на Петрі. Божої установи є й ця Єрархія, що в одності з Петровою скалою. Божими є і всі обітниці, що їх приобіцяв Син Божий своїм вірним послідувателям. Прославлене Христове життя є причиною, запорукою і взором нашого будучого прославленого життя, коли вірно витреваємо при Спасителі. Тому й можемо в радості співати: "Сей день, що його сотворив Господь, радуймося і веселімся в ньому."

Великдень є також надією нашого Народу. Кого Бог любить, цього досвідчає. Нікого Небесний Отець так не полюбив, як Свойого Єдинородного Сина, Христа. А проте перевів Його через Страстний Тиждень. Страстний Тиждень є не тільки пригадкою на календарі, символом, але й показчиком Божих доріг на календарі всесвіту у житті різних народів. У якому часі подобається милосерному Богові повести даний нарід по хрестній дорозі, прибити його до хреста і вложити його до зимного гробу—це одиноке є зазначеним у календарі віків. Але й у календарі віків є предвиджена одночасно й година освободження, воскресення й перемоги. Коли віримо у Велику Пятницю, то й вірмо й в славний день Воскресення.

Переживаємо дуже трагічну добу людства. Хоч вибороли мир, проте не для всіх народів. Лице всесвіту ще на дальше захмарене розбурханими хвилями людських пристрастей. Мимо великанських жертв у людській крові, майні й житті ще й досі велика часть людей стогне у тюрмі народів. Чи загроза третьої війни? Чи розвал всесвіту? Чи похід до гробу? Такі пригноблюючі думки снуються, але тільки в душах невіруючих. Для нас віруючих, Великдень є весною, новим життям, відновою людства. Не тільки тому два тисячі літ назад, але й тепер у двацятму столітті. Є ще міліони доброї волі учеників і учениць Христа, що відсвіжуються великодніми правдами й визнають побідного Христа своїм Володарем, Спасителем і Осередоточкою всього. Остаточна перемога, не по стороні безвірків, але віруючих.

"Підійми кругом очі твої Сіоне і поглянь, бо це прийшли до тебе, як богосвітлі світила від заходу й півночі й моря сходу діти твої, в тобі благословлячи Бога по віки." Так співаємо словами воскресного богослуження й одночасно линемо своїми думками до цих наших рідних Братів і Сестер із цих земель, що з них вийшли наші предки, що тепер скривавлені кровю найновіших мучеників в обороні свойого найбільшого скарбу віри і кріпимося мужним визнаванням їх разом із тисячами священиків і цілою нашою Єрархією. Піднімаємо свої очі й на ці непроглядні ряди нашого розсипаного народу, по всіх частинах світу без даху, одіжи, удержання з безустанною загрозою підступного зловлення й вивезення політикою новочасних Пилатів у землю Ірода, що змішав кров із жертвою невинних. Нехай воскресший Христос додасть їм сили перенести їх теперішню Велику Пятницю.

Сьогодні всьо наповнилося світлом: небо й земля й підземне; нехай празнує все сотворіння Христове повстання і в ньому нехай утверджується." У загальній радості неба й землі, веселімся всі, тішмося нашим будучим у Христі прославленням в небі, благаймо воскресшого Христа, щоб зберіг нашу переслідувану Церкву Українців Католиків на землях наших батьків, потішив наших скитальців серед їхньої теперішньої безнадійности. Нехай милосерний Бог благословить ввесь наш многострадальний український Нарід.

Всім Догорим Отцям Духовним і всім Вірним нашого Екзархату засилаємо зі Світлим Празником Христового Воскресення наші найщиріші воскресні побажання.

† ВАСИЛІЙ, Єпископ-Ординарій

† НІЛЬ, Єпископ-Помічник

Винипег, 30 березня, 1947 р.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Радіймо всі,
Відкиньмо сум турбот, журби!
Христос воскрес,— всім голосім:
Скінчилось царство сатани.

Христос воскрес! І мир пливе,
Мир Божий з неба на людей.
Життя небес, життя нове
Приносить нам той день святий.

Христос воскрес, смерть побідив,
Світ увільнив з гріха оков,
Ненависть, зависть осудив,
Взаїмну приказав любов.

Христос воскрес! Радіймо всі!
В Ісуса віру відновім,
Не жиймо більше у грісі,
То й ми колись воскресним з Ним!

о. М. П., ЧНІ.

ВОСКРЕСЕННЯ

Що Христос воскрес, це знаємо головно зо свідоцтва самих апостолів.

1. Про воскресення Ісуса Христа говорили апостоли всім людям, отже жидам і поганам, ученим і простим, приятелям і ворогам, бо це вважали вони за найсильніший доказ, що Ісус Христос не є звичайна людина, а правдивий, всемогучий Божий Син. Обманювати себе самих і других апостоли не могли, бо впродовж сорок днів після воскресення Ісус являвся їм часто. Він поясняв їм святе Письмо, провадив з ними нераз довгі розмови, позволяв їм доторкатись до своїх ран, та засідав з ними до спільного стола. Одного разу, як каже святий Павло, Ісус явився перед громадою, що числила понад пятьсот душ. Отже свідків, як бачимо, зовсім не бракувало. І вважаймо, що то не які будь свідки були. То не були якісь собі люди легковірні, що їх чимнебудь можна здурити, переконати. Апостол Тома, як знаємо, ніяк не хотів повірити в воскресення Христове, аж доки власними очима не побачив зблизька живого Ісуса, й доки руками власними не доторкнувся до Його ран. А й другі апостоли теж не хотіли спочатку вірити, хоч Магдалина й інші мироносиці запевняли їх, що бачили порожній гріб, і ангелів коло гробу, а вкінці й самого воскреслого Ісуса.

—Якуж користь малиб апостоли розголошувати воскресення, як би це не була правда? Ніякої, хіба лиш те, що стягнули на себе напасть, переслідування з боку жидів, а вкінці й страшну мученицьку смерть.

2. А кому проповідували апостоли Христове воскресення? — Фарисеям і ворогам Христовим! І то зараз таки по Зелених Святах, коли память про Ісуса Христа зовсім іще свіжа була, коли ще всі добре пригадували собі Його науку, Його чуда, Його страсти та й смерть кровaву на Голгофті. Якщо отже воскресення не було б дійсним фактом, то проти таких проповідників був би піднявсь увесь Єрусалим. Тимчасом що бачимо? Ані фарисеї, ані садукеї, ані найвищі жидівські достойники не відважились закинути їм брехні та за неї карати їх. Вони тільки заказали апостолам розповідати й учити про Ісуса.

3. Ще сильніше свідоцтво про Христове воскресення дають нам самі таки вороги Христові. Вояки, що коло гробу на варті були, побігли до жидівської старшини, й розповіли про велике й небувале чудо. Тоді жиди дали їм багато грошей та намовили їх розголошувати всюди, що їм коло гробу зібралося на сон і вони здрімалися, а тимчасом апостоли прийшли, й викрали тіло з гробу. Як би фарисеї були не вірили в Христове воскресення, як би були хоч трохи в цім сумнівалися, то були б перевели слідство між вояками, були б оскаржили їх стараючись доказати, що це все видумка, брехня. Та ні: вони того всього не роблять, вони не жадають ніякої кари на вояків, вони добре знають, що Христос таки направду, "во істину" воскрес; вони лиш хочуть затаїти це найбільше чудо Ісуса Христа, тому підпачують вояків. А зрештою, якщо вояки спали, то звідки могли знати вони, що апостоли прийшли й тіло з гробу забрали? Якже це сталося, що ані один з вояків не пробудивсь, коли апостоли відвалювали тяжкий камінь від дверей гробу?

І чи мали б відвагу Апостоли здобутися на подібний учинок? Прецінь добре знаємо, які вони боязливі були і, як то кажуть, своєї власної тіни боялись, аж доки Дух Святий не зійшов на них у Зелені Свята, й не наповнив їх серця геройською відвагою.

Вкінці бачимо, що віра в Христове воскресення прийнялася від першого початку Церкви аж по нинішній день, та поширилась по всьому світі. А чи це було б можливе, якщо ця віра опиралася б на звичайній видумці й брехні? Та ж для тієї віри апостоли відреклись своїх жидівських переконань і традицій, а прийняли Христове Євангеліє, хоч знали, що за те чекали їх гонення, переслідування й мученицька смерть.

II.

А тепер спитаємося: як воскрес Христос?

1. Отже перш за все треба знати, що Христос воскрес Своєю власною силою. Лазар теж воскрес, але не своєю власною силою; його піднесла з гробу сила Христова. І ми всі колись воскреснемо з мертвих, одначе не власною силою. То Божа сила оживить наші мертві тіла, і ми встанемо з гробу. Але Христос Господь Своєю власною силою воскрес... Його вороги зробили все можливе, щоб тіло задезжати в гробі й не допустити до воскресення. Гріб запечатали, й узброєну сторожу поклали коло гробу. Од-

наче Христос Господь понівечив усі ті їх хитрі пляни, вийшов із гробу як переможець смерти, й доказав, що має над нею власть та може свобідно вернутись до життя.

2. По друге треба знати, що Христос воскрес у прославленому тілі. Євангелист оповідає, що в часі преображення на таворській горі, лице Христове було ясне як сонце, а одежа Його була біла як сніг. Та переміна на Таворі була лиш часова, а по воскресенні вона стала трівка, й остане́ться на віки.

Отже тіло Христове по воскресенні стало світле, ясне, й видавало більший блеск, ніж ясне сонічко в полудне. До того тіла не сміло вже доторкнутись ніяке терпіння. Воскреслий Христос не відчував уже ні болю, ні голоду, ні холоду, ні спраги, ні спеки, ні ніякої втоми. Смерть уже не мала до Нього ніякого права, Він не міг уже вдруге вмирати, й ніхто не був спроможений Його вдруге убити.

Прославлене Його тіло стало бистре та скоре, могло в одній хвилині переноситись з місця на місце, й показуватись одночасно в ріжних місцях.

Вкінці те тіло стало духове, тобто позбулося всього того, що тверде й тяжке, а стало легке й проникливе. Воно без ніякого труду могло проникати крізь матеріяльні перегороди, показуватись людським очам, або зникати зперед них. Тимто читаємо, що Христос явився нагло серед апостолів, хоч і двері і вікна були зачинені, а після появи нагло став невидимий і тихо щез.

3. Хоч Христос воскрес у прославленому тілі, всетаки на своїх руках, ногах і грудях Він задержав виразні знаки пятьох кривавих ран на те, щоб дати наглядний доказ Свого воскресення. Як би був показавсь без тих знаків, то люди могли б були думати, що це тільки щось таке їм привиділось, або дух якийсь їм з'явився. Але коли Христос розмовляючи з апостолами виразно показував їм свої рани, й навіть запрошував доторкатись до них, то вже ніхто не сумнівавсь, що бачить перед собою воскреслого Спасителя. А святий Тома впавши на коліна закликав з глибини серця: "Господь мой, і Бог мой!" Пан мій, і Бог мій!" (Іван 20. 29).

Христос задержав знаки ран на прославленому тілі, щоб доказати Свою перемогу над смертю й над пеклом. Тимто святий Павло кличе:

"О, смерте, де твоє жало? О, аде, де твоя побіда? Богові хай буде подяка за те, що дав нам побіду Ісусом Христом" (1 Кор. 15. 55-56).

І ще й на те задержав Христос на Свому тілі знаки пятьох кривавих ран, щоб тими ранами склонювати Свого небесного Отця до милосердя супроти нас, бідних грішників. Після потопу завісив Господь на небі веселку-райдугу на знак, що потопу вже більше не буде. Прославлені рани Спасителя, що на безсмертному Його тілі мов ясні сонця блестять, це теж для нас божественний знак, що Господь Бог нас щиро любить, і навіть найтяжчі злочини готов простити нам, якщо тільки схочемо переблагати Його.

Вкінці й на те задержав Христос Свої пресвяті рани, щоб на страшному суді колись показати їх на втіху й радість праведним, а на пострах своїм запеклим, нерозкаяним ворогам.

Споглядаючи на ті преславні рани Спасителя, праведники почують у серці невимовну відвагу й радість, бо пригадають собі ті непонятні заслуги й благодати, що Христос для них зібрав. А прокляті задрижать зо страху та заридають гірко, що з тих заслуг та скарбів Христових не користали, а погордили ними, та й потоптали їх.

III.

Наука про Христове воскресення — це непорушний фундамент, основа нашої віри.

1. Ця наука мусить розбудити віру в Христове божество, бо воскресенням Своїм Ісус ясно доказав, що Він Бог та що Його наука правдива. Відколи світ світом, ніхто ніколи не чував, щоб який обманець вийшов з гробу. В ріжних часах траплялися люди, що подавали себе за божих висланників; і щоб доказати своє післяництво та здобути для себе довіря людий, вони робили нераз великі чуда. Та не було такого, що по смерті вернувся до життя, і разом зо смертю кінчилася вея їх діяльність. Отже Христове воскресення — це найясніший доказ, що Христос направду є той, за кого Він Себе подавав, тобто Божий Син, правдивий Бог, а наука Його — непомильна правда.

2. Наука про Христове воскресення будить у нашому серці надію, що так як Ісус воскрес, так і ми воскреснемо до нового життя, як про це виразно навчає святий апостол Павло (1. Кор. 15. 16). А та гадка, серед смутків і терпінь життя, повинна завжди приносити нам розраду. Нею потішався праведний Йов після втрати маєтку, дітей і здоровля. Нею кріпились апостоли, мученики й визнавці віри, коли їх переслідували й вели на тортури й на смерть.

Нею повинен кріпитись кожний праведний християнин у труднощах, у маєткових невдачах, і по втраті дорогих осіб. Що таке маєток, слава, а навіть і життя саме супроти вічности? Чого плакати й сумувати по втраті дорогої особи, що заснувши в Бозі переставилась із цього світу? Колись усі ми знов побачимось у небі, і там уже ніяка сила нас не розділить.

3. Вкінці наука про Христове воскресення заохочує нас піднестись і встати з гріхів та зачати нове життя з Богом. Як Христос умер і воскрес, а тепер уже більше не вмирає, так і ми повинні вмерти для гріха, й воскреснути до праведного життя ,та в ньому витревати аж до смерти.

Тому з Великоднем святим обновляймось до нового життя очищенням совісти, прийняттям святих Тайн і молитвою, а воскреснемо колись до вічного, щасливого життя! Амінь.

ГОРИТЬ... ГОРИТЬ..!

Це не аж надто давно, як це сталось... В одному ірляндському місті у великому магазині вибух пожар так сильно й нагло, що великий будинок за кілька хвиль перетворився в горіючу піч... Мешканці ледви мали час виратувати життя. Всім стало лекше на серці, коли довідались, що ніхто не загинув в вогні...

Та нараз дався почути страшний викрик згрози серед юрби... Всі очі звернулись вгору, де високо, під самим дахом десятьлітний хлопчина, блідий і перестрашений, намагавсь безуспішно вирвати залізні штаби з вікна... З плачем одчаю простягав руки о рятунок, коли тимчасом червоні вогняні язики полумя наближались до нього щораз більш... Деякі відважні мужчини кинулись наперед з божевільним зусиллям, щоб рятувати дитину, але в дорозі другі, неменш відважні задержують їх на силу, бо

знають, що тільки божевільний важився би тепер ввійти в будову. "Сходи в вогні," кричуть вони, "кожної хвилі дах може завалитись... хай Бог ратує бідну дитину... її муки незадовго скінчаться..."

Нараз в одному менті один з пожарників влетів до горіючого будинку прямо в бухаюче полумя. На дворі лягла чорна, мертва тишина. Лиця найтвердіших мужів поблідли з жаху... ніхто не надіявся, щоб герой вийшов живим.

Та це недовго тривало... Нагло з горла тисячної товпи вирвався крик радости, бо там на горі геройський пожарник став коло хлопчика, взяв його в обійми й швидко побіг назад в дім. Тривало кілька моментів тільки й герой разом з дитиною здорові стали на землі саме в моменті, як дах страшно затріщав і завалився.

Було це гарне діло й кожний, що читає ту подію, подивляє невідомого героя. А все ж, що власне він зробив?... Вирятував хлопчикові життя... дав йому кілька літ життя на цьому бідному світі, що завжди є долиною сліз.

Але душа... Душу вирятувати... Що то значить?... Це значить ухоронити сотворіння від страшних мук вічної недолі, від вогня вічного осудження... з полумя безодні... й дати йому замість того невимовне блаженство цілої вічности.

Як можна порівняти ті діла?... Якщо це шляхотне й благословенне діло вирятувати життя, що може тривати кілька років, то що ж думати про рятунок з вічної недолі?

Яка радість панувала б в нашій душі, якщо ми могли б собі сказати: "В небі є тепер душа, що була б попала в пекло, як би не я."

Яка б це була потіха для вмираючого чоловіка, з яким довірям ішов б він на Божий суд, якщо він міг би поглянути на своє минуле життя й сказати собі, що поміг вирятувати одну безсмертну душу...

Дивись довкола себе... як думають... як говорять... як живуть ті люди, з котрими ти щодня живеш... Чи йдуть вони до Бога, до вічного щастя... чи безтямно посуваються по похилій площі до вічної пропасти пекла?...

Думай, читай, радься других, попроси свого священика, щоб довідатись, як помогти рятувати тих, що живуть без Бога й пропадають...

ВЕЛИКИЙ ДАР ІСУСА ХРИСТА

"Сіє єсть тіло моє..."
"Сія єсть кров моя..."
(Мат. гл. 26)

Святий, Великий Четвер!

В той Четвер, вечером, їв Ісус Христос останній раз вечеру зі своїми апостолами.

Останній раз перевів Христос цей вечір з ними перед Своїми страстями і перед Своєю смертю.

В той вечір Христос, Спаситель, Чудотворець довершив найбільшого чуда, про яке з подивом говорить 19 століть, і про яке будеться говорити до кінця світа, подивляючи мудрість і любов Ісуса до людий.

Дійсно! Найсвятійше Єство, Син Божий, правдивий Бог, Ісус Христос дав людям найбільшу і найсвятійшу річ, що має служити для їх освячення, усовершення і спасення.

Христос установив Пресв. Тайну Євхаристії!

Та Тайна, справедливо названа Тайною любови, стала осередком, станицею і основою нашої святої віри.

Серед яких же то обставин, серед яких умовин установив Ісус Христос цю Тайну і дав її людям?

Св. Євангелист Лука (гл. 22) представляє цю подію дуже виразно: "І настав день опріснокв, в котрий належало їсти пасху. І послав Петра і Йоана та сказав: ідіть приготовіть нам пасху, щоби ми могли їсти... вони пішли... і приготовили пасху."

Не послав Він Юди на то важне завдання приготовити пасху, бо не хотів, щоби зрадник і його товпа перешкодили Йому довершити чуда, яке мав на думці.

Щоби Його ніхто не завважив, пішов вечером до вечерника — приготованої кімнати — на горі Сіон, в полуднево західній части міста Єрусалиму. Не бажав видати себе, бо не прийшла ще Його година.

Вечера, слушно названа Остання Вечера, була приготована після Мойсейового закону і її споживано по правилам того закона. Тую вечеру мав Ісус Христос вже від давна у Своїх думках. В дійсності Він бажав її, як Сам говорить: "Желанієм возжеліх сію пасху ясти с вами прежде даже не пріймy мук": Я дуже бажав їсти з вами ту пасху перед Моїми муками.

Бажання Ісуса Христа сповнилося!

Прийшла хвиля, коли Він мав сповнити обітницю, про яку говорив попереднього року в Капернаумі: "Я є хліб життя ,котрий зійшов з неба; якщо хто їсть хліб цей, буде жити во віки; а хліб, котрий Я дам, є моє тіло, котре Я дам за життя світа... Хто їсть Моє Тіло і пє Мою Кров, той має життя вічне і Я воскрешу його в послідний день. Тіло бо Моє є правдиво кормом і Кров Моя правдиво є напоєм." (Йоан гл. 6).

Прийшла хвиля, найторжественнійша хвиля в історії світа!

При кінці вечері "Ісус взяв хліб і благословив, переломив, роздав ученикам і сказав: Беріть, їджте, то є моє тіло ... І взяв чашу, віддав хвалу, дав їм і сказав: Пийте з неї всі, бо то є кров моя нового завіта, котра буде пролита за многих на відпущення гріхів."— (Мат. гл. 26). "То творіть на мою памятку."— (Лука гл. 22).

В тій хвилі Христос дав нам Себе Самого, Своє Тіло і Свою Кров, Свою Душу і Своє Божество під видами хліба і вина.

Тоді дав також Своїм апостолам і їх наслідникам власть творити то, що Він творив: "Сіє творите в моє воспоминаніє!"

То діло Христа повторяється від тоді кождого дня по цілому світі, бо "від сходу сонця аж до заходу буває приношена чиста жертва," то значить, що на цілому світі кождого дня відправляється св. Літургія (Служба Божа), підчас якої віддає Себе нам Ісус Христос, цілий жертвується за нас безкровним способом... На слова священика, чоловіка, звичайного сотворіння, Бог неба й землі сходить зі Свого небесного престолу і замешкує на престолах в малих кивотах... Чому? Щоби люди могли до Нього зближатися, Його принимати і через приняття Його скріпляти себе в тяжкій боротьбі проти діявола, злого світа і похотей тіла.

Так! для людий дав Ісус Христос найбільший дар, бо дав Себе Самого!

Той дар дав людям в навечеріє Свого розпяття, якраз в тій годині, коли вороги, під проводом зрадника Юди, приготовляли Його зловити.

Той дар дав нам яко доказ своєї любови!

"Сіє творите в моє воспоминаніє!"

То була остання воля, заповіт-завіщання Ісуса Христа!

Ми цінимо останню волю-завіщання наших дорогих померших свояків.

Чи не маємо цінити більше останню волю Ісуса Христа, нашого Спасителя?

Щож маємо робити відносно Пресв. Евхаристії?

Чиж вона не є осередком нашого життя?

Чиж Ісус утаєний в Пресв. Евхаристії не є вязнем нашої любови?

Чиж проте не повинні ми принимати Його як найчастійше до наших сердець?

А передусім в Великодному часі, чи можемо відтягатися від приняття пасхального св. Причастя? Слова Ісуса Христа: "Желанієм возжеліх сію пасху ясти с вами" відносяться також до всіх нас християн-католиків. Нехай єретики і відступники говорять що хочуть: вони вже через відступство від правдивої Христової католицької Церкви показали, що не признають всеї Христової науки. Чиж їм треба дивуватися? Нам треба йти за голосом Христа і треба сповнити заповідь Його св. Церкви!

В цьому Великодному часі відновімся в Христі!

Очистім наші серця в добрій, щирій великодній сповіді!

До очищених сердець приймім Ісуса в пасхальному св. Причастію!

Пресв. Евхаристія є осередком нашої релігії!

Колиби в наших церквах не було цеї Тайни, то наші церкви сталиби подібні до домів, в яких відбуваються всякі збори, мітінґи-віча, концерти, представлення, забави, танці, і пр. Перестaлиби бути правдивими домами молитви!

По наших церквах мешкає Христос зі своїм Божеством і чоловічеством, утаєний під скромними видами хліба...

Приступаймо радо до цеї св. Тайни Любови!

Пресв. Евхаристія то корм для нашої душі!

Цей великий дар лишив для нас Христос для нашого добра!

Любім Христа утаєного в Пресв. Евхаристії!

Нагородить нас Христос за нашу любов і вірність, що колись побачимо Його лицем в лице!

Чи я добрий, чи злий—залежить від того, які мої діла: які вони, такий і я. Я ж деревина, а мої діла—це овочі, що на тій деревині виростають. А чи деревина добра чи зла це по овочах найлегше розпізнати.—(св. Августин).

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копаківський, ЧНІ.

Розділ 6.
Кривавий піт і муки Ісуса в Оливнім городі.

1. Наш найлюбіший Спаситель приходить до Гетсеманського городу і Сам починає свою болісну муку: "Начат ужасатися і тужити... начат скорбіти і тужити." (Мар. 14. 33, Мат. 26. 37). Почав лякатися й тужити... почав сумувати й тужити.

Насамперед найшов на Ісуса великий страх перед терпіннями і смертю, які мав скоро понести: "начат ужасатися." І длячого? Чи ж Він Сам добровільно не пожертвувався на всі ті терпіння? "Господь предаде єго гріх ради наших: І той, зане озлоблен бисть, не отверзает уст своїх: яко овча на заколеніе ведеся, і яко агнец пред стригущим єго безгласен, тако не отверзает уст своїх": Господь віддав Його задля наших гріхів: І Він терпів, та не отвирав своїх уст: неначе вівцю на заріз Його ведено, і як ягня перед постригачем німує, так і Він не одчиняв уст своїх. (Ісая 53. 7). Чиж Сам не бажав так горяче приходу часу своїх страстей, як це недавно тому Сам Він сказав: "Желанієм возжеліх сію пасху ясти з вами": Я дуже бажав їсти з вами ту пасху. (Лука 22, 15). Звідкиж приходить на Нього тепер так великий страх перед смертю? Звідки це, що аж просить свого Отця, щоб увільнив Його від нього? "Отче мой, аще возможно єсть, да мимоідет от мене чаша сія": Отче мій, коли це можливе, най відійде від мене ця чаша. (Мат. 26. 39). Говорить блаженний Беда, що Ісус хотів через те показати, що Він є правдивим чоловіком. "Молиться, щоб минула від Нього чаша терпінь, щоб тим показати, що Він є правдивим чоловіком." Так! Господь наш Ісус, перейнятий любовю до нас, рішився умерти за нас, щоб через свою смерть доказати нам, що нас любить: але щоб люди не думали, що Він тільки позірно приняв на себе людське тіло, якто деякі єретики богохульно говорили, або що силою свого Божества умирав без терпінь, Він звертається з тою молитвою до свого Отця, не щоб бути вислуханим, але щоб дати нам

зрозуміти, що Він умирав як чоловік і що умирав з великим страхом перед терпінням і смертю, яку мав понести.

Найлюбіший Ісусе! Ти зволив взяти на себе наш страх, щоб нам уділити мужества до зношування прикростей нашого життя. За стільки доброти й любови хай буде Тобі слава на віки! Нехай всі серця люблять Тебе так, як Ти того бажаєш і як Ти заслужив на те!

2. "Начат скорбіти і тужити": почав сумувати й тужити. Не мав потіхи, а серце Його наповнилося смутком. Перед своїми очима бачив страшний образ всіх своїх мук внішних і внутрішних. Представилися Йому найвиразніше всі терпіння, які мав понести, всі упокорення й насмішки від жидів і римлян, всі несправедливості, які Йому спричинять судді Його справи; передусім стануда перед Його очима та страшна смерть, яку мав понести серед моря терпінь і зневаг, опущений всіми, і людьми і Богом. Тому то просив Він о поміч свого небесного Отця.— Мій Ісусе, співчуваю з Твоїми терпіннями, дякую Тобі й люблю Тебе!

3. "Явися же єму Ангел з небесе укріпляя єго": І явився Йому Ангел з неба скріпляючи Його. (Лука 22. 43). Поміч приходить, але не щоб злекшити Його терпіння, а радше, щоб збільшити їх, говорить блаженний Беда. Бо в дійсності Ангел прийшов, щоб Його заохотити, щоб ще більше терпів з любови до людей і для слави свого небесного Отця.

Найлюбіший мій Господи, як великі муки Ти перетерпів в цій першій боротьбі! В Твоїх страстях, бичі, терня, цвяхи, не відразу але постепенно завдавали Тобі щораз більші терпіння, а всі їх переніс Ти за нас; а тут в городі оливнім всі бичі всіх Твоїх страстей находять на Тебе разом, і Ти приймаєш все те з любови до мене і для мого добра. Ах, мій Боже! Як я жалую, що Тебе не любив давніше, а погорджував Твоєю любовю і йшов за моїми злочинними наклонами. Нині я дуже бриджуся моїм давним злим поведенням і жалую з цілого серця за те! Ісусе, прости мені!

4. "Начат скорбіти": Почав сумувати. До страху й відрази долучується в душі Ісуса глибокий смуток і пригноблення духа. Але, Господи, чи Ти не уділяв своїм мученикам серед їх терпінь так великої радости, що вони навіть гордили терпіннями і смертю? По словам св. Августина, св. Вінкентій говорив з такою веселістю підчас своїх мук, що здавалося, що хто інший терпів а хто інший говорив.

Простягнений на розжареній решітці дізнавав він такої потіхи, що кпив собі з ката і кликав до нього: Оберни мене тепер і їдж, бо я вже спечений.— Мій Ісусе, Ти, що наповняв радістю своїх слуг серед їх мук, на що допустив Ти на себе у своїх власних страстях так прикрий смуток серця і пригноблення духа?

Ісусе, небесна потіхо! Своєю радістю наповняєш Ти небо й землю. Длячого тепер Ти так пригноблений і так сумний, а навіть смуток той може причинити Тобі смерть, коли говориш: "Прискорбна душа моя аж до смерти": Сумна душа моя аж до смерти. (Лу. 14, 34). Солодкий мій Спасителю, длячого?...

О, я розумію! Це не були терпіння Твоїх страстей, а радше людські гріхи й мої гріхи, що в тій хвилі спричинили Тобі цей смертельний біль.

5. О скільки Предвічне Слово, Син Божий, любив свого Отця, о стільки ненавидів гріх, якого всю злобу знав. Щоб знищити гріхи світа, й не бачити образи свого небесного Отця, Він став чоловіком і постановив терпіти так страшні муки й ганебну смерть. Але на вид тільки гріхів, які будуть сповнені в світі мимо всіх Його терпінь, біль Його був так великий, що нема йому рівного. Ніколи, говорить св. Тома, ніколи грішник не відчуває подібного жалю за свої власні гріхи. А той біль Ісуса перевищав всякий біль, який може засмутити серце чоловіка. Бо всі терпіння і людський смуток мають потрохи потіхи. Але смуток і жаль Ісуса був болем чистим, без найменшої осолоди, — говорить один побожний автор.

Ах, коли б я Тебе любив, Ісусе, коли б я Тебе любив, то на згадку всього того, що Ти витерпів за мене,— всі болі, всі зневаги і найгірше обходженняся зо мною на світі були б для мене розкішшю. Ісусе, уділи мені свою любов і тоді я буду терпіти з радістю або щонайменше буду переносити з терпеливістю тих трошки терпінь, які Ти мені посилаєш... Не дозволь, щоб я умер не подякувавши Тобі за стільки доказів Твоєї любови. Постановляю собі говорити завсіди в терпіннях, які мені зішлеш: Мій Ісусе, приймаю цей хрест для Твоєї любови; я хочу його нести, щоб Тобі подобатися!

6. Історія згадує про багато грішників, що просвічені Божим світлом о злобі своїх гріхів дізнавали такого жалю й болю, що умирали з того. Якаж отже була мука Ісуса Христа на вид всіх гріхів світа, всіх богохульств, всіх святокрадств, всякої нечистоти і інших злочинів, яких мали

зрозуміти, що Він умирав як чоловік і що умирав з великим страхом перед терпінням і смертю, яку мав понести.

Найлюбіший Ісусе! Ти зволив взяти на себе наш страх, щоб нам уділити мужества до зношування прикростей нашого життя. За стільки доброти й любови хай буде Тобі слава на віки! Нехай всі серця люблять Тебе так, як Ти того бажаєш і як Ти заслужив на те!

2. "Начат скорбіти і тужити": почав сумувати й тужити. Не мав потіхи, а серце Його наповнилося смутком. Перед своїми очима бачив страшний образ всіх своїх мук внішних і внутрішних. Представилися Йому найвиразніше всі терпіння, які мав понести, всі упокорення й насмішки від жидів і римлян, всі несправедливості, які Йому спричинять судді Його справи; передусім стануда перед Його очима та страшна смерть, яку мав понести серед моря терпінь і зневаг, опущений всіми, і людьми і Богом. Тому то просив Він о поміч свого небесного Отця.— Мій Ісусе, співчуваю з Твоїми терпіннями, дякую Тобі й люблю Тебе!

3. "Явися же єму Ангел з небесе укріпляя єго": І явився Йому Ангел з неба скріпляючи Його. (Лука 22. 43). Поміч приходить, але не щоб злекшити Його терпіння, а радше, щоб збільшити їх, говорить блаженний Беда. Бо в дійсності Ангел прийшов, щоб Його заохотити, щоб ще більше терпів з любови до людей і для слави свого небесного Отця.

Найлюбіший мій Господи, як великі муки Ти перетерпів в цій першій боротьбі! В Твоїх страстях, бичі, терня, цвяхи, не відразу але постепенно завдавали Тобі щораз більші терпіння, а всі їх переніс Ти за нас; а тут в городі оливнім всі бичі всіх Твоїх страстей находять на Тебе разом, і Ти приймаєш все те з любови до мене і для мого добра. Ах, мій Боже! Як я жалую, що Тебе не любив давніше, а погорджував Твоєю любовю і йшов за моїми злочинними наклонами. Нині я дуже бриджуся моїм давним злим поведенням і жалую з цілого серця за те! Ісусе, прости мені!

4. "Начат скорбіти": Почав сумувати. До страху й відрази долучується в душі Ісуса глибокий смуток і пригноблення духа. Але, Господи, чи Ти не уділяв своїм мученикам серед їх терпінь так великої радости, що вони навіть гордили терпіннями і смертю? По словам св. Августина, св. Вінкентій говорив з такою веселістю підчас своїх мук, що здавалося, що хто інший терпів а хто інший говорив.

Простягнений на розжареній решітці дізнавав він такої потіхи, що кпив собі з ката і кликав до нього: Оберни мене тепер і їдж, бо я вже спечений.— Мій Ісусе, Ти, що наповняв радістю своїх слуг серед їх мук, на що допустив Ти на себе у своїх власних страстях так прикрий смуток серця і пригноблення духа?

Ісусе, небесна потіхо! Своєю радістю наповняєш Ти небо й землю. Длячого тепер Ти так пригноблений і так сумний, а навіть смуток той може причинити Тобі смерть, коли говориш: "Прискорбна душа моя аж до смерти": Сумна душа моя аж до смерти. (Лу. 14, 34). Солодкий мій Спасителю, длячого?...

О, я розумію! Це не були терпіння Твоїх страстей, а радше людські гріхи й мої гріхи, що в тій хвилі спричинили Тобі цей смертельний біль.

5. О скільки Предвічне Слово, Син Божий, любив свого Отця, о стільки ненавидів гріх, якого всю злобу знав. Щоб знищити гріхи світа, й не бачити образи свого небесного Отця, Він став чоловіком і постановив терпіти так страшні муки й ганебну смерть. Але на вид тільки гріхів, які будуть сповнені в світі мимо всіх Його терпінь, біль Його був так великий, що нема йому рівного. Ніколи, говорить св. Тома, ніколи грішник не відчуває подібного жалю за свої власні гріхи. А той біль Ісуса перевищав всякий біль, який може засмутити серце чоловіка. Бо всі терпіння і людський смуток мають потрохи потіхи. Але смуток і жаль Ісуса був болем чистим, без найменшої осолоди, — говорить один побожний автор.

Ах, коли б я Тебе любив, Ісусе, коли б я Тебе любив, то на згадку всього того, що Ти витерпів за мене,— всі болі, всі зневаги і найгірше обходженняся зо мною на світі були б для мене розкішшю. Ісусе, уділи мені свою любов і тоді я буду терпіти з радістю або щонайменше буду переносити з терпеливістю тих трошки терпінь, які Ти мені посилаєш... Не дозволь, щоб я умер не подякувавши Тобі за стільки доказів Твоєї любови. Постановляю собі говорити завсіди в терпіннях, які мені зішлеш: Мій Ісусе, приймаю цей хрест для Твоєї любови; я хочу його нести, щоб Тобі подобатися!

6. Історія згадує про багато грішників, що просвічені Божим світлом о злобі своїх гріхів дізнавали такого жалю й болю, що умирали з того. Якаж отже була мука Ісуса Христа на вид всіх гріхів світа, всіх богохульств, всіх святокрадств, всякої нечистоти і інших злочинів, яких мали

допуститися люди по Його смерті і з яких кожний гріх, як дике звіря, роздирав Йому серце осібним терпінням! Тут в городі, наш Спаситель умираючи зо смутку, говорив: Люди, чи так нагороджуєте мою безмежну любов, якою я вас полюбив? Ох, коли би я бачив, що віддячуючися за мою любов перестанете грішити й почнете мене любити, з якою радістю я ішов би тепер пожертвувати Себе Самого за вас! Але коли предвиджую стільки невдяки мимо Моєї любови, стільки гріхів мимо Моїх терпінь, це Мене мучить найбільше й засмучує аж до смерті. Кривавий піт виступає на Моє чоло. "Бист же пот єго яко каплі крове каплющія на землю": А був Його піт як каплі крови спливаючі на землю. (Лу. 22. 44). Після цих слів св. Євангелії кривавий піт Ісуса був так густий, що звогчив наперед всю Його одежу і спадав відтак на землю, що просякла ним.

Дорогий мій Ісусе! Не виджу в цім городі ані бичів, ані терня, ані цвяхів, що роздирали б Твоє тіло. Чомуж виджу, що Ти цілий окривавлений? Ах! Знаю! Це мої гріхи спричинили Тобі таке велике пригноблення і смуток, що аж витиснули з Твого серця так велику скількість крови! Я був тоді також один з Твоїх жорстоких катів. Через мої гріхи я позволяв, щоб мучили Тебе жорстокіше. Без сумніву, наколиб я був менше грішив, мій Ісусе, Ти менше був би терпів. А так, о скільки я мав уподобання в гріхах, о стільки я збільшив в тій хвилі пригноблення і тривогу Твого серця. Чому ж не умру я з болю на думку, що я такою невдячністю відплатився Тобі за любов, якої запорукою є Твої страсти. Чому моїми гріхами збільшив я Твій смуток, Твої терпіння? Я засмутив Твоє серце так любе, так ніжне, що мене так полюбило! Господи! Не маю нічого, чим міг би я Тебе потішити, хіба тільки жалувати, що образив Тебе; тому жалую, мій Ісусе, жалую з цілого мого серця, що я Тебе образив! Дай мені ще більший жаль за мої гріхи, щоб їх я оплакував аж до останнього віддиху мого життя. Бо це я був причиною тих терпінь, що Ти переносив задля мене, Ти мій Бог, моя Любов, моє все!

7. "Паде на лиці своєм"— Упав на своє лице. (Мат. 26, 39). Ісус відчуваючи, що на Його плечах тяжить зобовязання задосить учинити за всі гріхи світа, упав лицем до землі і так молився за людей. Обтяжений їх неправостями неначе стидався піднести свої очі до неба.

О мій Божественний Відкупителю! Терпіннями Ти

пригноблений і мучишся. І серед тих терпінь смерти Ти молишся: "І бив в подвизі, приліжніє моляшеся": І будучи в смертній тривозі, ревніше молився. (Лу. 22. 43). Скажи мені, за кого Ти молишся? О, я знаю! Не за Себе, але за мене Ти молишся в тій хвилі. Ти жертвуєш Небесному Вітцеві могутні просьби злучені з терпіннями, щоб дістати для мене, нещасного грішника, прощення моїх гріхів. "Іже во днех плоти своєя, моленія же і молитви ко могущему спасти єго от смерти, со воплем кріпким і со слезами принес і услишан бив от благоговіінства": Він за днів свого земського життя жертвував сильним голосом і зо сльозами молитви та благання Тому, хто міг спасти Його від смерти і був вислуханий через свою благовійність. (Євр. 5. 7).

Найсолодший мій Спасителю! Як міг Ти любити того, що так тяжко Тебе образив? Як міг Ти прийняти на Себе стільки терпінь з любови до мене, бачучи вже тоді невдячність, якою буду відплачуватися Тобі?

Засмучений мій Спасителю! Прошу Тебе: позволь, щоб я поділяв з Тобою сей біль, якого Ти дізнав тоді задля моїх гріхів; бриджуся ними тепер і боюся їх наново сповнити; цей жах лучу з тим, який Ти мав в городі Оливнім задля моїх гріхів. Мій Спасителю, не дивися на мої гріхи! Пекло— се мало для мене за них: — але дивися на терпіння, які Ти витерпів за мене. О любове мого Ісуса! Ти є любовю моєю і надією моєю! Господи, люблю Тебе з цілої душі й хочу Тебе любити завсіди. Через заслуги цього страху, відрази і смутку, які Тебе мучили в городі, уділи мені ревности й відваги працювати для Твоєї слави. Через заслуги Твоєї передсмертної муки дай мені сили опиратися всім спокусам тіла, світа й пекла. Дай мені ласку, щоб я завсіди поручався Тобі й повторяв безвпинно ідучи за Твоїм приміром: "Но не єже аз хощу, но єже ти": Не як я хочу, але як Ти. Мій Отче, най діється Твоя свята воля, а не моя, амінь!

Хто шукає свого щастя в сотвореннях, ніколи не знайде його; цілий світ із усіма несчисленними сотвореннями не зможе заспокоїти того голоду, що його відчуває серце людини. Наше серце сотворене для Господа Бога, й тільки Господь Бог, безконечне добро, зможе цілковито задовольнити його.

СВ. ФРАНЦІСК САЛЄЗІЙ—І ГЕНРИХ IV.

В часі свого побуту в Парижі св. Франціск Салезій мав до діла з усякими людьми. Не тільки малі, звичайні та прості, але й могучі цього світу приходили до нього просити поради. Та найдивніше, що навіть сам король, Генрик IV прагнув познайомитись з тим святим епископом, про якого святість вже так багато наслухавсь. Король, хоч і сам недавно щойно навернувсь був із кальвінізму, то всетаки він уже від першого погляду відкрив і ясно розпізнав, що святість Франціска направду велика й незвичайна була.

Одного разу король так про нього висловивсь: "Женевський епископ—то правдивий муж Божий; при своїх незвичайних здібностях, при небувалому розумі, він відзначається справді ангельською скромністю. Ніколи не говорить ніяких підхлібств, але кожному вміє віддати належну пошану."

А коли один із дворян був немило здивований, чуючи з королівських уст такі великі похвали для епископа, король відповів йому: "Я незвичайно ціню Франціска Салезія, бо він зібрав у своїй душі всі чесноти, а ніякої хиби не вдалось мені у нього спостерегти. Є він дуже легко приступний для всіх, завжди тихий та лагідний, завжди повен рівноваги та спокою духа. Його побожність, хоч і яка ніжна та сердечна, не має в собі ні крихітки ніякої пересади. Франціск неначе спеціяльно на те сотворений, щоб викорінювати всяку єресь, та поширювати католицьку релігію."

Одного дня бачучи, яка сердечна приязнь завязалась між святим Франціском і паном Дегеєм, прибічним королівським секретарем, король поставив таке питання:

"Пане Дегее, скажіть-но ви мені, кого із двох більше любите: чи мене, чи женевського епископа, Франціска Салезія?"

"Найясніший Пане, відповідає дещо заклопотаний секретар, негнівайся, прошу; Ти мій Пан і Володар, і з цього приводу повинен я Тебе шанувати й любити незрівняно більше ніж когонебудь на світі!"

"Забудь тепер про обовязки— каже Генрих — і скажи мені просто: Чи він, чи я?"

"Отже, Найясніший Пане, відповів секретар— скажу Тобі отверто: до женевського епископа відчуваю в серці таке ніжне й солодке почування, що його годі з чимнебудь порівняти."

"Я зовсім не гніваюсь за те—промовив король — але перекажи йому від мене, як дуже я бажаю, щоб ви допустили мене як третього до вашої святої приязні."

НАМ ТРЕБА КАТОЛИКІВ ЩО НЕ БОЯТЬСЯ БОРОТЬБИ

Треба б бути безглузно наївним, щоб не бачити й не відчути неморальної й безбожницької атмосфери, що щораз більш грозить опанувати навіть християнський світ. Свідомий католик знає про те досить з того, що сам чує й бачить ,а ті, що самі сліпі й глухі, повинні принаймні спустити на авторитет Церкви, що через Христових Намісників неустанно від ряду літ мов бє в дзвін тривоги й закликує навіть світських людей, щоб гуртувались під боєвим прапором Ісуса Христа.

Серед тієї лячно небезпечної атмосфери, всіх українців католиків, що не вагаються признаватись до Ісуса Христа й Його Церкви, можна поділити на три ґрупи. Перша ґрупа, це ті українці-католики, для яких їхня віра й набожність є чимось додатковим. Вони практикують свою віру в неділі й свята, моляться, коли самі вдома або між свідомими католиками, але поза тим неможби вгадати з їхнього життя, чи вони католики, чи що. Коли то є молоді того роду, то вони питанням релігії, Церкви майже зовсім не інтересуються. Для них найцікавіше в орґанізаційній праці, це забави з танцями, карти, джентельменська піятика (вони не будуть ніколи пяні без памяті, але без вина-горівки успішного підприємства в них нема) та інші забави. Ми не маємо тут на гадці таких, що люблять товариське життя, тільки таких, що нічого іншого не люблять, ні не цінять, тільки "ґуд тайм" та "фон."

Друга ґрупа тих, що остались вірними правдивій Церкві, це ті, що люблять Ісуса Христа й бачучи масове зіпсуття й заражене повітря довкола, представляють собі, що найліпше держатись здалеку від тих, що не знають Бога ні Його закону. В життю орґанізаційнім вони намагаються орґанізувати тих, що добрі, так, щоб вони ніколи, скільки можливо, не стрічались зо злими. Це католики, що живуть духом оборони-дефензиви, обгороджуються мов муром, щоб вороги до них не дістались, і щоб ніхто з них між ворогів не пішов.

Такі християни-католики стоять перед світом, що йде своїм шляхом і живе своїм життям та не знають, що з тим світом зробити. Вони осуджують модерне життя як до-

щенту поганське в усіх його проявах, і щоб заховати віру, тримаються тільки оцієї засади: замкнути очі й чекати, як через якесь чудо Христова Церква знова запанує над зіпсутими душами сучасного світу.

Ми з тими католиками не можемо погодитись. Таке наставлення дає пізнати духове лінивство. Сучасний світ так само, як завжди передніш, є мішаниною добра й зла. Християнське наставлення ніколи не лежало в тім, щоб наскрізь осудити сучасний світ, а радше в тім, щоб второпно розібрати, що в тому світі, в тому дійсному людському житті, добре, а що зле. Засада Церкви завжди була така, що неможна опускати поля боротьби.

Така самітність, ми могли б сказати: такий духовний "ізоляціонізм" часто є тільки своєрідним фарізейством. Всі ті критики, загалом кажучи, не є такі святі, як з їх нарікання виглядало б. Нераз критикують вони без ніякої доброї цілі злі діла других, щоб здавалось, що вони ліпші.

Усунутись зовсім від тих, що йдуть дорогою гріха й зла, це те саме, що заперечити основний закон Євангелії: закон любови. Ми не є членами Церкви, що любить спати й спочивати. Через Хрещення й Миропомазання ми є воякаами воюючої Церкви, що бореться й щораз то більш намагається поширити Христове Царство в людських душах..

Одна з причин того недоброго наставлення є в нашій зіпсутій натурі, що боїться боротьби й лякається труду. З тієї причини також неодин англійщиться бо з англійцями лекше бути англійцями, ніж признатись до українства,— з тієї причини не один, не зважаючи на заборону Церковного права, їхається, щоб бути латинником, бо йому здається, що з латинниками лекше й приємніше, — з тієї причини не один не хоче належати до своїх орґанізацій, бо там будуть від нього хотіти праці, а в чужих орґанізаціях може спокійно сидіти й дивитись, коби тільки заплатив свою вкладку. Тому також так багато в нас таких, особливо останніми часами, що розпинаються за українську культуру й канадійський патріотизм, бо то багато лекше, як боротись за віру й права Христової Церкви в українськім народі й канадійській державі.

Таке наставлення є також небезпечне. Якщо Церква Христова в різних періодах історії втратила багато душ і країв, то це через таке наставлення. В часах протестантської так званої реформи, маси католиків почали губити духа боротьби о посідання душ. Через те релігійна одність Европи заломалась. Після протестантських кривавих воєн і революцій католики пильнували особливо тих християн, що остались вірними Церкві. Тимчасом ворог душ не спав. Під впливом протестантизму, що голосив, що кожний може по своїому розумі читати й толкувати собі біблію, прийшли раціоналісти (по нашому щось мов "розумарі,") що почали голосити ще більш: що людський розум біблії зовсім не потребує, а нарешті прийшли матеріялісти, що казали, що чоловік, це матерія тільки, то значить, тіло тільки, й що це страта часу турбуватись про Бога й безсмертну душу. Під впливом раціоналізму й матеріялізму ще більш душ зрадили Христа й Його Церкву. Аж тоді Христові Намісники кинули клич: "ВСЕ ВІДНОВИТИ В ХРИСТІ." Лев XIII, без ніяких обиняків заявив, що робітничі маси усунулись від Церкви й тоді вислав у цілий світ славні свої окружні листи, де домагавсь пристосування християнських засад на всіх відтинках людського життя: в культурі, в вихованню, в суспільності, в життю господарськім і політичнім. Після нього Папа Пій XI. пішов ще далі, накликуючи всіх світських людей до "Католицької Акції." Той поклик Папи "Католицької Акції" вимагає ні більш, ні менш, тільки мобілізації всіх духових сил. Це наставлення є без сумніву одною з оборотових точок історії Церкви.

Нарешті третя ґрупа українців-католиків, це всі ті, що стоять за активною боротьбою під прапором Ісуса Христа й Його Церкви.

Ті українці католики мають свого ДУХА й мають також свою ТЕХНІКУ боротьби.

Який це, той їхній дух? Це глибока СВІДОМІСТЬ, ЩО ВОНИ ТАКОЖ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА СПАСЕННЯ ДУШІ СВОЇХ БРАТІВ, й що вони для того спасення повинні ПОСВЯТИТИ СВОЇ СИЛИ й СВОЇ СПОСІБНОСТІ.

А що це таке та "ТЕХНІКА БОРОТЬБИ"? То значить, що світські люди вживають сучасних способів світа, щоб ЗНОВУ ТОЙ СВІТ, В ЯКОМУ ЖИВУТЬ, ЗРОБИТИ ХРИСТІЯНСЬКИМ.

1. Вони вертаються до ЖИТТЯ В СВОЇЙ ПАРОХІЇ. Парохія, це клітина орґанізму Церкви. Вона є джерелом, з якого пливе життя й зріст ХРИСТОВОГО ТАЇНСТВЕННОГО ТІЛА, де чоловік є частинкою тіла, а головою сам Ісуса Христос. Світські люди, що хочуть причинитись до спасення душ, мусять зачати від того, що нама-

гаються ЗМІЦНИТИ ПАРОХІЯЛЬНЕ ЖИТТЯ.

2. Вони намагаються ширити засади Христові між ТИМИ, МІЖ ЯКИМИ ВОНИ ЖИВУТЬ І ПРАЦЮЮТЬ. Учитель, між учителями, студент, між студентами, робітник, між робітниками, адвокат між адвокатами, бізнесмен між бізнесменами, тощо. Початок тієї праці лежить у тім, щоб зібрати КІЛЬКА одиниць з однієї з тих ґруп, наприклад, кілька робітників. Ті одиниці студіюють ідеали Ісуса Христа й Його Церкви, набирають духа ревности й запалу, й тоді йдуть між своїх товаришів, хоч би то були найгірші вороги Церкви й Ісуса Христа. Таку ґрупу одиниць може зібрати в фабриці, де робітники працюють, в готелі, де дівчата мають роботу, в реставранті, де дівчата служать, в офісі, де заняті стенографки й так дальше.

Ті вибрані одиниці формуються в ПАРОХІЇ й раз добре вироблені, вони йдуть між своїх товаришів і серед них самі закладають гуртки вибраних одиниць, яких вже самі вчать і формують.

3. Нарешті вони вживають модерних засобів, щоб пропаґувати свої християнські ідеї. Які то засоби? Ті засоби, що в модерних часах мали величезні успіхи. Хтось там сказав, що ДУМАННЯ й ПОСТУПОВАННЯ сучасного світу, це продукти ПАПЕРУ й ЦЕЛЮЛОЇДУ, то значить: ЧАСОПИСІВ і ФІЛЬМІВ. В парохіях і людських громадах взагалі часописи і фільми ОПАНУВАЛИ ДУХОВЕ ЖИТТЯ людей. До того в останніх часах допучилось редіо й всі ті три чинники ЦЕ ВЕЛИКАНСЬКІ ЗАСОБИ ПРОПАГАНДИ.

Часописи, фільми й радія витворили ШТУЧНИЙ СВІТ, що не має нічого до діла з родиною, з заняттям, ні з релігією. Всі три разом витворюють певну навичку думати й ЖИТИ, якій великі маси людей не в силі опертись.

Тому свідомі католики постановили по своїм силам намагатись опанувати часописи, фільми й редія. Світські люди в Европі 1933 року зорґанізували Інтернаціональний Центр Католицьких Фільмів. Недовго потім зорґанізували Інтернаціональний секретаріят Католицького Редія й нарешті 1937 р. Щоденну Службу Аґенції Інтернаціональної Католицької Преси.

Все те почалось недовго до світової війни й тому не мало часу сильно розвинутись. Одначе той рух почавсь і вже зробив багато для поширення християнського духа серед публичної опінії.

Ідім тим самим шляхом, скільки можемо. Свідомі українці католики, зокрема Молодь, нехай стараються зрозуміти й збудувати в собі того духа, що без нього всі наші висилки на будьякому полі є димом, що зникає й не лишає по собі сліду.

ПРОЧ З ФАЛЬШИВОЮ ПОШАНОЮ

В перших часах християнських було так, що вірні кормились Тілом і Кровю Ісуса Христа кожний раз, коли були на Службі Божій. В тім святім Причасті черпали вони силу так дуже, що в хвилях потреби сміло йшли на смерть і муки задля Ісуса Христа.

То не значить, що їхня натура була йнакша, ніж натура нас самих. Вони також мали злі склонності, вони також мали свої блуди, як це можна спізнати з листів св. Апостола Павла, що їх часто й гостро картав, одначе від святого Причастя вони не ухилялись.

Пізніше, коли перестали переслідування й бути християнином не значило вже бути мучеником, той звичай відповідаючий гарячому бажанню Божественного Серця Господнього, забувся. Люди ходили до Причастя тільки в неділі й свята, пізніш тільки кілька разів на цілий рік і нарешті лиш раз.

Тому Латеранський Собор видав розпорядок, що кожний дорослий християнин, коли тільки признається до Церкви, має йти хоч раз в рік до сповіді й в Великодному

часі запричащатись. Таким чином Церква призначила міру для всіх християн, понижче якої йти було б тяжким гріхом.

Очевидно, Церква не мала наміру, щоб той розпорядок так розуміти, мов би то неможна частіш приступати до святих Тайн, як деякі недбалі християни це толкують; це можна видіти вже з того співця "хоч," в яке Церква немов свій біль зложила через те, що вірні не йдуть частіш до Святих Тайн.

Через те Церква також не знесла Пятої Божої Заповіді, що приказує дбати про власне ЗЕМСЬКЕ ЖИТТЯ, але приказала, що треба пильнувати також НАДПРИРОДНОГО, НЕБЕСНОГО власного життя, яке мож припильнувати тільки через надприродні засоби, особливо через святі Тайни.

Тому певно не є без гріху той, що відчуває в собі злі склонності, що свідомий, що він тяжко грішить а все ж не вживає проти того того ліку, що установив Ісус Христос: Святого Причастя. Вже сама совість тобі скаже, як часто ти його потребуєш. Певно, що особливо в молодих літах, раз на рік це не вистарчить. Один великий місіонар, що був професором християнської науки обичаїв на університеті через 28 років, сказав таке: "З тисячі юнаків, яких я провадив, не знаю ні одного, що був би заховав себе чистим, якщо був би не ходив до Причастія хоч раз на два тижні. А коли який юнак не може вихопитись з оковів того лячного гріха нечистоти, то майже завжди причина тому особливо одна: не йде до Святого Причастя."

Не може бути, щоб Бог даром давав нам такий дорогоцінний лік, і щоб можна його безкарно відкинути.

Одного разу свята Мехтильда запитала Пречисту Діву, який є найлегший спосіб забезпечити собі ласку доброї смерти. На те Пречиста Діва відповіла їй ось як: "Доню моя, коли хочеш одержати ту велику ласку, то кожного вечора, перед спанням кажи побожно три "Богородице Діво," щоби Тройці Божій подякувати за всі добродійства, що їх в житті одержала, та й щоб, за моїм заступництвом, виблагати собі накінець добродійство найбільше з усіх добродійств, а саме: добру, щасливу смерть."

Чи ви їсте, чи пете, чи що інше робите, все на славу Божу робіть!— (1. Лист до Коринтян, 10, 31).

ЯК ЗБУДУВАТИ В СОБІ СИЛЬНУ ВОЛЮ

На світі не бракує звичайних, середніх людей. Але мало таких, що мають гаряче, до жертви готове серце, що аж до глибини опановане якоюсь великою думкою.

Багато таких, що мають прекрасні помисли, добрі бажання, але нема в них ЕНЕРГІЇ взятись до діла. Вони сумно живуть, а радше не живуть, а животіють, їх душа повна недомагань, сплямлена гріхами, придушена через знеохоту.

Або беруться до діла й... не видержують до кінця. Коли вмирають, то їхні руки порожні, нема в них добрих діл.

А все ж, в тих душах, що не вірять самим собі, ні Богу, є часто великі, необчислимі спосібності...

Життя їхнє могло стати ЧИМОСЬ ВЕЛИКИМ. В них було все, що треба до будови великої душі.

Чи ти думав коли про те, чому Ісус був такий сумний в городі Оливнім, що аж заливався кривавим потом?... Що аж наче вмирав зо смутку? От, яка мабуть причина: Він бачив нас... котрих Він полюбив і вибрав... Він мав на очах страшну недугу нашої душі, що мала поширити Його Царство в людських душах... Він бачив, що ми марнували ясне світло, що Він нам давав, що ми глухі були на Його поклики, що ми марнували Його Тайни, Причастя, Його священство...

Треба признати, що ми, що вважаємо себе свідомими католиками, що ми до певної міри в борбі за Його Справу показались нездарними... нездарними, коли Він хотів нас виробити... нездарними, коли Він хотів опанувати нас своєю Любовю святою...

А чому ж в нас така мертвота, злочинна й тяжка до зрозуміння, через яку ми нездарні в нашім призначенні?... Чому це?

Бо ми забули поставити в програму нашого життя одну точку... Яку? "ВИРОБИТИ В СОБІ СИЛЬНУ ВОЛЮ."

Ми не плекали в собі ту нашу чудову спосібність, що витворює могутню ОСОБОВІСТЬ і СВЯТІСТЬ.

Не зле, але це лихо можна ще направити.

Треба тільки, щоб ми намагались зараз поправитись і видобути з наших заспаних душ ту надзвичайну СПРУЖИНУ ,що щасливими робить тих, що її вживають.

Що робити, щоб виробити в собі ВОЛЮ, щоб стати ЖИВОЮ ЕНЕРГІЄЮ?

Насамперед від тепер вже ніколи не говори: "Я Б ХОТІВ"; Замість того скажи: "Я ХОЧУ"... Повтори це слово ще раз... ще раз... Хай воно вість ся в твою душу, нехай воно опанує тебе.

Це легка вправа. Повторюй її часто... І представляй собі, що в глибині твойого нутра Ісус заохочує тебе, мов Величній Вождь, мов Мати, що намагається любу дитину повести за собою.

"Ісусе мій Дорогий, Ти для мене маєш свої святі пляни й незадовго Ти покличеш мене до Себе, щоб судити мене ... я ХОЧУ... Я ХОЧУ... Я ХОЧУ... так поступати, щоб Ти не завівсь на мені. Я ХОЧУ ДУМАТИ, як Ти думаєш, Я ХОЧУ СПОВНИТИ СВОЄ ЗАВДАННЯ... Я ХОЧУ ВСІЄЮ СВОЄЮ ЕНЕРГІЄЮ... Я ХОЧУ З ЗАПАЛОМ..."

Навчись тієї молитви. Повторюй її часто... Силуй себе, щоб часто її повторяти.

Тоді за кожним разом твоя ВОЛЯ підіймесь... встане зо своїх дитинячих пеленок... Ти поволі, але щораз більш БУДЕШ СТАВАТИ СОБОЮ...

Уложи собі ПОРЯДОК життя на кожний день... Він не мусить бути занадто твердий... може бути гнучкий. Хай в тім порядку буде зазначено ВСТАВАННЯ, ЧИТАННЯ З РОЗДУМУВАННЯМ, КІЛЬКА ОЗНАЧЕНИХ МОЛИТОВ. І придержуйся точно того пляну. Зразу тобі буде це інтересне. Одначе, коли привикнеш до нього, й тобі буде видаватись, що то не має сенсу, особливо тоді не дайсь звести й держись його.

Привикай до того, щоб робити те, що тобі ТЯЖКО. Нагоди до того трапляються неустанно. Додай собі тоді крил, то значить, кілька ударів сильної волі. Це відсвіжує. Багато є таких, що дрімають в своїому тілі, що їх параліжує й держить при землі. Тільки трохи висилку, й вони були б інакші.

Чи тобі тяжко взятись до якоїсь справи? Написати листа, виконати якесь завдання, вчасно встати з ліжка, піти на момент до Церкви відвідати Ісуса, зробити коротку медитацію, запамятати щось? Тоді чим скоріш, зроби пожертву й возьмись до того. Ти відразу матимеш нагороду через внутрішню сатисфакцію. Бог не жде аж на небо, щоб нагородити тих, що Йому віддаються.

Ти знаєш якесь своє НЕДОМАГАННЯ ХАРАКТЕРУ.

ЩОДНЯ гаряче берись до боротьби проти нього й пильнуй, щоб його поконати. Вироби в собі ВОЇОВНИЧИЙ темперамент. Як би ти знав, яке це принадне добувати побіди на тайному полі свого серця,... побіди, що може невидні для других... під оком Ісуса... якого ти може вранці прийимив до свого серця, й якому ти можеш дати доказ, що ти Його дійсно цінш, любиш.

Це сатисфакція, що перевищає підленьку приємність нечинности, недбалости, непожиточного фігового дерева, вічної поразки.

Нарешті зроби деякі виразні ПОСТАНОВИ. От вони:

Коли БОГ САМ, через голос совісти, або через голос обовязку, від тебе чогось вимагає... ЗРОБИ ЦЕ СЕЙЧАС... без вагання... особливо, коли то щось трудного. Возьмись до діла з охотою. Це потрібно. Перший висилок тобі буде трудний. Другий буде лекший. А потім буде в тебе радість, радість вищої якости, радість, що її відчувається, коли йти вгору.

Ти почуєш якесь добре слово на проповіді, при сповіді, в самоосвітнім кружку. Заховай його й ПЕРЕВЕДИ ЙОГО В СВОЄ ЖИТТЯ.

Це важне, дуже важне... Горе тим, що привикли слухати слова правди, але не мають відваги придержуватись її в життю... Вони грішать... так, вони грішать проти світла правди. Вони говорять до Ісуса, що зволив їх кликати: "Я не хочу йти за Тобою."

На світі в кожній годині є мільйони Божих покликів... Небесні блискавки пронизують небозвід твоєї душі. Ісус не дається знеохотити нещасною людскістю, що спить, дрімає...

Та нажаль, ці гарні поклики губляться в нічній темряві... Кілько то зір таким чином загасає з твоєї власної вини... на небі твоєї душі... Нагадай собі сумну думку, яку Ісус висловив до всіх тих, що камяніють серцем, як колись Єрусалим: "Я кликав тебе... багато разів... Я хотів дати тобі свої крила... взяти тебе на своє Серце... А ти не хотів..."

Той неустанний опір твоєї зимної, інертної волі, страшний і лячний... ти марнуєш Божу ласку... І це десять... двадцять років... як ти противишся Любові, що хоче тебе зробити великим... Ах, це гріх, гріх трусливих, нещевних, тих усіх, що дістають спеціяльні ласки, а не користають з них, щоб стати ліпшими... Насамперед їх поступовання гидке... Вони кпять собі з Бога... з Бога,

що до них говорить... якому вони не відповідають... Крім того, це істоти мов змертвілі, пасивні. Ні Церква, ні суспільність не мають для них ніякої користи.. Це "паразити"... це значить, вони живуть коштом других, а самі ніякого добра не приносять... Вони понижають Ісуса Христа. Він так багато говорив... тільки Крови пролив ... тільки Любови приніс на землю... а за те все так мало заплати від людей...

Такі люди, ні зимні, ні гарячі, справляють нарешті Ісусові гірке розчарования. ... Він хотів ужити їхньої прислуги... зділати їх свідками серед мас, що Його не знають... Він дав їм пять талантів. Вони мали те багатство перенести до інших бідних душ... до ріжних справ... Тимчасом ті таланти заморожені, непродуктивні.. Душа не хоче завдати собі труду... не хоче стати їнакшою...

І так, нажаль, є з багатьма християнами... Й через те може собі витолкувати, чому на світі так мало добра... "ДОБРІ" не є досить добрі... Ісус хотів би піднести світ морально... Йому до того треба вибраних душ, до тої великої праці треба б Йому "ЕЛПТИ", що вміє працювати через добрий приклад, через молитву, через самопосвяту.

Він, Ісус, вибрав до того тебе, душе, що читаєш ті стрічки... Подумай над тим усім, що ти дістала.

До тепер ти не розуміла... ти не відповіла... не хотіла ...!

Коби ти нарешті схотіла, мала ВОЛЮ...

НІЧЛІГ У ХАТІ ОПРИШКА

(Леґенда)

Вибралася з Назарета Божа Мати з Ісусиком аж в Єрусалим. Шлях далекий, кремністий, а то пішки, бо на прощу.

Ідуть довго, аж найшлися серед праліса густого. Спинилася Божа Мати, котрим шляхом Їй пускатись. Аж іде

старець похилий і говорить так до Неї:

—Йдіть направо, бо наліво зблудите в гущі. А як підете направо, буде ліс відмінний, лиш вільшина та й вільшина густо на два боки. Як вільшину минете, знову позір дайте та минайте іздалека опришкову хату!

І здалася Чиста Діва вся на Божу волю та й пустилася йти дальше. Як пів праліса пройшла вже, бачить ліс відмінний; густий дуже, все вільшина по обох боках.

Дощ нараз пустився йти, вмить похолодніло, аж Ісусик дрижав із зимна. Обгорнула Його Ненька тепленьким хитоном і хухала Йому в руці, щоб Дитя огріти.

Аж надійшов тут опришок, два місяці бачить ясні, що від золота бренюють. Наблизився до кущика, тут почув розмову й дуже його стривожила та дивна така стріча.

Підійшов він аж до них: Матір із Сином бачить. Почув у серці милосердя та станув на розмову.

Питається: відкіль, куди? А на кінці каже:

—Ви тут, бідні, померзнете, вам від стужі пропаде дитинка!

Божа Мати йому мовить:

—До Єрусалиму вибралися ми на прощу з Назарета, міста в Галилеї. Йдемо, аж спинились ми на роздоріжжі, чи направо, чи на ліво, рішитись не можу. Аж іде старець похилий і говорить так до мене: "Йдіть направо, бо наліво зблудите в гущі. А як підете направо, буде ліс відмінний, лиш вільшина та й вільшина густо на два боки. Як минете вже вільшину, знову позір дайте та минайте здалека опришкову хату!"

А опришок каже:

—Та це я той опришок! Але не лякайтесь, ходіть уже разом зо мною до моєї хати.

Як вивів їх на дорогу, показав їм хату та й подався в ліс глибокий, щоб там чатувати.

Пречиста ввійшла в хату та й проситься наніч. Опришиха Їй говорить:

—Прийняти не можу, бо мій чоловік опришок, у лісі чатує, а як вернеться в хату, то й вам не дарує!

А на те їй Мати Божа:

—Ми його стрінули, він велів нам іти в хату, зовсім не боятись!

Як те вчула опришиха мило їх прийняла, біля печі посадила, щоб добре загрілись.

Аж приходить уже й опришок та зараз питає:

—Чи ночує хто в нас у хаті?

—Із синочком мати!—відповіла оприщиха, а опришок зараз:

—Вари, жінко, вже вечерю, постіль постели їм, хай спочинуть із дороги та наберуть сили, ще дорога їм далека до Єрусалиму!

Попросила Божа Мати теплої водиці, щоб Ісусика скупати. Оприщиха купіль приготовила скоренько. Викупала Ісусика Марія Пречиста, аж тут чує: в колисці лебедить дитинка. А оприщиха зараз каже:

—Мій синок недужий, струпи все тільце покрили, тому він так плаче!

Тоді Божа Мати взяла дитя з колисочки, у воду вложила, що Ісусик в ній купався. Ледве у воду встромила, вже дитя здорове, тіло чисте, ні струпика не найти на ньому.

І опришок із жінкою дуже дивувались на те чудо, опришок спитався:

—Чи не з неба ти з'явилась, могутняя пані?

Пречиста йому каже:

—Я жінка звичайна! Що сталося, те від Бога.

А як рано повставали, опришок спитався:

—Що за вилік належиться?

А на це Марія:

—Це за нічліг і вечерю, що ми в вас дістали.

А опришок відповів:

—Е, що це, марниця! В мене золота, срібла повна скарбівниця! Не пожалую для вас за таку прислугу.

Та Марія відповіла:

—Нам грошей не треба, дякую за добру волю.

А при прощанні так йому сказала:

—Господь не мине нікого, хто чесно заробляє, хоча живе вбого!

Слухав слів цих опришок, повірив їм щиро та став жити вже чесно. Гроші, що їх награбив, роздавав бідноті й чесно вже трудився до самої смерти.

Вже й сина свого ховали, як треба, вчили кривди не чинити нікому на світі, краще жити вбого, а чесно й побожно.

Юрцьо їв дуже багато. Тітка виділа це і сказала:— Юрцю, ти не повинен так багато їсти, бо можеш бути слабий. Ти за малий, щоб їсти так багато...

—О, тітко, я не є так малий в середині, як виглядаю з верха... відповів наш Юрцьо.

Redeemer's Voice Digest

—A MONTHLY SURVEY

—APRIL, 1947

Soviet Utopia Reign of Terror

RED OFFICIALS EXPLOIT MASSES — SLAVE LABOR REACHES MILLIONS

by Watson Kirkconnell

"LAW, morality, religion," said Karl Marx in his Communist Manifesto, "are to (the proletarian) so many bourgeois prejudices." From this open justification of lying as an instrument in achieving success in revolution, comes a propaganda version of Soviet social achievement that is worthy of the Father of Lies. The non-Communist countries are assailed with a thousand mendacious claims as to the ideal social gospel of the USSR and the prosperity and freedom in which it has issued. Stalin's prophets everywhere acclaim Communism as "a new proletarian religion," whose social ideals "bear a striking resemblance to the social emphasis of the Christian gospel." In the light of Marx's repudiation of morality, we shall do well to try to exorcise the evil spirit that lurks beneath the alluring form of the alleged Red Utopia.

Communism Atheistic

It is obvious at the outset that the term "religion" is here meaningless in any traditional sense. To the Communist, there is no soul and no God; and even the human mind is only a sort of feeble, temporary by-product of living matter. Christ set forth as the first and greatest rule of religion: "Thou shalt love the Lord thy God with all thy heart and with all thy soul...". To the Communist, this is babbling idiocy, since to him, none of these entities exist. It is therefore clear that when befuddled Canadians talk about Communism as a religion, they are talking about some thing that has no place for God, the soul, and the redemption of man. As their own faith disintegrates, they turn hopefully to a more equitable distribution of loaves and fishes. Man is only one of the beasts that perish, but Communism is alleged to give the beast a more evenly divided ration of hay, oats or swill.

It is precisely at this point that we must discriminate between the glittering lies of Communist propaganda and the grim reality of Communism in practice.

The commonest catch-phrase of Communism is: "From each according to his ability, to each according to his need." Under Stalin, this has been altered to: "To each according to his ability, and the Devil take the hindmost!" The whole of Soviet industry is devil-driven by the world's crudest and most ruthless form of piece-work. While the average wages ara appalling low the bonuses given the stronger and more skilful workers mount steeply, and high-pressure "Stakhanovite" workers will receive from 20 to 30 times the wage of the lowest paid group. Sa-

laries of Communist officials go far beyond the industrial range, while heads of the government live like millionaires. Of Stalin's own mode of life, for example, Alexander Barmine, formerly member of the Soviet Commisariat for Foreign Trade, wrote in the *Reader's Digest* for May, 1940: "He has four palatial residences in South Russia along the shores of the Black Sea, and several comfortable summer palaces in the suburbs of Moscow. All these homes are equipped with everything from billiard rooms to motion picture halls ... Stalin's estates employ hundreds of servants and guards the year round, and are always ready for his visits."

Starvation Wages

When, therefore, propagandists state that Russia has "given bread to all and cake to none," they are talking nonsense. A small Communist minority gets cake, and the rest of the population may get black bread and potatoes. The 1937 minimum wage in Soviet industry was 110 rubles a month. Bread alone was 43 kopecs a pound. A man's whole monthly wage could therefore buy his family two 4-lb loaves of bread a day—if he and his family ate nothing but dry bread and did not have to pay rent or wear clothes. Part of the resulting situation is shown by David J. Dallin in his book, *The Real Soviet Russia*, pp. 162-3: "The percentage of female workers in Russia is higher than in any other European country. Except for China, it is probably the highest in the world... The mere physical existence of the workers is possible only because the number of breadwinners in each family is now greater than before... Only by increasing female labor and that of minors is it possible to exist at all."

Moreover, the three million Ukrainian peasants whom Stalin starved to death in 1933 for resisting collectivization discovered that in a Communist state not even bread is given to the disobedient. To these men, whose only offense was that they wanted to keep on owning their own small farms, the Saviour of the Proletarian Religion said: "I am come that they might have Death, and that they might have it more abundantly."

Much has been made of the success of state medecine in the USSR. But whereas in 1916 there were over 500,000 hospital beds in Czarist Russia, in 1934 there were only 477,000 hospital beds in Soviet Russia. The rate per capita was less than one-half that in Canada. The much publicized rest-homes and sanatoria serve only a small proportion (9 per cent) of the industrial workers and none of the farmers. Beginning in 1934, a system was inaugurated giving wages during illness only to the privileged classes of the shock brigades and not to the rank and file of the workers. Of this practice, the trades union journal, *Trud*, of April, 1934, boasts inhumanly: "We have made of social insurance a weapon in the struggle for the increase of the productivity of labor."

Soviet Education

It is sometimes assumed that the USSR has made great strides in education. So far as concerns a sufficient liquidation of adult illiteracy to render the people open to printed propaganda, this is certainly true; but the Soviet treatment of the schools contains many elements of actual retrogression. In 1916, the last year of the Czarist regime, over eight million young Russians were in the elementary schools, including 86.8 per cent of the children, 8 to 11, in Moscow province, and the Minister of Education, Ignatiev, introduced a plan for universal elementary education, to be complete by 1925. The Soviet simply inherited this, but vitiated the system by "liquidating" the educated teachers as politically untrustworthy. Even as late as 1935 it was noted in the official publication, *Kulturnoe Stroitelstvo* (p. 16) that: "Almost half of the teachers in the primary schools (i.e. Grades I-IV) and naerly one-third of those in the intermediate schools (i.e. Grades V-VIII) are workers with a pedagogical preparation which does not exceed three years" (i.e., the teachers themselves had only been pupils in school themselves for three years). The corresponding teachers in Canada must have at least thirteen years of schooling.

Apologists for Communism make much of an edict of July 8, 1944, providing very large allowances to mothers of large families. Unlike the family allowances in Canada, which mysteriously decrease the amount per child as the family grows, the Soviet system raises the ante for each child up to a maximum, for the eleventh and each subsequent child, of $175 at birth and $180 per annum for four years. The grim joke of all this is that aid for each child is for the first five years only; and when the last child reaches the age of five, the father and mother find themselves trapped with perhaps eight or ten young children to support without any government help at all. The system is clearly designed to produce future manpower, for factory and army, and is pitiless towards the welfare of the home.

Slave Labor

The prize argument of the Stalin-worshippers is that the USSR has abolished unemployment, and that we must therefore "discover her secret." The answer to the "secret" is simple and two-fold. In the first place, the Soviet bosses, unhampered by collective bargaining from their puppet unions, set wages by fiat so appallingly low that many tasks become economically possible where free labor in a free country would never tolerate the situation. Thus the average Soviet industrial wage in 1937, in purchasing power, was $150 a year, or 42 cents a day. In the second place, millions of Russians are working at forced labor under the bayonets of the NKVD police. This situation is becoming worse instead of better. In 1918, under the Czar, there were 32,757 prisoners undergoing penal servitude in Russia, and of these only 5,000 were political prisoners. In 1930, under the Soviets, there were about 650,000; in 1934-35, there were between five and six million; and today the estimates of this slave labor run as high as 18 million. Russia's unemployment problem is solved by making the country one vast penitentiary under the political police.

In spite of all this busy slave labor, moreover, Stalin's armies were so poorly equipped that Britain alone had to supply the Red troops with 3,000,000 pairs of army boots in the first nine months after June, 1941; though we gave them over 15,000 planes, we still had to cross Europe to do their strategic bombing for them on the Russian front; and had it not been for half a million of our motor vehicles and tanks, they might still be stuck in the mud of the Ukraine.

The last desparate, rapturous argument of the Stalin-worshipper is based on the heroism of the Soviet soldier. "Surely his bravery vindicates the value of the whole Communist system!" This is a curious blindness to all of the Russian's record as a brave fighter, even for despotisms, in 1380, in 1760, in 1812 and in 1914. Moreover, when the Japanese on Okinawa fight with even greater resolution, we dismiss it as "ferocity" and do not sing hallelujahs to the Japanese political system. But when Stalin's vast armies —with three times the man-power of those of Hitler—supplied as a

free gif twit hincredibly vast quantities of now forgotten military equipment from Britain, the United States and Canada, and using the slogans of Russian nationalism in place of the bankrupt slogans of Communism, bravely succeed in helping us defeat an enemy one-third their size, the Canadian Communist declares it to be a miracle and a proof of strange spiritual power in the Soviet regime.

Every true Christian ought to be earnestly concerned for the fullest reform of abuses in our social order, consistent with such a preservation of civic and personal freedom as may still give significance to life itself; but to mistake the squalid terror and cruelty of the Communist system for a new humanitarian Utopia is to mistake a crocodile for a milch cow.

The Social Forum, May'46

* * *

MEDITATION

One of the rather startling things to be found in the writings of all who have given serious time and thought to what is necessary for the perfection of human beings is that it is impossible to develop oneself morally and spiritually without the habitual use of meditation. In an age that worships external action and achievement, it is obvious that the reason why so few do attain to any degree of spiritual perfection is that so few accept the unanimous teaching of learned and saintly men to the effect that action without meditation tends to corrupt human nature.

The shut-in is deprived of the pleasure, and spared the danger, of external action and achievement. But he is peculiarly well situated for acquiring the habit of meditation, the most indispensable factor in the development of the spiritual side of human nature. In fact, he has been given a sort of divine commission to contemplation: he is earmarked by the helplessness that Divine Providence has decreed for him, for what may be called the contemplative order of shut-ins.

It is sad that there are many shut-in who either do not know what meditation is, or who have false ideas of its meaning. Meditation is simply a prayerful consideration or pondering of eternal truths. It requires only three things: 1) concentration on the presence of God; 2) attention to some truth that God has made known to human beings; 3) appropriate resolves, prayers for help, or expressions of loving acceptance of God's truth or of His will. Any kind of mental activity in which these three elements are found is properly speaking a meditation.

Because human nature is prone to flightiness and distraction, it is a good practice to set aside a special time for meditation, when one can direct all one's efforts to the task. Thus a shut-in would do well to decide on a specific half hour in the morning and a half hour in the evening as periods for meditation. Gradually, if he adheres to the schedule for a certain length of time, he will find his meditations running over into other hours of the day; in fact, he will gradually come to live, as it were, in the presence of God. For a start, however, it is good to discipline oneself to a special time; if possible, to use a certain book, like the New Testament, as a stimulus to prayerful pondering of God's truths, and to begin and end with a chosen form of prayer. This practice is guaranteed to make saints of shut-ins.

—*The Liguorian*

Byzantine Brethren

by Stephen Pobutsky

Condensed from an address

THERE are many details peculiar to the Byzantine or Greek Ukrainian rite. The Sign of the Cross so often made during the divine services by Catholics of the rite is made by joining the three fingers of the right hand to express belief in the Blessed Trinity, and crossing one's self from right to left, not as the Latins, from left to the right.

There are different rules for fasting and abstinence, but they differ from the other Catholic rites in being more numerous and more rigorous than those to which Catholics of the Latin rite are accustomed.

For the administration of some of the sacraments, Ukrainians have other ceremonies and prayers, but the essence of them is always the same as in Latin or other Catholic rites. Confirmation is administered immediately after Baptism. The child is anointed with holy chrism on the forehead, eyes, nostrils, mouth, ears, chest, hands and feet. The form is, "The seal of the gift of the Holy Ghost. Amen."

The Holy Eucharist is administered under both species. Consecrated particles are put into the chalice. A golden spoon is used for giving Holy Communion to the faithful. This golden spoon, just as the chalice, is consecrated by the bishop.

The reservation of the Blessed Sarcament in the tabernacle and Viaticum for the dying is under one species only. Needless to say, all Catholics of other rites may approach Holy Communion in the Byzantine rite. The Byzantine altar bread (called *prosphora*) is of leavened bread, simply made with pure wheat flour, yeast and water.

There are differences in liturgy, liturgical language, music, vestments, customs, canon law and calendar. Ukrainians still follow the Julian calendar, which is 18 days behind the Gregorian and is inexact astronomically. The Ukrainians would like to follow the Gregorian calendar, but surprising as it might seem, the chief opposition comes from Rome.

The Divine Office corresponds to that of the Roman Breviary, but the composition is different. The Office starts with Vespers, followed by Compline. The night Office comprises Matins, Prime, Terce, Sext, and None. They are all exceedingly long. The complete Office is said in monasteries only. It has been abbrviated for the diocesan clergy.

Ukrainians of the Byzantine rite have three liturgies or ways of offering Bass: the old liturgy of St. Basil the Great, that of St. John Chrysostom, and the presanctifying liturgy of Pope St. Gregory the Great. St. Basil's now is used only ten times a year, namely, on all Sundays of Lent except Palm Sunday, on Holy Thursday, Holy Saturday, Christmas Eve, Epiphany, and the feast of St. Basil (the same as New Year's day). On all other days, the liturgy of St. John Chrysostom, a shorter form of

Father Pobutsky is pastor of St. John's Ukrainian Catholic church, Detroit, Michigan, and is of Ukrainian descent.

St. Basil's, is celebrated. The liturgy of the Presanctified is celebrated now on Wednesday and Friday during Lent, also on Monday, Tuesday and Wednesday of Holy Week. In the Latin rite, the Presanctified Mass is celebrated on Good Friday only. Mass is never celebrated on Good Friday by Ukrainian priests; other impressive services and solemn procession are held instead.

Of all the matters for discussion arising out of the customs of the Eastern rites, none is more frequently debated than that of clerical marriage. It is a common saying that a Greek Catholic priest may marry. The exact truth is this: the Byzantine Church, with the approbation of the Apostolic See, allows a married man, after he has completed philosophical and theological studies, to be ordained a priest. But a priest may never marry. However, a man ordained after marriage may continue to live in the married state.

The idea of a celibate clergy has become firmly rooted in the Western Catholic consciouness. It took more than a thousand years for it to become general in the West. In the East, clerical celibacy was never the rule for the lower clergy. There the normal law is that a married man, after completing his studies, may be ordained to the diaconate and priesthood and retain his wife. He may not be married after receiving the diaconate, nor, if his wife dies, marry again. Bishops must be single. The observance of celibacy by the Byzantine clergy is spreading rapidly in their own countries, and here in America, the bishops do not advance married men to Holy Orders any longer.

Though Ukrainians of the Byzantine rite differ from Latin Catholics in many important matters of discipline, liturgy and Canon Law, they are one with them in faith, morals, and adherence to the Pope. The Ukrainians are an important factor in the concept of the universal Church. The earliest and some of the greatest Doctors of the Church were of the Eastern rite. To keep thir faith and their rite Eastern Catholics have suffered the most ghastly persecutions, and still have to surmount unimaginable difficulties. Pope Benedict XIV expressed most appropriately the mind of the Church regarding the Eastern Catholics by saying, "We want all to be Catholics, but not all to be Latins."

— *Catholic Digest*

✖ ✖ ✖

DEATH CAN WAIT

When Abraham Lincoln was president an old man came to him one day to beg mercy for his son who had been court-martialed and condemned to die. The Civil War was in progress at the time, and Lincoln showed the old man a letter he had just received from General Butler in reference to this particular case.

The letter stated: "I urgently beg of you not to interfere in this matter of discipline. Your constant interference in matters of his kind must inevitably destroy the discipline of all the troops."

The old man sat weeping, and Lincoln drummed his fingers on the desk, and finaly broke out:

"To the devil with this Butler," and seizing his pen, he wrote: "Job Smith is not to be shot until further orders."

But the father of the soldier was still uneasy.

"What will happen," he asked, "when further orders are sent?"

"I see you do not know me," replied Lincoln. "If your son doesn't die until I order it, he will live longer than Methuselah."

ALL RELIGIONS ARE NOT GOOD!

by Rt. Rev. *P. M. H.* Wynhoven

CHRIST IS the promised Messiah. He is accepted as such by 688,000,000 Christians, against the belief of 18,000,000 Jews who deny Him. As the Mesiah, He came on earth to establish the religion of the New Dispensation, the outgrowth, or rather the fulfillment, of the Old Dispensation, the Jewish religion of the Old Testament.

About half of the Christians, or 332,000,000 today are Catholics. There are 144,000,000 Greek Russian schismatics, and 207,000,000 Protestants, divided into 400 sects, all of them asserting their claims to the title of "the true church of Christ." Only one of them can be the true church, otherwise there can be no true religion at all; religion would be but fiction, a lie, making of a supposed God a prevaricator Who can approve truth and falsehood, right and wrong, at the same time, in one breath. One church authoritatively states, in the name of God: "Divorce with the right to remarry is permissable;" another says: "No, there must be good reasons for a divorce;" third claims: "Once married is married forever till one of the contracting parties dies." These contradictory beliefs could not be held by one and the same person in his right mind, much less by God, Who is eternal truth. Some churches maintain and advise their congregations in the name of God that birth control is permissible, others present it as a grevious offense against God's law. A few years ago, companionate marriage was found advisable by some churches of God, although others maintained that the Sixth Commandment of God was still operative. These fundamentally and essentially conflicting statements and views cannot come from one and the same God. There is only one God, Who has only one mind and wish; hence, there can be only one true religion interpreting and expressing His will, no matter how well intentioned others may be.

Let us consider once more the fallacious theory that "one religion is as good as another," for mostly on it hinges the religious indifference of today. This would-be large-hearted and generous view, especially of our American people, is diametrically opposed to logic and good common sense. How can anybody with right reason agree simultaneously with the Unitarian, who says, "There is only one Person in God," and tht Methodist, who maintains, "No, there are three divine Persons in God"? It is the height of absurdity for anyone who wants to be friendly with both to say, "Yes, that's fine, you are both correct."

This instance of difference in doctrine between the Methodist and the Unitarian can be parelleled down the line among all the four hundred and one Christian creeds. Each sect constitutes a distinct denomination only because it differs from all other creeds on some one or more important doctrines. Thus, Baptists reject infant baptism as invalid, while Lutherans regard it as valid; Catholics believe that the Holy Eucharist is Our Lord Himself, Presbyterians regard Holy Communion as merely a symbol or reminder of Christ.

Where shall we land with this sort of reasoning? The Anglican etseems Christ as divine, and so adores Him; other Protestants hold that He is only mere man. If the Anglican is right, then the others, who deny the divinty of Jesus, and who refuse to worship Him as divine, become guilty of blasphemy. In other words, the proposition of the indifferentist —that all creeds are equally good— means, in its concrete significance, that vice is as good as virtue, falsehood as good as truth, idolatry as good as true worship. If we want to proceed this way, then we have to discard all objective proofs for the determination of truth and the correct functioning of all human reason.

Why should a sensible, rational person descend to this level on the question of religion, when he employs and recognizes the validity of elementary principles of logic in all the practical issues of his daily life? When a lady goes to a store to buy a woolen dress, nobody in that establishment will convince her that a piece of cotton goods for the same price is just as good. If a man wants to buy an automobile for his family, no salesman will talk him into purchasing a motorcycle with the argument that it is just as good. No smoker can be shown that a fine grade of alfalfa hay is just as good for his pipe as the finest blend of tobaccos. It does not work, except, maybe, in a lunatic asylum; and, even there, as a general proposition, it would not be successful. Why, then, can the argument, "one religion is as good as another," be blindly accepted, even when some religions, by evident results, prove inferior to others? Again, others clearly do not answer the need of the human soul, and some prove to be only a mere subterfuge.

One religion is as good as another only for one type of people: those who do not want to be bothered with religion at all. What do they care what anybody believes, as long as it does not interfere with them! By the mere fact that they express a general belief in God, and, for the rest, do as they please, they expect to please God and to gain eternal life. That is what is wrong with 70,000,000 people in the United States today; they merely do not object to religion—and that is the sum total of their respect for God.

Still, the positive will of God, Whom they think thus to please, is that He be loved with all our heart and all our mind. Furthermore, Christ prayed that there be one fold and one shepherd. All of which is a far, far cry from the proposition, "One religion is as good as another."

From "The Sincere Seeker."

✖ ✖ ✖

GRAVEN IMAGES

"When we honor or venerate relics or images, we do so not for their own sake, but for the sake of the person whose relics or images they are. To accuse us of the contrary is gross calumny... it is not the material image we honor or worship, the marble or canvass or color; it is the person in the image. The same is true of symbols. Who does not know of the military custom of saluting the flag? The flag stands for the country. Could anyone be so silly as to fancy that it is the country itself which flutters in the breeze? Yet when the flag is honored, it is deemed, and justly, that the country is honored... Tell me, then, what is meant by burning in effigy? How is it childish to honor an image, if it is not childish to dishonor it?

✖ ✖ ✖

Let's Play Critic!

by GABRIEL LYNN

DURING a period when the rumblings of bigoted opposition to the Catholic Church are sounding with what has come to be a regular postwar regularity, it was a genuine pleasure to witness a play in which intelligent replies to uninformed and malicious critics were handed in an unanswerable demonstration of the hollowness of their unreasoned accusations.

The play was *The Joyous Season*, by the distinguished writer, Philip Barry, author of many "hit shows." See *America*, May 31, 1941. (Barry was born of Irish Catholic parents). Its star was Miss Ethel Barrymore, for several decades deservedly known as the First Lady of the Theatre. The play and Miss Barrymore's performance in it deserve a place in these pages because it is, in addition to being "good theatre," what may fairly be described as Catholic Action — effective Catholic Action.

The story of the play is a simple one. Its action occurs within twenty four hours—from Christmas eve to Christmas night—within the walls of the Boston Back Bay mansion of the Farley family from which Christina, the oldest daughter, had departed thirty years previously to become a nun. Soon after the rise of the first-act curtain, Christina, now the Mother Superior of her order, returns to spend a brief day with her brothers and sisters who, before her initial entrance upon the stage, had demonstrated their urgent need for the rehabilitation her spirit and her faith were to bring to them.

The Farleys, with the years, had become extremely wealthy and had turned toward the false gods of materialism. In consequence, their several affairs were in a seemingly hopeless welter of confusion and futility, and they were, each in his own way, groping toward the regaining of the enduring standards which alone could assure their happiness.

Into this complex situation—brother against brother, sister against sister, wife against husband, and with paganistic thinking paying off in its own sordid and spurious coin—came Ethel Barrymore as the Reverend Mother Christina of the play. Rich in the accumulated wisdom of her years, serene in the knowledge of man's only refuge from the buffetings of his own puny thinking, she unobtrusively applied to each of the mildly or profoundly tragic situations she found awaiting her the principles of the faith to which she had devoted her life—and the outcome was inevitable.

During the three hours in which she moved, unobtrusively but surely, to restore the Farleys to the faith they had abandoned, she gave one of the most movingly convincing demonstrations of the Church as "an ever-present help in time of trouble" which it has ever been my privilege to witness. The faith that shone in her eyes, that guided her surely into paths of immutable wisdom, become, as she expounded it, a living thing, an inescapable part of mankind's only hope of earthly happiness.

In her own eloquently spoken words, "This is more than a faith to die by; it is to live by." Simply and persuasively she interpreted for a mixed audience the joyful spirit with

which nuns everywhere regard the service to which they devote their lives. When her youngest sister, distressed by an unfortunate teen-age "love affair," she declared that she would return with Mother Christina to a convent, "because my heart is broken," Miss Barrymore made a great truth come alive by her tender smiling, "In our work there is no place for those with broken hearts. It calls for whole hearts."

This, to be sure, is not—nor is its writer qualified to provide—a depart ment of theatrical appraisal and review. But it seems, nevertheless, almost desperately important to record here the conviction that Mr. Barry and Miss Barrymore have achieved, in the most effectual manner possible, a presentation of the whose substance and spirit of Catholicity in a way certain to refute the uninformed critics who fail so consistently to understand "what we're all about."

Saint Jude, as interpreted by Miss Barrymore, becomes a tangible and ever-present friend, as real and as imminent as a well-beloved friend in a house around the corner. It represents a contribution to understanding of the Catholic faith which, in all likelihood, might have been accomplished only by the sympathetic and knowing insight of Mr. Barry, by the experience and grasp of human values and by the sure artistry of Miss Barrymore. The picture which emerges as the final curtain falls is one of faith in action, faith as a guide in every detail of daily living and thinking, as a force which, solemn and sacred as it may be, likewise is joyful and even gay—and always "practical."

It has seemed to me that *The Joyous Season* represents a mission to the non-Catholic world which may well inspire a spirit of emulation in every Catholic in whose mind and heart dwell a desire to carry the truth of his faith to those who have not been privileged to know and understand it. Aside from its superb qualities as theatrical entertainment, this play stands as a suggestion to Catholics everywhere, to translate to the world, in all its splendor and persuasiveness, the truth they possess—and so often bear indifferently, perhaps because it seems so obvious to themselves that they assume it to be obvious to others.

The truth is never obvious to those who do not fully comprehend it. Throughout the centuries in which the Church has been the refuge of untold millions, it has never been comprehende d by those without its fold. In recent months its message has been carried to non-Catholics by the screen—as in *Going My Way* and *The Bells of St. Mary's*, and, most recently by the stage production of *The Joyous Season*. These are all enterprises to be encouraged and supported by Catholics everywhere. They constitute more than an answer to uninformed critics; they challenge the thought of men and women eager to gain the mortal satisfactions which, at long last, came to the Farley family but who, like the Farleys, are groping and confused.

It is unfortunate that such a play, when presented by an actress of the talent of Ethel Barrymore whose time is demanded by the larger cities cannot visit every town and village in the land. Since it can, with its present cast, be perfomed only in the great cities, it may be hoped that Catholic school and other dramatic societies will seek to obtain performing rights to the play, to the end that the largest number of persons everywhere ,and particularly non-Catholics, may have the opportunity to witness it and be enlightened and inspired by its healing message. It is "propaganda" in the finest sense. It is Catholic Action at its most effective.

—*Catholic Youth*, Toronto

There's a Trick Even in Praying

by the Reverend Richard Ginder

YOU don't like to pray? Then maybe you have a wrong idea of what prayer is—or rather, not so much wrong as an incomplete idea.

Perhaps this is what has happened in your case: You may have adopted a set formula for your morn ing and night prayers, a formula which has become almost a superstition with you. It may be one Our Father and one Hail Mary, or several, together with a few novena prayers and invocations to favorite saints picked up somewhere along life's road. These must be "gotten in," you feel, for you have a kind of dread—really, an irreligious sort of feeling—a dread of what might happen if this particular saint were slighted by omission, or if Our Lady weren't invoked under some special title.

So you put your knees on the floor and fling yourself across the bed and —well—own up! Aren't the prayers more often rattled off at top-speed, rather than said thoughtfully and with devotion?

That's our morning and night prayers. Then there are the Wednesday and Friday novenas and, of course, Sunday Mass.

If we have managed to crowd those into our weekly schedule, we feel we've done our bit. We've paid off, after a manner of speaking, and now He'll be with us. We're bound to have good luck and, needless to say, our salvation is assured.

Daily Prayer a Vital Need

I won't say that all of us have that attitude, but many of us do, although we may never have stopped to analyze our attitude.

Now, I'm not belittling morning prayers, night prayers, nor novenas. I think they're wonderful. In fact, I consider morning and night prayers vital in the life of the good Christian.

One should say these kneeling down. (Have you ever adverted to the fact that Catholics are among the very few Christians of our day who spend time on their knees? So many of the others seem just to haunch over hassocks or bow their heads).

We put our knees on the floor or on a kneeler pust an inch or so off the floor. We straighten our backs, join our hands, and kneel as much as possible without support. That's the way we were taught as children. That's the traditional Catholic way, and it's the way we pray best.

It's better no to pray at all than to pray badly. It doesn't much matter, either, what prayers we use. It might be well to change off from time to time lest we be overcome by the half-superstition, that tyranny which casts our prayer in definite molds and so often petrifies it. But whatever we settle on (it should include an Our Father and a Hail Mary), we should say carefully, slowly, reverently. And that should be our procedure, morning and night, right in the bedrom.

How to Pray Always

But wait a minute—we aren't finished. That isn't the half of it. Jesus told us to pray always. From that we figure that prayer must mean more than time spent on the floor, for if that were the case, we would never be able to get a day's work done.

No— prayer is conversation,

friendship, and union with God. It's that that Jesus wants and it's that that we can give Him.

For the cultivation and deepening of this "habit" of prayer, this attitude, let's not think of God as we meet Him in the Apostles' Creed. "I believe in God, the Father Almighty, Creator of heaven and earth." Our God is tremendous; we see His might in thunder, as it crashes through the storm; in the awful possibilities of the atom. He is to be feared, it is true, and the beginning of wisdom is fear of the Lord. We should think of this from time to time lest we be tempted to abuse His mercy.

But for the most part, let's look for God in the softness of a spring morning, in the tenderness that binds our families and friends together—a tie that is itself a shadow of God's love for us.

"When you pray," Jesus commanded us, "say 'Our Father.'" Let every thought of God, every prayer, begin with that idea: "God loves me. Jesus is my best friend." Then work on out from there, and prayer becomes a matter of just thinking of Jesus.

We know we have Him in our soul. That a truth we should never forget. When a priest sets off on a sick call with the Blessed Sacrament, incased in gold and resting on his heart, he has Jesus with him. But we have Jesus with us, too, just as really, just as truly. The only difference between the priest and us is that the priest can withdraw the pyx, snap open the case, and show us Jesus. Our Lord can be seen, touched, and tasted. His presence is sacramental—visible.

We have Jesus with us just as really, except that He isn't visible. He is enshrined, invisible, within our souls.

Now you begin to see what is meant by union with Jesus and constant prayer. A priest on a sick-call tries never to take his mind off the Blessed Sacrament. And we—why should we ever take our mind off Christ within us? We can build that consciousness of His presence by often thinking of Him, by going down into our hearts and making little aspirations of love and pledges of loyalty.

Love of God Covers Everything

The catechism breaks down the notion of prayer into four types: adoration, thanksgiving, penance, petition. But if we are sincere, our conversations with Jesus in our hearts will include all four of those elements. We need not bother our heads particularly or worry over whether we are getting enough of this or that into our friendship. Love covers everything. Love is reverent, and there's your adoration; love is grateful—there's your thanksgiving; love is sorry for its neglect and thoughtlessnes—that's penance; and love knows that the only thing really worth asking for is more love.

We all admire a pianist who can sit down and roll off a bit of Chopin or Brahms without the least apparent effort. But none of us is fooled into thinking it's easy—least of all, those who had to live in the house with him while he spent hours beating out scales and arpeggios. There's a trick to everything—even to walking and talking, as you've noticed if you've watched bodies grow up.

So we musn't be disappointed if we find that we aren't at first united with Our Lord all the time. There's a trick even to that. It takes practice, practice, practice. We need God's grace for it; we ask and we get the grace; and still there are disappointments. The main thing is to stick at it.

Everything must remind us of God. We must see Him in the dishpan and the washtub. He is in the customers we serve from behind the counter. He peers at us through the eyes of our children, however mischievous they may be. He is in the soul of a tired, raggedy-looking wife, of an unwashed and grizzled husband. The striking of the clock reminds us to say our "Praised be Jesus Christ." The ringing of the doorbell brings the prayer, "Christ be in my heart and on my lips." Hands stiff and drawn from household chores make us think of hands once nailed to a cross.

That's known to wise men in the Church as Knowledge, a precious gift of the Holy Ghost that enables us to find God everywhere in His creation.

We can learn to pray always; there is great consolation attached to the effort. To live for God, to pray always, is to live happily. It's peace and joy. It's heaven on earth.

—*Our Sunday Visitor*

✖ ✖ ✖

THE VALUE OF HOLY MASS

At the hour of death the Masses you have heard will be your greatest consolation. Every Mass will go with you to judgment and plead for pardon.

Assisting devoutly at Mass, you render to the Sacred Humanity of our Lord, the greatest homage.

He dispenses His graces most freely at Mass.

He forgives you all the venial sins which you are determined to avoid.

He forgives you all the unknown sins which you never confessed.

He supplies for many of your negligences and omissions.

At every Mass you can diminish the temporal punishment due to your sins and thereby shorten your purgatory.

The power of Satan over you is diminished.

You afford the souls in purgatory the greatest possible relief.

One Mass heard during your life will be of more benefit to you than many heard for you after your death.

Every Mass wins for you a higher degree of glory in heaven.

You are preserved from sorrows and misfortunes which would otherwise have befallen you.

You are blessed in your temporal affairs.

At Mass you receive the priest's blessing which our Lord ratifies in heaven.

You kneel amidst a multitude of holy angels who are present at the adorable sacrifice with reverential awe.

When Mass is offered in honour of a particular saint or angel we give him joy and happiness and draw his special love and protection on us.

✖ ✖ ✖

PETER'S PENCE

The custom of taking up an offering once each year in Catholic parishes for the Pope is a very ancient one; there is evidence of it in a document dating back to the year 1031—a letter sent by Canute from Rome to the English clergy and laity. At that time the offering consisted of an annual tax of one penny for every house in England; hence the name which is still given to this collection: "Peter's Pence." The Peter's Pence of modern days, of course, is a voluntary contribution made by the faithful and taken up under the direction of their bishop for the maintainance of the Sovereign Pontiff.

YOUR PICTURE IN THE PAPER

by Rt. Rev. P. M. H. Wynhoven

SOME PEOPLE will strenuously object to having their name and picture appear in a newspaper. Most of them who thus remonstrate do not mean it; others are suffering from false humility and are not logical or in deep earnest about the good they try to accomplish.

It is said that if St. Paul lived in our age he would be in the papers every day. If, you have planned some exceptionally good work for which you are working devotedly, if you are advocating something that will redound to God's glory or the welfare of men, if you want to accomplish something for which you need the cooperation and help of people, the most expedient way of achieving the desired results is by advertising and letting the public know what you are after. *The quickest way to arrest attention and create an impression is by getting to the whole community through the press.*

Don Bosco once remarked apropos: "The devil makes a splash? So are we! This saint reasoned that to convert souls, he had to have bricks; to buy bricks, he needed money, to get money, he had to be known by people and they had to know what he wanted to do for poor boys. He looked for publicity. He posed in every sort of attitude and every sort of costume—at prayer, in the confessional, at Paris wearing neckbands and at Barcelona in a biretta. He was the first saint to give out portraits of himself by the thousands.

He cheerfully accepted all the glory that came his way, but he turned that glory into money and humbled himself abjectly in the secrecy of his prayers. All he was after constantly, was not his own glory, but the honor of the Father in heaven Who would be pleased with the service of the young souls that Don Bosco thus redeemed.

Anyone who looks for personal acclaim, popularity and a name is the greatest dolt there is, for nothing is so hollow and meaningless as public praise and adulation. A man who will try to find his happiness in gathering wealth is a simpleton. A man who seeks his satisfaction in chasing the sinful pleasures of life is a greater simpleton, but the man who craves and slaves for public acclaim is the greatest dolt of all, for when he reaches the object of his ambition, he will find absolutely nothing.

The most precious satisfaction and happiness that can come to anyone in this vale of tears is to seek and strive for God's glory. In these modern times we sometimes have to adopt measures and methods that may give the appearance of seeking one's own fame and making grist for a reputation, or even according to some uncharitable critics, cheap publicity or notoriety. What of it, if one's heart is sincere and humble?

There are Catholics who don't do a blessed thing for God's cause, because they do not want to come to the forefront as if seeking prominence. There are Catholics who will not join organization and worthy movements because their intentions may be misinterpreted. There are even Catholics who will not go to Communion, because they do not want to appear too pious, when really they've no reason to stay away from the Holy Table. All this may go under the title of humility, but one thing is sure; God has no use for this type of virtue.

If this sort of humble Catholic would only realize as God does, that by such seeming apathy and indifference and neglect in regard to taking the lead or setting a good example, he does untold harm in discouraging other people from seeking God's glory, he would never forgive himself for frustrating the great good that could have been done, had he not been so senselessly and falsely humble.

If your picture in the paper helps God's cause by attracting the public's attention to the fine things of Christ's glory, by all means, try to have it appear on the front page.

From "Sermon Seeds."

✖ ✖ ✖

COLOSSALS

The Sunday supplements and the movies have made much of the existence of the huge prehistoric creatures called dinosaurs, and probably most people think they are a product of the imagination rather than having any basis in reality. The fact is that fossil remains from a long past period called the Mesozoic Age prove conclusively that giant creatures roamed the earth at one time. There are numerous skeletal imprints of these creatures on rock strata in various parts of the world. A next of eggs was even found in the Mesozoic stratum of the earth's crust in Mongolia, and in one of them was found the embryo of one of these strange reptiles.

The size of these dinosaurs, as witnessed by the fossil remains, fairly staggers the imagination. In Wyoming was found a well-preserved specimen measuring 80 feet long. In Wyoming also the Jurassic-Morrison formation has supplied speciments 65 feet long and 15 feet in height. Scientists estimate that when alive these creatures must have weighed close to 40 tons. In a rock stratum called the Kansas cretaceous has been found the skeletal imprint of the largest creature ever to fly—having a wingspread of more than 24 feet. And in Germany the cleary defined fossil remains of certain fish reptiles have been found measuring 40 feet in length, with jaws five feet long and more than 200 teeth.

Life in the Mesozoic age must have been interesting, to say the least.

The Liguorian.

✖ ✖ ✖

POPE BAITER

When Pope Pius VII excommunicated Napoleon in 1809, the Emperor wrote to Joachim Murat:

"Is the Pope ignorant how times have changed? Does he fancy his excommunication will make the sabers fall from the hands of my grenadiers?"

Four years later the sabers fell from the frozen hands of his soldiers in Russia.

At Fontainebleau in France Napoleon forced the Pope to sign a renunciation of the rights of the church over the Roman States.

Not even a year later Napoleon at Fontainebleau signed the abdication of all his dominions.

✖ ✖ ✖

DETACHMENT

One of the greatest dangers to the salvation of souls is inordinate attachment to the things this world can provide for one's comfort and seeming happiness. Money, position, power, luxuries, travel—these things can, if one is not careful, become the sole object of desire, so that for them one would be willing to sacrifice his soul. It is the spirit of detachment that alone can offset the danger.

1. To be truly detched from the good things of this world, a person must train himself to think often of heaven. No one can be detached from money and luxuries who is not attached to something else that is more valuable. The only thing worthy of human attachment is heaven, where there will be "neither mourning nor grieving, where death and parting will be no more." Unless a person thinks often about heaven, he will not be detached, and will most probably become over-attached to the pleasures and riches of this world.

2. To be truly detached from material things, a person needs to dwell often on the certainty and the meaning of death. All the gains and pleasures enjoyed in life will seem trivial and unimportant at the moment of death; the only thing that will seem to matter then will be whether one has deserved well of God. One who reminds himself often of how short life is, of how certain is the coming of death, and how uncertain and unpredictable its hour, will not be so foolish as to center his happiness in trying to amass more money and to enjoy all the fleeting pleasures the world can give.

3. To be truly detached means three things: 1) It means never committing a sin, either mortal, or venial, to gain or preserve material goods. Thus a doctor will never give unethical advice for the sake of a fee; a lawyer will have no part in an unjust deal for the sake of a percentage of the profit; a politician will not accept bribes nor promises in payment for his influence. 2) It means not permitting money and the things it can buy to stand in the way of progress in the love of God. Thus a detached person never says: "I have no time for my daily prayers, or for frequent Communion, or for good reading." 3) Lastly, it means some penance and self-denial, whereby one gives up some enjoyments in life just to prove to himself that he is not under the complete domination of what he possesses.

Lent is the season in which every Catholic is to test his detachment. It will be well if, in the midst of the fasting and abstaining prescribed, everyone who wants to save his soul will read over frequently the above outline of what detachment means. *The Liguorian.*

✖ ✖ ✖

THE GREATEST LINGUIST

It is said that Pope Pius XII is probably the greatest linguist that ever occupied the Chair of Peter. The London *Universe* told of an ocassion in 1936 when the Holy Father, then Secretary of State, addressed a gathering of Catholics belonging to 30 different nations. Beginning in Italian with a reminder that their presence was a visible sign of the universality of the Church, he continued to speak to them successively in French, Spanish, Portuguese, English and German, and for the benefit of those who didn't know these languages, he ended by speaking in Latin. His Holiness surprised some Palestine soldiers, to whom he gave an audience a couple of years ago, by greeting them in their Hebrew language. It is said that he can learn a language overnight, if occasion demands.—Boston *Pilot.*

✖ ✖ ✖

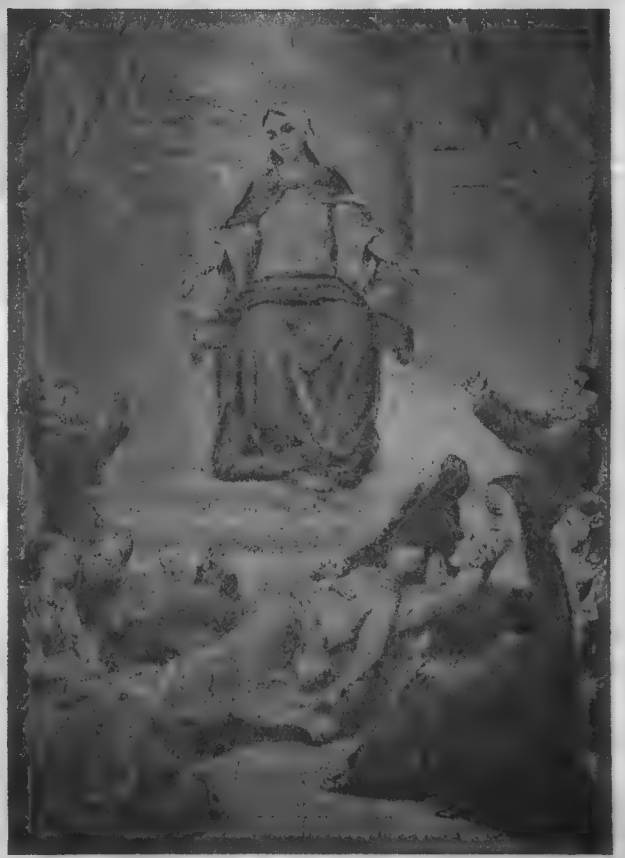

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 19, No. 5. Yorkton, Sask. May, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Христос Воскрес!—Піст минув, красні Великодні Свята вже за нами і от знову надійшов Май, місяць Матінки Божої. Як то той час убігає! І не вертає... По мінутам, по годинам і дням його дістаємо і кожний день прожитий, кожна година і мінута стільки вкорочує час нашого побуту на землі.

Скоро минає час— та не пропадає. Кожну мінуту віднайдемо тоді, коли скінчиться для нас час і ввійдемо у вічність. В часі сіємо—у вічності збираємо. А збір—відповідно до сійби. "Хто сіє скупо, буде й скупо жати; хто обильно сіє, обильно буде збирати," як каже св. Апостол Павло.

Так хвилина часу, така марна на позір, так скоро проминаюча, набирає в очах віри нової, безмірної вартості. Вона вартує тільки, що небо—або пекло— після того як її уживаємо. Який нерозум, коли марнуємо час, "забиваємо," як то нераз говориться! Яка очайдушність, коли уживаємо часу на зле!

Нехай ці думки, що для не одного були товчком до навернення, що були світлом і джерелом сили та витревалості для Святих, просвітять і нас та побудять до святої запопадливості в уживанні часу. Хто з нас знає, кілько нам його остається?

Набожність до Пречистої Діви, Цариці Мая, скріпить у нас надприродного духа, зверне нашу душу в напрямі вічності, під її материнським покровом і наслідуючи її примір стараймося день за днем використовувати час на славу Божу, на викуп занедбаних днів—а може літ—нашого життя.— Пресвята Богородице, спаси нас!

* * *

Щиро дякуємо нашим дорогим Приятелям, що були ласкаві прислати нам желання з нагоди Великодніх Свят та прислали свої датки на пресовий фонд, на висилку часопису і книжок для скитальців, на "писанку." За всі теплі слова і щире серце—сердечне спасибі усім!

Труднощів з видаванням часопису чимало, особливо матеріяльних, однак читаючи такі гарні листи від передплатників забуваємо за них і тільки тішимося добром, якого Голос Спасителя доконує. Ось кілька зразків листів які приходять нам:

"Моя передплата кінчиться в квітні. Отож я посилаю на два роки передплату, хоч я вже стара та не година тілько жити, та ще й каліка на ноги. Але най буде заплачено, чи буду жити чи ні. Я люблю читати Голос Спасителя і поручаю його всім людям. Посилаю одного доляра на пересилку книжок для скитальців.—Г. Гринів."

"Трошки спізнилямся з передплатою на наш так дорогий часопис Голос Спасителя, прошу вибачити. Посилаю доляр яко передплату, а другий—сама не знаю на що, бо за доляра ніщо великого не годен зробити. Що ви, Всеч. Отці, думаєте ліпше— може для скитальців, а може на Вашу пресу— як самі міркуєте, зробіть. Далаб більше, та я є стара і немічна, не маю більше, але дякую Господу Богу і Матері Божій, що і так жию.—П. Сидяга."

"Ваш Місіонар є для мене цінний, тілько шкода, що тре-

(Продовження на сторонi IV.)

АНУ, ЧИ ЗНАЄТЕ?

(Відповідь на наступні питання знайдете на сторінці IX-ій окадинки)

1. На "Страстях" у Великий Четвер читає священик дванадцять Євангелій. Ви, мабуть, уже нераз завважили,що **перша** з тих Євангелій—**найдовша.** Чи знаєте, котрий Євангелист її написав? (Матей?... Марко?.. Лука?... Іван?...).

2. В Велику П'ятницю, як відомо, Служби Божої священик не править (хіба що того дня припадає врочисте свято Благовіщення; одначе це трапляється дуже рідко). **Які ж отже Богослуження повинні правитись** по наших церквах у Велику П'ятницю? (Утреня?... Часи?... Вечірня?... Литія?.... Всеночне?... Повечеріе?...)

3. Чи знаєте, **якими то словами** Господь Наш Ісус Христос **осудив і заборонив розвід?**

4. Припустім, що хтось минулого року перед Великоднем **гарно висповідавсь, запричащавсь і з того часу не допустивсь ніякого смертельного гріха. Чи має він обов'язок цього року сповідатись і причащатись?**

5. Одна-однісінька Служба Божа приносить Пресвятій Тройці **безмежно більшу славу, ніж та, що її можуть принести** всі Ангели в небі, всі Святі, й навіть сама Цариця Ангелів і всіх Святих,— Пречиста Діва Марія. **Чи знаєте, чому воно так?**

6. Неодному з нас може дуже легко прийти неспокійна гадка до голови: "Ах, чи моя минула сповідь була добра?... Чи Господь Бог мені простив?... Чи я вже в стані ласки освятної, чи може далі в стані смертельного гріха?..." Така гадка може дуже сильно стривожити неодну бідну душу. Бо хто ж властиво може з цілковитою певністю сказати, що сповідь його була добра?... А все ж таки **є один знак, зовсім певний знак,** з якого можемо пізнати, чи сповідь була добра, чи ні. Чи можете сказати, **який є той зовсім певний знак доброї сповіди?**

7. **Плащаниця,** що в неї було завинене в гробі пречисте Тіло Господа Нашого Ісуса Христа, дивним дивом **збереглась по сьогоднішній день.** Чи знаєте, **де,— цебто в котрім краю, в** котрім місті переховують ту найсвятішу плащаницю, як незбите свідоцтво кривавих ран Христових і смерти Його за наші гріхи?

8. Припустім, що хтось, десь, колись у якімось "шторі" набрав "штофу" на чотириста, п'ятьсот або й більш долярів. От, так собі, як то кажуть, "на тайм." Так,— набрав "штофу" на кількасот долярів, а платити навіть не думає. Що скажете про такий випадок? **Проти котрої Божої Заповіди грішить той нещасний "костумер"?**

9. В святій Євангелії Господь Ісус **два рази** виразно говорить про **"скарб."** Чи знаєте, **при якій то нагоді, та й якими словами Ісус про "скарб" ізгадує?**

10. Сповідь може бути зла, **грішна з трьох причин.** Ану, — попробуйте вичислити ті **три причини** злої, грішної сповіди.

11. Свята Віра нам каже, що в часі Служби Божої є на престолі присутній сам Господь Наш Ісус Христос під видами освяченого хліба й вина. Так, той сам Ісус Христос, що в Ви-

флеємі народивсь, і в Назареті виростав, і по Святій Землі, по Палестині з Апостолами святими ходив, і людям Свою Божу науку проповідував, і несчисленні чуда творив, — той сам Спаситель, що на Голгофті за нас грішних помер, і в гробі похований лежав, і на Великдень славно з мертвих воскрес, і на небо тріюмфально вознісся сорокового дня опісля, — так, Він Сам, у власній Своїй Особі, є присутній на кожній Службі Божій, утаєний під видами освяченого хліба й вина. **Ну,— і що ж Він властиво там робить на тім святім престолі, коли Служба Божа правиться?...** Питання це дуже поважне: варто отже над ним добре застановитись, щоб ізнайти на нього добру відповідь.

12. Коли б вас так хто запитав: "Котрі є **два** Верховні (цебто найважніші) Апостоли?" ви напевно відповіли б: "Два Верховні Апостоли— це святий **Петро, та й святий Павло.**" Що святий Петро такий важний,— це ясне: адже Він провідник, голова, пастир усього стада Христового. Ну,— а святий Павло?.. Чому ж Він, зараз по святім Петрі,— найважніший з усіх?

НАША ПЕРЕПИСКА — Продовження з сторони II.)

ба на нього довго чекати, бо цілий місяць. Я любивби, щоби був що тижня, бо то добрий батько і щирий приятель. Честь Вам, ось прості, щирі слова мої. Я певний, що тепер, коли ви побільшили Г.С., то доляр не вистарчає на цілий рік, бо й папір пішов до гори та і почта певно щось коштує. Посилаю 1 доляра листом, бо не можу вийти з хати. Був у шпиталі, чотири рази мені рубали ногу і стратив ногу та мушу тепер бути дома.—Н. Маліняк."

"Перепрашаю, що не прислала на час своєї передплати, бо хотіла зібрати пару передплат, щоби в нас було більше Голосу Спасителя. За поміччю Божою мені вдалося зібрати чотирй, котрі висилаю зі своєю разом.—Най Господь милосерний дасть вам много літ прожити і так добру і дорогу працю надалі провадити. —М. Зазуляк."

І так можнаби наводити лист за листом та кожний такий щирий, сердечний. І не знаємо тих добрих людей, щирих приятелів— і знову видається, що довгими роками знаємось, що рідні собі. ... Боже благослови вам, дорогі Читачі-Приятелі, хтоби ви не були і деб не перебували. Най Господь осолодить ваші старечі літа, дасть сили, щоби мужно нести свої хрести, потішить у ваших журбах і душевних терпіннях. Ми щоденно благаємо в Бога благословення для Голосу Спасителя і всіх його читачів та прихильників та просимо о ласкаве вислухання молитов, котрі нам поручаєте. Памятайте і ви за нас у своїх молитвах.— Христос Воскрес!

НАШ ЛИСТОНОШ

Пані В. Слотюк.— Передплату одержали, дякуємо. Велике спасибі за щедру "писанку" на місіонар та на книжки для Скитальців. **П. М. Губич.**—Передплата вирівнана до кінця року, наліпка буде змінена у свому часі. Посвідку вислали Вам — чи не дістали її? **Пані А. Барилюк.**— Красно дякуємо за гарний лист та побажання. Передплату для Вас і для сестри вписали, також дарунок на Г.С. для Скитальців. Щире спасибі за все. **П. І. Фірманюк.**— Передплати одержали , нову передплатницю вписали та повідомили. Дякуємо щиро за гарні слова признання. Дай нам Боже много приятелів як Ви. **П. Ю. Михальчук.**—Посвідку вислали і всьо вписали. Дякуємо за гарний лист і цінимо Вашу щиру симпатію з нашими працями. Ваші замітки слушні, але знаєте, що людей не годен переробити в одну мить і треба бути вирозумілим на людські немочі. Все-таки є дуже багато гарних одиниць, ми видимо то з листів, які доходять до нас. **П. Д. Гродецький.**—Щиро дякуємо за красний лист, передплату і жертву на висилку книжок Скитальцям. Посвідку і Календар вислали. Правду кажете, що плакати треба, коли подумати над недолею наших братів за морем! **П. І. Федорович.**—Спасибі за гарний лист. Розуміємо Ваше огірчення, та не забувайте, що хто як хто, а заблукані потребують наших молитов, особливо коли вони нам найближчі. Не тратьте надії, а витревайте в молитвах о їх навернення. Перепрашати нас не маєте за що. Передплату вписали як бажаєте собі. **П. А. Диня.**— Переказ одержали, дякуємо. Вибачте, що завдали Вам труду, мусіли, бо амер. почтового нота не годен в Канаді зміняти. **Пані Н. Гусак.**— Лист і передплату одержали, щиро дякуємо. Доляра на Будучність Нації передамо. Нехай милосерний Ісус потішить Вас і дасть силу у Ваших терпіннях. **П. А. Допілка.**— Передплату і жертву на пресовий фонд вписали. Щиро дякуємо. Так, передплата в Зл. Державах виносить 1.25. Часто посилають нам доляра, бо не все нагода йти на почту і вибрати грошевий переказ. Тоді числимо передплату заплачену на 10 місяців. Вашу делікатність у присланні додатку за мин. рік дуже цінимо. **П. О. Шевчук.**—Лист і гроші одержали, щиро дякуємо. Календар вислали. **Пані А. Молодович.**—Дякуємо за лист. Жалуємо, що не годні Вам вислати бажаних чисел з 1945 р., бо не маємо їх. **П. С. Шиш.**—Пр. о. Хомяк передали нам Ваш лист. Адресу справили після Ваших вказівок. **П. М. Грицун.**—Обі передплати одержали, щиро дякуємо. **П. В. Даньков.**—Дякуємо за гарний лист. Оказові числа вислали. Хай Бог благословить Вашу ревність. Так, будемо молитись за Вашу родину. **П. І. Баган.**— Спасибі за щирий лист. Передплату вписали. Добре розуміємо Ваші труднощі, тимбільше що знаємо, що Ви хорі. Кріпіться, дорогий Приятелю і нехай Голос Спасителя і надалі приносить Вам розраду. **Пані М. Зазуляк.** — Всі передплати одержали, щиро дякуємо за Ваші ревні труди. Давби Бог, щоби многі наші читачі йшли Вашими слідами. Боже благослови Вас! **Пані М. Явна.**—Щире спасибі за гарний лист, передплату і жертву на пресовий фонд. Тішимось, що Голос Спасителя Вам так милий. Спомагайте нас ласкавими молитвами. **П. Н. Маліняк.**—Передплату одержали. Сердечно дякуємо за гарний лист і теплі слова признання. Дасть Бог, з часом може буде Голос Спасителя виходити частіше, та на разі і раз у місяць тяжко видавати.—Щиро співчуваємо з Вами у Вашому тяжкому випадку

і дякуємо Богу, що переносите його з такою правдиво християнською мужністю. Хай Бог милосерний і на далі буде Вашою силою і потіхою. **Пані П. Сидяга.**—Ваш короткий, але гарний лист мило було нам читати. Щиро дякуємо. Другого доляра ужили на передплату для Скитальців. Думаєте, що "за доляра ніщо великого не годен зробити"? Колись побачите, кілько добра й потіхи він приніс через рік бідним бездомним нашим братам... **П. М. Николів.**—Передплату одержали, щиро дякуємо. З дол. передплати на Б.Н. передали. Желаємо обильних ласк Божих на новому помешканні. **П. А. Левін.**—Щире спасибі за присланну передплату і щедру жертву на пресовий фонд. Вашу кооперацію дуже цінимо. **П. М. Равлюк.**— Передплату одержали, дякуємо. Адресу справимо по Вашим вказівкам. **Пані А. Басараб.**—Дякуємо за гарний лист. Передплату вписали. Коби так хоч половина наших передплатників так щиро кооперували, хто зна чи не годен би було видавати місіонар частіше. Моліться на ту інтенцію. **П. І. Сидор.**— Дякуємо за лист і переслану передплату. Жертви на радіову програму передали. **Пані М. Орищук.**—Тішимось, що так задоволені з нашого місіонаря. Передплату вписали, дякуємо за ню і за жертву на висилку книжок Скитальцям. **Пані М. Червонка.**—Щире спасибі за присланну передплату для себе і Скитальців. **Пані А. Ф. Бандоля.**—Сердечно дякуємо за святочні желання та за інформацію про адресу сина. Висилаємо місіонар на його нову адресу, може тепер буде вже доходити. Боже Вас благослови. **Пані А. Возьна.**—Дякуємо за гарний лист. Передплату вписали, Службу Божу за сестру і шваґра відправимо. Оден Бог знає, кілько то в нашому народі подібних мучеників... Чимало з тих, котрих імена Ви нам подали, є тепер сталими передплатниками. Ще й другі будуть, хоч може й не зараз. Ви зробили гарне діло, за котре висказуємо Вам щире признання. **Пані А. Зборівська.**— Щиро дякуємо за присланну передплату і щедру писанку на пресовий фонд. Хай ласкавий Ісус нагородить Вас своїми ласками. **Пані С. Василенко.**—Дуже вдячні Вам за Ваш сердечний лист. Моліться за нас та просіть Божого благословення на наші праці. Передплату і дар для Скитальців вписали. Боже заплать. **Пані К. Дереванко.**—Обі передплати одержали і вписали. Щире спасибі!

Бажав би, щоб "Голос Спасителя" виходив що тижня

Всечесні Отці,

Дуже сердечно перепрошую, що я так припізнився з передплатою. Посилаю Вам тепер $1.25 як передплату на цей рік 1947, бо "Голос Спасителя," це великий Місіонар і я беру його вже 4 роки. Я любив би, щоб він виходив хоч раз на тиждень, бо то дуже довго чекати цілий місяць.— Ваш приятель і передплатник— Дмитро Довганюк.

Від Редакції.— Спасибі, пане Довганюк, за Ваші щирі слова. Ми самі бажали б те саме, й передплатників є багато таких, що того також хотіли б, але є деякі труднощі, що ми на них ще негодні порадити... Моліться тимчасом і поширюйте далі "Голос Спасителя"; колись наша мрія здійсниться.

ДЕНЬ МАТЕРІ

ПОКЛІН НАШИМ ДОРОГИМ МАМАМ

МАМА

ДИТИНО!—ЧИ ЛЮБИШ ТИ ЇЇ?

Твоє життя, твоє щастя— це одинока мрія її молодости.

Не ти її, но тебе вона вперш полюбила. Ти ще не знав, що це любов, ти ще не вродився,— вона вже любила тебе, тобі щастя бажала.

Вимагала вона що від тебе тоді? Нічого. О певно, надіялась вона, що колись ти любов за любов віддасиш. Та вже— гіркий досвід вказав їй, щоб не много числити на вдячність в людей.

Та все ж,— вона любила тебе.— Тобі дати життя, тобі дати радість,— це їй вистачало.

І це—без подяки від тебе.

* * *

Немов свіже світло, серед тьми самолюбства—та матірна любов! Та любов, що вночі чувае над хорим диттям! що на колінах благае, щоб її син молодий не впав у море гріху!— що жде вечорами на старшого сина, щоб любо прийняти— теплу страву подати!— що в поті чола трудиться при печі, старанно готовлячи страви на радість усеї родини!— що іншим все служить.— Розганяє колотнечі, що грозять затемнити тепле світло родинних гостин!

Як часто вона жертвувалась за тебе, й до смерти робитиме те!...

* * *

Вона, що на вид холодного самолюбства твого, нераз погадала: "Він не знає як дуже я люблю його..." І це—зо скритою гіркістю. Та без нарікання. —Це не вона,—це ти, що значиш.

О! мучеництво тайне мамів, недолітних дітей!

Ті слова, тверді та різкі, розривають те серце жіноче, те матірне серце.

Твої примхи дитячі, твої вибрики веселости кидають морозом на любов, на старання, з якими готовила вечері родинні, спільні.

Ти все попсув, ти, її син..

Тії блуди в твоїй вдачі, більш як тебе, тривожать її,— майбутність душі твоєї... Твоя душа молоденька, де вже нема тої щирости дитинства, вже мірить довірря, вже таємничість вкриває її. Вона замикається. Твій вигляд холодний, жорстокий...

Ти хочеш що раз то частіше виходити, віддалятись, вечорами, в неділю,—в товариство, між чужих... Ти пращаешся з нею, та це так поспішно, так холодно, невдячно...

О! не скаже вона, що то ранить її; це булоб прикре тобі. Вона те скриває, мовчить...

* * *

Прийде день, що в ньому на все ти покинеш свій батьківський дім.

Ти підеш, із надією в серці, весело, бадьоро.. без чуття на той біль, що рве серце, у тої, що давно вже предвиділа ту

хвилю трагічну.

І Христос колись, лишив свою матір, щоб у світ пійти, та серце у Нього краялось, боліло.

Ти підеш колись. Ти мусиш пійти... І—на дорозі життя, ти стрінеш терпіння й їдке самолюбство людей... Тоді ти вернешся до тої, що в дитинстві твоїм, уміла так добре сушити твої гіркі сльози.

Ти вернешся, та й тільки тоді ти спізнаєш, що це таке, те матірне серце.

—Та чи не запізно ти це зрозумів!—

"Бо коли вже нема тих батьків дорогих,
"Коли очі замкнулись і віддих утих,
"Коли тлінні їх кости зложили уже
"Під хрестом у могилі де травичка росте.
"Ти згадаєш тоді, кілько витиснув сліз,
"Як ти мало любив їх, скільки горя наніс.
"Заболить тебе серце, ти дав би усе
"Щоб на хвильку вернулись ще раз до тебе.
"Ти приляг би до серця своїх дорогих,
"Та при грудях заплакав, як за днів давних..."

Іванна Трешневська

МАТИ

Похилилась тихо, чуло
Над колискою дитяти,
І прикрила, щоби вснуло...
Хтож вона?—це його мати.

І молитви за нього шепче:
Божа Матінко Пречиста!
Заступись за моїм сином,
Заступись у Спаса Христа!

Не дойсть, не відпочине
І не всне при немовляти,
Бо для нього все віддалаб!
Хто ж вона?—це його мати.

А воно—мале—радіє,
Рученятами тріпоче...
Мати гладить і цілує,
Сну дитині дати хоче...

Люлі сину, спи маленький,
Поки я ще доглядаю,
Спи спокійно, ясно, мрійно,
Лиш тебе одного маю.

Похилилась тихо, чуло,
Над колискою дитяти,
І прикрила, щоб заснуло...
Хто ж вона?—це його мати.

М. Підгірянка

МОЯ МАМА

Снилось мені ясне сонце,
що в хаті світило —
А то лиш так моя мама
дивилася мило.

Приснився мені легкий вітрик,
що пестив колосся—
А то мені моя мама
гладила волосся.

Снилась мені ягідочка,
як мід солоденька—
А то мене цілувала
мама дорогенька.

Снились мені ангелики,
що в рай мене несли—
А то мене ручки мами
до серця притисли.

АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ?..

(Відповідь на питання, що видруковані на сторінці III-ій окладинки)

1. Перша Євангелія на "Страстях" у Великий Четвер,— це Євангелія **святого Івана.**

2. У Велику П'ятницю **перед полуднем** повинні правитись **Царські Часи, Вечірня й Обхід із Плащаницею кругом церкви,** а **ввечері— Надгробне,** або (як що можливо) **Єрусалимська Утреня.**

3. Ісус Христос осудив і заборонив розвід, кажучи: **"Те, що Бог ізлучив,** (цебто подружжя) **нехай людина не важиться розлучити"!**

4. В Христовій Церкві існує дуже важний закон, що **кожний мусить принаймні раз у рік, приступити до Святого Причастя, а якщо має на сумлінні який смертельний гріх, то також і до Святої Сповіди.** Що ж отже з цього виходить? Ну, —виходить таке, що коли хтось від минулої Великодньої Сповіди не почувається до ніякого смертельного гріха, то він **цього року не має обов'язку сповідатися;** одначе до **Святого Причастя мусить піти.** Це, можливо, декому буде видаватися трохи дивне; бо "хтож таке вигадав, щоб до Святого Причастя йти, не сповідавшись перед тим?" Все ж таки не сміємо затаювати правди, що: **коли на сумлінні нема тяжкого гріха, то можна сміло причащатися і без сповіди.** За легкі, повседневні гріхи можна й без Сповіди Господа Бога гарно перепросити. Одначе свята Церква всім своїм дітям радить сповідатися навіть із легких, повседневних гріхів. Коли б отже хтось казав: "Від минулої Великодної Сповіди, слава Богу, не було в мене ніякого смертельного гріха, отже не мушу цього року сповідатися, а тільки піду запричащаюся," то йому треба б відповісти: "це правда,— ти не зобов'язаний до Сповіди йти, —одначе все ж таки піди; так буде краще, безпечніше, й свята Сповідь скріпить твою душу, щоб ти на далі мав силу вистерігатись гріха, та в ласці Божій гарно жити." Коли б він одначе доброї ради не послухав, і без Сповіди до Святого Причастя приступив, то не можна сказати, що він за це мав би гріх, бо ж закон святої Церкви виразний, ясний: "Причащатися принаймні раз у рік **мусить кожний,** а сповідатися мусить тільки той, у **кого на сумлінні є який смертельний гріх.**

5. Тому, що всі Ангели, й усі Святі, а навіть Пречиста Діва Марія,— це **тільки сотворіння.** Слава, що її вони Господу Богу віддають, не може отже рівнятись із славою, яку підчас Служби Божої приносить Пресвятій Троїці сам Ісус Христос, **правдивий Божий Син.**

6. Коли хтось по Сповіди дійсно **намагається жити побожно, й вистерігається гріха, то** це найкращий, найпевніший знак, що сповідь його була щира, добра.

7. Ту дорогоцінну Плащаницю переховують **у міті Торіно, в північній Італії.**

8. Той гріх є напевно проти **сьомої Божої Заповіди,** що каже: **Не кради!** Коли хтось винен кілька сот долярів за набрані товари, й не хоче платити, то це таке саме, зовсім таке саме, як би він той "штор" **обікрав** на кілька сот долярів. Коли отже нещасний той "костумер" хоче, щоб Господь йому гріх відпустив, то він мусить крив-

ду по можности направити, Іншої ради нема.

9. Перший раз Ісус говорить про "скарб", коли каже: "Не збирайте собі скарбів на землі, де черв'яки та й молі їх точать, і де злодії підкопують, щоб їх украсти. Радніш збирайте собі скарби на небі, де ані молі, ані черв'яки їх не точать, і де злодії не можуть підкопатись, щоб їх украсти. Бо там, де скарб твій є, там теж і серце твое буде." **А другий раз,** коли росказує притчу про чоловіка, що припадком **викопав скарб на чужому полі.**.

10. Сповідь бувае зла, грішна: а) коли грішник зовсім занедбав до сповіди приготовитись, і гріхи собі по можності пригадати.

б) коли, сповідаючись, він добровільно й свідомо гріх тяжкий затаює.

в) коли відповідного жалю за гріхи свої не має, і Господа Бога не хоче щиро перепросити.

11. В часі Служби Божої Ісус Христос, як Чоловік, промовляе за нас до Всемогучого Бога та в нашому імені:

а) віддає Богові найглибший поклін, найвищу честь і славу.

б) складае найщирішу подяку за всі Божі добродійства.

в) перепрошуе за всі наші гріхи.

г) просить для нас Божої помочі й ласки на будуче.

12. Святий Апостол Павло за служив собі таку честь тим, що він із усіх Апостолів мабуть **найбільше напрацювавсь та й натерпівсь для поширення Божого Царства на землі.** Тим то ставимо його зараз по святім Петрі, кажучи: "Верховні Апостоли— Петро й Павло."

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ, 1947

Старий Стиль:

4. Неділя Розслабленого: Гл. 3. Ап. 23, Єв. Ів. 14. (Єв. утр. 4).
11. Неділя Самарянки і Георія Вмч.— Гл. 4, Ап. 28 і 29, Єв. Ів. 12 і 52. (Єв. утр. 7).
18. Неділя Сліпородженого. Гл. 5, Ап. 38, Єв. Ів. 34. (Єв. утр. 8).
22. Четвер— Вознесення і Перенесення мощів св. Николая: Ап. 1 і 335, Єв. Луки 114 і Мат. 56.
25. Неділя св. Отців 7 Нік. Собору і св. Івана Богослова: Гл. 6, Ап. 44 і 68, Єв. Ів. 56 і 61. (Єв. утр. 10).
31. Субота Задушна.

Новий Стиль:

4. Неділя Самарянки: Гл. 4, Ап. 28, Єв. Ів. 12. (Єв. утр. 7).
11. Неділя Сліпородженого і св. Івана Богослова: Гл. 5, Ап. 38 і 68, Єв. Ів. 34 і 61. (Єв. утр. 8).
15. Четвер—Вознесення: Ап. 1, Єв. Луки 114.
18. Неділя св. Отців 7 Нік. Собору: Гл. 6, Ап. 44, Єв. Ів. 56. (Єв. утр. 10).
25. Неділя—Зіслання св. Духа: Ап. 31, Єв. Ів. 27. (Єв. утр. Ів. 65) **Загальниця через цілий тиждень.**
26. Понеділок— Св. Духа, Пр. Тройці: Ап. 229 і 197, Єв. Мат. 75 і 116.

ПОДЯКА ЗА КНИЖКИ

ЛИСТИ ВІД СКИТАЛЬЦІВ

Слава Ісусу Христу!

Всечесний Отче:

Отсим повідомляю Вас, що дня 3. III. одержав з від Вас дуже великий дар як для мене, так і для нас всіх. Одержав я 6 пакетів друку, яких список Вам залучую. Цим даром зробили Ви мені велику душевну радість: одне що ми маємо богато часу а дійсно нема що читати, а друге, що ми щодня віддаємось думкам о наше будуче —а по одержанні книжок це все від нас відійде.

Ці книжки у Канаді не представляють так великої вартости але для нас це речі в нашому положенні, представляють дуже велику вартість. Це речі, які своїми стрічками дають нам повну релігійну піддержку та справляють нас на дорогу до вічного Спасення. Тому прошу прийміть від мене "щире дякую!"

Почуваюся до обовязку зложити Вам звіт, що я зробив з цими книжками. Одже я передав частину для читальні "Просвіта," частину залишив собі, а решту роздав до полків (у нас все поділено на полки і окремі частини). Деякі дав своїм односельчанам яких є 4. Від усіх, які одержали книжки одержете подяку. Рівнож одержав я від Вас листа з 18.1. за якого Вам дуже дякую. Не знаю в чому річ, що Ви пишете за 3 пакуночки, а я одержав 6.

Щиро здоровлю, та бажаю всего найкращого! Остаюсь з українським привітом. Слава Ісусу Христу!

Михайло Цебрій.

Слава Ісусу Христу!

Дорогий Отче: — Вибачте, що я Вам незнакомий, відважуюсь до Вас писати; а це втому річ, що дня 3.III.47. одержав я від друга, Цебрія Михайла, девять книжок. За цей великий дар складаю Вам сердечну подяку. Ви в тому зрозуміли нашу душевну потребу. Рівнож почуваюся до обовязку зложити щиру писемну подяку тим, які зпричинилися фінансовою піддержкою для цієї посилки. Ще раз складаю щиру подяку. Слава Ісусу Христу. Остаюся з національним привітом.

Походай Василь.

Слава Ісусу Христу! Впр. Отче: Вибачте, що незнаний вам чоловік і пишу до вас листа. Ви Отче прислали свому краянові багато книжок. Ми у таборі усі українці як одна родина. Мені Михайло Цебрій подарував ваших одинадцять книжок. Моїм обовязком, Впр. Отче, є подякувати вам за ваші книжки. Я вам складаю сердечний привіт. Мені як полоненому доходить майже два роки. Мені ті книжки є дуже корисні і цінні.

Максимюк Василь.

Слава Ісусу Христу!

Хвальна Редакціе "Голосу Спасителя"— Отсим даю Вам до відома, що в дні 1.III.47. я отримав від Вас католицьку літературу, а саме: пакунки з книжками, 65 штук, за що складаю Вам найсердечнішу подяку. Книжки дуже цікаві своїм змістом, богато можна з них навчитися, богатьом покажуть прав-

дивий шлях до світла Правди. Хай Бог допомагає Вам в Вашому чесному ділі.

Більшу частину сих книжок я дав нашим таборовим Отцям Духовним (в нашому таборі є 3-ох отців,) які мають замір заложити "Релігійну бібліотеку." Католицька література має в нашому таборі великий попит, тому що в часі воєнних років ніхто з нас, бувших вояків, не мав змоги читати релігійного друкованого слова. Тепер як раз нам треба якнайбільше католицької літератури, тому що в нашому таборі появилося богато бабтистських книжок надісланих з Зл. Держав Північної Америки, але наші таборовики вміють розріжнити де "полова а де зерно" і всякі книжки чи газети ворожі католицькій Церкві віддають в руки нашим таборовим Отцям, чи самі їх нищать. На тім закінчую і складаю Вам, Всеч. Отці Редемптористи найсердечніщу подяку від себе і від моїх друзів які з захопленням читають прислані нам нкижки і бажаю Вам великих успіхів у Вашій праці.

Ваш приятель

Коляса Теодор.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Отці Духовні!

Я, Дмитро Приліпа, дуже Вам дякую за книжечку "Голос Спасителя," що я отримав від Вас. Мені трохи відрадніше, бо маю що перечитати, бо сидимо в тих бляшаних будах, а праці не дають,— тільки перепис за переписом, і випитують, що хочемо робити, та чи хочемо до дому їхати, чи хочемо виїхати до англійських доміній. Та роботи ще не дають і нігде не висилають, і що правда— до дому їхати не силують. А на працю кажуть чекати, бо того року в Англії така зима і морози, що нам щоночи вода замерзає в наших мешканях. Ще якби те мешкання було з дерева, а то бляха. Коли вранці встаємо, то на стелі стоїть іней. Дорогі Отці! Тут нас є коло 20 українців і ми Вас просили б, щоб Ви нам прислали безплатно хоч один календар книжковий і зо два стінних. На разі не маємо грошей, бо ми отримуємо на тиждень 5 шилінгів, так званих "покит моней," —то треба купити мила чи часом теплої гербати, і нічого не остане ться; а ще треба на поштовий значок, щоб написати до свого друга... і так ще нічого не купив а вже нема тих 5 шилін.ів. На тім кінчу. Бувайте здорові. Слава Україні і її героян за волю України.—Остають з пошаною.

Хвальна Редакціе:

Я нижче підписаний складаю щиру подяку в імені українських вояків в П.З.С. і в імені цивільного населення в Таборі Шарлтон Парк, за прислані нам книжки, яких ми відчували так болючу потребу,— бо від 5 місяців ми не бачили у себе нашого українського католицького священика і свята Рождества й Богоявлення ми не мали змоги яко вояки відсвяткувати.

Дякую ще раз, що не забуваєте за нас на чужині. Остаю з пошаною,

Василь Улида.

До Видавництва "Голос Спасителя":

Отсим повідомляю видавництво "Голос Спасителя," що нині одержав я пачку, а в ній було 9 календарів "Голосу Спасителя." Ці календарі я передав у більшості через одного із наших Отців до шпиталя для наших хорих таборовиків. А прошу не забувати, що велике число таборовиків тепер перебуває по шпиталях— це наслідки дволітного перебування у таборі під шатрами.

Тут панує голод доброї лектури— а ці календарі хоча частинно доповнюють цю прогалину.

В імени своїм та обдарованих хорих дякую Видавництву за цей княжий дар—та сильно прошу й на будуче про нас нещасних полонених не забувати.

Ще раз сердечно дякую, остаю з правдивою пошаною:

Щур Лев Степан
булавний.

ПОДЯКА І ПРОСЬБА

Знову щиру подяку складаємо всім нашим дорогим Приятелям, що помагають нам своїми жертвами, щоб ми могли вислати книжки для Скитальців. Нижче подаємо список жертводавців та прохаємо дуже всіх читачів "Голосу Спасителя" не забувати при нагоді прислати нам свою жертву на посилку книжок для скитальців. В місяці квітні ми вислали 84 пакуночків до Европи, та й щораз нові дістаємо листи з просьбою, щоб прислати їм книжок.

Наша просьба знову така сама, що в місяці марті:

Поможіть нам вислати книжки для скитальців! Пришліть до нас бодай маленьку жертву від себе на цю ціль!

Та ще раз зазначуємо, що як хто хотівби післати книжки для скитальців, та нехай посилає впрост до них, до таборів в Европі. Тим способом можна заощадити непотрібних подвійних видатків; бо хтось, наприклад посилає книжки до нас і оплачує пошту, а ми знову маємо їх посилати до Европи й оплачувати пошту. Так робиться непотрібний подвійний видаток. — А книжки посилати малими пакуночками, чотири фунтів кожний з осібна.

Та щоб Дорогі наші Читачі знали,як дуже наш і бідні скитальці тужать за українськими книжками, а передусім за книжками релігійного змісту, для того то поміщуємо в "Голосі Спасителя" деякі листи від скитальців. Читайте їх! Листи говорять самі за себе, так, що не потрібно їх пояснятн!

Ще раз: Ми маємо у себе на складі багато книжечок релігійного змісту, що їх можемо вислати. Вас, Дорогі Читачі, просимо тільки: поможіть нам їх вислати, поможіть бодай оплатити пересилку.

Жертви просимо слати на адрес:

THE REDEEMER'S VOICE
Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada

ЖЕРТВИ НА ПОСИЛКУ КНИЖОК І "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ" ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ:

Пані Марія Перч	1.00	Одна Особа	1.00
Ф. Свічишин (Г.Сп.)	2.00	Пані М. Д. Чізен	1.00
І. Мусій	1.00	І. Міхальчук	1.00
Пані А. Барилюк	1.25	Пані Г. Гринів	1.00
Пані Б. Слотюк	2.00	Пані А. Міхалюк	3.00
Пані А. Грицевич	1.00	Д. Гродецький	.50

Одна Особа	7.00	Пані Т. Самодель (Г. Сп.)	.75
Пані М. Орищук	.50	Н. Н. (Г. Сп.)	2.00
Пані С. Василенко	.75	Пані І. Щерба (Г.Сп.)	4.00
Пані П. Сидяга	1.00	Пані М. Червонка (Г.Сп.)	1.00

ВІЙНИ НАЙ НЕ БУДЕ

Автором цих віршів про війну є 60-літний **робітник із Фенвуд, Саск., п. Андрій Тимків.** Сам неписьменний—та укладає вірші-пісні і їх співає з великим чуттям. Пару його пісень я слухав у Модель Фарм, Саск., у вересні минулого року, на прийнятті, яке були урядили парохіяни Пр. о. Гр. Новакові, з нагоди що він мав свою першу Службу Божу в тій парохії, де родився. Хотів я дещо записати тоді з тих пісень, що їх співав п. Тимків, та було трудно. Та трапилась нагода, що я стрінувся з п. Тимковим недавно тому та й просив його, щоб заспівав дещо, а я пісні його запишу. Бо шкода, щоб пропали й забулись. Так і записав понижче подану пісню, "Війни най не буде," та й подаю до Редакції "Голосу Спасителя," щоб її помістити в місячнику.— Може будуть які недотягнення що до поетичної штуки,— але це укладав неписьменний робітник, а подивляти хіба треба його память та й змістовий уклад. При співанні ці недотягнення губляться— а слухачі слухають і ловлять зміст пісні.

Н. К.

* * *

ВІЙНИ НАЙ НЕ БУДЕ

Послухайте тії, котрі
За війну не знали:
Як то бідні мами з дітьми
В війні проживали.

* * *

Як пращався батько з дітьми
На війну ідучи,
Заплакали бідні діти
З жалю вмліваючи.

Бідна мама заплакала:
Діти мої рідні!
Як наш батько в війні згине,
То будемо бідні!

Бідна мама заплакала,
Стала тай думає,
Її серце чим раз дужче
Тягар відчуває.

Її серце що раз дужче
Тягар відчуває—
Страшний вогонь недалеко
В село наступає.

Зачинають жовнярики
Кулями гудіти,—
Заплакала бідна мати,
Завмлівають діти.

Гудять кулі понад селом,
Аж вікна трясуться,—
Бідна мама з діточками
В кути ховаються.

Бють гармати понад хати,
Так як вітер носить.
Бідна мама уклякнула,
Пана Бога просить:

О Ісусе справедливий!
Що мені діяти?
Понад хати бють гармати...
Мушу утікати.

Понад хати бють гармати,
Муку утікати,
Мушу свою рідненьку
Хатку покидати.

Забирає мама діти,
З хати утікає,—
Біжить скоро поза село,
Ще й ся оглядає:

Біжить скоро поза село,
Ще й ся оглядає:—
Її хата рідненька
В огні догаряє.

Жалі серце обіймили,
Страху ся не боїть:
Вертаймося, діти, скорше,
Ще стаєнка стоїть.

Біжить мама з діточками
Тай через улицю,—
Відчиняє в стайні двері,
Бере коровицю.

Веде мама коровицю,
Діти підганяють...
Ідуть скорше як найборше,
Куди йдуть—не знають.

Ідуть скорше як найборше,
Куди йдуть—не знають.
Заплакали бідні діти,
Мами ся питають:

Мамо наша рідненькая,
Що будем діяти?
Нема хати— нічка темна,
Де будемо спати?

Бідна мама застрашена
Не година вповісти.
Діти мами питаються:
Що будемо їсти?

Повтирала мама сльози,
Зачина казати:
Недалеко в темнім лісі
Будем ночувати.

Повертає у ліс мама,
Корову припняла,
І молока надоїла,
Дітей годувала.

Наломила мама листя,
Дітям постелила.
Повкладала дітей спати,
Хрестом їх накрила.

Повкладала дітей спати,
Хрестом їх накрила,
Сама вклякла на коліна,
Щиро ся молила.

Десятьлітний малий хлопчик
В тій хвилі збудився,
Вклякнув разом з свойов мамов
От як він моливсь:

Ти Ангеле Хранителю
Будь із нами в ночі,
Ти Пречиста Діво Мати
Будь нам до помочі!

Бідна мама заплакала,
На лиці збліднїла,
Жалі серце їй стиснули,
Впала та й зімліла.

Бідний хлопчик піднімає,
Силуєсь, моцує...
Кличе свою рідну маму,
А мама не чує.

Заплакали бідні діти,
І Бога просили...
Гірким жалем, ревним плачем
Маму ізбудили.

Бідна мама сама встала,
До дітей сказала:
Не бійтеся, мої діти,
Я твердо заспала.

Вспокійтеся, діти мої,
Я твердо заспала,
Від нашого Спасителя
Правдивий сон мала.

Течуть ріки кривавії,
Кривава дорога...
Не бійтеся, діти мої,
Просіть Пана Бога...

Тут жовняри гуком-стуком
В той ліс наступають...
Бідна мама з діточками
З страху замлівають.

Безсумлінні ті жовнірі
Лісом наступали,
Подибали бідних дітей,
Корову забрали.

Забирали коровицю—
Діти не давали...
Безсумлінні ті жовніри
Живу порубали.

Заплакали бідні діти...
Слізоньки ревненькі...
Лишалися голі, босі,
Бідні, голодненькі.

Завмлівали бідні діти,
Їх мама плакала:
Нам забрали тую "маму,"
Що нас годувала.

Мамо наша рідненькая,
Що будем діяти:
Таки мусим в темнім лісі
З голоду вмирати.

Не будемо, діти мої,
Умирати туйка,
Бо Пречиста Діва Мати
Наша Опікунка.

Не будемо, діти мої,
З голоду вмирати,
Будемося, діти мої,
До дому вертати.

Пішла мама з діточками,
Ішла— спочивала.
Де вона свій вік працювала,
Місця не пізнала.

Ані хати, ані стайні,
Ані стодолинки,—
Уся земля зруйнована,
Ані деревинки.

Уся земля зруйнована,
Рови пороблені,
Побитими жовнярами,
Кровю наповнені.

Заплакала бідна мама,
Діточки вмлівали:
Може наші рідні тато
Тут голову поклали?

Заплакали бідні діти,
Завмліала мати...
Дивімося до могили,
Будем пізнавати.

Не можна ся, діти мої,
В могилу дивити,
Повна—кровю наповнена,
Не мож доступити.

Просім Бога й Божу Мати,
Просім, добрі люди,—
Нехай мир панує в світі,
Війни най не буде.

ПОХОРОН БЛ. П. АНАСТАЗІЇ СМУК, ГЕМИЛТОН, ОНТ.

По довшій недузі, упокоїлася Анастазія Смук, проживши 68 літ. Мужа похоронила в 1930 році. Перед смертю приняла послідні св. Тайни з великою побожністю, бо дійсно була вона побожна та йшла слідами Христа. Похорон відбувся 29-го березня при великім здвизі людей, що дуже шанували та любили покійну. о. парох Серветник виголосив пращальну проповідь, де сказав, що вона своє життя перевела з великою любовю до Бога та ближнього, нікого не обмовила, не обсудила, та ніколи не нарікала.

По похороні була перекуска, де невістка померші подякувала всім за прислугу, за квіти та Служби Божі. Зібрано $20.25 —та з того 10.00 для Сестер, а решта по половині на "Голос Спасителя" та "Б. Нації," котрі покійна дуже любила читати.

А. Рибіцький.

* * *

ПОДЯКА

Складаємо подяку щиру всім за прислугу для нашої покійної улюбленої мами та бабці Анастазії Смук. З окрема дякуємо нашому парохові о. Серветникові за часті відвідини підчас недуги, та за похоронні відправи; всім людям що прислали вінки та жертвували на Служби Божі; та тим, що їхали своїми автами на цвинтар, нехай Бог винагородить!

Син Іван, невістка Анна,
внук Михаїл і Василь.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 5. Травень 1947

ЦАРИЦЯ МАЯ

Підчас цього місяця увесь католицький світ, в особливший спосіб, віддає честь Пречистій Діві Марії. Мимо того, що нема ні одного церковного богослуження, в якому не призивалося б заступництва Пречистої Діви, то однак Католицька Церква присвячує ще цілий місяць Травень на це, щоб величати Марію та оспівувати її чесноти. Вона є царицею цього місяця: **Цариця Мая.**

Та й не диво. Кожна дитина щирим серцем любить свою неньку—а Марія є Ненькою нас усіх. Вмираючий на хресті Ісус віддав нас під її материнську опіку: **"Жено, се син твій."** Від тої хвилі ми є дітьми Марії а Марія є нашою Матірю,—Матірю, що любить нас, Матірю, що пікпується нами, якій дуже лежить на серці наше добро—наше вічне спасіння.

Перші дні весни—коли то вся природа будиться зо сну—ті перші дні ми присвячуємо Пречистій Діві. Перші квітки, якими природа вкрашує землю, ми їх збираємо, щоб ними прикрасити престіл Тої, яку ніжно любить кожне християнське серце. З яким то поривом душі й піднесенням серця вириваєсь нам тоді з грудей та щира пісня—молитва: **О Маріє, Мати Божа, молися за нами!**

Тому то ми всі, що любимо Пречисту Діву, відсвяткуймо цей Її місяць з особлившою набожністю. Ідімо кожної днини до церкви на майське богослуження—де лиш таке богослуження відправляється. Якщо це Вам не є можливе, то принаймні вдома, у своїй власній хаті, зробіть собі церкву: прикрасіть образ Божої Матери, а вечером хай ціла родина перед ним молиться або співає пісні в честь Цариці Мая.

Нам потреба помочі й заступництва Марії—і деж знайдемо скорше поміч, як не у Тої, що нас так ніжно любить! Ідімо до Марії, до Цариці Мая, а можемо бути певні, що наші молитви будуть вислухані.

У. Кравченко

Панагія Свята

Ограблений, пустий —
наш рідний чорнозем—
без проводу—поради—
у безвісти ідем...
Знеможені—голодні —
спинились ми—
над берегом безодні —
а ніч така глибока—
а ніч така грізна...
Хто ж збереже нас від загради,
Хто через прірви проведе
на правий шлях?
Прочани—
зачнімо свій псалом—
Вона погляне—
наділить нас добром —
і від загибелі спасе—
Вона—Марія— без порока—
прославлена в віках.
— — — — — — — — —
В бувальщині—
Панагія Свята —
у зоряній короні —
все предкам нашим з поміччю
ішла—
все подавала їм—в негоді—
свої зоружені долоні—
як Юдит нова!...
— — — — — — — — —
Володарі—
Володимир Великий —
і князь наш Мономах —
під захистом Святої Діви—
край боронили від ватаг—
і гинули половці—
щезали орди печенігів диких..
В хідьбі подій—
Лицарство наше— козаки—
із піснею: "Під Твою милість"...
ішли у бій—
і боронили християн —
від турків... від татар...
— — — — — — — — —
Прочани—
Вложім у наш псалом
душі весь жар—
нехай палає наша пісня—
як жертва цілопальна —
Вона— Марія— без порока —
на втомлених прочан —
погляне —
і силою надхне нас — до роз-
прави —
з нащадками татар...
І покінчиться ніч глибока...
скінчиться час і проб і кар...
настануть дні—
і величі і слави...

Гідний пошанівку е сивий волос на голові, які притім життя е таке, як на старість пристало; але якщо старий чоловік забажае вдавати молодого й жити як молодий, то він сивий волос свій виставляе тільки на сміх та на наругу всіх молодих. (св. Лев Вел.)

ПРЕСВЯТА БОГОРОДИЦЯ — НАДІЯ УМИРАЮЧИХ

"Ах, що сталось із його душею? Куди пішла його бідна душа?..." Такими питаннями день і ніч мучила себе одна побожна жінка після смерти свого чоловіка. І справді не легко було щонебудь розумне придумати на її потіху. Бо її чоловік, хоч і добре серце мав, і нічиєї кривди ніколи не хотів, то всетаки довгі роки жив без ніякої релігійної практики, поки смерть захопила його нагло й несподівано в нещасному випадку.

Хтось порадив бідній жінці вибратись на прощу до села Арс, де парохом був тоді великий Божий слуга, святий Іван Віянней. Вже неодна людська душа, що над пропастю роспуки була опинилась, віднайшла цілковитий спокій висповідавшись у того святого "Пароха з Арс." Бо він у людському сумлінні читав, немов у розгорненій книжці, й лагідне слово його було мов той цілющий бальсам для наболілого серця.

До нього отже пішла й наша зажурена вдовиця шукати розради й потіхи в гіркім смутку. Та заледви переступила вона поріг церковці, як із захристії вийшов їй на зустріч сам святий Парох, і промовив мов до якої знайомої:

"Чого вам побиватись так, і плакати безперестанку? Хіба ж ви забули про ті його прекрасні букети, про ті запахущі квітки?"

Почувши це, бідна жінка ізжахнулась від великого дива: святий Парох, що ніколи її й на очі не бачив, знав на скрізь усі її справи, навіть ті, що про них вона й словом єдиним нікому ніколи не згадала, а згодом і сама про них уже стала поволі забувати...

Річ у тому, що в місяці травні, недовго перед нещасним випадком, вона поставила була в своїй кімнаті маленький престолик на честь Пресвятої Богородиці, й постійно світила на ньому оливні лямпочки й держала свіжі, запашні квітки. Її чоловік, що частенько вижджав на провінцію, кожний раз, вертаючись додому, привозив гарний букет на прикрасу престолика Божої Матері.

І от саме про ті букети згадавши, святий Парох додав: "Господь Бог ізглянувся, пані, на вашу сердечну молитву,

й помилував того, що власними руками збирав запашні квітки для Його Пречистої Матері. Ваш чоловік ув останню мінуту свого життя одержав ласку досконалого жалю за гріхи, й щиро розкаяний зійшов із цього світу."

Яка незвичайно мила й потішаюча є оця правдива історійка! Вона ясно й виразно змальовує нам невимовну ласкавість Пресвятої Богородиці, що так щедро відплачує людям навіть за дрібничку малу, зроблену на Її честь. Історійка ця показує нам зворушливе милосердя Марії особливо супроти тих, що мають небавом умерти!

1). Марія помагає вмираючим збудити досконалий жаль за гріхи.

Вже на Голгофті, під хрестом кривавим розпочала Вона той свій ніжний, материнський уряд. Бо то напевно Вона помогла розп'ятому розбійникові вирятуватись ув останню хвилю життя. Так, то Марія, Страдальна Мати, виблагала йому велику ласку гарячого досконалого жалю так, що він, своє грішне серце сокрушивши, до Ісуса сердечно навернувсь, кажучи: "Згадай за мене, Господи, коли прийдеш у своє царство!" Так, то Пресвята Богородиця, сама особисто заступилась перед своїм розп'ятим Ісусом, щоб нещасному розбійникові випросити неоціненний скарб щасливої смерти. А Ісус, що просьби своєї Пречистої Матері ніколи не відкидає, звернувшись до розбійника, сказав: "Направду, направду, кажу тобі: ще сьогодні будеш разом зо мною в раю."

З тієї пори Божа Мати день-у-день, кожної години, кожної мінути ніжно похиляється над умираючими, щоб у їх серці розбудити гарячий жаль за гріхи всього життя, й затривоженій їхній душі запевнити Боже прощення.

А між тими вмираючими, о! як багато таких, що з віри Христової заледви кілька дрібних та непоказних окрушин задержали!... Та на щастя якась побожна, християнська душа стала за них сердечно до Божої Матері молитись і,—дивне диво: неодин із тих, що для них, здається, вже ніякої надії не було, відчув у серці жаль за всі свої гріхи, й бодай на смертній постелі зачав проказувати святі слова давно забутої молитви: Богородице Діво, радуйся...

А Марія, що ніколи до голосу цієї молитви не може оставати байдужа, негайно поспішила бідній душі на поміч, випросивши їй у Бога ласку останніх святих Тайн.

Справді: яку велику, яку могутню заступницю перед Богом маємо ми в Пречистій Діві Марії тоді, коли важиться вічна доля нашої безсмертної душі!

2). Марія помагає вмираючим цілковито погодитись із Божою волею.

О, які великі болі душевні й тілесні завдає нераз смерть бідній людині!

І в міру того, як люте терпіння своїм гострим зубом щораз глибше і глибше в'їдається в немічну істоту, людина щораз ясніше зачинає розуміти свою невимовну безпомічність, своє опущення.

В ту жахливу хвилю, все, здається, неначе змовилось, щоб людину, мов того земного хробачка, розчавити під тягарем твердого й безцеремонного слова: "забирайсь, твоє місце не тут!"

У той чорний, критичний момент, коли смерть береться руйнувати чудову домівку життя, брутально розриваючи природний і любий вузол, що в'яже душу з тілом,—у той скрутальний момент людина готова б попасти у розпуку.

Але, на щастя, Божа Мати поспішає на поміч умираючим: Вона помагає їм прийняти терпеливо, а деколи навіть із радістю, ту болючу смерть, що належиться всім людям за первородний гріх; Божа Мати розбуджує в пригнобленому серці умираючих надію на вічну нагороду в небі, і поза невеселими горизонтами земної долини сліз показує їм країну невмірущої радости. Одним словом: Пресвята Богородиця потішає, кріпить, та заспокоює бідну душу, помагаючи їй зійти з цього світу з Божим спокоєм.

3). Марія забезпечує вмираючих від засідок диявола.

Пречиста Діва сказала раз до святої Гертруди таке: "Поки мої слуги здорові на світі живуть, я стараюсь для них про всі ласки, що їм потрібні, але в хвилі їхньої смерти, я сама особливо приходжу до них, щоб своїм ясним поглядом відігнати від них усі сили диявольські."

Не забуваймо, що маємо великого й завзятого ворога пекольного, що всіма силами нашу душу ненавидить і намагається її занапастити. Особливо тоді, як наближається наша смерть, диявол не спочиває: він іще в останню

хвилю хотів би нас застрашити так, щоб ми надію святу, християнську затратили, й у розпуку чорну попали. В тій цілі старається він переконати нас, що Ісус Христос нам гріхів не простив, і в своїй вічності тільки дожидає нас на те, щоб до нас голосом страшним, грізним закликом закликати— Ідіть, прокляті в вогонь вічний!

Саме в ту хвилю, коли доля людської душі має порішитись на віки, диявол подвоює свої зусилля, й несамовитими підшептами проти віри, в останнє намовляє нещасну душу збунтуватися проти закону Божого.

Одначе не перебільшуймо надто тієї небезпеки. Коли надійде для нас ота важна, рішальна хвиля, ми всіми силами хапаймось непохитної скелі нашої святої віри, й відкинувши всякий страх, засипляймо з великим довірям і любов'ю до Ісуса Христа, та й до Пресвятої Богодориці, що нас напевно зможе оборонити від найлютіших нападів сатани.

4). Марія подає вмираючим правдивий спокій і радість душі

Для тих, що Божу Матір щиро люблять і вірно стараються Їй служити, смерть перестає бути страшна, й неодин із таких вірних слуг Марії закликав у хвилі смерти, голосом радісного здивування: "Я навіть ніколи й не думав, що воно так приємно й любо умирати!"

Свята Опортунія, що Божу Матір незвичайно ніжно любила, мала ту велику потіху, що до її кімнати раз уночі дві святі з неба зайшли: свята Лукія й свята Кикилія. Опортунія прокинувшись зо сну, дуже зраділа тими двома небесними гостями й закликала: "Сестри мої любі, дорогі, скажіть, який приказ присилає Царица Ангелів своїй покірній служебниці?" А святі дівиці відповіли: "Марія дожидає тебе, щоб на віки злучити тебе зо своїм Сином у небі."

Щаслива умираюча, звернувши свій зір у сторону дверей, сказала: "Ось, Вона, моя Царица, преблагословенна Діва Марія! Під Її покров віддаю я всіх тих, що їх тепер мушу залишити на світі."

Так промовивши свята дівиця простягнула свої руки, наче б хотіла обняти Божу Матір, і душа її вирвавшись із тісної домівки смертного тіла, полинула з Небесною Царицею там, де радість безмежна, де щастя вічне, безконечне.

Такої солодкої смерти можуть сміло сподіватись ті, що Пречисту Діву Марію ніжним серцем любили, й усе своє життя для Неї присвятили.

Буває деколи, що Марія покликує своїх слуг із цього світу до неба якраз у якесь велике, врочисте Її свято, так наче б хотіла цим виразно показати на їхнє певне призначення до вічного життя.

"О, який я був би щасливий"—казав святий Григорій із Назіянзу—"якщо в хвилі смерти я мав би на устах ім'я Марії! Ворота небесні передо мною напевно відчинилися б подібно, як відчинилися двері Ноєвого корабля, коли після потопу вернулася голубка, держачи в дзюбі зелену оливну галузку."

* * *

Щоб одначе придбати собі особливу поміч Марії в хвилі смерти, ми вже заздалегідь просім у Неї тієї великої ласки. Так, щодня до Неї сердечно молімся. Молитва "Богородице Діво" нехай нам буде дуже люба й дорога. Пам'ятаймо, що кожне "Богородице Діво"—це немов райська рожа, чудова й запашна, що ми її приносимо перед Її небесний престіл. Не пінуймось приносити Їй багато, якнайбільше тих чудових квіток, особливо тепер, коли травень зелений настав, коли ввесь світ широкий католицький радісним голосом величає Марію, Преславну Царицю Мая!

ПІСНЬ ПРЕЧИСТІЙ ДІВІ

Яку пісню Тобі зложу
Небесна Царице?
Мати-Діво, над всі діви,
Пречиста Дівице!

Колиб крила—полинувби
у зелені гори,
де мріявби свої мрії—
ті мрії любови.

Там я пісню Тобі дібравби—
пісню кращу перлини;
у стіп Твоїх я співавби,
кожної хвилини.

Коли бистрі ріки журчать,
у низу—у долі,
я звірявбись Твому Серцю,—
сказавби всі болі.

Там в зелених горах-долах,
радо я остався б;
у стіп вічно Твоїх, Ненько,
солодко здрімався б.

ДУХ ПОЖЕРТВИ

Історія української католицької Церкви надзвичайно інтересна... Інтересно було б прочитати про життя наших піонірів-батьків, про їхні моральні терпіння, що вони переносили на широких просторах Західньої Канади... про їхні тяжкі труди... а особливо про їхнього духа, що вони принесли з Галичини...

Тяжко було їм в тих безвістях лісів, без людських хат, без доріг, без молока, без муки, а особливо без священика, без Церкви... Це їхня вічна слава, що вони серед таких тяжких обставин не заломались, як інші, не зрадили Церкви, віри святої... тоді, коли до них приходили апостоли сатани й за марний гріш, за підлесні слова намагались їх зломати... Були такі, що дались звести... ті апостоли сатани вміли говорити, мов медом мастив, вміли підхлібляти, мали білі ковнірці, що їх робили паничами, в нагрудних кишенях мали встромлені олівці й пера, що їх робили вченими в очах наших емігрантів, що в своїй святій простоті й не думали, щоб пан і вчений чоловік був брехливим апостолом юдиної роботи...

Як то сталось, що широкі маси наших поселенців оперлись тим сатанським зусиллям, що навпаки стали ще ліпшими, й що заховали ненарушеною ту віру, що на наших очах починає приносити овочі сильного, бистрого й щирого, смілого католицького світогляду?... Як то сталось? Завдяки ЇХНЬОМУ ДУХОВІ САМОЗРЕЧЕННЯ Й ПОЖЕРТВИ.

Той дух піддержав їх в тяжких спокусах проти віри, той сам дух дав їм силу видержати, й той сам дух створив ту силу, що проявляється в нашій Церкві в цей момент.

Коли в нас буде той сам дух пожертви, самозречення, ми непомильно підемо наперед... Але треба того духа... особливо в молоді... це важне, бо задержати й зміцнити того духа, це не танець, це не забави в карти, це не гостина... До нього треба душі й серця, що вміють забути про себе й про те, що нераз їм дуже дороге...

Зразком тієї сили є в нашім релігійнім життю щось, чого вороги не потраплять ніколи виробити: жіночі манастирі... Бо ж, якщо навіть бажали б тільки спробувати, то або вийшло б для них фіяско, або ті, що шукали б

справді такого ідеалу поміж їхнім жіноцтвом, спізнали б грізну пустиню, якою дихає кожна церква, що мов галузка відірвалась від пня й сохне... поволі сохне деколи, але сохне напевно, або гниє.

На днях говорили часописи про пожар Сиротинця в Принс Алберт... Свідки того нещастя бачили дива самопосвяти Сестер монахинь, що той сиротинець провадили ... Між жертвами того пожару була й одна монахиня, що побігла в салю, де вона знала, що там діти... здається, шестеро їх було... й разом з ними загинула, коли під нею долівка завалилась...

Ми знаємо про іншу подію, де також пізнати було духа жертви серця, що посвятило себе Богу...

Це монахиня... Була вона з родини, що добре малась.. Батько її був успішний бізнесмен... та її душа тужила за тим, щоб посвятити себе Богу й душам...

Минули літа... Одного разу дістає вона телєґраму, що її батько вмирає, щоб чим скоріш приїхала з ними в останнє побачитись... Вона любила тата й з дозволом, який вона легко одержала від Настоятельки, поїхала зараз домів... В поїзді, де вона всіла, було багато людей й недалеко від неї в тому самому ваґоні була ґрупка молодиків, дуже неспокійних... особливо один з них був викінчений простак. Тільки побачив монахиню й почав провадити погану бесіду, щоб висміяти монахиню й понизити її та католицьку Церкву взагалі.

Недовго він балакав... поволі деякі пасажери почались оглядати й нарешті почали давати знаки невдоволення... Вже хотіли до молодика взятись, але нараз спізнали, що монахиня хоче говорити сама... Вона пізнала в молодикові одного з клерків, що працювали в її батька.. "Я знала," почала монахиня спокійно, "я знала колись молодого мужчину, що працював в мого доброго батька як клерк. Він був нечесним й спроневірив велику суму грошей і за те мав піти до вязниці. Та його бідний старенький тато прийшов до мого батька й благав, щоб синові простили. Мій батько змилосердився й справді йому подарував провину"... Вона тільки скінчила, як молодик почервонів наче рак і зараз вийшов до іншого ваґону... Вкоротці потім трапився страшний випадок з тим поїздом і багато пасажерів було поранених... між ними був і згаданий молодик... його рани були смертельні... днями й ночами мучився в гарячці, стогнучи, але ніколи не був сам, без помочі й потіхи... коло нього був цілий час

хтось, що намагався його потішити, йому помогти й повести його до Бога, з яким він вкоротці стрінувся... Хто то так для нього посвятивсь? Та хто ж інший, як та Сестра-монахиня?...

Вранці, коли молодий мужчина віддав Богу духа, вона дістала телеграму, що в ночі її дорогий, старенький батько, помер... Зо слізьми в очах вона заговорила до Бога: "Хай буде Божа воля; нехай Бог прийме мою малу жертву для спасення його душі."

ОБРАЗ СКРОМНОЇ ДИТИНИ

Отець Мей, німецький священик, так описує скромну дитину: "Дитина, що є направду скромна, буде вставати раненько з тими словами на устах: "Бог є тут і видить мене," відтак буде дуже уважати, щоб не зробити щось такого, що знає, що то не подобається Богу. Коли вона припадково бачить щось такого, що знає, що не повинна бачити, або чує слова, а знає, що не повинно їх говорити, вона відверне свої очі, щоб не бачити, і відійде можливо найскорше, щоб не чути знову таких слів.

"Коли їй лучиться бути в товаристві таких, що роблять зле, і запрошують її, щоб робила те саме з ними, вона скоро відійде, втіче, неначе перед вовками, що гонять за нею й буде шукати місця безпеки, щоб уникнути упадку знищення.

"В ночі вона буде йти на спочинок в присутності Бога, подібно як встає рано, і буде засипляти зложивши скромно свої руки на свої груди.

"Де вона не булаби, буде завсіди памятати, що Бог є всюди і все бачить, що її ангел Хоронитель є завсіди при її боці, щоб стерегти її. А хто є такий, хто відважився би невідповідно поводитися в присутності Бога і Його ангелів?

"Мої діти—продовжає той священик— нехай чеснота христіянської скромности буде провідною зорею вашого життя. Бо діти, що є скромні й чисті, будуть на завсіди в небі з Богом, але ті, що є нескромні й нечисті, будуть на завсіди в пеклі з діяволом!

Найвеличніший і найліпший спосіб щоб заховати святу чистоту, то мати набожність до Божої Матери. Коли Її просите о поміч у всяких спокусах проти тої святої чесноти, Вона певно захоронить вас. Проказуйте раненько, коли встанете, і вечером, коли лягаєте спати,—три Богородице Діво.

св. Альфонс Ліґуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копяківський, ЧНІ.

Розділ 7.
Про любов, яку Ісус нам засвідчив терплячи стільки зневаг у Своїх страстях

---

1. Кардинал Белярмін говорить, що благородні серця є більше вразливі на зневаги як на тілесні терпіння. І слушно. Бо терпіння пригноблюють тіло, а зневаги пригноблюють душу, що є благородніша від тіла. Длятого то душа більше терпить як тіло. Але хто коли міг був подумати собі, що найвеличніша Особа на землі й на небі, єдиний Божий Син, приходячи на цей світ як чоловік з любови до людей, витерпить від них такі зневаги й таку погорду, неначе послідний і найнужденніший з людей?— "Но вид єго безчестя, умален паче всіх синов человіческих": Вид Його зогиджений, Він найбільше погорджений всіми людьми. (Ісая 53. 3). Св. Анзельм запевнює, що Ісус Христос у Своїх страстях хотів терпіти так багато й так тяжкі пониження, що вже небуло можливим, щоб більше понизитись і датись погордити.

О найвищий Пане світа! Ти наймогутніший зо всіх царів; а однак Ти схотів бути погордженим більше як хто коли з людей був погорджений, щоб мене навчити, що я повинен любити упокорення. Так, мій Господи! Тому, що Ти пожертвував Свою честь для моєї любови, я постановляю для Твоєї любови терпіти всі зневаги, які хто мені вчинить.

2. Дуже великі упокорення витерпів наш Відкупитель підчас своїх страстей. Власні Його ученики не щадять Його: один зраджує Його і продає за 30 зрібняків; другий вирікається Його три рази, заявляючи прилюдно, що не знає Ісуса; тим визнає, що стидається, що знав Його перед тим; всі інші ученики, коли бачили, що Ісуса зловили і звязали, опускають Його й розбігаються: "і оставша єго, всі біжаша." (Марко 14. 50).

Ісусе мій, опущений всіми! Хтож буде Тебе боронити, коли вже від початку найдорожчі Твої приятелі віддалюються від Тебе й Тебе опускають?— На жаль ті зневаги не кінчаться з Твоїми муками. Кілько то душ, що пішли

спідами за Тобою й одержали від Тебе множество ласк і особливші ознаки Твоєї любови, а однак даються вкінці потягнути якимсь благеньким зиском, людським зглядом або любовю злих роскошів і в невдячності своїй Тебе опускають. О, коби той, що є в числі таких невдячних, сказав з жалем: "Найлюбіший мій Ісусе! Я тепер постановив собі ніколи вже Тебе не опускати: волію радше стратити життя і стратити його тисячу разів, чим стратити Твою ласку, мій Боже, моя Любове, моє все Добро!"

3. Юда приходить до городу з жовнірами. Зближається, обнимає Ісуса й цілує Його. Ісус позволяє на поцілунок. Але знає віроломний намір Юди й не може вздержатися, щоб не пожалуватися на ту чорну зраду й говорить до нього: "Юдо, лобзанієм ли Сина человіческаго предаеши?": Юдо, ти поцілунком видаєш Сина чоловічого? (Лука 22. 48). І зараз зухвалі слуги жидівської ненависти кидаються на Ісуса, звязують і сковують Йому руки як злочинцеві: "Слуги Юдейскія яша Ісуса і звязаша єго." (Іван 18. 12).

О небеса! Що я бачу? Бог звязаний! І ким? Людьми, ничтожними хробаками землі, що Йому завдячують своє існування! Небесні ангели, що ви скажете на це? А Ти, Ісусе мій, чому позволяєш себе звязати? Що спільного мають з Тобою кайдани невільників і злочинців, з Тобою, що єси Святим святих, Царем царів, Господом пануючих?— питає св. Вернард. І коли люди накладають на Тебе окови, хто Тобі перешкаджає їх зірвати й увільнити себе від мук і смерти, яку Тобі приготовляють ці люди? О, я розумію! Це не ланци, мій Божественний Учителю, але це сама любов заковує Тебе в кайдани і змушує Тебе, щоб Ти терпів і умер за нас.

О Божа любове! Се тільки ти одна могла звязати руки Богові і Його провадити на смерть, щоб так Він спас людей,— говорить св. Лаврентій Юстиніян.

4. Дивися, чоловіче, на тих хижих вовків, що чигають на свою жертву; дивися на цього Агнця повного лагідности й любови, як іде за ними: один Його любить, другий вяже, інший штовхає, ще інший ударяє, а він іде не опираючися, іде на місце, де Його мають убити. Так говорить св. Бонавентура...— Ведуть нашого Спасителя, звязаного, наперед до Анни, а відтак до Каяфи. Каяфа, злий чоловік, питає Ісуса про Його учеників і про Його науку, а Ісус відповідає, що Він нічого не говорив в тайні, але публично, і ті, що Його окружають, знають дуже добре, чого Він учив: "Аз не обинуяся глаголах міру... се сії відят, яже ріх аз": Я говорив явно світові... ото вони знають, що я говорив. (Іван 18. 20). Один зо слуг Каяфи уважаючи Ісуса зухвалим і нерозумним, зараз по цій відповіді ударив Ісуса в лице і сказав: "Тако ли отвіщаєши архієреови?": Так відповідаєш первосвященикові? (Іван 18. 22). Небесні ангели, чому ви мовчите?— кличе св. Іван Золотоустий. Чи терпеливість вашого Царя вчинила вас німими?

Мій Ісусе! Чи відповідь так справедлива й так спокійна могла заслужити на криваву зневагу перед цілим світом? Негідний первосвященик замість зганити цього зухвалого слугу за його поступок, похваляє або принайменше знаком петверджує його діло. А Ти, Господи, Ти терпиш те все, щоб винагородити Божому Величеству за зневаги, які я нещасний вчинив. Ісусе мій, дякую Тобі за все! Предвічний Отче, прости мені задля заслуг Ісуса!

5. Вкінці сам Каяфа питає ще нашого Спасителя, чи Він є направду Божим Сином: "Заклинаю Тя Богом живим, да речеши нам аще Ти єси Хрістос Син Божій?": Заклинаю Тебе Богом живим, скажи нам, чи Ти Христос Син Божий? (Мат. 26, 63). З пошани до імени Бога, Ісус потверджує, що Він є Ним. Тоді Каяфа роздирає свою одіж говорячи, що Ісус хулить,—і всі закричали: "Повинен єсть смерти"— Заслужив на смерть. (Мат. 26. 66).

Так, мій Ісусе, вони заявляють, що Ти є гідний смерти, алеж бо Ти сам схотів задосить учинити за мене, за мене, що заслужив на вічну смерть. Колиж Твоя смерть зискала мені вічне життя, то справедливість жадає, щоб я посвятив ціле моє життя а навіть щоб його я стратив для Тебе, коли було б цього потрібно. Так, мій Спасителю, я не хочу більше жити для себе, але тільки для Тебе, для Твоєї любови. Поможи мені, скріпи мене своєю ласкою!

6. "Тогда заплеваша лице єго... овії же за ланиту удариша"— Тоді плювали на лице Його... і інші били Його по щоках. (Мат. 26. 67) Коли Ісуса засуджено на смерть, нікчемні жовніри уважали Його вже тепер призначеним на страчення й позбавленим всякої чести. Через цілу ніч дуже зле з Ним обходяться, бють Його по щоках, копають ногами, вириває Йому бороду, навіть плюють в Його лице; відтак завязують Йому очі і сміються з Нього як з ложного пророка говорячи: "Проpци нам Христе, хто єсть ударей тя?" Пророкуй нам Христе, хто той, що вдарив Тебе? (Мат. 26. 68). Те все предсказав наш Відкупи-

зель через пророка Ісаю: "Плещи мої вдах на рани, і ланиті мої на заушення, лица же моего не отвратих от студа заплеваний": Плечі мої я віддав на рани, а лице моє на биття, лиця же мого я не відвернув від ганьблячого оплювання. (Ісая 50, 6.) Після св. Єроніма терпіння і зневаги, які витерпів Ісус в тій ночі, будуть всі виявлені в день Останнього суду. А св. Августин говорячи про зневаги, які витерпів наш Спаситель, каже: Наколи те лікарство не вилічить нас з гордости, не знаю, що може нас вилічити?"

Мій Ісусе! Ти покірний, а я такий гордий! Господи, просвіти мене, щоб я пізнав, хто Ти єси, а хто я... "Заплевана лице его"— плюють на Твоє лице!— О небеса! Чи є більша зневага від цеї? Це найгірша зневага, говорить Оріген. Деж звичайно плюють як не в місце найбрудніше? А Ти, мій Ісусе, позволяєш, щоб плювали в Твоє лице! Ця безбожна банда знущається над Тобою; Тебе штовхає, копає, зневажає; плює в Твоє лице, робить з Тобою, що їй подобається, а від Тебе не чути жадної скарги, жадної грозьби: "Іже укаряем противу не укаряше, страждя не прещаше: предаяше же судящему праведно": Він не лаяв, коли Його лаяли; терпів, а не грозив; но передавав те справедливому судді. (І. Петро 2, 23). Як невинне ягнятко, покірне й повне доброти, Ти терпиш все без нарікання і все те жертвуєш Своєму Вітцеві, щоб нам одержати прощення гріхів: "Яко агнец пред стригущим его безгласен, тако не отверзает уст своїх"— Як ягня перед стригучим його німує, так Він не отвирає своїх уст. (Ісая 53, 7).

Св. Гертруда роздумувала одного дня над зневагами, які Ісус витерпів підчас своїх зневаг. Дякувала Иому і прославляла Його. І наш Спаситель дякував їй і заявив, що та її набожність до Його страстей дуже Иому мила.

Мій Господи! Скільки зневаг Ти витерпів! Ти Цар неба, Син Всевишнього: не зневаги й погорда належаться Тобі, але почитання й любов усіх сотворінь. Почитаю Тебе, прославляю Тебе й дякую Тобі за всі добродійства. Люблю Тебе з цілого мого серця! Жалую, що Тебе я образив. Прости мені, змилосердися надо мною!

Любов до Бога, то такий великий скарб, що в собі містить усякі інші скарби; але памятаймо, що направду любити Господа Бога, це не є нічо інше, як точно сповняти святу волю Його.

ЩАСЛИВИЙ ХЛОПЕЦЬ

Оповідає один Місіонар

Буде тому вже близько два роки, як я подорожував широкими преріями західньої Канади. Одного разу задержався я в одному невеличкому містечку в Альберті, щоб там у католицькому шпиталі заночувати.

Ідучи головним шпитальним коридором завважив я, що зараз у сусідстві тої кімнати, де я мав остатись на ніч, лежав якийсь дуже змарнілий хлопець. Міг мати яких двадцять пять років. Я запитав Сестру, чи він католик. Відповіла, що ні.

"Чи гадаєте, Сестро, що він узяв би мені це за зле, як би я так тепер його відвідав?"

"Ні, Отче," каже Сестра — "я певна, що він буде навіть дуже тішитися Вашими відвідинами."

В першій хвилі, коли я ввійшов у його кімнату, видно було по його очах, що він тою несподіванкою не мало здивований. Але по кількох хвилинах ми вже розмовляли так свобідно, наче б, хто зна, які давні знайомі були. Я, здається, відразу здобув собі його симпатію тим, що поміг йому винайти для його забандажованої руки вигідне положення на подушці.

Я відчував, що він, подібно як і всі хорі взагалі, буде задоволений, коли я зацікавлюся його недугою. Тому й спитав я його, що йому бракує.

От він і став росказувати мені в подробицях свою нещасну пригоду. Тому кілька місяців пішов він шукати якогось заробітку, й найнявся рубати дерево в лісі. Якось раз при роботі залізла йому маленька скалка в передне рамя коло ліктя. Він ту скалку негайно витягнув, і зовсім уже більше про неї не думав. Але на другий день рано показалося, що ціле рамя напухло й було два рази грубше, ніж нормально. Це був певний знак, що затроєння крови вже зачинало свою нещасну роботу. З тої пори довелось бідному хлопцеві безперестанку лежати в шпиталі.

Я ще спитав його, де його дім і родичі. Відповів, що це дуже далеко, й назвав мені невеличке містечко в одній із середущих провінцій Канади.

"Бідний мій хлопче"— промовив я— Тобі десь певно дуже смутно лежати так самому,на чужині, де тебе ніхто

не знає, й ніхто не відвідує..."

"О, дуже сумно"— відповів зітхаючи важко. "Дні такі страшенно довгі чогось... так поволи тягнуться... Але Доктор потішає мене, що за пару тижнів мені вже буде легше, що я зможу вже встати й ходити."

Отак розмовляли ми далі, просто, щиро, й здається мені, що ті мої відвідини трохи його підбадьорили.

Другого дня ранесько перед відїздом зо шпиталю зайшов я ще раз відвідати мого молодого приятеля, й сказати йому сердечне "гуд бай." Користаючи з тої останньої нагоди показав я йому маленький образець Божої Матері Неустанної Помочі, й коротко росказав йому про ту велику набожність, що її католики мають до Пресвятої Богородиці. Бо з моєї попередної розмови з хлопцем, я зміркував, що він цілком не має ніякої релігії.

"Маєш тут, дорогий друже" — сказав я — "образець Божої Матері. Як тобі буде коли дуже прикро й смутно, візьми його в руки й відчитай сердечно ту молитву, що на другій стороні надрукована. Пречиста Діва напевно тебе потішить." Отак ми й розпращались.

За два тижні одержав я листа від Сестри-Настоятельки згаданого шпиталю. Тому, що це буде на славу Пречистої Діви, думаю, що Сестра не візьме мені цього за зле, якщо я подам отут пару речень із її листа. "Отче," писала Сестра —"маю важну новину для Вас: Молодий хлопець, якого ви недавно відвідали в нашому шпиталі, помер учора вночі. Перед тим він цілий день повторяв ту гарну молитву до Матері Божої Неустанної Помочі, що Ви йому оставили разом із образцем. Ми немало були здивовані, коли він, кілька годин перед смертю, заявив нам, що хоче стати католиком. Він був свідомий того, що смерть уже швидким кроком наближається, й хотів померти як віруючий католик. Наш Отець капелян подав йому Тайну святого Хрищення. Умираючи хлопець міцно держав у своїй руці образець Пресвятої Богородиці."

ПРЕНЕПОРОЧНА

Пренепорочна Діво Маріє,
Цвітів Царице, ясна Леліє!
Ми Тобі, Мати, квіти приносим
Ми Твої діти, всі Тебе просим:
2. Зглянься над нами, о Всеблагая,
Царице мая, Маріє!

Пренепорочна Діво Маріє,
Ти України вічна надіє!
Ми Тебе, Мати, молим всі нині:
Дай весну щастя нашій країні;
2. Зглянься над нами, о Всеблагая,
Царице мая, Маріє!

ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ

Вона упала. Упала нещасливо й зломила ногу. Пропала вже її служба. Лікар сказав, що конче треба ногу відтяти. І відтяли.

Видужавши вона відійшла зо шпиталю підпираючись на кулях. Вернулась до своїх давніх господарів подякувати їм за малу запомогу, що обіцяли давати їй щороку. Небагато тої запомоги було: щоб жити—за мало, щоб умерти—за багато. Але що ж? Зробили, що могли, бо й самі були небагаті.

Знайшла собі бідна дівчина хатину за містом, недалеко до церкви. Добрі люди остерігали її й казали, що власник хатини дуже поганий скупар, але бідна дівчина не мала спромоги багато перебирати. Гадала собі: "Якщо на час буду платити комірне, то нічого й боятись мені."

На нове помешкання подарували їй добрі люди дещо, а дещо сама купила собі на складі. Хатина швидко причепурилась і виглядала досить привітно. Одного тільки хибувало їй. Як би то гарно було, як би так ікону Божої Матері можна було завісити на стіні над ліжком! Але не було вже за що купити. А без ікони, без святого образа не буде їй щастя в хатині. Перечислила ще раз свої заощаджені грошенята; не багато того начислила, але все таки образ Пречистої Діви мусить мати.

Зайшла ще раз до старого крамаря, що перепродував старі предмети, й купила у нього за малу ціну стародавній мальований образ Божої Матері. Був трохи за темний і запорошений, але чудові очі Пресв. Діви дивились так лагідно, так любо, а уста, здавалось, так і сміялись, мов живі. Завісила вона той образ на найкращому місці в хатині, й щодня вранці й увечері сердешне молилась перед ним.

Так перебула добра, побожна дівчина-каліка неодин рік спокійно серед молитви й праці. Але мало-помалу прийшла й старість-нерадість. Заробляти руками вже не змагала, бо дрижали, та й очі ослабли так, що всяке шиття вже стало неможливе. Небавом і нужда зайшла в хатину в гості. Попродала бідачка те, що тільки ліпше в хатині було, далі не стало вже чого й продавати, та й не було вже чим заплатити комірне. Скупар загрозив їй, що

як до 1. червня не заплатить комірного, то без пардону викине її на вулицю.

Якже молилась небога ввесь місяць травень перед своїм образом! Як сердешне благала помочі в Пречистої! Стільки разів уже знаходила вона тут потіху, то й цим разом чей же не опустить її Божа Мати. А все таки помочі ні звідки не видко було, й надія готова була зовсім завмерти.

Зелений травень так швидко проминув, і фатальний та страшний день 1. червня уже надійшов.

Скупий, твердосердий господар узявся за роботу. Казав повиносити все, що було, перед хату на продаж, щоб уторгувати за комірне.

"О, Пречиста Діво, не покинь мене в нужді... Я все надіялась на Тебе, все вірила Тобі, й любила Тебе"—молилась бідна старина споглядаючи сумним оком на образ.

З розпродажі домашніх предметів прийшло не багато. Вкінці прийшла черга на образ. Поставлено ціну 5 долярів. "Двацять і пять долярів"—закликав хтось із покупців. Якийсь пан приступив ближче, оглянув образ уважно й подав 200 долярів. "Пятьсот долярів"—подав у відповідь той перший. "Тисяча долярів"—закликав другий знову—і так ішло далі аж до десять тисяч долярів.

Показалось, що образ той був твором якогось давнього славного маляра. Бідна стара навіть не підозрівала чогось подібного. Як же дивувалась, і як тішилась тепер! З такими грішми могла вже тепер мріяти про безжурне спокійне життя.

"О, я все немов прочувала, що образ Божої Матері принесе ще потіху"—говорила з сльозами в очах. "Пресвята Діва не опускає нікого, хто на Неї надіється."

НАЙКРАЩЕ СЛОВО

Пруський король Фридрих II. сказав раз жартом до якогось ученого: "Ви, бачу, мудра й учена людина; напишіть же мені на кусник паперу найкраще слово, яке лиш є в якій мові." Учений не довго думаючи, взяв кусок паперу й виписав на середині великими буквами слово: "Міра." Король не хотів зразу вірити своїм очам, але вчений сказав: "Я дійсно переконаний, що це слово найкраще, бо у всім, що думаємо, говоримо або робимо, конче треба мати міру. Так, міра в усім!"

ПЕТРИК УМИРАЄ

Пекельний рев гармат і невгаваюче тараккотіння крісів звіщали, що боротьба кипіла ще далі. Петрик Осип Демпсей лежав немилосерно поранений на землі. Страшне конання зближалося... а тут нізвідки помочі..., за довго на неї ждати би; злощасна розпука морозила його серце. Він бачив, його життя скоро зближалося до кінця ...сили слабли поводі але певно... О! коби, коби найшлася якась милосердна рука, яка перевязалаб його пошарпане тіло, або принаймні подала йому хоч крашлину води, щоб згасити палячу його спрагу. На силу підвівся, глянув кругом себе... та скоро опав безвладно на землю; страшний вид, наче вістря багнету, прошив болем його серце: навкруги лежали поранені, пошматовані тіла його товаришів; всі вони поснули на віки... всі з виїмком одного, та й цей блідий, без руху... здавалося мовби його життя чекало лиш на слабе порушення його побілілих уст, щоб полишити його на все. Був це один Ірляндець. Він лежав на побоєвищі прямо напроти нього. Вдивляючися Петрик пізнав його. Був це один офіцер з його полку; страшного дня послідної борні показався він найвідважнішим зо всіх; раз у раз провадив він своїх жовнірів там, де боротьба була найзавзятіша, де град куль найгустіший... та мимо всього він заєдно здавався бути дивно спокійний. Вираз його лиця був зовсім відмінний від усіх тих жовнірських лиць, які Петрик коли небудь бачив. Ніхто з їх полку не був подібний до цього спокійного Ірляндця.

У своїй вчасній молодості Петрик був досить дикого успосіблення. Він бажав дещо бачити в широкому світі, тому втік з дому. Та на жаль внедовзі він бачив у світі за багато, переходив ріжні нерозважні пригоди, через що потратив свої гроші, а що гірше майже зовсім забув на свою віру. Вкінці пристав до славного чужинецького легіону... Ранений офіцер, на котрого глядів замеркаючими очима, недавно щойно вступив до його полку; тому, хоч дуже зацікавився був появою того молодого Ірляндця, майже нічого про нього не знав, бо сейчас по його приїзді дано їм приказ рушити в поле бою. А підчас гарячих днів шаленої борні не було нагоди познакомитися.

Якийсь час,—а здавалося то бути вічністю,— Петрик лежав серед невисказаних болів конання й на дармо вижидав полекші. Відтак з найбільшим напруженням сил знову підвів свою голову, глянув навкруги. Все було, як передше, лиш лиця мертвих товаришів стали мертвіші,— а червоний колір неба звіщав захід сонця. О, сонце заходить... це йому щось пригадує!... Так! При заході сонця він мав все звичай проказувати три Богородице Діво. Який був початок цього звичаю, він вже давно забув, однак ніколи його не занедбував. Він заєдно проказував тих три Богородице Діво і то більше так з привички ніж з якої небудь іншої причини. І тепер також він зачав це робити. І немовби яке світло блискавиці освітило його минувшину... він пригадав собі, як зачалося відмовлювання. О! він став пригадувати собі багато річей, про які був уже давно забув. Ціле його життя, від наймолодшого дитинячого віку переходило тепер його уявою гейби яка панорама... Певно вже приходить Смерть, бо він нераз чув, що при смерті чоловік пригадує собі давні забуті вже спомини. Почуття жаху й засоромлення огортало його серце на згадку, що він занедбував релігійні практики. Віри він не стратив і зближаючийся Суд лякав його; розбуджена память відкривала йому, як часто він тяжко переступав Божий закон.

Він бажав тепер зобачити священика, і то так гарячо бажав, що ніколи нічого так не багнув. Та це бажання виглядало неможливе до здійснення, зовсім безнадійне. Серед темряви цеї розпуки просвічував йому однак ясний луч світла ,а це світло виходило якраз з його відмовлювання трьох Богородице Діво при заході сонця. Правда він відмовляв це протягом многих літ більше так зо звичаю; однак те, в якім наміренні він зачав той звичай, кидало слабий луч надії в його захмарене, горем прибите серце.

Дійсно дивна річ, як живо приходило йому на память все минуле. О, як виразно пригадував він собі той день, коли то він зачав проказувати тих три Богородице Діво при заході сонця. Він пригадав собі, як то він, одинайцять літний хлопчина, був в укритім кутику старого саду що окружав рідну хату. Була це неділя, місяць май, в руках тримав книжку до читання, памятає, жовта була окладинка тої книжки. Дав йому її один шкільний товариш. Товариш цей зовсім не тішився доброю славою серед хлопців. Учитель мусів часто остро напоминати його за те, що він читав пусті книжки і то навіть в часі науки, а

також за різні інші його проступки. Однак він мав великий вплив на Петрика, якому дуже подобався своїм зухвалим характером. І так той товариш заразив в недовзі хлопця своїм потягом до читання злих книжок. Крадькома давав йому багато тих таних, а лихих оповідань, над якими він сам марнував свій час. Якраз одну з таких книжок Петрик тепер читав. Він скрився в кутку за корчами бозу, коли нараз надійшла його мати. Була це добра мама, що все мала бачне око на своїх дітей. І тепер, підозріваючи щось злого, зближалась до свого сина. Її око побачило жовтаві окладинки книжки скорше, ніж він мав час її сховати. Взяла цю книжку з його рук, раз два переглянула її, та педве побіжно перекинула листки й закликала:

—"Мій дорогий хлопче, звідки ти дістав цю погань? Ти не можеш ані одного слова з цеї книжки читати. Це вистарчає, щоб знищити і твій ум і твоє серце. Коли будеш кормити своє тіло злою стравою, ти заслабнеш; так само річ мається з твоїм умом. Ти кормиш свою душу трутиною, коли читаєш такі книжки як ця."

—"Дарма, я не буду читати "життя святих." Я мушу мати щось займаючого," крикнув Петрик. Він сильно відчув це, що йому забрано цю книжку, бо як раз він дійшов в читанні до дуже цікавого місця, де можна було сподіватися сензаційного розвязання оповідання.

—"Мій дорогий хлопче, я не жадаю від тебе, щоб ти читав життя святих, коли ти того не хочеш; однак я мушу цього вимагати, щоб ти не читав злих книжок. Це є моїм обовязком так поступати. Таке читання вистарчає, щоб знищити тебе не лиш на ціле життя але й на цілу вічність. Є дуже багато книжок займаючих і цікавих, а при тім не злих. Піду зараз пошукаю тобі одної такої, а цю мушу від тебе забрати."

По цих словах пані Демпсей вернула до хати несучи під пахою книжку зі жовтими окладинками. По кількох однак хвилях вернула назад з іншою книжкою в червонавій оправі зо золотим наголовком на верху: "Оповідання з французької революції."

—"От маєш книжку,—сказала вона даючи йому, — книжка ця і досить цікава і не є зла, а при тім оповідання тут подані заслугують на це, щоб їх уважати за правдиві. Крім того, це читання представить тобі в живих красках один з найбільше бурливих і займаючих періодів історії. Багато осіб, про які тут оповідається, то історичні особи.

Не можу розуміти, як може хлопець марнувати час і затроювати свій ум читанням так поганих книжок, як та, яку я тобі забрала, коли може легко найти добрі книжки, що при тім є дуже займаючі."

Петрик взяв від своєї матері книжку, но сейчас з відразою поставив її кажучи:

—Не обіцюю, що буду це читати." Він чувся дуже ображений, що йому відібрано тамту книжку.

—"Як тобі подобається, відповіла йому мама, але напевно ти не можеш мати того поганого сміття, що я тобі забрала."

—"І памятай, додала вона, нехай я вже більше не побачу в твоїх руках подібної книжки, бо інакше будуть злі наслідки." Це кажучи вона подивилася на нього таким поглядом, що не мало його налякав.

II.

По відході мами Петрик лежав дальше якийсь час на давнім місці; похнупив з незадоволення голову і старався навіть не звернути уваги на книжку, яку принесла йому мати. Та з часом ця книжка стала його цікавити і гейби притягала його до себе. Вкінці не міг опертися, взяв її до рук і почав перекидати листки. З виразу його лиця мож було пізнати, що це читання дуже його займало. Чотири години сидів він так і читав з великим захопленням оповідання за оповіданнями. Передовсім одно з тич оповідань зділала на нього глибоке враження й правдоподібно вплинуло на його вічне призначення.

Оповідалося там про одного старого чоловіка. Старець цей жив в тих страшних часах, коли то переслідувано священиків: не сміли вони ніде показатися, багато з них згинуло, багато впало під гільотиною*) так, що мало, дуже мало остало душпастирів для потреб вірних християн. Старушок той вже від многих літ мав той звичай проказувати при заході сонця три Богородице Діво в честь Божої Матері, просячи її щоб тоді, коли його земське життя буде клонитися до кінця, він міг мати при собі Божого слугу, священика, що уділивби йому св. Тайни і поміг щасливо перейти через страшні ворота смерти до вічности. На жаль, душпастиря парохії, до якої належав старець, застрілили безсердечні республіканські жовніри; ні-

*) Гільотина, прилад до стинання голови засудженим. Уживано її в часі французької революції від р. 1792.

який інший священик не прийшов, щоб заняти місце вбитого, бо священиків було мало, а до того кожний з них наражався на смерть, коли його де найшли. Мимо того старий цей чоловік ніколи не занедбував проказувати тих три Богородице Діво. Та прийшла послідна його недуга. Вже були почислені години його життя, а тут ніякої вістки про священика і ніхто зо сусідів навіть не знав, де міг бути який священик. Старушок не тратив однак надії. Противно, чим більше його життя хилилося до кінця, його надія ставала сильніша.

—"Яцку, котра година?" —спитав він свого сина, що його доглядав.

—"Якраз має заходити сонце," відповів син.

—"О,"— промовив старушок широко отвираючи свої очі,— "возьми мене ближче дверей, щоб я міг перед смертю бачити захід сонця."

Син сповнив волю батька. Сонце клонилося до заходу. Та не багряна заграва неба зацікавлювала вмираючого старця: він впялив свій зір у стать якогось чоловіка, що здалека показався на овиді і сходив з горбка, за котрий ховалося сонце.

—"Яцку, чи то священик?" —спитав старець вказуючи на зближаючогося подорожного.

—"Ні, тату," відповів син,— "він виглядає на звичайного робітника."

Подорожним цим був однак священик, що перебрався за робітника. Показалося, що з причини ріжних дивних і непревиджених перешкод він зійшов зо своєї дороги. Якась надлюдська сила вела його аж до хатини цього старенького чоловіка.

Божа Мати не забула на свого почитателя.

Оповідання це так сильно поділало на душу Петрика Осипа, що він рішив що дня при заході сонця проказувати три Богородице Діво, як той старий селянин.

Довгий час проказував він це побожно. Відтак прийшло його бурливе дике життя, він занедбав релігійні практики. Правда, він все відмавляв тих три Богородице Діво, але то було тільки зо звичаю; він навіть призабув був, який був початок того звичаю.

Та тепер, о тепер він докладно собі те все пригадує! О, як живо станула йому перед очима ціла подія в його родиннім, старім саді тої памятної неділі в маю...!

Він знова тепер проказував тих три Богородице Діво, а проказував на голос; думав, що ніхто його не чує, а потім

зо щиро-сердечною набожністю закликав: "Мати Божа, пішли мені священика!"

В тій хвилі побачив якусь стать, що непевним кроком, хитаючися зближалася до нього. Був це той ранений жовнір, на котрого спокійне лице він перед хвилею глядів.

—"Я є священиком," промовив він, а в його голосі пробивався великий біль, над котрим панувала журба однак о других.

—"Ви знаєте, що много з нас бере тепер участь в боротьбі, щоб боронити наш край."

Петрик зрозумів тепер, чому той жовнір був так відмінний від других. Завмираюче Петрикове серце дрожало з радости: він ясно бачив, як дуже печаливо займалася Божа Мати справою його вічного спасення. О, як благословив він свою добру неньку за те, що тої неділі в маю подбала для нього о добре читання.

ДИВИСЯ МАТИ!

Дивися, Мати, в крайний час потреби
з низин до Тебе простягаєм руки:
збав наші душі від скорбот і муки;
з сліз наших світиться любов для Тебе!

Навколішках Тебе благаєм Мати;
по імени Тебе зовем, Маріє,
єдина жизні нашої надіє:
днесь ми від Тебе ждем лиш благодати!

Як очі путника серед пустині
лиш за оазою зорять без впину,
так ми до Тебе просьбу шлем єдину:
будь поміч наша у важкій годині!

Дай єдність нам, а ми здобудем сили;
Дай нам провід, а ми при ціли станем.
Під омофором Твоїм золототканим,
як Лазар, встане Україна з могили!

—В. Щурат

З КАТЕХИЗМУ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ

"БОГОРОДИЦЕ ДІВО."

1. Яка є найкраща молитва на честь Пречистої Діви?

Найкраща молитва в честь Пречистої Діви: Богородице Діво, або Ангельський Привіт.

2. Чому називаємо Богородице Діво Ангельський Привіт?

Бо слова цеї молитви "радуйся благодатная: Господь з тобою: благословенна ти в женах" (Лука 1. 28) —це є слова Архангела Гавриїла, якими привитав Пречисту Діву.

3. З кількох частей складається Богородице Діво?

Ця молитва складається з трьох частей: з привіту Архангела Гавриїла, привіту св. Єлисавети й слів святої Церкви.

4. В яких словах міститься привіт св. Єлисавети?

Привіт св. Єлисавети—це становлять слова: "і благословенний плод чрева твоєго," перед якими св. Єлисавета додала слова Архангела "благословенна ти в женах."

5. Які є слова святої Церкви?

Церква додала на початку слова "Богородице Діво," а при кінці "яко родила єси Христа, Спаса, Ізбавителя душам нашим."

6. З якими почуваннями повинні ми відмовляти Богородице Діво?

Ми повинні відмовляти цю молитву з почуванням радости й вдяки задля особливих ласк, якими Бог наділив Пречисту Діву й якими вивисшив її над усі інші сотворіння.

7. Що висказує Церков словами "Богородице Діво радуйся"?

Тими словами Церков висказує велику достойність Марії, бо Вона—Мати найвисшого Царя, Цариця Ангелів і всіх Святих а також наша Мати.

8. Що означають слова: "яко родила єси Христа, Спаса, Ізбавителя душам нашим?"

Ті слова, в сполуці з попередніми, мають таке значіння: Ти щаслива понад усі невісти, бо безконечно щасливе є Твоє Дитя, Ісус, який спас наші душі.

9. Коли повинні ми відмовляти Богородице Діво?

Дуже часто, а особливо в небезпеці, покусах і кождого дня рано й вечером.

ПРАЗНИКИ БОГОРОДИЧНІ

1. Як ще можна почитати Пречисту Діву й заслужити собі Її ласку?

Святкуючи з великою побожністю й почестю Празники Богородиці.

2. Які є Богородичні Празники?

Вони є: 1) Різдво Пречистої Діви, (8. вересня), 2) Покров Пресвятої Богородиці (1. жовтня), 3) Вход во храм (21. листопада), 4) Непорочне Зачаття (9. грудня), 5) Собор Пресвятої Богородиці (26. грудня), 6) Благовіщення (25. марта), 7) Положення честної Ризи (2. липня), 8) Успення (15. серпня), 9) Положення честного Пояса (31. серпня) і 10) Сострадання Пресвятої Богородиці (в третю пятницю по Зелених Святах).

3. Чому Церква завела так багато празників на честь Пречистої Діви?

Церков завела ті свята тому, щоби 1) вказати на велике значіння, яке має Марія в церковнім богослуженні, 2) спонукати нас до синівської набожности до Божої Матері, та 3) щоби вимолювати в Неї скарби ласк і благословенство для нас.

4. Як гідно маємо святкувати празники Пречистої Діви?

Ми повинні 1) вислухати тоді Служби Божої та взяти участь у інших церковних відправах, пр. Вечірні й Утрені; 2) приступати також з одушевленням до святої Тайни Покаяння й святого Причастя, 3) уклякнувши перед престолом чи Іконою Марії, відновляти нашу посвяту Їй й 4) освячувати ті дні молитвами та добрими ділами.

ОСОБЛИВШІ СПОСОБИ ПОЧИТАННЯ ПРЕЧ. ДІВИ

1. Які є особливші способи почитання Пречистої Діви?

Найчастійше є слідуючі: 1) носити на собі медалик, чи яку іншу річ, що приводилаби нам на згадку Марію; 2) відмовляти щодня якусь особлившу молитву на Її честь, пр. три рази Богородице Діво; 3) посвятити Її в особливший спосіб один день кожного тижня й один місяць в році; 4) вписатися до Марійського Товариства; 5) читати книжки про Її велич і милосердя; 6) з побожністю відвідувати посвячені Її храми та чудотворні Ікони.

2. Які молитви повинні ми відмовляти кожного дня на честь Пречистої Діви?

Ми повинні відмовляти кожного дня Богородице Діво, Достойно, Под Твою милость, Радуйся Царице й Ангел Господень.

3. Які є найкращі побожні зітхання до Пречистої Діви?

Вони є: "О Маріє, Мати Божа, молися за нами"; "Пресвятая Богородице, спаси нас"; "Солодке Серце Марії, будь моїм спасенням"; "Най благословиться Пресвяте й Непорочне Зачаття Пречистої Діви Марії, Божої Матері"; "О всепітая Мати, поможи нам."

4. Який місяць є посвячений Пречистій Діві?

Марії є посвячений місяць май (травень).

5. Чому якраз місяць май є посвячений Пречистій Діві?

Бо се найкращий місяць у році, а прегарні цвіти, що прикрашують тоді природу, найліпше виражають непорочну чистоту Пресвятої Діви.

6. Що повинні ми робити в місяці маю, щоби приподобатися Пречистій Діві?

Ми повинні тоді украшати Її престол чи ікону зеленю та квітами, ходити правильно на майські богослуження, співати пісні на честь Марії, молитися горячо до Неї, приступати до св. сповіди й св. Причастя та старатися усильно уникати гріхів а наслідувати Її чесноти.

ЛЮДСЬКІ СУДИ

Святий Парох Віянней з Арс одержав раз листа, в якому хтось безлично назвав його обманцем, фарисеєм, крутієм та дураком. Святий спокійно прочитав листа, на всю ту дайку відповів тільки лагідним усміхом, і був спокійним, наче б зовсім нічого прикрого не завважив. Кілька годин пізніше одержав він другого листа, але там уже інший якийсь чоловік прославляв його як святого праведника ,чоловіка Божого, чудотворця, та поручав себе його молитвам. Святий Парох усміхнувся й звернувся до тих, що коло нього були, сказав: "Бачите, як то мало можна покладатися на людські суди. Сьогодні рано принесла мені почта цілу купу найгірших лайок, а тепер ось ті самі тільки похвали й величання. Одначе ані той ранішній лист не зробив мене гіршим, ані цей ліпшим. О, який є немічний людський суд! Сьогодні рано був я такий самий, як і тепер, а тепер я ані не ліпший, ані не гірший, як уранці був!

ВЕСЕЛИЙ ПАСТУШОК

Був гарний, погідний, весняний ранок.

Малий пастушок пас вівці на зеленій долині, що лежала між невисокими горами, покритими лісом.

Пастушок був веселий, повним голосом виспівував свої пісоньки, а голос його відбивався відгомоном у близьких горах і губився в сусідніх лісах.

Час до часу підчас своїх пісень підскакував з радости веселий пастушок.

Здавалося, що почував себе щасливим, а може й найщасливішим з усіх людий.

Князь тої країни вийшов був на лови й зайшов в ті гори. Чув він той дзвінкий, молодечий голос і звернув свої кроки в ту сторону, звідки доходив той веселий спів... Побачив пастушка. Зійшов на долину й покликав його до себе.

"Ти веселий і співаєш гарні пісні! Скажи мені, пастушку, що це за причина такої великої твоєї радости?"— спитав князь.

Пастушок не знав, що з князем говорить.

"Чомуж не мав би я радіти й тішитися? Я чуюся щасливий, бо маю все, чого мені треба! Я навіть можу сказати, що наш добрий князь не є богатшим від мене!"

"Направду?"— спитав здивований князь.— "Я знаю, що князь має великі маєтки, має великі добра,— а ти, здається, нічого не маєш... І ти говориш, що князь не є богатший від тебе?"

"Те воно вам так здається, пане!"— відповідає пастушок. "А от, це ясне сонічко на синьому небі світить так гарно для мене, але воно світить так само гарно і для нашого доброго князя. А ці ліси на горах і та гарна травиця на долинах і ті всі ріжнобарвні квіти,—то все приемне для мене так само як і для князя. А хоч я не маю великих маєтків, то всетаки я не продав би моїх обоїх рук за сто тисяч талярів; навіть за всі гроші, які є в князівській скарбниці, я не продав би моїх пару очий. Крім того, я маю все, чого потребую: треба вам знати, що я не потребую нічого більш, як те, що конечне для мене. Кожного дня маю подостатком що їсти; маю одіння, досить відповідне для мене;також кожного року дістаю трохи грошей за мій труд і старання коло овець, а дістаю якраз стільки, скільки потребую... Ану, скажіть мені, чи наш князь має більше?"

Князь засміявся сердечно. Виявив, ким він є, і сказав: "Ти щасливий, бо вмієш цінити ті добра, які маєш від Господа Бога. Ти веселий, бо в твоїм серці панує мир Божий. Твоя мова дуже розумна. Так, так, добрий пастушку, завжди щасливий є той, що є вдоволений з тих дібр, які Господь Бог йому дає!"

ДІЯДЕМ МАРІЇ

Вискази Святих і Великих Мужів

Марія Наша Цариця

"Марія є Цариця небес, бо породила Царя ангелів".— Святий Августин.

"Коли Її Син правдивий Цар, то й Мати Його є правдива Цариця й має всю царську власть."— Св. Атанасій.

"До Тебе підносимо ми наші очі, Царице світу! Цариця, це означає славу й честь, велич і красу, любість і пошану, любов і величінь, вивищення й силу, володіння й справедливість, охорону й ласку."—Св. Вернард.

Марія, Мати всіх людей.

"Марія зродила людей до життя, бо Вона породила саме життя."

"Треба сказати, що Марія, Мати Ісуса є також матірю всіх, бо Вона зродила Спасителя, що є життям усіх."

"Жено, се син твій." Ісус до Марії з хреста. "Після науки св. Церкви бачив Ісус в особі св. Івана цілий людський рід, особливо тих, що вірно будуть злучені зо св. Іваном."— Лев XIII.

Марія, всесильна заступниця

"Марія заступниця християн непостидная."— св. Літургія.

"Тобі віддано всю власть на небі й на землі. Ти можеш вернути надію спасення навіть тим душам, що попали в найбільшу розпуку."—св. Петро Дамян.

"Треба тільки хотіти просити Марію. Як Вона щось захоче, Її бажання мусить сповнитися."— св. Альберт В.

Марія, наша святість

"Лице Преблагословенної Діви було дуже скромне. Її серце дуже покірне, Її слова, що йшли з совокупленого нутра, були повні любови."—св. Іван Дамаскин.

"Міг Господь сотворити більший світ, більше небо, але

не міг сотворити величавішої матері над Пресвяту Богородицю."— св. Бонавентура.

"Марія є певне прибіжище для всіх, що в небезпеках. Не потребує ані лякатися, ані сумніватися про свою безпеку той, хто вибрав собі Марію за провідницю й охорону."—Пій X.

Марія, посередниця ласки

"Ти бо єси спасення християнського роду."—св. Літургія.

"Маріє, через Твої руки хотів Господь дати все добро. Тобі повірив Він усі багатства й скарби своїх ласк."—св. Вернард.

Марія, повна ласки

"Краса Марії така велика, що колиб не віра, що є тільки один Бог, був би я думав, що це богиня."—св. Діонисій.

"Маріє найвища красо всіх красот! Ти є окрасою всього, що гарне на землі."—св. Григорій з Н.

"Вся гарна Ти, Маріє, й нема на Тобі ніякої змази."

"Маріє, Ти є повна благодати."

СЛУЖБА БОЖА В НЕДІЛЮ

Те, що ми розкажемо, це не в нас трапилось, але менше з тим.

Видавець одного американського часопису оповідає про одного знакомого таке: Він мав звичай ходити на Службу Божу в неділю о пів до третої рано. Одного разу бачив він на Службі Божій якогось трамваєвого кондуктора. По відправі у церкві приступив він на вулиці до нього і питав, чому він іде так здалека і так зраня до церкви. Кондуктор відповів, що це для нього одинока нагода, щоб іти в неділю на Службу Божу. "Для того я встаю рано пів до першої і іду до церкви. О четвертій я знова вдома, і о шестій я став до роботи."

Головна причина, чому він так робив, була та, що в нього були дорастаючі діти і, щоб вони вміли жити як слід, потребували доброго приміру від голови родини. В дійсності, сказав кондуктор, йому трудно вдержати дітий в ліжку, коли йде до церкви, бо всі вони хочуть іти до церкви з ним разом.

ДИВНА ЛЕГЕНДА

* * *

Сніг в Римі се велика рідкість, бо падає лиш раз на кілька років і то на дуже коротко, бо ледво на пару годин. Отже дивною видається одна легенда, яка подає, що в ночи з 4-го на 5-го серпня 352 р. то є в часі, коли звичайно панує велика спека, була така сніговиця, що вкрила глибоко верх есквілінської гори.

Богато вчених метеорольогів годяться з можливістю такого випадку і пояснюють, що се може спричинити тяжкий натиск воздуху.

Якщо тут маємо до діла з дійсним фактом, то се було чудо яке Бог зділав для прославлення Пречистої Діви Марії тут на землі.

Легенда так звучить:

Один богатий римський патрицій Іван і його жена бачили в сні Матінку Божу, яка казала збудувати першу церкву на Її честь а за місце вказала гору покриту снігом. Пробудившися раненько, патрицій поспішив сповістити Папу Ліберія про той сон. Але яке здивування його стрінуло, коли довідався, що Папі снилося те саме. В тім вони побачили палець Божий і пішли в місто переглянути, чи може що де сталося. І дійсно—одна з гір на котрих побудований Рим, то є Есквілінська, була чисто покрита снігом. Коли вийшли на верх гори побачили ще одну несподіванку—на снігу був вирисований плян церкви згідно з сим сном. І на сій горі вибудовано церкву і названо "Св. Марія Снігів," або "Базиліка Ліберіяна" від імени Папи Ліберія.

За поганських часів ту часть гори, де збудовано першу церкву на честь Матінки Божої, уважано за нечисте місце, бо тут похоронювано невільників, жебраків, злочинців і засуджених на кару смерти. Через вплив дорадника Мецената, Августус перемінив се кладовище на публичний город квіток і потому ще тут збудував поганську святиню.

Щоб очистити се місце від усього того що лучило або нагадувало поганство, Бог спустив сніг серед літа і таким чудом приготовив місце на котрім тепер пишається величава Базиліка "Св. Марія Маджьоре."

Тепер пару слів про церкву. Та, що збудував патрицій Іван за часів Папи Ліберія, була розмірно мала. В році 1432 Папа Сикст IV перебудував її наново і значно побільшив так, що тепер вона четверта з ряду в Римі. Пізніше стелю позолочено першим золотом з Америки, яке привіз Колюмбус. По боках знаходяться каплиці. Одна так звана "Капеля Боргезе" є звісна на цілий світ з своєї штуки і дорогоцінности. Тут таксамо вміщений славний чудотворний образ Пречистої Діви Марії, якого мальовання при-

писують св. Євангелистові Луці і якого принесено до Риму з Царгороду в часі іконоборських гонень. Крім сего є ще другий образ, на котрім Папа Ліберій переглядає плян церкви вириоуваний на снігу.

Що року на 5-го серпня відправляється в каплиці Боргезе Архіерейська Служба Божа і Вечірня підчас котрих з середини копули розсипають квітки на памятку легендарної події.

Повисше згадана каплиця знаходиться на ліво від головного вівтаря, а на право є каплиця Пресвятої Евхаристії де переховують Найсвятіші Тайни.

В св. Марії Маджоре переховуються останки ясел з вертепу, в котрім народився Спаситель. Є тепер всього пять маленьких дощинок. Сі мощі що року несуть торжественно в процесії на Святий Вечір перед північною Службою Божою.

Ся базиліка відзначається і тим, що в ній знаходяться дуже цінні мозаїки, які походять з пятого століття.

* * *
* * *

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Адвокат до священика: "Якщоб так священик і діявол мали який процес, хто з них двох думаєте, отче, вигравби?"

Священик: "Без сумніву що діявол, бо він має всіх адвокатів за собою."

Він: "Що ти хочеш на свої імянини?"

Вона: "Я ще не надумалася."

Він: "Ну, то добре: дам тобі ще один рік до надуми."

Пан Кудлатий занедужав і лікар поручив йому випити перед кождою їдою шклянку вина. По кількох днях здибає його лікар та питає, чи він пє вино.

"О, так, пане доктор," відповідає пан Кудлатий, "я вже випив за три місяці наперед."

—Що за лихо з бритвою!— сердиться чоловік.

—Чому так злостишся, чоловіче?, питає жінка з другої кімнати.

—Моя бритва не хоче голити!—пробурмотів чоловік.

—Алеж не вдавай дурного, чоловіче! А от недавно я тяла нею полотно, то дуже добре тяла!—успокоювала жінка чоловіка.

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

MAY, 1947

Mary, Our Help

"GLORIES OF MARY"

SELECTIONS FROM ST. ALPHONSUS

TRULY unfortunate are we poor children of Eve; for, guilty before God of her fault, and condemned to the same penalty, we have to wander about in this valley of tears as exiles from our country, and to weep over our many afflictions of body and soul. But blessed is he who, in the midst of these sorrows, often turns to the comfortress of the world, to the refuge of the unfortunate, to the great Mother of God, and devoutly calls upon her and invokes her! *Blessed is the man that heareth me, and that watcheth daily at my gates.* Blessed says Mary, is he who listens to my counsels, and watches continually at the gate of my mercy and invokes my intercession and aid.

The holy Church carefully teaches us her children with what attention and confidence we should unceasingly have recourse to this loving protectress and for this purpose commands a worship peculiar to Mary. And not only this, but she has instituted so many festivals that are celebrated throughout the year in honor of this great Queen; she devotes one day in the week, in an especial manner, to her honor; in the divine office all ecclesiastics and religious are daily obliged to invoke her in the name of all Christians; and, finally, she desires that all the faithful should salute this most holy Mother of God three times a day, at the sound of the Angelus-bell. And that we may understand the confidence that the holy Church has in Mary, we need only remember that in all public calamities she invariably invites all to have recourse to the protection of this divine Mother, by novenas, prayers, processions, by visiting the churches dedicated in her honor, and her images. And this is what Mary desires. She wishes us always to seek these honors and marks of veneration, for they are no way proportioned to her merit; but she desires them, that by such means our confidence and devotion may be increased, and that so she may be able to give us greater succor and comfort. "She seeks for those," says St. Bonaventure, "who approach her devoutly and with reverence, for such she loves, nourishes, and adopts as her children."

This last-named saint remarks, that Ruth, whose name signifies "seeing and hastening," was a figure of Mary; "for Mary, seeing our miseries, hastens in her mercy to succor us." Novarino adds that "Mary, in the greatness of her desire to help us, cannot admit of delay, for she is in no way an avaricious guardian of the graces she has at her disposal as mother of mercy, and cannot do

otherwise than immediately shower down the treasures of her liberality on her servants."

O how prompt is this good mother to help those who call upon her! *Thy two breasts,* says the sacred Canticle, *are like two roes that are twins.* Richard of St. Laurence explains this verse, and says, that as roes are swift in their course so are the breasts of Mary prompt to bestow the milk of mercy on all who ask it. "By the light pressure of a devout salutation and prayer they distil large drops." The same author assures us that the compassion of Mary is poured out on every one who asks it, even should it be sought for by no other prayer than a simple "Hail Mary." Wherefore Novarino declares that the Blessed Virgin not only runs but flies to assist him who invokes her. "She," says this author, "in the exercise of her mercy, knows not how to act differently from God, for, as He flies at once to the assistance of those who beg His aid, faithful to His promise. *Ask, and you shall receive,* so Mary, whenever she is invoked, is at once ready to assist him who prays to her. "God has wings when He assist His own, and immediately flies to them; Mary also takes wings when she is about to fly to our aid."

This will explain a passage in the Gospel of St. Luke, in which we are told that when Mary went to visit and shower graces on St. Elizabeth and her whole family, she was not slow, but went with speed. The Gospel says, *And Mary, rising up, went into the hill country with haste.* And this is not said of her return. For a similar reason, we are told in the sacred Canticles that the hands of Mary are used to the lathe: *her hands are skilful at the wheel,* meaning, says Richards of St. Laurence, "that as the art of turning is the easiest and most expeditious mode of working, so also is Mary the most willing and prompt of all the saints to assist her client." And truly "she has the most ardent desire to console all, and is no sooner invoked than she accepts the prayers, and helps." St. Bonaventure, then, was right in calling Mary the "salvation of all who call upon her," meaning that it suffices to invoke this divine mother in order to be saved; for, according to Richart of St. Laurence, she is always ready to help those who seek her aid. "Thou wilt always find her ready to help thee." And Bernardine de Bustis adds, "that this great Lady is more desirous to grant us graces than we are desirous to receive them."

Nor should the multitude of our sins diminish our confidence that Mary will grant our petitions when we cast ourselves at her feet. She is the mother of mercy; but mercy would not be needed did none exist who require it. On this subject Richard of St. Laurence remarks, "that as a good mother does not shrink from applying a remedy to her child infected with ulcers, however nauseous and revolting they may be, so also is our good mother unable to abandon us when we have recourse to her, that she may heal the wounds caused by our sins, however loathsome they may have rendered us." is exactly what Mary gave St. Gertrude to understand, when she showed herself to her with her mantle spread out to receive all who have recourse to her. At the same time the saint was told that "angels constantly guard he clients of this Blessed Virgin from the assaults of hell."

—*Mother of Perpetual Help Magazine.*

✖ ✖ ✖

Conscience is only a still small voice, and half the time when it calls us up it finds that the line is busy.

Jehovah's Witnesses

PROFESSOR C. A. M. Joadd, describing his spiritual voyage from rationalism to acceptance of Christian teachings, reveals that his controversy with Arnold Lunn had brought the first doubts as to the solidity of his own position. Mr. Lunn, who is an ardent controversialist, points to this testimonial, on occasion, as proof that debates on relgiion do not necessarily remain sterile. With all due respect to Mr. Lunn, an exception to his opinion would appear in order: discussion of religion with a Jehovah's Witness. The debate between any reasonably intelligent Christian and a phonographic-brained Witness leads invariably to rage, the Christian sometimes climaxing the argument with physical violence, the Witness sometimes stamping off calling down upon his opponent all the fiery efforts of the "Mission Band."

This common-enough conclusion of such discussions should not, however, lead one to believe that all the Witness' efforts remain completely sterile. Religious ignorance and illogical thinking so prevalent today provide, in fact, fertile soil for the Witness' puerile teachings, while the stream of accusations poured forth by the organization must eventually infect the public mind to a certain extent.

By careful choosing of Bible texts the J.W.'s have found out that the Kingdom of God, overthrown by the Gentiles, instruments of the devil, in 607 B.C., would be re-established on earth, beginning in 1914. The Witnesses would then appear, to announce amidst sufferings, the forthcoming defeat of all earthly organizations, whether Church or State, and the restoration of Jehovah's theocratic rule over this entire globe. Apparently, all they have to do is bear witness, especially sell J. W. literature, to be on the winning side at the end.

Religious ignorance provides few answers to this doctrine, for it is naturally impressed by reference to the mysterious book called the Bible, by clever selection and juggling of texts from that book, and by bold statements about the coming end of the world.

The man uninformed in such affairs would hardly ask where the Bible came from, who had charge of it before the Witnesses came upon the scene, whether it was the only means of learning religion, whether Christ had written a book or set up a society to carry on his work, why the Roman Catholic Church which was recognized for fifteen centuries as the society founded by Christ as his official organization, should not be the best authority on his teachings and the best interpreter of the Bible.

He would not realize that the J. W.'s emphasize only a few texts of the Bible and omit many others such as Christ's words to the repentant thief on Calvary: "Amen, I say to thee, *this day* thou shalt be with me in paradise", in reply to the thief's prayer: "Lord, remember me *when thou shalt come into Thy kingdom.*" (Luke 23).

He would, finally, not know that ever since the beginning of Christian ity, various heretics have risen to proclaim that the end of the world was nigh, the establishment of the

kingdom of Christ on earth for a thousand years, and that even St. Paul, preaching to the earliest Christians, had to set them right on this point, concluding his instructions with these words, which seem to fit the J. W.'s very well: "For we have heard that there are some among you who walk disorderly, working not at all, but curiously meddling." (Second Epistle to Thessalonians). Ever since Cerinthus, in the second century, such masters of prophecy, "curiously meddling," have come and gone in the history of the Church.

Illogical thinking, the second defect which might lead to acceptance of Witness' teachings, applies especially to their "proofs" that they are the chosen witnesses of modern times. They are right because they are persecuted, they say. Are not Jews persecuted? And Catholcis? And Negroes? When the Jehovah's Witnesses shall have suffered for their beliefs during nineteen centuries, as the Roman Catholic Church has, both in its hierarchy and laity, then they may start talking about persecutions.

If a minimum amount of religious knowledge and of common sense suffices to see through the positive teachings of the Witnesses, much more is needed to counteract the poison which they spread profusely regarding existing political and religious organizations, with special attention to the Roman Catholic Church. A shrewd student of bigotry long ago pointed out that, in the English-speaking world, clever atheists and anti-Christians rarely attack Christianity as such, but only Roman Catholicism, certain that if this stronghold is reduced, the non-Catholic Christians who applaud attacks upon it, will themselves fall easy prey. It is therefore not surprising to find the Witnesses concentrating their fury on Roman Catholicism, dragging out and renewing all the taunts dreamed up by the early "Reformers," searching restlessly for all that is seamy in the human element of the Church, and, incidentally, serving the cause of atheistic Communism.

Catholics usually defend themselves well enough when subjected to these attacks personally, if only by answering with a blunt "so what"? The harm done to public opinion by this outpouring of oral and written attacks, however, is not so easily counteracted. Since this condition gradually affects Catholic social rights and then individual rights, some action must be taken. Since it is almost impossible to keep up with the inventions of the accusers, that action would seem best concentrated on positive Catholic teachings. The study club, the Catholic Action cell would appear to be the only satisfactory solution. The zeal manifested by the Witnesses in propagating their teachings and their attacks should inspire Catholics to as much, if not more, enthusiasm in efforts to re-establish the truth.

—*Northwest Review.*

✖ ✖ ✖

A SENSE OF VALUES

When St. Dominic was a student in Palencia, the province was struck by a terrible famine, and many people were starving to death. The saint did all he could to help then; he distributed all his money to the poor, sold his furniture, and finally even his books.

One day a friend visited him, and knowing Dominic's love of study, looked with amazement at the empty bookshelves.

"Why did you dispose of your books?" he asked.

"What sort of knowledge should I get out of dead books," was Dominic's reply, "when living men, brothers of mine, were dying of hunger?"

Religion and Science

by Rt. Rev. P. M. H. Wynhoven

CONTRARY to the popular opinion of today, religion is not opposed to science. The opposite is true; religion and science go hand in hand. The following are the names of some of the most outstanding scientists of modern times, who are devout believers in God:

Astronomers: Faye, Gautier, Heis, Herschel, Kaiser, Koller, Kriel, Lamont, Laplace, Leverrier, Madler, Oriani, Perry, Piazzi, Secchi and Vico. Geometrists: Cauchy, Charles, Gausz, Gilbert, Graszmann, Hermite, Hirm, Poinsot and Pinseux. Chemists: Bezelius, Berthelot, Beauquelin, Chaptal, Chevreul, Davy, J. B. Dumas, Freidel, Henry, Liebig, Pelletier, Pelouze, Schonbein and Wurtz. The founders of natural science: Ampere, Babinet, J. B. Biot, Brewster, Colomb, Desdams, Faraday, Fluorens, Foucault, Frauenhofer, Fresnel, Helmholtz, Jolly, Joule, Ketteler, Laborde, Marconi, Maxwell, R. Mayer Ohm, Oersted, Plateau, De Quatrefages, Regnault, Siemens, Tait, W. Thomson (Lord Kelvin) and Volta. Pioneers in other branches of science: Agassiz, Baer, Barrande, Besquerel, Ch. Bell, Van Beneden, Claude Bernard, Beudant, Braun, Buckland, J. B. Carnoy, Cuvier, Dana, Daubree, David, Delys, Dumont, Dupuyten, Ehrenberg, Elie de Beaumont, Forster, Fraas, Geoffroy, Saint Hilaire, Gruner, Hanstein, Hauy, Heer, Hirtl, Kielmeyer, Laennej, Lapparent, Latreille, Lue, Maury, Merian, Muller, Omalius d'Halloy, Pasteur, Riffer, Serres, Wagner and Wigand.

This monotonous array of great names in the scientific world ought to satisfy even the most cautious that religion and science can go together. Professor Henry comments: "A person who thinks there can be any real conflict between science and religion must be either very young in scence or very ignorant in religion."

"I will frankly tell you that my experience in prolonged scientific investigation convinces me that the belief in God—a God who is behind and within the chaos of vanishing points of human knowledge—adds a wonderful stimulus to the man who attempts to penetrate into the regions of the unknown."—Agassiz.

"Science is but a mere heap of facts, not a golden chain of truths, if we refuse to link it to the throne of God."—F. P. Gobbe.

"Science has sometimes been said to be opposed to faith and inconsistent with it. But all science, in fact, rests on a basis of faith, for it assumes the permanence and uniformity of natural laws—a thing which can never be demonstrated."—Tyron Edwards.

"What are sciences but maps of universal laws, and universal laws but the channel of universal power; and universal power but the outgoing of a Supreme, Universal Mind?" —E. Thompson.

"Science cannot determine origin and so cannot determine destiny. As it presents only a sectional view of creation, it gives only a sectional view of everything in creation." —T. T. Munger.

These are quotations mostly of non-Catholic scholars and scientists distinctly and emphatically setting forth the natural relationship between science and religion. Science without belief in God as the Creator and Director of the universe is a lopsided pastime, productive of no real good, of no benefit or help to the human race. Scientists without faith are like chess players who pore and ponder over the board, and when they have finished the game, the world is not any the better for it. They may be smart men, but Coley's definition may be applied to them: "Godless science reads nature only as Milton's daughters did Hebrew, rightly syllabifying the sentences, but utterly ignorant of the meaning."

"God pity the man of science who believes in nothing but what be can prove by scientific methods; for if ever a human being needed divine pity, he does."—Dr. J. G. Holland. This is true, but the ones who deserve greater pity are students who have to listen daily to atheistic teachers of science in our colleges. There is where crime is committed; there is where the slaughter of souls goes calmly on.

"Science, cultivated to the utter neglect of religion, will produce a reign of infidelity, impiety and sensuality."— C. W. Shields. On account of the protest of religion against this unpardonable and inexcusable condition in our secular universities, the impression has been created, and encouraged by some professors, that religion is opposed to science.

Yes, religion, unless it is only a sham or make-believe, is bound to oppose irreligious science, for the latter will ruin our youth and wreck our country. "A foe to God was never a true friend to man."--Young.

Here is one crusade in which all religions can, and should, join their forces and influence; namely, to banish all atheistic teachers from our schools. Dr. Walter A. Maier, editor of the Walther League Messenger, one of America's most acute observers of the effects of antimoral education upon students in this country, writes: "The real 'Public Enemy No. 1' is the notorious faith wrecker who sits high in the councils of academic distinction, who enjoys the plaudits of social acclaim as he hurls anathemas at Christianity, blasphemes God, and shakes well-manicured fingers at the Bible. The gangland chief, pale-livered coward that he ultimately is, can line up a half dozen members of the opposing faction and mercilessly riddle their worthless bodies with a rain of lead . . . But these Machiavellis who have dedicated themselves to the unholy task of poisoning the brain and the heart and the soul of Christian youth, are guilty of crimes more treacherous than the gang massacres of wanton killers."

—*The Sincere Seeker.*

✖ ✖ ✖

THE GREATER GUEST

Father Passerat, the saintly French Redemptorist, was once passing by the house of some good Catholic friends, and thought he would stop in for a visit.

It was late in the evening, and when he opened the door, he found that the famliy was at night prayers, which they said in common.

When the family saw him, they welcomed him, of course, and began to put aside their rosaries. But Father Passerat bade them go on.

"Continue with your prayers," he said. "He to whom you are speaking is greater than I."

Good Manners at Work

From THE SPLENDOR OF GOOD MANNERS

FROM the capable hands of Christ at work with hammer and saw there streams a radiance upon all honest work and service.

Determine to do your part of the world's work wholeheartedly. You are naturally fitted for a certain occupation in life. *Choose wisely* and be content with the vocation to which you find yourself adapted. Be happy to accept any job available in that line. If you choose farming or the crafts, endeavor to be the best of your kind. Be proud and glad that you have found your place in the world of occupation. If you choose a line of business or a profession, be an *honor* to it.

Once on the job, be punctual. Get to work in time or before, and stay with it to the last minute— a matter of both justice and courtesy. Do your duty, plus. Be pleasant about overtime work in emergencies.

Learn to meet people graciously— to be courteous in your speech and manner. Speak kindly of others. Respect their opinions and give to every man his due. Give to the public the courtesy and service it has a right to demand. Accept pleasantly the routine of your environment. Win the regard of those with whom you come in contact by your poise and quiet dignity.

Be faithful to your employer. When others are disloyal to him, have the courage to remain constant and true. As long as you work for him, stand by him. Watch for every opportunity to serve him and his cause. Consider his interest. When told official information, guard it well. Know how to talk and how much to say. Obey orders intelligently, promptly, and exactly as they are given. Do more than is asked of you.

A wise old man once shrewly observed that there are generally three kinds of workers. "For example," he says, "when a piano is to be moved, one gets behind and pushes. A second pulls a little and guides. Then there is always the fellow who looks after the piano stool."

Prove to your employer by the kind of work you produce that you are capable of holding a job a little higher up on the scale of advancement. When your employer begins to trust you with some management of men and affairs, remember that those who work under your direction have a right to expect *good leadership* from you. The true leader is kind and helpful, but aggressive, decisive, and authoritative. He neither fears to use the powers of his position nor employs them in an unkind, autocratic way. *Men will give their best and give it gladly under good leadership.*

When given authority over others, be fair-minded and just in your dealings. Analyze impersonally and criticize justly and constructively; there is more than one side to every trouble. "Position never confers on one the license to snub what he does not like." Inspire your people to work and to use their originality. Demand a high standard of accomplishment and recognize ability when you see it. Sincerely appreciate and encourage good work. Beware of zattery; it is a method that will

not last. Be friendly; gain the good will of those around you. Cultivate a democratic attitude toward all men regardless of race, nationality, or creed. Value the effort of every man and be willing to give him his due.

Become known for your spirit of honesty. Refuse to be bought by wealth, influenced by power, or spoiled by success. Live nobly. Avoid the tragedy of having some great liability, such as drinking, overshadow your fine personality.

Be truly amibitious, with an eager desire to accomplish through creative imagination, perseverance, self-denial, and honest effort, rather than through greed for power or wealth.

✖ ✖ ✖

Get a Priest -- Any Priest!

They carried him into the emergency ward, mangled and dying, and all he would answer to repeated questions was: "A priest—a priest!"

"Get a priest," ordered the surgeon impatiently, "any priest! It doesn't matter. I've seen scores of them die—these Catholics—and, without exception, each calls for a priest; and also, without exception, each passes on resignedly if the priest has come in time. Funny thing!"

Funny? It's the most natural thing in the world if one understands the importance to a Catholic of the Sacraments and the need for a priest for administering them.

No matter how faultless the dying Catholic, no matter how recently he may have confessed his sins to a priest, when death approaches it is his greatest desire to make a final confession, to receive His God in Holy Communion, to have the healing graces of Extreme Unction—to pass on to his God with every possible preparation.

This is what is known as a "happy death," for which every Catholic prays throughout life, for which he yearns and calls when he is aware of his critical condition.

That is why the Catholic priest is ready day or night, fair weather or foul, to rush to the side of the sick or dying. That is why he will risk plague or pestilence, shot or shell, danger of any kind, to reach him who calls for those graces of God which the priest alone can administer.

The Catholic priest may or may not be a good preacher. He may or may not have a pleasing personality. He may or may not have the average amount of human weaknesses.

But when he stands upon the altar of God and when he administers the Sacraments, we believe he is exercising God-given powers with the same validity and efficacy as did Peter and the other Apostles who received their mandate from Jesus Christ, Himself, more than 1,900 years ago.

Every Catholic knows this. That is why, when death comes on apace, he calls for a priest—any priest.

(Written by the Rev. Richard Ginder for the Narberth Movement, sponsored by the National Council of Catholic Men).

✖ ✖ ✖

A BORN NURSE

By Rev. H. J. Heagney

FASTER and faster went the pony. The little girl's hair was flying in the breeze. From a window in the big house her parents were watching her.

"You would almost think Teddy was running away," said the mother.

The little girl's father laughed. "Teddy is having the time of his life with his young mistress. I'm glad Florence likes to ride. The horses adore her and the dogs in the kennels are her devoted slaves. She works so hard at her lessons, she really needs recreation."

"She is still very young, William," said his wife, "but outside of her animal friends and her books, she has little time for companions. It's an odd turn in a child."

"I think we have an exceptional child in Florence," said her husband. "Sometimes when I'm helping her with her lessons she gives me a big surprise for one so young. I'm sure she'll be a great woman."

It was a nice chilly morning with plenty of sunshine and Florence's pony had been cooped up in his stall for over a week during the rains. "Why don't you slow up, Teddy," she cried, "you act like a wild runaway."

She was pulling gently on the reins when a shot rang out to the side of the road. Badly scared, the pony leaped high in the air. Florence quickly calmed his fears. Then, running over to the edge of the road, she picked up a small red bird. It was fluttering wildly about the terribly frightened. A small hole in its wing showed where the bullet had gone.

As Florence's parents ran out, the little girl quieted the bird. "Poor little birdie, but don't worry, you'll soon be well. I'll put you in my hospital near the stables. You're such a pretty thing, I wonder why people are so cruel. All you do is make gay, happy music."

"No harm done?" asked her father. "Who shot that bird?"

"I'm sure I don't know, father. I just heard the shot. I was too busy with Teddy and the bird to stop and find out."

"It's that little Freddy Smith, I'll wager," growled her father. "He's always killing things. I must speak to his father. He's a bad boy, and needs a sound thrashing."

Florence carried the wounded bird to her little hospital. A puppy with a bad eye, an old hen and two kittens were receiving treatment.

"What now, Miss Florence?" asked Tom Smith, one of the grooms. "A new patient, I see".

"Yes, and I shall need some hot water, that bottle of antiseptic and perhaps a small splint."

"Right," replied the man. "God bless your pretty head and kind heart. Why, you're lots better than a doctor."

"Thank you, Tom," said the little girl. "Now let's get to work on your feathered friend."

While Folernce's deft fingers probed the wound, the puppy barked joyfully, the old hen squawked and the kittens mewed. Before Florence had finished a maid came to tell her that dinner was waiting.

"I'll be there in a jiffy," said Florence. "Now there you are, little bird. You musn't be frightened a bit. I'm sure you'll be flying again

in a few weeks and singing your jolly songs to make folks happy."

"Florence," said her mother at the dinner table. "Wouldn't you like a visit to London to meet some girls and boys and have pleasure? It's a long time since you were in the city."

"Oh no, mother," cried Florence, "I just don't have time. Little Floppy needs a lot of care and old Scratch, the hen, has something very wrong with her. And the baby kittens might die and then there's Hoppy, my new patient. No, I really don't have time. Besides, father can tell you about my history book. We've come to the American Revolution and it's so exciting I can't put it down."

"You see, my dear," said her father to his wife.

Florence's mother sighed deeply. "Whatever is going to become of my little girl? Some day, Florence, you will have to go out in society and learn how to run a big house and manage a family."

"But I'm sure I'll never marry," said Florence. "I'll be too busy. When I grow up I'm going to be a nurse and take care of our soldiers. It's so sad to read about them dying from wounds. I'm sure they could be saved just like Hoppy. I've read all I can find in the library."

"You're a good little daughter," said her father, patting her head.

Well, the little girl did grow up and became a nurse—the most famous nurse in the world. She never married or had a home of her own for her whole life was devoted to nursing. When the terrible Crimean War broke out in 1853, Florence volunteered and went to the front. There she worked twenty hours at a stretch, taking care of the wounded. She gave herself body and soul to the work.

She took her place in the operating room to hearten the sufferers by her sympathy. At night she would make her solitary rounds of the wards, lamp in hand. She would stop here and there to speak a kindly word to some patient.

She saved the lives of thousands of wounded British soldiers and her devotion won her the beautiful title: "Angel of the Crimea." She was made the head of all the hospitals in the war area with 10,000 men under her charge.

It was no wonder that she caught the Crimean fever and lay dangerously ill for weeks. After that she was sent back to England to recover. A great reception was planned in her honor in London, but she slipped quietly away to her country home.

In recognition of her services a quarter of a million dollars was raised and presented to her. She used it to found a home for the training of nurses. She also helped to establish various other institutions for nursing. She is known as the founder of the nursing system in England.

This noble Englishwoman lived to ninety years old and never stopped working for others. When she died in 1910 the whole world mourned her loss. You will want to remember her birthday, May 2, 1820, for her name will never be forgotten. It was Florence Nightingale.

—*Manna, St. Nazians, Wis.*

✖ ✖ ✖

A surgeon, an architect, and a politician were arguing as to whose profession was the oldest.

Said the surgeon: "Eve was made from Adam's rib, and that surely was a surgical operation."

"Maybe," said the architect, "but prior to that, order was created out of chaos, and that was an architectural job."

"But," interrupted the politician, "somebody created the chaos first!"

Mother Means Business

By Frank J. Ford

MOTHER'S DAY, as I see it, no more belongs to mother than Vatican City belongs to Joe Stalin! As originally conceived by Anna Jarvis, a gentle and sensitive woman, pasionately devoted to her own mother, the day was to be one of simple unostentation. The core of its observance was to be the churches—of no matter what faith—where all the sons and daughters of the land would gather together to utter a prayer of thank to God for bestowing upon them the most priceless treasure within His gift. The only exterior display—and that to be exhibited merely as a badge of general recognition—was a white carnation, to be worn on coat lapel or bodice. To the little band who celebrated that first Mother's Day with Anna Jarvis, the day had genuine and deeply spiritual significance, and an aura of quiet, sincere dignity. It was intended to be (and was) a day of devotion, during which humanity might turn from the turbulent distractions of a cold and callous world to pay tribute to the most admirable of all its members. Mother was extremely happy about the whole thing, and her children, young and old, were a little more beholden in the sight of God and man for their thoughtful consideration.

But the day had barely acquired a limited degree of popular appeal when its possibilities arrested the attention of interests whose concern for *mother* was definitely conditioned by the ready cash they might extract from her immediate heirs. Recognizing in mother a lasting best-seller the florists and the greeting card hawkers proceeded on a promotional campaign. What penurious piker would dare darken his mother's door with a single carnation in his lapel, when he might gladden her heart no end by presenting her with; say, four or five dozen roses—at $1.50 a dozen, and up? And how better could mother's affiectionate progeny express their love than a twittering bit of verse on a hand-painted greeting card?

The effects of the psychological prod were spectacular. The houses of worship became, shortly, empty. But the daffodil and orchid shops and the greeting card counters were deluged by a rush of business beyond their most jingling dreams. Mother was smothered in blossoms, and snowed under drifts of lush and gushy sentiments. And when, later, the florists and card merchants convened for mutual congratulations, they exchanged many a round of hearty backslapping crowing over the unprecedented success of their ventur.e. Prosperity was on the march, bankruptcy belayed, and the jubilant collaborators gave voice to unanimous approval of plans for bigger and better memorials to mother in the years to come. "God bless Mother!" they chanted in fervent unison. "She will be the making of our everlasting fortune!"

But, sadly, as the next Mother's Day hove into view, they were astounded by the disclosure that mother was not, after all, their exclusive discovery. While they were contemplating the genius of their own economic acumen, wily competitors were not aselep. No trademark, patent, or copyright barred them from participation in this new and novel

treasure hunt. Almost overnight, mother had been declared a field of public domain. *Big Business had entered the fray!* Warfare, with no holds barred and no quarter asked, was abruptly proclaimed; and every mother's son in the nation was petitioned and implored to proffer purse and person in the cause of mother's freedom. "By what precedent," demanded Big Business belligerently, "do flowers and poesy lay undisputed claim to maternal preference?"

The savage engagement which followed was brief but decisive. Beside it, Iwo Jima was but spiritless passage-at-arms. Big Business had bludgeoned its adversaries into permanent abeyance, and henceforth, poor mother, heaven help her, was to be confronted on the second Sunday in May by a collection of technological gadgets whose principal unction would be to keep her busy during her few and infrequent moments of leisure...

Meanwhile, the churches still have empty pews. The true meaning of Mother's Day has been all but forgotten. Its spiritual overtones have been hushed to silence by the blatant clamor of commercial appeals. It is, now, first of kin to a pagan festival, and, worst of all, it is mother's own sons and daughters who are blindly helping to hasten the exit from a naughty world of the one being who is, at once, its sole remaining glory and salvation.

—*Perpetual Help, New York*

✖ ✖ ✖

POWER UNLIMITED

A Catholic boy was once endeavoring to explain the doctrine of the Real Presence to some of his non-Catholic friends.

"Such a thing is impossible," one of them said.

"Not at all," the Catholic boy said. "Do you believe in the Apostles' Creed?"

"Sure, but there is nothing in the Creed about the Real Presence."

"Let's hear you say the Creed."

The other began, rather doubtbully: "I believe in God, the Father Almighty, creator of heaven and earth—"

"Stop right there," cried the young Catholic apologist. "If God could create heaven and earth, don't you suppose it's possible for Him to work this miracle, too?"

Thus do many people find difficulty with faith because they seldom meditate on the meaning of omnipotence. It would seem obvious that omnipotence knows no difficulties; yet difficulties make people doubt God's power.

✖ ✖ ✖

PRAYER WITHOUT WORDS

When St. Therese, the Little Flower of Jesus, was near the end of her life and very ill, the Sister infirmarian came into her room late one night and found her wide awake.

"Sister!" she said, "what are you doing? You should be sleeping, so as to build up your strength."

"But I can't sleep," answered the Little Flower. "I am in too much pain. So I am praying instead."

"And what are you saying to our Lord?"

"I'm not saying anything, Sister. I am just loving Him."

A STORY OF MOSES

FOR THE CHILDREN

By Sister Mary Marguerite

ONE evening John reminded mother to tell the story of Moses. These words from the story of the Transfiguration still kept going through his mind. „And two men appeared conversing with Him. Moses and Elias, and they spoke of the death which He (Jesus) was about to achieve in Jerusalem."

Moses live long ago. He lived long before Jesus came down upon earth to suffer death upon the cross for us. We call the land in which Moses was born the land of Egypt. You have heard of this land in the Christmas story. "Rise up, take with thee the child and His mother, and flee into Egypt; there remain until I give thee word. "These words are from the New Testament.

Moses was of the people called Jews and the Jews were God's chosen people. Many years after Moses' time, Jesus Himself was born of this people). Moses was very great in God's sight for besides being a Jew, he loved God faithfully and did great work for Him. It is of this great work I will tell you today.

When the baby Moses was born his father and mother loved him just as father and I have loved each of our babies. But when Moses' mother knew her baby was a little boy she grew sad. And there was a reason for her sadness. A short time before the birth of Moses, King Pharoah the ruler of Egypt had given a command. "All Jewish boy babies must die." This was his command. So Moses' mother hid him from Pharoah's soldiers for three whole months. All this time she fed and cared for him praying that God would save her baby's life. There came a day when his mother could hide Moses no longer. She took the baby in her arms, dressed him. Then she took a basket woven of strong reeds. She smeared tar on the outside of the basket making it water tight. In this basket she lay Moses and set him in the rushes by the river in the King's own garden. The king's daughter, walking by, heard a baby crying. Looking she found a basket at the water's edge. When she saw the baby grown beautiful and strong from its mother's loving care she took it for her own. She named the baby Moses which means, saved from the waters.

God, Who had been watching over Moses, put love for the child in the heart of Pharoah's daughter. Because of this love she gave the baby every care. She hired a Jewish nurse to guard the child, who taught the child Moses to know and serve the true God. This nurse was Moses' own mother. When Moses was old enough the princess, his foster mother, sent him to the best Egyptian schools. There he learned all that a king's son should know. At last the child Moses had become Moses the man. It was time for him to do God's work.

The Jews, as you already know, were at this time living in the land of Egypt. Because of the cruel laws of Pharoah they were unhappy. One of these laws was that which said, "All boy babies must be killed." There were other laws just as cruel. Moses knew these laws. He pitied and wanted to help the Jewish people for they were his own. But the time of helping them had not

yet come. At last one day God came to Moses saying something like this. "Take my chosen people the Jews out of the land of Egypt and lead them into the land flowing with milk and honey." (This land we call the promised land. We also know it by the name it is called today, Holy Land. The Holy Land is the place where Jesus was to be born. It is the land where He was to live with Mary and Joseph, where he was to die on the cross for us. Here in the city of Jerusalem the Jews built a temple where they could pray and worship the true God).

As Moses led the Jews from Egypt to the Holy Land, God watched over them. Instead of their remembering God and thanking Him they grumbled at Him. Instead of saying their prayers and loving God for His goodness they thought of themselves and asked for more and more of His gifts. God saw His chosen people forgetting Him and sinning against Him, and He was very angry. But Moses prayed night and day asking God to be patient with the Jews and to keep on taking care of them.

One day after Moses had led the Jews far from Egypt they came to a grassy plain before Mount Sinai. Here they pitched their tents. Then God called Moses to the top of the mountain. A great cloud covered Mount Sinai. Brightness life fire came out of the clouds. This brightness was God's glory showing itself. Moses stayed under the cluods talking with God for forty days and forty nights. When Moses was there with Him, God gave Moses two stone tablets. On the tablets God had written His commands for His peopl.e When Moses came out from the clouds and down onto the plain his face shone with so bright a light that the Jewish people were afraid to gaze upon him. Moses called all the Jews together telling them what God had said. He showed them the tablets with the ten commandments.

God wants us who live today to learn these commandments. . They are written in the Bible and in the catechism. To help you understand better these rules which God has given I have written them for you in very simple words, words which I think you will understand. I will read them for you now.

First, Love God more than anything else.

Second, Keep His name holy. Use it to speak with Him and of Him in love and reverence.

Third, Keep Sunday for God.

Fourth, Obey your father and mother. Help them and try to add to their happiness.

Fifth, Do not quarrel with others but try to live peaceably with them. Be kind to everyone remembering that God loves all His children.

Sixth, Do not look at books, pictures or movies that will give you bad thoughts. Do not play with children who will teach you to commit bad actions.

Seventh, Do not take other people's property. Do not destroy what belongs to another but take the same care of it as if it were your own.

Eighth, Do not hurt anyone by telling what is untrue about them.

Ninth, I will give you this when you have grown older.

Tenth. Be happy with the good things that God has given you and do not keep wishing for the good things which belong to others.

Now when you recall the words from the New Testament "And two men appeared conversing with Him" (Moses and Elias) you will know why Moses appeared with Jesus. Some day I will tell you the story of Elias, the prophet. Then you will understand why he appeared with Jesus in this same story.

—*Family Digest,*
Huntington, Ind.

BYZANTINE RITE CHURCH BUILDINGS

By † AMBROSE SENYSHYN

For the public worship of God, it has been found that Ukrainians have, in the building of their many beautiful edifices, retained the influence of Byzantnie architecture of which the most magnificent example is the great church of "St. Sophia" at Constantinople. Also known as Hagia Sophia which means "holy wisdom," it was originally built in the third century, was reconstructed in the fifth and after complete destruction by fire was rebuilt in the sixth century. This supreme achievement of architecture, distinctive in its center dome and half-domes and its richness of sculptured and veneered surfaces, as well as giving an effect of lightness combined with stability, has been instrumental in the system of building churches throughout the Byzantine world and in some cases in Western Europe. This influence, however, has been much modified in one place and another by environmental factors and national characteristics.

In the very early days of Christianity, Oriental Christians patterned their houses of worship along the architectural lines of the West. It was not until Constantine the Great transferred his residence to Byzantium, known later as Constantinople and now as Istanbul, that a special style of building was created to become known as Byzantine. In general, the style was the product of Roman methods of construction adapted to Eastern materials and methods of adornments. The classic form of the Byzantine Church is that of a Greek cross having arms of equal length. The intersection of the nave and transepts is surmounted by a cupola or dome, which in Slavic lands has been modified to a great bulbous turret in the center of four smaller turrets. The turrets are usually constructed of brightly colored tiles and bear gilt crosses on their tops.

Since, from the beginnings of their state, the Ukrainians had for a great number of years come in direct contact with Christian Byzantium in trade and commerce, it is not strange that in the course of these years many of the people were influenced by merchants and travelers and were converted to the Christianity of the East, and that finally when in 988 the entire nation became a Christian one under Prince Volodimir the great that it adopted the Byzantine Rite. Along with the influence of Byzantium in the rites of worship came the influence of Byzantine culture and education. Naturally, the building of churches was also offected by Byzantine architecture. Much of the original structure of the early churches stands to this day and of them the most imposing is the immense Cathedral of St. Sophia in Kiev—a monument of the reign of Volodimir's son Yaroslav—first built in the early years of the eleventh century and later remodeled because of its devastation by pillage and war. To the present day it remains one of the outstanding achievements of Byzantine architecture.

The style and beauty of the early Ukrainian Churches to be found in the various parts of the country, though in many cases modified somewhat by local factors and character-

istics, have been retained to the present day in Europe and are to be found in the Ukrainian Churches of United States, Canada, Argentina and Brzail, as well. These churches have long been considered as an incomparable achievement of the Ukrainians in the field of church archetcture and have long held the interest of the cultural world of Europe and now the Americas.

One of the most interesting features of this architecture is the ancient wooden church buildings to be found chiefly in Western Ukraine, namely ,in Galicia, Volynia, Carpathia. Though Western Ukraine was not inhabited by rich people, it possessed a wealth and multitude of forests and this natural resource favored the development of wooden church structures—a type of architecture little to be found in Europe except in Norway and some Baltic states. Much of this architecture, though affected beneficially by foreign influences developed its own individual characteristics so that little of the Byzantine was left except type and plan. In these churches we find the influence of the number three prevailing, as is true in all Ukrainian life. The churches on the whole bear three turrets or towers. The people thrice mkae the sign of the cross, thrice kiss each other and celebrate the most important feast for three days. Hand and altar crosses usually bear three arms. This is all symbolical of the three Persons in the Holy Trinity.

Studying this type of church structure which differs so much with the architecture of the Latin Rite, there is evident proof of the fact that the Catholic Church has always maintained a policy of fostering the development of the various, rich and beautiful characteristics, arts and cultures of the respective nations or people which are her children.

✖ ✖ ✖

FOUR REASONS FOR DAILY MASS

1. That for half-an-hour just at the opening of the day you are silent and recollected, and you have to put off cares, interests, and passions in the repetition of a familiar action. This must certainly be a great benefit to the body and give it tone.

2. That the Mass is a careful and rapid ritual. Now it is the function of all ritual (as we see in games, social arrangements and so forth) to relieve the mind by so much of responsibility and iniative and to catch you up (as it were) into itself, leading your life for you during the time it lasts. In this way you experience a singular repose, after which fallowness I am sure one is fitter for action and judgment.

3. That the surroundings incline you to good and reasonable thoughts, and for the moment deaden the rasp and jar of that busy wickedness which both working in one's self and received from others is the true source of all human miseries. Thus the time spent at Mass is like a short repose in a deep and well-built library, into which no sounds come and where you feel yourself secure against the outer world.

4. And the most important cause of this satisfaction that one experiences in going to daily Mass is that you are doing what the human race has done for thousands upon thousands upon thousands of years. You do all that the race needs to do and has done for all these ages where religion was concerned: there you have the sacred and separate Enclosure, the Altar, the Priest in his Vestments, the set ritual, the ancient and hierarchic tongue and all that your nature cries out for in matter of worship. —*Hillaire Belloc.*

КАРДИНАЛ ЕВГЕН ТІССЕРАН

Секретар Священної Східньої Конгрегації
й Єпископ Порто й Санта Руфіна

ЛИСТ ЙОГО ЕМІНЕНЦІЇ КАРДИНАЛА ТІССЕРАНА

Нюйорк, 19 квітня, 1947

Його Ексцеленції,
Преосвященному Василіеві Ладиці, ЧСВВ.
у Винипегу, Канаді.

Дорогий Преосвященний Ладико:

Як лише я довідався, що буду мати знову нагоду відвідати Америку, то й подумав я тоді над можливістю відвідин українських осередків. А передусім промишляв я над цією можливістю, щоб відвідати Канаду, що оснувалася першою як дієцезія. А й з географічної точки погляду вона є більше суцільно злученою, як ці дієцезії, що знаходяться у Злучених Державах.

Триста пятдесятилітні роковини Берестейської Одности призначили 1946-ий рік, щоб був він одним із найрадісніших обходів у почуваннях вдячности за благословення, що їх Бог дав Українському Народові для Галичини й поза її границі. Однак війна принесла Галичині три інвазії, одну по другій, з усією страшною руїною, так матеріяльною, як і моральною, що її наносить повсякчасна війна. Інвазія нових завойовників, остаточними послідовностями, закінчилася рішенням, положити кінець Католицькій Церкві Східнього Обряду у Галичині й Підкарпатті.

Знаним є для Вас, як незначне число амбітних особняків позволило себе ужити у ділі відступництва. Однак і це є також Вам відомим, як вірні ісповідники й всі майже священики, спротивилися апостазії. У наслідок цього як много священиків увязнених. Як багато з них вивезли до інших частин краю. А є й такі, що мусять скриватися, щоб тайки давати поміч своїм вірним.

Я відвідую Вас з великим зворушенням співчуття й любови до Ваших Братів у Галичині й на Україні. А одночасно поручаю Вам перевести хрестоносний похід молитов: молитви, щоб одержати від Всемогучого Бога відваги для цих, що є переслідувані; молитви, щоб випросити ласки навернення для таких, що улягли; молитви, щоб вічною славою були нагороджені ці, що остали вірні Католицькій Церкві й цій Одности, що її підписали їх предки тому три й пів століття.

Серед скитальців у Европі знаходяться многі українці. Для них уділила Північна Америка великої помочі. Помогти їм у цих часах є найбільше заслугуючим і милосерним ділом, коли вони у своїому безвихідному положенні не можуть знайти остаточної розвязки, ані в Европі, чи за океаном. Різними способами старалися ми помогти їм із Риму. И на дальше будемо старатися продовжувати нашу поміч. Однак і Ваша співпраця є конечною. Нехай Бог наділить Вас нагородою, що на неї так щедро собі заслужили.

Цей теперішній лист є першим, що його написав я по моїому приїзді на землю Нового Світу. Тут маєте працю й свободу. З великою приємністю вижидаю я здійснення цієї програми, що Ви її приготовили. Це дасть мені найкращу спосібність стрінутися з Вашим Духовенством і Вами Вірними. Молюсь про найрясніші благословення від Бога для Вашого Преосвященства, для Вашого Єпископа Помічника, для всіх Членів законного й дієцезального Клиру, для Сестер, що помагають Вашому Народові й для всіх Вірних Вашої Дієцезії.

Вашому Дорогому Преосвященству

остаю найщирішим Братом в Христі

† КАРДИНАЛ ЕВГЕН ТІССЕРАН
Секретар Священної Східньої Конґреґації й
Єпископ Порто й Санта Руфіна

ПРИВІТ КАРДИНАЛОВІ ТІССЕРАНОВІ

ВІД УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Ваша Еміненціе!

Надзвичайно великою радістю є для нас відвідини Вашої Еміненції.

Присутність Вашої Достойної Особи серед нас є одною з найзамітніших подій в історії Екзархату Українців Католиків у Канаді.

Широко знані є для нас численні й різнородні старання Вашої Еміненції у піднесенні нашої Східньої Церкви, у зрості нашої Єпархії, розвої нашого Обряду, мозольній праці кодифікації Східнього Права й дбанні про розвій нашого релігійного й монашого життя.

Коли під цю пору, Церква Українців Католиків, на землях Західньої України, переносить на собі загальне й нечуване досі переслідування за віру, а могучі цього світу замовкли на вид терпінь нашої цілої вивезеної Єрархії, тисячів духовенства й мільйонів запроторених невинно в азійські краї людей, то одиноко сильним голосом в обороні переслідуваних являється сьогодні Свята Апостольська Столиця із Риму, що вже много разів, серед найторжественніших хвилин, осудила перед цілим світом подію насильно вивезених Українських Владик і була першою, що заопікувалася нашими скитальцями, даючи їм і моральну й матеріяльну поміч.

З глибоким зворушеням доводилося нам чимало разів чути на радіо й читати у пресі, як Ваша Еміненція, при різних

[illegible] і [illegible] обставинах, відважно ставили в [illegible] Митрополита Українських Єпископів, священиків і вірних. Як [illegible] ставилися за нашими скитальцями в [illegible] країн Европи. Як осудили договір [illegible], що ним могучі цього світу погодилися видати [illegible], котрі замешкували ці країни, які тепер є [illegible] до Совєтів. Як нераз протестували проти нагінки проти [illegible], насильне викрадання їх з таборів, розпуч[illegible] їх з церковних богослужень і відмовлювання [illegible] таких, що відхилилися вертати до Совєтів. Знає [illegible] також і численні прохання у військових властей [illegible].

[illegible] лист Вашої Еміненції, що його присвятили Ви [illegible] як перший по своюму приїзді на землю Нового Світу, є для нас надзвичайною ласкавістю. Зі щирим зворушенням [illegible] ми із нього про любов, співчуття й готовість [illegible] всім можливим для нашого Народу, що переносить тепер на собі хвилі досвіду й бореться у перших рядах за справу одности у Христовій Церкві. З вдячністю постараємося піти за всіми радами й думками Вашої Еміненції у переведенні хрестоносного походу молитов у зганих у листі намірениях. Тим усильніше працюватимемо й на дальшу у злагідненні безвихідного положення наших рідних тисячів скитальців.

Однак особиста присутність Вашої Еміненції у Канаді є новим, особливішим і надзвичайним виявом Вашої ласкавости. Вона наповняє наші душі повсякчасною вдячністю. Вдячности супроти Святої Апостольської Столиці, що від часів св. Володимира Великого аж по сьогодні, завсіди була для нас доброю й люблячою Матір[illegible]-Оборонницею. Вдячністю супроти Святішого Вітця, що як Батько цілого Католицького Світу памятає про всіх своїх [illegible], [illegible] із особливішою ласкавістю присвятив [illegible] з приводу 350-ліття Берестейської [illegible] для Вашої Еміненції, що як Секретар [illegible] для Східньої Церкви, попри вже [illegible] численних доброчинств, [illegible] особисті ласкаві відвідини нас у [illegible].

Витаємо Вашу Еміненцію у [illegible] Канади. Витаємо в імені обох [illegible] й Єпископа Помічника. [illegible] Духовенства. [illegible] Цивіл і Згромаджень. [illegible] вдячно вітаємо [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ЙОГО ЕМІНЕНЦІЯ КАРДИНАЛ ТІССЕРАН

Присутність такої високої й достойної особи як Його Еміненція Кардинал Евген Тіссеран, що є Секретарем Священної Конґреґації для Східньої Церкви й у своїй ласкавості відвідає у місяці червні цього року стільки наших релігійно народних осередків у Канаді, застановляє нас призадуматися та приглянутися Його житті, діяльності й осягам.

Життеві Дані Кардинала

Його Еміненція Кардинал Евген Тіссеран є сином Франції. Родився у Нансі 24 березня 1884 року. Виховувався у дієцезальному Семинарі Нанси, домініканському конвенті св. Стефана в Єрусалимі й католицькому Інституті в Парижі.

Знаток Орієнтальних Рукописей

У часі студій Кардинал Тіссеран здобув знання многих старинних мов, як: еврейської, сирийської, арабської, коптійської, ассирійської, крім латинської й грецької, а при цім володіє знаменито модерними мовами. Висвячений на священика 4 серпня, 1907 року. У 24-ому році життя приділено його до східних рукописей при Ватиканській Бібліотеці й там вибивається на найбільшого знатока їх у світі. Працював при Ватиканській Бібліотеці до помочі Монсіньорові Ахіллеві Ратті, що відтак став Папою Пієм XI.

Його Еміненція у Канаді

Крім професорського звання, що ним займався Кардинал від 1908 року при Аполлінаріюм, Науковому Заведенні у Римі, Його Еміненція відбував многі подорожі як науковець. Ще як Монсіньор взяв активну участь у 49 Зїзді Американського Бібліотечного Стоваришення у Торонті 1927-го року. 1931-го року знову відвідує у бібліотечних справах Канаду й Злучені Держави. Його знання у бібліотечних справах було таким великим, що 1930 року Папа Пій XI поручає йому реорґанізацію і моденізацію Ватиканської Бібліотеки, а про Кардинала Тіссерана так висказується, що: "був він визначним мужем, великим знатоком, надзвичайним адміністратором і у цьому самому часі цього року бібліографом, що ніколи не відхилився у найменшій неточності, чи незгідності.'

Працював він тоді під проводом Кардинала Меркатті, як Пропрефект. Оба разом були вивисшені до Кардинальської Колегії 1936 року. Навіть у часі теперішньої подорожі й побуту в Америці просив Кардинал Меркатті, щоб Кардинал Тіссеран переглянув біблійний рукопис Второзаконія з пятого століття. Як знаток, репрезентував Апостольську Столицю на Конгресах Орієнталістів у Римі, Оксфорді й Лейден.

Секретар Східньої Конґрегації

Папа Пій XI іменував 15 червня 1936 року Кардиналом і Секретарем Східньої Конґрегації; 25 червня 1937 року титулярним архієпископом Іконії; свячення відбулися 25 липня 1937 року, тоді Кардиналом Пачеллім, а нині Папою Пієм XII. Папа свою великанську працю Католицької Церкви веде при помочі різних Конґрегацій з їх Префектами на чолі. Однак Священна Конґрегація для Східньої Церкви є такою важною в очах Апостольської Столиці, що нею Головою й Префектом є самий Святіший Отець, Папа Пій XII. Через руки Кардинала Тіссерана, як Секретаря Священної Конґрегації для справ Східньої Церкви, переходять всі справи, що належать до карности, обрядів і осіб Східньої Церкви, як і також мішані питання якихнебудь осіб, чи справ, навіть у відношенні до латинян, все це є предметом дбайливости Східньої Конґрегації. Особливішу авдієнцію має Секретар Східньої Конґрегації у Святішого Отця, що другої і четвертої суботи кожного місяця.

Член Інших Священних Конґрегацій

Його Еміненція Кардинал Евген Тіссеран є не лише Секретарем Східньої Конґрегації, але й також ще різних інших. Кардинал засідає ще в таких Конґрегаціях: Консисторіяльній, що займається іменуванням нових єпископів, утворюванням нових дієцезій, поділом старших дієцезій; Конґрегації св. Тайн; Конґрегації Поширення Віри; Конґрегації Обрядів; Конґрегації Семинарів і Університетів. Належить до Трибуналу найвищого Підпису Апостольського. Є Президентом Комісії для Біблійних Студій; Членом при Папській Комісії для зредаґування Східнього Права. Крім цього Кардинал Тіссеран є Протектором 33 законних Згромаджень.

Єпископ Порто й Санта Руфіна

Кардинал Тіссеран, як і інші Єпископи цілого світу, сповняє свої єпископські обовязки в одній з підміських шістьох дієцезій Риму, як Єпископ Портуанський й Санта Руфіна. Портуанська дієцезія датується від III-го століття. Дієцезія Санта Руфіна є зі VI. століття Обі дієцезії злучені в одне 1119 року. Дієцезія становить маленький клаптик землі між рікою Тибром, а припираючим морем. Вірні переважно селяни. 50 літ тому було в його дієцезії лише 15,000 душ. Коли висушено багна над Тибром, число вірних зросло сьогодні до 41,944. Недостаток населення не позволив, щоб вибудувати подостатком нові церкви, відповідно до зросту людности. Нині в цій дієцезії є 60 церков парохіяльних, 20 дочерних і 19 каплиць. Кардинал ще не має Єпископської Катедри ані Єпископської Палати. Останнього літа відвідував Кардинал у 20 послідуючих неділях своїх вірних і уділював св. Тайни Миропомазання. Однак цього року, по причині відвідин Канади й Злучених Держав, поручив уділювання св. Тайни Миропомазання своїмому Єпископомі-Помічникові Преосвященному Петрові Вілля, титулярному єпископові з Лістри.

Діяльність для Східньої Церкви

Його Еміненція Кардинал Тіссеран є одним із найбільших знатоків церковного Сходу. Вже було згаданим, що володіє многими орієнтальними мовами. Часто репрезентував Апостольську Столицю у важних справах Сходу. Нема прямо ділянки у східному питанні, що нею не був би зацікавлений і не працював би Кардинал особисто. Широко є знані різнородні старання Його Еміненції у підвигненні Східньої Церкви, зрості церковної Єрархії, розвої св. Обрядів, розцвіті і поширенні релігійного й монашого життя, як і також великанська праця, що зближається вже до закінчення, над кодифікацією східнього Церковного Права. Під проводом Кардинала започаткувалася двомісячна часопис з 1946 роком під наголовком "Сервіціо Інформаціоне Чієза Орієнтале," що його завданням інформувати цілий Католицький Світ про всіх східніх католиків з цілого світу.

Відважна Оборона Українців

Сильний голос, в обороні переслідуваної Советами Церкви Українців Католиків на землях Західньої України, підніс Кардинал Тіссеран дня 1-го березня, 1946 року. У розмові з представниками світової преси обжалував Його Еміненція Советів, що жорстоко переслідує українських Єпископів, брутально винищує греко-католицьке духовенство, вязнить, депортує і висилає на тяжкі роботи у глибину Азії, а многих убиває, коли не хочуть пристати на православя. Секретар Східньої Конґрегації заявив, що "це є явним нарушенням одної з чотирьох свобід, проголошених президентом Рузвелтом." "Священиків, монахів і монахинь— продовжував Кардинал—систематично вивозиться. Більше як четвертина з 2,000 українських священиків вже на засланні в Азії. Власність українських католицьких церков сконфісковано, українські католицькі школи замкнено.Священиків позбавлено удержання. Проповіди цензурується і заказується. Монахи-Василіяне втратили всі свої монастирі, а інституції, школи, друкарні і вартні бібліотеки, а 50 із них арештовано й засляно.. З черги Його Еміненція перейшов до справи скитальців і так зясував: "Це є природна послідовність політики Советів, що сотки тисяч скитальців українців всіми силами відказуються, щоб їх завернути на Схід, поза лінію Курзона, під правління комуністів. І годі тому дивуватися, бо примусовий поворот до їх краю буде для многих скитальців означати заслання на Сибір, а навіть і розстріл.".. "Сцени безмежного горя та розпуки зайшли в таборах для скитальців у Німеччині, Австрії, Італії й інших краях. У многих случаях скитальці не хотіли піддатися домаганні офіцирів червоної армії, нераз в обличчі дул кулеметів, та не хотіли вертати до краю, що з нього вони

походили. Деякі з них заявили, що радше готові на смерть, як віддатися в руки червоноармійців, та просили лише, щоб їм дозволено вмерти смертю християнина." На закінчення Кардинал сказав рішуче: "Якщо закінчення війни означає кінець праву азилю, то в такім случаї людствдо затратило всяке поняття справедливости й любови ближнього."

Оборонець розпучливих благань Скитальців

Ще з різкішою обороною проти насильного видавання українських скитальців виступив Кардинал Тіссеран 7 березня, 1946 року. У своїй відважній обороні українських скитальців не вагався закинути найбільшу несправедливість вашингтонському й лондонському урядові. Договір із Ялти назвав ганебним в історії людства. Пригадав цілому світові, що дальше масово вивозиться скитальців і насильно передається у московські руки. 20,000 скитальців в американській зоні передали американці советам у місяці грудні, мимо розпучливих благань і не знати, що з ними сталося. В Італії советські агенти викрадали скитальців з табору Чіне-Чітта, коло Риму. Цих, що втікли до церков і там ховалися перед насиллям, советська мілітарна місія забирала силою. Москалі уживають підступу, витворюючи опінію, що українські скитальці, це дезертири й военні злочинці. Це іронія, коли право азилю існує лише для іспанських комуністів, а всіх інших не узнається. Напятнував поступування УНРРИ, що для вподоби Советам, відмовляє скитальцям поживи, коли відказуються вертати до окупованих Советами країн. Його Еміненція згадував про всіх збігців з під Советів, але найбільше підчеркнув недолю українців і клав натиск головно на їх насильне передавання советським агентам.

Глибоке співчуття над переслідуваною Церквою

Коли 17 березня, 1946 року Москва проголосила енкавудійський львівський собор, що він зриває з Римом, то Його Еміненція Кардинал Тіссеран у розмові з представниками пресових агенцій з дня 18-го березня, таку зложив заяву кореспондентам, що можна було вже давно такого сподіватися від московського Патріярха й советської політики; що неможливе, щоб такий собор міг відбутися, бо всі Єпископи і їх Помічники, вже або не жиють, або є вивезені й придержувані по тюрмах; що вивезено також понад одну пяту, або четвертину з 2,000 українських священиків. Не увязнених ще священиків напятновується, за вірність Римові, як "ворогів народу"; що насильно впроваджують Совети до греко-католицьких церков енкавудистів і змушують вірних до підписів. Закінчив Кардинал, що Росія рішила, щоб Церква Українців Католиків щезла на землях Західньої України. У цім є спілка і московського патріярха й советського правительства.

Відвідини Канади й Злучених Держав

З 26-им січнем 1947 року появилася з Ватикану вістка, що Секретар Східньої Конгрегації, Його Еміненція Евген Кардинал Тіссеран, відвідає східні Церкви у Злучених Державах і Канаді й виголосить ряд відчитів по різних американських католицьких університетах і колеґіях. Первісний плян Кардинала був відвідати у Винипегу Преосвященного Кир Василія, Апостольського Екзарха для Українців Католиків у Канаді. Преосвященні Василій попросили Його Еміненцію, чи у своїй ласкавості не міг би відвідати деякі наші релігійні осередки й інституції й школи. У відповідь на це прохання прийшла радісна вістка з Ватикану від Кардинала, що радо приймає відвідини, принайменше деяких важніших місцевостей у Канаді, щоб у цих днях досвіду, коли Український Нарід переносить на собі таке страшне й жорстоке переслідування, щоб потішити його, скріпити й підбадьорити відвідинами у Канаді, словом і гарячими молитвами. У другому листі до Кир Василія Його Еміненція додав, що всьо, хоч би й найбільше, є готовий вчинити для нашого Народу, що відважно як герой станув у перших рядах і станицях Церкви від стільки століть уже. Третій лист Кардинала, що його написав як перший по своїому прибутті на землю Нового Світу, в який є випечатаний у цілості на іншому місці, говорить як найторжественніше про надзвичайну любов, щирість і самопосвяту Його Еміненції для Українців Католиків у Канаді.

Кардинал у Промові до Наших Єпископів

У неділю, 27-го квітня, 1947 року, виголосив Його Еміненція довшу промову по англійськи в католицькім Фордгам Університеті в Нюйорку про значіння східних обрядів у Католицькій Церкві. Тоді й наділено Кардинала почесним докторатом прав. У цьому торжестві взяли участь, попри латинських Єрархів й наші три американські Єрархи: Преосвященний Константин, Преосвященний Амвросій й Преосвященний Данило. Приймаючи докторат, Кардинал у своїому викладі змалював люте переслідування Церкви Українців Католиків під Советами, а відтак звертаючись прямо до наших трьох Єрархів, висловив свою радість, що наша Церква процвитає на вільній американській землі, свобідно розвивається й томи у Божому Провидінні призначена до відограння важної ролі у відродженні східньої Католицької Церкви на европейському Сході. Зазначив, що з 9,000,000 Східніх Католиків у злуці з Апостольською Святою Столицею, переважаюче число становлять вірні з Українців Католиків. З мільйона Католиків Східнього Обряду коло 700,000 перебуває у Злучених Державах, а коло 300,000 у Канаді.

Його Еміненція у Шикаго

У своїй поїздці по Америці загостив Секретар Східньої Конгрегації до міста Шикаго. Четвертого травня відвідав

українську греко-католицьку парохію св. Николая, що її обслугують Отці Василіяни. Кардинал взяв участь у Архієрейській Службі Божій, що її відправив Преосвященний Амвросій, Єпископ-Помічник. При цій нагоді Кардинал Тіссеран виголосив зворушаючу проповідь до присутних кількох тисяч українців католиків. Серед іншого Його Еміненція заявив, що глибоко співчуває з нещастям, яке стрінуло Церкву Українців Католиків у Галичині. Що дуже болїє над недолею вивезених Москвою Українських Владик, Духовенства й Вірних. Що всіми силами старатисьме їм помагати, щоб облегчити їх долю. Дуже радіє, що тут у Америці так гарно розвивається наша Церква, можна свобідно практикувати своє релігійне життя, чого бракує у старому краї. Додав при цім Кардинал, що Апостольська Свята Столиця була першою, що заопікувалася нашими скитальцями в Европі й у значній мірі допомогла їм і морально й матеріяльно. А помагала всім українцям, чи це були католики чи некатолики. Українці дуже много завдячують Ватиканові в Італії, Австрії й Франції. У лютому 1947 року прибула з Італії до Буенос Айрес в Аргентині група українських скитальців, що виїхали на парагвайські візи, а кошт Ватикану.

Радіємо Його Еміненцією у Канаді

Його Еміненція Кардинал Тіссеран вже другий місяць серед найрізноріднїших відвідин Кардиналів, Єпископів, церковних Достойників і різних державних мужів у Америці й Канаді. Серед церковної Єрархії і різних правлячих Чинників Нового Світу, бажає скріпити морально нашу Церкву на північнім американськім континенті, а з другої сторони звернути увагу державних чинників на переслідувану Церкву Українців Католиків. У розгарі відвідин зближається й до нас, що живемо в Канаді. Надзвичайно радіємо всі першими цього роду історичними відвідинами Заступника Святішого Вітця, Його Еміненції Евгена Кардинала Тіссерана. Серед нас, у наших церквах, нашим прегарним св. Обрядом витаємо Його Еміненцію й складаємо Йому у дарі любов наших сердець й глибоку пошану наших душ.

ПРОЧИТАЙТЕ!

НАСТУПНЕ ЧИСЛО "Голосу Спасителя" вийде як ч. 7-8, за ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ.

Належалоб, щоб наші робітники в друкарні мали бодай два тижні відпочинку (*holidays*). А їм відпочинок належиться: бо через цілий рік працюють тяжко серед диму від розтопленого олова й серед порохів від паперу. Нехай же вони віддихнуть трохи та й нехай скріплять свої сили.

Адміністрація "Г. Сп."

ОДНІСТЬ У РІЗНОРОДНОСТІ

Гостина Еміненції Кардинала Є. Тіссерана, Секретаря Східньої Конгрегації між українцями католиками в Канаді, є не тільки великим підйомом нашого духа, не тільки ще тісніше звяже нас зо св. Матірю-Церквою, але самою приявністю Високодостойного Гостя, участю латинських Єпископів, а вкінці участю наших Владик і священиків та масовим уділом наших вірних, унаглядннть нам немов дотикально одну божественну противорічність католицької Церкви. Цю позірну противорічність називаємо: одність в різнородності. В цих торжественних днях виступить перед нами в своїх найвищих представниках одна св. віра в різних обрядах.

Вже Основник св. Церкви—Христос, як добрий "дому Владика" не тільки жидів посилав до свойого виноградника, але як великий Цар запрошував також і поган до свойого дому на весілля. Для одних уряджував Він велику вечерю, а іншим обіцював неоцінений динар вічного щастя. Він хотів усі заблукані вівці зібрати в одне стадо.

Крім цього Христос вислав своїх Апостолів у світ, щоб вони голосили Його св. Євангелія всьому сотворінню. І Апостоли виконали волю свойого Вчителя так, що по всій землі розійшовся голос їх і до кінців вселенної залунали їх слова. Усюди Апостоли проповідали одного Бога, одного Христа, одне хрещення тобто: одну й тусаму віру, а ці, що через їхні слова повірили в Христа почали називати себе християнами. Християни злучилися разом в одній вірі й любові творячи одне таїнственне тіло Христове. Головою цього тіла є Христос, а членами є всі, що в Христа повірили. Саме це має на думці св. Павло кажучи: "Ми многі є одне тіло в Христі, а для себе ми обопільно є члени" (Рим. 2, 5:) Отже всі, що визнають тусаму Христову віру є злучені або зєдинені між собою, бо належать до одного й тогосамого таїнственного тіла Христового. І саме в цьому полягає те зєднінення або Унія, що її деякі християни не розуміють.

Багато християн уважають Унію за якусь нову віру, посередню між незєдиненим Сходом, а Католицьким Заходом. Уніятів вони уважають за таких, що відступили від православя, але й не злучилися вповні з католицтвом, бо з католицькою вірою не прийняли рівночасно й латинського обряду. Ті, що так думають, дуже помиляються, бо мішають віру з обрядом. Унія—це не якийсь місток до переходу на латинський обряд, але це однозгідність у св. вірі, це спільне визнання одної Христової віри без огляду на різні обряди.

Знаємо, що в Христовій Церкві є різні обряди. Що більше, навіть у католицькій Церкві на Заході є різні обряди, як медіолянський обряд, що до нього належав навіть сам Папа Пій XI, галліканський обряд у Франції, мозарабський в Еспанії і т.п. На като-

лицькому Сході є ще більше обрядів як: вірменський, коптійський, сирійський, маронітський, і халдейський. Отже можна належати до різних обрядів, а визнавати одну й ту саму св. віру. І навпаки: можна належати до тогосамого обряду, а не мати тої самої віри.

З вище сказаного бачимо, що головна річ—це віра, бо без правдивої віри не можливо подобатися Богові (Єв. 11, 6.) Христова віра мусить завжди остатися одна й та сама, вона ніяк не може змінитися. Натомість обряди можуть змінятися і, як свідчить про це історія, безупинно змінялися. Ніколи не вільно мішати обряду з вірою. Одначе з другого боку обряд треба шанувати і його зберігати тому й так, як цього домагається св. Церква. Ось на цьому полягає та чудова одність у різнородності. Про неї розкажуть нам св. Апостоли, що звіщали різним народам одну й ту саму віру. Про неї скажуть нам Учителі Східньої Церкви, що зберігали й пояснювали цю св. віру. Про неї скажуть нам сім перших вселенських соборів, що відбулися на Сході. Вони всі скажуть нам, що до вічного щастя прямується шляхом одної віри при різнородності обрядів.

Тому в святочних днях присутності між нами Заступника Вселенського Архиєрея заманіфестуймо гідно й достойно нашу св. віру у формах нашого прекрасного обряду.

о. М. Б.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ, 1947

Старий Стиль:

1. Неділя: Зіслання св. Духа: Ап. 31, Єв. Ів. 27. (Єв. утр. Ів. 65)
Загальниця через цілий тиждень.
2. Пон.: Св. Духа, Пр. Тройці: Ап. 229 і 197, Єв. Мат. 75 і 116.
8. Неділя: Всіх Святих: Гл. 8. Ап. 330, Єв. Мат. 38. (Єв. утр. 1).
9. Понеділок: **Початок Петрівки.**
15. Неділя 2 по С. і Пр. Євхаристії. Гл. 1. Недільна служба опускається, а береться лише сл. Пр. Євхаристії. Ап. 149, Єв. Ів. 23.
22. Неділя 3 по С. і Пр. Серця Христового. Гл. 2. Недільна сл. опускається, а береться лише Пр. С. Хр. Ап. 396, Єв. Ів. 9 і 10.
29. Неділя 4 по С. Гл. 3. Ап. 93. Єв. Мат. 25. (Єв. утр. 4).

Новий Стиль:

1. Неділя: Всіх Святих: Гл. 8. Ап. 330, Єв. Мат. 38. (Єв. утр. 1).
2. Понеділок: **Початок Петрівки.**
8. Неділя 2 по С. і Пр. Євхаристії: Гл. 1. Недільна Служба опускається. а береться лише Пр. Євхаристії. Ап. 149, Єв. Ів. 23.
15. Неділя 3 по С. і Пр. Серця Христового: Гл. 2. Недільна сл. опускається, а береться лише Пр. С. Хр. Ап. 306, Єв. Ів. 9 і 10.
22. Неділя 4 по С. Гл. 3. Ап. 93, Єв. Мат. 25. (Єв утр. 4).
29. Неділя 5 по С. і св. Петра й Павла. Гл. 4. Ап. 116 і 193, Єв. Мат. 29 і 67. (Єв. утр. 5).

АНУ,–ЧИ ЗНАЄТЕ!

Шановний Автор, що був ласкавий прислати нам матеріял на цю сторінку: АНУ,—ЧИ ЗНАЄТЕ? й відповіди на поставлені питання, нас повідомив, що на цей місяць йому абсолютно не можливо цеї сторінки зложити через дуже важну й відповідальну роботу, яку має викінчити. Та сподіється, що на будуче найдеться ще для нього можливість цю сторінку продовжати. Знаємо з листів, що до нас приходять, як дуже інтересуються наші Читачі "Г. Сп." цею сторінкою та як багато з того учаться.— Ми отже насамперед сердечно дякуємо Шановному Авторові, що дотепер був ласкавий прислати нам цю частину "Ану,—Чи Знаєте?" та бажаємо йому гарних успіхів у виконанні важної праці. Одночасно просимо не забувати за нас надалі!

Редакція "Г. Сп."

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!—Оце число "Голосу Спасителя," як бачите, святочне, бо в нас готовиться надзвичайне торжество. Монастир Матери Божої Неустанної Помочі буде витати у своїх мурах у понеділок Зелених Свят Їх Еміненцію Кардинала Тисерана, секретаря св. Конґреґації для Східніх Церков, котрої головою сам Святіший Отець.

В тяжких часах мучеництва, котрі переходить наша грекокатолицька Церква на рідніх землях, ми одні на еміґрації за морем остали свобідними у визнаванні своєї віри та в плеканні скарбів свого чудового обряду. До нас приїздить заступник св. Отця, щоби нам—і в нас і нашим братам за морем, до котрих нікому нема доступу—передати Його вітцівський привіт, співчуття та Апостольське благословенство.

На других сторінках знайдете чимало інформацій щодо цього великого свята і в слідуючому числі сподіємось передати вам звіт з його перебігу.

* * *

Свято-не-свято, Кардинал-не кардинал— Адміністрація мусить дбати про справи матеріяльні часопису. Тимбільше що розвиток релігійної преси такий важний для нашого народньо-релігійного життя у цих трагічних часах.— З біжучим числом висилаємо приязну пригадку нашим передплатникам, що припізнилися з надісланням своєї передплати. Ми добре знаємо , що вони й так прислалиб її, та легко забувається про це. Впрочім здається, що той доляр "не спасе" адміністрацію.

Ану, зробім троха рахунку! Припустім, що 500 передплатників залягають з передплатою за минулий рік. То значить, що адміністрація має в них 500 долярів, не правда ж? Хоч ніхто з них не винен більше чим доляра. Рідко трапиться, що комусь трудно вислати того доляра і в такому случаю адміністрація є дуже вирозуміла і не стримує висилки часопису. Але для адміністрації діловодство занадто утруднене, коли приходиться боротись з таким знач-

ним недобором.

Просимо не вважати нашої пригадки якою погрозою, а тільки тим, чим вона в дійсності є: приязною пригадкою справи, котру легко можна переочити та призабути. Адміністрація буде вдячно цінити щиру і скору кооперацію шан. Читачів. Наколи ваша передплата вже в дорозі до нас заки біжуче число дістанеться в ваші руки, просимо не звертати уваги на пригадку. А якщо часом зайшла помилка в наших записках, просимо нас ласкаво повідомити коли вислали були свою передплату і ми помилку провіримо та справимо. Помилка може зайти при найлучшій волі, знаєте, тому будьте вирозумілі та вибачні.

З правого боку вашого імені на адресі є зазначена дата, доки ваша передплата є вирівнана. Коли дістаємо віднову, висилаємо картку-посвідку, де по даємо дату доки передплата продовжена і при найближчій нагоді, коли даємо виробляти нові стенсилі на коверти, рівнож дату справляємо. Читаючи свою адресу на коверті, просимо не звертати уваги на букви, а тілько на цифри (нюмералс). Послідні дві цифри означають рік, коли передплата кінчиться, а ті що попереджають їх, означають місяць. Припустім, що коло чийогось імені є одей знак: 348ND то значить, що його передплата важна до кінця березня 1948 року. Або: 1250RC означає, що передплата виходить при кінці дванацятого місяця (грудня) 1950 р. На букви не звертайте уваги—то знаки файлів адміністрації, лиш для нашого ужитку. Ясно? Гвай, сюр, таже ми інтелігентний народ! 'Rithmetic class dismissed!

* * *

Коли зміняєте свою адресу, просимо нас про зміну повідомити чимскоріш подаючи і стару і нову адресу і долучаючи 10 центів (на кошта вироблення нового стенсилю). Щомісяця приходить нам кілька чисел з почти з заміткою, "вибрався, нової адреси не подав," або з поданням нової адреси, коли передплатник повідомив про ню почту. Передплата вирівнана на кілька місяців наперід, а ви свого примірника не одержали. Щоби заощадити і собі і нам зайву прикрість, просимо мати це на пам'яті і дякуємо щиро за ласкаву кооперацію.

* * *

Радіби помістити ще кілька гарних листів, що наспіли до нас останніми часами, однак краще зіставити їх до слідуючого числа, щоби мали що приємного прочитати на вакації. А-якже, літні спеки вже от-от перед нами (хоч у нас весна значно забарилась), школа кінчиться цього місяця, вакації кожному усміхаються. Щасливі уживайте їх і якщо задумуєте взяти їх довше чим місяць, не забудьте подати нам адресу. З приємністю вишлемо Вам Ваші числа до місця вакаційного побуту. Які булиб то вакації як не малиб коло себе кожне свіже число "Голосу Спасителя," гей?! Ми самі теж візмемо вакації, і нам треба троха спочати і друкарям і редакторам і книговодцям— одним словом усім. Веселих, щасливих вакацій!— Слава Ісусу Христу; Слава на віки!

ПОДЯКА

Складаю подяку з щирого серця Ісусу і Матінці Божій Неустанної Помочі за отримані ласки. Посилаю два доляри, один на передплату Голосу Спасителя і один на Службу Божу за здоровля мого сина.—А.Б.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 6. Червень 1947

ОТВОРЕНЕ СЕРЦЕ СПАСИТЕЛЯ

Бліде лице Розпятого Спасителя піднеслося... Він глядить в небо. Його уста висохлі отвираються. "Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять... Отче, в Твої руки віддаю мойого духа"... Ісус умер!

Пречиста Діва, Марія Магдалина, улюблений ученик Іван, дивляться зо сльозами на мертвого Ісуса...

Шоста година. Приходять жовніри з сотником.

Зближаються до хрестів. Мають приказ повбивати тих, що то зістають розпяті на хрестах, а тих є трйох: Ісус і двох розбійників. Твердого серця жовніри беруться до своєї роботи. Один... два удари.. зойк стогін засудженця—і він мертвий!

Приступають до Ісуса!... Серце Марії, Його Матери, забилось в грудях... Жовніри глядять на Ісуса... "Він вже мертвий!" каже один з них.

Приходить і сам сотник. Оглядає.. "Так, він мертвий! ...Так скоро?!" І вправною рукою кидає Ісусові у ребра копє... отвирає Його Серце! "Копієм ребра єго проболе."

Сотник отворив Серце Спасителя, як отвирається до читання книжку. Це книжка найкращого змісту—книжка найглибшої науки, найбільшого знання.

Чи не лучаєсь тобі часом, коли ти змучений, струджений, спрацьований, щоб шукати хвильки спочинку в читанні якої книжки? Та дарма твоє серце не могло знайти правдивого відпочинку. Твоє серце, сотворене для Бога, не може вдоволитися нічим, що є поза Богом. Аже йди, уклякни перед Розпятим. Глянь на Його пробитий бік—на Його отворене Серце і читай з тої книжки. Вона писана для тебе.

Отвори!... Читай!...

"Прийдіть до мене всі струджені і обтяжені, а я вас успокою!... Я є Добрий Пастир. Знаю мої овечки, а вони знають мене... Я є дверми: хто мною входить, знайде паству.—Якщо хто спрагнений, хай прийде до мене і хай пє... воду, що я йому дам, буде джерелом життя вічного.

Ідімо всі до отвореного, пробитого за нас Ісусового Серця. В Ньому знайдемо пільгу, пораду й розраду, якої ніде інде не знайдемо. —Цей місяць червень присвячений Пресвятому Серцю Христовому!

ХРИСТОС І ДІТИ

У чистім полі сів Христос,
Край Нього діти босі,
Що вибігли на зжатий лан
Збирати там колосся.

До ніг Йому шлються уста
Дрібненької громади,
Христос долоню простягнув,
Волосся дітям гладить.

"Ростіть, сказав, батькам своїм
І матерям на втіху,
Як сонце те, ви ваших хат
Позолотіте стріху!"

Але була там між дітьми
Сирітка теж маленька

Й, почувши ці слова Христа,
Сказала так стихенька:

"Лише мені вже не рости,
Не здатна я нікому,
Бо батька й неньки вже нема,
Нема теж в мене дому!"

На те Христос: "Кажу Я вам,
Мої ви, соколята,
Не сирота тут з вас ніхто,
Хоч вже без мами й тата!"

"Йому отець—Господь небес,
Землиця—ненька мила,
Що збіжжям, наче молоком,
Дитину прокормила."

Ярослав Вільшенко

Оце моя заповідь, щоб ви любили один одного, як я полюбив вас. Ніхто не може мати любови більшої від тієї, щоб душу свою покласти за друзів своїх. Ви друзі мої, коли робите те, що я вам приказую. Вже більше не називаю вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його; вас же назвав я друзями, бо все, що чув я від свого Отця, обявив я вам. (Іван, 15, 12-15).

* * *

ХЛІБ ЖИТТЯ

"Я хліб життя... Це хліб що сходить з неба." (Іван 6, 48).)

Ісус наситив пять тисяч людей пятьма хлібами. Нарід, бачучи це велике чудо, хотів Його проголосити своїм царем, та Ісус на це не позволив, але скрився. Та при найближчій нагоді Він дав йому науку, що мало означати це велике чудо. "Істино, істино кажу вам: шукаєте мене не тому, що бачили чуда, але тому, о їли хліб і наситилися... Я хліб життя. Ваші вітці їли манну в пустині й повмирали... Я хліб живий, що зійшов з неба, щоб і не вмер той, хто його їсть... Моє тіло є правдивий корм, а Моя кров це правдивий напій."

Щоб нас відкупити, Ісус прийняв людське тіло, а відтак це саме тіло приніс за нас у жертву на хресті. Після жидівського закону цей, що хотів користати вповні з жертви, мусів її споживати. Тому то щоб і ми могли вповні скористати зо спасенних наслідків Безкровної Жертви Христової, Ісус дає нам Себе на поживу і напій. Він дає нам Своє власне Тіло і Свою власну Кров під видами хліба й вина. **"Я є хліб живий, що зійшов з неба."**...

Коли так Ісус торжественно заявив, що Його Тіло і Кров це правдива пожива наша і напій, Він далі каже: **"Хто їсть моє Тіло і пє Мою Кров, перебуває в Мені, а Я в нім... житиме по віки."**

Через св. Причастя, через прийняття Тіла й Крови Христової ми лучимося з Ним на віки, бо св. Причастя є для нас запорукою вічного життя. Тіло Христа Спасителя, Тіло, яке терпіло муки, було поранене, прибите до хреста, стає одне з нашим смертним тілом і запевнює йому вічне життя.

Тому цінім понад все цей скарб надо всі скарби. Ідімо часто відвідувати Ісуса утаєного в Пресвятій Тайні Євхаристії. Принимаймо Його гідно до свойого серця у св. Причастю, як найсвятіше, а Він буде запорукою нашого вічного життя.

ПОСВЯТА РОДИНИ ПРЕСВЯТОМУ СЕРЦЮ ІСУСА

Почитанням Свого Серця Ісус Христос бажає відновити цілу християнську суспільність. Джерелом і першим зароднем кожної суспільности є родина (сім'я). Яка родина, така суспільність, така нація, таке людство.

Христові дуже залежить на правдиво християнських родинах. Він бажає, щоб у кожній християнській родині царив Його Божий закон, щоб усі такі родини жили за приміром св. Родини в Назареті. Ісус же Сам перебув тридцять літ свого життя в родиннім гурті в Назареті, ви конуючи в цій Святій Родині ті всі чесноти, які так дуже потрібні до щасливого родинного життя. Цим поклав Ісус основу до віднови всього людства через добру родину й Своїм прикладом указав, що повстання з упадку залежить у величезній мірі від виконування чеснот домашнього життя, від освячення родини.

З цієї ж самої причини Христове Серце мусить дуже боліти, коли бачить, що святість родини так часто збезчещена й потоптана; коли в родинах щораз більше паде почуття Божої любови й боязні, коли багато звироднілих родин стається осередком злочинів, коли в них уже змалку затроюється гріхами невинні діточі душі.

Багацько зарадити цьому може спільне родинне почитання Христового Серця. Сам Спаситель обіцяв дати мир і згоду тим родинам, які будуть почитати Його Серце, Сам Ісус прирік благословити ті доми й помешкання, де буде в почитанні образ Його Пресвятого Серця.

Христові Намісники, римські Папи, маючи на меті відновити в Христовому дусі католицькі родини, поручають особливу посвяту родини Христовому Серцю.

Така посвята відбувається ось як: Всі члени родини клякають перед образом Христового Серця, а голова родини відчитує голосно молитву посвяти, в якій узнає Ісуса першим і головним паном і господарем своєї родини, віддає під провід Христового Серця всю свою родину та прирікає упадити життя в своїй родині на законах Христа-Бога.

Такі родини, що посвятилися Божому Серцю, Христос буде певно мати в Своїй особливій опіці. Він щедрий, але

Свої ласки дає передовсім тим, які узнають Його своїм Царем і Богом.

Молитва Посвяти Пресвятому Серцю Ісуса

Найсвятіше Ісусове Серце, Ти виявило святій Маргариті Марії Своє бажання панувати в християнських родинах. За цим Твоїм бажанням ми зібралися осьтут сьогодні, щоб обрати Тебе необмеженим Головою нашої родини. Нехай у лоні нашої родини зацвітуть ті чесноти, за які обіцяв Ти мир тут на землі. Нехай дух цього світу, що його Ти прокляв, буде далекий від нас. Наш розум нехай схилиться перед Тобою з вірою дитини. Наше серце нехай належить до тебе в неподільній вірі. Нехай горить у нас любов до Тебе, нехай жар її підтримує в нас часте принимання Найсвятішої Тайни Євхаристії.

Будь нашим проводом, Пресвяте Серце Боже, скільки разів тільки ми зберемося. Поблагослови нашим душевним і світським старанням, поблагослови наші радощі, злагоди наші терпіння! А якщо б хтось із нас мав нещастя образити Тебе, так нагадай йому тоді, що Ти Пресвяте Серце Ісуса, все повне доброти й любови для кожного грішника, що покається. А коли вибє година розлуки, коли смерть внесе смуток у нашу родину, тоді всі ми, і ті, що вмирають, і ті, що лишаються, піддамося Твоїй відвічній постанові. Тоді будемо потішати себе думкою, що всетаки прийде колись той день, у якім уся наша родина знову зєднається в небі і там буде вічно величати Твою славу й Твоє благословення. Нехай Пренепорочне Серце Марії і славний святий патріярх Йосиф занесуть Тобі нашу посвяту і нехай нам заєдно пригадують її по всі дні нашого життя.

Нехай прославляється серце Ісуса, нашого Царя і Батька!

ВІДПУСТИ: а) В день, у якому вперше посвячено родину Пресвятому Серцю Ісуса, дістають усі члени родини, що відмовили цю молитву перед образом Пресвятого Серця,— відпуст 7 літ,— зглядно повний відпуст на звичайних умовах.

б) Раз на рік, у день віднови посвяти, дістають усі члени родини, коли відмовлять перед образом Пресвятого Серця згадану молитву відпуст 3 роки, зглядно повний на звичайних умовах.

Такі самі відпусти дістають на звичайних умовах усі члени якоїнебудь установи (монастиря, парохії, школи, громади і т.п.), яку то установу посвячено Пресвятому Божому Серцю, якщо вони відмовлять відповідну молитву, приписану Ординарієм.

о. Лободич

СЕРЦЕМ ХРИСТІЯНСТВА Є ХРИСТОС СПАСИТЕЛЬ

Часто між нинішними християнами можна почути, що є обоятним яку віру хто визнає, а головним є, щоб бути християнином, бо Христос був тільки учителем правди, і більш нічого. Хто однак в цей спосіб думає, цей обрабовує християнство зо самого ядра, він вириває християнству серце. **Бо ядром і серцем християнства є сама віра в Христа, але Христа Спасителя.**

Пригадаймо собі те, чого нас навчає про це катехизм. Господь Бог сотворив чоловіка на свій образ, то значить, що дав йому розум і свобідну волю й це був природний образ Божий; але Господь дав чоловікові також крім цього ще щось далеко більшого, дав йому ласку освячаючу, то значить, дав йому співучасть в Божому житті, і це був надприродний образ Божий.

Перший чоловік согрішив і чере гріх відвернув себе та всіх потомків своїх від Бога. І від цього часу, кожний хто народився, з виїмком Ісуса Христа й Преч. Діви Марії, приходять на світ без освячаючої ласки Божої. "В Адамі ми всі согрішили" (Рим. 5, 12), каже св. Павло. Господь міг полишити людство власній долі не нарушуючи своєї справедливости, бо ж Бог не є зобовязаний давати чоловікові надприродне небесне щастя. Господь Бог не мав обовязку спасати людство, а спасти міг його тільки Він. Чим більша образа, тим більша має бути винагорода. А великість образи залежить від поставлення того, кого ми образили, і тому гріх є безконечною образою і послідовно вимагає безконечної винагороди. А нескінчено високої винагороди не може дати ніякий чоловік, ніяке сотворіння, навіть ангел. Щож тому вчинив Господь? Бог-Син стався чоловіком, щоб нас спасти. Бог чоловік міг дати достаточну винагороду за нескінчену образу Бога, тому св. Павло каже: "для свободи Христос нас освободив" (Гал. 4, 1). Ми будучи ворогами, примирилися з Богом смертію Його Сина." (Рим. 5, 10). Щось в чому не можна порівнювати християнства з ніяким іншим віроісповіданням. В цілій старій легендарній містерії дарма будемо глядіти особи спасителя, що подібно як Ісус, свідомо

взявби на себе смерть за людство.—Не хочу наводити довгих доказів що Христос є Богом, але кожний, хто читає Новий Завіт мусить признати, що з кожнісінької сторінки цеї святої книги пробиває великим огнем Божество Христа. Є то думка непонятна і проникаюча до глибини серця, і тому не можемо дивуватися, що декотрі люди її відкидають. Та правда остане правдою навіть тоді, коли обмежений людський розум не всилі її поняти. Хто б твердив, що не є це можливе, щоб Бог стався чоловіком, цей тим самим заперечувавби всемогучість Божу, та велику любов Бога до нас.

Бог стався чоловіком! Застановімся дещо над цею правдою. Безконечний Бог—стався чоловіком... з любови до нас... щоб нас спасти... Яка велика це річ і непонятна! І чим Він нас відкупив? Він міг нас відкупити, спасти одним обявом своєї любови. Одна крапля Його крови вистарчила б, щоб дати винагороду за всі гріхи цілого людства, бо ж кожнісінька крапля Його крови має безконечну вартість. А що Він зділав, Терпів за нас людей невисказані муки від Гори Оливної аж до Голгофти, муки тіла й душі, і на хресті останню краплю крови за нас віддав. Така велика був Його Любов! А що це значить, що нас відкупив? То значить, що чоловік може злучитися з Богом і що може осягнути надприродне життя; що чоловік задля Христа може осягнути вічне щастя. Ту любов надприродну одержує чоловік при св. Хрищенні, і тому Христос сказав: "Амінь глаголю тебі, аще кто не родиться водою і духом не может внити в царствіє Божіе: Направду кажу тобі, коли хто не родиться з води і Духа не може увійти в царство Боже." (Ів. 3, 5). Що ж означає ця правда для нас, та для кожного чоловіка? **Чи може хто** бути обоятним супроти Ісуса Христа як Спасителя? То означало б поповнити духове самовбійство. Перед нами ставить Бог життя або смерть! То значить вічне життя або вічну смерть. Тут не можливо є бути обоятним. Хто не є за Христом, той є проти Христа. І тому міг Христос і тільки Христос-Спаситель сказати з такою Божою повагою: "Іже віру імет і хреститься, спасен будет, а іже не імет віри осуджен будет: Хто увірить й охреститься, буде спасенний, а хто не увірить, буде осуджений." (Мк. 16, 16), і то буде осуджений на віки. Тому свідоме відкинення Спасителя є великим злочином за котрий жде вічне осудження. Так велике і відповідальне рішення лежить в наших руках.

Ми є відкуплені, охрищені, спасенні. Можете зрозуміти що це значить? Представте собі бідного чоловіка в концентраційному таборі. Він сидить там в бруді, зимні, голоді, загороджений острим кільчастим дротом зі всіх сторін; мучений думками та злими людьми; щоденно в страсі перед загрозою смерти, і цей бідний чоловік одного дня чує слова: ти є свобідний, неволя твоя кінчиться, можеш викупатись, перебратись в чисте білля ,вертати додому та вже ніхто не буде тебе мучити. Можете представити собі радість цього звільненого чоловіка? А це є лише тінню цієї правди, що над нами виповнилась, коли ми зістали охрищені. В той час ми звільнились від найбільшого тирана, бо він злого духа й ми стали дітьми Божими; ми одержали нове Боже життя! Бо сам Бог замешкав в нас, та ми наповнились світлом Божим. Св. Ап. Палво каже: "Для того, хто в Христі, сей нове сотворіння" (2 Кор. 5, 17), та: "бо ви були колись тьмою, тепер же світлом у Господі" (Єф. 5, 8). Ми так получені з Христом, а в Христі з Богом, що творимо одно тіло;— Христос наша голова, а ми Його члени, і то так, що св. Павло може о собі сказати: "а жию вже не я, але жиє в мені Христос" (Гал. 2, 20). І ця сполука з Ісусом робить те, що ми можемо придбати собі безконечні заслуги, заслуги для вічности, з котрих якраз твориться вічна щасливість небесна. Ось то є правда, а правда, памятайте, що має велике значіння для життя.— Христос виразно навчав: "Правда вас освободить" (Ів. 8, 32), а тому противно, кожній блуд, фалш, кожня неправда веде до загибелі. Тому треба нам поглянути на два блуди, що противляться цій обявленій правді. Перший блуд, вже 15 соток літ старий, який однак оживає в теперішній модерній добі. Монах Пелагій навчав, що чоловік не потребує Спасителя. А цю науку ми чули в модерній добі, бо ж якраз нацисти відкидали християнство кажучи, що наука про Спасителя є слабістю. Ми не потребуємо Спасителя, ми є досить сильні, щоб себе самі спасти, говорили вони.—Та як то спасення випало для них, та через них й для цілого німецького народу, маємо змогу оглядати своїми очима. Хто добре приглянесь до глибини душі, той пізнає, що там є неміч, що самі ми не всилі цю неміч вилічити, але доконче нам потрібно лікаря Божого. Також не менший є блуд Лютера. Після нього, людська природа так є зіпсута, що не дасться вже направити. Спасення Ісуса Христа полягає в цьому, що Його заслуги причисляються нам, а з нашої сторони не потреба нічого іншого, як тільки віри, зн. довіря в заслуги Ісуса Христа. Це бувби зазив до духового лінивства,— а прецінь правда про спасення не є зазивом до лінивства, а противно є закликом до співпраці з Ісусом Христом. Так, Ісус Христос зо своєї сторони всьо для нас виконав, але то означає, що і ми маємо старатися і маємо приносити жертви. І тому св. Павло навчає: "Я тепер радуюсь у терпіннях за вас і те що недостає в мойому тілі терпінням Христа, я доповняю за Його тіло, котрим є Церква, котрої став я слугою по зарядженню Божому даному мені задля вас" (Колос. 1, 24, 25).

Христос Бого-чоловік, мій Спаситель! Яка радість бє з цих слів для сердець відкуплених? А радість і спасення, це одна з головних черт християнства. Тому ангел при народженні Спасителя каже: "Голошу вам радість велику"; тому посилає Христос своїх апостолів, щоб голосили Євангеліє зн. радісну вість. А з цієї великої радости християнської має зродитись в наших серцях вдяка, любов до Ісуса Христа. Христос є моїм найбільшим добродієм! Христос пожертвував за мене своє життя! Тому я люблю Христа,— Він є моїм життям. Часто молімся з глибини серця: "Ісусе, для Тебе жию; Ісусе для Тебе хочу вмерти... Я Твій в житті й у смерті. Твоїм хочу бути на віки"!

Така молитва, таке поступування, це запорука щастя для мойого українського народу. Амінь.

Батько: Слухай-но хлопче, коли ти вже раз покинеш ту свою погану звичку брехати! Чую, що ти недавно знов говорив мамі неправду, й хотів обдурити маму. Мені, знаеш, дуже, дуже прикро таке про тебе чути. Бійся ж Бога, синцю, схаменись, поправся вже раз!... Ану, простягни тепер до мене свою руку, й дай мені слово, що з цієї пори вже не будеш ніколи брехати.

Синок подав свою праву руку батькові й каже: даю слово.

Батько: Ну, то дуже тішуся цим. Я переконаний, що з тебе виросте ще порядна, чесна людина. Але... Хто це так у двері стукає голосно? Ану, йди, мій любчику, й подивися. Якщо це той проклятий "тексколектор," то скажи йому, що мене нема вдома.

Добрий апетит—це певна ознака тілесного здоров'я; так само й охота слухати або читати духовні науки—це найкращий знак, що душа християнська здорова.

* * *

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копаківський, ЧНІ.

(Далі)

7. Дуже раненько жиди вже запровадили Ісуса до Пилата, щоб той засудив Його на смерть. Але Пилат узнає Його невинним: "Никоєяже обрітаю вини в человіці сем: ніякої не находжу вини в сім чоловіці. (Лука 23. 4). І щоб увільнити себе від налягань жидів, що не переставали жадати смерти Спасителя, післав Ісуса до Ірода. А той був дуже вдоволений, коли бачив, що Ісуса привели до нього. Сподівався, що Ісус ,щоб уникнути смерти, зробить перед ним кілька чудес, про які багато чув. Тому ставляв Ісусові багато питань. Але Ісус не хотів увільнити себе від смерти, а злобного Ірода уважав негідним своїх відповідей, тому мовчав. Тоді сей гордий цар з цілим своїм окруженням почав дуже зневажати Христа. Приказав одіти Його в білу одіж, щоб тим способом показати, що уважає Ісуса нерозумним і шаленим. І відіслав Його назад до Пилата: "Укорив же єго Ірод зі своїми воїни і поругався, оболк єго в ризу світлу, возврати єго ко Пилату": І зневажив Його Ірод зо своїм військом та висміяв Його, одягнув Його в білу одежу й відіслав до Пилата. (Лука 23. 11).— Одіваючи Ісуса в білу одіж, Ірод хотів бавитися з Ним як з шаленим,— говорить кардинал Гуго. А після св. Бонавентури Ірод хотів оцінити Ісуса як немічного, невіжого й нерозумного: Ірод погордив Ним як чоловіком без жадної сили, тому, що не зробив перед ним жадного чуда; погордив Ним як невіжим, тому, що нічого йому не відповів; погордив Ним як нерозумним, бо не боронив себе.

О предвічна Мудросте! Боже Слово, Сину Божий! Ще цеї зневаги бракувало Тобі, щоб уважали Тебе шаленим!! Ти так дуже бажав нашого спасення, що для нашої любови Ти не тільки схотів виставити себе на зневаги, але хотів бути насиченим зневагами, як те пророк пророк Єремія: "Подасть ланиту свою біющему, наситится укоризнь": Наставляє бючому свою щоку і приймає хочби й до переситу зневагу. (Плач Єр. 3. 30). І як міг Ти так любити людей, від яких дістав тільки ознак невдяки й погорди? На жаль! Я є одним з тих невдячників, що Тебе зневажив більше як Ірод. Ісусе мій, не карай мене мовчанням як Ірода, але говори до мене. Ірод не признавав Тебе тим, ким Ти єси,—а я признаю Тебе моїм Богом. Ірод Тебе не любив, а я Тебе люблю більше як себе самого. Не позбавляй мене щастя, щоб я почув голос Твоїх натхнінь. Не обходися зо мною так, як я заслугував би через мої гріхи. Скажи, чого жадаєш від мене, а я готовий при помочі Твоєї ласки слухати Тебе у всім.

8. Ісуса припровадили до Пилата. Він запитав нарід, кого має увільнити на свято пасхи, чи Ісуса чи розбійника Вараву? А нарід закричав: "Не сего, но Вараву".. (Іван 18. 40). "Что убо сотворю Ісусу глаголему Христу": Що зроблю з Ісусом, якого звуть Христом?— спитав Пилат. А товпа закричала: "Да разпят будет": Нехай буде розпятий. А Пилат спитав: "Коє убо зло сотвори?": Щож Він злого вчинив, сей невинний. Але товпа сильніше закричала: "Да пропят будет": Нехай буде розпятий. (Мат. 27. 22).

А й нині дуже багато людей говорить: "Не сего но Вараву." Замість любити Ісуса воліють змислову розкіш, якусь почесть, невідповідне й кривдяче задоситьучинення за свій гнів.

Найлюбіший мій Господи! Ти знаєш, що я сам заподіяв Тобі цю зневагу, коли відвернувся від Тебе й пішов за моїми злими наклонами. Ісусе мій, прости мені! Жалую за все те зло, якого допустився я в минувшині. Я постановив собі від тепер цінити Тебе понад все. Прославляю Тебе, люблю Тебе більше чим всяке інше добро й я волів би умерти тисячу разів, чим відлучитися від Тебе. Дай мені святу витривалість, дай мені Твою любов!

9. Ісус Христос переніс багато інших зневаг і вкінці умер на хресті. Св. Павло говорить: "Претерпі хрест, о срамоті нерадив": витерпів хрест і погордив соромом. (Євр. 12. 2.) Тепер розважмо, як то точно сповнилося предсказання псальмопівця на нашім Спасителеві, що Він у своїх страстях радше подібний до земського хробака чим до чоловіка, стався ганьбою і посміховищем людей: "Аз єсм черв а не человік, поношеніє человіков і уничиженіє людей". (Псалом 21. 7). Умер покритий встидом, страчений рукою ката, повішений на шибениці й поставлений як злочинець між двома злочинцями: "І со беззаконними вмінився." (Ісая 53, 12).

О найвищий і наймогутніший Господи! Ти став послідним зо всіх людей, Ти слава ангелів а зістав виданий на зневагу людей! Так кличе св. Вернард.

10. О ласко, о сило Божої любови,—продовжає св. Вернард. Спаситель, найвищий зо всіх сотворінь, став найнижчим. І хтож це вчинив? Любов! Любов Бога до людей це вчинила, щоб нам показати. до якої міри любить нас Бог і щоб своїм приміром нас навчити, що ми повинні терпеливо зносити зневаги й погорду: "Хрістос пострада по нас, нам оставль образ, да поспідуєм стопам єго": Христос терпів за нас і полишив нам примір, щоб ми ішли в слід за Ним. (І. Петро 2. 21). На тім опирається та гарна відповідь св. Елеазара до своєї жени, що питала його, як він зносить так спокійно зневаги, на які є наражений: "Я звертаю свій погляд на Ісуса погордженого і всі зневаги звернені до мене видаються нічим в порівнанні до тих, які витерпів за мене Ісус Христос, мій Бог."

Як жеж можу я, грішний, бути так гордим? Бачу Бога пониженого задля моєї любови, а сам не можу упокоритися задля Його любови, не можу знести найменшої зневаги! Господи! Ще раз питаю, звідки може находити на мене така гордість! Мій Ісусе! Через заслуги Твоїх зневаг подай мені ласку, щоб я терпеливо й радо зносив зневаги і кривди. Постановляю собі, що від тепер за Твоєю поміччю більше не буду зражуватись зневагами, але буду навіть тішитися, коли буду упокореним. Я повинен радше терпіти ще інші зневаги, я, що погордив Твоїм Божим Величеством і що заслужив на пекельну погорду.Але Ти, мій найлюбіший Спасителю, вчинив зневаги дуже солодкими й милими, бо взяв на себе стільки зневаг з любови до мене. Щоб Тобі подобатися, я постановляю робити всяке добро, яке зможу, кождому, хто буде мною погорджувати, або принайменше добре говорити про нього й молитися за нього; і вже тепер прошу Тебе щоб Ти уділив своїх ласк всім тим, котрі мене зневажали або кривдили! Люблю Тебе, нескінчена Доброто, і хочу Тебе любити завсіди і зо всіх моїх сил. Амінь.

Щасливий той, хто постійно має перед очима годину своєї смерти, та й щодня приготовляється на смерть. Якщо ти бачив коли вмираючу людину, то погадай, що й тобі треба буде піти тією самою дорогою. Коли ранок настане, подумай собі, що може вже вечора не побачиш; а ввечері не смій обіцювати собі, що доживеш до ранку. Будь отже постійно готов, і жий так, щоб смерть тебе неприготованим ніколи не застала. (Наслідування Ісуса Христа, 1. 23).

* * *

ДОРОГА СПАСЕННЯ

СВЯТА МІСІЯ В ОБРАЗКАХ

Написав: Старий Місіонар

Із словенського переклав о. Едвард Владимір, декан Стакчинський.—На українську мову справив о. Н. Копяківський ЧНІ.

ВСТУП

Ось, стою перед твоїми дверми й стукаю: не відкладай свого покаяння!

Коли ми звихнули руку або ногу, то зараз треба її направити, інакше нам ця часть тіла спухне й тоді вже тяжко буде можна її вилікувати.

Коли в діравий корабель зайде вода, треба воду зараз вичерпати, інакше корабель утопиться.

Коли ж у хаті починається огонь, треба його зараз потушити-загасити, інакше згорить ціла хата.

Подібну небезпеку приносить нам у душу кожний тяжкий, смертельний гріх. Маєш смертельний гріх на душі? Якнайскоріш увільнися від нього, інакше пропаде ціла душа.

Не спускайся з твоїми гріхами тільки на Боже милосердя, бо що довше даєш Богові чекати на твоє покаяння, то гостріше буде тебе потім судити.

Що далі відкладаєш своє покаяння, то більше кар на себе стягаєш.

Тим людям, що відкладають своє покаяння до смертної постелі, звичайно Господь Бог не дає можливости, щоб помирилися з Ним.

Це є справедлива кара за гріхи, що той, який нічого доброго **не хотів** зділати, **поки міг**, нічого доброго вже **не може зділати**, коли **хотів би.**

Ісус Христос сам сказав: "Будете шукати Мене, та не дайде Мене, бо час милосердя вже минув."

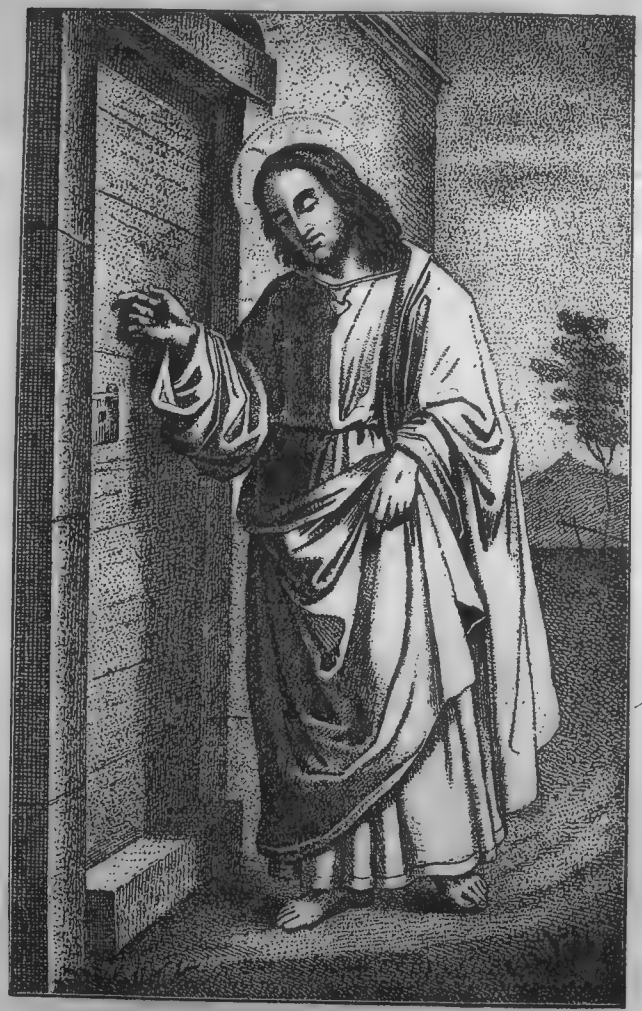

Ось, стою перед дверми й стукаю: не відкладай свого покаяння!

З тими, що відкладають своє покаяння, станеться те, що сталося зо смоковницею, яку Ісус прокляв, бо не родила овочів.

Не відкладай свого покаяння на завтра, бо не знаєш, чи ще сьогодні не вмреш!

Господь Бог обіцяв кожному каючомуся грішникові відпущення гріхів, але ні одному не обіцяв, що буде завтра ще жити, нікому не обіцяв завтрішній день.

Покаяння нераз не має вже ціни-вартости в такім часі, коли більше грішити не можемо; бо тоді не грішний чоловік покидає гріх, але гріх покидає чоловіка.

У хорого чоловіка звичайно й покаяння хоре; а покаяння чоловіка вмираючого також часто мертве.

В хаті, що вже ровалюється, ніхто не відважується спати, бо боїться, що стеля впаде йому на голову та вбє його.— А ти, чоловіче, що маєш смертне тіло, не боїшся жити в тяжких гріхах через цілий тиждень, місяць, рік? Не боїшся ,що пропадеш?

"Не відкладай свого покаяння, але коли я стукаю до дверей твоїх, отвори мені і скажи: Готове серце моє. Готове все. Чого жадаєш від мене, Господи?"

Отже, християнине, уважно дивися на ці образи, що є в цій книжці, роздумуй над їх значенням, та слухай голосу своєї совісти.

Спасай свою душу!

— — — — —

Пригадуй собі часто!

1. Що маєш тільки одну душу, що є безсмертна, а сотворена на те, щоб на віки була щаслива в небеснім Царстві, —але за свої гріхи можеш мучитися на віки в пекельнім огні.

2. Що вічна твоя доля залежить від тебе, як то ти використаєш час проби твого життя.

3. Що тільки раз живеш, а коли раз не постарався ти заслужити собі Царство, то вже другий раз не дається на те часу, бо по смерті нема покаяння.

4. Що не людьми видумана, нова віра,—але правдива Христова віра є основою Спасення. Без віри не можна подобатися Богові.

5. Що гаряча молитва і часта свята сповідь і святе Причастя є крилами що помагають на дорозі спасення.

6. Що смерть за плечима, а по смерті суд, небо або пекло.

— — — — —

Тільки два стовпи в нашому житті ніколи не впадуть: ними є: молитва й праця-труд.

Зеркало грішної душі

СИМВОЛІЧНІ ОБРАЗИ

Життя світове.—Душа, в якій панують роспусні, легкодушні склонности.

ЗЕРКАЛО ГРІШНОЇ ДУШІ

На першім нашім образку бачимо особу, що веде світове, грішне життя. Представлена тільки голова й серце її, а це длятого, бо особливо з голови й серця походять добрі й злі діла чоловіка. В голові родяться добрі й злі думки, а в серці ростуть добрі й злі склонности. Колиб ми тільки дивилися на лице цеї особи на нашім образі, ми думалиб, що вона праведна; но як поглянемо й до її серця, то бачимо: які погані гріхи там криються.

Дух святий,—що представлений у виді голуба,—рад би ввійти в серце, та туди його не допустять. Любов святого Духа,—що представлена променями,—також не може дістатися туди. Злий ворог панує в тім серці, по словам св. Писання: "Хто робить гріх, є дитиною гріха." Надармо отворене око розуму, грішник не хоче бачити того, що є правдиве. Надармо світить звізда віри, грішник не дивиться на неї. Добрий Ангел не опустив ще душі, хоч вона находиться в тяжких гріхах: молиться за її навернення, за її покаяння. А грішна душа ані не думає про небесного Ангела, якому милосердний Отець поручив провадити ту душу дорогою добра; але грішна душа заставляє того Ангела бути свідком, як в її серці між гріхами панує діявол.

Злий дух не сам перебуває в серці грішного чоловіка. Грішна душа подібна до Вавилону, в якім, по словам св. Пророка, перебуває діявол і всі нечисті духи. В серці бачимо їх сім, у виді звірят, що представляють сім головних гріхів.

1. **Пава** представляє **гордість.**
2. По землі лазить **жаба,** пригадує нам на **скупого** чоловіка, що, як жаба, сидить на своїм багацтві-скарбі.
3. **Вуж-гадюка** представляє **зависть.** У виді вужа зависний діявол показався, коли ошукав наших прародичів.
4. Смердючий, непогамований **козел-цап** представляє **нечистоту.**
5. Пажерлива **свиня** представляє **обжирство.**

Зеркало душі, що починає каятись

6. Лютий лев є образом гніву.

7. Слимак, що повільно лазить, є знаком лінивства.

Як погано і страшно було б для нас, коли ми носили б, тримали б і годували б такі люті, злі й нечисті звірята в серці! А далеко гірше є для Бога це, що ми тримаємо й годуємо у своїм серці такі злі, грішні склонности.

Серце Ісуса, поможи нам, щоб ми якнайскоріше й найдокладніше могли їх викинути з нашого серця!

— — — — —

Душа, з якої несовершенний жаль починає виганяти гріхи.

ЗЕРКАЛО ДУШІ, ЩО ПОЧИНАЄ КАЯТИСЬ

Господь Бог, що хоче спасти кожного чоловіка, дає грішникові ласку на покаяння, що звичайно зачинається страхом перед Божим судом.

Добрий Ангел, показує грішній душі образ смерти, в лівій руці, а в правій тримає меч Божої справедливости й показує ним на пекло, що відкривається в долині, в пропасті. Смерть прийде й на мене!... Но, коли прийде вона?... Може ще сьогодні, скоро, несподівано, як це доказують численні приклади. А по смерті буває суд... Цей спасительний страх перед Божим судом входить із добрим Ангелом в серце грішника. Грішник починає роздумувати. Давний образ злих склонностей і пожадань щезає з серця й робить місце на розкаяння.

Пустославні предмети давнього заняття: золото, перли, карти вже випадають. А святий Дух зближається до душі. Ще в неї не ввійшов, но його ласка вже дотикається серця, промені Божої ласки вже його огрівають.

Гріх ще не виступив зовсім, но звірята, що гріх представляють, починають виходити вже з серця. Та це не діється без прикрощів. Злий дух грозить, що він вернеться й приведе з собою сім других, ще гірших. І діявол те зробить, коли душа заєдно не буде співділати з Божою ласкою, то значить, коли не позбудеться своїх гріхів в тайні покаяння й не очистить своєї душі, а потім не буде стерегтися злого з поміччю Божої ласкавости.

Покайся, дорога безсмертна душе, поки є час пока-

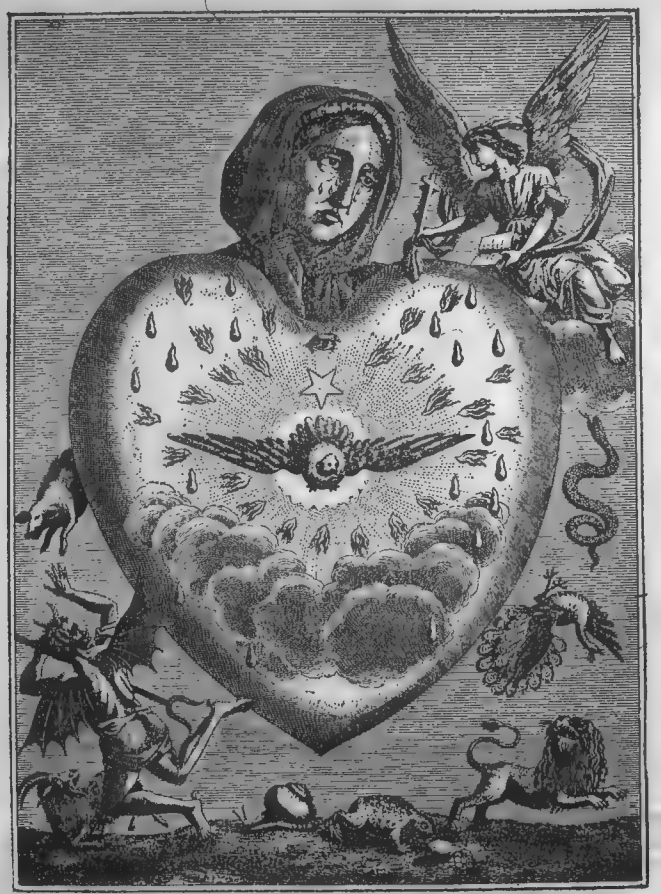

Зеркало душі, що кається своїх гріхів

яння. Визнай щиро у сповіді свої гріхи, жалуй за них сердечно, поки Господь готовий прийняти твій плач. Сьогодні ще не запізно, але завтра може вже буде пізно.

— — — — —

ЗЕРКАЛО КАЮЧОЇСЯ ДУШІ

Через несовершенний жаль душа, що кається, приходить до повного, совершенного жалю.

Добрий Ангел тримає перед її очима хрест розпятого Спасителя. Душа пізнає й розуміє безконечні терпіння Христові, що Він їх перетерпів у Своїх страстях, а особливо на хресті!... З того пізнає безконечну любов й доброту свого небесного Обручника, і з жалю плаче, що вона дотепер так нерозумно відкидала від себе цю любов і доброту. Ці сльози виходять із глибини її серця.

Святий Дух вже вернувся до серця, з променями свого світла й огненними язиками своєї доброти, своєї любови. Тепер він панує там. Повний, совершенний жаль видушив гріхи з серця і знищив силу й власть злого духа.

Но, на образі, в тім серці бачимо ще хмари, що означують склонности до гріха, особливо ж до давніх, звичайних гріхів. Ці хмари віддають душу на безперестанну боротьбу з гріхами, щоб душа побідивши заслужила собі на вінець вічного життя.

— — — — —

Чоловіче! Памятай на послідні річи!

Як сповідатися?

1. Совістно приготовитися; просити Бога о поміч й роздумувати про свої гріхи.

2. Визнати в сповіді всі смертельні гріхи—ані одного не затаїти; сказати також і число гріхів.

3. Не тільки язиком, але й серцем жалувати й сумувати, що Бога образили, що стратили небо а заслужили на пекло.

4. Наложену покуту з подякою сповнити.

5. По сповіді поправитися, то значить: не тільки вже стриматися від гріхів, але й винагородити зроблену шкоду, вернути крадені речі, стерегтися й уникати нагод й осіб, що до гріха ведуть.

Так сповідайся і будеш спасенний!

РЕЛІГІЙНА ЄДНІСТЬ, ЦЕ ПЕРЕДУСЛОВИНА РОДИННОГО ЩАСТЯ

В житті прямо кождої молодої людини буває оден світлий момент, на котрий вона жде як на спасення. Коли нарешті той нетерпеливо ожиданий момент наступив, то молода людина витає його блеском тріюмфу в очах, усмішкою, радістю на устах, і відсвятковує його бенкетами й музикою-танцями. Тим світлим моментом, це хвиля шлюбу.

Тужить за тою хвилею молода людина, витає її зі захватом—чому?—бо сподіється неба у своїм рідним фамілійнім кружку. І чи знаходить вона це небо? Деколи так, а часто—дуже часто замість сподіваного неба, вона знаходить пекло, а паливом для того пекла це звичайно брак релігійної єдности.

Релігійна єдність, це передусловина— це фундамент фамілійного щастя; де її нема, там і бесіди нема про якесь щастя.

Адже розум і досвід вчать, що щастя якого небудь товариства залежить головно від взаїмної згоди. Коли всі члени товариства є одного серця і душі, коли всі переняті одним ідеалом і прямують в оден напрям, тоді всі вдоволені —всі щасливі, і спільними силами осягають великі успіхи. Коли ж в товаристві панує незгода, тоді товариське життя подібне до хору, в котрім кождий співає як сам хоче. На таку котячу музику хіба вуха затикати та втікати.

Якраз такою котячою музикою є життя родини, де нема релігійної згоди.

Признати треба, що бувають нераз родини, де муж і жена після метрики є ріжного віроісповідання—одна сторона є ніби католицька, а друга некатолицька. Однак мимо цеї ріжниці всетаки панує згода в тій родині. Причина є та, що в тій родині релігія не має жадного значіння, вона не входить в рахубу, тому вона й не буває каменем незгоди. Але чи таку родину треба називати щасливою? Рішучо ні! Її спокій, це спокій перед бурею, перед бурею невисказано грізною, перед бурею, що буде тривати вічно.

Іншим разом панує згода в родині помимо релігійної ріжниці, бо муж і жена остільки культурні, що одна сторона потрафить шанувати релігійні переконання другої й що муж і жена старанно обминають всякі суперечки щодо їх релігійних ріжниць. Однак між ними правдивої любови й правдивого щастя нема, бо вони в незгоді якраз в такій справі, котра людському серцю найдорожча—в справі віри й релігії.

В однім супружестві жена була строго католицьких переконань, а муж завзятий протестант. Мимо тих ріжниць вони обоє жили в взаїмній згоді, бо це були люди добре виховані, культурні. В тридцятилітну річницю свого супружества, вони обоє пішли до католицького пароха просити о Службу Божу, щоби подякувати Богу за всі добродійства, котрих дізнавали у своїм супружім житті. При цій спосібности отець парох зложив обоїм супругам свою ґратуляцію за те, що вони мимо релігійних ріжниць дають такий гарний приклад взаїмної згоди. На те відповів муж в присутности своєї жени: "Це правда, всечесні Отче, що ми за релігію не сварімося, однак я мушу Вам признати, що по 30 роках супружого життя ми обоє собі більше чужі, як перед шлюбом."

Ось Вам щастя фамілійне, де нема релігійної єдности. Хоч провідні члени в родині є культурними людьми, то щось доперва мусить діятися в родині менше культурній? Цего не трудно здогадатись. Там пекло—там плач і скреґіт зубів—там терпіння без міри й потіхи.

Ох, як терпить наприклад католицька жена, котра життя своє пожертвувалаб за віру, а муж її, ряний безбожник чи сектант, висміває її переконання, кпить собі зі всього що для неї святе.

Ох, як терпить католицька жінка, котра цілим серцем привязана до католицьких практик релігійних, а муж невірник чи недовірок ,заказує її то всьо.

Ох, як терпить католицька жінка, коли вона силувана своїм некатолицьким мужем брати участь у сектантських богослуженнях, та ще й христити дітей поза католицькою Церквою.

Одна католицька жінка, що була замужна за протестанта, сказала так серед сліз і ридання:

"Я хотілаб перестерігати перед мішаним супружеством кождого католицького хлопця і кождої католицької дівчини. Після моєї гадки на кождім закруті вулиці, навіть на кождім даху повинен стояти золотоустий проповідник, щоб огнистими проповідями перестерігти католицьку молодь перед мішаним супружеством, щоб людські діти не

терпіли так, як я терплю."

Це отже правда, що брак релігійної єдности буває паливом для домашнього пекла.

Розуміється, що до витривання в такім пеклі треба геройського характеру, а що героїв мало, то те пекло кінчиться звичайно або беззаконними— нехристіянськими диворсами, або слабша сторона, звичайно жінка, задля святого спокою піддається сильнішій.

Возьмім тепер, що слабша сторона—жінка, є з роду католицькою, й що вона задля спокою приняла віру свого мужа, що є, як то кажуть, православний, або протестант. Чи така жінка може бути щасливою? Коли в неї совість ще не завмерла, то та совість буде її гристи до гробової дошки, а поза гробовою дошкою во віки віків.

Буває знова, що така жінка відступниця, потрафить ріжними вимівками успокоїти свою совість, спонукати її до мовчання. Однак в годині смерти завмерла совість відживає. Щаслива тоді та душа, що не зважаючи на всякі згляди людські потрафить в послідньому моменті поєднатись зі своїм Творцем, бо вона буде спасенна. Але ану ж вмираючи відступниця незнайде в собі тілько відваги, щоби просити свою некатолицьку родину о католицького священика— ану ж і відважиться просити, а некатолицька родина відмовиться допустити католицького священика до вмираючої— тоді наступить смерть в розпуці, смерть Юди Іскаріотського.

Так отже нема щастя в тій родині, де нема релігійної єдности. Нема там щастя для супругів, нема щастя й для дітей.

Найважнішим обовязком родичів, це добре, християнське виховання дітей. Родичі мають розбудити в серцях дітей духа віри, впоїти в їх душі любов до чесноти, ненависть до гріха, навчити їх Богу славу й честь віддавати, значить релігію практикувати. Цей обовязок є так важний, й тяжкий, що обоє родичі повинні руки прикладати до його сповнювання. Коли одна буде трудитися коло виховання дітей, а друга буде тому обоятно приглядатися, або навіть перешкаджати, то з цілої виховавчої роботи не буде жадної користи.

Возьмім, що мати католичка вчить дітий так і так вірити ,так і так Богу служити, так і так поступати. Батько безбожник, або сектант на те все мовчить, материнської науки батьківським авторитетом не потверджує, та ще цілком інакше поступає як мати вчить. Возмім що бать-

ко навіть материнську науку критикує, висміває, або навіть забороняє. Що тоді бідній дитині чинити? Вона буде мішатися, не буде знати чого й кого держатись. На кінець воно дійде до того, що дитина кожду релігію буде вважати доброю, або в нічо вірити не буде. А коли зважати, що кожда сектантська віра є лекшою від католицької, то воно більше як певно, що дитина схилиться на сектантську сторону, а тоді їх спасення дуже сумнівне.

В кождім разі трудно повірити, щоби з мішаного супружества вийшли діти строго католицьких переконань, або герої християнської чесноти. Це будуть бідні калічки духовні, люди, що по метриці католиками, а по практиці принаймні на пів поганами як не гірше, а в слід за тим яка їх жде вічність, то це оден Бог святий знає.

Розваживши то все, що було сказане до тепер, можна й треба сказати, що фамілія без релігійної єдности, це велика невдача, це витвір людської легкодушности, спосібний тільки до того, щоби мститися на тих, що його створили, це най буде сказано на пересторогу для кождої молодої особи, що носиться з гадкою створити свій власний фамілійний кружок. Лучше жити самітно до гробової дошки, як викликати фамілію, котра згори призначена до того, щоби бідувати дочасно, а правдоподібно й вічно.

ВИСОКІ ОБЦАСИ

"Прошу Отця: чи це може гріх, коли хтось ходить у черевиках, що на дуже високих обцасах?"

З таким питанням звернулася раз до святого Филипа Нерія одна багата дама, що дуже любила ганяти за найновішими модами.

"Ні, прошу пані," відповів добродушно, всміхаючись, святий Филип: "За те, що ходите на дуже високих обцасах, ніякого гріха нема; одначе я раджу вам добре вважати, щоб не впасти часом та й не потовктись."

Життя кожного християнина повинно прямувати до того, щоб Ісус Христос був щораз більше знаний, щораз більше люблений, щораз більш прославлений.

* * *

СІВБА

1). Час сіяння

Що воно каже нам? Що ціле наше життя це сіяння для вічности. Всі сіємо: Старці, мужчини, молодці, діти, ми в кождій хвилі сіємо для неба, або для пекла і зберемо те, що ми посіяли тепер, зберемо аж по смерті.

Та понад усе те молодість є особлившим часом сіяння, бо вона сіє не лиш для вічности, але й на час дозрілого віку, тай на старість. Часто молодість рішає про все. Во по грішній молодости мож ще навернутися і сіяти добре (не зле). (прим. Магдалина, Павло, іт.д.) Та звичайне право є, що треба зачинати добре сіяти вже в молодості. Справді то в молодості присвоюють собі ідеї, погляди, котрі ціле життя звертають до доброго, або до злого. В тім часі вдягають на себе налоги, що стають наче другою природою, від котрої не мож відчепитися: ми жиємо з налогами. А що Пан Біг є Паном призначення, то Він часто зо старшим і дозрілим чоловіком обходиться так, як той заслужив собі в своїй молодості.

Мож сказати, що вже в молодості стягається на ціле життя благословенство, або проклін Божий своїм поведенням, (головно зглядом родичів).

2) Добре сіяти!

Збиратимемо те, що посіємо! Хочемо добре зібрати, то мусимо добре сіяти. Сіємо терня, то не зберемо зерно—Хто сіє вітер, збиратиме бурю. Звичайно час сіяння є прикрий. По зимі холод ще не минув. Каже Псальмоспівець: "Вони йшли й сіяли плачучи." Але як добре посіяли, з великою радістю збирають до стодоли в часі жнив.

Сіяти це є кинути (жертвувати) в землю масу зерен, котрим мож було прокормитись. Так само і в молодості, щоб набути праві ідеї, натягнути в себе лиш добрі налоги та зєднати собі Боже благословенство, треба себе відречися, побідити себе, відмовити собі злих завдоволень, яких домагається зіпсута природа, тай нести свій хрест в слід за Ісусом. Так і тим вистараємо собі гарну будучність, мир, совість, радість, і відвагу і не лиш те, але навіть вдоволення в терпіннях. Тоді вже в цім житті матимемо передсмак неба, бо живемо в світлі, надії і любові а для вічности приготовляємо собі безмежне щастя—Бога самого.

Хто ж хоче в молодості мати погані утіхи, грішні задоволення, тим на будуче приготовляє собі стид, погорду, неспокій совісти, безпотішність, безнадійність. Замість спокою серця знайде лиш розбурхання пристрастей, та всяких злих відчувань.

А що збере для вічности? Ненависть, розпука, вічне горіння в пеклі. Дуже мало є таких, що в старості навертаються, але й їх життя вже пропало.

3) Добре насіння

Щоб добре посіяти, треба дати землі здорове, добре зерно. Сам Ісус Христос вчить нас, що добрим зерном-насінням є Його божественне Слово. Надприродне життя це участь в житті Бога, де Сам Бог є Сівачем. Бог післав Свого Сина, щоб нас навчив правди дані для нас.

Як це зерно сіється в нас?

Бог може впрост Сам подати його через світло, надхнення, як це Він зробив для Своєї Матери, Івана Христителя, св. Павла. І тепер так робить святим, що їм обявляє Свої тайни. Та звичайним способом навчає Бог через Церкву, котра зберігає зерна того насіння Божого в св. Письмі і в переданні.

Проводами того є: 1) читання св. книг, особливо Євангелія, поясненого Отцями Церкви, це є джерело невичерпаєме, з котрого всі можуть черпати. 2) проповідництво: Апостоли й їх наслідники, Єпископи та священики, що мають обовязок нам передати це Боже слово, "Ідіть навчайте всі народи..." Через їхні уста Сам Христос говорить—чи ви уважно їх слухаєте?)3 Читання житій святих та їх письм є дуже хосенним, щоб помогти стати святим. 4) Родичі і приятелі, що мають христіянського духа і в своїх розмовах подають вам ті правди віри, або їх показують в практиці своїм життям. Наше життя має бути світлом для других.

4) Віддаляти сівачів кукілю!

Як є добрі так є й злі сівачі, що сіють кукіль у душах. Вони є численні, треба їх всіми силами віддаляти:Демон—він є найгіршим сівачем, князь тьми, ложи, що її старається посіяти в душах. Також помічники демона: це світ із

фальшивими засадами, безвірки, безбожники, розпусники бесідами, зле окруження, в котрім живуть тай віддихають трійливим воздухом.

А вже найгірше зла преса: це великий середник, що ним послугується демон, і світ, щоб розсівати своє зле насіння; преса, романи, денники, фейлетони, що мільйонами щодня розходяться та розсівають своє насіння смерти на полі душ. Ми є тепер серед вихрів злого насіння, що можуть нам всі змисли перевернути. Тож тримаймо двері нашої душі закнені, а як... то вириваймо його завчасу.

СИМВОЛ ВЕСНИ

Весна є символом молодої Церкви Христової.

Весна є воскресенням природи після зими. Весна застає природу мертву, дерева не мають листя, луки не мають зелені, ані птички не співають по галуззях.

Аж підноситься сонце все вище на горизонт та посилає більше світла й тепла. Сніг топиться й падає теплинький дощик. Земля прозябає, убирається в шовкову зелень, від живають рослини, украшуються дерева й городи, пташки вертають тай веселим співом наповняють сади й левади, а рільники виходять в поле до праці.

Щось подібного діялось, чи сталось в часі Ісуса Христа. Перед Його приходом смерть панувала всюди, навіть у вибранім народі, що мав дати Мессію. Більша частина народів не знала про життя інших народів, ані не знали самі, як мають жити. Сонце Божественного світла, котре звістили патріярхи й пророки ще не показалось було на горизонті світа. Аж ось...

Ісус Христос народився: це є сонце, що зачинає підходити вгору. А коли вже був на хресті, став тоді сонцем, досить гарячим, щоб запалити всі охолоджені людські серця (й закостенілі). "Коли я буду піднесений від землі, всіх потягну до себе." Апостоли проповідають Христа всім і поривають серця всіх. Любов Бога запалюється в душах, а з тим сонцем любови розквітають квіти християнських чеснот, що видають овочі добрих діл. По землі йде гомін до небес, це лунає спів хвали й вдячности Всевишньому. Від тепер це буде вічна весна в світі душ, бо Церква з припоручення свого Основника Христа продовжуватиме свою місію апостольську аж до кінця світу. Через Церкву і в Церкві зродяться або відродяться душі до життя божественного, якого вони ще не мали, або яке стратили.

Дякуймо дуже Ісусу Христу, що дав нам ту весну життя душі.

Весна це образ молодости!

Весна це пора краси, зелені і квітів, це час, в котрім все в природі усміхається. Так само й молодість є гарним віком. Молодість повинна бути віком білости, то є невинности, щоб так бути правдивою красою.

Це є також час золотих мрій та сподівань.

Однак все це переминає тай скоро втікає. Весна скоро зникає, щоб зробити місце літові. Так само й свіжість тай краса скоро зникають, щоб зробити місце строгій дійсності: мрії так счезають, як ті миляні баньки, що ними діти бавляться.

Як весна, так і молодість повинна мати також поважні сторони. На весні не мають тільки співати тай квіти збирати: треба також сіяти, щоб приготовити збір хліба і в городах і на полях. Треба корчувати, посипати навозом, копати, чи орати, сіяти, волочити, садити, дерева обтинати ітд...

Ось так дорога молоде, ти повинна ділати. Треба добре виконати працю сіяння. Треба підтинати дерево в душі, щоб воно принесло більші й ліпші овочі. Треба виполоти буряни галапасні, котріб заглушили добре зерно, то є треба з душі вирвати самолюбство, що шкодить найбільше, бо хоче вдоволити себе, лиш себе шукати, та не видає овочів для неба.

Весна є також часом щіплення. Це діється тоді, коли Ісус Христос лучиться з вашою душею: Він же є винною лозою, що подає вам своїм галуззям сок св. Духа. Це є здійснення бажання Ісуса Христа: "Перебувайте в мені а я у Вас, щоб Ви могли приносити плоди" (Ів. 15, 4).

СПОМИН

Від Редакції: До нас приходить багато дописів, а також подяк Богу та Пречистій Діві Марії за ласки. Деякі із них писані людьми простими, без більшої освіти,—та однак в них стільки щирости й безпосередности, що читається їх справді з великою приємністю.

Ось, що пише до нас одна простенька дівчина-українка зі Східних областей України. Напевно вона не вчилася релігії в школі та історії України, та однак яка щира і глибока у неї віра, яка щира українська душа віє з її писання... Її спомин подаємо без жадних мовних і стилістичних поправок.

* * *

Тихий був літній сонячний ранок. Сонце підіймалося вище і вище. Ввесь час дуще і дуще наближався звук гармат і кулеметів. Це було в Мадярщині 7 червня 1944 р. біля міста Дес. Ми стаємо на станції 2 км. від фронту в перевантаженім шалоні. Проходить послідний поїзд з тяжко раненими, наш поїзд не відправляють. Ще дуще й дуще чути страшне гудіння гранат.

О, Боже! ми гибнемо! Ми окружені вже з двох кінців,— Боже, виведи наш поїзд з цього вогню! Більше, більше сипляться гранати по станції. Бачимо жертви перед собою. Перелякані жінки бігають, шукають рятунку для себе, рятують своїх дітей. Просять, благають машиністів, щоб відправили наш шалон. О, нащастя! на хвилину затихло. Ваґони ударились один об другий, колеса їхні застучали по оголчених рейсах, можна було бачити малу улибку ждавших відїзду. Біжало людство, чіпялись на ваґони, де це було можна, щоб рятувать своє життя.

Тихо відїжджав поїзд. Всі з великою радістю думали, що врятовані. Наш ваґон був заповнений всякими вещами, на яких сиділи жінки з дітьми і було ще чотири солдатів. Було нас 14 осіб. Я з своїми подружками сиділа разом. Поїзд набирав великої скорости. Ми відїхали 1 км. від фронту. Засміялись маленькі дітки. Ми чотири подружки заглянули одна одній ввічі з радости, що врятовані від страшного бою вокзала.

Але за хвилину радість зникає. Загули над нами мотори літаків. Ми хотіли тікати, але поїзд не остановлявся. Зі страху бігали по ваґоні, не мали рятунку. У цю страшну хвилину—бомба одна, друга—О, Боже, рятуй нас! Паровоз загорівся. Літаки пустилися низько над ваґонами, стріляли по утікающих.

О, Боже, ми гинемо...

Мадярки кричали переляканим голосом, якого не розуміли ми. Ми чотири українки були тільки між ними. Мати з дочкою, я з своєю подругою гинемо на чужинній Мадярщині...

Боже! Ужас! яка це страшна картина смерті. Боже, не дай більше бачили її. Це страшний суд! Усе горіло від фосфору. Бомби розривалися більше і більше. 1—2—3 падає в наш ваґон,— Боже, ми погибли... Я більше нічого не чула...

Через хвилину я почула прощання нашої умираючої: "Дівчатка, діти мої, Соня, дочко моя—я умираю"...

Я зі страхом схватилась, підскочила до неї. Материнська іскра любові до нас гасла в її очах. Лежала вона тяжко ранена без руки і ноги. Дочка Соня лежала залита кровю тяжко ранена, просила: "Мамо, ма-мамо—не умирай... ще будемо жити, вернемось додому."

Близька моя подруга Поліна розірвана від жостокої бомби. Боже, який ще більший ужас! З 14-ти осіб 11 убитих, 2 тяжко ранених, а я...ще жива. Просила Господа Бога: спаси мене, спаси!... дай ще пожити, не дай загинути на чужині серед мадяр...

Знову падає бомба, я вискочила з розбитого ваґона залитого кровю. Боже: страх! Усе горить. Страх! Я набираю сили і хочу бігти дальше. Впала на коліна, тулилася до маленької травички, просила життя в Бога. Господь Бог накрив мене броневою чашею, що зберігла моє життя. Рядом зі мною лежала деревина, яка дістала сім ударів.

Господь Бог святий спас мене, не допустив і маленького осколочка, який міг ранить мене.

О, Боже, цю страшну картину не можу я в житті забути її. Спаситель Ісус Христос спас мене від тих всіх ужасних нещасть війни.

Серце закіпає кровю від тих страшних страхіть. Господь Бог, владар могущого світу, Ти врятував мене.

Благодарю Тобі, молюся Тобі, Ти всемогучий на землі святій!

Я Тобі вірна дитина, спасай мене дальше! Оставляю в памяті погиблих подруг моїх!

Боже, Христе, Спасителю, спасай нас!

(Марта Ш.)

СВЯТІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

"Служба Божа має таку саму вартість, що й смерть Ісуса Христа на хресті... Хто побожно вислухав Служби Божої, той буде цього дня щасливий у праці, в торзі, в мандрівці й у всім, а Господь буде кріпити його на душі й тілі." —св. Іван Золотоустий.

"З кожної Служби Божої можемо мати таку саму користь, яку Ісус Христос вислужив нам у Велику Пятницю Своєю смертю на хресті."—св. Тома з Аквіну.

"Людина не в силі принести цінніщу й любішу Богові жертву, як Таїнство Служби Божої... Вся слава від сотворінь із початку до кінця світу, вся честь і похвальні пісні Анґелів, уся хвала й подяка від людей, усі їх добрі діла й покути, навіть мучеництва, все те разом не приносить Богові стільки слави, що єдина одинока Служба Божа... Служба Божа є ділом найвищого почитання Пресвятої Тройці; Служба Божа є наймогутнішим засобом проти сили пекла; вона відвертає від грішника меч Божого гніву; вона дає душам у чистилищі найбільшу поміч; вона є засобом, яким люди можуть осягнути всяке добро, якого тільки зможуть збагнути, очевидно, якщо воно не є шкідливе для душі..."—св. Альфонс Ліґорій.

ДЕРЖИСЯ ХРИСТА

Щасливий той, хто розуміє, що значить любити Ісуса, й себе самого ні за що не мати, ради Ісуса. Любов до сотворіння зрадлива, й швидко проминає; любов же до Ісуса вірна й тривала. Хто привяжеться до сотворіння, той упаде й минеться так само, як і воно; хто ж до Ісуса привяжеться, той буде забезпечений і закріплений на віки. Люби отже й зберігай щиру приязнь до Того, що тебе не покине ніколи. Хоч би всі від тебе відступили й опустили тебе, то Він один від тебе не відступить; і коли надійде твій кінець, Він не дасть тобі марно згинути-пропасти. Чи ти хочеш, чи не хочеш—все одно: колись треба буде тобі з усім розстатися. Держися отже Христа в житті й у смерті. Здайся на вірну Його любов: Він бо один може тобі помогти навіть тоді, коли все інше вже тебе зрадить і опустить. Не вповай, і не покладайсь на немічну тростину, що під подихом вітру вгинається: не забувай, що кожна смертна людина, немов трава, і слава її минається, мов та квітка польова, що цвіте та й хутко відцвітає.—(Наслідування Ісуса Христа, II. 7).

* * *

Redeemer's Voice Digest

...A MONTHLY SURVEY

JUNE, 1947

His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, Secretary of the Sacred Congregation for the Oriental Church, pictured with His Eminence Francis Cardinal Spellman, Archbishop of New York, following Pontifical Mass in St. Patrick's Church, shortly after the arrival from Rome.

Cardinal Tisserant Visits Ukrainian Catholics in Canada

On June 1, His Eminence will visit the churches and more important institutions in Winnipeg.

June 2 the Redemptorist Fathers of the Slav-Byzantine rite at Yorkton will have the honor of being host to the Cardinal. While there he will also visit St. Joseph's College and the Girls' Academy.

June 3, Cardinal Tisserant will be in Edmonton church and institutions.

The following day, he will be guest of the Basilian Fathers in Mundare, and at the request of Bishop Ladyka His Eminence will make a special visit to the churches of Toronto on June 8.

June 9 will find him in Montreal in the afternoon.

Cardinal Tisserant will deliver the sermon at the Pontifical Mass that will be celebrated by the Canadian Ukrainian Catholic Bishop at the Marian Congress, June 20, in Ottawa, capitol of Canada.

Eugene Cardinal Tisserant

On April 18th, after a two-day trip from Rome, His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, Secretary of the Sacred Congregation for the Oriental Church, arrived at La Guardia Field in New York. In the United States His Eminence took part at Princeton's University's bicentennial celebration where he delivered lectures on Byzantine art and the Eastern Churches in addition to visiting the Ukrainian Catholic diocese.

The Cardinal is known as one of the outstanding scholars of the Church and is skilled in both ancient and modern languages. He was born in Nancy, France, in 1884, and studied Hebrew, Syriac, Arabic, Ethiopian, and Assyrian languages at the Sorbonne in Paris. Ordained in 1907, after completing Oriental studies in Paris and Jerusalem, Cardinal Tisserant was given charge of Oriental manuscripts at the Vatican Library the following year at the age of 24. In 1936 he was named a Cardinal and Secretary of the Oriental Church Congregation. A year later he was consecrated a Bishop, by then Cardinal Pacelli, who is now His Holiness Pope Pius XII.

For the first time in the history of the Ukrainian Catholics have we been honored with a visit from the prince of the Church. We are ever so fortunate to have a visitation from such a great personage who is so well conscious of the needs of the Ukrainian Catholics and other Eastern Catholics the world over.

Speaking from Rome, on March 1st. 1946, His Eminence stood fast on our behalf and told the world: "East of the Curzon Line, the policy of the Soviets aims at the destruction of Catholicism, and this in open violation of one of the four principal freedoms. He continued, "For Ukrainians the matter is reduced to this dilemma. Either schism or martyrdom means arrest, deportation into Asia, prison, forced labor and death. Priests and sisters are being deported systematically. Of more than 2,000 secular priests of Ukrainian Catholic diocese it appears that over one fifth have already suffered this punishment. The Basilian Fathers have lost all their houses and religious institutions and more than 30 of them have been arrested. Nothing at all has been heard of them." His Eminence told the world of the great sorrow and despair in concentration camps for displaced persons in Germany, Austria, Italy and elsewhere. The reason for this is on acount of the refugees refusing to submit to the demands of the Red Army who want to force them back to their homes.

True, while the secular press of the world turned a deaf ear to the pleading of these poor unfortunate refugees, only the Catholic Church stood in front and proclaimed to the world of the great injustice.

At Fordham University, on April 27th, 1947, where Cardinal Tisserant received the honorary doctor of laws degree, he said this about the Eastern Catholics: "These are indeed, most troublous times for our dear Catholic brethren of the East. Already millions of them are suffering in new catacombs... But how consoling are the things we have seen and heard! Our suffering fellow Catholics have remained steadfast in the faith. Our dissident brothers of the Eastern Churches have joined us in the common bond of agony and defence of the Faith of Christ."

Cardinal Tisserant's visit to the Ukrainian Catholics and other Eastern Catholics of North America is a historical event. The Ukrainian Catholic Youth of Canada should take particular interest in this visit as it is one that will ever stay in their minds.

Brief Biography of His Eminence

His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, one of the world's most distinguished scholars, was born March 4, 1884, in Nancy, Lorraine, France. Skilled in both ancient and modern languages, he was educated in the Diocesan Seminary of Nancy, the Dominican Convent of St. Stephen in Jerusalem, and the Catholic Institute of Paris.

Before his ordination to the Catholic priesthood, Cardinal Tisserant studied Hebrew, Syriac, Arabic, Ethiopian and Assyrian languages at the Sorbonne in Paris, and speaks English well. He was ordained priest on August 4, 1907.

Except for the time spent in studies and the interruption of World War I, of which he is a wounded veteran, His Eminence's entire priestly life has been spent in the Eternal City, far from his native land in the sweet service of Christ and His Church.

In the course of his forty years in Rome, Cardinal Tisserant taught at the Apollinare. He was associated with Msgr. Achille Ratti, later Pope Pius XI of holy memory, in the Vatican Library, where he acted as keeper of Oriental manuscripts and subsequently became its prefect.

In conjunction with this work, Msgr. Tisserant made visits to the United States, in 1927 and 1931, to inspect leading libraries, under the auspices of the Carnegie Foundation. Cardinal Tisserant is widely known among librarians throughout the world and frequently consulted by them. He represented the Holy See at Orientalist Congresses at Oxford, Leyden and Aome, and at the International Congress of Librarians at Warsaw. While on his previous visit here, His Eminence made a speaking appearance before the annual meeting of the American Libra-

CARDINAL TISSERANT

ry Association. Always a brilliant student, he continues an active interest in scholarship and research.

When Cardinal Sincero died in 1936, Pope Pius XI, who was so deeply concerned with the welfare of Christians of the Eastern rites, created Msgr. Tisserant Cardinal on June 15, and appointed him as Secretary of the Sacred Congregation for the Oriental Church, whose welfare the learned prelate has watched over with unfailing devotion and constant toil for the past eleven years.

In 1937 he was consecrated bishop by the then Cardinal Pacelli, who is now His Holiness Pope Pius XII.

The Holy Father acquiesced recently to his option of the suburban See of Porto and Santa Rufina thus making Cardinal Tisserant one of the six Cardinal Bishops of the Holy Roman Church.

His Eminence served four years in the French Army, was wounded in France and returned to action as an officer-interpreter in Palestine and Syria. He received the Croix de Guerre in 1918 and the Legion of Honor in 1947.

— *The Way*, Philadelphia

× × ×

A PAPAL BLESSING ON CATHOLIC PRESS

His Holiness Pope Pius XII, in an official letter, has given his wholehearted blessing to those who write for, print, promote, subscribe to and read the Cathlic dailies of Italy.

"We wish that all Christians would understand the urgent necessity for a Catholic Press," the Pontiff wrote, "so that all may have an ardent desire to co-operate in its spread and all may enjoy the right to divine compensation for service rendered to a cause so closely linked to the moral and spiritual salvation of society."

In bestowing his benediction, the Holy Father singled out the following participants in the work of the press:

"All those who through their enthusiasm and mode of writing have made of the Catholic Press a living instrument for the defense of Christian truth and for a sound spiritual education of the conscience of the nation.

"All who, in quiet but laborious zeal, work in the difficult tasks of the print shops.

"All those who work to spread the Catholic Press among all laymen of the population.

"All those who keep alive the feeling of moral responsibility and who warn those who do not see the dangers in the neutral or anti-Christian press.

"All those who stimulate the reading of Catholic papers by all people of good will and especially by the young people...

"All those who, through reading of Catholic papers, acquire upright thought and thus achieve well co-ordinated activity between their civic and their Christian duties.

"And finally... all those who by special gifts make it possible that our press partake in modern development."

× × ×

TEST OF RELIGION

Coming one morning to the palace chapel for Mass, Louis XIV found only Archbishop Fenelon and a priest there in place of the usually crowded congregation.

"Where are all the others?" the king asked.

"Your Highness," answered Fenelon, "I had it given out that you would not attend chapel today so that you might know who came to worship God, and who to flatter the king."

The Sacred Congregation for the Oriental Church

The Sacred Congregation for the Oriental Church, whose Secretary is His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, was erected by His Holiness Pope Benedict XV, of blessed memory, on May 1, 1917.

At first the Eastern Catholics were goverened by the same Congregations as the faithful of the Roman rite, although occasionally, the Holy See would set up a temporary commission to better provide for the conversion of a particular group of Oriental dissidents, or in order to foster and preserve the Eastern rites.

In 1573 Pope Gregory XIII established a permanent commission, called the "Congregatio de Rebus Graecorum," whose duty it was to take care of matters pertaining to Oriental faithful and to propagate the Catholic Faith among the other Christians of the East.

Then Pope Clement XIII, in whose reign the Union of Brest took place, changed this Congregation into another named the "Congregatio super Negotiis Fidei et Religionis Catholicae." A little later it became known as the "De Propaganda Fide." Its purpose was the same as that of the general congregation instituted by Gregory XV July 22, 1622, which was also called "De Propaganda Fide." It managed the affairs of the Oriental Church and provided for the propagation of the Faith among the Latins.

Within the general Congregation for the Propagation of the Faith, Pope Urban XIII, known to the Ukrainians for his famous dictum: "Per vos Rutheni spero Orientem convertendum," established two special commissions, namely, "Super Dubiis Oirentalium" and "Super Correctione Eucholigii Graecorum." Clement XI broadened the scope of the latter as indicated by its new title: "Congregatio super Correctione Librorum Orientalium."

Pope Pius IX instituted on January 6, 1862, a congregation called "Sacra Congregatio de Propaganda Fide pro Negotiis Ritus Orientalis." This congregation was within the jurisdiction of the Propaganda Fide and was presided over by the same Cardinal Prefect but it had its own minor officials, consultors, protocol and archives.

Finally, Pope Benedict XV established an entirely separate congregation, the "Sacra Congregatio pro Ecclesia Orientali" of today, and reserved in it, for himself and his successors, the office of Prefect.

At first, its jurisdiction did not extend to unmixed cases concerning persons or things of the Latin rite even in Oriental countries. The consequent overlapping of purisdiction in those countries made administration difficult. This difficulty was remedied March 25, 1938, by Pope Pius XI who gave it full and exclusive jurisdiction over Egypt and the Peninsula of Sinai, Eritrea and Northern Ethiopia, Southern Albania, Bulgaria, Cyprus, Greece, the Dodecanese Islands, Iran, Iraq, Lebanon, Palestine, Syria, Transjordan, Asiatic Turkey and Tracia subject to Turkey.

As regards the faithful of the Or-

iental rite who reside outside the foregoing countries all matters of whatever kind which concern either the persons or the discipline or the rite of the Oriental Church, even though they be mixed, that is, though they also touch the Latins, are reserved to the Sacred Congregation for the Oriental Church.

For Eastern Catholicsh, it has all the faculties which, for the faithful of the Latin rite, belong to the other Congregation—"always without prejudice to the right of the Holy Office, and without diminution of the reservations which have hitherto been made to the Sacred Congregation of Seminaries and Universities and to the Sacred Penitentiary."

Since the Holy Father himself is President of the Sacred Congregation for the Oriental Church, it was advanced to third place among the Congregations of the Roman Curia, a sof March 1928. Its documents are given place immediately following those of the Consistorial Congregation, and bishops of the Latin rite are bound by its decrees affecting their relations with Orientals.

As has been stated, His Holiness Pope Pius XII happily reigning, is Prefect of the Sacred Congregation for the Oriental Church, His Eminence Eugene Cardinal Tisserant, our distinguished visitor is its Secretary, and the Most Rev. Antonio Arata, assessor. Its office is in the Palazzo di Convertendi.

Letters which concern this congregation are to be addressed as follows and in no other way: A Sua Eminenza Rev'ma, il Sig. Cardinale Segretario della Sacra Congregazione Orientale, Citta del Vaticano.

— *"The Way."* Philadelphia

✖ ✖ ✖

MERCY FINDS MEANS

General Dumas, father of the famous French novelist, was commander of the army of the Alps in the days of the Napoleonic wars.

One day he rode into the square of a village in Italy and found that the political commission there had erected a guillotine and was about to execute four ragged Italians.

"What is the crime these men have committed?" the general asked.

"The plotted to assissinate you," was the reply.

"Well, it is my wish that they be released."

"But General, you have no power to countermand our decisions."

"I suppose that is true. However, I do have power to requisition fuel for my army." So saying, eh turned to the soldiers who were with him. "Take down that guillotine," he told them, "and chop it up for firewood."

Then to the unguarded prisoners he said: "Now run for it!"

✖ ✖ ✖

Rastus: Lookee heah, Sambo, how come yo' teach yo' mule all dem tricks? I can't teach my mule nothin'.

Sambo: Dot's easy. Yo' has to know mo' than the mule.

✖ ✖ ✖

THE DEMOCRACY OF THE CHURCH

Woodrow Wilson once wrote: "The Roman Catholic Church was then (in the Middle Ages), as it is now, a great democracy. There was no peasant so humble that he might not become a priest, and no priest so obscure that he might not become Pope of Christendom."

✖ ✖ ✖

Why "Oriental Church"?

When the average person of today hears of the Oriental Church in the Western Hemisphere, he is at a loss to explain why, people born and raised in North or South America should be called Eastern Catholics. All the more so, if they claim to be subject to the Pope of Rome.

To be sure, the designation "Oriental Church," in these days of rapid communication and transmigration of people from one corner of the earth to another, is apt to be rather confusing, because it is practically impossible to localize that ecclesiastical body in any one part of the world. But a little history will go a long way towards giving one a more precise idea.

The name "Oriental Church" has its roots in the history of ancient Rome. In the last decade of the third century, Diocletian (284-305) in order to strengthen the declining Roman Empire, reorganized its whole administrative structure. He divided the empire into an Eastern and Western area, subdividing these into two prefectures each. Each prefecture was divided into fourteen dioceses, each governed by a vicar; and in turn, each diocese was made up of several provinces ruled by governors.

The hierarchy of governors subordinate to the vicars, and vicars subordinate to prefects culminated in the control of the prefects by the emperor. Although this reform of the civil administration did not cure the disease which was destroying the empire, it did prolong its life. In addition, it had the effect, undreamed of and certainly not desired by Diocletian, who at the instigation of Galerius a hater of Christianity, ordered a persecution aimed at the extermination of all Christians, that it aided the Christian Church greatly in its organization.

This dividing of the empire into halves further emphasized the natural differences between the Greek East and the Latin West in political administration as well as in culture and language, which again were reflected in the government, language and ceremonies of the Church in the two divisions, by giving rise to different rites, or ways of worship.

Thus, the Church and the rites in the Eastern and Western areas of the Roman Empire became, quite naturally, to be known as "Eastern" or "Oriental" and "Western," or "Occidental," respectively. And today, regardless of where they live, the faithful who adhere to these rites are called Eastern or Western Catholics and their Church, the Eastern or the Western Church as the case may be.

— *"The Way."* Philadelphia

✖ ✖ ✖

HE LIKED THE "MEDICINE"

A country doctor, walking out one day with a friend who boasted he was a staunch teetotaler, resolved to test him. Coming to a hotel with a bar, he asked the friend in and ordered two glasses of whisky. After they had disposed of these, and two or three more, at the doctor's expense, his friend began to get "mushy" in his talk. The doctor then, feeling he had him, bluntly asked:

"How does this square with your teetotal pretensions?"

"Well," said the other, with a quiet smile, "though I'm a strict teetotaler, I'd be ver' foolish to refuse what the doctor orders."

RENOWNED CONVERTS TO THE CATHOLIC CHURCH

* * *

IT HAS been estimated that out of 3,000 American converts there were 372 Protestant clergymen, 135 of whom became priests, and 260 nuns. One hundred and fifteen, according to the survey, were doctors, 126 lawyers, 45 members or former members of Congress, twelve Governors or former Governors of States, 180 army and navy officers, and 206 authors, musicians and persons of cultural prominence.

Noted English Converts

"It is in our own day that we find a most remarkable avalanche of English converts. Such great names as Ronald Knox, Gerald Manley Hopkins, the poet; C. C. Martindale, Dr. William Orchard, Maurice Baring, Alfred Noyes, one time poet laureate of England, Evelyn Waugh, Enid Dennis, Sheila Kaye Smith, the popular novelist, Shane Leslie, Compton MacKenzie, D. B. Wyndam Lewis, Frances Chesterton, Owen Dudley and Father Vernon Johnson are among them.

"But greatest of all is the inimitable Gilbert Keith Chesterton."

In continental Europe conversions are becoming numerous among the literati. As notable examples, Sigrid Undset and Johannes Jorgensen.

Again United States.:

"One of the first to cut himself free from the freezeup of Puritan tradition in America was Orestes Brownson. He was an eclectic in theology if there ever was one. Although born of Congregational parents, he became a Universalist minister, but soon lost faith in revelation and the divinity of Christ. Running quickly through Presbyterianism, Unitarianism, and Congregationalism, he ultimately, at the age of forty-one, thought his way into the Catholic Church.

"James Kent Stone, president of Kenyon and Hobart Colleges, followed Brownson into the Church with further surprise to the New England smugness. He was a man of letters, well thought of, and extraordinarily tranquil in his religious convictions.

"At the turning of the century, the movements towards the Church became startling. For generations before, and proceeding in an irresistible march up to our own time there was a tidal wave of conversions. It no longer was a shock, it came as a weekly expectation.

Other Notable Converts

"Names such as John Stoddard, author of 'Rebuilding a Lost Faith,' the Honorable Bellamy Storer, George Searle, Dr. Kinsman, one time Episcopal Bishop of Delaware, Peter Burnett, the eminent jurist; Professor Lord of Harvard University, Dr. Dwight, also of Harvard; Dr. Alfred Doolittle, the astronomer; Rear Admiral Benson, John Tabb and Joyce Kilmer, the poets; James S. Hill, famous railroad builder, Dr. John Cutter, Countess Mackin, F. Marian Crawford and Frank Spearman, the novelists; the inimitable Artemus Ward, Isaac Hecker, founder of the Paulist Order in America, Carlton J. H. Hayes professor of History at Columbia and a noted writer; Henry Brownson, the Archbishops, Samuel Eccles ton of Baltimore, Bayley of Newark and Batlimore, Blenk of New Orleans, Christie of Oregon, Wood of Philadelphia, the Bishops, Wadhams of Ofdenburg, Rosecrans of Columbus, Young of Erie, Gilmour of Cleveland, Curtis of Wilmington, Becker of Savannah, Tyler of Hartford, suggest a brilliant galaxy of prominent men and women to the ranks of our converts.

"Thousands of others have joined this movement within the last four years such as the prominent New York minister, Dr. Selden Delany, who is at present studying in Rome for the priesthood, and Horace Mann, prominent Washington, D.C., attorney and descendent of the gentleman of the same name who is honored as the father of the American Public School System."

—*Arnold Lunn*

Half-Million Converts to Catholicism in 1946

Rome.—More than half a million persons throughout the world were converted to Catholicism during 1946, according to a report by the Sacred Congregation for Propagating the Faith published in the *Attivita Della Santa Sede*, Vatican yearbook.

Don't Laugh Now

By FRANK J. FORD

NO PROBLEM facing America today is worthy of more serious study than that of juvenile delinquency. Yet, despite established proof of their harmful effects, the so-caled "comic" books remain strangely immune from prosecution for their share in the rising tide of youthful crimes, near-crimes, and tragedies.

Why?

Simply because of parental indifference! The vast majority of parents are blissfully unaware that the minds and morals of their children are being seriously and permanently impaired by this supposedly innocuous pastime.

And, lest you be disposed to question the foregoing statement as a wild exaggeration, or a warning from a blue-nosed reformer who would deprive the little ones of their innocent enjoyment, let's look at the record for just a moment...

In Chicago, a policeman's son has disappeared. The phone rings. The boy is pleading with his parents to meet him to get him back into school. Trustingly, they go. Meanwhile, the boy enters his own home, steals a large sum of money, and his father's service revolver. Luckily, for him, the suspicious bulge in his pocket attracts the attention of a policeman, who picks him ups. Questioned, he tells the police all about himself, takes them to a room he had rented, and shows them the heap of comic books he had been reading. Through these, they trace the inspiration for his actions...

A sudden epidemic of train-wreckings breaks out. The F.B.I. is called in to investigate. The government agents uncover one wreck as the work of three boys, one of whom is nine, another ten years of age. In another case, a troop train is derailed—the work of three ten year olds.

Miraculously, only one life is lost. The boys had been avidly following the adventures of a band of comic strip saboteurs whose specialty was wrecking trains...

In a Southern state, four boys inflicted severe wounds on another while playing "commando." Arrested by juvenile authorities, they displayed comic books in which "commando raids" were portrayed in all their bloody detail.

So much for the baneful effects on the children who emulate the example of the "villian." Even more tragic is the ending of those who play the "hero"...

A boy, eleven, strangles himself to death while attempting to perform a slight-of-hand trick suggested by his favorite comic strip hero. He trusses himself up with a skipping rope, adjusts the rope around his neck, down his back and around his wrists and ankles. Unable to extricate himself, he is found dead in his attic room, from the door of which he had removed the lock so he wouldn't be disturbed by other members of the family. On the dresser lay the comic strip which had been his inspiration. Funny? There were no laughs in it for the grieving parents, and the five brothers and sisters listed in the death notice...

Another boy, imitating the feats of his comic book idol, rigs up a diving helmet like the one he sees in the artist's drawing, battles his way into crude contraption, and suffocates to death. A grim joke...

In South Bend, Indiana, a couple returns home to find their boy dead in the bathroom, wearing a superman costume and a harness he had devised, with the aid of which he had attempted to conquer the laws of gravity by walking on the walls of the room— a feat easily performed by his comic book "hero." In the process he had strangled himself.

These are not isolated instances. Multiply them by thousands of cases which never are made public, and you have a situation which demands the earnest consideration of parents everywhere.

Judge Braude, who has served many years in Boy's Court in Chicago, makes this pertinent comment: "Too many children are prone to duplicate in real life what they read in the comics. Eventually, of course, the comics point out that crime does not pay, but only after the child has been led through all the details of crime and told exactly how it is committed. *The wages of crime is not emphasized, but crime is.*"

"But", you may object, "nothing like that will happen to my boy."

Don't be too sure. None of the parents in the cases cited thought it could happen to them either, but it did. The one safe rule is to read the comics yourself. You will quickly discover that, for the most part, the writing and the "art work" are of decidedly inferior quality, and more important, that they give children a complete distorted outlook on life.

The Southern Economist, Chicago's largest community newspaper, recently made a survey of the contents of 100 comic books and 1000 issues of daily newspaper comic strips. Here are its findings: Minor crimes depicted, 313. Antisocial behaviour 274. Physical assaults 531. Sadistic acts 87. Suggestive art 116. Vulgar speech 496. Physical monstrosities 165. Un-American, Vigilante activities 248. (this latter portrays the law enforcement agencies as impotent before the shrewdness of master criminals, and a superman must step in to protect society and punish the criminal—without proper recourse to law).

This is the reading fare which is offered to our children at the most impressionable age of their lives.

The time has come for decisive action on the part of the parents of America. What are *you* going to do about it? —*The Saviour's Call.*

ТРАГЕДІЯ ЖИТТЯ УКРАЇНЦЯ

Молодий вісімнацять-літній український хлопець проживав при кінці першої світової війни в тихому селі галицької України. Страхіття жорстокої війни, руїна, голод і холод були уділом його молодечих літ, наставляли його молоду душу.

Прийшли перед-листопадові дні 1918 року, дні стихійного зриву поневоленого народу до свободи, волі, залунали кличі, що порушували молоді серця до високих ідеалів. Хоч воєнні лихоліття ще в живій пам-

П. ПЕТРО КОНОВАЛЬЧУК

яті, вороже військо ще в краю, хоч нужда скрізь крайна, молоде серце бачить тільки, мов світанок кращих днів, мрію-соняшко волі. Він линає рідне село, батьківську стріху, щоби стати в ряди борців за їх свободу, а рожевими надіями щасливого повороту у вільне, щасливе українське село.

— — —

Три роки у Визвольній Армії...

Коли самі не пережили їх, може чули про них. Про брак одіжі, про босих рекрутів без уніформи, про недостатки харчування. —А боролись хоробро, з пятьма патронами—та не вагались іти в протинаступ!

Прийшли пошесті, поворотній і плямистий тиф. Шпиталі заповнені, біжна армія день-у-день тратить борців — приходить відворот... З над Збруча свіжий порив, побідний похід аж під Бережани, під Львів —щоби зазнати другої остаточної поразки.

Горстка осталась з великої Армії Визволення, з полків творяться бригади, тиф далі десятує ряди. Все ж таки мрії не покидають, ідуть на Велику Україну—чейже справедлива справа Народу не пропаде, не загине! Та дарма—свій нарід за Збручем негостинний, ба ворожо успособлений, а потрійний ворог натискає хоч сам з смертній боротьбі один з одним та рад проконтинути блукаючих Лицарів Волі. Біла Москва-Денікінці, Червона Москва-Большевія. Польща, що нічого не навчилася із своєї власної історії—в їх руки остаточно попали недобитки геройської армії, коли вичерпала останні запаси своїх надлюдських з'усиль...

— — —

Прийшли роки польської тюрми для молодця—бачите, він небезпечний злочинець, він смів мріяти про волю свого поневоленого народу, а навіть іти боротись за ню! Та ж це нечуваний злочин!... Та й тюрма не вічна—вертає молодець до рідного села, у вітцівську хату.

Який поворот! Обдертий, виснажений, онемочілий вертає в село закуте в ярмо неволі гіршої чим коли, до батьків, що пережили і визвольну війну і "пацифікацію," що й власної душі не важаться звати своєю... А він мріяв про поворот до свобідного українського села, до щасливої, вільної родини!

Не жити йому в цій чорній неволі гірш кріпацтва! Чув про Канаду, свобідну країну за широким морем, про свій нарід, що там поселився та живе в достатках, свобідний мов вітер у полю, ні ким не вязаний. Ніколи покидати рідний край, вибиратись у далеку чужину, але гнет не дає дихати. Врочім, коли тільки осяде і троха доробиться, спровадить стареньких родичів до себе або й верне до них—мрії-надії на волю таки жевріють у розчарованій душі...

— — —

І поїхав до Канади і полюбив той край свободи, ті широкі прерії, свобідних, щасливих людей, навіть довгу канадійську зиму. І чужині—і своє дома, бо нарешті зажив свободою, про котру мріяв та за котру боровся і терпів.

Та не довго...

Наслідки пережитих літ страждання відбилися на його здоровлю, молодечі сили заломалися. Ноги зачали боліти, ломати. Ревматизм? Треба питати доктора. За його радою ходить до санаторій на регулярне лікування. Три роки лікування, а полекшії нема—болі чимраз прикрімі. Остається в санаторії—на як довго? Кажуть йому, що то туберкульоза костей, що курація потребує довго а вислід її непевний.

Пятнацять літ терпінь. Приходить день, коли вже не годен ходити без кулів. А

ось уже два і пів року не годен піднестися з ліжка...

— — —

Це не видумана історія. Це історія життя—в яких коротких чертах, і кілько трагедії містить у собі!—трагедія Петра Коновальчука, як ми вичитали її з листів п. Вернюка та його переписки із страдальцем, котрого ніколи не бачив, а котрому оце третій рік дав щиру приязнь та всяку пораду і поміч на яку годно спромогтися поляхотне християнське серце щирого українця-побратима.

З останнього листа п. Коновальчука до свого незнаного приятеля, повного християнської резигнації, подаємо цей короткий уривок: "Тут є жид, ветеран канадійської армії—одинокий жид-ветеран. як я одинокий ветеран-українець у санаторії. Він членом ветеранського відділу у Вінніпегу та терпить на ту саму хоробу, що і я. Жиди довідались про медицину на його хоробу—її можна купити тілько в Америці — "ложитись між собою, закупили її досить на дво-місячне лічення і привезли його тут до санаторії. Він чується більше як щасливий, бо має надію що відзискає здоровля. Ми всі звернули очі на нього і не один вавидує йому." —Тільки всього. Жадна скарга, жадна просьба о поміч.

Посилаючи нам цього листа п. Вернюк залучив від себе 4 доляри на закупно медицини для свого приятеля та просив, щоби подати до відома нашого українського загалу трагічне положення свого приятеля. Для рідного брата не можнаб виявити більше печалівності чим оказує п. Вернюк для свого приятеля, котрого ніколи не бачив, а тільки листується з ним. Від одного нашого приятеля ми дістали на ту саму ціль 6 долярів.

Медицина і лікування нею значно коштовні. Петро Коновальчук не годен спромогтися на закупно її. Він між нами українцями в Канаді немов образ страждань усього нашого народу, усієї нашої України. Своїх рідних за морем ми не годні поратувати, хоч як і хотіліб у їх заступстві чи не отворимо широко щире українське серце і теплу приязну руку в поміч своєму безталанному братові?

Подумайте—і зробіть як скаже вам серце.

Свої ласкаві жертви шліть впрост до п. Коновальчука або на руки його приятеля п. Вернюка— і Боже Вам заплать!

Адреси:

MR. PETER KONOVALCHUK,
MANITOBA SANATORIUM,
NINETTE, MAN.

MR. W. WERNIUK,
ROYCROFT, ALTA.

ЗЕЛЕНА, МАН.—ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 5. травня, помер бл п. Юрій Мензуль. Прожив 86 років. Визначався побожністю й релігійною та народньою свідомістю. Був членом-основником української католицької церкви Воздвиження Честного Хреста, Зелена, Ман. Походив із села Бурдяківці, повіт Борщів. У 1911 р. з родиною прибув до Канади та взяв наділ землі в округі Роблин, почта Зелена. Тяжкою й чесною працею доробився майна. У глибокім смутку полишив жену, трьох женатих синів і віддану доньку.

Похоронні Богослуження в хаті померлого та церкві 6. травня відправив о. Роман Хомяк, ЧНІ. Людей було багато. У пращальнім слові отець парох підкреслив чесноти, що окрашували душу померлого та вказав на середники, що ними можна помогти душам у чистилищі.

В часі спільного обіду, отець заохотив присутних до жертви на поміч скитальцям. По 1.00 жертвували: о. Р. Хомяк, ЧНІ., Т. Урбанський; М. Корман, Гр. Бик; П. Бик; Ст. Геделевич; М. Мензуль; В. Білюк, В. Судейко, Т. Мензуль, Н. Корніковський, Д. Філевич, Гр. Судейко; М. Шлюсар; П. Мензуль. По 50ц.: П. Галайко; С. Філевич; Т. Мензуль; С. Шлюсар. Дрібними 75п. Разом $17.75.

Всі ці жертви переслано до адміністрації Голосу Спасителя на пересилку книжок, що їх так прагнуть читати наші скитальці.

Усім жертводавцям щира подяка, а бл. п. Юрієві Мензуль—Вічная Память!

ХЛОПЦІ-СКИТАЛЬЦІ, ЩО ПРИБУЛИ ДО АМЕРИКИ, ПОШУКУЮТЬ РІДНІ

Іван Олійчук з Теляче, повіт Пітгайці, пошукує вуйка Івана Білінського, котрий виїхав до Канади около 15 літ тому зі Верхівців, повіт Тримбул.

Володимир Лупак, з роду Козупас, син Марії Івасів пошукує своєї тітки Анни Ривак що тепер ма бути замужна та мешкати в ЗДА. Походить з Уличики Дольні.

Тадей Штайден пошукує свого шваґра брата Петра Хлопана, котрий походить зі Слобідки—коло Стрия.

Микола Перепичка пошукує Андрея Скевчука, котрий мавби перебувати в Альберті. Має для пана Скевчука вістки від брата.

Зголошуйтесь на адресу:

Mr. George Lukaczyk,
St. Basil's College,
Stamford, Conn.

НАШ ЛИСТОНОШ

Пані М. Бойцун: Число за березень вислали. Дякуємо за передплату. **П. П. Тисячний:** Оба листи одержали і передплату виписали, щиро дякуємо. Все в порядку тепер. **П. М. Митофір:** Лист і передплату одержали, щиро дякуємо. До п. Пилата вислали лист. **Пані Т. Шуст:** Вашу інформацію передано нам і відповідно до неї перестали висилати часопис на подане ім'я. Спасибі за щиру кооперацію. **П. Ф. Котович:** Обі передплати одержали, щиро дякуємо. Брату Матієві висилаємо Г.С. регулярно Писав нам, що дуже йому помічний і вдячний Вам, що принумеруєте його для нього. Бже Вам благослови! **П. М. Количанський:** Лист одержали і бажане число вислали Вам. Дивує нас чому не дійшло до Вас—може часом хто інший відобрав? За гарні слова признання сердечне спасибі! Молітьсл, щоби наші спільні бажання сповнялися. **Пані Д. Андрушко:** Передплату одержали і виписали, дякуємо. Дуже тішимося, що Г.С. Вам такий милий. Помоліться за нас. **Пані Мих. Сигнатович:** Бажанні Календарі вислали Вам. Витаємо Вас сердечно у ряди наших передплатників. **П. П. Максимець:** Дякуємо за лист і передплату. На Ваших 72 роки маєте письмо дуже гарне і читке. Не зражуйтесь тим, що люде такі байдужі та холодні. Ваші старання певно Богу милі і їхоч на око без успіху, заслуги не втратили. Молитва потрібна більше чим що—ласка Божа є всемогуча. **Пані Пар. Боднарук:** Передплату і жертву на Г. С. для Скитальців одержали, щиро дякуємо і Боже благослови Вам за память про цих бідних. Просимо далі молитися о Боже благословення для наших праць. **Пані А. Гайдук:** Дякуємо щиро за гарний лист, за передплату, жертву для сиріт і на Службу Божу. Всьо зробили після вашого бажання. Бог милосердний, не тратьте надій в прикрих обставинах та витревайте в молитвах. Ми злучені з Вами перед Богом. Адресу переміняли. **П. Ю. Левко:** Обі передплати одержали, щиро дякуємо. **П. Гриба** вписали на листу і будемо висилати йому часопис регулярно. **Пані М. Гемерлінг:** Дякуємо щиро за присланну передплату і жертву на висилку книжок Скитальцям. Посвідку вислали. **П. П. Марч:** Адресу змінили. Желаємо Божого благословення на новому місці побуту. **П .А. Когут:** Обі передплати одержали, щиро дякуємо. Адреси справимо по вказівках. **Пані І. Кісь:** Лист і передплати одержали, щиро дякуємо. До Югославії висилаємо часопис регулярно синові, лиш не знаємо чи доходить до нього. Досі не мали жадної вістки. Нового передплатника виписали на листу. **П. Н. Капій:** Адресу змінили, дякуємо за повідомлення. Щасть Вам Боже на новому місці побуту. **П. А. Пазюк:** Дякуємо за щирий лист і гарні побажання. Передплату виписали Помоліться о Боже благословення для наших праць. **Пані Т. Валечна:** Дякуємо за ласкаве звідомлення та щедрий даток за зміну адреси. **Пані Р. Сінго:** Передплату виписали, щиро дякуємо. За ласкаву жертву для Скитальців щире спасибі і Боже благослови! **Пані А. Дерих:** Спасибі за короткий, але щирий лист. Передплата вирівнана до березня 1949— щасливого читання! **Пані О. Пшик:** Щиро дякуємо за гарного листа. Зробимо після Вашого бажання— хтось таки скористав з Вашої жертви. Моліться далі за свою родину і будьте певні, що в свому часі милосердний Бог отворить очи заблуканому. **Пані А. Чимбур:** Лист отримали, щиро дякуємо. Повідомлення висилаємо по Вашим інформаціям. Просимо передати ласкаво щирий привіт добрій старенькій мамі. Боже благослови Вас усіх. **П. Д. Іванишин:** Коби тільке сотна часть передплатників, котрих нам бажаєте, ми були вдоволені! Та Вашим щирим запалом сердечно тішимося—в Бога надія, що Г.С. буде постійно захоплювати все ширші круги. Передплату виписали, дякуємо. **П. Ю. Л. Поліщук:** Дякуємо за ласкаве пояснення і витаємо щиро в ряди наших приятелів. Ласкаво пибачте непорозуміння.

РОБЛИН, МАН.—НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ ПАНСТВА Н. КАПІВ І М. ВАРОВИХ

В середу вечером, 30 квітня, після Маївки в монастирській каплиці оо. Редемптористів, українці католики містечка Роблин і округу зійшлись до хати панства Н. Капіїв і М. Варових, щоб справити їм пращальний вечерок з нагоди їх виїзду до Вернон, Б.К., де вони набули гарний дім.

По смачній перекусці, п. В. Якимишин, господар вечерка, пояснив ціль несподіванки та з черги покликав до слова всеч. оо. С. Олійника, П. Лаптуту, директора Колегії оо. Редемптористів, Р. Хомяка, ЧНІ., пароха Роблину, Ф. Петеленького, Ів. Якимишина та пані А. Величенко і М. Миське. У теплих словах бесідники підкреслили відданість панств Н. Капіїв і М. Варових для святої Церкви й українського народу. Промови були переплітані миловзвучними, народніми піснями. Панство Н. Капії прожили в округі Роблин попад 40 літ, є членами-основниками церкви й читальні "Просвіта" в парохії св. Михайла, Роблин, цер-

кви Зіслання св. Духа в Мерріхейл та добродіями Колегії оо. Редемптористів у Роблині. У релігійнім і народнім дусі виховали вони своїх дітей. У своїм домі нераз гостили Їх Ексцеленцію Кир Никиту Будку, Єпископа-піонїра українців католиків у Канаді, Преосвящен. Кир Василія Ладику, теперішнього Єпископа нашого народу в Канаді, та многих наших отців-священиків.

Пані Ана Козак, голова Товариства Апостольства Молитви, вручила гарні дарунки від всіх присутних.

Панства Н. Капії та М. Варові сердечно подякували всім гостям за пращальні промови й памятні дарунки.

На заклик п. Ів. Л. Якимишина переведено збірку на скитальців. По 1.00 вложили: Отці Редемптористи; Н. Капій; М. Варовий; Ів. Л. Якимишин; В. Якимишин; В. Чорнейко, Ів. Пелехатий, П. Козак, Ф. Петелецький, М. Козак; М. Миєько; А. Стиба 50ц.; а п. Н. Миєько 3.00. З того 1.00 на пресу—разом $14.50. Ту жертву пересланю до адміністрації Голосу Спасителя на пересилку книжок що їх так дуже бажають мати й читати наші скитальці

Усім жертводавцям щира подяка, а панствам Н. Капій і М. Варовий бажаємо в новім місці побуту прожити ще многі й благі літа в щасті й здоровлі.

Присутний.

НА ПОСИЛКУ КНИЖОК ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

На пращальнім вечірку з нагоди виїзду панства Капіїв і Варових з Роблин до Вернон (переслав о. Р. Хомяк) $14.50

На похороннім богослуженні бл. п. Юрія Менявуль (переслав о. Р. Хомяк) .. $17.75

п. Антін Киба 1.00, п. С. Середа 1.00, пані Марія Гемерлінг 1.00, пані К. Федун 1.00, пані Р. Сінго 1.00.

ПОШУКУЮТЬ

..Дир. **Михайло Гикавий,** уроженець м. бр. Ятичтва на Поділю, б. адміністратор Вістника у Львові, пошукує родини й знайомих. Пишіть на адресу:

Rev. Roman Chomiak,
Box 355, Roblin, Man., Canada

* * *

Пошукую вуйка і тітку, Сенюка Петра і Олену, зі села Волосів, пов. Надвірна, 1928 р. виїхали до Канади і працювали на фармі. Всі відомості слати на адресу:

Sokyrczuk Nykola,
90 Har Que Harz,
D.P. Camp No. 5.
Germany.

* * *

Лазорів Петро, Базів зі Старуні, пощукує: Григорук Николу зі Старуні коло Станиславова, 1927 р. виїхав до Канади і жив коло міста Монтреалю.

Lazoriw Petro,
D.P. Camp, No. 5.
90 Har Que Harz,
Germany.

Демковичі-Добрянські відізвіться!

Пошукую моїх свояків в Америці, що походять з Доброї Сяніцького повіту. Прошу про вістку і звязок.— Михайло Демкович Добрянський—редактор. Пишіть на адресу:

Rev. Roman Chomiak,
Box 355,
Roblin, Man., Canada

Пошукую: 1) Вуйка Олексу Боняковського з Княжини од Підволочиська, п. Скалат.

2) Богдана Гука з Підволочиськ, пов. Скалат в Канаді або Америці.

3) Сяву Колосівського з Заднишівки, ад Підвалючиська, пов. Скалат, в Канаді або Америці.

4) Йоанну Ковецьку з Заднишівки ад Підволочиська, п. Скалат в Канаді.

Писати на адресу:
Roman Pryjma,
Munchen, Renatastr. 21/4,
Bavaria, U.S. ZONE, Germany

ПРОСИМО ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЕГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі добродії: По 1.00: М. Гишка, Ст. Гишка, В. Кузик, Ів. Бриксович, А. Сольник, Н.Н., К. Брездень, В. Стефанюк, Ів. Стечишин, М. Зелізко, П. Сонишин, Ю. Хоменко, Ф. Кондрачук, С. Бабяк, Ів. Гриценко, А. Кільмен, Ю. Гресь, Ів. Улан, М. Тиндик, П. Лукій, Д. Духнич. По 2.00: Ів. Мартинюк, С. Яник, Гр. Лашукевич, Ів. Біленький. По 4.00: С. Берестянський, М. Романюк, В. Гаврилів, Гр. Гарах. По 5.00: М. Явний, С. Лупійчук. По 10.00: А. Лещишин. По $25.00: В. Слотюк. По $50.00: Н.Н., Н.Н. По $100.00: Н.Н., панство Михайло й Анастазія Лукій.

Хто слідуючий?— Щиро дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, передусім шановним панам і паням, що зложили по $25.00, $50.00, і $100.00 **і стали своїми щедрими жертвами добродіями, ктиторами та основниками церкви Преображення Г.Н.І.Хр. в Роблин, Ман.** Нехай Божественний Спаситель стократно нагородить Ваше гарне діло своїми щедрими дарами.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

"З НАМИ БОГ"

Молитовника "З Нами Бог" не маємо на складі. Ще не друкували (нове видання), бо трудно дістати паперу до друкування. Як ми зазначували давніше (в "Голосі Спасителя" за січень) що оголосимо, коли будемо їх мати.

Багато замовлень є у нас, та виконання їх буде можливе аж тоді, коли будемо мати ті молитовники.

Деякі мають у нас свій депозит на них: Артем Козак 1.50, Андрій Шимко 1.85, Дмитро Ільчишин 1.50, Марія Вонітовий 2.00, Ольга Ступак 1.75, Г. Мостович 2.00, Н. Сельський 1.75, В. Гулаєвич 2.00, Д. Лисай 3.00, Є. Демчук 2.00, Д. Цьопик 2.00.

Просимо отже: **Не пишіть тепер** за молитовниками але аж тоді пишіть, як оголосимо, що їх маємо!

ПОДЯКА

З щирого Серця складаю прилюдну подяку Пресв. Серцю Христовому, Матери Божій Неустанної Помочі і св. Священомученикові Йосафатові за вислухання молитов. Відчас моєї просьби, я пообіцяла що як моя молитва буде вислухана то я запишуся до Місійного Товариства св. Йосафата. Моя молитва вислухана і я складаю прилюдну подяку і записуюся до Місійного Товариства св. Йосафата.— П. Библів.

НА ПРЕС ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

М. Кіщ 1.00, пані А. Масівчук 1.00, пані М. Явний 1.00, А. Лівен 2.00, А. Рибіцький 5.15 (зі збірки на похороні пані Анастазії Смук); пані А. Зборівська 3.00 І. Яворський 25ц., П. Хомин 1.00, В. Вернюк 1.00, І. Статкович 50ц., пані В. Слотюк 1.00, Г. Конінка 1.00 Н. Івасюк 1.00, М. Крайник 1.00, І. Сопівник 1.00, пані М. Ярміш 1.00, Всеч. о. П. Каменецький 5.00, пані І. Валічний 1.00.

КАТАЛЬОҐ КНИЖОК

ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В АДМІНІСТРАЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ Нового Завіту, о. А. Луговий, по українськи й англійськи	.50
БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ, о. Ст. Семчук	.25
БРАТСТВО НАЙСВЯТІШИХ ТАЙН	.05
ВІРА	.05
ВПИСОВИЙ ЛИСТ І УСТАВ Апостольства Молитви	.10
ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ, о. др. В. Кушнір	.10
ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА, о. М. Т. Пелех	.15
КАНАДІЙСЬКИЙ ВЕРТЕП (св. Николай в школі) гарне представлення	.05
КАНАДА, МІЙ РІДНИЙ КРАЙ	.10
КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ, о. П. Божик, стор. 54, Прекрасні картини з канадійського життя	.15
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ— о. П. Божик	.20
КРИВАВИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОТВІР	.10
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ, о. Д. Попович, ЧСВВ.	.35
МІРІЯМ З МАГДАЛІ, драма в 4-ох діях	.25
МІШАНЕ СУПРУЖА, о. М. Т. Пелех	.10
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ, стор. 114	.10
НЕ ДАЙСЯ	.05
О ВІРІ, Митрополит А. Шептицький	.20
ПРОБУДИТЕЛЬ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ	.10
ПРОПАМЯТНА КНИГА, з нагоди 50-ліття поселення українського народу в Канаді	$2.50
ПОЩО СПОВІДАТИСЯ	.05
ПРО СУПРУЖЕСТВО	.05
ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ	.15
ПРО СХІДНІЙ ОБРЯД— Друге видання	25
РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІГІЇ?!, друге видання	.10
РОЗПНИ ЙОГО (релігійна драма в 4-ох діях)	.25
РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ	.05
СМЕРТЬ У ЧАРЦІ	.05
СТАТУТ Архибратства Серця Евхаристійного І. Христа	.05
УСПЕННЯ ПР. Д., представлення	.25
У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ	.05
ХРИСТІЯНСТВО В УКРАЇНІ— о. П. Божик	.15
ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ, четверте видання	.20
ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Третє побільшене видання, містить 87 пісень	.20
ЧЛЕНСЬКА ПАРОХІЯЛЬНА КНИЖЕЧКА	.15
ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО?	.05
ЯК СПОВІДАТИСЯ?	.05
25-ЛІТТЯ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ—о. П. Божик	.05
ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ ВАСИЛІЯНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У БРАЗИЛІЇ	.75
ЮВІЛЕЙНА ПАМЯТКА БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ	.05

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 6. Yorkton, Sask. June, 1947

НАШ ПРИВІТ

Витаємо Його Еміненцію Кардинала Евгена Тіссерана!

Радіємо, що Представник Святішого Отця відвідує Українську Католицьку Церкву в Канаді!

Прохаємо покірно о Апостольське Благословення!

Жий нам, Великий Князю Церкви, на Многі і Благі Літа!

Редакція і Адміністрація
"Голосу Спасителя."

ПОРЯДОК ВІДВІДИН

Їх Еміненції Кардинала Евгена Тіссерана, в червні:

Перший День Зелених Свят, дня 1-го червня, присвятить Кардинал на відвідини вінніпеґських церков та найважніших католицьких установ тогож міста.

Другий День Зелених Свят буде Кардинал у йорктонській церкві і відвідає монастир Отців Редемптористів, Колеґію св. Йосифа й Дівочу Академію.

Третього червня відвідає едмонтонську церкву й установи в Едмонтоні.

Четвертий день відвідає Мондер, монастир оо. Василіян і мондерські інституції.

На особливішу просьбу Їх Ексц. Кир Василія, відвідає Його Еміненція на 8-го червня торонтонські церкви.

Дня 9-го червня пополудні буде гостити Кардинал у Монтреалі.

У столиці Канади, Оттаві, виголосить Його Еміненція проповідь у часі нашої Архієрейської Служби Божої 20 червня, підчас Марійського Конґресу.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 7 & 8. Yorkton, Sask. July & August, 1947

НАША ПЕРЕПИСКА

Слава Ісусу Христу!

Щойно ми вислухали промови Святішого Отця до Маріянського Конґресу в Оттаві. Чудний то винахід—радіо. Тисячами миль з другого кінця світу, через гори і моря несе воно голос і чуєш його не мовби коло тебе говорив! Св. Отець не бачив своїх слухачів, а його слова доходили до кожного, хто тільки хотів прислухатися.

Один оборот радійового ґузика—а віддаль счезає для слухача і промовляючого! Та є ще щось чуднішого—в житю духовному. Християнин стає на молитву—ледви промовив перше слово, ледве підніс серце до Бога і віддаль між землею і небом зникає, небо й земля злучені в душі молячогося. Бог є всюда і все з нами як і звукові хвилі скрізь довкола нас. Треба тільки "контакту," в радійому інструменті, щоби, ці фалі немов набрали життя та удізнились нашому умові і серцю, цілому нашому єству. Молитва, це "контакт" з Богом, це настроєння нашої душі до інтимної лучности з Богом.

Коли станеш на молитву, згадай за радіо. Ти вимовив перше слово молитви, ба тільки підніс своє серце до Бога—і ціле небо зрушене, прислухується Твоїм словам. Твої слова величання, прохання, перепросьби не йдуть на вітер, їх слухає твій небесний Отець, до них долучується молитва Святих, Матері Божої, Ісуса Спасителя. Буде тобі лекше молитися, будеш молитися краще, будеш любити молитися, молитва перестане бути для тебе прикрим тягарем.

—

Біжуче число "Голосу Спасителя" виходить у побільшеному обємі за два місяці, липень і серпень. Слідуюче число вийде з початком вересня. В той спосіб наші робітники і члени управи матимуть спромогу відпочати та виїхати на вакації, або принаймні троха відсвіжитись. Важаємо і нашим Читачам милих вакацій.

Щиро дякуємо за многі красні листи від наших Приятелів. Декотрі містимо, інші помістимо пізніше. Витаємо сердечно в наш родинний круг численних нових передплатників, котрі замовили собі "Голос Спасителя" при нагоді св. Місій проповіданих нашим невтомним місіонарем о. В. Краєвським. Десять літ уже вони голосять св. Місії в Канаді й Америці—принаймні 30 на рік—віддаючи цій праці своє здоровля і сили та великі дари душі, котрими наділив їх Бог. Нехай добрий Бог кріпить їх до дальшої праці для добра Церкви і Народу!

Слава Ісусу Христу—до побачення по вакаціях!

НАШ ЛИСТОНОШ

Одна Особа: Лист одержали, щиро дякуємо. Передплата вирівнана до грудня, 1948. Службу Божу на подану інтенцію відправимо. **Пані З. Холевка:** Дякуємо щиро за лист. Передплату виписали, "кару" записали на пресовий фонд—добре так? Не турбуйтесь, всьо є в порядку. Дай нам Боже много каяників як Ви. **П. П. Герман:** Дякуємо за щирий лист. Радо підождемо, тимбільше, що ратуєте братів в неділі. Нехай Бог благословить Вашу працю. **Пан. А. Демчак:** Спасибі за гарний лист, передплату і щиру жертву для скитальців і сиріт. Хай Вас Бог нагородить благословенням для Вашої Родини. Дай Боже, щоби сповнилось Ваше і наше бажання, щоби Г.С. міг виходити частіше—та на разі годі... **П. С. Ковальчук:** Лист і переказ одержали, щиро дякуємо. Всьо в порядку. Сердечне спасибі за гарні побажання. Памятайте за нас у молитвах. **Пані Т. Славута:** Щире спасибі за ласкаве пояснення. Будемо висилати тепер лиш на адресу мужа, передплата вирівнана до грудня 1948. Боже благослови Вашу гарну Родину. **П-во Д. М. Шеремети:** Спасибі за ласкаву жертву на книжки скитальцям. Молимося на Вашу інтенцію. **Панна Г. Ухач:** Лист і передплату одержали, щиро дякуємо. Передплата з гарним листом двічі мила! **П. П. Макух:** Спасибі за жертву для скитальців. Службу Божу і Акафист відправили. Хай Бог щедро поблагословить Ваші труди. Передплату виписали. **П. Р. Гарвас:** Дякуємо за лист. Дуже радо висилатимемо Г. С. Оголошення поміщуємо. Боже Вам помагай у Ваших працях і змаганнях. **Пані М. Турчиняк:** Лист і гроші одержали, щиро дякуємо. Коби другі так розуміли наші труднощі... Доляра записали на пресовий фонд. **П. Н. Гусяк:** Даруйте ласкаво помилку в адресі, справим її безпроволочно. Посвідку на передплату вислали Вам, дякуємо щиро. Достосуємось до Вашого бажання. **П. І. Горбач:** Лист і жертву одержали, щиро дякуємо. Пошукування помістимо. **Пані Й. А. Малофій:** Дякуємо за ласкавий лист та інформації. Ми думали, що то інший передплатник, коли дістали Вашу передплату і через те зайшла помилка. Висилку другого числа здержуємо. **Д. С. Костенюк:** Передплату одержали, дякуємо. Замовлення вислали впрост до Филядельфії—якщо мають там бажані книжки, вишлють Вам їх впрост. **П. І. Дудич:** Щире спасибі за теплі слова побажань. Передплату виписали, посвідку вислали Вам. **П. В. Кінащук:** Обі передплати одержали і виписали, щиро дякуємо. Дай нам Боже богато таких щирих приятелів! **П. М. Стефура:** Лист і передплату одержали, дякуємо. Тішимось, що "Голос Спасителя" приносить Вам тілько потіху і розради. Не журіться писмом—лист прочитали без трудности. Дивну пригоду мали і Ваша молитва певно принесла Вам порятунок. **П. А. Окіпнюк:** Дякуємо щиро за лист. Будемо висилати часопис на подану адресу. Може тепер буде братанок діставати. Колиб ні, повідомимо Вас знову. **П. В. Семків:** Передплату одержали і виписали, щиро дякуємо. За ошибку перепрашаємо, справимо її при найблищій нагоді.

ЛИСТ ЗО СКИТАЛЬЩИНИ

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобні і Достойні Отці:

Недавно попав мені случайно Ваш Календар на 1947 рік у руки. Нігде правди діти, зробив він на мене таке прекрасне враження, що я рішив безумовно до Вас написати. В околиці, де я перебуваю, в наших скитальців коло 300, що переважно працюють по деяких місцевих селянах а я є їх душпастирем. Всі вони є згуртовані в католицькім брацтві св. Андрея. Очевидно дається у нас поміж все інше дуже відчувати брак друкованого католицького слова. І тому звертаюся до Вас з покірним проханням, чи не були б Ви ласкаві вислати мені якусь скількість своїх календарів в ціли розділу поміж наших людей. Також просивби я, як що це можливе, вислати нам трохи молитовників Ваших, релігійних книжок, а для мене як можливе, єврейський часослов та хоч малий требник. Рівнож буквби Вам дуже вдячний за сталу пересилку нам хоч пару примірників "Голосу Спасителя."

Хоч положення наше, як скитальців бездомних зданих виключно на поміч Божу, є досить безнадійне та погане, то однак ми радо заплатилиб належитість за ці книжки, коли б лише нам була змога. Всі ми мешкаємо по приватних мешканнях та з ляґрами не маємо нічого спільного, ані нами ніхто не опікується. Кожний з нас промишляє сам як може, хоч життя наше дуже важке як зненавиджених та зайвих чужинців. А будуччина наша лише в надії на Провидіння Боже!

Так моральна як матеріяльна сторінка наша дає багато до думання, та трудно.

Дозвольте, щоб заздалегідь зложу Вам Вир. і Достойні Отці, яких ми прекрасно знаємо з цеї хосенної праці у нас в Галичині та на Волині, щирі рідні побажання надійного Христового Воскресення від усіх наших тутейших скитальців. Дай Господи, щоб Ви і на далі могли трудитися для добра нашої католицької Церкви на наших землях.

Як би воно справа не випала, прохаю о ласкаву відповідь та здоровлячи рідним Христовим привітом остаю з високою повагою,

о. Г.

Від Адміністрації "Г. Сп.":

Всеч. Отче: Вислали Вам 35 пакуночків книжечок і календарів. Хотіли б Вам помогти та послужити чим можемо, тому вислали те, що маємо у себе на складі. Також будемо посилати Вам кожного місяця пару примірників "Голосу Спасителя." Для Вас особисто вислали єврейський часослов і малий требник. Нехай Господь благословить Вас і Вашу громаду.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вдячна за дарунок: "Голос Спасителя" і щирий лист я отримала, за що дуже сердечно дякую. Я все любила читати "Голос Спасителя" найліпше зі всіх газет—бо таки в шпитали мала нагоду "Г. С." читати—бо читаючи цю релігійну газету людина забуває за своє горе і здається йй Божу Волю. Дуже щиро дякую Пані Дробіт за так цінний дарунок. Нехай Ісус і Божа Мати нагородять її за це стократно. Дай Боже, щоби Ви, Всеч. Отці, могли видавати цей цінний "Голос Спасителя" хоч два рази на місяць і вірю, що за Божою поміччю таке станеться. В залученню посилаю одного доляра на Укр. скитальців.—Марія Вихопень.

Вірна приязнь: Я Вашого листа одержала. Сердечно дякую, що Ви повідомили мене про мою краянку у Франції і що вислали їй молитвенник. Я дуже тішуся тим і добре, що Ви написали їй, щоби не присилала грошей, бо я буду передплачувати їй "Голос Спасителя" поки мені Бог допоможе. Тепер посилаю, Отці Духовні, 5 долярів, то за молитвенник і на другий рік передплачуй Голос Спасителя для неї. Що лишиться, за то відправте

Службу Божу за наших героїв, що борються проти комунізму та гинуть і щоби Пречиста Діва і Серце Ісуса заступили тих, що по них лишилися, і щоби нам нашу Україну боронили від тяжкого знущання. — Простіть, що так довго не відписувала, бо так не маю часу. Маю маленьку дитинку таке докучливе. Той листок пишу вже другий день. Так дуже тішуся, що Ви мені так гарного листа написали. Останьтесь з Богом.— А. Бальсевич.

На книжки Скитальцям: На Вашу просьбу в "Голосі Спасителя" посилаю Вам мою ордер на 5 долярів на висилку книжок для наших вояків на скитальщині. Я також дорого ціню Голос Спасителя, бо то найліпші книжки між всіма, які я читаю. Нехай добрий Бог благословить Вашу працю мільони разів і нехай кріпить Ваше здоровля. Поручаюся Вашим молитвам.—Н Шпирка.

Оцінила приязнь: Маю честь подякувати Вам за надіслані мені три книжочки Голосу Спасителя, що мені замовили такі добрі пані М. За так дорогоцінний дарунок належиться їм велика честь. В честь Матінки Божої відправте Службу Божу за їх здоровля, щоби були здорові і веселі зі своєю родиною. Я посилаю 5 долярів, три на Службу Божу а два на бідні сироти.—Е. Романишин.

У СВЯТО ПОМИНОК

Твоїх ланів розлогих переливані шумі
І гомони дзвінкі розспіваного гаю,
Святих могил таємні, незабутні думи
Ти в душі наші переллв, мій Рідний Краю.

Нехай як листя ми розсіяні по світу,
Нехай між нами моря незглибимі вогди—
Ми вірні всі одному Заповіту,
Всі прагнім Правди Божої й Свободи.

Любов до рідних нив і туга невтишима
Немов прядільниці, прядуть незриму пря-
І нею нас усіх, в краю і на чужині, [жу
В одну сім'ю, в одну спільноту духа вя- [жуть.

У Свята Поминок пішлим думки з поклоном,
До тих могил із березовими хрестами,
І серця наші будуть срібним дзвоном
Будити їхні душі на розмову з нами.

Ми піснею й молитвою в Зелені Свята—
Чи свіжа це могилка, чи прадавня:
—Услиши нас, Героїв жертви ради і по-
І-сотвори їм, Боже, вічну память! [святи,
—Ярослав Заремба

На Скитальщині 1947.

(Прим. ред.—Повища поезія, хоч вислана з Німеччини з листом датованим що 10 квітня, дійшла до нас доперва 30 травня, коли червневе число було вже розіслане. Хоч місяць минув від Зелених Свят, містимо її, бо вважаємо її зміст актуальним в кожну пору. П. Зарембі дякуємо за написання поезії і надіслання її і надіємося, що буде плекати свій талант та принесе нам ще неодну поезію до поміщення).

ЛИСТ ІЗ ЗЕМЕЛЬ НАШИХ БАТЬКІВ

(До Редакції прислав наш передплатник листа та й просить, щоб його надрукувати, що ми й робимо. Читайте цього листа поволи то й добре його врозумієте).

—

Дорогий Приятелю:

Пише до Тебе Твій вірний приятель і сусід і довідується о Твоїм здоровлю й поводженню. Я Богу дякувати здоров а поводження свого то й псови я би не вичив. Хочу Тобі трохи описати о своїх пригодах; ясно Тобі не можу написати, бо знаєш як у нас є. По перше, пишу Тобі, що Твій брат Міхал і Дмитро виїхали до Росії, а в який спосіб, то Ти вже знаєш, ще 20 мая 1946 року. Лист той, що Ти писав до брата Міхала, я отримав. Ти його пустив ще в листопаді 1946 р., ішов два місяці. Я думав до Тебе скоріше написати, але не мав адресу від Тебе. фронт до нас зближався в літі 1944 року, а 16 вересня 1944 року прийшли до нас руски. Як руски наступали то німці спалили ціле наше село. Моя хата також згоріла. Люди думали, що як фронт перейде, то вже буде спокій. Але й війна скінчилася і так не було спокою. Руски забирали до армії, а нашого села згинуло при армії 10 хлопців а про 10 нема чутки. Твого брата син теж згинув. 1946 рік вже трудно було пережити. Люди кривлся попід землю. Першого лютого 1946 року хопили мого брата і сусіду Р.Д. і за два дні найшов я їх вже закостенілих. Так само відійшов на другий світ нагло М. С. і ще двох молодших хлопців з нашого села. З Карликова 30 осіб пішли так, навіть і діти з Залатки: ціле село заснуло нагло. З Прибишова щось 10. хлопів. Попросту пекло було. В квітни 1946 року зістали випалені наші околиці. Люди за два роки(від фронту частинно відбудувалися, а в квітни 1946 року знову згоріло. Перший раз спалили німці, а другий раз Ти можеш знати хто. Люди перенеслися на іншу околицю і я також. Лишилося нас 12 родин. Дорогий брате, переніс я великі страти. Не хочу вже навіть Тобі згадувати, що я лишився тільки при одній корові без хати. Не маю лахів ні обува, все зрабоване. А мав я 14 штук худоби і одіння багато. Але те дурниця, дорогий Приятелю! Але я стратив 2 сини і 2 брати. Найстаршого сина арештували німці на весні 1944 року, згинув у ляґрах; а другий син згинув теж в осени 1946 року... Здоровлю щиро, Твій приятель.

ІЗ ПОМИНКІВ НА СКИТАЛЬЦІВ

Дня 5. червня в церкві Сошествія св. Духа, Меррідейл, Ман., о. Р. Хомяк, ЧНІ. відправив заупокійне Богослужения за бл. п. **Никиту Фінкарика**, що в січні 1946 р. помер, проживши 75 літ. Походив із села Іванків, повіт Борщів До Канади приїхав 1904 р., й поселився в окрузі Роблин, почта Меррідейл, Ман. Визначався великою побожністю та свідомістю, так релігійною як і народньою. Був членом основником української католицької церкви Сошествія св. Духа Меррідейл. Про Богослужения за померщого тата подбав вдячний син Василь.

В часі спільного обіду, отець заохотив присутних до жертви на поміч скитальцям. По 1.00 жертвували: о. Р. Хомяк, ЧНІ., Н. Зюбрецький, В. Фінкарик Ст. Фінкарик, Ст. Михалевич, В. Ратушний, М. Процький, В. П. Якимишин, Ів. Ткачук, Р. Ткачук, А. Мотика, і А. Процька. Д. Бойчук 75ц. По 50ц.: М. Михалевич, Т. Рожняк, Д. Сорокочуа, А. Яворський, М. Білецький, А. Тешинський, П. Ірха, П. Зюбрицький, А. Михалевич. Дрібними 1.30. Разом $17.55.

Усі зі жертви переслано до адміністрації Голосу Спасителя на пересилку книжок, що їх так бажають читати наші скитальці.

Усім жертводавцям щира подяка, а бл. п. Никиті Фінкарик—Вічная Память.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую мого брата Івана Натолочного, уродженого в Гриньківцях, пов. Коничиці. Відомість про нього проситься передати ласкаво на адресу:

Natoloczny Teofil.
Herste No. 7. Post Brakel
Kreis Hoexter. Westfalien.
Germany

Роман Гарвас з Бруховича біля Львова прохає знакомих в Америці написати на адресу:

Roman Harwas
Graz. Hochsteingasse—37
Students-Hostel
Austria.

Олекса Жовнір, син Василя, з села Сухорів, пов. Ярослав, пошукує своєї цьотки Анну і Марію з дому Жовнір. Обі перебувають десь в Америці, Марія віддана за Николаєм Дзюрка. Хто знавби про них, або вони самі хай напишуть ласкаво на адресу:

John Horbach,
Nora, Sask., Canada

Петро Свистун, учитель, родом з Говилова, пошукує знайомих і свояків. Пишіть:

Petro Swystun,
DP Lager UNRRA "Orlik"
Strub—Berchtesgaden
13|6 USA Zone—Germany

Володимира Пацулу з Купнович Старих і Катерину з дому Стецько—шукає Ольга Заремба з дому Волошин з Топільниці. Адреса:—

Olha Zaremba,
Berchtesgaden,
DP Camp "Orlvk," Bl. v. 122,
Bavern, Germany, USA Zone.

З ТАБОРУ

Всечеснійші оо. Місіонарі:

Складаю Вам найсердечнійшу подяку від себе і наших родин і вояків, котрих нас тут в одним таборі знаходиться 104 осіб українців і в 2 таборах по 30 осіб не числячи тих котрі працюють по цивільних роботах на фармах.

Всечеснійші Отці, ці книжки це одна наша розрада і одна духовна потіха, бо рік минув від часу, коли ми мали можність вислухати Служби Божої в рідній мові, котру відправив Їх Ексц. Епископ

і Ап. Візитатор Преосв. Іван Бучко. Від цього часу ми не мали змоги ані один раз вислухати св. сповід і прийняти св. Причастя. Тільки ці книжки пригадують нам нашу віру і нашу церкву.

Остаю з пошаною,

Улида Василь.

АРРАН, САСК.: ВЕСІЛЬНИЙ СПОМИН ПАНСТВА Е. І К. ГОРДІЙЧУКІВ

В суботу, дня 10 мая с.р. відбулося вінчання молодят Евстахія Гордійчука з Касею Кирилюк, обоїх з Арран, Саск. Молоду пару звінчав о. Н. Сірий. Весілля відбулось в родинних домах обоїх молодят. В часі весільної забави переведено збірку на піддержку наших укр. католицьких часописей, що завсіди стояли й стоять на услузі всему нашому українському католицькому загалові. З переведеної збірки призначено на місячну часопись Голос Спасителя 2.00.

Молодій парі благослови Боже у їхньому супружому житті.

Весільний гість.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подається до відома, що велика розігравка в користь будови церкви Преображення Г.Н.І. Христа в Роблин, Ман., відбудеться у вівторок, 19-го серпня. — Просимо всіх, що мають наші тикетні книжечки, використати цей час на розпродаж тикетів і ласкаво звернути нам на час відтинки з належитістю.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ПРОСИМО

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЄГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин, прислали отсі добровії: По 1.00: Н. Борейко, Єв. Свізінський, Д. Поломарк, М. Педелецький, Ст. Панчишин, К. Котик, В. Оконь, М. Гречка, Ів. Боярський, М. Мельничук, А. Бородай, Ю. Гайків, К. Шульган, Ів. Лаптута, К. Лучка, М. Рубас, Ів. Білас. По 2.00: Ів. Червінський, К. Гречаник. По 3.00: А. Грицевич. По 4.00: А. Фурик, А. Зборівська, П. Пальцат, Й. Дзямба, О. Вересюк, Ст. Смаль. По 5.00: М. Шпіц. По 10.00: А. Сукнацький, Д. Хамулка. По $25.00: О. Киба. По $50.00: Ст. Абрамець.

Хто слідуючий: Щиро дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви, передусім шановним панам і паням, що зложили по $25.00 і $50.00 та стали добродіями й ктиторами церкви Преображення Г.Н.І.Хр. в Роблин, Ман. Нехай Ісус Христос якнайщедріше нагородить Ваше добре діло своїми дарами.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ЮВІЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОГО СВЯЩЕНИКА

25-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА О. М. ГРИГОРІЙЧУКА

Місійний дистрикт Сенді Лейк у північно-західній Манітобі відсвяткував 12 червня, 25-ліття священства свого душпастиря Впр. о. Михайла Григорійчука.

Впр. о. Михайло Григорійчук уродився 12 вересня, 1896 року в селі Волчівцях, повіт Снятин, де господарили його родичі Іван Григорійчук і Марія Онищук.

Народню школу скінчив у рідному селі а відтак українську гімназію в Коломиї.

В 1914 році виїхав з родиною дядька до Канади в Альберту. Два роки учився в Колегії у Ст. Альберт. Філософію і богословію скінчив в Грент семинарі в Монтреалі.

Висвячений на священика Преосв. Кир Никитою Будкою в парохіяльній церкві Сифтону, Ман., дня 2 липня, 1922 року.

Через три роки був секретарем грекокатолицького Епископського Ординаріяту в Винипегу і обслугував підвинипегські парохії.

Від 1925 до кінця 1931 душпастирює на сході Канади в Монтреалі. Відтак до 15 жовтня 1934 в Торонті. Від жовтня 1934 року аж до тепер в парохії місійного дистрикту Сенді Лейк, Ман.

Ставши душпастирем дистрикту Сенді Лейк, о. М. Григорійчук розгорнув живу діяльність для релігійного розбудування свого дистрикту. Завдяки його невтомній праці побудовано величаву церкву в Сенді Лейк, прекрасно помальоване і заведене електричне освітлення. Церква вартує $40,000.

Збудовано нову церкву і церковну залю в Озерній.

Засновано парохію в Рекгем і збудовано нову церкву та залю.

Основано парохію коло Семика, на північ від Сенді Лейку, і збудовано нову церкву.

На Городі перебудовано церкву і збудовано нову залю.

В Елфінстон основано парохію, куплено школу і перемінено на церкву. Тепер збирають фонди на будову нової церкви.

На Долинах збудовано нову парохіяльну залю.

В Шол Лейк куплено залю і збудовано нову церкву.

В Мензі основано нову парохію і тепер приступлено до будови церкви.

ВПР. О. МИХАЙЛО ГРИГОРІЙЧУК

Впр. о. Ювілят розгорнув попри те першу місцеву і помазісцеву працю. Є щирим приятелем молоді і в минулому році завів у своїй парохії літну оселю, де діти з Сенді Лейкського округа провели мило вакації на розривці і науці рідної школи та катехізму. Впр. о. Григорійчук при всяких нагодах переводить збірки на скитальців і наші тутешні потреби; пильно цікавиться пресою і суспільними справами. Плоди його праці дійсно багаті.

Редакція й Адміністрація "Голосу Спасителя" складають впр. о. Ювілятові щирі побажання обильних ласк Божих, кріпкого здоровля і сил до дальшої успішної праці на полі релігійнім і народнім.

НА ВИСИЛКУ КНИЖОК І ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ СКИТАЛЬЦЯМ ЗЛОЖИЛИ:

Пані А. Зборівська 1.00, п. В. Макух 1.00, пані Н. Шпирка 5.00, п-во Шеремити 2.00, пані М. Вихопень 1.00, п. Й. Явний 2.00, Н.Н. 1.00, пані П. Буд 1.00, пані А. Демчак 1.00, п. Ф. Гриченюк 2.00, п. І. Гадубяк 1.00.

Е. М.

БОЛЬШЕВИКИ А ГР.-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В ГАЛИЧИНІ В РОКАХ 1939-40

Большевизм в своїй теорії виступає проти всякої віри в Бога і називає релігію "опіюмом народу" і "захистом буржуазного, капіталістичного світогляду," а заразом "ворогом" пролетаріяту.

Головне своє вістря в тій боротьбі з релігією большевики звернули проти греко-католицької Церкви в Галичині.

Чому? Теорія комунізму в большевиків закрашена російським націоналізмом. Російська мова була мовою пануючою в цілім Советськім Союзі, поодинокі советські республики існували тільки на папері, а владу держала в них Москва.

Греко-католицька Церква була перешкодою для большевиків в прилученню Західної України до злиття з Советським Союзом.

Як колись царі на чолі з Петром Кривавим нищили православну Церкву на Україні, наставляючи епископів і священиків російського походження а заразом підчиняли українську православну Церкву св. Синодові в Москві.

Подібно було підчас першої всесвітної війни. По заняттю Галичини російськими військами в 1914 р. почалася велика агітація в Галичині за православіям. Св. Синод вислав на підбиття греко-католицької Церкви знаного агітатора епископа Евлогія.

Вивезено богато наших священиків в Росію разом з покійним Митрополитом Андреем Шептицьким.

Подібно стало ся по третім розборі Польщі (1775) з нашими церквами на Волині і Холмщині, де під грозою куль насильно насаджувано православіє між Уніятами. А в тім примусовім зединенню уніятської Церкви на Холмщині полилося богато крови уніятських мучеників.

Таксамо ідучи слідами царів в своїй ненависті до греко-католицької Церкви виступали большевики в 1939-40 р.

Греко-католицькі сявщеники були більше переслідувані чим римо-католицькі священики.

Хоч сталінська конституція голосить, що кожному громадянинові забезпечує свободу віри і совісті, то на ділі воно було цілком інакше.

Священик хочби найбільше льояльний, був уважаний найбільшим ворогом.

Дуже небезпечно було для парохіян стрічатися з душпастирями, бо такого уважали "контрреволюціонером." Парохіяни, коли хотіли поради, чи спомогти священика, мусіли робити це в ночі.

З кожного села старалися большевики як найскорше позбутися священика. Тому уживали ріжних хитрих способів. Відбирали від священиків їх майно, потім накладали великі податки на церкву. Колиб на означений час не заплачено податку, священик мав бути арештований, а церква мала бути замкнена.

Податки складали люди самі і так ратували церкву і священика. Коли в якім селі люди не могли зложити наложених податків, там замикали церкву, як наприклад в Шляхтицьких, пов. Тернопіль, де був парохом о. шамбелян Малицький, бувший професор Духовного Семинаря.

Там ,де помер священик, або вибрався з парохії, другого священика не допускали до парохії, як мене не допустили до парохії Покропивна.

В р. 1941 був плян вивезення всіх греко-католицьких священиків на Сибір, але через воєнні відносини цей плян не вдався.

Священиків кликало НКВД на переслухання і жадало видачі парохіян "контрреволюціонерів"... Коли священик боронився, що не знає жадних контрреволюціонерів, тоді грозили йому револьвером, жадаючи навіть зради св. сповіди.

Майже всіх священиків виганяли з помешкань і не лишали їм жадної землі.

Науку релігії священики по тайно уділювали в захристії, а коли большевики о тім довідалися, карали священиків і молодь. В школі мусіло бути антирелігійне виховання.

Примусове навертання на православя в р. 1944-45

Знаючи привязання українського народу в Галичині до своєї Церкви і добачивши в народі тверду віру, большевики як хитрі політики взялися на штучки.

Придумали так звану живу, сталінську, православну церкву і зачали проголошувати зединення греко-католицької Церкви з тою сталінською в Москві, що вповні була на услугах большевизму і підлягала вцілості "верховному батькові" Сталінові.

Стару православну Церкву в Росії і в Україні вони знищили цілковито. Сотки епископів православних і тисячі священиків вистріляли, або запроторили в глухий Сибір, а церкви переміняли на шпихлірі і музеї безбожництва.

Нараз політика вимагала показати перед світом, що большевики також релігійні та треба було створити нову православну сталінську церкву.

З тим кличем нової сталінської релігії вони ішли на підбій Європи.

По дорозі треба було знищити тверду остою греко-католицької Церкви. І тут ужили вони нової методи зєднення греко-католицької Церкви.

Найперше треба було усунути провідника ґєрархії. І це вони зробили, увязнивши всіх греко-католицьких Епископів і членів Консисторії.

Відтак під примусом розстрілу знайшли одиниці в кожній діецезії як о. др. Костельник (львівська діецезія), о. Ант. Пельвецький (станиславівська діецезія) і о. др. Мельник (перемиська діецезія), котрі нібито в імени всего духовенства внесли просьбу до Сталіна о прилучення греко-католицької Церкви до православної в Москві.

Акція прилучення мала відбутися в кожнім Деканаті. Много деканатів вповні відказалися від того зєднення. Тоді тих священиків сейчас арештовано.

В селі вистарчило кілька підписів, щоб перемінити греко-католицьку Церкву на православну. Коли ще де був греко-католицький священик і не хотів пристати до зєднення, йому виставляли урядову перепустку до завідуючого релігійними справами в повіті, звідки він звичайно не вертався.

В той спосіб по трупах священиків відбувалося "соєдіненіе Церков"...

Та злука церков не провадиться в інтересі віри, бо сам большевизм найбільший ворог віри, а є це дорога посередна до безвірства.

Священики, що пєрейшли на нове сталінське православя також не будуть довго тішитися ласкою Сталіна, бо їм не вірять большевики і знають, що вони "страха ради" зробили це діло. Перед народом знова будуть кричати: "Дивіться в що ви вірили і хто вас провадив і вчив обману; коли наші священики самі не знають в що мають вірити і міняють свою віру... Чиж не бачите, що віра, це блахман і дурман народу"...

Ціле ж "соєдіненіе" це хитра діявольська штука большевизму.

("Шлях")

ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Пані В. Слотюк 2.00, п. Ю. Котівка 1.00, п. І. Івасюк 1.00, Н.Н. 1.00, п. І. Сопівник 1.00, п. А. Доніка 50ц., пані М. Нагірна 2.00, пані М. Явна 1.00, пані А. Лівен 2.00, п. А. Рибіцький (збірка) 5.15, пані А. Зборівська 3.00, п. І. Яворський 25ц., п. П. Хомин 1.00, п. В. Вернюк 1.00, п. І. Статкевич 50ц., пані М. Ярмош 1.00, о. кан. П. Каменецький 5.00, пані Т. Валечна 1.00, пані С. Ричкун 1.00, п. М. Стельмах 1.00, пані С. Гунька 25ц., п. А. Гуцуляк 1.00, п. В. Зубрицький 50ц., пані З. Холевка 1.00, пані А. Максимюк 1.00, Н.Н. 1.00, п. М. Беняк 1.00, п. А. Ланут 2.50, о. Н. Сірий (із збірки) 2.00.

ЩО ПИШЕ "ЙОРКТОН ЕНТЕРПРАЙЗ" ПРО ПРИЙНЯТТЯ КАРДИНАЛА ТІССЕРАНА В ЙОРКТОНІ

Пять тисяч українців католиків з різних сторін західної Канади прибули до Йорктону, щоби побачити й послухати їх Еміненцію Кардинала Тіссерана, секретаря св. Конґрегації католицьких Церков східніх обрядів.

Кардиналові товаришили їх Ексцеленція Ніль Саварин з Винипегу, Монсіньор МекМегон з Ню Йорку, й о. Архибалд з Риму. Багато духовенства з Саскачевану й Манітоби прибуло до Йорктону щоб Кардинала привитати.

Кілька сот громадян з духовенством зібралося на СПР-ській стації на привіт Кардинала, що приїхав кілька хвилин по 8-ій годині. Отець Шишкович, парох українців католиків в Йорктоні, римо-католицький парох о. Шала, Браття Христіянських Шкіл, і много інших духовників, поспішили до зустріч князеві Церкви, та в супроводі кількадесять автомобілів відвезли їх до місцевої українсько-католицької церкви. Пан Стефан Абрамець молодший мав честь вести їх Еміненцію.

Краями "Онтеріо Евеню", що провадить до парохіяльної церкви, стояли рядами студентки з Академії Пресв. Серця, студенти з Колегії св. Йосифа, та багато молоді й дітий з округа. Між тими двома рядами молодого покоління їхав повільно автомобіль Кардинала, проваджений процесією.

По коротенькім вступі до монастиря отців Редемптористів відпроваджено їх процесійно до церкви на читану Службу Божу. Та Служба Божа була тільки для молоді. Прикінці, їх Еміненція промовили до молоді по англійськи, взиваючи всіх молитись за терплячих братів і сестер у старім краю.

В год. 10:15 зачалась Архиєрейська Служба Божа. Її відправили Преосв. Ніль в асисті о. Григорійчука з Сенді Лейку, та о. Фика з Риджайни. По евангелії о. парох Шишкович привитав їх Еміненцію в англійській та українській мові.

По Архиєрейській Службі Божій знову промовили їх Еміненція Кардинал Тіссеран. Говорили про скитальців та їх недолю. Про потребу не тільки молитви, але й матеріяльної помочі для них. Про ту поміч повинні дбати різні українські організації на американськім континенті.

Теплим словом спімнули й бл. п. Митрополита Шептицького, та його наслідника Митрополита Сліпого, що його большевики засудили на довголітню тяжку роботу.

Не забули й про те люте переслідування української католицької Церкви в Галичині; про недолю священиків, що мусять скриватись як за поганських часів та потайки давати вірним духовну обслугу. Запевняли нас, що Святіший Отець знає про те все лихо, і робить що може, щоб йому запобігти.

В часі Служби Божої співали студентки з Академії Пресв.

Серця й студенти з Колегії св. Йосифа. Все те передав пан Василь Лиска через йорктонську радіеву стацію.

По Службі Божій відбувся бенкет у честь Кардинала в Йорктон Готелі. У тім бенкеті брали участь різні достойники в міста, як також і вірні з парохії та з околиці. Предсідником бенкету був місцевий адвокат пан Андрій Кіндракевич. На його зазив, пан Стахів, місцевий фотограф, підніс тоаст у честь Кардинала.

"Це дуже рідка нагода"—сказав бесідник— "бувати в товаристві такої високо-поставленої особи, Князя Церкви, Кардинала; тому ми всі з великою нетерпеливістю ждали приїзду Вашої Еміненції. Відомість, що на запрошення Їх Ексценленції Василія Ладики, Ваша Еміненція відвідають Канаду, наповнила наші серця великим вдоволенням. Коли знову сталося певним, що Ваша Еміненція відвідають Йорктон, то ми зрозуміли, що це вже велике добродійство. Нині наші сподівання сповнилися сто-процентово. Проповідь Вашої Еміненції не останеться без успіху. Най Всемогучий Бог кріпить Ваші сили й здоровля, щоб Ви ще на многі літа могли трудитися для Божої справи."

По тоасті в честь Кардинала, о. Григорійчук підніс тоаст у честь Святішого Отця Папи Римського.

"Ми українці католики—сказав отець бесідник—чуємося дуже щасливими, привитати представника Їх Святости Папи Римського Пія XII. Як видимий Голова католицької Церкви, Їх Святість є нашим духвоним провідником і батьком. Українці, вірні діти католицької Церкви дуже вдячні Їх Святості за печаливість для нашого українського обряду, за батьківське заінтересування в недолі наших братів і сестер в Европі. В Вашій присутності, Ваша Еміненціе, ми заявляємо пошану, вірність і послух для Їх Святості Папи Пія XII, і благаємо Всемогучого Бога, щоби Їх благословив, і дав їм здоровля на многі-многі літа."

По тоасті в честь короля Юрія VI., що його підніс майор міста, пан Пікер, забрав слово сам Кардинал.

У своїй промові, Їх Еміненція заявили, що коли довідалися, що для Америки мають до розпорядимости два місяці, сейчас написали до Преосв. Ладики, щоби вони дали їм можність побачитися з якнайбільшим числом людей. Для західної Канади вони мають дві неділі. В тих двох неділях бажають відвідати якнайбільше громад. Знамениті підготовлення на їх приїзд дають їм нагоду бачитися з великим числом людей. За це вони дуже вдячні тим всім, що організують ті підготовлення. Опісля Кардинал висловив свої найкращі побажання учасникам бенкету та їх родичам, і подякував усім за бенкет.

По бенкеті відбувся концерт у честь Кардинала в Роксі театрі. Його відограли студентки з Академії Сестер у спілці з студентами з Колегії св. Йосифа. Обширна саля театру була повна по береги.

Підчас концерту пан адвокат Кіндракевич промовив до Кардинала з рамени парохіян, а майор Пікер з рамена міста Йорктону. У відповідь їх бесіди Кардинал зазначив, що хто вірний католик, той напевно буде й вірним сином свого народу.

По концерті Їх Еміненція оглянули ще монастир отців Редемптористів, відвідали коротко Академію й Колегію, та й відїхали автом до Мелвил. Звідти ж потягом до Едмондону.

Так скінчився той пропамятний день. Про нього йорктонська парохія ніколи не забуде. Це честь для йорктонців. Це рівнож світлий доказ, що провідники католицької Церкви інтересуються долею українського народу та стараються про поліпшення її.

ПАПА БЛАГОСЛОВИТЬ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

Святіший Отець Папа Пій XII, в урядовім письмі, уділив своє сердечне благословення для тих, що дописують, друкують, поширяють, передплачують і читають католицькі денники Італії.

"Бажаємо, щоб усі християни зрозуміли важну конечність Католицької Преси,"— писав Святіший Отець,— "так, щоб могли мати гаряче бажання співпрацювати в поширюванні її і щоб усі могли користати з права до Божої нагороди за услугу, яку віддали для справи так тісно злученої з моральним і духовним спасенням суспільства."

Уділяючи своє благословення, Святіший Отець вирізнив таких учасників в ділі преси:

"Всі ті, що своєю ревністю й способом писання вчинили з Католицької Преси живе оруддя для оборони християнської правди й для здорового духового виховання сумління нації.

"Всі ті, що в спокійній але мозольній ревності, виконують трудні праці в друкарнях.

"Всі ті, що трудяться, щоб поширити Католицьку Пресу між усіми світськими людьми населення.

"Всі ті, що заховують живим почуття моральної відповідальности і які остерігають тих, що не добачують небезпек у пресі невтральній або проти-християнській.

"Всі ті, що заохочують,, щоб усі люди доброї волі, а особливо молодь читали католицькі часописи...

"Всі ті, що через читання католицьких часописів набувають добрий осуд і так доверщують добре упорядковану діяльність між своїми громадянськими і своїми християнськими обовязками.

"І вкінці... всі ті, що завдяки спеціяльних своїх таланів стараються, щоб і наша преса брала участь в теперішнім поступі."

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

У сповненні обітниці складаю сердечну подяку св. Йосифові та бл. п. архіеп. Монаганові за вислухання молитов і поміч у дуже важній справі.—Сестра Ірина, С.П.Н.Д.М.

Після вчиненої обітниці складаю прилюдну подяку. В місяці маю дуже боліла мене права рука, я нічого не могла робити і думала, що вже буду каліка. Я щиро молилась до Небесного Лікаря, до Найсвятійшого Серця Ісусового, до святих ран Христових і до Матінки Божої Неустанної Помочі. Милосердний Бог вислухав мою молитву і рука мене не болить. Посилаю жертву одного доляра.—Розалія Малиса, Торонто.

Щиру подяку за вислухані молитви складає св. Антоніеві з Падви—
С. Йосафата Сл. П.Н.Д.М.

ДІВЧАТА,
ВСТУПАЙТЕ ДО СЕСТЕР МІСІОНАРОК!

"Лихі тепер часи, бо лихі люди. Треба, щоб люди стали добрими, а тоді й добрі часи настануть." Такі простенькі, а глибокі змістом слова сказав недавно св. Отець Папа Пій XII. Треба, щоб люди стали добрими. Але як це зробити? Треба їх зробити справжніми християнами. В християнській релігії є всі потрібні й помічні засоби, щоб люди могли стати добрими.

І до цієї знеслої праці, так дуже конечної особливо в теперішній переломовій добі, закликає часто св. Церква словами Божественного Спасителя: "Піднесіть ваші очі й погляньте на ниви, що вже білі на жниво!" (Ів. 4. 35). "Жниво велике та робітників мало." (Мат. 9: 38). Ходіть до роботи поборювати сучасні лиха, гоїти глибокі душевні рани, усувати страждання, закріплювати й поширювати Христове царство, царство мира, справедливости й любови, робити людей добрими й так підготовляти кращі часи.

Що за велика й гарна місія! Як дуже потрібна вона й нашому безталанному народові! А сповняти її можуть не тільки священики, монахи, місіонарі, але й українські дівчата, що стануть у рядах евангельських робітниць як Сестри Місіонарки. Сестри Місіонарки мають змогу жити повнотою християнського життя, забезпечити вічне спасення для своєї душі та приготовити собі велику нагороду в небі. Та крім цих великих особистих користей, вони мають також ще великі можливості зробити багато добра для свого народу, що мов поранений нещасливець конає на роздорожу і потребує помочі милосерного самарянина.

Українські дівчата! Бачите що за прекрасна для Вас пропозиція і якщо її приймете, то матимете світлу будуччину ля свого життя. Що ж ви на це?

Колись у назаретському домі, як архангел Гавриїл подав Преч. Діві Марії предложення з неба стати разом з Христом до праці над спасенням людського роду, то Марія станула перед важливим рішенням. Від її рішення залежала не тільки її особиста велич і щастя, але й добро цілого людського роду. І що ж зробила Марія? Вона не ухилилася від високого посланництва зі страху перед великою відповідальністю або жертвами. Вона не викручувалась різними виправдуваннями, не вагалась, ані не зволікала. Не оглядалась ні на кого ні нащо, а тільки дивилась на волю Свого Творця й Господа, що покликав її до великої місії в історії людства. І тому рішучо сказала те велике слово: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову твому!" (Лук. 1: 38). Тим своїм геройським рішенням убога дівчина з Назарету поклала трівкі основи під свою велич і щастя, бо саме від цієї хвилі стали блаженною звати її всі народи.

Українська дівчино! Перед тобою подібне знесле предложення: давати Христа й спасення людям. Христос кличе тебе до співпраці над спасенням безсмертних душ. Українська Церква й

Нарід в теперішні критичні часи потребують тебе до праці на релігійно-церковній ниві, як Сестри Місіонарки. Не відкидай легкодушно цього поклику, що запрошує тебе віддати своє життя на службу Богові й своєму народові в Згромадженню Сестер Місіонарок Християнської Любови. Не бійся, не стидайся, не вагайся, не оглядайся на людські суди, а рішуче відповідж на запросини Творця, що покликає тебе до монастиря словами Марії: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову Твому!"

По всякі інформації в справі покликання до Закону належить звертатись на адресу:

THE MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY
BOX 180, GRIMSBY, ONT., CANADA

ЛИСТ ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ В КАНАДІ

Любі наші заокеанські друзі,—Ми малі учні 3-ої кляси "б" української народної школи в Регенсбурзі, в Німеччині, вперше пишемо до Вас. Хочемо розказати Вам про себе, та про наше діточе життя на чужині—скитальщині. Ми залишили нашу любу гарну Батьківщину бо вивезли нас Німці на працю до Німеччини з нашими батьками. Ми дуже багато пережили як малі діти, бо голод і біда дошкулювала нам. З нещастя звільнили нас Ваші добрі хоробрі вояки. За допомогою Ваших добрих Батьків ми сьогодні живемо в укр. таборі, та ходимо до школи. Тужимо дуже за нашою Батьківщиною, але не можемо там ще повернути, бо там більшевики. Через них много наших рідних не жиє. Зараз живеться нам, як сиротам, як пташці, що не має свойого гніздечка. Вчимося добре, пильно, вчащаємо до школи, бо хочемо бути розумними дітьми нашої Батьківщини—України. Думаємо, що Ви такі самі добрі пильмі діти, бо Ви українці. Навчає і виховує нас наша вчителька, яка е тут сама сиротою на чужині.

Напишіть нам наші малі любі друзі про себе много, много. Нас цікавить Ваше життя. Дуже просимо Вас відпишіть нам скоро, а ми більше цікавого напишемо. Ми е дуже вдячні вашим батькам, за допомогу для нас. Ми відвдячимося. Здоровимо Вас всі щиро дружінім привітом ученици й учні 3-ої кляси "б" а є нас 33.

Регенсбург, Німеччина, 29-4-1947.
Через Канцелярію КУК.

ПОДЯКА І ПРОСЬБА

Від п. Конопальчука в Санаторії Найнет, Ман., наспів лист з подякою за жертви на закупно медицини "Streptomycin" для лікування його туберкульози костей і нирок. "Голос Спасителя" вже в пресі і тому ми не годні помістити листа в цілості, однак помістимо його в слідуючому числі. На разі друкар успів через переставлення матеріялу зробити місце на цю коротку вістку.

Усіх жертв прийшло до тепер на руки п. Коновальчука $136.00—один добродій прислав $100.00. В імені нашого страдальця і від себе дякуємо щиро усім жертводавцям і прохаємо сердечно о дальші щедрі жертви. Ця курація (treatment) дуже дорога—$600.00 перший період. Надіємось, що серед нашого загалу знайдеться досить шляхотних одиниць, що уможливлять цю курацію своїми жертвами. — Спасибі всім! — Адреса:

Peter Konowalchuk,
Manitoba Sanatorium, Ninette, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ І СЕРПЕНЬ, 1947

Липень, Старий стиль:

6. Нед. 5 по С.: Гл. 4. Ап. 103, Єв. Мат. 28. (Єв. утр. 5).
7. Понеділок: Різдво св. Ів. Хрестителя: Ап. 112, Єв. Лу. 1.
12. Субота: св. Петра й Павла: Ап. 193, Єв. Ів. 67.
13. Неділя 6 по С. Гл. 5. Ап. 110, Єв. Мат. 29. (Єв. утр. 6).
20. Неділя 7 по С: Гл. 6. Ап. 116, Єв. Мат. 33. (Єв. утр. 7).
27. Неділя 8 по С. і Отців Перших 6 Соборів: Гл. 124 і 334, Єв. Мат. 58 і Ів. 56. (Єв. утр. 8).

Серпень, Старий Стиль:

3. Неділя 9 по С. і Пророка Іллі: Гл. 8. Ап. 128 і 57, Єв. Мат. 59 і Лу. 14. (Єв. утр. 9).
10. Неділя 10 по С.: Гл. 1. Ап. 131, Єв. Мат. 72. (Єв. утр. 10).
14. Четвер: По заамвонній молитві мале водосвяття на памятку хрищення України і благословення зілля. **Від сьогодні починається Спасівка.**
17. Неділя 11 по С.: Гл. 2. Ап. 141, Єв. Мат. 77. (Єв. утр. 11).
19. Вівторок: Преображення Господнє: Ап. 65, Єв. Мат. 70. **Пп Заамвонній молитві свячення овочів.**
24. Неділя 12 по С. і Попразд. Преображення: Гл. 3. Ап. 158, Єв. Мат. 79. (Єв. Утр. 1).
28. Четвер: Успення Б. М. Ап. 240, Єв. Лу. 54. По отпусті **свячення зілля.**
31. Неділя 13 по С. і Попразд. Успення: Гл. 4. Ап. 166, Єв. Мат. 87. (Єв. Утр. 2).

Липень, Новий Стиль:

6. Неділя 6 по С. і Преп. Атаназія Атон.: Гл. 5. Ап. 110 і 213, Єв. Мат. 29 і Лу. 24. (Єв. утр. 6).
13. Неділя 7 по С. і Отців 6 Соборів: Гл. 6. Ап. 116 і 334, Єв. Мат. 58 і Ів. 56. (Єв. утр. 7).
20. Неділя 8 по С. і Пророка Іллі: Гл. 7. Ап. 124 і 57, Єв. Мат. 58 і Лу. 14. (Єв. утр. 8).
27. Неділя 9 по С. і вмч. Пантелеймона: Гл. 8. Ап. 128 і 292, Єв. Мат. 59 і Ів. 52. (Єв. утр. 9).

Серпень, Новий Стиль:

1. Водосвяття на памятку хрищення України. Починається Спасівка.
3. Неділя 10 по С.: Гл. 1. Ап. 131, Єв. Мат. 72. (Єв. утр. 10).
6. Середа: Преображення Господнє. Ап. 65, Єв. Мат. 70. **Свячення овочів.**
10. Неділя 11 по С.: Гл. 2. Ап. 141, Єв. Мат. 77. (Єв. утр. 11).
15. Пятниця: Успення Б. М.: Ап. 240, Єв. Лу. 56. **Благословення зілля.**
17. Нед. 12 по С. і Попразд. Успення: Гл. 3. Ап. 282, Єв. Лу. 13.
24. Неділя 13 по С.: Гл. 4. Ап. 166, Єв. Мат. 87. (Єв. утр. 2).
31. Неділя 14 по С. і Усікновення Голови св. Івана Христ.: Гл. 5. Ап. 170 і 33, Єв. Мат. 89 і Мар. 24. (Єв. утр. 3).

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск.
Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 7-8 **Липень-Серпень** **1947**

Уляна Кравченко

НА СПАСА

Сади буйні нам зеленіють,
в росі умитий лист тремтить...
І яблука червоні спіють
і зріють груші золоті...
І кожна гілочка дрібна
багацтвом так і ловить очі
і подає солодкий плід...
Куди не глянь,—на Україні
достаток плодів і краса...
Багато овочів, багато...
О, як широкий Божий світ,
країни кращої нема,—
нема на світі торжества—
як Спаса—українське свято...
Багато овочів, багато...

— — —

Устану вранці до зорі...
—Земля ще в сірих серпанках
і перші яблука червоні
і перші груші золоті,
солодкі плоди в кіш зберу...
Васильками і рутою,
барвистим цвітом приберу,—
і приберу, і заквітчаю,
і по прадідньому звичаю
у храм ті плоди занесу...
А серце повнее надії,
а віри повная душа...
О, раю мій—о, ти, мій краю!
Багато овочів—багато...

— — —

Земля у соняшнім промінню..
і кличе дзвін, великий дзвін...
Почерез лан з усіх сторін
іде народ: юрба прочан
в святочному удінню...

— — —

Відчинений вже храм...
Воскові свічі знай горять
і словеса святі пливуть,
і пахне тиміям...

— — —

Кадильний сизий дим угору
пнеться
і клониться душа
і молиться народ!
—О, Спасе наш, поглянь з Висот:
Ми величаємо преславнее
Преображеніе Твоє!
Зішли нам Світ і Істину Твою...
Преобразився Ти на горі Таворі—
преобрази і наше горе:
не дай пропасти нам...
Благослови ті земні плоди,
скріпи трудящі руки,
в серця вложи живої сили...
О, Спасе наш—спаси!
О, Боже наш—помилуй!

— — —

ПОЧИТАННЯ СВЯТИХ

Святі в небі є нашими приятелями і заступниками—ми почитаємо їх і просимо їх заступництва в наших душевних і тілесних потребах. У Святих ми почитаємо самого Бога, бо тільки за Його ласкою вони стали Святими. Вони жили на землі і зазнали всякого горя, яке тілько може постигнути людей. Щира любов до Бога піддержувала їх у терпіннях, ласка Божа кріпила їх. За їх вірність та витревалість Бог нагородив їх—вони в Бога в небі.

Правдива любов Бога є нерозлучна від любови ближнього, бо ми всі без винятку є дітьми Божими. Тому не дивота, що кожний Святий сіяв за життя горячою любов'ю до людей, а передусім до бідних, обездолених та терпячих. Той посвячував себе для хорих, той віддавав себе в неволю, щоби викупити брата-невільника, інший піклувався сиротами, ще інший темними, глухонімими чи божевільними. Зіпсуті діти, упавша женщина, в'язень, засуджений на смерть—усі находили в них сердешніх приятелів. Тій любовній самопосвяті Божих Угодників завдячує світ ті безчисленні інституції та монаші Чини, котрі за їх приміром працюють, нераз з надлюдським самопожертвованням, щоби улекшити всяке горе туземського життя.

В почитанні Святих оказується глибока свідомість і вкорінене в душі переконання про лучність Церкви на землі з Церквою в небі. Ми поручаємось у своїх потребах і просимо заступництва Святих, бо вони нашими братьми, розуміють наші потреби, можуть нам помогти та все готові до помочі. І Бог, наш оден спільний Отець, любить наші духовні взаємини із Святими—навіть чуда ділає в нашу користь та на похвалу Своїх Угодників. Часи чудес не минулися, навіть у нинішних часах пересяклих духом поганства, безвірства та загального бунту проти Божого авторитету.

Кожний нарід, навіть поодинокі станові групи в народі, мають свого особлившого Святого-Покровителя, котрого вважають своїм спеціяльним заступником перед Богом і котрому вручають з особлившим довірям свої особисті і загальні справи. В нашому народі з давна-давен таким улюбленим і з надзвичайним довірям почитаним

Святим є святий Отець Николай. Многі церкви присвячені йому, інші мають його особливший престіл, а в кожній мусить бути після обрядових приписів його образ поруч намісних образів Ісуса і Матері Божої. Його образ можна знайти в кожній хаті наших релігійних людей.

Згадку про почитання св. о. Николая часто стрічаємо в літературі народній і многі є леґенди-оповідання звязані з культом цього улюбленого Святого. Многі християнські душі приписують ласку вислухання своїх молитов заступництву св. Николая і про неодну надзвичайну ласку будуть оповідати його вірні почитателі. На днях ми одержали лист, котрий поміщуємо нище.

"Всечесні Отці!—В честь і славу св. о. Николая хочу оповісти як св. Отець Николай уздоровив мене з великої душевної хороби.— Я була ще малою дівчиною, коли в сусідстві коло нас оден чоловік, уже старший віком, повісився і його привезли на своє подвіря. Його жінка просила мого тата, щоби пішли відчіпити мотуз і я пішла з татом. Той чоловік був поляк, був побожний і я дуже дивувалася чому він таке зробив. Я не переставала думати про це, все говорила до себе, що його душа пішла на вічні муки і щось зачало мені шептати до уха, щоби я собі таке зробила. Цілий рік все більше і більше мучили мене такі гадки. Родичам нічого не казала, боялася, що підуть за порадою до священика та що потім усі люде будуть з мене сміятися. Я молилася, просила Бога, щоби карав мене на тілі радше чим той страшний душевний страх, але нічо не помагало. Той страшний ляк все мене переслідував. На сповіді я не вміла отцю розяснити трівогу і вони сказали мені, щоби щиро молитися. Я пішла від сповідальниці просто до бічного вівтаря св. Отця Николая і впала до підлоги. Я не молилася, іно плакала і так плакала, що ціла тряслася, а сльози так лялися, що аж підлога була мокра. Молитися устами я не могла. Коли успокоїлася, я піднеслася і вже не чую жадного страху, якби відняло його від мене. Яка я тоді чулася щаслива—не можу тої радості описати! Я пасла худобу і коли співала побожні пісні, мені здавалося, що ангели літають довкола мене і співають зі мною!— Я маю тепер 54 роки і прийшло мені на сумління, що я повинна припідно подякувати св. о. Николаю і тому прошу Отців, щоби передрукувати в Голосі Спасителя як я це описала і як знайшла ратунок у св. о. Николая.

Хто має який смуток, най молиться до св. о. Николая. Він чудотворець, він поратує кожного в біді.—С. Мичка"

— — —

Певна річ, що Святим над Святими, першим нашим Заступником у Бога є Господь наш Ісус Христос— наш Ходатай-Адвокат, як каже св. Апостол Навло, вічно живий, щоби вставлятися за нами. І до Нього маємо доступ кожної хвилі дня, бо перебуває між нами укритий в Найсвятіших Тайнах. І маємо Його особисту запоруку, що про що ми не просилиб в Його імя, дістанемо. Ми знаємо і твердо віримо в це. А все ж таки, бідні, грішні люде, які ми є, нам чогось страшно удаватись у своїх потребах впрост до Нього. Він же наш Бог, всевідучий, Суддя, перед котрим мусимо колись явитися, щоби відповісти за найтайніші, може давно забуті провини.

Як дитина удається до тата через маму, як чоловік глядить "протекції," коли шукає ласки у якого високого достойника, як заступаємося в суді адвокатом, котрий знає судові практики—так у своїх духовних потребах ми удаємось до Бога через Його Угодників. Наше духовне життя тілько тим ріжниться від буденного, природного життя, що воно на вищому, надприродному шляні. І тому почитання Святих таке натуральне, так відповідне потребам людського серця. "За молитвами святих Отец наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас!" —це перші слова молитви християнина. Так молилися наші батьки, діди, прадіди, такою буде молитва християнина з роду в рід.

Молимось Богу, безперечно—але не самі. Стаємо перед Ним в товаристві Його приятелів, Святих. Наші бідні молитви получені з молитвами Пречистої Діви, св. Йосифа, Ангелів, Апостолів та всіх тих безчисленних хорів Святих "от віка угодивших Богу." Така молитва вливає довіря в наші душі і те пристава́ння із Святими Божими, розбуджує в нас бажання поправи життя та приклонює до нас милосерну любов Божу. Вся слава остаточно доходить до Найсвятішого Бога.

Чи то св. о. Николай, чи наш Ангел Хоронитель, чи наш хресний Іменник, чи який інший Святий, до котрого маємо особливше довіря та любов— все удаваймось до Бога в його товаристві, заспаняймо нашу негідність його заслугами. Бог знає, в якому поганському окруженні приходиться нам жити і тому дає нам хоч невидимих, та дійсних Своїх приятелів, щоби відновлятися через пристава́ння з ними. "З яким пристаєш, таким ся стаєш"— і в надприродному нашому житті це є правдою. Почитання Святих є характеристичною ціхою Католицької Церкви, котрої ми дітьми—хай воно буде висловом нашої віри у щоденному житті.

ЩОБ НЕ БУЛО ЗАПІЗНО

Це, що я хочу переповісти, не видумане, а дійсне. Живий свідок події професор КК з Підгаєччини жиє тепер в таборі в Куфштайні, і вірить у свій щасливий поворот додому.

Він (професор) побожний від дитинства. Християнське вихова́ння з дому, Церкви та школи ясним провідним промінням просвічує йому постійно у родинному й громадянському житті.

В школі він між іншим щирий Марійський дружинник, а на посаді він продовжує вводити в життя високі релігійні ідеї "Марійської Дружини." На його грудях невідлучний медалик з образом Матери Божої Неустаючої Помочі, з яких пливе постійно щира молитва до вірної Заступниці Українського Народу.

Нещасна доля, що казала йому покинути рідну хату, кинула його у містечко Брук над річкою Л. недалеко Відня, де він (білий мурин) за нацистської Німеччини працював на тяжкій фізичній роботі при залізниці. Якби не молитва і сильна віра у Боже Провидіння та у Його доцільне керування у всьому, то обставини (недоїдання, тяжка праця, невигідний побут в бараках, недобір-

ні різного походження і покрою співжителі товариші праці) могли дійсно стати посмаком пекла на землі.

Але щоденна молитва, у неділі слухання Служби Божої (хоч і у нерідним обряді), надія на Боже милосердя, а також добрий краян Іван Митник(теж з Підгаєччини) облегшували побут.

У одне недільне пополудне розповів наш професор про ось таку подію:

—Якось на два дні перед тим нещастям, що скоїлось 15. березня, 1945, завитав до нас наш душпастир. Всі наші товариші з Бруку висповідались і мали на другий день приступити до св. Причастя. Як пізним вечером того дня вернувся Митик з роботи (він навантажував вугілля), я запитав його, чи приступить до св. Сповіді, та він виправдувався втомою і тим, що він засмарований—не чистий, що... Мені майнуло в голові: Завжди те наме непоправне: "не маю як," "тепер не можу," або: "може завтра," і я не смів більше налягати, чи намовляти Митника. Правда, він на другий день тільки мовчки приглядався в церкві, як ми приступали до св. Причастя.

Раннім-ранком 15. березня 1945 р., як ми з Митником ще спали, розбудив нас зойк сирени, що заповідала протилетунську тривогу. Мені немов щось підказало: тікай, спасай бодай душу! Ми з Митником чимскорш натягли на себе робочі вбрання, взулись і подались до бомбовища. За порогом бараку прочували щось погане, кликнув до Митника: біжім! і сам кинувся бігти. Пробігши яких пять кроків, я почув, що сильна експлозія оглушила мене, а сильний тиск повітря кинув мене стрімголов вдолину під самі двері бомбосховища. Мене вдарило сильно цеглою в ногу, а каменем в плечі, дощ землі та дрібного шутру посипався згори, а до рова, в якому я лежав, почала підпливати вода, що виступила з річки Л. Та це не принесло мені поважнішого пошкодження.

Літаки відлетіли. На місці, де я лишив був Митника, чорніли пять великих ям, а наші бараки стояли у вогні.

Зчудування і велике почуття дяки Матері Божій за вратування мене від несподіваної смерти не дали мені глибше призадуматись над тим, що в бараку згоріли не тільки всі мої речі, (майно набута річ), але семеро людей живцем (4 греки і 3 французи).

А деж Митник?

Всі ми шукали його і знайшли аж на другому березі річки Л. Йому відірвало обі ноги, обличчя обдряпано, на якому в крові скостенів останній біль наглої і несподіваної смерти.

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копиківський, ЧНІ.

Розділ 8.

БИЧУВАННЯ ІСУСА ХРИСТА

1. Ввійдім на подвіря Пилата, що сталося одного дня видовищем зневаг і терпінь Ісуса: розважмо яка несправедлива, безчесна і жорстока була кара наложена на Спасителя світа.

Коли Пилат бачив, що жиди не перестають домагатися смерти Ісуса, засудив Його на бичування: "Тогда убо Пілат поят Ісуса і би єго": Тоді отже Пилат взяв Ісуса й казав Його бичувати. (Іван 19. 1). Через те варварське поступування сподівався несправедливий суддя, що розбудить співчуття у ворогів Ісуса й так захоронить Його від кари смерти: "Наказав убо єго отпущу": Покараю отже Його й випущу. (Лука 23, 16). Бичування було карою для невільників. Св. Вернард говорить, що наш найлюбіший Спасителя прийняв на себе не тільки вид невільника, щоб піддатися під владу других, але прийняв вид проступного невільника, щоб піддатися карі через бичування,—та тим способом понести кару, на яку заслужив чоловік, що став невільником гріха.

О Божий Сину, вірний приятелю моєї душі! Що я бачу. Ти Господь нескінченої величи любиш мене, нікчемне й невдячне сотворіння, до тої міри, що взяв на себе стільки кар, щоб лише мене увільнити від кари, на яку я заслужив. О небеса! Бог бичований! Найменший удар різґи звернений на Бога повинен нас більше дивувати, як колиби всі люди й ангели були знищені. Мій Ісусе! Прости мені мої гріхи, якими я Тебе образив. Відтак карай мене, як Тобі подобається. Мені вистарчить, щоб я Тебе любив і щоб був люблений Тобою. Зрештою, я радо буду терпіти всі прикрощі, які Ти мені призначиш.

2. Читаємо в обявленнях св. Бригіти, що наш любий Спаситель на подвірю Пилата на приказ катів Сам зняв зі Себе Свою одіж, обняв стовп і подав руки Свої, щоб їх звязали.— Боже мій! Вже починається страшна мука!

—Небесні ангели, прийдіть і будьте присутні при цім болісним видовищі. Коли вам не дозволено увільнити вашого Царя від варварської зневаги, яку приготовляють Йому люди, то прийдіть принайменше, щоб заплакати зо співчуття.— А ти, моя душе, будь думкою присутна при тих страшних муках твого найлюбішого Спасителя. Дивися, як твій Ісус пригноблений, похилив голову, спустив очі до землі, ввесь покритий стидом, очікує ганебної кари. І кати як скажені пси, узброєні в бичі, зближаються до невинного Агнця. Дивися: один бє Його по грудях, другий по плечах, інший бє Його по ногах... Що говорю? Навіть Його святої голови, навіть Його гарного лиця не щадять! Вже пливе зо всіх сторін Його Божественна кров; вже покриті тою кровю бичі, руки катів, стовп і земля. — Св. Лаврентій Юстиніян кличе з жалем: Його бють, бичі крають на кавалки Його ціле тіло; Його бють то по плечах, то по ногах: додають рани до ран, в одних ранах роблять нові рани.

О немилосердні кати! Над ким ви так знущаєтеся? За кого Його уважаєте? Перестаньте! Перестаньте! Зрозумійте, що ви самі страшно помилилися! Цей, якого бєте, є невинний, є святий; це я виновник; це мені, мені, що так грішив, належаться бичі й велика кара! Але ви мене не слухаєте!— Предвічний Отче! Як можеш Ти зносити ту страшну несправедливість? Як можеш дивитися, що Твій найлюбіший Син так терпить і не поможеш Йому? Через який злочин заслужив Він на кару так страшну й соромну?

3. "Ради беззаконій людей моїх ведеся на смерть": Задля гріхів моїх людей ведеся на смерть. (Ісая 53. 9). Я знаю добре, відповідає предвічний Отець, що Син мій невинний; але тому, що Він схотів задосить учинити моїй справедливості за всі гріхи людей, належить, щоб я віддав Його на жорстокість Його ворогів.

Найсвятіший мій Спасителю! Щоб відпокутувати наші гріхи, а особливо гріхи нечистоти, яких люди найбільше допускаються, Ти схотів віддати на пошарпання Твоє дівственне Тіло! Хтож не буде кликати зо св. Вернардом: О невисказана, о непонята любов Божого Сина до грішників!

Божественний мій Спасителю, бичований за мене! Дякую Тобі за ту Твою так велику любов і жалую, що моїми гріхами я причинився до Твоїх мук. Мій Ісусе! Бриджуся всіми тими негідними розкошами, що були причиною стільки Твоїх терпінь. Від кільки-то років я повинен горіти в пеклі! І длячого, Господи, аж досі Ти був для мене так терпеливий? Ти терпів мені, терпів мені так довго, щоб вкінці я поконаний всіми тими доказами Твоєї любови, віддався Тобі, любив Тебе й відрікся гріха. Найлюбіший мій Відкупителю! Не хочу дальше опиратися Твоїй любові. Постановляю від тепер любити Тебе на будуче з цілої моєї сили. Але Ти знаєш мою неміч, Ти знаєш, кільки разів я Тебе вже зрадив. Відірви мене отже від усіх земських чувств, що перешкаджають мені належати цілком до Тебе. Пригадуй мені часто ту любов, якою Ти мене полюбив,—пригадуй мені обовязок, що маю Тебе любити цілим серцем. В Тобі покладаю всю мою надію, мій Боже, моя любове, моє все Добро.

4. Вже плила зо всіх сторін Божа кров, говорить св. Бонавентура, вже святе тіло стало немов одна рана, а мимо того ці шаленні кати не переставали завдавати рани до ран: "І к болізни язв моїх приложиша." (Пс. 68. 26). І так бичі не тільки розривали всі части тіла, але виривали кавалки й розкидали їх далеко. В багатьох місцях тіло було так пошарпане, говорить один побожний автор, що можна було порахувати всі кости. Як говорить Корнелій а Ляпіде, Ісус Христос повинен був з права природи умерти серед тої муки, але своєю Божою могучістю Він продовжав своє життя, щоб перетерпіти ще більше для нашої любови. Св. Лаврентій Юстиніян виразився так само: Повинен був умерти, але заховав себе при житті, щоб ще перетерпіти тяжчі муки.

Мій Господи, повний любови! Гідний нескінченої любови! Ти так багато витерпів, щоб мене наклонити, щоб я Тебе любив. Проте не позволь, щоб я замість Тебе любити, мав ще коли Тебе образити й заслужити собі на Твій гнів. Требаб хіба осібного пекла для мене, наколи я пізнавши Твою любов до мене, нещасно тебе погубив би, погордивши Богом, що позволив виставити себе на сміх, бити себе по лиці й бичувати задля мене, і який крім того простив мені стільки разів і з такою добротою. Ісусе мій! Не позволь на це! Бо любов і терпеливість, яку Ти мені оказав, булиб для мене в пеклі новим ще страшнішим пеклом.

ДОРОГА СПАСЕННЯ

СВЯТА МІСІЯ В ОБРАЗКАХ

Написав: Старий Місіонар

Із словенського переклав о. Едвард Владимір, декан Ставчинський.—На українську мову справив о. Н. Коляківський ЧНІ.

(Продовження)

ЗЕРКАЛО РОЗКАЯНОЇ ДУШІ

Правдивий жаль і навернення приспособляють душу не лише до того, що вона буде стерегтися всякого гріха й нагод до гріха, але й одночасно склонюють душу, щоб задоситьучинити за гріхи, які вважає тепер уже найбільшою кривдою, невдячністю й невірністю супроти доброго Бога.

Це станеться особливо через розважання про тяжкі, страшні терпіння Ісуса Христа. Така душа щораз то більше й більше розважає про страсти Христові, щоб через те збільшити в собі любов до Спасителя і скріпитися проти всякого зла.

Бачимо отже на нашім образі, в середині серця розкаянної душі, розпятого Спасителя і всі знаряддя, способи Його мучення. Бачимо тут **стовп** бичовання, **мошонку** з 30 срібняками, за яку то суму гроша Юда продав нашого Спасителя. Тут **смолоскип** (факел) і **лямпа**, при світлі яких жовніри зловили Ісуса. Тут є **шнури**, якими привязали були Христа до стовпа. Тут **меч**, яким Петро хотів оборонити свого Вчителя; тут і **когут**, що напоминав того самого апостола, що він три рази відрікся свого Вчителя. Тут бачимо далі військову **рукавицю**, що нагадує на удар, що його дістав Ісус у Своє лице перед архиєреєм. Тут **тростина**, яку як царський **"желз-скиптр"** насмішливо дали до рук Ісусови; **прути**, якими Його били;

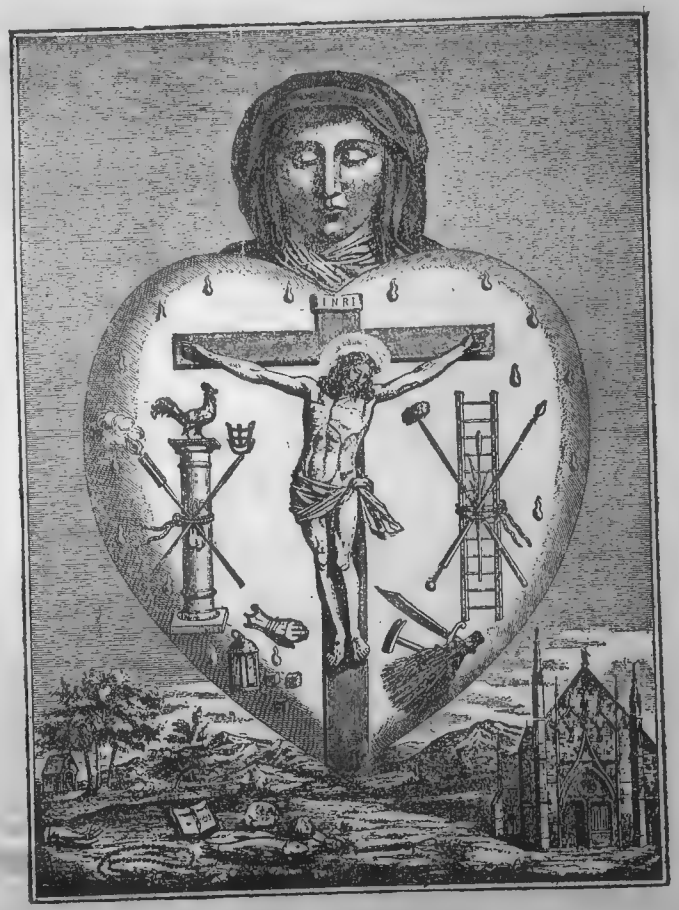

Зеркало розкаянної душі

молоток, якими вбивали цвяхи в руки й ноги; **губка**, яку наповнену жовчю й оцтом подали Йому; **жереб (кістки)**, що кидали, щоб розділити ризи Його. Бачимо ще на образі **спис-копіє**, яким по смерті пробили найсвятіше Серце Ісусове.

Коли душа розкаянна розважає про терпіння і смерть Ісуса Христа, то з її очей вийдуть сльози правдивого покаяння, жалю; одночасно розбудиться в ній любов до Бога й вона почне шукати способу, як могла б за свої гріхи задоситьучинити, покутувати.

Такі способи душа найде, передусім у ділах умертвлення, що на образі представляє **бич**; відтак у повздержливості від деяких страв а головно в пості, що представляють **риби й коріння**; далі в ділах милосердя, що представляє **отворена рука**, а в ній **гроші**.

Також старається така душа вдержатися в добрім через читання добрих книг, побожною молитвою, ходженням до церкви і приниманням св. Тайн. На образі представлено: **книжка, вервиця, церква.**

Коли душа видержить у таких душевних вправах, особливо як безнастанно буде розважати про свою ціль у будучності, по цім короткім, дочаснім житті,— її покаяння буде нагороджене вічним щастям, небесними радощами.

— — — —

ЗЕРКАЛО ПРАВЕДНОЇ ДУШІ

Добра сповідь вигнала діявола з серця. Вигнаний, тримає в руках залізні окови, в яких держав скована душу. **Окови** означають звичайні гріхи.

З другої сторони образу бачимо доброго Ангела, як заохочує душу до витривання: "Хто ж витриває до кінця, той буде спасенний." (Мат. 10. 22).

Душа вже навернулась і покаялась. Її **око** бачить присутність Бога. Віра й любов світять і огрівають серце, як **звізда і огонь.** Із розважань про **Муки Христові** черпає силу, щоб знищити свої злі склонности й пожадання, по словам св. Апостола: "Я з Христом прибитий до хреста; а живу вже не я, але живе в мені Христос." (Гал. 2. 20). І щоб душа зовсім від себе віддалила гордість: "Я ж далекий від того, щоб хвалитися, хіба хрестом Господа нашого Ісуса Христа, через котрий для мене світ розпятий, а я для

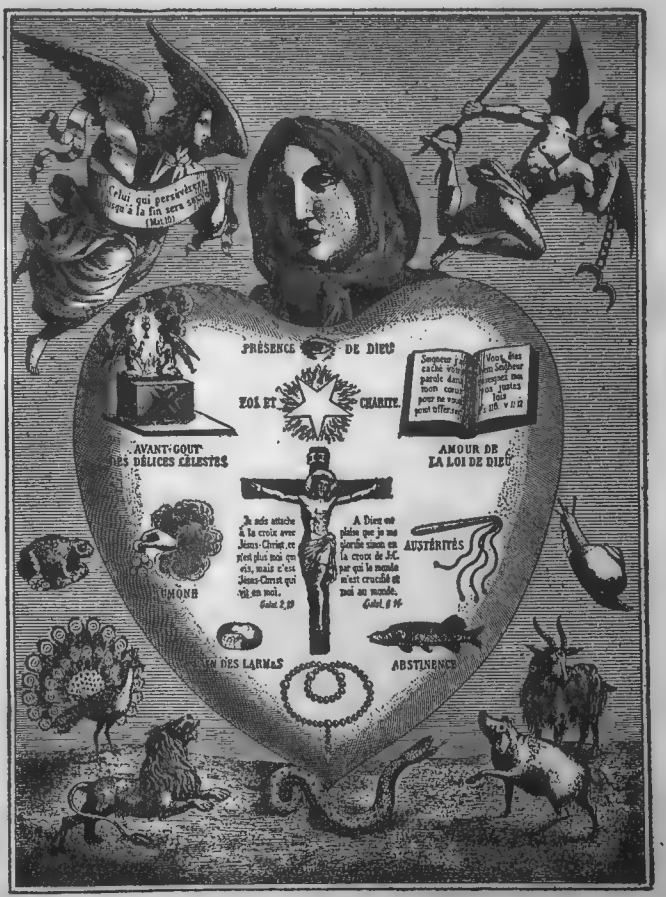

Зеркало праведної душі

світа." (Гал. 6. 14).

В серці **отворена книга** пригадує слова Давида: "(Гріхи мої) обсіли мене як пчоли, і розгорілися як огонь у терні, но іменем Господнім я їх переміг." (Пс. 117. 12).

На образі, довкола серця бачимо головні гріхи, вигнані з нього: гордість (**пава**), лакімство (**жаба**), нечистота (**козел**) зависть (**вуж**), обжирство (**свиня**), гнів (**лев**), лінивство (**слимак**),... а їх місце в серці зайняли противні їм чесноти. Душа частою **милостинею** перемагає склонність до лакімства. Частим взбуджуванням правдивого **жалю** і слізьми покаяння душа старається знищити **гнів** і всі гріхи з гніву походячі. Проти **ненависти** бореться так, що **молиться** за ближнього свого. **Обжирство**, неуміркованість перемагає **постом** (**риби**); тілесне пожадання, **нечистоту** перемагає **умертвленням тіла** (**бич**), **лінивство** великою **любовю** Божого закону.

З того всього виходить, що через ті чесноти, а особливо через гарячу любов до Пресвятої Евхаристії і через часте Причастя, душа вже тут на землі відчуває небесну радість.

— — — —

"Що поможе чоловікові, коли ввесь світ здобуде, а свою душу занапастить?" (Мат. 16. 26).

— — — —

ЗЕРКАЛО ДУШІ, ЩО ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ГРІХА

Поворот до злого

Дуже багато душ, що після свого покаяння дочасу йшли доброю дорогою, бачать нараз, що ця дорога тяжка, терниста та шукають собі дороги гладшої, занедбуються у своїй побожності, душевно остуджуються, і знову вертаються поволи до світових, злих справ.

Память на Христові страсти й на інші побожні склонности ще мало стримують таку душу від смертельного гріха, но й ті дороговказуючі **звізди** затемнюються від **хмари** світових радощів.

Душа перед добрим Ангелом закриває око й ухо, а держить отворене на пусті світові діла. Діявол щораз більше й більше приманює душу до світових

Поворот до злого—Зеркало душі, що вертається до гріха

товариств і радощів, поки вкінці світ не зранить її смертельно. (Це представляє чоловік, що мечем проколює серце). Тимчасом, головні гріхи викинені з серця знову зближаються до душі, але тепер уже з більшою силою: при кожному звіряти бачимо там і злого духа, що гріхові дає більшу силу. І коли душа зараз не побачить своєї небезпеки й не почне боронитися, ці гріхи знову ввійдуть до серця, й останній стан душі буде гірший як був перше.

До тих, що вертаються до давніх гріхів, можна віднести слова: "Пес возвращся на свою блевотину, і свиня омившися в кал тинний— пес повернув до того, що викинув із себе, і безрога умившися іде в калюжу болота." (2. Петро 2, 22).

— — — —

ЗЕРКАЛО ДУШІ, ЩО ВЕРНУЛАСЯ ДО ГРІХА

Те, що сказав Спаситель про таку душу, яка не є осторожна, станеться: Злий дух, що був вигнаний із душі, вернеться, принесе з собою других сім товаришів і почне панувати в ній. Хто ж піддасться своїм злим пристрастям, налогам, то станеться їх слугою й положення такого чоловіка буде подібне до положення такої душі, яку опанував сам діявол.

Наш символічний образ представляє нам таке положення душі. В серці панує злий дух. **Звірята**, що представляють сім головних гріхів, знову зайняли місце в тім серці, тепер уже в безпечнім спокою й мають більшу силу як давніше: за кожним стоїть іще один діявол, що роздражнює й побуджує їх, щоб нападали на душу. **Звізда** віри затемніла, а Дух Святий, хоч вигнаний із душі, все ще й тепер посилає деякі промені свого світла. А добрий Ангел молиться й тепер за душу. Чи діждеться він ще раз покаяння тої душі? Бо покаяння цеї душі тепер уже тяжче, як було перед тим.

О, нещасне, дуже нещасне серце чоловіка, що знову Бога покинуло й вернулося до гріха!

Чоловіче! Коли тобі вдалося, з Божою поміччю, увільнитися раз із кігтів діявола; коли ти відрікся гордости, лакімства, нечистоти, зависти, обжирства, гніву й лінивства, не забувай одночасно, що спокуса

Зеркало душі, що вернулася до гріха

до гріха є сільцем злого духа, яким він тягне тебе до гріха. Хорони отже своє серце в чистоті, уникай всякої нагоди, що до гріха веде, щоб твій святий Ангел не мусів плакати над тобою. Коли ж відчуваєш свою неміч, звернися до Бога, що хоче тобі помогти; молись до Нього та проси Його, щоб ти міг перемогти видимих і невидимих ворогів твого спасення.

Коли ж ти осквернив душу свою меншими гріхами й сумління твоє тобі докучає, не попадай у розпуку, але узбройся і ставай до нової боротьби, і Серце Ісусове безконечно любляче й милосердне й тут на землі поможе тобі.

— — — —

"Коли ж нечистий дух вийде з чоловіка, ходить по сухих місцях, шукаючи відпочинку й не знаходить. Тоді каже: Вернуся в свій дім. звідкіля я вийшов; і прийшовши, знаходить його порожним, вимеченим і украшеним. Тоді йде й бере зо собою сім других духів лютіших від себе, і ввійшовши, живуть там; і бувають послідні речі того чоловіка гірші від перших. Так буде й цьому лукавому родові." (Мат. 12, 43-45).

— — — —

СТЕРЕЖИСЯ ГРІХА

Стережися гріха, бо гріх це найбільший твій ворог, що як поцукрована отрута вбиває душу, вириває від тебе благодать і любов Божу, зачиняє перед тобою двері неба й отвирає пекло; відбирає спокій душі, щастя, радість невинного серця, а замість того дає грижу совісти, Божу кару —дочасну на світі й вічну по смерті.

Гріх учинив із гарних ангелів—поганих діяволів,
гріх запалив пекельний огонь,
гріх вигнав із раю Адама й Еву,
гріх приніс потоп на світ,
гріх був причиною спалення Содоми й Гомори,
гріх прибив Ісуса Христа на хрест,
гріх є причиною війни, землетрусу, голоду, огня, хороби і всякого терпіння на світі!

І ти ще любиш гріх?

Вважай, бо гадюку ти плекаєш при грудях, що вкусить себе і спричинить тобі смерть—вічну!

— — — —

ЯКИЙ ГАРНИЙ ТА ЦІКАВИЙ СВІТ

Ми живемо серед незвичайно цікавих речей, серед невимовної краси. Та рідко коли ми це завважуємо. Нераз літами ходимо по світі неначеб нічого не бачили; не бачимо тої краси, того прегарного порядку, що всюди панує.— Коже сотворіння має своє завдання, свою ціль, нераз воно маленьке, незначне, та завдання його незвичайно важне. Як те сотворіння своє завдання сповняє— це нераз справжнє диво. Завважити ту красу, приглянутися їй, застановитись над нею—вистачає щоб закликати з Псальмопівцем: "Небеса голосять славу Божу, а діла рук Його показує земля."... Отце маленький приклад,... один з безчисленних.

Коли яблинка вкрита запашним квітом, це ще не певне що й овочу тільки буде. Кільки пустого квіту там буде! Кому ж завдячуємо що не ввесь він пустий? У великій мірі завдячуємо те маленьким та трудящим робітницям-бджолам.

Візьмім до рук квітку. Пригляньмося їй зблизька. Перше що бачимо... це прекрасні, яснобарвні листочки. Ці листочки—це не тільки прикраса. І їм надав Творець окрему ціль. Вони мають привабити до квітки ту бджолу, ту комашку, що там своє завдання має сповнити.—В самій середині квітки є довгий, тоненький стовпчик. Вкола нього є много тонших та коротших, що зверху покриті дрібненьким порошком. — В глибині квітки скривається джерело солодкого нектару.

Привабліна красою листочків, боджола сідає на квітку, та й крізь густу загороду тоненьких стебелин, продирається до тих солодощів, що там у глибині. На неї посипується цілий дощ порошку. Та вона на це не зважає, а забравши свій скарб, поволі вицофується.... Здавалося б зовсім припадково—потирається вона до липкого вершка середнього стовпця. Для бджоли—це припадкове, та й байдуже. Та не для квітки; бо в тій хвилі до того стовпця прилипло кілька зеренців порошку. Той порошок нараз приходить до життя; висилає корінчик до дна квітки, і там—зроджується насіння, чи пізніше— овоч. —Чи це припадкове?... В кожнім разі для нас це незвичайно важне. Без того не булоб овочу, не було б

насіння, ввесь квіт остався б пустий, та й марно зіяв би.

Та слідім дальше за бджолою.— Тоненьким язичком, що неначе волосок чи рурочка, вона втягнула крапельку того нектару,—не до жолудка—а в окрему торбинку, на це призначену. Наповнивши її, вона летить додому.

Бджола не збирає меду. Воно робить його. Солодкий нектар, це ще не мід. Він стається медом аж у тій торбинці. По дорозі додому, різні течі в тій торбинці перетворюють його у мід.

Прилітає вона до воріт, показує свій пашпорт, і сторож позволяє їй увійти. Не кожному вільно туди увійти; тільки своїм. Горе тій боджолі, що заблукала б до чужого пня! Такий злочин смертю карають.

Та на тім не кінець. Краплина нектару вже є медом, та він ще не чистий. У ньому ще більша часть води. А це—і невигідне, і небезпечне... Якщо б не позбутись тої води, боджолам треба б далеко більшого складу на мід. А по другому... у воді мід зачав би ферментувати та й скоро зіпсувся б. Однак і про те подбав Творець бджоли, і то в дивний спосіб.

Ввечері, коли вже темно стає, а люди виходять перед хати, у передсінки щоб по денній праці та горячі прохолодитись і спочити,— бджоли й собі сходять на діл коло отвору. Та не на спочинок. ...Кожна стає на своїм місці й усі починають з неймовірною скорістю махати крильцями. Голосний шум розходиться тепер з кожного пня; свіжий вітрець переходить поміж комірки;... вода випаровує.

Ще з вечора комірки були повні; рано вже тільки до половини, а вступ до пня дуже вохкий. Часом і вода ще поволі спливає... У складах тепер густий, чистий мід.

Яке дивне те маленьке сотворіння! Яке незвичайно цікаве воно! Яка краса в тім усім! Справді нагадуються слова св. Письма: "Великий наш Бог, велика сила Його, і для розуму Його нема границь!"... Він, що збудував те сотворіння; що завів порядок у всесвіті, де сотворіння служать одні одним а всі вони чоловікові,—Він вложив у ту маленьку істоту дивну енергію, дивні наклони, інстинкти, і назначив їй свою частинку праці у всесвіті. Ту працю ледве чи хто завважує, та яка важна вона для чоловіка!

ФАЛШИВА ЦИВІЛІЗАЦІЯ

Пан Йосиф Вірний віддавав доньку. Це в него не первина, й не новина, бо він вже кільканацятеро доньок і синів післав під вінець. Треба іменно знати, що пан Йосиф Вірний, це на скрізь християнин-католик. Він великої родини не лякався—його гаслом було: дасть Бог діти, дасть і для дітий. На цій здоровій засаді він не завівся. Бо хоч в него було чотирнадцять дітий, то він матеріяльно краще стояв як ті, що мали по одній, або двоє дітий.

Розуміється, що всі його донъки й сини дружилися в католицькій церкві. Він був би вирікся такої дитини, котра була б відважилася брати шлюб цивільний, або одружитися в якійсь сектантській церкві.

По шлюбі його наймолодшої донъки, весільний обід відбувся в його домі.

Між гостями знаходився оден самітний мужчина, котрого всі знали під іменем Ізьо. Ізьо був богатий. В него були аж дві секції землі, модерна машинерія, худоби й коней без ліку, а хата як палата. При тім всім він був дуже учитаний. Він все любив казати: "Кожда людина повинна бути цивілізована, й тому кождий повинен багато читати, а то не що небудь, але лишень вчені книжки, котрих написали професори й доктори.

Люди не любили Ізя—сторонили від нього, бо він про ніщо іншого не говорив, тільки про книжки й цівілізацію.

Підчас весільного обіду, одно крісло з лівої сторони Ізя, було незаняте.

По якімсь часі зявився на весілю ще один мужчина, котрого кликали Владком. Пан Владко то пара до пана Ізя, то другий Ізьо. Самітний як Ізьо, богатий як Ізьо, і закоханий в книжках як Ізьо, й подібно як Ізьо найрадше говорив про цівілізацію.

Однак ці два носії цивілізації були остільки нецівілізовані, що оден другому й добрий день не сказали, коли десь припадково стрічалися—іншими словами, це були два непримиримі вороги.

Но осьто припадково, чи допуст Божий звів тих ворогів до купи. Тому іменно, що при весільнім столі не бу-

ло жадного свобідного крісла, тільки те, що з лівого боку пана Ізя, Владко хоч не хоч, мусів заняти те крісло.

Сидять собі обидва герої цивілізації бік в бік, але один до другого й словом не відізветься, мовчать, наче б їх заніміло. Але осьто зявилася фляшка. Мандрує вона від рук до рук, аж поки не впинилася у лівого сусіди пана Владка. Цей по джентельменськи, після засад цивілізації, перепросив свого сусіду, відобрав йому фляшку, й каже: "Позвольте, щоб я вам налляв. Цівілізований чоловік не може позволити, щоб старша людина сама себе обслугувала; це молодші мають служити старшим."

Налляв отже пан Владко горівки свому лівому сусідові, налляв ще тром мужчинам, що сиділи напротив нього, й поставив фляшку на стіл.

"Таже налляйте й свому правому сусідові, панові Ізьові!"— запримітив хтось. Пан Ізьо, чуючись ображеним, що Владко почастував всіх навколо, а його злегковажив, відповів на вищу замітку: "Я не приймаю трунку від кого небудь!"

"А я"— крикнув Владко злісно— "не наливаю кому небудь." По цих словах культурний Владко взяв фляшку зі стола, та цілою силою і не по культурному поставив її знова, но не на стіл, але на руку Ізя, що лежала край стола. Ізьо зірвався з крісла як опарений, стиснув кулак, та гримнув ним по голові Владка так, що не тільки Владкові, але й його сусідам всі звізди на небі засвітилися.

Счинилася бійка. Однак вона довго не потрівала— бо гості потрафили усмирити безкультурних носіїв цивілізації.

Успокоїлися пан Владко, й пан Ізьо, але лишень про людське око, бо що в них кипіло, того можна було пізнати тільки по їх завзятій мовчанці, й лютих поглядах, якими вони себе взаїмно обстрілювали.

Нагло Ізьо повеселішав, та бо якось й Владкові гумор поправився, і обидва вже через весь час весело забавлялися.

Яка була причина веселости обидвох культурників, о тім здогадувалися люди аж тиждень пізніше.

Бо осьто тиждень пізніше зявилися в місцевій ґазеті такі дві оголошення: "Подається до відома широкій публиці, що пан Ізидор Балабух заручився з панею Євдокією Гультай. Час шлюбу буде поданий пізніше."

Це перше оголошення—а зараз по нім слідувало таке:

"Пан Володимир Гупало отцим оголошує своє заручення з вдовицею Євдокією Гультай."

Читають люди ці два оголошення, і очам своїм не вірять як це може бути? Чи наступили вже такі часи, що невіста віддається рівночасно за двох мужчин? Зрештою хто та Євдокія Гультай? Це стара, 70 літня придуркувата баба, котра за молодих літ була правдивим гультаєм. Чи це отже можливо, щоби молодий, богатий й інтеліґентний Владко чи Ізьо злакомився на таке старе, погане пудло? Або може ґазета пустила на світ таку качку, щоби з когось посміятися?

На другий день люди довідалися про правду. Щоби пімститися на Владкові за зневагу, Ізьо подав до ґазети, що Владко жениться з Євдокією. Але й Владкові злий дух піддав таку саму гадку, й це якраз була причина, що обидва культурники так нагло на весіллю повеселішали.

Однак з того всього вийшов страшний шкандал. В громаді повстав страшний сміх; обидва культурники мусіли втікати зі села, ніби на вакації. Однак ті вакації довго не потревали. Кревні старої Евдокії чулись ображеними, й подали обидвох некультурних культурників до суду. Там засудили їх на знанчу грошеву кару за образу гонору. По судевій розправі обидва виновники зникли з громади на довший час, аж поки ціла справа трохи запорошилася. Опісля знова вернули, однак про цивілізацію вже ніколи більше не говорили. Вони мабуть самі зрозуміли, що правдива цивілізація не полягає на книжках, на богадтвах і вигодах, але на благородності серця. Хтось може мешкати в палаті, може одягатися в шовкові шати, може вживати всіх вигід модерної цивілізації а при тім всім він може бути правдивим дикуном. Правдивої цивілізації вчить тільки Церква Христова, і тому буває, що неодин вбогий, незнаний і легковажаний чоловік, але добрий християнин має безпорівнення більше цивілізації в собі як модерний поганин, що живе в палаті, й як то кажуть, спить на грошах.

ВИНАГОРОДЖЕНИЙ ТРУД

Один священик з фармів оповідає таку пригоду:

Це було около пів до дванадцятої в ночі. Я ще не спав, а сидів при отворенім вікні, щоби троха відсвіжитись по надзвичайній спеці минувшого дня.

Нагло роздався по цілім домі переразливий-протяжний голос дзвінка, при входових дверях. "Господи,"— подумав я собі— "це напевно якийсь нещасливий випадок." Кинувся я стрімголов до дверий, отворяю, а передімною стоїть якийсь незнаний мені фармар, котрий ще держить палець на електричнім гудзикові.

"Слава Ісусу Христу"— поздоровив я свого гостя— "а що Вас так пізно до мене провадить?"

"Мій брат дуже хорий, він бажає Вас бачити."

Дуже хорий, і бажає мене бачити, видно, що якийсь вмираючий бажає поспідних дарів, тож треба йти, хоч пізня ніч.

"А деж мешкає Ваш хорий брат?"

Незнакомий назвав мені одну місцевість, на 24 милі віддалену. Двадцять чотири милі— Господи милосердний,— двадцять чотири милі туди, а стільки назад, й то по болотистих-розбитих фармарських дорогах—пропала моя ніч! Однак най діється Божа воля, як треба, то треба— священик не сміє думати про свою вигоду. Кілька хвиль пізніше я вже знайшовся в своїм малім старенькім Форді, й пігнав болотами до вище згаданої місцевости.

В домі хорого ще світилося. Вступаю я до хати, й що я бачу? Ліжко, де мав лежати вмираючий, порожне, а в кріслі колишиться старий мужчина, й курить циґаро.

"А де ж хорий?" спитався я здивовано.

"Це я— прошу Отця," приходить мені відповідь з крісла. Я чув, що в мені зачинає кров кипіти. Бо прошу подумати собі: Хлоп, з виду здоровий як дуб, колишиться в кріслі, курить циґаро, з котрого дим мігби коня забити, а спроваджує священика в такій пізній порі! Чи це не якась напасть!

"Ви кажете, що ви хорі, а чому ви не в ліжку?"

"Всечесні Отче, я на правду хорий, і то таки дуже, але що мені самому було дуже скучно в хаті, то я подумав собі: встану, та закурю собі. Справді мені лікар заказав курити, але що він на тім розуміється!"

"Чи ви готові до сповіди?"— відважився я спитатись.

На згадку про сповідь, старому відразу чоло зморщилося, а його очи загоріли.

"Ні,— ні! Мені сповіди не треба, задля неї я Вас не запросив, але задля чого іншого. Бачите, дорогі Отче, мій сестрінок купив мені фляшочку з медицинами. Це медицина дуже добра, але ми не знаємо як її вживати, бо ми всі неписьменні, й не потрафимо прочитати карточку з поученнями. Тому ми Вас спровадили, щоби Ви нам сказали, що на тій карточці надруковано."

Слухав я тої бесіди, й не хотів вірити своїм ухам. Я сам не знав що робити, чи злоститися за безличність старого, чи сміятися з його наївности. Однак я запанував над собою, й взявся до приготовлення медицини. Приготовляючи медицину, я розмовляв зі старим приязно, щоби зєднати собі його довіря. В такий спосіб й довідався, що він взяв цивільний шлюб, й що він вже 43 роки не сповіданий.

Нарешті медицина була готова. Випивши її, хорий почув сейчас полекшу, й тому показався дуже вдячним. Він поцілував мене в руку, кажучи: "Дякую Вам сердечно за Вашу ввічливість і доброту. Ви можете бути певними, що від нині старий Олекса буде Вашим найвірнішим приятелем і слугою."

Це була добра нагода для мене, і я використав її.

"Олексо, коли ви є моїм приятелем, то зробіть для мене одну річ, за котру я вам буду дуже вдячний."

"А що такого?"

"Висповідайтеся!"

"Ви мене зловили, Отченьку!"

І висповідався старий Олекса, а висповідався дуже щиро. Опісля я висповідав також ту особу з котрою він жив, а закликавши двох свідків, я дав обоїм церковний шлюб.

Тої ночі я вертав до дому з дуже легким серцем; я не чувся з радости. Ніч була страчена, з умучення я ледво на ногах держався—однак мій труд був надмірно щедро винагороджений.

Кілька тижнів пізніше я довідався, що старого Олекси не сало між живими—він вмер—перенісся до вічности, й я вірю, що він буде моїм найліпшим адвокатом перед Богом.

ЗАМУЧЕНИЙ СВЯЩЕНИК

Отець Ярослав Донован це перший мученик з Питсбурґ, Пенсильванії, що віддав своє життя за царство, що не є з цього світу—за Царство Боже. Його замучили китайські бандити в осени 1937 року. Тіло його віднайшли японські вояки серед зимних, гористих околиць північної Манжурії, недалеко Сибіру.

Ще 1917 року, підчас вихору першої світової війни, Ярослав Донован, як учень школи Микізпорт, вибрався потягом зо своїм найстаршим братом о. Йосифом Донован до Мерінол, Ню Йорк. В Мерінол знаходиться колеґія і семинар, в яких виховуються будучі місіонарі для заграничних місій між поганами.

Отець Йосиф вже був тоді місіонарем. Місіонарем був також його другий брат о. Тома Донован. Їхній приклад сильно натхнув і заохотив їх наймолодшого брата. За всяку ціну він собі постановив піти їхніми слідами й ніщо на світі не могло його спинити.

Ярослав був веселий хлопчина, визначався своїм усміхом і великою самопевністю. Їдучи до Мерінол, він перший раз обідав у потязі й трапився йому звичайний припадок—розляв зупу. З міною досвідченого подорожного він так висловився братові: "Я ніколи не любив обідати на потязі."

Прибувши до Мерінол, Преосвящений Яків Валш, настоятель отців з Мерінол лишень глянув на Ярослава, та відразу сказав: "Та ж він іще дитина." І більше з гумору як з серіозности додав: "Я думаю, що ми його не можемо прийняти; одначе дамо йому іспит."

Раненько другого дня хтось нагло застукав до єпископської кімнати. Отвирає єпископ Валш двері—а то наш Ярослав. Єпископ спитав його чого він бажає. Він лишень припімнув Преосвященому: "Ваша Ексцелєнція обіцяли мені дати іспит—я готовий."

Ярослав Донован зістав прийнятий. В 28 році життя здав вищі іспити й одержав титул "доктора" Богословії і Канонічного Права. В 29 році вже виконував найтруднішу місію в цілій області Мерінол. В 33 році свого життя зістав першим мучеником з Мерінол.

Коли о. Ярослава посилали до Китаю, то він сам просив про "найтвердше" місце. І дістав його; дістав положення, де первісні условини зломили трьох місіонарів з Мерінол.

Цілим серцем, цілою душею віддався о. Ярослав своїй святій місії. Часто будучи без цента, та ніколи не знеохочений, поставив церковцю, школу, сиротинець, і захоронок для старців. Трохи був занепокоєний, коли одержав приказ від своїх настоятелів віддалитися на спочинок до Фушон, у "безпечнім" Манчукуо.

У фушоні 5 жовтня 1937 р. о. Ярослав Донован навколішках спокійно молився підчас святої години. Негайно якийсь чужинець увійшов до церкви з захристії, зупинився, та з широко отвореними очима вдивлявся на священика й на хлопців, що йому служили. Отець припускав, що чоловік увійшов до церкви через помилку дверми захристії; встав і відвів його до захристії. Несподівано зловили його уоружені бандити та вивели на двір. З ним також забрали одного зо служачих хлопців.

Отець був у рясі й стихарі. Він не мав ні капелюха, ні плаща. Та, під наставленими ґверами був присилуваний з хлопцями вийти з церкви. Стихар знайшли відтак на поблизьких горбах.

Японські вояки пішли за ними в погоню. Одначе, бандити, обзнакомлені з кожним клаптиком землі, легко втікли. Хлопця відпустили та дали йому письмо в якім назначено було що за викуп о. Донована вимагають $14,500.00.

Місіонарів ніколи не викуповується. Заплатити за одного, то й усі інші в небезпеці. Також такі захоплення тоді часто відбувалися б. З тієї причини домагання розбишаків відкинено.

Хлопець оповідав, що бандити зтягнули черевики о. Донована і присилували його йти босо. За бандитами, отже, післали післанців з обувям і теплим убранням. Та, оскільки знаємо, о. Донован їх ніколи не дістав.

Зима в північній Манжурії вже добре дається відчувати в жовтні. Зимні сибірські вітри несуть з собою страшні буревії.

Китайські бандити жиють як звірята. Зодягнені в шкіри переносять всяке зимно. Вечорами вибираються на здобич а днями висипляють. Ніколи не поставляють огню, щоб їх тим чином не відкрито.

Білі люди, хоча б і в найтепшішім одінні, дуже болюче відчувають зиму в Манжурії. Без теплого одягу, без

обувя, отець Донован певно витерпів невисказані муки.

Трапилося раз, японські вояки окружили бандитів. Повстала кривава битва. Убито десятьох бандитів. Інші висмикнулись з о. Донованом. Та тепер він уже був тягарем для них. Дуже ослаблений на силах, умираючий з утоми, повстав для розбишак проблемою. Щоб позбутися його—продали його іншій банді. "Найбільш запеклим розбишакам у Манжурії."

Що відтак діялося, ніхто точно не знає. Тіло Отця Ярослава віднайдено 170 миль від церкви у Фушон, де його схопили. Після японського урядового свідоцтва, він був брутально задушений.

2000 миль звідти у полудневім Китаю був його брат, о. Тома. На другім боці земської кулі в Мерінол, був його другий брат о. Йосиф. Обидва за нього молилися.

В Гийзелвуд, секція Пітсбургу—були 88 літний батько Йоаким Доновам, та 75 літня мати, родичі Ярослава і дванадцятьох інших дітей.

Батько та мати спокійно прийняли вість про мученичу смерть сина священика. Старенький батько пішов до кухні щоб на самоті переболіти горе. Сивоволоса мати осталася в гостинній. Сестра плакала. Тихенько відізвалась мати: "Не плач, доню. Він пішов—це Божа воля", і склавши руки додала: "Я все думала про Ярослава як про дитину. Він був наймолодший в родині."

В Мерінол всі студенти й священики зібралися до каплиці на Службу Божу за покійного о. Ярослава Донована. Єпископ Валш торжественно заявив, що тіло о. Ярослава буде привезене до Мерінол. Там буде його гріб,—гріб першого мученика з Мерінол.

ДВІ КРИНИЦІ

(Байка)

Безкраїми степами поміж високими травами та очеретами вився широкий шлях, що ним ішли люди в далекий край вічности.

А що горяч і спека не одного валила з сил, а тому й невдалось неодному щасливо дійти до тої країни, то прохожі благали Господа:

—Постав нам на шляху криницю; нехай хоч у жажді покріпимось і збільшимо свої сили.

І Господь вислухав їх просьбу.

Зо скали, що стояла на дорозі, поплила струями чистенька як кришталь вода, а нарід, напившись її, ішов дальше та й не чув ніякого умучення.

Налякався Сатанаїл, великий цар темноти; станув перед Господом і сказав

—Поставлю й я людям криницю, а назву її—свобідна воля.

Господь подумав та й каже:

—Постав!

І на другому боці того самого шляху зявилася миттю друга криниця. Вода з неї плила зверху сріблиста, але на дні вилося гаде, та повно було всілякої падлини.

А люди йшли шляхом та заглянули й до тої криниці. А що вигідно їм було пити з неї воду, бо не треба було спинатись до гори аж до тамтої криниці, що била зо скали, тому обступили її юрбою, і один наперед другого старався чимскоріше тої води напитись.

І тим, що напились стануло спершу добре, але як їм нагадались ті гадюки, що сичали на дні, то робилось неприємно.

Та дивний смак тої води манив до себе чимраз більше людей...

Минуло багато, багато літ...

А Сатанаїл подивився на шлях і зрадів. Коло його криниці товпи розбивались, один наперед другого дерся вперед; а до тої другої криниці, що лежала по другому боці в скалі, ледве-ледве хто зближився й напився води...

Та й Господь і Спаситель записував собі їх імена...

А як люди прийшли до брам вічности, то Господь тих людей, що пили з Його криниці, забрав до себе, а тих, що пили з Сатанаїлової криниці, віддавав йому.

Ті другі аж тепер наглядно побачили, якого лиха придбали собі тим, що пили воду з Сатанаїлової криниці. Зачали плакати, бідкатися своєю долею, але було вже запізно.

У відповідь на їх плач, зареготався грімко Сатанаїл та й сказав:

—А тепер ходіть за мною, мої вибрані сини...

— — —

Це така собі байка, але на тлі тої байки криється глибока наука. Той шлях, то наше життя. Та криниця, що Господь її поставив, то Кров і Тіло Його Пресвяте.—А та криниця, що її поставив Сатанаїл, то криниця марних світових розкошей і втіх.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ ДО ПОБОЖНИХ ЮНАКІВ СТУДЕНТІВ

Дорогі Юнаки!

За рік—за два, а може ще й цего року Ви покінчите свою "гайскул," а тоді дорога до життя буде перед Вами отворена широко-широко. Неодні з Вас може стануться взірцевими фармарами, піонірами кращої управи землі; інші підуть на вищі студії, щоби вчитися на професора, чи доктора, чи адвоката. Най Вас всіх Бог благословить, і най поможе Вам до здійснення Ваших ідеалів, бо українському народові треба багато інтеліґентних провідників. Однак прошу не забувати, що український нарід потребує також духовних провідників, а то ще більше як світських.

Застановімся тільки хвилину над духовним станом українського народу на американськім континенті.

В Канаді припадає один священик на 2700 душ, а в Злучених Державах один на 2400. Чи один священик може гідно припильнувати тільки душ? Чи тут може бути бесіда про гідну духовну обслугу? Певно, що ні! Й тому один Бог святий знає, кілько дорогоцінних душ, відкуплених найсвятішою Кровю Ісуса Христа пропаде на віки!

А чому так мало священиків? Чи ми в гітлерівській Німеччині, чи в сталінськім пеклі, де не вільно посвятитись Богу? Ні, ми в благороднім краю, ми в краю, де панує свобода совісти, де кождий може служити свому Сотворителеви, та ще й другому показувати дорогу до Него.

Причиною так великого браку священства, це брак живої віри, брак ідеалу, брак саможертви, брак правдивої любови до Бога, й свого рідного народу.

Наша мужеська молодь, що покінчила вищу школу мріє тільки про земську карієру, про вищі становиська, доробок, славу й вигоду. Рідко який молодець двигнеться до тої моральної висоти, щоби забути про себе, й посвятити себе для Божої слави й для спасення душ своїх братів і сестер по крови. От чому так мало священиків, і от чому так багато людий вмирає з духовного голоду.

Дорогий Молодче, май серце! Не давай пропадати своїм братям і сестрам тут в чужім краю! Забудь про себе, зречися світу, стань монахом місіонарем, стань до боротьби з пеклом, з сатаною, а станешся правдивим героєм, голову свою увінчаєш вінцем вічної слави.

Коли почуєш в серці поклик до Божої роботи, а маєш покінчений принаймні семий ґрейд, то напиши до Отця Директора нашої Колеґії в Роблін, котрого адреса є слідуюча:

REV. PETER LAPTUTA, BOX 855, ROBLIN, MANITOBA

Коли ж ти вже покінчив "гайскул" і знаєш латину, то пиши до Отця Магістра, Новіціяту на слідуючу адресу:

REV. FRANCIS BOSKY, UKRAINIAN CATHOLIC MISSION,
YORKTON, SASK., CANADA

По окінченню одного року Новіціяту, ти підеш на вищі студія до Ватерфорд, Онтеріо, звідки вийдеш вже Отцем Редемптористом, жовніром Ісуса Христа, борцем о славу Божу, й о спасення душ твоїх братів і сестер по крови. Дай тобі Боже того дочекатися, дорогий Юначе, й дай Боже, щоби твій гарний примір потягнув за собою багато-багато інших благородних юнаків.

ОТЕЦЬ ГРИГОРІЙ ШИШКОВИЧ
настоятель Отців Редемптористів
в Йорктоні

— — —

ПРОСЬБА ДО ХРИСТІЯНСЬКИХ РОДИЧІВ!

Дорогі Родичі!

Ваш син не може вибрати кращий стан, як стан свя-

щеничий, стан місіонаря, стан борця Христового о славу Божу, о спасення душ людських. З другої сторони, родичі не можуть нічого кращого й дорощого пожертвувати Господу Богу, як свою рідну дитину, а то ще добру й побожну. Тому, дорогі родичі, коли Ваш син покаже охоту пожертвуватися Богу, то не збороняйте йому того, а радше тіштеся з того, та помагайте йому в тій преважній справі. Родичі, що противляться своїм дітям, що бажають служити Богові, противляться Божій пасці, стягають на себе гнів Божий, а від своїх дітий напевно радости не дочекаються.

Тому, дорогі Родичі, коли Господь бажає для себе Вашої доброї дитини, то відступіть Йому радо своє право, а за те щедрий Бог відплатиться Вам по царськи, дасть Вам таку нагороду, якої око людське ще не бачило, й яка Вам ще ніколи на гадку не прийшла.

Не є конче потрібно, щоб ми на цім світі мали багатства, достоїнства, славу; не є конче потрібно, щоб ми були здорові, сильні, та щоб довгі роки прожили на землі. Ні: навіть нема ніякої конечної потреби, щоб ми існували взагалі. Адже світ дуже легко міг би й без нас обійтись... Одначе коли ми вже раз на цім світі існуємо, то одна річ є нам конче потрібна, а саме: спасти свою душу. Мусимо отже вибрати одне з двох: або спасення, або прокляття. Третього вибору для нас нема.

Неодин викручується від слухання проповіди тим, що має занадто коротку память. "На що придасться мені слухати," каже, "коли я й так нічогісінько з того всього не запамятаю?"

Відповідаючи на цей пустий викрут, ужиймо такого простенького порівнання:

Коли хто черпає воду бруйдним кошиком, то вода вправді витече з кошика вся, й нічого з неї не залишиться там, одначе кошик із того багато скористає: він позбудеться свого бруду, й гарно очиститься. Так само буде з тим, що має память коротку, слабу: він вправді забуде майже всі проповіди, що їх коли небудь чув. А все таки: якщо буде їх уважати й покірно слухати, то за якийсь час душа його напевно очиститься з усього гріхового бруду.

Redeemer's Voice Digest

A MONTHLY SURVEY

JULY & AUGUST, 1947

Infinity and I

By Robert Heil, S.M.

I AM THINKING just now of the story about a newsboy in Rome. He was struggling through crowds of people when suddenly he bumped full force into a cassocked individual. He looked up for just a second, then pushed the cassocked one aside, exclaiming aloud to those about him: "After all, it's only a Bishop!"

It's the easiest thing in the world to become indifferent to great men and great things when they're with us every day.

Does the batboy stand in awe of Hank Greenberg? Not by mid-August. Does the Sister Superior frighten you today the way she did last September? Did liberty mean much to American boys and girls until they had to fight for it?

No wonder, then, we're indifferent to the fact that we belong to the greatest organization in the world. We're members of the Mystical Body. You and you and you. And myself.

I've thought about it for a long time. I've come to realize that if I don't keep on thinking about it, I'll end up just another happy-go-lucky newsboy in Rome. The Mystical Body will mean no more to me than the Young Peoples Club in Bagdad or the Alaskan Fresh Air Society.

The first thing I had to realize was just what this Mystical Body was. (Call is "Mysteriously Wonderful Body" and you have something more tangible). It's the Church! The "Mystical Body" is just another name for the Church, perhaps a better one. Calling ourselves a *body* brings out the idea that we're alive. There are a lot of churches that are just corpses.

It took me a long time to get the second idea. This Mystical Body is real, *more real than my own physical body.* Christ is the Head of the Body; we make up the rest of the members: hands, feet, arms, muscles and sinews. And we're welded into a greater unity than my 165 or your 200 pounds.

Think that over!

Close your eyes, if that helps, and try to realize how this Mystical Body could be more real, more alive, than you are over the week end. At first the mind rebels at such a thought. That's because you're still thinking of the Mystical Body as composed of so many independent units, like a football team or a fraternity or your own high school. But the Mystical Body is more like a sweater; try to undo it without raveling the whole.

Next, think of the life of your own body and the life of the Mystical Body as two irons in the fire. One could be hotter than the other, couldn't it? Yet, they're both hot.

Just the same way, the Mystical Body is more real because its life is more intense.

When I finally became convinced of this, I was forced to a conclusion that is stupendous. This is the real thought I'd like you to remember because this is the best believe-it-or-not of all. Here it is. Because you and I are members of this Mystical Body whose life is so real and so intense, we are like God. *Before God, in fact, every act we do is of almost incalculable value.*

How did I arrive at this conclusion? Well, it will take a comparison to show it to you.

Take our own bodies. What good is the finger in itself? What good is an arm or a leg cut off from my body? Useless! Yet that same finger or arm or leg as a living part of myself can do almost anything. That living finger can write an undying Gettysburg Address, play a violin concerto that will thrill America, catch the dying sun in an immortal painting, or touch off the bombs that will save democracy. That living arm can be lifted in a Sign of the Cross that will sweep away a lifetime of sins. That living leg can hurry to run the fastest mile in the history of mankind or bring the faith to the deepest jungles.

Useless in itself, truly great when joined to the body! Why? Because then it is alive. Because then it can respond to my will. Because then it can receive immeasurable power from my thinking mind.

It is the connection between member and head that is all-important. No finger by itself has ever written a single word or drawn even the feeblest line.

The Mystical Body works just like that, only in a far mort important sphere. You and I are but atomic parts of this great Body. What we do is no achievement whatsoever. All our prayers, our visits to the sick, our words of kindness to others, our foregoing of candy in Lent are in themselves imperfect and worthless. Our daily attendance at Mass in itself is but a hundred distractions.

But our actions are not only ours. We work not of ourselves but under Christ our Head. We are Christ living today. Whether we make up but a finger of His Mystical Body or perhaps only a tiny insignificant ligament, yet when we act, Christ acts. Thereby each action becomes an immortal painting, an everlasting bit of prose, a priceless work of art, a magnificent symphony to God.

Nothing that I ever do is unimportant—there is the most overpowering idea in the world.

Of myself I am nothing, can do nothing. But because I am supple to Christ's Will, my every action is gilded with an undying value. Infinity and I work together. Who can surpass that combination?

Truly I am nothing, a zero! Each of us is nothing. And if we string out all the zeros representing each and every man, the total is still nothing. But now put the number "1" in front of all these zeros and who can tell how much we are worth? That "1" is our Head, Christ.

Infinity and I—and I thank God with all my heart for the Infinity.

— *Catholic Youth*, Toronto.

* * *

The prison visitor was going round the cells, and was asking rather fatuous questions. "Was it your love of drink that brought you here?" she asked a prisoner.

"Lor', no, miss," replied the man, "you can't get nothin' here!"

The Plain Gold Ring

IN MARRIED LIFE there are many responsibilities and one's path is not always strewn with roses. Amongst the essentials for a happy married life are a sense of duty, forbearance with each other's weaknesses, a good understanding between husband and wife, and willingness to give up something of one's tastes and inclinations to make the other party content and happy, and to get along without wounding the other's feelings.

The young wife ought not to be too much surprised or disappointed, in finding that some of the qualities she thought her husband had are not there; she would do better to seek out the good aspects of the character of the man she has chosen for better or for worse. The man who seemed to her a hero in the days of her engagement, is the same man, no better, and no worse, than he was then. She saw him then less clearly; that's all. It does not follow that he deceived her; she perhaps deceived herself in her admiration for him. A young man is naturally at his best when he is seeking the approval of the girl he wants to marry, and when he is afraid she may not approve of him or marry him.

That is not necessarily deliberate deceit. It is a natural desire to look well in the eyes of a person whose good opinion we want very much, and value highly. Of course a man ought to be as eager to stand well in the eyes of his wife as he was to stand well in the eyes of his sweetheart. But another phase of human nature comes in there. Once we are confident that we have got the good opinion of another person; and that that person has confidence in our general good intentions, we are willing to take a chance of displeasing that person once in a while. A husband acts like a crank, or a bit tyranically, once in a while; but he has the feeling that his wife knows that he loves her, and that she understands that he does not mean to insult her, and so he indulges his temper a little; blows off steam as it were, without intending any harm.

That is a dangerous thing to do; for however well we understand our friends, no one ever completely understands any other person. The passing flash of temper is not always taken for exactly what it is, and its importance is exaggerated by those whose feelings are hurt. Human nature asserts itself, and deep offence is taken where no offence at all was intended or thought of. Such things have caused permanent misunderstanding in many a home where husband and wife did truly love each other. Love does not, unfortunately, exclude all misunderstandings and resentment.

Too much arguing should be avoided in the home. There are times when silence is golden indeed, and it is never more precious than when it prevents a quarrel in the home or closes one. To preserve harmony, concessions are necessary. Neither life partner can always have his or her own way. If one likes staying at home better than the other does, concessions ought to be made, sometimes by one, sometimes by the other. Many of our likes and dislikes are mere matters of habit, and when there is a desire to meet half way, it appears that the matter was not so much to talk about after all.

On the other hand, when a small

concession is refused, it looks more important than it really is, and keeps on looking important; is remembered for a long time. The man ought not to exert his authority in every possible case; though vanity sometimes impels a man to do so. It is foolish to insist on one's authority at all times, merely because a man has it. If a man feels that his wife ought to jump at every idea he has, let him consider that that is not the way he treated her in the days when he was afraid she wouldn't marry him. At that time, he was eager to show her what a fine considerate fellow he was. It is his duty to treat his wife like a gentleman, and this duty is all the more urgent now, because married happiness may depend on it. They have to live with each other; and they ought to do all they can to make that companionship a successful and happy one.

* * *

TEMPTATION

Many persons are depressed and unnerved because they are subject to severe temptations to sin. This is because they are ignorant of the three truths explained below, which, on the one hand, give a person the correct psychological attitude toward temptation, and on the other hand, leave his peace undisturbed after temptation has been endured.

1. Temptation is necessary for human beings because they have been made to choose and win for themselves a happy eternity. Temptation is the opportunity to choose. If human beings were never tempted to act against the divine laws whose observance wins heaven for them, they could not rightly be called free. Not being free, they would be forced into a certain mold of conduct, and for that there could be no reward in the true sense of the word. A forced reward or a forced happiness would never satisfy the heart of man.

2. Temptation is necessary to provide human beings with the opportunity of giving God the adoration and love that He wants from them. God does not force men to be good, because He wants them to give Him the highest tribute of all, that of their free service and love. If they never experienced temptation, their service woud not be free, and their love would be valueless and cold. Just as parents appreciate the love of their children because it is freely given, so God rewards the love of His creatures because it is sometimes tried by temptation and therefore free.

3. Temptation is never too strong for a human being to resist without falling into sin. People who are overdistressed by temptation make one of two mistakes: either think that temptation is the same as sin, or they think that God permits them to be so strongly tempted that they cannot avoid sin. Neither proposition it true. Temptation is an invitation to sin—never a sin in itself; and God never permits it to force a person to sin. No matter how violent it may be, the human will can always refuse consent and thus ward off sin.

It is a part of the intelligent Christian's philosophy of life (1) to expect temptation, (2) to understand why he must be tempted, and (3) to know what to do when temptation is at hand. He who is thus armed will never find his peace destroyed by reason of temptation.—*The Liguorian.*

Old Age, then the End!

By Rt. Rev. Peter M. H. Wynhoven

THE BOY was asked what he would be when he had grown up into manhood. The prompt reply was, "I want to be a soldier." "And then?" "Then a captain and, after that, a general." "And then?" "And then—I don't know!" The last answer sounded so unsatisfactory that it made him think and reflect seriously — with the result that, when he became of age, he entered a monastery and was ordained a priest, thus devoting his life not to selfish ambition but to sacrifice and work, striving to make other people happy.

"I dread old age, and I hope God will take me long before I will be condemned to just sit around." How often do we hear this lament from the lips of persons who have wasted their lives, although they have been selfishly successful!

All seasons of the year have their respective compensations. What is more inviting and alluring than, on a cold winter's night, to sit snugly by the fireside and make plans for the spring or reflect on the achievements of the fall!

We are the architects of our old age. With our own minds and hearts we design for year to come. We dream into reality.

And what shall that reality be? A happy home, with love and attentions, a cheery hearth and a glow of a fireside reflecting loyal service to God, good deeds to our fellow men, duties faithfully performed, the joy of a clear conscience? A peaceful haven where we speak with God in close communion to the end, joyfully contemplating the happy eternities about to open for us as the reward of faithful work, unafraid, unrepining, resignedly awaiting the Master's call.

Or shall it be a cold, repellent place, made gloomy by remorse for wasted years, dark for the lack of the light of God's presence and grace, made hideous by the phantoms of mistakes and vices, haunted by the specters of those whom we robbed or cheated or those souls we led to flout God's laws? And the only hope, some extraordinary grace from God at the eleventh hour? A dungeon in which we lie enchained by our own bitter thoughts, with no ray of light to cheer us, fearful of the gloom, appalled at the sound of the steps of approaching death coming ever closer with unfailing certainty?

God has given us the power to choose. We have a free will. We are the builders of our old age, we prepare our own last end, we fix our eternity.

Why should we worry about our end, unless we have reasons to worry? You may have your doubts about eternity. You may think God, eternity, religion are only childish inhibitions. But your anxious and questioning uncertainty does not change the fact that there is a God Whom we must serve as He chooses to be served. No proofs are necessary for this statement; you have them in your own heart, even though you may try to reason them away.

Daniel Webster says: "Political and professional fame cannot last forever, but a conscience void of

offense before God and man is an inheritance for eternity. Religion, therefore, is necessary, an indispensible element in any great human character. There is no living without it. Religion is the tie that connects man with his Creator. If that tie is sundered or broken, man floats away, a worthless atom in the universe—proper attractions all gone, destiny thwarted, and the whole future nothing but darkness, desolation and death." A man with no sense of religious duty is he whom the Scriptures describe in so terse but terrific a manner as "living without hope and without God in the world." Such a man is out of his proper being, out of the circumstances of all his happiness, and away—far, far away—from the purposes of his creation.

Every living being has a reason for its existence. Even our failure to understand why some things exist ought to bring us to the definite conclusion of the existence of a governing Supreme Being. It must baffle any human mind to try to find out why man exists here in this world, when all his efforts here below prove imperfect and unsatisfactory after accomplishment. There is always something wanting, something missing, even if we have succeeded beyond expectation. Therefore, there must be a place of complete satisfaction elsewhere.

The only time that man's inexplicable longing can be partially gratified (this may even occur in worldly failure) is when he has a clear conscience and the inner conviction that he lives not for vanishing, temporal and empty ambitions but to please that inborn, latent, insuppressible craving to be right with God and his fellow man. God demands regular service, respect and obedience; your neighbor wishes to be treated by you as you wish to be treated. Follow this plan of your eternal Creator, and the thought neither of old age nor of death need strike you with misgivings or fear.

Dr. W. H. Ruddick of Boston, a convert, was asked whether any exterior causes had contributed to his conversion. His reply was: "Yes, the faith and resignation with which Catholics meet death. My practice is largely among Catholics, and I was early struck by the calmness with which the Catholic learns that his illness is dangerous, and that promptness and assiduity with which he prepares for the last journey, and the confidence in God's mercy that stays by him to the last. Death to the Catholic is not the fearful thing that it is to other men."

If we have the faith, if we believe in the hereafter and eternal bliss, why should death be so awful and appalling? Life means only about sixty or seventy years; eternity, compared with time, means millions and billions of years. This life is a pretty sad proposition, even at best; no human being can imagine, even for a second, the wonderful happiness and complete satisfaction that await the faithful hereafter. Then, why worry about death, which puts us in possession of this incomprehensible happiness of eternity?

—*The Sincere Seeker.*

* * *

An Aberdonian sat at the bedside of his friend who was a patient in a nursing home. "Ye seem to be a bit cheerier the day," said the visitor.

"Ay, man, I thocht I was gaum to dee, but the doctor tells me he can save my life. It's to cost a hunner pounds."

"Eh! that's terrible extravagance! Do ye think it's worth it?"

Barbara Wanted to be an Altar Boy

By Sister M. Udalrica, O.P.

WIDE-EYED with wonder, four year old Barbara watched the Herr Pfarrer (priest) as he celebrated the Mass, for it was the first time her mother had taken her. Her main interest, however, centered in the altar boys. She liked to watch them carry the gospel book from one side of the altar to the other, or pour the water and wine for the Herr Pfarrer; and she was overjoyed when they knelt to sound the bell for Consecration.

From that day on she never missed going to Mass with her mother; and when she started to school at the age of six she assisted at Mass every day. Her interest in the altar boys continued. Soon she had memorized all the responses, knew what was to be done at the Offertory and Holy Communion; in fact, she felt that she was now versed in all the duties of an altar boy. One day she had a bright thought and dashed up to her older brother.

"Hans," she said, "I want to be an altar boy!"

Hans laughed and sputtered, prancing about. "Why, girls can't be altar boys. Who ever told you such a thing as that? Altar boys have to be—well, *boys*. Can't you see?"

Barbara turned dejectedly away, then whirled to face her brother again.

"Well, then, when I grow up I can be a Herr Pfarrer."

This was the signal for even more boisterous laughter from Hans. It was a moment before he could control himself and speak. "You have to be a *man* to be a priest."

"Why didn't God make me a boy?" bemoaned Barbara. "There's *nothing* I can do in church."

Downhearted as she was though, Barbara held to a faint glimmer of hope that she might eventually get a chance to "do something in church," if she only waited long and patiently enough.

It was the custom in Barbara's country—and it is hoped still is—to ring the bell in the church tower during the Consecration so that the faithful, whether at home or in the field, would have the opportunity to kneel down, bless themselves and pray for a few solemn moments. Only the bigger school boys, those noted for their good conduct, were permitted to be bell-ringers, for it was considered a great privilege indeed.

On one occasion Barbara noticed that all the boys and the teacher were absent when the bell on the altar tingled. Consequently, no one rang the big bell in the tower. She felt very badly about it, and later in the day told Hans.

"Do you thing it would be alright for me to ring the bell if that ever happens again?"

"Guess it would," he said, "but you must be careful and not let go of the rope when you do."

Several days later Barbara saw that no bell-ringers were on hand at the beginning of Mass. She watched intently, praying fervently that no one would show up for the Elevation. No one did. Presently there was the gentle *tinkle* on the altar, and Barbara rushed and grabbed the long, suspended rope,

giving it a hard pull. Instantly the bell in the tower responded, as simultaneously Barbara shot upward, nearly to the ceiling, desperately clinging to the rope. Once... twice... three times she flew up and down like a toy on a string, while the big bell sent its peals out across field and stream. Finally her feet rested solidly on the floor again as she still clutched the rope. There she stood, cowering, crushed, while the teacher dashed toward her.

"Barbara," she said sternly, "what does this mean? Only the *boys* are permitted to ring the bell."

Poor Barbara was silent, having visions of swift and sure punishment for her misdeed. However, after Mass Hans explained all, and the Herr Pfarrer listened, chuckling while the boy related his story. Barbara got off with the grim warning not to do such a thing again.

Now the girl was more crestfallen than ever, feeling that her last opportunity to "do something in church" had passed her by.

When she was only eight years old Barbara sprang quite a surprise. A neighbor woman was conversing with her mother in the living room where Barbara was playing with her brothers and sisters.

"Did you hear the latest?" the woman asked. "Schlossberg Marie is going to the convent."

Barbara looked up from her games. "When I get big like Marie, I'm going to the convent too," she piped. Then she had an afterthought. "And I'm going to China."

The two women were astounded, having no idea that the child had been listening in on their conversation. And for many years after, Barbara's mother carried the memory of those words, using them as an effective corrective whenever her daughter was not on her best behavior.

"Remember, nuns can't do that," she would say. "They must always be obedient."

Invariably that admonition would set Barbara on the right track.

When she finished school Barbara asked her mother (her father being dead) if she could enter the convent. Her mother refused to let go. The girl, as in the case of waiting for a chance to ring the bell, was patient, hoping that some day she would get the opportunity to realize her ambition.

Finally, when she reached the age of 21, her mother consented. So, while she never got to be an altar boy or had a chance to go to China, she did become a nun. These many years now she has been working in the interests of the Master—in South Africa. —*Manna.*

■ ✖ ✖

NO PLACE FOR SINNER

Abbot Moses, one of the fathers of the desert, in his younger years, was the leader of a robber band.

Long after he had taken up his holy life he was called one day to attend a meeting of the monks at which they were to judge a certain secret fault committed by one of their number.

At first the holy man refused to be present, but when he was summoned again, he finally appeared, bearing on his back a heavy basket filled with sand.

Upon being asked why he came thus burdened, he replied:

"This heavy load represents my numberless sins. I still must carry them, though behind me, and yet I am sent for to judge the sins of others!"

Cardinal Tisserant in Yorkton

CONDENSED FROM "THE YORKTON ENTERPRISE"

FIVE thousand Catholic Ukrainians from many parts of Western Canada came to Yorkton Monday, June 2nd, 1947, to see and hear His Eminence Eugene Cardinal Tisserant of Rome, secretary of the Sacred Congregation for the Oriental Church. The Prince of the Roman Catholic Church was accompanied by His Excellency Bishop N. Sawaryn of Winnipeg, Monseignor McMahon of New York and Father Archibald of Rome. Many priests from parishes for miles about Yorkton attended, as did their parishioners.

Several hundred citizens gathered at the C.P.R. station to welcome the Cardinal who arrived shortly after eight o'clock Monday morning. Rev. Father G. Szyszkowicz, C.Ss.R., parish priest of St. Mary's Church, together with Rev. Father I. Shalla, C.Ss.R., parish priest of St. Gerard's Church, and many other clergymen and Christian Brothers greeted the Cardinal as he stepped from the last coach of the Great West Express. After posing for a number of photographs the party drove off for St. Mary's Church in the north-west end of the city.

Both sides of Ontario Ave., which leads to St. Mary's, mother church of Ukrainian Redemptorist Order in Canada, was lined with students from St. Joseph's College and Sacred Heart Academy. The boys carried the banners of the church. The girls wore cloaks and veils. Cadets from the nearby College served as ushers at the church.

The Cardinal and his party went first to the rectory and at nine o'clock the procession started to the church where Cardinal Tisserant celebrated low mass. This service was attended by the youth of the parish.

At 10.30 Bishop Sawaryn celebrated high mass at the conclusion of which His Eminence spoke briefly. His address was broadcast over the local radio station CJGX which allowed the thousands who could not gain entrance to the church to hear him. He was welcomed by Rev. Father Szyszkowich who also invoked God's blessing on the Cardinal for making this unique trip from Rome to America. This marks the first time that a Cardinal from Rome has made an official visitation to the Ukrainian Catholic Church in Canada or any other part of the world.

In his address the Cardinal spoke of the displaced persons of Europe and their plight. He said they needed not only the prayers of the people of America but a continuation of the help which they had been given through their various organizations. With communism, no true liberty can be hoped for by Christians. Many Europeans and Americans as well think of communism as a system of public economy and consider the Russian experience only from the economic viewpoint. Karl Marx, the founder of the communistic doctrine, declared time and time again that communism must be founded on complete atheism and the most authoritative thinkers of the USSR have left no doubt on this point.

His Holiness the Pope commissioned Cardinal Tisserant to bring

to his children in America his blessing. He, too, asks the help of Americans for the distressed of Europe. He wished his confidence in Americans to be known and he wants the Americans to know that the Holy See will do everything possible to remedy these unfortunate conditions. The blessings of the Holy Father he brought to his good people.

Assistant priests at the low mass were Rev. Fathers Raymond of Yorkton, and Valliers of Roblin, Man. Present in the sanctuary were Rev. Fathers Gregory of Sandy Lake, Man., Shalla of Yorkton, Bala of Yorkton, Kolody of Canora and Fyk of Regina.

The celebrant of the high mass and His Excellency Bishop Neil Sawaryn of Winnipeg. Assistant priests were Rev. Father Gregory and Rev. Father Fyk. Rev. Father Denyschuk was deacon and Rev. Father Syrota was sub-deacon. Rev. Father Korba was master of ceremonies, while assistants to the Cardinal were Rev. Fathers S. Shavel, Kolody, Sozansky and Glute.

A combined choir from Sacred Heart Academy and St. Joseph's College under the direction of Sister Tarcisia provided the music. The proper of the mass was sung by Brother Athanasius.

Rev. Father G. Szyszkowich in welcoming the Cardinal referred to the fact that the Cardinal must have experienced a long burdensome trip from Rome to America. It was kind and good of him to come and console and refresh the weary spirits of the American people. He asked for God's blessing upon him.

It was after 12 o'clock noon when the Cardinal had finished speaking at St. Mary's. He was then driven to the Yorkton Hotel, where a testimonial banquet was held in his honor.

At the end of the banquet the Cardinal said when he realized he was to have two months in America he wrote to Bishop Ladyka and asked him to make it possible for him to see as many people as he could during his stay in Western Canada. He had two Sundays in the West and between these two days he was travelling to as many places as possible. He was in Winnipeg on June 1 and on June 9 he had to be in New York. He was very grateful for the splendid organization carried out to make it possible for him to see so many of the people.

He then referred to the plight of the central Europeans again as he had done at the high mass in the morning. He said these people needed the help of America.

The Cardinal referred to the large numbers of Ukrainians in the three Western Canadian provinces. He said in many respects this part of Canada is not much different from the homeland. Even the climate is much the same.

He expressed his best wishes to all assembled and their families. He expressed his gratitude for the banquet in his honor.

The program at the Roxy Theatre was opened with the combined choirs of St. Joseph's College and Sacred Heart Academy singing "Long Live the Pope." Then followed the address by Mr. Kindred on behalf of St. Mary's Parish. Mayor Peaker of Yorkton also gave his address of welcome.

Sacred Heart choir under the direction of Sister Tarcisia sang the numbers "At Thy Feet" and "Come Where the Lilies Bloom" in fine manner. The first number was in Ukrainian and the latter in English.

The Cardinal then spoke briefly of the history of the Ukrainian people in connection with the church, pointing out that they had almost always experienced trying times. He exhorted them to take every advantage of their opportunities in Canada and by being good Catholics they would be better sons and daughters of a great new land.

The combined choirs then sang the two numbers "Song of Youth," and "Good Night Gentlefolk" to bring the program to a close.

The Cardinal then paid a visit to Sacred Heart Academy, St. Joseph's College and the Redemptorist monastery. After a very full eight hours in Yorkton he left by car for Melville from where he entrained for Edmonton.

× × ×

THE FATE OF JUDAS

Problem: The question is frequently asked: "Can we know for certain that Judas was condemned to hell?" Some ask it in mere curiosity; others in a spirit of tenderhearted sympathy that does not want to think of anyone as certainly lost; others still in a spirit of skepticism born of bad reading, e.g., from books such as Sholem Ash's *The Nazarene*, in which Judas is pictured as a good man who only wanted to force Christ to prove that He was the Messiah.

Solution: The truth is that we do know that Judas was lost forever. For His own good reasons, God seems to have revealed this clearly. Both in prophecies of the Old Testament and in direct statements of the New Testament, the fact is made clear. It is so clear that this is the unanimous interpretation of all Catholic interpreters of the bible, many of them Fathers and Doctors of the Church. One or the other of these scholarly interpreters may hesitate to say that one or the other text is a clear proof of the damnation of Judas, but all admit that there are texts which clearly prove the fact. A glance at some of these texts will make this evident to anyone who accepts the bible as the Word of God.

Prophecies.—In Psalm 40, verse 10, the Psalmist says: "For even the man of my peace, in whom I trusted, who ate my bread, hath greatly supplanted me." Sts. Matthew (26:23), Mark 14:20), and John (13:26) all quote our Lord as adducing this Psalm in prophecy of what happened at the Last Supper wnen Judas took the morsel of bread from Jesus and then left the table.

Psalm 108 is called the "Judas Psalm" by many of the Fathers of the Church. Verses 6, 7, 8 and 12 of this Psalm are cited by St. Matthew (27:4-5), Acts (1:16, 26), and St. John (17:12) as predicting the suicide and horrible end of Judas, his despair and replacement by St. Matthias.

Statements.—The New Testament statements about Judas are the strongest proofs of his evil fate. In St. Matthew (26:24), St. Mark (14:21), and St. Luke (22:22), the actual words of Christ are given, perhaps the most terrible He ever uttered, expressing a lament and at the same time a prophecy. He said of Judas: "Woe to that man by whom the Son of Man is betrayed; it were better for him if he had not been born." These words would be meaningless if Judas were at some future time to enjoy the bliss of heaven. The unanimous interpretation of this text is that Judas was lost.

Again in John (17:12) Christ says that not one of the apostles whom God gave Him has perished except "the son of perdition"—a text which is also explained by all interpreters as proof that the betrayer of Christ was lost.

According to all commentators on the bible of any note, the worst crime of Judas was his deliberate impenitence or despair. He had lost his faith and deliberately confirmed himself in evil. Hence our Lord goes so far as to call him "a devil."—*E. A. Mangan, The Liguorian.*

Catholic Ukrainian Schools in Yorkton Graduate Seventy Students

CONDENSED FROM "THE YORKTON ENTERPRISE"

PARENTS and friends of the graduates of Sacred Heart Academy and St. Joseph's College filled the Roxy Theatre to capacity Sunday, May 25th, 1947, afternoon for the annual commencement exercises of these two well-known and highly respected Catholic Ukrainian schools. Rev. Father Kopiakiwsky of the Ukrainian Catholic Mission presided as chairman in the unavoidable absence of Rev. G. Szyszkowich, C.Ss.R., the parish priest. S. T. Shabbits of Canora, a graduate of St. Joe's in 1930, was the main speaker addressing the graduates "You are standing as it were on the threshhold of a new world," Mr. Shabbits began. "Behind you are years of work, study and perseverence in preparation for this memorable occasion. Before you lies the unknown future, in a world filled with charms and opportunities—intrigues and temptations.

"...Those of you who will choose to go on in the field of higher education, will find no limit of room for advancement, with horizons moving farther away as you go on. Here, however, you require patience, perseverence and application to duty. To pause means to go back. Men of history who arose to greatness were all tireless workers. Abraham Lincoln studied endless hours by the flickering light of the oil lamp. But his name has gone down in history as the humble farm boy who rose as the outstanding champion of liberty, the emancipator of American slavery, the great humanitarian of all times. Again, humility, is an indispensable watchword in your pursuit of learning. Sir Isaac Newton has no equal in his discoveries of natural laws in physical science, yet his ever-widening knowledge only led him to confess in the evening of his career that all he learned was like a grain of sand in the ocean of mysteries yet undiscovered by the intellect of man.

"Some of you will choose the industrial, the commercial field as your contribution to society. Economic security is a noble purpose. But material wealth must be justly acquired, and used with the due consiredation to others... Catholic men are sorely needed in the science of government. Loyalty to our country is not enough, unless we are prepared to do our share to guard the destiny of our land. Political consciousness should be the mark of every educated Canadian. Neglect in this field, especially by Catholics, may lead to the loss of those priceless minority rights which our fellow Christians of other lands would value beyond life itself...

"...let us resolve to use what little time we have left to our credit—within our mortal limitations—to uphold the ideals of the dear old Alma Mater, to fulfill the dreams of your teachers and parents, to edify others, to enrich the world with riches that endure—a cheerful smile, a kind word, a helping hand to those in need.

"I wish you success. I wish you happiness. I wish you all that your hearts hold dear."

Twenty-five young ladies received their diplomas from the Sacred Heart, while 45 young men won their diplomas from St. Joseph's.

The stage of the theatre was tastefully decorated with the colors of the college—green, white and red; and the colors of the academy—blue, white and gold; and summer blooms and fern. Cadets from the college, looking very smart in their natty uniforms, did the ushering.

The graduates from Sacred Heart were demurely pretty in their formal gowns of silk, satin and crepe. They all wore roses. The boys from St. Joe's chose bowties to distinguish them as graduates of the green, white and red.

Sacred Heart choir, under the direction of Sister Tarcisia, rendered two numbers, "At Thy Feet" in Ukrainian, and "Come Where the Lilies Bloom" in English in splendid voice and with fine direction.

St. Joseph's College Glee Club has never been heard to better advantage than on Sunday. Under the direction of Brother George they rendered "The Birch Tree" in Ukrainian, and "Cool Waters" in English.

As the last item on the program the two choirs combined to sing "Farewell" under the direction of Brother George. It proved a real highlight in the afternoon.

Peter Popik gave the salutatory in English and in Ukrainian. Miss Mary Pawluck of Yorkton gave the valedictory for Sacred Heart Academy. John Wacko of Oshawa presented the valedictory for St. Joseph's College.

Sister Mechtilde from the stage read the names of those who had won academy awards.

Emily Churko of Plainview, Sask., won the proficiency medal donated by His Excellency Bishop Ladyka, D.D. The medal was presented by Father Kopiakiwsky.

Joshepine Bayduza, Holden, Alta., won the medal for English, donated by Sister Elizabeth, SSMI., Provincial. Presented by Sister Benedict, Superior of Sacred Heart Academy.

Ada Znamirowski of Glen Elder, Sask., won the medal for science, donated by J. P. Kowbel. Presented by Dr. S. Potoski.

Joyce Barteski, Preeceville, Sask. won the medal for mathematics, donated by Rev. Michael Gregorychuk. Presented by Mayor Chas. A. Peaker.

Mary Pawluck of Yorkton won the valedictory certificate donated by Reader's Digest. Presented by Ken Mayhew.

Olga Merko of Ethelbert, Man., won the medal for religion, donated and presented by Rev. Myroslav Kolody, P.P.

Jennie Lechman, Winnipeg, won the medal for oratory, donated by Rev. Joseph Pulak, P.P., presented by George Hutchings, superintendent of schools.

Valerie Hrywkiw, Mitchelview, Sask., won the medal for Ukrainian donated by Rev. G. Szyszkowich, C.Ss.R., presented by Rev. Father Hawryliuk.

Grade XI medal, donated by the Business and Professional Women's Club was won by Edith Wolochatiuk of Ethelbert, Man, and presented by Miss Irene Shalley.

Grade X medal, donated by Mr. Harry Baran was won by Anne Skrypka, Grimsby, Ont., and presented by Mrs. H. Baran.

Grade IX medal, donated and presented by A. M. Kindred, LL.B. was won by Marie Nakoneshny, of Lanigan, Sask.

Brother Justin, president of St. Joseph's College, read the list of college awards.

Peter Pidkowich, Wynyard, Sask. was the winner of the proficiency medal, donated by His Excellency Bishop Ladyka, D.D. Presentation

was made by Father Kopiakiwsky.

The medal for English donated by Brother Claudius, F.S.C., Provincial, was won by Harold Chornoby, Fork River, Man. Presentation made by Mayor Peaker.

The medal for science donated by Dr. M. M. Sereda was won by John Kuspira, Yorkton. Presented by Dr. S. Potoski.

Medal for mathematics donated by A. M. Kindred, LL.B., was won by Harold Wynnyk, Daysland, Alta., presented by Mr. Kindred.

The valedictory certificate donated by Reader's Digest was won by John Wacko, Oshawa, Ont. Presented by Ken Mayhew.

The medal for Ukrainian, donated by Dr. P. H. Koziak, was won by Michael Chupick, Goodeve, but unfortunately he was ill and not able to be present to receive it.

A medal for oratory donated by John Zoziak was won by Bohdan Hanuschak, Hodgson, Man. Presented by Mr. G. H. Castleden.

A medal for oratory donated by P. J. Worobetz, B. A., B. Ed., was won by Peter Popik, West Bend, Sask. Presented by Mrs. Shabbits.

A medal for religion donated by Rev. J. Bala, C.Ss.R., Provincial, was awarded to John Moshurchak, Wynyard. Presented by Father Hawryluk.

A medal for religion donated by Rev. J. Naphin, C.Ss.R., O.B.E., was won by Mathias Flegel, Grayson, Sask. Presented by Mrs. Naphin, Father Naphin's mother.

Grade XI medal donated by Rev. Father Shumay, S.T.L., won by Michael Lewidki, Gilbert Plains, Man. Presented by Miss Jean Clark.

Grade X medal donated by Rev. T. Lotocky, P.P., won by Adam Exner, Killaly, Sask. Presentation made by Geo. Hutchings.

Grade IX medal donated by Rev. Father J. Pulak, P.P., won by Wally Dutkiewicz, Ituna, Sask. Presentation made by Sister Superior Benedict.

The graduates from Sacred Heart Academy were: Joyce Barteski, Josephine Bayduza, Nell Burtoway, Emily Churko, Helen Ciz, Stella Dorosh, Victoria Doroshenko, Nattalie Glushka, Mabelle Glute, Helen Hrywkiw, Valerie Hrywkiw, Kathleen Kammermayer, Marie Kammermayer, Eileen Kohan, Rose Mandziak, Olga Merko, Veronica Novak, Eleanor Pankoski, Mary Pawluck, Minnie Pillipow, Bertha Pittner, Evelyn Scollnik, Sonia Stan, Orysia Syrnyk, Ada Znamirowski.

The graduates from St. Joseph's College were: Albert Bahry, William Bobyk, William Borosowich, Peter Chorney, Harold Chornoby, Nicholas Dmyterko, Fred Fedyk, George Gallagher, Bohdan Hanuschak, Peter Harack, Stephen Harasymuk, Hellar Hretchka, John Hryhoriw, Ronald Katrensky, Stanley Kitz, Ludovic Kobzdey, Jerold Kokorudz, Anton Koroluk, Stanley Kottick, Walter Kowalyk, John Kuspira, Daniel Kutcher, Raymond Lazor, Peter Lubkey, Walter Lukey, John Moshurchak, Eugene Murphy, Peter Okrainetz, John Pacholko, Michael Peszko, Peter Pidkowich, Stephen Piwnuk, Peter Popik, John Provik, Walter Rohachuk, Stanley Skaluba, John Skitsko, John Stachiw, Frank Sworik, Nicholas Verklan, John Wacko, Raymond Walsh, Harold Wynnyk, Ostap Zary, John Zurawell.

The graduates enjoyed a very full day. It began by attending mass in the mission church in the morning. Breakfast followed in the Yorkton Hotel. The graduation exercises took place in the Roxy Theatre in the afternoon and the day concluded with a dance at St. Joseph's College at night.

Director Rev. Fr. Peter Laptuta, C.Ss.R., surrounded by the students of the Redemptorist Fathers' College at Roblin, Manitoba.

Undertaking a Super Task

THIS last decade of years has made a change in history. Will it be for the better? May God grant it be so. Nations have been struggling for peace, friendship and happiness. Will the goal be attained? The real answer to this question was given over 1900 years ago by our Lord and Savior, Jesus Christ, when He said, *"Come, follow me."* Though so old, these words are new to the world. Why? Because people turn a deaf ear to them and suffer the consequences, which we but too well experience these days. What is to be done? Against such a mighty challenge of corruption in morals and justice that has swept the world, when can be done? Again, people have but one alternative to save them, and that is to have sturdy and brave young men answer the call of our Master, and volunteer for the noble and active duty of *"Go ye into the world, TEACH ALL NATIONS."*

It was certainly a notable event when in January 1942, the Ukrainian Redemptorist Fathers opened a newly constructed College for young sturdy lads to sacrifice themselves for so noble a cause. Dangers and hardships will arise in the pathway of these brave lads not to discourage them, but to make them heroes in giving the people the long-sought peace and happiness.

So, boys, if you have a glow in your heart to join the noble ranks of Christ's missionary priests, you

will find the doors of the Redemptorist Fathers' College opened to you. But you would like to know the College a little better before you enter its walls.

On the northern outskirts of the town of Roblin in the province of Manitoba stands a new red brick building, none other than the Redemptorist Fathers' College. Situated out of town, the College has the privilege of enjoying Mother Nature's company with trees, shrubs, gardens, meadows and ponds. The birds of the air and the animals of the woods are frequent visitors and even become dwellers of such grounds. Studies can but have the best results in such a happy but quiet environment. The school course is the regular approved Manitoba school course of grades eight, nine, ten, eleven and twelve. The Redemptorist Fathers' College at Roblin has been affiliated to the Manitoba Department of Education and has the full qualifications that are required for standing for Grades VIII, IX, X, XI and XII. Religious training takes its rightful post and guides the student to real success. As in all other colleges, the students have their own active club in sports, plays, concerts and study discussions. Whether occupied in studies or other activities, the noble ideal of becoming another Christ prevails, guiding and urging the boy on towards the noble end of leading the people to Jesus, the source of all happiness.

Jesus is continually calling all to follow Him. Follow the call of Jesus, boys, Come and join the ranks of the Redemptorist Fathers to help sound Christ's call in the hearts of the people. The people are awaiting liberators. Jesus is awaiting volunteers to liberate the world of all deceit, injustice, and immorality. Boys, it is up to you to do the rest. Sign up for active service at the Redemptorist Fathers' College, Box 355, Roblin, Man.

* * *

CHANGE OF HEART

It is related in one of the books of ancient chronicles that once upon a time a certain knight received a great insult, and took a solemn oath that, even if it took a lifetime, he would be revenged.

Setting out one morning to seek his enemy, he stopped for a moment in a wayside chapel, and noticed on the wall three pictures which excited his curiosity.

The first picture was of our Saviour crowned with thorns, and below it was this legend:

"He reviled not, though He was reviled."

The second represented the scene of our Lord's scourging, and below it was written:

"He threatened not, though he suffered."

The third picture showed our Lord hanging on the cross, and had these words written below:

"Father, forgive them, for they know not what they do."

Struck by grace, the knight fell on his knees, and as he prayed, the desire for vengeance melted within his heart.

* * *

Country Policeman (at scene of murder): You can't come in here.

Reporter: But I've been sent to do the murder.

"Well, you're too late; the murder's been done."

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE

Vol. 19, No. 9. Yorkton, Sask. September, 1947

о. Мих. Щудло, ЧНІ.

НЕБУВАЛИЙ ВІДПУСТ У ЙОРКТОНІ

Чи бували ви коли в Йорктоні? Чи бачили великий монастир українських Редемптористів, синів святого Альфонса, духову твердиню всіх канадійських українців католиків?

Незавидно проживали наші земляки по розлогих фармах Канади, поки не зявилися поміж ними Отці Редемптористи. Опущені духовно, позбавлені власних священиків, бідні емігранти, використовувані несумлінними аґентами, що загнали їх у холодні північні околиці, напастовані підступними протестантськими та православними висланниками, були сильно наражені на небезпеку затратити свою національну свідомість і католицьку віру, повік пропасти для українського народу, що сьогодні по геройськи боронить перед бельшевиками, московським православям свою національну честь і прадідну релігію, найбільший скарб нашої мученицької батьківщини!!!

Аж тут зявляється Впр. о. Ахіль Делярій, син святого Альфонса, що своєю діяльністю, геройською посвятою, надлюдськими зусиллями, спровадженням численних співбратів місіонарів, заснованням йорктонської, надзвичайно діяльної релігійної станиці, удалими заходами оснували в Канаді українське єпископство, спровадженням Сестер Служебниць, що тепер мають у Йорктоні прегарну дівочу Академію Пресвятого Серця, і заложенням вищої школи для наших хлопців урятував католицьку віру українського народу в Канаді.

Щороку на сьомого липня зїзджаються українські паломники з тих, навіть найдальших закутків не тільки Саскачевану але й Альберти, Манітоби та інших провінцій. Збігаються тисячні маси побожного люду, щоб помолитися у стіп Чудотворної ікони Матері Божої Неустанної Помочі, поручити Пречистій Діві свої потреби, благати в неї ласк для себе і для своїх дорогих, вилляти перед сповідником свої болі, попрохати поради, очистити серце з морального бруду, скріпити душу Пресв. Евхаристією, вислухати ритуальну відпустову проповідь, відсвіжити любов до католицької Церкви, коротко набрати духової енергії на цілий рік.

Але цього року було щось надзвичайне. Пять тисяч українського народу з усіх сторін Канади принесли свій містичний привіт Пр. Діві Неустанної Помочі... Гарна погода, легенький відсвіжливий вітрець, що лагіднив жар липневого сонця, рекляма Отців про новоприбулого Місіонара проповідника, о. Михайла Щудла, а найбільше глибока побожність козацьких дітей стягнули до Йорктону таку силу народу, якої Йорктон не бачив від довгих літ. Ціле місто забите автами, що ніде поступитися, по вулицях повно паломників. Усюди чути одну мельодійну українську мову. Йорктон став українським на час відпусту.

Три дні тривав відпуст, але аж третього дня відбулися головні відпустові відправи.

Серце радувалося, як ця

кількакрот тисячна маса станула перед гарно прибраною чудотворною іконою Матері Неустанної Помочі і з глибокою побожністю, що пливе зо східнього містицизму, привітала Небесну Неньку голосним, почувальним відмовленням вервиці...

Пів до одинадцятої Впр. о. Шишкович, Ігумен манастиря, в супроводі дияконів і припісаної Асисти почав Урочисту Службу Божу... Далеко по місті то по полях розносився всенародній літургійний спів побожних паломників, що для більшої пошани зволіли співати цілу Службу Божу.

По Євангелії зявився на підвищенні о. Місіонар, Михайло Щудло... Виразно лунали його палкі, переконливі слова, а два мікрофони розносили їх і до найдальших слухачів... Короткими, ядерними словами вказав на Пр. Діву, що едино може дати світові прагнений мир, виказав можність і неуспішність усяких міжнародніх конференцій, поки Божественний Син Марії не засяде на лаві тих, що рядять долею світу, поки Христова Євангелія не стане єдиним кодексом всіх умов і договорів, поки народи та держави не похилять голов перед закривавленим хрестом, знаменом відкуплення, згоди і взаємдовіря поміж націями!

І далі продовжалася Служба Божа, поки довжезні ряди побожних душ, що вперед очистилися в містичній купелі святої Сповіді, наблизилися до св. Причастя... Запевно радів Евхаристійний Христос, як увіходив до більш аніж вісімсот палких сердець, уносячи до них дари Своїх ласк і благословення.

По Службі Божій побожні, трохо втомлені паломники, порозходилися спочнути та покріпитися. Один з ресторанів видав 2,000 обідів, не згадуючи про інші.

Пополудні був Молебен до Божої Матері за скитальців і друга проповідь Отця Михайла про Неустанну Поміч Пр. Діви за життя, в години смерти і після смерти.

І так покінчився небувалий йорктонський відпуст.

Відновлені духово, скріплені Евхаристійним Хлібом, поблагословлені Пречистою Дівою, побожні нащадки елітних Русичів розїхалися по всій Канаді, несучи милий спомин про йорктонський відпуст і про оо. Редемптористів, що не жалюючи ніяких трудів уладили його для духової обнови розкинених по розлогій Канаді синів і дочок св. Володимира Великого...

Український Народе, що живеш у Канаді, не забудь приїхати на другий рік до Йорктону на відпуст і зложити свій любляний поклін Матері Божій Неустанної Помочі!

ВАТЕРФОРД, ОНТ.

Сумна подія сталася в околиці Ватерфорд, Онт., в вівторок, 18 червня. Вертаючи додому того дня ввечері, 17-літний юнак, Іван Данилюк, зістав нагло забитий. Куля заблукана несподівано прошила серцеву жилу, і молодець упав неживий. Похорон відбувся в пятницю, 20 червня, з церкви Пресв. Серця Христового в Ватерфорд. Людей було багато. Похорон і Службу Божу відправив Впр. о. Копяківський,

ЧНІ., із семінаря оо. Редемптористів у Ватерфорд. У прощальній проповіді о. Проповідник підчеркнув непевність часу нашої смерти та заохотив до неустанного приготування на неї; дальше подякував присутнім, що прийшли потішити засмучену родину.

По богослуженні в церкві й на цвинтарі всі зійшлися до хати панства Данилюків, родичів помершого, на перекуску. По перекусці п. Й. Монастирський, заслужений дяк у парохії, забрав голос і візвав присутніх до помочі помершому. "Найкраща поміч для нього буде коли ми постараємось, щоб за нього відправити Службу Божу," сказав наш дяк. В тій цілі перевів збірку, що принесла $29.60. Служби Божі відправили оо. Редемптористи. Гарний це приклад наших парохіян, що так правдиво по-християнськи дбають про своїх померших.

Всім учасникам і жертводавцям щира подяка, а бл. п. Іванові—вічная память.

Присутній.

— —

У вівторок, 29. липня, шість тижнів по тім сумнім випадку, Преп. о. Библів, ЧНІ., відправив Службу Божу за упокій душі бл. п. Івана, а в неділю відспівав парастас у хаті. При тій нагоді панство Данилюки приготовили поминальний обід на який зійшлося поважне число людей. Вчасі обіду промовляв Пр. о. Библів та заохотив всіх до жертви. Збіркою зайнявся знова п. Й. Монастирський. Зібрано цим разом $14.25. З цього призначено на Сиротинець у Анкастер, Онт., 9.25 ,на Голос Спасителя 5.00.

Всім жертводавцям красне спасибі.

Учасник.

— —

POLICE PROBING DEATH OF YOUTH

Provincial Police in Haldimand County are continuing their investigation into the mysterious shooting of John Danyluk, 17, son of Mr. and Mrs. William Danyluk of Town send, who was almost instantly killed when shot in the back while walking on the farm of William Slusharchuk, near Nober, about 8.30 o'clock Tuesday night.

Danyluk, in company with a friend, Norman Teal, was walking across a field when Danyluk was struck in the back with a .22 calibre bullet. Dr. Winston Sutherland of Waterford was called after which Coroner Dr. A. E. Roszell of Caledonia and Provincial Constable Jack Smith of Cayuga were notified. As yet, police have not been able to ascertain who fired the shot which killed Danyluk or whether or not it was deliberate or acidental. It was decided an inquest was unnecessary. The body was removed to Mott Brothers Funeral Home in Waterford.

— —

TO CHECK BULLET IN DANYLUK CASE WITH BOYS' GUN

Fatally wounded Tuesday when struck in the back by a .22 calibre rifle bullet, John Danyluk, R.R. 5, Waterford, had been accompanied on a swimming party earlier by two brothers who carried a high-powered .22 calibre rifle, Harrison Arrel, K.C., Crown attorney for Haldimand, said he had been advised. Investigations are continuing but it has not yet been decided if an inquest will be held.

Mr. Arrel said he had been advised that Raymond Winkworth, 15, and John Winkworth, aged ,9, were with the Danyluk boy and Norman Teal on a swimming party late Tuesday afternoon. Teal and the dead boy took one route home and the brothers took another.

"The boys have informed police that they fired several shots on their way home," Mr. Arrel said, "but there was no one in sight at the time. The bullet recovered from the Danyluk boy's body will be checked against the Winkworth rifle."

John Danyluk was walking beside Norman Teal through the fields of a farm at Nober when he screemed and fell forward dead, a bullet through one of the large arteries of his heart. His companion had no idea where the bullet came from.

The funeral service for the late John Danyluk was held on Friday morning from the home of his parents, Mr. and Mrs. William Danyluk, to Sacred Heart Catholic Church in Waterford where Requiem Mass was sung at 9.45 o'clock. The pallbearers were William Warus, John Zubick, Douglas Martin, Roy Vervaeke, Edwin Slack and Ted Pietrzniak. Interment was in Greenwood Cemetery, Waterford.

("Simcoe Reformer")

ВАТЕРФОРД, ОНТ.—ХРАМ ПАРОХІЇ ПР. СЕРЦЯ ХР.

Неділя, 22 червня, це храмовий день української католицької церкви Пресвятого Серця Христового в Ватерфорд. Оголошення про це мошна було читати в часописи "Ватерфорд Стар."— В суботу ввечері відправлено Всеночне-Литію. В неділю, пів до одинацятої, співана Служба Божа і празнична проповідь. Співав о. Библів а проповідав о. Копяківський. Дякував один із старших наших дяків, п. Йосиф Монастирський, що свою обслугу для парохії жертвує даром. По Службі Божій було мирования, а відтак водосвятя на дворі коло церкви.—По відправі всі перейшли до парохіяльного дому, де ревні парохіянки вже прилагодили були правдиво празничний обід. Коли засіли до столів, то всі місця були зайняті. Між нашими людьми можна було завважити пару родин з міста, неукраїнських. Крім наших двох отців: о. Копяківського і о. Библіва, були також запрошені два римокатолицькі, о. Моррис і о. Мек-Ґрав з Симко. Тому що через важні причини заступник председателя ,п. Г. Гнідий, не міг бути присутним на відправі й на обіді, то п. Монастирський забрав голос та подав таку програму: Я покличу до слова о. Копяківського, а о. К. покличе до слова о. Библіва, а відтак о. Б. покличе обох римокатолицьких священиків.— В своїй промові говорив о. Копяківський: Йому приємно бачити, що саля наповнена людьми; дякує церковному комітетові, що постарався, щоб храмове торжество випало найліпше; дякує жіноцтву, що приготовили цей обід, не жаліючу труду й дорогого часу а посвятили його для справи й добра парохії; дохід з обіду піде на справи парохії, бо й потреби парохії є не малі. Згадав і про наших скитальців, бо завважив між присутними одного, що тиждень тому приїхав до свого тата. Закінчив свою промову словами надії, що більше людей згуртується коло церкви та наступного року ще більше людей буде на празничних відправах. Так,

дай Боже!— Далі з черги говорив о. Библів. Його просили, щоб говорив по англійськи, бо на обіді були люди неукраїнської народности. В своїй промові згадав про ревність нашого жіноцтва для справ парохії та одночасно подякував усім парохіянам і парохіянкам за уряджений обід в неділю 18 травня, на якім йому не було можливо бути, бо був на зїзді молоді в Брантфорд. Дохід з того обіду був призначений на Семинар наших Отців Місіонарів у Ватерфорд. З черги говорив о. Морис та дякував усім за прихильність, якої дізнавав від усіх католиків у Ватерфорд, куди доїжджав з Сімко протягом 4 років, а тепер перенесений до Віндзор. Вкінці говорив о. МекГрав, що займе місце о. Мориса, і між іншим сказав, що він перший раз на такім українськім бенкеті та згадав, що буде старатися кооперувати з українськими Отцями, що тепер уже стало мешкають у Ватерфорд.

Ніхто навіть не сподівався, що ми почуємо ще одного бесідника, який живими красками переповів дещо про життя наших братів і сестер на скитальщині. Цим бесідником був п. Петро Щудло, скиталець , що перед пару тижнями приїхав сюди до свого стриєчного брата. Люди слухали з захопленням, бо слухали правдиві слова з уст очевидця. Не одна особа втирала сльозу з очей,—бо слова шановного бесідника походили з серця та й говорив він те, що сам переживав.— Вже була третя година пополудні, і час нам злетів скоро.

Наприкінці забрав ще голос п. Монастирський і сказав: Я почав, то треба мені скінчити. Пані й Панове: Мені здається що ми не повинні забути про наших скитальців і сьогодні. Як звичайно ми робили збірки для них при подібних підприємствах, так і сьогодні не забуваймо про них.— Збірку переведено: самі люди приходили і давали жертву. Зібрано $31.60—і цю збірку проголошено зібраним. Сердечне Спасибіг всім тим, що витягнули свою жертвенну руку й дали свою жертву-дар для наших скитальців. Гроші вислано до нашої Централі в Винипегу.

Ватерфордець.

З КРАЮ ПОЗА ЗАЛІЗНОЮ СТІНОЮ —
Лист Сестри до Брата

Дорогий мій Братчику:

Хочу до Тебе написати пару слів про теперішне життя. В ліжку лежу та й думаю про родину: споминаю, що нема ні сестри ні брата, тільки сумна опущена моя хата.— Коло стола сідаю, сльозами ся вмиваю, і до Тебе, дорогий Братчику, лист написати починаю. Насамперед прошу Тебе дуже, не забувай за мене, я за Тебе пам'ятаю і за родичів споминаю скільки можу. А Ти молися за мене, бо я маю великий хрест і тяжкий; Щоб Господь допоміг мені його перебути, бо з тої гризоти не маю здоровя, так що і не знаю, як і при кім я свій вік дожию. Ще була би я щаслива, як би я могла бути там, ди Ти є, або Ти тут, де я, то хоч мала би кому свій жаль розказати. Бо

не маю від нікого веселости, ні від сонця, ні від місяця, ні від звізд... Дуже сумні були мої Великодні Свята, я думала, що не пережию цього горя. Не маю ні сестри ні брата тут, то пішла я до родичів на цвинтар на перший день Великодних Свят... Дорогий Братчику, дуже Тебе прошу, молися по моїй просьбі, а по своїй думці. В нас весна дуже гарна, є на чім працювати, тільки не маю здоровя і не маю для кого, бо не маю добрий дітей: не пішло мені добре з дітьми... Я мало не зварюю з тої гризоти: два дни ходжу а три дни лежу, так що Ти мене навіть не пізнав би... Більше не можу вже писати.. Поздоровляю Тебе щиро. Прошу не забувай за нас. Поздоровлення від сусідів і знайомих.

Твоя незабуваюча сестра

ЧАТАМ, ОНТ.—ПОСВЯЧЕННЯ ПЛОЩІ ЦЕРКОВНОЇ

Вже від давна наші люди відчували потребу своєї церкви. Та пороскидувані широко й далеко від міста Чатам, трудно було їм частіше збиратися, щоб докладніше обговорювати справу купна площі й будови церкви. Та всетаки люди складали свої жертви й настягали досі понад 300 долярів.

Вправді небагато є тут людей, українців, що творять чатамську парохію. І хоч пропаганда ворожа нашій церкві розмашисто працювала й працює серед нашого українського народу, то наші ревні чатамські українці не далися заломити: не далися завести до табору комуністів чи анархістів, але ревно практикували християнське життя. Навіть мали місію перед пару роками, яку проповідав місіонар-редемпторист, Пр. о. В. Краєвський.

Наші відправи відбувались і відбуваються досі ще в римо-католицькій церкві. За це ми вдячні і священикам і зарядові римо-католицької церкви, що нам радо дають свою церкву на наші відправи. Та всетаки наші гарячі бажання є такі, щоб мати свою церкву. Вже в році 1940, коли Всеч. о. Дзюрман обслугував нашу громаду, ми дістали ерекційний акт на утворення парохії від Їх Ексцеленції нашого Єпископа Кир Василія. І тепер, Богу дякувати, справа пішла вперед.

Тут треба сказати, як воно сталось. А ось як сталось: один наш громадянин пан Іван Шепітка купив площу під церкву. Площа коштувала 500 долярів. Цей його дарунок-жертва посуває нашу парохію вперед. Від парохії панові Шепітка сердечна подяка—нехай Бог надгородить.

Коли в нас була відправа 13 липня,—приїхав Пр. о. Копяківський з Ватерфорд,—тоді огляднули площу: і Отець і заряд і деякі люди, і тоді постановили купити іншу площу вигіднішу і більш практичну, бо ця добра під церкву тільки і вона між будинками. Длятого куплено нову площу, велику, вигідну. За неї треба заплатити 1250 долярів. Та тих 500 долярів пана Шепітки з давної площі переноситься на нову площу.

Дня 10 серпня знову місячна відправа і благословення площі. Відправа на площі. Перед Службою Божою посвячено площу і вкопано хрест. Хрест зробив і помалював предсідатель церковного заряду пан Петро Бойко. Коло

престола двох священиків: Пр. о. Копяківський і Пр. о. Іван Лаптута, оба з Ватерфорд.— Тут можемо сказати, що тепер доїзджають до нас Отці з Ватерфорд, де вони мають свою школу—семинар. Це Отці Редемптористи.— Підчас Служби Божої о. Копяківський в проповіді говорив, чому будуємо церкви: церква це храм Божий —в церкві ми на святочній авдієнції з Богом, якому представляємо всі наші потреби, в церкві Ісус Христос жертвується безкровним способом за нас підчас Служби Божої, церква це здобуток нашого релігійного, національного й культурного життя... Щасливі ми, що тут в новій Вітчині, в Канаді, маємо волю розвиватися й рости. Не так воно на рідних землях наших батьків...

Підчас Служби Божої співав хор з Віндзор. Дуже щира подяка хористам, що не тільки підратували але звеличали наше торжество.

По відправі був лонч-перекуска на площі. І підчас Служби Божої й на перекусці були майор міста, війт-рів муніціпалу. Оба ґратулювали молодій нашій парохії та бажали успіхів на далі. Говорив також адвокат з Віндзор, пан Яців, згадавши в своїй промові, що людина має не тільки тіло, але й душу безсмертну. Треба отже дбати і про духове життя. Багацтва не забере з собою людина, коли смерть прийде, треба отже бути жертвенними на добрі цілі.— Далі говорив професор музики з Монтреалю, пан Басса: навмисне підніс голос, бо сподіється, що по якімсь часі буде церква й багато людей. Наприкінці говорила дириґентка хору з Віндзор, п. Добровольська, яка сказала такі важні слова: Вас мало тепер, та не знеохочуйтеся, бо не скількість членів, але якість є важна. Зґадала, що можемо рахувати на Віндзор, що по своїй змозі нам поможе. —Голова заряду церковного подякував вкінці всім бесідникам, що такими гарними і щирими словами додали нам чатамцям охоти до дальшої праці.

Належиться сердечна подяка паням парохіянкам, що приготовили перекуску. Також зарядові: панам Бойкові, Луцикові, Череватому, Батюкові і другим, що багато пожертвували часу і труду, щоб те торжество випало якнайкраще.

Хотів би я згадати всіх працівників для добра парохії поіменно, так це зроблю другим разом, бо тепер здається мені, що й ця стаття вже задовга.

Боже благослови українську католицьку парохію в Чатам і її парохіян.

Учасник торжества.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Слава Ісусу Христу!— Засилаю 2.00 на Службу Божу до Найсолодшого Серця Ісуса і Матери Божої Неустанної Помочі як подяку за вислухання молитви. Я не маю слів, щоб я міг як слід подякувати Найсолодшому Серцю Ісуса і Пр. Д. М., за так скору поміч. Я зранив собі палець правої руки і рана була не значна і я не звертав жадної уваги на ню. По двох днях рана прибрала серіозний вид. Палець посинів, рука спухла а тут про лікаря ні думки щоб до нього зараз дістатися, бо треба чекати до раня, а тут терпну цілим тілом аж за серце лапає щось. Мені щось говорить: Лікар є таки тут в твоїм домі: Небесний Лікар, Він тобі поможе; і я паду на коліна і в горячій молитві прошу Найсолодше Серце Ісуса: Небесний Лікарю, я вірю, що Ти можеш вилічити ту рану одним поглядом, бо Ти Господь всіх недуг. Я недостойний сеї ласки просити, але коли Твоя свята воля поможи мені! По скінченні молитви біль зовсім усту пив, рана присохла так скоро, що треба чудуватися. Сей лист прошу помістити в Голосі Спасителя і поручаю всім читачам Голосу Спасителя що би з повною вірою у всіх терпіннях удавалися до Найсолодшого Серця Христового і Матері Божої Неустанної Помочі.

Ю. Михальчук,
Ярослав, Ман.

— —

...Я Голос Спасителя так люблю, що хоч 2 рази на місяць виходивби...

Петро Стасів, Гемтремк

— —

Всеч. оо. Місіонарі, я перепрашаю Вас за се, що я запізнилася зо своєю передпладою, бо велика журба і тягар пригнітає мою душу, але я не забуваю за Голос Спасителя. В нім я находжу насолоду і потіху. Уповаю на Матір Божу Неустанної Помочі, бо вона одна прибіжищем грішників, і я надіюся покріплення на душі від неї, бо я вже багато разів одержала потіху від неї...

— —

...посилаю свою передплату на 1947: 1.00, і 1.00 на пр. фонд, і 1.00 на передплату для моєї внуки, а 1.00 на Сл. Божу за мого мужа і дітей і внуків, до Серця Ісуса і до М. Божої Неуст. Помочі, щоби їх кріпили в вірі і любові до себе.

Я хочу подякувати прилюдно за всі добродійства яких я отримала в своїм життю від Серця Ісусового через руки М. Б. Неуст. Помочі. З щирого серця дякую їм, нехай буде слава Їм во віки віків.

Юрія Журба.

— —

Всеч. оо. Редактори: Залучаю моней ордер на шість долярів; 1.00 на відновлення передплати Гл. Спасителя, а 5.00 на поміч о ширенні Голосу Спасителя, головно про велич Преч. Діви Марії, якій складаю прилюдну подяку за вислухання молитов і всіх ласк, котрих я у життю отримала. Нехай прославиться імя Марії.

Марія В. Слота,
Торонто.

РІЧНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В ПРАЗІ
(Комунікат Управи)

Скликані на основі § 9. статуту XXII. річні загальні збори відбулися в Празі 25 травня 1947 р. Цими зборами Т-во розпочало 23. рік свого існування й діяльности. Загальні збори приняли нових членів, затвердили річні звіти Управи, директора музею, скарбника й Ревізійної Комісії, уділили всім названим органам абсолюторію і висловили подяку за виконану ними працю.

Нова Управа Т-ва обрана в такому складі: голова—проф. Корнило Заклинський, заст. голови і директор Музею—др. С. Наріжний, секретар—А. Процюк, скарбник—проф. Ол. Валицький, члени— др. Юр. Добриловський, проф. др. І. Зілинський, пані Зіжаїда Мірна,

радн. Сп. Матренчук, др. Ф. Слодецький. До ревізійної комісії обрані: проф. др. І. Панькевич, др. Ю. Комаринський, радн. І. Попель-Сулима і Дж. Басараб. Членська вкладка на 1947 р. становлена на 50.—Кчс. Загальні збори потвердили й надалі традиційні засади українського музею, особливо щодо легальної основи його діяльности, строгої науковости його завдань та повної незалежности від впливу сторонніх чинників.

Загальні збори висловили подяку вісм жертводавцям — особам і установам,— які в звітовому часі допомагали Музеєві своїми матеріялами, коштами й працею. Зокрема подякували тим державним чсл. чинникам, які сприяли справі відновлення Музею, а саме: Міністерству освіти за його доброзичливе ставлення, дирекції Національної та Університетської бібліотеки й Архіву Міністерства внутр. справ, які —після збомбардування музейного будинку— дали в себе дочасне приміщення для врятованих музейних матеріялів. Окрему подяку висловили загальні збори органам української преси, що своїми публікаціями допомагали справі Музею. Разом з тим збори ухвалили звернутися до всіх українських редакцій, видавництв, а також до поодиноких авторів і майстрів з проханням регулярно надсилати до Музею (або резервувати для пізнішої висилки) принаймні по одному т.зв. "обовязковому" примірникові всіх нових видань і тим улегшити Музееві його колекціонерську працю, що її він провадить уже третій десяток літ.

Загальні збори закликають усіх членів Т-ва і прихильників Музею до дальшої відданої праці й жертвенности для збереження зібраних матеріялів, забезпечення дальшого існування Музею та продовження його діяльности. Загальні збори поновили давнішу постанову Т-ва, щоб тих жертводавців, які внесуть на потреби Музею не менше 500...Кчс. (10 дол.) річно, вважати на той рік добродіями Українського Музею в Празі.

Новообрана Управа Т-ва склала прелімінар необхідних видатків Музею до кінця 1947 р. і приняла проект славнозвісного сокільського батька проф. Івана Боберського про приєднання сто жертводавців-добродіїв, які забезпечили б своїми пожертвами покриття цих видатків, а тим самим і дальшу діяльність Музею в 23-му році його існування.

Подаючи цю постанову до загального відома, Управа Українського Музею закликає членів Т-ва і його прихильників— осіб і організації, особливо кол. добродіїв і фундаторів—вписуватися в жертводавці-добродії Музею на 1947 рік.

— —

Проф. Корнило Заклинський
голова Т-ва
Др. С. Наріжний
директор Музею

— —

Поштова адреса Музею:
Ukrajinske Museum,
Praha XII.,
Chodska 22, Czechoslovakia.

НА ВИСИЛКУ КНИЖОК І ГОЛ. СП. СКИТАЛЬЦЯМ:

п. М. Валк 1.00, п. Бревус 50ц., пані Бздель 1.25, п. Г. Тиріян 1.25, Н.Н. 1.00, п. П. Багрій 1.00, п. А. Василишин 1.00, пані М. Кузек 1.00.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В ПРАЗІ—

...заснований як незалежна наукова установа українців на чужині, вже 23. рік існує виключно з членських внесків і пожертв. Управа Музею закликає українське громадянство присилати хоч невеликі датки на потреби Музею і вписуватися в жертводавці-добродії (пожертва від 500,...Кчс. або 10 дол.). Допоможіть Музееві приєднати одну сотню таких жертводавців й існування Музею на дальший рік буде забезпечене. Вписуйтеся самі, заохочуйте до того своїх знайомих і особливо подбайте, щоб Ваша організація стала жертводавцем-добродієм Українського Музею в Празі.

Поштова адреса Музею:
Ukrajinske Museum,
Praha XII., Chodska 22,
Czechoslovakia.

Пожертви можна слати на адресу нашого часопису. Імена жертводавців будуть опубліковані.

ПОШУКУВАННЯ—

Антоній Гула з Серетця, син Петра і Еви, уродженої з фам. Нетреби з села Ясниці. Пошукує свою рідну цьотку **Марію Нетреба**, то є рідна сестра його матери Еви. До виїзду до Канади замешкувала в селі Ясниці. Прошу відпишіть мені на мою адресу:

Antonij Gula,
UNRRA— Hospital St. Georgen
Bayreuth, 13 A., USA Zone,
Germany.

— —

Шукаю свого вуйка в Канаді, **Пеленичку Петра** з Кожохова, пов. Стрий. Мицик Дмитро зі Синевідска Вижного, син Івана і Катерини з Паленичків.

Моя адреса:
Mytzyk Dmytro,
Berchtesgaden—Strub,
Yeger-Katarmne BV 71.
"Ortyk" D.P., Germany.

— —

Маринку Білінську, Петра Твардого, сестра, з Пилатковиськ, перебувала у Чортків. Вигнанка.

Польунка Грибенюка, з села Пилатковитськ, донька Оліяка Католік.

—Пошукує Михаліна Тарнавська, донька Петра Твардого:

Mrs. Mike Tarnawski,
Box 250, Bruno, Sask.

— —

Пошукую брата **Івана Нетолочений,** з с. Гренківці, почта Пробіжна, повіт Капиченці (Войевітство) Тернопіль. Син Петра і Дарії. Пошукує брат котрий знаходиться вже чотири роки в Німеччині під адресою:

Natoloczny Teofil,
Herzte No. 7. K.
Hohster, Po. Brokel Wesfalen,
England.

та тітечну сестру Анну Криськів, дочка Михаїла і Анастазії, роджена приблизно 1914 року, Пробіжна, Капиченці, Тернопіль

ЖЕРТВИ НА ПРЕС ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

п. І. Брикович 1.00, пані А. Корзеновська 25ц., пані М. Журба 1.00, п. А. Бойко 1.00, Н.Н. 25ц., п. І. Кінал 1.00, п. Н. Лукасевич, 1.00 п. И. Коцан 50ц., о. Н. Копяківський із збірки 5.00; п. А. Василишин 2.00, п. С. Кілік 25ц., п. І. Прокопович 1.00, п. М. Хонбак 1.00.

МАРІЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПРИ АКАДЕМІЇ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ В ЙОРКТОН, САСК.

Всіх членкинь цього року було 60—на знимці бракує ще 6. Провідником Марійського Товариства був Впр. о. І. Бала, ЧНІ. Сестра Хризанта і Сестра Каліста занимались Марійським Товариством. Заряд Марійського Товариства був: Председниця: Валерія Гривків, Секретарка: Оля Библів, Скарбничка: Оля Мерко. — Одною з активностей цього року було улаштування "тег дейз" по всіх йорктонських дольоніях. Чистого приходу було $375.00. Цю суму Товариство відослало на сироти скитальці під опікую Сестер Служебниць в Анкастер, Онт.—Щира подяка Марійському Товариству в Йорктоні за добре діло!

СХІДНЄ ТОРОНТО: СВ. МІСІЯ В ЦЕРКВІ ПР. ЕВХАРИСТІЇ

Оголосив Всеч. Отець Парох Дзюрман, що св. Місія пічнеться 27. квітня і буде тревати до 4-го травня. Місією має провадити Впр. о. Місіонар В. Краєвський, ЧНІ. Перший день св. Місії церква наповнилася вірними у щерть. Найбільше улюблені були маленькі діточки, бо казав їх приводити до благословення. о. Місіонар накликував діточок, що найбільше кричать: бо вони нетерплять мене. Проповіди так зворушаючі, що приїзджали люди з далеких околиць і з міста, та з Вест Торонто, щоб почути славного Місіонаря, і кождий з запертим віддихом слухав, щоб слова не проминути, бо кожде слово мало вартість і духову і патріотичну; бо висловлені слова про страждання Спасителя і страждання України і українського народу. Розпяття Спасителя на горі Голгофті за гріхи людства, та розпяття самого Спасителя на Україні. До св. сповіди приступали масово; такі були зворушення, що нарід готов сидіти, щоб слухати улюбленого золотоустого, де слова плили наче вода жерельна.

До св. Місії асистували 3 священики: Впр. о. каноник Каменецький, о. Роборецький, о. Перейма. При кінці Місії о. Місіонар спімнув про недолю українського народу на Україні, та через протяг цілої Місії молились за Україну і її волю. Найцікавійшим було се, як Отець Місіонар говорив про недолю наших українців та зачав Гимн України, а ціла церква так сильно і грімко співала, що вікна дрожали. От де патріотизм! От де любов України і її народа! От де відчувають це горе, ту Голгофту, яку переносять на Україні. Правдивий патріотизм є у нашій церкві, як спімнув о. Місіонар про державу і послух одному проводові і його законам, даючи науку про розпяття Спасителя за наші гріхи що лишив закони, яким маємо повинуватися, так у державі, де є добрий провід, маємо повинуватися йому і його мудрим законам.

Найвищий патріотизм і любов до свого народу є у тих, що люблять Бога і Його закони. Спільні молитви кількасотного народу зі сльозами в очах молились. Кількасотна товпа співала благальну пісню за волю України. У кождій проповіди незабув згадати о. Місіонар про терпіння, смерть, голод, муки, які терплять вірні сини Христа за се лиш, що люблять Христа і віддають своє життя за Нього, воліють смерть як вічне ярмо. Се є у нашій католицькій церкві. Цього не зносить антирист і він старається її знищити голодом, соловецькими островами, кулею і страшними знущаннями. Однак Христові слова не пропадуть, бо сказав Христос: "Врата адові непереможуть Його Церкви. І для того ми, як вірні сини України не опустимо Тебе, Христе, життя віддамо як наші брати на Україні, котрі віддали життя своє, своїх дітей, свою родину за Тебе, Христе.

У неділю відбулася коронація Пречистої Діви Марії, на яку зібралась повна церква вірних. Був процесійний обхід довкола церкви, а хор співав пісні в честь Пр. Діви Марії. Порядок проводив Всеч. о. Парох Дзюрман і о. Місіонар. Обхід з Найсв. Тайнами.

Діти зі свічками в руках і всі вірні мали свічки. о. канонік Каменецький ніс Найсв. Дари при асисті о. Горошка, о. Перейми і о. Роборецького.

Закінчилась Місія прегарною проповіддю до дітей про любов і послух до мамів і про любов до Матери Божої, Покровительки України. Впр. о. Місіонар провів молитву за Україну, де ціла церква молилася у голос за страдальних українців під большевиками і за всіх скитальців, що мучаться по таборах тай у щоденних Богослуженнях молились щиро на ту інтенцію і за волю України. о. Місіонар зачав благальний Гимн: "Боже послухай благання" а грімко зі щирого серця ціла церква відспівала. Відтак многоліття. о. Місіонар вкінці подав чудотворний образ Пр. Діви Марії до цілування, де всі діставали образки памятки св. Місії.

Вам, Отче Місіонар, за Вашу щиру і сердечну науку, за співчуття і Ваші щирі молитви за наших братів і сестер та дітей, нехай Всевишній дасть Вам кріпкого здоровля, дасть Вам ласк обильних та діждати глубокої старости, а зерно посіяне Вами нехай Всевишній умножить стократно.

Присутній на Місії. Ю.П.

ВАЙТА, МАН.— ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 24-го липня упокоївся у Бозі наш дорогий і незабутній на віки муж і тато Григорій Бачинський, по котрім у нашім серці остався невимовний жаль. Ох, яка тяжка розпука у нашій тяжкій прикрості життя без тебе, наш дорогий мужу і Тату. Та смерть розлучила нас на віки. Не почуємо більше твоїх щирих слів і твоїх жартів, котрими розвеселював нас і цілу нашу родину.

Отже тут складаємо щиру і сердечну подяку усім тим приятелям за їх поміч у приготованню обіду і всім тим, що чим будь помагали нам у останне вшанування похорону нашого дорогого мужа і тата.

Сердечну подяку складаєм Всеч. о. Калуському за похоронну відправу і що прибули так з далекої околиці відправити нашого дорогого мужа і тата на вічний спочинок.

Спи, дорогий мужу і тату
Тихим і спокійним сном.
А земля чужая канадійська
Нехай буде тобі легким пером.

Жена Мариня, діти і фамілія.

ХТО ВИГРАВ?

У вівторок, 19 серпня відбулась розігравка в користь будови церкви Преображення ГНІХ. в Роблин, Ман. Нагороди одержали слідуючі особи: Е. Бечер, ч. 15593, Т. Середа ч. 11899, А. Лехман ч. 15945, п. Станська ч. 2378, В. Рошків ч. 476, В. Запорожан ч. 4516, Р. Сінго ч. 3414, М. Михайлишин ч. 11533, М. Кичак ч. 14284, та всеч. о. А. Крохмальний ч. 965.

З цієї нагоди щиро дякуємо всім, що самі закупили книжечку, чи більше книжечок тикетів, чи їх розпродували між другими, або зложили свою жертву на будову церкви. Нехай Ісус Христос, джерело й податель всего добра, якнайщедріше винагородить всіх наших добродіїв, що трудом і жертвою причинились до цієї розігравки.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

КАТАЛЬОГ КНИЖОК

ЩО ІХ МОЖНА НАБУТИ В АДМІНІСТРАЦІЇ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ Нового Завіту, о. А. Луговий, по українськи й англійськи	.50
БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ, о. Ст. Семчук	.25
БРАТСТВО НАЙСВЯТШИХ ТАЙН	.05
ВІРА	.05
ВПИСОВИЙ ЛИСТ І УСТАВ Апостольства Молитви	.10
ДІТОЧИЙ КАТЕХИЗМ, о. др. В. Кушнір	.10
ІСТОРІЯ СВ. ПИСЬМА, о. М. Т. Пелех	.15
КАНАДІЙСЬКИЙ ВЕРТЕП (св. Николай в школі) гарне представлення	.05
КАНАДА, МІЙ РІДНИЙ КРАЙ	.10
КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ, о. П. Божик, стор. 54, Прекрасні картини з канадійського життя	.15
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСІХ— о. П. Божик	.20
КРИВАВИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОТВІР	.10
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ, о. Д. Попович, ЧСВВ.	.35
МІРІЯМ З МАҐДАЛІ, драма в 4-ох діях	.25
МІШАНЕ СУПРУЖА, о. М. Т. Пелех	.10
НАРОДНИЙ КАТЕХИЗМ, стор. 114	.10
НЕ ДАЙСЯ	.05
О ВІРІ, Митрополит А. Шептицький	.20
ПРОБУДИТЕЛЬ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ	.10
ПРОПАМЯТНА КНИГА, з нагоди 50-ліття поселення українського народу в Канаді	$2.50
ПОЩО СПОВІДАТИСЯ	.05
ПРО СУПРУЖЕСТВО	.05
ПРО ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ	.15
ПРО СХІДНІЙ ОБРЯД— Друге видання	.25
РОБІТНИКОВІ НЕ ТРЕБА РЕЛІҐІЇ?!, друге видання	.10
РОЗПНИ ЙОГО (релігійна драма в 4-ох діях)	.25
РОЗУМНИЙ МОЛОДЕЦЬ	.05
СМЕРТЬ У ЧАРЦІ	.05
СТАТУТ Архибрацтва Серця Евхаристійного І. Христа	.05
УСПЕННЯ ПР. Д., представлення	.25
У ХУРТОВИНАХ ЮНАЦЬКИХ ЛІТ	.05
ХРИСТІЯНСТВО В УКРАЇНІ— о. П. Божик	.15
ЦЕРКОВНІ КОЛЯДИ, четверте видання	.20
ЦЕРКОВНІ ПІСНІ— Третє побільшене видання, містить 87 пісень	.20
ЧЛЕНСЬКА ПАРОХІЯЛЬНА КНИЖЕЧКА	.15
ЯКОЇ ШКОЛИ МИ ХОЧЕМО?	.05
ЯК СПОВІДАТИСЯ?	.05
25-ЛІТТЯ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ—о. П. Божик	.05
ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ ВАСИЛІЯНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У БРАЗИЛІЇ	.75
ЮВІЛЕЙНА ПАМЯТКА БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ	.05

THE REDEEMER'S VOICE, YORKTON, SASK., CANADA

— ПОШУКУВАННЯ —

Іван Корда з Корелич, перемишлянського повіту прохає кревних і знакомих написати на адресу:

Johann Korda,
Students' Hostel,
Hochsteingasse 87,
Graz, Austria.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА СЛУЖБУ БОЖУ НА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ, 1947

Старий Стиль:

7, неділя 14 по С. і Усікновення Голови св. Ів. Хр.: Гл. 5, Ап. 170 і 33, Єв. Мат. 89 і Мар. 24. Ризи світлі. Піст в четвер 11 вересня в сам день Усікновення. (Єв. Утр. 3).

14. неділя 15 по С. і Начало Індикта: Ап. 282 і 258, Єв. Лу. 13 і Мат. 43, Гл. 6. (Єв. утр. 4).

21. неділя 16 по С. Різдво Пр. Богородиці і Нед. перед Воздв.: Гл. 7. Ап. 215 і 240, Єв. Єв. 9 і Лу. 54

27. Субота: Воздвиження Ч. Хр. Сьогодні піст. Ап. 125, Єв. Ів. 60.

28. неділя 17 по С. і нед. по Воздв. Гл. 8. Ап. 203, Єв. Мар. 37. (Єв. утр. 6).

Новий Стиль:

7. Неділя 15 по С. і Нед. перед Воздв. Гл. 6. Ап. 215, Єв. Ів. 9. (Єв. Утр. 2).

8. понеділок: Різдво Пр. Богородиці. Ап. 240, Єв. Лу. 54.

14. Неділя 16 по С. і Воздв. Ч. Хреста. Сьогодні піст. Ризи фіолетні. Ап. 125, Єв. Ів. 60.

21. Неділя 17 по С. і Неділя по Воздв. Ап. 203, Єв. Мар. 37. Гл. 8. (Єв. утр. 6).

28. Неділя 18 по С. і Представл. Св. Ів. Богослова. Гл. 1. Ап. 188 і 73, Єв. Луки 17 і Ів. 61. (Єв. Утр. 7).

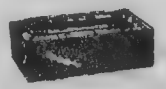

ПРОСИМО

ЛАСКАВО ПОМОГТИ

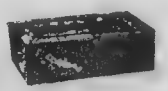

ЗБУДУВАТИ ЦЕРКВУ ПРЕОБРАЖЕННЯ Г. Н. ІС. ХРИСТА ПРИ КОЛЄГІЇ ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В РОБЛИН, МАН.

Свої жертви на фонд будови церкви в Роблин прислали отсі добродії: По 1.00: Всеч. о. М. Лукаский. М. Наберезний, М. Скочило, А. Балсевич, А. Галамага, Гр. Івасюк, М. Яцканич, А. Паславський, С. Убач, А. Дибка, Д. Помас, Н. Кларк, М. Олеарчик, Т. Косменко, Н. Бородій, С. Островський, А. Хіць. — По 2.00: О. Яцканич, В. Шабатура, М. Величенко. — По 3.00: А. Возьний. По 4.00: А. Малайний, М. Самотілка, Н. Бакай, А. Ливан, В. Сеньків, В. Лемеха.— По 5.00: Ів. Яворський, Н. Малайний, П. Остроський, П. і В. Криворучка, Ст. Смаль. — По 10.00: В. А. Юрчак, і Н.Н.— По $25.00: Н.Н.

Хто слідуючий: Щиро дякуємо всім жертводавцям за ласкаві жертви. Нехай Ісус Христос якнайщедріше нагородить Ваше добре діло своїми дарами.

оо. Редемптористи, Роблин, Ман.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 9. Вересень 1947

ВСТУПАЙМО В РЯДИ ХРЕСТОНОСЦІВ

Велике свято "Воздвиження Чесного Хреста," котре торжественно святкуємо сего місяця вересна, установила Христова Церква на ту памятку, що цариця Єлена віднайшла той хрест, на котрім помер наш Спаситель і той хрест подала до прилюдного почитання. Той хрест, знак нашого відкуплення, ми повинні почитати серцем і устами а передусім ділами. Але вповні правдиво прославляємо хрест аж тоді, коли по приміру Ісуса Христа, Котрий свій хрест терпеливо ніс аж на Голгофту, несемо наш щоденний хрест, що нам його Пан Біг подає, без нарікання і знеохоти аж до кінця. Життя. Христос був першим хрестоносцем для нас і ми рівнож, оскільки хочемо бути також хрестоносцями вслід за Ним. Він, наш взір, вимагає сего від нас недвозначно. В святім Євангелію Він каже: "Хто не бере мого хреста на себе та не йде за мною не є гідний мене." А дальше знов: "Хто хоче йти за мною, най відречеться себе, возьме хрест на себе та йде в слід за мною..."

Почитати хрест ми повинні зовнішно і внутрішно. Поверховні знаки хреста слідують по собі часто в нашім життю. Від колиски аж до гробу наша дорога життя є встелена ними. Коли ми народилися, нас понесли до церкви а там священик пілляв по нашій голові водою три рази в імя Пресв. Тройці і тим прилучив нас до армії хрестоносців. Пізніше як вчила нас рідна ненька молитви то вперед наші пальчики складала в свою руку і ними робила на нашім чолі знак хреста а це повторяла аж поки ми самі не вміли хреститися.

Від того часу по нинішний день вже безліч разів ми клали на собі той святий знак, і він буде з нами аж до смерти. В останній борбі життя він прийде, щоб нас скріпити і при останнім сконі дадуть нам його в руки,

котрі, хоч задеревілі, будуть його з любовю до грудий притискати. На віку домовини, в котру нас положуть, намалюють хрест і хрест будуть нести на чолі похоронного походу. А висиплють нам нами могилу то священик запечатає її хрестом і на ній поставлять хрест, щоб ми в тіні хрест спокійно спочивати. А збудять нас Ангели в гробі і покличуть на Суд, й там побачимо хрест на небі.

Справді, якби поганин бачив скільки разів ми хрестимося в життю, то з подиву закликавби: "Ах, як дуже той чоловік любить хрест свій." А чи це булаби правда? Чи ми дійсно любимо хрест? Не булоб сумніву, якби вся любов хреста містилася в тих безчислених знаках хреста, але зі слів св. Євангелія бачимо, що не вистарчить тільки хреститися, то є лиш поверховно признаватися до Христа але треба і той щоденний хрест принимати і любити. Любити хрест це є відрічися самого себе, взяти на себе хрест Божих заповідий і хрест щоденних терпінь і прикрощів тай з тим іти слідом за Ісусом—отже бути хрестоносцем до самої смерти.

Щож то є хрест? Се є два бальки поставлені один поперек другого. Отже це є два вороги, котрі не хочуть згодитися і піти поруч себе але заєдно противорічать собі, стають один одному поперек дороги, на заваді і ніколи не буде між ними перемиря. Якщоб вони годилися і стали поруч себе, тоді вже не булоб хреста. Тих двох ворогів кождий з нас носить зі собою а їм на імя: Дух і тіло. Дух просвічений вірою, упоминає і приказує: Тобі не вільно піддаватися змисловостям, не смієш ненавидіти свого ворога, не тримаю чужої кривди, утікай звідти і не читай того, роби се а від того стримуйся. Знова проти духа виступає тіло опановане злими пристрастями і жадає зовсім щось противного а тоді маємо хрест. Якщо тіло запанує над духом тоді нема спротиву, нема хреста.

А хтож то нашого духа і тіла навхрест(поперек) ставить наче ті два бальки їх збиває і так нам хрест завдає нести? Це робить сильна рішуча воля не піддатись покусам і ніколи не допустити до того, щоб тіло перемовило духа на свій бік, до гріха. Такий хрест, котрого ми взяли на себе в Тайні Хрещення, хрест Божого закону, мусимо нести щоденно, витревало аж до кінця життя.

Є однак ще й інший рід хрестів і як хто вміє сей другий хрест добре нести аж той доперва має правдиву любов хреста. А сей хрест спричиняють нам ріжні неприємні пригоди в життю як пр. всякі прикрощі, смутки, противнощі, долегливоєти, слабости, переслідування нас і таке інше. Подумай над цим добре, дорогий читачу!— Сам Бог прибиває тебе до хреста і нічо не поможе тут ні шемрання ні спротив. Хрест Божого закону можна відкинути і сказати собі: "Я не буду служити Богу" тай так стати грішником. Однак із сего другого хреста (терпінь) ніхто не зійде коли Богу сподобалося його там прибити.

Тільки по сім можемо пізнати чи той, що хреститься, робить се з любови до хреста чи тільки з порожного облудного звичаю, як хто несе хрест Божого закону і хрест терпінь. До хреста заповідий Божих кождий з нас мусить бути прибитий, якщо хоче спасти свою душу. Певно, що тіло зі своїми помічниками, сатаною і зіпсутим світом, не має в тім ніякої радости, бо хтож охотно прибє себе до хреста? Таж тіло безнастанно кличе, ляментує: "зійди з хреста а будеш мати спокій і роскіш." Та хто слухає цього підступу і йде за тілом, той переступає закон Божий, той відкидає хрест і грішить. Такому нема іншого ратунку як перепросити Бога, наново взяти на себе хрест Його святого закону і той хрест терпеливо нести аж до кінця життя. В дні Суду Божого не поможе йому нічо така вимівка: "Господи, я любив хрест, таж я богато разів на день хрестився." Така облуда є обридженням для Бога. Суддя Христос хоче нас бачити на Суді з хрестом на плечах себто з вірним заховуванням заповідий Божих й церковних, інакше скаже до нас те страшне слово: "Ідіть геть від мене... Я тебе не знаю.."

Але християнин, що поважно любить хрест, бере на себе ще й другий ряд хрестів, тих противнощів і терпінь, що йому Бог щодень посилає. Якби нам у це свято Здвиження Чесного Хреста подав хтось маленьку частину того дерева, на котрім помер наш Спаситель, то ми приняліби його з великою радістю і вдячністю, ми почиталиб його набожно і уважно переховувалиб його. А власні ті терня й будяки, себто прикрости й терпіння земського життя, що їх тобі сам Бог посилає, це частинка того Чесного Хреста. Піддайся волі Всемогучого, Котрий так хоче, прийми охочі ті хрестики щоденні без відказування на когобудь а як в надмірі терпінь твої уста зложуться до нарікання, тоді пригадай собі тих сім слів Ісуса конаючого на хресті.

Чи Ісус вмираючий невинно на хресті нарікав на таку

гірку долю? А коли Ісус з любови до нас так спокійно і добровільно терпів, то оскільки більше і ми повинні з любови до нього щось терпіти. Коли нам життя допікає тоді ще більше і горячіше молімся а в молитві Ісус Хрестоносець нас потішить, покріпить і всі гіркі болі нам осолодить. Читаємо в св. Письмі, що жидам в пустині раз бракло свіжої води. Вони знайшли тільки гірке, солоне озеро і тому шемрали проти свого вождя. Тоді Мойсей помолився і Господь показав йому дерево. Як тільки Мойсей кинув те дерево до води, вона стала солодка і до пиття відповідна. Ось так і хрест Ісуса, як ми йому набожно приглянемося, то він відбере всю гіркість від нашого хрестика а деколи і в солодич замінить.

Хрест заслужив Спасителеві безконечну славу і звеличання. "Чи не мусів Христос терпіти і так увійти в свою славу?"—питає св. Письмо. З хрестом прийшло благословення для всього людства. В хресті є і наше спасення і звеличання бо якщо в життю несемо хрест разом з Ісусом то і в небі будемо з Ним разом прославлені. Отже блаженний ти, християнине, як свій хрест терпеливо носитимеш аж до скону і вмреш на хресті як твій Спаситель. Тоді певно і спокійно спочиватимеш в тіни хреста, що стоятиме на твоїм гробі. Тоді певний себе можеш вийти на стрічу того Дня страшного, в котрім знак Спасителя—хрест, появиться на небозводі та кликатиме всіх на Суд. Хочби хрест камінний чи деревляний на твоїм гробі розпався в порох то хрест твоїх терпінь є записаний нестертими буквами в книзі життя. На Суді ту книгу переглянуть, Спаситель назве тебе своїм вірним слугою—правдивим хрестоносцем, та позволить тобі закоштувати пресолодких овочів хреста через цілу вічність.

ЩАСЛИВА СМЕРТЬ

Одного разу свята Мехтильда запитала Пречисту Діву, який є найлегший спосіб забезпечити собі ласку доброї смерти. На те Пречиста Діва відповіла їй ось так: "Доню моя, коли хочеш одержати ту велику ласку, то кожного вечора, перед спанням кажи побожно три "Богородице Діво," щоб Тройці Божій подякувати за всі добродійства, що їх в житті одержала, та й щоб, за моїм заступництвом, виблагати собі накінець добродійство найбільше з усіх добродійств, а саме: добру, щасливу смерть."

МОГУТНІСТЬ ВЕРВИЦІ

"Чого працювати?—Нонсенс! Що тільки зароблю, то пожирають податки!"

Так виговорювався старший мужчина, нервово розкидуючи руками.

Якийсь пан, що сидів у поїзді напроти нього, потакував йому: "Так, ніщо не поможе! Так, як наш поїзд мусить переїхати цими горами, так і ми мусимо прожити ще гірші часи. Прийде большевизм, голод, і проти того не поможе жадний бог."

"Бог! Щей найменш поможе! Коли я чую, як говориться "молись і працюй," то аж недобре робиться. Ні! Ніхто нам не поможе, а молитва найменше!"

Напроти мене сидів молодий мужчина. Хвилю слухав і відтак пустився в розмову зо співподорожними. І то, що він оповідав, так застрягло мені в памяті, що й до тепер це часто згадую.

"Позвольте, панове, щоб я сказав щось, що відноситься до вашої розмови. Це, що хочу вам росказати, це правдива пригода; свідком того є моє, передвчасно посивіле волося, посивіле в короткому часі тоді, коли я мав лише двадцять літ...

Я був в Альпах. В продовж цілого тижня я виходив з містечка Бюргглі кождого дня на прогульки на верхи дооколичних гір; одного дня, у товаристві знаменитого тирольського провідника, хотів я перейти до сусідної долини. Я заплатив у гостинниці, пакунки вислав наперед і обидва ми пішли в дорогу. По дорозі прийшло мені на думку, щоб я не йшов певною й вигідною дорогою, що вела через просмик, але небезпечною стежкою, або скорше, понад страшну пропасть, що зветься "Мертвий Тобель." Провідник старався переконати мене, щоб я покинув свій божевільний намір, але я вперся на своїм. Дорога навіть не видалась мені трудною й вичерпуючою, і до сьогодні я ще не розумію, як то все сталось. Ми звільна йшли в гору—нараз залунав пронизливий викрик, я почув гострий біль на руці, надармо змагав я вдержатись на голій скалі, і за хвилю тяжкий, страшний спад двох тіл."

Оповідач замовк, рукою потер чоло й обтер піт, що грубими каплями виступив на чолі при самій згадці про

грози, що він перейшов.

"Коли я прийшов до себе, я побачив, що лежу на дні всюда звісної пропасти, що мала імя "Мертвий Тобель." Коло мене лежав мій провідник з розбитою чашкою й широко витріщеними очима. Жахливий образ! Будучи сам студентом медицини, я бачив вже багато трупів, але ніодин з них не дивився на мене так страшно, як от-цей; бо ж ясно й виразно показував мені, що мене чекає за кілька день. Так, як разом потягнув нас до пропасти шнур, котрим ми обидва була звязані по дорозі, так також кине він мене в обняття смерти в слід за ним і то незадовго. Я нужденно загину з голоду в цьому живому гробі, і в тому самому часі три метри від мене буде розкладатись на кавалки тілько другого чоловіка. А з поблизького Бюрглі помочі не буде, бо ж я не мав наміру туди вертати. Видрапатись по стрімких стінах аж до гори, про це й мови не могло бути! Я кричав, скавулів, головою бив по камяних стінах моєї вязниці, щоб розторощити її, так як розторощена була й голова мого товариша. Вкінці я повалився на землю в німій розпуці.

Коли я знова прийшов до себе, я розтяв шнур, котрим я ще був привязаний до трупа. Опісля я заглянув у пакунки, щоб побачити, як довго ще буду живовіти. Було дуже мало поживи. Жах пройняв мене, коли головою майнуло: "свіже мясо ось тут коло тебе!"

І знова рука молодого лікаря обтерла мокре чоло.

"І ще щось знайшов я в пакунку забитого провідника: почорнілу коронку й молитвенник, який в дитячих літах дістає кождий тиролець, і з яким вже не розстається через ціле життя. Я взяв в руки книжку—деякі картки вже слабо трималися і бачучи що на деяких місцях не було жадного друку, я зачав по них писати олівцем: останній привіт для родичів, для дівчини, котру я в серці щиро любив, потім імена нас обидвох, моє й мого провідника, місце, час, як притрапилось нещастя, і все, що могло зацікавити тих, що, по довгих може літах, знайдуть наші кістяки. І тепер настала велика хвиля в мойому житті! Я став перебігати картками молитвенника й читати: мене прикувала чудна молитва, з заголовком: Таїнства святої вервиці. Я зазначую, що тоді я не був католиком, і про віру та релігію я не дбав. Многі мої тодішні погляди були подібні до поглядів, які ви перед хвилею виголошували. При читанні тої молитви сльози витрисли з моїх очей, я зложив свої потовчені та скривавлені долоні

до молитви, і молився так, як ще ніколи в мойому житті. Не о те, щоб я виратувався—це було неможливе, але о щасливу хвилю смерти.

Нараз прийшло мені на думку, що кілька днів тому я чув з уст небіжчика, що лежав кбло мене: "Молись, неначе б твоя праця нічого не була варта. Працюй, неначе б твоя молитва нічого не була варта." І я сейчас постановив послухати його ради. Цей муж висвідчив мені по своїй смерти найбільшу прислугу в цілім моїм житті —був для мене справді провідником і по смерті.

Я захотів працювати, але що й як? Мав я при собі верховинську сокиру. Тож постановив я, що буду витесувати в скалі сходи. Для мене було ясно, що не зможу по них вийти в гору, 240 стіп високо, але я бажав працювати що сили, поки руки не опадуть з вичерпання, щоб тільки працювати. Бо ж Бог хоче, щоб ми працювали, хоч би й не було надії на успіх. Цього я навчився зо згаданої молитви.

Так перейшло кілька днів. Снігом я гасив свою спрагу, хліб і солонину я щадив, як тільки міг. Впродовж дня я витисав кілька сходів і вночі я бувало спав у сніговому сховку, поселений коронкою небіжчика, що лежав коло мене укритий тонкою верствою снігу.

Але, коли минуло знова кілька днів, гниття зачало свою перераженчу роботу знищення, і затрувало воздух у тісній пропасти. З якою тугою я дивився вгору, де хуртовина бавилась грубими клаптиками снігу й кидала їх на малу випуклину в скалі! О, Боже! Воздуху, воздуху! Тільки на кілька мінут воздуху!

По кількох дня мені вдалось дістатись до тої малої випуклини в скалі. Ранком зїв я останню скіру хліба, тверку неначе камінь, і зачав попадати в гарячку. Я сів на випуклину й глибоко вдихав свіжий воздух, перший раз по так многих днях! Цілий повний щастя читав я молитвенник і молився з замащених листів, але...нараз вітер гостро звинувся й сильним подувом вириває мені кілька листків і пірвав їх до гори, неначе комином, з пропасти. Я голосно заридав, бо так мене позбавлено останньої потіхи. Тільки молитви на них картках удержували мене при житті через тих кілька тижнів, так що я міг в цім своїм гробі в ночі спати, а в день працювати. З великим трудом зійшов я знова до свого гробу, зараженого сопухом трупа й положився на спочинок. Панове, без тої молитви я був би тоді збожеволів, від того часу я

знаю, що це значить молитва.

Коли я пробудився по довгім, тупім сні,—чи це можливо?—я був виратований. Два дні мужчини з недалекого містечка намагались видобути мене з моєї вязниці!

Як вони довідались про мене? Одну картку з молитвенника, яку мені вирвав вихор, знайшла одна дитина коло церкви в Бюрглі. Мої замітки на краях тої картки прикликали мешканців на поміч.

Чи було це чудо?—Може було. Але для мене ця подія є більше, чим чудо, і я тільки усміхаюсь на слова тих півголовків, що кпять собі з чудес. Одначе майже ще важнішим для мого зовнішнього життя, від тої молитви —бо ця молитва відноситься до мого внутрішнього життя, і про це я не хочу говорити—осталось для мене це пізнання: Нема біди так крутої, щоб молитва не помогла. Праця завсіди переломить зовнішню нужду, але все, так, все—поможе внутрішно тим, що посилить нашу надію.

Ми всі три, його співподорожні, мовчали... за хвилю покидав він поїзд, що заїхав на стацію й зашептів: посили нашу надію! —Я й не сподівався, щоб стара, так, стара пословиця: молися й працюй, могла чоловіком так сильно до душі потрясти. . Очевидно, життя ділає сильніше й більше переконуючо, як слова.

Цю подію розказує один протестантський поет, і вона показує, яку силу має вервиця для життя й смерти. Про це може кождий добрий католик переконатися в своїому житті. Часом ми так схвильовані, що ми не в силі й думати. Якщо візьмемо коронку, скоро поверне спокій і розвага. Якщо грозить нам небезпека, і боязнь стисне серце, коронка дасть нам свободу духа. Якщо мучать нас терпіння тілесні або душевні, коронка усмиряє жаль і потішає душу. Якщо покуси дошкулюють, коронка дасть окрему, укриту силу, щоб ми їх перемогли.

ДОБРА ВОЛЯ

Один з найліпших способів витривати в Божій ласці—це добра воля; тобто треба хотіти витривати. Бог не вимагає від нас, щоб ми відразу творили для Нього надзвичайні, великі діла, або щоб у кількох днях осягнули найвищий верх святости. Тільки одного жадає Господь Бог від нас, а саме, щоб ми мали добру, щиру волю поступати на дорозі праведности.

о. др. Іван Чинченко

ХРИСТОВА ЦЕРКВА ТА ЇЇ ДОЛЯ

Добре і зле, життя, біднота, убожество, заможність, щастя та нещастя і кожна обставина нашого існування, походить від Бога, і все має за мету привести визначення, щастя, життя.

В наші дні багато людей не хоче розуміти, що Царство Боже, в яке ми придивляємося, є широка ріка Божої благодати для всіх.

Ми часто чуємо в церквах слова апостолів, що в мирі є царство улюбленого Божого Сина, в якім ми маємо наслідування святих, ізбавлення від власті темноти, відкуплення і прощення гріхів, і це царство охоплює небо і землю.

Що це за царство, та де воно є? Назва такого царства, це Христова Церква, Церква соборна та апостольська. В Церкві—Він, Христос, є Цар, невидимий Голова. Ми, віруючі є Його підлеглими; закони Церкві —святі заповіди Христа; приставники Христа Царя— пастирі та вчителі.

Яке є велике значіння Церкви Христової, тому ми, христіяни, повинні цінити його вічним царством Христовим та, будучи в Церкві, працювати над собою, щоб зберігти участь в ній (в Церкві) та не відпасти через невірство та тяжкий гріх. Треба памятати, що для чоловіка необхідна дійсна, щира віра в Господа нашого Ісуса Христа: віра ця пізнається із символу католицької віри; з вірою необхідна надія, що пізнається в молитві Господній, та любов, яку дають заповіди Спасителя. В доповнення, апостол Яків говорить: "Хто наставить заблудшого на шлях і стіни, той спасе душу свою від смерти і покриє багато гріхів." (Як. 6. 19).

Багато літ пройшло, як довершив велику справу наш великий та рівноапостольний князь Володимир, що вивів наш нарід із поганської темноти. Попереджуючи Божу благодать сама вказала шлях людям до Світла, що були в темряві смертній. Спасаючій страх заволодів серцем великого князя Володимира підчас огляду образу страшного суду, що її показав грецький проповідник. Це було для нього початком премудрости і насінням христіянства. Але особливо зачав в ньому світ

від красоти Богослуження в церкві св. Софії, що його бачили посланці в Царгороді і тим склонили його до Христа.

Християнська віра незглядимо лягла на ввесь облік нашого народу, та народів, що до нього прилепали. Золотими нитками впливає дух католической віри у всі кінці наших земель. Благодать та істина нашої віри оживила увесь державний устрій. Попереднім князем нашим не вдалося обєднати наших земель, лише св. Володимир при допомозі Віри Христової досягнув цього. Русь-Україна, що захотіла бути святою, стала і великою. Церква стала символом поєднання наших земель. Вона, як мати, огріла своєю любовю та молитвами страждущі серця українського народу. Нарід Руси-України дивився на хрест Христової Віри як на компас спасаючий.

Перед тим як опустилась на наші землі темнота невірства, Господь післав цілий ряд своїх знаменій (обявлення, церков, образів і цілий ряд інших чуд) та суворих попереджень—голод в 1921 році і т. інше. Але нарід наш сліпим був на ці ознаки Божі та суворі попередження. Допустом Божим земля наша стала здобиччю злих людей, відданих слуг діявола. Без розуму чоловік намагався присвоїти божественне всевидіння та всемогутність, подібно до небесного Творця. Хоч рука поганців та слугів діявола скинула на підлогу св. образи та брудною ногою потоптала їх, але рука поганців теж не досягла невидимого образу Христового, що залишився в серцях багатьох людей нашого народу, що є замальованим в душі його св. Володимиром Великим. Хоч можновладні більшовики заборонили вірити, заборонили тримати образи святі, але віри і любови з сердець людських таки не змогли вирвати. Непобідима Віра Христова!

Тяжкий час переживає наша мати Церква, в ці так лукаві дні, коли всі сили пекла повстали проти неї. Ніби на наших очах здійснюється пророцьке слово апокаліпси, що діявол буде звільнений із вязниці своєї і буде спокушати народи, мирити несправедливість, затравлювати людство, наставників Божих зганяти з ниви Божої. А прикладім лице до нашої української католицької Церкви. А де наші наступники апостолів—епископи разом з нашим Митрополитом? Де наші сотки священиків? Де наші тисячі вірних?

Лише Церква Свята бачить, як світ з велечезною швидкістю котиться в безодню. Лише Церква закликає людство вийти на правельний шлях істини. Лише Церква попереджує, що коли людство не схаменеться, гірка доля чекає на нього (людство). Безсильно роздається щирий голос Пастирів Церкви, що закликають: "Допоможіть, стримайте слуг діявола, гинуть душі, стогне нарід. і плаче Церква Христова, що зі слізьми благає в свого Покровителя, Христа, допомоги.

Але, як би не хвилювалось море життейське, як би воно не піднімало і не пінило хвиль своїх, всеж таки, затопити їм спасаючого корабля—Церкву Христову, не вдасться, бо "врата адові не здолають її."

Хто ти, чоловіче, ти, християнин, ти, син Церкви Христової, чому ж змагаєшся з Богом?! "Не властен лі мастер над глиною, щоб одну посудину зробити для шляхотного вживання, а другий—для низького" (Рим. 9. 20-21). Люди—це посуд в руках Божих, що призначений для життєвого хреста, який покладається на нас Провидінням Божим.

Як зрозуміти це невідрадне явище в житті людей—невірство? Чим полекшити його існування?

Як що віра в Бога так необхідна для нашої душі, як їжа і повітря для тіла, то виникає питання: чому ж не всі люди є віруючими? Віра в Бога була завше на землі, але справедливість вимагає сказати, що і невірство було в світі, хоч не завше в однаковій мірі. Були часи, коли воно (невірство) широкою хвилею розливалось по землі, напр. перед потопом; дуже поширеним буде воно і перед другим пришествієм Христа на землю: 'Син Чоловічий як прийде, чи знайде віру на землі. (Лк. 18. 8.)

В наші, так невідрадні, часи невіруючого чоловіка можна зустріти на кожному кроці. Одні мало, або зовсім не думають, що таке віра і чим вона зобовязує чоловіка. Інші вважають, що віра є щось темне і незрозумілим для чоловіка. Ще інші, відверто заявляють себе ворогами релігії: не визнають Бога, відкидають віру зі всіма її правилами, насміхаються над віруючими людьми, називають їх (віруючих) некультурними та відсталими людьми. Заразою свого невірства намагаються заразити і інших.

Невірство є хоробливим явищем в людськім житті. Але ніхто із зрячих людей не сумнівається, що на небі

є сонце, але як довести це сліпому? Що Бог є—це для переважаючої частини людства безсумнівна та очевидна істина. Невіруючі її не визнають. Це, своєрідня хороба та уродливість душі. Все, що ми бачимо і відчуваємо, все говорить про Бога. Невіруючі нічого цього не бачать і не помічають. Це є внутрішня сліпота. Святе письмо пояснює невірство, як безуміє, "Сказав безумець в серці своїми: нема Бога." (Іс. 12. 1):

Щоб оправдати своє невірство, люди придумують ріжні доводи. Кажуть: "Віра в Бога заперечує науці." Але що таке наука? Справа ума людського а ум може помилятися, а віра є відкриття самого Бога, а тому містить в собі лише сущу правду. Чому не вірити більше? Людському розумові чи Слову Божому? Багато із Отців та Вчителів Церкви відзначалися великими пізнаннями в світських науках, що не заважало їм бути щирими проповідниками і гарячими оборонцями християнства. Як я вже писав в одній із своїх статей, наводив імени великих вчених світової слави, що вони були глибоко віруючими і ревними християнами. Виходить, що наука не може приводити до невірства. Автор цих рядків є невеликим і відомим вченим, а був університетським професором, членом-кореспондентом академії сільсько-господарських наук, і т.п., виховувався в совітській дійсности, дуже багато читав антирелігійної літератури, прочитав "Науку для науки" Леніна, "Імперіялізм та імперіокритіцизм." 'Простудіював' "Діелектичний матеріялізм" і б. інш. І чим більше читав антирелігійної літератури, тим ставав більш релігійним, бо то не була наука, основана на якомусь грунті, а штучно підібрані слова і т.п. Прим. Ленін твердить, що все походить від матерії. А матерія де взялася? Каже "матерія вічна." А діялектичний матеріялізм доводить, що ніщо із нічого повстати не може. Де ж співзвучність?

Отже, наука укріпляє віру.

Чи приносить невірство користь людині? Чи дає душевний спокій? Ні і ні. Невіруючий—самий нещасливий чоловік. Що може потішити його в останній хвилині його життя? В минулому все своє щастя знаходив в земських предметах і задоволеннях, але вмираючому вони недоступні. На що може опертись невіруючий в жахливій хвилині свого життя? Ось один життєвий приклад. "Професор" більшовицької релігії-історії ВКПУ п. Пекарський. Білорусин. Член комуністичної

партії від 1918 чи 1919 року. Присланий до Львова в 1940 році "викорінювати" в студентів Академії Ветеринарії "опіюм народа" (релігію) і виховувати "свідомих будівників соціялістичного общества". Ось війна 1941 року. 28 червня переводили мітінґ, всі сили на захист соціялістичної батьківщини," аж ось налет німецької явіяції. Посипались бомби на будинок, де був мітінґ. Збилися всі в півниці. І цей "свідомий" матеріяліст, перелякано забився в кутик, хрестився і шептав молитву. І дійсно: "Смерть грішника люта". (Пс. 33. 22). Життя після смерти є в Бозі, життя духовне, а невіруючий до нього не привик і не пристосований.

Во імя любови до Бога і до ближнього ми повинні боротися з хоробою наших днів—з невірством (безбожництвом). Багато серед нас віруючих людей, але багато і невіруючих, чимало і тих, що сумніваються в своїй вірі.

Який гріх вчинив ти, що потряслося над тобою? Чому перервав звязок з источником життя, подателем розуму?, що відрікся від того, що вічне буття очевидне?

Бог не крився від чоловіка. Чоловік грішний криється від Бога, доки не втратить Його із виду, як написано про наших прародичів коли вони згрішили: "Скрився Адам та жінка його Ева від лиця Господа Бога поміж деревами раю" (Бит. 3. 8). Як тоді так і тепер чоловік, що вчинив тяжкий гріх, ховається за спину природи.

Не винувати природи, як що безбожник її обожає. Природа вся від великого сонця до найменшого атома одноголосно і гаромнійно свідкує про буття свого Творця.

Кажуть: тяжко мені вірити, поки не побачу Бога. Але чим ти намагаєшся бачити? Оком чи духом? Якщо оком тілесним, тоді той, хто більший вселенної повинен зменшитися і увійти в обмежений твій кругозір. Чи бачиш ти свій розум очами? Як що не духом хочеш бачити Бога, тоді може побачити Бога, тому, що і Бог є дух. Тільки чистим духом обіцяно побачити Бога.

Кожен може сказати, коли це так, то звідки скільки горя, біди, журби, печалі в світі? Св. Церква на це питання дає свою відповідь. Перші люди що жили в раю не знали ні печали, ні журби, знали вони лише благу волю Бога, знали вони ще, що порушити цю волю—значить обидити свого Творця і позбавитися блага життя. І вони нарушили цю волю; ось звідки початок всіх бід.

Але умрем же і ми, деж відкуплення? Так, ми умрем,

але умрем тому, що від народження носимо тіло, заражене гріхом. Але вмираючи, ми будемо чекати воскресення; спорохнавієм, але подібно до насіння, вкиненому в землю, встанем для благости і вічного життя.

Але в деякі серця вкрадається сумнів: звідки можна знати, що прийде друге пришествіє Сина Божого? Апостол та Євангелист Матей в 24 розділі своєї Євангелії пише: "Коли ж сидів він на горі Єлеонській, то приступили до нього учні наодинці і запитали: скажи нам, коли це буде? і які ознаки твого другого пришествія і кінця світу? Ісус сказав їм у відповідь: бережіться, щоб хто не спокусив вас, бо багато прийде під моїм іменем і будуть говорити: я Христос, і багатьох спокусить. Також почуєте про війни та воєнні слухи, дивіться, не лякайтесь, бо належить цьому всьому бути. Але це ще не кінець. Повстане нарід на нарід, царство на царство, будуть голоди, вмори, землетруси по місцем. Все це лише початок хороб, тоді будуть передавати вас на муки і вбивати вас, і ви будете зненавидженими всіма народами за імя моє..." "І ось, після скорбших днів тих, сонце стемніє, і місяць не дасть світла свого, і зорі впадуть з неба і сили небесні захитаються. Тоді з'явиться ознака Сина Чоловічого на небі; і тоді заплачуть всі племена землі, і побачуть Сина Чоловічого, грядущого на облаках небесних з силою і славою великою" (Мт. 24. 29-30).

За Пізно

В однім селі лежала тяжко хора жінка. Покликали священика з Найсв. Тайнами. Священик прийшовш висповідав її, запричащав та уділив тайну Оливопомазання: приготовив її на дорогу до вічности.

Коли вертався додому, дігнав його муж хорої і просив, щоб ще раз вернувся до хорої. Та як прийшов до хати, сказала хора: "Вже за пізно," і по тих словах умерла. Священик питав, що мають означати останні слова померлої? Йому відповіли, що хора по його відході призналася, що через 20 років затаювала тяжкий гріх і цього гріха не сказала й перед смертю.

Направду за пізно!

— — — —

о. Михайло Щудло, ЧНІ.

НЕДАЛЕКИЙ КІНЕЦЬ КОМУНІЗМУ

Нещасний, москалями поневолений, большевиками десяткований і винищуваний український нарід, благально знімає руки до неба, заклинає Божу доброту по справедливість поглянути на макабристичні дикі вибрики збольшевизованих москалів і на невимовні муки великого українського народу, що кровю найкращих своїх синів і дочок захищує свою прадідну віру, боронить релігійних і національних святощів перед озвірілим батярством і розшуканим шумовинням червоної Москви.

Линуть до неба благання, потоками плються сльози по тюрмах і концентраційних таборах, ріками пливе кров нашого народу, що червоний москаль систематично та криваво винищує, вбачаючи в йому загрозу для себе...

Дехто з українських страждальців знеохочується і скаржиться на Божу поблажливість для большевицьких звірств.

Не зневірюйся, мученицький український народе, не попадай в одчай! Твої горювання, твої муки добігають до кінця.

В Римі, в столиці християнства, проживає одна побожна душа, активна членкиня католицької римської вартости, душа глибоко релігійно вироблена. Вона плаче над долею нещасного людства, дрижить перед большевицькою лявіною, що загрожує заняти все людство, знищити християнство, затерти поміж народами Христове ймення. Це 1943 рік...

Нараз надземське світло заливає кімнату. Розмолена, залякана душа не сміє підняти очей, дрижить, боїться, жде... А тут чується матерньо-ласкавий голос: Не лякайся, дочко, це Я!— Піднімає голову та в сяйві блискучого світла бачить прегарну дівочу постать. Хороше личко сповите сумом, уста добряче всміхаються...

Підохочена ласкавими словами зявленої пані, душа питається: Пані, хто ти така? Чого бажаєш від мене?— На цей тривожний, зворушений запит прегарна Пані щераз посміхнулася та любляче промовила: **Я Божа Мати, я Божа Мати, я Божа Мати!**

Зворушена душа ледве спромоглася повторити питання: Чого бажаєш від мене?— Я прийшла диктувати

Послання любови для священиків... Тричі зявлялася Пречиста Діва в маю та в жовтні 1943 і в вересні 1945... В цих зявах диктувала черниці чудове Послання, завзиваючи священиків трудитися для добра душ і спасіння народів. Заохочувала гаряче любити Ісуса Христа та побожно відправляти Службу Божу. Закликала ставати духовими, святими священиками, бо вона має особливіші пляни над католицьким священством...

Які пляни?— Пречиста Діва не виявила, але запевне Небесна Царица загадала вжити священиків для відновн зіпсутого, здеморалізованого, грішного людства, бо під кінець заяви промовила: "Кара на Росію при дверях, цебто вже близька. Вогняний дощ спаде на неї! Решткн оцілілого народу віднайдуть Бога та Його Матір! Стануть святим народом! Решту ж народів потрясе такий жахливий катаклізм, що буде здаватися кінцем світа. По цій страшній катастрофі настане Боже Царство та Царство Непорочного Серця Марії!"

Он страхітливе заповідження нових кар, кровопролить, винищення міліонів зіпсутого людства, але й заразом прозріння засліплених, що зобачивши Божі кари, розкаються, заплачуть над гріхами та навернуться до Христа, якому в шаленному опянінні безбожницької пропаґанди та розбурханих пристрастей оголосили зажерту війну, винищуючи нещадно його визнавців...

Шановчий читачу, чи віриш у правдивісьт прочитаних рядків?— Ніхто тебе не силує вірити. Проте було б невторопно згори пятнувати їх... Римські церковні власті довго просліджували цю справу, розглядали згадану душу, вивідувалися, чи про здоровім вона розумі, чи не підлягає вибухам уяви, чи дійсно це духова особа?... Якже усе наявно промовляла за правдивістю появ і Послання, єпископи дозволили опублікувати його...

Диявол страх ненавидить це Послання... Оскаженілий ненавистю для його змісту пошарпав багато копій, інші люто пороздирав зубами, інші перепалив витисками пальців, ці витиски ще й досіль чути сіркою...

За правдомовністю згаданого Послання промовляють предсказання Преч. Діви в Фатіма. Там теж Пр. Діва заповіла німецько-большевицьку війну, короткий період буревійного перемиря та новий жахливий збройний зудар народів... Цей зудар буде такий страшний, нищительний, що німецько-большевицькі різні та звірства недавньо покінченої війни подобають на дитячі іграшки.

По зударі прийде довготривалий період миру, релігійна віднова народів, Боже Царство...

Обидва пророцтва вповні згоджуються та навзаїм потверджуються...

Шановні Читачі, молімось всемогучньому Богу, щоб нова завірюха пощадила мученицький український народ за кров мільйонових його синів і дочок, що кровю та смертю прославили Бога, що заявили вірність католицькій Церкві!

Пробуваймо під омофором Божої Матері й спасемося від кари!...

ЩО Є КОНЕЧНО ПОТРІБНЕ?

Не є конче потрібно, щоб ми на цім світі мали багатства, достоїнства, славу; не є конче потрібно, щоб ми були здорові, сильні, та щоб довгі роки прожили на землі. Ні: навіть нема ніякої конечної потреби, щоб ми існували взагалі. Адже світ дуже легко міг би й без нас обійтись... Одначе коли ми вже раз на цім світі існуємо, то одна річ є нам конче потрібна, а саме: спасти свою душу. Мусимо отже вибрати одне з двох: або спасення, або прокляття. Третього вибору для нас нема.

МУДРІСТЬ...

О, мудросте наверненого розбійника! Він не жадає ні грошей, ні звільнення від кари, не прагне зійти з хреста; він домагається чогось вищого... Увесь світ для нього тепер такий маленький та пустий, і смерть зовсім йому не страшна. У нього тільки одне на думці, тільки одного бажає він усім серцем: бути з Христом у раю. (Св. Іван Золотоустий).

ДОРОГА СПАСЕННЯ

СВЯТА МІСІЯ В ОБРАЗКАХ

Написав: Старий Місіонар

Із словенського переклав о. Едвард Владимір, декан Стакчинський.—На українську мову справив о. Н. Копяківський ЧНІ.

(Продовження)

СМЕРТЬ ГРІШНОГО ЧОЛОВІКА

Коли душа знову вернулася до своїх злих налогів і сталися "останні речі тому чоловікові гірші від перших," тоді, очевидно, для такої душі буде страшний кінець.

Такий страшний кінець бачимо й на нашім образі. **Смерть** незамітно й несподівано прийшла з гострою стрілою й міряє нею в серце. Вуж окрутився довкола і рамени. Цей вуж представляє того вужа, що в раю приніс на цю землю гріх, а з гріхом смерть. Один діявол приходить до вмираючого чоловіка з великою книгою, в якій записані всі його гріхи. Це означає, що діявол пригадує чоловікові всі його гріхи, які він у своїм житті сповнив, щоб так привести його до розпуки.

Добрий Ангел, що провадив душу через ціле життя й мав записувати добрі діла в **книгу життя**, сумно віддалюється, бо дуже мало міг записати, а що записав, те стерли тяжкі, смертельні гріхи чоловіка.

Можна бачити на образі також справедливого Судію, що зараз, по смерті чоловіка, проголошує судейський вирок страшними словами: "Геть від Мене, проклятий, в огонь вічний!"

А наслідок того страшного судейського вироку бачимо вдолині, на образі: полумя вічного огню, в якім діяволи вже стоять готові, щоб душу кинути в пе-

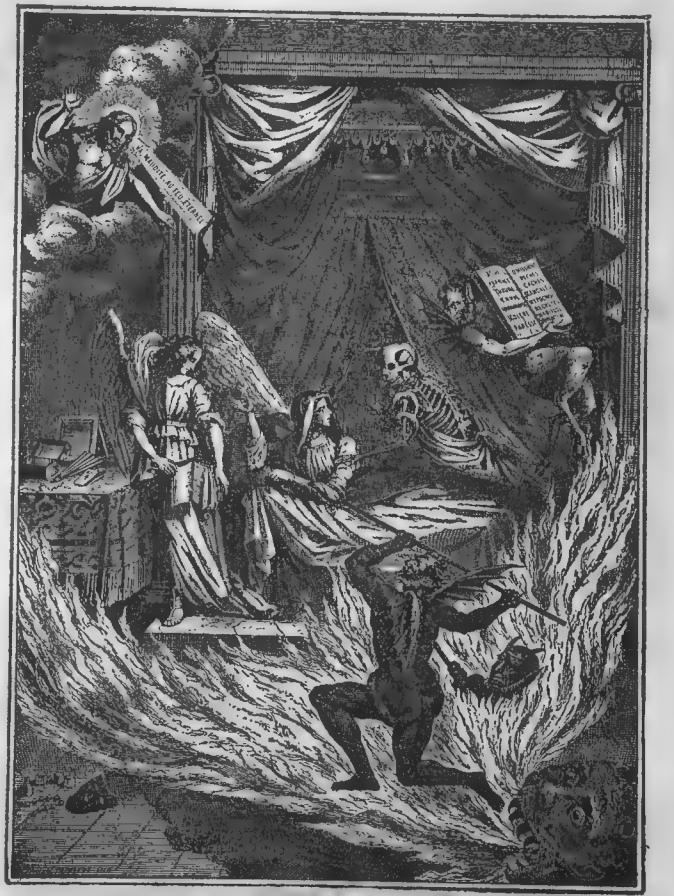

Смерть грішного чоловіка.

кельну пропасть.

О, яка сумна смерть грішника, і як невисказано страшний суд такого чоловіка: завсіди терпіти, безперестанку, на віки лиш терпіти й мучитись...

Дорогий Читачу! Не забудь ніколи, що хто служить гріхові, понаде в вічну погибель. Длятого покайся, поки маєш на те ще нагоду й час! Відречися гріха й діявола, а слухай голосу свого Спасителя. Хто слухає напімнень Спасителя, того не заскочить гнів Божий і не буде мусіти чути страшні слова: "Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний!" Зрозумій слова св. Павла: "Страшне є впасти в руки Бога живого!" (Євр. 10, 31).

— — — —

ГРІШНА ДУША У ВІЧНИХ МУКАХ

Коли душа вернеться до тяжких гріхів і злих налогів і без покаяння відійде з цього світа, зараз сповняється рішення справедливого Судді. Душа іде в огонь вічний, що приготований для діявола і його ангелів; іде до місця мук, де червак не перестане гризти і огонь не перестане пекти. О! Як невисказано мучить, палить пекельне полумя, яке запалив святий гнів Всемогучого Бога для мучення діяволя і його товаришів! Як дуже гризе червак совісти, якого представляють вужі на серці проклятого чоловіка! Як страшні думки чоловіка, що в пеклі горить: через свою вину стратив я небесний вінець і вічне щастя, товариство ангелів і всіх Святих; через свої діла дістався я в пекло, в страшне товариство діяволів! І все те лише через дочасні, малі приємнощі, земні радощі!

Малі образки, в правій частині образа вказують дорогу грішника, якою він ходив, та й через те дістався в пекло.

1. На першім такім образку, чоловік з пристрастю віддається ловам, що ще не є гріхом.

2. Потім приходить піянство, веселість, музика-гульня з жінками.

3. Приходять забави, в яких допустився чоловік многих гріхів, займаючись особливо нечистими думками, пожаданням, словами і вкінці ділами.

4. Починає грати в гроші, що нищить його маєток,

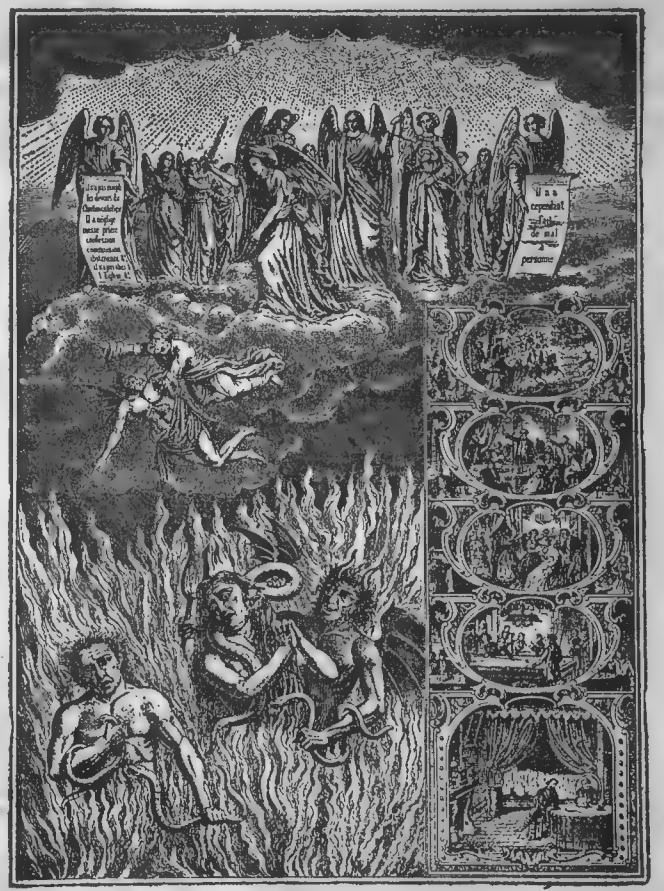

Грішна душа у вічних муках.

честь, любов до своєї родини, та й нераз стає причиною самовбивства.

5. І так умре чоловік у своїх гріхах. А поки його тіло лежить на постелі покрите білою шахтою, його наслідник переговорює вже з нотарем справу тестаменту.

Відлучену від тіла душу огневими мечами Ангели відженуть від воріт небесного раю, куди вона бажала дістатись, і звідси возьме її діявол у пекло.

Світ говорить: "Прийми, Боже, душу усопшого в радість Свою, він нікому не вчинив зла в своїм житті." Це написане на папері, що держить Ангел із правого боку. Та на цей світовий суд Ангел із лівої сторони держить відповідь: "Він не сповняв своїх християнських обовязків; в неділі не слухав Служби Божої, не заховував постів, не приступав до сповіді, не слухав св. Церкви, відступив від правдивої Христової Церкви."

І жаден жаль не направить уже долі осудженого чоловіка. Суду Божого перемінити не можна, пекельні муки ніколи не перестануть... во віки!

— — — —

Приготовляйся кожного дня на смерть. Молися до Матери Божої три Богородице Діво, кожного дня, за ласку доброї смерти.

— — — —

СМЕРТЬ ПРАВЕДНОГО ЧОЛОВІКА

Коли зближається кінець життя, праведний християнин не обманює себе що до своєї будучности так, як ті, що мають велику причину боятися гніву вічного Судді. В свій час він зробить порядок зо своїм тестаментом і завчасу прикличе до себе священика, щоб при добрій памяті висповідатися й прийняти св. Тайну Оливопомазання, що очистить його від наслідків гріхів і скріпить його в останній боротьбі проти злого духа, що й тепер рад би стягнути душу в пекло на муки.

При кінці постелі вмираючого праведника бачимо Ангела, що стирає зо своєї книги сім гріхів головних, другий Ангел мечем проганяє злого духа. Третій при голові вмираючого скріпляє його небесною надією і вказує вгору, звідки ясні промені сходять і де

Смерть праведного чоловіка.

на душу чекають ворота небесного Єрусалиму й Ангели, щоб відпровадити її до Того, що буде для тої душі милосердним Суддею.

Так, дорогий Читачу! Добра смерть, що нам забезпечує невисказане, вічне щастя, є найбільшим добром, якого ми можемо бути учасниками, но яке ми повинні вперед собі заслужити добрим життям.

Подумай собі, колиб ти тепер стояв перед смертю, що сталося б із тобою. Осуди сам себе, чи заслужив би ти на добру смерть? Поглянь, в якім положенні тепер сьогодні твоя душа? Чи не маєш дещо привести до порядку, Сьогодні це ще можна зробити, но завтра—може бути—буде це неможливо.

— — — —

ПАМЯТАЙ НА СМЕРТЬ!

Памятай на свою смерть, бо й ти вмреш! Земля й попіл єси, чоловіче, і в землю повернешся! Не було й не буде чоловіка, що раз родився, щоб він раз і не вмер. Так і ти повинен умерти.

Памятай на смерть! Тільки нерозумний боїться думати про смерть. Мудрий чоловік уважає думку про смерть за найліпшого провідника на цій дочасній дорозі.

Кожний мусить умерти, але смерть не кожного чоловіка однакова. Хто хоче добре вмерти, той уже тепер наперед має приготовлятися до смерти. А приготовляємося до смерти, коли часто думаємо про неї. На нашім образі бачимо одного пустинника, що молиться з книги, а в правій руці тримає голову мертвого чоловіка, щоб безнастанно нагадувати собі, що смерть до нього також зближиться.

Згадка про смерть дає нам правдивий образ дочасний і вічних діл, показує нам ціну земного-дочасного й будучого—вічного життя... На наших образах бачимо, як смерть помить дерево, що розвивається, як приходить вона щоб забратися багатого й бідного, як замітає вона все, що в наших очах видається великим багацтвом.

Памятай на смерть! Слухай того вчителя, що навчить тебе цінити земне-дочасне й будуче-вічне багацтво. Хто слухає того вчителя, не буде ошуканий.

Смерть замітає все.

Земля видається для наших очей такою великою, а сонце таким малим, хоч вдійсності сонце мільйон разів більше як наша земля. Звідки ця омана? Звідси, що земля близько, а сонце дуже далеко від нас. Так воно і з земним життям: більше цінимо його, бо ближче воно до нас, як наше будуче життя,

Смерть купця.

якого ми не можемо бачити. Так живемо тут, як би наше земне життя ніколи не мало кінця.

А вдійсності, що є наше земне життя? Почекальня на залізничій стації, де ми чекаємо на потяг. Про що думає пасажир, коли чекає в цій кімнаті? Головна й найважніша справа, щоб дістатися на добрий потяг, що їде туди, куди й ми хочемо їхати.

Памятай на смерть! Памятай най смерть буде твоїм провідником, і коли того провідника будеш триматися, не зблудиш. Тяжко чоловікові вертатися на добру дорогу, коли зблудив, а як тяжко буде тобі,

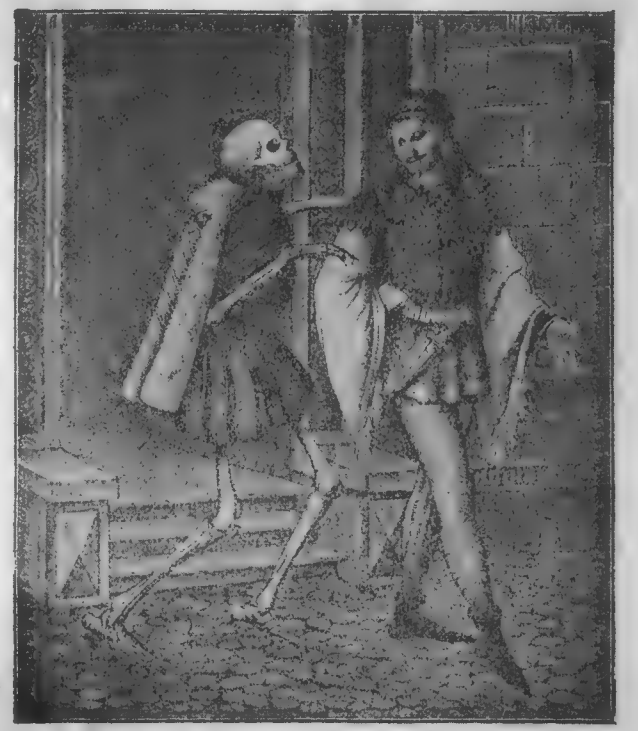

Смерть багатого.

коли по смерті, не можна вже буде вернутися на добру дорогу.

Памятай часто смерть, і тоді твоя смерть буде ясною зорею, а сонце щасливої безсмертности твоєї душі освітить твій гріб.

— — — —

св. Альфонс Лігуорій

ТЕРПІННЯ І СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА

Переклав о. Н. Копаївський, ЧНІ.

Розділ 8.
БИЧУВАННЯ ІСУСА ХРИСТА
(Продовження)

5. Бичування нашого Відкупителя було надзвичайно жорстоке. Насамперед кати, що бичували, буде дуже численні. Після обявлення св. Марії Магдалини Пазійської було 60 катів. В додатку їх підюджував діявол а ще більше фарисеї-законоучителі, що боялися, щоб по цих муках не випустив Ісуса на волю, як то був сказав: "Наказав убо єго отпущу": Буду Його бити, а потім відішлю. (Лука 23, 22). Ці нікчемники старалися отже, щоб Ісус, їх жертва, умер під їх ударами. Що більше: всі учителі Церкви згоджуються зо св. Бонавентурою, що вони вибрали до цеї цілі знаряддя так убійчі, що кождий удар завдавав рану, як твердить св. Ансельм. Число ран доходило до кількох тисяч; бо після о. Крассета бичовано Ісуса не після жидівського звичаю, в яких Господь заборонив переходити число 40 ударів: "І числом четиредесять ран да наложат єму, і да не приложат к сему", (Второз. 25. 3.); але бичовано після звичаю римлян, що не мали означеного числа.

Жидівський історик Йосиф, що жив недовго після нашого Спасителя, згадує у своїй історії, що Ісус був так пошарпаний від бичування, що було видно Його ребра. І те саме обявила Пр. Діва св. Бригітті: "Я стояла коло Нього, і я виділа тіло Його пошарпане від бичування так, що аж було видно ребра. А страшніше було те, що коли підношено бичі, щоб завдати нові удари, то кавалки тіла від них відлітали":— Бичований Ісус зявився св. Тересі: вона бажала, щоб намальовано образ Ісуса докладно так як його бачила в обявленні; казала отже намалювати, як великий кавалок тіла по лівій стороні звисає; маляр звертаючися до неї питав, як має виглядали ця рана, та обертаючись знову до образа побачив вже найдокладніше вже намальовану рану.

Найлюбіший, найсвятіший Ісусе! Кільки то Ти терпів з любови до мене! Нехай стільки крови і стільки терпінь

не будуть страчені для мене!

6. Навіть зо св. Письма легко пізнаємо, як жорстоке й нелюдське було бичування Ісуса Христа. Бо чому то по бичованні Ісуса показав Його Пилат народові говорячи: "Се чоловік!" Без сумніву він думав, що вистарчить лише показати Ісуса, нашого Спасителя, в тому гідному оплакання стані, щоб збудити співчуття й милосердя навіть у ворогів Його і тим наклонити їх, щоб відкликати своє домагання Його смерти.

Чому дорогою на Голгофту ішли за Ісусом жидівські невісти, плакали й ридали: "Ідяще во слід єго народ мног людей, і жени, яже і плакахуся і ридаху єго." (Лука 23, 27). Чи ті невісти знали Його й уважали Його невинним? Ні! Звичайно жінки поділяють спосіб думання своїх мужів, отже вони також уважали Його виновним. Але Ісус по свому страшному бичованні заслугував на таке співчуття, що викликувало плач навіть у тих, що Його ненавиділи: на Його вид ці жінки не могли вздержати своїх сліз і ридання.

Длячого в тій тяжкій-болісній дорозі на Голгофту жиди зняли хрест з рамен Ісуса, а дали нести його Киринейцеві? Це ясно видно з тексту ст. Матея: "І сему задіша понести хрест єго": цьому звеліли щоб ніс Його хрест. (Мат. 27, 32). І зо слів св. Луки: "Ємше Сімона нікоєго Кірінея грядуща з села, возложиша нань хрест, нести по Ісусі": Взяли одного Симона Киринейця, що йшов зо села, і положили на нього хрест, щоб ніс за Ісуном. (Лука 23, 26). Чи вони мали співчуття над Ісусом і хотіли влекшити Його терпіння? Ні,! Ці негідні люди ненавиділи Його й думали лише мучити Його. З іншої причини те зробили: після завваги блаженного Діонізія Картуза вони боялися, щоб Ісус не вмер по дорозі. Вони бачили, що наш Господь вичерпаний із сил, через уплив крови підчас бичування ледве держався на ногах, падав по дорозі під тягарем хреста і був готовий умерти кождої хвилі. А жиди хотіли завести Його живого на Голгофту, хотіли бачити, як Він умирає на хресті, щоб Його імя було на завжди поганьблене. Тому присилували Симона Киринейця, щоб ніс хрест за Ісусом.

Господи! Я дуже щасливий, бо Ти мене дуже полюбив та бачу що маєш ще тепер для мене ту саму любов, яку мав Ти в хвилі своїх страстей. Але як дуже прикро мені, коли задую, що я образив Тебе, так доброго Бога.

Ісусе мій! Через заслуги Твого бичування прошу Тебе: прости мені! Жалую дуже, що Тебе я образив і постановляю радше умерти, як ще коли Тебе образити. Прости мені всі кривди, які я заподіяв Тобі і дай мені ласку, щоб я відтепер любив Тебе завжди.

7. Ісая пророк ясніше як хто інший змалював нам гідний оплакання стан, в якому він предвидів нашого Божественного Спасителя. Предсказав він, що в страстях найсвятіше тіло Ісуса буде не лише збичоване, але пошарпаней й потяте на малі кусні: "Той ще язвен бисть за гріхи наша, і мучен бисть за беззаконія наша": Той ранений за наші гріхи, мучений за наші злочини. (Ісая 53, 5.) Словом, святе тіло Ісуса мало стати як тіло прокаженого, змінитися в одну рану від голови до ніг: "І ми вмінихом єго бити в труді, і в язві от Бога, і во озлобленії":І нам здавалось, що це Бог Його покарав, побив та понизив. (Ісая 53. 4.)

Мій Господи, Спасителю мій, весь покритий ранами! До такого стану довели Тебе наші гріхи. Говорить до Тебе св. Вернард: "Ісусе мій, ми є виновні й кара спадає на нас. Ми согрішили, а Ти покутуєш." Нехай на завжди буде благословенна безконечна Твоя любов! Нехай Тебе люблять так, як Ти на це заслугуєш, всі грішники, а особливо я нещасний, що більше як хто інший Тебе зневажав.

8. Збичований Ісус зявився одного дня сестрі Вікторії Анжеліні; показуючи їй своє тяжко збичоване тіло сказав до неї: Всі ці рани, Вікторіє, кличуть до тебе, щоб ти мене любила.— Любім Його, цього Божественного Обручника наших душ, кличе любязно св. Августин, чим більше показується нам задля своїх ран, тим дорощий стався для нас і гідніший нашої любови.

Солодкий мій Спасителю, збичований для мого спасення! Ти представляєшся моїм очам неначе одна рана: дивлюся на Твоє гарне лице, але, на жаль, воно стратило свою красоту; страшно дивитися на нього, воно окривавлене, покрите ранами й опльоване: "Ність вида єму, ниже слави: і видіхом єго, і не імяше вида, ни доброти": Нема в ньому ані виду ані величності; ми бачили його, та ни було в ньому ані подоби ані краси. (Ісая 53, 2.) Але мій Спасителю, чим більше представляєшся мені обезображеним, тим видаєшся мені гарнішим і гіднішим любови. Бо чим же є в дійсності ті рани і зневаги як не ознаками Твоєї ніжної любови до мене? Люблю Тебе,

мій Ісусе, поранений і збичований для мене! За Тебе я також бажавби терпіти муки, подібно як тільки мучеників, що мали щастя терпіти для Тебе. Але коли я не можу тепер пожертвувати Тобі своїх ран і своєї крови пропятої за Тебе, то жертвую Тобі принаймні всі терпіння, які прийдеться мені перетерпіти в цьому житті. Жертвую Тобі своє серце й хочу Тебе любити так сильно, як тільки можна Тебе любити. Бо кого ж повинна любити моя душа з більшою ніжністю як не Бога, що був бичований та проляв останню краплю Своєї Крови за мене? Я люблю Тебе, Боже любови, я люблю Тебе, нескінчена Доброто, я люблю Тебе, моя Любове, моє Все! Я Тебе люблю й хочу повторяти безупину в цьому житті і другому: Я люблю Тебе, я люблю Тебе!

Маріє, що любиш Свого Ісуса, благаю Тебе, поможи мені: я хочу любити Ісуса на віки! Амінь.

Чи це правда, що св. католицька Церква почитає більше Святішого Вітця Папу Римського як самого Ісуса Христа?

Ні, це неправда. Не тільки ставити сотворіння вище Бога, але навіть рівняти його з Богом—це безбожність і хула.

Одна, свята, соборна (католицька), апостольська Церква Христова ніколи не вчила й не робила та й ніколи не зробить, щоб сотворінню віддавати честь більшу як Богові.

Церквою кермує св. Дух, її хоронить і навчає її завсіди Божої правди. Св. Христова Церква вірить і вчить, що Святіший Отець із установи самого Ісуса Христа є найвищим Пастирем над цілим Стадом Христовим, що він є намісником самого Ісуса Христа і що його треба слухати як Христового Намісника. Але ця Церква знає, що Святіший Отець є тільки сотворінням, чоловіком, як і всі інші люди.

Ніхто на землі так Бога не любить і не шанує, як саме св. католицька Церква! Виговорювати отже всячину на Христову католицьку Церкву це діло нечесне і грішне!

— — — —

КАТЕХИЗМ

Некатолицька одна учителька відвідала свою католицьку товаришку. На столі лежав отворений катехизм. З цікавістю гляну́ла вона на книжку, отворила й заглянула це питання: "Чому я жию на світі?". "От," сказала вона, "я так багато про це думама й читала, ніде я не знайшла задоволяючої відповіди. Я цікава, яку відповідь дає ця книжка." І читає далі: "Ми є на світі, щоб ми Господу Богу служили й через те на віки спаслися. Задумайся! "Чоловік коротко жие й як ростина сходить і вяне." (Йов.) "Іде чоловік до дому свого вічного," (Еклезіяст, 1, 5). "І світ переминає і похоть його" (І. Ів. 2, 17). Наш Спаситель каже про нашу вічну ціль: "Що то поможе чоловікові, хоч би й ввесь світ позискав, а душу свою погубив!"

Учителька некатоличка була захоплена. Неначе лискавицею ті слова просвітили її душу. Вона просила: "Позич мені ласкаво ту книжку." А потім цілу ніч в ній читала. Зачала молитись і за кілька тижнів зголосилася в місцевого священика, що хоче належати до Католицької Церкви.

КІЛЬКА ЗАПИТІВ

Чи є це розумно, щоб питати шевця про те, як будується самоходи, чи робітника з фабрики, як треба робити на полі,— Чи розумно це, шукати поучення про справи віри у безвірків?— Чи розумно це, щоб вірити кождому, що других обмовляє?— Чи розумно це, щоб вірити все, що хто каже проти Церкви й священиків, і не переконатися, чи це правда?

НЕ ВЧИ БРЕХНЕЮ!

В поїзді їхав тато зі своїм синком, котрий постійно вихилявся через вікно. Коли упімнення тата нічого не помагали, тоді тато вхопив капелюх з голови синка, сховав його позад себе і сказав: "А видиш, чиж я тобі не казав, щоб ти уважав, бо вітер вхопить капелюх?" Синок зачав плакати. По хвилі каже тато до нього: Успокійся! Я свисну і капелюх верне назад." Свиснув і положив капелюх на голову дитини. Згодом коли тато розмовляв зі своїми сусідами у вагоні, синок зайшов з боку, вхопив капелюх з голови тата, викинув його таки справді через вікно тай каже: "Тату! ану свисніть ще раз."

Вистерігайсь найменгої неправди. Нехай не вийде вона з уст твоїх, ні не знайдеться в твоїх учинках. Одна капля крови зачервонить повен збанок води, а мала брехня зогодить нераз дуже велику справу.

Redeemer's Voice Digest

A MONTHLY SURVEY

SEPTEMBER, 1947

Miracles Do Happen

By Claude R. Daly, S.J.

NOT many years ago it was fashionable to assume that the marvelous events recorded by the Evangelists could not have happened, and critics of the Gospels set about finding the "real meaning" of the words they read. Now the fashion has changed. Everything is miraculous. It was the "miracle of logistics" that brought supplies to 8 million men scattered over the earth; radio and television engineers are preparing new "miracles" of science; new medecines are promised, more spectacular than the "miraculous" penicillin and sulfa drugs.

Now the word *miracle*, as used in the Church, has a technical meaning. A miracle is a visible event, of divine origin, that cannot be explained by natural laws.

Not every wonderful event can be called a miracle. As St. Augustine remarks, the governing of the universe is a greater wonder than feeding 5,000 men with five loaves of bread. There is a stupendous marvel of divine power hidden in every grain of wheat, if only men would stop to think about it. All nature is marvelous, but events that occur in the ordinary course of nature are not called miraculous. A miracle is an exception to the laws of nature. Men get so used to the wonders of nature that they take them for granted; and men fail to see the attributes of God manifested in His creatures. Accordingly, God in His mercy reserves certain events which are beyond the ordinary course of nature and brings them about at opportune times. Those who pay no attention to the everyday wonders of nature will be struck by the miracle, not because it is more wonderful, but (to cite St. Augustine again) because it is unusual.

No matter how phenomenal an event may be, it is not miraculous if the laws of nature explain it. Sometimes a writer introduces a monk of the 13th century as a visitor to the modern world, and pictures him regarding everything he sees as miraculous. He sprinkles holy water on the radio to drive away the devil whose voice he hears; the fiery smoke-breathing dragon of a locomotive terrifies him; and other ridiculous details are added to suit the writer's imagination. Such a picture is based on the supposition that miracles are events whose natural causes men do not know, which is a false supposition. The monk would doubtless be amazed at the progress men have made in using the forces of nature. But he would not consider

it miraculous to sit at a radio in America and listen to the Holy Father speaking in Rome. Even in the 13th century it would not have been miraculous to use a radio; but on the other hand, to talk across the ocean without any instrument would be miraculous, even today. Men still do not know how much can be done by proper use of natural forces; but there are some things which men know nature cannot do. For instance, dead men do not naturally come back to life. Soviet scientists are reported to have revived persons who were "clinically dead"; that is, persons gave no perceptible signs of life. But, according to the report, the lonest time that has elapsed between apparent death and revival by their methods has been six minutes; after that time they have been unable to restore circulation to the brain. Such experiments are not example of raising the dead. They merely confirm what is already widely known. "Clinical death" is not always the same as real death. In other cases, what happens may be natural enough, but the way it happens is beyond the powers of nature. People do recover from tuberculosis; but they do not recover instantaneously and perfectly after one immersion in cold spring water. The day may come when leprosy, cancer, and arthritis will be curable; but the treatment will be more complicated than kissing a relic or drinking Lourdes water.

Even Catholics somctimes call "miraculous" what would be better named providential. God can suspend the laws of nature whenever He chooses and as often as He chooses; but in His ordinary providence He makes use of them. If a soldier's life is saved because his scapular medal deflects a bullet, he can certainly attribute his escape to the protection of the blessed Virgin Mary; but it is not a miracle. A dime or a good-luck charm might have deflected the bullet just as well. God frequently answers prayers by means of unexpected coincidences, by playing one natural force against another. By means of His natural laws God cares for the lilies of the field and the birds of the air; by those same laws He takes much more care of us. God's ordinary providence is just as wonderful as His miracles.

Only the omnipotence of God can change the substance of bread into the substance of the Body of Christ. But this is not a miracle because it is not visible. The purpose of miracles is to call men's attention to the existence and power of God, or to some other religious fact. Whenever a man has claimed to be a messenger of God, his fellow citizens have always demanded that he show some sign of his divine mission. The same demand is made of the Church today since she claims to speak in the name of God. She points to the miracles of Christ and the saints, visible events, tangible proofs of her mission, whose meaning is easily grasped by everybody. Nature follows a course governed by fixed and well-known laws; and when men see something can happen at variance with those laws, they recognize the intervention of a higher power.

The devil cannot work true miracles. When Moses and Aaron appeared before Pharoah, they showed signs to prove they were sent by God. But Paroah sent for wise men and magicians to do whatever they did. Aaron, at Moses' command, cast down his rod, and it was turned into a serpent; the magicians likewise cast down their rods, which were turned into serpents. Aaron touched the river with his rod, and it was turned into blood; the magicians did likewise. Aaron stretched forth his hand upon the waters of Egypt, and

frogs came up and covered the land; the magicians also produced frogs. But when the third plague came, in the forms of sciniphs on men and beasts, the magicians were unable to duplicate Aaron's performance. And they said to Pharoah, "The finger of God is here." Whether they did their first wonders with the help of the devil, or by some sleight of hand (for which the Egyptians are even today famous), we cannot say. The histories of false mystics record a number of astonishing feats apparently performed with the aid of the evil spirit. But a genuine miracle is from God, and is *good in all its aspects.*

Miracles still happen. At least two miracles are required, in addition to proof of heroic virtue or of martyrdom, for the formal beatification of a servant of God; and for canonization, two further miracles must be wrought after beatification. Most frequently the favors alleged as miracles are cures, and the investigation determines first whether the person said to be cured is actually cured. The second point is whether the fact alleged as a miracle can be explained by the laws of nature.

The fact is discovered as any fact is discovered in a court of law. Testimony is taken from the patient concerned, from the attending physician, from other doctors, the nurses, and other eyewitnesses. All witnesses testify under oath and are subject to cross-examination. Anyone (except a confessor) who has grounds for believing that the miracle is not genuine is bound to say what he knows, even though he is not asked. More recent cures are in general well documented. Hospital records are better kept than formerly, and X rays and other records are available to show the patient's condition.

Besides the usual witnesses, two experts are designated to inquire into the case. If they agree that there is no miracle, the case is rejected without further discussion. If one thinks there is a miracle and the other disagrees, the opinions of two other experts are sought. For cures, the experts are phycisians and surgeons widely known for their knowledge and experience, and are preferably specialists in the disease alleged to have been cured.

Thus the facts are established. Such and such a person was sick of such and such a disease. On a definite date, in certain circumstances, the patient recovered. For example, Ida, aged 46, was treated with X rays for osteomalacia (softening of the bones due to a loss of mineral matter). From this treatment she received serious burns, one about 15 by 12 centimeters, the other slightly less. The burns were considered incurable, not to say fatal. Particles of the relics of a saint were applied on September 8, 1922. Ida was instantly cured, not only of the burns but of the osteomalacia as well.

Another example: Alvin, as a ten-year-old boy, had been in poor health. There was tubercolosis in his family, and from infancy he was always suffering from one ailment or another. In June, 1925, he was sick, but the doctor said not seriously. However, before he recovered from this illness, he showed symptoms of a new disease, diagnosed as military tubercolosis. The virulence of the disease combined with the boy's general debility wrought such havoc that in a few days everybody concerned had given up hopes for his recovery. His mother had even made all the arrangements for the funeral and had selected the memorial card she wanted printed. But the rector of Alvin's college, who did not realize the gravity of his condition, organized a novena,

beginning June 21. On the 25th, Alvin was definitely improved; and by the 29th, when the novena ended, Alvin's lungs were free from all signs of the disease and the boy was restored to perfect and lasting health.

The next step is to determine whether the facts, thus discovered, can be explained naturally. There are thousands of people who suffer from imaginary diseases; and their cures are just as imaginary. A hypodermic injection of salt water quiets the pangs of some morphine addicts; and bread pills bring sleep to persons with insomnia. Emotional strain sometimes brings on symptoms of a real disease; but symptoms disappear as soon as the strain is relieved. In August, 1946, the papers carried the story of a man who had been considered paralyzed for 20 years; when he saw his son return after five years of war, he threw away his crutches and walked. Functional diseases, in which the organ is structurally sound but for some reason does not work, sometimes disappear of themselves. Psychology textbooks describe how hysteria imitates other diseases.

Now all these oddities are well-known by the men who deal with alleged miracles; and if there is any probability of so explaining a cure, they reject the case. But there are definite limitations to natural explanations of sudden cures. An unconscious child is not going to be cured by suggestion; and it takes more than a strong emotional disturbance to heal a broken skull.

The only cases seriously considered are those concerned with organic diseases, where damaged tissue has been restord in an extraordinary way. The examples cited above are typical of the diseases cured; and a cursory glance at the miracles recognized in recent canonizations reveals cures of chemical burns, ulcerated tumors, tuberculosis, peritonitis, glomerulonephritis, and concussion of the brain. Such diseases cannot be cured by imagination, or emotion, or suggestion.

The most remarkable feature of miraculous cures is their rapidity. Most frequently they are instantaneous. At one moment the person is sick; at the next he is well. In other cases, the cure takes place in the space of a few days. There is no long period of convalescence; strength and vigor are restored without delay. The cures are lasting; cases where a relapse occurs are rejected.

When the evidence has all been gathered and the investigating committees all agree that there is question of something beyond the powers of nature, the decision whether the cure is a real miracle or not is reserved, in the causes of saints, to the Holy Father personally. In a general session of the Sacred Congregation of Rites, all the testimony is briefly reviewed; the cardinals, the prelates who were on the several boards, and the consultors give their opinions. The Holy Father usually postpones his decision for a few days while he prayerfully considers the matter. Then, if and when he chooses, he publishes his decree: "It is certain that a miracle has been wrought."

The Apostles preached everywhere, while the Lord confirmed their preaching by signs; the Church still preaches everywhere, and the Lord confirms her preaching.

—*Catholic Digest.*

⌘ ⌘ ⌘

NOTHING TO WORRY ABOUT

Judge: "Are you the defendent in this case?"

Sambo: "No sah. I'se got a lawyer to do my defendin'. I'se de man what stole de chickens."

The Blind Man Who Could See

By Rt. Rev. P. M. H. Wynhoven

MARK TWAIN tells a story that one day he was lost in a dense London fog. He was absolutely helpless. He knew that he was in the neighborhood of the place to which he wanted to go, but he could not find it. While he stood there groping, he bumped into a man. Somewhat startled, he said, "Pardon me, sir, I am lost. I cannot find my way. I am close to where I want to go but I can't see a thing." The man asked him for the address, took him by the hand and, with sure, steady steps, led him to the house. Arriving there, Twain thanked his benefactor and asked him how he could find his way so easily when the old Mississippi pilot could not see a hand before his eyes. The stranger answered, "The reason I can find my way through a fog than other people is because I am blind."

Here is a story which ought to carry a little lesson. The blind man knew where he was going in a thick fog because he had been led and was directed properly in the beginning by people who could see the daylight. We have many people today who are blind and bewildered by the fog of materialism and rationalism and do not know in what direction to go, where to turn. Unless they will ask, as a start, to be led and guided by seeing people, they will never reach their destiny. When they learn to have implicit confidence in, and blindly follow, people who know and are well disposed toward them, they will soon get along unperplexed, finding their way, although the atmosphere of religion and belief in God may appear impenetrable at the beginning. They must have faith in God and in good people, for neither wish them harm; both wish them happiness.

There is nothing unreasonable in having blind faith. "If we subject everything to reason, our religion will have nothing mysterious or supernatural; if we violate the principles of reason, our religion will be absurd and ridiculous."—Pascal. Is there anything absurd and ridiculous in following or striving after something that has never brought grief and unhappiness to anyone, even if we cannot perfectly understand and explain its method or its functioning? If people would refuse to be benefited by everything that is inexplicable to them, all the modern electric inventions that help and relieve humanity would have to be discarded, because even the greatest scientists cannot satisfactorily explain the fundamentals of electricity. Mankind would even be barred from eating bread, for no one can state how a little grain corrupting in the soil can shoot forth and produce an ear of wheat. In fact, on a hot summer's day, they should hesitate to rest in the cool shade of a great oak tree, for it came forth from an insignificant acorn.

George Washington aptly states: "Religion is as necessary to reason as reason is to religion. The one cannot exist without the other. A reasoning being would lose his reason in attempting to account for the great phenomena of nature, had

he not a Supreme Being to refer to; and well has it been said that, if there had been no God, mankind would have been obliged to imagine one.'

Yes, suppose if, after all, there were no God, no eternity, no immortality of soul; even then, what would the man lose who blindly and piously lived his life believing in these truths? "Should a man happen to err in supposing religion to be true, he could not be a loser by the mistake. But how irreparable is his loss, and how inexpressible his danger, who should err in supposing it to be false!"—Pascal.

Happiness is what every human being craves. True, abiding, gratifying happiness has never yet been found by anyone who lives without restraint, satisfies his animal passions and evil inclinations, leads an immoral life. He may have a good time, drink, eat and make merry in all the baseness of immorality; but the time will come when his better self will cry out in disgust and the emptiness of it all will drive him to despair. Hence so many cowardly suicides. "The religion of the Gospel has power, immense power, over mankind; direct and indirect, positive and negative, restraining and aggressive. Civilization, law, order, morality, the family, all that elevates woman or blesses society or gives peace to the nations, all these are the fruits of religion, the full power of which, even for this world, could never be appreciated till it should be taken away."—Tyron Edwards.

"Religion is so far from barring men from any innocent pleasure or comfort of human life that it purifies the pleasures of it and renders them more grateful and generous; besides this, it brings mighty pleasures of its own, those of glorious hope, a serene mind, a calm and undisturbed conscience, which do far outrelish the most studied and artificial luxuries.'—Shirley.

"Indisputably the believers in the Gospel have a great advantage over all others, for this simple reason, that, if true, they will have their reward hereafter; and if there be no hereafter, they can but be with the infidel in his eternal sleep, having had the assistance of an exalted hope through life, without subsequent disappointment." —Byron. Hence, why not have faith?

"Faith is a submission of our understanding; an oblation of our idolized reason to God, which He requires so indispensably that our whole will and affections, though seemingly a larger sacrifice, will not, without it, be received at His hands."—Young. "Naturally, men are prone to spin themselves a web of opinions out of their own brains, and to have a religion that may be called their own. These same people are far readier to make themselves a faith than to receive that which God hath formed to their hands; are far readier to receive a doctrine that tends to their carnal commodity, or honor, or delight, than one that tends to self-denial."—Baxter.

That is the trouble; many people object to faith and to religious directions, not because they are unreasonable, but because religion interferes with their mode of living.

—*The Sincere Seeker*

✖ ✖ ✖

EXPRESSION IMPRESSION

A college professor asked Alexander Kerensky, the Russian, the following question: "What was the thing in America which impressed you most when you first came here?"

"That's easy," Kerensky answered. "In America the people smile."

DECIDING YOUR VOCATION

By D. F. Miller

THERE is a false notion that has somehow got fixed into the minds of certain persons to the effect that vocations to the priesthood or the religious life are something about which nothing can be done ;that some young people are practically forced into such a vocation and some are not, and that therefore nothing can be done nor need be done to stimulate vocations. There are thousands of young persons to whom the thought of becoming a priest or a religious has never come, simply because those immediately in charge of their education have never provided the opportunity for it to appear. Only rarely does God go out of His way and use an extraordinary means to awaken desire for the priesthood or the religious life in the heart of a youth; ordinarily He leaves the normal process of education to provide the first suggestion, to give the mind the knowledge of what glorious work can be done in such a vocation, and to stimulate the heart to desire to follow it.

It is certain, therefore, that many young people, who would otherwise never think of it, would find themselves possessing all the marks of a true vocation to the higher life, and with the qualities necessary to follow it, if somewhere between the ages of 14 and 20, they could be given sufficient knowledge of what such a life means to investigate their own moral and spiritual capacity for it and to question its desirability in their own regard. These lines therefore are addressed to Catholic teen-agers of two classes: (1) those who have the wrong notion that vocations to the priestly or religious life are like bolts out of heaven striking only certain individuals; and (2) those who, even without a notion like the above, have simply never been inspired to think over the possibility in their own regard.

It may be well to begin by narrowing down the number of those to whom these lines might conceivably apply by setting down cetrain conditions, which, in the arrangements of divine Providence, must be present before a person can rightly give thought to whether he or she has a higher vocation or not. Specifically the conditions are four, as follows:

1. *Sound health of mind and body.* God fits His instruments to the ends they must serve. Since the priestly or religious life is one of leadership and action, whether the latter takes the form of work in behalf of others or merely that of a special regime of prayer and sacrifice, it demands a normally strong constitution and a well-balanced mind and nervous system. Therefore, frailty of body, or any real danger of mental and emotional instability should be enough to convince a person that God will not

call him to a state of life with which these are incompatible.

2. *Ordinary inclinations to study and normal talent for learning.* An exception can be made, in regard to this condition, in behalf of vocations to a religious life involving manual labor or the service of others, such as is the end of the vocation of many lay brothers. However, even in that case, the ability to learn cannot be of too low a degree, because to be a good religious, even as a lay brother, it is necessary to be able to learn and understand many things pertaining to prayer, obedience, fidelity to rule, the interior life, etc. For the vocations that exercise a direct apostolate, whether that of priests, teachers, nurses, or missionaries, ordinary talent is a necessary condition. Brilliance or exceptional ability are not required.

3. *Ordinary piety and sound habits of virtue.* By ordinary piety is meant a normal disposition toward prayer and an ordinary attraction for religious services. It is by no means a necessary condition for a vocation that a youth be extraordinarily pious, or enthusiastic only for religious things, or uninterested in sports, recreation, clean and wholesome amusement. As a matter of fact, they usually become better priests and religious who have a hearty interest in the good things of the world which they are going to give up for the love of God. With ordinary piety, sound virtue must be present. This does not mean that there must be no faults; it does mean that there must be no serious habits of sin.

4. *Independence from clear obligations to others in the world.* A youth who is the sole support of his old mother or ailing father, or both, would clearly have an obligation to them that would exclude, for the time being, the thought that he should go off and become a priest or religious. Note that there should be *clear* obligations to constitute a barrier to a vocation. Sometimes this condition is wrongly thought to be present, as when parents do not actually need financial help, but insist on a son or daughter remaining with them "as a comfort." Nor does this condition mean that possible and remotely future needs of parents must be considered an obstacle to a vocation. Many young people have given up a quite clear religious vocation because of a possible future need of their parents, and long before the need arose have left them to enter the state of marriage. Where there are only doubts about the future security of parents, it invariably works out that if the family trusts in God and permits a child to follow a higher vocation, God provides abundantly for the future.

The four conditions necessary for considering the posibility of a priestly or religious voiation are obviously not very severe, and they are fulfilled tn a great majority of Catholic youth in America. But a large part of that majority either erroneously think that an extraordinary sign should appear before they need consider such a vocation, or simply give it no thought at all. To whom we address the following considerations, with the intent that they read them carefully, think on them personally, and only then consider the last question we shall address to them, in their answer to which some kind of indication will be given as to whether God might want them to give their lives to His special service.

1. If you became a priest or religious, you will assure yourself a thousand times more certainly than in any other way of saving your own soal. Of course you obtain this sense of special security not without price, but to anyone who has any concept of the all importance of the end) and the multiple dangers of failing to reach it that are present in the world, the thought will come that no price of security is too great to pay. Without in the least suggesting that those who choose to remain in the world are callous to the thought of losing their souls, it can be said that most vocations have something of this thought in their origins: "I realize that, remaining in the world, I might too easily succumb to some of the temptations or false principles which already in my teens I see freely presented to me by the world. I want to be safe; I want to be as sure as I can be; I want the extra helps and enlightenments and graces that a priestly or religious life offers for the salvation of one's soul."

2. If you become a priest or religious, you will be giving your life to the noblest and most unselfish service of others that it is possible for a human being to render. As a priest or religious, your first aim in life will be to become a saint, to love God above all things, to strip your soul of the last clinging vestige of selfishness. Then on the foundation of this constant effort to be a saint will be built a lifework of service. It may be at the altar, in the pulpit, in the confessional as a priest; it may be in the classroom as a teacher; it may be in the hospital or sick room as a nurse; it may be in the field as a catechist, in the kitchen as a cook, in the orphanage as a second mother of abandoned children, or in the cloister as an interceder by prayer for the salvation of souls. But whatever the field, your work will be all for others, and will be more effectual in bringing happiness to mankind than any form of magninamity practiced in the world.

3. If you become a priest or a religious, you will become a key figure in the transformation of the world that is absolutely necessary for the lasting peace everybody desires. Only under the Kingship of Christ, exercised through His Church, can the warring elements of the world be brought together in peace. Do you know that every diocese in the United States and Canada needs priests and religious? D you know that Europe will be unable to supply foreign missionaries for years to come, and that parts of it will need missionaries from outside merely to maintain the faith established there? Do you know that the United States, great, powerful nation that they form, with well over twenty million Catholics, supply a meager three percent of the foreign missionaries in the world? Do you know that Canada, with one fifth as many Catholics as there are in the United States, sends twice as many missionaries overseas? Do not these needs, facts, opportunities awaken a glimmer of heroic desire in your heart?

4. If you become a priest or a religious, you will have a happiness beyond anything known by those who remain in the world and follow other vocations. This at first sight may seem hard to understand. The big questions that come to your mind as you think of becoming a priest or religious will be: "Shall I be happy? Shall I find the life too hard, too confining, too grim and unattractive?" These questions can all be answered firmly by those who know by experience: If you enter the priesthood or religious life to serve God and your fellow man, God will make you happier than those who remain in the world.

5. If you become a priest or a religious you will have the special joy of bringing happiness into many families which, without your prayers, assistance, and guidance, would never possess it. The strong instinct in all human beings is for

a family of their own. It is the strength of that instinct that makes many young persons refuse to consider a religious vocation. If they could only realize that as a priest or a sister they will find this natural instinct fully though spiritually gratified by the joy they will bring to many families, they would not close their mind to the possibility of the higher vocation. Every good priest, sister, and lay brother plays an important part in the establishment of happy homes and in the keeping of fathers and mothers and their children close to God.

Having considered carefully this partial account of the greatness of the vocation to the priesthood or the religious life, you will want to know how it can be decided that it is or is not intended for you. It is natural that, because of the greatness of the calling, you would like to have a certain sign that it is meant for you. But God does not give certain signs in a matter of this kind. If He did, the free will through which He desires His creatures to serve Him would be too little exercised. Therefore the kind of signs God gives that you have a vocation to the priesthood or religious life constitute at most an invitation; no force accompanies them, and your free will is always the last deciding factor, subject of course, in the case of the priesthood, to a bishop's aceptation of your candidacy and call to ordination, and in the case of a religious, to the decision of the lawfully constituted superiors.

Now what are the signs that God is giving you an invitation? You will find them present if you feel that you can answer "yes" to the following questions, having, of course, first considered the necessary conditions outlined above, and having pondered for some time the advantages and opportunities of giving your life wholly to the service of God:

Do you find an eagerness in your heart for the security that would be yours if you could get away from the world, with all its temptations, dangers, and worries?

Do you find yourself strongly attracted to the idea of working wholly for others, of spreading the kingdom of Christ, of combatting the paganism that is responsible for most of the sorrow and misery in the world?

Do you feel that you would love some particular work for souls enough to give your life to it, such as preaching, catechizing, instructing converts, nursing the sick, teaching in school, reclaiming fallen-away Catholics, doing social work for the neglected, etc.?

Are you conscious of a strong desire to make some great sacrifice for the love of Christ, such as giving up all earthly love and ambition?

Do you find little difficulty in the thought of giving up the things that most people love, such as dates, parties, shows, amusements, etc.?

Do you find it easy to get along with other people easy to hide your feelings, easy to overcome resentment, easy to do things for people who are not very attractive or lovable?

Does the idea come to you at times that you want to become a saint, with the realization that you would find this very difficult so long as you remained in the world?

If your answer to these questions is an honest "Yes", then it may be said that an invitation is being extended to you by Christ. Such desires and ideals come to you from Him, and are an indication of His will. It does not matter that they may vary in intensity; that there will be times when the world still exercises a strong attraction. You would not be human if there were no conflict of desires whatsoever. But if the desire for the higher things persists through all, it is truly an invitation. Your next step then will be to speak to your confessor or some other priest and lay your case before him. He will be able to help you decide freely and rightly what God wishes you to do with your life.

—*The Liguorian.*

THE MAKING OF CHRISTIANS

A certain Victorinus, who belonged to the Roman senate in the days of the persecutions and was renowned as an orator, happened to read the Bible, and was impressed with the doctrines and the teachings of Christ. One day he met a saintly priest and said to him:

"Do you know, I believe in your teachings and I am a Christian at heart, but I dare not profess my belief openly. I am afraid of the harm I would suffer from my friends."

"I will never believe," said the priest, "that you are a Christian, until you make open profession of your faith."

Victorinus smiled and said: "Do the walls and roof of a church constitute a Christian?"

Later on, however, while reading the Gospel of St. Luke, he came upon the words of Christ: "He that shall be ashamed of me and of my words, of him the Son of Man shall be ashamed." The words struck him so forcibly that he immediately sought out the priest and said:

"Let us go to the church; I will be a Christian, no matter what it costs me." And he gave testimony to his faith before a throng of people.

THE PAPAL RING

The papal ring, once the personal seal of Popes, is called formally the "ring of the Fisherman." It is engraved with the name of the Pope, below which is the figure of St. Peter in a boat, pulling up a fishing net; from this figure the ring received its name. When a Pope dies, his ring is destroyed and a new one conferred on his successor by the Cardinal Chamberlain. Engraving a papal ring usually requires three months' painstaking work by an expert craftsman.

When Pope Pius VII was elected, he wore a substitute ring for a year and a half, while the Vatican ring maker engraved the real one. When it was finishd, it was said to be the most beautiful ever wrought.

Two months later the engraver, Angelo Tarintino, went blind. Upon hearing of this, Pius VII ordered a duplicate of his papal ring made and presented to the family of the ring maker. For generations this ring passed from father to son in the Tarintino family.

When the Americans invaded Italy during the 2nd World War, an Army chaplain in a paratrooper division gave the last rites to a dying Italian civilian. Before the civilian died, he gave the chaplain a ring he was wearing. Today this ring rests in the chapel of an American cemetary in Italy with the following sign under it: "A duplicate of the papal ring of Pope Pius VII, presented to the American Forces by Donus Tarintino."

RECONVERSION

By L. J. HUBER

YOU would like that sister of mine. Even if she has me in the family to offset her good points. She is the type of person who is always attracted to the underdog, the guy who has the smallest chance. Just like praying for the soul that is deepest in purgatory. Or like going to a baseball game and pulling for the umpire because everyone else is calling him names.

So it did not surprise me when she made contact with Len Stewart, a discharged vet, who had lost an arm in Sicily. He and his folks had just moved across the street. Nice kid. Kind of shy and backward. She was seeing him quite often. He even met her after work and helped her carry home some of her office work. Rose was a bookkeeper and often did her unfinished work at home.

Seemed as though everything was all right but the trouble was that she had a boy friend who didn't like it. Joe, too, was a discharged vet. A big, lovable, lumbering goon who had been knocked down by the malaria bug in the South Pacific. Later knocked down by the love bug...and he and Rose were engaged. He recovered from the first blow but not from the second. So you can see why he resented her interest in Len.

I was sitting up one night reading the paper and they knew I was there. So I didn't think I was eavesdropping when I overheard the conversation. Fact is, I think Joe brought it up so I could hear it. He knew I was on his side.

"Seen Stewart lately?" Joe asked her.

"You mean Len?"

"Is there more than one now?"

"There are hundreds. Dining car stewards and ship stewards and —"

"Someone's liable to mistake you for an end man in a minstrel show." She kept quiet after that. "Let's stop fooling and get married, Rose." Nothing from her. "I know you want to keep working until they get another girl for your job. OK, OK, OK. But this Len guy?"

"I believe you're jealous," she accused.

"I am not," he denied.

"Well, if you must know, Len is interested in butterflies. Knowing I've had experiences with them (meaning you and that droopy brother of mine) he came to me—"

"You're very funny," he said and walked off the porch.

The average girl would have cried a little, I imagine. Not Rose. She came to me and gave me a good going-over for listening to the conversation. I let her talk, yawned, and went to bed.

I noticed again on the next night that Len came home with her. Since I was not interested I began to notice more than usual. She ate very little dinner. She helped with the dishes and scrammed across the street.

I got a book and made it to the front porch. I was just getting settled when I knew that trouble was brewing. Joe was coming down the street. He was not the easy-going Joe, he was tense.

"Hi?" I greeted, inviting him to sit.

"Hello, Bob." We said nothing more and were both uncomfortable.

"Nice day," I hinted. Not a very original opening.

"Where's Rose?" he asked.

"Why—why—she's at—I think she went—"

'Over at Stewart's, isn't she?"

"Yes, Joe, she is."

"I don't know what to make of it," he admitted.

"Neither do I."

Just then Len and Rose came out of the house. She crossed the street to come home while he waited. When she saw Joe on the porch with me she hesitated. Then she went in the house. Joe was about to follow her.

"Wait here," I said to him.

Without saying anything he agreed to do so. We both waited. It took her only a moment, as though she had forgotten something.

"Rose," Joe said.

She stopped. "What?"

"Where to?"

"Len's taking me to dinner," she told him.

He didn't say anything. Just looked at her and his eyes fell to the ring she was wearing, the one he had given to her. He couldn't have expressed himself more clearly if he had used words. I was sorry for the big lug; I was sorry I was in this affair.

"I can't tell you anything, Joe, you've just got to believe in me." With that she turned and walked toward Len. Then they went down the street.

"What'll I do?" Joe asked me.

That was a 64-dollar question and it would require a peach of an answer. I didn't have it. I thought of telling him to go buy himself a deck of cards and play solitaire, but he wasn't in that kind of a mood. Who would be? Knowing Rose as well as I did, I felt it would turn out all right. When she said that he had to believe in her it almost clinched it for me.

"Why don't you just hang around," I suggested.

"That's just what I'll do," he said. See, how I say the wrong thing. I could have told him to take a walk. Now I had him and time on my hands. What to do, what to do!

The answer was a long time a-coming. Not until about ten did Len and Rose get back. They came straight to the porch where we were still in session. Rose seemed like a new Rose. Se introduced Len to Joe. Len was a little dubious; Joe was downright cold and clammy.

"Are you still mad at me, Joe?" He didn't answer that. But she took his arm and pulled him down beside her. "Now I can tell you everything." He waited while I fidgeted. It was taking her a long time to get to the point.

"Len is going to take over my job. I've been teaching it to him in the evening. When we went to see my boss tonight he couldn't believe Len was able to do it. But we proved that he could. That was after Len paid for his tuition by taking me to dinner."

"Say, that's just—"

"No one asked you," she told me. "Len asked me not to tell anyone until we were sure he could make good. And now let's do a little more reconverting. We'll go to see Father Riley in the morning regarding a certain matter. With Len taking over my job and—"

She didn't get any further. I guess it's all right for a man to kiss his fiancee. I started to tell Len, who was a little dumbfounded at

the way we did things, all about my theory on the way of a man with a maid.

"See if you can get your keeper to let you loose long enough to let you buy a new tie," she told me, "and we might use you as best man."

✖ ✖ ✖

ALL TO ALL

When the American troops first came to Rome, the Pope received one and all with the greatest graciousness. It made no differnce who the men before him were: Catholics, Protestants and Jews; whites and blacks; British and Americans—all received the same kindly treatment. Sometimes the Pope would single out one or the other of the men and speak to him for a moment. This led to some comical consequences.

One example is that of the Georgia boy who had never spoken to a priest in all his life, much less to a Pope. When he saw that the Holy Father appeared to be quite normal, and that, even though he was the spiritual head of 300,000,000 people, he acted like a simple, ordinary man, the soldier pressed forward to secure a better view. And then all of a sudden Pius XII stood before him. He was abashed, but only for a moment. Raising his voice, he said, so that all about him could hear: "I say, Mr. Pope, can I shake your hand?" The Holy Father not only shook his hand but smiled while he did so. He spoke to the lad in English, asked him where his some was in America, and praised him for the fine courage that he was showing as a soldier. Then he bestowed his blessing upon him. And wonder of wonders, and shades of the early Reformers of our southern States, the boy from Georgia fell upon his knees to receive it.

✖ ✖ ✖

REMEDIES FOR ANGER

Socrates, who was considered one of the wisest of men, once greeted an ackuaintance without receiving a reply. His friends, angerd by this affront to on whom they loved, tried to incite Socrates to resentment. But Socrates replied: "Why should I get angry? Is it reasonable to lose my temper when another is not as courteous as I am?"

On another occasion Socrates was maligned by a man who disliked him. His friends urged him to do something to stop the calumny or to take revenge on the evil-doer. But he answered: "If the evil he speaks of me is true, then it will serve to help me correct my faults; if it is not true, then he is not talking about me."

✖ ✖ ✖

WELCOME

When Father Edmond Ryan, Maryknoll missionary from Dorchester, Mass., was assigned some time ago to Yokkaichi, Japan, he expected a surly reception. He was the first priest ever to cast a shadow on its streets. He was to be delightfully disappointed, however. The mayor and most of the citizens were out to greet the American priest with salvos and hand shakes. They told him they knew all about Catholic clergymen. They had seen Bing Crosby in *Going My Way* and Gregory Peck in *Keys of the Kingdom*.

The Good Bad Man

By Rt. Rev. P. M. H. Wynhoven

IT IS incongruous that we who are the followers of Christ, for the most part do not want to have anything to do with the "underdog" of society, and he, in turn, will stay clear of polite society. Still the despised and oppressed in our Lord's time were drawn to Him.

In these days of class hatred, when Capital and Labor, rich and poor, are at daggers point, why should we look upon poor unfortunates whose rights are tramped underfoot, as radicals, outlaws, ruffians, the very scum of the earth?

For that matter, why should we despise any sinner and keep him at a distance when we ourselves, if we had been brought up under the same circumstances that they were reared in, the same homes that they came from and with the scanty chances that they had in their youth, perhaps would have become baser and be greater sinners than they are? When we come to think of it, it is only by the goodness of God that we are what we are. Why then be unkind and distant to the man who was cheated by fortune of the chances we were lucky enough to enjoy?

Our Lord did not shun the sinners. Through His forgiveness and kindness, they were attracted to Him. They knew that their cause was His.

There is ever a spark of good in the worst of human beings; nobody has become deliberately bad of his own will; someone helped or urged him to get reckless and depraved. Why then not find this one good point in him, why not extend to him the hand that will lift, to counteract the effort of the hand that drags him down?

Judicious, sympathetic, genuine confidence in anyone will not often be betrayed, no matter how bad a case may be. Don Bosco, who was always engaged in rounding up the flotsam and jetsem of society, often went to the prisons to talk to the criminals. One day he proposed to the Minister, Rattazzi, who loated priests but admired Don Bosco, to let him take out three hundred convicts for a picnic. The Minister consented on condition that he take enough policemen along to look after the ruffians. Don Bosco replied: "No, Excellency, I don't want any police. What I want for these men is absolute liberty. Anything else would spoil their pleasure. I guarantee to bring them home, everyone of them, by supper time." The three hundred of them to a man returned on the night of the picnic to the penitentiary, happy and encouraged in the thought that at least somebody still had faith in them.

If we only would develop the same trust in the better side of human nature! Of course, we will get fooled and tricked sometimes, but how much hope and encouragement could we get to poor, unfortunate people who, after all, do not want to be bad, just to be bad! Many are driven to anti-social attitudes on account of today's social injustice. Many of them had no chance of making good, the way they were reared. Many fell in

with bad company because they were not carefully watched over by indulgent parents in their dangerous adolescent years. Many a man committed a wrong for which he was sorry and wanted to make good, but nobody had any faith or trust in him. He was shunned and ostracized by even his own, hunted by the police and driven to more daring deeds. The unfair system of our modern civilization! Our wrong conception of righteousness makes angels weep in heaven for the souls that are thus lost; souls that could have been so easily saved, had we truly appreciated God's great kindness and consideration for the publicans and the sinners.

✖ ✖ ✖

INVESTMENT IN GOD

Inspired by a sermon in his local church, Perry Hayden, a Quaker miller of Tecumseh, Michigan, set out in 1940 to illustrate some Bible lessons on "Tithing, rebirth and returns on what we sow."

Hayden started with a cubic inch of wheat seed, which he planted in a plot four feet by eight feet. A year later he harvested the wheat, deducting ten per cent of the what as a tithe to the church. The then planted the balance in the following year. The second, third and fourth years he deducted the tithe and replanted the balance of ach crop. Last year's crop, which was the fifth, had grown from the original inch to 230 acres and netted 5,555 bushels. The sixth and final year of the demonstration required 2,500 acres of land. "If continued for nine years," said Mr. Hayden, "it would require all the land of West Virginia, and in ten years it would cover the whole United States." It is estimated that the thirteenth year would cover the whole globe; all starting with a cubic inch of wheat, a little faith, and God's promise of increase.

✖ ✖ ✖

A DREAM WORTH HEEDING

There once lived a Scotchman who one night had a very vivid dream, but one which he could not understand. In the morning he related the dream to his wife and six year old son.

"There were four rats," he said, "and they all came toward me. The first one was big and fat; two others were thin and hungry-looking; and the fourth one was blind. I am worried about the dream, because rats usually foretell trouble."

The wife pondered the dream but could give no explanation. However, the six-year-old boy, like another Joseph of Egypt, solved its meaning.

"The big fat rat," he said, "represents the fat inn-keeper where you spend all your money. The two thin, hungry-looking rats are mother and I. And you are blind rat."

✖ ✖ ✖

REDUCED WEIGHT

A man who weighs 200 pounds at the North Pole will weigh about 198.-94 pounds at the Equator. This strange phenomenon is due to the spinning of the earth on its axis, causing a centrifugal force along the equator which lessens the apparent weight of objects.

✖ ✖ ✖

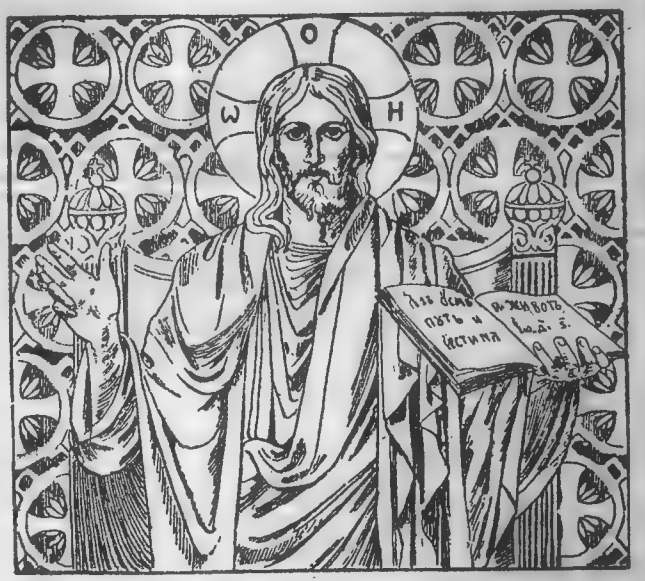

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

THE REDEEMER'S VOICE
Vol. 19, No. 10. Yorkton, Sask. October, 1947

ДО ВСІХ ДОРОГИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЧИТАЧІВ І ПРИЯТЕЛІВ "ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Дуже ВАЖНЕ!

Поволі наближається Двадцять Пята Річниця того моменту, коли в нас у Канаді в перше появивсь наш Місіонар, що звався зразу "Голос Ізбавителя" а тепер продовжає своє життя й свою працю під імям "Голос Спасителя"... Ми покірно й з глибини душі вдячні Божому Провидінню за те, що Воно благословило наші зусилля, й що наш Місіонар розходиться тепер по тисячах і тисячах українських хат... Щоб як слід сповнити своє завдання й достосуватись до обставин, що не залежать від нас, ми від певного часу побільшили обем нашого журнала, додавши до нього великий додаток в англійській мові. Це була зміна конечна й ми маємо багато листів, де читачі нам сердечно дякували за ту потрібну зміну...

Все те вимагало великого вкладу праці й гроша... Ми були зо щирого серця раді той вклад зробити, навіть не думаючи шукати додаткової жертви з боку наших дорогих читачів... Ми тішились, що ми це могли зробити...

Та обставини сильно й раптово змінились... Від початку Другої Всесвітньої війни папір подорожів о 80 процент. Платня нашим робітникам, що мають свої родини й мусять їх удержувати зо своєї праці, стала коло 150 процент вищою. Навіть чорнило друкарське сильно подорожіло... И до того всього, не зважаючи на всі ті труднощі, обем "Голосу Спасителя" побільшився о 100 процент, з тридцять двох сторінок до шістьдесять чотири...

Це все дає зрозуміти, що кошта нашого видавництва зросли понад міру й ми, хоча можемо удержати його при житті навіть в таких умовинах, засуджені на застій; ми не можемо свого видавництва розвивати й уліпшувати.

На такий застій ні ми, ні наші читачі, не сміємо погодитись, тим більш, що мала жертва вистачить, щоб до нього не допустити. Яка це жертва?

ТРЕБА ПІДВИЩИТИ ПЕРЕДПЛАТУ... Чи багато?!... НІ!! ТІЛЬКИ 50 центів на рік, так, що від СІЧНЯ НАСТУПНОГО РОКУ ПЕРЕДПЛАТА БУДЕ ОДИН ДОЛЯР І ПЯТЬДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ в Канаді, й доляр і 75 центів в Злучених Державах Америки.

Але й тут, по нашому сталому звичаї, ми хочемо зробити нашим читачам ВИГОДУ: **ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ** ВСІ СТАРІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ МОЖУТЬ ЗАПЛАТИТИ СВОЇ ПЕРЕДПЛАТИ **НАПЕРЕД, НА КІЛЬКИ РОКІВ ЗАБАЖАЮТЬ, ПО ДАВНІЙ ЦІНІ ОДНОГО ДОЛЯРА,** й ту саму вигоду даємо **НОВИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ.** Одначе з днем ПЕРШОГО СІЧНЯ 1948 РОКУ передплати надіслані на слідуючі роки, будуть виносити $1.50 в Канаді й $1.75 в Америці. Ті, що опізнились з передплатою, будуть платити за МИНУЛІ РОКИ по ОДНОМУ ДОЛЯРОВІ за кожний минулий рік до 1948 року.

Ми примушені до цієї зміни й ми певні, що наші читачі на неї радо погодяться.

Адміністрація "Голосу Спасителя."

Дуже Важне Оголошення

На світі неспокійно...Так неспокійно, що говориться про нову, вже третю всесвітню війну... Вона може бути страшна.

Одначе неспокійно є й в душах одиниць, нема спокою й радости в родинах і народах... Здається деколи, що світ находиться тепер на динамітом загрожених підвалинах, й що той динаміт в кожному менті готов вибухнути й знищити все в страшних руїнах.

В таких моментах історії людства треба сильних, хрустальних характерів, щоб і самі не захитались і других рятували.— Де знайти такі характери??!! Їх треба виробити. Як?—особливо на зразках людей, що не бояться ніякої грози й посідають незвичайну силу. Такі люди не заломляться й потраплять піддержати й других.

Зразком такого характеру, що ніхто Йому не дорівняє, це Ісус Христос. Він Чоловік, як і ми й як чоловік, Він посідає таку могутню силу, що навіть тільки знати Його й вірити в Його Божество, це підіймає душу понад усі страхіття земських катастроф.

Тому особливо ми, християни—українці-католики, мусимо добре знати Ісуса Христа. До того конечно потрібно читати Його життя в Євангелії. Тому Адміністрація "Голосу Спасителя" подбала про те, щоб спровадити з Европи нове видання Євангелії в найновішій, чистій і гарній українській пові, укладене через звісного нашого вченого о. Галущинського, що під цей час є професором нашої Семінарії в Римі. До трудніших місць є додані окремі пояснення.

Нам не йде о бізнес, о гроші... Ми бажаємо поширити Царство Ісусове в серцях наших людей, бо в тім Царстві, й тільки в нім, вони знайдуть світло, потіху й силу, щоб гідно перейти теперішні грізні хвилі людської історії.

Тому й ціна невеличка на ці часи: півтора доляра!!!! И з того величезна частина йде на удержання Запомогової Акції для Скитальців в Европі.

Книжка є неоправлена, але дуже добре звязана й вигідного формату, так яо можна її взяти з собою в кишеню або пулярес.

ТОМУ ПИШІТЬ І ЗАМАВЛЯЙТЕ ЦЮ ЄВАНГЕЛІЮ В ВИДАННІ, ЩО ПОТВЕРДЖЕНЕ ЕПИСКОПСЬКИМ АВТОРИТЕТОМ. СПІШІТЬСЯ, БО МАЄМО ТІЛЬКИ 500 ПРИМІРНИКІВ.

ЧИТАЙТЕ, ЧИТАЙТЕ, ЧИТАЙТЕ ЖИТТЯ ІСУСА ХРИСТА!!!

НАША ПОЧТА

Декотрі передплатники скаржилися листовно, що не одержали числа за серпень. Як повідомлено в числах за червень і липень, цього числа не друковано, щоби усі, що працюють коло Голосу Спасителя, мали нагоду взяти вакації.

Пані П. Сеньків: Дякуємо за гарний лист. Так, майте непохитне довіря в опіку Матінки Божої, особливо коли прикрости долягають. В Неї знайдете все правдиву потіху. Передплату виписали, рівнож нового передплатника. Боже благослови Вам за добре діло.

Л. І. Брикович: Щиро дякуємо за пояснення. Адресу справили і передплату продовжили до бер. 49. За Ваші гарні діла милосердя Господь Бог певно не забуде. Зміст Вашого листа позволимо собі ужити, це гарний примір для других.

Пані Д. М. Хижен: Щиро дякуємо за милий лист і пояснення. Бракуючі числа висилаємо Вам осібним пакунком. Даруйте непорозуміння.

Я. М. Завальницький: Лист одержали, щиро дякуємо за ласкавий труд у справі адреси пані Б., котру відповідно справили. Гайду ще не дістали, мабуть нині прийде. Боже благослови Вам за щирі труди для нашого місіонаря.

П. С. Галущак: Передплату і жертву на П. Ф. одержали, спасибі! Допис помістимо, оказові числа висилаємо. Дякуємо за щиру кооперацію.

П. С Рис: Сердечне спасибі за присланку передплату і щедру жертву на поширення Г. С. Боже Вам заплать!

Пані М. Марцинюк: Сердечне спасибі за гарні побажання і щиру молитву. Передплату виписали, Службу Божу відправимо.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ

Ф. Ш. з Ньюарку дякує Божій Матері за - видоровлення. Залучає $2.00 для Голосу Спасителя.

Складаю найщиршу подяку Пресв. Серцю Ісусовому, Матері Божій і бл. п. С. Стефанії Дякович за чотири отримані ласки. —С. Гликерія Сл. ПНДМ.

Хочу прилюдно подякувати Найсв. Серцю Ісуса і Преч. Діві Марії Неуст. Помочі за ласку, яку я отримала в дуже важній справі. Посилаю $4.00 на Молебень і доляра на передплату на "Голос Спасителя"—Йосифа Лесюк.

Складаю щиру подяку Серцю Ісусовому і Преч. Діві Марії за вислухані молитви і за добродійства, які одержала.— Рівночасно прошу о дальші молитви, щоби Пресяті Серця охоронили від нещастя моїх рідних та щоби могли дістатись до Канади, щоби тут спільно Їх прославляти. З любовю в Христі і Марії.—К. Пітел.

ЖЕРТВА НА СИРОТИНЕЦЬ В АНКАСТЕР, ОНТ.

Портедж ля Прері, Ман.
21 вересня, 1947

Слава Ісусу Христу!

ВПреп. Сестри нашого Сиротинця, прошу простіть мені, що осміляюся до Вас написати сих кілька слів. Переглядаючи в часописах який знаменитий Сиротинець наші добрі Сестри потрафили купити для наших, бідних сиріток, я радію, бо це є слава для нашого українського народу і дай Боже мати таких домів хоч кілька, де могли б наші сироти чи діти в них по християнськи виховуватися. Маємо велику надію, що Всевишній поблагословить Вашу таку трудну, але щиру працю, як ми знаємо, що наші добрі Сестри Служебниці все всюди провадять.

Тому ми собі постановили, що то буде голо гарно, щоб й наші Портежці помогли бодай малими лептами. Ми не жалуємо труду й зібрали $25.00. Прошу приймість сю малу але щиру жертву. Ану, хто буде слідуючий, що принесе поміч Сиротинцеві в Анкастер?

На сім кінчимо й здоровимо дорогих Сестер. Най Ваше добре зерно буде розсіяне по цілій канадійській землі, а Всевишній хай кріпить Ваше здоровля на многі літа.

Д. ПАКУЛЯК.

Жертвували: Іван Пакуляк 5.50. По 1.00: П. Гикавий, І. Ласовський, Н. Дудар, П. Кушнір, М. Кушнір, П. Стрілець, В. Трокало, В. Купибіда, Гр. Береза, Д. Померник, М. Попа; П. Ткачук; С. Пристонський; Ф. Буртняк. По 2.00: М. Вивриков, С. Шолдак. По 50ц.: Гр. Олійник мол., Гр. Олійник ст., Ів. Голєсовський. Разом 25.00.

Заряд Сиротинця складає сердечну подяку всім жертводавцям, що коли небудь причинилися поміччю Сиротинцеві в Анкастер.

ЖЕРТВИ НА БУДОВУ ЦЕРКВИ В БЕНКЕНД, САСК.

Тяжка це річ для кожного священика зачинати будувати церкву в якійсь парохії. А ще тяжче є її викінчити, так як Бог приказав. Скільки то труду та жертви треба вложити, скільки то разів треба напроситись людей, щоби помогли своєю працею і грошем, щоби це розпочате діло допровадити до успішного кінця. І що правда в кожній колонії є добрі й жичливі люди, які радо поможуть так працею як жертвою. Таких добрих людей має також й колонія Бенкенд, Саск. Однак мало їх там є, і тому ми приневолені були удатися до богатьох людей та просити о ласкаву поміч, бо сили тих добрих людей не вистарчали, а дім Божий конечно треба викінчити.

Тут якраз подаємо спис усіх тих жертв що добрі люди були ласкаві прислати, та заразом з тим викажом дуже а дуже щиро дякуємо за кожну навіть найменшу жертву, яка стала для тих людей великою поміччю. За них усіх будемо щиро молитися у новозбудованій церкві, щоб Господь милосердний нагородив їх стократно.

Ось імена жертводавців:

Парохія Голар:

Петро Денищук	1.00
Михайло Лужний	1.00
Кароліна Пастернак	2.00
А. Тофан	1.00
Демко Пастернак	5.00
Михаїл Підперигора	5.00
Данил Шалай	2.00
Николай Сирота	1.00
Анна Сирота	1.00
Василь Підперигора	1.00
Мартин Явний	5.00

Парохія Вішарт:

Василь Панчук	2.00
Михаїл Петришин	5.00
Николай Д. Бадель	25.00
Володимир Левандовський	5.00
Антон Волінський	10.00
Йосифа Юрчак	2.00

Парохія Бенкенд, Саск.:

Крім праці коло церкви і своїх вкладок ще ось такі жертви прислали:

Петро Бень	20.00
Кирило Каракоцюк	5.00
Петро Стоцький	5.00
Михайло Каракоцюк	5.00
Юрій Лаворко	2.00
Марія Каракоцюк	5.00
Дмитро Чорний	3.55
Яким Іванський	20.00
Олекса Береза	5.00
Василь Романовський	2.00

Парохія Красне:

Юрій і Юлія Смут	3.00
Василь Стефанків	1.00
Теодор Вангела	1.00
Михаїл Савчин	5.00
Михаїл Колтуський	1.00

Парохія Вініярд:

Н. Н.	1.00
Олекса Василинка	1.00

Парохія Модельфарм:

Дмитро Середа	2.00
Татіяна Сазанак	2.00
Петро Стахів	2.00

Парохія Вронстон:

Николай Малайний	1.00

Парохія Джедбург:

Н. Н.	2.00
Іван Кривда	1.00

Парохія Вілловбурн:

Марко Сас	5.00

Парохія Йорктон:

Николай Явний	2.00
Анна Головінка	1.00

Дальші жертви слідують ось так:

Петро Журбик, Елфінстон, Ман.	1.00
Магдалина Журбик, Елфінстон, Ман.	1.00
Николай Колсун, Белей Ривер, Ман.	3.00
І. Обуховський, Меклавд, Алта.	1.00
М. Улашин, Форт Вілліям	3.00
Іван Блек, Тенбай, Ман.	1.00
Петро Новак, Мондер, Алта.	2.50
Гр. Івасюк, Ст. Мартин, Ман.	1.00
Б. В. Борейко, Форк Ривер, Ман.	1.00
Іван Журбик, Лейдівуд, Ман	2.00

Збірка пана Антона Шамарівського з Бенфет принесла 6.00:

Антін Шамарівський	1.00
Марія Шамарівська	1.00
Іван Пантелюк	1.00
Марія Пантелюк	1.00
Анна Симотюк	1.00
Юстин Воробець, Саскатун, Саск.	2.00
Ів. Яворський, Кравфорд Парк, Ман.	5.00
Андрій Костельни, Виннипег, Ман.	2.00
І. Михальчук, Ярослав	1.00
А. Трач, Бюкенен, Саск.	1.00
К. Осінчук, Чіпман, Алта.	2.00
І. А. Гуска, Грендвю, Ман.	1.00
Іван і Анна Радевець, Гейзел Дел,	5.00
Григорій Мек, Гамільтон	10.00
Катерина Котик, Гілберт Плейнс,	2.00
Анна Кузик, Попляр Пойнт	5.00
Аделя Багрій, Редвей, Алта.	2.00
Йосиф Шимінський, Шортдейл, Ман.	1.50
П. Палцат, Ст. Майкел, Алта.	5.00
А. М. Малофій, Фішер Бренч, Ман.	1.00
Павло Луговий, Стретклер	1.00
пані П. Данчук, Кельфінстон	1.00
панство Ю. Гурнік, Гамільтон	5.00
Іван і Настя Яворські, Гімлі, Ман.	5.00
Анастазія Засібіда, Ванкувер,	1.00
Марія Ситник, Окбурн, Ман.	5.00
Стефан Побігущий, Гілберт Плейнс	5.00
Вас. і Марія Лялюк, Форк Ривер	4.00

Олекса Лещишин, Ляк Кастаніе, Кве. 5.00
Мат. Зінкевич, Філлъморе, Саск. .. 5.00
Петро Малий, Дендрон, Саск. 1.00
Н. Н., Тиндэл, Ман. 1.00
пані М. Секундяк, Берегін, Саск. ..10.00
Іван Гриценко, Амстердам 2.00
С. І. Киба, Кемсек 1.00
В. Стахів, Алдавн 2.00
Петро Вівсяних, Шіго, Саск. 2.00
Марія Калин, Пенс 1.00
І. Брикович, Едмонтон 2.00
пані М. Стрембіцький, Транскона .. 2.00
Андрій Коваль, Гілнелля 1.00
Іван Козяк, Ст. Майкел, Алта. 1.00
Филимон Рудяк, Сенди Лейк 1.00
Мих. Бальсевич, Ванкувер 2.00
П. Цихміструк, Клямансо 1.00
О. І. Татервак, Дервент 1.00
В. Войтович, Вітків 2.00
Семен і Марія Шік, (нема адреси) 3.50
Ілія Тарапата, Марлете 2.00
Кат. Кришталович, Яків, Ман. 2.00
пан Шевчук, Фовм Лейк, Саск. ... 5.00
Мих. Шпіц, Реннер 1.00
Іван Істменюк з Фрейзервуд, Ман., прислав збірку 7.00, жертвували:
Іван Істменюк 3.00
Петро Стахів 2.00
Іван Мальський 1.00
Анна Мельничук 1.00

Панство Олекса, Варвара і їх донечка Марія з Мондеру прислали по 1.00, разом 3.00
Йосиф Слобода, Ст. Майкель 1.00
І. Федорович, Бовердей 2.00
Максим Чавч, Брентфорт 1.00
пан А. Зубрицька, Відір 1.00
Дмитро Козій, Гендон, Саск. 5.00
пані Олекса Ткачук, Стрий 1.00
Юрій Максимчук, Рорктон, Ман. .. 5.00
Йос. Прокопович, Ст. Анна де Шене 2.00
Катерина Озійник, Абурн, Н.Й. .. 5.00
Николай Мальований, Рама, Саск., а коло церкви своєї зробив збірку, яка винесла 5.00
Мих. і Марія Обач з Малянтон, Ман., прислали збірку як слідує:
Мих. і Марія Обач 5.00
Мартин Скиба 5.00
Юзя Душенко ..... .50
Марія Малик ..... .50
Петро Баран, Стов Крік 1.00
Анна Запотоцька, Бінгемптон, Н.Й. 5.00
О. Ліска, Винипег, Ман. 3.00
Дмитро Довганюк, Белфілд, Н. Д... 2.00
Василь і Пелягія Сенишин, Ньюарк 5.00
Ілія і Ірина Федорук, Малянтон .. 2.00
Я. Гуральський 1.00
Н. Гулей ..... .25
Марія Фаріон, Калгарі 1.00
пані В. Грубець, Рошель Парк Н Фж 5.00
Н. Глушик, Бінгемптон, Н.Й. 5.00
Збірка пані Анни Масець з Бівер Медов, Па., принесла 30.00. Жертвували:
Іван Манко 11.00
Анна Качур 10.00
Анна Лакота 1.00
Анна Стурак 1.00
Николай Цунц 1.00
Марія Луць 1.00
Ана Масиць 5.00

Збірка Йосифа Царя з Сільвер, Ман., принесла 7.75. жертвували:
Йосиф Цар 1.00
Мих. Лещишин ..... .50
Антін Горда ..... .50
Іван Спузак 1.00
Василь Стуник ..... .50
Юрій Романс 2.00
Андрій Лещишин ..... .25
Михаїл Романс 1.00
Андрій Гзенда 1.00
Іван Гриб, Інвермей, Саск. 5.00
Ник. Осьмак, Брендон 1.00
Вол. Зварич, Нора 1.00
Ксеня Корінь, Стемфорд, Конн. 5.00
Текля Квасна, Мавнд, Міни. 1.00
С. Стадник, Брендон, Ман. 5.00
пані П. Герсак, Брендон, Ман. 2.00
Іван Яник, Шол Лейк, Ман. 15.00
Семен Яник, Шол Лейк 5.00
Іван Голяк, Ньюарк, Н. Дж 1.00
Ник. Баляк, Ешвил 1.00
Андрій Допілка, Ст. Філіпсбург ... 1.00
Наталя Шпирка, Плиймут 1.00
Мих. Мудрецький, Нантікок 1.00
Іван Гузик, Поплярфілд 2.00
Дмитро Соколовський, Піцфілд 1.00
Марія Скумольська, Корпорант 3.00
Кат. Дрипчак, Ансонія 1.00
Ева Сеньків, Карот Ривер 1.00
Петро Дуфанець, Жеральдтон 1.00
Гелена Лапчак, Ньюарк 4.00
Іван Біленький, Куперсбург, Па. ... 5.00
пані В. Бойко, Норвок, Конн. 5.00
В. і Марія Кушмелюк, Оттава 2.00
Івяи Кравець, Жірард 1.00
В. Дарований, Фрейзервуд 2.00
Панько Лужний, Філлятер 2.00
Параскевія Островська, Еспаноля .. 3.00
Іван Садлек, Мондер 2.00
Друга збірка пані Михайло Масиць з Бівер Медов, Па., принесла 10.00:
Іван Кокінда 2.00
Мих. Петрушка 2.00
Йосиф Вурцез 3.00
І. А. Бухта 1.00
Іван Тупий 2.00
Збірка пана Михайла Жеребецького з Сокаль, Саск., принесла 34.55:—
Михайло Жеребецький 2.00
Матвій Жеребчук ..... .50
Федор Равлик 1.00
Пилип Остапчук 1.00
Василь Романюк 1.00
Юрій Строчан ..... .50
Іван Середа 1.00
Петро Жарий 1.00
Роман Шевчук 1.00

Михайло Задворний 1.00
Іван Лабач 1.00
Павло Жеребецький ..... .50
Лев Фещук 1.00
Вас. Жеребецький 1.00
Катерина Задворна 1.00
пані П. Омелян 1.00
пані Я. Буринюк 1.00
пані А. Залещук 1.00
пані М. Равлик 1.00
пані В. Романюк 1.00
пані П. Слободзян 1.00
пані М. Войтович 1.00
Яків Буринюк 1.00
Стефан Романюк ..... .50
пані М. Закус 1.00
пані В. Жеребецька 1.00
Дрібними 9.55

Збірка Ілька Морова з Отсід, Ман., на Райдінг Парк, принесла 20.00:—
Ілька Мороз 1.00
Стефан Качур 1.00
Яцко Котис 1.00
Петро Бідочка ..... .25
Пелагія Дідей 1.00
Никола Гулевич 1.00
Олекса Михасів ..... .75
Онуфрій Іванишин ..... .75
Федь Костюк ..... .50
Матвій Пуйда 1.00
Іван Іванишин 1.00
Микита Джумага 1.00
Федь Коник 1.00
Василь Коровай 1.00
Антон Марчило ..... .25
Домініка Козачовський 1.00
Адолько Козачовський ..... .25
Михаїл Михасів 1.00
Григорій Чубій ..... .25
Михайло Кебан 1.00
Олекса Ходак 1.00
Павло Чиховський ..... .50
Юлій Скочиляс ..... .50
Михайло Коровай ..... .50
Збірка Ілька Морова на Грендвю, Ман., принесла 10.50. Жертвували:
Іван М. Лукій 1.00
Андрій Юрків ..... .50
Андрій Пуляк ..... .50
Ілько Кіндрат 1.00
Настя Пуляк ..... .25
Іван Дробот ..... .50
Федь Санчук 1.00
Василина Санчук 1.00
Василь Довгань 1.00
Николай Гелетюк 1.00
Братя Новосади 1.00
Мілька Гуска ..... .25
Михаїл Свирида ..... .25
Матвій Бідочка ..... .40
Михаїл Лесюк 1.00
Збірка пана Ілька Морова на Петлюра, Ман., 24.35. Жертвували:
Прокіп Іванків 2.00
Андрій Мацьків ..... .50

Марія Слободзян 1.00
Іван Смалюх 1.00
Павло Іванків 1.00
Петро Твердун ..... .50
Теодор Деренівський 1.00
Юрко Мацьків 1.00
Марія Турецька 1.00
Федь Іванків 1.00
Григорій Реґуш 1.00
Володимир Слонь 1.00
Леон Возьний 1.00
Стефан Лесюк ..... .50
Марія Кокурудз ..... .50
Йосиф Реґуш ..... .50
Іван Слободзян ..... .50
Юстина Кшимінська ..... .50
Григорій Комаранський ..... .50
Михаїл Ярощак ..... .25
Василь Новосад ..... .25
Іван Мудрий 1.00
Дмитро Бирко 1.00
Йосиф Бартко ..... .25
Теодозія Бординюк ..... .50
Василь Комаранський ..... .50
Анна М. Макар 1.00
Павліна М. Вівчар ..... .50
Григорій Юрій 1.00
Анна М. Кокурудз ..... .60
Іван Коровай ..... .50
Дмитро Коровай ..... .50

Збірка Ілька Морова на Шортдейл, Ман., жертвували:
Мих. Зурик 1.00
Василь Саянчук 1.00
Йосифа Т. Бомко 1.00
Адам Добрянський 1.00
Федь Мацейовський 1.00
Дмитро Баран 1.00
Анна Тодорук ..... .50
Стефан Юрків ..... .50
Мих. Коріновський ..... .50
Стах Добрянський ..... .25
Август Добрянський ..... .25
Антон Семчук ..... .50
В. Стиран ..... .50
Збірка Ілька Морова на Гріфтон, Ман. принесла 21.25. Жертвували:
Іван і Василина Лукій 2.00
Мих. і Марія Блоговський 2.00
Анна Пухалко 1.00
Василь І. Лукій 1.00
Марія О. Субтельна 1.00
Дмитро І. Лукій 1.00
Григорий і Анна Лукій 1.50
Костъ Дубик 1.00
Костъ Фігас 1.00
Мих. Кошалко 1.00
Іван і Сабіна Гуска 2.00
Іван Мандрик 1.00
Мих. Панасійчук ..... .50
Анаст. Яцюк ..... .50
Дмитро Дубик ..... .50
Марія Гуска ..... .50
Марія Лукій ..... .25
Еміліян Мандрик ..... .50

Збірка Ілька Мороза на Петлюра, Ман., жертвували:

Гордон Фіній	1.00
Яків Козаковський	.50
Василь Юрів	.50
Стах Мацьків	.50
Григорій Каловський	.50
Іван Антонишин	.50
Стефан Антонишин	.50
Григорій Прозоровський, Резорс	1.00
Мих. Стефанюк, Лерос, Саск.	2.00
Миколай Шевців, Лерос, Саск.	10.00
Марія Піпа, Варрен, О.	1.00
Николай Оконь, Грийт Нек, Н.Й.	1.00
Дмитро Ковбель, Форест	1.00
Семен Федорук, Мавнтен Ровд	2.00
Мирон Федорук, Мавнтен Ровд	1.00
Настя Федорук, Мавнтен Ровд	1.00
Василь і К. Чорний, Елмо	2.00
Ева Курило, Делф, Алта.	2.00
Е. Козак, Мондер, Алта.	5.00
К. Українець, Ендербей, Б.К.	5.00
Ольга Яскович, Бівер Медовс, Па.	10.00

Ще одна збірка Ілька Мороза на Петлюрі, Ман., жертвували:

Анна М. Кокукурдз	.60
Іван Коровай	.50
Гордон Фіній	1.00
Яцко Козаковський	.50
Василь Юрів	.50
Стах Мацків	.50
Дмитро Чикалюк	.25
Лука Куць	.25

Збірка пані Михаїл Масиць з Бівер Медовс, Па., жертвували:

Юрій Гамець	2.00
Параскевія Яскович	6.00
Іван Баран	2.00
Марія Яскович	.50
а вже передтим прислала	2.00

— —

Всім жертводавцям щиро сердечно дякує ціла колонія за ласкаві жертви. найбільше натрудився при збиранню жертв пан Ілія Мороз з Отсід, Ман., який невсипущо при кожній нагоді старався зібрати щедру жертву на докінчення церкви. Його труди увінчалися дуже а дуже гарним успіхом. Честь йому за це й подяка від нас усіх.

Другим з ряду апостолом-ревнителем є пані Анна Масиць з Бівер Медовс, Па., Америки, яка прислала гарні збірки зі своєї парохії та від своїх добрих людей. Справді у неї горяче апостольське серце. За її труди й жертву щиро-сердечно дякуємо.

Третим з ряду є пан Михаїл Жеребецький зі Сокаля, Саск., який прислав гарну одноразову збірку. За нього неможливо забути у наших молитвах.

Крім того бачимо на списі, що інші збірки як збірка пана Антона Шамарівського з Бенфет, Івана Істенюка з Фрейзерувд, Михайла і Марії Обич з Малянтон, Ілії і Ірини Федорук з Малянтон, Йосифа Царя з Сільвер, Ман.

Якщо ми через помилку когось призабули, або неточно подали, то просимо вибачити, бо поміж усіми іменами та числами легко можна помилитись, а також ласкаво просимо нас про це повідомити й ми радо та охоче цю помилку справимо. Як хтось ще радий прислати свою лепту на докінчення будови церкви, то ми радо приймемо й імено та жертву помістимо в слідуючім числі Голосу Спасителя. А тим усім до котрих ми вислали наші просьби о поміч й вони нічого нам не відповіли ані не прислали своєї хоч малої жертви, ми також щиро дякуємо і заявляємо нашу готовість їм помогти якщо колись зайде для них потреба, чи то церкву будувати, чи якесь підприємство робити.

Всім Вам, нашим щирим жертводавцям, належиться від нас велика вдячність, память та молитви. Ми останемо вдячні, будемо памятати ,і молитись будемо за Вас.

Вам щиро живчливий
о. Гр. Шавель, ЧНІ.

ГАББЕРД, САСК.

Дня 12-го серпня ц.р. в церкві св. Духа, Преп. о. С. І. Шавель, ЧНІ., з Айтуни звінчав Михаїла Мусія з Анною Кенц. Крім родичів молодих були присутні численні знакомі, свояки та кревні.

Підчас обіду в домі Панства Кенц, Отець Шавель, ЧНІ., вложив молодятам щирі побажання, закінчуючи "Многоліттєвіем." Опісля короткою промовою згадав про Скитальців, для яких Іван Фінта та Іван Бреліс зібрали $29.45.

По 1.00 зложили: Пр. о. С. І. Шавель, Ів. Фінта, Ів Бреліс, Я. Мусій, М. Міньо, Й. Мусій, Н. Гиличця, М. Зремняк, П. Войтас, С. Гелета, А. Мусій, В. Москаль, М. Мусій, С. Головатюк, А. Головатюк, М. Мусій, п. Дик, Ів. Кенц. По 75ц.: Гр. Зінкевич. По 60ц.: Ів. Кенц. По 50ц.: Н. Гоздун, А. Арабський, Міньо, Ів. Луць, С. Міньо, Д. Гиличця, С. Завітковський, Ів. Климчак, Й. Мусій, п. Соколовський, Л. Яблонський, П. Скінер. По 35ц.: М. Козакевич. По 25ц.: Петровський, Д. Плста, Н. Пятса, В. Ковалик, пані Гараєм, Л. Сікорський, В. Войтас, Й. Смук, П. Пахолко, Т. Пахолко, П. Сікорський. Крім того були ще менші жертви.

Всім жертводавцям щире спасибіг.

Присутний.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКОВНОЇ ПЛОЩІ В ЧАТАМ, ОНТ.—Дня 10-го серпня ц.р. посвятив площу Преп. о. Н. Копиніівський, ЧНІ., в асисті Преп. о. Івана Лаптути, ЧНІ., оба з Ватерфорд, Онт.

ЧАТАМ, ОНТЕРІО

В попереднім числі "Голосу Спасителя" був допис про посвячення церковної площі в Чатам. Там я зазначив, що наступним разом напишу ще про нашу чатамську українську громаду. Це й роблю тепер.

Та насамперед хочу подати, що писав Чатамський Часопис про посвячення церковної площі:

WILL SERVE UKRAINIANS IN COUNTY

In an impressive "under the skies" ceremony, the site upon which the new Church of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary will be built was blessed last Sunday by Rev. Father Kopiakiwsky, assisted by Father Laputa both of Waterford, in the presence of city and county officials and approximately 100 parishioners.

The ceremony which preceded the mass, sung in the ritual of the Ukrainian Greek Catholic Church, was held on the one acre site on Lacroix Street Extension, where the church, when built, will serve a potential congregation drawn from 300 Ukrainian families in Kent.

Just when the church will be built has not yet been decided owing to the difficulty in securing materials at this time. Father Kopiakiwski, however, stressed the need for a Ukrainian Greek Catholic Church to serve the district of Chatham, and hopes that the foundations for the Byzantine edifice will be laid soon.

Situated opposite the Housing Enterprizes "Elmwood Park" the site lies in the Township of Raleigh. Yesterday morning a hundred who will comprise the nucleus of the newly established parish witnessed the ceremony and participated in the mass which consecrated the ground. Holy Mass was sung before a temporary altar and an adorned cross twelve feet high.

Mayor Ralph D. Steele and Reeve Nelson Russell, of Raleigh Township, were present at the Blessing Ceremony. Others who attended the service were, John Yatchew, M. A., S.J.D., of Windsor, Professor Bossy of Montreal and approximately 100 parishioners.

The next service will be held Sunday morning, September 7th.

— — —

Так писав Чатамський Часопис про посвячення церковної площі в неділю 10 серпня.

В неділю 7 вересня відбулася місячна відправа, як було заголошено. Мимо важних і тяжких робіт на полях і городах людей було досить багато. Відправа була в римо-католицькій церкві при вулиці Вікторія, як звичайно досі бувало. По відправі був обід в залі під церквою. Підчас обіду вібрано $40.00, що з нагоди посвячення площі. Відтак Пр. о. Копиківський проголосив збірку на сплачення площі й на будову церкви. Та люди не були приготовані до більшої жертви тепер, і заявили, що при найближій нагоді сповнять свою обітницю і вложать жертву.

Досі пожертвували:

Пан Шепітка	$ 500.00
Пан Пришляк	100.00
Пан Козій	20.00
Пан Череватий	100.00
Пан Луцик	100.00
Пан Гриціна	100.00
Пан Шпаргало	50.00

Коли в чатамській українській громаді є такі благородні люди, що на заклик о. Пароха витягнули свою жертвенну руку й на перший початок зложили досить поважну суму грошей, а інші обіцяли зложити свою жертву при найближій нагоді, —можна сподіватися, що праця буде поступати вперед.

Вправді не багато ще згуртувалося в парохіяльну громаду, але горстка тих, що згуртовані тепер та, які серед ріжної агітації і пропаганди ворожої не стратили святої віри, взялися до великого діла: збудувати Божий храм.—Та й можемо сподіватися, що коли почнемо будувати, то й буде збільшатися наша чатамська українська католицька парохія.

Наші початки трудні й дуже трудні. Та Богу дякувати ,що маємо вже стільки грошей, щоб заплатити бодай за площу. А площа коштує $1250.00,— один акер Завдаток $250.00 ми дали ще в серпні, перед посвяченням площі ,а тепер маємо дати $1000.00 щоб мати чистий контракт на землю.

Так будемо мати землю, та й на ній маємо будувати церкву. А на збудування церкви, хочби невеликої, треба багато грошей. А збудування церкви в Чатам є справою конечною й необхідною, коли розважаємо над тим, як віруючі українці. Найблища церква наша є у Віндзор, 50 миль від Чатам.— А тому, що в Чатам нема нашої церкви, так люди наші дуже поділено та розбиті на ріжні партії, а вороги Церкви з того користають та й баламутять наш віруючий український нарід.

Далтого треба подивляти ту горстку віруючих чатамських українців, що взялися до так великого й тяжкого діла.

Та ми віримо, що нам поможуть добрі люди, хочби маленькою жертвою.

Я собі представляю, що неодин чи неодна будуть читати цей допис та й будуть бажати післати свою лепту на будову церкви в Чатам. Всяку, хочби найменшу лепту, будемо вважати як дорогоцінний дар для нашої парохії.

Хто бажав би нам помогти, нехай буде ласкавий посилати на адрес:

Ukrainian Catholic Parish
c/o Mr. H. Cherewaty
RR 5,
Chatham, Ont. Canada

Тепер кінчу писати та другим разом напишу про дальшу роботу в чатамській парохії.

Заінтересований.

ДВА ЛИСТИ ВІД НАШОГО СТРАДАЛЬЦЯ

(Від п. Коновальчука, хорого в санаторії в Найнет, Ман., дістали ми чимало листів від коли розпочато збірку для уможливлення йому курації при помочі нового ліку "Стрептомісин." Усі вони повні щирої подяки для жертводавців і глибоке релігійних почувань, хотілосьби їх усіх помістити в цілості. Та годі—впрочім і сам п. Коновальчук мабуть не бажавби собі того. Цим разом містимо тільке уривки з листа писаного 7. серпня і в другого, що його одержали 10. вересня. На бажання п. Коновальчука містимо рівнож знимку урядової посвідки Санаторій про отримання заплати за перший період курації).

— — —

"Прошу вибрати що ліпше з того, що я написав тепер і попереднью. Моя голова як побита і мої думки усі летять там далеко на Україну. Я отримав листа з Польщі від одного сусіда з мого села, котрому мої старенькі мама подали мій адрес. Написав мені дуже сумну новинку, що мої оба браття (лиш двох я їх мав) згинули на фронті та що шваґер пропав без вісти. Старенькі мама, 80 літ, живуть без опіки і без жадних засобів до життя. Який удар вони понесли, коли донесли їм цю сумну новину! Мені ця вістка дуже пошкодила—якби хто ударив довбнею по голові. Думки розбіжені, не тримаються купи.

...Що-до збірки, вона пішла дуже гарно. Дуже тяжко було мені дістати дозвіл на курацію стрептомісином. І грошей не було, і другі були наперід мене, бо ветерани другої війни. То знову три норси сквітувалися, то доктор захорів. Вже був назначений день коли мала курація розпочатися (12. серпня,) я попросив Отця з Брендону, щоби приїхали мене висповідати і запричащати—і знову відрочили. —За поміч яку приніс мені "Голос Спасителя" я дуже вдячний, бажаю кріпкого здоровля і всього найкращого.".

— — —

"З глибини серця хочу подякувати усім жертводавцям, що прислали свої жертви на закупно лікарства "стрептомісин." Перший період курації я зачав в суботу 23. серпня і буде тревати до суботи 4. жовтня. Заплатив я 420 долярів на що дістав посвідку, котру посилаю до редакції для поміщення на сторінках "Голосу Спасителя" якщо це можливе.

Збірка принесла до цего часу $528.00 і за кожду найменшу жертву складаю дуже сердечну подяку. Нехай Господь Бог нагородить Вас усіх стократно і благословить кріпким здоровлям та усім найкращим. Зараз прошу Вас, щоби просили в Господа Бога, щоби поблагословив курацію Своєю ласкою.

Хочу заслати щиру сердечну подяку жертводавцям у Злучених Державах, котрі дуже гарно відпеслися до цеї збірки. На сім місци прошу Вас, добрі християне, поможіть мені упросити ласки в Ісуса Христа, щоби мені поміг уздоровитись. Як Ісус не поблагословить курації стрептомісин мало що поможе. Приєднайтесь

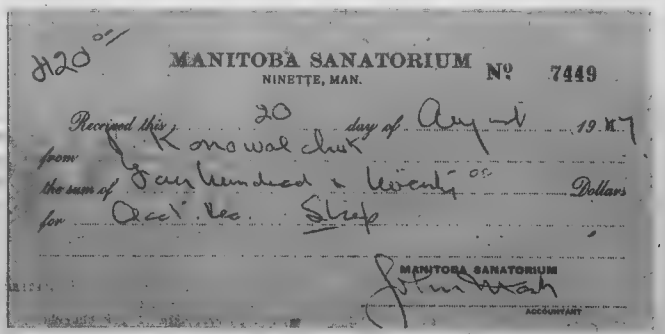

до моїх молитов до Найсвятішого Серця Ісуса о благословення курації.

— — —

Коли пишемо ці стрічки, перший період курації п. Коновальчука є на укінченні. Виказ жертв, котрі уможливили цю курацію, помістимо пізніше, бо ще свіжі напливають. До слів подяки п. Коновальчука долучуємо і свою власну та висловлюємо щире признання нашим читачам і їх приятелям за зрозуміння і гарне виконання християнського діла. Надіємось, що курація принесла багато пільги хорому нашому приятелеві, хотя то тільки перший крок до остаточного уздоровлення, коли так милосерному Богу сподобається. Сердечно просимо наших Читачів і Приятелів, щоби мали на пам'яті цю справу у своїх побожних молитвах та в міру можности причинялись своїми ласкавими жертвами до того, щоби забезпечити п. Коновальчукові відбуття другого періоду курації скоро доктори покличуть його до неї.— Хай Бог ласкавий благословить Вас, пане Коновальчук, і всі ті добрі душі, що з Вашої причини мали нагоду показати скарби правдивої християнської любови ближнього.

ДЕСЯТЬЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ ВПР. О. А. ФИКА

Дня 7-го вересня українська греко католицька парафія в Ріджайні святкувала десятьлітній ювілей Вир. Отця Фика, як цей енергійний український юнак Антін став священиком і заразом парохом української громади в Ріджайні.

Багато напрацювався для церкви Впр. Отець ювілят. Це ж були самі початки української парохії, бо дотіль Отці Редемптористи обслугували цю громаду. Впр. о. ювілят застав там хіба саму церкву і то невикінчену.

Треба було помалювати Божий храм. Не зважаючи на грошеву порожнечу молоденький парох, повен довіря до Христового Серця та до Пр. Діви Марії, взявся до праці разом з декількома горливими парохіянами, що стали правою рукою Отця Пароха. Помальовано церкву.

Треба було ще малювати підлогу, сходи, а тут гроша зовсім нема. Як тут найняти робітників?... За що?— Церква помальована! Треба помалювати підлогу. Нема гроша на робітників, то я сам помалюю її! закликав одушевлений Парох. І став малювати підлогу та сходи, будуючи своїх духовних дітох.

Треба було сплачувати 3,000 долярів довгу. І цей довг виплатив Отець Ювілят. Треба там ще більшої української католицької галі. І про неї мріє невтомний Отець Парох. Певне, не проминє багато часу й українці католики Ріджайні будуть мати свою обширну галю, бо бо підцерковна теперішня галя замала та занадто скромна для ріджайнських українців!

Не мало трудноців зазнав Отець ювілят за десять років душпастирської праці від різних сектантів, що намагалися розмарнати його отару. Завдяки невтомної його праці вірні утвердилися в католицькій вірі всяких ворожих завіхань!

Ювілей випав дуже гарно. Врочиста Служба Божа з дияконами, проповідь місіонаря Отця Щудла ЧНІ., про гідність душпастиря та про ролю священика в громадянському, родинному та особистому житті людини, кінцеві многоліття, спільний обід парохіян у церковній галі, промови чільних громадян парафії, подарунки від церковних товариств, співи молодечого хору, загальне одушевлення приявних аж надто ясно виявило всім важність цього ювілею священства та душпастирства Впр. о. Антона Фика!

Нехай Христос, вічний Священик, що вибрав Впр. о. Антонія за свого помічника в ділі відкуплення, благословить надалі його працю. Нехай небесна Цариця чуває над Отцем ювілятом, над Пр. Сестрами Служебницями, що помагають Впр. о. Парохові й прикрашати Божий Храм і виховувати по християнськи нашу дітвору, нехай обильними ласками нагороджує українців католиків Ріджайнської парохії що так ревно та невтомно трудяться та допомагають Впр. о. Парохові виповнити гідно та заслужливо Христовий приказ, що дістав у дні рукоположення: Священику, паси вівці, паси ягнята мої!

о. М. Щудло, ЧНІ.

ЖЕРТВИ НА ПРЕС ФОНД ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ:

Пані Слота $5.00, пані А. Балсевич 1.00, Пр. о. Сірий 2.00, пані Долганський 1.00, п. Мацелюх 75ц., п. Боярський 1.00, п. Ланош 5.00, пані Ричкун 75ц., пані Олексевич 1.00, п. Рис 4.00, п. Галущак 1.00, п. М. Бий 1.00.

На висилку книжок і Голосу Спасителя скитальцям, пані Кузик 1.00.

Всім жертводавцям щирий спасибі.

ІЗ СКИТАЛЬЩИНИ

8-9-1947

Слава Ісусу Христу!

Хвальна Редакцію "Голосу Спасителя"! Повідомляю Вас, що в нас всіх военнополонених українців з Італії перевезли до Англії. Тут порозсилали нас групами по різних таборах, які знаходяться на терені Великої Британії.

Життя тут краще як було в Італії. Тут ніхто нас не стереже з крісом, можна кожному вийти на прохід, чого в Італії взагалі не було.

В нашому таборі є 800 українців. Тут маємо свойого священика о. Кордубу, який що неділі відправляє Богослужения для українців католиків. Що неділі люди горнуться до таборової церкви, де засилають молитви до Всевишнього Бога о кращу долю для нашого народу.

Надармо старалися баптистські пресвітери, які знаходяться в містечку заманити нас до своєї церкви, хоча спиняли людей по дорозі і таки силою втручали кожному в руки свою літературу, але се взагалі їм нічого не помогло, бо ніхто навіть не глянув в тую сторону, де стоїть їхня церква. Тільки одне тут гірше, що відчувається брак католицької літератури, але я маю надію, що наші католицькі організації, які знаходяться на терені Канади і ЗДА допоможуть нам побороти сю недостачу. На тім закінчую.

Остаюсь з поважанням—

К. Т.

Реджіо-Емілія, Італія

Слава Ісусу Христу!

Ваше Високопреподобіє,—В українській громаді нашого табору є 316 осіб (з них 102 жінки й 56 дітей). Понад два роки ми перебуваємо в таборах. Умовини життя дуже жахливі, бо люди не мають праці, а через те позбавлені будь яких матеріяльних засобів. Фізичні й моральні страждання відчуває кожен скиталець.

Потрібна допомога, але звідки її взяти? Тому до Вас, Отче, до Високопреподобія Вашого звертаємось ми за допомогою. Ми віримо, що щаслива Канада, її духовні, громадські й добродійні організації допоможуть нашим скитальцям, дадуть свою долю в загальну акцію порятунку, приміром вживані речі. Вони багато можуть допомогти нашим скитальцям. Тяжке таборове життя поклало свій відбиток й не дивно, що серед скитальців, головним чином серед людей старшого віку, і дітей поширюються сухоти. Допоможіть їм!

Брак різних матеріялів, річей не дає можливости організувати працю гурткiв, майстерень. Жінки наші організували би робітницю вишивок, але нема ниток, полотна. Гурток самоосвіти теж не може працювати, бо нема книжок. Для гуртка потрібна література Йхоч бе уживані підручники) з різних галузів—сільського господарства, машинерії, тощо.

Наша молодь бажає організувати театрально-мистецький гурток. Але не має для цього ні видань (пісеи, збірники пісень) не має взуття, вбрання (хоч би уживаного).

Вибачте за сміліть, що ми відважились так багато просити, але до кого ж ми звернемось, як не до своїх братів за океаном? Ми вже від них і так багато зазнали духової, моральної і матеріяльної помочі. Але ж біда нас тисне, і ми мусимо прохати помочі від кого тільки маємо надію її дістати. Моральний стан таборовців жахливий. Розпуста, гра в карти, крадіж. А все це через те, що люди цілими днями нічого не роблять і дур йде в голову. Одинокою можливістю ратунку це дати людям будь яку працю до рук.

А тоді при Божій помочі все покращає. Просимо Вашої допомоги в цій добродійній справі, та Вашого благословення, відаючи себе під опіку Ваших св. молитов.

Голова Громади: Ф. Чабасенко.

ВИЛЬНА, АЛТА.: Похорон бл. п. Анни Галущак

В суботу дня 9-го серпня 1947 упокоїлася в Бозі Анна Галущак, заосмотрена св. Тайнами в едмонтонськім загальнім шпиталі. Покійна прожила 56 і пів років. По 2 роках та чотири місяцях недуги Бог покликав трудящу жену та добру маму, віруючу й жертвенну членкиню католицької парохії у Вильна на вічний супочинок. Похорон відбувся 14-го серпня в церкві Сошествія св. Духа у Вільна з процесією і дуже взірцевим похоронним походом з хати до церкви, що несло два сини і парохіяни тіло членкині покійної. Співану Службу Божу і чин похорону відправив о. парох і сказав прощальне слово і згадав що покійна була жертвенна і щира робітниця, бо багато праці покладала чи то на базарах, чи то на пікніках. Жертвувала до церкви часту, головне світло на престіл, процесійний хрест, стихар, заплатила пів коштів фелона, та крім того всього жертвувала при кожній нагоді.

Покійна прибула до Канади 1913 р. з

Тетевчич, Радиховського повіту. Прибула з мужем та двома донечками. Франя мала 3 роки, Маринка мала 14 місяців. Маринка померла 18 року життя. Тепер ще полишила 2 синів, Петра і Михайла, 3 дочки, Франю, Каську й НаНдію, і 15 внуків. ННаНдНія ще не відана і ще учителює. Франя повдовіла, бо чоловік помер. Поховала небожка коло зята, котрий є похований в Вільна на цвинтарі Сош. св. Духа.

Подяка

Щиро дякуємо Всеч. о. Каменецькому за уділення останної потіхи та Найсв. Тайн покійній нашій матері, як рівнож Всеч. о. Вінцентайлові за відправлення панахиди і за пращальну проповідь в церкві. Висловлюємо щиру подяку усім, що зіхалися і зійшлися на похорон та потішили нас в нашому тяжкому горю і відпровадили покійну на вічний спочинок. Нехай в Богом спочиває.

Опечалені смутком: Антін, муж і діти: Франя, Петро, Катерина, Михаїл і Надія.

Учасник.

ЛИСТ ДО ТЕБЕ

Ось пишу я до Тебе листа,
Хоч не знаю Твоєї адреси,
І не знаю, чи є де на світі листар,
Що Тобі оцей лист мій принесе.

Бо й Тебе, як усіх, силоміць
Із батьківської вигнали хати,
З землі предків від древніх століть,
І куди повезли вас—не знати.

І самітній стоїть Божий Храм,
На престолі Марії ні квітки,
Що народ богобійний жив там—
Лиш хрести на кладовищі—свідки.

Й запанувала там смута німа,
Навіть дзвін на дзвіниці не дзвонить,
Бо потоптано людські права,
Бо знехтовано Божі закони.

Тільки Сян все спішить і спішить,
Як колись за князя Ярослава.
Хто відчує, як серце народу болить,
Як болить нова рана кривава.

Ти Пречисту проси: "Захищай
Нам надію в часі, лихоліття!"
Чей повернуться люди в свій край
Й свічі радости в церкві засвітять.

На скитальщині, 1947.

ЯРОСЛАВ ЗАРЕМБА

ПОШУКУВАННЯ

Краянів з Кобак і Рожнова, пов. Косів, і знайомих із Снятинського повіту прошу подати свою адресу:

— — —

Dr. Iwan Podiuk,
DP Camp "Orlyk"
Berchtesgaden-Strub
Bavaria, U. S. Zone.

Приєднайте хоч Одного Нового Передплатника!

ОСТАННА НАГОДИ ДІСТАТИ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ ЗА $1.00!

(Уважно перечитайте важне повідомлення на стороні 2)

ВАЖНІШІ ПОДІЇ ОСТАННІХ ДНІВ НА ГОРІ НЕПОРОЧНОЇ ДІВИ МАРІЇ В АНКЕСТЕР, ОНТЕРІО

1. Реколєкції.

Реколєкції це духовний пир для християнських душ а тим більше для священичих чи монаших осіб. Цего року на Горі Марії в Анкестер, Онт., давав ці духовні вправи Впр. о. Ваврик ЧСВВ., і то через цілих 8 днів. Духовна горяч незвичайного проповідника підпомагала природною горячістю місцевого літа, розпалювала Божий огонь в численних Сестрах, що тут прибули з ріжних сторін Канади й Америки.

2. Приїзд Сестер із Скитальщини.

Третого дня реколєкцій (9 серпня 1947) наспіла вістка: Нині приїжджають сюди наші Сестри, що були на скитальчині в Бельгії. Ось і перед полуднем прибуло авто перед дім а з нього вийшла провінціяльна настоятелька Згромадження, Сестра Єлисавета в окруженні пяти Сестер, що перелетіли океан літаком і за 20 годин опинилися в Канаді. Приявні Сестри привитали гостей сердечним співом і квітами а новоприбувші прилучилися опісля до учасниць реколєкцій.

3. Вічні Обіти.

Від самого ранку великий рух у домовій капилці Сестер в Анкестер. Отце 18 Сестер має складати вічні обіти і посвятитися до смерти Христові, найкращому і найдостойнішому з усіх Обручників землі, бо самому Синові Божому. Є між тими щасливими чотири Сестри зі скитальщини. Нарешті вибила година. Зачалася співана Служба Божа. Правив її Впр. Отець Ваврик ЧСВВ. Діяконували ВПр. о. Шевчук, Ігумен монастиря оо. Василіян в Монтреалі, рідний брат одної з 18 Сестер і Впр. о. Заяць. Присутні були Впр. о. Полікарп Матвіїв ЧСВВ. з Нью йорку, також рідний брат другої Сестри з того вибраного гуртка, і Братя Схоластики, яких Сестри складали вічні обіти. Численна родина згаданих Сестер і гості заняли місця в капилці. По тропарах зачалася церемонія. При співі старші Сестри з горіючими лямпками впровадили молодших перед украшений престіл. Тут священик діставши відповіди від новоприбувших Сестер, відчинив кивот а кожна професка приходила з горіючою свічкою, і складала присягу, держачи руку на святім всангелію. Опісля всі посвячені Дівлягли хрестом на землю, їх накрили чорним смужком і заспівали похоронне "Блаженні Непорочні..." а монастирський дзвінок подзвонив їм послідне прощання світа. Многим у той час зі зворушення стануди сльози в очах. Проповідь целебранта розяснила коротко а досадно вагу даної хвилі. Нові профески вийшли по відправі з Божого дому а їх стать дихала спокоєм, щастям, і сердечністю для всіх.

4. Капличка—Грота Марії.

Ще трохи і знов щось нового. 28 серпня випала 55 річниця основання Згромадження СС. Служебниць ННДМ., 45 річниця як вони працюють в Канаді а 12. літня як трудяться в Злучених Державах. З цеї нагоди Впр. о. Заяць посвятив статую Страдальної Богоматері, що держить на раменах мертвого Сина. Опісля полудні Сестри улаштували процесійний похід. Умістили фігуру на заманім авті, щось подібнгоо як це було в Оттаві на Марійськім Конгресі цего року, і серед співу місцевих дітей зі сиротинця і Сестер, що горіючі лямпки несли в руках удалися до "Капаиці" над водою, де уміститли статую на прикрашенім і освіченім підвисшенні. Спочила Небесна Матінка на скал іміж деліями й рожами а Провінціяльна Настоятелька проголосила акт поспяти Прѣч. Діві Марії.

5. Посвячення Дому.

Це вже надійшла хвиля посвячення новіціятського дому і сиротинця. Кожному відомо, що людина сама в собі, це щось дуже дрібне й немічне, що потребує опіки і помочі Божої до переведення хочби й маленького діла а тимбільше до виховання дітвори і нового покоління працівниць у Христовім винограднику. Вже в старім Завіті посвячували вибрані місця і Божої помочі призивали патріярхи і царі. І на Горі Марії йшли в тій цли приготовання в ржних напрямах від кількох місяців а на додаток видано книжочку, що в ній уміщено надіслані привіти. Свої побажання з благословенням прислали: Апостольський Делегат Антонюттї, Кардинал Мегвінґен, наші єпископи з Канади Преосв. Кир Василій і Кир Ніль, наші Владики з Америки, Преосв. Кир Константин, Преосв. Кир Амброзій і Преосв. Кир Данило з Пітсбурґа.

Рівнож привіти надіслали Лат. Епископ з Гемілтону Ексц. І. Райн, Ексц. Вашон, архієпископ з Оттави, Ексц. Салнван, арх. з Кінґстон, Ексц. Дінен з Норт Бей, Преосв. Кідд і його помічник Еп. Кодій з Льондону, Онт., Преосв. Берій з Петерборо, Ексц. Мурій арх. з Вінніпеґу, Преосв. Поккок зі Саскатуну і арх. Дюк з Венкувер.

Також надіслали свої побажання Впр. Архімандрит Кінах ЧСВВ. Впр. о. Протоігумен Бараник ЧСВВ, Впр. Протоігумен

І. Бала ЧНІ. Впр. оо. Редемптористи з Йорктону, Айтуни, Ватерфорд, Роблину і Ньюварку, Впр. о. С. Дидик ЧСВВ з Давсон, Впр. оо. Гігейчук, Пуляк, Семчук, Братця Християнських Шкіл з Торонта, Едмотнону і Йортону і десятки інших духовних і світських що їх міена є записані в памятній книзі.

Не забули за ту памятну хвилю теплє слово прислали телеграфічно С. Генеральна Настоятелька Згр. Вероніка з Риму, майор міста Гемилтону Лавренс, др. Л. Цегельський з Филядельфії, Укр. Національне Обєднання з Торонто, Брацтво Укр. Катол. з Винипегу.

Засвитав ранок у неділю 31 серпня. З ріжних сторін Онтеріо і недалекої Америки їде автами й автобусами народ на Гору Марії. Його витають поважні мури причепурені лентами, хоругвками й гербами. Витає хороша зелень шпилькових і листкових дерев. Витають мешканці дому а на кінець красна погода. Неба з ранку сине без хмарини, наче б хто позамітав Воздух свіжий. Сонце лучами сипле, трохи й пече, це дивне для людий. Вчера часописи й радіо проголосили слоту тай що вчера в полудні й вечером падав подрібний дощ а громи і дискавиці перемагалися з ісобою, а нині дивися як гарно. "Десь певно Сестри дуже молилися," говорили люди, а деякі кажуть, "вміють вони небо пробивати."

Торжественна літургія відбулася на дворі, при домі построєно престіл на підвисшенні, а в низ на кріслах заняв місце численний люд. Службу Божу правив Впр. о. Каноніх П. Каменецький в асисті Впр. о. І. Бали, Протоігумена оо. Редемптористів і Впр. о Атаназій Химій з Ню Йорку, діяконували Впр. о. Жарський, парох зі Сидней Н.С. і Впр. о. Філевич, парох з Кичинер. Наші Архієрей не могли прибути, бо мали в той час достойних гостей, кардиналів. Крім вище згаданих Отців були приявні Впр. оо. Чина св. Василія, Впр. Отці Чина о.о Редемптористів, і Лат. оо. Чина Воскресення, і поважне число світських Отців. А саме Впр. о. Тимочко ЧСВВ, Ігумен з Грімсбі, Впр. о. Копаківський, Ігумен монастиря оо. ЧНІ. з Ватерфорду, Впр. о. Дентінгер Чина оо. Воскресення, Впр. о. Марків ЧСВВ, Ігумен з Ню Йорку, Монсіньор Кесідій з Гемилтону, Впр. о. Бренес, президент Тов. Опіки Дітий, Впр. о. Григорійчук що прибув на це свято аж зі Сенді Лейку, Ман., і заняв уряд Господаря Свята, Впр. о. Серветник, парох Гемилтону, Впр. Отець Іорецький, парох з Брентфорду, Впр. о. Перейма, парох з Ошави, Впр. Отець Роберецький, Впр. Отець Джурман, парохи з Торонта, Впр. о. Голик ЧСВВ, Впр. о. Библів ЧНІ., Впр. о. Корба ЧНІ., Впр о Лаптута ЧНІ, Впр. о. Свірський ЧСВВ., Впр. о. Білянич зі Стемфорду, також клерики ЧСВВ з Грімсбій і клерики оо. Редемптористів з Ватерфорд, Впр. о. Заяць, Впр. о. Горошко з Торонта.

Миловучно співав хор трох церков міста Торонта під управою диріґента Впв. пана Н. Рудого. Учасників свята було більше як їх сподівалося. Всі жадно слухали ядерної проповіди про св. віру й милосердя, що її виголосив Впр. о. Марків ЧСВВ, Ігумен оо. Василіян з Ню Йорку, а два священики що після того пішли з тацею збирали грошеві овочі почутого слова, що їх люди щедро сипали. Під кінець Богослуження відспівано многоліттє ріжним живучим.

Після обіду чи радше перекусці в парку Сестер, відбулася програма, в її обсяг сходили надіслані телеграфічні привіти, промови що їх виголосили Впр. о. І. Бала ЧНІ. Впр. о. Каноніх Каменецький, Впр. о. Роберецький, по англійськи, Впр. о. Борецький, Впр. о Горошко, Впр. о. Корба, Впр. о. Біляниц, Впв. пан Гультай і Впв. Пані Кравс.

а той час прибув зі сусідного міста Гемилтону Лат. Епископ Райн з Гемилтону. Він то промовив до слухачів зачинаючи бесіду українським привітом "Слава Ісусу Христу." нащо йому відповіли бурею оплесків.

Хори з Торонта забавляли приявних ріжними піснями а знов юнаки з Торонта виконували вдачно народні танки. Загальну увагу звернув на себе маленький хлопчина, чотиролітний Данилко Стус з Кичинер, що так майстерно виконував свої штуки: на присюди, козачка, що дивувало зрітелів, не поминаючи достойного гостя у філетах.

Коло пятої години в ґроті над водою відправили Впр. Отці соборний Молебен до Пречистої Діви, що на нім був присутний вище згаданий Владика й побожно молився. Весь нарід наче одна родина совокупився тут біля Марії і співав похвальні пісні. Після Молебну Преосвящений Райн уділив всім приявним папського відпусту. По тім процесія звернула свої кроки до головного дому, де з надвору відбулося посвячення дому.

Уся відправа того дня завершилася благальною молитвою до Пречистої Діви: Під Твою милість.

Тепер цікаві могли оглянути забудования Сестер і сиротинець, та подивляти з блиска, де вони живуть. До півночі бракувало ще кілька годин. а небо викотився ясний місяць, як послідні гості пращали монастирські пороги і втомленим зором дарили новопосвячену оселю для українських сиріт.

Учасник.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Місячник видають Отці Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск. Передплата на рік в Канаді $1.00—Заграницею $1.25. Одно ч. 10ц.
Друкується за дозволом Церковної Влади

THE REDEEMER'S VOICE—A Ukrainian Catholic Monthly published by the Ukrainian Redemptorist Fathers, Yorkton, Sask. Subscription $1.00 per year in Canada—$1.25 Foreign. Single copy 10c. Advertising rates on application. Entered as 2nd Class Matter before the Postmaster-General, Ottawa, Feb. 2, 1934

Рік 19, ч. 10. **Жовтень** **1947**

СВ. ЙОСИФ

По набожествах до Ісуса Христа і Божої Матери, нема в св. Церкві взнеслішого і хосеннішого набожества, як почитання св. Йосифа. Цей св. Патріярх перевисшає всіх блаженних у небі своєю гідністю, своїми чеснотами та могучістю, яку має завдяки свого особлившого становища взглядом Ісуса й Марії. Тому то й заслугує на більше почитання й довіря.

Гідність св. Йосифа

1. Ісус Христос яко чоловік не мав отця лиш Матір, Пр. Діву Марію. Він прийшов на світ чудесним способом за діланням св. Духа. Однак жиди не були в силі поняти цего таїнства Воплочення Божого Сина. Тому Бог-Отець вибрав св. Йосифа своїм заступником і головою св. Родини. З Божої волі він був прибраним отцем Ісуса Христа; йому повірив небесний Отець свій найбільший скарб, свого Єдинородного Сина. Бог-Отець певним способом неначе задержав у завішенню свою вітцівську гідність в користь св. Йосифа, цему святому уділив своєї батьківської поваги. Ісус кликав св. Йосифа тим солодким іменем "Отче."

О, як це мусіло чудувати Ангелів, коли бачили, що незнаний, убогий тесля з Назарету приказує Тому, перед Котрим дрожать небо й земля, Котрого слухає ціла вселенна, яко свого Творця й Пана!

2. Бог призначив св. Йосифа на Обручника і Сторожа Пренепорочної Діви Марії, Котру від віків вибрав на Матір Свого Сина.

Бог-Отець поручив йому свою найдорожшу Доньку, Бог-Син свою Матір, св. Дух свою найчистішу Обручницю.

Марія, Божа Мати, Цариця ангелів і людей, слухала

св. Йосифа, яко голову св. Родини.

Дійсно гідність св. Йосифа була надзвичайна.

Могучість св. Йосифа

Святі навчають, що могучість св. Йосифа в небі від повідає його гідности і є нагородою за його святість і услуги, які він свідчив за свого життя Ісусови й Марії.

Небесний Отець не може нічого відмовити св. Йосифови: Прецінь цей святий заступав на землі місце Бога-Отця і від Нього мав власть над Ісусом.

Божий Син за свого земського життя слухав св. Йосифа,я к Отця, тому й тепер дає св. Йосифови все, о що він просить.

Марія знова з вдячности за те, що св. Йосиф так ревно й вірно служив Їй і опікувався Нею, чується щасливою, коли може ділитися зі св. Йосифом своєю могучістю, яко Цариця неба й землі, скарбничка всіх ласк.

О, Щаслива душа, що має щиру набожність до св. Йосифа! Вона зістає під могучою опікою цего великого Патріярха.

— — —

У місяці жовтні наша Церков заохочує до більшого почитання св. Йосифа. Оживім наше довіря до нього, щоби стало його почитати. "Ідіть до Йосифа і що вам скаже робіть (Бит. 41, 55). Ці слова сказані про старозавітного Йосифа св. Церква відносить і до новозавітного Йосифа, котрого старозавітний був лиш прообразом. Так ідім до св. Йосифа. У всіх потребах душевних і тілесних спішім до нього з повним довірям.

Передусім поручаймо йому годину нашої смерти. Він мав щастя вмирати в присутности Ісуса й Марії. Він не відмовить нам своєї помочі і виєднає нам ласки, щоби ми в прияві Ісуса й Марії та в його присутности щасливо в Бозі пращалися з цим світом. Св. Йосиф Покровитель щасливої смерти.

Тому що дня йдучи спати повтаряймо:

Ісусе! Маріє! Йосифе! Вам віддаю своє серце, тіло й душу.

Ісусе! Мабіє! Йосифе! Будьте при мені в послідній хвилі скону мого.

Ісусе, Маріє, Йосифе, нехай при вас в спокою віддам духа. Амінь. (300 днів відпусту).

Опіка св. Йосифа

В убогій хатині лежала на смертній постелі, мати четверо дітей. Батько їх, на імя Йосиф, пять літ як поїхав до Америки і ані чути про себе не дає. Наслідком тяжкої праці й журби бідна жінка захорувала. Однак не нарікала, а терпеливо все зносила здаючися на Божу волю.

Сусідка прийшла відвідати її та питає:

"Як ти можеш лишати дрібних дітей?— Чи серце тобі з болю не пукне?" Бідна мати відповіла:

"Бог баить, як мені жаль за ними. Та одно мене тепер потішає, що я вірно заховала свою супружу присягу. Примір св. Родини з Назарету кріпив мене в моїх злиднях, а тепер яма ю сильну надію, що св. Йосиф, мій дорогий Покровитель, заопікується моїми діточками. Він є приятелем дітей, а вірний приятель не дасть пропасти свому другови. Він також порушить серце мого невірного мужа."

Внедовзі помершла, поручаючи себе і свою родину опіці св. Йосифа.

В 14 днів по її похороні прийшло письмо з Америки від її чоловіка. "Люба жінко! Прости заблудшому. Я мав страшний сон, котрий мене перелякав і навернув. Снився мені якийсь старець, зовсім такий, як малюють св. Йосифа. Він мені грозив. Коло нього я видів пятеро дітей: одно гарне і ясне як сонце; а 4 другі були подібні до наших дітей. Старець показував на трумну, в котрій Ти лежала. Ще раз мені погрозив і зник. Я дрожав на цілім тілі. Напиши мені скоро, чи там в дома не сталося яке нещастя. Посилаю Тобі тепер $1000 а на будуче хочу о вас як отець старатися.

Твій навернений Йосиф."

Правда, небіжка немогла читати цего листа, але певно там у небі дякувала св. Йосифови.

— — —

Св. Тереса пише: "Коли я мала 12 літ я тяжко занедужала. Земські лікарі помагали мені але з таким успіхом, що я була майже цілком спараліжована. Тоді я звернулася о поміч до небесного лікаря і вибрала собі за покровителя св. Йосифа. Вскорі прийшла поміч. Св. Йосиф увільнив не тілько мене від всякої недуги тілесної, але і від більшої ще небезпеки, яка загрожувала моїй душі. Не тямлю, щоби св. Йосиф мені коли чого відмовив. Все давав мені о много більше, чим я просила."

о. др. Іван Чинченко
Европа, Скитальщина.

БІБЛІЙНЕ ЧУДО НАШИХ ДНІВ, АБО БЕЗМІРНЕ БОЖЕ МИЛОСЕРДЯ

> Коли б мали ви віру, як зерно гірчичене, й сказали шовковиці цій: "Вирвеся з коренем й посадися в море,"—то й послухала б вас. (Лк. 17. 6.)

Так Сам Господь Ісус Христос вчив підчас Свого земського життя. Сам Господь звертав і словами св. Євангелія звертає нашу увагу на значіння віри і молитви. Без віри та молитви людина нічого не варта. З вірою та молитвою чоловік все зможе зробити. Коли чоловік має переконливу віру, підкріплює її щирою молитвою та добрими ділами Боже Провидіння, Десниця Господня проведе того чоловіка через страшні пропасти. Раніш і ми сумнівалися в це, а ті страшні, навіть трагічні часи, що ми пережили, підтвердили істину цього.

Коли читаєш св. Євангелію про чудо, що вчинив Сам Господь Ісус Христос або Його силою творили св. Апостоли, та потім пояснюєш це, то помічаєш на обличі у деяких осіб, особливо, в т.зв. "шибко грамотних," то читаєш з облич їх, що вони в це не вірять і в думці глузують з цього, або навіть не рідкі випадки, що й у вічі сміються з цього.

Але Христос сказав Своїм апостолам, що Я з вами буду увесь час, аж до Свого другого пришествія. Отже, Христос і зараз є серед нас, Христос і зараз дивиться на ту мільярдову кількість людських осіб і приглядається, кого б обдарувати Своєю ласкою, а таких майже нема. Христос і зараз прислухується до того молитовного зазиву, а його (молит. зазиву) дуже мало чується. Мало того, що багато людей відвернулося від Господа, а ще й наругаються над Ним. Але Христос терпеливий. Ті наругання Він смиренно зносить, як зносив вночі і в день на подвірі Каяфи. А підчас Свого земського життя, і тих, що зверталися до Нього зі твердою вірою і щирими молитвами словами: "Ісусе, Сине Божий, помилуй

нас"!—завше нагороджував їх Своїм безмежним милосердям. На очах учнів і людей чинив різні чуда. А так як Христос і зараз є поміж нами, то Христос і зараз чинить чуда. Підчас Свого земського життя Христос творив чуда на підтвердження, що Він є Син Божий, посланий від Бога Отця, а зараз творить чуда, на підвердження, що Він і зараз є між нами, і що Він вислуховує щирі заклики до Нього, (щиру молитву).

Одного із таких чуд, був автор цих рядків.

Молодий хлопець у віці 21 рік. Сам походить з Придніпрянської України, з Херсонщини. Як він розповідає, що він є сиротою, батько його, що працював директором гімназії, в 1937 зарештований НКВД і безслідно зник. Виховався хлопчина цей у свого стрийка, вчителя в гімназії. До Німеччини попав він, як і тисячі юнаків. Розпад і безпроволочна капітуляція Німеччини застала його в Західній Німеччині, що була окупована французькими військами. Там, якимсь чудом, врятувався, що не вивезли його "на радіну" бо французи в немилосердний спосіб видавали всіх бувших совітсько підданих, совітській репатріяційній комісії. На французькій зоні втриматися не міг, втік на американську зону, де був прийнятий до табору УНРРА для ДП, де я з ним і познайомився. Це був добрягий хлопчина, але вихованець совітської дійсності—не знав хто він і що він є, а в релігійному відношенні—з порожнім змістом, щось таке "розчавучене." Ото і намітив я його до обробки. Почав підсувати йому відповідну історичну українську літературу. Але мене випередив один "малорос"—офіцер власівської армії. Цей останній переманив його до себе до кімнати, і став брати його з собою на "полювання" в ночі зі зброєю в руках грабувати німецьких селян, що мешкали поза селами. Підчас повороту з одного з таких "полювань" опівночі затримала їх обох американська військова поліція. Підчас обшуку в цього молодого хлопчини знайшли пистоль з набоями. А кожному ДП і втікачеві було попереджено, що за зброю смерть. Всі мусіли здати зброю. За нелеґальне перехования зброї, згідно з законом Контрольної Аліянтської Комісії в Берліні, чекає кара смерти. Якраз під цей закон підпадав і цей хлопчина. Замкнули його до вязниці. Всі мої прохання перед американською військовою окупаційною владою закінчилися без наслідків. Отже, справа набирала дуже поважного характеру. Дуже часто я відвіду-

вав цього хлопчину у вязниці. Хоч до подібних вязнів нікого не впускали, на моє щастя в уряді, якому була підлегла і вязниця, був молодий хлопчина, вояк з Злуч. Держав Америки, не є цілком чорний, але й не білий. Хто він був за віровизнанням, не знаю, але коли в моєму проханні прочитав що я "піст", то з таким піднесенням повторив це слово, і зараз же без жадних перешкод дозволив мені вступити до вязниці. Там я ознайомився в подробицях зі справою і почав відповідне інтернування. Але справа була майже безнадійною, закон є законом, а справа дуже поважного змісту. Нелеґальне переховування зброї, грабунок зі зброєю. Нижча інстанція військового суду відмовилася розглядати цю справу і передалася до вижчого військового суду. Отже ...кара смерти, або щонайменше 15 років вязниці. В світських урядах справа вирішена. Але рівнобіжно з інтернованими в світських урядах, всю надію я покладав на Вижчу Надприродню Силу—на Господа. Кожний раз, як приходив до вязниці не минав католицьку церкву. Завше перед Христом, устаєним в Найсвятійших Тайнах, відмовляв молитви в наміренні цього хлопчини... В своїй таборовій каплиці відслужив кілька Служб Божих в його наміренні. Часто заходив до вязниці, намовляв його до молитви, залишив йому молитовничок, постачав його літературою з ділянки історії України.

Справа значно погіршала, коли цей хлопчина пробував втекти, коли вивели до праці. Замір не вдався. Був впійманий і посаджений в одиночну камеру, з тяжким режимом—звечора, не світилося світла, не опалювалася камера і прикриття (коц) з ліжка забрали (це в січні місяці). В такім режимі він пробув тиждень. Підчас мого відвідування я помітив, що щось зле помишляє (як потім виявилось, хотів повіситися). На мою щиру молитву та активне інтернування з одиночки звільнено і переведено до загальної камери.

Але справа значно погіршала. 18 січня м. року цього хлопчину перевели до м. Авгебургу, до вязниці вижчого військового суду. Куди передавати харчів зі світу передавати було абсолютно неможливим, відвідувати також. Оборонцями німці. Поводилися з вязнями жахливо.

Нарешті на 28 березня призначено розправу. Наняв я двох визначних адвокатів, одного перекладача з англійської на українську мову. Привіз ще двох свідків, що мали свідчити його "невинність."

Перед судовою розправою протягом тижня відправляв я Служби Божі в його наміренні і відправив кілька молебнів до Матінки Божої та до Найсв. Серця Христового. В потязі і в судовій залі ввесь час молився.

28 березня о 10-ій годині рано до залі високого військового суду вводять двох німців і його (цього хлопчину). Перше справа переслухування (розправа) справи одного німця. Головне обвинувачення—нелеґальне переховування пістоля з набоями—вирок, кара смерти, але беручи під увагу то і то... 10 років увязнення. Розправа другого німця—акт обвинувачення—нелеґальне переховування зброї; вирок—15 років увязнення, але знов беручи під увагу... зменшено до 10 років вязниці.

Справа цього хлопця значно тяжча. Переховування зброї, грабунки зі зброєю в руках,—кара смерти.

За час розправ справ німців, то один то другий адвокат приступали до американського військового прокуратора, щось там йому говорили, доводили, але що доводить—справа цілком ясна, грабунок зі зброєю в руках, нелеґальне переховування зброї і набоїв,—кара смерти.

Але... Ось воно те чудо Боже в наших часах, ось воно те Милосердя Боже... Прокуратор вицофує акт обвинувачення (?!). Суд знимає справу з судової розправи, надвечер звільняють з вязниці і хлопчина на волі. Чи є це припадок? Не є це жадний припадок, це є те чудо Господне в наших часах, це є те безмірне Милосердя Боже. Це є доказом, що Господь Ісус Христос перебуває між нами. Це є доказом того, що біблійні чуда Господні є і в наші дні і будуть завше.

Повернувшись до табору, відслужив я вечером молебень вдячности, а на другий день благодарственну Службу Божу за одержання обильної ласки Божої.

Блаженний той, кому його поміч—
Бог Якова, що надія його—на Господа,
Бога, його! (Пс. 146. 1.)

Чемні й ласкаві слова не багато коштують. Язик від таких слів ніколи не пухне й не болить, і ніколи ще ніхто не набрався від них нервової недуги. Одначе хоч і які дешеві вони, ті ласкаві та чемні слова,—то проте вартість їх незвичайно велика: вони засівають мир, згоду й любов у людських серцях.

ФАТІМА

Фатіма це мале, незначне містечко в Португалії, яких сто миль на північ від Лізбони. Окружене піщовими горами, здебільша пустими. Денеде зеленіються долини, до пастухи виганяють стада овець, що творять одинокий прожиток населення. Кова да Ірія, це одна з долин, найближче Фатіми. Недавно та долина й те містечко вславились на ввесь світ. Преч. Діва Марія зявилась там трьом діточкам—десятлітній Лукії та її молодшим своякам Гіякинті й Франкові. Від дня 13-го травня ті діти бачили Пречисту Діву кожного місяця того самого дня в обідній порі аж до 13-го жовтня 1917 року. Замітне є те, що ті появи почались у маю місяці Марії, а скінчились в жовтні, присвяченім святій Вервиці, і то завсіди тоді, коли по церквах дзвонять дзвони на Ангел Господень.

Перша Поява

В неділю, 13 травня, Лука, Гіякинта та Франко пасли вівці в долині Кова да Ірія. Після свого звичаю відмовляли вервичку й побачили нагло дивний проблеск світла. Вони думали, що це перші знаки страшної бурі, тому почали зганяти вівці. Та ще ясніша блискавка світла припинила їх. З трепетом зобачили вони дивне світло, та якусь Паню. Після свідоцтва, яке Лукія пізнійше подала, була ця Паня освітлена ясним світлом. З рухом промовила до них: "Не бійтеся, я вам нічого злого не вдію." Зі захопленням вдивлялися діти в її лице, окружене надземським світлом сонця та блимало невимовною красотою, хотяй рівнож можна було пізнати, що засмучена якимсь смутком. Її руки були зложені на грудях як до молитви; одіж біла як сніг, досягала до ніг, кінці пояса, яким була препоясана, досягали до колін. На голові мала білу хустину, котра була вишита золотом та спадала аж до ніг. В правій руці тримала вервицю зроблену з блискучих перел і зо срібним хрестиком.

В цім захоленню заговорила Лукія; "Звідкиж ти походиш?" У відповідь поява відповіла: "Я прийшла з неба." "А чому ти сюди прийшла?" далі допитувалася Лукія. "Я прийшла сюди," сказала Вона, "попросити вас, щоб ви через шість слідуючих місяців на 13-ий день кожного

місяця у тій самій годині приходили на це місце. У жовтні я вам скажу хто я є та що я хочу." Пані випитувала дітей про дещо, а вкінці попросила кажучи так: "Чи ви готові пожертвуватись Богові і приймити терпіння, які Він вам зішле яко задоситьучинення за зневаги, яких Він дізнає людськими гріхами та за навернення грішників?" З геройською простотою діти відповіли із Лукією: "Так, ми готові це зробити."

"Як так," відповіла пані, "будете мусіли терпіти багато; всеж таки ласка Божа вам допоможе." І заки опустила дітей, додала ще отсі слова: "Мої діточки, на далі відмовляйте вервицю, так як це ви до тепер робили," й леким ходом відступила на схід та зникла в соняшному світі. Ця поява тревала майже десять хвиль. Зазнали діти велику радість при ції появі, однак внедовзі мусіли вони дорого заплатити за це все, а именно тими терпіннями, які їм предсказала Пані, що зійдуть на них. Лукія сказала тим двом тримати все у секреті, та мала Гіякинта оповіла все своїй мамі. Її родичі не вірили тому всьому. На дітей почали накидуватися лайкою. Лукію били навіть самі родичі, а інші міщани називали їг брехункою та зводителькою. Мимо того всі троє дітей, спокійно ва відважно, без ніякого противоречення собі, оповідали свою пригоду і постановили знова зібратися на те місце.

Друга Поява

На 13-го червня припадає свято в честь св. Антонія з Падуа, котрий вродився в Лісбоні, і є тепер покровителем Португалії. По полудні зійшлися діти на означене місце з 60 людьми. Після то як скінчили відмовляти вервицю, поява зачалась. Прегарні Пані радила часто відмовляти вервицю та їх просила, щоб вони до кожної десятки додавали: "О Ісусе, відпусти нам наші гріхи, охорони нас перед пекельним вогнем, прийди з поміччю душам в чистилищі а передовсім найбільше опущеним. До Лукії Вона сказала: "Коби ти навчилася читати." Потім, кожній дитині з осібна передала Вона якийсь секрет, якого не сміли вони виявити.

Третя Поява

В пятницю, 13-го липня, 5000 людей спішили до Кова да Ірія. В тім самім часі, і в такий самий спосіб як попередно відбулася поява. На просьбу Лукії нарід кля-

кнув. Пані поручила часте відмовлення вервиці яко середник, щоб якнайскорше війну закінчити. І додала такі слова: "Тільки заступництва Пресвятої Пані можна вимолити цю ласку людства." Коли Лукія поспитала Пані її імя і на просьбу присутних створити яке чудо на доказ її дійсної присутности, то Пані відповіла: "Не переставайте приходити тут на 13 дня що місяця. На 13-го жовтня я вам скажу хто я є і що я хочу, і створю дивне чудо, так, що цілий світ повірить в появи." Пречиста Діва повірила дітям одну тайну, яка частино тепер є відкрита та відноситься до заснування набоженства до Її Принепорочноо Серця. Очвидці тих появ завважили, що соніпне світло неначе зблідло, а тимчасом мала біла хмарка огорнула дітей і покрила місце появи.

Вражіння

Хотяй малі видці (діти) були підкріплені словами та появою Пресвятою Дівою, всеж таки заальне успособлення людей супроти них не зменшиелося. Недовірство, закиди і сторони родичів та сусідів, обоятність церковних властей була ірка судьба для дітей; некатолицька преса представила цілу справу неначе видумку священиків. Вкінці, місцева власть округу Вілля де Урем рішила силою зробити кінець тим всім появам.

Четверта Поява

Це вмішанняся власти та пресова пропаґанда у цій справі спонукало около 18,000 по більше віруючого народу зібратися дня 13 серпня до Кова да Ірія. Вони молилися, співали й відмовляли вервицю разом на голос. Вже надійшов полудень, а дітй ще не було! Всі дивувалися цему, однак терпеливо вичікували ще їх приходу. Вкінці розійшлася чутка, що діти не прийдуть. Бо війт Урем захопив тих дітей до своєї карити і замкнув їх до своєї власної хати. Огірчений нарід хотів вже іти протестувати до місцевої власти. І сталося щось несподіване, що їх зацікавило та заспокоїло. На голім, чистім небі показалася в одну мить скоро блискавка, а за нею сильний грім. Сонце померкло, а облаки прибрали жовто-блакитну краску. Легесенька хмарка чудової краси показалася близько дуба—якраз на місці попередних появ—піднеслася та скоро зникла. Збентежена юрба під впливом цего надприродного явища розійшлася тепер спокійно та задоволено розмовляли про те, що сталося.

Тимчасом війт взяв дітей до свого дому, і через три дні обіцянками, штучками та погрозами на дармо намагався спонукати їх, щоб вони противорічили собі, признали, що не правду говорили та щоб виявили ту тайну, яку Пані повірила їм. Однак це йому не вдалося. Тоді взявся він на штучку і сказав: "Ви скажіть мені правду, інакше спечу вас в горшку!" та брав дітей по одному неначе хотів виконат исвої погрози. Лукія була остання. І пізнійше, як їй спиталися, що вона думала що він буде робити з нею, відповіла: "Я дійсно думала, що він те зробить; але я собі сказала, що я радше умру як малаби я виявити ту тайну, і длятого я віддалася в опіку Пресвятої Діви."

Безрадний війт у своїй лютости, дня 16 серпня, віддав дітей отцеві парохові Фатіми, а цей знова доручив їх родичам, котрі були тим всім дуже занепокоєні.

Шеста Поява

13-го серпня діти не побачили цеї надзвичайної Пані. Але це не була їх вина. Тому на далі займалися як звичайно своїми щоденними занятями, та очікували 13-го дня слідуючого місяця. На їх велике здивування зявилася їм ця чудова Пані дня 19-го серпня на місці що зветься Валінгос. Жалувалася Вона на того чоловіка, котрий перешкодив їм прийти до Кова да Ірія на 13-ий день серпня. І додала, що з цеї причини чудо, яке має відбутися 13-го жовтня зробить менше вражіння. Вона заохочувала їх до молитви та до пожертвованням себе за навернення грішників. "Моліться, моліться багато, і багато покутуйте за грішників, бо багато душ ідуть до пекла тільки тому, бо замало є таких, що покутують за них." Діти взяли собі відтак ту галузку, на котрій у своїй появі стояла Пані. І коли мама Лукії тримала ту галузку в руках, дався чути пахучий запах.

(Далі буде).

Один з найліпших способів витривати в Божій ласці—це добра воля; тобто треба хотіти витривати. Бог не вимагає від нас, щоб ми відразу творили для Нього надзвичайні, великі діла, або щоб у кількох днях осягнули найвищий верх святости. Тільки одного жадає Господь Бог від нас, а саме, щоб ми мали добру, щиру волю поступати на дорозі праведности.

БІЛА РОЖА

Неділя.

До шпиталю під зарядом безбожників-більшовиків, двері безперестанку отвираються і замикаються; приходять знакомі і приятелі відвідувати своїх хорих, ранених на війні воїнів... То родичі, то братя, то сестри, то кревні близші і дальші, то знакомі питають в інформаційному бюрі при вході про особи, яких бажалиби видіти і входять під число, де лежить той, за ким шукали, кого бажали видіти.

Під одним числом, лежить кількох раннеих воїнів. На одному ліжку лежить блідий, спалений горячкою, хорий молодий стрілець...

Він сам...

Ніхто його не відвідує...

Він далеко від своїх, далеко від рідного села.

Він сам, опущений всіми, держить тільки в руках білу рожу і здається розмовляє з нею...

Від кого і пощо дістав він ту рожу?

Вже від тижня він постоянно питає норсу кождого ранка:

"Котрого маємо сьогодня?"

Норса знехоча показувала йому дату на календарі, що висів при стіні коло ліжка хорого... Але хорий стрілець скоро забував і кождого ранку питав:

"Котрого маємо сьогодня?"

Норса відповіла: "Першого Травня!"

"Першого травня? А який день?"—спитав стрілець тяжко віддихаючи.

"Неділя!"—відповіла холодно норса.

"Ах! Першого травня! Неділя!"—прошепотів зі звору шенням стрілець. "Прошу вас дайте мені рожу, дуже гарну, білу рожу!"—благальним голосом просив хорий.

Норса була молода; майже так молода, як молодий хорий стрілець. Вона діставала вже богато квітів у своїм житті; вона сама любила квіти. Не відмовила просьбі молодого, умираючого стрільця. Легенько усміхнулася і скоро вернула з гарною, білою рожею в руках. Зближилася до хорого і подала йму ту гарну, білу рожу.

"Спасибіг! Дякую!"—прошептав хорий, беручи гарну, білу рожу до своєї руки...

По кількох хвилинах він прошептав в чувством сердечного благання:

"Прошу вас! Покличте до мене священика!"

Той легкий усміх щез з лиця норси; вона сказала:

"Дайте мені спокій з вашим священиком! Якесь дивне ваше уроєння!... Ви бажали гарної, білої рожі і ви її дістали... Але священика... Ні!"

"Чи тому, що я бажаю того?"—майже скрізь сльози сказав стрілець.

Але норса вже відійшла від нього.

А бідний, хорий стрілець непокоїться... Горячка у нього збільшається...

"Нема священика!"...

Сам, опущений всіми, держить в руках гарну, білу рожу і здається розмовляє з нею... Молодий хорий стрілець...

— — —

Години відвідин.

По кімнатах розійшлися люди... Чути тихі розмови коло ліжок... Переходять також коло ліжка, на якому лежить хорий стрілець.

Він глядить на переходячих, на повертаючих; він вже умучений від того перегляду незнаних собі людий. До нікого з них не має довіря!

"Ах, коби хто поглянув на ту гарну білу рожу!"...

А час минав!

Нагло він почув, як молода дівчина спитала хорого, що лежав на ліжку побіч його ліжка:

"А він на що хорує?"

"Він?... Гальопуючі сухоти... він не пережиє цеї ночі"...

"Ох!"—застогнав стрілець.

Молода дівчина скоро обернулася. До тепер вона була обернена плечима до нього; він видів тілький чорний волос під дуже простеньким капелюшком. Коли вона звернулася в сторону хорого стрільця, на її лиці видно було співчуття; молодий стрілець зрозумів, що це про нього була бесіда...

Він має скоро умерти... А йому ніхто нічого про це не говорив... І норса не хоче покликати священика... Нема священика в шпиталі... Прийдеться згинути як скотині... А мама, дорога мама?... А наречена, А ця гарна, біла рожа...

Такі думки тепер мучили бідного стрільця.

Він звернувся до молодої дівчини словами:

'Будьте ласкаві!"

Молода дівчина, бідна служниця, що відвідувала і розмовляла з своїм татом, скоро звернувся до стрільця з добротою і співчуттям свойого серця.

"Я чув... я скоро умру... Наколи ви можете... я бажавби священика... найскорше... Може стрінете котрого на дорозі..."

Вона розважила хвильку.

"Добре!.. Але ви мусите написати своє бажання і своє імя... без того трудно. Сюди не впустять, коли не скажеться, до кого мається йти... а зрештою..." Зараз написала карточку, а він підписав себе.

Дівчина скорочує відвідини свого дорогого тата, а скоро відходить зробити велике діло для душі хорого, бідного стрільця.

Стрілець шепотів:

"Богу дякувати, що найшлася добра душа!"

— — —

По яких 40 мінутах ввійшов до кімнати перебраний священик. Переслідування релігії з сторони безбожно-більшовицького правительства дійшло до тої степени, що священики не могли показуватися у своїм священичім убранні, бо це грозило їм арештованням, засланням і розстрілом.

Священик зараз пізнав хорого, бо той усміхом своїм неначе кликав його до себе...

"От бачиш, молодче, як Господь Бог кермує всім"—сказав священик, беручи на повитання його гаряу, висохлу руку у свою руку.

"О, дякую, дуже дякую вам, чотче, що сходіли потрудитися до мене"—відівався хорий і потягнув руку священика до своїх уст.

"Яке це щастя для мене, що тут серед чужих людей я таки не умру без священика!"—продовжав хорий.

"Я бачу, що ти дуже хорий... А чи ти не знаєш напевно, що ти скоро умреш?"

"О так, отче! Вправді мені того не говорив ані лікар ані норса, але я перед годиною довідався, що я дуже хорий; я маю ґальопуючі сухоти і не знаю, чи доживу завтрішнього дня..."

"Хтож говорив тобі про твою близьку смерть?"

"Це я довідався з розмови тої дівчини, що просила вас прийти сюди. Я почув її розмову з її татом, що ось тут лежить. З її погляду на мене, погляду повного співчуття, я пізнав, що вони про мою смерть говорили..."

"То ти хочеш гарно приготовитися на добру смерть? Чи не так, дорогий приятелю?"

"О так, дорогий отче! Ви вгадали! Я просив норсу, щоби прикликала священика, але вона відмовила того... Ах, як тяжко жити серед безбожних людей!... Але я виджу, що Господь Бог не опустив мене цілком..."

"Так, так, Господь Бог добрий і милосерний! Я думаю, що ти бажаєш гарно висповідатися. Хочеш станути перед Божим судом з чистою душею. А чи ти ти остав добрим християнином? Не зрадив своєї батьківської католицької віри?"

Румянець покрив бліде лице стрільця.

"Ви питаєте, дорогий оте, и я остав добрим християнином?... О, оте, не дуже то добрий я християнин, бо не сповняв щиро своїх релігійних практик. Коли я сповідався, и думаєте, що мої сповіди були правдиво щирі?.. Людський взгляд, молодість, пусті слова... Не думав я про свою безсмертну душу... Так, так! Іч в той спосіб поволи стається звірятем! Я нераз про це думав... Але тепер, коли відчуваю, що скоро прийде мені кінець життя, то пора для мене бодай тепер подумати поважно про свою душу..."

"Я виджу твой щирість, любий приятелю. Виджу, що ти маєш ще віру у свойому серці,"—додав заохоти священик.

"О, отче, щоб вам все оповісти, то трудно. Але нехай! Я хочу прецінь умерти так як мій тато: правдиво по християнськи, як християнин-католик..."

"Ти маєш слушність. А скажи мені, чи ти не молився деколи до Божої Матери?"

"О так! Коли я виїзджав з дому на війну, моя мама дала мені медалик Божої Матері, сама вложила мені його на шию і просила мене, щоби я кождого вечора молився три "Богородице Діво" до Божої Матери. Мене то деколи знеохочувало, а деколи я навіть легковажив собі те, але все таки я не занедбав тої молитви ніколи, а відмовляв її кождого вечера, бо я був мамі прирік, що буду молитися..."

"І мати Божа тебе нагородила! Не умреш без священика... Тепер гарно висповідайся, бо й так я боюся, чи не адовго я тут у тебе; щоби мені не каали араз забира-

тися звідси..."

Стрілець відбув гарну сповідь.

По сповіді відізвався: "Дорогий отче! Ви напишете до моєї мами. Ось адрес до неї"—і він написав адрес мами в нотатку священика. "Вона буде тішитися, коли довідається, що її син умирав по християнськи. Може буде сумувати над смертю мойого тіла, але буде радуватися з моєї душі"...

"А може ще маєш що переказати?"—спитав священик зворушений, видячи ніжну, правдиво синівську любов того стрільця до своєї матери.

"Я бажавби... я бажавби, щоби ви нині побагословили цю рожу і післали її до моєї нареченої. Пішліть на адрес моєї мами з додатком "для Марії." Моя мама знає мою наречену Марію. А моя наречена любить свою Іменицю, любить Пр. Діву Марію більше, чим ви можете собі те представити. Вона навіть називає себе дитиною Марії... Вона любить квіти, а рожа то її улюблена квітка... Коли я відїзджав на війну, то я обіцяв мамі молитися до Божої Матери три "Богородице Діво" кождого вечера, але я також обіцяв своїй нареченій посилати для неї кождого року рожу благословлену першого травня.. Прошу вас, дорогий отче, благословіть цю рожу і пішліть її до мами для моєї нареченої... Від мами вона довідається, що це послідна рожа для неї від мене..."

"Все зроблю, молодий воїне і добрий приятелю! Видиш, як Божа Мати тебе нагородила! В цей свій місяць травень Вона показує тобі свою любов! Тільки май велике довіря до неж аж до кінця! Тепер я буду спішитися... Нині не можливо до тебе знова навідатися, бо мене не впустять; але завтра рано й прийду з Христом у Пресвятій Евхаристії... Коли тебе застану живим, тоді скріпить тебе Сам Христос Своїм Божим Тілом... Колиж тебе не застану, я помолюся за тебе..."

"Дякую, дорогий отче, дуже щиро дякую, що потрудилися і потішили мою бідну душу"— скацав зі сльозами хорий, умираючий стрілець і притиснув руку священика до своїх блідих уст.

Священик вийшов.

На другий день раненько не застав вже живим молодоги стрільця: Ангели забрали його душу.

За якої пів години відспівано в церкві панахиду за душу молодого своїна, що умер далеко від своїх бідних.

ДОРОГА СПАСЕННЯ

СВЯТА МІСІЯ В ОБРАЗКАХ

Написав: Старий Місіонар

Із словенського переклав о. Едвард Владимір, декан Стакчинський.—На українську мову справив о. Н. Копяківський ЧНІ.

(Продовження)

СТРАШНИЙ СУД

Ісус Христос сам сказав це про страшний суд:

1. На небі покажеться св. Хрест, щоб звістити прихід небесного Судді..

Погляд на хрест наповнить грішників великим страхом, а праведників великою радістю. (Дивися на образи).

2. Ісус прийде у великій славі: не понижений як у Вифлиємі.

3. Святі Ангели будуть Йому товаришити.

4. Ісус сяде на престолі і згромадить перед Собою всіх людей цілого світа.

5. Відділить добрих від злих, як пастир відділює вівці від козлів. Праведних поставить по правиці, а грішників по лівиці Своїй.

6. Відкриє всі тайни, і для проклятих стид буде гірший як пекельний огонь.

7. Суддя проголосить вирок, після якого праведні дістануться до неба, а прокляті до пекла.

Цей суд розлучить на віки добрих від злих.

А де будеш ти? Чи по правиці небесного Судді? Чи може до тебе будуть сказані слова: Геть від Мене...!

Роздумуй, багато й часто роздумуй над тим, чоловіче!

Вставайте всі, ставайте на суд!

Праведні будуть радіти, коли побачать св. знак страшного суду.

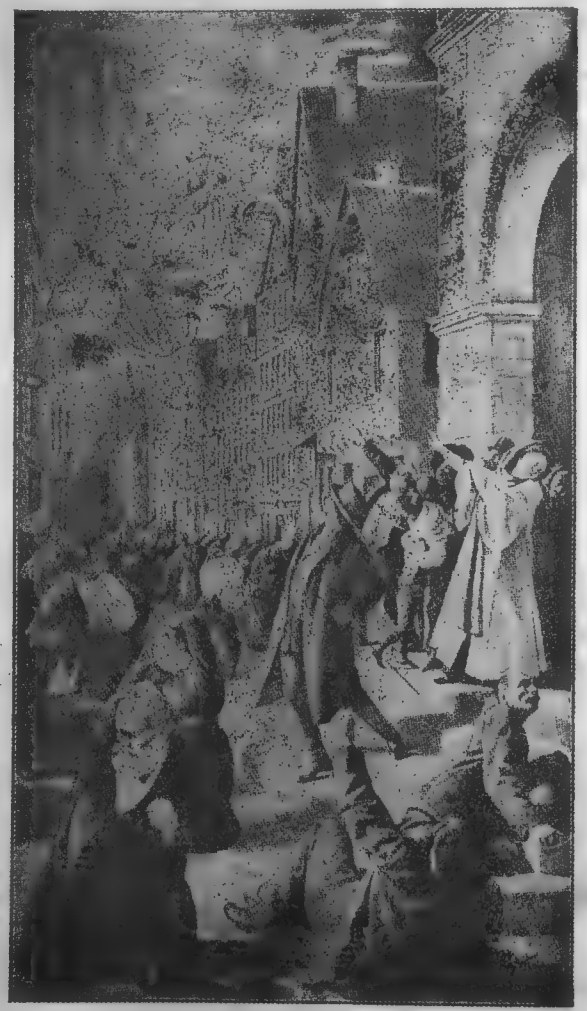

Безбожники із великим страхом будуть дивитися на св. знак страшного суду.

Прийдіть до Мене, бо ви вірили Мені, Мене любили, аж до смерті були вірні Мені.

Ідіть від Мене, бо ви вірили не Мені, але безбожникам і бунтівникам, Мене ви ненавиділи, Мене не слухали, від Мене відступили.

ОТЕЦЬ КАПЕЛЯ

Перед кількома роками обслугував церкву св. Павла і Людвика в Парижі один еспанський священик, що виріжнявся своєю високою постановою, гарнию чорним волоссям на голові і поважним опаленим лицем. Після його майже військового ходу можна було без труду вгадати, що цей священик мусів колись носити шаблю. Без жадного здивования слухали люди його воєнних оповідань, бо він був відважним старшиною при кінниці і на полю битви нераз показав свою хоробрість боронячи свій край перед ворогом. Вкінці покинув він військову службу і прилучився до воїнів Христових.

Він став священиком.

Називався о. Капеля.

Кілька літ був о. Капеля при церкві св. Павла і св. Людвика, де особливо всі його шанували, а відтак дістав до обслуги маленьку парохію коло Парижа.

Нові парохіяни, добрі і простенькі люди, майже всі огородники, полюбили відразу свого нового пароха. Своєю добротою, своїм характером і своєю вповні військовою отвертістю поконав він всякі пересуди. Коротко перебував на тій парохії, але добра зробив дуже багато.

Одно діло неоціненої вартости, прямо геройське діло вчинив він вже умираючи.

Лежав він вже на ложу смерти. Видно було, що смерть скоро перетне нитку його життя. Йому уділено останні св. Тайни, а він в совокупленні своїх думок дякував Богу за всі добра й ласки й жертвував Господеві свої останні терпіння. В тій хвилі ввійшла несподівано одна особа і зближилася до нього:

"Отче парох," сказала до нього, "той, котрого ви дуже добре знаєте, є тяжко хорий, він скоро умре; ми дуже журимося, бо він не хоче приняти жадного священика. Навіть коли прийшов до нього добрий о. парох зі сусідного села, він обернувся до стіни і не хоче ані слова відізватися до священика."

"Бідний чоловік!, відізвався о. Капеля з болем. Ах! Коби я не умирав, то може він мене не відкинувби, бож я його добре знаю!..."

"Ах, отче парох, він вас любить і дуже поважає! Але

на жаль ви не всилі..."

Вона не докінчила.

Незвичайна, взнесла думка ввійшла до серця священика; підносячи на свому ложи і складаючи руки до молитви закликав:

"О мій Боже! Дай мені трохи сили!"

По хвилі мовчанки сказав нагло до тих, що були коло нього:

"Зберіть мене!"

Ніхто не рухався. Всі чули цей голос, що виходив зі слабих грудей пароха, котрий неначе приказував щось неможливоо... Всі уважали що він в останньому степені горячки.

"Зберіть мене!"—повторив він олосом поваи і власти.

Якийсь глухий оклик добувся з ует зібраних.

А умираючий, якого решта життя ввійшла в його незрушиму волю, витягав свої дрожачі руки, свої вже безвладні ноги а зібрані немов порушені електрикою слухали його і одівали те тіло, яке мало оживитися, щоби піти спасати душу.

Коли його вже оділи, він з рішучістю сказав:

"Тепер несіть мене до хорого!"

"Він певно умре в дорозі!"—закликали всі з безнадійністю.

Але хорий спокійно, здається без вражіння, приймав все, що діялося і говорилося коло його ложа. Перенятий своєю геройською сталою думкою він приказав, щоби йому принесли все, що потрібне при уділюванні останних святих Тайн.

Коли все було готове, він знова приказав:

"Тепер в дорогу! Спішімся!"

З невисказаним зворушенням взяли присутні парохіяне те тіло, яке при всякому русі хиталося як шмат якої матерії. Але душа оживляла його і панувала над ним і не повзолила ані на крик, ані на нарікання ані навіть на стогін серед цеї болісної дороги.

А він моливяся схиливши голову на груди.

Нарешті прийшли до дому умираючого чоловіка.

Умираючого пароха положили коло ліжка умираючого парохіянина.

"Дорогий приятелю!"—говорив священик переривaним голосом—"ми тепер оба підемо станути на суд доброго і справедливого Бога... Чи не хотілиби ви, щоби оба разом відбували цю дорогу?..: Я вам поможу і в

цій останній годині я вас поратую..."

Якийсь невиражений крик добувся з грудий умираючого і не могучи вимовити слова він тільки взяв руку свого пароха і притиснув її до своїх уст на велике здивовання всіх.

"Дороий приятелю,— говорив дальше слабим голосом о. парох,— час короткий... Повірте мені... Правда, що ви не відмовите мені, щоби я вислухав вашу сповідь?"

Хорий чоловік, поконаний тою геройською вірою свого пароха, залився сльозами.

"О так! Я хочу сповідатися перед вами!" закликав.

Ангельська усмішка перебігла через бліді уста пароха. Він дав знак, щоби всі вийшли з кімнати.

Почалася тиха розмова перед двома умираючими.

За кілька мінут священик з трудом підніс свою праву руку над головою умираючого каянника і слова розрішення як роса зійшли на душу, що з гробу гріха воскресла до життя ласки.

Священик закликав:

"Свята Тайна Єлеопомазання!"

Зараз йому принесли все, що потрібне до уділювання цеї Тайни.

Рука його дуже ослабла. Він вложив великий палець у св. єлей і сказав:

"Тепер возміть мою руку і кермуйте нею, щоби я помазав св. єлеєм умираючого!"—сказав до церковного півця, котрий знав добре рубрики і церемонії при всяких церковних богослуженнях, бо нераз видів як священики їх заховували.

І костеніюча рука пароха дотикала тіла умираючого чоловіка, а він, здавалося, оживав під тим холодним дотиком священика і під помазанням св. єлеєм.

"Тепер несіть мене до дому!" І повторив голоснійше: "Тепер, Господи, можу спокійно умирати!"

Його голова схилилася на груки, його руки звисали безвладно, його очі замкнулися і підчас цього прикрого повороту задавалося, що він не жиє; тільки уого уста рухалися; він молився. За якийсь час його без руху положили на ліжку.

Чи ви їсте, чи пєте, чи що інше робите, все на славу Божу робіть!— (1. Лист до Коринтян, 10. 31).

о. Михайло Щудло, ЧНІ.

СПОМИНИ З ІТАЛІЙСЬКИХ МІСІЙ

Воєнна хуртовина, що знищила прегарну вітку українських Редемптористів, прогнала мене на скитальщину, щоб там кінчати богословські студії.

Покинувши кохану батьківщину, вибрався до Італії, де горливі сини св. Альфонса надзвичайно сердешно приняли мене до свого студендату. Незабутні друзі студенти осолоджували гірке вигнання шляхетним, італійським спочуттям і щирою приязню.

о. М. Щудло, ЧНІ.

Скоро минулися богословські студії. Я став священиком. Не знаю то сам чому, але на споминних образках священства вибрав я собі слова пророка Єремії: **"Я пізнав тебе перш аніж створив у материньому лоні. Я освятив тебе та настановив пророком для народів** (Єрем. 1, 5). Трудно було в той час і мріяти про велику місіонарську грацю. Війна у самому розгарі. Холоднокровна Британія кривавилася в нерівному змагу, Схід розгорявся щораз більше, воєнна заграва продиралася до вільної землі великого Вашингтона... Не зважаючи на "пророчі заповідження" німецького магомета, одного з найбільших катів України, гідного спів-робітника Йосипа Сталіна, кожна здорово думаюча людина передбачувала довгу, затяжну війну, розгром ославленого третього Райху, розпаношення комунізму або краще червоного російського імперіялізму по всій Европі, тривогу, вичерпання народів, нові міжнародні непорозуміння та жахливі збройні зудари...

Як жеж тут мріяти про місії, про голошення миролюбних засад Христа Спасителя?..

По декількох невдалих спробах вернутися на рідні землі, я

взявся завчати італійську мову, щоб могти участувати в апостольських працях італійських співбратів... Легко вдалося опанувати сливе досконало прегарну, виразну італійську мову.

І так помаленьку став я проповідувати по італійськи. Зразу з тривогою в серці, потім сливіше, поки накінець не поринув у місійні діяльності.

По вервиці другий місіонар має яку півгодинну інструкцію про сповідь і про Божий Закон... Тут дозволений часом веселий факт, щоб краще насвітлити викладаний предмет і держати завжди розбуджену увагу слухачів...

Після інструкції виходить на проповідальницю поважний місіонар проповідник. Відспівавши з народом декілька стрічок загально знаної пісні, проповідник схиляє голову, відмовляє одне Богородице Діво і поздоровляє Пресвяті Тайни потрійним Слава Отцу... І зачинає добре завчену і перед вступленням на проповідальницю якслід обдуману проповідь про вічні правди.. Тон його поважний, грімкий, схожний та суворий, бо проповідникові заборонені всякі жарти, веселі факти. Сама публіка цього не стерпіла б, як деколи доводилось чути мені самому, коли якийсь молодий проповідник провинився проти поваги та суворости в проповіді...

Богато вимог ставляють там проповідникові: Він мусить покінчити другий місійний новіціят, як приписує наше святе Правило. Має мати сильне здоровля, здоровий, мельодійний голос, сильну дозу почувальности, принаймні середній зріст, поважний вигляд, що вже при першій зяві рекомендує проповідника авдиторії.

Крім цього потрібні добре опрацьовані, старшим місіонарем поправлені, старанно напамять завчені проповіді.... Проповіді мусять бути зложені по давнім взірцям досвідчених наших місіонарів, що століттями передають наступним поколінням набутий місіонарський досвід. Італійські Редемптористи ніколи не видали своїх місійних проповідей. Це їхній скарб, доступний одним синам св. Альфонса. Молодий місіонар мусить багато натрудитись, щоб скласти власні проповіді. Я сам працював яких два роки над ними, послуговуючись старинними, старанно переховуваними манустриптами, сліпав над ними, відшифровував немов Шампомой египетські гірогліфи, доповняв здобутками модерного проповідництва й особистим досвідом.

Трудна це праця. Треба було сидіти при столику 5-6 годин денно...

Склавши яких 20 проповідей, бо місії звичайно тривають 16 чи 17 днів, молодий місіонар мусить їх переписати, обчімхати зо злишнього хабаззя та невмісних або завеликих літературних

полетів, бо надмірне красномовство краще для папечіриків аніж до місійних проповідей—розважань, що краще вдираються в душу слухачів і сильніше зворушають серця, що більш відбивається в них чудна евангельська простота!

І тільки тепер мусить переглянути їх якийсь старий і досвідчений місіонар проповідник, що пильно розглядає проповідь за проповіддю, дивиться на вислови, на приписані правила про вступ, пункти, докази, почувальні звороти та кінцеву перорацію! Усе поправляє, дає свої зауваги, піддає нові докази, коротко робить з неї таку проповідь про яку св. Альфонс висловлювався: **"Нема такого закаменілого грішника, щоб не навернувся, якщо уважно вислухає наші місійні проповіді!"**

І от знову треба переписувати та переробляти всі проповіді по вказівках і поправках...

Та й ще не кінець трудові! Треба завчати напамять власні проповіді! Правда, проповідник незобовязаний відцитовувати мов школяр свої проповіді, проте має їх досконало знати, йнакше не вложить потрібного запалу, недопише в аргументації, провиниться проти приписаної стислости, нерідко стане повторятися, а така розгойдана проповідь отак проникає серця немов заржавлений цвях дерево!

І ще не кінець вишколові!! Вперед треба поїздити зо два-три роки зо старшими місіонарями, придивитися до їх жестів, набиратися мелодийности в словах, засвоювати собі міміку, завчати ораторських штучок, коротко формуватися на місіонаря посеред місійних експедицій. Після трилітнього рекрутства, нерідко й довшого, Впр. о. Провінціял назначує молодому місіонареві почесну ролю вечірнього проповідника зразу по маленьких осередках, потім по більших, а як дістане апробацію старших місіонарів, то й по містах, бо до місій висилають тільки старших і більше досвідчених проповідників.

Ясно, дорогий Читачу, що так вишколені та підібрані місіонарі годні доконати чи по селах чи містах, куди проїдуть!

Сам я був свідком, бо й сам я був добився до почесної ролі проповідника...

Можу посвідчити без пересади, що сливе кожня редемптористична місія це дійсний духовий переворот по селах, шляхетна революція добра проти зла, загальний бунт проти диявола та марних його дібр і фальшивих засад!...

Іншим разом опишу Тобі, Читачу, свої місійні подвиги по італійських селах і містах от як Меркуліяно, Цістерніно біля Прінді зі, Граняно, Лянкузі, Петрафеза, Пітаро, Скафаті, тощо...

о. Мих. Щудло, ЧНІ.

СПОМИН З САСКАЧЕВАНСЬКИХ МІСІЙ

Бувши хлопчиною, мріяв я про місії. Нераз заховавшись від товаришів вправлявся, говорив до невидних слухачів, жестикулював, уявою бачив, як вони мене ввічливо слухають, каються гріхів, навертаються до Христа...

За гімназійних часів мав щирого друга Юрка, з яким зчаста розмовляв про священство, про упадок большевизму, про релігійну обнову українського народу. Ах, як скоро та солодко пропливали вільні години на подібних балачках! Серця сповнялися невимовною радістю, обличчя сяли одушевленням, як у наївному, дитячому пориві Юрко й я з хрестом у правиці, з чотками Пр. Діви при боці, ми вимірювали вдовж і вшир розлогі поля страждальної України після близького—як ми сподівалися—розвалу червоної сатрапії.

Та на жаль недовелося! Мусів кінчати студії на чужині через большевицьку навалу... Всетаки ані вавилонське переселення з червоного раю, ані нудні роки побуту в Італії, де таксамо працював по місіях, ані трагедія рідні вимордованої большевиками не потушили місіонарського запалу та нестримного бажання голосити Христову Євангелію відкупленим душам...

Пропливши океан, побув яких чотири місяці в "штицах", був на деяких місіях, запізнався з багатьома священиками, з нашими двома Академіями. Нараз Настоятелі відкликали мене до Канади... Іду... Пригадується гумористична пісенька, якою студенти в 1936 супровожали до Канади одного Отця місіонаря: "По Канаді іду..."

Пять днів їзди у замкнених вагонах! Боже, що за нудьга; Несамохіть пригадалися італійські електричні, надзвичайно вигідні, точні потяги, поки німці всього не знищили, полишаючи купу румовищу з італійських комунікаційних засобів.

Змучений добуваюся до Ріджайни, бо тут маю чотири місії. Познакомлююся з симпатичним Отцем Фиком і з веселим його помічником Отцем Чорнієм, бо під їх юриздикцією мав розпочинати місійну працю в Канаді...

ГОДЖВИЛ, САСК.— 29-го червня, 1947 вибираюся на першу Місію до Годжвил, Саск. Небо насупилося дощевими хмарами, погрожуючи зливою. Тішаться дощем селяни, але мені чомусь сумно на душі. Благаю Бога, щоб небо випогодилося принаймні на вечір, інакше нарід не зможе зібратися на Місію...

Потяг як звичайно не дуже спізнився, іно на півтора години. Дурниця! кажу в душі, і виходжу на стацію, а там уже ждуть на мене пан Смук Антін і його син Петро... Сідаємо до старомодної гари і вибираємося до Годжвил. Дощ так був розмочив болотнисту дорогу, що хоч Петро добрий шофер, всетаки гара совгалася, і гейби той піяк, що вертаючись, весело співає: "Од рова до рова, вшистка дрога моя!"

Але цієї гари ані Петра ніколи не забуду, бо там властиво я навчився їздити гарою і то без більших інцидентів, хібащо раз вискочив на невисокий вибіг і раз проїжджаючи поруч церкви поміж численними гарами злегка зачепив у трок і трішки пігнув бляху над передним колесом.

Маленька гарна церковця св. Петра та Павла це гордощі українських годжвилців, що тільки в церкві можуть зійтися та під церквою побалакати, бо галю продали... Старші розмовляють поукраїнськи, молодші та діти по-англійськи, хоч покищо всі розуміють рідну мову...

Побожний нарід двічі на день зїзджався до церкви, зраня на Службу Божу та коротку науку, ввечері на Молебен Пр. Діви, на інстукцію, проповідь і благословення Найсвятіших Тайн...

Аж любо було дивитися, як цей побожний український нарід горнувся до церкви, слухав Божого слова, горнувся до Сповіді та до св. Причастя... Є там яких 75 родин, а св. Причастій за час місії 720.

Було й особливіше загальне Причастя для малих діток попереджене тридневною катехизацією...

Величне було закінчення місії. Субота, робочий день. Всетаки народ полишив свої пільні праці, зібрався в церкві... По співаній Службі Божій народ з хоругвами та образами процесіонально рушив на цвинтар, щоб сумовитою панахидою спомянути своїх усопших рідніх і дати їм почути благодійні наслідки святої Місії.

Коротка промова, посвячення місійного хреста, папське благословення і побожний народ став пращатися з отцем місіонарем, розїзджаючись додому, відновлений на духу, покріплений пасифасоючими вічними правдами, заохочений вічною надгородою чи карами до кращого, християнського життя.

ЙОРКТОН.—З Годжвил їду до Йорктону, куди покликав мене Настоятель проповідати на відпусті 7. VII. 1947. Чудове враження!... Аж серце радувалося, як було поглянути на пятьтисячну розмолену масу побожних паломників, що звідусіль зїхалися почитати йорктонську Богородицю Неустанної Помочі.

Яке разюче противенство! Українське племя по розлогій Канаді вільно збирається, заносить до Бога свої благання, виявляє Богові свою прадідну віру, а його рідні, знакомі, страждують, горюють під большевицько-московським ярмом, мусять критися по лісах, по підземеллях зо своїми релігійними та національними переконаннями...

Єдина надія мученицького народу в Матері Неустанної Помочі, що в маю 1946 році заповіла в Римі близький упадок большевизму та кінець червоної Москви...

КАНОРА.—(9-12-VII-1947). Канорські українці забажали врочисто відсвяткувати 15-річчя своєї католицької парафії урочистою тридневою.

Впр. о. Мирослав Колодій, активний парох, неміг краще подякувати Всевишньому за Боже благословення ніж загальним святим Причастям своїх парафіян.

В Канорі багато українців, на жаль, свистунівці пошарпали українську громаду, збудували власну церкву та галю і намагаються вносити заколот поміж католиків... Проте празник св. Петра та Павла, покровителів тамтешньої церкви зібрав яку вісімсотну масу народу, де й було немало поляків...

Врочистість закінчилася спільним обідом у парафіяльній галі.

КЕНДІЯК, Саск. (12-20-VII-1947). Гарна церковця Сошествія св. Духа сливе в осередку розкинених по фармах українських родин. Церква помальована та доступна для всіх. Через дорогу є церковна галя, а оподалік галі видніється школа... Вчащає до неї тільки мала українська дітвора, але на жаль там не почуете хоча б одного українського слова, бо й сама молоденька учителька українка заледве вміє слабизувати українською мовою! Дітвора не любить балакати рідною мовою...

Нарід релігійний і побожний дуже горнеться до церкви, до св. сповіді, і до св. Причастя. Боже, яка гарна картина! Тридневне загальне святе Причастя... Довгі ряди чоловіків і жінок з побожно сохрещеними на грудях руками заповнили всю церкву від престола до дверей...

В послідній день учасники місії пожертвували св. Причастя за спасіння страдальної батьківщини, а врочиста процесія довкруги церкви закінчила святу місію, розохочуючи мешканців бути гідними синами України, що єдина під теперішню пору змагається в нерівньому бою з азіятськими ордами кровожадного джінгісхана—Йосипа Джугашвілі.

БІНФЕЙТ— (21-27-VII-1947). Задоволений прегарним успіхом у Кендіяк удався я до Бінфейт... Повен найкращих надій поспішав я до цієї станиці, бо там аж 60 українських родин...

Боже, яке жорстоке розчарування! Ніхто не зявлявся на проповідях за винятком яких 9 осіб... Проповідував увесь тиждень до 5 до 9 осіб... Раз навіть до двох осіб, стареньких Ша-

таровських.

Вісім сповідей і вісім св. Причастій! Господи, яка жахлива релігійна байдужність! Повно українців у містечку, ще більш їх по кінах, по вулицях вечорами чути гомінку українську мову, а до Божого храму!... Місіонар і пять стареньких чоловіків і жінок!...

Хто винен?... Бог єдиний знає!... Повніcько там комуністів або комунізуючих... По фармах осіли давні майнері, що ненавидять Христа та всяку релігію, або ігнорують її... Дійсний Вавилон або краще саскачеванська Содома та Гоморра!...

Безбожна пропаганда повикривлювала душі, здавила всяке релігійне вірування в невинному населенні...

Мати Милосердя, зверни караючу Божу руку! Просвіти, наверни незрячих!...

ГРЕНФЕЛЬ.—(28-VII-3-VIII-1947). Остання місія в Ріджайської церковної округи. Нівеличка церковця на рівнесенькій площі обгороджена дротяним парканом. Нарід побожний, горнеться до церкви, тільки брак духовної обслуги через численність кольоній, до яких доїздить впр. о. Миколай Чорній з Ріджайни.

Боже мій милий, дивлячись, як люди уважно та захопливо слухали слова Божого, я сам почувався зворушений... Дітвора не давала мені спокою за катехизмом, старші прислухуючись до проповідей і інструкцій, жадібно користали з поданих вказівок для душевного власного добра.

Чудове св. Причастя малих дітей, загальні святі Причастя за душі в чистилищі, та за страдальний український нарід наявно виявляє глибокий релігійний сантемент гренфельських українців...

Мало хто не скористав зо св. Місії та не приступив до св. Причастя

Прегарне було закінчення... Врочиста Служба Божа, обхід з хоругвами довкола церкви, відновлення місійного хреста, кінцева проповідь про витривалість у Божій ласці та папське благословення для всіх учасників святої Місії.

Одушевлений нарід бажав закінчити святочний тиждень спільним обідом... За смачненьким обідом був доклад про наших скитальців... Отець місіонар змалював авдиторії незавидну долю, гіркі страждання нещасних жертв червоного террору.

Обід закінчився палким відспіванням національного українського гимна...

І так гренфельська громада розїхалася додому відновлена духово в правдивому християнському житті!

Redeemer's Voice Digest

A MONTHLY SURVEY

OCTOBER, 1947

Watchtower Zealots

By T. J. McInerney

THERE WAS no reason to suspect that the young man with the brief case who was ringing the doorbell was not just another salesman or surveyor of consumer preferences. As the door opened, his manner became bustling and from his lips there came a startling greeting.

"Good afternoon, brother! I am a servant of the Lord assigned to look after the faithful of this kingdom. I bring you the blessing of Jehovah God! May I come in?"

It wasn't easy to recognize a Jehovah Witness unimpeded by his characteristic portable phonograph and vituperative records attacking the Catholic Church and its hierarchy. Nor was it easy to restrain the impulse to close the door in the face of a disciple of one of the most rabid of anti-Catholic cults. But the desire to hear at first hand some of the propaganda put out by this strange, paradoxical sect overcame the impulse and I let him continue.

For the next 20 minutes I listened to a strange asortment of double talk, punctuated with frequent references to "Christ Jesus" and "Jehovah God!" It all added up to one conclusion: the Jehovah Witnesses were put on earth by none other than Jehovah Himself to save the world from all forms of organized religion. And who is "Jehovah"? The Witness gave the answer to that question by reading from the cult's own American Standard Version of the Bible, Psalm 83, verse 18.

"That men may know that thou, whose name alone is Jehovah, art the most high all over the world." And then, to springboard into his own role as a Witness, he turned to his special version of Exodus, 6:3. "And I appeared unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob by the name of God almighty, but by my name Jehovah was I not known to them."

At this point I thought it best to let my visitor know that I was a Catholic and that it was my understanding that his Witnesses were anti-Catholic in principle, doctrine, and public utterances.

"Jehovah's Witnesses seek only to bring the true message of Christ Jesus to all the faithful," the young man replied in an injured tone. He then went on to explain that it is the belief of the Witnesses that the "old world" ended in A.D. 1914 and that since that time "the Lord Jesus has been placed by Jehovah upon His throne of authority, has

ousted Satan from heaven, and is proceeding to the establishment of the new earth of the 'new world.'" Only through "Jehovah's kingdom," this young man insisted earnestly, can the "complete establishment of righteousness in the earth" be brought about.

It was time for my visitor to leave, but he had another message. "Perhaps you would like to attend one of our meetings?" he inquired. From out of the brief case came a little pamphlet listing the addresses of some 20 "Kingdom Halls" in the New York area, at which meetings are held on Thursdays and Sundays. I would have ample opportunity to ask questions and to take part in the "Bible-study" period featured at the meetings. Leaving a number of questions unanswered and a feeling of confusion as to what the Jehovah's Witnesses seek by their peculiar methods, the young representative dropped a handful of literature at my feet and vanished.

Such was my first direct contact with the cult which for many years has poured out an endless stream of anti-Catholic and un-American propaganda and teachings. You have very likely seen Jehovah Witnesses peddling the cult's literature on street corners and from house to house. Perhaps you have had to listen to their phonograph recordings either on the portable phonographs or the sound trucks once used so extensively. Or you may have tuned your radio into one of the small-station broadcasts the organization used so much before the war. In any case, you would have discovered that the main theme of the Jehovah "line" is that all forms of religion, particularly the Roman Catholic, are undesirable and that the only acceptable substitute is that offered by the Witnesses. They do not claim that their teachings fall into the category of "religion," but that what they offer is a form of "theocracy" which, according to them, is utopian in character.

An inspection of the literature dropped at my feet and a comparison with previous issues in the files of the public library indicate beyond doubt that the cult regards the Catholic Church as its greatest enemy. Certainly, the Church sustains the brunt of its attacks in its semimonthly *Watchtower* and in the biweekly *Consolation*..

Despite the very apparent misinterpretations of religious fact to be found wholesale in every issue of both publications, which sell for five cents each, they cannot be taken lightly, because they are printed and circulated in such large numbers. In 1945, for example, the circulation of the *Watchtower* in this country was 11,575,655, while that of *Consolation* was 7,757,200. That year the organization produced a total of 67,454,212 pieces of printed matter, including books, Bibles, the two magazines mentioned above, advertising leaflets and calendars. This compares with a similar total of 46,055,336 printed pieces in 1944. The greatest increase was in the number of leaflets turned out to publicize the increasing number of "kingdoms" set up in various communities and to direct attention to the Witnesses' own radio station, WBBR.

While the sect's broadcasting activities are on a relatively minor scale, the printing and publishing phase of their work is in the "big-business" category. A visit to the scene of the work takes you downtown to a point near the Brooklyn end of the Brooklyn bridge. At No. 117 Adams St., corner of Prospect St., stands a modern, eight-story industrial building which the Brooklyn Tax department carries on its books at an assessed valuation of $30,000 for the land and $295,000 for the building. Although

there isn't a single identifying sign or other indication of what its use is, this is the principal publishing plant of the Witnesses in America. Last year it used up 2,688 tons of paper.

Just inside the door at the main entrance is a triangular-shaped reception desk, presided over by a personable young man who explains that he is not a minister, but rather "a servant of the Lord." He does not inquire who you are or what your real business, if any, might be, but cheerfully dispenses information.

If you display enough interest in the work of the Witnesses, the gracious receptionist will invite you to make a tour of inspection of the building. From the eighth floor to the first, the structure presents a picture of zealous industry as members of the cult go about their printing, binding, ink-making, mailing, and other clerical activities. You will see a large loading platform piled high with mail pouches containing newly printed literature on its way to various "kingdoms."

If you inquire as to how workers are recruited, you are told, with unmistakable pride in the guide's voice, that about 1,000 members of the sect work daily at this plant for eight and one-half hours and do so "in the service of the Jehovah God" without any renumeration other than the normal subsistence provided by their sect. Most of these workers, including large numbers of married couples, live at the cult's Bethel Home at 124 Columbia Heights, in a residential section of down-town Brooklyn.

On Staten Island, Witnesses operate a huge vegetable garden and chicken ranch. This keeps the "family" supplied with fresh vegetables throughout the growing season, with eggs and fowl for the table. During summer months, thousands of quarts of garden products are canned.

Up in South Lansing, N.Y., near Ithaca, is "Kingdom Farm," which houses the Watchtower Bible College of Gilead and from which only last January a graduating class of 91 new "servants of the Lord" was turned loose on a world which already had its share of rabble-rousers.

If you dig into the origin of this strange cult, you will find that its beginnings were somewhat inauspicious. The man who brought the Jehovah Witnesses into being was "Pastor" Charles T. Russell, a native of Pittsburgh, Pa., born in 1852. His parents brought him up on Presbyterian doctrine as taught in a Congregational church attended by the family. At the age of 16, he was a clerk in his fathers haberdashery store in Pittsburgh. Between sales Russell gave much thought to what he called "human systems of Bible interpretation." As a result, it is recorded, he "lost his faith" in these systems and began to evolve his own interpretation.

In 1876, when he was 24 years old, Russell concluded from biblical "calculations" that the second coming of Christ had taken place, invisibly, two years earlier. The haberdashery business had long since lost its appeal, and he decided to give up business entirely to devote his time and energy to the preaching of this "astonishing truth." Russell proclaimed that he had been "ordained" by the Holy Spirit and that his personal mission was to be precursor of Christ's "millennial reign" from 1914 to 2914.

For even a self-styled "leader of his people," his personal life was far from tranquil. In 1897 he was sued for divorce his wife charging him with infidelity and cruelty. After hearing the testimony, the

court was moved to remark that Russell's "egotism and extravagant self-praise were enough to necessarily render the life of any sensitive Christian woman an intolerable burden." Subsequently, he was again brought into court on a charge of defrauding farmers by selling them "miracle wheat" at $60 a bushel, and was ordered to refund the money. In 1916, while traveling from the west coast to Brooklyn, Russell was called by his Maker to give an accounting.

Patiently waiting to accept Russel's mantle was one "Judge" Joseph F. Rutherford, Russell's attorney in the many litigations in which he was engaged during his career. Rutherford enjoyed Russell's confidence, had, in fact, been named a member of the advisory board of *Zion's Watchtower*, Russell's mouthpiece.

Rutherford was a prolific writer and loved to make speeches. He set the Jehovah Witnesses up as a big-business enterprise under the name of "The Watchtower Bible and Tract society" and developed the *Watchtower* and *Consolation* into their present circulation.

During his 20-year reign as head of the cult, Rutherford consolidated the organization. In 1931, he persuaded his followers to repudiate the various descriptions by which they were known and to refer to themselves only as "Witnesses of Jehovah." They thereupon dropped such appellations as "Russellites," "Millennial Dawn People," "Standfasters," and other such names.

Russell contended in his public utterances that the Catholic Church was wrong in its doctrine that God sent His only-begotten Son to save the world. According to the robeless judge, He really sent Michael the archangel who was a human creature only until his Baptism, at which time he was "begotten" by Jehovah to the "divine nature."

Just as it did for Russell, the west coast turned out to be a nemesis for Rutherford. On Jan. 8, 1942, while visiting the Witnesses' hearquarters in San Diego, he died. The San Diego location bears the name "Beth-Sarim," which Rutherford explained meant "House of Princes." At its dedication, the Witnesses had publicly deeded it to Abraham, Isaac, Jacob, David, and "other righteous men of old."

It was Rutherford's wish that he be buried at Beth-Sarim, but local authorities refused to go along with the plan to convert Beth-Sarim into a Rutherford shrine and refused to grant the necessary permission to inter the remains on private grounds. The San Diego members of the cult brought in 14,693 names on a petition designed to get the local authorities to change their minds, but the move was unsuccessful. Rutherford's body was brought back to Brooklyn and privately buried on Staten Island.

The successor to Rutherford is Nathan Homer Knorr, who rose from clerk to general manager in the Witnesses' publishing plant. He was elected president of the Watchtower Bible and Tract society at Rutherford's death. Apparently taking his cue from the unfavorable publicity achieved by Russell and Rutherford, Knorr shuns personal publicity. He does considerable traveling for the society. This year he made a 10-week tour of Europe.

At present there are about 500,000 Jehovah Witnesses in the U.S. and nearly 3 million scattered throughout the world. The figure quoted for this country includes about 3,000 "servants of the Lord" languishing in various jails, where they have been confined after violating the draft laws.

—*Catholic Digest*

The Chained Bible

By Rt. Rev. P. M. H. Wynhoven

THERE ARE only two fundamental reasons why people will not join the Catholic Church—first, because so many do not understand or know anything about the Catholic religion, and, consequently, are full of misgivings and misunderstandings; secondly, some will say: "If I wanted seriously to follow a religion, I would become a Catholic;" but they do not become Catholics because they fear the strain of self-discipline or the idea of sacrifice. What these latter need to learn is that the so-called strictness and restrictions of the Catholic religion are richly rewarded by inner satisfaction and peace.

However, right now we want to assure our sincere consideration to you who do not "understand things about Catholics." For instance, you have been informed that the Catholic Church forbids its members to read the Bible, and that this official prohibition was so strictly enforced in olden days that the Church chained its Bibles, so the people could not get to them.

Our country hotels are getting to be a little more modern and better appointed. But, it is only a few years since they still had the telephone directory chained to a desk in the dingy lobby. Why? Because mine host was afraid that his guests would read that book? No; he took the precaution only in order to keep anybody from walking away with the directory. And it was for this very same reason that the priests had the only Bible in town chained to a desk in the library—so that people would leave it where it was and let others have the same benefit as themselves. Bibles in those days were very scarce; it took a person many, many years to copy the Old and New Testaments in full. Hence, each manuscript was an expensive and valuable possession, which had to be well guarded and protected.

It has been recently discovered that, in the monastery where Luther lived as a Catholic priest, he, and every other monk, had a copy of the Bible, bound in red leather. So it is far from the truth to assert that, by divine inspiration, Luther discovered a dust-covered Bible in his monastery. The copy of the Bible which he found in the library may have become mantled with dust for the simple reason that it was not used, since everybody in the house had his own copy.

The Catholic Church has always cherished and encouraged her faithful to possess and read the Bible. The Vatican Council states: "If anyone shall refused to receive for sacred the books of Holy Scripture, with all their parts, or shall deny that they are inspired by God, let him be anathema." The Catholic Bishops of the United States, assembled in the Third Plenary Council of Baltimore, expressed the hope "that no Catholic family could be found in America with a correct version of the Bible." The study of Scripture is looked upon in our Catholic seminaries as most important in the course of theology. Pope

Leo XIII urged a thoroughly scientific study of the Bible. Every priest is obliged, under pain of mortal sin, to spend about an hour each day in the perusal of Scripture by the recitation of the Divine Office, not to mention his daily meditation and holy Mass, and his private studies, which bring the Bible constantly before his mind and heart. Bible study is even in the regular curriculum of all elementary Catholic schools.

Some Protestants are under the impression that Catholics learned to appreciate the Bible only when Martin Luther forced them to it in the sixteenth century. The Reverend J. H. Blunt, a Protestant clergyman, sets aright this mistaken notion in his work, "The History of the Reformation of the Church of England:" "There has been much wild and foolish writing about the scarcity of the Bible in the ages preceding the Reformation. The facts are that the clergy and monks were daily reading large portions of the Bible, and had them stored up in their memory by constant recitation; that they made free use of Holy Scripture in preaching so that even the modern Bible reader is astonished at the number of quotations and references contained in medieval sermons... The clergy studied the word of God and made it known to the laity; and those few among the laity who could read, had abundant opportunity of reading the Bible, either in Latin or in English, up to the Reformation period."

What is forbidden for the faithful by the Catholic Church is private interpretation of the Bible. The Church does not thereby deprive her children of any benefit or privilege; she only protects them against the danger of falling into error by reading Sacred Scriptures unguided. When a person is not feeling well, or needs a stimulant or medecine, he does not walk into a drugstore and pick something from the numerous shelves, all stocked with remedies. That procedure would be altogether too risky. If he has a serious illness, or some organ in trouble, it is even against the law for a licensed druggist to prescribe. The patient must present a prescription from his doctor, who thoroughly understands the effects of different doses of medicine, so that no serious harm will be done by remedies that are good in themselves. The Church has the same idea about one's privately helping oneself to the good things in the Bible. If they are not properly explained and applied, they may have the wrong effect on one's spiritual constitution.

The Church, furthermore, allows its members to read only approved versions of the Bible.

The inaccuracy of Luther's German translation was pointed out by his contemporary, Einser. Bunsen maintains that there are at least 3000 faulty translations. Besides, Luther never scruppled at changing the text to suit his purposes: for instance, in St. Paul to the Romans, 3:20-28, where he deliberately added the words "only" and "alone." Luther states, as to this falsification: "I know very well that the word 'alone' is not in the Latin and Greek text; but Dr. Martin Luther will have it so, and I order it to be so, and my will is reason enough."

The written word of God—the Bible—and the unwritten word of God—radition—always have been the two great sources of revealed truth, from which the Catholic Church derives the materials of her dogmatic faith. The Bible, as such, always has been held sacred by Catholics and always has been recommended to the faithful for pious perusal and meditation.

—*The Sincere Seeker*

The Beggar of St. Jude

By Fulton Oursler

THREE times the man knocked at the door, but only silence answered.

"Annie Jerusalem O'Toole!" he shouted, "I know you're in there!"

The bolt was drawn back. As the door opened a few inches, he saw a woman with an oil lamp in her hand. She was squat and pale, and her hostile eyes blinked in consternation.

"Why should the likes of you come here?" she demanded.

"A business matter—may I come in out of the rain?"

Grumbling, she led the hulking caller with the shaggy white hair into a back room that smelled of whisky, smoke and perfume. Settled in a red-plush chair beside a phonograph, he announced with a friendly smile, "I am the Reverend Harold Purcell."

"What would a priest be wanting in a joint like this?" she asked.

"I have a little dream—to help the poor colored people, especially the children. I am going to start a St. Jude's Mission and somebody told me this house was for rent."

"You go away," she faltered. "This place, if you don't know it, has a terrible name."

"But for what I have to do it's likely to be the only property anybody will let me have."

"It gives me the creeps to see you here," the woman answered. "I never had any religion and I don't want any now. Just the same, maybe you better come and see something."

At the door to the attic she whispered: "Just look for yourself, what's in that room."

Lying fast asleep on an army cot was a child not more than two years old; in the lamplight the tousled ringlets glowed with a fire of gold.

Back in the parlor, she explained, "That's Billy. He was born to a girl that lived here. Just before she died she told me about the saint that was the hope of the hopeless; poor dying thing, she was counting on him to help the baby. When you mentioned the saint just now I felt scary."

"It's a fortunate coincidence. What are you going to do with that child?" the priest demanded sternly.

"Well, I swore to his mother I'd never let him see our kind of life. The kid's never been out of the attic, not since the funeral. But I know it can't go on. So, I'm going to quit—"

The old man looked around as if he already possessed the house. "Tomorrow morning," he announced, "I'm baptizing little Billy. I know a fine family that wants a red-haired boy baby. They are getting Billy and no questions asked. You're moving to another town; I'll help you get a decent job. And I'm starting my mission right here. Okay?"

He should not have started anything; the doctors had ordered a long rest. But idling here in the soft Alabama sunshine, he had wandered one afternoon into one of Montgomery's black-family slums. Shuffle Alley—20 shanties, one room

for each family. Aghast at such squalor, Purcell began to pry. Rent? Fifty cents a week. For the entire alley, one privy, one water pump.

He poked his head into an open doorway. Sprawled on the floor, with nothing under him but rags, lay an old Negro, half-dead, with no one to attend him. In the next house a small girl, wasted with the all-pervading tuberculosis, stared hopelessly at the frosty head peering in. Seven persons lived in this one-room shack.

"Why aren't these people in a hospital?" Purcell demanded.

What hospital? There was not then one free bed for colored or white in all Central Alabama.

In the reek of the Shuffle Alley, the old man was reaching an electrifying decision:

"I am changing my whole life, from this instant to the grave. I know the doctors think I'm washed up, old before my time. Well, I'm going to fool them. What a job—to doctor these poor people, feed and clothe the children and teach them their lives are not hopeless!"

The next day he sought permission from Bishop Toolen of Mobile. Reserved before this outlander's enthusiasm, the Bishop authorized a start, but advanced no funds. Immediately, Purcell rented a house in a neat neighborhood where, he was warned, Negroes must come to the back door. In Joe Bennett, a local boy whom he had helped, he found a volunteer assistant. For the first week the two men scrubbed and dusted like housewives. By the second week two doctors were giving one night each to the dispensary.

Purcell and Bennett between them counted only a few hundred dollars; and half their little hoard was spent largely on medicines when disaster struck. They had to move because the neighbors were incensed at the parade of dark invalids to the back door.

It was thanks to a policeman's hint that Purcell then went to Annie O'Toole's on Holt Street. Nobody, it seemed, cared what went on in her house. What next did go on was the building of a tiny altar in the dance room.

The first night Purcell and Joe spent there, they heard a din on the front porch. Three roistering bucks were doing a clog dance and chanting:

Let us in!
We want gin—
We want sin—
Let us in!
Whee...ee!

A wrathful Father Purcell flung wide the door. "I'll let you in!" he bellowed. "March down that hall."

At sight of the altered dance room the youths were speechless.

"Down on your knees," the old man commanded.

"For what?" gasped one.

"To ask Almighty God to clean your hearts and minds and souls."

Across the front lawn next morning was stretched a hand-painted muslin banner, proclaiming to the baffled street: "This is the City of St. Jude."

While he was not molested again, he was not helped. So, bidding Joe stand by, Purcell took the train to New York. There he rented a furnished room, borrowed a typewriter and a list of givers to good causes, and pounded out hundreds of begging letters:

"One cent will buy a dose of medicine. One nickle will buy two diapers. We need shirts, stomach bands, nightgowns. Another nickel will buy 12 cotton swabs or one pint of milk. Ten cents will get one child a square meal, properly balanced to correct malnutrition. Send us clothing, new or old, bolts or remnants, we can use anything."

And, in spite of the magnificent group of buildings that it today the visible reality of his dream city, Father Purcell still can use anything.

His begging letters had surprising results. Joe Bennet wrote hysterically of bundles and bags, bales and boxes of canned goods and clothing, and of letters stuffed with money. Now Purcell could tackle a sterner problem.

"Will you give me a year of your life?" was the question he put to scores of startled nurses in New York hospitals. "It'll be a hard year. You won't have any social life. Work day and night. No pay; only board and room and now and then a few dollars. But you'll be doing one of the most needed works of Almighty God."

Four young women gave him the year he asked. Two of Montgomery's respected physicians, Dr. John Martin, a Protestant, and Dr. Clarence Weil, a Jew, became his partners; later they were joined by the colored Dr. Adair. To the Holt Street house streamed the sick, the ragged and the hungry in long, dark, grateful tides.

As soon as Purcell had surplus money he bought land on the edge of town, at bargain prices. Aonther year and he broke ground for a two story building. A Negro architect drew the plans; Negro bricklayers, carpenters and plasterers erected the Social Centre, with its clinic and pharmacy, its schoolrooms and library and upstairs cloister for the nuns. Long ago the New York nurses had served their time and gone home. Nun nurses took their places. And Purcell enlisted a number of teachers. By this time nearly 300 boys and girls were coming to class every morning.

One square meal a day these children could be sure of; a lunch including a pint of Grade A milk, nourishing soup and green vegetables, an occasional slice of meat; always peanut-butter sandwiches, and sweets from a thousand home kitchens all over this land.

If you go into the washrooms, as I did, you will find them unbelievably clean. No child's desk shows a single defacing scar. Their clothes, made from donations, are crisp and clean. Unceasingly these youngsters are being taught self-respect.

"And don't you ever hate the white folks," Father Purcell reminds them with a waggle of one gnarled finger. "If they treat you wrong, you act right, anyway. Sooner or later we are going to change the way things are, but not by hate —*you hear me?*—by love, kids!"

School and dispensary well started, the sound of hammer and saw rent the air anew. In front of the Social Center a church was rising —the Church of St. Jude, on Alabama's Highway No. 31.

Never was there a more persistent haggler than Purcell in building his church. He cut down the estimate on granite blocks and bricks by thousands of dollars. At an impossibly low cost he ordered roof tiles, then four times rejected the expensively baked samples because he did not like the shade of blue.

"I want a blue," purred the old man, "that would make even Pontius Pilate think of the robe of the mother of Jesus!"

Far down the highway now you can see th rich, strange blue of St. Jude's roof like a window in the sky. Inside, the stained glass windows are emblazoned with bold letters that spell out the Ten Commandments and the Lord's Prayer.

Looking up at the unfinished facade, Father Purcell had said: "The front needs a marble plaque of the Crucifixion to remind travellers that what we're working for is worth dying for."

In his bedroom, which is in the basement of the church, he called to his new curate, who sleeps to this night in a refurbished hen house. Together they drew a design for the plaque. Plenty of marble in Alabama; the plaque shouldn't cost too much. But the best estimate was above $10,000. Purcell remembered his old barber, who claimed that his "brudda" was the best sculptor in Europe.

The "brudda" finished the plaque in Italy—a white shield of pure Carrara. It faces the highroad today and the total cost was $1800.

A year later the Home for Incurables was opened. It is a large white cottage, 50 miles from the church and Social Center, and shrouded with oaks and pines. Its aged guests can still enjoy life here, the crippled, the paralyzed, the feeble, who would be lying on the boards of Shuffle Alley if these rooms did not shelter them. The house blows free with clean, sweet air. You can hear the old folks singing among themselves, camp-meeting tunes in a Catholic refuge.

Down the red road comes a station wagon crammed with children, a wimpled nun at the wheel. For here, too, is a branch of the big school in town and the same free meals are served here, five days a week. Meanwhile a pale young man takes off in the station wagon, a curate on his sick rounds; he will see 40 men and women before noon.

Three white houses stand here in the shade of the trees: the home for old people, the school and rectory, and a house of prayer where day or night there is always a woman kneeling at a tiny altar: unceasingly prayers go up for neglected people and for those who have helped.

Recently I stood in the litter of a new brick building beside the blue-roofed church back in town. It is the high school with 30 rooms which will be opened next year. Father Purcell showed me the granite-carved inscription for the school:

"We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal—"

Then he pointed to land opposite.

"Next we start excavation over there, for the hospital! We'll have 200 beds—and every one free."

The people in Montgomery are proud of Father Harold Purcell. They saw his work start in the ramshackle house of Annie Jerusalem O'Toole. (She was married to a childhood friend a few years ago by Father Purcell). They watched it grow from one old man to a force of 17 nuns and five curates, and more needed. They saw him build his City of St. Jude. Some day—who knows?—there may be a college!

I looked into Father Purcell's cheerful, weather-beaten face and my conscience smote me for the question I was about to ask:

"How is this project going to be kept up, after you pass on? You are the dynamo here."

He clutched his big black hat in one knotty fist; black stick in the other. His boots were deep in the builder's mire, his old mackinaw exposed his ecclesiastical collar.

"A lot of people have worried about that," he said. "They forget I was given up for finished 12 years ago, when I started. They think it's hopeless to find another man as fanatic on this job as I am."

He looked up to Heaven and smiled. "They'll get all the help they need," he declared.

—*Catholic Digest*

* * *

Do you know the longest word in the English language? It is the one following the statement: 'And now a *word* from our sponsor."

The Holy Shroud of Turin

By G. R. Garrbett

FOR many years, two learned commissions, a French-Italian one in Europe, a North American one in this country, have been lavishing every resource of science and learning on a rectangular piece of linen known as the Holy Shroud of Turin which for centuries has been popularly venerated as the shroud of Christ. The interest of scholars in the shroud dates from 1898, when an amateur photographer, Enrico Pia, by profession a lawyer, took the first photographs that had ever been made of the shroud imprints, and discovered to his surprise that he had secured on his negatives positive images possessing a clarity and realism wholly unfinable in the images on the shroud. The transformation was most startling as regarded the face, which from a slightly repellent chiaroscuro emerged on Signor Pia's negatives as a countenance of striking majesty and beauty, showing the most delicate modeling in every contour. There was one exception to this negative-to-positive phenomenon. The bloodstains on the shroud were dark or positive as bloodstains would be naturally; and on the negatives, of course, these became negative or light by reversal.

Since it was clearly impossible for any medieval painter to have simulated a photographic negative centuries before this phenomenon had been discovered, the conviction forced itself on two scientists, Dr. Yves Delage, professor of physics at the Sorbonne, and Dr. Paul Vignon, professor of biology at the Catholic Institute, that the images must have been formd by some natural process analogous to photography and in involving an actual human body. Experimentation disclosed that it was possible to secure brown stains on linen like those on the shroud by treating the linen with aloes and exposing it to ammoniacal vapors such as are thrown off at death by the human body, and in large amount where death has been preceded by prolonged agony. Further experiments showed that by moistening plaster casts and base-reliefs with some ammoniacal compound and covering them with a cloth which had been treated with aloes, negative images of the surfaces of these objects could be secured which upon conversion to positives by photography evinced a high degree of fidelity to the surfaces so copied.

This vaporography hypothesis formed only a starting point for studies which embraced every possible source of information on the whole problem: archaeology, iconography, Jewish burial customs, and of course, the evidence of the four Gospels. Massive and converging evidence from these fields convinced them that the shroud was that of Christ and that its imprints were actual imprints of His crucified, flagellated Body, formed while it lay in the tomb.

Upon publication of this thesis in 1902, the general reaction of critics was one which ran from "not proved" to a polemic incredulity

which seized upon every mote which could be found that clashed with the Delage-Vignon findings. The most formidable criticism, however, emanated from the famous medievalist and Catholic priest, Ulysse Chevalier, who attacked the shroud in the name of documentary history. It had no attestation whatever, he contended, prior to 1353, when its was presented to the canons of Lirey in Southern France by one Geoffrey de Charny, and its history thereafter was one of the most damaging character, as far as any claim to authenticity was concerne.d Two bishops of Troves had denounced it as a painted fraud inspired by avarice; the second declared that 40 years earlier his predecessor had extracted a confession from the painter who had painted it; and papal briefs had been issued enjoining that at every showing it be announced that it was merely a painted representation and not an authentic relic.

As for the negative character of the images, the canon said he would have to leave that issue to scientists, but he felt assured they would find that some chemical transformation in the original pigments were responsible for it. Both Dr. Delage and Dr. Vignon were satisfied that imprints were not of artificial origin but at the moment very few persons had had any opportunity to study the Pia negatives firsthand; the negaives themselves had been taken by an amateur with no thought of securing scientific evidence; and the shroud itself had long since been returned to its reliquary, there to remain for three decades. Most persons were inclined to account the Chevalier thesis as sound and conclusive.

In 1931 the shroud was once more placed on exposition and it became possible not only to scrutinize it at close range but to take new photographs on emulsions enormously superior in sensitivity and color trueness to Signor Pia's amateur ones. Many of the photographs made by Giuseppe Enrie were enlargments permitting the most detailed scrutiny of every marking and discoloration, and their evidence that the markings were not of artificial but of natural origin leaped to the eye and demanded no painstaking study.

Transformations of paintings and frescos to negative form have occurred in a few instances through the effect of atmospheric impurities on the chemical pigments. In each of these works, however, the painted character of the work is one which is recognizable instantly both by the presence of recognizable solid pigments and by the sharp division between the opposing tones which have undergone inversion in opposing directions. No trace of solid matter can be found on the shroud; whatever be the chemical or physical nature of the stains they are inextricably united with the threads of the fabric. They are not diochromatic but monochromatic, and have therefore no two tones to have undergone reciprocal inversion. No dividing lines exist to separate one tone from another, but the varying intensities merge indistinguishably into one another as in a photographic negative of low contrast. The notion therefore that the imprints were artificially made is today rejected by all who have studied the problem in terms of this evidence.

Because of the minuteness of detail and shading made visible in the Enrie photographs, both exact measurment of the stains and discrimination between those caused blood, serum, and perspiration have been possible. Dr. Pierre Barbet, physician at the Hospital St. Joseph in Paris, spent more than a year on experiments with actual cadavars in correlating the evidence

of the shroud stains with exact anatomic and physiologic data.

Two bloodstains emanate from the wound in the side, one dark and prominent, the other more diffuse and flowing down one side of the body. Making a zink plaque of the size of the more prominent stain, Dr. Barbet affixed it to the side of a pupil whose proportions matched those of the figure on the shroud. By X-raying plaque and pupil, he was able to secure an exact anatomic map of the region involved. Thus oriented, he inflicted a wound upon a cadavar so placed that it traversed about eight centimeters and penetrated the right ventricle. In the cadaver this organ and the adjoining superior *vena cava* are filled with blood; the blood flowing through the wound opening could account for the more prominent stain. The second outflow occured after the body was placed horizontally, because the blood flowed down one side of the body. That this outflow came from the inferior *vena cava* Dr. Barbet determined by experimental infusions into the empty right ventricle with the cadaver placed horizontally; blood issued through the wound opening and flowed down the side of the body.

The only hand wound visible on the shroud is squarely on the wrist and not in the center of the palm as it is always shown in all Christian art of every century. This deviation from iconographic tradition was early recognized as incompatible with the painted hypothesis. Dr. Barbet found that it accords with anatomic realities, which he believes therefore must have been known by Roman executioners from experience and utilized in their calling. Experiments on cadaveric hands showed that not only did a nail driven through the palm quickly tear its way through tissues and ligaments under body weight, but it was almost impossible to drive a nail through the wrist region without its slipping of its own accord into a natural aperture known as "the space of Destot," formed by the four carpal bones and their ligaments. The blood flow so caused, he found, was slight and chiefly venous, and matched the evidence of the stain on the wrist. The direction of flow is transversal to the axis of the hand, that is, the direction gravity would enforce while the hand was outstretched at an angle to the body on the cross.

Another deviation of the shroud imprints from tradition and art has been noted by Dr. Paul Vignon in his massive 1939 volume. It is the universal tradition of art that Christ carried the completed cross on one shoulder. On the shroud, however, evidences of two contusions can be found, one on each shoulder. No possible motive would exist for a painter to depict two contusions; but acording to Dr. Vignon we have sound reason for believing that the artistic tradition here is erroneous and that the actual procedure followed was to bind the outstretched hands and arms to the cross piece of the cross only, with the weight falling on both shoulders.

From a study of the stripes on the body, which show what may be called a dumbell pattern, Dr. Vignon was able to reconstruct the instrument used in the flagellation and found that it was a whip of several thongs with one tip of lead at the extremity and another about an inch and a half from the extremity, thus causing the pattern noted.

In terms of documentary history, the case for the shroud's authenticity is scanty and negligible. The contention that the shroud was known at an early period in the Eastern Empire is based on other evidence found in the Byzantine

Christs of 6th and 7th-century art, which exhibit a similarity to the negative image of the face on the shroud. This similarity can be explained only by assuming that the shroud image was copied or served as the model for the familiar Byzantine Christ of mosaics and painting. Even the obscurities of the negative image, contends Dr. Vignon, can be found in the Byzantine physiognomy, for the reason, of course, that the copyist did not know what a negative image was and so reproduced these obscurities. Proper examination of this contention calls for juxtaposition of the Byzantine faces with the negative image, and this task Dr. Vignon has performed for his readers.

The absenee of any imprints of the upper surface of the feet is striking. Such an omission by a painter is not conceivable since no motive would exist for it, and any accidental removal of these imprints later would be unlikely to operate cleanly and affect only a rectangular segment. Examination of the anterior imprints shows that they are complete and include even the soles of the feet. This shows that originally the shroud was folded over the feet, and since this fold-over no longer exists, we are forced to assume that it was removed at some period, but that originally it marked the upper surface of the feet and a part of the legs and so doing prevented the formation of imprints on the portions we have.

References to a shroud in Constantinople have been left us by William of Tyr in the 12th century, and Robert of Clary in the 13th. Robert of Clary went on the 4th Crusade and was present in Constantinople when the city was taken and sacked by the Crusaders. He writes, "And among others there was a monastery called Our Lady Sancte Marie de Blakerns where were kept the cloths in which Our Lord was wrapped on which could be seen the figure of Our Lord. Since then no one either Greek or French can say what became of the Shroud after the city was taken."

We know of course that in their unbridled avarice, the looting soldiery spared neither Christian sanctuaries nor sacred relics. When discipline was restored, an order was issued enjoining under penalty of excommunication that all stolen property be returned. There is no record of the return of the shroud; being easily hidden, it almost certainly was carried back to France by its unlawful possessor, who would be under every compulsion to conceal its place of origin, as would also his descendents.

In any event we have independent reason for believing that either the shroud itself or knowledge regarding it, carried by some Greek scholar, entered the West during the 13th century. For during that century, the seven-century unbroken tradition of iconography whereby Christ is shown as fastened to tre cross by four nails, the feet separate and each pierced by a nail, gradually underwent replacement by the present three-nail tradition whereby the feet are superimposed and pierced by a single nail. This transformation authorities on medieval art have always seen as calling for some document whose discovery in the 13th century overthrew the original four-nail tradition. No such document, however, could be found, and the problem therefore remained a challenge to iconography.

The shroud, possibly, is such a document. One leg in the anterior imprints is apparently longer than the other, and it is assumed that this contortion arose from a three-hour superimposition of one leg over the other followed by rigor mortis, which set the contortion. Related also to this evidence is an anomaly in Byzantine iconography

as difficult to understand as the change from four nails to three is in the West. In Byzantine art the suppedaneum, or footrest, is always shown with one side lower than the other, intsead of horizontal as in the West. If we assume, says Msgr. Arthur S. Barnes, that the early Byzantine painters were influenced by the evidence of the shroud we have an explanation for this otherwise inexplicable position of the footrest.

Early silence regarding the shroud accords both with the Jewish belief that anything which had touched a dead body was impure and with the fact that artistic representation of the crucifixion came only in the 5th century, after Christianity had triumphed and crucifixion was no longer the common punishment of slaves and malefactors in the Roman empire. Earlier the horror excited by the cross forbade everything but the veiled symbols of the anchor and trident in Christian art.

In the opinion of many, the strongest proof of authenticity of the shroud lies in the beauty and realism of the face. In a letter written to Dr. Vignon, the famous French sculptor, Paul Dubois, remarks, "It is nature itself; there is not a single anatomic flaw to be found anywhere." Even more eloquent is the tribute paid by Paul Cludel, poet, mystic, profound Christian, to whom the image is the veridical image of Christ. "In the majesty of that image, we see the majesty of the God-man, and in the presence of that majesty we become profoundly conscious of our complete and radical unworthiness. There is something overwhelming in those closed eyes, in that masterful countenance, which seems to bear the impress of eternity, something that pierces the conscience like a sword thrust to the heart, something so awful and so annihilating that our only means of escape is to bow down in adoration."

It has been said by others that the face is the face of a dead man who is not dead, who even in death and marked with every indignity remains superior to every vicissitude, death itself included.

We know from the Gospels that the burial preparations were hurried and incomplete by reason of the onset of the Jewish Sabbath and doubtless also from the whole tragic pattern of events. For it was not until after the Sabbath had ended and on the first Easter morning that the two women "brought sweet spices that coming they might anoint Him"; ordinarily this anointing would have preceded entombment. We also know from the Gospel that when St. Peter and St. John entered the empty tomb they found the shroud lying in one corner and the bandages rolled up in another, and knew at once that Christ had risen. Much controversy exists as to which of those two cloths can be identified with the present shroud, and indeed innumerable other problems arise.

The gabric of the shroud is what is known as a three-to-one twill, or chevron, also called the ancient Damascus. Fabrics of this and more complex weaves also have been found in tombs in the Middle East dating from the 1st century.

For resolution of many problems which have arisen in the course of study, we must await the definitive findings of the French-Italian commission, which we are told will appear in a folio volume to be printed in seven languages, Latin, English, French, Italian, Spanish, Dutch, and Russian. Meanwhile, in the works of Dr. Vignon, Dr. Barbet, M. L. Bouvier, Dr. Rudolph Hynle, and others, there is marshaled an impressive array of evidence for the shroud's athenticity.

DEFILEMENT

When Louis XVI became king of France, he found the nobility and courtiers very careless about the law of fast and abstinence. Thus on the occasion of a banquet in the royal palace, meat was served.

The king, quite angry, refused to eat and said:

"This is against the law of the Church."

One of his courtiers spoke up and said:

"Sire, what enters the body cannot defile the soul."

"My friend," the king responded, "the eating of the meat does not defile the soul, but defying authority and breaking a positive law of the Church does defile the soul." He rose and left the banquet.

✠ ✠ ✠

THE ARDOR OF SANCTITY

The saints could fight and did when they had to. It has been related of Father Jose Viador, O.F.M., whose beatification cause has started, that once when attacked by three pagan Indians, he floored the entire group with his bare fists.

✠ ✠ ✠

PUBLICAN

Two men went to church to pray. One was a leading citizen, and the other a poor school-teacher.

The prominent citizen stood and prayed thus: "O Lord, I thank Thee that I am not like these professional men, even as this poor teacher. I pay half the teacher's salary; it is my money that built this church; I subscribe liberally to the foreign missions, and to all the work of the church. It is my money that advanceth Thy cause!"

The schoolteacher's prayer was quite different. He bowed his head in humility and prayed: "Oh God, be very merciful unto me. I was that man's teacher." —*Irish Echo.*

✠ ✠ ✠

MAN'S INHUMANITY

The old Roman slaves had no rights before the law. They were classed with cattle and often treated with even less regard; indeed, the story of slavery is a dark and shameful one. Female slaves were at the complete disposal of their masters. Some broke-down aristocrats even supported themselves by prostituting the young girls among their slaves. No marriage bond was ever allowed to them, but the master could and did pair them off like horses or dogs. Runaway slaves were branded with red hot irons, condemned to work in chains in the mines or to take the place of the ox in walking around the grindstone. If a slave murdered his master, Roman law imposed the death penalty on all the slaves of that household. Thus when Pedanius Secundus, Prefect of Rome, had been killed by one of his slaves, his four hundred slaves, men, women and children, were all immediately put to death. Slavery was long in disappearing but only the spirit of Christianity was able to meet and overcome it.

✠ ✠ ✠